

3 1761 06766897 0

K

M2138

T6

1847

Digitized by the Internet Archive
in 2010 with funding from
University of Toronto

65
TÖRVÉNYTUDOMÁNYI

M Ű S Z Ó T Á R.

KÖZRE BOCSÁTJA

A' MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁG.

Önderkó Sasidor könyveiből

MÁSODIK, TETEMESEN BŐVITETT, KIADÁS.

P E S T E N,

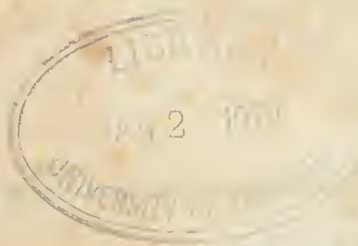
EGGENBERGER J. ÉS FIA ACAD. KÖNYVÁRUSOKNÁL.

1 8 4 7.

K

M2138T6

1847

E L Ő B E S Z É D.

Melley czéllal bocsátja közre a' magyar tudós társaság a' tudományok' eddigi magyar műszavait, annak kifejlése következőleg adatik elé:

Mindjárt az első nagy gyűlés gondoskodott februariusban 1831-ben a' magyar nagy szótár' összeírásához tartozó előkészületekről. A' tudományos műszavak' egybegyűjtésére nézve végeztetett akkor osztályonként minden eddig megjelent tudományos magyar munka' címeinek feljegyzése, azoknak, a' mennyiben csak megkaphatók, a' tagok között kiosztása 's belőlök így vagy amúgy kitett magyar műszók' kiszedése.

Látható az ezekről szóló rendelés bővebben a' társaság' Évkönyvei' 1-ső kötetének 67-dik, és 71-dik lapjain.

A' mathematicai és philosophiai műszótár után íme itt vagyon a' törvénytudományi.

De nem úgy terjesztetnek még ezen itt levő műszavak' elé, mintha azokat a' társaság' már mind helyben hagyta volna; hanem egyedül azért:

1. Hogy a' törvénytudományi osztály' tudomány-ágazatainak üzői, kedvelői, könnyebben láthassák együtt e' gyűjteményben az eddig megkísértett magyar elnevezéseket 's összehasonlításból kivessék, mellyik tudós találta el a' kiteendőt szerencsésebben.

2. Hogy kitessék: mi, hogyan, hányfélekép 's kik által fejeztetett ki eddig; mert gyakran történt 's történik maig, hogy némelly író nem tudván a' régebben készült, néha igen alkalmas műszót, helyette szükségből roszabbat kezdett, 's ez által a' jobbnak 's régibbnek divatba jövést vagy akadályozta, vagy el is nyomta.

3. Hogy a' mik még itt elé nem fordulnak, vagy majd, egyik másik író által még helyesebben tétetnek ki magyarul, azokat újabb pótlásul e' gyűjteményhez sorozni biztosabban lehessen. És épen ennek elérhetése végett fel is szólít a' társaság ezennel minden magyar tudóst, akár tag akár nem: ne sajnáljon olly törvénytudományi műszavak helyett, mellyekkel meg nem elégedhetésének nyomos okait adhatja, helyesebbeket, a' titoknokhoz intézendő levelében küldeni, valamint az ollyanok' új elnevezéseit is kedvesen veendi ez úton a' társaság, mellyek ide még magyar műszó nélkül tétettek, vagy ki is maradtak.

4. Hogy a' többek' megegyezésével készülendo törvénytudományi illyen előleges műszótárból, a'

helyesebb műszavak, akkor, midőn a' társaság be-
tűrendben megyen végig készítendő nagy szótárán,
több közöl válogathatásnál fogva illő helyeikre biz-
tosabban rakathassanak.

Látni fogja ezen előintézkedésből a' közönség,
hogy a' társaság nem kíván akarmelly új műszót
mindjárt elfogadni, hanem azoknak nagy szótárában
csak úgy adat helyet, ha azokat nyelvünk' belső al-
katja szerint lévőknek 's az illető fogalmat értelmesen
kifejezőknek találandja. Látni fogja az ország, hogy
köz tulajdonának minél tökéletesebb összeszerkesz-
tésében, a' társaság, nem makacsság', nem önkény'
parancsaival, hanem a' lehető köz megegyezéssel akar
eljárni.

Azon könyvek és irások, mellyekből e' gyűj-
temény a' tagok által összeszedetett, következők:

Szlemenics Pál rt. által.

Husztly István' törvényekről írt deák munkája. Eger, 1758. Rövi-
dítve így jegyeztetik meg: *Husztly*.

Georch Illés: Honnyi törvény. Pest, 1809. *Georch*.

Czövek: Kelemen' munkáinak fordítása. Pest, 1822. *Czöv. v. Kel.*

Szlemenics: Közönséges törvényszéki polg. magyar törvény. Pozsony.
1823. *Szlem.*

Szlemenics: Fenyítő törvényszéki magyar törvény. Buda, 1836. *Szlem.*
Veszprémi gyűjteménye a' törvényeket érdeklő kifejezéseknek. Vesz-
prém. 1807. *V-gyűjt.*

Pesti gyűjteménye a' tisztebeli írásmód' saját szavainak. Pest, 1807.
P-gyűjt.

Tudományos mesterszókönyv, v. Lexicon terminorum technicorum.
Buda, 1826. *Mest. v. Lex.*

Ujfalusy: Természeti hármastörvény. II. és III. rész. *Kézirat. Ujf.*

Stettner György *rt. által.*

Huszár Károly: A' tiszti irás' alkotásának és módjának summás tudománya. Pest, 1816. *Husz.*

(Péchy Imre): A' magyar nyelvről a' polgári és peres dolgok' folytatásában. Pest, 1806. *Péch.*

Dienes Sámuel. B. *Martini* Természettörvényéről való állításainak magyarázatja. Bécs, 1792. *Mart. v. Dien.*

Nánási Benjamin: A' magyar polgárnak törvény szerint való rendes örököse. Pest, 1799. *Nán.*

Nánási Benjamin: Testamentom a' magyarországi törvények szerint. Pest, 1798. *Nán.*

Náray Antal: Értekezés a' Főispány' birói hatalmáról. Pest, 1823. *Nár.*

Sztrókay Antal *rt. által.*

Verbőczy, 1565, 1611, 1713, 1798-diki fordításai. *Verb.*

Kittonich' munkájának fordítása, Kászonyi János által. Károlyfejérvár. 1647. *Kit. v. Kász.*

Soosmezei *Vajda László*: Az erdélyi polg. magános törvényekkel való esmeretségek. Kolosv. 1830. *Vajda.*

Martini bárónak a' természeti törvényekről való állításainak magyarázatja. Dienes Sámuel által. Pozsony, 1792. *Mart. v. Dien.*

Decsi Antal: Koronás magyarországi királynék az ő királyi jusokkal együtt. Pest, 1795. *Decs.*

Czövek Ittván: Planum tabulare magyarra fordítva. Budán, 1825. *Czöv.*
Az 183% és 1840-diki törvényezikkelyek. *Törv.*

A' Tud. Gyűjteménybe foglalt törvényes tárgyú dolgozatok. *Tud. Gyűjt.*

Egyházi Értekezések és Tudósítások. Veszprém. *Egyh. ért.*

Gróf Széchenyi' Stadiuma. *Széch. gr.*

Szegedy' Tyrociniuma. *Szeg.*

A' Curia' szótára. *Cur.*

Fogarasi' Műszókönyve. *Fog.*

A' debreczeni ker. tábla' szótára. *Debr.*

Veres Balás. *Veres.*

Perger János. rt. által.

Császárf. Fer. Beccaria' büntörvényének magyar fordítása. 1831. *Csász.*

Perger: Bevezetés a' diplomatikába. 1822. *Perg.*

Kövy: Magyar polg. törvény. 1822. *Köv.*

Verbőczynek 1779 és 1830-diki fordításai. *Verb.*

Kunoss Endre: Szófüzér. 1835. *Kun.*

Puky Kár. Honni törvényszótár. *Puky.*

Stettner György: Váltójog. Pest, 1832. *Stett.*

Fogarasi: Deák-magyar műszókönyv. 1833. *Fog.*

Huszárr Kár. Tiszti irás etc. *Husz.*

Nánási Benjamin: Testamentom a' magyarországi törvények szerint 1798. *Nán.*

Péchy Imre: A' magyar nyelvről stb. 1806. *Péch.*

B. Martini: Természettörv. Dienes Sám. 1792. *D. S. Mart.*

Horvát István: Verbóczy' emlékezete. Pest. 1819. *Horv. I.*

A' magyarországi Corpus Jurisból és orsz. gyűlési jegyzőkönyvekből. *Corp. Jur.*

A' magyar szabad zászlósságról. Várady által. *Vár.*

Horvát István: A' magyar gyökeres nemzetségekről. Pest, 1820. *Horv.*

Földvály Miklós: Értekezés a' magyar királynék' koronázásuk' kezdetéről. Pest, 1830. *Föld.*

Kovachich: Formulac solennes Styli in Cancellaria etc. olim usita ti. Pest, 1779. *Kov. Styl. Canc.*

Kölcsey Fer. rt.

az általa formált 's a' Cod. Mercantilisból kiszedett műszavakat adta be. *Kölcs.*

Lassú István lt. által.

Párizzpápai, Molnár, Márton, Mokry' Lexiconaikból. *Párizp. Moln. Már. Mokr.*

Szirmay Antal: Magyarázata azon szóknak, mellyek a' magyarországi polg. törvényes dolgokban előfordulnak. Kassán, 1806. *Szirm.*

Jászay Pál rt. által.

A' főm. m. kir. udv. cancellariánál, kezén megfordult több rendbeli perbeli irományokból. *Jász.*

Szász Károly rt. által.

Approbatæ Constitutiones Transilvaniae. *Appr.*

Compilatae. *Comp.*

A' Székely nemzet' constitutioja. Pest, 1818. *Szék. Const.*

Bália Sám. Erdélyország' közönséges nemzeti törvénye. Kolosv. 1791. *Bália.*

Egy kéziratban levő régi törvényes szókönyvből, melly hajdan Barcsay Ákos erd. fejedelemé volt, ma a' n. enyedi ref. collegium' könyvtaráé. *Kézir.*

Bártfay és Waltherr. ll. tt.

Fejér György: Codex diplom. *Fej.*

Fogarasi János rt.

Szaját szavai' gyűjteményét írta össze. *Fog.*

Császár Ferencz lt.

Váltójogi műszavak. *Vált. v. Császár.*

Zsivora György lt. által.

Puky Kár. Magyar tisztí írásmód stb. Budán, 1827. *Puky.*

A' magyar nyelvről a' polgári és peres dolgokban. Pest, 1806. *Péck.*
Zala vármegyei Tisztí szótár. *Zala vm.*

Perecsenyi *Nagy László:* Arad vármegyei tisztí szótár. 1815. *Nagy.*

Végre *Kecskeméthy Csapó Dániel* academiái írnök, ki a' szerkesztőnek segedelmére volt, 's az egésznek javítását vitte, részint saját gyűjteménye, részint általa újdön alkotott szavak lajstromát adta be. *Csapó.*

Továbbá kiszedte a' műszókat e' munkáklból:

Császár Fer. Váltójogi műszótárából. *Vált. v. Császár.*

Kunoss Endre' Gyalulatából bővitve. *Kun.*

Fogarasi Ján. Jogtani műszókönyve, 3-dik kiadás. Pest. 1842. *Fog.*

Szirmay' Glossarium vocum. *Szirm.*

A' debreczeni Törvénykezési 's tisztí. *Debr.*

A' pestmegyei tisztí szótárból. *P-gyűjt.*

Fordulnak elő ezeken kívül több rendbeli nevek és rövidítések is mint: *Bar. vm.* Baranyavármegyei szavak' gyűjt. *Jus Can.* Jus Canonicum. *J. Met.* Jus Metallicum. *Helm. Kaz.* Helmezy 's Kazinczy által formált szavakat jelent. *Ens.* Ensel Sándor; *Mad.* Madoss, *Mak.* Makay László.

Megjegyeztetik, hogy az ezen szótárban előforduló szók után álló nevek nem mindenkor azt jelentik, hogy az illető szók a' felhozott íróknál találatnak először vagy kizárólag, hanem hogy az ő itt elsorolt munkáik- vagy gyűjteményeikből irattak ki a' megbizott tagok által.

Szótári rendbe sorozni kezdette az így beérkezetteket PERGER JÁNOS rendes tag, kinek elhúnyta után SZTROKAY ANTAL rt. járt el a' szerkesztésben.

Költ Pesten, a' m. t. t. XIV. nagy gyűlése' 7-d. üléséből, october' 7. 1843.

D. Schedel Ferencz,

titoknok.

E L Ő S Z Ó

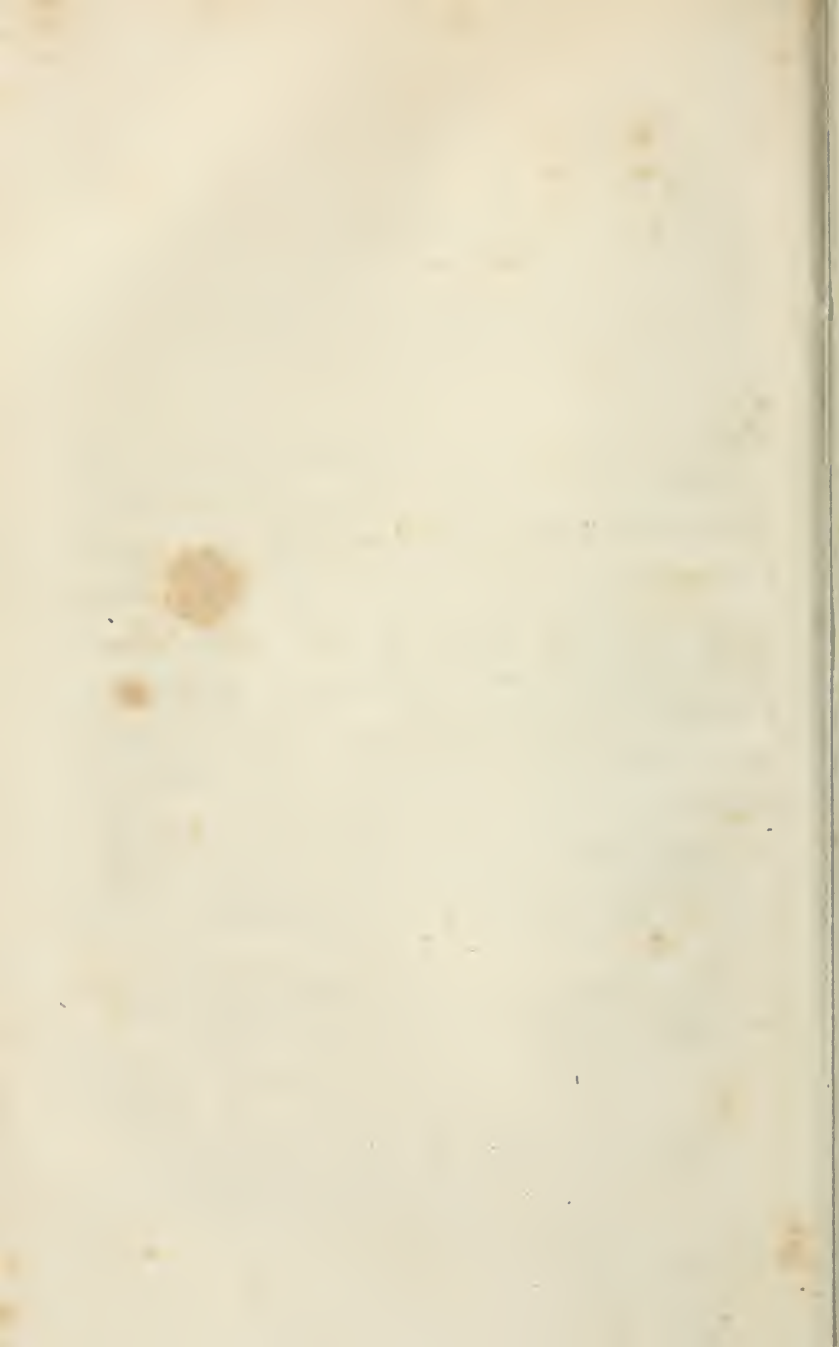
A' MÁSODIK KIADÁSHOZ.

Egy új kiadás' szüksége sürgetőleg előállván, íme az bővítve azon ide tartozó műszókkal, mellyek azóta a' főmélt. magyar kir. udvari tanács által 1845-ben kiadott „Hivatalos Műszótárban“ (HM), továbbá Fogarasi János' „Jogtani Műszókönyve“ harmadik kiadásában, valamint ugyan annak „Kereskedői Szótárában“ előfordulnak (Fog.). Ezeken kívül Werbőczy István' deák műszavainak az első kiadásban még elő nem fordult régi magyarításai is, Ponori Thewrewk József' munkája szerint (Pozsony, 1844. 4r.) RW. jegy alatt, helyeiken beiktattattak.

Költ Pesten, a' m. tudós társaság' kis gyűlésében, febr. 1. 1847.

D. Schedel Ferencz.

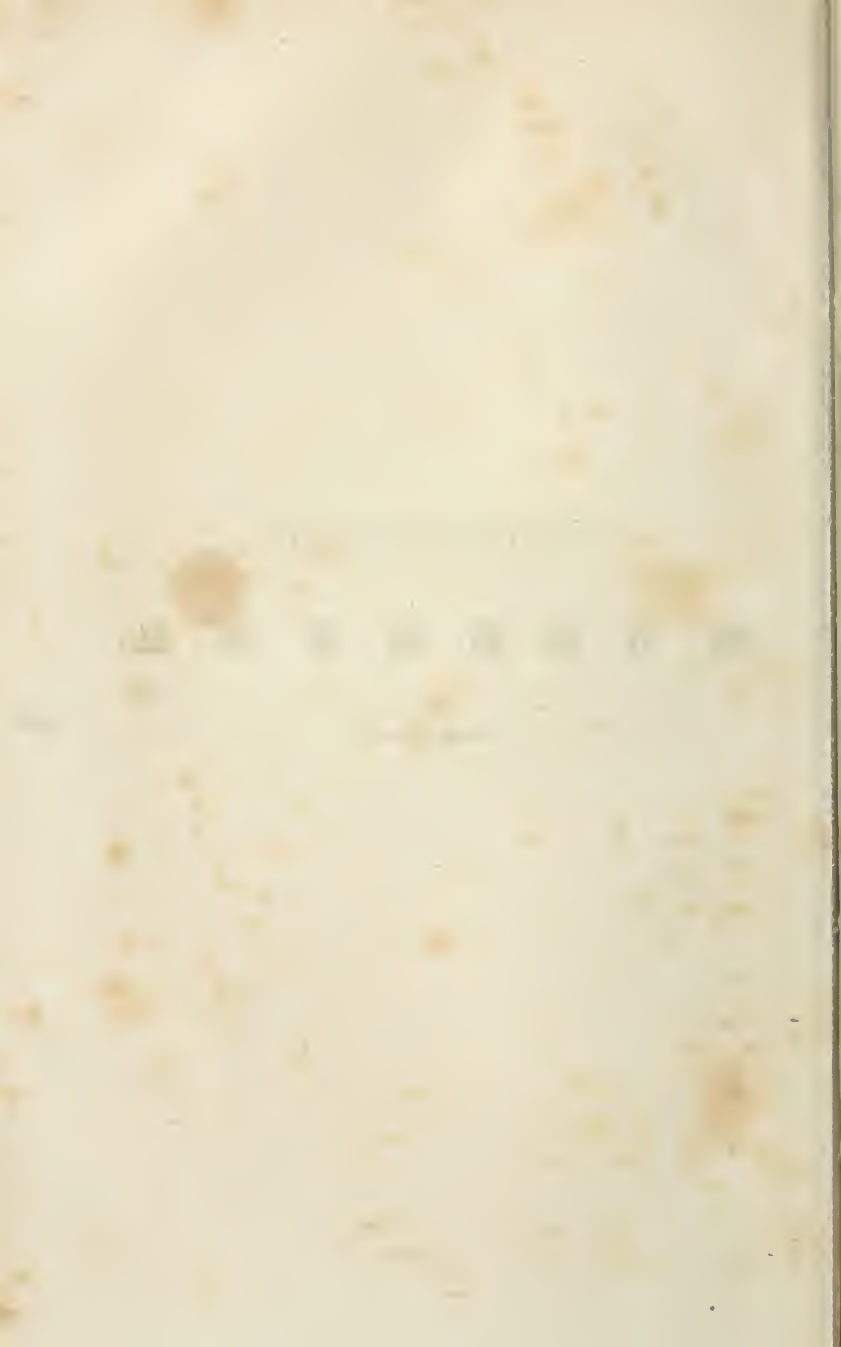
titoknok.

TÖRVÉNYTUDOMÁNYI

M Ű S Z Ó T Á R.

A.

A. 1) Argent (pénn) a' folyam-
jegyzéken; 2) acceptiirt (elfogadta-
tott) a' tukmakönyvben; 3) pénn-
verés' helye a' pénnzen. *Fog.*

ABACTIO: elhajítás. *Pauly. Szír-
may. Márt. Fogar. Czöv. Kövy.
V-gyüjt. Párizp. Mokry. H. M.
Elüzés. Molnár. Behajtás. Helt.
Kun. R. W. Pereshöli behajtás.
Fog.*

ABACTIO foetus: magzat-elüzés.
*Cur. szótár. Magzatelhajtás. Sztr.
Magzat-elvesztés, elcsinálás. Ma-
dass. Méhfajtás, magvüzés, mag-
zat-sikkasztás, vetéltetés. Csapó.*

ABACTIO pecorum: marhá' el-
hajítása. *Georch. Elbehajtás. Czö-
vek. Három neme van jogi tekin-
tetben: 1. Abactio: elhajítás (pe-
res helyről); 2. Invagiatio: bétere-
lés (kárból); 3. Impulsio: béhajítás
(tilosból). Sztrók. Villongási be-
hajítás. Fogar.*

ABACTOR: elhajítófél. *Georch.
Elhajító. Perg. Czöv. Szlem. Be-
hajító, bétérelő. Csapó.*

AEAESTIMATIO: elbecsültetés.
*Czöv. Szlem. Fog. Elbecsülés.
Perg. Cur. Kun. H. M. Fog.*

ABALIENARE: elidegeníteni. *Fo-
gar. Etlulajdonítani, elsajátítani
(a' másét, az idegent). Csapó.*

ABALIENATIO: elidegenítés. *I-
TÖRV. TUD. MÚSZÓTAR.*

*gyüjt. P-gyüjt. Georch. Pauly.
Czövek. Elsajátítás, etulajdonítás.
Kun.*

ABAMITA: öse, ösenek huga v.
nénje. *P-gyüjt. Pauly. Kézirat.
Déd-ösöm' nénje, v. huga. Pauly.
Szlem. Dédnagynéne (apáról). Fog.
l. Amita major.*

ABANDONNIREN: odahagyni,
odaengedni. *Fog.*

ABAVIA: déd-ük, ükömnek üki.
*Huszt. Kelem. Czövek. Szlem.
Ükóm' ükinek auyja. Kézir. Ükóm'
öregauyja. Csapó. Osnagyanya, ük.
Fog.*

ABAVIA materna: üknek üke,
— paterna: ösnek üke. *Puky.*

ABAVUNCULUS: déd-üköm' báty-
ja, vagy öcsce. *Szlem.*

ABAVUS: ösnek, vagy üknek ös-
cse. *P-gyüjt. Dédös. Szlem. Kun.
Ösömnek öse. Styl. Canc. Huszt.
Kelem. Nagyatámnak nagyatya.
Czövek. Ösöm' ösinek atyja. Kézir.
Ösöm' öregapja. Csapó. Ösnagy-
apa, déd. Fog.*

ABAVUS maternus: üknek üke.
*Puky. Üknek öse. P-gyüjt. —
paternus: ösnek öse. Puky. P-
gyüjt.*

ABBAS, apát. *H. M. Fog. —
infulatus: keresztes apát. V-gyüjt.
Süveges apát. P-gyüjt. H. M. Sko-*

fiosmos apát. *Heltai.* — titularis: tiszteletbeli apát. *Szlem.* Czimzetes apát. *Perg.* Apátur, apát. *Fog.* Apát ur. *R. W.*

ABBATIA: apátság. *Czöv. Kun.* Apáturság. *Szlem.*

ABBATISSA: fejedelem-asszony. *V-gyűjt. H. M.* Apát-asszony. *Mest.* Fő apácza. *Földv.* Szűzfőnök v. főnökszű. *Csapó.*

ABREVIATIO: rövidítés, rövidíték; rövidülés, rövidület. *Kunoss.*

ABDICARE: lemondani, letenni. *Lex. Szlem.* Leköszönni. *Fog.*

ABDICARE imperio: kormányról, országlásról lemondani; — munere: hivatalt, v. tisztséget letenni. *Perg.*

ABDICATIO: lemondás, letetés. *Lex. Szlem.* Leköszönés. *Debr.*

ABERRARE: eltévedni, eltéveszteni. *Lexicon.* Tévelyedni, tévelyegni, megtévedni. *Csapó.*

ABFALL: hulladék, apadék. *Fog.*

ABFALLEN: apadni, elapadni, elveszni, csökkenni. *Fog.*

ABGANG: hiány, fogyaték. *Fog.*

ABGEBEN: átadni (levelet), tukmálni (váltót). *Fog.*

ABIGEATUS: marha-lopás. *Lex.*

ABIGENS: marha-lopó. *Bar. vm.*

ABIGERE: behajtani. *Puky.* Elhajtani. *Szirm. Márt. Párizp.* Elűzni. *Molnár.*

AB INTESTATO: végintézetlenül. *Fog.* Végintézet nélkül, intézetlenül. *Márt. P-gyűjt.* Végrendelet nélkül. *Fog. Cur. H. M.* Testamentom nélkül. *V-gyűjt. Lex. Cur.* Végrendeletlenül. *Kun.*

AB INTESTATO succedere, 1. Succedere.

ABJUDICARE: elítélni. *Curia. Szirm. Párizp. Puky. Mok. V-gyűjt. H. M. Fog.* Mástól elítélni. *Puky.*

ABJURARE: elesküdni. *Cur. V-gyűjt. P-gyűjt. Szirm. Márt. Párizp. Molnár. Mokry. Fog.*

ABJURATIO: elesküvés. *Puky. Pauly. P-gyűjt. Tud-gyűjt.*

ABLAGERPLATZ: átrakodó. *Fog.*

ABLAGERN: tisztulni hagyni. *Fog.*

ABLEGARE: követségbe küldeni. *Puky. V-gyűjt. Georch. Pauly.*

ABLEGATUS: követ. *Curia. H. M. Küldött. H. M. Fog. Kun.* — ad dictam: országgyűlési követ. *Perg.* Küldöttek, v. követek az országgyűlésre. *Bar. vm.* — absentium: jelen nem lévők' küldöttje. *Puky.* Nemjelenttek v. elmaradtak' követje. *Perg.*

ABLEGATUS comitatus: vármege' követje. *Puky.*

ABLEHNEN (laborem edicere): munkát felmondani. *Jus Met.*

ABLICENTIATIO coloni: jobbágnak szabadon bocsátatása. *Czöv. Jobbágy-felszabadítás. Szlem.* Jobbágy-felköltés. *Kézir.*

ABLICENTIATUS: szabadságos, végszabadságos. *H. M.*

ABLICENTIATUS miles: szabadságos katona. *Puky. Szlem. Fog. 1.* Abschied.

ABLICENTIALES (litterae): szabadságos levél. *V-gyűjt.*

ABLIEFERN: átszolgáltatni, megszerezni. *Fog.*

ABMATERTERA: üköm' ükének nénje, huga v. öcsese. *P-gyűjt. Kézir. Puky.* Úd-üköm' nénje v. huga. *Szlem.* Éknagnénje (anyáról). *Fog.*

ABNEGARE: eltagadni. *Curia. Szirm. Márt. Moln. Párizp. Mok.* Megtagadni. *Csapó.*

ABNEGATIO: kitagadás. *Puky. Helt. Verb. Paul. R. W. Fog.* Eltagadás. *Kölrsey. Fog.* Megtagadás. *Fog.* — sui: öntagadás. *Lex.*

ABNEPOS: unokánnak unokafia. *P-gyűjt. Czöv. Puky.* Unokánnak unokája, v. unokám' fiának fia. *Kelem.* Ős-unoka (fi). *Fog.*

ABNEPTIS: unokánnak unoka leánya. *Puky. P-gyűjt. Czöv.* Ős-unoka (leány). *Fog.*

ABNORMIS: regulátlan, szabálytalan, rendtől elütő v. távozó, rendhagyó. *Csapó. H. M.* Rendkívüli. *H. M.*

ABOLERE: 1) eltörölni. *Cur. Puky. V-gyűjt.* Elrontani. *Lex.* 2) eldugni, elbujtatni. *Sztrók.*

ABOLIRE: eltörlni. *Cur. Fog.* Megszüntetni. *Sztrak.* Elenyésztetni. *Debr.*

ABOLATIO: pereltörlés. *Szlem. Bar. vm.* Eltörlés, elrontás. *Lex.*

ABOLITUS: eltörlött. *Czöv. V-gyűjt. Georch. Szlem.* Eltöröltetett. *Puky.*

ABOMINATIO: utálás, undor, undorodás. *Csapó.*

ABONNEMENT: előbérlet, bérlet, foglalkozás. *Fog.*

ABONNENT: bérlő, foglalkozó. *Fog.*

ABORIGINES: eredetmény, v. eredeti. *Bar. vm.*

ABORTUS: idétlen v. éretlen szülés. *Cur. Pauly. V-gyűjt. P-gyűjt. Mest. Szirm. Márt. Moln. Mok. Kölcs. H. M. Fog.* Elszülés. *Puky. Pauly.* Idétlen gyermek. *Mok.* Elvetelés (az állatoknál). *Csapó. Fog.*

ABORTUS procuratio: magzatnak elhajtása, késztetett elszülés. *Puky. Lex.* Magzatelűzés. *Szlem. H. M. I.* Abactio foetus.

AB OVO incipere: újra kezdeni. *Pauly.*

ABPATRUS: ösöm' ösenek bátyja v. öcsce. *P-gyűjt. Puky. Kézirat.* Dédösöm' bátyja v. öcscec. *Szlem.* Dédnagybátyja. *Fog.*

ABRACADABRA: varázsló szó. *Puky.* Varázsszó. *Csapó.*

ABRASIO: kivakarás. *Cur. Hel-tai. H. M. Fog. R. W. I.* Cancellatio.

ABROGARE: eltörlni, változtatni, letenni. *Csapó.* Eltörlni. *Fog.*

ABREVIATUR: rövidítés, kurtítás. *Fog.*

ABROGATIO: változtatás, letétel. *Pauly. Puky. Helt. R. W.* Megerőtlenítés, v. eltörlés. *Bar. vm. Lex.* Eltörlés. *Kézir.*

ABROGATIO legis: törvény' eltörletése. *P-gyűjt.* Törvénytörletés. *Szlem.* Törvénytörlesztés. *H. M.* — dignitatis: tisztól való megfosztás. *Pauly. Puky.*

ABRUMPERE: félbe szakasztani, *Vajda.*

ABSCHIED: bucsu. — Innen:

ABSCHIEDES: bucsulevélcs, p o. katona. *Kunoss.*

ABSATZ: kelőtség, kelet. *Fog.*

ABSCHLUSSWECHSEL, l. Appuntiwchsel.

ABSCHRIFT: másolat. *Fog.*

ABSENS: jelen nem lévő, távollévő. *Pauly. Fog.*

ABSENTIA: jelen nem létel, távul létel. *Puky. Pauly. Helt.* Távullét. *Sztrak.* Távollétel. *R. W.*

ABSENTIAE venia: távulléti szabadság. *H. M.*

ABSENTIUM ablegatus, jelen nemlévők' követe. *H. M.*

ABSOLUTE, perabsolutum: általán fogva, egyáltaljában, teljesen, összeséggel, mindöszve. *Pauly.* Tökélletesen *Bar. vm.* Általjánosan. *Perg.* Egyáltalán, épenséggel, teljességgel. *Kun.* Egyáltalában. *H. M.*

ABSOLUTIO: felmentés. *Curia. Puky. H. M.* Feloldozás. *Puky. Bar. vm. H. M.* Felszabadulás. *Helt. Pauly. R. W.* Feloldoztatás. *Sztrak.* Felszabadítás. *Puky.* Oldozás, oldozat. *Kun.* Feloldás. *H. M. Fog.*

ABSOLUTIONALES (litterae): felmentő levél. *Cur. Debr. Szlem.* Feloldó v. feloldozó levél. *Puky. Pauly. V-gyűjt. P-gyűjt. Fog.* Felszabadító levél. *Szlem.* Oldozatlevél. *Kun.* Feloldvány. *Fog.*

ABSOLUTISMUS: önkényesség. *Fog.* Korlátlan hatalmúság. *Debr.* Kényuralkodás. *Sztrak.* Kénykormány. *Csapó.*

ABSOLUTORIUM: felmentő ítélet. *Cur.* Felszabadító ítélet. *Puky. Br. vm.* Felmentő-levél. *Cur.* Felmentvény. *Perg. H. M.*

ABSOLUTORIUM attestatum: felmentő bizonyítvány. *H. M.*

ABSOLUTUM quid : általány. *Helm. Fog.*

ABSOLUTUS: általános, teljes. *Puky. Fog. Pauly. Szlem.* Fel-

mentett, felszabadított. *Lex.* Határozatlan. *Bar. vm.* Korlátolatlan, viszonzatlan, önkényes. *Fog.* Bevégzett, végzett, föloldozott. *Kun.* Föltétlen. *Fog.*

ABSOLVERE: 1) feloldani, feloldozni. *Cur. Szlem. Vajd. V-gyűjt. P-gyűjt. Lex. Fog.* Felszabadítani. *V-gyűjt. Puky.* 2) elvégezni, végbe vinni. *V-gyűjt. Puky.* Befejezni, elvégezni, föloldozni. *Kun.*

ABSONUM: képtelen. *Puk.* Halatlan, érthetetlen. *Imre.*

ABSORBERE possessorium: jószág-testet magához kaparítani. *Czöv.*

ABSQUE strepitu litis: pörpatvar nélkül. 1620. *Jászay. H. M.*

ABSTINENTIA: megtartóztatás, *Lex.* Tartózkodás; — sui: öntartóztatás. *Kun.*

ABSTRACTUM: elvont, elvontság. *Bar. vm.* (In abstracto: elvontva. *Pauly. Puky.* Elvontan, külön gondoltan. *Fog.* Különzötten, elkülönítve. *Csapó.*)

ABSURDITAS: képtelenség. *Fog. Tud.-gyűjt. Lex. Kun.* Éktelenség, balgaság, balgatagság. *Imre.*

ABSURDUM: képtelen, képtelenség. *H. M. Puky.* Éktelen. *Veres.* Méltatlan. *Helt. Balga. H. M.*

ABTEUPHEN: mélyre kiásní. *Jus Met.*

ABUNDANS: bővelkedő. *Lex.*

ABUNDANTIA: bőség. *Puky.*

ABUNDARE: bővelkedni. *Lex.*

ABUSUS: visszaélés. *Cur. Puky. V-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Pauly. Bar. vm. Lex. H. M. Fog.* Balszokás. *Mest. Kun.* Nem jó kereset. *R. W.*

ABUSUS OFFICII: hivatallal visszaélés. *H. M.*

ABUTENS: vissza-élő. *Puky. Pauly.* Vissza él. *R. W.*

ABZUG (disconto): lehuzás. *Stettn.* Lerovás. *Csúszár.* I. Falcidia. Levonat, leszámítolat (p. o. kamat v. nyereség). *Fog.*

A. C. (anni currentis): folyó évben (f. é.). *Fog.*

ACADEMIA: akadémia. *V-gyűjt. H. M.* Kerületbeli főiskola. *P-gyűjt. Georch. Puky.* Nagy iskola. *Pauly.* Főiskola. *Kun.* Anyaiskola. *Csapó.* Kerületi főiskola. *H. M.* Tudóstársaság. *Fog.*

ACADEMIA militaris: katonanevelőház, v. főiskola. *Bar. vm.*

ACADEMIA scientiarum et artium: tudományi és művészeti tudós társaság. *Szlem.*

ACATHOLICUS: nem katolikus. *Puky.* Pápátlan, mint catholicus: pápás. *Csapó.*

ACCEDERE: hozzájárulni. *Puky. Lex.* Közelíteni. *Csapó.*

ACCELERARE: siettetni. *Puky. Lex. Fog.* Szorgalmazni, sürgetni, gyorsítani. *Csapó.*

ACCELERATIO: siettetés. *Puky. Bar. vm.* Sürgetés. *Perg.* Hamarítás. *Sztrók.*

ACCELERATIO justitiae: igazságszolgáltatás' sürgetése v. siettetése. *Perg.*

ACCELERATORIUM: siettető. *H. M.*

ACCELERATORIUM mandatum: siettető paranos. *Kun.*

ACCEPT: elfogadomány, elfogadási aláírás, elfogadott váltó. *Fog.*

ACCEPTANS, Acceptant, v. Annehmer: elfogadó. *Szlem. Ujjfal. Stettn. Törr. czik. H. M. Fog.*

ACCEPTANS cambialium: váltólevél elfogadó. *Szlem.* — honoris causa: névbecsülési, névbecsülésbeli elfogadó. *Vált. Császár.* Névbecsülésből elfogadó. *H. M.*

ACCEPTARE, acceptenem, annehmen: elfogadni, bévenni. *Vált. Fog. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem.*

ACCEPTATIO: beszámrlálás, beszámítás, elfogadás. *Puky. Stettn. Fog.* Megfizetettnek tartás. *Dienes.*

ACCEPTATIO COMMUNIS: egyszerű, közönséges elfogadás. *Fog.*

ACCEPTATIO cambialium simplex: a' váltólevélnek egyszerű, — ordinaria: közönséges, — conditionata: föltételes, — sine conditione facta: föltétlen, — partialis:

részes, v. kisebb sommára szorított elfogadása. *Vált. Csász.*

ACCEPTATIO cambialium honoraria, v. honoris causa: névbeesülési, — *Vált.* becső elfogadása a' váltólevélnék, — *Stettn.* tiszteleti elfogadása. *Szlem.*

ACCEPTATIO haereditatis: örök-ség' elfogadása. *Szlem.*

ACCEPTATIONALES tabellae: betudási laistromok. *Debr.*

ACCEPTATUS: bevételt, elfogadtattott. *Puky.*

ACCERSIRE: előhivatni. *Bar. rim.* Szólitni, vádolni. *Sztrok.*

ACCESSIO: járulat szaporodás. *Cur. Puk. Paul. Sztz.* Toldomány. *Georch. Puky. Pauly.* Nevelék. *V-gyüjt.* Járulék, járulat, járulvány. *Kun. Fog.* Hozzájárulás. *Ujfal.* Hozzánövés. *Dien.* öregbédés. *Vajda. Perg.* Növedék. *H. M.* Járulás. *Fog.*

ACCESSIO industrialis: igyekezetheli szaporodás. *Czöv.* Emberi munka-szülte v. szorgalmi nevedés. *Szlem.* Szorgalmi hozzájárulás. *Ujf.* Ipari szaporodás. *Fog.*

ACCESSIO mixta: vegyes szaporodás. *Czöv.* Elegyes nevedés. *Szlem.* Elegyített hozzájárulás. *Ujfal.*

ACCESSIO naturalis: természeti szaporodás, természeti nevedés, természetes hozzájárulás. *Czöv. Szlem. Ujfal.*

ACCESSIO per alluvionem: szaporodás vízmosás v. iszapolás által. *Cur.*

ACCESSIO per insulam: újonnan támadott sziget által. *Cur.*

ACCESSIO per vim fluminis: vízszakasztás által. *Cur.*

ACCESSIO per mutationem alvei: folyam-változás, v. elhagyott viz' medre által. *Cur.*

ACCESSISTA: mellékirnok. *Puk.* Járulnok. *Fog. H. M.* Mellékiró. *Debr.*

ACCESSORIAE res: mellékdolgok, függelékek. *Lex.* Járulékok. *Csapó.*

ACCESSORIALIS: Járulékos. *Fog. Perg.* mellesleges. *Perg.* Mellékes. *Debr. Fog.*

ACCESSORIALITER: járulatképen, mellékesen. *Fog.* Mellesleg. *Czöv.*

ACCESSORIE: mellékesen. *Georch.* Toldalékosan. *Czöv.* Melleslegesen. *Szlem.* Járulólag. *Köl:* Járulékosan. *Kun.*

ACCESSORIUM: hozzájárulat. *Cur. V-gyüjt. Puky. Czöv.* Toldalék. *Puk. Paul. P-gyüjt. Georch.* Járulat. *Fog. V-gyüjt. Helt. H. M.* Közelítés. *R. W.* Járulék. *Kun. Fog. Stettn. H. M.* Járulvány. *Fog.*

ACCESSORIUM legale: törvényes járulék. *Törv. czikk.*

ACCESSORIUM sequitur suum principale: a' járulvány főjét követi. *Fog.* A' tag követi a' főt. *V-gyüjt.* A' toldalék a' derekát követi. *Georch.* Hozzá-járult tövét követi. *Ujfal.* Járulék követi főjét. *Sztz.*

ACCESSORIUS: járuló. *Kölcs.* Járulékos. *Bugát. Kunoss.*

ACCESSUS: járulat, bejárás, hozzáférés. *Debr.*

ACCIDENS: történeti. *Kun.* Történetes, eseti, eseményes. *Csapó.* (Per accidens: történetből. *Kun.* Történetileg. *Sztz.*) Történő. *H. M.*

ACCIDENTALES personae judiciales: perben részes mellék személyek, v. perlekedő mellékszemélyek. *Szlem.*

ACCIDENTALES proventus: történetbeli jövedelmek. *Szlem.* Mellékes jövedelmek. *Perg.*

ACCIDENTALIA domini jura: jószág-urnak mellék igazai. *Szlem.* Az urnak hozzá-járuló jussai. *Czöv.*

ACCIDENTALIA requisita contractus: egyezésnek felek' kényétől függő megkívántóságai. *Szlem.* Contractusnak esetes megkívántóságai. *Czöv.* Kötelezvénynek mellékes feltételei. *Perg.*

ACCIDENTALIS: 1) mellékes, mellesleges; 2) történetes. *Fog.* Másontatos. *Vajd.* Történetes. *Debr. Kun.* Esctékes, esetéki, esetiséges. *Imre.*

ACCIDENTALITAS: mellékesség. *Fogar.*

ACCIDENTALITER: mellesleg, mellékesen. *Fog.* Történetesen. *Fog. Kun.* Eseményesen, esedékesen, esetileg. *Csapó.*

ACCIDENTIA: mellék jövedelem. *V-gyűjt. Puky. Pauly.* Mellék jövedelem, mellékség. *Fog. Kun.* Esemény. *Kun.* Esőlék. *H. M.*

ACCISA: élelem-vám. *Puky.* Ingó áruiadó. *Szlem.* Eleségvám. *Debr. H. M. Fog.* Élelmektől fizetett vám. *Csapó.* Adó. *Kun.* Fogyasztékvám. *H. M.*

ACCLAMATIO felkiáltás. *Puky.* (Restauratio per acclamationem: felkiáltás általi tisztújítás). *Perg.*

ACCLUDERE: mellé rekeszteni, mellé zárni. *V-gyűjt. Fog.* Hozzákapcsolni, v. foglalni. *P-gyűjt. Puky.* Mellékelni. *Fog.* Csatolni, csatlani. *Csapó.*

ACCLUSUM: melléklet. *H. M. Fog. Cur. Puky. Debr.* Mellékelet, mellékeltmány. *Fog.* Záratok, oldalasított. *Pauly.* Mellécsatolt. *Puky.* Zárvány, rekesztvény. *Csapó.* Csatlók, kapcsolók, melléklet. *Kun. H. M. Ragaszték. Debr.* Kapcsolat. *Sztrók.* Kapcsolmány, csatolmány. *H. M.*

ACCOLLIREN: öszvevzni. *Fog.*

ACCOMMODIREN: kiegyenlítani. *Fog.*

ACCOMMODARE: alkalmaztatni, irányosítani. *Puky.* Alkalmazni. *Fog. Kun.* Illeszteni. *Kun.*

ACCOMMODARE se: alkalmazkodni. *Fog.*

ACCOMMODATIO: alkalmaztatás, irányosítás, hozzá-illesztgetés. *Puky. Bar. vm.* Alkalmazás, intézkedés. *Fog.* Ellátás, elfogadás. *Sztrók.* Illesztés, illesztés. *Csapó.*

ACCOMODATIO et provisio mi-

litiae: katonaság' elszállásolása és ellátása. *H. M.*

ACCORDA: alku. *Cur. Puky. Kun.* Kötés, szerződés, egyezés, alknvás. *Puky. Pauly.* 1. (actus) egyezés; 2. (res) egyezmény. *Fog.* Egyezés. *Kun.* Egyezkedés. *H. M.* 1. Contractus.

ACCORDARE: megalkudni, alkudozni. *Puky.* Egyezkedni, alkudni. *Kun. Fog.*

ACCREDITIREV: hitelt adni (valakinek); megemberelni (valakit); hitelt szerezni (valakinek); felhatalmazni, hitelesíteni. *Fog.*

ACCREDITIRT: hiteles. *Fog.*

ACCRESSENTIA: nevededés. *Cur.* Nevelék v. szaporítás. *Pauly. Puky.*

ACCUMULARE: halmazni. *Puky.* (Pass.) meggyülni, megtorlódni. *Lex.*

ACCURATE: épen, csupán, pontosan. *Kun.*

ACCURATIA: pontosság. *Puky. Pauly. Fog.* Rendesség. *Kun.*

ACCURATESSE, l. Accuratia.

ACCUSARE: vádolni. *Puk. R. W.* Vádlani: *Pauly. Bál. R. W. Fog.*

ACCUSATIO: vád. *Cur. Fog.* Vádolat, vádolás. *Puky. Pauly. P-gyűjt. Czöv. Fog.* Bevádolás. *Szlem.* Vádlat. *Kun.* (Delatio: bevádolás. Denunciatio, 1. béjelentés; 2. feladás. Querela: panasz. *Cur.*)

ACCUSATOR: vádló, vádoló. *Cur. V-gyűjt. P-gyűjt. Lex. Czöv. Szlem.* Bévádló. *Szlem.* Vádló. *Fog.* 1. Delator.

ACERVUS: kalangya. *Vajda.* Halmaz, kazal. *Fog.*

ACOLYTUS: gyertya-hordó. *Jus Can.*

A COSTI: ottan, azon helyt. *Fog.*

A CONTO: számára valakinek. *Kölcs.* Tartozás' fejében, számolásig. *Sztrók.* Rovásra. *Csapó.* Levrovásul, (valaminek) fejében. *Fog.*

ACQUAESTUS: közkereset, közkeresés, együtt-szerzés. *Puky.*

ACQUIRERE : szerezni. *Cur. Puky. Keresni. Lex.*

ACQUIRERE disciplinis litterariis: deáki tudománnyal találni. *Helt.*

ACQUISITIO: 1) szerzés, szerzemény. *Cur. H. M. Fog. Keresés. Fog. Szerzemény. Lexicon.* 2) kereset. *Cur. V-gyűjt. Szlem.* (p. o. ezen értelemben „in totali acquisitione actore convincti:“ az egész felperesi keresetben marasztaltatni). *Keresmény. Szirm. Fog. Kereset jószág. R. W. Nyeremény. Czöv. Kereset. Vajd.*

ACQUISITIO contradotis: viszonyítbér megkapása. *Czöv.*

ACQUISITIONALES litterae: szerzemény-levél. *Cur. P-gyűjt. Georch. Czöv. Paul. Szerző v. szerzeményes levél. V-gyűjt. Szerzeményi levél. Szlem. I. Litterae.*

ACQUISITIONALIA bona: szerzemény-javak. *Kun.*

ACQUISITIONALISTA: szerzeményes, szerzett vagyonú. *Kun.*

ACQUISITIONIS radix: szerzemény' eredete. *Cur. Gyöke. Sztr.*

ACQUISITIONIS et inventionis locus: a' keresetnek és lelemésnek gyökere. *Veres.*

ACQUISITOR: szerző. *Cur. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Puky. Pauly. Fog. Kereső. Fog. Puky. Helt.*

ACQUISITOR primus: első, — principalis: fő közszerzeményes. *Czöv. Főszerző. Sztrok. Főkereső. Szlem. Debr.*

ACQUISITUM: szerzemény. *V-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Kun. Puky. Vajd. Fog. Keresmény. Szlem. Kun. Stett. Fog. Verb.* Szerzett vagyon. *Kun. I. Acquisition. Coacquisitionum, coacquisitiono:* közszerzemény. *Cur.*

ACQUISITUM bonum: szerzett vagyon. *Cur. Keresett jószág. Paul. Puky. Keresmény. Debr.*

ACQUISITUM donationale: adományos szerzemény. *Czöv.*

ACQUIT: nyugtatóvány. *Fog.*

ACROAMA: okosság' törvénye. *Puky. Hallomány, hallomás, fej-tény, fejtegetés. Imre.*

ACT des Protestes: ovás, ovatlevél. *Csász. Vált.*

ACTA: akták, irományok. *Cur. Fog. V-gyűjt. Czöv. Szlem. Paul. Puk. Kölcs. H. M. Tételvelek (a' diplomatikában). Perg. Végzetek. Szlem. Cselekvények, munka-írá-sok. Bar. vm. Iratok. Debr. H. M. Fog.*

ACTA comitalia: országgyűlési irományok. *Czöv.*

ACTA exhaerentia: hiányzó iratok. *H. M.*

ACTA judicialia, v. judiciaria: törvényi irományok. *Cur. Itélet-beli, v. törvénytörvényes cselekvények, v. irományok. Pauly.*

ACTA politica: rendtartási irományok. *Czöv. Polgári kormányt illető irományok. Szlem. Kormányi irományok. Perg.*

ACTA processualia: pörirományok. *Kölcs. Perbeli irományok. Czöv. Szlem.*

ACTA publica: közirományok. *Cur. Szlem. Közvégzetek. Szlem.*

ACTIA: részvény. *Széchenyi. Cur. Fog. Szlem. Kun. H. M.*

ACTIO: 1. (in genere) perlekedés, törvénykezés; 2. (in specie) kereset (a' polgári ügyekben). *Fog. Cur. Puky. Pauly. Péchy. Stett. Kölcs. Gömbös. H. M. 3. (specialissime in delictis) vád, (a' fenytökbben). Cur. Fog. Gömbös. 4. (libellus actionalis). Kérő-, v. vádlevél. Puky. Pauly. Fog. H. M. Keresetlevél. Szlem. Kun. Kövy. Pörkezdés. Helt. R. W. Keresetes levél. Vajd. Kun. Kézelemlevél, vádolvány. Fog. Keresvény, perkezdés. Kézir. Reactio: viszontkereset. *Cur.**

ACTIO accessoria: mellesleges kereset. *Cur. Puky. Mellesleg kereset. Pauly.*

ACTIO ad superinscriptionem: felülízetési kereset. *Törv. czik.*

ACTIO cambiaria (Wechselkla-

ge): váltókereset, váltójogi kereset, váltókeresetlevél. *H. M. Császár.*

ACTIO compatibilis: összeférhető kereset. *Cur. V-gyűjt. Szlem.*

ACTIO condescensoria: átszálló kereset. *Cur. Leszálló kereset. Sztrók.*

ACTIO continuatoria: folytató kereset. *Cur. Folytatott pör, vád. Bar. vm. Folytatólagi vádlevél, folytányos panasz. Sztrók.*

ACTIO contraria: viszonos kereset. *Puky. Pauly. V-gyűjt. Viszontper. Georch. Ellenper. Perg.*

ACTIO criminalis: büntető levél. *Cur. Fenyítő kereset. Czöv. Szlem. Fenyítő per. Szlem. Bünt vagy büntetést követelő kereset, v. vád; bünt követelő levél, vétket követelő vád, v. levél. Perg. Bünvád-írás. Sztr. Bünvád. Fog.*

ACTIO cumulata: halmazott kereset. *Cur. Puky. Pauly. Vajda. Kölc. Fog. Halmazott v. tetézetű kereset, v. kérdőlevél. V-gyűjt. P-gyűjt. Czövek. Torlott kereset. Pauly. Torlott, v. vegyült vád. Bar. vm.*

ACTIO ex neglecta praemissione: elmulasztott megkínálásban gyökerezett kereset. *Pauly. Előintés-mulasztási kereset. Perg.*

ACTIO exploratoria: kémlelő kereset. *Cur.*

ACTIO ex praedicio: sérelemben gyökerezett kereset. *Pauly. Sérelmi kereset. Sztrók.*

ACTIO fiscalis (fisci magistratualis): ügyészi kereset. *Cur. Tiszti fenyíték. Puky. V-gyűjt. Tisztügyészi vád. Kun. Fenyítő pör. Georch. Közgyűjtői per v. kereset. Szlem. Fenyítő v. hivatalbeli v. tisztviselői pör, v. vád. Bar. vm. Tiszti v. ügyészi vád. Fog.*

ACTIO fundamentalis: anya kereset. *Cur.*

ACTIO generica: általános kereset. *Cur.*

ACTIO incompatibilis: összefér-

hetlen kereset. *Cur. V-gyűjt. Szlem.*

ACTIO indebita: helytelen kereset. *Cur. Pauly. Szlem. Puky. Fog. Helytelen panasz. P-gyűjt. Czöv. Georch. Méltatlan kereset. Kölc. Kász.*

ACTIO indeterminata: határozatlan kereset. *Cur.*

ACTIO mixta: elegyes kereset. *Cur. Pauly. Puky. Vegyes kereset. Perg.*

ACTIO personalis: személyes kereset. *Cur. Személybeli kereset. Puky. V-gyűjt. Személyes vád v. személyt érdeklő kéret. Georch. Személyt érdeklő kereset v. kereseti per. Szlem.*

ACTIO principaliter directa: derék kéret. *Pauly. Főlegi kereset. Perg.*

ACTIO privata: magános kereset. *Szlem. Czöv. Magános kereseti per. Szlem. Magány-kereset. Perg.*

ACTIO propter delictum quodpiam: vádlevél. *Kun.*

ACTIO publica: közönséges kereset. *Czöv. Közkereset, v. közkereseti per. Szlem.*

ACTIO querulosa: panaszló vádlevél. *Puky.*

ACTIO realis: értéki kereset. *Cur. Vagyoubeli kereset. Puky. V-gyűjt. Vagyont tárgyzó kereset, vagyonkereseti per. Szlem. Vagyoni kereset. Perger.*

ACTIO rei persecutoria: jószágkövetelő kereset. *Szlem. Dolognak követelő keresete. Czöv.*

ACTIO regressualis (Regressklatge): viszkereset. *Vált. Császár. Viszkereset levél. H. M.*

ACTIONALIS: kereseti. *Kölc.*

ACTIONALIS expositio: kereseti előadás. *Cur. A' keresetnek foglalatja. Puky. A' kéretnek foglalatja. Pauly. Kereseti foglalat, v. kitétel. Perg.*

ACTIONALIS libellus: keresetlevél. *Cur. Puky. Csász. Kölc.*

Perg. Vádlevél. *Cur. Bar. vm.* Kereső levél. *Perg.*

ACTIONALIS plaga : keresetbeli földtájék. *Czöv.* Kereseti földrész. *Perg.*

ACTIONARIUS : részvényes. *Széchényi. Kun. Szlem. Fog.*

ACTIONARIA societas : részvénytársaság. *Törv. czik.*

ACTIONE convenire aliquem : keresetbe v. fenytékbe v. vádlásba huzni valakit. *Puky.* Megpörölni. *Czöv.* Pörbe vonni valakit. *Perg.*

ACTIONEM redolet : keresetlevél gyanánt van. *Fog.*

ACTIONEM stabilire : a' keresetet megállapítani. *Debr.*

ACTIONI cedere : keresettől elállani. *Cur. H. M.*

ACTIONIS condescensio : a' vádlevélnek leszállítása. *Puky. Pauly.* A' vádlevélnek eldöntése v. elbukása v. elbukatása, v. eldülése. *Pauly.*

ACTIONIS fundamentum : kereseti alap. *Köles.*

ACTIV : 1) Activstand, Activum, Activa : vagyon, való érték; — Activa cediren : vagyonát átengedni; 2) vagyonilag, követelőleg, nyelőleg. *Fog.*

ACTIVA capacitas cambiaria : cselekvő váltóképeség. *Vált.*

ACTIVA causa : kereső per. *Cur.* Követelő per. *Fog.* Passiva causa : szenvedő per. *Cur.*

ACTIVE : keresőleg. *Cur. Puky. Paul. P-gyűjt.* Cselekvőleg. *Kun. Czöv. Fog.* Művelőleg, cselekedőleg, munkálkodólag. *Mest.* Felpe-reskint. *Fog.* Követelőleg. *Perg. Törv. czik. H. M. Fog.* Nyelőleg. *Fog.*

ACTIVE agere : követelni, vádképpen pörölni. *Bar. vm.* Követelőleg pörölni. *Perg.*

ACTIVISARE : meghatalmazni. *V-gyűjt. Fog.* Hatalmat adni. *Puk. Paul.* Felhatalmazni. *Paul. P-gyűjt.* Megbizni. *Cur. H. M. Fog.* Tehetősíteni. *Perg.* Feljogosítani. *H. M.*

ACTIVISATIO : megbízás. *Cur.* Felhatalmazás. *Puky.* Tehetősítés. *Perg.*

ACTIVISATUS : meghatalmazott. *Puky.* Megbizott, tehetsített. *Perg.*

ACTIVITAS : tehetőség. *Cur. Puky. P-gyűjt. Fog. Kun. Czöv. H. M.* Tehetség. *Paul. Puky. Bar. vm.* Hatalom. *Paul. Puk. V-gyűjt. P-gyűjt. Mest.* Cselekvőség, hatás. *Fog.* Hatóság. *Kölcs. Fog.* Szabad tétel. *Huszár.* Tevőség, tevékenység. *Fog.* Tétképesség. *Sztr.* Hatáskör. *H. M.* Tettlegesség. *Fog.*

ACTIVITAS testandi : végső intézettéli tehetség. *Szlem.* Végső intézetre való tehetség. *P-gyűjt.* Intézetre való hatalom. *Georch.* Testálhatás, testálhatóság, v. testáló hatalom. *V-gyűjt.* Végintézkedhetés. *Perg.* Rendelés tehetség. *Czöv.*

ACTIVUM debitum : követelés. *Cur.* Keresőlegi, — passivum : terhelő adósság. *Cur. Debr.*

ACTIVUS : tehető. *Puky. Kun.* 1. cselekvő (ellentétele passivus : szenvedő); 2. fölperesi (p. o. causa, ügy); 3. követő (passivus, tartozó, e. g. activum, passivum debitum); 4. tevős, tevékeny; 5. tehető. *Fog.* Cselekedő, munkás. *Gömb.* Alkalmos, alkalmas. *Puky.*

ACTIVUS status : követelő állapot. *Cur. Paul. V-gyűjt. Puky.* Tehetőségi állapot. *Perg.* Főles érték. Tehető állapot. *H. M. Sztrók.* — passivus : fogytonos. *Sztr.* Tartozó állapot. *Cur.* Követelési, tehetségbeli állapot. *Sztrók.* Szendő állapot. *H. M.*

ACTIVUS et passivus status debitoris : az adósnak követelő, 's tartozó állapotja. *Cur. V-gyűjt. Puky. Pauly.* Az adósnak értéke, és adósságai. *Szlem.* Adósnak cselekvős és szenvedős állapotja. *Czöv.* Az adósnak tehetőségi, 's fogyatkozási állapotja. *Perg.* Tehetség v. érték, és teher v. adósság. *P-gyűjt.* 1. Status.

ACTOR: felperes. *Cur. Puky. Fog. Kölc. Paul. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Helt. Gömb. Vajd. V-gyűjt. Fölperes, vádló. Fog. Panaszló. N. Fr. Felpöres. R. W.*

ACTORATUM stabilire: a' keresetet v. felperességet megállapítani. *Puky.*

ACTORATUS: felperesség. *Cur. Fog. Puk. Paul. V-gyűjt. Czöv. Szlem. Perelhetőség. Kölc. Uusz. Kereset. Puk. P-gyűjt. Georch. Tehetőség. Czöv. Kereseti tehetőség. Szlem. Igelhetés, keresletés, vádolhatás. Bar. vm. Követelhetőség v. keresettség. Perg.*

ACTORATUS personalis: személyes felpetesség. *Cur. Szlem. Paul. Vajd. Személybeli felperesség. Puky. V-gyűjt. Czöv. Szlem. Keresetre való személybeli tehetőség, személyes v. önmön nevében teendő kereset. Georch. Személybeli tehetőség. Czöv. Perlekedésre való tehetség. Perg. Személybeli tehetség a' keresetre, v. keresletés. Szirm. Személyes keresettség, v. követelhetőség. Perg. Személyes kereset. Tud.-gyűjt. Személyes kereseti tehetőség. Sztr.*

ACTORATUS realis: értéki felperesség. *Cur. Vagyonbeli felperesség. V-gyűjt. Puky. Kereset' valósága. P-gyűjt. Kereset a' valósághoz. Szirm. Valóságos vagy vagyonbeli tehetség. Paul. Velőskereset. Georch. Dologbeli felperesség v. tehetőség. Czöv. Tárgybéli felperesség v. tárgybéli kereseti tehetség. Szlem. Tárgyas felperesség. Vajd. Vagyon követelhetőség, vagy keresettség. Perg.*

ACTOREM depellere: felperest visszatolni. *Kász.*

ACTORUM rotulus: peririománok' esomója. *Törv. czik.*

ACTU: 1) tetleg, 2) jelenleg. *Debr. Kun. Fog.*

ACTRIX: felperes asszony. *Puk.*

ACTUALIS: 1) valóságos. *Puk. V-gyűjt. P-gyűjt. Fog. Birató.*

Vajda. Birtoki. Sztr. 2) jelenlegi. Perg. Fog. Móstani. Kun. Puk. V-gyűjt. Fog. Tettleges, valóságos. Kun.

ACTUALITAS: 1) mostanság; 2) hatóság.

ACTUARIUS: tollvezető. *V-gyűjt. Puky. Jegyző. P-gyűjt. Fog. Tollvivő, feljegyző. Puk. Fog. H. M. Beigtató. Ker. vál.*

ACTUS: cselekedet. *Cur. Puky. Paul. Szirm. Márt. Párizp. Tett. Puky. Párizp. Szirm. Tétemény. Stett. Veres. 1. (actus) cselekvés; 2. (res) cselekedet. Fog. Cselekmény. Fog. Császár. Tétemény. Fog. Tét. Perg. Foglatatosság. Debr.*

ACTUS judicialis: bírói cselekedet. *Cur. V-gyűjt. Pörbéli tétemény v. cselekvény. Fog. Bírói tett. Puk. V-gyűjt. Bírói tétel. Szlem. V-gyűjt. Törvényes tétemény. Czöv.*

ACTUS majoris potentiae: hatalmaskodás. *Cur. Nagyobb hatalmaskodás. Fog. Paul. Czöv. Nagy hatalmaskodás. Péchy. Czégéres hatalmaskodás. Puky. Szirm. Márt. Tud.-gyűjt. Szlem. Czégéres hatalmasság. Pauly. Nagy hatalmaskodási tett. Sztr. Nagy hatalom. Helt. Az nagyobb hatalom' dolga. R. W. 1. Major potentia.*

ACTUS minoris potentiae: erőszakoskodás. *Cur. Szirm. Kisebb hatalmaskodás. Fog. Puky. Pauly. Kis hatalmaskodás. P-gyűjt. Kis hatalmaskodási tét. Sztr. Kis hatalom. Helt. Hatalmaskodás. Márt. Az kisebb hatalom' dolga. R. W. 1. Violentia.*

ACTUS potentiarius: hatalmaskodó v. erőszakoskodó cselekedet. *Cur. Hatalmas tett. Puky. V-gyűjt. Hatalmaskodás. Fog. Bar. vm. Szlem. Szirm. Hatalmas tétemény. P-gyűjt. Erő-hatalmaskodás, v. hatalmaskodó tétemény. Czöv. Hatalmaskodó tett. Szlem. Hatalmasság, v. erőszakoskodás. Georch. Hatalomi v. hatalmaskodási tett. Perg.*

ACTUS personalis : személyes tett. *Szirm. Márt.* Személyes cselekedet. *Cur.*

ACTUS praeparatorii et remotorii processuales : előkészítő és perkészletető tételek. *Szlem.*

ACTUS processuales : pert érdeklő perbeli tételek. *Szlem.*

ACTUS solemnis : díszes cselekedet. *Czöv. Ünnepi tétel. Szlem.* Ünnepélyes v. jelességi tett. *Pe g.* Ünnepélyes eszelekvény. *H. M.*

ACTUS violentialis : erőszakoskodás. *Fog. Hatalmaskodás. Puky.* Erőszaki, v. erőszakoskodási tett. *Perg.*

ADAEQUAT : föler vele, egyenlő vele. *Kun.*

ADAEQUATIO : egyenlítés, kiegyenlítés; kipótolás. *Perg. I.* Compensatio.

ADAEQUATUS : teljes, kimerítő, kimerített. *Fog. Kimerítő, egyenlített. Debr. H. M.*

ADAEQUATE : kimerítőleg. *Fog.*

ADAPTARE : hozzáigazítani, alkalmazni. *Kun.* Illeszteni, illesztgetni. *Csapó.*

ADAQUATIO : itatás. *Cur. Puk.*

A DATO (a. d.): mától. *Stett. Fog.* (nach Sicht) kelet után, vagy lát után bizonyos időre. *Ker. vál.* Kelettől. *Fog.*

ADDICTUS : hív, párthív. *Fog.*

ADDITAMENTALIS syngrapha (Jus Met.): pótlevel. *Lex.*

ADDITAMENTUM : toldalék. *Fog. Debr.* Egyenlített. *Debr.*

ADEPTIO bonorum : jószágnyerés. *Puk. Paul. Helt. Szirm. Párizp. Márt. Moln. Fog.* Jószágnak nyeresése. *R. W.* Jószág-találás. *Pauly. Helt. R. W.* Jószágszerzés. *Fog.* Jószághozsi jutás. *Sztr.* Jószág' átvétele, birtokba jutás. *Debr.*

ADESPOTA bona : uratlan jószágok. *Szlem.*

ADHAERENS : párthív. *Fog.*

ADHIBERE : használni, alkalmazni. *Fog.* Segédül venni. *Kun.*

AD interim : időleg. *S'ett.*

ADJUDICARE : megítélni. *Cur. Puky. P-gyüjt. Márt. Fog.* Odaítélni. *Kun. V-gyüjt. P-gyüjt. Fog. Georch. Szlem. Czöv. Szirm. Márt. Nekiítélni. Párizp. Moln. Mokry. V-gyüjt.*

ADJUDICATA res : megítélt. *Debr.*

ADJUDICATORIALIS : megítélő levél. *Kun.*

ADJUDICATORIAE : megítélő levél. *Cur. V-gyüjt. Itélet - levél. Puky. V-gyüjt. Pauly. Fog.* Itélő levél. *Czöv. Odaitéllő levél. P-gyüjt. Georch.*

ADJUNCTA : körülmények. *Debr. Fog.*

ADJUNCTIO : hozzátevés. *Dien.* Mellékelés. *Sztrók.*

ADJUNCTUS : segéd. *Cur. Paul. P-gyüjt. V-gyüjt. Puk. Fog. H. M.* Sögdéltárs, sögdé. *Fog.* Bíró-társ. *Szirm. Márt. Paul. Puk. V-gyüjt.* Segély, mellettes. *Bar. vm.*

ADJURARE : megesketni. *Cur. Szirm. Márt. Fog.* Esketni. *Puk. Sztr.* Föleskünni; fölesketni, fölesküdtetni. *Kun.* Hiteltetni. *Sztr. P-gyüjt. Pauly Márt. Vajd.* Valatni. *Márt. P-gyüjt. Puk.* Meghiteztetni. *Georch. V-gyüjt.* Meghiteztetni. *Puky. Márt. Fog.* Eskettetni, esküdtetni. *P-gyüjt. V-gyüjt. Georch. Márton. Pauly. Vajda.* Hit alatt kénszeríteni. *Pauly.* Hit alatt kénszeríteni. *R. W.* I. Juramentum.

AEJURATIO : megesketés fölesketés. *Fog. Lex.* Hiteltetés, vallatás. *Puky. Pauly.* Esketés. *Puky.* Esküdtetés, hitezés. *Pauly.*

ADJURATUS : meghiteztetett, hitet. *Debr.*

ADJUSTARE : hozzá igazítani, rá v. megigazgatni. *Bar. vm.* Eligazítani. *Pauly.* Felkészíteni. *H. M.*

ADJUSTATIO : kiegyengetés. *Cur. Sztr. Fog.* Eligazítás. *Fogar. P-gyüjt. Puky.* Hozzá igazítás, fel-

készítés. *Fog.* Hozzáadás. *Puky.*
Helyesítés. *Czöv.*

ADJUTANS militaris: hadi segéd.
Puk. *Paul.* Segédtszt. *Kun.*

ADJUTUM: segélydíj. *H. M.*

ADLATERARE: mellékelni. *Cur.*
Hozzá mellékelni. *Puky.* *V-gyűjt.*
Fog. *Paul.* Ide oda mellékelni. *V-gyűjt.* I. Adnectere, v. Accludere.

ADLATERATUS: mellévett. *Debr.*
mellettes. *Debr.* *Fog.*

AD lucrandum tempus: idővontatásért. *Kász.*

ADMANUARE: kézhez szolgáltatni, adni, juttatni. *H. M.*

ADMATURARE: siettetni. *Puky.*

ADMENSURARE: hozzá mérsékelni. *Cur.* *V-gyűjt.* *Puky.* Hozzá mérsékelni. *Fog.*

ADMINICULA: segéd gyanújelek. *Szlem.*

ADMINICULUM: segéd eszköz. *Fog.* *Czöv.* Segéd mód. *Debr.* Segédszer. *Kun.*

ADMINISTRARE: 1) igazgatni; 2) kiszolgáltatni (p. o. igazságot). *V-gyűjt.* *Lex.* *P-gyűjt.* *Pauly.* *Puky.* *Fog.* Sáfárkodni. *Puky.* *Pauly.* *P-gyűjt.* Kormányozni, helyetteskedni. *Debr.* 3) gondját viselni (valaminek); 4) szállítani (p. o. termékeket). *Fog.*

ADMINISTRARE justitiam: igazságot szolgáltatni. *H. M.*

ADMINISTRATIO: 1) igazgatás. *Mest.* *Pauly.* *Puky.* Kormányozás. *Pauly.* *Kun.* *H. M.* Helytartóság. *Puky.* 2) Beszolgáltatás. *Verb.* Sáfárkodás, szállítás. *Puky.* *Pauly.* Kiszolgáltatás. *Puky.* *Kun.* Igazgatóság. *H. M.*

ADMINISTRATIO camerális: kamarai igazgatás, v. helytartóság. *Pauly.* Kincstári igazgatás. *Perg.*

ADMINISTRATIO civilis: polgári igazgatás. *Puky.*

ADMINISTRATIO finantiae: köz kincstár' igazgatása, v. közkincstári gazdálkodás, vagy igazgatás. *Szlem.*

ADMINISTRATIO justitiae: igaz-

ság' kiszolgáltatása. *Cur.* *Puky.* *Szlem.* Igazságtétel, v. szolgáltatás. *P-gyűjt.* Igaz tétel, v. igazság-szolgáltatás. *Paul.* Igazság' kifsáfárlása. *Czöv.* Törvény-szolgáltatás. *Kölcs.* — naturalium: természetmennyek' szállítása. *Debr.*

ADMINISTRATIO pecuniae: pénz beszolgáltatás. *H. M.*

ADMINISTRATIO politicae: közrendre ügyelés' igazgatása. *Szlem.* Közrendezet, v. rendügyelés, v. rendőrség' igazgatása. *Perg.*

ADMINISTRATIO politica: polgári igazgatás. *P-gyűjt.* *Szirmay.* Politikai v. kormánybeli igazgatás. *Puk.* Kormányi igazgatás. *Perg.*

ADMINISTRATOR: igazgató, gondviselő. *Fog.* *Puk.* Kormányozó, helytartó, sáfár. *Puky.* Kormányzó, helyettes. *Kun.*

ADMINISTRATOR officii supremi comitis: fő-ispányi helytartó. *Fog.* *V-gyűjt.* *H. M.* Főispányi hivatal' helytartója. *P-gyűjt.* *Puk.* *Bar.*

ADMINISTRATOR parochiae: helyettes lelkész. *H. M.*

ADMIRAV: hajóssereg' vezére, tengeri hadvezér, hajóhadvezér. *Kunoss.*

ADMODIATIO: szállítás. *H. M.*

ADMONERE: meginteni. *Puky.* *Pauly.* *Kölcs.* Megkinálni (p. o. zálogos summával). *Puky.*

ADMONERE aliquem de domo: valakit füstjéről, vagy lakóházáról meginteni. *Vajd.*

ADMONERI curans: intető fél. *V-gyűjt.* *Szlem.* Megintető. *Czöv.* Intető. *Szirm.* *Márt.* *Pauly.*

ADMONITA pars: intetett fél. *V-gyűjt.* *Cur.* Megintetett. *Czöv.*

ADMONITIO: megintés. *Cur.* *Puky.* *Paul.* *Fog.* *Perg.* *Kölcs.* Kinálás, megkinálás. *Cur.* *Helt.* *Verb.* (1779. ford.) Intés. *Fog.* *Szlem.* *R. IV.* Megimádás. *R. IV.* I. Juridica remedia.

ADMONITIO amica, v. amica-bilis: barátságos megintés. *Cur.* *P-gyűjt.* *Czöv.* Barátságos intés. *Szlem.*

ADMONITIO judiciaria : birói megintés. *Debr.*

ADMONITIO judicialis : törvényes megintés. *Cur. P-gyűjt. Czöv.* Birói megintés. *V-gyűjt. Czövek.* Törvényes intés. *Georch.* Birói intés. *Szlem.*

ADMONITIO personalis : személy szerint intés, kinalás, megimádás. *Kász. Sztrók.* Személyes megintés. *Szlem.*

ADMONITORIAE (litterae) : megintó levél. *P-gyűjt. Szlem. Puky. Paul. Szirm. Fog.* Intvény. *Fog.*

ADMONITORIALIS : intólevél. *Kunoss.*

ADMONITORIUS : megintó. *Perg.*

ADMONITUS : intetett. *Szirm. Lexic.*

ADNECTERE : hozzá v. mellé kapcsolni. *Fog. Puky.* Mellékelni, csatolni. *Kun. H. M.*

ADNEXUM : kapcsolat, ragaszték. *Paul. V-gyűjt. P-gyűjt. H. M.* Függelék. *Puk. Paul.* Kapcsolmány. *F. g. H. M. I.* *Acclusum.* (*Adnexa causae* : per-mellékletek. *Debr.*)

ADNOTARE : följegyezni, megjegyezni. *Kun. Lex.*

ADNOTATIO : feljegyzés. *H. M.*

ADOPTARE : örökbe fogadni. *Fog. Kun.* Örökíteni. *Kun.* Fiúvá fogadni. *Fog.* Fiusítani. *Perg. Kun.*

ADOPTARE in fratrem : testvérré fogadni. *Fog.*

ADOPTARE in filium : fiúvá fogadni. *Fog.*

ADOPTATIO filialis : fiúnak fogadása. *Cur.* Fiúnak fogadás. *Bar. vm.* Fiúi örökbe fogadás. *V-gyűjt. Szlem.* Fiú-fogadás. *Mest.* Fiúi atyafiúsítás. *Czöv.* Fiúítás. *Acsády.*

ADOPTATIO fraternalis : atyafinak fogadás. *Cur.* Testvérnek fogadás. *Bar. vm.* Atyafíúi örökbe fogadás. *V-gyűjt.* Testvéri atyafiúsítás. *Czöv.* Testvéri örökbe-fogadás. *Szlem.*

ADOPTATIO fraternalis simplex : testvéri egyoldalú örökbe fogadás.

Szlem. Egyszerű v. egyoldalú testvéri atyafiúsítás. *Czöv.*

ADOPTATIO mutua : viszonyos atyafinak fogadás. *Cur.* Viszonyos v. kölcsönös örökösítés. *Bar. vm.* Kölcsönös v. két oldalú testvéri atyafiúsítás. *Czöv.* Testvéri kölcsönös örökbe-fogadás. *Szlem.*

ADOPTATUS : örökbe-fogadott. *Cur. Lex.*

ADOPTIO : atyafisítás. *Czöv.* Örökbe-fogadás. *Cur. II. M. Fog.* — pactitia : kötéses atyafiúsítás. *Czöv.* — precaria : tetszéses atyafiúsítás. *Czöv.* Kénnytől függő örökbe-fogadás. *Szlem.* — universalis : közönséges atyafiúsítás. *Czöv.* Általános örökbe-fogadás. *Szlem.*

ADOPTIO filialis : fiúnak fogadás. *Cur.* Fiúváfogadás. *Sztrók.* — fraternalis : atyafinak fogadás. *Cur.* — mutua : viszonyos. *Cur.* Kölcsönös örökbe-fogadás. *Szlem.* Fiúi fogadás. *R. W. I.* *Adoptatio.*

ADOPTIO imperfecta : tökéletlen fiúi atyafiúsítás. *Czöv.*

ADOPTIO perfecta : tökéletes fiúi atyafiúsítás. *Czöv.* Fiúi tökéletes örökbe-fogadás. *Szlem.*

ADOPTIVUS : fogadott. *Szirm. I.* *Adoptatus.*

ADOPTIVUS filius : fogadott fiú. *Cur. Helt. V-gyűjt. R. W. Fog.*

ADOPTIVUS frater : fogadott atyafi. *Cur. Helt. V-gyűjt.* Atyafiúsított testvér. *Czöv.* Fogadott testvér. *Fog.*

AD peram et saccum excussus : biróiképen minden vagyoniból kivetkeztetett. *Cur.* Kiforgattott. *Puky.* Mindenéből kivetkeztetett. *Perg.*

ADREPARTITIO : felosztás. *H. M.*

ADRESSAT, adressatus : utalványozott. *Vált. Császár. Fog.* Útalt. *Fog.* Utalványozó. *H. M.*

ADRESSE (inviatio, assignatio) : utalvány. *Vált.* Czimczet, czimzet, czimjegyzet, levélczimzet. *Kun.* Levélczím. *Csapó.* Ajánlvány. *Stett. Fog.* Felülirat, czím, kereskedői czím, czímjegy, utalvány. *Fog.*

ADRESSIREN : utalni, utalványozni. *Fog.*

ADRITTURA : igenyest, közvetlen. *Fog.*

ADRITTURAE submittere (Jus Camb.): egyenes úton által küldeni. *Szlem.* Egyenest általküldeni. *Stett.*

ADSISTENTIA : pártfogás. *H. M.* 1) segély, 2) oltalom, segedelem, pártfogás. *Fog.* — *fiscalis*: ügyészi, — *magistratualis*: tisztii pártfogás. *Cur.* — *militaris*: katonai segédcrő. *H. M.*

ADSISTENS, l. *Adjunctus*.

AD tertium citatus: harmadnapra idéztetett. *Cur.*

ADULTER : házasság-törő, nő parázna. *Cur. Puky. Paul. Szirm. Márt. Párizp. Mokry. Fog. Parázna. Pauly.*

ADULTERARE : meghamisítani. *Debr. Kun.* Meghamisítani. *Fog.*

ADULTERATOR : meghamisító; megvesztegető. *Bar. vm.*

ADULTERINAE monetae inductio : hamis pénz' behozatala. *Szlem.*

ADULTERIUM : házasság-törés. *P-gyűjt.* Nősparáznság. *Cur. Szlem. Szirm.* Házasság-törés. *Vajda. Fog. Paráznság. Czöv. Pauly. Fog.* Paráznság. *R. W.* l. *Delicta carnis.*

ADUMBRATIO : árnyéklat, alaprajz, vázlat. *Kun.*

ADURSORIUM : sürgetmény. *Puk.*

ADVENA : jövevény. *Cur. Puky. Pauly. Horv. Czöv. Szlem. Fog.*

ADVENTITIA res (Jus Rom.): vetődött dolog. *Czöv.* Pusztaszerencschozta jószág. *Szlem.* — *bona*: szerzeményes javak. *Debr.* Szerzeményi jószág. *Fog.*

ADVENTUS domini (Jus Can.): ádvént. *Mest. Czöv.* Úrjövetel. *Georch.* Ur' eljövetel. *Szlem.* Úrjövetel. *Kun.*

ADVERSA pars alicuius rei: fonákja, visszája (valaminek). *Fog. Puky. Pauly.* Ellenkező, ellenző rész v. fél. *Bar. vm. Fog.* Ellenfél, v. oldal. *Perg. Fog.*

ADVERSARIUS : ellenfél. *Cur. Fog.* Ellenkező fél. *Puky. Fog. Pauly. Bar. vm. Helt. R. W.*

AD VIRES : erejeig, mennyiségeig. *Fog.*

ADVERSUM (in): daczára. *Fog.* **AD vires successionis**: az örökségnek erejéig v. mennyiségéhez képest. *Pauly. Puky.* Érték v. örökség' erejéig. *Cur.*

ADVOCATIA : ügyvédség. *Puky.* Ügyvédelem. *Fog.* Ügyvéde. *Fog.*

ADVOCATIALE diploma: ügyészi hitlevél. *Szrok.*

ADVOCATORUM cathalogus : ügyészek' név-jegyzéke. *Bar. vm.* Ügyvédi névsor. *Perg.*

ADVOCATUS: ügyvéd. *Cur. Szlem. Puky. Lex. Kölcs. Perg. Fog.* Ügyvédlő. *Puky. V-gyűjt. Vajd.* Ügyviselő. *Cur. Puky. Bar. vm.* Ügyész. *Puky. Pauly. Bar. vm. Georch. Szrok. Kölcs. Perg. Lex.* Ügyvédő. *Pauly. Szlem.* Pörvédő. *Pauly.* Ügynök. *Szrok.* Érettünk szöllő. *R. W.*

ADVOCATUS pauperum : szegények' ügyész. *Georch.* Szegények' ügyvédlője, ügyvédője. *V-gyűjt. Szlem.* Szegények' ügyvéde. *H. M.*

ADVOCATUS per regnum Hungariae juratus causarum fori utriusque : Magyar-országban mind két rendű bírósági hites ügyvéd. *Cur.* Mind a' két bíróságbeli ügyeknek hites védője. *Pauly.* — Védője. *Puky.* Magyar-országban mind két iteszéki hites ügyész. *Szrok.*

A. E. — 1. (anni ejusdem): ugyanazon évi, v. évben; 2. (ab emanatione): kelettlől. *Fog.*

AEDES publicae : közjói, v. középületek. *Bar. vm.*

AEDIFICIA : épületek, — *necessaria*: szükséges, — *utilia*: hasznos, — *voluptaria*: gyönyörködtető, — *communia*: köz épületek. *Cur.*

AEMILIS, *Victricus Ecclesiae*: egyházi. *R. W. Fog.*

AEDITUUS : egyházi. *Puky. V-gyűjt.*

AEMULUS : versenytárs , vágytárs. *Kun.*

AEQUALIS : egyirásu (1729-diki *Kézirat* után). *Jász.* Egyenlő , egyarányú ; egykorú. *Fog.*

AEQUALIS gradus in consanguineitate : egyenlő oldalas sor a rokonságban. *Egyh. ért.* Egyenlő atyafisági lépcső vagy lépcsőzet. *Perg.*

AEQUALIS medietas : hason fele. (1644. 1742. *Kézir.*) *Jász.*

AEQUALITAS : egyenlőség , egyarányúság. *Fog.*

AEQUALITAS juris : jusbeli egyenlőség. *Cur.* Jog - egyenlőség. *Kun. H. M.* Jusnak egyenlősége. *V-gyűjt.* Czöv. Szlem. Gyökösség' egyenlősége. *Georch.* Igaznak egyenlősége. *Puky.* Mind a' két nemnek igazza. *Szirm.*

AEQUALITAS inter gentes : nemzetek közötti egyensúly v. egyensúly-tartás. *Szlem.*

AEQUATOR : egyenlítő. *Debr.*

AEQUILIBRIUM : súlyegyen. *Fog.* *Stett.* Egyenlő mérték , v. egymértékűség. *Puky. Pauly.* Egyenleglet. *Bar. vm.* Egyensúly. *Debr. Fog.*

AEQUINOCTIUM : napegyenlet. *Debr.* Éjnapegyen. *Sztrók.* Éjnapegyenlet. *Kun.*

AEQUIPARARE : öszve hasonlítani , hozzá egyenlíteni. *Debr.*

AEQUIPOLLENTIA : egyértékűség. *Bar. vm.* l. Aequivalentia.

AEQUITAS : egyenesség. *Cur. Puky. V-gyűjt. Mest. Georch. H. M. Fog.* Természeti igazság. *Puky. P-gyűjt. Márt.* Erdemméltatás. *Szlem.* Illőség , egyenség. *Kun.* Természeti illendőség. *Ujfal.* Jusüggyelés. *Mest.* Egyenes igazság. *V-gyűjt.* Köz igazság. *Szirm. Párisp.* Természeti igazság , méltányosság. *Debr. II. M.* Méltány. *Fog.*

AEQUIVALENS : hasonérték. *Cur.* Egyértékű. *Fog. Kun.* Hasonló értékű , hasonlót érő. *Puky. Pauly.* Egyetérő. *V-gyűjt.* Annyitérő. *Georch. Czöv.*

Hasonérő. *Helt.* Egyforma becsű. *Mokry.* Hason becsű , v. értékű. *Perg. Kun. Fog.* Hasonló. *R. W.*

AEQVIVALENS deputatuaie : élelmi szervaltság. *H. M.*

AEQUIVALENTIA : egyértékűség. *Fog.* Hason-értékűség. *Perg.* Hasonbeecs. *Kun.* Hasonérték. *Fog.*

AEQUIVALET : egyetér. *Puky.* Hasontér. *Perg.*

AEQUIVOCATIO : kétes szolás. *Bar. vm.* Sokértelműség. *Puky.*

AEQUUS : egyenes , igaz. *Puky. Pauly.* Egyenes , méltányos. *Fog.* l. Rectus.

AERA : idő-kezdet , időkezdeti számlálás , időszámítás. *Perg.* Évszám. *Évsor. Fog.* Évszámolat , évsor , évrend. *Kun.*

AERA christiana : keresztényi időkezdetet v. időkezdeti számlálás. *Perg.*

AERARIALIS : kincstárbeli. *Fog.* Királyi kincsbéli. *Puky. V-gyűjt.* Királyi pénzházi. *P-gyűjt.* Királyi kincshez tartozó. *Puky.* Kincstári. *Kun. Fog.*

AERARIALIS cassa : tárházi pénztár. *Bar. vm.*

AERARIUM : kincstár. *Fog. Törv. czik. H. M.* Királyi kincs. *P-gyűjt. Péchy. Kun.*

AERARIUM regium : királyi kincstár. *Cur. Puky. Georch. Szlem. Pauly.* Királyi pénztár. *Puky. P-gyűjt. Pauly. Szirm. Márt.* Királyi kincs. *V-gyűjt. Péchy.* Királyi tárház. *Bar. vm. Mest.* Királyi pénzház. *P-gyűjt.*

AERARIUM regni : ország' kincstára. *Georch. Czöv. Szlem.*

AES : érez , v. pénz. Qui non potest aere , solvat pelle : kinek nincsen pénze , lakoljon bőrével. *P. ky.*

AES alienum : kölcsön pénz. *Cur.*

AESTHETICA : izlés-tudomány , diszérzés-tudomány. *Puky.* Disztudomány , jó izlés' tudománya. *Kun.* Izléstan. *Imre.* Szép' tudalma. *Th sarov. Széptan. II. M.*

AESTIMARE: becsülni. *Lex.*

AESTIMATIO: becs. *Cur. Puky. Pauly. Szirm. Márt. Párizp. Szlem. Verb. Bál. H. M. Böcsü. Puky. Pauly. Beccsü. H. M. Fog. Kölcs. Kun. Verb. Szlem. Beccsülés. Szirm. Márt. Moln. Debr. Méltánylás, méltánylat. Kun. Böcs. R. W.*

AESTIMATIO communis: közbeccs. *Cur. P-gyűjt. Czöv. Közbeccsü. Georch. Pauly. Verb. Közönséges beccsü. Puky. V-gyűjt. Georch. Szlem. Jász.*

AESTIMATIO condigna: illendő beccs. *Cur. Puky. Pauly. P-gyűjt. Czöv. Belső érték szerint való beccsü. Péchy. Illendő beccsü. Puky. Pauly. V-gyűjt. Georch. Szlem. Méltó beccsü. Pauly. Czöv.*

AESTIMATIO dominiorum: fejedelmi jószágok' beccsüje. *Szlem.*

AESTIMATIO judicialis: bírói beccs. *Cur. Puky. Czöv. Bírói beccsü. Puky. Pauly. Szlem.*

AESTIMATIO officiosa: hivatalos v. hivatalbeli beccsü. *Szlem.*

AESTIMATIO perennalis: örökbeccs. *Cur. Örökbeccsü. Pauly. Georch. Szlem. Puky. Örökös beccsü. Czöv.*

AESTIMATIONALE pretium: beccsár. *Cur. H. M. Beccsü-ár. Szlem. Kölcs. Beccsü szerint való ár. Puky. P-gyűjt.*

AESTIMATIONALIS: beccszerinti. *Cur. Beccsü szerint való. Puky. Beccsüszeres. Fog. Beccsü szerü. Fog. Beccsü szerinti. Fog.*

AESTIMATOR: beccsü. *Puky. Kölcs. Beccsü. Puky. Szirm. Szlem. Beccsü ember. Georch. Beccsü tevő. Szlem.*

AESTIMIUM: beccsület. *H. M.*

AESYMNETICUM regnum: ideigvaló v. időhatáros királyság, fejedelemség. *Szlem.*

AETAS: kor. *Cur. Fog. Puky. Péchy. Pauly. Bar. vm. Perg. Szirm. Idő. Cur. Puky. Életideje. Párizp. Moln. Üdő-szám. R. W. (apud homines) korszak; (in amo) évszak. Fog.*

AETAS debiti: adósság' kora. *Szlem. Adósságnak időkora v. korossága. Czöv.*

AETAS decrepita: megaggott kor. *Puky. Szirm. Pauly. Aggott kor. Perg.*

AETAS illegitima: gyermekkor. *Cur. Törvénytelen v. nevetlen kor. Puky. Pauly. Szirm. Márt. Nevetlen kor. Bar. vm. Nem törvényes időkor. Kövy. Nem törvénytörő kor. Fog.*

AETAS imperfecta: törvénytelen kor. *V-gyűjt. Georch. Nevetlen kor. P-gyűjt. Törvénytelen idő. Czöv. Tökéletlen kor. Perg. Puky. Szirm. Pauly. Kun. V-gyűjt. Georch. Nevendék kor. Cur. Gyermekkor. Szlem. P-gyűjt. Márt. Pauly. Péchy. Szirm. Tökéletlen v. éretlen idő. Czöv. Éretlen kor. Debr. Nem teljes kor. Fog.*

AETAS juvenilis: ifjúkor. *Puky. Pauly. Legénykor. Pauly.*

AETAS legitima: törvényes kor. *Puky. Pauly. Szirm. Márt. Fog. Felserdült kor. Pauly. Péchy. Törvénytörő, v. törvény szerinti való kor. Bar. vm. Ifúság. Péchy. Törvényes időkor. Kövy. Törvényes kor. Fog.*

AETAS matura: érett kor, —
immatura: éretlen kor. *Puky.*

AETAS perfecta: emberkor. *Cur. Puky. Péchy. Szirm. Márt. P-gyűjt. Georch. Szlem. Tökéletos kor. Puky. V-gyűjt. Pauly. Szirm. Márt. Tökélyes idő v. kor. Kun. Teljes idő. Köv. Tökéletos érett idő vagy kor, tökéletes életidő. Czöv. Teljeskor Fog.*

AETAS puerilis: gyermekkor. *Puky. — senilis: öreg vagy időskor. Puky. Szirm. Paul. Üdőskor. Paul. Vénkor. Perg.*

AETATIS distinctio: kornak különbsége. *Puky. Pauly. Az időszámának különbsége. Puky. Pauly. Helt. Kor-különböztetés. Szer. Korkülönbőség. Perg.*

AETATIS revisio: korlátás. *Cur. Korvizsgálat. Puky. Szlem. Kor-*

vizsgálás. *N-gyűjt. Pauly. Időnézés. Czöv. Időlátás. Perg.*

AETATIS revisionales litterae: korbizonyító levél. *Cur. I. Litterae revisionales.*

AETATIS venia: kort pótló engedelem. *Cur. Korengedelem. Fog. Zsiv. Puky. Tökéletlen kortól való felszabadítás. Szlem. Georch. Korengedély. Fog. HM. Korengedés. V-gyűjt. Életidejének engedelmé. Czöv. Kortörvényesítés. Szlem. Korengedmény, korbocsánat. Bar. vm.*

AETERNUS: öröklött. *Fog.*

AETERNITAS: öröklét. *Fog.*

AEVUM: év. *Perg. Időkor. Puky.*

AEVUM unius generationis: egy ember idő, v. emberi nyom. *Szirm. Egy nemzedéki év v. időszak. Perg.*

AFFECTATIO: tettetés, színlés, erőködés. *Debr. Fesz, pöf. Bajza. Feszengés, pösseskedés, gögösködés, mesterkélts magavisélet. Kun. 1) negéd, negédesség; 2) színlés. Fog. Szenvelgés. Luczenb.*

AFFECTIO: szenvedély. *Fog. Változás, indulat, hajlandóság. Puky.*

AFFECTIONIS pretium: szenvedélyböcs. *Fog. Kényböcs. Puky. Megkedvelés-becs. Czöv. Kedv-höcs, kedv-ár. Kéjbecsár. HM. I. Pretium.*

AFFICHE: kifüggesztés, függeszték, raglap, raglevél. *Fog.*

AFFIDARE: bizatni, meghínni, megbizni. *Puky.*

AFFIGERE: reá szegezni (p. o. az idéző levelet.) *Szirm. Párizp. Mürz.*

AFFILIATIO ecclesiarum: anyagyházhoz-fokítás. *HM.*

AFFINIS: sógor. *P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Fog. Rokony. M-gyűjt. Süv. Sirok. Lex. Nővér. Perg. Sü. Fog.*

AFFINITAS: sógorság. *Cur. Fog. Puky. Czöv. Szlem. Szirm. Párizp. Moln. Márt. Mokry. Mellékes atyafiság. Georch.*

AFFINITAS ex copula licita: törvényes elhálásból való sógor-törv. tud. műszótár.

ság. *Puky. Törvényes sógorság. Cur. Törvényes süvség. Sztrok. Törvényszerinti sógorság. Szlem.*

AFFINITAS illegitima: törvénytelen elhálásból eredett sógorság. *P-gyűjt. Törvénytelen sógorság. Georch. Czöv. Szlem. Törvénytelen süvség. Sztrok.*

AFFINITAS legalis: törvénytelen való sógorság. *Georch. Törvényes sógorság. Czöv. Szlem. Örökbefogadás-szülte sógorság. Szlem.*

AFFINITAS matrimonium antecedens: elve való sógorság. *Georch. Házassági kötést megelőző sógorság. Szlem. Házasság előtti sógorság. Perg.*

AFFINITAS matrimonium subsequens: következtet sógorság. *Czöv. Házassági kötés után született sógorság. Szlem. Házasság utáni sógorság. Perg.*

AFFIRMARE: állítani. *Puky. V-gyűjt. Czöv. Szlem. P-gyűjt. Igazlani. Puky. P-gyűjt. Vitatni. Mest. Erősíteni. Fog. Bar. vm. Ingenleni. Bar. vm. Vajda. Sztrok. Fog. Állítani. Fog.*

AFFIRMATIO: állítás. *Cur. Puky. Márt. Mokry. Erősítés, megvallás. Szirm. Piuly. Erősítés. Puky. Mokry. Vallás. Moln. Bizonyítás. Mokry. Mol. Márt. Megvallás, erősítés. RIV.*

AFFIRMATIVE: állítólag. *Cur. Fog. Pauly. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Szirm. Vitatólag. Mest. Erősítőleg, igenlőleg. Sztrok. (Negative: tagadólag. Cur.)*

AFFIRMATIVUS: állító, állítólagos. *Fog. Igenlő, igenleges. Sztrok.*

AFTERPAND (subpignus): alzálog. *Vált. Fog.*

AGASO: lovász. *Puky. Agasorum regalium magister: főlovászmester. Puky.*

AGENS: ügyelő. *Puky. P-gyűjt. Szirm. Márt. Biztos. Márt. Ügyvivő. Stett. Ügyvivő. Fog. Zsebész.*

Ügybiztos. *Zsebsz. HM. I. Advocatus.*

AGENS aulicus: udvari hites ügyelő. *V-gyűjt.* Udvari agens. *P-gyűjt.* Udvari ügyviselő. *Perg.*

AGENS dicasterialis: tisztii ügyész. *Husz.* Kormányiszéki ügyviselő. *Perg.*

AGENS mercantilis: kereskedési ügyviselő. *HM.*

AGENT (Geschäftsführer, Handelsagent): ügyvivő. *Vált.* Ügynök, kereskedési ügyvezető. *Csász.*

AGENTIA: ügyvitel. *Fog.*

AGENTSCHAFT: ügyvivőség. *Fog.*

AGENTUR: ügyvitel. *Fog.*

AGENZIE: ügyviteldíj. *Fog.*

AGERE: kereskedni. *Czöv.* Pert indítani. *Szlem.* Perben dolgozni. *Sztrók.* Ügkődni. *Fog.* (De eo agitur: arról van a' szó, a' kérdés. *Fog.* Agere actorem: felpereskedni. *Fog.*) Cselekedni, tenni, munkálkodni, törvénykezni. *Fog.*

AGILIS: nemes. *Cur. P-gyűjt.* *HM. Fog.* Féluemes, nemesjóságú. *Pauly. P-gyűjt. V-gyűjt. Péchy. Szirm.* Szabados. *Czöv. Fog. I. Libertinus.*

AGIO: ráadás, ráfizetmény, ráadat, túlfolyam, (pénz v. váltó) folyam. *Fog.*

AGIOTAGE: folyamkémet. *Fog.*

AGIOTEUR: folyamkém. *Fog.*

AGGER: töltés. *Puky. Pauly. Bar. vm. Helt. RW. Gát. Bar. vm.* Tuhasztás, jászolkötés. *Helt. Vizgát. Czöv.*

AGGRATIARE: megkegyelmezni. *Lex.*

AGGRATIATIO: megkegyelmezés. *Cur. Puky. Fog. Pauly. Bar. vm. P-gyűjt. Szlem. HM.* Ke-
gyelmezés. *Fog.* Életkegyelmezés. *Szlem.* Fején kegyelmezés. *P-gyűjt.*

AGGRATIATUS: megkegyelmezett, fejen kegyelmezett. *Puky.* Ke-
gyelmeztetett. *Köles.*

AGGRAVANTES circumstantiae: nehezítő v. terhelő körülmények, v. körülmények. *P-gyűjt. Szlem.*

AGGRAVARE: terhelni. *Cur. V-gyűjt. HM. Fog.* Birságolni, megmarasztalni, elmarasztalni. *Szirm. V-gyűjt. Puky.* Sulyosítani. *Kász.* Nehezíteni. *Kun.*

AGGRAVATIO: terheltetés. *V. jd.* Sulyosítás. *Sztrók.*

AGGRAVATORIAE litterae: átoklevél. *Kász.* Szentegyházi száműzetés. *Sztrók.* Kiátkozás. *Madás.*

AGGRAVIUM: nehézség, terh, terhelés. *Bar. vm.*

AGGREGATUM: egybegyűjtött. *Bar. vm.* Halmozmány. *Sztrók.*

AGGRESSIO: megtámadás. *Cur. Puky. Fog.* Rárohanás. *Puky.*

AGGRESSOR: megtámadó, rárohanó. *Puky. Helt. Vajd.* — violentus: erőszakos támadó. *V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem.* Ki másra fegyveres kézzel megyen, rárohan. *RW.*

AGGRESSUS: megtámadott, megrohanott. *Puky.* Megtámadás. *HM.* Kire rá rohannak. *RW.*

AGRTA: kuruzsló. *HM.*

AGNATIO: atyai rokonság. *Cur. Puky. Paul. V-gyűjt. Márt. Perg.* Fiu ágról való rokonság. *Verb. 1779. ford.* Fiu ágról való atyafiság. *Georch.* Atyáról való atyafiság. *Párizp.* Férfiági atyafiság. *Szlem.* Atyafiság. *Czövek. HM.* Atyarokonság. *Kun.*

AGNATUS: atyafi. *Curia. Helt.* Atyai rokon. *V-gyűjt. Husz.* Atyarokon. *Kun.* Apa-rokon. *Fog.* Firokon, fivér. *Sztrók. Fog.* Férfiági atyafi. *Szlem.* Férfiatyafi. *Czöv.* Fiuágról való atyafi. *Georch.* Atyáról való atyafi. *Pauly.* Atyánkról való atyánkfiai, atyai nemzetről való atyafiak. *RW.*

AGNOMEN: vezetéknev. *Debr.* Melléknev. *Fog.*

AGON: küzdet. *Deb.* Vonaglás. *Sztr.*

AGRICOLA: földész. *Fog.* Földmivelő. *Perg.*

AGRICULTURA: földészet. *Fog.* Földművelés. *Perg.*

AHENUM: kazány. *Puky. Pauly.*

Bar. vm. Lex. Üst, v. rézfazék.
Puky. Bar. vm.

AHENUM braxatorium: serfőző üst. *Puky.*

AJO: nevelési kormányzó. *HM.*

A LA: ként, módon, módra, szerint. *Fog.*

ALA hydraulica: sarkantyú. *HM.*

ALBA: kötelező fejér. *Puky. Pauly. Fejérke. Bar. vm. Fejér*

levél. *Fog. Fejér papiros. Czöv. Fejér kötelezvény. Perg. Aláirt*

fejér papiros. *Szirm. Márt. Fejérleg. Csapó. Fejérlet. Tud. gyűjt.*

Üres lap. *HM. l. Carta bianca.*

ALEUM: laistrom-könyv, névkönyv, névtár. *Bar. vm. Emlék-könyv. Debr.*

AL corso: folyam szerint. *Fog.*

ALEA: szerencsejáték, kocka. *Debr.*

ALEATORIUS contractus: szerencse- v. sorskötés. *Fog. Kockaszerződés. Sztrok.*

ALIMENTUM: táplálék. *Debr.*

AL la minuta: kicsinyenként, kicsinyben; részletesen. *Fog.*

ALLATURA: hozomány. *Cur. Puky. Pauly. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Kun. Kövy. Szlem. HM.*

Fog. Hozadék, asszonyi hozadék. Nán. Nőhozomány. Puky. Pauly. Fog.

ALLATURA uxorea: hozomány. *V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Feleség' hozománya. Czöv. Asszonyi,*

vagy feleségi hozomány, nő-hozományi jószágok. *Szlem. Czöv. Asszonyi hozadék. Nánási. Férjhez vitt jószág. Péchy.*

ALLATURAE jus: hozománybeli jus. *Czöv. Hozományi igazság,*

asszony' hozományi igazsága. *Szlem. l. Jus.*

ALLATURAE realitas: hozománynak valósága. *Czöv. Szlem. Hozomány' valóságos volta. Georch.*

ALLATURALIS: hozománybeli. *Puky. Hozományi. Fog.*

ALIENIGENA: idegen. *V-gyűjt. Szlem. Külföldi. Czöv. Idegen nemzetből való. Czöv.*

ALIMENTATIO et inquarterisatio: ételmezés és szállásolás. *Törv. czik. HM.*

ALIMENTATIO militiae: katonai ételmezés. *Perg. Katonaság' ételmc. Puky.*

ALIENENS: elidegenítő. *Helt. Lcx.*

ALIENARE: elidegeníteni. *Cur. Puky. Pauly. Szirm. Márt. Párizp. Moln. Fog. RW.*

ALIENATIO: elidegenítés. *HM.*

ALLGARE: ügyelleni. *Puky. V-gyűjt. Szót váltani, előhozni,*

feleselni. *Fog. Vitatni, allítani. Bar. vm. Előadni, v. feleselni. P-gyűjt. Puky. Béfeleselni. Czöv.*

Vetekedni. *Kász. Viszongani. Sztrok.*

ALLEGATA et probata: előadatok és bebizonyítottak. *Cur. Elő-*

adás és bizonyítás. *Szirm. Márt. Előhozatok és bizonyítmányok. Fog.*

Előterjesztett tanuságok és bizonyítások, beiktatott ügyeletek. *Paul. Ügyeletek és bizonyítások. Puky.*

Feleselések és megmutatások *Czöv. Feleselések és megmutatások Czöv.*

ALLEGATA duplica, triplica, etc. első, második stb előadás. *Szirm. Szóváltás. Sztrok.*

ALLEGATIO: szóváltás. *Cur. Puky. Fog. HM. Előhozás. Fog. Feleselés. HM. Kölcs. Kun. Ment-*

ségszó, okszólás. *Sztrok. Felelkés. Vajd. Felelet. Kézir. Vitatás. Debr. Perheszéd. HM.*

ALLEGATIONES orales: párbeszédek (Einreden). *Vált.*

ALLEGATIONES processuales: ügyeletek. *V-gyűjt. Előterjesztett tanuságok, bizonyítások, bizony-*

ságok. *Mest. Szóváltások. Georch. Felelések, v. feleselgetések. Czöv. Előadások, v. feleselések. P-gyűjt.*

Perbeli előadások. *Szlem.*

ALLEGATIVE: előadólag. *Perg. Pauly. Puky. Ügyellőleg. Puky. Előhozólag. Fog. Vitatólag. Czöv. Feleselőleg. P-gyűjt.*

ALLEGATUM: előhozott, felhozott. *Puky. Előhozat. Fog.*

ALLEGORIA: je.beszéd. *Puky. Pauly. Másértelműség. Bar. vm.*

Képes beszéd. *Kun.* Himes v. himbeszéd. *Csap.*

ALLEVIANTES circumstantiae: könnyebbitő környüállások. *V-gyűjt.* Könnyítő v. enyhítő körülmények. *Perg. HM.*

ALLIANTIA: szövetség. *Puky. Pauly. Fog. Szlem. Szirm. Friggyesség. Bar. vm. Szövetkezet. Fog. Frigykötés. Perg.*

ALLICERE: kecsgetetni. *Puky.*

ALLODIALIS: majorsági. *Cur. Köv. Fog. Majorságbeli. Puky. Nemestelki. Kun.*

ALLODIALES fundi: nemesi földek. *Georch.* Majorságbeli földek. *V-gyűjt.* Nemesi majorhoz tartozó földek. *Szlem.*

ALLODIATURA: majorság. *Cur. Kun. Fog. Puky. V-gyűjt. Szirm. HM.* Majorság, v. úri telek. *Bar. vm. Szabad örökség. Moln. Márt. Szabad nemes örökség. Párizp.*

ALLODISATIO feudi: hivatásigazgatói birtok' örökítése. *Szlem. Hübé' örökítése. Perg.*

ALLODIUM: major. *Cur. Szlem. Kun.* Majorház. *Kézir. Helt. Puky. Fog. RW.* Majorság. *Köev. Vagyon, v. örökös jószág. Perg. Horv. Szabad nemes örökség. Sztrok. Örökség. Horv. Pusztá, nemes telek. Kun.*

ALLUDERE: példázgatni. *Bar. vm. Czelozgatni. Sztrok.*

ALLUVIO (alluvium): vizmosás. *Lex. Helt. Puky. Dien. RW.* Iszapolás. *Cur. Árviz. Szirm.* Lásanként való öntés. *Georch.* Víztorlás. *Czöv. Vizhózzá-hordás. Ujfal.* Vizmosás, víztorlotta, vagy vízrhordta parti föld. *Szlem. Aradvány. HM. Vizhózás, hozzáiszapolás, iszapolat. Fog.*

ALONGE (Verlaengerungsblatt): toldat. *Vált. HM. Fog.*

AL PARI: l. pari.

AL PESO: súly szerint. *Fog.*

AL PEZZO: darab számbra. *Fog.*

ALPHABETICA consignatio: betűrendes jegyzék, névmutató. *HM.*

ALPHABETUM: betűrend. *Fog.*

ALTARE viaticum s. portatile (Jus Can.) úti oltár. *Szlem.*

ALTARISTA (Jus Can.): oltári, oltárnok. *Zsebsz.*

ALTERARE: másolni, megmásolni. *Puky. Változtatni. Puky. Másítani. HM. l. Mutare.*

ALTERATIO: változtatás. *Cur. Megmásolás. Puky. Pauly. Változás. Változat. Kun.*

ALTERNATIVA: vagy egy vagy más. *Cur. Felváltható. Szlem. Egyikezhetés. Debr. Egy vagy más. HM.*

ALTERNATIVE: váltva, felváltva. *Cur. Puky. P-gyűjt. Mest. Paul.* Folváltólag. *Kun.* Különváltólag. *Czöv. Felváltólag. Szlem.* Egymást váltva, vagylag. *Fog. Váltólag, változva, változtatva, felváltva. Bar. vm. Egyikezve. Debr. Változólag. Kun. Felváltólag. Fog.*

ALTERNATIVUS: váltólagos. *HM. Felváltólagi. Fog.*

ALTERUM TANTUM: még egyszer annyi. *Fog.*

ALTERUTER: egyike, akármelyik. *Szirm. Márt.*

ALTITUDO: magasság, fonség. *Fog.*

ALUMNISTA, alumnus: gyámnevendék, táplányos. *Kun. Nevendék. HM.*

ALUMNEUM (alumnatus): nevendékház. *Bar. vm. Tápláló intézet. Puky. Gyámintézet, táplány. Kun. Tápda. Hirt.*

ALVEUS: meder, vizárok. *HM. Debr. Vízteknő. Kazin.*

ALVEI mutatio: árok-változtatás. *Czöv. Vizágy-változtatás. Georch. Vízhely-változás. Ujf. Vízmeder-változás. Perg.*

AMANDATIO: elutasítás. *HM.*

AMANUENSIS: kéziség. *Kun.*

AMBAGES: tekervény, tekerés, kerengés. *Pauly. Puky. HM.*

AMBASSEUR: országvéget. *Kun. Nagykövet. Fog.*

AMBIGUITAS: kétség. *Pauly. Helt. Kétség, kétkedés. Sztrok. Bar. vm.*

AMBIGUUM: kétséges. *Pauly. Puky. Szirm. Márt. Homályos. Szirm. Márt.*

AMBIRE: vágyódni, rá vágyakodni. *Puky. Vágyakodni. Perg. Környékezm, kerülgetni. Debr.*

AMBITIO: nagyravágyás, hirszomj. *Kun. Tisztvágy, nagyravágyás, önbecsülés, önbees. Fog.*

AMBITIOSUS: nagyravágyó, hirszomjas. *Kun.*

AMBITUS: 1) környék, kerítés, kerülés. *Puky. Pauly. Kerület. Perg. HM. (p. o. intra ambitum regni: az ország' kerületében). Kör, körzet. Fog. Környezet. Debr. 2) Tisztvadászás, tisztvágy. Fog. Hivatal-vadászás. Cur. Hivatalhajhászat. Sztrók. Hivatalvágy. HM.*

AMBITUS crimen: hivatal-vadászás' — *Cur. Tisztvadászás' büne. Fog. Fortélyos tisztre vágyódás' vétke. Puky. V-gyűjt. Pauly. Helytelen tisztvágy-keresés v. kivánás. Szirm. Tisztvadászás' vétke. Szlem.*

AMEVS: esztelen. *Cur. Pauly. Fog. Szirm. Sztrók. RW. Eszement. Cur. Bolond, kába, bohókás. Szirm. I. Furiosus, mente captus.*

AMENTIA: esztelenség. *Szirm. Márt. Párizp. Molu. Mokry.*

A META: felében. (a meta Geschacite: feles üzlet. Conto a meta: feles számba. *Fog.*)

A MEZZO USO (J. camb.): féldivatva. *Stett. Félzokásra, szokás' felérc. Vált. Csász.*

AMICA: barátságos egyezés. *Cur. Fog. Puky. Barátságos alku. P-gyűjt. Békület. Kun. Barátságos egyezet. Georch. Megegyezés, v. barátságos megegyesülés. Czöv.*

AMICUALIS pecunia: ruházatpénz. *HM.*

AMICTUS: ruházat, öltöny. *Kölcs.*

AMICUS tractatus: barátságos egyezkedés, szerződés. *Debr.*

AMISSIO: vesztés, elvesztés. *Cur. Helt. Puky. Fog.*

AMISSIO bonorum: jószág-vesztés. *Cur.*

AMISSIO capitis: fővesztés. *Cur.*

AMISSIO causae: pervesztés. *Cur.*

AMISSIO officii: tisztvesztés. *Cur. Hivatalvesztés. HM.*

AMISSIO privilegii: kiváltság-, v. privilegiom-vesztés. *Cur.*

AMISSIO summae: somma' elvesztése. *Cur. Pénzösszeség' elvesztése. Perg.*

AMISSORES castrorum finitimorum: véghelyek' feladói. *Cur.*

AMITA: apám' v. atyám' néneje, v. huga. *Kelem. Puky. P-gyűjt. Huszt. Szlem. Atya' huga. Szász. Nagynéne (apai). Fog.*

AMITA magna, v. major: őszám' v. nagyapám' néneje v. huga. *Kelem. P-gyűjt. Huszt. Szlem. Puky. Őszám' ősi huga. Kézir. Ősnéne. Fog.*

AMITA maxima: őszám' ősi atyjának huga. *Kézir.*

AMITINA: apám' nénejenek. v. hugának leánya. *P-gyűjt. Szlem. Anyám' nénejenek, v. öcsésenek leánya. Puky. Atyja' huga' leánya. Szász. Apa- v. anya-nővér' leánya, unokanéne, unokahug. Fog.*

AMITINI matruales: bátyám' és néném' gyermekei. *Kelem.*

AMITINUS: apám' nénejenek v. hugának fia. *P-gyűjt. Szlem. Puky. Bátyám' és néném' gyermekei. Huszt. Anyád' bátyjának v. atyád' nénejenek fia, anyafivéri v. anyanővéri fiú. Csupó. Unokatestvér (bátya v. öcs.) Fog.*

AMITTERE bona redemptibilia: váltságosképen jószága vesztlen maradni. *Kász.*

AMNESTIA (amnistia): közbocsánat. *Kun. Pauly. Puky. Fog. Közönséges bocsánat, v. megengedés. Pauly. Puky. Szirm. Márt. Közbünbocsánat, v. közbünfeljtés. Bar. vm. Örökfeledékenység. Szirm. Márt. Bünfeladás v. bocsánat. Fog. Szlem. HM.*

AMNISTIAIO: semmisítés. *Bar. vm.* Megsemmisítés. *HM.*

AMORTISARE: elhalatni, eltörölni, megsemmisíteni. *Kun.* Enyészteni. *Csapó. HM.* Megsemmíteni. *HM.* — cambiales: váltót megsemmíteni. *HM. Fog.* Megsemmíteni. *Fog. I.* Annihilare, annullare.

AMORTISATIO: 1) megsemmisítés. *Cur. Stett.* Eltörlés, semmisítés. *Puky.* Semmisítés, enyésztes; 2) halt kéztől tiltás. *Fog.* Holtkéztől való eltiltás. *Pauly.* Elhaltatás. *Bar. vm.* Elhaltatás. *Kun.* Enyésztes, semmisítés. *Fog.*

AMORTISATIO cambialium: váltólevél' foganatlanítása, v. sikeréltenné tétele. *Szlem.* Váltólevél' sikeréltennése. *Perg.* Váltó' megsemmisítése. *Törv. czik.*

AMORTISATIO contractus: kötés' megsemmisítése. *P-gyüjt. Puky.* Egyezés' foganatlanítása. *Szlem.* Szerződés-foganatlanítás. *Sztrók.*

AMORTISATIONIS lex: szerzéstiltó törvény. *Cur. HM. Fog.* Holt kéztől tiltó törvény. *P-gyüjt. Fog. Pauly.* Holt kézre szállást tiltó törvény. *Szlem.* Tiltó v. megsemmisítő törvény. *Puky.* Haltatást gátló törvény, holt-kézi birtoktiltás. *Sztrók.*

AMORTISATUS: megsemmisített. *Stett.* Elenyészített, fogamatlanított, elhaltatott. *Csapó.*

AMOTIO: elmozdítás. *Fog.*

AMOVERE: elmozdítani. *Vajd. HM.* Távolítani, letenni, hivatalfosztani. *Kun.*

AMPLIFICATIO: tölbítés. *Helt. Puky.* Bővítés. *Sztrók. Kun.* Szélesítés, terjesztés. *Kun.*

AMPLISSIMUS magistratus: nemes városi tanács, terjedelmes városi tanács. *Debr.*

AMTSPROTOCOLL (Protocollum Gestions): eljárási jegyzőkönyv. *Vált. Csász.*

AMUSSIS: sinór; (ad amussim: sinor szerint, pontosan). *Debr.*

ANABAPTISTA (J. Can.): újra

v. ismét keresztelő. *Mest.* Újra keresztelkedő. *Czöv.* Új keresztény. *Kézir.* Viszontkeresztelkedő, keresztiség-isméltő. *Kun.*

ANACHRONISMUS: kortévesztés. *Kun.*

ANAGRAMMA: névbontalék. *Bar. vm.* Szóescre. *Kun.*

ANAGRAMMATISMUS: névbontás. *Bar. vm.* Néveserelés. *Csapó.*

ANALOGIA: hasonlóság. *Cur. Pauly. Puky. Moln. Fog.* Hasonszabály. *Fog.* Hasonlóság. *Szirm. Márt.* Egyformaság. *Márt.* Egyezés. *Moln.* Hasonlat. *HM.*

ANALOGUS: hasonló, hasonserű. *Fog.*

ANALYSIS: tagolás, tagolat, feltagolás, eltagolás, felosztás. *Puky. Pauly.* Taglat-felosztás. *Szirm.* Feltagolás, felrészelés. *Debr.* Taglatat. *Fog. Kun.* Bontat. *Kun. HM.* Elemzés. *Bajza.*

ANARCHIA: fejtelenség. *HM. Puky. Pauly. Szlem. Fog.* Fejedelmetlenség. *Puky.* Fejtelten köztársaság. *Szlem.* Féktelenség. *Sztrók. HM.* Kormánytalanság, uralkodónélküliség, zűrzavar. *Kun.*

ANATHEMA: átok. *Mest. Bar. vm.* Átkozat. *Bar. vm.* Számkivétel. *Mest.* Egyházi átok. *Szlem.* Hit-átok. *Kun.*

ANATOCISMUS: kamatok' kamatja. *Fog.*

ANCILLA: szolgálcaány. *Fog.*

ANCORA: horgony. *Helm.*

ANDROLEPSIA: személy-letartóztatás. *Mest.* Személy-zálogítás. *Szlem.*

ANDROPHOBIA: férjiszony. *Kun.*

ANGARIA: 1) esztendő' negyede. *Cur.* 2) fizetésnegyed. *Puky. P-gyüjt. Bar. vm.* Negyed. *Pauly. Puky.* Pernegyed, hérrész. *Bar. vm.* Fizetés-rész. *Puky.* Évnegyed. *HM.* Negyedszak. *Fog.* Évnegyedszak. *Sztrók.*

ANGARIA mortualis: halál után járó fizetés. *Puky. P-gyüjt.* Holt utáni bér, v. fizetés negyed. *Bar.*

vm. Halálnegyedi fizetés 's hér. *Szlem.* Holta utáni járadék. *HM.*

ANGARIALIS: évnegyedi. *Fog.*

ANGARIATIM: részenként. *Puky. Fog.* Negyedenként. *Puky.* Évnegyedisen, negyedileg. *Csapó.* Évnegyedenként, negyedszakonként. *Fog.*

ANHANG: toldalék. *Fog.*

ANIMADVERSIO: 1) fényítés, megfenyítés; 2) észrevétel. *Cur. Bar. vm. HM. Fog.*

ANIMAL: lelkes állat. *RW.*

ANIMARE: lelkesíteni, ébresztgetni (amor patriae animat: a' haza-szeretetet lelkesít). *Puky.*

ANLAGE: hajlam, árzat. Beárósított v. beköltött pénz-összet. *Fog.*

ANMERKUNGEN (adnotationes): jegyzetek. *Vált.*

ANNALES: kerkönyv, v. krónika. *Puky. Pauly. Márt. Évrajz. Széch. gr. HM. Évkönyv. Kun. Fog. HM. Krónika. Szirm. Év-lapok. Debr. Fog. Évtörténetek. Sztrók.*

ANNATA bulla: váltsági adó. *Szlem.*

ANNEHMEN, l. Acceptare.

ANNEHMER, l. Acceptant.

ANNIHILARE: semmiteni, semmisíteni. *Csapó. Megsemmisíteni. Fog.*

ANNIHILATIO: semmisítés. *Cur. Megsemmisítés, v. semmivé tétel. Puky. Pauly.*

ANNIVERSARIUM: egy esztendőnek elforgása. *Puky. Pauly.* Esztendő' elforgása. *Helt. Évfordulat. Sztrók. Esztendő-fordulat. Perg.*

ANNIVERSARIUS: évfordulati. *Debr.*

ANNONA: élet, gabona. *Szirm. Márt.*

ANNONAE abundantia: gabonának bősége. *Pauly. Gabona-bőség. Perg.*

ANNONAE inopia: gabonának szűk termése. *Puky. Pauly. Gabona' szűke. Perg.*

ANNONARIA domus: élésház.

Puky. Szirm. V-gyűjt. Életes-ház. Puky. Élelemlház, magtár. Fog. Elelégház. Puky.

ANNONARIUM: élettár. *Törv. czik. Élelemltár. HM.*

ANNONARIUM officium regium: királyi életes tári hivatal. *Bar. vm. Élettári tisztség. Törv. czik. Élelemltári tisztség. Debr.*

ANNONARIA regia: királyi életes lár. *Bar. vm.*

ANNONARIUS: élésházi tiszt. *Puky. Élélsház' gondviselője. Szirm.*

ANNONCE: jelentmény, hirdetemény. *Kan. Fog.*

ANNUALIS evolutio: egy esztendőnek forgása v. elfolyta. *Pauly. Puky.*

ANNUALIS revolutio: egy esztendőnek elforgása, elfolyta v. lefolyta. *Cur. Szirm. RW.*

l. Annualis evolutio.

ANNUITÁT: évi törleszték, évi ajándék. *Fog.*

ANNULARE: semmivé tenni. *Puky. Megsemmisíteni. Fog. l. Amortisare, annulilare.*

ANNUNCIATIO: 1) hirdetés; 2) hirdetemény. *Fog.*

ANNUS: év. *Puky. Pauly. Fog.* Esztendő, év. *Bar. vm. Fog.* (Anno durante: esztendőközben). *Pauly. Puky.*

ANNUS bissextilis: ugró v. szökő esztendő. *Puky. Pauly.*

ANNUS discretionis: érthor. *Cur. Puky. HM.* Értelemkor, v. önvalaszthatás' esztendeje. *Debr.*

ANNUS jubilaeus: öröm-esztendő, örömködés. *Bar. vm.*

ANNUS militaris katonai esztendő. *Puky.*

ANNUS pupillaris: árva esztendő. *Kölcs.*

ANOMALIA: szabályszegés, közszabálytól eltérés. *Debr. Következetlenség. Sztrók. Rendhagyás. Csapó. Szabály-elleniség. HM. Fog. Szabálytalanság. Fog.*

ANOMALUS: rendetlen. *Bar. vm. Következetlen. Sztrók.*

ANONYMUS: névtelen, bevetlen, p. o. auctor: szerző. *Kun. Csapó.*

ANTAGONISMUS: ellenkezés, ellenkezőség. *Puky.* Vetélkedés, versenykedés. *Csapó.*

ANTAGONISTA: vetélkedő, ellenkező, v. ellentét. *Puky.* Versenytárs. *Sztrók.*

ANTALCIDAE pax: álnok szerződésű békekötés. *Szlem.*

ANTEACTA: előbbi, korábbi iratok. *H.M.*

ANTECEDENS: megelőző. *Cur. Puky.* Előzmény. *V-gyűjt. H.M.* Előbbvaló. *P-gyűjt. Szirm.* Előmenő, előző. *Mest. Előzet. Puky. Pauly.* 1) előzvény; 2) előmondat; 3) elő. *Fog.* (Consequens: következő. *Cur.*)

ANTECESSOR: előd. *Puky. H. M.* Előd. *Fog. Pauly. Sztrók. Stett. H.M.* Elő. *Bar. vm.* Megelőző. *Czöv.*

ANTECORONATIONALES articuli: a' koronázás előtt szerzett törvény-cikkelyek. *Szirm.* Koronázás előtti törv. cikkelyek. *Perg.*

ANTEMURALE: elővár. *Puky. Fog. Pauly.* Külvár. *Puky. Pauly.*

ANTENATI: eleink, őseink. *Puky. Pauly. P-gyűjt. H.M.* Ősök. *Czöv.* Előkor. *Debr.* Elődök, ősek, dédösek. *Fog.*

ANTICHAMBRE: előszoba; innen: **ANTICHAMBRIRUNG**: előszobai várakozás. *Széch. gr.*

ANTI HRETICUM pactum: veledés' alkuja. *Czöv.* Zálog-használó kötés. *Ujfal.* Zálog-használati mellékkötés 's egyezés. *Szlem.*

ANTICIPANDO: előleg. *Cur. Fog.* Előre. *Puky.* Eleve, előlegezve. *Csapó.* Előlegesen. *H.M.*

ANTICIPARE: 1) előre kivenni, előlegezni, előleg fölvenni. *Fog. Cur. Puky. Bor. vm. V-gyűjt.* Előzni. *Mest.* Előre adni, v. szolgáltatni. *Bar. vm.* 2) megelőzni. *Fog.* Eleit venni. *Cur.*

ANTICIPATA solutio: előlegezett fizetés. *Debr.*

ANTICIPATIO: előlegezés. *Fog.*

H.M. Előre felszedés, v. előre kivetés, előre adás, v. előre szolgáltatás. *Bar. vm.*

ANTICIPATIONAIS scheda: adót előlegező papirospénz. *Szlem.* előlegező levelke. *Fog.*

ANTICIPATIVE, l. Anticipando. **ANTICIPATO**: előleg. *Puky. Pauly. Fog.*

ANTIDOTUM: ellenszer, ellenmég. *Kun.* Orvosító szer. *Bar. vm.* **ANTIGRAPHARIUS**: ellenőr. *Perg.*

ANTIGRAPHUS liber: ellenörkönyv, v. ellenkönyv. *Zsebsz.*

ANTIK: ó, régi, ó szer. *Fog.* **ANTIMANIFESTUM**: hadi ellenhirdetmény, v. viszonyos hadi ki nyilatkoztatás. *Szlem.*

ANTINOMIAE legum: törvényellenkezések. *Szlem. Mest.*

ANTIPATHIA: ellenszenv. *Fog. Kun.* Ellenérés, természeti gyűlölség. *Puky. Debr.* Okatlan v. természetes ellenkezés, húzódozás. *Bar. vm.* Ellenéret. *Kun.*

ANTIQUAR: ó szer-áros, régiség-áros. *Fog.*

ANTIQUARE: 1) elavítani. *Puky. V-gyűjt.* 2) eltörteni. *Szirm. Párizp. Moln. Márt.* Régíteni. *Széch. gr.*

ANTIQUATIO: avítás. *Cur. H. M. Fog.* Avulás, avultság. *Sztrók.* Megavulás. *Kölcs.*

ANTIQUATUS: elavult. *Puky.* Avult szokás. *Szirm.* Avított. *Sztrók.*

ANTIQUITUS: hajdan, hajdanában. *Puky. Pauly. Fog.* Hajdantan, régen, régenten. *Fog. Perg.* Néhanapján. *Kölcs.*

ANTIQUUS: ó, avas, avult. *Fog. Pauly. Puky.* Avitt, ócska, kopott, viscltes. *Puky. Pauly.* Avatag. *Pauly. Régi. Sztrók. Fog.*

ANTIREPUBLICANUS: köztársaságellenes, szabadságellenes. *Kun.*

ANTIREVOLUTIO: ellenlázadás, ellenpárttűtés. *Kun.*

ANTIREVOLUTIONALISMUS: ellenpártosság. *Kun.*

ANTIROYALIS: királyelleni. *Kun.*

ANTIROYALISTA : királyellenes, királyellen, királygyűlölő. *Kun.*

ANTISOCIALIS : társellenes. *Kun.*

ANTISTES : egyházi fő személy. *Szlem.* Papi főnök. *Sztrók. HM.*

ANTITHESIS : ellentétel. *Fog. Bar. vm.* Ellenkező tetmény. *Bar. vm.* Ellentét. *Perger. HM. Fog.* Ellenállítmány. *Kun.*

ANTRAG : kinalat, megkinálat. *Kun.*

ANWEISUNG : útalvány. *Fog.*

A ORDRE : rendeletre. *Stettn.* Rendelményre. *Vált. Csász.*

A PARTE : külön. (Conto a parte: külön számla. *Fog.*)

APERTE : nyíltan, szemben. *Kun.*

APERTUM jus : világos v. nyilvánosságos igaz. *Puky.* Nyilvános jog. *Perg.* Nyilvánosság v. világos jus. *Pauly.*

APERTURA feudi : hiv. szolgálati birtok' megnyílása. *Szlem.*

APERTUS : nyilvános, nyílt. *Fog.*

A PETITIONE amovere : keresetétől elmozdítani. *Vajda.*

A PETITO AMOVERE : kérelmé-
től elmozdítani. *HM.*

APEX : tető. *Lex. Ékkő. Világ.*

A PIACERE : tetszetre. *Stettn.* Tetszésre. *Vált.* Tetszésre kelt váltó. *Fog.*

APOBATYRION : bucsúzó beszéd. *Bar. vm.*

APOCHA : nyugtatvány. *Debr.* — bancalis : bankjegy. *HM.*

APOCRYPHUS liber : félre tett könyv. *Mest.* Kétes hitelű könyv. *Szlem.*

APOGRAPHUM : más, másolat. *HM. Fog. Cur.* Után-írás, példázat. *Bar. vm.* Régi irat' másolata, óirat-más. *Kun.*

APOGRAPHUM instrumentum litterale : oklevél' mása. *Szlem.* Nem eredeti oklevél. *Czöv.* Másba vett oklevél. *Georch.* Felesítetett, másoltatott, másba vétetett oklevél. *P-gyűjt.*

APOLOGIA : önvédelem, védírás. *Puky. Pauly.* Véd- v. kivágó, v. mentő beszéd. *Bar. vm.* Védírat.

Perg. Kun. Védszavolat, oltalom-
szó. *Kun.* Önmentség. *Fog.*

APOSTASIA : hittől szakadás. *Szlem.* Hittagadás, hitváltoztatás, lithagyás, hitmásítás. *Csapó.*

APOSTATA : hithagyó, hittagadó. *Kun. Mest.* Hittől szakadt. *Szlem.* Hitzegő. *Márt.* Hitehagyott, hiteváltoztatott v. másított. *Perg.*

APOSTOLI, seu litterae transmissionales (J. Can.): pert feljebb v. általküldő levél. *Szlem.* Ereszlevél. *Sztrók.* Egyházi felebb küldő levél. *HM.*

APOSTOLICA sedes : romai szent-szék. *Szlem.* Püspöki szék. *Puky.* Apostoli-szék. *Cur. Fog.*

APOSTOLICUS rex : apostoli király. *Szlem. V-gyűjt. Puky.*

APOSTOLUS (J. Can.): apostol. *Szlem.* Hitkövet, istenkövet. *Kun.*

APOTHECA : orvosi szertár. *Puky. Pauly.* Patika. *Pauly.* Gyógyszer-tár, gyógytár. *Zsebsz. HM. Fog.*

APOTHECARIUS : gyógyszeres, gyógyszerháros, gyógytáros, patikás. *Zsebsz.* Orvosi szertartó. *Puky.* Gyógyszerárús. *Fog.*

APOTHECARUM visitatio : patika-vizsgálás. *Bar. vm.*

APPANAGIUM (J. feud.): élelem-pénz. *Czöv.*

APPARATUS : készüllet. *Debr. Fog.* Előkészület. *Kun. Fog.*

APPARENS : látszó. *Fog.*

APPARENTIA : látszat. *Fog.*

APPARENTER : látszólag. *Debr. Kun.*

APPARITIO : jelenés, jelenet, jelenkezés, jelenkezet. *Kun.*

APPARITOR: törvénszolga. *Kölcs.* Poroszló. *V-gyűjt. Szlem. Pauly.* Palotás. *Pauly. Puky.* Hites szolga (Gerichtsdiener). *Vált.* Törvénszéki szolga. *HM.* Udvarló, szolga. *Fog.*

APPELLANS : főlebbvivő. *Vált.* Az ki kérdőre veszi törvényét. *R. W.*

APPELLARE : feljebb vinni. *V-gyűjt. Czöv. Kölcs. Georch. Szlem.*

Puky. Felsőbb ítéletre terjeszteni. *P-gyűjt.* Felebb folyamodni. *Szlem.* 1) főlebb vinni v. fölhivatkozni, fölvinni (in foris inferioribus); 2) rá hivatkozni, fölhozni (in foris re-visoris). *Fog.* Feljebbhivatkozni. *Cur.*

APPELLARE temere : vakmerőn felebb vinni. *Cur.*

APPELLATA : feljebbvitel. *Kölc.* *Puky.* *P-gyűjt.* *Szirm.* *Márt.* *Fog.* *Pauly.* *Szlem.* *Georch.* *Kövy.* Feljebbhívás. *Cur.* Fölhozatal v. hivatkozás. *Fog.* Felsőbb ítéletre való terjesztés. *P-gyűjt.* *Márt.* Feljebb folyamodás. *Szlem.* Felvitel. *Törv. czik.* Főlebbvitel. *Péchy.* *Fog.*

APPELLATA extra dominium : birtokon kívül — (büntető perekben) fogságból — *Cur.* *Puky.* Végrehajtás utáni — *V-gyűjt.* Birtokon kívüli — feljebb vitel. *Szlem.* *Perg.*

APPELLATA intra dominium : birtokból — (büntető perekben) szabadságban — *Cur.* Birtokon belül — *Puky.* Végrehajtás előtti — feljebb vitel. *V-gyűjt.* Birtok melletti feljebb vitel. *Szlem.*

APPELLATAE cedere : lemondani a' feljebb vitelről. *Cur.* *Paul.* *Puky.*

APPELLATAE inhaerere : a' feljebb vitelhez ragaszkodni. *Puky.* *Pauly.*

APPELLATAE insinuatío : főlebb viteli jelentés. *Császár.*

APPELLATIO : feljebbvitel. *Szlem.* Kérdőre vétel. *Kász.* *Kézir.*

APPELLATIO in curiam regiam non semper admittitur : a' kérést nem bocsátják mindenkor ő felsége' táblájára. *Helt.* *Pauly.* A' királyi udvarhoz nem mindig engedték meg a' feljebb vitel. *Sztrak.*

APPELLATION : föllebbítés. *Fog.* **APPELLATIONS-GERICHT** : feltörvényszék, felszék. *Fog.*

APPELLATIONS-RATH : felszéki tanácsnok, felszéki bíró. *Fog.*

APPELLATORIUM : főlebbvitelű. *Kölc.*

APPELLATORIUM forum : felsőbb ítélőszék. *Cur.* Fentebbi ítészék. *Sztrak.* Felebbviteli ítélőszék. *Debr.* (Superrevisorium : legfelsőbb ítélőszék. *Debr.*) Feltörvényszék. *H.M.* *Fog.*

APPENDICULUM : toldalékoecska. *Puky.* Függelékecske. *Perg.*

APPENDIX : függelék. *V-gyűjt.* *Czöv.* *Kun.* *Puky.* *Pauly.* *H.M.* Toldalék, ragaszték. *P-gyűjt.* *Puky.* *Paul.* *Bar.* *vm.* *Mest.* *Szlem.* Szerzelet. *Georch.* *Czöv.* Toldalék. *Fog.*

APPERTINENTIA:járulat. *Acsády.* Hozzá tartozó igazság. *Jászay.* Tartozandóság. *Cur.* *H.M.* Hozzá tartozó vagy tartozandó. *Puky.* *P-gyűjt.* *Georch.* *Pauly.* Tartozvány. *Fog.* Tartozék. *Stett.* Mellék jószág. *Szlem.* Hozzá tartozóság. *Czöv.* Tartozmány. *Debr.* *Törv. czikk.* *H.M.* Tartozóság. *Fog.*

APPERTINENTIALIS : tartozékos. *Stett.*

APPERTINENTIAE accidentales : hozzá eső, hozzá tartozandó dolgok. *Czöv.* Mellék tartozandóságok. *Perg.*

APPERTINENTIAE arbitraríae : önként való hozzá tartozandó dolgok. *Czöv.* Szabad kény mászhoz kötötte mellék jószágok. *Szlem.* Önkényti tartozandóságok. *Perg.* Valóságra tartozó, hozzá tartozó dolgok. *Czöv.*

APPERTINENTIAE legales : törvényes tartozandóságok. *Perg.* Törvény mászhoz kötötte melléki jószágok. *Szlem.*

APPERTINENTIAE naturales : természetű hozzá tartozandóságok. *Perg.* Természeti hozzá tartozandó dolgok. *Czöv.* Természet mászhoz kötötte melléki jószágok. *Szlem.*

APPETITUS : kívánás, vágyódás, indulat. *Bar.* *vm.* Étvágy. *Fáy.*

APPLACIDARE : helybenhagyni, megengedni. *Fog.* Tetszeleni. *Perg.* Javalni, tetszeleni, helyeselni. *Sztrak.*

Megengedni, megadni. *Debr. HM.*
Határozni, rendelni. *HM.*

APPLANATORES viarum : ügyengetők. *Debr.*

APPLICABILIS : alkalmazható. *Perg. Kun.* Illeszthető. *Bar. vm. Kun.* Alkalmazható, haszonnevelő, haszonra fordítható. *Puky.*

APPLICARE : alkalmaztatni. *Puky.* Alkalmazni. *Perg. Kun. HM.* Illeszteni. *Bar. vm. Kun.* (Sibi — magára szabogatni, magára szabni. *Czöv.*)

APPLICATIO : haszonra fordítás, ráfordítás. *Puky.* Alkalmazás. *Perg. HM.* Illesztés, alkalmaztatás. *Bar. vm.*

APPLICATIVE : alkalmazva, alkalmazólag. *Perg.* Illesztve, alkalmaztatva. *Bar. vm.*

APPREHENDERE : birtokba venni. *Fog.*

APPREHENSIO : kézrátétel. *Cur.* Megragadás. *Mest. Szil.* Megmarokolás. *Czöv.* Testi erő alá vetés. *Szlem.* Általvétel, birtokolás. *Perg.* Elfoglalás. *Dien. HM.* Birtokba vétel. *HM.*

APPROBARE : jóvá v. helyben hagyni. *Párizp. Márt. Mokry. Szirm. Puky. HM. Fog.* Helyeselni, v. helyesíteni. *Perg. Fog. Javallani. Fog. Javalni. Kun. Fog.*

APPROBATAE constitutiones : helyben hagyott törvények. *Perg.* Erdélynek helyben hagyott rendelkezései. *Szlem.* Helyben hagyott szokások. *Törv. czik. I. Consuetudo.*

APPROBATIO : helyben- v. jóváhagyás. *Cur. Bar. vm. Helyeselés. Perg. Javalás. Kun. Javalat. Fog.*

APPROBAVI : jóváhagytam. *HM.*

APPROPORTIONARE : arányolni. *Czöv.* Arányítani. *Sztrók. HM.*

APPROPRIARE : sajátítani, el-sajátítani. *Fog. Kun.* Magának tulajdonítani. *Fog.* Magsajátítani. *Kun. Fog. HM.* Sajátosítani, elsajátosítani. *Perg.* Eltulajdonítani, magának tulajdonítani, magáévá tenni. *Bar. vm. Puky.*

APPROPRIATIO : elsajátítás, el-

sajátosítás. *Perg.* Magának tulajdonítás. *Cur.* Tulajdonítás, sajátosítás. *Pauly.* Eltulajdonítás. *Verb.*

APPROXIMATIO : közelítés, hozzá közelítés. *Puky. Pauly. Fog.* Közeledés. *Fog.*

APPROXIMATIVE : közelítőleg. *Debr. Kun. HM. Fog.*

APRILIS : szentgyörgyhó. *HM.* Negyedhó. *Fog.*

APPUNTIWECHSEL : maradványváltó. *Fog.*

APPUNTO, **Appoint** : pontosan, pontban; összpontosítás, kölesönös tartozás' kiegyenlítése; maradványtartozásról váltólevél, (közönségesen akarimelly) váltólevél. *Fog.*

APPOINTIREN : összpontoszni. *Fog.*

A. PRAET. (anni praeteriti): múlt évi, évbén. *Fog.*

A. PRAES. (anni praesentis): jelen évben, folyó évi. *Fog.*

AQUAE ductus : vízfolyás. *Puky.* Vizvezeték. *Perg. Zsilip. Vizcsatorna. Fog.* Vízfolyás vagy árok. *Bar. vm. Pauly.* Vizvitel, vizárkolás, csatorna. *Pauly.*

AQUAE ferventis iudicium : forróvizes törvénytétel. *Kász.*

AQUAGIUM : vízfolyamati ítélet. *Szlem.* Vizárkolás' igaza v. jusa. *Puky.* Vizárkolási jog. *Fog.*

AQUATIO : itatás. *Cur. Fog.*

AQUILEGIUM : vízgyűjteték. *Debr. Fog. I. Aquae ductus.*

AQUISITIONALIS littera : szerzeménylevél. *Debr.*

ARATrum rogale : királyi eke-mérték. *Georch. Cur. Puky. Pauly. Fog.* Ekealy. *Fog.* Királyi mérték. *Perg.* Királyi eke. *Helt. Czöv.* Eke' alja, királyeke' alja (1631.); ekével járó ember-marhas jobbágy (1714.); ekés jobbágy (1695.) *Jászay.*

ARATURA : szántás. *Puky.*

ARBITER (iudex) : választott bíró. *Cur. Puky. Fog. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Pauly. Kölcs. Mest. Márt. HM.* Megbírált személy. *Georch. Puky. Pauly.* Fogott bíró. *Helt. Kézir.* Igazlító.

Czech. Szlem. Közbiró, közbenjáró. Mest. Debr. l. Compromissum.

ARBITRAGE: váltókémet. *Fog.*

AEBITRARIÉ: Önkényesen, önkénnyel, önkényt. *Fog. H.M. Önkényleg. Perg.*

ARBITRARIUS: önkéntes. *Vajd. Önkényes. Kun.*

ABBITRATIVUM iudicium: választott bíróság. l. Arbitr.

ARBITRIUM: 1) önkény. *Cur. Puky. Fog. Kun. H.M. Szabad tetszés. Márt. Puky. Szirm. Tetszés. Fog. Kény. Stett. Egyh.-ért. Szabad akarat; 2) választott bíróság. Fog. l. Arbitr; 3) közbiró ítélte. Mokry.*

ARBITRIUM prudens iudicis: birói mérséklet. *Cur. H.M. Biró' böles tetszése. Fog.*

ARBOR consanguinitatis: atyafisági, v. vérségi származatfa. l. Genealogica tabella.

ARCANUM mysticum: egyházi titok. *Debr.*

ARCHI-ABBAS: fő apát v. apátur. *Georch. Czöv. H.M.*

ARCHI-CAPITULUM: főkáptalan. *Czöv. Érseki káptalan Szlem.*

ARCHIDIACONUS (J. Can.): főesperes. *V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. H.M. Esperes. Mest. Főöspörös. Paul.*

ARCHIDIOECESIS: érsekmegye. *Pauly. Érseki megye. H.M.*

ARCHIDUX: főherezeg. *V-gyűjt. H.M. Fog. Fővezér. Perg.*

ARCHIEPISCOPUS: érsek. *V-gyűjt. P-gyűjt. Egy.-ért. Helt. H.M. Fog.*

ARCHIGYMNASIVM: anyaoskola. *H.M.*

ARCHIMANDRITA: apát a' görög egyházbeli felekezetiüknél. *Kunoss. Főapát. H.M.*

ARCHI-PRESBYTER (J. Can.): l. Presbiter.

ARCHITECT: építész. *Fog.*

ARCHITECTURA: építészet, építéstudomány. *Debr. Építéstan. Sztrok.*

ARCHIVARIUS: levéltárnok. *Puky. Cur. Kun. Perg. Fog. H.M. Levéltármester. Bar. vm. Levéltartó. V-gyűjt. Levéltáros. Georch. Levélőrző. Pauly.*

ARCHIVUM: levéltár. *Cur. Puky. Kun. Köles. Perg. Bar. vm. Pauly. Czöv. Georch. Szlem. Fog. Szirm. Mokry. H.M. Levéllház. Pauly. P-gyűjt. Leveles tár. Márt. Levelesház, v. levelestár. V-gyűjt. P-gyűjt.*

ARCHIVUM curiale: udvari archivom. *V-gyűjt. Királyi udvar' v. kuria' levéltára. Czöv. Szlem. Udvari fő törvényszék' levéltára, fő-törvényszéki levéltár. Perg. — regnicolare: országos levéltár. H.M.*

ARENDA: haszonbér, v. haszonbérlet. *Cur. Pauly. Bar. vm. Fog. V-gyűjt. P-gyűjt. Czöv. Puky. Szirm. Márt. Kibérlet. Pauly. Puky. Bérbe-adás és vevés. Szlem. Haszonbérlet. Debr. Bérlet. N. Fer. Bérlet. H.M. l. Conductio, locatio.*

ARENDARE: bérbe adni. *Puky. Fog. Pauly. Haszonbérbe adni. Puky. Sztrok. Bérteni. Kun. Haszonbérteni. Sztrok. Böcsbe adni. Pauly. Kézir. Böcsben adni. R.W. Bérbe venni. Fog. Haszonba venni. Kun. Kibérteni, bérbe venni. Fog.*

ARENDATOR: haszonbérlet. *Bar. vm. Szirm. Márt. Puky. Georch. V-gyűjt. Fog. Bérlet, bérlet. Puky. Pauly. Köv. H.M. Bérnök. Kun. Árendás. V-gyűjt. Czöv. Bérbe vevő v. bérbe fogadó. Czöv. Szlem. l. Conductor.*

ARENDATITIVS canon: haszonbéri somma. *Georch. Árendabér, haszonbér. Szlem.*

ARÄOMETER: folyadékmérő. *Fog.*
AREOPAGUS: 1) jövendőöl; 2) görög-országi főtanács. *Perg. Fő-iteszék a' görögöknel. Athenében hason nevű halmon tartá üléseit. Sztrok.*

ARESTANS: fogoly. *Szirm. Letartóztatott. Perg.*

ARESTARE: letartóztatni, fo-

golylyá tenni. *Szirm. HM. Le-*
csukatni. HM.

ARESTATIO: letartóztatás. *Cur.*
Fog. Puky. Bar. vm. Pauly. Be-
fogatás. Cur. Fog. Tömlöczözés.
Fog. Fogvatartás, börtönözés.
Szrok. Tartás, tartóztatás. RW.

ARESTUM: fogház. *Cur. Fog.*
Puky. V-gyűjt. Szirm. P-gyűjt.
Pauly. Bar. vm. HM. Tömlöcz.
Fog. Aristom. Czöv. Árestom. Cur.
Fogság. Cur. V-gyűjt. Márt. H.
M. Fog. Börtön. Perg. Tartóztatás.
Kézir.

ARETOLOGIA: erkölcsi tulajdon-
ság-tudomány, rénytudomány, er-
kölcsei erőtudomány. *Puky.*

ARGENTARIA: váltókereskedés.
Czöv. Pénzváltás, pénzváltó ke-
reskedés. Szlem. Pénzüzéség. H.
M. — mensa: bank. HM.

ARGENTERIA: ezüstneműk.
Cur. HM. Fog. Ezüst készület.
Szirm.

ARGUMENTARI: okoskodni. *Fog.*
Puky. Elmélkedni. Puky. Okkodni.
Bar. vm.

ARGUMENTATIO: okoskodás.
Szirm. Puky. Bar. vm. Elmélke-
dés. Puky. Erősítő beszéd. Moln.
Párizpáp. Vitatás, okerősítés, v.
mtogatás, okkodás. Bar. vm.

ARGUTIA: furesáلكodások, fur-
csa fogások, éleskedések. *Bar. vm.*

ARGUMENTUM: indító-ok, erő-
sítő-ok. *Puky. Szirm.* 1) támogató-
vány; 2) tám-ok, gyám-ok. *Fog. Súly-*
mondát. Kun. Erősség, bizonyító-
ok. Mokry. Mutogatás, erősítés.
Párizp. Erősség. Moln. Bizonyosság.
Márt. Foglalat. Fog. Ok, gyámok,
erősség. Debr. HM. Tartalom.
Fog.

ARHA: foglaló. *Cur. Fog. Puky.*
Márt. Pauly. Bar. vm. HM.
Előpénz, felpénz. Puky. Fog.
Pauly. Bar. vm. Szirm. Márt.
Mokry. Szent Miklós' pénze. Párizp.
Moln. Márt. Helt. RW. Foglalo
pénz. Szrok. Jegyruha. RW.
Jegyajándék. Fog.

ARHA confirmatoria: foglaló.
V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Szlem.
Előpénz. V-gyűjt. P-gyűjt. Fel-
pénz. Czöv.

ARHA connubialis: jegyruha.
Szirm.

ARHA poenitentialis: bánat-pénz.
Szlem.

ARHA sponsalistica: jegybeli le-
kötés. *Georch. Jegy, v. zálog.*
Czöv. Eljegyzési zálog, jegybeli
zálog. Szlem. Hitbér. Kölcs.

ARISTOCRATA: jobbág. *Fogar.*
Főrend. Zsebsz. Főnemes, nemes
kormányi ur. Perg Főfür. Szrok.
Nagynok, úrnok. Csapó. Főrendü.
Fog.

ARISTOCRATIA: jobbágiság. *Fog.*
HM. Főrendurság. Fog. Főrend-
uralkodás, v. főrend-igazgatás.
Puky. P-gyűjt. Nagynokság, úr-
nokság. Csap. Nagy-uraság, na-
gyok' uralkodása. Kun. Nagyoda-
lomság, főrend-országglás. Zsebsz.
Nemesi kormány. Perg. Főrend v.
főnök uralk. Szrok. HM.

ARISTOCRATICUS: jobbági. *Fog.*
Főrend-országglási. Zsebsz. Nemes
kormányi. Perg. Főfüralki. Szrok.
Nagynoki, úrnoki. Csapó.

ARISTOCRATICUS senatus: ural-
kodó főrend' tanácsa. *Szlem. Ne-*
mes kormányi tanács. Perg.

ARITHMETICA: számtudomány.
Debr. Számtan. Csapó.

ARMA: 1) fegyver; 2) címer. *Cur.*
Puky. Fog. Helt. Pauly. RW.

ARMALES (litterae): nemeslevél.
Cur. Puky. Fog. V-gyűjt. Pauly.
Bar. vm. Péchy. HM. Czimeres-
levél, v. czimeres nemes-levél.
P-gyűjt. Georch. Márt. Czöv.
Szlem. Bar. vm. Czímlevél. Debr.
Czimerlevél. Kun. HM.

ARMALISTA: czimeres nemes.
Cur. Szlem. Georch. Márt. Bar.
vm. HM. Leveles nemes. Puky.
Fog. V-gyűjt. Nemes-levélü. Puky.
Jász. Czímleveles. Debr. Levélne-
mes. Fog.

ARMAMENTARIUM: fegyver- v.
fegyveres ház. *Puky. V-gyűjt.*

P-gyűjt. Szirm. Bar. vm. Fegyvertár. Puky. Szlem. Fog. Márt. Mokr. Bar. vm. HM.

ARMENTUM : gulya, csorda. *Debr.*

ARMILUSTRIUM : fegyvergyakorlati szemle. *Perg.*

ARMISTITIUM : fegyver-nyugvás. *V-gyűjt. P-gyűjt. Puky. Fog. Szlem. Pauly. Fegyverszűnés, fegyveresend. Bar. vm. Fegyverszűnet. Fog.*

ARMORUM jus : 1) fegyver' jusa a' kobzónak; 2) had-költség. *Cur. Fegyverjog Sztrok. HM.*

ARMORUM praefectura suprema : hadi főkormányzók. *HM.*

ARMORUM praefectus : hadi főkormányzó. *Törv. czik.*

AROMA : fűszer. *Debr. Kun. Zamat. Fog.*

AROMATICUS : fűszeres, illatos. *Kun.*

ARRANGIREN : rendbehozni, rendezni. *Fog.*

ARRIERE-GARDE : hátvéd, utócsapat. *Kun.*

ARROGANTIA : gőgösség, dőlf; dőlfösség, rátartóság, büszkeség, hetykeség. *Puky. Pauly.*

ARROGATIO : magaitás. *Bar. vm.*

ARS : 1) mű, mív, mesterség, művészség. *Fog. Georch. Puky;* 2) ravaszág, fortély. *Fog. Művészet. Debr.*

ARS liberalis : szabad mesterség. *Pauly.*

ARS oratoria : ékesenszólás' mestersége. *Pauly. Puky.*

ARSENALE : fegyvertár. *Pauly. Kun. Fegyverház. Csapó. Hadi szertár. Kun.*

ARTEFACTA : kézművek; v. művel készütek. *Puky. Pauly. Mivclet, v. mivelmény. műkészítmény. Fog. Készítmények. Sztrok.*

ARTERIA : életér. *Debr. Ütér, verőér. Kun.*

ARTES LIBERALES : szép v. szabad mesterségek, szép v. szelid tudományok. *Pauly. Szépművészetek. Debr. HM.*

ARTIKEL : árucikk, áru. *Fog.*

ARTICULARIS : törvényes. *Cur. P-gyűjt. HM. Törvényezikkelybe foglalt. Pauly. Törvénybe tett v. foglalt. V-gyűjt. Törvénybeli. Fog.*

ARTICULARITER : törvényesen. *Puky.*

ARTICULARITER uniti comitatus : törvényesen egyesült vármegyék. *P-gyűjt. V-gyűjt. Törvényesen összekapcsolt vármegyék. Puky.*

ARTICULATIO : cikkelyezés. *Puky. Izelés. Kölcs. Izesülés. Kun.*

ARTICULI breves : rövid cikkelyek. *Georch. Kisebb hatalmaskodásról szóló törvények. Szlem.*

ARTICULI examinis : vallató kérdések, 's azoknak megkívántató jelességeik. *Szlem. HM.*

ARTICULI examinis additionales : vallatás' pótoló kérdései. *Szlem.*

ARTICULI examinis generales : vallatás' általános kérdései, v. vallató általános kérdések. *Szlem.*

ARTICULI probatorii : próbáló cikkelyek. *Czöv.*

ARTICULI probatorii speciales : vallatás' különös kérdései, v. vallató különös kérdések. *Szlem.*

ARTICULUS : 1) törvényezikkely. *Czöv. V-gyűjt. Márt. Vajda. Törvényezikk. Stett. HM. Törvényiz. Sztrok. Törvényágazat. Szlem. Törvény. Márt.;* 2) rész. *Puky. Pauly. Osztály. Pauly. Időpont. Pauly. Percz. Fog. Cikkely. Cur. P-gyűjt. Puky. Pauly. Kun. Fog. Czik. Kun. Fog. Iz. Fog. Pauly. P-gyűjt. Díjazat. Puky. Pauly. P-gyűjt. Törvénybeli cikkelyek. Izck. RIV. — mortis* : vonaglás. *Fog. (Inarticulare* : törvénybe foglalni. *Cur. Törvénybe-iglatni, be-cikkelyezni. HM.)*

ARTIFEX : kézműves. *Kölcs. Puky. Kézi műves. Puky. Művész, műmester. Mest. Műves ember. Hélt. Műkészítő, művész. Debr. Művész. Fog.*

ARTIFICIUM : mesterség, v. kéziműv. *Puky.* Mű, művészet. *Fog.*

ARTIFICIOSUS : művészeti. *Sztr.*

ARTILLERIA : pattantyusság. *Lex. Fog.*

ARTILLERIST : pattantyus. *Fog. Kun.* Ályuzó. *Kun.*

ARTISPERITUS : mű-értő. *Fog. Debr.* Művész. *Debr. HM.*

ARUNDINATIO : nádlás. *Pauly.*

ARVUM : ngar. *Puky. Pauly.*

ARX : vár. *Cur. Fog. RW.*

ASCENDENS : nemző. *Puky. Fog. Pauly. Georch.* Felmenő. *Czöv. Pauly. Puky. Fog.* Felmenő rokon. *P-gyűjt.* Felmenő ág. *Nán.* (Ascendentes, descendentes : nemzők, nemzettek (sora). *Debr. Fog.*) — linea : nemzőág. *HM.*

ASCENDENS in linea collateralis : mellékes ágon felmenő rokon *Puky.* Mellékes águ rokon. *Perg.* Mellékesen felmenő ágon lévő rokon. *Pauly.* Oldalagos vonalú rokon. *Sztrók.*

ASCENDENS linea cognationis : felmenő ág. *P-gyűjt.* Felmenők' lineája. *Czöv.* Vérségi felmenő vonal. *Sztrók.*

ASCENDENTALIS : felhágó. *Vajda.*

ASCENDENTIUM successio : felmenők' örökösödése. *Perg.* I. Successio.

ASCIARE : bárdolni. *Veres.*

ASPIRARE : kívánni. *Puky. Helt.* Rá vágni. *Helt.* Óhajtni, vágyani. *Puky.* (Ad honores — tisztet vadászni, tisztre kívánni. *Bar. vm.*) Esengen. *Sztrók.*

ASSASINUS : bérgyilkos. *V-gyűjt. HM.* Bérlelt gyilkos. *Szlem. Pauly.* Fogadott gyilkos. *Puky.* Gyilkos. *P-gyűjt. Pauly.* Orgyilkos. *Kun.*

ASSASINIUM : bérgyilkosság. *Cur. Puky. V-gyűjt. Márt. Pauly.* Bérlelt gyilkosság. *Szirm. Márt.* Orozó gyilkosság. *Márt.* Gyilkosság. *P-gyűjt.* Orgyilkosság. *Kun.*

ASSECURANS : 1) bizonyító ; 2)

bátorságossá tevő. *Puky.* Biztosító. *Perg.*

ASSECURARE : biztosítani. *Kun. Stett. HM. Fog.* Bizonyossá tenni. *Puky. Fog. Bar. vm.* Bátorságossá tenni. *Puky.* Bátorságosítani. *Fog. Kun.* Bizonyosítani. *Fog. Kun.* Bátorságba tenni. *Törv. czik.*

ASSECURANZ : biztosítás ; biztosító intézet. *Fog.*

ASSECURATIO : biztosítás. *Cur. Perg. Kun. HM.* Bátorságossá tevés v. tétel. *V-gyűjt. P-gyűjt. Puky. Pauly.* Bizonyossá tétel. *V-gyűjt.* Biztosítvány. *Kun.* Kármentés. *Stett.* Bátorságosítás. *Kölcs.* Bátorosítás. *Kun.*

ASSECURATIONALE institutum : biztosító intézet. *Kun.*

ASSECURATIONALES litterae : biztosítólevél. *Cur. Kun.* Bátorságossá tevő levél. *P-gyűjt. Puky.* Bátorságosító levél. *Szlem.* Kezes v. menedék-levél. *M-gyűjt.* Biztos v. bizonyossá tevő levél. *Puky. I. Litterae.*

ASSECURATORIAE : biztosítólevél. *Perg.* Biztosítvány. *Fog.*

ASSECURATORIA societas (incendiaria) : tűzkárvédlő társaság. *Puky.* Bátorságosító társaság. *Fog.* Tűzkárváltsági v. tűzkárpótlási egyesület. *Perg. Szlem.* Tűzkármentő társaság. *Pauly.* Tűzkármentesítő társaság. *Sztrók. HM.* Biztosító társulat. *Fog.*

ASSECURATORIUS contractus : biztosító szerződés. *Sztrók.*

ASSECLA : követő, pártvevő, párthív, czimbora. *Debr. HM.* Pártfél. *HM.*

ASSENTARE (militem) : bevenni, befogadni. *Fog. Besorozni. HM. Törv. czik.* Avatni, beavatni. *Kun.*

ASSENTATIO (militis) : beavatás v. bemutatás (a' katonaságnál). *Puky. Pauly.* Hadi- v. hadavatás. *Puky.* Beírás v. beállítás. *Bar. vm.*

ASSENTATUS (miles) : hadi - v.

had-avatott, beavatott v. bevételt (katona). *Puky.*

ASSENTIRE, v. assentiri: igenleni. *Bar. vm.* Benne megegyezni. *HM.*

ASSERERE: állítani. *Bar. vm.*

ASSERTIO: állítás. *Szirmay. Párizp. Bar. vm.* Állítás, erősítés. *Párizp. Mokry.* Igenlés. *Sztrók.*

ASSERTIVE: állítólag. *Puky. Pauly.* Igenlőleg. *Sztrók.*

ASSERTUM: állítmány. *HM. Perg. Kun. l.* Assertio.

ASSERTUM simplex: pusztá állítás. *Cur. Debr. Puky.* Pusztá állítmány. *Fog.*

ASSESSOR: táblabíró. *Fog. V-gyűjt. Vajda. Czöv. Szlem. Puky. Dienes. HM.* Közbíró. *Fog.* Itélobíró. *V-gyűjt.* Székülő. *P-gyűjt.* Törvénybíró, táblanak. *Bar. vm. Ülnök. Sztrók. HM. Fog.*

ASSESSOR iuris peritus: törvénytudó bíró. *HM.*

ASSESSOR tabulae regiae iudicariae: királyi táblabíró, királyi tábla' közbirója. *Perg. HM.*

ASSESSOR archi-episcopalis: érseki ítélő v. táblabíró. *V-gyűjt. Szlem.* Primási táblabíró. *Czövek.*

ASSESSOR sedis consistorialis: szentszéki táblabíró. *Perg.* Püspöki székek táblabirója. *Szirm.* Szentszék ülő. *P-gyűjt.* Szentszéki közbíró. *Szlem.* Szentszéki ülnök. *Sztrók.* Egyházi táblabíró. *Köles.*

ASSESSOR supernumerarius: számfelletti t.-bíró. *Czövek.*

ASSESSOR officii montanistici: bányaszéki táblabíró. *Perg.*

ASSESSORES non censurati: kereskedői ülnökök. *HM.*

ASSIGNANS: utasító. *Stett.* Általjegyző. *Czöv.* Rendelő. *Ujfal.* Alfizetőt állító. *Szlem.*

ASSIGNARE: kimutatni. *Bar. vm.* Kirendelni. *Kun. Fog.* Megrendelni. (Assignare rationes: okokat adni clő). *Fog.* (Exassignare: kirendelni. *Cur. Bar. vm.* Elkírovatni.

Sztrók.) Utalványozni. *HM.* — Utalni. *Fog.*

ASSIGNATARIUS: kijelölt, kijelölt. *Bar. vm.* Utasítványos. *Stett.*

ASSIGNATIO (exassignatio): 1) kimutató levél; 2) rendelő levél. *Cur.* Kijelölés, kimutatás, kirendelés. *Bar. vm.* Utasítvány. *Stett.* Általjegyzés. *Czöv.* Alfizető állítás 's jelelés. *Szlem.* Rendelmény, utasítmány. *Debr.* Utalvány. *Vált. Császár.* Kirendelvény. *Kun. Fog.*

ASSIGNATIO commissariatia: tartománybiztosi utasítmány. *Debr.* Tartománybiztosi utalvány. *HM.* — pecuniae: pénz-utalványozás. *HM.*

ASSIGNATIO qualificata: szavatosság-kizáró alfizető állítás. *Szlem.* Szavatosságot kizáró utasítvány. *Per.*

ASSIGNATIONSBANK: utaló bank. *Fog.*

ASSIGNATUS: útasított. *Stett.* Általjegyzet. *Czöv.* Kijelölt v. állított alfizető. *Szlem.* Rendeltetett. *Ujfal.*

ASSISE (Jury): eskütszék' bírása, eskütszéki bíró. *Perg.* Eskütszék. *Sztrók.*

ASSISTENS: 1) oltalmazó, pártfogó; 2) segéd. *l. Adjunctus.*

ASSISTENTIA: pártfogás. *Cur. Puky. Fog.* Oltalom. *Puky. Fog.* Segély. *Fog.* Segélyverő. *Bar. vm.* Segedelmeskedés. *Czövek.*

ASSISTENTIA fiscalis: ügyviselői pártfogás. *V-gyűjt.* Ügyészi v. fiscalisi pártfogás. *Cur. P-gyűjt.* Közügyvédői pártfogás. *Szlem.* Ügyvédői pártfogás. *Puky.* Ügyvédi oltalom. *Fog.* Tisztügyészi pártfogás. *HM.*

ASSISTENTIA magistratualis: tisztipártfogás. *Cur.* Tisztii oltalom. *Puky.* Tisztthatalmi segéderő. *Debr.*

ASSISTENTIA militaris: katonai segéderő. *Debr. HM.*

ASSOCIATIO: 1) egyesülés v. egybekötés. *Puky. Pauly.* Egyesítés, egyesülés; 2) egyesület. Társulat. *Fog.*

ASSOCIATIO idearum: eszmék'

központosítása, eszmepontosítás. *Szrok.* Észképszövődés, képzet-szövődés, képszövetkezés. *Kun.*

ASSOCIAREN: társul állani, társulni, társulathoz lépni. *Fog.*

ASSORTIMENT: válogatott áruk; válogatott tár. *Fog.*

ASSORTIREN: össze-, szétválogatni. *Fog.*

ASSUMERE: felvenni. *Kézir.*

ASSUMERE onus: felelni valami felől. *Pauly. Helt.* Terhet venni, v. vállalni. *Fog. Vajda.* I. Onus.

ASSUMPTI (in actu potentiario): felvettek. *V-gyűjt. Cur. HM.* Segédek. *P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem.* Maga mellé vagy magához vettek. *Czöv. Melléje vettek. Helt.*

ASSUMPTIO causae in revisionem: pernek vizsgálás alá vétele. *Cur.*

ASSUMPTIO oneris: terhvállalás. *Cur.* Felelni valami felől, terhet vállalni. *Puky. RW.* Teher felvállalás. *HM.*

ASSUMPTUS: felvett, mellévett. *Cur. Fog.* Felvett, segéd. *Pauly. Puky.*

ASTROGNOSIA: csillagismeret. *Kun.*

ASTROLABIUM: csillagász-asztal, mérőasztal. *Debr.*

ASTROLOGUS: csillagjósoló. *Fog.*

ASTROMANTIA: csillag-jóslás. *Kun.*

ASTRONOMIA: csillagászat. *Debr. HM.* Égészet. *Csapó.*

ASTRONOMUS: csillagász. *Fog. Kun.* Csillagvizsgáló, csillagtudós. *Kun. HM.* Égész. *Csapó.*

ASTUTIA: ravaszság. *Czöv. Fog.* I. Dolus.

ASYLUM: menedék-hely. *Cur. N-gyűjt. Puky. Császár. Pauly. Szirm. Már. Párizp. Moln. Mokry. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. H. M.* Menedék. *Fog. Mest.* Folyamhely, mentőhely. *Pauly. Puky.* Szabad hely. *Mest.* Szabad menedék. *Márt.* Bátoróság hely. *Mokry.* Menhely. *Kun. HM.*

ASYLI jus: menedék-jog. *Fog.* Menedékhely-nyitás, és rendbetörv. tud. műszótar.

szedés' jusa. *Szlem.* Oltalom-igaz, menedék-igaz. *Puky.* Oltalom' menedék' jusa a' templomoknak. *Pauly.* Mentésítési jog. *Szrok.*

ATAQUE: megtámadás. *Bar. vm.*

ATAVIA: üköm' ükének anyja. *Kelem. Huszt.* Öse' ösének v. üke' ükének anyja. *P-gyűjt.* Dédösöm' v. dédüköm' anyja. *Szlem. Ükük. Puky.* Dédnagy-anya, üknagyanya. *Fog.*

ATAVUNCULUS: dédös nagy-bátya (anyáról). *Fog.*

ATAVUS: ösöm' ösének atyja. *Kelem. Huszt.* Dédös. *Puky. P-gyűjt.* Öse' ösének v. üke' ükének apja. *P-gyűjt.* Dédösöm v. déd-üköm' atyja. *Szlem. Ük. Verb.* Dédnagyapa, üknagyapa. *Fog.*

ATHEISMUS: vallástalanság. *Pauly. Puky.* Istentagadás. *Kun. Bar. vm. Puky.* Semmi hitiség. *Pauly.* Istentelenség. *Szrok.* Istentelenség. *Kun.*

ATHEUS: istentagadó. *Puky. Kun. Szirm. Mokry. Már.* Vallástalan. *Puky.* Istentelen. *Szrok.* Istentelen. *Kun.*

ATHMOSPHAERA: légkör. *Debr. Kun. Fog.* Gőzkör. *Kun.*

ATNEPOS: negyed izen való unokám' fiának fia. *Kel.* Onokám' onokájának fia. *Puky. P-gyűjt. Szlem.* Ős kis-unoka. *Fog.*

ATNEPIIS: unokám' unokájának leánya. *Puky. Szlem.*

ATRAMITE veritatis abtrahi: az igazság mellől elállatni. *Helt.*

ATRIBUTUM: tökéletesség. *Puky. Pauly.* Tulajdonság. *Fogar. Kun.* Tulajdonítvány. *Csapó.*

ATRIUM: pítvar, tornác. *Puky. Keringő. Styl. Canc. Math. R.* Tornác. *Pauly. Helt.*

ATRIUM domus judicariae: székház' tornácza. *Kász. Itélőszék' pítvara. Perg.*

ATIENTARE: merészleni, megmerészleni. *Fog.* Merényleni. *Kun.*

ATTENTATIO: merészlés, megkísértetés, bátorzkodás. *Bar. vm.*

ATTENTATUM: rosra vetem-

dés. *Puky.* Merészlet. *Fog. Kun.* Merénylet. *Kun. HM.*

ATTESTANS : bizonyító. *V-gyűjt. Puky.* Bizonyosátevő. *Szlem.*

ATTESTARI : bizonyítani. *Puky. Bar. vm. V-gyűjt.* Bizonyítani, tanusítani. *Fog.* Bizonságot tenni. *Kézir.*

ATTESTATA mortualia : halált bizonyító levél. *Cur. Bar. vm.* Haláltanú. *Bar. vm.*

ATTESTATIO : bizonyítás. *Cur. Fog.* Tanusítás. *Fog.* Bizonyoságtétel. *Helt. Puky. Pauly. Bar. vm. Szlem.* Megbizonyítás. *Czöv.* Tanuság. *Helt. Strok.*

ATTESTATIO intempestiva ? alkamatlan bizonyoságtétel. *Pauly. RW.*

ATTESTATIO tempestiva : idejénkorán való bizonyoságtétel. *Pauly. RW.*

ATTESTATUM : bizonyító levél. *Puky. V-gyűjt.* Bizonyoságtétel. *Pauly. Bar. vm.* Bizonyoságlevél, tanullevél. *Fog.* Bizonyítvány. *HM. Perg. Kun.* Írásban adott bizonyoságtétel. *Georch. Bizonylevél. Kun.* 1) tanusítvány; 2) tanullevél. *HM.*

ATTINGERE : érdeklenni. *Puky.* Érinteni. *Perg.* Illetni, tárgyzani. *Fog.*

ATTONITUS : megdöbbsent. *Debr.*

ATTRACTIO : vonatás, vonódás. *Kun.*

ATTRACTIO navium : hajó-vontatás, v. húzás. *Bar. vm.*

ATTRACTIVA vis : vonzó erő. *Debr.*

ATTRACTUS : érdeklött. *Puky.* Érintett. *Perg.*

ATTRACTUS in causam : alperes. *Cur.* Perbe vett, perbe fogott. *Csapó.*

ATTRAHERE in litem : porbe fogni. *Kászon.*

AUCARIUS : ludas. *Cur. Pauly. V-gyűjt. HM. RW. Fog.* Hít-szegett. *Fog.* Hít-szegett. *P-gyűjt. Georch. Czöv. Puky. Pauly. Szlem.* Hít-szegő. *Szlem.*

AUCTA : toldítás. (Aucta pretii

alicuius rei : valamely dolog' árának nevelése, v. toldása. *Puky.*)

AUCTIO : 1) felfizetés (a' zálogban). *Cur. HM.* Ráadás, v. ráfizetés. *Puky. P-gyűjt.* Zálogpótlék. *Fog.* Rugtatás. *P-gyűjt. Czöv.* Zálog-ártoldás. *Szlem.* Pótlás, pótlék. *Puky. Pauly.* 2) kótyavetye. *Cur. Czöv. Szlem. V-gyűjt. P-gyűjt. Pauly. RW.* Zálogtoldalék, toldalag. *Fog. HM.* 3) nagyobbitás. *P-gyűjt. Fog.* — minuenda : árlejtés. *HM. l. Licitatio.*

AUCTIO pignoris : zálogtoldalag. (Auctionem levare : toldalagot venni, adni. *Debr.*)

AUCTIONALES : felfizető, v. ráadó levél. *Cur.* Toldalaglevél. *Debr. Fog.*

AUCTIONALIS summa : rugtató summa. *Czövek.*

AUCTOR : 1) szerző. *Puky. Fog. Pauly. Bar. vm.* 2) öregbítő. *Bar. vm.*

AUCTOR delicti : gonosz tett' szerzője. *Szlem.* Véték-szerző, főbűnös. *P-gyűjt.*

AUCTORE iudice : bíróilag. *Fog. Sztrok. HM.*

AUCTORITAS : 1) tekintély. *H. M. Hiteleség. Fog. Tekintet. Fog. Bar. vm.* Hatalombeli tekintet. *Pauly. Puky.* Méltóság, tisztelkedés, tekinteti becs. *Bar. vm.* 2) hatalom, p. o. publica v. privata : köz v. magányos hatalom, hatóság. *Fog. HM.* Példa, tekintet. *Fog.* Méltóság. *Helt. Közhatóság. Sztrok.* Tekintély. *Koss.*

AUCTORITAS iudicialia : bírói méltóság. *Czöv.*

AUCTORITAS magistratualis : tisztihatalom. *Debr.*

AUCTORITAS ordinaria : rendszerint való hatalom. *Szlem.*

AUCTORITAS publica : közhatalom.

AUCUPIUM : madarászat. *Cur. Georch. Czöv. Szlem.*

AUDIENCIA : meghallgatás. *Fog. Bar. vm. Puky.* Előbocsátás. *Bar.*

vm. Bébocsátás. *Puky.* Kihallgatás. *Fog.* *Kun.* Meghallgattatás. *Csupó.*

AUDITA referre: hallomást mondani. *Puky.*

AUDITOR: 1) hallgató. *Fogar.* *Puky.*; 2) hadi ügyész (a' katonaságnál). *Fog.* *P-gyűjt.* *Georch.* *Pauly.* *Bar. vm.* 3) ügyhallgató (egyházi ügyekben). *Fog.*

AUDITOR causarum generalis: ügyeknek fő kihallgatója. *V-gyűjt.* Egyházi fő ügyhallgató. *P-gyűjt.* *Szlem.* Ügyeknek közönséges hallgatója. *Czövek.* Egyházi főügyész. *Perg.* Egyházi ügyhallgató. *HM.*

AUDITORIATUS: 1) ladi ügyszet. *Fog.* 2) egyházi törvényszék. *Fog.* *P-gyűjt.* *Puky.* Ügyhallgatóság. *Puky.* *P-gyűjt.*

AUDITORIUM: 1) hallgatóhely. *Pauly.* Hallóterem. *Fog.* Hallgatóterem; 2) hallgatóság. *Sztrók.* *HM.*

AUDITUS: 1) hallás. *Fog.* *Puky.* 2) hallomás. *Cur.* *Fog.* *Puky.* *R.* *IV.* (Testes ex auditu fatentes: hallomásból beszélő tanúk. *Debr.*)

AUF SICHT, a vue, a vista: látra. *Stett.* *Vált.*

AUFKÜNDIGUNG: felmondás. *Fog.*

AUFTRAG: megbízás, bizat. *Fog.*

AUGMENTUM, l. Alonge.

AUGURIMUM: jövendölés, jóslat. *Debr.*

AUGUSTANAE confessionis: ágostai vallásu. *Puky.* Ágostai vallásu lévő. *Pauly.* *Puky.* Ágostai vallást követő. *Pauly.*

AUGUSTUS: felséges. *Puky.*

AUGUSTUS: kis-asszonyhó. *HM.* Nyolczadhó. *Fog.*

AULA: udvar. *Cur.* *Puky.* *Fog.*

AULAEUM: szőnyeg. *HM.*

AULAE regiae familiaris: királyi udvarnok. *Puky.* *Pauly.* *Péchy.* *P-gyűjt.* Királyi udvari szolgák. *Horv.* *Istv.* Udvarnok, udvari hív. *P-gyűjt.* *HM.* Asztalnok. *HM.* Udvarnok. *Fog.*

AULAE supremus praefectus:

fő udvarmester. *Puky.* Fő udvarnok. *Perg.*

AULICI: királyi udvari szolgák. *Horvát István.* Királyi udvarlók. *Csapó.*

AULICUS: udvari. *Puky.* *Bar. vm.* *Fog.* Udvarnok. *Bar. vm.* *Kun.* Udvarló. *Csapó.*

AULICUS consiliarius: udvari tanácsos. *Puky.*

AURA popularis: népkedv, néptetszés. *Debr.* *HM.* Köztaps. *Kölcs.*

AURANAE prior: perjel. *Helt.* *Pirial.* *Veres.* Vránai perjel. *HM.*

AUREA bulla: arany-pecesétes levél. *Cur.* Arany oklevél. *Fog.* Arany-függőpecesétes levél. *HM.*

AURI collectores: arany-szedők. *Puky.* *Pauly.*

AURI fossores: aranyásók. *Pauly.* *Puky.*

AURI lotores: aranymosók. *Pauly.* *Puky.*

AURI lotura (Jus Met.): aranymosás. *Perg.*

AURITUS testis: hallomási tanú. *Cur.* Hallott tanú. *V-gyűjt.* *Pauly.* Hallomásbeli tanú. *V-gyűjt.* *Csupa* hallásbeli tanú. *Czöv.* Fül-tanú. *Pauly.* *Imre.*

AUSBEITE v. Ausbeute (J. Met.): nyereség, bánya-nyereség. *Perg.*

AUSFÜLLEN (explere): kitöltteni. *Vált.*

AUSPICIUM: felügyelés. *Törv. czik.* *HM.* Pártolás-kezdet. *Debr.* Vezérllet, kormány. *HM.*

AUSTELLER: kibocsátó. *Vált.* *Fog.* Tukmáló. *Zsebsz.* *Fog.*

AUSTRIA: Ausztria. *HM.*

AUSTRIAE haereditarius Imperator: Ausztriának örökös császára. *Bar. vm.*

A USU: divatra. *Stett.* Szokásra. *Vált.* l. Uso.

AUSZUGALES: hiteljegyzék. *Cur.* *HM.* *Fog.* Vásárlás-laistrom, rovás-laistrom. *Puky.* Hiteljegyzés. *Pauly.* *P-gyűjt.* Ároskönyv' kiírása. *P-gyűjt.* Rovás. *Georch.* Rovásbeli adósságok. *Pauly.* Kivonás. *Bar. vm.* *Czöv.* Kijegyzés, kihuzás. *Bar. vm.*

Laistrom - kivonat, kalmárkönyv-kivonat. *Szlem.* Árjegyzék. *Sztrók.* Fog.

AUSZUGALIA debita : hiteljegyzéki adósság. *Cur.* Rovásbeli v. kivonati adósság. *Csapó.* Rovásadósság. *H.M.*

AUSZUGALIS : kivonatbeli árjegyzéki (p. o. adósság v. per). *Fog.* Hiteljegyzéki. *Perg.*

AUSZUGALIS processus : kivonati v. árjegyzéki pör. *Kun.*

AUSZUGALISTAE : kivonásosak. *Czöv.* Hiteljegyzékesek, hitelrovasosok. *Perg.*

AUTHENTIA : hitelesség. *Cur.* *Puky.* *V-gyűjt.* *Szirm.* *P-gyűjt.* *Kun.* *Georch.* *Szlem.* *Pauly.* *Márt.* *Fog.* *Perg.* *H.M.* Közhitelőség. *Fog.*

AUTHENTIA destitutus : hitlen. *Kun.* Hiteletlen. *Perg.* Hitelességtelen. *Sztrók.*

AUTHENTIAE substantialis defectus : közhitelességnek velős fogyatkozása. *Pauly.* Hitelességnek lényeges fogyatkozása. *Sztrók.*

AUTHENTICA expeditio : hiteles kiadás. *Sztrók.* *H.M.*

AUTHENTICA fassio : hiteles valótlomlás. *Vált.*

AUTHEVTICA inquisitio : hiteles tanú-vallatás, v. tanúbizonyság. *Pauly.* *Puky.* Hiteles nyomozás. *Czöv.*

AUTHENTICA persona : hiteles személy. *Cur.*

AUTHENTICAE litterae : derék levél. *Kász.*

AUTHENTICARE : hitelesíteni. *Puky.* *Pauly.* *Bar.* *vm.* *P-gyűjt.* *V-gyűjt.* *H.M.* Megerősíteni. *Bar.* *vm.* Meghitelesíteni. *Georch.* *Szlem.* Meghiteletteni. *Czöv.* Meghiteelni. *Kölcs.*

AUTHENTICATIO : hitelesítés. *Cur.* *Puky.* *Fog.* *V-gyűjt.* *Georch.* Hitelettés. *Kölcs.* Birói hitelesítés. *Puky.* *Pauly.* *Szirm.* *P-gyűjt.* *Márt.* Meghitelettés. *Péchy.* Hitelettés. *Fog.*

AUTHENTICATUS : hitelesített.

Puky. *Pauly.* *Cur.* *V-gyűjt.* *Mest.* *Szlem.* Hitelesített. *P-gyűjt.* Meghitelettetett. *Czöv.* Meghitelesített. *Georch.*

AUTHENTICUM instrumentum : hiteles iromány, v. oklevél. *Puky.* *Pauly.*

AUTHENTICUS : hiteles. *Cur.* *Puky.* *Kölcs.* *Kun.* *Fog.* *Pauly.* *V-gyűjt.* *Czöv.* *Georch.* *Szlem.* Közhitelű, teljeshitű. *Fog.* Méltóságos személy. *RIV.*

AUTHENTICUS locus : hiteles hely. *Cur.* Hiendő hely. *Verb.*

AUTHORITAS : méltóság. *RIV.*

AUTOCHIRIA : öngyilkosság. *Cur.* *Kun.* *Szlem.* *Bar.* *vm.* *Puky.* Önölés. *Kun.* Önnön-ölés. *Mest.* Maga-megölés. *Ujf.*

AUTOCRATIA : önuralkodás. *Kun.* *Puky.* Magán uralkodás. *Bar.* *vm.* Egyeduralk. *Sztrók.* Önuraság. *Kun.* Önországlás. *Csapó.* Egyedül uralkodás. *H.M.*

AUTOGRAPHUM : eredeti oklevél, v. iromány. *Perg.* *Georch.* *Szlem.* *Czöv.* Saját kézirat. *Cur.* Eredeti írás, saját írás. *Bar.* *vm.* Önirat. *Kun.* Sajátkéz-levél. *Fog.*

AUTOMAT : önmozgony; olly erőmű, melly magától mozog. *Kun.*

AUTUMATUM : mozgony. *Fog.*

AUTONOMIA : öntörvénytörvényezés. *Mest.* Öntörvényezés. *H.M.*

AVAL, avaluum : váltó jót-álvány. *Stett.* Váltói kezesség. *Sztrók.* Kezes, készfizetési kötelezés v. kezesség. *Vált.* Váltókezesség. *Fog.*

AVALIREN : kereskedni (váltóért). *Fog.*

AVANCE, avanzo : előlegezés, előlegezett összeg, előösszeg. *Fog.*

AVANTAGE : jutányosság. *Fog.*

AVANTGARDE : elővéd, előcsapat. *Kun.*

AVANTUR : kaland. *Fog.*

AVERS : előlap (pénzeken). *Fog.*

AVERSIONALE pretium : általános ár. *Cur.* *H.M.*

AVERSIONALIS : általános. *Cur.* *Fog.* *H.M.*

AVERSIONALITER : általában, *Cur. Puky.* Egyre másra. *Fog.* Általán fogva. *Fog.*

AVERTISSEMENT : hirdás, hirdemény. *Fog.*

AVIA : nagyanya. *Puky. P-gyűjt. Huszt. Czöv. Fog. Kun. Ük. Kun. Kézir. Jobanya. Kézir.*

AVISARE : bemondani. *Pauly. Puky. RIV.* Utasítani. *Puky. I. Assignare.*

AVISATIO : bemondás. *Helt. Utasítás. I. Assignatio, Aviso.*

AVISO : utasítás. *Bar. vm. Tudósítvány. Stett. Fog. Tudósítás. Fog. Utasítvány. Perg.*

AVISOBRIEF : tudósítvány. *Fog. I. Insinuationales litterae.*

AVISORIAE litterae : bejelentő vagy megjelentő levél. *Szlem. Utasító v. tudósító levél. Perg.*

A VISTA : látra; a vista cambialis: látrai váltó; nach Sicht Wechsel: látás utánra váltó. *Sztrok. Látra kelt váltó. Császár. Fog.*

AVITA constitutio : ősi alkotmány. *Törv. czik. I. Constitutio.*

AVITA bona : ősjószágok. (Condivisionales frates in avitis: ősi fiak. *Jászay.*) Ős jószág. *RIV.*

AVITICITAS : ősiség. *Cur. Fog. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Puky. Pauly. Kun. Jószág-nak ősi léte. Georch. Pauly.*

AVITICUM bonum : ősi jószág. *Cur. Puky.* Ősi javak. *Vajd. Őstől maradott. Verb. Jászay.*

AVITICUS, avitus : ősi. *Cur. V-gyűjt. Kun. Fog. Avult, avit. Georch. Czöv. Szlem. Fog.*

AVOCATORIAE litterae : haza szólító v. honba visszahívó levél. *Szlem. Honba idéző levél. Perg.*

AVULSIO : elszakasztás. *Bar. vm. HM. Elszakadás. HM.*

AVUNCULUS : anyám' bátyja. *Kelem. Anyám' bátyja v. öcsesc. P-gyűjt. Huszt. Szlem. Puky. Nagy-bátya (anyai). Fog.*

AVUNCULUS magnus : nagyanyámnak bátyja v. öcsesc. *Kelem. Ösbátya. Fog.*

AVUNCULUS major : üköm' bátyja v. öcsesc. *Puky. P-gyűjt. Nagyanyám' bátyja v. öcsesc. Huszt. Szlem.*

AVUS : ős. *Kun. Huszt. Styl. Cur. Math. R. Ős nagyapa. Kelem. Nagyapa. Huszt. Fog. Nagyatya. P-gyűjt. Czöv. Jobatya. Helt. Nagyatya. Debr. (Proavus: ősatya. Debr.)*

AVUS maternus : anyám' atyja. **AVUS** paternus : atyám' atyja. *Kelem.*

AVUTA : megfizetett érték. *Kölcs.*

AXIOMA : sark-igazság. *Széch. gr. Kun. HM. Sark-valóság, sark-állítás, talpmondás. Pauly. Vitlan igazság, nyilt ok. Puky. Teljes rövid mondás. Szirm. Nyilvánvaló dolog v. igazság. Márt. Dien. Alapmondás. Debr. Alapmondás. Fog.*

B.

B — 1) Brief (váltólevél) a' folyamjegyzéken; 2) mint pénzverés' helye magyar pénzekén: Körmöcz, a' poroszthoniakon: Boroszló, a' franciaországiakon: Rouen. *Fog.*

BAARSENDUNG : pénzküldemény. *Fog.*

BACULUS pastoralis : pásztori pálcza. *Szlem. Egyházi kormánybot, v. püspökpálcza. Perg.*

- BAGAGE** : butor, holmi, podgyász. *Bar. vm. Kun. Puky. Kazat. Sztrok.* Bengyel, motyó. *Fog.*
- BALANCE**, l. *Bilance.*
- BAGGER-MACHINA** : vidra. *H.M.*
- BALETA** : árujegy. *Kun.*
- BALLEN** : göngy p. o. pamut, selyem; köteg. *Fog.*
- BALLOTIREN** : golyózni. *Fog.*
- BALNEATOR** : fürdő. *H.M.*
- BANATUS** : Bánát *Puky.* Bánság. *Szlem. Kun. H.M.*
- BANATICA** directio montana : bánsági bánya-igazgatóság. *H.M.*
- BANCALIS** schacda : bankó czédula. *Szirm. Márt. Puky.* Bankjegy. *Debr.* Pénzesarnokjegy. *Sztr.* Papirospénz. *Kun.*
- BANCO**, l. *Bank.*
- BANDERASIUS** : zászlótartó. *Puky.*
- BANDERIALIS** : zászlóali, dandári. *Perg. Kun. H.M.*
- BANDERIATUS** : zászlós úr. *Szirm.*
- BANDERIUM** : zászlóal, vagy alja. *Fog. P-gyűjt. Szirm. Márt. Kölc.* *Perg. H.M.* Tabori zászló. *Kász.* Bandériom. *V-gyűjt. Puky.* Dandár, zászló. *Bar. vm.* Zászló. *Kézir.* Banda, nemzeti dandár. *Perg.*
- BANDITA** : orospatbeli. *Kun.*
- BANKACTIEN** : bankrészevény. *Fog.*
- BANKNOTE** : bankjegy. *Fog.*
- BANNA**, v. *bannum* ecclesiasticum : kihirdetés. *Puky. P-gyűjt. Pauly.* Egyházi kihirdetés. *Fog.* Háromszori kihirdetés. *Georch. Szlem.*
- BANNALIUM** jus (Jus Feud.) : földesuri igaz. *Puky.* Uri jog. *Perg.*
- BANNUM** : kihirdetés. *Capó. H.M.* l. *Banna.*
- BANQUE** : pénzváltóház. *Perg.* Pénzváltó-asztal, közös pénztár. *Szlem.* Váltóház v. műhely. *Bar. vm.* Váltó-kereskedés. *Czöv.* Pénzváltás, pénzváltó kereskedés. *Ujfal.* Váltó-terem vagy csarnok. *Sztrok.* Pénzesür. *Kun.*
- BANQUE-AMT** : váltó-tiszttség, váltó-hivatal. *Perg.*
- BANQUE-FOND** : pénzváltó-asztal' alapértéke. *Szlem.* Pénzváltó alap. *Perg.* Váltótoke. *Kölc.*
- BANQUE-ROTE** : vagyonbukás. *Sztrok.* Értékbukás. *H.M.* Tönk, bukás. *Fog. Széchen. gr.* Megbukás, vagyonfogyottság. *Kun.* l. *Fallimentum.*
- BANQUIER** : pénzváltó, bankász. *Capó.* Pénztőzsér, pénzesürnök. *Kun.* Tőzsér. *H.M.* Bankár, bankur. *Fog.* Pénzárus. *Fog.* l. *Camp-sor.*
- BANUS** : bán (p. o. Croatiae : horvátországi bán). *V-gyűjt. P-gyűjt. Puky. H.M. RW. Fog.*
- BAPTISMALES** (litterae) : keresztv. keresztelő levél. *Cur. Puky. Fog. V-gyűjt. Pauly. Szirm. Márt. H.M.* Keresztlevél, szentmosdáslevél. *Sztrok.*
- BAPTISMO** initiatus : megkeresztelt. *Fog.*
- BAPTISMUS** : kereszttség, v. keresztelés. *Perg.* Szentmosdatás, szentmosdás. *Sztrok.*
- BARATT**, baratto : árucsere, cserre. *Fog.*
- BARATTHANDEL** : cserevásár, cseretőzs. *Fog.*
- BARO** : báró. *Cur.* Szabadzászlós úr. *Kölc.* *Georch.* Zászlós úr. *Perg. Sztrok. V-gyűjt.* Szabad úr. *Pauly. Helt. Kun. Szirm. RW.* Tiszthely úr. *Kézir.* Tisztbeli úr. *RW.*
- BARO** naturalis : született báró, vagy zászlós úr. *Perg.*
- BARO** regni : ország' zászlósa. *Bar. vm. H.M.* Ország' főzászlósa vagy ország' bárója. *P-gyűjt. Czöv. Szlem.* Zászlós úr, ország-báró. *Fog.* Ország' szabad zászlósa. *Helt.*
- BARO** tabulae : királyi ítélő-tábla' bárója. *V-gyűjt. P-gyűjt.* Tábla-báró. *Czöv. Szlem.* Táblai báró. *Perg.* Királyi táblabáró. *H.M.*
- BAROMETRUM** : légmérő. *Debr.* Légsúlymérő. *Kun.*
- BARRE** : rud (arany v. ezüst). *Fog.*
- BASIS** : talpkő, telep, fenék.

Debr. Kun. Talp, talapzat. *HM.* Talp, alap, fenék. *Fog.*

BATTERIA : ágyútelep. *Debr.* Álgútanya, álgysáncz, tűztelep. *Kun.*

BAVEL, BOVEL : avatag, avadék (avultáru). *Fog.*

BAUSCH UND BOGEN : egymásra, általán. *Fog.*

BAZAR : vásár (hely). *Fog.*

BEBEBEN : tovább-adni, tovaadni. *Fog.*

BEHANDLUNG der Gläubiger : hitelezők' lealkudása ; debitorum reductionis stipulatio. *Vált. Császár.*

BEHUTSAM : ovakodó. *Stett.*

BELLUM : had, harc, ütközet, csata. *Pauly. Puky.*

ELLUM cruciatum : kereszties had. *Pauly. Puky. Helt.* Kurucz-had. *Sztrók.* Kereszthad. *Szigl.*

BELLUM defensivum : védelmező had. *Szlem. Ujfal.*

BELLUM offensivum : megtámadó had. *Szlem.* Megbántó had. *Perg.*

BENEFICIARI : jótéteményesülni. *Czöv.* Javadalmaztatni. *Perg.*

BENEFICIATUS (Jus Can.) : haszonvevő. *Puky. P-gyűjt.* Jótéteményes. *Czöv.* Egyházi jószág' birtokosa, egyházi haszonvételes. *Szlem.* Királyi adományos pap. *Nán.* Jótéteményt vevő, v. javadalmas. *Bar. vm.* Jótékonyos. *Sztrók.* Javadalmas. *HM.*

BENEFICIUM incapax : jótéteményre alkalmatlan. *Pauly.* Haszonvételet nem bírható. *Puky.*

BENEFICIO cedit : 1) javára van, v. válik. *Bar. vm. HM.* 2) lemondani a' haszonvételtől. *Perg.* Javadalomról lemond. *HM.*

BENEFICIORUM sublatio : jótéteményeknek eltörlése. *Czöv.* Haszon-eltörlés, jótét-eltörlés. *Sztrók.*

BENEFICIUM : 1) haszonvétel. *Cur. Fog. Puky. Köles. Pauly.* 2) jótét, jótétemény. *Puky. Fog. Pauly. Kun. Bar. vm.* Jótékony-

ság. *Fog. 3)* jövedelem, jövedel. *Fog.* Javadalom. *Perg. Fog.*

BENEFICIUM clerici : egyháziak' javadalma. *Köz.* Egyházi kivétel. *Cur.*

BENEFICIUM commune : közhaszonvétel. *Köles. HM.* Közös jószág. *Szlem.*

BENEFICIUM competentiae : illetőrész v. jótétemény. *Czöv.* Ilendő tartás' jótéteménye. *Szlem.*

BENEFICIUM curiale : nemesi haszonvétel. *Köles. HM.* Udvari jusok. *Czöv.*

BENEFICIUM ecclesiasticum curatum, seu curatie : papi kötelességű haszonvétel. *V-gyűjt.* Lelki gondviseléssel járó haszonvétel. *P-gyűjt.* Egyházi javadalom. *HM.* Papi tiszték. *RW.*

BENEFICIUM ecclesiasticum seculare : világi papokat illető haszonvétel. *P-gyűjt.*

BENEFICIUM ecclesiasticum simplex, seu nou curatum : lelki gondviselés nélkül való haszonvétel. *P-gyűjt.* Lelkeszi kötelességtelen javadalom. *HM.*

BENEFICIUM ecclesiasticum vacans : megüresült egyházi jószágok, v. hivatalok. *Szlem.* Üres egyházi jótétemények. *Czöv.* Megüresült egyházi javadalom. *HM.*

BENEFICIUM expectationis : várakozási jótétemény. *Szlem.*

BENEFICIUM extra serialitatis : soronkívül valóság' jótéteménye. *Czöv. Szlem.* Sorkivülségi jog. *H. M.*

BENEFICIUM inventarii (J. Rom.) : jószág-laistrom' jótéteménye. *Szlem.*

BENEFICIUM juris : törvény' jótéteménye. *Czöv. Szlem.* Jogkedvezés. *Perg.*

BENEFICIUM legis : törvénykedvezés. *Cur. HM.* Segedelem. *V-gyűjt. Puky. Pauly.* Törvény' jótéteménye. *Czövek.*

BENEFICIUM naturae : természet' adománya. *Cur. HM.* Természet' kedvezése. *Perg.*

BENEFICIUM ordinis : sortartás.

Puky. Sor' jusa. *Cur.* Sortartási kedvezés. *Perg.* Sorjog. *H.M.*

BENEFICIUM prorogationis: perhatalasztás' jótéteménye. *Szlem.* Haladék' jótéteménye. *Czöv.* *H.M.*

BENEFICIUM regale: királyi haszonvétel. *V-gyűjt.* *P-gyűjt.* *Cur.* *Puky.* *Georch.* *Szlem.* *Bar.* *vm.* *Pauly.* *H.M.*

BENEFICIUM speciale: különös jótétemény, v. igaz. *Szlem.* *Czöv.*

BENEFICIUM territoriale: földterületbeli jótétemény. *Czöv.* Uradalmi vagy földesuri haszonvétel. *Szlem.* *H.M.* Földtéri haszonvét. *Sztrók.*

BENEMERITUS: érdemes, érdemteljes. *Debr.* *H.M.* *Fog.*

BENEVOLA fassio: szabad vallás. *Cur.* *Pauly.* *V-gyűjt.* Önkénti vallás. *Cur.* *Puky.* Önkényes vallás. *Szlem.* Önként tett vallás. *P-gyűjt.* *Puky.* Önkényti vallomás, v. vallomány. *Fog.* Önvallás. *Puky.* *Pauly.* Szabad vallomás, önkénti vallomás. *H.M.*

BENEVOLE addictus: szíves jóakaró. *H.M.*

BENEVOLENTIAE captatio: jóakarát' csdeklése. *Puky.* Kegyekeresés, v. vadászás. *Perg.* Kegyeség. *Sztrók.*

BENEVOLUM examen: szabad, v. önkénti vallatás. *V-gyűjt.* *P-gyűjt.* *Cur.* *Márt.* *Puky.* *Fog.*

Önkényes nyomozás. *Czöv.* Jóval való vallatás. *Szlem.* Önvallatás. *Puky.* Önkényes vallomás. *Czöv.*

BENEVOLUS auditor: önkénytes hallgató. *Kun.*

BERGBAU: bányászat, bányászság, bánya-mivelés. *Zsebsz.*

BERGGANG, Bergader: bányacér. *Zsebsz.*

BERGGEFÄLLE (J. Met.): bányajövedelem. *Perg.*

BERGGERICHT: bánya-bírószék. Bányai íteszék. *Sztrók.*

BERGGERICHTSBARKEIT: bányai törvényhatóság. *Perg.*

BERGRECHT: bányajog, bányajgaz. *Sztrók.* l. Jus Metallicum.

BERGSCHAFFER (J. Met.): bányafelügyelő, v. gondviselő. *Perg.* Bánya-parancsnok. *Sztrók.*

BERGPROCESS: bányászati per. *Perg.*

BERGWERKE (J. Met.): bányazsebsz.

BERICHTERIEF: tudósítvány. *Stettn.* l. Aviso.

BESCHIED: végzés. *K. Vál.* Hátirat. *Fog.*

BESCHAU: motozás. *Fog.*

BESCHEINIGUNG: tanúsítás, tanulevél, tanúsítvány. *Fog.*

BESCHLAGNAHME, Beschlag: lefoglalás. *Fog.*

BETRAG: öszlet. *Fog.*

BESCHREIBUNG: törvényes öszveírás. *K. Vál.*

BESITZER (cin rechltmässiger): jó lelkü birtokos; bonac fidei possessor. *Vált.* *Csász.*

BESTÄTIGUNG: elismerés (elismerőlevél; recognitionales literae). *Vált.* *Császár.*

BESTÄLTITAS: baromoskodás. *Cur.* *V-gyűjt.* *Puky.* Barommal való fajtalanzkodás. *P-gyűjt.* *Puky.* Baromvegyülés. *Mest.* Barommal vegyülés. *Szlem.* Baromiség. *Fog.*

BEWEIS: bizony. *Stett.*

BEWEISFÜHRER: bizonyító; qui asserit, probas adducit. *Vált.* *Császár.*

BEWEISMITTEL: bizonyítványok; probarum adminicula. *Vált.* *Csász.*

BEZOGENER: tukmált, intézvényezett. *Fog.*

BEZUG: átvétel, kitölvétel, viszony. *Fog.*

BIANCO: üres; in bianco stehen: üresen lenni, földözetlen lenni; giro in bianco: üres forgatmány. *Fog.*

BIANCO-CREDIT: üres hitel, személyes hitel. *Fog.*

BIBLIOGRAPHUS: könyveket ismerő, könyvekhez értő. *Puky.* Könyvismerő. *Kun.* *Perg.* Könyvtudós. *Sztrók.* *Kun.*

BIBLIOPOLA: könyváros. *Puky.*

BIBLIOTHECA: könyvtár. *Puky.*

Pauly. Bar. vm. Könyvtartóhely. Puky. Pauly. Könyves ház. Styl. Canc. Kov.

BIBLIOTHECARIUS: könyvtárnok, v. könyvtáros. *Nán. Pauly. Puky. Könyvtár' őrzője v. gondviselője. Pauly. Puky. Könyvtárót. Perg.*

BIBULA: itató papír. *HM.*

BICELLUS: csákány. *Csapó.*

BIFARIATIO: kétfelé szakítás. *Cur. Ketté oszlás. Perg. Elkettőzés. Sztrok. Kétfelé hasítás, felezés. HM.*

BIFARIIREN: felczeni. *Fog.*

BIGAMA: kétférjű. *Szlem. Kétférjes. Perger.*

BIGAMIA: kétfeségűség, v. kétférjűség. *HM. Fog. Cur. Puky. P-gyűjt. Szlem. Kétnőtartás. Kölcs. Kétfeség-tartás. V-gyűjt. Szirm. Már. Kétnösség. Sztrok. Kun. Kétnőőség. HM. Kétnőjűség. Fog.*

BIGAMUS: kétfeségű. *P-gyűjt. Szlem. Kétnői, v. kétnős. Perg.*

BIGOT: imáncsi. *Bar. vm. Vakbuzgó. Sztrok.*

BIJOUTERIEWAARE: drágamű, drágaság, drágaszer. *Fog.*

BIJOUTERIE-HANDLUNG: drágaszerészet, drágaszertőzs. *Fog.*

BILANX: egyengető - mérték, fontoló. *Puky. Mérő-vessző, mérő-serpenyő. Bar. vm. Mérleg. Helm. Széch. gr. HM. Egyensúly. Fog. Sulygyen. Stett. Kun. Egyenmérték. Kun.*

BILANX commercii, v. commercialis: kereskedésbeli alkalmaztatás, v. kereskedésbeli egyengetés. *Puky. Kereskedési mérleg, v. sulygyen. Helm. Tőzsmérleg. Fog.*

BILATERALIS: viszonos. *Cur. H. M. Kétoldalú. Cur. Fog. Kölcs. HM. Kétrészlől való. Pauly. Puky. Kölcsönös. HM.*

BILL: törvényjavaslat, indítvány. *Kun.*

BILLET: levelke, iratka. *Kun. Fog. Czedula, kis levél. Csapó. Jegy, jegyke, lapka. Fog.*

BILLET a ordre (J. Camb.): reu-
leletreai váltó. *Stett.*

BILLETIREN: meglevelkezni, lapkázni. *Fog.*

BILOCHUS: biró, szolgabiró. *Csapó.*

BILOCHUS regalis: királyi bünbiró. *Perg.*

BIMESTRALIS: kéthónapi; —
assarum extractus: pénztár kivonat. *HM.*

BIMESTRALIS computus: kéthavi számvetés. *Bar. vm.*

BIMESTRALIS extractus: kéthavi kivonás. *Bar. vm.*

BINÁRIUS: kétszeri. *Perg. HM.*

BINNENHANDEL: benntőzs, bencereskedés. *Fog.*

BIOGRAPHIA: életrajz, életleírás. *Puky. HM. Életírás. Csapó.*

BIOGRAPHUS: életíró. *Pauly. Puky.*

BIRSAGIALIS processus: birságos ügy. *Puky. Birságos v. birságot követő per. P-gyűjt. Birságos per. Czöv. Szlem.*

BIRSAGIUM: birság. *Cur. V-gyűjt. P-gyűjt. Czöv. Paul. Puky. Fog. Szirm. Moln. Már. Szlem. HM. Pénzbeli büntetés. Szlem. Jogi maradtság, jogi terh. Sztrok. Birság, hagyomán, az törvényben való maradtság. RH.*

BLADUM: gabona. *Helt. Fog.*

BLANCO, l. Bianco.

BLANKET: üres levél, üres lap. *Fogar.*

BLANCO GIRO: üres forgatmány. *Fog.*

BLANCO-INDOSSAMENT: üres hátirat. *Fog.*

BLASPHEMIA: káromlás. *Cur. Kunoss. Szlem. HM. Istenkáromlás. Már. P-gyűjt. Puky. Pauly. Fog. Káromkodás. Ujfal. Lex. Pauly. Szirm.*

BLASPHEMIA realis: tétbeli káromlás. *Szlem.*

BLASPHEMIA verbalis: szóbeli. *Szlem.*

ELEI ANLEGEN: olmozni. *Fog.*

ELEIWEISZ: iron, olmacs. *Fog.*

BODMEREI: hajóskölcsöny, hajózálog. *Fog.*

BODMEREIBRIEF, Bodmereiwech-
sel: hajóskötelezvény, hajósváltó.
Fog.

BOGENFAHRT: általán-tőzs (ál-
talanban v. egyremásra vásárlat).
Fog.

BOHEMIA: Csehország. *HM.*

BOLENGELD: helypénz, sátor-
pénz. *Fog.*

BOLETA: árujegy. *Kun. HM.*
Vámjegy, jegy. *Fog.*

BOMBA: tűzgolyó, tűzgömb,
roncsa. *Kun.*

BOMBARDA: faltörő. *Styl. Can.*

BOMBARDIER: bombár. *Csapó.*
Roncsár. *Kun.*

BON: érlelke. *Stett. Jóny. Fog.*

BONA acquisita: szerzeményi
jogok. *P-gyűjt. Georch. Szerze-
mények. Czöv. Szerzeményi, v.
keresményi jóságok's javak. Szlem.
Szerzett jóság. Cur. Keresett va-
gyon. Puky. Szerzett vagyon. Perg.*

BONA actionalia: keresetbeli jó-
szág. *Czöv.*

BONA adespota: bitang jóságok.
Bar. vm.

BONA adventitia: mástól nyert
jóságok. *Szirm. Tulajdon kere-
setbeli vagyon. Puky.*

BONA avita, v. avitica: ősi jó-
szágok. *V-gyűjt. P-gyűjt. Czöv.
Szlem. Ősi v. örök jóság. Georch.
Cur. Puky.*

BONA beneficialia: egyházi jó-
szágok. *Puky. Fog. Pauly. Egy-
házi javak. P-gyűjt. Egyházi hi-
vatali jóságok. Szlem. Papi jó-
szágok, egyházhoz tartozó földck.
Georch.*

BONA caduca: magvaszakadtak'
javai, visszacsett jóságok. *Bar.
vm. Magvaszakadt jóság. Cur.
Uratlan jóság. Czöv. Esékény jó-
szág. Strok. Magszakadási jó-
szág. HM.*

BONA cameralia: kamarai ja-
vak. *Cur. Kincstári jóságok. Bar.
vm. Kamarai jóságok. V-gyűjt.*

*Szlem. HM. Kamara' jóságai.
Szlem.*

BONA castrensia: hadi érdem
által szerzett javak. *Cur. Katonai
kereset. Szirm. Vitézi érdem-sze-
rezte javak. Perg.*

BONA civica: polgári jóságok.
*Georch. Városi jóságok. Czövek.
Város-polgári jóságok. Szleme-
nics.*

BONA coacquisita: közszerze-
ményü javak. *Cur. Közszerzeményi
vagyon. Puky. Közszerzeményi ja-
vak. HM.*

BONA colonialia: jobbágyi ja-
vak. *Czövek. Jobbágyi jóságok.
Szlem. Paraszti vagyon. Georch.*

BONA concambiata: cserélt ja-
vak. *Cur.*

BONA coronalia: koronai javak.
*Cur. HM. Korona' jóságai. Puky.
Korona-jóság. Szirm. Koronabeli
jóságok. Bar. vm. Korona-jóság-
ok. P-gyűjt. Georch. Czövek.
Szlem.*

BONA coronalia reginalia: kir-
álynék' korona-jóságai. *Földv.
Királynéi koronai javak. Perg.*

BONA donationalia: adományi
javak. *Cur. Pauly. HM. Adomá-
nyi jóságok. P-gyűjt. Georch.
Szlem. Adományjavak. Kun.*

BONA dotalitia: házassági jóság-
ok. *Földv. Hitbéri javak. Perg.*

BONA dubia, v. dubiosa: két-
séges javak. *Cur. HM.*

BONA ecclesiastica: egyházi ja-
vak. *Cur. HM.*

BONA emtitia: vett javak. *Cur.
HM.*

BONA extradonationalia: ado-
mánykivüli javak. *Cur. HM. Ado-
mányon kívül szerzett jóság.
Georch. P-gyűjt. Czöv. Nem ado-
mányi jóságok. Szlem.*

BONA feudalia: hűbéri javak.
Perg. HM.

BONA fides: jólelkűség. *Cur.
Veres. HM. Fog. Jó hiszem,
jólit. HM.*

BONA fistalia: fiskális javak.
Cur. Fiskális jóságok. V-gyűjt.

Ura veszett jószágok. *P-gyűj.* Koronára szállt jószágok. *Szlem.* Kobzói jószágok. *Sztrók.* *Fog.* Szállomány-javak. *HM.*

BONA fundationalia: fundationalis javak. *Cur.* Örök hagyománybeli érték. *Puky.* *Pauly.* Alapítványi javak. *Perg.*

BONA fungibilia: elköltethető javak. *Vajd.*

BONA haereditaria: örökös javak. *Szirm.* Örök jószág, örökség. *Georch.*

BONA impignorata: elzálogosított javak. *Cur.* Zálogos jószágok. *Sztrók.*

BONA materna: anyai javak. *Cur.* *Szirm.*

BONA mobilia: ingó javak. *Cur.* *Szirm.* *Pauly.* *Puky.*

BONA immobilia: ingatlan fekvő-javak. *Cur.* *Szirm.* *Pauly.*

BONA non fungibilia: elköltethetetlen javak. *Vajda.*

BONA notoriumum: hűtlenek javai. *Cur.* *HM.*

BONA nobilitaria: nemesi jószágok. *Georch.* *Czöv.* *Szlem.*

BONA occupata: elfoglalt javak. *Cur.* *HM.*

BONA paterna: atyai javak. *Cur.* *Szirm.* Atyaibirtok. *Puky.*

BONA patrimonialia: nemzetségi javak. *Cur.* *HM.* Ősi javak. *P-gyűjt.* Atyai örökség-jószágok. *Czöv.* Nemzetségi jószágok, örökségi vagyion. *Szlem.* Ősi birtok. *Puky.* Családi javak. *HM.*

BONA per se ipsum acquisita: maga kereste jószág. *Helt.* Önkezesmény. *Madass.*

BONA politico-fundationalia: örök hagyománybeli érték v. jószágok. *P-gyűjt.* Közhagyományi jószágok. *Georch.* Polgári kegyes hagyományi jószágok. *Szlem.* Polgári örök hagyományi jószágok. *Márt.* Közalapítványi javak. *HM.*

BONA possessionaria: örök birtok. *Helt.* Birtokos jószág. *Perg.*

BONA profectitia: haszonvételből lett gazdagodás. *Szirm.* Ősi

jószág' jövedelméből szerzett érték. *Puky.*

BONA pupillaria: árvák javai. *Cur.*

BONA quasi castrensia: polgári érdem által szerzett javak. *Cur.*

BONA regia: felség' jószágai. *Georch.* Királyi jószágok. *Czöv.* Fehjedelmi jószágok. *Szlem.*

BONA sexus masculini: fiú ágot illető javak. *Cur.* *HM.* Fiu ágot illető jószágok. *Czöv.* *Georch.* *P-gyűjt.* Férfi ágra szálló jószágok. *Szlem.* Férfi ágot illető jószágok. *Pauly.* Fi-javak. *Perg.*

BONA utriusque sexus: mindkét ágot illető javak *HM.* *Cur.* *Pauly.* Két ágra nézendő jószág. *Georch.* Mind két ágot illető jószág. *P-gyűjt.* *Czöv.* *Puky.* Mind a' két ágra szálló jószág. *Szlem.* Köznelmi (két nemi) v. köz-ági javak. *Perg.*

BONA virtualia: remélhető örökségi javak. *Perg.* Remélhető javak. *Cur.* *HM.* Várandó javak. *Puky.*

BONAE fidei creditor: jólelkű hitelező. *Cur.* *HM.* *Puky.* Jóhiszemű hitelező. *Puky.*

BONAE fidei possessor: jólelkű birtokos. *Vált.* *Császár.* Jó módgyával élő. *RW.*

BONI acquisitio: jószág' találása. *Helt.* Jószágszerzés. *Csapó.*

BONIFICARE: megtéríteni, kipótolni. *Puky.* *HM.* Kárpótlani, kártalanítani. *HM.*

BONIFICATIO (e. g. damni vel sumptuum): 1) megtérítés, kipótolás. *Cur.* *Puky.* *V-gyűjt.* *P-gyűjt.* Javitás. 2) kártalanítás, kártalanítás, megtérítés. *Fog.* Vissza térítés, helyrehozás. *Bar.* *vm.* Javazás, javazat. *Kun.* Kárpótlás, kártérítés. *HM.*

BONORUM devolutio: jószág' általszállása. *Czöv.* *HM.*

BONORUM et capitis poenam statuere: jószágán és fején itélni valakit. *Kász.* Fej- és vagyion-vesztésre itélni. *Csapó.*

BONORUM involutio: jószág-beáztatás. *Czöv.* Bezavarás, bemár-

tás. *Sztrok.* Jószág' bebonyolódása. *HM.*

BONORUM, v. dominiorum praefectus, l. Praefectus bonorum.

BONUM: 1) jó. *P-gyűjt. Szlem. Czöv. Fog. Pauly.* 2) jószág. *Cur. Puky. V-gyűjt. Czöv. Szlem. Fog. HM.* Vagyon, vagyom, birtok, érték. *Puky. Pauly. P-gyűjt.*

BONUM avitum: ősi vagyon. *Sztrok.*

BONUM acquisitum: szerzett vagyon. *Sztrok.*

BONUM beneficiale: egyházi jószág. *Fog.*

BONUM fungibile: elköltethető jó. *Vajda.*

BONUM publicum: közjó. *Cur. Pauly. Puky. Fog. HM.*

BÖRSE: csarnok, kereskedő csarnok. *Stett. Pénzcsarnok. Kun. Tőzsde, alkubáz, alkuterem. Fog.*

BOTANIA: fűvészet. *Debr. Növénytan. Növénytudomány. Kun.*

BOTANICUS: fűvész. *HM.*

BOTSCHAFT: főrendű követség. *HM.*

BOTSCHAFTER: főrendű követ. *HM.*

BOUTIQUE: bótka, boltka. *Fog.*
BRACK, Bracker: rozga, ragyva. *Fog.*

BRACHIGRAPHIA: 1) szórövidítés; 2) gyorsírás-isméret. *Perg.*

BRACHIUM: hatalom-kar. *Cur. Puky. Márt. Pauly. V-gyűjt. Szlem. Fog. HM.* Hajdúkar. *Kun.* Tiszti-erő. *Fog.* Erőhatalom. *Puky. Pauly. Márt. P-gyűjt. Czöv.* Erő' hatalma. *Georch.* Erő. *Bar. vm.* Erőszak. *Csapó.* Hatalmas kéz. *Szirm. Márt.*

BRACHIALIS executio: hatalomkaros végrehajtás. *Debr.*

BRACHIUM militare: katonai hatalomkar. *Perg.*

BRACHIUM regale: királyi erőhatalom. *Czöv. Kir. hatalom-kar. Szlem. Cur. HM.* Fejedelem' hatalma. *Puky. Helt. RW.*

BRACHIUM seculare: világi hatalomkar. *Cur. Szlem.* Világi erő-

hatalom. *Czöv.* Fejedelem hatalma. *RW.*

BREPHOTROPHIUM: lelenczház. *HM.*

BREVE (apostolicum): pápa' levele. *Bar. vm.* Pápanak rövid levele. *P-gyűjt. Puky.* Fejedelmekhez intézett irata a' pápanak. *Kun.* Pápai levél. *HM.*

BREVES brevium, v. brevia iudicia, v. iudicia brevium evocationum: rövid útja a' perlekedésnek, rövid törvény. *Cur.* Rövid nyolczadi törvénytörvény. *Perg.* Ünnepe-nyolczadi rövid törvénytörvény. *Szlem.* Rövid törvénytörvény. *HM.* Rövid octava. *RW.* Rövid szék. *Fog.*

BREVIARIUM: papi imádságos könyv. *Puky.* Rövid ahítatoskodat. *Perg.*

BREVI MANU: rövid úton, rövid kézen. *Puky. HM.* Rövid kézzel. *Dien. Czöv.*

BREVIS litis processus: rövid folyamatu per. *Cur. HM. Fog.* Longae: — hosszú f. p. *Cur.*

BREVIUM: rövid octava. *Helt.* Rövid per-időszak. *Sztrok.*

BRIEFS-INHABER: levélmutató, előmutató; Wechsel auf Briefsinhaber (au porteur): előmutatóra szóló váltó. *Fog.*

BRIGADA: vezérosztály. *Puky.* Seregosztály, dandár. *Kun.*

BRIGADIER: osztályvezér, dandárvezér. *Kun.*

BRILIANT: fénykő. *Kun.*

BROCARDIUM: törvényes közmondás. *Puky. Pauly.*

BROCHIREN, heften: fűzni (könyvet), hímzeni (szövetet). *Fog.*

BROCHURE: füzet, röpirat. *Fog.*

BROMATOLOGIA: élettudomány. *Puky.*

BROUILLON, Strazza, Kladde: írka, irkakönyv. *Fog.*

BRUTTO=BTTO: clegy súly, teljesség. *Fog.*

BRUTTO-GEWICHT, l. Brutto.

BUCHHALTER: könyv-vezető. *Várl. HM.* Könyvivő. *HM.*

BUDE: bódé. *Fog.*

BUDGET: költségjegyzet, kiadási számolat. *Kun.* Költségterv. *HM.* Költségvetés. *Hirl.*

BULLA: 1) önpecsétű levél, v. függő pecsétű levél. *Puky. Pauly. Fog.* Oklevél. *Fog.* Pápa levél. *Fog.* Pápa' önpecsétes levele. *Bar. vm.* Ércpecsétes levél. *Perg.* 2) ércz pecsét. *Perg.* Függő pecsétes oklevél. *Kun.* Függőpecsétes levél. *HM.*

BULLA aurea: 1) arany-pecsétes levél. *Cur. P-gyűjt. Perg. Puky. Pauly. Szlem.* Függő arany pecsétes levél. *Puky.* Függő pecsétes levél. *Bar. vm.* Arany-szahadságlevél. *Helt.* Függő pecsétű oklevél, arany oklevél. *Fog.* 2) Arany pecsét. *Perg.* Aranypecsétű levél. *Fog.*

BULLA pontificia: római függő önpecsétes levél. *P-gyűjt.*

BULLARIUM: bulla-gyűjtemény. *Szlem.*

BULLETIN: értesítő napi hirdető. *Kun.*

BUND: köteg; szövetség. *Fog.*

BUREAU: írópolcz. *Kun.* Íróasztal. *Kun. Csapó.* Tiszti szoba, hivatalszoba. *Kun.* Munkaszoba. *Kun. Csapó.* Íróta, ügyszoba. *Fog.*

BÜRGE (Aval): kezes, készfizetési kötelezés; expromissor. *Vált.*

BÜRGE und ZÄHLER: készfizetési váltói kezes. *Vált. Császár.* Fizető kezes. *HM.*

BÜRGSCHAFT: váltóbeli kezes-ség, készfizetési kezesség; expromissio, fidejussio. *Vált. Császár.* Kezesség, kezeslet. *Fog.*

BÜSTE: mellkép, mell-szobor. *Kun.*

C.

C v. **CT** am. Corrent, Courant: folyó. *Fog.*

CC v. **CTO** v. **CT**, am. Conto-Corrent: folyó számla. *Fog.*

CO v. **CTO**, am. Conto: számla. *Fog.*

CR am. circa: mintegy, körülbelül. *Fog.*

CABALA: áskálódás. *Puky. Csálárd igyekezet. Puky. Pauly.* Szövevény. *Br. vm.* Ármány. *Csapó.* Csiny, ravaszság, titkos szövetség. *Kun.*

CABALLA: kaczola. *Helt.*

CABINETTI director: cs. k. titkos, kabinet-i igazgató. *HM.* — secretarius: cs. k. titk. kab. titkoknok. *HM.*

CABINETUM: titok-szoba, titkodalom. *Bar. vm.* Belső szoba.

Puky. Kabinet. *Puky. V-gyűjt.* Oldalszoba, benyiló. *Kun.* Különválasztott, titkos szoba. *Csapó.* Termely. *HM.*

CABINETUM C. R. am. csász. k. titkos kabinet. *HM.*

CABOTAGE: parthajózás, parttözs. *Fog.*

CABOTIER: parthajós. *Fog.*

CADAVÉR: holttest. *Cur. Fog.*

CADUCA bona: magvaszakadt jószág. *Cur.* Megszakadási jószág. *Fog.*

CADUCITAS: 1) visszaesés, veszendőség. *Bar. vm. V-gyűjt. Pauly.* (actus) Kihalás, megszakadás. *Fog. Kun.* Hervadság. *Czöv.* Kihaltság, megüresedés. *Perg.* Esendőség, háramlandóság. *Kun*

Magvaszakadás. *Puky. Pauly. V-gyűjt. Bar. vm. Fog. Szirm. Márt. HM.* 2) magszakadású jószág. *Puky. Uratlan jószág. Czöv.* Magvaszakadónak v. hívségtelenkedőnek jai. *Szlem.* (res) Kihalásbeli jószág. *Fog.* — ecclesiastica: papi maradvány. *HM.* 1. Bona.

CADUCITATIS jus: magvaszakadás' igaza. *Puky.* Magvaszakadás' jusa. *Pauly.*

CADUCUS: esendő, mulandó. *Debr.*

CAEHALE privilegium: ezébbeli kiváltság. *Bar. vm.* Czébkiváltság. *HM.*

CAEHALES articuli: czéli' czikelyei. *Bar. vm.*

CAELEBS: 1) nőtelen (férfiaknál). *Cur. Fog. Szirm. Márt. Puky. Helt.* 2) hajadon (leányoknál). *Cur. Fog. Puky. Társtalan Fog.*

CAELIBATUS: nőtelenység. *Puky. Lex.* Nőtelen élet. *Czöv.* Házasságtalanság. *Puky. Pauly.* Nőtlenység. *Kun.*

CAELIBATUS cleri: papi nőtlenység. *Perg.*

CAELIBATUS lex: papi nőtlenység' törvénye. *Mest. Szlem.*

CAERIMONIA: szertartás. *Fog.*

CALCATURA: nyomás. *Cur. Puky. Szirm. Márt. Párizp. Fog. Pauly. HM.* Forduló. *Cur. Vető. Kun. Fog. Puky. Pauly.* Szántás, szántótelek. *Bar. vm.* Határosztály. *Puky. Dülő. Kun.*

CALCULARE: felvetni, felszámítani, számolni. *Debr.* Számítani. *Fog.*

CALCULATIO actionis: az feletnek forgatása és reá számlálása. *RW.*

CALCULATOR: számvevő. *Helt.* Számvető. *RW.* 1. Exactor.

CALCULI politici: kormány-tudományi, v. hihetőséget szülő számlások. *Szlem.*

CALCULUS: számítás. *Cur. Fog. Kun. HM.* Felvetés. *Cur. Puky.* Számvetés. *Fog. Kun.* Számlás.

Bar. vm. Számozás, számvétel. *Puky.* Számlolat. *Kun. Debr.* Szavazat, érdemsor, érdemjegyzék. *Debr.*

CALENDARIVM: naptár. *Fog. Puky. Kun. Pauly. Bar. vm. H. M.* Napkönyv. *Puky. Pauly.* Időjegyzet. *Pauly.* Napikönyv. *Puky.*

CALLIGRAPHUS: szépíró. *Debr. HM.*

CALLUM: bőrkéreg. *Debr.*

CALUMNIA: 1) patvar. *Cur. Márt. Kölcs. Helt.* 1779-d. *Verb. ford. Fog. Pauly. V-gyűjt. RW. Georch. Czöv. Helt.* Patvarkodás. *Puky. Kun. Márt. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Fog. HM.* Csupán boszontó perlekedés. *Szlem.* Perpatvar. *Perg.* Perpatvarkodás. *Köv. 2)* hamisvád. *Cur. V-gyűjt. Mest. Márt. Pauly. Fog.* Csalárdköltés, ráfogás. *Márt. Pauly.* Fondorkodás. *Puky. Kun.* Alvád, szócsavarítás, család-perfolytatás. *Lex.* Megszólás, rágalom, rágalm, rágalmasság, rágalmazás. *Pauly.* Fondorlat. *HM.*

CALUMNIAE poena: patvarkodás' bére. *Georch.* Patvar' büntetése. *Czöv.* Patvarkodás' büntetése. *Szlem.*

CALUMNIAM allegans: patvarvitató. *Kölcs.*

CALUMNIARI: fondorkodni. *Pauly. Fog. Puky. HM.* Patvarkodni. *Fog. Kun.* Rágalmazni. *HM.*

CALUMNIATOR: fondor. *Pauly. Puky.* Patvarkodó. *Puky.*

CALUMNIOSA causa: ülkeresztű ügy. *Debr.*

CALUMNIOSE: patvarkodva. *Pauly. V-gyűjt. Lex. Puky.* Patvarosan, hamisan. *Mest.*

CALUMNIOSUM scriptum: rágalmazó irás. *Debr. HM.*

CALUMNIOSUS: patvarkodó. *Pauly. Puky.* Patvaros. *Kölcs.*

CAMBIALE iudicium, 1. Tribunal.

CAMBIALES a dato, 1. Cambium. **CAMBIALES** alienae seu trassatae: küldő pénzváltók. *Ujfal.*

Idegen, intézett váltó. *Császár. I. Fremder Wechsel.*

CAMBIALES a piacere: tetszetrei váltó. *Stett.* Tetszésre szóló váltó. *Fog.*

CAMBIALES a uso: divatrai váltók *Stett.*

CAMBIALES a visis, seu a vista: látrai váltó. *Stett.*

CAMBIALES cum ordine: rendelteterei váltók. *Stett.*

CAMBIALES domiciliae: házasváltók. *Stett.* Fizetési vagy telepvényes váltó. *Törv.-czikk. Császár.*

CAMBIALES falsae: hamis váltók. *Csász. Törv.-czikk.*

CAMBIALES formales: formás pénzváltó levelek. *Czöv. Formás váltók. Stett.* Rendszerinti váltók. *Perg.*

CAMBIALES genuinae: igaz váltó. *Császár. Törv.-czikk.*

CAMBIALES in giro: forgóváltók. *Stett.*

CAMBIALES irregulares: rendkívüli váltók. *Perg.*

CAMBIALES litterae: 1) váltó levél. *V-gyűjt. Cur. Georch. Kölcs. Puky. Fog.* Pénzváltó-levél. *P-gyűjt. Czöv.* 2) csere-levél. *Fog. Cur. Bar. vm. I. Wechsel.*

CAMBIALES nundinales seu regulares: vásári- vagyis rendes váltók. *Perg.*

CAMBIALES praescriptae: előváltó. *Császár.*

CAMBIALES primae: elő-váltók. *Perg.*

CAMBIALES propriae: tulajdon váltók. *Kölcs. Saját váltó. Csász.*

CAMBIALES reciprocae: viszonyváltók. *Stett.*

CAMBIALES secundae: másodváltók. *Perg.*

CAMBIALES siccae, seu a deposito: száraz pénzváltó-levelek. *Czöv. Száraz váltók. Kölcs. Törv. czikk.*

CAMBIALES solae: egyes váltók. *Stett.*

CAMBIALIBUS quidpiam super-

inducere: (valamit) a' váltóra vezetni; etwas auf den Wechsel aufschreiben. *Vált. Csász.*

CAMBIALIUM proprietarius, I. Wechselhaber.

CAMBIANS: cserélő. *P-gyűjt. Czöv. Puky.* Csere-adó, csereváltó-fél. *Szem.*

CAMBIARE: 1) cserélni. *Puky. Fog. P-gyűjt.* 2) váltani. *P-gyűjt.*

CAMBIARIA obligatio, I. Wechselpflicht.

CAMBIARIUS debitor, I. Trasant.

CAMBIATURISTA: váltó mester. *V-gyűjt.*

CAMBIO-MERCANTILE iudicium, — vel tribunal: kereskedői ítélőszék. *Cur. Pauly.* Váltó kereskedési törvényszék. *Fog. Puky.* Kereskedők' ügyeket ítélő törvényszék. *Szirm. Váltó - törvényszék. Georch. Czöv. HM.*

CAMBIUM: csere, váltó. *HM.*

CAMBIUM a dato: mátki váltó. *Cur.* Keletre szóló váltó. *HM.*

CAMBIUM a piacere v. ad placitum: tetszetrei váltó. *Cur.* Tetszésre kelt váltó. *HM.*

CAMBIUM a usu v. ab usum: divatrai váltó. *Cur.* Szokásra kelt váltó. *HM.*

CAMBIUM ad semiusum: szokás' felére kelt váltó. *HM.*

CAMBIUM a vista v. ad visum: látrai váltó. *Cur.* Látra kelt váltó. *HM.*

CAMBIUM collybus: váltó; Wechsel. *Vált. Császár. Fog. Nán.* Csere. *Cur. Fog. Szirm. Márt. Szlem. Bar. vm. Pauly. Puky. Georch. Kölcs.* Pénzváltás. *Ujfal.* Jóságcsere. *Fog.*

CAMBIUM domicilium: házasváltó. *Cur.* Telepes váltó. *HM.*

CAMBIUM formale v. alienum: valóságos váltó. *Cur. HM.*

CAMBIUM fraudulentum: csalárd v. tettetett csere. *V-gyűjt. Szinlett csere. Cur. Puky. Pauly. Szinczett csere. Georch. Csalárd*

csere. *Czöv. Pauly.* Szinlett cserevallás. *Szlem.* Palástolt csere. *Czöv.* Szincs csere. *Vajd.*

CAMBIUM in giro : forgó váltó. *Cur.*

CAMBIUM manuale, seu collybus : kézzől kézre való pénzváltás. *Ujfal.*

CAMBIUM mixtum : elegyes csere. *Cur. Pauly. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Szlem.* Pótoltatott csere. *P-gyűjt.* Vegyes csere. *Czöv. HM.* Elegyes cserevallás. *Szlem.*

CAMBIUM non giratum : forgatlan váltó. *Cur.*

CAMBIUM perennale : örök csere. *Cur.* Örökös csere. *Pauly. Puky. Czöv. Szlem.* Örökös cserevallás. *Szlem.*

CAMBIUM praedudiciosum : sérelmes csere. *Cur. Puky. HM.*

CAMBIUM purum : tiszta csere. *Cur. V-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Pauly. HM.* Pótlás nélkül való csere. *Puky. P-gyűjt.*

CAMBIUM reciprocum : viszonyváltó. *Cur.* Viszváltó. *HM.*

CAMBIUM redolet naturam cambii : a' csere-jószág megtartja az elcsereíltnek tulajdonságát. *Pauly. Puky.* A' cserébe adott, a' cserébe vett vagyonnal egy tulajdonságú. *Puky.*

CAMBIUM siccum v. proprium : száraz váltó ; ein trockener Wechsel. *Vált. Császár.* Saját váltó. *HM.*

CAMBIUM sineacrum : valóságos csere. *V-gyűjt. Georch.* Igaz csere. *Czöv.* Szinlés nélkül tett, vagy való cserevallás. *Szlem.*

CAMBIUM temporaneum : ideigleni csere. *Cur. HM.* Ideig való csere. *Puky. Pauly. Czöv. Szlem.* Ideigvaló cserevallás. *Szlem.*

CAMBIST : váltós, váltóüzer. *Fog.*

CAMBUCA, cucuma : buzogány. *Molnár. RIV. Fog. Vasbot. Fog.*

CAMERA : kincstár. *Bar. vm.*

CAMERA regia hungarico-aulica : magyar királyi udvari kamara. *Puky. V-gyűjt. P-gyűjt.* Magyar királyi udvari kincstári ta-

nács. *Bar. vm.* — montana : bányakamara. *HM.*

CAMERALIS administratio : kamarai igazgatás. *V-gyűjt.* Kincstári igazgatás, v. kormány. Kamarai igazgatóság. *HM.*

CAMERALISTA : kincstári tiszt. *Bar. vm.*

CAMERARIUS : kamarás. *Fog. Puky. HM.* Aranykulcos. *Puky. HM. Fog. 2)* komornyik. *Fog. Bejáró. Bál.*

CAMERARIUS regius : kincstári aranykulcosos v. királyi komornok. *Bar. vm.* Királyi kamarás. *Georch. Czöv. Szlem.* Kir. aranykulcosos. *Perg.*

CAMMERGRAFIUS supremus : főbányagróf. *HM.*

CAMPI - MARESCHALLUS : tábornagy *Fog.* Hadi fővezér. *Puky. Pauly.* Fő had-vezér. *Bar. vm.* Hadfővezér. *Csapó.*

CAMSOR : pénzváltó. *Puky. Fog. V-gyűjt. Pauly. P-gyűjt. Szirm. Márt.* Váltó. *Georch.* Küldött pénz felvevő. *Ujfal.* Pénzárus. *Fog.* Pénzüzer. *HM.* Váltóüzer, váltóárus. *Fog.*

CAMSORIALES (litterae) : váltólevelek. *Puky. Pauly.* Pénzváltólevél. *Szirm. Márt.* I. Cambiales, Cambium v. Wechsel.

CAMSORIALIS : pénzváltói. *Fog.*

CAMSORIALIS domus : pénzváltóház. *Pauly. Puky.*

CAMSORIUS : pénzküldő. *Ujfal.*

CANABES macerare : kenderet áztatni. *Törv. czikk.*

CANABIS cultura : kendertermesztés. *HM.*

CANALIS : csatorna. *Fog. Bar. vm. Pauly. Puky.* Vizárok. *Puky. Pauly.* Vizmeder. *Kun.*

CANALIS fodinalis : bányai vízvezeték. *Perg.*

CANALIS lateralis : szárny-csatorna. *Törv. czikk. HM.*

CANALIS molaris : malom-árok, vagy csatorna. *Bar. vm. HM.*

CANCELLARE : kitöríteni. *Puky.*

CANCELLARIA : kancellária. *Cur. P-gyűjt. HM.* Iróház. *Bar. vm.*

Puky. P-gyűjt. Fog. Iróterem. *Sztrók.* Irnokszoba. *Csapó. Fog.* Irnokterem. 2) irnokhivatal; 3) főigazgatószék. Kancellaria. *Fog.*

CANCELLARIA directoralis: igazgatói íróház. *V-gyűjt.*

CANCELLARIA major: királyi nagyobb kancellária. *Cur.*

CANCELLARIA minor: kisebb kancellária. *Cur.*

CANCELLARIA regia hungarico-aulica: magyar királyi udvari kormányzék. *Puky.* Királyi magyar udvari főtanács. *Bar. vm.* Magyar kir. udv. kancellária. *Cur. Czöv. Szlem. V-gyűjt. P-gyűjt.* Udvari kancellária. *Czöv. Kir. udv. magyar tanács. Georch.*

CANCELLARIA status intima: titkos házi és állodalmi udvari kancellária. *HM.* — unita: egyesült udv. kancellária. *HM.*

CANCELLARIAE director: irodaigazgató. *HM.*

CANCELLARIAE expeditor: íróházbeli kikészítő. *V-gyűjt.*

CANCELLARIAE juratus notarius: íróházbeli hites jegyző. *V-gyűjt.* Udvari hites jegyző. *HM.*

CANCELLARIAE practicans: irodagyakorló. *HM.*

CANCELLARIUS: kancellár. *Lex. Perg. HM.* Korlátnok. *Kun. Csapó.* Fejedelmi titkos deák. *Helt.* Királyi főjegyző. *Tud-gyűjt.*

CANCELLARIUS regius aulac: kir. udv. fő-kancellár. *V-gyűjt.* *Szlem.* Udvari magyar fő-tanácsos. *Georch.* Fő-kancellárius. *Czöv.*

CANCELLATIO: átvonás. *Cur. HM.* Vakarás. *Szirm. Márt.* Kivakarás. *Pauly.* Kitérítés. *Párizp. Moln. Puky. Pauly. V-gyűjt. Czöv. HM.* Befoltolás. *Szlem.* Rendvonás. *Helt.* Kitérítés. *Csapó.*

CANCELLISTA: író. *Cur. Puky.* Írás. *Bar. vm. Georch.* Irnok. *Puky. Kun. Fog. HM.* Írástevő. *V-gyűjt.* Íródeák. *Czöv. P-gyűjt. Szlem.* Kancellista. *P-gyűjt. Czöv.*

Korlátos irnok. *Pauly.* Leíró. *Sztrók.*

CANCELLISTICAE expensae: írószéri költségek. *HM.*

CANDIDARE: kijelelni. *Fog. Pauly.* Hivatalra kiszemelni. *V-gyűjt. Pauly.* Hivatalra kinézni. *V-gyűjt.* Kandidálni. *Czöv.* Választás alá kijelelni. *Szlem.* Hivatalra javasolni. *Pauly. V-gyűjt.*

CANDIDATIO: kiszemeltség, kijelelttség. *Bar. vm.* Hivatalra való kiszemelés v. kijelelés. *Puky.* Hivatalra kinézés. *Márt.* A' választandók' előadása. *Szirm.* Kijelölés. *HM.*

CANDIDATUS: hivatalra kiszemelt, v. kijelelt. v. javasolt. *Bar. vm. Puky. Pauly.* Választás alá kijelelt. *Szlem.* Kandidatus. *Czöv.* Kijelelt, jelelt. *Fog. Kun.*

CANDIDATUS juris: törvénygyakorlandó, v. tanulandó. *Fog.*

CANDIDATUS matrimonii: házasulandó. *Fog.*

CANDIDE: őszintén. *Perg. HM.* Nyiltan. *HM.*

CANDIDUS: 1) őszinte. *Fog.* Őszintes. *Bar. vm.* 2) fehér. *Fog.*

CANDOR: 1) őszinteség. *Fog.* Nyiltszivűség. *Pauly. Puky.* 2) fehérség. *Fog.*

CANON: 1) szabás, törvény. *Pauly. Puky.* Szabat, szabály, törvény. *Fog. 2)* egyházi törvény. *Fog. Kun. Bar. vm. HM.* Egyházi szabda. *Bar. vm.* 3) lajstrom. *Pauly.* Hitzabás. *Lex.* — arendalis: bérletpénz. *HM.*

CANON annus in emphiteusi: uri adó. *P-gyűjt.* Úradó. *Georch.* Juspénz. *Ujfal.* Örökbiroktbér, fő-sajátság' adója. *Szlem.*

CANON concilii: gyülekezet-végzés. *Mest.* Gyülekezet' végzése. *Szlem.*

CANON librorum: sz.-írás könyveinek lajstroma. *P-gyűjt.* Sz.-könyveknek lajstroma. *Mest.*

CANON sacrae scripturae, I. Canon librorum.

CANONES ecclesiac: egyházi törvények. *Czöv. Szlem. P-gyűjt.* Szent kánonok. *Czöv. l. Canones sacri.*

CANONES sacri: egyházi szabályok. *Cur. Egyházi törvények. Puky. Czöv. Szlem. P-gyűjt.*

CANONICA visitatio: püspöki megye vizsgálat, v. egyházi látogatás. *Bar. vm. HM.*

CANONICALIS: káptalanbeli, v. kanonoki. *Puky.*

CANONICI columnares: káptalan' nagyai. *Bar. vm.*

CANONICI libri: Szentírás' hiteles könyvei. *Szlem.* Sz.-írásnak közönségesen bevétetett könyvei. *P-gyűjt.* Sz.-írásnak bevétetett könyvei. *Puky.*

CANONICUS: 1) kanonok. *Fog. Puky. Georch. Szlem. P-gyűjt. V-gyűjt. HM.* Kanonikus. *Czöv. 2)* egyházi (adj.). *Fog.*

CANONICUS a latere: oldal melletti kanonok. *Szlem.*

CANONICUS cathedralis: székes egyház' kanonokja. *V-gyűjt.*

CANONICUS collegiatae ecclesiae: társasági egyház' kanonokja. *V-gyűjt.*

CANONICUS domicellaris, l. *Canonicus titularis.*

CANONICUS magister: tanító kanonok. *Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. HM.*

CANONICUS regularis: szerzetes kanonok. *P-gyűjt.* Rendes szerzetes. *HM.*

CANONICUS scholasticus, l. *Canonicus magister.*

CANONICUS theologus, l. *Can. magister.*

CANONICUS titularis: tiszteletbeli kanonok. *Szlem.*

CANONISARE: szentek közé számítani, szentté tenni, szentíteni. *Fog.* Szentesíteni, szentek közé avatni. *Kun.* Szentté nevezni. *Csapó.*

CANONISATIO: szentítés. *Bar. vm.* Szentek' sorába iktatás. *Szlem.* Szentek' rendébe való beiratás. *Pu-*

ky. Szentté-nevezés (a' romai pápa által). *Csapó.*

CANONISTA: egyházi törvénytudó, v. tanító. *Puky.*

CANTATA: éneklet. *Kun.*

CANTON: környék, kerület. *Bar. vm. HM.* Megye. *Kun.*

CANTOR: énekes, éneklő. *Kun.*

CANTOR capituli: káptalan' éneklője. *Puky. V-gyűjt. P-gyűjt.*

CAPACITARE: megértetni. *Fog. Puky.* Megértetni valamit valakivel. *Pauly.* Elméjét megnyugtatni, fejébe verni. *Pauly. Puky.* Értelmesíteni, átláttatni, meggyőzni. *Kun.*

CAPACITARI: megérteni, megfogni, meggyőződni. *Fog.*

CAPACITAS: 1) fogékonyság, képesség. *Kun. Fog.* Foghatóság. *Bar. vm.* Megfoghatóság. *Pauly. Puky.* Képesség. *Vált. Stett. 2)* belső tágasság, kiterjedés. *Pauly. Puky.*

CAPACITAS cambiaria: váltóképesség. *HM.* — activa, vel passiva, l. Fachigkei.

CAPACITAS girandi: forgathatási képesség. *Vált. HM.*

CAPACITAS possessorii: jószágbirhatás. *Cur. Kun. Fog.* Birhatóság. *Fog.*

CAPAX: 1) fogékony. *Széch. gr. Fog. Kun. HM. 2)* képcs. *Fog. Stett. Kun.*

CAPAX judicatus: bírálhatós. *Fog.*

CAPAX possessorii: birhatós. *Fog.*

CAPAX est possessorii: birhat. *Fog.*

CAPECIA: kevé. *RIV. Fog.*

CAPELLA: kápolna. *Szlem.*

CAPELLANUS: segéd-pap. *Georch. Káplán. Czöv. HM.* Papsegéd. *Kun.*

CAPETIAE: kepe. *Moln. HM.*

CAPETIUM: logság' váltása. *Szlem.*

CAPILLARE jus: hajadoni jus. *Cur. Pauly. P-gyűjt. Czöv. Haja-*

doni jog. *Kun. Fog.* Hajadonság' jusa. *V-gyűjt. Pauly.* Hajadoni tartás, v. járandóság. *Georch.* Hajadoni igazság. *Szlem.* Hajadonjus. *V-gyűjt.* Hajadoni igaz. *Puky.* Hajadonjog. *HM.*

CAPITALE : tőke-péNZ. *Cur. Bar. vm. Pauly. Kun. Fog. HM.* Tőke-vagyon. *Szlem.* Fő v. derék-péNZ. *Lex.* Tőke. *Csapó.*

CAPITALE activum : munkálódó v. munkás tőke-vagyon. *Szlem.*

CAPITALE circulans : forgásban levő v. kerengő tőke-péNZ. *Szlem.*

CAPITALE crimen : főben járó bűn. *Cur. HM.* Főben járó vétek, dolog. *Szirm. Párizp. Motn.* Halálos vétek. *Párizp.*

CAPITALE fixum : fekvő v. le-szegezett tőke-vagyon. *Szlem.* Fek-vő tőke. *Perg.*

CAPITALE in mutuo : kölcsönben lévő tőke-péNZ. *Puky. Pauly.* Kölcsöni tőke. *Perg.*

CAPITALE iudicium : főben járó dolog. *Pauly. Helt.* Haláli bíróság, fővesztő bíróság. *Sztrok. Perg.*

CAPITALE mortuum : holt v. he-nyec tőke-vagyon. *Szlem.* Heverő tőke. *Perg.*

CAPITALE otiosum, l. Cap. mor-tuum.

CAPITALE parati acris : tőke-péNZ. *Czöv. V-gyűjt. Szlem. Mest. Georch.* Derék-péNZ. *P-gyűjt. Georch.* Mag-péNZ. *Georch.* Kész-pénzi tőke. *Perg.*

CAPITALE passivum : szenvedő-legi tőke. *Perg.*

CAPITALE productivum, v. fru-ctificans : tenyésztő v. gyümölcsöző tőke-vagyon. *Szlem.* Hasznot hajtó tőke. *Perg.*

CAPITALIS : fő, jeles, főbenjá-ró. *Fog.*

CAPITALIS poena : halálos bün-tetés. *Cur. Szirm. Márt. V-gyűjt. HM.* Halál-büntetés, fővesztés. *Szlem.* Főben-járó v. halálos íté-let. *Márt.*

CAPITALIS sententia : halálos ítélet. *Cur.* Főben-járó v. halálos ítélet. *Pauly. V-gyűjt. P-gyűjt.* Főbenjáró ítélet. *Czöv. Szlem.* Főbenjáró senyíték. *Georch.* Halálra való ítélet. *Szirm.* Fején való ma-radóság. *Helt.*

CAPITALIS sententiae casus quinque : a' fő' és jószág' elvesz-tésének öt okai. *Pauly.* Főbenjá-ró ítéletnek öt okai. *Perg.* — öt esetei. *Sztrok.*

CAPITALIS summa : 1) derék péNZ. *Márt. 2)* derék summa. *Szász.* Tőke- v. derék öszveség. *Perg.* TőkepéNZ. *Fog. l. Capitale.*

CAPITALISTA : derék- v. tőke-péNZ- v. tőke-péNZzel bíró. *Puky.* Tőkész, tőkepénzes. *Fog.*

CAPITANEUS : kapitány, száza-dos. *Fog.* Az ország' kapitánya v. hadnagya. *Helt. Pauly. Puky.*

CAPITANEUS turmae practoria-nae : testőrző sereg' kapitánya. *V-gyűjt. P-gyűjt. Czöv. Szlem. HM.* — vezére. *Georch.*

CAPITATIO : főtől járó adó, fej-adó. *Szlem.*

CAPITE minutus : fejevesztett. *Puky.* Feje 's jószága vesztett. *Helt.*

CAPITIS aestimatio : fejbecsü. *Fog.* Főnek becse. *Puky. Pauly.* Fejbecs. *Cur. HM.*

CAPITIS emenda : fejeváltás. *Fog. Cur. HM.* Főváltás. *Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem.*

CAPITIS redemptio : fejeváltás. *Cur. HM.*

CAPITULARE : 1) alkudozni v. alku mellett feladni, megadni ma-gát. *Puky. 2)* törvénykönyv. 3) káptalan. *Perg.*

CAPITULARE testimonium : káp-talani bizonyság. *Perg.* Káptalan' bizonyása. *P-gyűjt.* Káptalan' kül-dötte. *Szlem.* Káptalan' tanúbizonyásága. *Georch. Czöv.*

CAPITULARES personae : kápta-lan' embere. *Puky.* Bíró' képe,

fejedlem' embere. *Pauly*. Biró' képe. *RIV*.

CAPITULARIS: káptalanbeli. *Puky*.

CAPITULARIS homo: káptalan' embere. *Cur*. Káptalani ember. *HM*. *Fog*.

CAPITULATIO: 1) hadi alku. *Fog*. *Pauly*. Hadszegődség. *Kun*. Alku mellett maga-megadás. *Puky*. *P-gyűjt*. Alkudozás, kapitulálás. *V-gyűjt*. 2) évkötés (katonáknál). *Fog*. *HM*. Időkötés. *Puky*. Katonák' szegődése. *Bar. vm*. Katonai szegődés. *Perg. HM*. Egyezkedés, szegődőkötés, várfeladás. *Kun*.

CAPITULUM: 1) káptalan. *Pauly*. *Puky*. *V-gyűjt*. *P-gyűjt*. *Georch*. *Czöv*. *Szlem*. *Fog*. Fejzet. *Fog*. 2) egyházi törvényczikkely. *Szlem*. 1. Capitulare.

CAPITULUM cathedrae: püspök- v. székes káptalan. *HM*. *Szlem*. Katedrás káptalan. *Czöv*. Székes káptalan. *Perg*.

CAPITULUM collegiatum: kollegiomos káptalan. *Czöv*. Kollegiált káptalan v. társaságos egyenlő tagú v. széktelen káptalan. *Szlem*. Széktlen káptalan. *Perg*. Társas káptalan. *HM*.

CAPITULUM curatum: lelkészi káptalan. *HM*.

CAPITULUM metropolitanum: fő káptalan. *HM*.

CAPITULUM religiosorum: szerzetesek' gyülekezete, v. szerzet' gyűlése. *Szlem*.

CAPITULUM religiosorum generale: szerzetesek' országos gyülekezete, szerzet' országos gyűlése. *Szlem*.

CAPITULUM religiosorum locale: szerzetesek' helybeli gyülekezete, szerzet' helybeli gyűlése. *Szlem*.

CAPITULUM religiosorum provinciale: szerzetesek' tartománybeli gyülekezete. *Szlem*.

CAPITULUM venerabile: nemes káptalan. *Bar. vm*. *HM*. Tiszteendő káptalan. *Perg*.

CAPTIOSA interpretatio: agyas-

kodó fogás. *Helt*. Fogásos magyarázat. *Perg. HM*. Kötelkedő magyarázat. *Debr*. Fogásos értelmezés. *HM*.

CAPTIOSITAS in verbis: szóbeli csalvetés. *Bar. vm*. Szóbeli fogás. *Perg*.

CAPTIVARE: fogolylyá tenni. *Fog*. *Puky*. Rabbá tenni, befogni. *Fog*.

CAPTIVATIO: el- v. befogás. *Cur*. Befogás. *Georch*. *Szlem*. *V-gyűjt*. Megfogás, elfogás. *Czöv*. Fogolylyá tevés. *Puky*. Fogtatás. *Pauly*. *Puky*. Foktatás. *RIV*. Fogatás. *Perg*. Befogatás. *HM*.

CAPTIVATOR: fogtató. *Pauly*. Foktató. *RIV*.

CAPTIVITAS: fogság. *Cur*. *Fog*. *Puky*. *Pauly*. *HM*. *RIV*. Rabság. *Fog*.

CAPTIVORUM tractamentum: rabokkalbánás. *HM*.

CAPTIVUS: fogoly, rab. *Cur*. *Bar. vm*. *Puky*. *Helt*. *Szlem*. *V-gyűjt*. *Fog*. *Márt*. *HM*. Rab. *Kölcs*. Fogoly, raboskodó. *Szirm*.

CAPTURE: elfogás. *Debr*.

CAPUT: 1) fej. *Cur*. *Fog*. *Fő*. *Fog*. 2) fejezet (könyvben). *Fog*.

CAPUT honorum: jószág' feje. *Cur*. *HM*. *Fog*. Jószág' dereka. *Georch*. Főhely. *Czöv*. Jószágok' közös feje, főszág. *Szlem*. Fő-jószág. *Perg*. Derékjószág. *HM*.

CAPUT familiae: köztörzsök. *Horv*. *Ist*. Család' törzsöke, családfőnök. *Csapó*. Családfő. *HM*.

CARBONARIUS: szénégető. *Debr*.

CARCER: tömlöcz. *Cur*. *Puky*. *Szlem*. *Pauly*. *Fog*. *Márt*. *Moln*. *Mokry*. *Párizp*. *HM*. Fogház. *Szlem*. *P-gyűjt*. *Fog*. *Pauly*. *Puky*. *Szirm*. Börtön. *Pauly*. *Szirm*. *Fog*. Rabház, berten. *Pauly*.

CARCERIS custos: tömlöcztartó, börtönös. *Pauly*. *Fog*. *Puky*. *HM*. Bertenes, rabokra vigyázó. *Pauly*. Tömlöcz-örz, tömlöcz-ör. *Szlem*. Börtönör. *Sárosy*.

CARDINALIS: 1) kardinál. *Puky*. Bibornok. *Kun*. *HM*. *Fog*. Bi-

boros. *Debr.* 2) sarkalatos. *Fog. Kölc. Kun.*

CARDINALIS lex: sarkalatos törvény. *Cur. Puky. Pauly. Kun. HM.* Sark-törvény. *Puky. Kun.*

CARDINALIS praerogativa: sarkalatos szabadság. *Cur. V-gyűjt. Puky. HM.* Sarkalatos jeles kü-lönség. *P-gyűjt.* Sark-szabadság. *Mest.* Főszabadság. *Perg.*

CARDINALIS titulus: fő-ok. *Georch. Szlem.* Fő-czím (p. o. adomán'y fő-czíme). *Perg.*

CARDO: fő tulajdon, fő dolog. *Lex. Sark. Pázm.* Sarkalat. *Fog.*

CARDO rei: a' dolog' sarkalata. *Debr.* sarka. *HM.*

CARENTIA: hiányozat. *Debr.* Nélkülözet *Sztrók.* Nélkülözés. *HM.*

CARERE posse: nélkülözhetni. *Sztrók.*

CARICETUM: zombék. *Törv.-cziikk.*

CARINTHIA: Korontán. *HM.*

CARINTHIACUS: korontáni. *HM.*

CARINTHUS: korontár. *HM.*

CARISTIA: drágaság. *Szlem.*

CARISTIA absoluta: való 's általános drágaság. *Szlem.* Alkuttlan drágaság. *Mest.*

CARISTIA imaginaria: képzelt v. képzelődési drágaság. *Szlem.*

CARISTIA realis: valóságos drágaság. *Szlem.* Valódi drágaság. *Perg.*

CARISTIA relativa: látszati v. hasonlításbeli drágaság. *Szlem.* Illetőlegi drágaság. *Perg.*

CARITATIVUM subsidium (J. Can. et Feud.): kedveskedő segedelem. *Szlem.*

CARNALIS: testi. *Lex.* Testvéri. *Perg.*

CARNALIS commixtio: testi szövetkezés. *Egyh.-ért.*

CARNALIS et uterinus frater: apúl anyúl testvér. *Cur. Szlem.* Egy atyától 's anyától való testvér. *Puky. V-gyűjt.* Atyáról 's anyáról

egyszersmind testvér. *Czöv. Egész testvér. Szirm.*

CARNALIS frater: apa-testvér. *Fog.* Apafitestvér. *Perg.* Apául v. apáról testvér. *Fog.*

CARNALIS soror: apa-testvér. *Fog.* Apa-nőtestvér. *Perg.*

CARNIFEX: hóhér. *Szirm. Már.* *Moln. Párizp. Mokr. Bakó. Helt.*

CARNIFICINA: kinzóhely. *Szirm. Már.* Vérpad, kinpad. *Csapó.*

CARNIOLA: Krajna. *HM.*

CARNIS limitatio: husárszabás. *Bar. vm.*

CARTAFILAX (J. Can.): káptalan' kanczellárja. *Szlem.*

CARTATIO: levélrovatolás. *HM.*

CARTATIONALIS et influentialis nexus: levélrovatolási és posta összefolyási viszony. *HM.*

CARTATIONALIS conspectus: levélrovatolási átnézet. *HM.*

CARTA bianca: fejrlevél, fejrleg. *Csapó.* Fehérlevél, puszta v. üreslevél. *Fog.*

CASARMAE militares: katonai laktanya. *Törv.-cziikk. HM.*

CASSA: pénztár. *Cur. Fog. Szirm. Már. Puky. Czöv. Szlem. Pauly. Kölc. Kun. Kincstár. Szlem.* Pénzzár. *Bar. vm.* Pénztartó v. kassza. *V-gyűjt.*

CASSA bellica: hadi pénztár. *Fog. P-gyűjt. Puky. Pauly. Kölc.* Hadi pénzzár. *Bar. vm.* Hadi kassza. *V-gyűjt.*

CASSA contributionalis: hadi adóbeli pénzzár. *Bar. vm.* l. Cassa bellica.

CASSA domestica: házi pénztár. *Fog. Puky. P-gyűjt. Kölc.* Honi pénztár. *Pauly. Puky. Fog.* Honi kassza. *V-gyűjt.* Itthoni pénzzár. *Bar. vm.* Házi adópénztár. *HM.* Házi adótár. *Fog.*

CASSA extraserialis: soronkívül való kassza. *V-gyűjt.* Rendkívül való pénztár. *P-gyűjt.* Rendkívüli pénztár. *Perg.* Mellékes pénztár. *Csapó.* Mellékpénztár. *Schedel.*

CASSA filialis: fiók-pénztár.

Szlemen. Bar. vm. Fiók-kassza. *V-gyűjt.*

CASSA fundationalis: szerzetbeli v. kegyes hagyománybeli pénzzár. *Bar. vm.* Alapítványi pénztár. *Perg.* Közalapítványi pénztár. *H.M.*

CASSA generalis: főpénztár. *Szlem. H.M.* Főkassza. *V-gyűjt.*

CASSA insurrectionalis: nemesi felkelési pénztár. *H.M.*

CASSA parsimonialis: takarékos-sági pénztár, v. takarékoság által megkimélt pénztár. *Szlem.* Kiméleti pénztár. *Perg.* Takarékpénztár. *Fáy. Törv.-czikk. H.M.*

CASSA particularis: járásbeli kassza. *V-gyűjt.* Alpénztár, járásbeli pénztár. *Szlem.*

CASSA politico-fundationalis: világi és kegyes hagyománybeli pénzzár. *Bar. vm.* Polgári kegyes hagyományi pénztár. *Szlem.* Polgári fundátumbeli kassza. *V-gyűjt.* Kormányalapítványi pénztár. *Perg.*

CASSA provisionalis: gyámolító-, vénség-gyámolító pénztár. *Szlem.* Gyámpénztár, gondoskodási pénztár. *Perg.*

CASSA publica: közkinestár. *Szlem.* Közpénztár. *Szlem. Törv.-czikk.*

CASSA universalis: országos pénztár. *Szlem.* Közöséges pénztár. *Perg.*

CASSA vidualis: özvegy-gyámolító pénztár. *Szlem.* Özvegyi pénztár. *Perg.*

CASSAE contrectatio: pénztár' meglopása. *Cur. H.M. Szirm.* — v. megcsalása. *Szirm.* Pénztár' illetése. *Perg.*

CASSAE filiales politico-fundationales: közalapítványi fiók pénztárak. *H.M.*

CASSAE perceptor: adóvevő. *V-gyűjt.* Adószedő. *P-gyűjt. H.M.* Pénztárnok. *H.M.*

CASSAE supererogatum: felesleg való kiadás. *Pauly.* Felesleges kiadás. *Puky.*

CASSAE viceperceptor: al-adóvevő. *V-gyűjt.* Második adószedő. *P-gyűjt.*

CASSAE visitatio: pénzzárnak vizsgálása. *Bar. vm.* Pénztár-vizsgálat. *Perg.*

CASSARE: 1) megsemmisíteni, megsemmisíteni. *H.M.* 2) letenni (p. o. a' hivatalból). *Fog.* Eltörletelni, semmisíteni. *Puky. Kun.* Törletleszteni, eltörölni. *Kun.* Semmivétetni. *Moln.* Eltörletszteni, hivatalból kitenni, hivataltól megfosztani. *H.M.* Megsemmíteni, semmitni. *Fog.*

CASSARE sententiam: megsemmisíteni az ítéletet. *Puky. P-gyűjt. Szlem. Fog.* Eltörletelni az ítéletet. *Czöv. Georch.*

CASSATIO: 1) eltörlés. *Cur. Bar. vm.* Elrontás. *Bar. vm.* 2) hivataltól megfosztás. *Cur.* Tisztétől megfosztás. *Bar. vm.* Megsemmisítés. *Debr.*

CASSATORIO-re-executorium mandatum: végrehajtást semmisítő 's visszatérítést rendelő parancs. *Kölcs.*

CASSEBUCH (Strazza, Primanota, Journal): első följegyzési könyv a' kereskedőknél. *Császárr.* Pénztárkönyv. *Fog.*

CASSIER, Cassierer: pénzzsedő. *Kun. Fog.* Pénzkezelő, pénztartó, pénztárnok. *Fog.*

CASSIRIUS: pénzkezelő. *H.M.*

CASTELLANUS: várnagy. *Fog. Puky. Pauly. H.M.* Porkoláb. *V-gyűjt.* Várkapitány. *Dien.* Várnok. *Csapó.*

CASTELLANUS, vel locumtenens comitatus: a' vármegye' porkolábjaja v. hadnagya. *Bar. vm.* Vármegye' kapitánya. *Perg.*

CASTELLUM: kastély. *Cur. Bar. vm.* Várlak. *H.M.*

CASTITAS: tisztaság. *Pázm.* Szűzesség, szeplőtlenység. *Lex.*

CASTR: tábor. *Fog. Bar. vm.*

CASTRAMENTATIO: táborozás. *H.M.*

CASTRATI: heréltek. *Czöv.* Kiheréltek. *Szlem.*

CASTRENSE bonum: badi érdemmel szerzett jószág. *Fog.*

CASTRENSES: várnak szolgálói. *Czöv.* Vár' földnépe. *Szlem.* Várnép. *Perg.* Vári. *Váradí.*

CASTRENSIS: tábori. *Fog.*

CASTRENSIS capellanus: tábori pap. *V-gyűjt.* *Puky.* *HM.*

CASTRENSIS superior: tábori főpap. *V-gyűjt.* *Puky.*

CASTRi attinentia, l. Terra castris.

CASTRi praefectus: várnagy. *Czöv.* *Szlem.* l. Castellanus.

CASTRUM: vár. *Cur.* *Fog.* *Pauly.* *Puky.* *RW.* Kastély. *RW.* Fellegvár. *Bar.* *vm.*

CASTRUM doloris: halotti alkotmány, gyász-emelet. *Pauly.* Gyászalkotmány, ravatal. *Csapó.*

CASUALIS: véletlen. *Puky.* Eseti. *Lex.*

CASUALITAS: történetesség, véletlenség. *Fog.* Történetiség, történet. *Puky.* Esetiség. *Egyh.* *Lex.*

CASUALITER: véletlenül, történetből. *Puky.* Véletlen. *Lex.* *HM.* Történetesen. *HM.*

CASUS: 1) történet. *Cur.* Eset. *Cur.* *Puky.* *Kun.* *Pauly.* *Fog.* 2) Ügy. *Pauly.*

CASUS casualis: történeti eset. *Cur.* Történetből való eset. *Kézir.*

CASUS conscientiae: lélekben járó dolog. *Puky.* *HM.* Lelki ösméretben járó dolog. *Szirm.*

CASUS contingens, l. Casus casualis.

CASUS insolitus: szokatlan eset.

CASUS juris: jogeset. *Stett.*

CASUS merus: merő eset, esupa történet. *Szlem.*

CASUS mixtus: elegyes eset, kétséggel vegyes eset. *Szlem.* Vegyes eset. *Perg.*

CASUS notorii: hivségtelenség' esetei. *Cur.* Hívtelenség' esetei. *Perg.* Hütlenség v. hűtelenség' esetei. *Csapó.*

CASUS quinque majoris potentiae: a' hatalmaskodásnak öt esetei. *Cur.* l. Major potentia.

CASUS reservatus: visszatartott eset. *Lex.* Fentartó eset. *Perg.*

CASUS solitus: szokott, rendszerű eset. *Szlem.*

CASUS specialis: különös eset. *Puky.*

CATALOGUS: névsor. *Csapó.* *HM.* Névjegyzék. *Kun.* *Bar.* *vm.* Sorjegyzék. *Fog.* l. Catastrum.

CATALOGUS librorum: könyvek' névjegyzéke. *Puky.*

CATAPHRACTORUM legio: vasas ezred. *HM.*

CATARACTA: vízrekesz, zsilip. *HM.* *Puky.* *Pauly.* Víz-esés, zuhatag. *Kun.* Zugó. *HM.*

CATARACTA molaris: malomzugó v. zsilip. *Bar.* *vm.*

CATASTRUM: lajstrom. *Puky.* *Pauly.* *Czöv.* *Szlem.* Jegyzék. Névjegyzék. *Bar.* *vm.* *Kun.* Névlap. *Perg.* Névsor. *Debr.* *Kun.* Sorzat. *HM.* Sor, sorozat. *Fog.*

CATASTRUM aedificiorum: épületek' lajstroma. *Szlem.* Épületek' jegyzéke. *Perg.*

CATASTRUM capitalium: tőkepénzek' lajstroma. *Szlem.* Tőkepénzek' jegyzéke. *Perg.*

CATASTRUM fundorum: földek' lajstroma. *Szlem.* — jegyzéke. *Perg.*

CATASTRUM generale contributionis: adók' általános lajstroma. *Szlem.* Általános adójegyzék. *Perg.*

CATASTRUM industriae: kézművi, v. művészi szorgalom' lajstroma. *Szlem.* Mű-jegyzéklap. *Perg.*

CATASTRUM nobilium: nemések' névjegyzéke, v. lajstroma. *Bar.* *vm.* Nemesi névjegyzék. *Perg.*

CATEGORIA: minőség, v. férkezet. *Bar.* *vm.* *HM.* Elmeszabás. *Puky.*

CATEGORICE: nyilván, tartózkodás nélkül. *Perg.* Kereken, határozottan. *Debr.* *HM.* Himezés nélkül. *Csapó.*

CATHEDRA: tanítószék. *Puky.* *Pauly.* Kerék. *Pauly.*

CATHEDRALIS ecclesia: székes egyház. *V-gyűjt. HM.* Székes, v. püspöki egyház. *Szlem.*

CATHOLICA fides: az közönséges hit. *RW.*

CATHOLICUS: pápás. *Csapó.*

CATALOGUS, l. Catalogus, castastrum.

CAUSA: 1) ügy. *Helt. HM.* 2) ok. *Cur. V-gyűjt. P-gyűjt. Fog. Köles. Georch. Szlem. Pauly. Puky. HM.* 3) pör. *Helt. Czöv. Pauly. Szirm. Márt. Mokr. Szlem. V-gyűjt. Fog. Per. Fog.* (In causam attractus: alperes).

CAUSA activa: felper. *Szlem. Bar. vm. Georch. V-gyűjt. Puky. Szirm. Márt. Pauly.* Követelő per, kereső per. *Debr. Cur. HM. Fog.* Vád-per. *Bar. vm.* Felperesi ügy. *Debr.*

CAUSA adjuvans: segítő ok. *Cur. Puky. HM.*

CAUSA articularis: törvényezik-kelyes ügy. *Czöv.* Törvényezik-kelyi bírák' pere. *Szlem.* Törvényiktatta ügy, országgyűlési ügy v. per. *Perg.* l. Causa diaetalis.

CAUSA brevis litis: rövid folyamatu per. *Georch. Szlem. HM.* Rövid pörü, v. egy pörszakaszú pör. *Czöv.* Rövid folyamtu per. *Perg.*

CAUSA cambialis, l. Wechsel-Process.

CAUSA civilis: polgári ügy, v. per. *P-gyűjt. Georch. Czöv.* Közönséges polgári törvényszéki per. *Szlem.* Pörös, v. polgári ügy. *Bar. vm.*

CAUSA comitatensis: vármegyebéli per. *Czöv.* Vármegyeci per. *Szlem.*

CAUSA compromissoria: igazlatói per. *Szlem.* Választott ítélőszékbeli pör. *Czöv.* Választott bírósi, v. választási per. *Perg.*

CAUSA convocatoria: egybeidézett per. *Debr.* l. Processus concursualis, et convocatorius.

CAUSA criminalis: büntető per. *Márt. Pauly. Puky.* Büntető ügy.

V-gyűjt. P-gyűjt. Főbenjáró per. *Bar. vm. Georch.* Vérper. *Bar. vm.* Fenyítő, v. főbenjáró ügy. *Czöv.* Fenyítő törvényszéki per, v. ügy. *Szlem.* Büntetési ügy. *Sztr. Bünper. HM.*

CAUSA diaetalis: országgyűlési per. *Szlem.* Országgyűlésbéli ügy. *Czöv.* Országgyűlési per, v. ügy. *Perg.*

CAUSA efficiens: szerző ok, esz-közlő ok. *Cur. Pauly.*

CAUSA efficiens per accidens: történetből szerző ok. *Cur.*

CAUSA efficiens per se: magától szerző ok. *Cur.*

CAUSA exasperationis poenarum: büntetés-keményebbitésnek oka. *Szlem.*

CAUSA extraordinarii fori: rendkívüli törvényszékek' pere, rendkívüli törvényszéki per. *Szlem.*

CAUSA extraserialis: soron kívül való ügy. *Georch. Czöv.* Soron kívül ítélhető per, sorbéli elsőbbséggel bíró per. *Szlem.* Soron kívüli per. *Perg.*

CAUSA facti honoris: becsületet érdeklő per. *Szlem.* Becsületben járó per. *Perg.*

CAUSA feudalis: hűbéri per. *Perg.*

CAUSA finalis: 1) végső ügy. *Puky.* 2) kegyes vég. *Debr.*

CAUSA fiscalis: fenyítő per. *Georch. V-gyűjt. P-gyűjt. Szirm. Márt. Pauly. Bar. vm. Puky. HM.* Tiszti, v. hivatalbéli per. *Bar. vm.* Fenyítő ügy. *V-gyűjt. Georch.* Fiskális per. *P-gyűjt.* Fiskális ügy. *Czöv.* Közüggyvédői per. *Szlem.* l. Causa magistratualis.

CAUSA fori sacri: szent-széki per, v. ügy. *Szlem.*

CAUSA formalis: határozó ügy, v. állatú ügy. *Puky.* Rendszeres ügy. *Perg.*

CAUSA instrumentalis: eszközbeli ok. *Puky. Pauly.* Alkalmatlóságbéli ok. *Pauly.* Eszközölő ok. *Debr.*

CAUSA intricata : szövevényes ügy. *Dien.* Szövevényes per. *HM.*

CAUSA longae litis : hosszas, v. négy huzamu per. *Georch.* Hosszszu pörü ügy. *Czöv.* Hosszszu folyamatu per. *Szlem.* *HM.* Hosszszu perlekedésü ügy. *Czöv.* Hosszszu folyamú per. *Perg.*

CAUSA materialis : az ügynck eszközös oka. *Kász.* Anyagi ok. *Perg.*

CAUSA matrimonialis : házasságot tárgyazó, v. házasságbeli ügy. *Georch.* Házassági ügy. *Czöv.* Házassági per. *Szlem.* I. Causae divortiales.

CAUSA octavalis : nyolczad ügy. *Czöv.* Ünnepest - nyolczadi törvényszékek' pere, ünnepest-nyolczadi per. *Szlem.* *Perg.*

CAUSA octavalis brevium iudiciorum : ünnepest-nyolczadi rövid törvényszékek' pere, rövid ünnepestnyolczadi per. *Szlem.* *Perg.*

CAUSA octavalis generalium iudiciorum : országos ünnepest - nyolczadi törvényszékek' pere, országos ünnepestnyolczadi per. *Szlem.* Nagy ünnepestnyolczadi per. *Perg.*

CAUSA passiva : alpör. *Fog.* *Puky.* *Pauly.* *Szirm.* *V-gyűjt.* *P-gyűjt.* *Georch.* *Szlem.* *Márt.* Szenvedős per. *Czöv.* Szenvedőlegi per. *Perg.* Alperesi ügy, v. terhelő per. *Debr.* Szenvedő per. *HM.* Terhelő per. *Fog.*

CAUSA peremptoria : halasztást nem szenvedő per. *Szlem.* Haldék nélküli per. *Perg.*

CAUSA perjurialis : hamis esküvést, hitzegést érdeklő per. *Szlem.* Ludas per. *Perg.*

CAUSA personalis : személybeli ügy. *Czöv.* Személyt érdeklő, v. személyi keresetet érdeklő per. *Szlem.* Személyre néző ügy. *Kász.* Személyi per. *Perg.*

CAUSA pia : 1) kegyes czélú ügy, v. ok. *Cur.* *Czöv.* *HM.* Kegyes tárgy per. *Georch.* Ájtatos czélú pör. *Szlem.* 2) kegyes vég. *Puky.*

V-gyűjt. *P-gyűjt.* Kegyes czél. *Puky.* Szent vég. *Perg.*

CAUSA principalis, fő derék-ok. *Cur.* *HM.* Talp-ok, sark-ok. *Pauly.* Fő-ok. *Debr.*

CAUSA privilegiata : privilegyiált ügy. *Czöv.* Privilegyiált, v. különös törvény-folyamatu per, különös kedvezéssel bíró ügy. *Szlem.* Törvénykivételes vagy szabadékos per. *Perg.* Kiváltságos ügy. *HM.*

CAUSA protonotarialis : itélőmesteri ügy. *Czöv.* *Szlem.* Itélőmesteri per. *Szlem.*

CAUSA realis : dologbeli ügy. *Czöv.* Vagyont tárgyazó, v. vagyombeli keresetet érdeklő per. *Szlem.* Dologra néző ügy. *Kász.* Tárgy, v. tárgyi per. *Perg.*

CAUSA serialis : sorba teendő per. *Georch.* Soros ügy. *Czöv.* Sor tartó per, 's ügy. *Szlem.*

CAUSA spiritalis : lelki ügy. *Czöv.* *Szlem.*

CAUSA t bularis : táblás ügy. *Czöv.* Táblabeli per, felsőbb törvényszéki per. *Szlem.* Táblai per. *Perg.*

CAUSA temporalis : ideig való ügy. *Czöv.* Világi ügy. *Szlem.*

CAUSA testamentaria : végső intézetet érdeklő per, végső intézeti ügy, 's per. *Szlem.* Végrendeleti ügy, v. per. *Csapó.*

CAUSA transmissionalis : általküldet per, 's ügy. *Szlem.* Feljebb vitt per. *Perg.* *HM.*

CAUSA urbarialis : urbáriomot érdeklő per, 's ügy. *Szlem.* Jobbágyi szabás iránt indított per. *Georch.* Urbarialis dolgok. *Czöv.* U béri per. *Törv.-czikk.*

CAUSAE contestatio : per-elfogadás. *Debr.*

CAUSAE divortiales : váló- v. választó perek. *Perg.*

CAUSAE iudicis curiae : országbirói perek, 's ügyek, v. országbirája' ítélete alá tartozó perek. *Szlem.*

CAUSAE locumtenentiales : királyi helytartó clótt forgó ügyek.

Czöv. Szlem. Királyi helytartói perek. *Szlem.* Helytartói perek. *Perg.*

CAUSAE meritum: ügy' veleje, érdeme, dereka. *HM. Cur.* Pörnek veleje, v. sarkalata. *Puky. Pauly.* I. Meritum causae.

CAUSAE mitigationis poenarum: büntetés-lágyításnak okai, büntetés-lágyítást eszközölő okok. *Szlem.*

CAUSAE montanisticae: bányai ügyek. *Czöv.*

CAUSAE motio: perindítás. *Szirm. HM.*

CAUSAE palatinales: nádorispán előtt forgó ügyek. *Czöv. Szlem.* Nádorispáni perek, nádorispáni ítélőszék' perci. *Szlem.* Nádor-bírósági perek. *Perg.*

CAUSAE processus: perfolymat. *Cur.* Perfolyta. *HM.*

CAUSAE reassumptio: a' pörfelvételnek megújítása. *Pauly.* Pörfelvételbeli megújítás *Puky.* Per' elővétele. *Perg.*

CAUSAE revisio: vizsgálás. *Cur.* Pörvizsgálás. *Puky. Pauly.*

CAUSALITAS: ok-adás, ok-adódás. *Puky.* Okság. *Lex. Mest.*

CAUSAM agere, v. assumere: valaki' ügyét selfogni, felvenni, forgatni. *Pauly.* Ügyet pártolni. *Perg.*

CAUSAM prosequi: pert követni. *Verb.* Pert vagy ügyet követelni. *Perg.*

CAUSANS: törvénykező. *Cur. Pauly. Puky. HM.* Ügyes, v. peres. *Márt. Bar. vm. Pauly.* Ügyes. *P-gyüjt. Puky.* Peres. *Fog. Szirm.* Panaszos. *Puky.* Perlekedő. *Szlem. HM.*

CAUSANS pars: pörösfél. *Fog. Ügyész. Kölcs.* Pörös v. pör-indító. *Helt.*

CAUSARI: törvénykezni, ügyködni. *Fog.*

CAUSARUM regalium director et sacrae coronae fiscalis: királyi ügyek' igazgatója, és a' sz. korona' ügyésze. *Cur.*

CAUSATUM: okozat. *Fog. Gr. Szécl. HM.*

CAUSIDICUS: ügyész. *Sztrók. Ügynök. Csapó.*

CAUTE: vigyázva, óvakodva. *HM. Puky.* Ovatosan. *HM.*

CAUTELA: óvás. *Cur. Puky. Fog. Pauly. V-gyüjt. Bar. vm. P-gyüjt. Szlem. Stett. HM.* Óvakodat. *Fog.* Órizkedés, fentartás. *P-gyüjt. Pauly. Szlem.* Órizkedés, ór-eszköz. *Puky.* Óvakodás. *Fog. Óvat. Fog. Stett.* Óvaom. *Bar. vm.* Vigyázat. *Kász.*

CAUTELA juris: törvényes óvás. *Puky.*

CAUTELA superabundans: felesleges óvás. *Cur. HM.*

CAUTIO: 1) jótállás. *Cur. V-gyüjt. Szil. Pauly. Bar. vm. Szirm. Márt. Puky. HM.* Bátorságosítás. *Szlem.* Kezesskedés (actus). *Fog. P-gyüjt. Kun. Puky. Czöv. Márt. Pauly.* Bizva tétel. *Uffal.* Bátorság. *Mest. Jókötés, v. szavatosság. Helt.* 2) óvás. *Kölcs. P-gyüjt. Czöv. Márt. Moln. Párizp., Bar. vm. Óvat. Stett. Óválmány. Bar. vm.* Biztosítvány. *HM.* Kezesség. *Fog.* 3) biztosítás; 4) bánatpénz. *Fog.* I. Cautela.

CAUTIO damni infecti: fenyegető kár iránti bátorságosítás. *Szlem.*

CAUTIO de dolo (J. Rom.): álnokság ellen tett bátorságosítás. *Szlem.* Csalás elleni bátorságosítás, v. biztosítás. *Perg.*

CAUTIO de pretio restituendo (J. Rom.): jószág' ára' visszafizetéséről adott bátorságosítás. *Szlem.* Ártérítési biztosítás, v. bátorságosítás. *Perg.*

CAUTIO expeditoria: I) szavatosság. *Cur. V-gyüjt. HM.* Irott óvás, v. szavatosságról való óvás. *Czöv.* Szavatossági bátorságosítás, szavatosság-kötelezés. *Szlem.* 2) nyugtató, jót-álló. *Cur.* I. Evictio.

CAUTIO fidejussoria: kezességi bátorságosítás, kezec állítás. *Szlem.* Kezességi biztosítás. *Perg.*

CAUTIO juratoria: esküvésí bátorságosítás, esküvésí általi bátorságosítás. *Szlem.* Eskübiztosítás. *Perg.*

CAUTIO legatorum servandorum (J. Rom.): hagyomány' kifizetéséről adott bátorságosítás. *Szlem.* Hagymány-térítési biztosítás. *Perg.*

CAUTIO litis sumptuum (J. Met.): perköltség' megtérítése felől adott bátorságosítás. *Szlem.* Perköltség-térítési biztosítás. *Perg.*

CAUTIO nude promissoria: puszta ígéletbeli bátorságosítás. *Szlem.* Szóból való bizvatétel. *Ujfal.*

CAUTIO objective sumta: ovat. *Vörösm.*

CAUTIO pignoratitia: zálogadás általi bátorságosítás. *Szlem.* I. Cautio realis.

CAUTIO realis: zálogbeli jótállás. *Cur.* Dologbeli óvás. *Czöv.* Vagyonbeli, v. vagyon-lekötelezés általi bátorságosítás. *Szlem.* Dologból való bizvatétel. *Ujfal.* Fedező jótállás. *HM.* Záloggal biztosítás. *Fog.*

CAUTIO secura: biztos kezesség. *Törv.-czikk.* Biztos jótállás. *HM.*

CAUTIO subjective sumta: ovatolás. *Vörösm.*

CAUTIONALES: jótálló - levél. *Cur.* V-gyűjt. *Puky. Márt. HM.* *Fog.* Kezesség-levél. *Puky. Fog. Kun. P-gyűjt. Márt.* Óváslevél, ovólevél. *P-gyűjt. Márt.* Elégtételt ígérő levél. *Szirm.* Bátorságosítólevél. *Szlem.* Kezes levél. *Pauly.* Kezeskedvény. *Fog.*

CAUTIONALIS pecunia: jótállási pénz. *HM.*

CAUTIONALIS summa: óvalombeli somma, v. özszveség. *Bar. vm.* Bánatpénz. *Kun.*

CAUTUS: vigyázó, szemes. *Cur. Puky. HM.* Óvakodó. *Stett. HM.* Óvásos. *Puky.*

CAVENS: jótálló. *Bar. vm. Cur.* Kezes. *Puky. Pauly. Fog.*

CAVERE: 1) kezeskedni. *Fog.* Jótállani. *Bar. vm. Fog.* 2) óvakodni. *Fog. Stett. Bar. vm.* Óvást tenni, v. szemesnek lenni. *Puky.* 3) ojni. *Bar. vm.* Ovatolni (Sicherheit stellen). *Stett.*

CAVILLATIO: gunyolás. *Cur.*

Puky. Pauly. HM. Csúfolkodás, játszódás. *Puky. Pauly.* Agyaskodó viszátkodás. *Helt. RW.* Fondorkodás (actus), fondorság (res). *Fog.* Csalárd kereset. *Kézir. Pauly. RW.*

CAVITAS: üreg. *Debr.*

CEDENS: átengedő. *Lex. HM.* Általengedő. *Czöv. Szlem.* Jus általengedő. *Szlem.* Odaengedő. *Ujfal.* Engedő, általengedő. *Szirm.*

CEDERE: által- v. átengedni. 2) elállani (p. o. a' keresettől). *Fog. Lex.*

CEDERE actioni: a' keresettől elállani. *Fog. P-gyűjt. Puky. Pauly. HM.* Keresetről lemondani. *Szlem.*

CEDERE appellatae: felebbvitelről lemondani. *Czöv. Szlem.*

CELARE: titkolni, eltitkolni. *Puky.*

CELEBRARE: 1) ülni, megülni, tartani; 2) szolgáltatni, tenni. *Lex.*

CELERITAS circulationis pecuniae: pénzforgásnak sebessége. *Szlem.*

CELIBATUS, l. Coelibatus.

CELISSIMUS: fő - méltóságú. *Fog. Puky. HM.*

CELSITUDO: herczegség. *Fog. HM.* Magasság, fenség. *Szirmok.* Főméltóság. *HM.*

CELSITUDO vestra: herczegség, főméltóságod. *Fog.*

CENSOR: vizsgáló. *Puky.* Biráló, (váltó bíráló). *Fog.*

CENSOR librorum: könyv-bíró. *P-gyűjt.* Könyvvizsgáló. *Fog.*

CENSOREA deputatio: számvevő, v. szimvizsgáló választmány, v. tagzat. *Bar. vm.*

CENSUALIS pes: kamat' mérteke, kamat' állapotja. *Szlem.*

CENSURA: 1) vizsgálás. *Cur. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt.* Vizsgálat, számvétel. *Fog. Bar. vm. HM.* Itélő hatalom. *Lex.* 2) fenjíték. *Cur. Puky. Fog. Pauly. HM.*

CENSURA advocatialis: prókatori kemény vizsgálat. *Czöv.* Ügyvédői

próbatétel. *Szlem.* Ügyészi bírálat. *Debr.*

CENSURA ecclesiastica: egyházi fenyíték. *Cur. Georch. Czöv. Szlem. P-gyűjt. Puky.* Egyházi fegyelem. *Bar. vm.*

CENSURA legis: törvény-feddék. *Bar. vm.* Törvény-fenyíték. *Perg.* Törvényrovás, törvény' fenyítéke. *Debr.*

CENSURA librorum: könyv-vizsgálás. *Szlem. P-gyűjt.* Könyvvizsgálát. *Fog. Kun.* Műbírálat. *Kun. Fog.*

CENSURA rationum: számadásoknak megvizsgáltatások. *Czöv.* Számadás-vizsgálát. *Szlem.* Számbírálat. *Sztrók.*

CENSURAE collegium etc. tanulmányi biztossággal egyesített központi könyvvizsgáló főhivatal. *HM.*

CENSURALIS sedes: számvéviszék. *Cur. Puky. V-gyűjt. HM.* Vizsgáló szék. *Czöv.* Számadás-vizsgálószék. *Szlem.*

CENSUS: 1) bér. *Cur. Pauly. Puky. Bar. vm. HM. Fog.* 2) házbér. *Fog. Bar. vm.* Adójövedelem. *Bar. vm.* Ilaszonbér. *Fog. Sztrók.* 3) jövedelem. *Fog.* 4) adózás. *Cur. V-gyűjt. Puky. Pauly. HM.* Adó. *Helt.* Földbér. *Debr.* (Erga censum: bérbe. *Pauly. Puky.*)

CENSUS capitalis: tőkepénz' kamatja. *Szlem.* Kamat. *HM.*

CENSUS domalis: 1) füstpénz. *Cur. Kelem. HM.* 2) házbér. *Cur. HM.* Üri házadó. *Szlem.* Lakbér. *HM.*

CENSUS quarterialis militaris: katonai szállásbér. *Bar. vm.*

CENSUS regius: királyi bér a' kir. városoknál. *Cur.* Adó. *HM.*

CENSUS vitalitius: holta' napjáig való fizetés. *Czöv.* Élelem-pénz. *Szlem.* Holtigvaló bér. *Ujfal.* Élelem-bér. *Perg.*

CENTRALIS: közép-ponti. *Puky.* Mérközi. *Sztrók.* Központi. *Fog.*

CENTRALISARE: központosítani. *Fog.*

CENTRUM: középpont. *Pauly. Puky. HM. Fog.* Központ. *Puky. Fog.* Középleg. *Bar. vm.* Mérköz. *Sztrók.*

CENTURIO: gyalog kapitány. *Puky.* Százados. *Kun.*

CERA sigillatoria v. hispanica: spanyol, v. pecsét-viaszk. *Bar. vm. HM.* Pecsétviasz. *Csapó.*

CERIMONIA: pompa. *Puky.* Szertartás, tisztelkedés. *Bar. vm.* Ünnepegy. *Zsebsz.* Innepiség. *Kun.*

CERIMONIARIUS episcopi: püspöki szertartó. *Bar. vm.*

CERTAMEN: versengés. *Styl. Canc.* Viadal, viaskodás, harc, veszekedés, versengés. *Lex. Tusa. HM.*

CERTATIM: vetekedve. *Bar. vm.* **CERTEPARTHIE,** l. Charteparthie.

CERTIFICARE: tudósítani, hírladni. *Puky. V-gyűjt.* Tudtára adni. *Puky.* Bizonyossá tenni. *Debr.* Bizonyosítani. *Kun.*

CERTIFICATIO: idézés. *Cur. Kun. HM.* Idézet. *Kun.* Beh bizonyítás, hitelesítés. *Puky. Pauly.* Írásbeli bizonyítás. *Márt. Pauly.* Bizonyoságtétel. *Puky. Márt.* Hírladás, híradás. *Szlem.* Hírré adás. *Helt. Szirm.* Tudósítás. *Szlem. Szirm.* Tudatás. *Sztrók.* Hírtétel. *Vajd.* Bizonyossá tévés v. tétel. *Törös. Kézir.* Pörbchívás. *Fog.*

CERTIFICATORIAE (litterae): tudósító, v. bizonyossá tevő levél. *Bar. vm.* Idéző levél, idézővény. *Kun.*

CERTIFICATUM: bizonyító írás. *Cur. Puky.* Bizonyosság. *Puky. Márt.* Bizonyítvány. *Zsebsz. HM. Fog.* Bizonyító levél. *Márt.*

CERTIORARE: bizonyossá tenni, tudtára adni. *Szlem.*

CERTITUDO: bizonyosság. *Pauly. Puky.*

CERTITUDO moralis: okoskodási, — **physica:** természeti, — **mathematica:** mérnöki, v. csathatlan bizonyosság. *Debr.*

CERUSA: ólomka, v. ón-estely.

*Bar. vm. Irón Sztrok. HM. Rajz-
ón. Kun. Ónacs. Csapó.* — nigra
in v. absque ligno: héjas v. héjatl-
an fekete irón. *HM.* — rubra:
veres kréta. *HM.*

CÉSSIO : 1) (actus), engedés.
*H. lt. Cur. Czöv. Fog. Átengedés.
Cur. Pauly. Fog. Átalengedés.
Puky. Márt. Mokr. V-gyűjt.
P-gyűjt. Szlem. Kereset' átenged-
ése. Péchy. Odaadás, ucki en-
gedés. Párizp. Moln. Lemondás.
Lex. Odaengedés. Ujfal. 2)* (res)
engedmény. *Cur. Puky. Szirm.
V-gyűjt Czöv. Kun. Stett. Köles.
HM. Fog. Átengedvény. Fog. 3)*
elállás. *Fog.*

CÉSSIO beneficii ecclesiastici:
egyházi jótéteménynék engedés.
*Czöv. Egyházi haszonvétel' által-
engedése. Szlem.*

CÉSSIO bonorum: javaknak ál-
talengedése. *Szlem. Vagyonáten-
gedés, hibátlan bukás. Fog.*

CÉSSIO juris: jus-áttalengedés.
Szlem. Jog-engedés. Perg.

CÉSSIO litis: keresettől való el-
állás. *Czöv. Perről lemondás. Szlem.
HM. Per-elhagyás. Köles.*

CÉSSION, l. Cessio.

CÉSSIONALES (litterae): enged-
mény. *Cur. Átengedő levél. Cur.
Fog. Engedmény-levél. Puky. Ge-
orch. Áttalengedő levél. P-gyűjt.
Szlem. Puky. Engedvény. Kun.
HM. Fog. Átengedvény. Fog.*

CÉSSIONALIS: engedményi. *Fog.*

CÉSSIONAR: engedményes. *Fált.*

CÉSSIONARIUS: engedményes.
*Cur. Puky. Szirm. V-gyűjt. Georch.
Czöv. Szlem. Köles. Stett. Kun.
HM. Fog. Áttalvevő. Puky. Márt.
P-gyűjt. Engedés mellett kereső
váltó. Szirm. Engedést elfogadó.
Ujfal. Átengedést fogadó. Mest.*

CÉSSIONATUM: áttengedmény, en-
gedmény. *Fog.*

CETERIS paribus: máskint ha-
souló levén, többire hasonló kö-
rűlményekben. *Fog.*

CHARACTER: 1) bélyeg, ismer-
tetőjel. *Kun. Puky. Lex. Jel,*

*jegy. Lex. Tulajdonság. Puky. Kül-
ső tekintet. Pauly. Puky. Tulaj-
doni bélyeg. Perg. Saját-jegy. Puky.
P-gyűjt. Debr. Erkölcsi bélyeg.
Puky. Erkölcs. P-gyűjt. Erkölcsi
sajátság. Debr. Szívbélyeg, lelke-
zet. Kun. Lelkület. Fog. Jósika b.
Jellem. Fog. Kazinczy. Eötvös J.
Szemere. HM. Beccs-czim. Cur. 2)*
*rang. Fog. Tiztség. Puky. HM.
Tiszt. Debr. Hivatal. Fog. P-gyűjt.
Puky. Bélyegzet; jellemzet (char-
artisticus). Fog.*

CHARACTER, et insignia mili-
taria: hadi tiszti rang, és címér-
jelek. *Bar. vm.*

CHARACTER indelebilis: letörül-
hetetlen jegy. *Debr.*

CHARACTER moralis: szívbé-
lyeg. *Lex. Erkölcsi jellem. Sztrok.
Erkölesiség. HM. Erényzet. Fog.*

CHARACTER nationalis: nemzeti
tulajdonság, nemzeti bélyeg. *Puky.
Nemzeti jellem, jelezet. Sztrok.
B. Eötvös.*

CHARACTERISARE: jellemzeni.
Fog.

CHARACTERISTICA nota: es-
mértető jel. *Zsebsz. Puky. 1. Cha-
racter.*

CHARGE d'affaire: külügyvivő.
HM.

CHARITATIVUM subsidium: se-
gedelem, felebaráti segély. *HM.*

CHARTA: papiros, íróhártya.
Perg. Irlap. B. Jósika.

CHARTA-BIANCA: aláírásbeli kö-
telezés. *Puky. Adáslevél. V-gyűjt.
Pauly. Fejérpapiros. Czöv. Puszt-
ta aláírással kötelező levél. P-gyűjt.*

CHARTA cancellistica: írodapa-
pir. *HM.*

CHARTA conceptualis: fogalom-
papir. *HM.*

CHARTA paquetalis: boritékpa-
pir. *HM.*

CHARTA postalis: postapapir.
HM.

CHARTA regalis major: nagyobb
regál papir. *HM.*

Márt. Általában való kötelező levél. *Georch.* Kötelezőiratlan levél. *Szirm.* Fehérlevél. *Fog.* Fejér kötelezvény. *Perg.* Fejér kötelezvény. *Debr.* Fejérleg. *Csapó.* Üres kötelezvény. *H.M.* Üres levél. *Fog.*

CHARTACEA pecunia : papíros pénz. *Szem.*

CHARTEPARTHIE : (hajó) bérelvény, bérlevél. *Fog.*

CHARTULARIUM : oklevélgyűjtemény. *Perg.* 1. Diplomatarium.

CHAUSSÉE : csinált út. *Fog.*

CHEF : főnök. *Fog.*

CHEMIA : elemtan, elemtudomány. *Kun.* Vegytudomány. *Zsebsz.* Vegytan. *H.M.*

CHEMICUS : elemész, elemtudós. *Kun.*

CHIROGRAPHARIUS : 1) kéziratost. *Kun.* *Cur.* *H.M.* 2) kézírásra hitelező. *Puky.* *Szirm.* *Márt.* Kéziratost hitelező. *Cur.* Kötelezmenyes. *Debr.* Hitelező. *Kun.* Kötelezvényes. *Fog.* Kézleveles, hitelező. *Fog.*

CHIROGRAPHE, 1. Chirographum.

CHIROGRAPHUM : 1) kézirat. *Cur.* *Puky.* *Kun.* Kézírás. *Pauly.* *Czöv.* *V-gyűjt.* *Mest.* *Márt.* *Moln.* *Párizp.* Tulajdon kézírás. *Szirm.* Contractus. *Czöv.* Kézírás. *Csapó.* Saját írás. *Debr.* 2) metszett oklevél. *Perg.* Kötés levél. *R.W.* Sajtókéz-levél, kötelezvény. *Fog.*

CHIROGRAPHUM dentatum : fogas metszetű oklevél. *Perg.*

CHIROGRAPHUM partitum : egyes metszetű oklevél. *Perg.*

CHIROMANTIA : kézből jövőendülés. *Párizp.* Kézőslás. v. jóslat. *Csapó.*

CHIRURGIA : sebészet. *H.M.*

CHIRURGICA relatio : kül- vagy kézorvosi jelentés. *Bar.* *vm.* Seb- orvosi jelentés. *Perg.* Sebészi tudósítás. *Sztrak.* Láttelelet. *Orv. tár.*

CHIRURGUS : seborvos. *V-gyűjt.* *Puky.* Kül- v. kézi v. seborvos. *Bar.* *vm.* Sebész. *Bugát.* *Kun.* *H.M.*

CHIRURGUS districtualis : járásbeli kül v. kézi orvos. *Bar.* *vm.* Járásbeli seborvos. *V-gyűjt.* Ke- rületi sebész. *Sztrak.*

CHOLERA : epemirigy. *Kun.* E- pedög, görcsmirigy. *Csapó.*

CHOLERA morbus : epekórság. *H.M.*

CHRIPTOGRAPHIA : titkosírás- ismérlet. *Perg.*

CHRISMOLOGIA : keresztény-jegy- ismérlet. *Perg.*

CHRISMON : keresztényi jegy. *Perg.*

CHRONICA : 1) időszec. *Bar.* *vm.* Időszak. *Perg.* Évrajz. *Széch. gr.* *H.M.* 2) időszaki történet, bizonyos időszaki történet, bizonyos időszaki historiai könyv. *Perg.* Idő- rajz. *Sztrak.* Évkönyv. *Kun.* *H.M.*

CHRONOGRAPHICUM : az esz- tendő' számát jegyző mondás. *Pu- ky.* *Pauly.* Időjegyzési jegy. *Perg.* Időirat. *Kölc.* Évjegyirat. *Sztrak.*

CHRONOLOGIA : időszámlálás. *Pauly.* *Puky.* Időszámoló tudomá- ny. *Puky.* Idő-olvasás. *Bar.* *vm.* Időszámlási ismérlet, idővetési ismérlet. *Perg.* Időtan, év- vagy kortudomány. *Kun.* Idő-számlálás' tudománya. *Debr.*

CHRONOLOGICE : az időrend szerint. *Puky.* Időszámlálásként. *Perg.* Időrendként, évszámításilag, évfolyamlag. *Csapó.* Időfolyamlag- osan. *H.M.*

CHRONOLOGICUS ordo : időszec, időrend. *Debr.* Időtani rend. *Sztrak.*

CHRONOLOGUS : időszámoló, időszámlálást tudó. *Puky.* *Perg.* Idő-vető. *Perg.* Év tudós. *Kun.*

CHRONOSTICON : az esztendő' számát jegyző vers. *Pauly.* *Puky.* Időt jegyző vers. *Bar.* *vm.* Évjegy- ző vers. *Puky.* Évjelzet. *Sztrak.*

CHRONOTAXIS : az időnek rend- be szedése. *Pauly.* *Puky.* Időren- dezés. *Csapó.*

CINGULUM : heveder. *H.M.*

CIPPUS : kaloda. *Verb.* *H.M.*

CIRCUITUS : körzet. *Fog.*

CIRCULANDUM : körörlendő. *H.M.*

CIRCULARE: kerülő, v. körlevél. *Cur. Fog. HM.* Hirdetmény. *Puky.* Hirdető levél. *P-gyűjt. Pauly. Puky.* Kerülőlevél. *V-gyűjt. Szlem.* Kerülőírás. *Szlem.* Folyó levél. *Helt.* Körlevél. *Hirl.*

CIRCULARE mandatum: hirdető parancsolat, v. körüljáró. *Szirm.* Folyóparancs. *Horv. Endre.*

CIRCULARIS: kerületi, kerületbeli kör. *Fog.*

CIRCULARIS sessio: kerületi ülés. *Puky. Szlem. Kun. HM.* Kerületülés. *V-gyűjt.* Kerületbeli ülés. *Szirm.*

CIRCULARITER: kerületenként. *Puky.* Kerületileg. *Csapó.*

CIRCULATIO: kézenforgás, kevergés, körüljárás. *Csapó.*

CIRCULATIO bonorum: javaknak vagy jószágoknak forgása 's kézre szállása. *Szlem.*

CIRCULATIO capitalium: tőkevagyonnak forgása, 's kézről kézre szállása. *Szlem.* Tőke-pénz' forgása. *Perg.*

CIRCULATIO pecuniae: pénz' forgása. *Szlem.* Pénznek kézen forgása, folyamata, forgásba tétele, forgásban létele. *Puky.* Pénzkerengés. *Kun.*

CIRCULATIONS-BANK, v. Zettelbank: pénzt forgásba tevő, papíros pénzt kiadó váltó-asztal. *Szlem.* Pénzforgási váltóház. *Perg.* Jegybank. *Fog.*

CIRCULATOR: kerülő. *Fog. HM.*

CIRCULUS: 1) kör. *Fog. Puky. Kun. Lex. Szlem. Pauly.* 2) kerület. *Szirm. Márt. Szlem. Pauly. Puky. Fog.*

CIRCUMCISIO monetae: pengőpénz' körülmetélése. *Szlem.*

CIRCUMCISIONIS Domini dies: kiskarácson' napja. *HM.*

CIRCUMFERENTIA: kerevet, v. párkány. *Szrok. HM.* Kerület' kitétszése. *Helt.* Körület. *Perg. HM. Fog. Körzet. Fog.*

CIRCUMFORANEUS: házaló. *Puky. Pauly. HM.* Kóborló. *Bar. vn.*

CIRCUMFORANEUS mercator:

házirol házra járó, házaló kalmár. *Szlem.* Batonyás. *Fog. l.* Quacstor.

CIRCUMFORANEUS pharmacopola: házaló orvosságáruló. *Szlem.* Házaló gyógyszeráros. *Perg.*

CIRCUMFORANEUS quacstor: házaló kereskedő. *Perg. Fog. l.* Mercator.

CIRCUMSPECTUS, ac prudens: érdemes. *V-gyűjt.* Okos, szemes. *Lex.* Szemfűl, v. szemfüles. *Csapó.* Okos és érdemes. *HM.*

CIRCUMSTANTIA: körülmény. *Fog. Kun. HM.* Környület. *Pauly. Kun.* Környülállás. *Fog. Pauly. Szirm. Márt. Moln. Párizp. Puky.* Körülállás. *Kun.*

CIRCUMSTANTIA aggravans: terhelő környülállás. *Cur.* Sulyosító környülállás. *Cur. Fog. Puky. Pauly.* Terhelő körülmény. *Perg. Debr.* Sulyosító körülmény. *Fog.*

CIRCUMSTANTIA allevians: könnyítő környülállás. *Cur.* Könnyebítő környülállás v. környülállás. *Puky. Fog. Pauly.* Enyhítő környülállás. *Debr. Perg.*

CIRCUMSTANTIA notabiliter aggravans: kitetszőképen sulyosító környülállás. *Puky.* Kitetszőleg terhelő körülmény. *Perg.*

CIRCUMSTANTIALIS: környülállásos. *Puky.* Körülményes. *Perg. Kun.* Környületes. *Kun.*

CIRCUMSTANTIALITER: környülállásosan. *Pauly. Puky.* Körülményesen. *Perg. Kun.*

CIRCUMVENIRE: rászedni, megcsalni, elámítani. *Fog.* Eláltatni, elesábitani, ámitani, megkeríteni. *Pauly. Puky.* Körülvenni. *Perg.*

CIRCUMVENTIO: elámitás. *Cur. Puky. Debr. HM.* Elesábitás. *Puky.* Körülvevés. *Perg.* Elaltatás. *Debr.*

CIRCUMVENTIO dolosa: eláltatás, esábitás, ámitás, megkerítés. *P-gyűjt.* Csalárd környülvétetés. *Szlem.* Álnok környülvetés. *Perg.*

CIRCUS: kör, köröny. *Kölc.* Pályakör. *Kun.*

CITADELLA : fellegvár. *Puky. Pauly. Bar. vm.* Föllegvár. *Kun.*

CITARE : 1) törvénybe idézni. *Puky. Pauly.* Idézni. *Kun. Kölc. H.M.* 2) előhozni. *Bar. vm.*

CITARE ad litem : törvénybe, perbe idézni. *Szirm. Márt.* Beidézni. *Párizp. Moln.* Perbe idézni. *Perg.* 1. Citare.

CITARE ex officiolatu v. ex officio : tisztviselésből idézni. *V-gyűjt.* A' tisztségből idézni. *Czöv.* Valakit úgy mint tisztviselőt idézni. *Szlem.* Tisztségül, hivatalul idézni. *Perg.* Hivatalból idézni. *H.M.*

CITARE in iudicium : idézni. *V-gyűjt. P-gyűjt.* Törvénybe idézni. *Szlem. Perg.* 1. Citare ad litem.

CITARE legem : a' törvényt előhozni. *P-gyűjt.* Törvényt citálni, idézni, felhozni, említeni. *Czövek.* Törvényt idézni. *Perg.* 1. Citatio.

CITARI curans : idéztető fél. *Szlem.*

CITATIO : 1) (actus) idézés. *Cur. Fog. Szirm. Márt. Huszár. Kölc. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Czöv. Kun. Szlem. Pauly. RIV.* Idéztetés. *Georch. Pauly. Puky.* Előhívás. *Moln.* Törvénybe idézés. *Puky.* 2) fel- v. előhozás (p. o. legis). *Cur.* Idézet (res). *Fog. Kun. Kölc. RIV.* Előidézés. *Helt.* Földidézés. *Kun.* Idéztvény. *Fog.*

CITATIO accessoria : mellékes idézés. *Czöv.* Mellék-idézés. *Szlem.*

CITATIO admonitoria : intő idézés, intés elébe kapcsolt idézés. *Szlem.* Intetőlegi idézés. *Perg.*

CITATIO ad personaliter comparandum : idézés személyes megjelenésre. *Cur.* Személyes megjelenésre hívó idézés. *P-gyűjt. Pauly. Puky.* Személyes megjelenésre idézés. *Czöv. Szlem.* Személyesen teendő megjelenésre idézés. *Szlem.* Szemtől szembe idézés. *Helt.*

CITATIO ad personaliter comparandum et iuri standum : személyes és törvény alatti megjele-

nésre idézés. *Cur.* Személyes megjelenésre és törvény elébe állásra idézés. *Czöv.* Önön személyében teendő megjelenésre és törvény elébe állásra idézés. *Szlem.*

CITATIO ad suo modo comparandum : szokott megjelenésre idézés. *Cur.* Annak módja szerint való megjelenésre idézés. *Czövek.* Annak szokott módja szerint teendő megjelenésre idézés. *Szlem.*

CITATIO continuatoria : folytató idéztetés. *Georch.* Folytatott idézés. *Czöv.* Perfolytató idézés. *Szlem.* Folytatólagi idézés. *Perg.*

CITATIO de bonis facta : birtokból tett idézés. *Cur.* Birtokból történt idézés. *Fog.* Birtokon v. birtokról tett idézés. *Pauly. Puky.* Birtokról tétetett idézés. *P-gyűjt.* Jószágról tett idézés. *Czöv.* Jószágv. birtokbeli idézés. *Szlem.* Birtokbéli idézés. *Debr.* Birtokul idézés. *Perg.*

CITATIO de domo habitationis : lakból lett idézés. *Cur.* Lakhelyről való idézés. *Puky.* Lakhelyén v. lakhelyről tétetett idézés. *P-gyűjt.* Lakásának házáról v. hajlékáról tett idézés. *Czöv.* Lakásbeli idézés. *Perg.* Háznál v. lakhelyén, v. lakból történt idézés. *Fog.*

CITATIO edictalis : összehívó végzés. *Törv.-czik.* Hirdetményes idézés. *H.M.*

CITATIO ex officiolatu : tisztségből idézés. *Cur.* Tisztségül, v. hivatalul idézés. *Perg.*

CITATIO extraordinaria : rendkívüli vagy rendkívül való idézés. *Szlem.*

CITATIO ex vinculis : idézés fogságból. *Cur.* Fogságbéli idézés. *Perg.* Fogságból idézés. *H.M.*

CITATIO fundamentalis : első idézés. *Cur.* Törzsök-perbeli idézés. *Szlem.* Fundamentomos idézés. *Czöv.*

CITATIO generalis : általános idézés. *Szlem.*

CITATIO gradualis (Jus. Can.) :

lépcsőkénti v. lépcsőként való idézés. *Szlem.*

CITATIO illegitima : törvénytelen idézés. *Cur.* Jogtalan idézet. *Csapó.*

CITATIO immediata : közvetetlen idézés. *Czöv. Szlem.*

CITATIO insinuationalis : bejelentő idézés. *Czöv.* Megjelentéssel, v. perkijeleléssel tett-, v. rövid folyamatu perbeli idézés. *Szlem.* Bejelentési, vagy felebb viteli idézés. *Perg.*

CITATIO introductoria : bevezetéssel tett idézés v. bevezetési idézés. *Szlem.*

CITATIO legitima : törvényes idézés. *Cur.*

CITATIO litteratoria : írásbeli idézés. *Cur. Puky.*

CITATIO mediata : közbevetett idézés. *Czöv.* Közvetett idézés, *Szlem.*

CITATIO officiosa : hivatalos idézés. *Cur.*

CITATIO ordinaria : rendszerű v. rendszeres idézés. *Szlem.*

CITATIO peremptoria : haladék nélküli idézés. *Cur. Puky.* Végső idéztetés. *P-gyűjt.* Halasztást nem szenvedő idézés. *Szlem.* Lenyomó idézet. *Kász.* Harmad napra való meghívás. *P-gyűjt.*

CITATIO per v. medio jurisdictionatum : embere által idézés. *Cur.* Hatalma alatt levő embere által idézés. *Szirm.* Hatalom alattja általi idézés. *Debr.*

CITATIO personalis : személyes idézés. *Cur. Szirm. Márt. Czöv.* Személyszerinti idézés. *Szirmay. Márt.* Személyén tétetett idézés. *P-gyűjt.*

CITATIO personaliter facta : személyesen történt idézés. *Fog.*

CITATIO primaeva, l. Cit. principalis.

CITATIO principalis : pert kezdő idézés, fő idézés, fő perbeli idézés. *Szlem.* l. Cit. fundamentalis.

CITATIO realis cum captura :
TÖRV. TUD. MŰSZÓTÁR.

befogással egybekapcsolt idézés. *Szlem.* Fogsággal járó idézet. *Csapó.*

CITATIO reambulatoria : határjárású idézés. *Szlem.*

CITATIO reflexoria : emlékeztető idézés. *P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Cur. Pauly. Bar. vm. Puky.*

CITATIO simplex : szokott idézés, egyszerű idézés. *Czöv. Szlem.* Hosszu folyamatu perbeli idézés. *Szlem.*

CITATIO specialis : különös idézés. *Szlem.*

CITATIO ultras : mellékes idézés. *Czöv.* Akár egyszerűen, akár megjelentéssel, vagy akár miképp tétethető idézés. *Szlem.*

CITATIO verbalis : szóbeli idézés. *Cur.*

CITATIONIS condescensio : az idézésnek leszállítása. *Puky. Pauly.*

CITATIONIS exhibitio : idézés megadása. *Cur. Szirm.* Idéző levélnek által- v. kézhez adása. *Márt. Puky. Pauly.* Idézet megadása. *Fog.*

CITATORIAE (litterae) : idéző levél. *Cur. Puky. Kun. Pauly. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Fog.* Idéztető - levél. *Puky. P-gyűjt. Pauly.* Idézővény. *Fog. Kun. l. Citatorialis.*

CITATORIALIS : idézőlevél, idézetlevél. *Kun.*

CITATUM : idézmény. *Fog.* Hivatkozat. *Kun.*

CITATUS : idéztetett. *Cur. Puky.* Idéztetett fél. *P-gyűjt.* Idéztett fél. *Szlem. Fog.*

CIVES : városbeliek, kölesos városban lakók, polgárok. *RIF.*

CIVES imperantes : országló haza - polgárok. *Szlem.* Népuralk. *Sztrók.*

CIVES parentes : engedelmességekő haza - polgárok, alattvalók. *Szlem.*

CIVICUS : városi, királyi városi. *Cur. Puky. Fog. P-gyűjt. Szlem.* Városbeli. *Puky.* Várospolgári. *Szlem.*

CIVICUS fundus : városbeli fun-

duš v. jószág. *V-gyűjt.* Városi fundus. *Czöv.* Várospolgári ingatlan vagyón. *Szlem.* Városi érték. *Puky.* Városi telek. *Perg. Debr.* Polgári birtok. *Debr.*

CIVICUS senatus : városi tanács. *Puky. Szlem. V-gyűjt.*

CIVILIS : polgári. *Kun. Lex. Fog.*

CIVILIS causa : polgári ügy. *Puky.*

CIVILIS imperans : országgló. *Szlem.*

CIVILIS magistratus : polgári előljáróság, polgári előljárók. *Szlem.*

CIVILIS status : polgári rend. *Pauly. Szlem. P-gyűjt. Pauly.* Polgári állapot. *I-gyűjt. Szlem.*

CIVILISATIO : 1) mivelődés, polgárisodás. *Fog. Kun.* Erkölcs-szelidítés. *Puky.* Erkölcsösödés, erkölcsösítés. *Lex.* 2) polgárosítás. *Széch. gr.* Polgárosodás. *Perg.* Csinosodás. *Sztrók.* Miveltség. *Kun.* Polgárisodás, műveltség. *HM.*

CIVILISATUS : szelid erkölcsű. *Puky.* Csinos. *Sztrók.* Mivelt, finomított. *Kun.*

CIVILISTA : 1) világi ember, világi (ellentétele az egyházinak); 2) polgári (ellentétele a katonának); 3) polgár jogász. *Fog.* Törvénytudó. *Perg.*

CIVILITAS : módiség. *Uffal.* Polgáriság. *Debr. Perg.* Polgárzat. *Fog.* l. *Concivilitas, Civilisatio.*

CIVILITER : polgáriképen. *Puky.*

CIVIS : 1) polgár. *Cur. Puky. Szirm. Márk. Mokr. Lex. Georch. Czöv. Szlem. Pauly. Fog.* 2) városbeli. *Moln. Pauly.* Kulesos városban való. *Pauly.* Városi polgár. *Szlem.* 3) hazapolgár. *Szlem.*

CIVITAS : 1) város. *Fog. Szlem.* Királyi város. *Fog. HM.* 2) polgári társaság. *Bar. vm. Szirm. Georch. Szlem. P-gyűjt. Debr.*

CIVITAS electiva : választott országglón polgári társaság. *Szlem.* Választott kormányú polg. társaság. *Perg.*

CIVITAS libera : szabad kerített kulesos város. *Pauly. RW.*

CIVITAS libera regia : szabad királyi város. *Puky. V-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem.* Királyi szabad város. *Fog.*

CIVITAS libera regia montana, l. *Civitas montana.*

CIVITAS libera regia personalitia, l. *Civitas personalitia.*

CIVITAS libera regia tavernicalis, l. *Civitas tavernicalis.*

CIVITAS montana : szabad királyi bánya-város. *Cur.* Bánya-város. *Puky. Fog.*

CIVITAS personalitia : királyi személyes helytartói város. *Cur.* Personalisi szabad királyi város. *Czöv.* Királyi személyes jelenléte város. *Szlem.* Királyi személynökhatósági város. *Perg.* Királyi személynöki város. *HM.*

CIVITAS tavernicalis : tárnoki város. *Cur. HM.* Tárnokszéki szabad királyi város. *Czöv.* Tárnoki szabad királyi város. *Szlem.* Tárnokhatósági város. *Perg.*

CIVITATE donare : 1) honosítani. *Fog. HM.* 2) polgárrá tenni. *Puky. Fog.* Polgárosítani. *Debr.*

CIVITATENSIS : városbeli. *Fog.* Királyi városbeli. *Fog.*

CIVITATIS nexus et ordinatio : polgári társaságnak összeköttetése és rendbeszedése. *Szlem.*

CLADDE, Kleckbuch, Klitterbuch : irka, irkakönyv. *Fog.*

CLANDESTINARIUS, l. *Clandestinus.*

CLANDESTINITAS : alattomoság. *Puky. Pauly. P-gyűjt. Georch.* Titkosság. *Czöv.* Alattomi szerződés. *Szlem.*

CLANDESTINUS : alattomos. *Cur. Puky. Pauly. HM. Fog.* Titkos. *Puky. Pauly.*

CLARE : világosan. *Bar. vm. Nyilván. Perg.*

CLARIFICATIO : megvilágosítás, megfejtés. *Puky. Pauly.* Magyarázás. *Pauly.* Világosítás. *HM.*

CLARIGATIO : nyilvános jus-követelés. *Szlem.* Hadizenés. *Bar. vm.*

CLASSICITAS : jelesség. *Pauly. Puky.* Remekletesség. *Perg.* Remekség. *Kun.*

CLASSICUS : elsőrendű. *Fog.* Remekletes. *Perg.* Jeles. *Debr. Fog.* Kitűnő. *Fog.* Remek, örökbecsű. *Kun.*

CLASSICUS auctor : jeles szerző. *Puky.* Remekletes író, v. szerző. *Perg.* Remek-szerző. *Csapó.*

CLASSIFICARE : rendbe szedni, elrendelni. *Péchy.* Osztályozni. *Fog.* *Debr.* Rendsorozni. *Debr.* Rendezni. *Csapó.*

CLASSIFICATIO : rendezés. *Puky. Pauly. Bar. vm.* Osztályozás. *Cur. Fog. Puky. Debr. HM.* Elosztályozás, sorbaszedés. *Pauly.* Különszerkeztetés, különzés, különvezés. *Bar. vm.* Rendsorozat. *Debr.* 1) (actus) osztályzás; 2) (res) osztályzat. *Kun. Fog.*

CLASSIFICATIO creditorum : rendezés. *Czöv. P-gyűjt.* Sorba szedés. *Georch.* Hitelezők' sorozása. *Szlem.* Hitelezők' osztályozása. *Perg.* Rendsorozás. *Debr.*

CLASSIFICATIO debitorum : adósságok' osztályozása. *Cur. Törv.-cikk.*

CLASSIFICATIO divicularum : dúlók' osztályozata. *Törv.-cikk.*

CLASSIFICATIO glebalis : földbeli különvezés. *Bar. vm.* Földbeli osztályozás. *Perg.*

CLASSIFICATIO localis : helybeli különvezés. *Bar. vm.* Helybeli osztályozás. *Perg.*

CLASSIFICATIO territorialis : határbeli osztályozás. *Cur.* Határbeli különvezés. *Bar. vm.*

CLASSIS : 1) osztály. *Cur. Puky. Kun. Debr. Pauly. Fog.* Osztály. *end. Fog.* Rendtelekezet. *Pauly. Puky.* Különzet, különzet. *Bar. vm.* Rend, rendsor. *Debr.* 2) hajós sereg. *Puky. Pauly.* 3) raj. *Bar. vm.*

CLASSIS agraria : földmivelői kar, földmivelők' osztálya. *Szlem.*

CLASSIS industrialis : művészi kar, v. művészek' osztálya. *Szlem.* Iparoskar. *Sztrók.*

CLASSIS mercantilis : kereskedői kar, vagy kereskedők' osztálya. *Szlem.*

CLAUSTRUM : kolostor. *Debr. HM. Fog.* Zárda. *Helm. HM.* Klastrom. *Puky.* Szerzetház. *Bar. vm.*

CLAUSULA : 1) kikötés. *Cur. Szirm. Márt. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Pauly. HM.* Kivétel. *Nán.* 2) szózáreék. *V-gyűjt. Pauly. Puky.* Rekesz. *P-gyűjt. Pauly. Puky.* Közbevetés. *Szirm. Perg. Georch. Szlem.* Záracska. *Czöv.* Retesz. *Márt.* Végező rekesztés. *Moln. Párizp.* Záradék. *Helm. Stett. Kölc.* *HM. Fog.* Záratéék, zárlat. *Kölc.* Részmondás. *Kézir.* 3) feltétel. *Cur. HM.* Hozzáétel, hozzáadás. *Pauly. V-gyűjt.* Rekeszték, töldalék. *Puky. Zárlat, záromány. Csapó.* Kitétel. *Fog.* Dúgó, kapcs, megrekesztés, közmondás, meghatározás. *RIV.*

CLAUSULA codicillaris (in testamento) : végintézeti ragaszték, v. záradék. *Perg.*

CLAUSULA commissoria : elállhatást fentartó közbevetés. *Szlem.*

CLAUSULA illegalis : törvénytelen kikötés. *Cur.* Törvénytelen záradék. *Perg.*

CLAUSULA insolita : szokatlan kikötés. *Cur.* Szokatlan záradék. *Perg.*

CLAUSULA iurium declarativa, v. declaratoria : just kifejező kikötés, jusokat meghatározó záracsk. *Czöv.* Jus-meghatározó, jus-elintező közbevetés. *Szlem.* Jog-nyilvánító záradék. *Perg.*

CLAUSULA iustificatoria : igazságosító kikötés. *Cur.* Megigazító záracsk. *Czöv.* Igazságosító közbevetés. *Szlem.* Igazjogosító záradék. *Perg.* Igazoló záradék. *HM.*

CLAUSULA legalis : törvényes kikötés. *Cur.* Törvényes záradék. *Perg.*

CLAUSULA salvificatoria : mentő kikötés. *Cur.* Megmentő közbevetés. *V-gyűjt.* Épségesítő záradécska. *Czöv.* Jus- v. igaz-fentartó, v. jus-mentő közbevetés. *Szlem.* Óvó, vagy mentő záradék. *Debr. Perg. HM.*

CLAUSULAE litterarum observandae : a' levélbeli meghatározást meg kell tartani. *Pauly.*

CLAUSULAE titulorum donationis characteristicae : adomány' titulusainak saját és czimeres clausulái. *Czöv.* Adomány' czimeinek különböző közbevetése. *Szlem.* Adomány' czimeinek jelesb záradéki. *Perg.*

CLAUSULARUM insertio : a' meghatározó czikkelyeknek beírása. *Pauly.* Záradék-iktatás. *Perg.*

CLAUSURA : rekesz. *Lex. Verb.* Zárda. *Fog.*

CLAVIS : mérték. *Cur.* Kulcs. *Debr. HM. Fog.*

CLAVIS dicalis : rovatali kulcs. *Debr.*

CLAVIS judiciaria : birói kulcs. *Debr.*

CLAVIS proportionis, v. proportionalis : arányosság' mértéke. *Cur.* Arányosítási kulcs. *Debr.*

CLAVIS repartitionis : felosztás' mértéke. *Cur.* Kivetési kulcs. *Debr. HM.*

CLAVIS repartitionalis quanti utriusque : mind a' két adó' felosztásának kulcsa. *Bar. vm.*

CLEMENTIA : kegyelmesség. *HM.*

CLENODIA : drágaságok. *Cur. V-gyűjt. Puky.* Házi eszköz. *RW.* l. Clenodium.

CLENODIA regni : korona' ékeségei. *V-gyűjt.* Ország' drágaságai. *Perg.*

CLENODIUM : drágamány, drágaszer. *Bar. vm.* Drágaságok. *Cur. V-gyűjt. Puky.* Asszonyi ékesség. *Pauly. V-gyűjt.* Drágakövek, 's gyöngyök. *Georch. Ékszer. Fog.* l. Clenodia.

CLERICALIS : nevendék - papi.

Puky. Kispapi, papnevendéki. *Csapó.*

CLERICUS : nevendék-pap. *Pauly. Puky. HM.* Kispap. *Puky.* Egyházi személy. *Georch. Czöv. Szlem.* Papnevendék. *Kun.*

CLERUS : papság. *Cur. P-gyűjt. HM. Fog.* Egyházi rend. *Cur. Pauly. Georch. Szlem. V-gyűjt. Puky. Fog. Debr.* Papi rend. *Pauly. Fog. P-gyűjt. Czöv. Puky.* Egyházi kormány. *Mest.*

CLERUS graeci ritus : ó hitű papság. *Georch.* Görög szertartású klerus. *Czöv.* Görög szertartású papság. *Szlem.*

CLERUS inferior : al - papság. *Cur. Puky. HM. Fog.* Al-papi rend. *Puky. Pauly.* Egyházi alrend. *Debr.*

CLERUS junior : nevendékpapság. *Cur. P-gyűjt. Szlem. Puky.* Névendék-papság. *Fog. Debr.* Kispapság. *Puky. V-gyűjt.*

CLERUS major : főpapság. *P-gyűjt. Fog. HM.* Főpapi rend. *Szlem.* Főpapok. *Czöv.* Egyházi főrend. *Debr.*

CLERUS minor : alpapság. *P-gyűjt. Szlem.* l. Clerus inferior.

CLERUS latini ritus : deák szertartású klerus. *Czöv.* Deák szertartású papság. *Szlem. HM.*

CLERUS regularis : szerzetes papság. *Cur. P-gyűjt. Szlem. HM.* Szerzetbeli klerus. *Czöv.* Szerzetes rend. *Pauly. Puky.*

CLERUS secularis : világi rend. *Puky. Pauly.* Világi papság. *Cur. Szlem. HM.* Világi klerus. *Czöv.* Egyházi világi papság. *P-gyűjt.*

CLERUS superior, l. Clerus major.

CLIENS : védencz, védett, kegyencz. *Fog. Kun. HM.* Pártfogott. *Pauly. P-gyűjt. Czöv. Puky. Márta.* Védendő. *Márt. P-gyűjt.* Pártfogás alatt való. *Puky. P-gyűjt.* Felfogott. *Pauly.* Kegyevő hódolt. *Bar. vm.* Peres, ki prókátorra bízta a' dolgot. *Párizp.* Védlett, védett, pártolt. *Debr.* Pártfogott. *Helm.*

CLIENTELA : pártfogás, ótalom.

P-gyűjt. Szirm. Puky. HM. Kegezet, kegyezés, kegyfogás. Bar. vm. Alattunk valók' ótalma. Moln. Párizp. Ótalmazat, pártolás. Perg. Pártfogolás, védelem. Csapó.

CLIENTELAE pactum : ótalmi, v. pártfogói kötés. *Szlem.*

CLIENTELARE regnum : ótalom alatt álló ország. *Szlem.* Ótalom alatti ország. *Perg.*

CLIMA : éghajlat, égmérséklet. *Debr. Fog. Égjajl. Kun.*

CLYPEUS (in arm.) : vért.

COACERVATIO : öszvehalmozás ; halmozat. *Fog.*

COACQUISITIO : közszerzés. *Cur.* Közszerzemény. *Georch. Czöv. HM.* Közkeresmény. *Szirm. Georch. Czöv.* Közkeresés, együttszerzés. *Puky. Pauly. Márt.* Közkereset. *P-gyűjt.* Közös v. köz keresmény. *Fog. Szlem.* l. *Acquisitum, Acquisitio.*

COACQUISITIO conjugalis : házassági köz-keresmény. *Cur.* Házastársi közös keresmény. *Szlem.* Hitvesi közkeresmény. *P-gyűjt.* Házastársi közszerzemény. *HM.*

COACQUISITIO fraternalis : testvéri közszerzemény. *Cur.*

COACQUISITOR : köz kereső, kereső társ. *Fog.* Közszerző, szerzőtárs. *Kun.*

COACQUISITOR principalis : fő-közszerzeményes. *Czöv.* Fő közös kereső. *Szlem.* Főszerző. *HM.*

COACQUISITUM : közszerzemény. *Kun.* Közkeresmény. *Fog.*

COACTIO : erőtetés. *Cur. Puky. Pauly. Szirm. Márt. Fog. HM.* Kényszerítés. *Pauly. Puky. Moln. Mokr. Párizp. Szirm. Márt. Fog. Kinszer. Fog.* Kinszerítés. *Fog.*

COACTOR : 1) felperes társ, vádtárs. *Bar. vm.* Ügdtárs. *Pauly. Georch.* Közös felperes. *Szlem.* 2) kényszerítő (porkoláb, serghajtó a' katonaságnál). *Bar. vm.*

COADJUTOR : segéd. *Cur. Puky.* l. *Adjunctus.*

COADJUTOR episcopi : püspök'

segédje. *P-gyűjt.* Püspöki segéd. *Perg.*

COAETANEUS, l. *Coaevus.*

COAEVUS : kortárs, egykoru. *Kun. Fog. HM.* Korfi, egykorácsu. *Csapó.* Egyévi, egykori. *Perg.* Azonkorú. *HM.*

COALESCERE : megegyesülni, megegyezni, öszveállani, megalapodni valamiben. *Pauly. Puky.* Szövetkezni. *Perg.*

COALITI : szövetségesek. *Bar. vm.*

COALITIO : öszveszövetkezés. *Szlem.* Megegyezés, egyesület. *Pauly. Puky.* Szövetség. *Bar. vm. Pauly.* Szövetkezés. *Puky.* Egyesület, egyület. *Fog.*

COARCTATIO : csonkítás, megszorítás. *Puky.*

COAUCTORES delicti : közcselekedők, büntársak. *P-gyűjt.* Gonosztett' közös szerzői. *Szlem.* Közös bűn-szerzők, v. társak. *Perg.*

COAUCTORES delicti aequales : gonosztettnek egyenlő közös szerzői. *Szlem.* Egyenlő büntársak. *Perg.*

COAUCTORES delicti immediati : közvetlen büncselkedők. *P-gyűjt.* Gonosztettnek testi erővel közre munkáló, v. gonosztett' eszközlő közös szerzői. *Szlem.* Közvetlen büntársak. *Perg.*

COAUCTORES delicti intellectuales : véték' eszközöltetői. *P-gyűjt.* Gonosztettnek elméleti tehetséggel közre munkáló közös szerzői, v. gonosztett' eszközöltető közös szerzői. *Szlem.* Büncszközlötők. *Perg.*

COAUCTORES delicti mediati, l. *Coauctores delicti intellectuales.* **COAUCTORES** delicti pactitii : gonosz-tettnek öszveszövetkezett közös szerzői. *Szlem.* Szövetkezett büntársak. *Perg.*

COAUCTORES delicti principales : gonosztettnek fő közös szerzői. *Szlem.* Fő-büntársak. *Perg.*

COAUCTORES delicti secundarii : gonosztettnek másodrendű közös

szerzői. *Szlem.* Másodrendű bűntársak. *Perg.*

COACTORES fortuito concurrentes : gonosztettnek történetből egyesült szerzői *Szlem.* Történetből egyesült bűntársak. *Perg.*

CODEX : törvény-könyv. *Stett.*

CODEX cambialis, l. Wechsel-Gesetzbuch.

CODEX cambio mercantil : váltó törvény. *Georch.* Kereskedői váltótörvény-könyv. *Szlem.*

CODEX civilis : 1) polgári törvény-könyv. 2) romai törvény-könyv. *Perg.*

CODEX criminalis : büntörvény-könyv. *Fog.*

CODEX legum : törvény - könyv. *Kun. Kölc.* *Fog.* l. Corpus Juris.

CODEX mercantil : kereskedői könyv. *Kölc.*

CODICILLUS : fiók rendelet. *Cur.*

H.M. Fog. Fiók rendelkezet. *Fog.* Fiók végintézet. *Puky. Fog. Pauly.*

Végső intézeti toldalék. *Puky. Pauly. Szlem.* Végszerzelek. *Bar. vm.* Végintézet' toldaléka. *Czöv.*

P-gyűjt. Bar. vm. Testamentom-toldalék. *V-gyűjt. Nán.* Toldalék

intézet. *Szlem.* Végrendelet-pótlék, v. toldal. *Kun.* Fiók testamentom.

Köv. V-gyűjt. Végrendeleti toldal. *Debr.* Toldaléki végintézet. v. végintézeti toldal. *Perg.* Kistestamentom. *Kölc.* Toldalék-rendelet. *H.M.*

COELEBS : nőtelen. *RW.*

CODIFICATIO : törvényszerkeztés. *Fog.*

COELIBATUS : nőtlenység, hajadonság. *Kun. H.M.* l. Caelibatus.

COEMTIO : összevétel. *Cur.* Egybe- v. összevásárlás. *Csapó. Fog.*

COETUS : czéh. *Fog. Bar. vm. H.M.* Társaság. *Bar. vm.* Egyesület. *Perg.*

COETUS opificum : czéh, mesterségüző egyesület. *Szlem.* Mesteremberek' czéhe v. egyesülete. *Perg.*

COETUS opificum irrestricti : száma-ra nem szorított egyesület, vagy czéh. *Szlem.* Mesteremberek' számnélküli egyesülete, v. czéhe. *Perg.*

COETUS opificum restricti : száma-ra szorított egyesület 's czéh. *Szlem.* Mesteremberek' szabott számu egyesülete, v. czéhc. *Perg.*

COETUS sodalium montanisticorum : bányász - legénység. *Zsebsz.*

COEVICTIO : köz - szavatosság. *Cur. H.M. Fog.* l. Evictio.

COEVICTOR : szavatos társ. *Kölc.* Együtt szavatos. *Fog.*

COEXISTENTIA : egykori létel, egykoriság, együttlétel. *Pauly. Puky.* Egykoruság. *Fog.* Együtt való lét. *Pauly.* Együttlét. *Egyh.-ért. Fog.*

COEXISTERE : egy időben élni, v. lenni. *Puky.* Együtt létezni. *Perg.*

COGNATIO : anyai rokonság. *Cur. Puky. Pauly. Perg.* Atyafiság. *Georch. Szlem.* Rokonság. *Szlem. H.M.* Anyáról való rokonság. *Szirm.* Anyai részről való rokonság. *Verb.*

1779. *ford.* Asszony - atyafiság. *Ujfal.* Nőrokonság. *Perg.*

COGNATIO agnatica : atyafiság. *Czöv.* Férfi - ági atyafiság. *Szlem.*

l. Agnatio.

COGNATIO bilateralis : két oldalról való atyafiság. *Czöv.* Mind a' két oldali atyafiság. *Szlem.* Két oldali rokonság. *Perg.*

COGNATIO carnalis : vérszerint való atyafiság. *Georch.* Testvérség, testi atyafiság. *Czöv.* Vérség, v. vérséges atyafiság. *Szlem.* Testvéri rokonság. *Perg.*

COGNATIO cognatica : anyai rokonság. *V-gyűjt.* Anyafiság. *Czöv.* Leányági atyafiság. *Szlem.* Asszony atyafiság. *Ujfal.* l. Cognatio.

COGNATIO illegitima : törvénytelen atyafiság. *Georch. Czöv. Szlem.* Törvénytelen rokonság. *Perg.*

COGNATIO legitima : törvényes atyafiság. *Georch. Czöv. Szlem.* Törvény szerint való atyafiság. *Georch.* Törvényes, v. törvénybeli rokonság. *Szlem.*

COGNATIO spiritualis : komaság. *Cur. Szirm. Márt. H.M.* Lelki rokonság. *V-gyűjt. Szlem.* Egyházi

komaság. *V-gyűjt.* Lelki atyafiság. *Georch. Czöv.*

COGNATIO unilateralis : egyoldalrul való atyafiság. *Czöv.* Egyoldali v. fél atyafiság. *Szlem.* Egyoldali rokonság. *Perg.*

COGNATIONIS arbor : testvérség' előfaja. *Czöv.* Atyafiság' fája. *Szlem.*

COGNATIONIS gradus : atyafiságnak íze. *Georch. Szlem.* Atyafiságnak grádusa. *Czöv.* Rokonsági lépcső. *Perg.* Rokonság-íz. *HM.*

COGNATIONIS lineae : atyafiságnak ágai. *Georch. Szlem.* Atyafiságnak lineái. *Czöv.* Rokonság' ágai. *Perg. HM.*

COGNATIONIS linea recta : atyafiságnak egyenes ága. *Georch. Szlem.*

COGNATIONIS stipes : atyafiságnak' gyöke. *Georch.* Atyafiságnak törzsöke. *Szlem.* Testvérség' törzsöke. *Czöv.* Rokonság' törzsöke. *Perg.* — gyöke. *HM.* Rokoni gyök. *Sztrak.*

COGNATUS : anyai rokon. *Cur.* Anya-rokon, nőrokon. *Fog. Puky. Kun.* Anyától való rokon. *Kelem.* Anyai részről való rokon. *P-gyűjt.* Rokon, atyafi az anyai ágról. *Huszt.* Leányágról való atyafi. *Georch.* Leány atyafi. *Czöv.* Leányági atyafi. *Szlem.* Leányi. *Kézir. Csapó.*

COGNITIO : ismeret. *Puky. Pauly.* Ismeret. *RW. Fog.* Öismeret. *Fog.*

COGNITIO juris : törvénytudás. *Bar. vn.* Jog-ismeret. *Perg.*

COGNITIO status cuiuspiam rei : valamely dolog' állapotjának megismerése. *Pauly.*

COGNOMEN : vezetéknév. *Cur. Puky. Pauly. Fog. Helt. HM. RW.*

COHABITATIO : együtt lakás. *Cur. Puky. HM. Fog.*

COHAERENTER : összefüggőleg. *Debr.*

COHAERES : közorökös. *Czöv.* Közös örökös társ. *Szlem.*

COINCATTUS : alperes társ. *Cur. Puky. Fog. Márt. P-gyűjt. HM.* Közös alperes. *Szlem.*

COINCIDENS : öszve - eső. *Fog.*

Pauly. Puky. Együtt eső. *Pauly.* Együvé eső. *Puky.* Öszveötlő. *Debr. Fog.*

COINCIDENTIA : összeütközés, történetbeli öszvecsés. *Puky.* Öszvecsétlés, egyre ötlés. *Perg.*

COINCIDERE : össze-esni, együvé esni. *Puky.* Egyre, v. összeötleni. *Perg.*

COINSPECTOR : ügyelő társ. *Fog.* Felvigyázó társ. *Puky.*

COINTELLIGENTER : egyet értőleg. *Pauly. Puky. HM. Fog.* Egyet értve. *Puky.*

COINTELLIGENTIA : egyetértés. *Puky. Pauly. Cur. Debr. Fog.*

COINTERESSATI : közös felek v. közrészelkedők. *Puky. P-gyűjt. Márt. Pauly.* Közrészesek. *Czöv.* Hason részesek. *Szlem.* Közérdekűek. *Debr.* Közérdekesek. *Cur.* Részelkedők. *Kun.* Közérdeklettek. *HM. I.* Cointeressatus.

COINTERESSANTIA : közrészelkedés. *Puky. Pauly.* Közérdek, közérdeklet. *Debr.* Közérdekiség. *Perg.*

COINTERESSATUS : 1) érdektárs. *Cur. Fog. HM.* Közös fél. Közöstárs. *Fog. Cur. 2)* részes. *Cur. HM.* Közérdekes. *Kun. Stett.* Érdektárs, érdekes fél. *Fog.* Részelkedő. *Kun.* Érdeketes. *Csapó.* Érdektársi (adj). *Fog.*

COJUDEX : társbíró, tagbíró. *Mest.* Közbíró. *Czöv. HM.* Közös bíró. *Szlem.* Bíró társ. *Perg. Kun. HM.*

COLLATERALES, l. Collateralis.

COLLATERALIS : 1) oldalagos. *Cur. HM.* Mellékes. *Fog. Köles.* Mellék. *Köles. Fog.* (a' vérségnél); 2) törvényküli (bírói foglalatosságban). *Cur. HM. 3)* mellékrokon. *Kun. Perg. Rokon. Pauly. P-gyűjt. Szirm. Márt.* Vér szerint való. *Szirm.* Oldalal rokon. *Georch.* Oldalági atyafi. *Szlem.* Mellékes atyafi. *Czöv.* Oldalági rokon. *Debr.* Oldalul való atyafiaknak személyei; oldalalag. *RW.*

COLLATERALIS fassio: törvényen

kivüli vallás. *Cur.* Törvénykivüli vallás. *Perg.*

COLLATERALIS frater: oldal-rokon. *Cur.* *Fog.* Mellék rokon. *Fog.* Mellék atyafi. *Kölc.* Oldalágbeli. *Puky.* Oldalatyafi. *HM.*

COLLATERALIS inquisitio: oldalagos vagy előleges tanúvallatás. *Kun.*

COLLATERALIS linea: oldalág. *Debr.* *Fog.* Mellékág. *Fog.*

COLLATERALIS persona: oldalagos atyafi személyek. *Helt.*

COLLATERALIS successio: oldalági örökösödés. *Debr.* Oldalagos örökösödés. *HM.*

COLLATIO: megajándékozás. *Bar.* *vm.* Adományzás. *Kun.* *HM.* Adomány. *HM.* Kir. adomány. *Fog.* 1. Donatio.

COLLATIO beneficium libera: egyházi haszonvétek' szabad osztogatása, egyházi hivatal - osztogatás. *Szlem.*

COLLATIO honorum: jószágotítás. *Bar.* *vm.*

COLLATIO honorum a parentibus vivis acceptorum (J. Rom.): szülők' éltökben kapott javaknak összetétele. *Szlem.*

COLLATIO montanistica (J. Met.); bányai adomány. *Szlem.* Bányaadomány. *HM.*

COLLATIO palatinalis: nádori adomány. *Cur.* *HM.* 1. Donatio.

COLLATIO possessionaria: jószág-adás. *Cur.* Birtoki adomány. *Perg.*

COLLATIO privilegialis: kiváltsági adomány. *Cur.* Szabadékos v. szabadalmas adomány (régii értelmében), vagyoni, vagy örökségi adomány. *Perg.*

COLLATIO regia: királyi adomány. *Cur.* *Fog.* *Puky.* *Szlem.* *P-gyűjt.* *Pauly.* *Márt.* *HM.* 1. Donatio.

COLLATIONALES: adomány-leveél. *Cur.* *Debr.* *Kun.* *Fog.* Hivatalleveél, kinevező okleveél, kinevezvény. *Fog.* Ajándékozó - leveél. *Puky.* *Mest.* Birtok - leveél. *Debr.*

Javadalmas v. hivatalt adó leveél, javadalomleveél. *HM.* 1. Donatio v. Donationales.

COLLATIONALES officii: hivatal-adomány, tiszt-leveél. *Debr.* *Perg.* *HM.*

COLLATIONIREN: összeolvasni. *Fog.*

COLLATOR: adomány-tevő vagy adó. *Puky.* *Márt.* Adományozó. *Sztrók.* *HM.*

COLLECTA: gyűjtögetés. *Puky.* *Szlem.* Adományok' összegyűjtése. *Puky.* Szedegetés, szedett pénz. *Debr.* Gyűjtögetmény. *Perg.* Gyűjtélék. *Kun.*

COLLECTACULUM militare: toborzás. *Fog.* Szabadkatona-fogadás. *Puky.* *Pauly.* Verbunk. *Puky.* Hadfogadás. *Debr.* *Törv.-czikk.* Hadfogadó. *HM.*

COLLECTANEA: irásgyűjtemény. *Puky.*

COLLECTIO: gyűjtögetés. *Perg.* Gyűjtemény. *Fog.* *Kun.* *Debr.* 1. Collecta.

COLLECTIO contributionis: adó' beszedése, vagy begyűjtése. *Szlem.*

COLLECTIO contributionis directa: közadónak egyenes beszedése. *Szlem.*

COLLECTIO contributionis indirecta: közadónak oldal, vagy mellékes útton beszedése. *Szlem.*

COLLECTIO contributionis per accisam: közadónak ingójószág általi beszedése. *Szlem.*

COLLECTIO contributionis per arendatores: köz - adóak bérlők általi beszedése. *Szlem.*

COLLECTIO contributionis per monopolia publica: közadónak köztársaság' kirekesztő árulásai általi beszedése. *Szlem.* Közadónak egyed-kereskedés általi beszedése. *Perg.*

COLLECTIO contributionis per publicos officiales: közadónak köz tisztviselők általi beszedése. *Szlem.*

COLLECTIO contributionis per stigmata publica: közadónak köz-helyecgek általi beszedése. *Szlem.*

COLLECTIO contributionis per vectigalia: közadónak vámbér általi beszédése. *Szlem.*

COLLECTIO legum: törvénygyűjtemény. *HM.*

COLLECTIVA poena: összeséges büntetés. *Puky.*

COLLECTIVE: összesen, összességgel. *Szlem. Puky.* Mindnyájan, egybevéve. *Georch.*

COLLECTIVO nomine: összes név alatt. *Czöv.* Öszveségesen, összesen. *Szlem.*

COLLECTIVUS: öszves. *Cur. HM. Fog.*

COLLECTURA literarum: levélszedőtség. *HM.*

COLLEGA: tisztárs. *Fog. Puky. Kun. Debr. HM.* Ügyfél. *Kun. Pauly.* Hivatalbeli társ. *Pauly.* Hivataltárs. *V-gyűjt. Szlem. Puky.* Baj- v. tisztárs. *P-gyűjt. Ügytárs. Debr. Fog. Bajtárs. Perg. Kun.*

COLLEGIA politiae: közrendre ügyelő hivatalok. *Szlem.* Rendőrségi hivatal-összeség. *Perg.*

COLLEGALE jus: gyűlekezeti törvény. *Fog.* Egyenlőtársi törvény. *Fog.*

COLLEGIATA ecclesia: társaságos egyház. *V-gyűjt. P-gyűjt.* Társas egyház. *P-gyűjt. HM. Fog.* Collegiomas egyház. *Czöv.* Széketlen káptalani egyház. *Szlem.* Széketlen egyház. *Perg.*

COLLEGIUM: 1) czél. *Kézir. RW.* Gyülekezet. *Kun. Fog. Debr. RW.* Társulat *Fog.* Gyüledelem, társaság. *Bar. vm.* Tisztársaság, ügytársaság. *Debr.* 2) anya-oskola v. iskola. *Fog. Debr.*

COLLEGIUM finantiale: köz kincstárigazgató v. köz kincstári hivatal. *Szlem.*

COLLIMARE: arányozni. *Pauly. Puky. Debr.* Hozzá vetni. *Debr.*

COLLIMATIO: arányzás, hozzávetés. *Cur. HM.*

COLLIMATIVE: arányozva, hozzávetve, hozzávetőleg. *Puky. Debr.*

COLLIMITATIO: közhatárosság. *Köles.*

COLLIMITANEUS: határos. *Cur. HM.*

COLLISIO: megütközés, ütközet. *Ujfal.* Egybeütközés. *Pauly. Puky. Fog. Villongás. Puky.* Összeütközés. *Fog. Bar. vm.* Viszálokodás, izetlenkedés, háborúkodás. *Bar. vm. HM. Dien.* Ellenkedés, ellenkezés. *Perg.* Ütközés, koczkodás. *Kun.*

COLLISIO legum: törvények' öszszeütközése. *Czöv. Szlem.* Törvényeknek egymással ellenkezései. *Szlem.* Törvények' ellenkezése. *Perg.*

COLLISIO officiorum: kötelességek' öszszeütközése. *Mest. Czöv. Szlem.* Kötelességek' küzdése. *Mest.* Hivatalbeli ellenkedés. *Perg.*

COLLO: esomó, colli esomók. *Fog.*

COLLUCTATIO: tusakodás. *Bar. várm.*

COLLUDERE: czimboráskodni. *Bar. vm. Puky.* Czimborálni. *Pauly. Puky. Szirm.* Egyetérteni, öszveszítani. *Bar. vm.* Kézre játszani. *Puky.* Vele tartani. *Párizp.* Titkos egyetértésben lenni. *Márt.* Vele egyetérteni. *Mokry.* Egy kézre játszani. *Perg. Fog.* Öszveszövetkezni. *Fog.*

COLLUSIO: czimborálás. *Cur. HM. Fog.* Czimboráskodás. *Puky.* Egyetértés 'stb. *Bar. vm.* Kézre játszás. *Pauly. Márty.* Mással tartás. *Párizp.* Titkos egyetértés. *Márt.* Játszodtatás. *Helz.* Egy kézre játszás. *Perg. HM.* Csinálmány, játszottatás. *RW.* Öszszeszövetkezés. *Fog.*

COLLUSTRATIO urbium: városok' éjjeli világosítása. *Szlem.*

COLLYBISTES: pénzváltó. *Cur.*

COLONELLUS: ezredes. *Fog. Bar. vm. Pauly. Puky. HM.* Ezrednagy. *Bar. vm. Pauly.* Főezredes, főstrázsamster, főörnagy. *Czapó.*

COLONI partiarum: részes jobbágyok. *Czöv.* Részes földmives, vagy részben minélő paraszt. *Szlem.*

COLONIA: gyarmat, telep. *Fog. Kun. HM.* Szállás-telepedék. *V-gyűjt.* Szállítmány. *Georch. Pauly.* Új-gyarmat. *Czöv. Szlem.* Telepedés v. gyarmat, v. megszállás. *Puky. Pauly.* Utlak. *Bar. vm.* Lakság. *Bál.* Szállás. *Fog.*

COLONIALHANDEL: gyarmattőzs, gyarmatkereskedés. *Fog.*

COLONIALWAARE: gyarmatáru. *Fog.*

COLONICALIS: jobbágyi. *Cur. Fog.* Földészi. *Fog.*

COLONICALIS fundus: jobbágytelek. *Kun.* I. Colonialis sessio.

COLONICALIS sessio: jobbágyi telek. *Cur.* Jobbágy-telek. *Fog. HM.* Jobbágházhely, v. telek, jobbágyhely. *Márt. Puky.*

COLONICATUS perpetuus: örökös jobbágyság. *Georch. Szlem. Czöv.* Örökös szolgaság. *Czöv.*

COLONORUM migratio, emigratio, v. transmigratio: jobbágyköltözés. *Puky. Márt. Pauly. HM.* Jobbágy el- v. kiköltözés. *Cur.*

COLONUS: 1) jobbágy. *Cur. Puky. Kun. Kölcs. V-gyűjt. P-gyűjt. Czöv. Szlem. Pauly. Márt. Fog. HM.* 2) telkes jobbágy, telkes. *Fog.* Telkes gazda. *Cur. Puky. Szirm. Márt. Pauly. V-gyűjt.* Helyes gazda. *Márt. Pauly. V-gyűjt.* Jobbágyi-gazda. *Georch.* Lakos, földmivelő jobbágy. *Bar. vm.* 3) földész (agricola). *Fog.*

COLONUS colonialis: jobbágyi sessio, telek. *Cur.*

COLONUS fugitivus: szökevény jobbágy. *Cur.*

COLONUS integrae, vel mediae sessionis: egész v. félhelyes jobbágy. *V-gyűjt. Georch. Czöv.* Egész v. fél telkes v. telkű jobbágy. *Szlem.*

COLORES (in Armal.) miniatus: veres, — coelestinus: kék, — hermelinus: hölgy, — mus ponticus: petymeg, — prasinus: zöld. *HM.*

COLOSSALIS: nagyszerű. *Fog.*

COLUMNA. 1) hasáb; 2) oszlop.

Kun. Fog. Rovat, szelet, hasáb. *Fog.*

COLUMNA infamis: pelengér. *Cur. Szlem. HM. Fog.* Szégyenkő, bitófa. *P-gyűjt. HM.*

COLUMNALITER: oszloposan. *Puky.* Oszlopszeresen *Fog.* Hasábosan. *Csapó. HM.*

COMBINARE: összeilletni, egybevetni. *Kun. Puky.* Összevetni, v. hasonlítani. *Perg.* Összevetni, összeillesztetni, illesztgetni. *Fog.*

COMBINATIO: egybevetés. *Cur. Bar. vm. Puky. HM.* Összevetés, v. hasonlítás. *Perg.*

COMBINATIVE: összeillesztve. *Kun.*

COMBINATORIUM instrumentum: egybevető oklevél. *Cur.* Öszveillető, vagy egybeszerkeztető eszköz, v. oklevél. *Puky.* Összevető, v. hasonlító iromány. *Perg.*

COMES: gróf. *P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. HM. Fog.* Ispán. *V-gyűjt. Szirm. Perg. HM.* Bíró. *Szlem. Horv. Istv.*

COMES agasonum regionum: királyi lovászok' ispánja, grófja, v. bírája. *Szlem.* I. Magister agasonum.

COMES armigerorum regionum: király' fegyvernekeinek v. fegyvereseinek grófja, ispánja, v. bírája. *Szlem.*

COMES bochariorum, vel buchariorum regis, v. reginae: a' király' v. királyné' pohárnokainak grófja, v. bírája. *Szlem.* I. Magister pincernarum.

COMES byssenorum: biszenok' grófja, ispánja v. bírája. *Perg.*

COMES camerae regiae: királyi kamara' grófja, v. ispánja. *Szlem.*

COMES campi Turpolya: a' turpolyai nemesek' főbírója. *Pauly.* Turmezei nemesség' vidéki főbírája. *HM.*

COMES cancellariae regis, vagy reginae: király, v. királyné' kancelláriájának grófja, v. ispánja. *Szlem.*

COMES castri : vár' grófja. *Czöv. Szlem. Perg.*

COMES curialis : udvari ispán. *Perg. Czöv. Udvari bíró. Szlem. Udvarbíró. Perg.*

COMES curialis regis : király' udvarbírája. *Szlem. Királyi udvarbíró. Perg.*

COMES falconariorum regis : király' solymárjainak, v. madarászainak ispánja v. bírája. *Szlem. Királyi kaszások' bírája. Perg.*

COMES Jasigum et Cumanorum : jászok, és kunok' ispánja. *V-gyűj. Szlem. — bírája. Perg.*

COMES palatii, v. palatinus : királyi palota', v. királyi udvar' ispánja, v. grófja. *Szlem. Nádor v. nádor ispán. HM. l. Palatinus.*

COMES parochialis, v. parochianus : vármegye' ispánja. *Helt. Puky. Pauly. Vármegye' igazgatója. Georch. Vármegye' ispánja. Szlem. Az vármegye ispánja külső vitélő nemes személy. RW. (Annyi mint főispán). l. Supremus Comes.*

COMES praeconum regis v. reginae : a' király' vagy királyné' hirdetőinek ispánja. *Perg. Szlem.*

COMES Saxonum : szászok' ispánja, v. bírája. *Szlem. Perg.*

COMES Scepusiensis : szepesi gróf. *Georch. Szlem. V-gyűjt. Szepesség' ispánja, v. bírája. Perg.*

COMES Siculorum : székelyek' ispánja. *V-gyűjt. Szlem. Perg. Székelyek' bírája. Perg.*

COMES supremus, l. Supremus comes, és Comes parochianus.

COMES tavernicorum : tárnokok' ispánja, grófja, v. bírája. *Szlem. Tábornokok' ispánja. V-gyűjt. l. Magister tavernicorum.*

COMES Temesiensis : temesi gróf v. ispán: *V-gyűjt. Szlem. Georch. Czöv. Perg.*

COMES udvornicorum regis : királyi udvarnokok' ispánja, v. bírája. *Perg. Szlem.*

COMES venatorum regis : királyi vadászok' ispánja, vagy bírája. *Szlem.*

COMETANEUS, l. Commetaneus.

COMITATUS : vármegye. *Fog. Puky. Pauly. Megye. Fog.*

COMITIA : országgyűlés. *Fog. Georch. Czöv. Szlem. Pauly. Diéta, gyűlés. RW. l. Diéta.*

COMITISSA : grófné, v. grófi hajadon, gróf kisasszony. *Puky. Grófnő. Perg.*

COMMANDITÄR : kultárs. *Fog.*

COMMANDITE : kultársulat; fióktözs, fiók kereskedés. *Fog. — Tömegítés, öszvesítés. Fog.*

COMMANDO : vezéd, vezédség. *Bar. vm. 1) hadi kormány, v. parancsnokság, vezérlet; 2) vezérlés, vezérség. Perg.*

COMMANDO generale; hadikormányszék. *HM.*

COMMASSATIO : öszsesítés. *Cur. Törr.-czikk. HM. Tagosítás. HM.*

COMMASSATIO et urbanialis regulatio : urbéri rendezés és öszsesítés. *Törr.-czikk. Tagosítás és urbéri szabályozás. HM.*

COMMASSATIO ratarum divisionalium : osztályrészek' öszsgegyűrása. *Czöv. Osztályrészek' egybehalmozása. Szlem. Osztályrészek' öszsesítése. Perg.*

COMMASSATIO seu convasatio camporum fodinalium (J. Met.) : bányatere-öszvesítés. *Perg.*

COMMASSATIO tenutorum : földbirtok' öszsesítése. *Perg.*

COMMATER : kereszt-anya. *Mest. Szlem. Komaasszony. Mest.*

COMMEATIO : jövés menés. *Puky. Pauly.*

COMMEATUS : 1) jövet menet. *Puky. Pauly. HM. Szabad menet, járás menés. Bar. vm. 2) tábori eleség. Puky. Pauly. HM. Eledel. Pauly. 3) menedék-level. Bar. vm.*

COMMEATUS publicus : közönseges járás menés. *Czöv.*

COMMENDANS : parancsnok. *Kun. Fog. Vezéds. Bar. vm. Hadi előjáró v. rendtartó v. parancsoló. Puky. Hadi parancsnok. Perg.*

COMMENDANS arcis : várnagy. *Bar. vm.* Várparancsnok. *Perg.*

COMMENDATIO : ajánlás. *Cur. Kun.* Ajánlat, — sui : ajánlkozás. *Kun.*

COMMENDATOR ordinis (Jus. Can.) : Szerzet' feje. *Perg.*

COMMENDATOR ordinis alicuius equestris : közép rangu keresztes vitéz. *Fog. Puky.* Középkeresztes vitéz. *Pauly. HM. I. Eques.*

COMMENSURARE : 1) fölmérni; 2) hozzámérskelni. *Fog.*

COMMENTARE : fejtegetni, magyarázni. *Kun.*

COMMENTARI : értelmezni. *Fog.*

COMMENTUM : költemény. *Szirm. Mokr. Költés. Mokr. Költött dolog. Mokr. Regény. Sztrók.*

COMMERCIALE operatum regnicolari deputationis : kereskedelmi országos választmányi munkálat. *HM.*

COMMERCIALIS : kereskedésbeli. *Puky.* Kereskedési. *Kun.*

COMMERCIALIS bilanx, l. Bilanx commercialis.

COMMERCIUM : 1) kereskedés, kereslet, kereskedelem. *Fog. Bar. vm. Puky. Pauly. HM.* Váltás, árútétel. *Styl. canc.* 2) együttértés, egyesülés, közösködés. *Bar. vm.* Közösülés, közlekedés. *Perg. Fog. Tózslet. Fog.*

COMMERCIUM activum : nyereség-hajtó kereskedés. *Szlem.*

COMMERCIUM consumptionis : élelemre 's emésztésre szolgáló áru kereskedés. *Szlem.*

COMMERCIUM exportativum : árukivívó kereskedés. *Szlem.* Külkereskedés. *Perg.* Kiviteli kereskedés. *HM. I. Commercium externum.*

COMMERCIUM externum : külső kereskedés. *Szlem.* Külkereskedés. *Perg.*

COMMERCIUM importativum : árn-behozó kereskedés. *Szlem.* Beviteli kereskedés. *HM.*

COMMERCIUM internum : belső vagy országbeli kereskedés. *Perg.*

COMMERCIUM litterarum : levelezés. *Puky. Pauly. HM.* Levélváltogatás. *Bar. vm.*

COMMERCIUM passivum : veszteséges kereskedés. *Szlem.*

COMMERCIUM publicum : közönséges kereskedés. *Czöv.* Közkereskedés. *Szlem.*

COMMERCIUM transiens, seu oeconomicum : árut hazán áthordó v. i. gazdaságos 's szállító kereskedés. *Szlem.* Átviteli kereskedés. *HM.*

COMMETANEUS : határos. *Cur. Szirm. Czöv. Szlem. Puky. Fog. HM.* Szomszéd. *Puky.* Határos szomszéd. *Pauly. Helt. Moln. Fog.* Szomszéd-határos. *Bar. vm.* Határköz - jegyes. *Vajd. Mesgyés. Sztrók.*

COMMINATIO : fenyegetés. *HM.*

COMMINATIO incendii : tűzzel fenyegetés. *Cur.* Égetéssel való fenyegetés. *Szirm.* Égetéssel fenyegetés. *Pauly. Helt.*

COMMINATUS : megfenyegetés. *Puky.*

COMMISS : segéd, tőzssegéd. *Fog.*

COMMISSARIATICA assignatio : biztossági kijelelés v. kimutatás v. kirendelés. *Bar. vm.* Biztossági utalvány. *HM.*

COMMISSARIATICUM : tartomány-biztossági. *HM.*

COMMISSARIATICUS : biztossági *Fog. Kun. Debr.* Biztosságbeli. *Puky. Bar. vm.* Adószállítási. *Debr.*

COMMISSARIATUS : biztosság. *Bar. vm. V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem.*

COMMISSARIATUS provincialis director : tartományi biztosság' főigazgatója. *Szlem.* Tartománybiztosság' főigazgatója. *HM.*

COMMISSARIUS : biztos. *Cur. Fog. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Czöv. Szlem. Georch. Stett. Kun. HM.* Bizatos. *Kun.* Hagyott bíró. *Kézir.* Bizományos. *Csapó.*

COMMISSARIUS bellicus : hadi biztos. *V-gyűjt. Bar. vm. HM.*

COMMISSARIUS campestris : mezei biztos. *P-gyűjt. HM.*

COMMISSARIUS contractionalis: fekvő katonai biztos. *V-gyűjt. HM. Fekvő katonaságra ügyelő biztos. Bar. vm. P-gyűjt.*

COMMISSARIUS gentis: nemzet' biztosa. *Szlem. Nemzeti biztos. Perg.*

COMMISSARIUS politicus: köz rendre ügyelő biztos. *Szlem. Polgári biztos. Bar. vm. Rendőri biztos. Sztrók. Csendbiztos. HM.*

COMMISSARIUS districtualis: kerületbeli biztos. *V-gyűjt. Kerületi biztos. HM. I. Com. provincialis.*

COMMISSARIUS magazinalis: esür-biztos. *Bar. vm. HM. Páhói, rak-tári biztos. Sztrók.*

COMMISSARIUS provincialis: tartománybeli biztos. *V-gyűjt. Kerületbeli tartomány' biztos. P-gyűjt. Tartomány' kerületbeli biztosa. Szlem. Tartományi biztos. Bar. vm. Tartománybiztos. HM.*

COMMISSARIUS provincialis substitutus: tartománybeli másod biztos. *V-gyűjt. Kerületbeli tartomány' albiztosa. P-gyűjt.*

COMMISSARIUS provincialis superior: tartománybeli első biztos. *V-gyűjt. Kerületbeli tartomány' főbiztosa. P-gyűjt. Tartományi főbiztos. Perg.*

COMMISSARIUS provincialis supernumerarius: tartománybeli szerlelet való biztos, számfeletti tartomány-biztos. *Perg.*

COMMISSARIUS regius: királyi biztos. *Bar. vm. P-gyűjt. HM.*

COMMISSARIUS sanitatis: egészségbeli biztos. *Bar. vm.*

COMMISSARIUS stabalis: fenyedbeli v. fenyedi biztos. *Bar. vm. Főtisztkari biztos. Perg.*

COMMISSARIUS substitutus: albiztos. *HM.*

COMMISSARIUS trajectus: révi biztos. *Bar. vm. Révbiztos. Perg. HM.*

COMMISSARIUS transennalis: utazó katonaságra ügyelő biztos. *Bar. vm. P-gyűjt. Utazó katonai biztos. V-gyűjt. Puky. Katona utazási*

biztos. *Perg. Utazókatonasági biztos. HM. I. Commis. magazinalis.*

COMMISSARIUS viarum: uti biztos. *V-gyűjt. HM. Utakra vigyázó biztos. P-gyűjt.*

COMMISSIO: 1) meghagyás, megbizás. *Cur. Helt. Puky. Szlem. Pauly. HM. Reábizás, meghagyás. Bar. vr. Megbizás. Köles. Hagyomány. Puky. Georch. Czöv. Hagyomány, parancsolat. Mest. 2) biztosság. Cur. Fog. V-gyűjt. Georch. Puky. Pauly. Stett. HM. Biztalom. Bar. vm. Küldöttség, bizottság. Czöv. Széch. gr. Bizomány. Stett. Fog. Kun. Megbizat. Kun.*

COMMISSIO decoratoria: szépítő biztosság. *HM.*

COMMISSIO ecclesiastica: egyházi dolgokra ügyelő biztosság. *Puky P-gyűjt. Egyházi biztosság. Perg. HM.*

COMMISSIO juridica iudicium: bírának törvénybeli meghagyása. *Pauly. RW.*

COMMISSIO literaria: tudomány-biztosság. *HM.*

COMMISSIO neoquistica: njszerzeményi biztosság. *Puky. Pauly. Georch. HM. Ujkeresményi biztosság. Fog. Jusoknak újonan való megvizsgálásokra kirendeltetett biztosság. Czöv. P-gyűjt. Neoquistica biztosság. Cur. Jog-vizsgáló biztosság. Perg. Debr.*

COMMISSIO regia: királyi biztosság. *Puky.*

COMMISSIO studiorum: tudományokra ügyelő, v. iskolai biztosság. *V-gyűjt. P-gyűjt. A' tudományokra ügyelő biztosság. Puky. Tudományi biztosság. Debr. Perg. Tanulmányi biztosság. Mak. HM.*

COMMISSIO urbarialis: nrbéri biztosság. *HM.*

COMMISSIONALIS v. commissariaticus: biztosságbeli, biztossági. *Fog.*

COMMISSIONÄR, commissarius: megbizott. *Vált. Fog. Bizományos. HM. Fog.*

COMMISSIONATUS : megbizott. *Cur. Kölcs. P-gyűjt. Puky. HM. Fog. Bizott. Fog. Meghitt. Puky. Reáparancsolt. P-gyűjt. Georch. Kiparancsolt, reá bizott. Czöv. Előre kirendelt. Szlem. Kirendelt. Perg. Bizományos. Kun. Fog. Küldött. HM.*

COMMISSIONIS assessor : biztossági ülnök. *Csapó.*

COMMISSIONIS praeses : biztosság' előlölője. *Puky. Biztosság' elnöke, biztossági elnök. Perg.*

COMMISSUM : bizomány. *Fog. HM. l. Commissio.*

COMMITTENS : 1) megbízó. *Cur. Vált. Kölcs. Puky. Pauly. Kun. Bizó. Fog. Meghatalmazó. Puky. Pauly. 2) küldő. Cur. Puky. Fog. Kiparancsoló. Czöv. Meghagyó, előre kirendelő. Szlem. RW. Fog. Küldő. Csapó.*

COMMITTERE : megbizni, meghagyni, meghatalmazni. *Puky. Pauly. Fog. Megrendelni. Fog.*

COMMIXTIO : egyelítés. *Mest. Vegyítés. Czöv. Mest. Összevegyítés. Szlem.*

COMMODANS : kölcsön adó. *P-gyűjt. Lex. Czöv. Puky. Márt. Pauly. Átadó. Czöv. Kölcsön adófél. Szlem. Kölcsönöző. Puky. Pauly. Márt. Haszonkölcsönadó. Ujjfal. Haszonbitelező, haszonkölcsönző. Fog. Perg.*

COMMODATARIUS : használó. *Pauly. Georch. Perg. Puky. Kölcsönvevő. P-gyűjt. Lex. Puky. Átvevő v. kölcsönöző. Czöv. Haszonvételeke vevő. Szil. Kölcsönvevő fél. Szlem. Haszon-kölcsönvevő. Fog. Ujjfal. Haszon-kölcsönözött. Perg.*

COMMODATIO : kölcsönözés. *Szlem. Haszon-kölcsönözés. Perg.*

COMMODATOR : lütelező. *Puky. l. Commodans.*

COMMODATUM : haszonkölcsön. *Cur. Fog. Perg. P-gyűjt. HM. Fog. Haszonkölcsönözés. Ujjfal. Kölcsön. P-gyűjt. Lex. Czöv. Szlem. Puky. Szirm. Márt. Mok. Pauly.*

Használat. *Puky. Georch. Pauly. Haszonra adott. P-gyűjt. Czövek. Kölcsönözöt. Lex. Használatra adott. Sztrók. Haszon-kölcsönözöt. Perg.*

COMMUNE : könnyü szerrel, könnyedén. *Fog. Kényelmesen, honiassan. Kun.*

COMMUNITAS : kényelem. *Fog. Stett. Debr. Kun. HM. Kényelet. Fog. Könnyítés, köz haszon, alkalmas, alkalmatosság, alkalom. Bar. vm. Könnyebbség. Georch. Jobblét. Debr. Honiasság. Kun.*

COMMODUM : haszon. *Cur. Fog. Puky. HM. Haszonbeli kölcsön, használat. Bar. vm.*

COMMODUS : kényelmes. *Fog.*

COMMUNE jus : köz- v. közös jus. *Cur. HM.*

COMMUNES expensae : közös költség. *HM.*

COMMUNICARE : közleni. *Fog. Puky. HM. Tudtára adni. Puky. Közösülni. Fog. Közlekedni. Csapó.*

COMMUNICARI : közösülni. *Fog.*

COMMUNICATIO : 1) közlés. *Cur. Fog. Puky. Bar. vm. HM. Fog. 2) közösülés, közlekedés. Fog. HM. Öszveköttetés. Puky. Közlekedés. Törn.-czikk.*

COMMUNICATIO litterarum : levélközlés. *Georch. Szlemenics.*

COMMUNICATUM : közlemény. *Fog. Közölvény. Csapó.*

COMMUNIO : 1) közösség. *Cur. Puky. Fog. Márt. Pauly. HM. 2) közösülés, közlekedés. Fog. Közösödés. Puky. Pauly. Márt. Közöséges egyezés. Moln.*

COMMUNIO juris : jus' közössége. *Cur. Czövek. Szlem. Köz jus. P-gyűjt. Márt. Jusbeli köz v. közösség. P-gyűjt. Köz igaz. Puky. Jog-közösség. Perg.*

COMMUNIO juris et sanguinis : vérség és osztályosság. *Cur. Puky. Márt. P-gyűjt. Pauly. Vérség és jusbeli köz. P-gyűjt. Jusnak és vérségnek közössége. Szlem. Ig- és vérbeli közösség. Bar. vm. Jog-*

és vérségi közösség. *Perg.* Vér- és jogközösség. *HM.*

COMMUNIO positiva : állítható közösség. *Ujfal.*

COMMUNIO rerum : közösség. *Mest. Georch.* Közjus. *Szil.* Közűsködés. *Georch.* Vagyon v. jószág' közössége, javak' közössége. *Szlem.* Holmik' közössége. *Perg.*

COMMUNIO rerum mixta : egyes közösség. *Ujfal.* Holmik' tagadó közössége. *Perg.*

COMMUNIO rerum primæva : világ-kezdeti közösség. *Mest.* Javak' eredeti közössége. *Szlem.* Holmik' eredeti közössége. *Perg.*

COMMUNIO sanguinis : vérség. *Cur. Márt. Puky. P-gyűjt. Georch.* Vérségbeli köz. *P-gyűjt.* Vérnek közterjesztése, vérség' közössége. *Czöv. Szlem.* Vérségi közösség. *Perg.*

COMMUNIONEM juris fovere : közet tartani hozzá. *Puky.* Jogközösséget tartani. *Perg.*

COMMUNIS : 1) köz, közös. *Cur. Puky. Pauly. Fog.* Többeket illető, közönös. *Kun. Perg.* 2) közönséges. *Fog. Cur.* I. Generalis, és publicus.

COMMUNIS aestimatio : közönséges bees. Közönséges becsü. *HM. Cur.* Köz böcs. *RIV.* I. Aestimatio.

COMMUNIS inquisitio : közös tanu-vallatás. *Cur.* Köz vallatás. *Puky. Pauly. Helt.* Közös esketés. *Vajda.* Közönséges tanuvallatás. *HM.* I. Inquisitio.

COMMUNIS locus : közhely. *Pauly. Puky. Helt.*

COMMUNITAS község. *Cur. Bar. vm. Pauly. Puky. Fog. Kun. P-gyűjt. Georch. HM.* Közönség. *HM. Puky. P-gyűjt. Pauly. Szlem. Czöv.* Köznép. *Puky.*

COMMUNITAS aequalis : egyenlő közönség. *Czöv. Szlem.*

COMMUNITAS electa : választott közönség. *Kölc.*

COMMUNITAS inaequalis : nem

egyenlő község. *Szlem. Czöv.* Egyentelen v. egyenlőtlen község. *Csapó.*

COMMUNITAS libertina : szabados község. v. közönség. *Szlem. Czöv.*

COMMUNITAS nobilitaris : nemes község v. közönség. *Szlem.*

COMMUNITAS privilegiata : szabados község. *Cur. Puky. Szlem.* Szabad közönség. *Puky. Pauly.* Privilegiált község. *P-gyűjt. P-gyűjt.* Kivált község. *Georch.* Szabadalmas, v. szabadékos község. *Perg.*

COMMUNITAS rustica : paraszt község. *Szlem.*

COMMUNITER : közönségesen. *Bar. vm.*

COMMUTATIVE : felváltva, váltólóg, felecsereelve. *Bar. vm.*

COMPAGES : alkotás. *Czöv. Szöveték, szerkezet. Sztrok. HM.* Nyaláb. *HM.*

COMPAGNIE : társ, társulat, társaság. *Fog.*

COMPAGNON : társ. *Fog.*

COMPARERE : megjelenni. *Pauly. Kun. Puky.* Előállni, jelenlenni. *Moln. Mokr. Párizp.* Jelenkezni. *Kun.*

COMPARERE per se, v. per procuratorem : személyesen v. képviselő által megjelenni. *Puky. Pauly.*

COMPARITIO : megjelenés. *Cur. Fog. Pauly. Puky. P-gyűjt. Georch. Kun. Czöv. Szlem. Szirm. Márt. HM.* Beállítás. *Szirm. Márt. Helt. Kézir.* Jelenkezés. *Kun.*

COMPARITIO medio mandatarii : törvényes meghatalmazott általi megjelenés. *Cur.* Törvényes megbízott általi megjelenés. *Perg.*

COMPARITIO per procuratorem : ügyvéd általi megjelenés. *Cur.*

COMPARITIO per se : személyesen való megjelenés. *Cur.* Személy szerinti megjelenés. *Perg.*

COMPARITIO personalis : személyes megjelenés. *Cur.*

COMPARITIONIS dies, v. terminus: megjelenés' határ - napja. *Cur. Puky. Pauly. Megjelenésre kiszabott határnap. Márt. Puky.*

COMPASCUM: közös legelő. *Cur. Puky. Pauly. Márt. HM. Közös legeltetés. Cur. Közönséges legeltető hely. Moln. Párizp. Közlegelő. Fog.*

COMPASS: iránytű, delejtő. *Fog.*

COMPASSUALES, compassus: átküldő levél. *Vált. HM. Fog. Végrehajtást eszközölő levél. Cur. Általtevő v. által-késérő levél. Puky. Pauly. Márt. Itélet' végrehajtását eszközölő levél. Szirm. Általtevő, v. állallépő levél. V-gyűjt. Által-késérő v. törvény-levél. P-gyűjt. Megkérő levél. Georch. Általkésérő levél. Czöv. Szlem. Végrehajtást általszállító bírói levél. Szlem. Állallépő, v. itéletet végrehajtató v. kísérő, v. átvevő levél. Pauly. Megkereső levél. HM. Fog. Megkeresvény. Fog.*

COMPASSUS: 1) végrehajtás' eszközzése. *Cur.* 2) áltvivő levél. *Husz. Átvevőlevél. Kun. I. Compassuales.*

COMPATER: keresztatyja, koma, kereszt-koma. *Mest.*

COMPATIBILIS: össze- v. egybeférhető. *Cur. HM. Össze- v. megférhető. Fog. Összeférő. Kun.*

COMPATIBILITAS: összeférhetőség. *Puky. Fog. Megférhetőség. Fog.*

COMPENDIOSUS: rövid foglalatú. *Bar. vm. Kicsinyletes, rövidletes. Perg.*

COMPENDIUM: rövid foglalat. *Bar. várm. Kimelés, rövidítés. Debr. Kicsinylet. Perg. Rövidlet. Perg. Kun. Fog. Kuntázat. Kun.*

COMPENSARE: kipótolni, megtéríteni. *Puky. Szirm. Kun. Márt. Párizp. Mokry. Megfizetni. Párizp. Molu. Megfordítani. Szirm. Párizp. Beszámítani, kölcsönösen leróni. Fog.*

COMPENSATIO: kipótlás, megtérítés. *Cur. Puky. HM. Beszámi-*

tás. Fog. Vált. Stettn. Kárpótlás, visszapótlás. Köles. Egymásba való tudás. Dien. Pótolás, megtérítés, forbátlat. Pauly. Helyre pótlás. Czöv. Kiegyenlítés. I. Aadaequatio. Viszonszámítás, kölcsönös beszámítás. Fog. Betudás, kipótlás. Fog.

COMPENSATIO damni: kárpótlás, kipótolás. *P-gyűjt. Kárnak megtérítése. Georch. Kárnak visszapótolása. Czöv. Kárpótlás, kármegtérítés. Szlem. HM.*

COMPENSATIO mutuarum practensionum: lahajlás. *Georch. Kölcsönös tartozások' felváltása. Szlem. Adóssággal való eserelés. Ujjfal. Követelések' kölcsönös kipótolása, v. kiegyenlítése. Perg.*

COMPERENDINATIO: halogatás. *Bar. vm.*

COMPERIRE: kitapogatni. *Czöv. Tapasztalni. Perg. HM.*

COMPESCERE: megzabolázni. *Puky.*

COMPETENS: 1) illető. *Cur. Fog. Puky. Köles. Kun. Perg. Illendő. Puky. Nán. 2) vetélytárs, versenytárs. Fog.*

COMPETENS forum: illő ítélőszék. *Vajd. Illető ítélőszék, v. bíróság. Perg. I. Competentia fori.*

COMPETENS iudex: illendő bíró. *Szirm. Márt. Illető bíró. Puky. Perg. Debr.*

COMPETENTIA: 1) illetvény, illeték. *Fog. Illetmény. Puky. Pauly. HM. Illető rész. Puky. Czöv. Vártság, járnány, járadék. Bar. vm. Valakit illető rész. Szlem. 2) illetőség. Cur. Fog. V-gyűjt. Puky. HM. Illendőség. V-gyűjt. Vajd. Illedékenység. Kézir. 3) vetélkedés. Fog.*

COMPETENTIA fori: bíróság' illetősége. *Cur. V-gyűjt. Bíróság' illendősége. V-gyűjt. Törvény-szék' illősége. P-gyűjt. Czöv. Perhez illő bírói hatalom, bíróságnak perhez illősége. Szlem. Bírósági illetőség. Perg.*

COMPETENTIA iudicatus: bíró'

illetősége. *Fog.* Itélési illetőség. 1. *Competentia fori.*

COMPETENTIAM (ad suam) relegare : illetőbirósághoz , vagy utra igazítani , illetőséghez utasítani. *H.M.*

COMPETITOR : vetelkedő társ , vetelkedő társ , együtt-kereső. *Perg.* Versenytárs. *Sztrók.* Vetélytárs. *H.M.*

COMPILARE : toldozni , összeaggatni. *Kun.* Összeirogatni , vagy szedegetni *Csapó.*

COMPILATAE constitutiones : Erdélynek öszveszedett rendelkezései. *Szlem.* Erdélynek egybe szedett rendeletei , v. törvényei. *Perg.* Egybeszedett törvény. *H.M.*

COMPILATIO : összeirogatás , öszveszedetés. *Bar. vm.* Toldozat. *Kun.*

COMPLACENDI studium : tetszőkorság. *Czör.* Tetszvágy. *Perg.* *H.M.*

COMPLACENS : tetszékeny. *Kun.* *Fog.*

COMPLACENTIA : tetszékenység. *Fog.* *Kun.* Megtetszés , tetszészvágy. *Puky.* Kedv-keresés. *Debr.*

COMPLANARE : elintézni. *Puky.* *Szirm.* *Márt.* *Kun.* *Debr.* Elegyengetni. *Mokr.* *Debr.* Megegyengetni. *Moln.* Barátságosan elvégezni. *Szirm.* *Márt.* Eligazítani. *Debr.* Elegyeníteni. *Perg.* Kiegyenliteni. *Kun.*

COMPLANATIO : 1) elegyenlítés. *Cur.* Elegyengetés. *Fog.* *Bar. vm.* Elsimitás. *Fog.* Elegyenítés. *Bar. vm.* 2) megegyeztetés. *Fog.* Eligazítás , egyeztetés. *Bar. vm.* Elinítés. *Fog.* *Puky.* Jó móddal való elvégezés. *Puky.* *H.M.*

COMPLANATIO magasinalium anticipationum : a' csüribeli előreszolgáltatásoknak elegyenítése v. egyengetése. *Bar. vm.*

COMPLEMENTARIUS : számtartó. *S ett.*

COMPLEMENTUM justitiae : igaztétel. *Szirm.* *Márt.* Igazság' teljesítése. *Perg.*

TÖRV. TUD. MŰSZÓTÁR.

COMPLETARE : pótolni , betölteni , teljesíteni. *Puky.*

COMPLETATIO tyronum : ujonczoknak tel- vagy kipótlása. *Bar. vm.* Ujonczkiegészítés. *H.M.*

COMPLEX : büntárs , czinkos. *Cur.* *Puky.* *Szlem.* *H.M.* Társzimbora. *Puky.* *Pauly.* *Szirm.* *P-gyűjt.* *Fog.* Vétéktárs , büntárs. *Fog.* Társ-czinkos. *V-gyűjt.* Czinkos , czinkos társ. *Mest.* Összeség , öszlet (a' keresk.). *Fog.*

COMPLEXIO corporis : testi alkotás. *Cur.* Testi állatás , természet. *Bar. vm.* Testalkotás , testalkat. *H.M.*

COMPLEXUS : foglalat. *Stett.* *H.M.* Szerkesztvény. *Bar. vm.* Szerkezvény. *Perg.* Szerkezet. *Csapó.*

COMPLICARE : bonyolítani , szövevényesíteni (bonyolódni , szövevényesedni). *Csapó.*

COMPLICITAS : büntársaság. *Cur.* Czinkosság. *Cur.* *Puky.* *V-gyűjt.* Czimboraság. *Puky.* *Márt.* *Szlem.* *P-gyűjt.* Társaság. *Márt.* *P-gyűjt.* Büntársaság. *H.M.*

COMPLOTT : összeczimborásodás. *Puky.* Össze-szövetkezés , szövetezet. *Perg.* Czimbora. *Kun.* Czimboraodás , czimboraság. *Csapó.*

COMPONERE : 1) megegyeztetni , elintézni. *Fog.* *H.M.* Egyeztetni , eligazítani. *Puky.* *Márt.* Összébékeltetni , lecsendesíteni , összeegyeztetni. *Puky.* Jóvá tenni. 2) össze-tenni. *Perg.* Megegyezni. *H.M.*

COMPORARE : összehasonlítani. *Puky.* *Perg.* *Kun.* Megférni , összeolvasni v. egyengetni. *Bar. vm.* Öszvetartani. *H.M.*

COMPORIONATUS : részes birtokos. *Pauly.* *Puky.* Részbirtokos. *V-gyűjt.*

COMPOSITIO : 1) egyeztetés. *Cur.* *Pauly.* *Puky.* Eligazítás. *Puky.* *Pauly.* Összekötés. *Pauly.* Öszveszerkeztetés , elegyítés , öszverakás. *Puky.* Megalkuvás. *Helt.* Elinítés. 2) össze-tevés. *Perg.* Csinalmány. összetétel. *Kun.*

COMPOSITIO amica, vel amica-bilis, l. Amica.

COMPOSITUS: összetett, többszerű. *Fog.*

COMPOSSESSOR: közbirtokos, birtoktárs. *Cur. Puky. Fog. Kun. Pauly. V-gyűjt. Bar. vm. Georch. Czöv. P-gyűjt. HM. Közös birtokos. Szlem. Birtoktárs. HM.*

COMPOSSESSORATUS: közbirtokosság. *Cur. Pauly. Fog. Puky. Márt. P-gyűjt. Kun. Törv.-czikk. Közös birtokosság. Szlem.*

COMPOSSESSORIUM: közbirtok. *Cur. Fog. Kun. Czöv. Közös birtok. Szlem. Köz, v. együtt való birtok. Pauly. Puky.*

COMPRIVIGNUS: mostoha rokon. *Fog. Mostoha atyafi. Puky. P-gyűjt.*

COMPROBARE: be- v. megbizonyítani. *Cur. Márt. Puky. Bizan-golni. Kun.*

COMPROBATIO: bebizonyítás. *Gomb. Szlem.*

COMPROMISSIONALE iudicium: választott bíróság. *Cur. Fog. Kun. Kölcs. Közegyezeti bíróság. Debr. Perg. Meghívott bíróság. Kun. Megbizott bíróság. HM.*

COMPROMISSUM: 1) köz egyeztet. *Debr. Perg. Fogadás-kötés. Helt. Fogadás, kötés. RW. Szövetség. Kézir. Egybe ígérkezés. Bar. vm. Egyet akarás. Dien. Köz-megbizás. Puky. Pauly.* 2) bíró-választás. *Cur. Czöv. Közbíró-választás. Puky. Pauly.* Bíróságban lett megegyezés. *P-gyűjt. Pauly. Márt.* A' bíróságon megegyezés. *Szirm. Megbírálás. Márt. Georch. V-gyűjt. Czöv. Megbíráló kötés. Georch. Bíróválasztmány. Fog.* 3) bírói választó-levél. *Cur.* Közegye-zetbírósági levél, vagy bíró-választási levél. *Perg.* 4) választ-bíróság. *Ujfal.* Bíró-választottság. *Fogar.* Közegyezeti bíróság. *Perg.* Bíró-megbizási szerződés. *HM.* Kény-bíróság, bíróválasztmány. *Fog.* l. **Compromissionale iudicium.**

COMPROMITTENS: bíróválasztó.

Cur. Márt. Puky. Fog. Megbíráló. *Márt. Puky.* Közegyezetes fél, megbízó fél. *Perg.* — pars: bírói választófél. *Fog.*

COMPROMITTERE: 1) megbírálni. *Puky.* Közegyezetre lépni. *Debr. Perg.* Egybeígérkedni. *Bar. vm.* 2) veszedelméztetni. *Bar. vm.* Zavarba ejteni. *Zsebsz.* Kétesíteni, kétes helyzetbe hozni. *Debr.* 3) megbízni. *Perg.* Felelőssé tenni. *Kun.*

COMPROMITTERE aliquem: tárgyul mást kitenni. *Szirm. Puky.* Valakit zavarba ejteni. *Zsebsz.* Valakit kétesíteni, v. kétes helyzetbe hozni. *Debr.* — in aliquem: valakit bíróul választani. *Fog.*

COMPROMITTERE in iudicem, v. iudicatum: bírói választani. *Cur. Márt. Fog.* A' bírásban megegyezni. *Szirm. Márt.* Megbírálni. *Márt.* Valaki' ítéletére hagyni dolgát. *Mokr. Párizp.* Bíróságba egyesülni, v. bíróságot megbízni. *Perg.* Bíróság iránt közegyezetre lépni. *Debr.*

COMPROVINCIALIS: megyebeli. *Cur.*

COMPTANT, l. Contant.

COMPTOIR, l. Contor.

COMPULSORIALES litterae: nógató irás v. kényszerítő levél. *Puky. Márt.* Vállatási iromány. *Perg.* l. Mandatum compulsorium.

COMPULSORIUM mandatum: való-lató, v. vállatást rendelő parancsolat. *Cur. Fog.* Kénytető parancs. *Kun.* Vállató parancs. *HM.* l. Mandatum.

COMPUTARE: egybe számolni, össze számolni, v. számot vetni. *Puky.*

COMPUTUS: számvetés. *Cur. Bar. vm. Pauly. Szirm. Márt. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. HM.* Öszveszámítás. *Fogar.* Számolás. *Szlem. Kun.* Számszedés. *Bar. vm.* Számozás, számvétel, kölcsönös számolás. *Puky.* Köz számolás. *Debr.* Számadozás. *Kun.*

COMPUTUS commissariaticus : tartománybiztosi számvetés. *HM.*

COMPUTUS semestralis : 1) fél-
esztendei számvetél, v. számve-
tés. *Puky.* Félévi köz számolás.
2) félévi hadi köz számolás. *Debr.*

COMTOIR : kereskedők' irószobája, ügykamra. *Csapó.*

CONATUS delinquendi : gonosz-
tételi törekedés. *Szlem.* Vétkezési,
v. gonoszvági igyekezet. *Perg.*

CONATUS delinquendi proximus,
v. remotus : közel v. távoljáró tö-
rekedés a' gonoszvágra. *Szlem.*

CONCAMPBIUM : kölcsöncsere. *Cur.*
HM. Fog. Egybecserélés. *Cur. V-*
gyűjt. Szirm. Márt. Puky. Bar.
vm. Öszvecserelés. *Puky.* Kölcsön-
nös csereváltás. *Szlem.* Csere,
drincs, tokma. *Moln.* Viszontcse-
re. *Bar. vm.* Jóságcsere, viszont-
csere. *Fog. I.* Cambium.

CONCAMPBIALIS permutatio : cse-
re, drincs, tokma. *RW.*

CONCAVUS : homoru. *Kun.*

CONCEDERE : megengedni. *HM.*

CONCENTRATIO : középsülés.
Fog. Összevonás, összehúzás. *Bar.*
vm. Összesereglés, v. a' közép-
ponton való egybe gyülekezés.
Puky. Középpontosítás. *Perg.* Köz-
zeplítés, középsülés. *Kun. Fog.*
Összevonulás. *HM.* Központosít-
lás, központosítás. *Fog.*

CONCENTRATIO militiae : kato-
nai egybesereglés. *Debr.* Katona-
ság' egybe pontosítása. *Perg.*

CONCEPTIO : fogantatás. *Puky.*
Cur. Helt.

CONCEPTUALIS practicans : fo-
galmazó gyakornok. *Kun.* Fogal-
omgyakorló. *HM.*

CONCEPTUS : fogalom. *Kun. Fog.*
HM. Fogat, észfogat. *Kun. Debr.*
Eszmélet, képzelet. *Bar. vm.* Meg-
fogatja valamelly dolognak. *Puky.*
Szerkezet. *Debr.* Fogalmazat. *HM.*
Fogalmány. *Fog.*

CONCERNENS : illető. *Cur. Puky.*
Bar. vm. Fog.

CONCERNENS jurisdictio : illető
törvényhatóság. *Puky.*

CONCERTARE rem : megháyni-
vetni a' dolgot. *Puky.* A' dolgon
tanakodni, v. a' dolgot megrostál-
ni. *Perg.*

CONCERTATIO : értekezés, tana-
kodás. *Cur. HM.* 1) vetekedés
(Streich). *Fog.* Tusakodás. *Puky.*
Vél-vetél értekezés. *Bar. vm.* 2)
vitatás. *Fog.* Vetély, megvitatás.
HM. Vita. Fog. — diaetalis : or-
szággyűlési megvitatás. *HM.*

CONCESSIO : 1) engedés (actus).
Fog. 2) engedmény (res). *Fog.*
Szech. gr. Engedelcm. *Bál.* Enge-
dély. *Kun. Debr. HM. Fog.*

CONCILIARE : egyeztetni. *Fog.*
Puky. Összeegyeztetni. *Fog.* Bé-
keltetni. *Puky.*

CONCILIATIO : összefértetés.
Cur. HM. Megegyezés, megbékél-
tetés, egyeztetés. *Puky.* Össze-
egyeztetés, kibékülés. *HM.*

CONCILIUM (J. Can.) : egyházi gyü-
lekezet. *Bar. vm. P-gyűjt. Szlem.*
Mest. Szent gyülekezet. *Georch.*
Zsinat. *Helt. Kun. Fog.* Meg-
békélésre való gyűlés, sinat. *RW.*
Gyűlés, egyházgyűlés. *Fog.*

CONCILIUM dioecesanum : me-
gyebeli gyülekezet. *P-gyűjt. Szlem.*
Egyházmegyei gyülekezet, v. zsi-
nat. *Perg.*

CONCILIUM nationale : nemzeti
egyházi gyülekezet. *Szlem. P-gyűjt.*
Mest. Nemzeti egyházi zsinat. *Perg.*

CONCILIUM oecumenicum : kö-
zönséges egyházi gyülekezet. *Szlem.*
Czöv. P-gyűjt. Mest. Köz egyházi
gyülekezet v. zsinat. *Perg.*

CONCILIUM provinciale : tarto-
mányi — *P-gyűjt.* Tartománybeli
egyházi gyülekezet. *Szlem. Mest.*
Tartományi, v. kerületi egyházi
zsinat. *Perg.*

CONCILIUM tridentinum : tri-
dentumi egyházi gyűlés, v. zsinat.
Puky. Perg. Tridenti zsinat.

CONCIPERE : 1) szerkeztetni; 2)
méhbelfogadni. *Puky.* Szerkezni.
Perg. Fogalmazni. *Csupó.*

CONCIPISTA : fogalmazó. *Fog.*

Törv.-czikk. *Kun. HM.* Szerkesztető. *Puky. Debr. P-gyűjt.* Feltevő, v. irásfeltévő. *V-gyűjt. Pauly.* Munkakészítő. *P-gyűjt.* Tollnok. *Pauly.*

CONCIPISTA aulicus: udvari fogalmazó. *Törv.-czikk.*

CONCITARE: ingerelni. *Puky.* Bizgatni. *Szirm.* Felháborítani. *Márt. Párizp. Mokry. Moln.* Lázítani. *Kézir.*

CONCITATIO: lázítás. *Cur. HM.*

CONCIVILITAS: polgárság. *Cur. HM.* Városi polgárság. *Bar. vm.* Polgárosítás. *Kölc.* Közpolgárság. *Czöv.* Polgárság' közössége. *Szlem.* Közpolgárság. *Perg.* Polgári közösség. *Debr. 1.* Civilitas.

CONCIVILITATIS jus: polgársági jus. *Cur.* Közpolgársági jog. *Perg.*

CONCIVIS: polgártárs. *Cur. Lex. Szlem. HM. Fog.* Honfitárs, honos. *Fog.*

CONCLUDERE: 1) befejezni, bekereszteni; 2) következtetni. *Puky.*

CONCLUSIO: 1) befejezés. *Cur. Fog. Puky. Szirm. Kun. Márt. HM.* Bevégzés. *Cur.* Békeresztés, végzés, elvégzés. *Moln. Párizp. Mokry.* Bezárás (actus). *Fog. 2)* zárlat, záradék (res). *Fog.* Befejezet. *Perg.* Zárszó, utószó. *Fog.* Végzés, rekereszték. *Kun.*

CONCLUSIO causae: ügy' befejezése. *Szlem. P-gyűjt.*

CONCLUSUM: 1) határozmány. *Fog.* Végezmény, befejezet, végzet, bevégzet. *Perg.* 2) határoztatott, végzetetett. *Puky. HM.* Határozat. *Fog.*

CONCLUSUM dietale: országos végzés. *Puky.* Országos végzet, v. határozat. *Perg.*

CONCORDANTIA: egyezés. *Puky.* Összeczyezés. *Perg.*

CONCORDARE: egyezni. *Puky.* Megbékülni, egyetérteni. *Pauly. RW.* Megbékélleni. *RW.* Kibékülni, összebékülni, összeczyezni. *Perg.* Egyezkedni. *Kun.*

CONCORDATUM: egyezkedés, egyezés, egyezet, alkukötés. *Kun.*

CONCORDIA: egyezés. *Cur. Puky. Pauly. HM.* Egyesség. *RW. Fog.* Békesség. *Puky. Pauly.* Egyetértés. *Helt.* Összeczyezés. *Perg.*

CONCREDITOR: közhitelező. *Nán.*
CONCRETALIS pensio: egyenleges segélypénz. *HM.*

CONCRETUM: egybelet, öszveség. (In concreto: egybe, öszveséggel). *Bar. vm.* Öszveleg. *Perg.*

CONCRETUS: öszvefoglalt. *Puky.* Öszveleges. *Perg.*

CONCUBINA: ágyas. *Cur. Puky. Pauly. Fog. V-gyűjt. P-gyűjt. Lex. Georch. Szlem. Szirm. Márt. Moln. Párizp.* Ágyastárs. *Fog. Rima. Teleki gr.*

CONCUBINARIUS: ágyastartó. *Puky. Márt. HM.*

CONCUBINATUS: ágyastartás. *Cur. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Szil. Szlem. Ujjfal. Szirm. Márt.* Ágyaság. *Egyh. ért.* Természeti házasság. (J. Rom.)

CONCUBATIO: csapásolás. *Törv.-czikk.* Összetiprás. *HM.*

CONCURRENTES fundi: öszszített pénztár. *HM.*

CONCURRENTIA: öszvetódulás, kereskedési verseny. *Debr.* Tözsverseny, pályázat, pályázás, versenyzés. *Fog.*

CONCURRENTIA venarum metallicarum (Scharung) (Jus. Met.): bányacerk' öszszejövése, érése, v. ütközése.

CONCURRENTIALIS fundus: közrejárlási pénzalap. *HM.*

CONCURRENS: 1) versenytárs, pályázó, versenyző; 2) csődülő. *Fog.*

CONCURRERE: öszszegyülni. *Puky.*

CONCURS: csődület. *Helm. Vált. Császár. HM. Fog.* Tódulgás, tódulat. *Kun. Csöd. HM. P. Hirl. 1.* Concursus.

CONCURSAMASSE, Concursualmasse: csődületi tömeg; massa concursualis, cridalis. *Vált.* Csődötömeg. *Fog.*

CONCURS-MASSECURATOR: csődületi tömeggondnok; massae con-

curualis (credalis) curator. *Vált. Császárs.*

CONCURSUALIS: tódulási, esődületi. *Fog.* Össze-screglés, összehívás. *Perg.*

CONCURSUALIS convocatorius processus: hitelezők' összejevő pere, hitelezőket összehívó per. *Cur.*

CONCURSUALIS massa: tódulási vagyon. *Fog.* Csődületi tömeg. *Törv.-czikk.* l. Massa.

CONCURSUALIS procedura: esődületi eljárás. *Törv.-czikk.*

CONCURSUALIS processus: esődítő v. gyültadóssági per. *Kun.* Csödper. *Fog.* l. Processus concursualis.

CONCURSUALE iudicium: esődületi bíróság. *Törv.-czikk.*

CONCURSU indicere pro cathedra: tudományi remeklésre meghíni. *Szlem.* Tanítószékre esődületet hirdetni. *Csapó.*

CONCURSUS: 1) öszvegyülés. *Cur. Puky.* Csődület. *Törv.-czikk.* *HM.* Pályázás. *HM.* *Fog.* Csődülés. *Fog.* Toldulás. *Stett.* Öszvejövétel. *Bar. vm. Cur.* Egybejövétel, népesség sokaság. *Puky. V-gyüjt.* Gyűlés, öszvejövés, tudományi remeklés, sokadalom. *P-gyüjt.* Öszvefutás. *Czöv.* Öszvetódulás, v. futás, v. gyűlés. *Szlem.* Csöd, pályázat. *Fog.* 2) részvétel (p. o. ad delicta). *Cur.*

CONCURSUS creditorum: hitelezők' öszvejövetele. *Cur. Szirm. Márts. P-gyüjt.* Hitelezők' tódulása. *Fog.* Hitelezők' öszzesződülése. *Pauly. Puky. Márts. V-gyüjt.* *Czöv.* Hitelezők' öszzetódulása. *Puky. Pauly. Szlem.* Hitelezőknek öszschivása. *Szirm.* Hitelezők' többsége. *Georch.* Hitelezők' öszszefutása. *Czöv.* Hitelezők' csődülete. *Csapó.*

CONCURSUS delictorum: gonoszettek' egybe gyűlése. *Szlem.*

CONCURSUS cmentium et vendentium: árusok és vevők' öszzejövetele, öszzegyűlése. *Szlem.*

CONCURSUS pro parochia (Jus

Can.): papi megyéért kirendelt tudományi remeklés. *P-gyüjt.*

CONCUSSIO (regni, status etc.): felforgás, megrázkodás. *Bar. vm.*

CONDEBITOR: közadós. *Czöv.* Közös adós, adós társ. *Szlem.*

CONDEMNARE: kárhoztatni, ítélni. *Cur. Vár. P-gyüjt. Szlem. Puky. Márts. Bar. vm. Pauly. Fog. Marasztalni. Puky. Pauly. Szlem. P-gyüjt. Elkárhoztatni. Pauly. Elítélni. Kun.*

CONDEMNATIO: kárhoztatás, ítézés, marasztalás. *Puky. Pauly. Helt. Elítélés. Kun.*

CONDEMNATUS: ilétetett, kárhoztatott. *Márts. Puky. Párizp. Moln. Mokry. Marasztaltatott. Puky.*

CONDEPUTATI e honorationibus: választmányi tagok a' tisztesebbek közül. — e nobilibus: a' nemesek közül. *HM.*

CONDESCENDENTIA: származás. *Cur. Puky. Vérség. Georch. Leágazás. Sztrok. Leszármazás. Perg.*

CONDESCENDENTIA gradualis: izenként való leszármazás. *Cur.* Izenkénti, v. lépcsőnkénti leszármazás. *Perg. HM.*

CONDESCENDERE: 1) lebocsátkozni, alább szállani valamivel, engedni, késznek lenni valamire. *Márts.* 2) leszállítani. *Kölcsh.* Leszállni, *Kun.* Beszállani, leszállítani. *Fog.*

CONDESCENSIO: 1) leszállás, leszállítás. *Cur. Kun. V-gyüjt. Szlem. HM. Fog.* Leszármazás, *Puky. Szlem.* Leszállítás. *P-gyüjt.* 2) általszállítás. *Cur.* 3) beszállás, szállásolás (p. o. militum). *Fog.*

CONDESCENSIO actionis: kereset' leszállítása. *Cur.* Vádlevél' leszállítása. *Puky. Márts. Georch. P-gyüjt.* Vádlevélnek eldöntetése. *P-gyüjt.* Kereseti levél' alászállítása, v. alászállása. *Szlem.*

CONDESCENSIO actoratus: a' kereset' leszállítása. *Puky. Márts.*

P-gyűjt. Felperesség' leszállása. *V-gyűjt.* Keresseti tehetség. v. felperesség' alászállítása v. alászállása. *Szlem.*

CONDESCENSIO honorum : jószág' általszállás. *Cur. V-gyűjt. Szlem.*

CONDESCENSIO causae: a' pörnek leszállítása. *Helt. Puky. Pauly. Georch.* Ügynek általszállása. *V-gyűjt.* Ügynek leszállása, per alászállítása v. alá-szállása. *Szlem.* Ügy-leszállítás. *Kölcs.* Ügynek félbeszakasztása. *Pauly.* Ügyleszállítás. *Perg.*

CONDESCENSIO citationis: idézet' leszállítása. *Cur.* Idézés' leszállítása. *Puky. Márt.* Idézés' leszállása. *V-gyűjt.* Idézés' alászállítása. v. szállása. *Szlem.*

CONDESCENSIO gradualis: izről izre való származás. *Szlem.* I. *Condescendentia.*

CONDESCENSIO instituti: ügyelet' leszállítása. *P-gyűjt.* Ügyelet' alászállítása vagy szállása. *Szlem.* Ügyút' leszállítása. *Perg.*

CONDESCENSIO iudicatus: bíróság' leszálltatása. *P-gyűjt. Márt.* Bíróság' alászállása, v. szállítása. *Szlem.*

CONDESCENSIO levatae: per' fölvetelésnek alászállítása, v. szállása. *Szlem.* Per-felvitel' leszállítása. *Perg.*

CONDESCENSIO prosecutionis causae: a' pörnek valakire szállítása. *Pauly. RW.*

CONDESCENSORIA sententia: leszállító ítélet. *Cur. Puky. P-gyűjt. Márt.* Alászállító ítélet. *Szlem.*

CONDESCENTIA: lebecsátkozás, leereszkedés. *Puky.* Leszármazás. *Perg. Fog.*

CONDIGNA aestimatio: illendő becs. *Puky.* Illó méltánylás. *Csapó.*

CONDIGNUS: illó, illendő. *Fog.*

CONDITIO: 1) állapot. *Cur. Fog. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. HM.* Élet' neve. *Cur. Puky. V-*

gyűjt. P-gyűjt. Szlem. Sors. Cur. Puky. Állomány. *Bar. vm. Georch.* Minéműség. 2) feltétel. *Cur. Puky. Márt. Bar. vm. V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. Czöv. Georch. HM. Alku. Lex.* Föltétemény, kikötés. *Kun.* Feltét. *HM. Fog.* Kikötés, föltétel. *Fog.*

CONDITIO accidentalis: mellékes, történeti feltétel. *Cur. HM.*

CONDITIO affirmativa: tett-kívánó feltétel. *Szlem.*

CONDITIO arbitraria: önkényi feltétel. *Czöv.* Szabad kénybeli, kény szerinti feltétel. *Szlem.* Készsakaratos feltétel. *Ujfal.*

CONDITIO casualis: esettől, történetől függő feltétel. *Szlem.* Történetes feltétel. *Ujfal.*

CONDITIO essentialis: velős feltétel. *Cur. Puky.* Lényeges föltét v. kikötés. *Csapó.* Lényeges föltétel. *HM.*

CONDITIO honesta: tisztességes feltétel. *Cur. HM.*

CONDITIO illegalis: törvénytelen feltétel. *Cur. Czöv. Szlem.*

CONDITIO illicita: tiltott feltétel. *Cur.*

CONDITIO impossibilis: lehetetlen feltétel. *Cur. P-gyűjt. Czöv. Szlem.*

CONDITIO legalis: törvényes feltétel. *Cur. Czöv. Szlem.*

CONDITIO licita: szabad feltétel. *Cur.*

CONDITIO naturae rei adversa: dolog' természetével csatázó feltétel. *Szlem.* Dolog' természetével ellenkező feltétel. *Perg.*

CONDITIO naturalis: természeti feltétel. *Czöv. Szlem.* Természetes feltétel. *Ujfal.* Dolog' természetéből v. alattomban s magától érthető feltétel. *Szlem.*

CONDITIO negativa: tett-tiltó v. kizáró feltétel. *Szlem.*

CONDITIO possibilis: végrehajtható feltétel. *Cur.* Lehető, végrehajtható feltétel. *P-gyűjt.* Lehetőfeltétel. *Czöv.* Lehetséges feltétel. *Szlem.*

CONDITIO potestativa: tehetséges feltétel. *Czöv.* Tehetségünkben álló, szabadon betölthető feltétel. *Szlem.* Hatalombeli v. hatalomtól függő feltétel. *Ujfal.*

CONDITIO resolutive: feloldozó feltétel. *Czöv.* Köteleztetés oldó v. szüntető feltétel. *Szlem.* Felbontó feltétel. *Ujfal.*

CONDITIO sine qua non: kizáró feltétel. *Cur. Fog. Pauly. HM.* Elbatározó, döntő feltétel. *HM. Puky.* Nélkülözhetetlen feltétel. *Perg.*

CONDITIO substantiae contractus adversa: a' kötéssel megférhetetlen feltétel. *Cur.* Kötés' lélekével vagy természetével ellenkező. *Perg.*

CONDITIO suspensiva: felfüggesztő feltétel. *Czöv. Ujfal.* Kötelezést felfüggesztő feltétel. *Szlem.*

CONDITIO turpis: disztelen feltétel. *Cur. Georch. P-gyűjt. HM.* Jó erkölcsessel ellenkező feltétel. *Szlem.*

CONDITIONALIS, conditionatus: feltételes. *Cur. Kun.*

CONDITIONARIUS: udvari szolgáló. *Horv. Istv.* Udvarnok. *Perg.*

CONDITIONATE: föltételesen. *Fog. Kun. Puky.* Állományosan, alkusan. *Puky. Pauly.* Feltétellel. *V-gyűjt. Márt.* Feltétel alatt. *Szlem. Puky. Márt.* Illyen mód, v. feltétel alatt. *Szirm.* Alku alatt. *M-gyűjt.*

CONDITIONATUM: feltételmentes. *Cur.* Állományított, feltett. *Bar. vm.*

CONDITIONATUS: feltételes. *Cur. Puky. Márt. HM.* Föltételes. *Fog.* Föltétleges. *HM.*

CONDIVIDENS: osztályos. *Cur. Fog. Puky. P-gyűjt. Mest. Pauly. Márt. HM.* Osztálytárs. *Fog.* Osztozó. *Mest.* Közosztályos. *Czöv.* Osztozó fél. *Szlem. Kun.* Osztályos rokon. *Fog.*

CONDIVIDERE: osztozni. *Cur.* Együtt osztozni. *Puky. Márt.*

CONDIVISIONALIS: osztályos atyafi. *Cur. Puky. P-gyűjt. Lex. Georch. Szlem.* Osztályos. *Kölcs.* l. *Condividens.*

CONDIVISIONALIS frater: osztályos atyafi. *Perg.*

CONDIVISIONALITAS: osztályosság. *Georch. Szlem.*

CONDOMINIUM: köz uradalom. *P-gyűjt. Czöv.* Közbirtok. *P-gyűjt.* Közös uradalom. *Georch.* Közös saját, közös sajátí jus, közös uri igaz. *Szlem.* Öszves uradalom. *Ujfal.* Uradalmi közösség. *Perg.* Közuraság. *Kun.*

CONDOMINIUM dividuum: oszttható köz uradalom. *Czöv.* Oszttható közös-saját. *Szlem.*

CONDOMINIUM individuum: osztthatatlan közös saját. *Szlem.*

CONDOMINUS: köz- ur. *Czöv.* Közös ur, közös jószág' ura. *Szlem.* Öszves ur. *Ujfal.*

CONDONARE: elengedni. *Puky. Márt.* Megbocsátani. *Puky. Szirm. Márt.*

CONDONATARIUS: köz adományos. *Köv. Czöv.* Közös adományos, adománytárs. *Szlem.*

CONDOCERE: fogadni, bérbe fogadni, kibérleni. *Puky. Márt.* Megfogadni. *Moln.* Bérteni. *Mokr.* Bérbevenni. *Fog. Szegödni. Kézir.*

CONDUCTIO: bérbefogadás, kibérlés. *Cur. HM.* Kifogadás. *Czöv.* Bérbevevés. *Szlem.* l. *Locatio.*

CONDUCTIO militiae, v. militum: katonafogadás. *Szlem.*

CONDUCTIO tyronum: újonczfogadás. *Bar. vm.*

CONDUCTIONALIS: késérő. *Bar. várm.*

CONDUCTITIUS: bérbe fogadott. *V-gyűjt. Szlem.* Bérbevett, kibérlett. *Szlem.*

CONDUCTOR: 1) kísérő, vezető, felvigyázó. *Puky.* 2) bérlelő, fogadó. *Mest.* Kifogadó. *Czöv.* Bérbevevő, bérbe fogadó. *Szlem. Ujfal.* Bérld. *Madas.* Gazda (hajó gazda: koesi gazda); vezető. *Fog. Utkalanz.*

CONDUCTOR transportualis: szállításbeli kísérő, v. szállításnak kísérője. *Bar. vm.*

CONDUCTUALIS angaria: temetkezési negyed. *HM.*

CONDUCTUS militum: toborzó. *HM.*

CONDUITE-LISTE: erkölesi jegyzemény. *Bar. vm. Viseleti jegyzék. Perg. HM.*

CONFECTIO falsarum litterarum: állevel-költés. *Szlem.*

CONFERTIA: értekezés. *Cur. Kun. Tanácskozás, előértekezés. Puky. Debr. Tanakodás. Kun. Értekezlet. HM.*

CONFERRERE: 1) adni. *Cur. HM.* 2) egybehasonlítani, összehasonlítani, összevetni. *Cur. Puky. összehasonlítani, összehasonlítani, egyeztetni. HM.*

CONFERRERE consilia: tanácskozni. *Puky.*

CONFESSIO: 1) vallás. *Cur. Fog. Szirm. Márt. Moln. Puky. HM. Megvallás. Cur. Szirm. Márt. Moln. Vallástétel. Szirm. Márt. Moln. Hit, vallomás. Puky. Hitvallás. Kun. 2) gyónás (egyházi értelemben). Fog.*

CONFESSIO angustana: ágostai vallás. *Puky. Bar. vm. P-gyűjt. Augusztai hitvallás. Szlem.*

CONFESSIO benevola: szabad vallás. *Cur. l. Benevola fassio.*

CONFESSIO helvetica: helvéciai vallás. *Puky. Bar. vm. Helvetica vallás. P-gyűjt. Helvéciai hitvallás. Szlem.*

CONFESSIO propria: saját vallástételünk. *Czöv. Tulajdon, v. önön vallásunk. Szlem. Önvallás. Perg.*

CONFESSIO rei propria: rabnak tulajdon vallástétele, v. bűnbavallása. *Szlem.*

CONFESSIO rei propria extrajudicialis: rabnak törvényszéken kívül tett tulajdon vallástétele, v. bűnbavallása. *Szlem.*

CONFESSIO rei propria judicialis: rabnak törvényszéki tulajdon vallástétele, v. bűnbavallása. *Szlem.*

CONFESSOR: hitvalló, vallástévő. *Puky.*

CONFINATIO: határ köze szurítás. *Szlem.*

CONFINIARIA militia: végbelyi v. határőrző katonaság, határőrség, végőrség. *Fog. Péchy. Puky. Határőrző katonaság. Fog. Puky. Határőrség. Fog.*

CONFINIARII: határőrzők. *Czöv. Hatarörök. Perg.*

CONFINIARIUS: végbelyi. *Fog. Kun. Puky. Debr. Végbelyes, határvidéki. Kun.*

CONFINIARIUS miles: határ-őr, végőr. *Fog. Kun. Végbelyi katona. Perg.*

CONFINIUM: végbely. *Fog. Perg. Kun. Puky. Debr. Péchy. V-gyűjt. Czöv. P-gyűjt. Szirm. Márt. HM. Végvidék. Pauly. Márt. Puky. P-gyűjt. Határszék. Párizp. Czöv. Határ, szél, vég. Mest. Határvidék. Kun. Fog. Határörvidék. HM.*

CONFIRMANDUS (J. Can.): avatandó. *Puky. Beavatandó személy. Márt. Bémálandó. Perg.*

CONFIRMARE: 1) megerősíteni; 2) (J. Can.) megbérmálni. *Puky. Megerősíteni, bérmálni. Fog.*

CONFIRMATIO: 1) megerősítés. *Cur. Moln. Párizp. Mokr. HM. Jóváhagyás. Cur. Szirm. HM. Erősítés. Pauly. Szirm. RIV. Bizonyítás. Moln. Párizp. Mokr. Megbízonyítás; 2) (J. Can.) bérmálás. Puky.*

CONFIRMATIO pontificia: római pápai megerősítés. *Szlem.*

CONFIRMATIO regia: királyi megerősítés. *Cur. Szlem. Király' jóváhagyása. Szirm.*

CONFIRMATIONIS litterae: megerősítő levél. *Márt. l. Litterae confirmatoriae.*

CONFISCARE: elkobzani. *Fog. Kun. Elzsákmányolni. Kun. Elfoglalni. Márt. Moln. Mokr. Párizp. Puky. Elfoglalva büntetni. Puky. Elfiskálni. V-gyűjt. Jóságot behuzni. Ceorch. Elfoglalni a' fiscus' részére. Szirm. Tisztilag elfoglalni. Debr. Lefoglalni. Fog.*

CONFISCATIO : elfoglalás *fiscus* részére. *Cur.* Elkobzás. *Törv.-czikk.* *Helt* 1575. *H.M.* Fog. Elfoglalás, elfoglalással való büntetés. *H.M.* *Puky.* *Pauly.* Igtartói foglalás. *Bar.* *vm.* Behúzás. *Pauly.* Büntető-, v. tiszti elfoglalás. *Fog.* Jóság-vesztesség. *Szlem.* Elzsákmányolás. *Kun.* Lefoglalás. *Fog.*

CONFISCATIO bonorum : jóságlekobzás, v. elfoglalás. *Perg.*

CONFLUXUS : gyülekezés, tódulás. *Csapó.*

CONFOEDERATI : frigyeselek. *Bar.* *vm.*

CONFOEDERATIO : 1) összeszövetkezés. *Szlem.* *V-gyűjt.* *Pauly.* *Puky.* Szövetkezés (*actus*). *Fog.* *Kun.* Frigy-kötés. *Bar.* *vm.* 2) szövetség, szövetségzet (*res*). *Fog.* *Kun.*

CONFOEDERATIONALIS : szövetségi, szövetségzetű. *Fog.*

CONFOEDERATUS : szövetséges. *Fog.* *Puky.* *Kun.* Szövetségzet. *Kun.* Frigyes. *Fog.*

CONFORMARE : szerintezni. *Gr.* *Széch.* Alkalmazni. *Kun.* *Perg.* *H.M.* Hozzászabni. *H.M.*

CONFORMITAS : egyenlőség. *Bar.* *vm.* *H.M.* Egyformaság. *Fog.* Egyezés. *Fog.*

CONFORMITER : egyezőleg. *Bar.* *várm.* *Fog.*

CONFRONTARE : szembeállítani. *Fog.* *Kun.* *Bar.* *vm.* *Puky.* *V-gyűjt.* Ellenthomlok állítani. *Szlem.* Szembesíteni. *Sztrók.* Egybevetni. *Fog.*

CONFRONTATIO : 1) szembeállítás. *Cur.* *Debr.* *P-gyűjt.* *Péchy.* *Pauly.* *Kun.* *Puky.* *H.M.* Ellenthomlok állítás. *Szlem.* Szembe való állítás. *Georch.* *Szirm.* 2) egybehasonlítás (*cum originali*). *Cur.* Szembesítés. *Sztrók.* *H.M.*

CONFRONTATIO libellorum : adóegyeztetés. *Debr.* Adókönyv-egyeztetés. *Perg.*

CONFRONTATIO literalis : egybehasonlítás. *H.M.*

CONFRONTARE par cum originali : párt összeegyengetni, v. olvasni, v. egybeilletni. *Bar.* *vm.* Párt összeegyeztetni, v. egybehasonlítani. *Perg.*

CONFUNDERE : megzavarni, tévedésbe hozni. *Kun.*

CONFUSE : zavarban, keverve, homályosan. *Bar.* *vm.*

CONFUSIO : zavar. *Fog.* Zavarodás. *Puky.* *Kun.* *Fog.* Elegyedés. *Puky.* *P-gyűjt.* Megszégyenülés, zürzavar. *Puky.* Keverés, zavarás. *Czöv.* Összeöntés, összecelegyítés. *Ujjfal.* Zavargás. *Kun.* Személyegyesülés. *Vált.*

CONFUSUS : zavarodott, megszegyénült. *Puky.*

CONGENER : másvóm. *Huszt.* Vótárs. *Szlem.*

CONGENERATIONALIS : vérszerinti atyafi. *Cur.* Vérszerint való atyafi. *Puky.* *V-gyűjt.* *Márt.* Testvératyafiak. *Czöv.* Vérséges atyafiak. *Szlem.* Közszármazatu. *Czöv.* Vér, atyafi. *H.M.*

CONGREGATIO : gyűlés. *Fog.* *Czöv.* *Szlem.* *Kun.* *V-gyűjt.* *Puky.* *Köles.* *H.M.* Gyülekezés. *Puky.* Gyülekezet. *Szlem.*

CONGREGATIO comitatus generalis : nagy gyűlés. *V-gyűjt.* Vármegye' közgyűlése. *Czöv.* Vármegye' nagy- v. teljes közgyűlése. *Szlem.* Megyei közgyűlés. *Perg.*

CONGREGATIO comitatus particularis : kis gyűlés. *Czöv.* *V-gyűjt.* Vármegye' kis gyűlése, v. részes közgyűlése. *Szlem.* Megye' kis gyűlése. *Perg.*

CONGREGATIO generalis : nagy gyűlés. *Fog.* Közgyűlés. *Puky.* *H.M.* Közöséges gyűlés. *Péchy.* Gyülekezet. *Bar.* *vm.*

CONGREGATIO particularis : kis gyűlés. *Fog.* *Puky.* *H.M.* Gyűlés. *Bar.* *vm.* *Péchy.*

CONGRESSIO : szembemenés. *Helt.*

CONGRESSUS : gyülekezet *Puky.* *V-gyűjt.* *HM.* Összejövet. *Bar.* *vm.* *HM.* Összeülés, v. gyűlés. *P-gyűjt.* Összeütközés. *Perger.* Békegyűlés. *Kun.*

CONGRESSUS nationalis illyricus: nemegyesült görög egyházi gyülekezet. *HM.*

CONGRUA parochorum : papi illeték. *HM.*

CONJECTURA: gyanítás. *Cur. Bar.* *vm.* *Puky.* *V-gyűjt.* *Szlem.* *HM.* Hozzávetés. *Cur. Puky.* *Szirm.* *Fog.* *HM.* Vélemés. *Bar.* *vm.* Sejdités. *Puky.* Gyanakodás. *Szirm.* Vélekedés. *Mokr.* Jövendőlés, vélekedés. *Moln.* *Párizp.*

CONJECTURALITER: gyanítólag, hozzávetőleg. *Puky.* *Fog.*

CONJICERE : gyanítani, hozzávetni, sejdíteni. *Puky.*

CONJUGALIS : hitvesi. *Cur. Fog.* *Puky.* *HM.* Házastársi. *Fog.*

CONJUGALIS coaquisitio, l. Coaquisitio conjugalis.

CONJUGALIS mutua successio, l. Successio mutua conjugalis.

CONJUGALIS successio: hitvesi örökösödés. *Cur. Puky.*

CONJUGATUS : nő, v. házas. *Puky.*

CONJUGICIDIUM: hitvesölés. *Georch.* Házastársölés. *Czöv.* *Szlem.*

CONJUGIUM : házasság. *Cur. Fog.* *Lex.*

CONJUNCTIO : felekezés. *Helt.* l. *Conjugium.*

CONJUNCTUR : viszonylat. *Fog.*

CONJURATIO: összeesküvés. *Cur.* *V-gyűjt.* *P-gyűjt.* *Pauly.* *Szlem.* *Puky.* *Szirm.* *Mokr.* *Moln.* *Párizp.* *HM.* Pártütés. *Párizp.* Összeesküdtség. *Bar.* *vm.*

CONJURATI: összeesküdtek. *Bar.* *vm.* Pártütők, pártosak. *Csapó.*

CONJURATOR : 1) más mellett esküvő. *Szirm.* Mellette esküvő, esküitárs. *Fog.* Hihetősitő, v. tisztó

tanú. *Szlem.* Ember mellett ki megesküszik. *RW.* 2) együtt esküvő. *Perg.* Egyre esküvő. *Kézir.* 3) összeesküvő. *Perg.* *Fog.*

CONJUX : hitves. *Cur. P-gyűjt.* *Puky.* *Pauly.* *Fog.* Feleség. *RW.* Házastárs. *Cur. P-gyűjt.* *Szlem.* *Fog.* *Pauly.* *Szirm.* *Moln.* *Párizp.* *Mokr.* *Puky.* Házás. *Mest.* Nős-ember. *Pauly.*

CONMETANEUS, l. *Commetaneus.*

CONNECTERE: összefoglalni, összekötni, kapcsolni, egybekötni. *Puky.*

CONNEXE: összefüggéssel. *Puky.*

CONNEXIO : egybeköttetés. *Cur.* *Puky.* Összekapcsolás. *Bar.* *vm.* Összeköttetés. *Fog.*

CONNEXIO juris, et sanguinis: osztályos vérség. *Cur. Puky.* Vérszerint való osztályos vérség. *Puky.* Jogi, 's véri atyafiság. *Perg.*

CONNIVENTER : egy kézre játszva, elnézve. *Puky.* Össze-értőleg, elnézőleg, egy kézre játszólag. *Debr.*

CONNIVENTIA : egy kézre játszás, elnézés. *Cur. Puky.* *Debr.* *HM.* Összeértés. *Debr.* Elhallgatás. *HM.* Egyetértés. *Fog.*

CONNIVENTIA in excessus militares: katonaság' kiesapongásainak elhallgatása, v. pártolása. *Szlem.* Katonai csintalanságoknak elnézése. *Czöv.*

CONNIVERE : elnézni, egy kézre játszani, elhallgatni, ráhagyni. *Puky.*

CONNOSSEMENT : hajófuvarlevél, rakismervény, raklevél. *Fog.*

CONNOTATIO: összejegyzés, jelezés. *Bar.* *vm.* Feljegyzés. *Perg.*

CONNUBIUM : összekelés. *Cur.* *HM.* *Fog.* Nösség. *Puky.* *Pauly.*

CONNUBUS : két testvér' hitvese. *P-gyűjt.* Testvér' hitvese. *Puky.*

CONNUMERARE : egybeszámlálni, felszámlálni. *Puky.* Összeszámitni. *Csapó.*

CONNUMERATIO : össze, v. felszámolás. *Cur. HM.*

CONNUMERATIO sessionum : telkek' összeszámolása. *Cur. I. Sessio.*

CONNURUS : másmenyem. *Huszt.*

CONQUESTOR : panaszolkodó. *Cur.*

CONRECTOR : iskolai aligazgató. *Puky.*

CONSANGUINEITAS : vérség. *Cur. Fog. Puky. P-gyűjt. HM.* Vérséges atyafiság. *Szlem.* Rokonság. *P-gyűjt. Helt. Puky. Fog.* Vérszerint való rokonság. *Márt. Moln. Mokv. Párizp. RW.* Atyafiság. *Pauly. Szirm. V-gyűjt. Ujfal.*

CONSANGUINEITAS illegitima : törvénytelen atyafiság. *Pauly.* Törvénytelen vérség, v. rokonság. *Perg.*

CONSANGUINEITAS legalis, v. legitima : törvényszerint való atyafiság. *Pauly.* Törvényes vérség, v. rokonság. *Perg.*

CONSANGUINEITATIS arbor : rokonság' fája. *Puky.* Atyafiság' fája. *V-gyűjt.* Vérséges atyafiság' fája. *Szlem. I. Cognationis arbor.*

CONSANGUINEITATIS gradus : atyafiság' ize. *V-gyűjt.* Vérséges atyafiság' ize. *Szlem.* Vérség' ize. *Cur.* Vérség, v. atyafiság' lépcsője. *Perg.*

CONSANGUINEITATIS linea obliqua : atyafiság' oldalága. *V-gyűjt.* Oldalalag való, v. mellékes vonás' sora. *P-gyűjt.* Vérséges atyafiság' oldalága. *Szlem.* Vérség' oldalága. *Perg.*

CONSANGUINEITATIS linea obliqua aequalis : atyafiság' egyenes oldalága. *V-gyűjt.* Vérséges atyafiság' egyenlő oldalága. *Szlem.* Hasonló, egyenetlen, görbe, 's mellékes linea. *Ujfal.* Vérségi egyenes oldalág. *Perg.*

CONSANGUINEITATIS linea obliqua inaequalis : atyafiság' egyenetlen oldalága. *V-gyűjt.* Vérséges atyafiság' nem egyenlő oldal-

ága. *Szlem.* Hasonlatlan, egyenetlen, 's görbe linea. *Ujfal.* Vérségi egyenetlen oldalág. *Perg.*

CONSANGUINEITATIS linea recta : atyafiság' egyenes ága. *V-gyűjt.* Egyenes vonás' sora. *P-gyűjt.* Vérség' egyenes ága. *Cur.* Vérséges atyafiság' egyenes ága. *Szlem.* Vérségi egyenes oldalág. *Perg.*

CONSANGUINEITATIS linea recta ascendens : vérség' nemző ága. *Cur. V-gyűjt.* Felmenő vonás' sora. *P-gyűjt.* Felmenő egyenes linea. *Ujfal.* Vérségi egyenes nemzőág. *Perg.*

CONSANGUINEITATIS linea recta collateralis : vérség' oldala. *Cur.* Vérségi egyenlő egyenes oldalág. *Perg.*

CONSANGUINEITATIS linea recta collateralis inaequalis : vérség' egyenetlen oldala. *Cur.* Vérségi egyenlő egyenetlen oldalág. *Perg.*

CONSANGUINEITATIS linea recta descendens : vérség' nemzett ága. *Cur.* Atyafiság' nemzett ága. *V-gyűjt.* Lemenő vonás' sora. *P-gyűjt.* Lejövő egyenes linea. *Ujfal.* Vérségi egyenes leszármazás' ága. *Perg.*

CONSANGUINEITATIS stipes : atyafiság' törzsoke. *V-gyűjt.* Vérséges atyafiság' törzsoke. *Szlem.*

CONSANGUINEITATIS stipes communis : rokonság', v. vérség' köztörzsoke. *Puky.* Atyafiság' köztörzsoke. *Puky.*

CONSANQUINEI ascendentes : nemzők. *Cur.* Nemző rokonok. *Perg.*

CONSANQUINEI descendentes : nemzettek. *Cur.* Származó rokonok. *Perg.*

CONSANQUINEUS : vér. *Cur.* Atyafi. *Szirm. Pauly. Puky.* Rokon, vérrokon. *Fog. Puky.* Vérszerint való atyafi, v. rokon. *Márt. Párizp. Moln. Mokry.* Ivad, ivadék, vérrokon. *Kun.*

CONSANGUINITAS, l. Consanguineitas.

CONSCIENTIA: lelkiösméret. *Márt. Moln. Debr. Párizp. Mokr. P-gyűjt. Lex. Szlem. Puky. Fog. Lelkiösméret. Czöv. RV. Öntudat. Debr. Kun. Fog. Lelkiéret, tudat, tudalom. Fog.*

CONSCIENTIA antecedens: tett előtti lelkiösméret. *Szlem.*

CONSCIENTIA cauteriata: megbélyegzett lelkiösméret. *Puky.*

CONSCIENTIA certa: bizonyos lelkiösméret. *P-gyűjt. Puky.*

CONSCIENTIA consequens: tett utáni lelkiösméret. *Szlem.*

CONSCIENTIA dubia: kétséges lelkiösméret. *P-gyűjt. Puky.*

CONSCIENTIA erronea: tévelygő lelkiösméret. *Puky. P-gyűjt.*

CONSCIENTIA facti: dolog' tudása. *Cur. Tény' tudása. HM.*

CONSCIENTIA improbabilis: hitelt 's bizodalmat nem érdemlő lelkiösméret. *Szlem.*

CONSCIENTIA meticulousa: félénk lelkiösméret. *Puky.*

CONSCIENTIA obdurata: megrogzott lelkiösméret. *Puky.*

CONSCIENTIA probabilis: igaz szabásu, v. javalható lelkiösméret. *P-gyűjt. Hihető, v. hitelt 's bizodalmat érdemlő lelkiösméret. Szlem.*

CONSCIENTIA recta: igaz lelkiösméret. *Puky. P-gyűjt.*

CONSCIENTIA scrupulosa: akadózó lelkiösméret. *Puky.*

CONSCIENTIAE dictamen: lelkiösméret' sugallása. *Márt. Puky. Debr.*

CONSCIENTIAE forum: lelkiösméret' törvényszéke. *Szlem. Lelkiösméret' bírása, v. bírósága. Perg.*

CONSCIENTIAE libertas: lelkiösméret' szabadsága. *Szlem.*

CONSCIENTIAE remorsus: lelkiösméret' mardosása. *Puky. Lelkiösméret' furdalása. Márt. Puky. Debr.*

CONSCIENTIAE res: lélekben járó dolog. *Puky.*

CONSCIENTIAM exonerare: lelkiösméretet megkönnyíteni, vagy tehermentesíteni. *Debr.*

CONSCIENTIOSA aestimatio: lelkiösméretes, v. lelkiösméretesen teendő becű. *Szlem. Lelkiösméret szerint való becű. Czöv. Lelkiösméretes méltánylás. Csapó.*

CONSCIENTIOSE: lélekszerint, jólélekkel. *Puky. Lelkiösméretesen. Csapó.*

CONSCIENTIOSUS: igazlelkű. *Puky. Lelkiösméretes. Csapó. Lelkiösméretes. Fog.*

CONSCIUS: czinkos. *Fog. Puky. Pauly. Szirm. HM. Tudója valaminek. Puky. Pauly. Közös benne. Pauly. Közös. Szirm. Tudó. Márt. Szirm. 1) tudomásos; 2) meggyőződött. HM.*

CONSCRIBERE: összeírni. *Puky. Lex.*

CONSCRIPTIO: 1) (actus) összeírás. *Fog. Puky. Pauly. Szirm. Kölc. HM. Feljegyzés. Vajd. 2) (res) összeírat. Fog. Jegyzemény. Pauly.*

CONSCRIPTIO bonorum: jószág' összeírása. *P-gyűjt. P-gyűjt. Czöv. Vagyonösszeírás, v. feljegyzés. Szlem. Jegyzemény. Georch.*

CONSCRIPTIO dicalis: rovatos összeírás, v. irat. *Fog. Adórovás. Perg. Rovásbeli összeírás. Puky. Bar. vm.*

CONSCRIPTIO facultatum: értékfeljegyzés, értékösszeírás. *Szlem.*

CONSCRIPTIO militaris: katonai összeírás. *Bar. vm.*

CONSCRIPTIO militiae: katonaság' összeírása. *Perg.*

CONSCRIPTIONALIS: összeírásbeli. *Puky.*

CONSCRIPTIONALIS tabella: összeírásbeli lajstrom. *Puky.*

CONSCRIPTIO popularis: népség' összeírása. *Puky. Nép, v. népszám' összeírása, felírása, számolása. Bar. vm. Népbeli, v. népi összeírás, v. irat. Fog.*

CONSCRIPTIO populi realis: népnek valóságos összeírása, v. számbavetele. *Szlem.*

CONSCRIPTIONUM dicalium extractus: rovások összeírásnak kivonása. *Bar. vm.*

CONSCRIPTIO proventuum: jövedelmek' összeírása, v. feljелеlése. *Bar. vm.*

CONSCRIPTIO regnicolaris: országos összeírás. *Puky.* Országbeli összeírás, v. irat. *Fog.*

CONSECRATIO ecclesiae: egyházfelszentelés. *Csapó.*

CONSECRATIO episcopi: püspök-felszentelés. *Szlem.* Püspökök' felszentelése. *Mest.*

CONSECTARIUM: folyadék. *Cur. Nán. Pauly. Puky. Georch.* Következés. *Debr. Szlem. Puky. Cur.* Következmény. *Fog. HM.* Következet. *Kun.*

CONSENSUALES (litterae): meg egyezőlevél. *Cur.* Engedelem-le vé. *Puky. P-gyűjt. Márt.* Jóvá hagyólevél. *Puky. V-gyűjt. HM. Fog.* Jóváhagyvány. *HM.* Királyi engedelmi levél. *Georch.* Királyi meg egyező-le vé. *Czöv.* Fejedelmi helybenhagyó-le vé. *Szlem.* Meg egyezési levél. *Debr.*

CONSENSUS: 1) meg egyezés. *Cur. Fog. V-gyűjt. Szlem. P-gyűjt. Czöv. Puky.* Egyetértés. *Cur. Szlem. V-gyűjt. Puky.* Egység. *Mest.* Meg egyezet. *Georch.* Akarat-egyesülés. *Szlem.* Egyezés. *Mest.* Egy értelem, egy akarat. *Helt.* 2) jóváhagyás. *Kun. Fog. Kölc.* Ráállás. *Puky. Cur. P-gyűjt. M-gyűjt.* Helybenhagyás. *Kölc. Kun.*

CONSENSUS expressus: kijelentett világos egyetértés. *Cur.* Nyilván való egyezés. *Mest.* Nyilván kifejezett meg egyezés. *Czöv. Szlem.* Nyilvánított meg egyezés. *Perg.*

CONSENSUS liber: szabad egyezet. *Szirm.*

CONSENSUS praesumptus: gyaní tott egyezés. *Mest.* Feltett egyezés. *Szil.* Vél meg egyezés. *Czöv.* Gyanítható meg egyezés, egyetértés. *Szlem.*

CONSENSUS regius: királyi helybenhagyó adomány. *Cur.* Királyi jóváhagyás. *Fog. Nán. Köv. Puky. V-gyűjt. Szirm. Pauly. HM.* Királyi meg egyezés. *Puky. Czöv. P-gyűjt. Szlem. Puky.* Királyi helybenhagyás. *Szirm. Pauly. Szlem. Perg.* Királyi reállás. *Szirm. Bar. vm.* Királyi engedelem. *Georch. Bar. vm. Tud. gyűjt.* Király' engedelme. *Verb. 1779. ford.*

CONSENSUS tacitus: következtetett egyetértés. *Cur.* Szó talan, néma egyezés. *Mest.* Hallgatva való egyezés. *Szil.* Néma, v. hallgató meg egyezés. *Czöv.* Tettből ösmérhető meg egyezés, egyetértés. *Szlem.* Hallgatásbeli egyetértés, v. helybenhagyás, v. néma helybenhagyás. *Perg.*

CONSENTANEE: egyetértőleg. *Bar. vm. HM.*

CONSEQUENS: 1) (subst.) következmény; 2) utómondatt; 3) utó. *Fog.* Következet. *Debr.* (adj.) következetes. *Fog. Debr. HM.* Következő. *Debr.*

CONSEQUENTER: következőleg. *Fog. Puky. HM.*

CONSEQUENTIA: 1) következet (sequela). *Fog.* Következőség. *Puky.* Következés. *Szirm. Debr. Moln. Márt. Párizp. Fog.* 2) következetesség. *Fog.* Következetség. *Debr. Kun.*

CONSERVARE: 1) megtartani, meghagyni. *HM.* 2) gondját viselni. *Cur. Puky. HM.* Eltartani, fentartani, gondviselni, tatarozni. *Kun.*

CONSERVARE aliquem in dominio: valakit uraságában megtartani. *Puky. Pauly. RW.* Hadni birni. *RIV.*

CONSERVATIO: 1) fentartás. *Cur. Puky. Debr. Kun. HM.* 2) gond-

viselés. *Cur. Debr.* Tatarozás, épen-tartás. *Kun.*

CONSERVATOR coronae : korona-őr. *Fog.*

CONSERVATOR literarum : levelek' gondviselője. *Fog. Cur. Puky. Georch. Czöv. Debr. V-gyűjt. Levéltörző. Szlem. Levéltárnok. Csapó. Levéltör. HM.*

CONSESSUS : összeülés. *Puky. Fog. V-gyűjt. Ülés. Kun. Öszveülés. Fog.*

CONSESSUS capitularis : káptalan-ülés. *Bar. vm.*

CONSESSUS plenus : teljes együtt-ülés. *V-gyűjt.* Teljesszámu ülés, v. gyűlés. *Csapó.*

CONSIDERATIO : észrevétel. *Puky. Meggondolás. Perg. Megfontolás. Csapó.*

CONSIDERE : össze, v. együtt-ülni. *Puky.*

CONSIGNARE : 1) fel-, v. összejegyezni; 2) általadni; 3) bepecsételni. *V-gyűjt. Czöv.*

CONSIGNATIO : 1) feljegyzés. *Cur. Puky. Bar. vm. Kun. Debr.* Összejegyzés. *Cur. Puky. Pauly.* Jegyzemény. *Debr.* 2) általadás, kézreadás. *Cur. Bar. vm.* Kézre juttatás, v. szolgáltatás. *Bar. vm.* Beszolgáltatás. Kézhezadás, átadás. *HM.* Jegyzés, följegyzés, jegyzék, átadás. *Fog. Verb.* 3) jegyzék. *Puky. HM.*

CONSIGNATIO individuorum rei vecturariae militaris : feljelölés a tábori szekerezéshez tartozó személyeknek. *Bar. vm.*

CONSIGNATIO naturalium : a' természetmények' feljegyzése. *Bar. várm.*

CONSIGNATIO quietantiarum praecuneturalium, et super naturalibus : feljegyzése az előfogásokról, v. vontatásokról és természetményekről szóló nyugtatóknak. *Bar. vm.* — nyugtatványoknak. *Perg.*

CONSILIARIUS : tanácsnok. *Fog. Stett. Kun. Georch. Bar. várm.*

Tanácsos. *Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. Kun. HM.* Tanács. *Mest.*

CONSILIARIUS actualis intimus status : valóságos belső titkos tanácsnok. *Bar. vm.*

CONSILIARIUS aulicus : udvari tanácsnok. *Bar. vm.* Udvari tanácsos. *Georch. Szlem. V-gyűjt.*

CONSILIARIUS cameralis : kamarai tanácsos. *V-gyűjt.*

CONSILIARIUS consilii locumtenentialis : helytartói tanácsos. *V-gyűjt.* Helytartó tanács' tanácsosa. *Czöv.* Helytartósági tanácsnok. *Csapó.* Kir. helytartósági tanácsos. *HM.*

CONSILIARIUS in re montana (J. Met.) : bányásztsági tanácsos. *V-gyűjt.* Bányásztsági, vagy bányászati tanácsnok. *Perg.*

CONSILIARIUS regius : királyi tanácsos. *Szlem. V-gyűjt. Fog.* Királyi tanács, v. tanácsnok. *Mest.*

CONSILIIUM bellicum : haditanács. *Bar. vm.*

CONSILIIUM medicum : gyógytanács. *Kun.*

CONSILIIUM regium locumtenentiale hungaricum : magyar királyi helytartó tanács. *Bar. vm. V-gyűjt. Fog. Szlem. Czöv.* Felsőes helytartó tanács. *Georch.*

CONSILIIUM status : belső titkos tanács. *P-gyűjt.* Álladalmi tanács. *HM.*

CONSISTORIALIS assessor, I. Assessor sedis consistorialis.

CONSISTORIALIS sedes, I. Consistorium.

CONSISTORIUM : szent-szék. *Cur. Kun. V-gyűjt. Debr. P-gyűjt. Czöv. Puky. Márt. HM.* Egyházi gyűlés. *Fog. Szirm. Debr.* Egyházi-szék. *Bar. vm. Szlem. Fog. Vajd.* Egyházi törvényszék. *Lex. Szlem. HM.* Egyházi tanács, papi ítélőszék. *Kun. Szentszék. Perg. Fog.*

CONSISTORIUM ecclesiae cathedralis : székes egyházi törv.-szék. *HM.*

CONSISTORIUM ecclesiae metro-

politanae : főegyházi törvény-szék.
HM.

CONSISTORIUM evangelicorum :
evang. egyházi törv.-szék. *HM.*

CONSISTORIUM graeci ritus n. u. :
nemegyesült görög egyházi törv.-
szék. *HM.*

CONSISTORIUM episcopale : püs-
pöki szent-szék. *Cur. Puky.*

CONSISTORIUM vicariale : hely-
tartói szent-szék. *Cur. Puky.*

CONSOBRINA : anyám' nénjének
gyermek leánya. *Kelem.* Anyám'
nénjének leánya. *P-gyűjt.* Anyám'
nénjének leány-gyermeke. *Huszt.*
Testvérasszonyok' leánya. *Puky.*
Nővérek' leánya.

CONSOBRINUS : testvér asszo-
nyok' fia. *Puky.* Testvér asszo-
nyoknak gyermeke. *P-gyűjt.* Két
nénének gyermek. *Huszt. Kel.*

CONSOCER : másipam. *Huszt.*

CONSOLIDARE : megerősíteni.
Puky. Összítani, állósítani. *Fog.*

CONSOLIDATIO : öszveforrasztás.
Stett.

CONSOLIDATIO feudi (J. Feud.) :
hübér' megerősítése. *Perg.*

CONSONANTIA : egybehangzás.
Fog.

CONSOR : 1) részestárs. *Cur.*
HM. Fog. Részes, vagy társ. *Puky.*
Pauly. Debr. Közgyűjtárs. *Debr.*
2) házastárs. *Cur. HM. Fog.*

CONSOR litis : ügytárs. *Cur.*
Puky. P-gyűjt. Peres társ. *Péchy.*
V-gyűjt. Egy ügytartó. *V-gyűjt.*
P-gyűjt. Per' részesei, v. sorsosai.
Szlem. Ügy-sorsos. Perg.

CONSORTIUM litis : ügytársaság.
Cur. Ügytársaság. *HM.* Egy ügytar-
tás. *Puky. Pauly. V-gyűjt. P-*
gyűjt. Pertársaság. *Puky. Pauly.*
Peres társaság. *Péchy.* Perközösség.
P-gyűjt. Debr. Per' közöössége.
Szlem. Czöv. Ügyközösség. Debr.

CONSPECTUS : átnézet, tekintet,
előrajz. *Kun.*

CONSPECTUS cartationalis : levél-
rovatolási átnézet. *HM.*

CONSPIRARE : összeesküdni, szö-
vetkezni. *Puky.*

CONSPIRATI : összcesküdtek.
Bar. vm.

CONSPIRATIO : összeesküvés.
Cur. Puky. Márt. Párizp. Moln.
Mokry. Fog. Összeesküdtség. *Bar.*
vm. Összeszövetkezés. *Puky. Szlem.*
V-gyűjt. Szövetkezés. *Pauly. P-*
gyűjt. Szirm. Debr. Titkos ösz-
szeköttetés, v. egyetértés. *Márt.*
Pártítás. *Moln. Helt. Támadás.*
RW.

CONSPONSOR : együtt kezes.
Szirm. Moln. Párizp. Márt. Ke-
zes társ. *Márt.*

CONSTITUENS : 1) hatalomalko-
tó, alkotmánytevő, statusalkotó, v.
tevő. *Márt. 2)* rendelő. *Kun.*

CONSTITUERE : 1) rendelni, ten-
ni. *Puky. Cur. 2)* vallani. *Cur. 3)*
alkotni, szerezni. *HM.*

CONSTITUERE procuratorem :
prókátort vallani. *Szirm. Ügyész,*
v. ügyvédet vallani. *Perg.*

CONSTITUTIO : 1) alkotmány.
Cur. Fog. Puky. Bar. vm. Pauly.
Szlem. P-gyűjt. Lex. Kölc. Kun.
HM. Állatmány. *Bar. vm.* Polgári al-
kotmány. *Kölc. Kun.* Végzés, szer-
zés. *Helt. RW.* Houalkat. *Szrok.*
Perg. 2) rendelés (actus). *Cur.*
Márt. Moln. Fog. P-gyűjt. Szlem.
HM. Rendelet (res). *Fogarasi.*
Pauly. P-gyűjt. M-gyűjt. Szlem.
Márt. Puky. 3) vallás. *Cur. HM.*
Vallomás (actus), vallomány (res).
Fog. 4) alkat (corporis). *Fog.* Al-
kotás, szerkeztetés. *Mokry. Szabás.*
Márt. Puky. Testalkat HM. 5) mi-
volt. *Pauly. Mivolta* valaminek.
Márt.

CONSTITUTIO cardinalis : sark-
alkotmány. *Egyh. ért.*

CONSTITUTIO civitatis : ország-
alkotmány. *Mest.* Ország' alkotása,
v. alkotmánya. *Szlem.*

CONSTITUTIO corporis : testal-
kotás. *Puky. Testalkat. Kun. HM.*

CONSTITUTIO generalis : köz al-
kotmány. *Kölc.*

CONSTITUTIO procuratoris : ügyvéd-vallás. *Cur.* Ügyvéd-vallomány, v. vallomás. *Puky. Fog.* Ügyészi vallás. *Márt. Kölcs. P-gyűjt.* Prokátor-vallás. *Márt. V-gyűjt. Czöv.* Ügyvédő vallás. *V-gyűjt.* Ügyész-vallás, v. vallotság. *Georch.* Ügyvédő-, v. ügyvédői vallás. *Szlem.* Ügyvédői, v. pervédői vallomány, v. megbizás. *Pauly.*

CONSTITUTIO procuratoris cum nostris : szóbeli, v. szóval tétetett ügyészi vallás. *P-gyűjt.* Szóval tett ügyész-vallás. *Georch.* Szóval tett prókátor-vallás. *Czöv.* Élő szóval tett ügyvédő-vallás. *Szlem.* Biró előtti ügyvédi vallás. *Perg.* Biró v. törvény előtt vallott ügyvéd v. prókátor —, v. törvény előtt tett prókatori v. ügyvédi vallás. *Cur.*

CONSTITUTIO procuratoris generalis : közönséges ügyészi vallás. *P-gyűjt.* Határozatlan ügyészi, v. ügyész-vallás. *P-gyűjt. Georch.* Általános prókátor-vallás. *Czöv.* Általános ügyvédő-vallás. *Szlem.* Általános ügyvédi vallás. *Perg.*

CONSTITUTIO procuratoris litteraria : iratott, v. írásbeli ügyészi vallás. *P-gyűjt.* Irással tett prókatori vallás. *Czöv.* Írásbeli ügyvédő-vallás. *Szlem.*

CONSTITUTIO procuratoris specialis : határozott ügyész-vallás. *Georch.* Különös prókátor-vallás. *Czöv.* Bizonyos ügyre szorított ügyvédő vallás. *Perg.*

CONSTITUTIO procuratoris usque ad reditum : visszatérésig tétetett ügyészi választás. *P-gyűjt.* Visszajövetelig tett prókátor-vallás. *Czöv.* Hazajövetelig tett ügyvédő-vallás. *Szlem.*

CONSTITUTIO regni : ország' alkotmánya. *Puky. Debr. Szlem. V-gyűjt.* Hazánk' sarkalatos alkotmánya. *P-gyűjt.* Hazánk' alkotmánya. *Márt.* Országunk' alkotása. *Czöv.* Hazánk' törvénye. *Szirm.* Alodalom. *Csapó.*

CONSTITUTIONALES leges : alkotmányi, v. alkotó törvények. *Szlem.* Alkotmányos, vagy ország-alkotmányát illető törvények. *Puky.*

CONSTITUTIONALIS : alkotmányos. *Puky. Fog.* Alkotmányi, alkotmánybeli. *Fog.*

CONSTITUTIONALISTA : alkotmány-pártos, alkotmányvédő. *Kun.*

CONSTITUTIONES canonicae egyházi törvények, v. rendelkezések. *Márt.*

CONSTITUTIONES politicae : politikai törvényvezetek. *Czöv.* Országlati, v. kormánylati rendeletek, v. végzések. *Perg.*

CONSTITUTIONES principum (J. Roman.) : fejedelmek' rendeletei. *Szlem.* — szerzése. *Helt. Verb.*

CONSTITUTIONIS avitae consolidatio : az ősi alkotmányuk megerősítése. *Puky.*

CONSTITUTIVA pars : alkotó rész. *Fog. HM.* Alkatrés. *Kun. Fog.*

CONSTITUTIVUM (alicuius rei) : dolog' álladalma. *Cur.* A' dolog' állatja. *Márt. Pauly. Puky.* Államánya valamely dolognak. *Fog.* A' dolog' mívolta. *Puky. Pauly.* Valaminek állatéka. *Czöv.* Alkotó részek, valaminek tartalma, vagy összeséges mennyisége. *Szlem.* Alomány. *Debr. Perg. Kun. HM. Fog.*

CONSTITUTIVUM externum : külső mívolt. *Pauly.* Külállomány. *Perg.*

CONSTITUTIVUM internum : belső mívolt. *Pauly.* Belállomány.

CONSTITUTIVUM urbariale : urbéri állomány. *Debr. Törv.-czikk.*

CONSUL : 1) polgármester. *Pauly. Puky. HM. Fog.* Tanácsfő. *Kun. Fog.* 2) révparti, v. kereskedésre ügyelő bíztos. *Bar. vm.* Külső kereskedésre ügyelő tiszt. *Puky.* Ügyelő. *HM.* Ügytiszt. *Fog.* Ügyvivő. *Fog.*

CONSUL civitatis : polgármester. *V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. Georch.* Tanácsfő. *Kun.*

CONSUL generalis: kereskedési főügyelő. *HM.*

CONSULARIS agens: kereskedelmi ügyvivő. *HM.*

CONSULERE: tanácskozni. *Puky.* Tanácsul venni valamit. *Fog.*

CONSULES gentium: külső kereskedésre ügyelő tisztek. *P-gyűjt.*

CONSULTARE: értekezni, tanakodni. *Puky. Márt. HM.* Tanácskozni. *Márt. Moln. Párizp. HM. Fog.*

CONSULTATIO: értekezés, tanakodás. *HM. Puky.* Tanácskozás. *Széch. gr. Taná. HM.*

CONSULTATIO medica: gyógytana. *Kun.*

CONSULTUM: tanácsolható, tanácsos. *Puky.*

CONSUMENS: emésztő, fogyasztó. *Kun. Széch. gr. Lex.*

CONSUMENT: emésztő, fogyasztó. *Fog.*

CONSUMERE: megemészteni. *Puky.* Emészteni, fogyasztani. *Szlem. Kun. Lex.*

CONSUMMARE: bevégezni. *Fog. Debr. Végrehajtani. Georch.* Elvégezni, véghez- v. végbevinni. *Márt. P-gyűjt. Puky. Bételjesíteni. Puky. Márt.* Elvégezni. *Párizp. Moln.* Teljesedésbe vinni. *Szlem.*

CONSUMMATIO: bevégzés. *Stett.* Végrehajítás. *Georch.* Teljesedésbe vitel. *Szlem.*

CONSUMMATUM matrimonium, l. Matrimonium consummatum.

CONSUMPTIO: elköltés. *Bar. vm.* Fogyasztás. *Széch. gr. Emésztés. Czöv. Szlem.*

CONSUMPTIO improductiva: meddő, terméktelen, új értékes, létre nem hozó emésztés. *Szlem.*

CONSUMPTIO opum nationalium: nemzeti gazdaság' megemésztese, 's elköltése. *Szlem.*

CONSUMPTIO productiva: új értékes létre hozó emésztés. *Szlem.*

CONSUMPTIO transennalis: utazók, v. általmenők elköltése, v. emésztése. *Bar. vm.*

TÖRV. TUD. MŰSZÓTÁR.

CONSUETUDINARIA lex: szokásbeli törvény. *Cur. Puky. Fog.* Szokás-törvény. *Perg. Fog. l. Consuetudo.*

CONSUETUDINARIUM jus, l. Jus consuetudinarium.

CONSUETUDINARIUS: megszkott. *Cur. Pauly. Puky.* Szokott. *Cur. Megrögött. Puky. Pauly.*

CONSUETUDO: 1) szokás. *Cur. Fog. Kölcs. Verb. 1779. ford. Pauly. Puky. P-gyűjt. Lex. Georch. Czöv. Szlem. Szirm. Párizp. Moln. Mokr. HM.* Megregzett gyakorlás. *RIV.* Szokás, divat. *HM.* Gyakorlás. *Fog. 2)* szokás-törvény. *Perg.*

CONSUETUDO approbata: javalt, v. jóváhagyott szokás. *Fog.* Helyben hagyott szokás-törvény. *Perg.*

CONSUETUDO certa: bizonyos, tudva levő szokás. *Cur.*

CONSUETUDO continua: folyvást tartó szokás. *Cur.*

CONSUETUDO extrajudicialis: törvényszék kívüli szokás. *Cur.*

CONSUETUDO facti: cselekedetbeli szokás. *Cur. Bar. vm.*

CONSUETUDO generalis: közönséges szokás. *Cur. Georch.* Felnemű szokás. *Czöv.* Országos szokás. *Cur. Szlem.* Általános szokás. *Perg.*

CONSUETUDO immemorialis: emlékezetet haladó szokás. *Cur.* Ember' emlékezetét felülhaladó szokás. *Márt. Puky.*

CONSUETUDO incerta: bizonytalan, ismételten szokás. *Cur.*

CONSUETUDO judicialis: törvényzéki szokás. *Cur. HM.*

CONSUETUDO juris: törvényes szokás. *Cur. Puky.*

CONSUETUDO metallica: bányászati szokás. *Csapó.*

CONSUETUDO obsoleta: avult szokás. *Cur.*

CONSUETUDO optima legum interpretis: a' gyakoroltatott szokás a' törvényt legjobban magyarázza. *Pauly.* A' gyakoroltatott szokás legjobban magyarázója a' törvények-

nek. *Puky.* A' gyakorlat legjobb törvényt magyarázó. *Csapó.*

CONSUETUDO particularis: részbeli, vidéki szokás. *Cur.* Külön szokás. *Georch.* Részes, v. alnemű szokás. *Czöv.* Különös, közönségbeli szokás. *Szlem.*

CONSUETUDO praescripta: időteles szokás. *Helt.* Idősített szokás. *Perg.*

CONSUETUDO rationabilis: okkal való szokás. *Cur.* Okszerű szokás. *Perg.*

CONSUETUDO specialis: helybeli szokás. *Cur.* l. C. particularis.

CONSUETUS: szokott, megszokott. *Cur.* l. Consuetudinarius.

CONTAGIO: ragály. *Debr.* *HM.* *Fog.* Ragadvány, ragadó nyavalya. *Kun.* *Fog.*

CONTAGIUM, l. Contagio.

CONTANT: készpénzen. *Fog.*

CONTEMPORANEUS, l. Coaevus.

CONTEMPTUS: elhallgatás, füle mellett való elbocsátás, megutálás. *RW.*

CONTENDERE: 1) vetekedni, köztödni; 2) igyekezni, törkedni, czélni. *Bar. vm.* Ügyekezni. *HM.*

CONTENTIO: háborgás, vetélkedés. *Helt.* *HM.* Czivódás, vetély. *HM.* *Fog.* Vetekedés. *Fog.*

CONTENTIREN: kielégíteni. *Fog.*

CONTENTUM: tartalom. *Cur.* Foglalat. *Cur.* *Fog.*

CONTERMINAT: határos vele. *Puky.*

CONTERMINIUM: határosság. *Cur.* *Fog.* Két határnak összeütközése. *Puky.* *V-gyűjt.*

CONTESTARI: bizonylani. *Fog.*

CONTESTARI litem: elvállalni a' pórt. *Fog.* A' per' érdeméhez, v. derekához fogni. *Bar. vm.* l. Contestatio.

CONTESTATIO: 1) megintatás. *Cur.* *Puky.* Bemutatás, bizonyítás. *Cur.* Nyilatkoztatás. *Puky.* Megvallás; 2) elfogadás. *Puky.* Bizonylás. *Fog.*

CONTESTATIO litis: per' derekába lett ereszkedés. *Cur.* A' pörnek elfogadása. *Bar. vm.* *P-gyűjt.*

V-gyűjt. *Georch.* *Czöv.* *Puky.* *Márt.* Érdembe ereszkedés. *Kölcs.* Pör-elvállalás. *Fogar.* Per' divatja. *Czöv.* *Georch.* Per-elfogadás. *Szlem.* Perérdekítés. *Sztrók.* Pörvállalat. *Kun.* Kereset' elfogadása, bizonylása. *HM.*

CONTESTATIO litis affirmativa: kereset' elfogadása. *Cur.* A' pernek állító elfogadása. *Puky.* *Márt.* *P-gyűjt.* *Czöv.* A' pernek igenleges elfogadása. *Perg.*

CONTESTATIO litis expressa: a' pernek nyilvános elfogadása. *Puky.* *Szlem.* *Márt.* *Czöv.* *P-gyűjt.* A' pernek nyilvánvaló elfogadása. *Márt.* *P-gyűjt.* *Czöv.* Nyilvános perbe lett ereszkedés. *Cur.* Nyilvánított per-elfogadás. *Perg.*

CONTESTATIO litis generalis: a' pernek általában való elfogadása. *Márt.* *Puky.* Általános perbe lett ereszkedés. *Cur.*

CONTESTATIO litis negativa: kereset' tagadása. *Cur.* Pernek tagadó elfogadása. *Puky.* *Márt.* *P-gyűjt.* *Czöv.* Keresettagadó per-elfogadás. *Szlem.* Pernek tagadólégi elfogadása. *Perg.*

CONTESTATIO litis particularis: részes perbe lett ereszkedés. *Cur.* Pörnek rész szerint való elfogadása. *Puky.* *Márt.* Pernek részinti elfogadása. *Cur.*

CONTESTATIO litis praesumpta: pörnek gyanított elfogadása. *Czöv.* Gyanítható pör-elfogadás. *Szlem.*

CONTESTATIO litis qualificativa: módosított per-elfogadás. *Cur.* *HM.* Módosító, v. kifogó pör-elfogadás. *Szlem.* Pernek mellékesen magyarázó elfogadása. *Puky.* *P-gyűjt.* *Márt.* Pernek módosított elfogadása. *Czöv.* Módosított bizonylás. *HM.*

CONTESTATIO litis tacita: a' pernek hallgatva való elfogadása. *Puky.* A' pernek hallgatva következett elfogadása. *Márt.* *P-gyűjt.* Pernek hallgató elfogad. *Czöv.* Feltből érthető per-elfogadás. *Szlem.* Pernek hallgatólégi elfogadása. *Perg.*

CONTEXTUS: tartalom. *Cur.*

Márt. Puky. Foglalat. Cur. Bar. um. HM. Fog. Belzet. Fog. Folyamat. Márt. Puky. Szerkezek, szövvény. Bar. um. Szövény. Stett. Szövedék. Kun. Szöveg. HM. Fog.

CONTIGNATIO : emelet. *Debr. Házemelet. Kun.*

CONTIGNITAS : egymást érés. *Puky. Márt. Egymás mellettiség, tőszomszédság. Debr.*

CONTIGUUS : egymást érő. *Puky. Debr. Érintés. Bar. um. Melletti, tőszomszédos. Debr. Tőszomszéd. Fog.*

CONTINENTIA : foglalat. *Fog. l. Contextus.*

CONTINENS : 1) szárazföld; 2) fogláló. *Bar. um. Száraz, szárazföld. Fog.*

CONTINENTALE systema : szárazföldi rendszer. *Debr. Kun.*

CONTINGENS : történeli. *Cur. Puky. Történelbeli Puky. Bar. um. Esci. Bar. um. Történhető. Fog. Történetes, véletlenes. Kun. HM. Történelből való. RW. l. Accidens.*

CONTINGENTIA : történhetőség. *Márt. Puky. Fog. Történelesség, véletlenség. Kun.*

CONTINGENTIA subjectiva : tett' szabad határozatúsága, szabad határozatúság. *Szlem. l. Contingentia.*

CONTINUA persecutio : folyó kergetés. *Vajd. Folyvásti üzés. Szerok. Folytonos üldözés. HM.*

CONTINUATIO : folytatás. *Puky. Szirm. Márt. Kun.*

CONTINUATIVE : folyvást. *Szirm. Márt. Folytatólag. Kölc. Perg. HM. Fog. Szakadatlan, folytonosan. Csapó.*

CONTINUATORIA actio : folytatólagi kereset v. kereset-levé. *Perg. l. Actio.*

CONTINUATORIA citatio : folytatólagi idézet. *Perg.*

CONTINUATORIA levata : folytatólagi pörfelvétel. *Perg.*

CONTINUATORIUS processus : folytatólagi per. *Perg. Folytatólagi. Fog.*

CONTINUUS : mentenes, folytonos. *Bar. um. Folyvásti. Perg.*

CONTO : számvitel (ratiocinium): számviteli lap (contoales). *Vált. Csász. HM. Árjegyzék. Kun. HM. Számolás. Stett. Arozó, v. felszámolás. Bar. um. Kontó. Cur. Szánla, árjegyzék, hiteljegyzék, számvitel. Fog.*

CONTOBUCH : számviteli könyv; liber ratiociniorum. *Vált. Csász. Számlakönyv, számvitelkönyv. Fog.*

CONTO (a) dessen : fejében. *Fog.*

CONTO finto : költött számla, előszámla, előleges számla. *Fog.*

CONTOR, Comptoir : iroda. *Fog.*

CONTORIST, Comptoir - Diener : írotás. *Fog.*

CONTORKUNDE : írotaősme. *Fog.*

CONTRAAGENS : ellenőr. *Cur. HM. Vizont vigyázó. V-gyűjt. P-gyűjt. Ellenező, őrködő, viszszafejtő, szemtartó, ellenügyelő. Puky. Bar. um. Szemmeltartó. V-gyűjt. Ellenes. Bar. um. l. Controllor.*

CONTRABANDA : 1) tiltott portéka. *Cur. Puky. Márt. Tiltott portékával való kereskedés. Márt. 2) tiltott portéka' elvétele (a' vámon). Cur. Márt. Puky. HM. — lefoglalása, elkobzása. HM. Vám-, v. harminczad - elkerülésbeli büntetés. Szirm. Kontraband. Szirm. V-gyűjt. Lefoglalás, vámbírság, rejtbírság. Bar. um. Elkoboztatás. Debr. Csempészet. Császár. Elkobzás, árukobzás. Kun. Csennevény. Csapó. Dugáru. Fog.*

CONTRACTIO militaris : 1) katonatanya; 2) katonaszerelés v. vonás. *Bar. um. Hadi összeronulás. Puky. Katonai szállásolás. Debr. Katonai öszvevonulás. HM.*

CONTRACTUALES (litterae) : kötlevé. *Fog. Kötés, szerződés-levé. Cur. Kötelezvényi levél. Perg.*

CONTRACTIO loci : hadi szálláshely. *Puky.*

CONTRACTUALIA : kötések tartásai.

gyazó ügyek. *Georch.* Egyzési tárgyak v. ügyek. *Szlem.* Kötelezvények. *Kölcs.*

CONTRACTUS: 1) kötés (actus). *Cur. P-gyűjt. Georch. Szirm. Fog. Márt. Szlem. Nán. HM.* Szerződés. *Cur. Puky. Helt. V-gyűjt. Pauly. Szirm. Márt. Moln. Verb. 1642. ford. HM.* Egyzés. *Pauly. Puky. Szlem.* Alkukötés. *V-gyűjt. Márt. Pauly. Puky. Kölcs. Tokma. Helt. Tukma. Bar. várm. Alku. Szirm. Márt. Bar. vm. Kun. Alkuvás. Helt. Bar. vm. Moln. Párizp. Alkudmány. Bar. vm. Megalkuvás. Szirm. Márt. Lekötélzés. Szirm. 2) (res) kötmény. *Fog.* Kötött egyzés. *Ujfal.* 3) kötelezőlevél. *Szirm.* Alkulevél. *Kun. P-gyűjt.* Kontraktus. *Czöv.* Egyzség, szerződés, egyzet, egyzséglével. *Kun.* Szövetség. *Dien.* Kötelezvény. *Perg.* Kötlevél. *HM.* l. Pactum, Contractuales litterae, Obligatio, vagy Obligatoriales, Conventio.*

CONTRACTUS absolutus: feltétlenkülti—. *Cur.* Általános—. *Czöv.* Megszorítás nélkül tett kötés. v. szerződés. *Szlem.*

CONTRACTUS acceptationis (J. Camb.): elfogadási egyzés. *Szlem.*

CONTRACTUS accessorius: mellékkötés, v. szerződés. *Cur. Szlem.* Toldalékos kötés vagy szerződés. *Czöv.*

CONTRACTUS aestimatorius: becstévé, v. becstételi egyzés. *Szlem.*

CONTRACTUS aleatorius: bizonytalan kontraktus. *Czöv.* Szerencsejátékos egyzés. *Szlem.* Kockás kötött egyzés. *Ujfal.*

CONTRACTUS annuitatum: esztendi részfizetési egyzés. *Szlem.*

CONTRACTUS assuranceionis: kárpótlásról bátorságba tevő egyzés. *Szlem.* Bátorító kötött egyzés. *Ujfal.* Biztosítási szerződés. *Perg.* l. Contractus assessorius.

CONTRACTUS assessorius: nyugtató szerződés. *Cur. Georch.*

Puky. Bátorságosító egyzés. *Szlem.* Biztosító szerződés. *Perg.*

CONTRACTUS beneficus: jótévé egyzés. *Czöv. Szlem.*

CONTRACTUS bilateralis: két részt kötelező szerződés. *Cur.* Kétoldalu kötelzés. *Georch.* Kétoldalu —. *Czöv. Szlem.* Mind két felet terhelő —. *Szlem.* Viszont kötelező —. *Puky.* Viszontkötelzésű szerződés. *Perg.*

CONTRACTUS bonae fidei: jó lelkű —. *Cur.* Jó lélekkel tetetett —. *Márt. P-gyűjt.* Józan értelmű szerződés. *Puky. Georch.*

CONTRACTUS cambiarius, l. Wechselvertrag.

CONTRACTUS cameralis: kincstári v. kamarai kötelezvény. *Perg.*

CONTRACTUS conditionatus, l. Contractus restrictus.

CONTRACTUS consensualis: megegyzésbeli kötés. *Czöv.* Csupa megegyzés által tökéletesedő szerződés. *Szlem.*

CONTRACTUS contrahentibus legem ponit: a' kötmény törvényt szab a' kötő feleknek. *Fog.* Ki miként magát lekötölte, a' szerint tartozik eleget tenni. *Puky.* Törvényt szab a' kötés a' kötő feleknek. *Pauly.*

CONTRACTUS depositi: letett' v. letettnek alkuja. *Czöv.* Jóságörzési kötés. *Szlem. Pauly. Puky.* Vagyonörzési kötés. *Puky.*

CONTRACTUS dotalisticus: hitbéri szerződés. *HM.*

CONTRACTUS emtionalis, et venditionalis: adásvevésről szóló szerződés. *Márt.*

CONTRACTUS fenebris: interestes kölcsön adás, béralku. *Lex.* Kamatos hitelezés. *Szlem.* Uzso-ráskodás. *Ujfal.*

CONTRACTUS feudalis (J. Feud.): hűbéri szerződés. *Csapó.*

CONTRACTUS gratuitus: ingyenes kötés. *Puky. Szlem.* Ingyenvaló szerződés. *Georch.*

CONTRACTUS illegalis: törvénytelen kötés. *Cur. Puky. Márt.*

CONTRACTUS innominatus: nevezetlen kötés. *Cur.* Nevetlen kötés. *Márt. Georch.* Névtelen kötés. *Czöv. Szlem.*

CONTRACTUS invalidabilis: megérthetetlen kötés. *Szlem.*

CONTRACTUS invalidus: sikertelen kötés. *Puky. Márt.* Fogatlan kötés. *Márt.* Megerőtlentített kötés v. szerződés. *Perg.*

CONTRACTUS legalis: törvényes kötés. *Cur. Puky.* Törvényszerint való egyezés. *Márt.*

CONTRACTUS litteratorius: írásbeli szerződés. *Czöv.* Írásbatételt kívánó egyezés. *Szlem.*

CONTRACTUS lusorii: játékbeli egyezés. *Szlem.*

CONTRACTUS mandati: ügyfélvállalás v. megbízás. *Puky. Pauly.*

CONTRACTUS mixtus: egyvelges kötés. *Cur.*

CONTRACTUS negativus: elhagyó kötés. *Cur.* Tagadás kötés. *Czöv.*

CONTRACTUS nominatus: megnevezett kötés. *Cur.* Neves kötés. *Márt. Czöv.* Nevezett kötés. *Georch.* Névvél bíró, v. különnevű kötés. *Szlem.*

CONTRACTUS onerosus: terhes kötés. *Georch. Czöv. Pauly Szlem.*

CONTRACTUS permutatorius: értékeszerelő kötés. *Szlem.* Cserélő kötés. *Ujfal.* Cserészerződés. *Perg.*

CONTRACTUS per se subsistens: magán megálló kötés. *Szlem.* Önállású szerződés. *Perg.*

CONTRACTUS personalis: személyes kötés. *Cur. Georch.* Tettbeli kötés. *Cur.*

CONTRACTUS positivus: cselekvő kötés. *Cur.* Tévő kötés. *Czöv.*

CONTRACTUS praesumptus, seu quasi-contractus: magyarázatbeli kötés. *Cur. Puky. Márt.* Gyánítató szerződés. *Cur.* Mintegy-kötmény. *Fog. I.* Quasi-contractus.

CONTRACTUS principalis: fő kötés. *Cur. Szlem.* Fő okbéli kötés. *Czöv.* Főlegi szerződés. *Perg.*

CONTRACTUS realis: vagyonbeli.

értékbeli kötés. *Cur.* Vagyont tárgyzó kötés. *Georch.* Dologbéli kötés. *Czöv.* Vagyonadást tárgyzó v. átadás által tökéletesedő szerződés. *Szlem.*

CONTRACTUS reddituum perpetuorum: örökös jövedelmet kötelező, v. örökös jövedelmi szerződés. *Szlem.*

CONTRACTUS restrictus: feltételes kötés. *Cur.* Megszorított kötés. *Czöv.* Megszorított tett kötés. *Szlem.* Határozott szerződés. *Perg.*

CONTRACTUS scriptus: írott kötés. *Curia. Puky.* Íratott kötés. *Márt.*

CONTRACTUS seponibilis: félre tétethető egyezés. *Szlem.*

CONTRACTUS socialis: társasági kötés (Gesellschaftsvertrag). *Vált. Császárd.*

CONTRACTUS socidae: vas kötés. *Czöv.* Barombérlés, baromárénda. *Szlem.*

CONTRACTUS societatis: társasági kötés. *Czöv. Szlem.*

CONTRACTUS societatis mercantilis: kereskedő társaság' szerződése. *Szlem.*

CONTRACTUS solemnis: szerezített kötelezvény. *Perg.*

CONTRACTUS sponsalisticus: házassági kötelezés. *Kölcs.* Jegykötés. *Georch.* Eljegyzési szerződés. *Szlem.*

CONTRACTUS stricti juris: szoros magyarázatú kötés. *Cur. Georch. P-gyűjt. Márt. Puky. Pauly.* Szoros értelmű kötés. *P-gyűjt. Szlem. Márton.* Szoros vételű szerződés. *Szlem.*

CONTRACTUS tontinae: holtig való élelmet kötelező társaságos—, v. élelmi társaságos kötés. *Szlem.*

CONTRACTUS unilaterialis: egy részt kötelező kötés. *Cur.* Egyes oldalú kötés. *Georch. Puky.* Egy oldalú kötés. *Czöv. Szlem.* Egyszerű kötés. *Puky.* Egyik felet terhelő kötés. *Szlem.* Egyes kötelezésű kötelezvény. *Perg.*

CONTRACTUS validitas : kötés' helyessége. *Cur.* Kötés' sikere. *Puky. Pauly. Georch.* Kötés' foganatossága, v. sikeressége, v. megállhatósága. *Szlem.*

CONTRACTUS validus : fogantatos, v. sikeres szerződés. *Puky. Márt.*

CONTRACTUS verbalis : szóbeli kötés. *Cur. Márt.*

CONTRACTUS verus : valóságos kötés. *Cur. Puky. P-gyűjt. Szlem. Márt.* Igazi kötés. *Czöv.* Kijelentett egyetértésű kötés. *Szlem.*

CONTRACTUS vitalitins : holtig való élelmet kötelező, v. élelmi kötés. *Szlem.* Élelmezési kötelezés. *Perg.*

CONTRACTUS usu roboratus : birtokkal erősített egyezés. *Szlem.* Éléssel megerősödött contractus v. kötés. *Czöv.*

CONTRACTUUM accidentalia : kötések' történhető tulajdonságai. *Ujfal.*

CONTRACTUUM essentialia : kötések' mivoltjai. *Czöv.* Egyezés' valóságára szükséges tulajdonságok. *Ujfal.* Kötés' mivolti tulajdonai. *Szlem.* Kötés' lényegei. *Perg.*

CONTRACTUUM naturalia : kötések' természetes tulajdonságai. *Ujfal.* Kötések' természeti, v. természetekből folyó tulajdonai. *Szlem.*

CONTRACTUUM solemnia : kötelezvények' jelességei, v. szerességei. *Perg.* Egyezéseknek ünnepi szertartásai. *Szlem.*

CONTRACTUUM solemnia accessoria : contractusoknak toldalékos diszességei. *Czöv.* Egyezéseknek mellelges ünnepi szertartásaik. *Szlem.* Kötelezvények' mellelges szerességei. *Perg.*

CONTRACTUUM solemnia substantialia : contractusoknak mivoltos diszességök. *Czöv.* Egyezéseknek mivolti 's el nem választható ünnepi szertartásai. *Szlem.* Kötelezvények' főbb v. megkívántató szerességei. *Perg.*

CONTRADICERE : ellentmondani. *Cur.*

CONTRADICTIO : 1) ellenmondás. *Cur. Fog. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Puky. Bar. vm. Pauly. Márt. HM.* Ellenszólás. *V-gyűjt.* Ellenmondás. *Szirm. Moln. Párizp. Mokr.* 2) ellenkezés. *V-gyűjt. Puky.* Ellenzet. *Mest.*

CONTRADICTIO fatalis : veszedelmes ellenmondás. *Czöv.* Vészszülő —. *Szlem.* Vésznapi ellenmondás. *Debr. Perg.*

CONTRADICTIO intra dies fatalis : az elvásztó napok alatt közbe jött. *Cur.* Vész-napok alatti ellenmondás. *Perg. Fog.* Elvásztó. (törvényes) napok alatti ellenmondás. *HM.*

CONTRADICTOR : ellenmondó. *Kun. Nán. Fog.* Ellenemondó. *Szirm.* 1) számlavizsgáló ; 2) csődgondnok. *Fog.*

CONTRADICTORIUM iudicium , I. Tagsatzung.

CONTRADICTORIUS processus : ellenmondási pör. *Kun.*

CONTRADOS : vissza, v. viszont kötött házassági jutalom. *P-gyűjt. Márt.* Visz-jutalom. *Georch.* Viszsonos, v. viszont, v. viszony hitbér. *Czöv.* Házassági viszonyjutalom. *Szlem.* Viszsonos hitrészt, v. jegybér, v. hitjutalom, v. házassági jutalom. *Puky.* Viszonjegypénz. *Debr.* Viszonjegybér. *Kun.* Viszonhitbér. *Fog. HM.* Ellenhitbér. *HM.*

CONTRAHENS : szerződő, alku-kötő. *Cur.* Kötő fél. *Puky. Pauly. Márt. P-gyűjt. Czöv. Georch.* Kötőrész. *Márt. Georch. P-gyűjt.* Szerződő fél. *Czöv.* Egyező fél. *Puky. Pauly. Szlem.* Tukmáló. *Bar. vm.* Egyező. *Vajd.*

CONTRAHERE : 1) szerződni. *Cur. HM.* Alkút kötni. *Cur. Puky.* 2) összehuzni, egybeszorítani, magát meghuzni. *Puky.*

CONTRAINQUISITIO : ellennyomozás. *Czöv.*

CONTRALLOR : zártartó, zártárs. *Pauly*. I. Contraagens.

CONTRAMANDIREN : visszahuzni (a' parancsot). *Fog*.

CONTRAORDE : ellenparancs. *Fog*.

CONTRAPARS : ellenfél. *Cur. Puky. Márt. Debr. HM.* Ellenkező fél. *Puky. Márt.*

CONTRAPONIREN : ellentételezni, hibát kiegyenlíteni. *Fog*.

CONTRAPOSITIO : ellentétel (hiba' kiigazítása könyvekben). *Fog*.

CONTRAPROTEST : előzői óvás. *Fog*.

CONTRAQUIETANTIA : viszonygató. *Cur. P-gyűjt. Bar. vm.* Viszon- nyugtatvány. *Cur. Fog. Kun.* Ellennyugtató. *Köv. Czöv.* Ellennyugtató. *Szlem. HM. Fog.* Viszont nyugtatás. *Puky. P-gyűjt. Szirm. Márt.* Viszontag való menedéklevél. *P-gyűjt. Márt.* Viszont-nyugtató levél. *Puky. Pauly.* Nyugtató levél. *Szirm.*

CONTRARIETAS:ellenkezés.*Puky.* Ellenkedés, ellenzőség. *Bar. vm.*

CONTRARIUS: ellenkező. *Puky. Bar. vm.* Ellenes. *Puky.*

CONTRASCRIBA: elleníró. *Czöv.* Viszont vizsgáló. *V-gyűjt.* Rendvizsgáló tiszt. *Puky.*

CONTRASCRIPTUM : ellenírás. *Márt.* Ellenző írás. *Moln.* Ellenkező írás. *Szirm. Párizp. Márt.* Ellen írat. *Perg.*

CONTRASERATURA : ellenzár. *Bar. vm. Cur. Fog.* Ellenzárítás. *HM.*

CONTRASIGNARE : ellenjegyezni, ellenörkép aláírni. *Kun. HM.*

CONTRAST: ellenkezés, v. magában ellenkező. *Puky.* Ellentiség, ellentettség. *Kun.*

CONTRAVENTION : csemp, csempesség. *Fog.*

CONTREBANDE, I. Contrabanda.

CONTRECTATIO cassae: pénz- tár' meglópása. *Cur. Szirm.* Elvévés, ragadozás, lopás. *Márt.*

CONTREMARQUE: ellenjegy. *Fog.*

CONTREMINEUR : ellenkémlő. *Fog.*

CONTREORDRE : ellenparancs, visszahuzás. *Fog.*

CONTRIBUENS populus: adófi- zetű nép. *Szirm.* Adózó nép. *Kun.*

CONTRIBUENTIUM agens: adó- zók' ügyviselője. *Szlem.*

CONTRIBUERE: adózni. *Fog.*

CONTRIBUTIO: adó. *Cur. Puky. Köls.* *Kun. V-gyűjt. P-gyűjt.*

Fog. Pauly. Szirm. Márt. Mokr. HM. Adózás. *Cur. V-gyűjt. Kun.*

Puky. Szirm. Adófizetés. *Puky. V-gyűjt. Szirm.* Közadó. *Szlem.*

Fog. Adóvetés. *Bál. Közadó. Debr.*

CONTRIBUTIO a consumptione: élelemtől, 's emésztéstől járó, v. emésztéshez mérsékelt közadó. *Szlem.* Emésztési adó. *Perg.*

CONTRIBUTIO ab erogationibus: kiadásoktól járó, v. kiadásokhoz mérsékelt közadó. *Szlem.* Kiadás- tóli adó. *Perg.*

CONTRIBUTIO a facultatibus: teltségtől, 's vagyontól járó, v. vagyonhoz mérsékelt közadó. *Szlem.* Vagyoni. *Perg.*

CONTRIBUTIO a proventibus: jövedelemtől járó, v. jövedelem- hez mérsékelt közadó. *Szlem.* Jö- vedelmi adó. *Perg.*

CONTRIBUTIO directa: egyenes, v. közvetlen adó. *Szlem.*

CONTRIBUTIO domestica: házi adó. *HM.*

CONTRIBUTIO extraordinaria: rendkívüli közadó. *Szlem.*

CONTRIBUTIO indirecta: köz- vetve fizetendő adó. *Szlem.*

CONTRIBUTIO militaris: kato- nai, v. hadi —. *Czöv.* Hadi adó. *HM.* Katonatartási adó. *Szlem.*

CONTRIBUTIO ordinaria: rend- szeres adó. *Szlem.*

CONTRIBUTIONALE quantum: adó' mennyisége. *Cur.* Közadó. *V-gyűjt. Puky.*

CONTRIBUTIONALES tabellae menstruae: hónapos adójegyzekek. *HM.*

CONTRIBUTIONALIS: adóbeli. *Puky. Szirm. Márt.*

CONTRIBUTIONALIS cassae re-

stantia: adóbeli pénztár' hiánya, v. hátramaradtsága. *Bar. vm.*

CONTRIBUTIONALIS fundus: közadó-alap. *Debr. Adó-alap. Perg. HM.*

CONTRIBUTIONALIS restantia: adótartozék. *HM.*

CONTROLLERIA: ellenőrség. *Cur. Fog. Kun. HM. Ellenügyelés, v. ügyelet. Puky. Ellenörködés. Fog.*

CONTROLLERISARE: ellenörködni. *Kun.*

CONTROLLOR: zártartó. *V-gyűjt. Vizsontvigyázó. P-gyűjt. Ellenör. Puky. Fog. Kun.*

CONTOVERSA meta: kérdészt szenvedő, v. pörös határ. *Bar. vm.*

CONTOVERSA plaga: villongás alatti föld. *N. Fer.*

CONTOVERSA: villongás. *Cur. Fog. Kun. Szirm. Márt. Pauly. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Czöv. Szlem. HM. Akadé. Nán. Hábor. gás. Puky. Pauly. V-gyűjt. Szirm. Moln. Párizp. Perlekedés. V-gyűjt. Szlem. Mokry. Ellenzés. P-gyűjt. Szirm. Márt. Vetekedés, per-versengés. Mest. Visszavonás. Párizp. Perlés. Moln. Párizp. Egyenetlenség. Lex. Viszálkodás. Kun.*

CONTOVERSA metalis: határ-villongás. *Cur. Puky. V-gyűjt. Czöv. Georch. Szlem. Fog. Márt. Szirm. Határi villongás. P-gyűjt. Határbeli villongás. Péchy. Perg.*

CONTOVERSUS: pörös. *Cur. Puky. Pauly. Mokry. Szirm. Márt. Moln. HM. Kérdés alatti. Cur. Kérdés alatt levő. Puky. Márt. Perben forgó. Szirm. Párizp. Perben, villongásban levő. Szirm. Kétséges. Moln. Villongó. HM. Kérdéses, peres. Fog.*

CONTOVERTERE: ellenzeni, kérdésbe venni. *Puky. Márt. Ellenörködtetni, kifogást tenni. Fog. Ellenezni. Kun.*

CONTUBERNIA clerici: papi közlakó házak. *Szlem.*

CONTUMACIA: 1) makacsság. *Cur. Puky. Fog. Kun. Mokry. Bar. várm.*

Kölcs. Perg. Czöv. Szlem. HM. Engedetlenség. V-gyűjt. Puky. Moln. Párizp. Mokry. Megátalkodás. Bar. várm. Puky. P-gyűjt. Szirm. Márt. Moln. Párizp. Mokry. Megátalkodottság. Georch. Szirm. Megátalkodás. Czöv. Nyakaskodás. Georch. Nyakasság. Mokry. Biróság' megvetése. P-gyűjt. Márt. Biróság' megutálása. Czöv. 2) veszteglés (tempore pestis). Fog. Kun. Debr. Puky. P-gyűjt. Veszteglő, v. tisztuló hely. Bar. vm. HM. Fog. Vesztegház. Kun. Csapó. Veszteglő-intézet, veszteglet. Kun. Fog. Veszteglőház. Fog.

CONTUMACIA ex non defendit: a' védelem' elmulasztásábani makacsság. *Cur. Védelem-mulasztási makacsság. Fog. Véd-elmulasztási makacsság. Pauly. Szlem. Puky. Nem védelmezi által való makacsság. Czöv. Védelem' elmulasztása által elkövetett nyakaskodás. Georch.*

CONTUMACIA ex non venit: a' megjelenés' elmulasztásábani makacsság. *Cur. Meg nem jelenési makacsság. Pauly. Puky. Szlem. Fog. Meg nem jelenés által elkövetett makacsság. Georch. Nem jött, v. meg nem jelent által való makacsság. Czöv.*

CONTUMACIA per non defendit, l. Contumacia ex non defendit.

CONTUMACIA per non venit, l. Contumacia ex non venit.

CONTUMACIAE institutum, l. Contumacialis domus.

CONTUMACIAE locus, l. Contumacialis domus.

CONTUMACIAE poena: nyakaskodás' bére. *Georch. Makacsság-nak büntetése, vagy terhe. Szlem. Czöv.*

CONTUMACIALIS domus: veszteglő hely. *Fog. Veszteglő ház. Pauly. Puky. V-gyűjt. Napoló, v. negyvenedház. Pauly. Egészség-kémlő ház. P-gyűjt. Veszteglő-intézet. Kun. Perg. Debr. Vesz-*

teglház. *Csapó. Kun. Veszteglő-hely. N. Fer.*

CONTUMAX: makacs. *Cur. Pauly. Fog. Küles. Perg. Köv. Puky.* Nyakaskodó, fejes, megátalkodott, engedetlen. *Puky. Pauly.*

CONTUMELIA: gyalázás. *Cur. Pauly. Puky. Rágalom. Fog. Gyaláztatás. Szirm. Boszúság. Moln. Párizp. Meggyalázás, kisebbités. Mokr. Gyalázat. HM. Fog.*

CONTUMELIOSUS: gyalázó. *Cur.*

CONTUSIO: zuzás, zuzódás. *Kun.*

CONUS cassidis (in Arma.): sisak' csúcsa. *HM.*

CONVALESCENS: lábadozó, gyógyuló. *Csapó.*

CONVALESCERE: érvényesülni. *Fog.*

CONVENIENS: illő, illető. *Fog.*

CONVENIENTIA: illendőség. *Cur. Bar. vm. Puky. HM. Illedelem, illedék. HM. Illőség. Cur. l. Competentia.*

CONVENIRE lite: pörrel megátadni. *Bar. vm.*

CONVENT: gyülekezet. *Kun. l. Conventus.*

CONVENTA publica: közegyezések. *Szlem. Köz-összejövetelek. Perg.*

CONVENTICULUM: alattomos gyülekezet. *Cur. HM. Gyanús gyülekezet. Puky. Szirm. Márt. Gyülés, gyülecske. Párizp. Gyülekezetecske. Moln. Gyülvény. HM.*

CONVENTIO: 1) (actus) szegődés. *Cur. Bar. vm. Pauly. Dien. V-gyűjt. P-gyűjt. Fog. Szirm. Márt. Debr. Puky. HM. Egyezés. Cur. Pauly. P-gyűjt. Czöv. Szlem. Márt. Puky. Egyesség. V-gyűjt. Pauly. Puky. Megegyezés. V-gyűjt. Bar. vm. Szegődés. V-gyűjt. Pauly. Puky. Alku. Bar. várm. Stett. Georch. HM. Alkuvás. Ler. Moln. Párizp. Alkukötés. Mest. Béralku, szegődalku. Bar. várm. Szerződés, megalkuvás. Szirm. 2) (res) szegődmény. *Fog. Szegődött bér. HM. l. Contractus.**

CONVENTIO de quota litis: ke-

retes' valamennyed részével jutalmazó egyezés. *Szlem. Ügyrészi egyezés. Perg.*

CONVENTIO liberatoria: kötelességoldó egyezés. *Szlem.*

CONVENTIONALES servitores: béres, szegődött szolgák. *HM.*

CONVENTIONALIS moneta: pengő | énz. *Cur. Fog. EzüstpéNZ. Fog. l. Moneta.*

CONVENTIONALIS tabella: szegődési lajstrom. *Debr.*

CONVENTIONATI servitores: szegődött szolgák. *HM.*

CONVENTIONATUS: szegődött. *Cur. Pauly. Márt. Bérett. Béres. Márt. P-gyűjt. Szegődött szolga. V-gyűjt. Szlem.*

CONVENTIONES bellicae: hadi-egyezések. *Szlem.*

CONVENTIONS-GELD, Münzfusz: pénzláb. *Fog.*

CONVENTUS: 1) szerzetes gyülekezet. *Puky. P-gyűjt. Georch. Kun. Szerzetes egyesület. Szlem. Konvent. Puky. Czöv. V-gyűjt. Fog. Szerzet. Fog. 2) gyűlés, gyülekezet. Perg.*

CONVENTUS authenticus: hiteles szerzetes gyülekezet. *Georch. HM. Hiteles Konvent. Czöv. Köz-hitelességű szerzetes egyesület. Szlem.*

CONVENTUS evangelicorum ecclesiasticus: evang. egyházi gyülekezet. *HM.*

CONVENTUS iure: perbe idéztett. *Cur. Márt. Puky. P-gyűjt. Perbe idézett. Szlem.*

CONVENTUS reus: idézett, panaszlott. *Fog.*

CONVENTUALE testimonium: lo-lostori bizonyság. *Debr.*

CONVENTUALIS: szerzetbeli, v. szerzetes. *Puky.*

CONVERTITA: megtérült. *Kun.*

CONVICIATOR: rágalmazó. *Cur. HM. l. Dehonestatio.*

CONVICTA pars: elmarasztalt fél. *Cur. Puky. HM. Marasztaltott fél, v. pervesztett fél. Márt. Megmarasztalt fél. Pauly. Marasz-*

talt fél. *Fog.* Ügyvesztett fél. *Puky.*
Elmarasztott fél. *HM.*

CONVICATIO: 1) elmarasztás. *Cur.*
HM. Perg. Elmarasztalás. *HM.*
Elmarasztaltatás. *Czöv.* Marasztalás.
Pauly. Puky. Márt. Szlem. P-gyűjt.
Marasztaltatás. *Georch.* Lemarasztalás.
Kun. 2) meggyőződés. *Cur. Puky Pauly.* Észgyőzés.
Mest.

CONVICATIVA sententia: elmarasztó ítélet. *HM.* 1. Sententia convictiva.

CONVICATUS: 1) elmarasztalt. *Cur.*
Czöv. Megmarasztalt fél. *Szlem.* A' ki pörít elveszti; meggyőzetett fél,
megsentiázott. *RIV.* 2) együttélés.
Puky. V-gyűjt. 3) nevéndékedelem.
Bar. vm. Nevelőház. *Puky. V-gyűjt.*
Bar. vm. Táplány. *Kun.* Nevéndékház. *HM.*

CONVICATUS nobilium regius: kir. nemesi nevéndékház. *HM.*

CONVICERE: 1) meggyőzni. *Fog. V-gyűjt.*
Lex. Pauly. Puky. Debr. Elhíttetni. *V-gyűjt.*
Pauly. Puky. 2) marasztalni (törvényben ítélet által).
Pauly. Fog. Puky. Szirm. Márt. V-gyűjt.
Debr. Georch. P-gyűjt. *Szlem. Stett.* Megmarasztani.
V-gyűjt. *Pauly Szlem.* Elmarasztalni.
Köles. Perg. Puky. Czöv. Kun. Fog.

CONVIVIAM: lakoma. *Debr. Fog.*

CONVOCARE: össze- v. egybe- hívni. *Cur. Puky. Lex. Márt.*

CONVOCARE synodum: zsinatot egybehívni. *Szlem.*

CONVOCATI ad executionem: összehívattak. *Czöv.* Végrehajtásra meghívott személyek. *Szlem.*

CONVOCATI ad metalem reambulationem: határjárásra meghívottak. *Perg.*

CONVOCATI ad sedem dominalem: meghívott bírák. *HM.*

CONVOCATI sedis: meghívott személyek. *V-gyűjt. Georch.* Törvényték' meghívottai. *Szlem.*

CONVOCATI sedis dominialis: uriszékre meghívott bírák. *Perg.*

CONVOCATIO: összehívás. *Köles.*

CONVOCATIO creditorum: hitelezők' egybeidéztetése. *Debr.* — esőditése, tóditása. *Szrok.*

CONVOCATORIVS processus: hitelezőket összehívó per. *Cur.* Csődítő, tudító per. *Szrok.* Csődper. *HM.* 1. Processus concursualis.

CONVOCATUS: meghívott. *Cur. Kun. Puky.* Hivatalos. *Fog.*

CONVOI: kíséret. *Fog.*

COOBLIGARE (se): együtt kötelezni. *Puky Márt. V-gyűjt.* Magát közösen v. közös fizetésre lekötelezni. *Szlem.*

COOBLIGARE se in solidum: magát az egész közös adósságról, v. magát egymásért jót állva másokkal lekötelezni. *Szlem.* Egymásért egyetemben lekötelezni. *Cur.* Egymásért jót állva lekötelezni. *Perg.* Egyetmleg lekötelezni. *HM.* 1. Obligare.

COOBLIGATIO: együtt kötelkezés. *Cur.*

COOBLIGATIO in solidum: egymásért egyetemben lekötelezés. *Cur.* Egymásért jót álló kötelezés. *Perg.* 1. Obligatio.

COOBLIGATUS: együttkötelezett. *Fog.*

COOPERARI: együtt munkálkodni, befolylni, részt venni, segíteni. *Puky.* Együttmunkálni. *Fog.*

COOPERATIO: együtt munkálodás, segítség. *Cur.* Közmunkálkodás, befolyás, részvétel. *Puky.* Közmunkálodás, v. segítség. *Debr.*

COOPERATOR: 1) munkatárs. *Puky. Szlem.* Közmunkálkodó. *Puky.* 2) (Jus Can.) alpapi segéd. *Szlem.*

COOPTARE: befogadni. *Cur. Szirm. Puky. Fog.* Elfogadni. *Perg. Fog.* Fölfogadni. *Kun.*

COORDINARE: rendezni. *HM. Fog.* Rendbeszedni. *Fog. Kun. Puky. HM.* Elrendelni. *Fog.* Egyenlőíteni. *Puky.*

COORDINATIO: rendbeszedés. *Cur. Fog. Puky.* Elrendelés. *Cur. Fog.* Rendezet, szerkesztet. *Kun.* Elintézés, egyenlőítés, törvényes

elrendelés. *Puky.* Egybesorozás. *Egyházi ért.* Elrendezés. *Törv. czikk.* Rendezés. *H.M. Fog.*

COORDINATIO advocatorum : ügyvédök' rendbeszedése. *Szlem.*

COORDINATIO legum, et proceduræ judiciariæ : az ítélőszéki törvények, és lépés 's bánás' módjainak rendbeszedése. *Szlem.* Törvénykezés, 's bírói eljárás' rendbe szedése, v. elrendezése. *Perg.*

COORDINATIO nundinarum : vásár' rendbeszedése. *Szlem.*

COORDINATIO status mercantilis : kereskedőség' rendbeszedése. *Szlem.*

COBERTA : boríték. *Fog. Kun. Pauly. Debr. H.M.* Levélboríték. *Puky.*

COPIA : 1) bőség. *Fog.* 2) más. *Cur. Márt. P-gyűjt. Czöv. Georch.* Másolat. *Cur. Fog. Puky. Szlem. Kölc. Stett. Kun. Pauly. Debr. H.M.* Mása az írásnak. *V-gyűjt. Puky. Márt. Írás' mása. Szlem. Puky. Levél' mása. Szlem. Pár. Czöv. Párja az írásnak. Pauly. Leírás. Czöv.*

COPIA ordinata : igazlott más. *P-gyűjt.* Oklevélnek igazlott mása. *Georch. Czöv.* Igazlott leírás. *Czöv.* Albírói személy- hitelesítette 's igazlotta levélmás. *Szlem.*

COPIA simplex : pusztá másolat. *Cur.* Oklevélnek pusztá mása. *Georch.* Egyszerű leírás. *Czöv.* Magányos hatalommal készült, v. egyszerű levélmás. *Szlem.* Hiteletlen másolat. *Perg.*

COPIA vidimata : hiteles másolat. *Cur. Puky.* Igazlott másolat. *Puky. Márt. Fog.* Levélmás' látomása. *Bar. vm.* Láttasított másolat. *Fog.* Látomozott másolat. *Perg. Debr. H.M.* Összeegyeztetett másolat. *Debr.*

COPIARE : lemásolni. *Cur. Fog. V-gyűjt. Bar. vm. Pauly. Debr. Perg.* Mását venni. *Cur. P-gyűjt. Szirm. Márt. Pauly. Bar. vm. Puky.* Másolni. *Fog. Kun. Leírni.*

Szirm. Az eredeti írásnak mását leírni. *Bar. vm. Pauly.*

COPIR-BUCH : másolat - könyv. *Fog.*

COPIST : másoló. *Fog.*

COPULA : kapcsolat. *Fog. Puky.*

COPULA carnalis : közösködés. *Cur. Pauly. V-gyűjt. Puky.* Elhálás. *Puky. P-gyűjt. Illyés. Georch. Szirm. Márt. Fog. Pauly. H.M.* Testi közösködés. *Pauly. Márt. P-gyűjt. Illyés. Czöv. Szlem.* Testi szövetségzés. *Mest.*

COPULARE : 1) összekapcsolni; 2) összeadni (házasulandókat). *Fog. Esketni. Csapó.*

COPULARI : összekelni. *Fog.*

COPULATIO : 1) (conjugum) összszeadás. *Cur. Fog. Georch. Márt. Puky. H.M.* Esketés. *Cur. P-gyűjt. Márt. Fog.* Összekelés. *Fog.* Megesküdtetés. *Lex.* Összcesketés. *H.M.* 2) összekötés, v. kapcsolás, egybefoglalás. *Pauly. Puky. Debr.*

COPULATIVE : egybefoglalva. *Puky.* Összefoglalva. *Cur. H.M.* Összekötve. *Czöv.*

CORAMISANS testis : erősítő tanú. *Sztrók.* Előttemező tanú. *Debr.*

CORAMISARE : előttözni. *Fog. V-gyűjt. Puky. Márt. Kun. Stett.* Jelenlétével bizonyítani. *P-gyűjt. Márt.* Előttomezni. *Debr. H.M.* Előttözni. *Kun. Csapó.*

CORAMISATIO : előttémzés. *Debr. Bar. vm.* Jelenczés. *Bar. vm.* Előttözés. *Puky. V-gyűjt.* Oklevélnek jelenlétellel lett bizonyítása. *Georch.*

CORDON : határzár. *Bar. vm.* Órvonal. *Kun.*

COROLLARIUM : folyadék. *Bar. vm. Fejér. Veres. Stett. Puky.* Adalék. *Kász.* Megszerzés, megalkutás. *RIV.* Folyomány. *Fog.*

CORONA : korona. *Cur. Debr. Lex.*

CORONAE custos : sz. korona' őrzője. *V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem.* Korona-őrző. *Georch. Czöv.* Koronaőr. *Perg.*

CORONALIA bona: korona' jó-zságai. *Cur.* I. Bona.

CORONALIS: koronai. *Cur.*

CORONIS: korez, korezolat, telő. *Bar. várm.*

COROTROPHIUM: fattyúnevelőház *Bar. vm.* Szülő- és lelenczház. *HM.*

CORPORALIS: káplár, tizedes. *Bar. vm.*

CORPORALIS poena: testi büntetés. *Cur. Pauly.* Testi fenyíték. *Pauly.*

CORPORATIO: 1) egyesület. *Cur. Puky. Márt.* 2) testesülés. *Puky.* Testesület. *Kun. Fog.* Testület. *Perg. HM. Fog.*

CORPOREITAS: tagosság *Fog.*

CORPORIS detrimentum: testi sértelem. *Cur.*

CORPUS: 1) test; 2) testület. *Debr. Perg. HM.* Egy tag. *Fog.* (in corpore: egy tagban).

CORPUS bonorum: jószág' teste v. test. *Czöv. Szlem.*

CORPUS delicti: 1) (in criminalibus) bűn-maradvány. *Cur. Puky. Kun. Pauly.* Bűnnek maradványa. *Szirm. Bűnjel. Fog. Márt. Pauly. Kun. P-gyűjt. Puky. HM.* Gonosz-tétel' maradványa. *V-gyűjt. Pauly.* Gonoszság' tette. *Márt. Bűn' teste*, v. jelentékei. *Czöv. Gonosz-tétel' nyomdoka*, v. gonosz-tételem' valósága. *Szlem. Gonosz-tétel' jele. Péchy. Pauly.* Bűnjelenség, bűnyom. *Kun. Perg. Vétkelj. Fog.* Tettnek teste. *I ajd. Vétki test. Sztrok.*

CORPUS juris: törvénykönyv. *Fog. Kun. Pauly. Puky.* Törvénytest. *Fajd. Jogtest. Sztrok. Törvénytár. Perg. Fog.*

CORPUS juris hungarici: törvény-könyv. *V-gyűjt. P-gyűjt. Magyar törvénytár. Georch. Perg.* Magyar törvénykönyv. *Czöv. Hazánk*, v. magyar baza' törvénykönyve. *Szlem.*

CORPUS legislativum: törvényhozó test. *Fog. Kölc. Pauly. Kun. Széch. gr. Márt. Szirm. V-*

gyűjt. Szlem. Törvényszerző test. *Szlem.* Törvényhozó testület. *Debr.*

CORRECT: hibátlan, szabályos, javos. *Kun.*

CORRECTIO: 1) megigazítás. *Cur. Pauly. Puky. Márt. Mokr.* Javítat. *Kun. Javítás. Puky. Márt. Pauly. HM.* Igazítás. *HM.* Megjobbítás. *Pauly. Jobbítás. Moln.* 2) fenyítés, feddés, dorgálás. *Cur. Pauly. Puky. HM.* Fenyítés, fenyíték. *Fog. Márt.* Igazítás. *Fog. Dorgálás. Moln.*

CORRECTIO executionis: végrehajtás, v. birói foglalat' igazítása. *Cur.* A' végrehajtás' megigazítása. *Puky.* Itélet' végrehajtásának igazítása. *P-gyűjt. Szlem.*

CORRECTIO fraterna: testvéri intés 'stb. *Puky. Pauly.*

CORRECTIO paterna: atyai intés 'stb. *Puky. Pauly.*

CORRECTIO indirecta: kanyarított feddés. *Puky. Pauly.* Mellékes jobbítás. *Perg.*

CORRECTIO judicialis: birói intés, feddés, dorgálás. *Puky. Pauly.*

CORRECTORIA domus: javítóház. *Cur. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Szirm. Pauly. Márt. HM.* Fenyítőház. *Cur. P-gyűjt. Georch. Szlem. Szirm. Márt. Pauly. Fog.* Fenyítékház. *Bar. vm. Fegy- v. fegyelenház. Pauly.*

CORRECTORIUS: fenyítő, igazító, megigazító. *Cur. Puky.*

CORREFERENS: társelőadó. *HM.*

CORREI (Jus Rom.): bűntársak. *Perg.*

CORREI credendi, seu stipulandi (Jus. Rom.): kötelezést elfogadó társak. *Perg.*

CORREI debendi seu promittendi (Jus. Rom.): együtt 's egymásért kötelezettek. *Perg.*

CORRELATI: össze, v. egybekötöttek, egymástalanok. *Bar. vm.* Viszonyosak, v. közviszonyiak. *Perg. Debr.*

CORRELATIO: 1) rendelkezés. *Cur.* 2) összefüggés. *Cur. Pauly. Márt.* Egybekötetés. *Márt. Pauly.*

szövetkezés. *Puky.* Összekötöttség, egybevetés, egymástalanság. *Bar. vm.* Viszony. *Fog. Puky. Kun. Debr. HM.* Viszonyzat. *Fog. Kun.*

CORRELATIO cambiaria: váltóji, váltójogi viszony (cin wechsellrechliches Verhältnis). *Vált. Császár.*

CORRELATIO pecuniaria: pénzbeli viszony. *Cur.* Pénzviszony. *Fog.*

CORRELATIVE: viszonyilag. *Kun.*

CORRELATIVUS: összefüggő. *Puky.* Összefolyású. *Kász.* Közviszonyú. *Perg.*

CORRENDÁ, l. *Currenda.*

CORRENT: folyó. *Fog.*

CORRESPONDENS, *Correspondent*: levelező. *Puky. Kun. Fog.* Levelezőtárs. *Márt. Csapó.* Tözpajtás. *Fog.*

CORRESPONDENTIA: levelezés. *Cur. Puky. Fog. Márt. Szirm. Kun. HM, Fog.* Közlekedés. *Fog.*

CORRESPONDENTIA mutua: egymással való levelezés. *Puky.*

CORRESPONDERE: levelezni. *Puky. Kun. Fog.*

CORREUS: büntárs. *Kun. Perg.* Bünségéd. *Kun.* l. *Complex.*

CORRIGERE: megigazítani, jobbitani. *Perg.* Javítani, igazítani. *Kun.*

CORRIGERE manu *judiciaria*: bírói kézzel megjobbitani. *Perg.*

CORRIPERE: dorgálni, pirongatni. *Kun.*

CORROBORANS: erősítő. *Puky. Márt.*

CORROBORARE: megerősíteni. *Szirm. Márt. Moln. Párizp. Mokry.*

CORRUMPERE: megvesztegetni. *Kun. Szirm.* Roszravenni, v. vezetni, elrontani, elcsábítani. *Márt.* Megrontani, vesztegetni. *Párizp. Moln. Kun. Mokry.*

CORRUPTIO: megvesztegetés. *Cur. HM. Fog.* Megszédítés. *Hell.* Romlottság, feslettség. *Kun.*

CORTESIA: levélczim. *Puky. Szlem. Debr. Pauly. Fog.* Boríték,

ezimes boríték. *Bar. vm.* Czímzet. *HM.*

CORTINA (in *Armal.*): kárpit. *HM.*

CORVETTE: naszád. *Fog.*

COSMOPOLITA: világi közpolgár. *Pauly. Puky.* Világpolgár. *Fog. Kun.*

COSMOPOLITISMUS: világpolgárság, világpolgári szellem. *Kun.*

COULISSIER: folyamleső. *Fog.*

COUPON: szelet, kamatszelet, kamatjegy. *Fog.*

COURIER: hírvivő. *Bar. vm.* Hírnök, hírmondó. *Kun.*

COURS (*cursus*): folyam. *Fog. Vált.* Árfolyam. *Stett. HM.* Pénzfolyam, váltófolyam. *Fog.*

COURS-ZETTEL: folyamjegyzék. (*Schaedula concursualis.*) *Fog. Vált.* Árfolyam-jegyzék. *Stett.*

COURTAGE *censerie*: hajlásbér. *Cur.* Alkuszdíj, alkuszság. *Fog.*

COURTAGIA, seu *sensaria*: adástvevést eszközölő. *Perg.*

COURTIER: hajlász. *Cur.* Alkusz. *Fog.*

COUVERT: boríték. *Fog.*

CREARE: alkotni, teremteni. *Puky. Pauly.*

CREDENTIALES *litterae legati*: követ-megbízólevél, követ-meghatalmazólevél. *Szlem.* l. *Credentiales.*

CREDENTIALES: megbízólevél. *Cur. Debr. Fog. HM.* Hitelezőlevél. *Puky. Pauly.* Meghitelezőlevél. *V-gyűjt. Pauly.* Hiteltadólevél. *Puky. P-gyűjt. Pauly. Szirm. Márt.* Bizomány. *Fog. Kun.* Bizomány. *Madas.* Hitlevél. *HM.*

CREDENTIALES *litterae*: meghitelezőlevél. *V-gyűjt.* Hiteltadólevél. *P-gyűjt.*

CREDENTIONANS: megbízó. *Cur.* Meghitelező. *Bar. vm.*

CREDENTIONATUS: meghitt. *Cur.* Meghitelezett. *Bar. vm.* l. *Plenipotentarius.*

CREDIBILES *personae*: hiteles személyek. *Cur.*

CREDIBILIS: hihető. *Puky. Pauly.*
Hiteles, közhitelű. *Fog.*

CREDIBILIS locus: hiteles hely.
Cur. Puky. Pauly. V-gyűjt. Szirm.
Czöv. H.M. Levéltárs hely. Szirm.
Georch. Közhitelesség hely. Márt.
P-gyűjt. Szlem. Hiedelmes hely.
Bar. vm. Bizonyosság hely. Czöv.
Köz hitelű hely. *Debr.*

CREDIBILITAS: hitelesség. *Fog.*
Közhitelesség. *Puky. Pauly. Márt.*
Debr. Hihetőség. Puky. Márt.
Pauly. Közhitelőség. Fog.

CREDIT: hitelez, követel, adott.
Fog.

CREDIT et debet, l. Soll.

CREDITI securitas: hitel' biz-
tossága. *Cur.*

CREDITUM: 1) hitelezni (vala-
mit), megemberelni (valakit); 2)
(könyvvitelben) követelésbe tenni
(v. írni), adottítani, bírosítani. *Fog.*

CREDI IVUM: meghitelező levél.
Puky. Márt. l. Credentiales.

CREDITOR: hitelező. *Cur. Puky.*
Szirm. Fog. Kun. Márt. V-gyűjt.
Georch. Czöv. Szlem. Bar. vm.
Kölcsönadó. *Márt. Lex. Pauly.*
Hitelbe adó. *Bar. vm. Párizp.*
Moln. Mokry. Kölcsönöző. Pauly.
P-gyűjt. Fog. Meghívó. Helt. Kö-
vetelő. *Fog.*

CREDITOR cambiarius, l. Re-
mittent.

CREDITUM: 1) hitel, hitelez-
vény. *Cur. Puky. V-gyűjt. Georch.*
Széche. gr. Szlem. Kun. Kölcs.
Bar. vm. Fog. H.M. Emberség.
Fog. Hitelezmény. Fog. Stett. Hi-
telezet. *Czöv. P-gyűjt.* Hitelezés.
Szlem. Hiedelem. Dien. 2) (köny-
vitelben) adott, bír, bírós, va-
gyon érték. *Fog.*

CREDITUM nationale: nemzeti
hitel, v. nemzet' hitelle. *Szlem.*

CREDITUM personale: személyi
hitel. *Szlem.*

CREDITUM privatum: magányos
hitel, v. magányos haza-polgár'
hitelle. *Szlem.*

CREDITUM publicum: közhitel,
vagy köztársaság' hitelle. *Szlem.*

CREDITUM reale: vagyonon épü-
lő, v. vagyonbeli hitel. *Szlem.*

CRIDA: bukás. *Cur. Vált. Fog.*
Kun. Puky. P-gyűjt. Pauly. Márt.
H.M. Megbukás. Puky. V-gyűjt.
Szlem. Márt. Pauly. Fizetésbeli
tehetetlenség. *Márt. Pauly.* Érték-
hanyaglás, hitelvesztés. *Bar. vm.*
Krida. Czöv. Hitel-bukás. *Debr.*
Értékhiány, vagyonfogyottság. *Kun.*
Tönk. *Fog. l. Fallimentum.*

CRIDALIS massa: megbukott
adós' vagyona. *Cur. Szlem. Buká-*
si vagyon. *Fog. Bukásbeli vagyon.*
Puky. Megbukott vagyon. V-gyűjt.
Pauly. Megbukott jószág. Pauly.
Megbukott adós' értéke. *Szlem.*
Tódlási vagyon. *Stett. l. Massa*
concurusalis.

CRIDALIS processus: bukásbeli
per. *Cur. Puky.* Hitelbukási per.
Debr. Megbukásbeli per. *V-gyűjt.*
Kridaper. *Szlem. l. Processus* con-
curusalis.

CRIDATARIUS: megbukott. *Puky.*
V-gyűjt. Bukott. *Fog. Kun. H.M.*
Vagyonvesztett, vagyona fogyott.
Kun. Bukást szenvedő. *Puky. V-*
gyűjt. Megbukott adós. *Szlem.*
Vagyonbukott. *H.M. Tönkrejutott.*
Fog. l. Fallimentarius.

CRIMEN: bűn. *Cur. Puky. Fog.*
Pauly. Szirm. Vének. Fog. Párizp.
Szirm. Moln. Puky. Pauly. Czöv.
Gonosztétel. *V-gyűjt. Szirm.* Go-
nosztét. *Márt.* Gonosz cselekedet.
Puky. P-gyűjt. Pauly. Márt. Go-
nosz tetemény. *Georch. Büntett.*
Fog.

CRIMEN capitale: ezégéres vé-
tek. *Kász.*

CRIMEN civile: polgári bűn. *Puky.*
Pauly.

CRIMEN falsi: álnokság. *Kölcs.*
Hamisság, bűn. *Fog.*

CRIMEN falsi delatorum: hamis-
vád' gonosz tette, hamisvád. *Szlem.*

CRIMEN falsi testium: hamis ta-
núságtétel, 's annak gonosztette.
Szlem.

CRIMEN fautoratus: gonosztett-
pártolás. *Szlem.*

CRIMEN fractae pacis publicae: békétörés' gonosztette, külső békesség' megszegése. *Szlem.*

CRIMEN incendii: gyújtogatás, vagy gyújtogatás' gonosztette. *Szlem.*

CRIMEN laesae majestatis: felségsértés' büne. *Cur. HM. Felségsértés. Márt. Szirm. Puky. P-gyűjt. Pauly. Kun. Bar. vm. Fog. Felségbántás. Fog. Puky. Kövy. Szlem. V-gyűjt. Felségsértőbűn. Császár. Felség' személyc' megbántása. Czöv.*

CRIMEN notae infidelitatis: hivateltenség' büne. *Cur. Hazasértés. Puky. Hűtelenségi bűn. Debr. HM. Hűtelenség' büne. HM. l. Nota infidelitatis.*

CRIMEN notorium: szarvas vétek. *Puky. Pauly. Helt.*

CRIMEN peculatus: közkincslopás. *Szlem. l. Crimen residui.*

CRIMEN perduellionis: felség ellen támadás. *Cur. Pártütés. Puky. Pauly. Bar. vm. Pártütési bűn. Debr.*

CRIMEN prodicionis: hazaárulás. *Cur. l. Nota infidelitatis.*

CRIMEN raptus: nőrablás. *Kölcs.*

CRIMEN repetundarum: tisztésértés, tisztli hitszegés, v. megszegése. *Szlem.*

CRIMEN residui (J. Rom.): közkincs-elsikkasztás. *Szlem. l. Crimen peculatus.*

CRIMEN stellionatus: szemfényvesztés' bünc. *Helt. Álszerződés' bünc. Sztrok.*

CRIMEN suspecti: (J. Rom.) gyanus gyámsági bűn. *Perg.*

CRIMINALE delictum: fenyítő törvénytörési gonosztett. *Szlem. l. Delictum criminale.*

CRIMINALE forum: fenyítőtörvénytörési. *Szlem. l. Forum.*

CRIMINALE iudicium, l. Iudicium v. forum criminale.

CRIMINAL'S: 1) bünbeli, büntető *Fog. Cur. Főbenjáró. Pauly. Szirm. Puky. Bűnben járó, büntető. Debr. Vétkes. Moln. Vétkek-*

ben forgó. Párizp. 2) bűnös. Fog. Fenyítő. Csapó.

CRIMINALIS causa: büntetőügy, v. büntetőper. *Puky. Szarvas vétek miatt indult per. Pauly. RW. l. Causa, v. processus criminalis.*

CRIMINALIS codex: büntetővénykönyv. *Fog. l. Codex.*

CRIMINALIS processus: büntetőper. *Cur. Bűnper. Kun. l. Processus criminalis.*

CRIMINALIS sedes iudicialia: büntető, vagy fenyítőtörvénytörési. *Cur. l. Forum criminale.*

CRIMINALITAS: bűnösség. *Cur. Fog. Büntett. Fog. Bűnhődés. Fog. Puky. Büntetőség. Puky. Pauly.*

CRIMINATIO: vétkeztetés. *Perg.*

CRIMINATIO vaga: bizonytalan vétekekkel való vádolás. *Dien. Bizonytalan vétkeztetés. Perg.*

CRIMINIS auctor: főbűnös v. vétkek' szerzője. *Pauly. Puky. l. Auctor delicti.*

CRIMINIS coautores: büntársak. *Pauly. Puky. l. Corrcus.*

CRIMINIS coautores immediati: eszelekvő büntársak. *Csapó. Eszközletlen büntársak. Puky. Közvetlen büntársak, vagy bűnkövető társak. Perg.*

CRIMINIS coautores mediati: a' vétkeknek eszközlői. *Puky. Bűnnek eszközlői, vagy bűncselekvő társak. Perg.*

CRIMINOSE: vétkesen. *Szirm. Moln. Párizp. Vádolólag, vádolásképen, vádképen, vádolván. Márt.*

CRISIS: vizsgálat. *Fog.*

CRISIS: bírálás, bírálat. *Kun. HM. Elváltató időpont, változás. HM.*

CRITERUM: 1) ismértetőjel. *Cur. Puky. Pauly. HM. Jel, próbajel; 2) ítélet. Pauly. l. Critica.*

CRITICA: bírálat. *Fog. Kun. Vizsgálatra vonás, megrostálás. Puky. Garálat. Kun. l. Recensio.*

CRITICUS status: kétes állapot. *Debr.*

CRITICI dies : megválasztó napok. *Fog.*

CRITISARE : megbírálni. *Csapó.* Bírálni, garálni. *Kun.* Bírálgatni. *Fog.* I. Recensere.

CROUPIER : kültag. *Fog.*

CRUCE signare : keresztvonást adni. *Puky.* Keresztvonással jegyezni, v. aláírni. *Perg.* Keresztvonást tenni, megkeresztelni. *H.M.*

CRUCIATA expeditio : kereszties had. *Fog.* Kereszthad. *Szigl.*

CRUCIATUS miles : kereszties katoná, kurucz. *Fog.*

CRUCIFIGERE : 1) keresztre feszíteni; 2) kikeresztelni. *Perg.* *Debr.*

CRUCIFIGERE calamo judiciali : bírói tollal kikeresztelni, v. kibúzni. *Debr.* Bíróiképen keresztülvonni, v. kitorölni. *Perg.*

CRUENTATIO : megvérvés. *Cur.* *Puky.* *Szirm.* *P-gyűjt.* *H.M.* Kegyetlenkedés. *Perg.* Vérengzés. *H.M.*

CRUENTATIO cadaveris : holt test' vérvése. *Szlem.*

CTO=CONTO.

CUBICA orgia : koczkaöl. *Debr.* Kőbös öl. *H.M.*

CUBICULARIORUM regalium magister : királyi fő palota-mester. *V-gyűjt.* *P-gyűjt.* *Szlem.* I. Magister.

CUBIKFUSZ : kubláb. *Fog.*

CUBIKKLAFTER : koczka öl. *Fog.*

CUBUS : köb, küb. *Fog.*

CULMEN : tetőpont. *Fog.*

CULMINATIO : tetőződés. *Kun.*

CULPA : hiba. *Cur.* *Puky.* *Fog.* *V-gyűjt.* *P-gyűjt.* *Szirm.* *Márt.* *Debr.* *H.M.* Gondatlanság. *Puky.* *P-gyűjt.* *Georch.* *Szlem.* *Debr.* Vétek. *Moln.* *Mokry.* Bűn. *Párizp.* *Moln.* Vigyázatlanság. *Lex.* *Szirm.* Vétkeesség. *Szlem.* I. Delictum.

CULPA civilis : polgári vétek. *Pauy.* *Puky.*

CULPA dolo determinata : álnoksággal vegyes, v. álnokság-határozta vétkeesség. *Szlem.*

CULPA gravis : tetemes hiba. *Cur.* *Puky.* *Debr.* I. Culpa lata.

CULPA lata : tetemes hiba. *Cur.* *Kun.* *P-gyűjt.* *Georch.* *Czöv.* *Fog.* *Debr.* *H.M.* Széles hiba. *Czöv.* Tetemes vagy felettebb való gondatlanság, 's vétkeesség. *Szlem.* Tudva való bűn. *RIV.*

CULPA levis : csekély hiba. *Cur.* *Fog.* *H.M.* Szembetűnő. *Puky.* *Georch.* *P-gyűjt.* *Czöv.* *Kun.* Szembetűnő vétek. *Pauy.* Könnyű hiba. *Czöv.* Középszerű vagy csekély gondatlanság 's vétkeesség. *Szlem.*

CULPA levissima : igen csekély hiba. *Cur.* *H.M.* Legcsekélyebb —. *Fog.* Csekély hiba. *Puky.* *P-gyűjt.* *Kun.* *Czöv.* Csekély vétek. *Pauy.* Csekély gondatlanság. *Georch.* Legkönnyebb hiba. *Czöv.* Rendkívüli szorgalom elmulasztása, igen csekély, 's vétkül nem tulajdonítható gondatlanság. *Szlem.*

CULPA simplex : pusztá vétkeesség. *Szlem.*

CULTIVATIO : 1) művelés; 2) művelődés. *Fog.* *Kun.* I. Cultura.

CULTURA : 1) műveltség. *Fog.* *Kun.* *Puky.* *Debr.* *H.M.* Csinosítás. *Bar.* *vm.* *Puky.* 2) művelés. *Bar.* *vm.* *Puky.* *Debr.* I. Cultivatio.

CULTURA serici : selyemtenyésztés. *Puky.* *H.M.*

CULTURAE serici inspector : selyemtenyésztés' fővigyázója. *V-gyűjt.*

CULTUS : 1) művelt, pallérozott, 2) tisztelet, disz. *Debr.* 3) művelt; 4) tisztelet, isteni tisztelet, hit. *Fog.*

CULTUS disparitas : hitkülönbség. *Fog.* *Cur.* *Puky.* *Márt.* *Georch.* *H.M.* Hitbeli különbség. *Pauy.* *Szlem.* Valláskülönbség. *Szirm.* Vallásbeli különbség. *Márt.* *V-gyűjt.* Hitkülönbözés. *P-gyűjt.* Isteni tisztelet' különbözése. *Czöv.*

CUMANIA : Kumország, kunság. *H.M.*

CUM nostris : bíró előtt vallott ügyvéd. *Cur.* I. Constitutio procuratoris cum nostris.

CUMULARE: halmozni. *Debr.*
CUMULATA actio: halmozott ke-
 reset. *Cur. HM.* I. Actio.

CUMULATIO beneficiorum eccle-
 siasticorum: papi javadalombal-
 mozás. *HM.*

CUMULATUS: halmozott. *Fog.*
Cur. Tetézett. *Bar. vm.*

CUMULATIVE: halmazottan ösz-
 szesen, együttvéve. *Fog.*

CUMULATIVUS: öszves. *Fog.*

CUNCTARI: késedelmezni, lassan-
 gani. *Debr.*

CUNICULUS (Stollen) (Jus Mct.):
 bánya-menet. *Zsebsz. HM.*

CUNICULUS investigatorius (Such-
 Stolten) (I. Met.): vizsgáló-bánya-
 menet. *Perg.*

CURATELA: gondviselés. *Cur.*
V-gyűjt. Debr. Georch. Jóságbeli
 gondviselés. *Puky. P-gyűjt. Szirm.*
 Árvagondviselés. *Szlem.* Kurátor-
 ság *Czöv.* Gondnokság. *Fog.* Gond-
 viselet. *Cur.* Gondviselőség. *Fog.*
Kun.

CURATELATUS: 1) gondviselés
 alatti. *Cur.* Gondviselési hivatal.
Perger. 2) gondgyerek, gondviselt.
Fog.

CURATOR: gondviselő. *Cur.*
Kölcs. Kun. Stett. Debr. Fog. Puky.
Georch. HM. RIV. Sáfár. *Ge-*
orch. Árvagondviselő. *Szlem.* Gond-
 apa. *Fog.* Gondnok. *Törv.-czikk.*
HM. Fog. Gyámatya. *Csapó.* Gyám,
 gondár. *Fog.*

CURATOR ecclesiae: egyház gond-
 viselője. *Szlem.* Egyház' gondnoka.
Csapó.

CURATOR litis: ügykormányozó.
Georch. Pörök' gondviselője. *Czöv.*
 Per' gondviselője. *Szlem.* Pergond-
 viselő. *Debr.* Perügyelő. *Törv.-*
czikk.

CURATOR massae: érték' gond-
 viselője. *Czöv. P-gyűjt.* Közös ér-
 ték' gondviselője. *Szlem.* Vagyon'
 gondviselője. *Cur.* Tömeoggondnok.
Törv.-czik.

CURATOR orphani: árva-gond-
 TÖRV. TUD. MŰSZÓTÁR.

viselő. *Debr.* I. Curator orphano-
 rum.

CURATOR orphanorum: árvák'
 tiszti gondviselője. *Perg.*

CURATOR sequestri: zárgond-
 viselő. *Cur. Debr. Kun. Fog. Puky.*
Szlem. Zárnok. *Debr. Fog.* Zár-
 tartó. *Cur. Puky. V-gyűjt.*

CURATRIX: gondanya. *Fog.*

CURIA: udvar, udvarhely. *Cur.*
Fog. P-gyűjt. HM. Nemesi ud-
 varhely. *V-gyűjt. Puky.* Szabad-
 telek. *Puky. P-gyűjt.* Nemesülés.
Kölcs. Nemes-lak. *Bar. vm.* Ud-
 vartelek. *Debr. Fog.* Nemeshely,
 nemesudvar. *Kun. Csapó.*

CURIA comitatensis: vármegye'
 háza. *Bar. vm.* I. Domus.

CURIA feudalis (J. Feud.): hiv-
 szolgálati udvarhely, v. kuria. *Szlem.*

CURIA legalis: törvényes udvar-
 hely. *Cur.*

CURIA nobilitaris: nemes v. sza-
 bad telek. *P-gyűjt.* Nemeshely v.
 telek. *Georch.* Nemesi udvar. *Czöv.*
 Nemesudvarhely. *Szlem.* Nemes-
 ülés. *Kölcs.*

CURIA praedialis: praedialis cu-
 ria. *Czöv.* Egyházi nemes telek.
Szlem. Örök vagyoni udvarhely.
Perg.

CURIA regalis: királyi udvarhely.
Cur.

CURIA regia: királyi kuria, a'
 király' képében ítélő székek' ud-
 varhelye. *Cur.* Királyi ítélő-udvar.
Puky. P uly V-gyűjt. Főtörvény-
 szék. *Fog. Pauly.* Felsőleges királyi
 törvényszék. *Georch. Fog.* Királyi
 udvari ítélő tábla. *Bar. vm.* Ki-
 rály udvar. *Czöv. Helt. Kász. Kun.*
 Királyi kuria, vagy király' ítélő
 udvara. *Szlem.* Királyi törvényes
 ndv. *Nán.* Királyi udvari főtör-
 vényszék. *Debr.* Királyi főtörvény-
 szék. *HM.*

CURIAE regiae magister: kir.
 főudvarnok mester. *V-gyűjt.* I.
 Magister.

CURIALES decisiones: a' főtör-
 8

vényszék' gyakorlott ítéletei. *Szirm.*
l. *Decisio.*

CURIALIA jura : nemestelki jusok. *Szlem.*

CURIALISATIO fundorum colonialium : jobbágytelkek' udvarosításá. *Cur. HM.* A' házhelyeknek szabad-telekké való tétele. *Puky.* Jobbágy-házhely' szabadtelekítése. *Perg.*

CURIALISTA : udvaros, udvarhelyes. *Cur. Márt. HM.* Nemes-telekü. *Márt. Puky. HM.* Udvar-
telkes. *Fog.* Nemes-telekü birto-
kos. *Pauly. Debr. Szlem.* Szabad-
telekü. *Puky.*

CURIALITAS beneficij : udvari jusok. *Czör.* Nemestelki haszon-
vételek. *Szlem.*

CURIOSUS : szemfülködő, kíváncsi, gondos. *Debr. Fürkész. Kun.* Kiváncsi, vizsga. *Fog.*

CURIRIUS : futnok. *Fog. Futó,* v. folyó-követ. *Puky. Pauly.* Siető hírnök. *Perg. Hírnök. Debr. Fog.* Futár, futkár. *Csapó.*

CURRENDA : körlap. *Fog.*

CURRENS : 1) folyó. *Cur. HM.* *Fog. 2)* futóirat, hirdetmény. *Kun.*

CURRENT, vagy current per cassa : folyó, v. folyópénz. *Stett.*

CURRENTALES : hirdetmény. *Cur. Puky.* Futólevél. *Fog. V-gyűjt.* Kerülőlevél. *Pauly.* Hirdetőlevél. *Szirm.* Futóhirdetmény. *Fog. Körlevél. Madas. HM.*

CURRENTARE : hirdetni. *Fog. Puky. Kun. Pauly.* Kihirdetni. *Puky. Pauly.*

CURRENTATIO : hirdetés, kihirdetés. *Cur. Közhiadás. Szirm.* Hirtétel. *Vajd. Köröztetés. HM.* Köz hirdetés. *Fog.*

CURRUS diligentiae : szorgalom-
szekér. *Fog. Puky. Bar. vm.* Posta
szekér. *Debr. Gyorskocsi, szor-
galomkocsi. HM.*

CURRUS postales onerati : posta-
társzekér. *HM.*

CURRUS veloces : gyorskocsik.
HM.

CURSOR : 1) iráshordó. *Debr.* 2) futnok. *Fog. Futó,* v. folyó kö-
vet. *Debr. HM. Futár. Fog. l. Cur-
rius.*

CURSOR regis : 1) posta. *Puky.* *Pauly.* 2) királyi hírnök, v. fut-
nok. *Perg.*

CURSUS : folyamat. *Cur. Bar.* *vm. HM.* Árfolyam. *Fog. Kun.* *HM.*

CURSUS cambii : váltó árfolyam.
Stett. l. Wechsel-Cours.

CURSUS juris : törvény' folya-
matja. *Cur. Törvényfolyamat,* vagy
törvényfolyás. *Debr.*

CURSUS litis, v. processus : per-
folyamat. *Kun. Cur.*

CURSUS metarum : határfolyás.
Verb. HM. Határmenet, vagy hat-
ár' mente. *Madas.*

CURSUS pecuniae : pénzkelet.
HM.

CURSUS postalis : postavonal.
HM.

CURTIS : major, helység. *Szlem.*

CUSOR falsae monetae : hamis-
pénzverő. *Cur. Szlem.* Álpénzgyártó.
Csapó.

CUSTODIA : őrizet. *Cur. V-gyűjt.* *Szlem. Fog. Puky. Pauly. HM.* Őrség. *Madas.* Tömlöcz, börtön.
l. *Carcer.*

CUSTODIAE publicae violatio :
közőrizet ellen való támadás, köz-
őrizetnek feltörése. *Cur.*

CUSTODIRE legem : törvényt
megtartani. *Szlem.*

CUSTOS : őrző. *Puky. Pauly. Ör.* *Perg. HM.*

CUSTOS canonicus : örkanonok.
Debr. l. Custos capitularis.

CUSTOS capitularis : káptalanbe-
li kincstartó. *V-gyűjt.* Káptalan'
kincstartója. *Pauly. P-gyűjt. Puky.* Őrkanonok. *Debr. Fog.*

CUSTOS fodinalis (J. Met.) : bá-
nyaőr. *Szlem.*

CUSTOS sacrae coronae : koro-
naőr. *Perg. l. Coronae custos.*

CYCLUS : időkor, pályakör. *Kun.*
Fordulat. *HM.*

CYCLUS lunae : holdfordulat.
Perg.

CYCLUS solis : napfordulat. *Perg.*

CYLINDER : henger. *Debr. Kun.*

CYNOSURA : zsinormérték. *Cur.*
Puky. HM. Fog. Vezérfonal, vezeték. *Bar. vm.* Szabály, rendezet. *Debr. HM.*

CYPPUS : kaloda. *Puky. Pauly. Fog.*

D.

D. 1) = 500; 2) = Demande, v. Denaro (folyam jegyzéken) azaz pénz; 3) pénzveréshely a' pénzen; 4) dedit: adott, fizetett. *Fog.*

DO, dto = detto: ugyanaz (—u.a.), ugyanott (—u.o.). *Fog.*

DDO, v. ddto = dedato : ról, ról, p. o. mart. 8-ról; de dato 8. Marz. *Fog.*

DALMATIA : Dalmatország. *HM.*
Tótt ország. *RW.*

DAMASK : dömöczk. *Fog.*

DAMNA per pecora illata : marhák által tett kár. *Cur. HM.* Barom-okozta kár. *Csapó.*

DAMNARE : kárhozatni. *Fog.*

DAMNATUS : kárhozatott. *Cur. HM.* Elítélt. *Puky. Pauly. HM.*

DAMNIDATIO : károsítás. *Szlem.*
l. Damnificatio.

DAMNIDATIO dividua : közös egyetértés nélkül tett károsítás. *Szlem.* Köz egyetértés nélküli károsítás. *Perg.*

DAMNIDATIO individua : közös egyetértéssel tett károsítás. *Szlem.*

DAMNIFICANS : kártévő. *Cur. Puky. HM.* Károsító. *Perg.*

DAMNIFICANS tenetur recompensare damnum : a' kártévő köteles a' kárt megtéríteni. *Puky.*

DAMNIFICATIO : 1) károsítás. *Cur. Pauly. Puky. Fog.* Kártétel. *Fog.* 2) károsodás, kárvallás. *Fog.*

DAMNIFICATUS : károsított. *Cur.*
Megkárosított. *Pauly. Puky.* Kárvallott, károsodott, károsult. *Fog.*

DAMNI impediendi neglectus : a' kárelőzésnek (hátráltatásnak) elmulasztása. *Pauly.* Kárgátlási mulasztás. *Csapó.*

DAMNI refusio : kárnak megtérítése. *Georch.* Kárnak helyre pótlása, v. visszafordítása. *Czöv.* Kárpótlás, kármegtérítés. *Szlem.*

DAMNI resarcitio : megtérítés. *Cur.* Kárpótlás, kártérítés. *Kun. Puky. HM.* Kármentesítés, kártalanítás. *HM.* l. Damni refusio.

DAMNORUM ratio : kárvallások. *Pauly. RW.* Kár-ok. *Perg.*

DAMNUM : kár. *Cur. Puky. Bar. vm. Szlem. Moln. Már. Párizp. Debr.* Kártétel. *Cur. Debr. Puky. Szirm. V-gyűjt. Czöv. Ujjfal. Georch.* Veszteség. *Márt. Mokr.*

DAMNUM actuale : megszülemlött kár. *Szlem.* Lett kár. *Czöv.* Jelenlegi, v. meglévő kár. *Perg.*

DAMNUM casuale : véletlenül esett kár. *Georch.* Történetes kár, történetbeli kár. *Czöv.* Véletlen, v. véletlen eset-szülte kár. *Szlem.* Testerő szerint való, vagy történetes kár. *Ujjfal.*

DAMNUM causare : kárt okozni, kárt tenni. *Cur.*

DAMNUM commune : közös kár. *Perg.*

DAMNUM culposum : gondatlanság által okozott kár. *Georch.* Hibából való kár. *Czöv.* Vétkes vagy vétkeesség-szülte kár. *Szlem.* Vétkes kár. *Ujfal.*

DAMNUM dolosum : csalárdul okozott kár. *Georch.* Csalárdságos kár. *Czöv.* Szántszándékos, vagy szántszándékkal tett kár. *Szlem.*

DAMNUM emergens : történhető, v. történt kár. *Cur. Bar. vm. HM.* Szármozott kár. *Perg.*

DAMNUM factum : megtörtént kár. *Fog.*

DAMNUM fratrum indivisorum : osztatlan atyafiak' kára. *Cur. Szlem.* Osztatlan atyafiak' károk. *Czöv.* I. Lucrum.

DAMNUM immediatum : közvetlen kár. *Czöv.* Tettet közvetlen követő kár. *Szlem.* Eszközetlen kár. *Ujfal.*

DAMNUM impendens, seu infectum : fenyegető kár. *Szlem.* Lettben kár. *Czöv.*

DAMNUM in communibus aedificiis : középületekben tett kár. *Cur. HM.*

DAMNUM incompensabile : pótolhatatlan, megtéríthetetlen, helyrehozhatatlan kár. *Pauly. Puky.*

DAMNUM infectum : történhető kár. *Fog.* I. Damnum impendens.

DAMNUM mediatum : közbevetett kár. *Szlem.* Eszközös kár. *Ujfal.* Közvetleges kár. *Perg.* Közvetített kár. *Csapó.*

DAMNUM morale : erkölcsi kár. *Czöv. Ujfal.* Vétkül tulajdonítható, v. szabadakarattól szülte kár. *Szlem.*

DAMNUM notabile : szembetűnő kár. *Pauly. Puky.*

DAMNUM per pecora illatum : márhák által tett kár. *Cur. Baromokozta kár. Csapó.*

DAMNUM positivum : tulajdonképen való kár. *Czöv.* Jelen állapotot rontó, v. tőkéletlenítő kár. *Szlem.* Tevőleges kár. *Perg.*

DAMNUM privatum : magány, v. magányos, vagy különleges kár. *Perg.*

DAMNUM publicum : közönséges kár. *Perg.* I. Damnum commune.

DAMNUM physicum : természetű kár. *Czöv.* Vétkül nem tulajdonítható kár. *Szlem.* Természet okozta kár. *Perg.*

DAMPFOOT : gőz-sajka. *Kun. HM.*

DAMPFMASCHINE : gőzerőmű, gőzgépegy. *HM. Kun.* Gőzgép. *HM.*

DAPIFER : asztalnok. *Helt.*

DAPIFERORUM regalium magister : királyi főasztalnok mester. *V-gyűjt.* *Czöv.* Királyi főasztalnok. *Szlem.* Királyi asztalnok mester. *Perg.* Főtálnok mester. *Georch. Puky.*

DAPIFERORUM regis cancellarius : király' asztalnokának cancellárja. *Szlem.*

DARDANARIATUS crimen : gabona' árának álnok felszökttetése. *Szlem.*

DARDANARIUS : gabonaárfelszökttető, v. gabona' csalárd drágitója. *Szlem.*

DATA : adalék, adatok. *Fog.*

DATARIA : datária. *Czöv.* Pápa' íróháza. *Bar. vm.*

DATIA : adózás. *Cur. V-gyűjt. P-gyűjt. Puky. Márt. Fog. Pauly. Bar. vm. HM.* Adózat. *Fog.*

DATIA urbarialis : jobbágyi adózás. *Cur. P-gyűjt.* Jobbágyi tartozás. *Puky. Pauly.* Urbarium-tartozás. *P-gyűjt. Márt.* Urbéri adózás. *Csapó.*

DATIREN : keltezni. *Fog.*

DATO, I. Datum.

DATO sed non concesso : feltétlenül de meg nem engedvén. *Debr.*

DATO-WECHSEL : keletre kiadott váltó. *Vált. HM.* I. Cambium a dato.

DATUM : 1) adat. *Kun. Fog. Debr. Perg. HM.* Kelet. *Stett. Vált. HM.* Eset. *Puky.* 2) adatott, v. adódott. *Bar. vm.* Költ, v. kia-

datott. *Perg.* Kölet, költ. *Kun.* Kelt. *HM.*

DATUM emanationis literarum: levél' költe. *Cur. P-gyűjt. Debr. Fog. Pauly. Czöv. Perg. Kelte. HM.* Levél' kelése. *Helt. V-gyűjt.* Levél' adata. *Perg.* Levél' kiadásának helye, 's ideje. *Szlem. Kellet. Fog.*

DATUM loci et temporis: idő-'s hely-adat, v. kiadás. *Perg.* Levél' keltének helye és ideje. *HM.*

DEBALLIREN: le-, kigöngyölni. *Fog.*

DEBATTIREN: vitatni, megvitatni, kétségbehozni. *Fog.*

DEBET: tartozik, adós (könyvvitelben). *Fog.*

DEBIT: eladás, kelet. *Fog.*

DEBITIREN: 1) tartozásba tenni, v. irni, adósítani (könyvvitelben); 2) elárulni, eladni. *Fog.*

DEBITA concurrentia: összefutó, csődülő adósságok. *Czöv. Öszszegyült adósság. Perg.*

DEBITI conjugalis denegatio: a' házassági tartozásnak megtagadása. *Cur.*

DEBITI prioritatem allegare: az adósságnak elsőbbségét vitatni. *Puky. Pauly.*

DEBITO tempore: kellete korán. *Verb. Illendő időben. Helt.*

DEBITOR: adós. *Cur. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Pauly. Szirm. Márt. Puky. Párizp. Moln. Mokry.* Tartozó. *Moln. Mokry.*

DEBITOR accessorius: mellékadós. *Szlem.* Mellékes adós. *Cur.*

DEBITOR cambiarius, l. Trasant.

DEBITOR manifestus: nyilvános adós. *Cur.* Szembe való adós. *Szeg. (Ulászló I. Törv.-könyv. 92. cikk.)*

DEBITOR minus principalis: mellékes adós. *Cur. Puky. Georch. Pauly. Fog. l. Debitor accessorius.*

DEBITOR principalis: főadós. *Cur. Georch. Szlem. Puky. Pauly. Dien.*

DEBITOR secundarius: másodrendű adós, aladós. *Szlem.*

DEBITUM: adósság, tartozás. *Cur. Czöv. Szlem. Puky. Pauly. Szirm. Márt. HM.* Adósság. *Moln. Mokry Párizp. Fog. V-gyűjt. Kölc.*

DEBITUM activum: követelő adósság. *Cur. V-gyűjt. Fog.* Követelőtartozás. *Puky. Pauly. HM.* Keresetbeli adósság. *Bar. vm.* Bevárandó adósság. *Vajd.* Keresőlegi adósság. *Debr.* Követelés, kereset. *Csapó.*

DEBITUM activum dubiosum: veszni tévő hitel. *Pauly. Puky.* Kétséges követelő adósság. *Perg.*

DEBITUM allodialle (Jus Feud.): szabad örököt 's tulajdonságot illető adósság. *Szlem.*

DEBITUM auszugale: rovásbeli adósság. *Georch.* Hitelből való, v. kivonás adósság. *Czöv. Kalmárkönyv-, v. lajstromkivonati adósság. Szlem.* Hiteljegyzéki adósság. *Cur.* Kivonati, v. árjegyzéki adósság.

DEBITUM commune: közös adósság. *Szlem.* Közadósság. *Czöv.*

DEBITUM conjugale: házassági tartozás. *Cur. P-gyűjt.* Házassági kötelezés. *Puky. P-gyűjt.* Házassági kötelezés. *Mest.* Házasságbeli kötelezés, v. tartozás. *Bar. vm.*

DEBITUM denegare: az adósságot eltagadni. *Pauly.*

DEBITUM facultates superans: adós' tehetségét v. értékét felülmuló adósság. *Szlem.* Értéken felüli adósság. *Perg.*

DEBITUM feudale: hívszolgálati birtokot érdeklő adósság. *Szlem.* Hübéri adósság. *Perg.*

DEBITUM illiquidum: nem világos adósság. *Cur. Fog. HM.* Kétséges adósság. *Puky. Pauly. Georch.* Nem tiszta adósság. *Czöv.* Kétes 's el nem ismert adósság. *Szlem.* Homályos adósság. *Ujfal.*

DEBITUM indebite solutum: helytelen fizetett adósság. *Cur. HM.*

Helytelen fizetésbeli adósság. *P-gyűjt.* Tartozatlan fizetésből való adósság. *Czöv.* Tévedésből tett fizetésből eredt adósság. *Szlem.*

DEBITUM intabulatum : béjegyzett adósság. *Cur.* Béjegyzeti adósság. *Czöv.* Közjegyzőkönyvbe beírt adósság. *Szlem.*

DEBITUM liquidum : szembetünő, nyilvános adósság. *Cur.* Világos adósság. *Fog.* *Szirm.* *Márt.* *V-gyűjt.* *Újfal.* *Debr.* *P-gyűjt.* *H.M.* Világos tartozás. *Puky.* *Pauly.* Szembevaló adósság. *Szirm.* *Márt.* *Georch.* *Czöv.* Tiszta adósság. *Czöv.* *Debr.* Nyilvánoságos 's elismért adósság. *Szlem.*

DEBITUM mutuum : kölcsön adósság. *V-gyűjt.* *Márt.* Kölcsönözött tartozás. *Szirm.* Kölcsönözött adósság. *Márt.* Kölcsön. *Cur.* l. Mutuum.

D. BITUM passivum : tartozó adósság. *Cur.* *Puky.* *Fog.* *V-gyűjt.* *Pauly.* Terhes adósság. *Bar.* *vm.* Szenvedő adósság. *Czöv.* Tartozás. *Szlem.* Terhelő adósság. *Debr.* *H.M.* Szenvedő adósság. *H.M.*

DEBITUM privilegiatum : kiváltságu adósság. *Georch.* Magában már előretételt kívánó adósság. *Szlem.* Privilegiált adósság. *Czöv.* Elsőséggel bíró adósság. *Cur.* Szabadékos adósság. *Perg.*

DEBITUM singulare : egyedüles adósság. *Czöv.* Magányos, v. egyes adósság. *Szlem.*

DEBITUS : kellő. *Cur.* *H.M.*

DEBOUCHE : gyorseladás, gyorskelet. *Fog.*

DEBOUCHER, debouchiren : gyorsan eladni, elárulni. *Fog.*

DEBOURSEMENT : készpénzelés. *Fog.*

DEBOURSIREN : kész pénzt adni ki, készpénzelni. *Fog.*

DECADENCE : csökkenés, hanyatlás. *Fog.*

DECAISSER : kiládázni, kiszedni. *Fog.*

DECANUS capituli : káptalan' gaz-

dálnokja. *Bar.* *vm.* Káptalan-dékány, vagy jövedelem' felosztója. *Szlem.* Dékán. *H.M.*

DECANUS ruralis, seu vicearchidiaconus : alesperest. *Szlem.*

DECAPITATIO : fővétel. *Márt.* *Puky.* *Pauly.* Fejvétel. *Fog.* *H.M.* Lefejezés. *Sztrók.* *H.M.* Lenyakazás. *H.M.*

DECAS, decennium : évtized. *Debr.* *Kun.* *H.M.* *Fog.*

DECEDENTIA : hiány. *H.M.*

DECENTIA : illőség. *Fog.* Illendőség. *Puky.* Illedelem. *Kun.* *Fog.* Illedék. *Fog.*

DECEMBER : karácsonhó. *H.M.* Véghó. *Fog.*

DECEPTIO : csalás. *Stett.* Megcsalás. *Puky.* Rászedés. *Capó.*

DECERNERE : elhatározni *Debr.* *H.M.* El- v. meghatározni, elvégezni, eligazítani, megítélni. *Puky.* *Márt.* Végét vetni. *Moln.* Eligazítani. *Mokr.* Elítélni. *Debr.* l. Decidere.

DECHARGIREN : leróni. *Fog.*

DECIMA : tized, dízma. *Cur.* *Márt.* *Párizp.* *Moln.* *Mokry.* *Kölc.* *P-gyűjt.* *Fogar.* *Georch.* *Szlem.* *Szirm.* *Pauly.* *H.M.*

DECIMA dominalis : úri tized. *Szlem.*

DECIMA ecclesiastica : papságnak járandó tized. *Georch.* Egyházi tized. *Szlem.*

DECIMA animalium : állattized. *Szlem.*

DECIMA frugum : gabonatized. *Szlem.*

DECIMA liberorum : szabaddá lettek' tizede. *Szlem.* Szabadok' tizede. *Perg.*

DECIMA novalium : töréseknek tizede. *Czöv.* Ugartized. *Perg.*

DECIMA personalis : személyitized. *Czöv.* *Szlem.* Szorgalmi tized. *Perg.*

DECIMA realis : dologbeli, vagy praedialis tized. *Czöv.* Terméktized. *Szlem.*

DECIMA regia : királyi tized. *Bar. vm.*

DECIMA tributorum : adótized, adó' tizede. *Szlem.*

DECIMA vinorum : bortized. *Szlem.*

DECIMALES cultelli : tizedbérlesi kerület, v. környék. *Szlem.*

DECIMARUM arrendatio : dézma' kiárendálása. *Cur. Tizedbérlet. Perg.*

DECIMARUM defraudatio : dézma-csalás. *Cur. Puky. Pauly. A' tizedelésben való hamiskodás. Puky. Pauly. Tized-csalás. Perg.*

DECIMATIO : tizedelés. *Cur. V-gyűjt. Czöv. Szlem. HM. Tizedelés, dézmálás. Puky. P-gyűjt.*

DECIMATOR : dézmáló. *Cur. Debr. HM. Tizedlő. Puky. HM. Tizedelő. V-gyűjt. Georch. Debr. Czöv. Szlem. Tizedszedő, dézmás. P-gyűjt. Tizedész NN.*

DECISIO : megítélés, elhatározás, végzés. *Cur. Puky. Márt. P-gyűjt. HM. Végezés. Szirm. Elhatározás, elítélés. Bar. vm. Itélet. P-gyűjt. Szirm. Márt. Végvetés. Párizp. Moln. Elvégzés, megegyezés. Mokry. Eligazítás. Párizp. Határozás (actus), határozat (res); felső ítélet, ítélmény. Fog. Kun. Döntvény, eldöntés. HM.*

DECISIO causae : ügy' megítélése. *Cur. V-gyűjt. Puky. Ügynek eldöntése, eligazítása, elvégzése, v. elítélése. Szlem. Törvény' szakadta. Helt. Ügyelítés. HM.*

DECISIO curiae regiae : fő ítélőszék' ítélete. *V-gyűjt. Főtáblák' ítélete. Georch. Údvari végzések. v. előítéletek. Czöv. Kuria' végzése. Szlem. A' királyi kuria gyakorlott ítélete. Cur. Fő-törvényszékek' gyakorlott ítélete. P-gyűjt. A' fő-törvényszékeknek gyakorlott ítéletei. Szirm. Fő-törvényszéki ítélet. Debr. Perg. Főtörvényszéki gyakorlott ítélet' döntvénye. HM. l. Planum tabulare.*

DECISIO finalis : véghatározat. *HM.*

DECISIO gravaminum : a' pana-

szok' megorvosoltatása. *Puky. Sételmek' orvoslása. Csapó. HM.*

DECISIO per sortem : az ügynek sorsvetés általi eldöntése, eligazítása, elvégzése. *Szlem. Sorsvetés. Ujfal. Sorshuzással elintézés. Perg.*

DECISIVUS : elhatározó. *Cur. Puky. Fog. HM. Eldöntő. Fog. HM. Meghatározó. Dien.*

DECISORIUS, l. Decisivus.

DECISORIUS litis : ügydöntő. *Fog.*

DECISUM : végzés, határozat, végzet. *HM. l. Erledigung.*

DECKEN : fedezni. *Vált.*

DECKUNG : adott, fedezett. *Ker. Választ. Fedezet. Fog.*

DECLARARE : kijelenteni, ki nyilatkoztatni. *Cur. Puky. HM. Kifejezni. Puky. Nyilatkoztatni. Kun. HM. Nyitvánítani, kijelenteni. Fog. — semet : nyilatkozni. Fog.*

DECLARATIO : nyilatkoztatás. *Cur. Puky. Bar. vm. V-gyűjt. Kun. Georch. Szlem. Megvilágosítás. Mest. Magyarázás, fejtegetés. Szlem. Nyilatkozás. Perg. Kun. Fog. Bevallás, áru bevallás; bevallási jegyzék. Fog. Nyilatkozat. Fog. Kun. Nyilatkozatmány, nyilatkozvány. Kun..*

DECLARATIONES Schemnitien-ses et Cremnitienses (J. Mon.) : selmeczi és körmöczi felvilágosítások. *Szlem.*

DECLARATIVUS : magyarázó. *Dien.*

DECLINARE : elmellőzni. *Cur. Puky. Debr. Szirm. HM. Eltávolítani. Debr. Elhajlítani. HM.*

DECLINATORIUM mandatum : más törvényszékre utasító parancsolat. *Szirm. l. Mandatum.*

DECOCIOR : tékozló, pazarló. *Szirm. Szlem. Vesztegető. Szirm.*

DECOMPTE, Abzug : lerovat; vizonszámla. *Fog.*

DECORARI : ékesültetni. *Verb.*

DECORATIO : diszlet. *Fog. Kun. 1) tisztelés; 2) tisztelvény. Fog. Ékesítés. Puky. Ékesítmény, disz-*

jel. *Debr. HM.* Diszítmény. *Debr. Törv.-czikk. HM.*

DECORATORIA commissio : diszító biztosság. *HM.*

DECORTICARE arborem : fát meghántani. *Helt.*

DECORTICATIO sylvarum : fahánytás. *Cur. Puky. V-gyűjt.* Erdőhánytás. *P-gyűjt. Szlem.* Fahéj-hánytás. *Czöv.* Fahámozás. *Bar. vm.* Fabánytó. *Szirm.* Fahántás. *HM. Fog.*

DECREDITIREN : hitelében csökkeneni. *Fog.*

DECRETA imperatorum (Jus Rom.) : császárok' rendelő végzése. *Szlem.*

DECRETA juris canonici : a' pápák' végzése. *Szirm.* Egyházi jogi végzések. *Perg.*

DECRETA regni : ország' végzése. *Helt. Verb.* Ország' rendelővényei. *HM. I.* Decretum.

DECRETA regum : törvényrendeletek. *Debr.* Királyok' írott törvénye. *Szirm.* Törvény-köny. *Cur.* Királyok' rendelővényei. *HM.*

DECRETALE juramentum : decretomi hitletétel. *Cur.* Törvénykönyvbeli esküvés, vagy törvénykönyvbeli hitletétel. *Puky.* Törvényes hit, meghiteltetés. *Szirm.* Törvénykönyvbeli hit. *Márt. V-gyűjt. P-gyűjt.* Törvényes esküvés. *Czöv.* Törvénybe foglalt esküvés. *Perg.* Törvénykönyvi eskü. *HM.* Törvénybeli eskü. *Fog.*

DECRETALES libri (J. Can.) : törvényes v. törvénykönyvnek végz. *P-gyűjt. Márt.* Pápák' végzése. *Mest.*

DECRETALIS : törvényes. *Puky. Cur. Pauly. Debr. HM.*

DECRETALIS dies : szünnap. *Cur.* Avult innep. *Kun. HM.* Törvénybeli szünnap. *Fog.*

DECRETALIS poena : törvényes büntetés. *Szirm.* Törvénybeli büntetés. *Perg.*

DECRETANDUM : átrendelendő. *HM.*

DECRETORIA pugna : elhatározó ütközet. *Debr.* Eldöntő csata. *Csapó.*

DECRETORIE : elvégezöleg, végzőképen. *Bar. vm.* Eldöntöleg, elhatározólag. *Fog.*

DECRETUM : 1) decretom, törvénykönyv; 2) rendelővény. *Fog.* Rendelés. *Cur. Helt.* Rendelő végzés, udvari levél, törvénykönyv. *Szirm.* Határozat. *Stett.* Végzés, parancsolatadás, rendelés. *Pauly. Puky.* Írott törvény. *Pauly.* Rendelőmény. *Fog. 3)* végzemény. *Bar. vm. Fog. Kun.* Végzés. *Pauly. Huszár.* Szerzés. *Verb.* Rendelet. *Debr.* Országgyűlési végzemény. *Fog.*

DECRETUM aulicum : udvari levél. *Debr. P-gyűjt. Czöv.* Udvari rendelés. *Pauly. Georch.* Udvari rendelölevél. *Szlem.* Udvari rendelővény. *HM.*

DECRETUM comitale : országgyűlési végzés 's rendelés. *Szlem.* Országgyűlési törvény-végzés. *Czöv.*

DECRETUM concilii : egyházi gyűlekezet' végzése. *Márt. P-gyűjt. Szlem.*

DECRETUM officii : tisztlevél. *Debr.* Tisztrendelővény. *HM.*

DECRETUM pontificium : pápa' végzése. *Czöv. Szlem.*

DECRETUM regium : királyi rendelés. *Cur.* Királyi rendelet. *Debr.* Rendelő levél. *Puky.* Királyi rendelő végzés. *Szirm.* Királyi rendelővény. *HM.*

DECUPLUM : tizszeres. *Puky.*

DECUPLIO : tizedes. *Czöv.*

DECURSUS causae, vel litis : per' folyta. *Cur. Debr. Márt. P-gyűjt. Puky. HM. Fog.* Perfolyamat. *Fog.* Pörfolyás. *Pauly. Fog.* Per' folyamataja. *Szlem.*

DEDICIREN : ajánlani. *Fog.*

DEDICATIO ecclesiae (J. Can.) : templom' felszentelése. *Szlem.*

DEDITITII turcarum : török' hatalma alá hódoltak. *Czöv.* Meghódoltak. *Puky.*

DEDUCTIO: 1) levittel, leszállítás. *Bar. vm.* Levonás, lehuzás. *Perg.* Származtatás. *HM.* 2) előadás, előterjesztés. *Perg. HM.*

DEDUCTIS deducendis: lehuzván a' lehuzandókat. *Debr.* Levonván a' levonandókat. *Perg.* 1. Defalcatis defalcandis.

DE EO UTRUM: arról ha valljon. *Perg.* Kérdő pontok. *HM.* Ha vajjon. *Fog.* 1. Deutri puncta.

DEFALCARE: lerovni. *Cur.* Leróni. *Puky.* P-gyűjt. V-gyűjt. *HM.* Lehuzni. *Debr.*

DEFALCATA: lerovás, v. levonás. *Puky.* Leróttak, levontak v. lehúztak. *Csapó.*

DEFALCATIO: lehajlás. *Georch.* Lerovás. *Szirm. Márt. Debr. Kun.*

DEFALCATUS defalcandis: leróván a' lerovandókat. *Cur. Márt. Pauly. Bar. vm. Fog. Puky. HM.* Levonván a' levonandókat. *Perg.* Lehuzván a' lehuzandókat. *Debr.*

DEFECTIO: elpártolás. *P-gyűjt. Márt. Mokry. Bar. vm.* Elszakadás. *Szirm. Párizp. Márt. Bar. várm.* Pártolás, hasonlás, szakadás. *Mest.* Hithagyás. *Márt. P-gyűjt.* Elállás. *Mokry.* Kitérés. *P-gyűjt.*

DEFECTUI proximus: magvaszakadáshoz közelgető. *Cur. HM.* Magszakadáshoz közelgető. *Fog.*

DEFECTUS: fogyatkozás, hiányosság. *Cur. Puky. HM.* Hiány. *Kun. Stett. Fog.* Hijány, fogyatkozás. *Debr. Bar. vm. Kász. HM.* Hiányosság. *Pauly.* Hijány, hij. *Fog.* Enyészet. *Vajd.* Kihalás, megszakadás. *Kun. HM.* Elhajlás. *RW.*

DEFECTUS fundi: érték' fogyta. *Cur. Puky. P-gyűjt. Georch. Márt. HM.* Értékhiány. *HM.* Vagyonhiány. *Fog.* Fundus' fogyatkozása. *Czöv.* Érték' fogyatkozása. *Szlem.* Telek' hiányossága vagy fogyatkozása. *Pauly.*

DEFECTUS literarum: levelel-hen való fogyatkozás. *Bar. vm. Puky.* Levelelbeni fogyatkozás v.

hiány. *Perg.* Levelelnek fogyatkozása. *RW.*

DEFECTUS seminis: magvaszakadás. *Cur. Puky. Szirm.. Márt. Párizp. Debr. P-gyűjt. Georch. Czöv.* Magonszakadás. *Szlem.* Magszakadás. v. kihalás. *Fog. Kun.* Magban való fogyatkozás. *Bar. vm.* Örökösnek nem maradása. *Párizp. Magtalanság. Nán.*

DEFECTUS seminis actualis: való-ságos magvaszakadás. *Georch.* Megszülemlett magonszakadás. *Szlem.* Jelenlegi magszakadás. *Perg.*

DEFECTUS seminis antiquus: avult magvaszakadás. *Georch.* Régi magvaszakadás. *Czöv.* Régi magonszakadás. *Szlem.* Régi magszakadás. *Perg.*

DEFECTUS seminis eventualis: történhető v. szülemlendő magonszakadás. *Szlem.* Jövendő magszakadás. *Perg.*

DEFECTUS seminis recens: mostani magvaszakadás. *Georch.* Újmagvaszakadás. *Czöv.* Új vagy újonnan történt magonszakadás. *Szlem.* Mostani v. új magszakadás. *Perg.*

DEFECTUS sensuum externorum: külső érzékek' hiánya. *Szlem.* Kül-érezékek' hiányossága, v. külérezéki hiány. *Csapó.*

DEFECTUS solemnitatis externae: külső formabeli fogyatkozás. *Kun. Perg.* Külső díszesség' fogyatkozása. *Czöv.* Külső jelesség', v. szertartás' hiánya. *Perg.*

DEFECTUS statutionis: beiktatásnak fogyatkozása. *Czöv.* Beiktatási fogyatkozás, v. hiány. *Perg.*

DEFENDERE: őtalmazni, védelmezni. *Puky. Szirm. Mokry. Márt. Menteni. Szirm. Mokry. Márt. Véd-teni. Kun.*

DEFENSA: védelem. *Puky. HM. Fog. Magaoltalma. RW.* Véd v. önoltalom. *Bar. vm.* Mentség, oltalom, védelem. *Szirm. Véd-ök. Fog.*

DEFENSA legitima: törvényes védelem. *Cur.*

DEFENSÆ media: véd-okok. *Egyh. ért. Védmény. Perg.*

DEFENSIO: védelmezés. *Cur. Puky. Pauly. Lex. Otalmazás. Puky. Lex. Védelem. V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. Fog. Véd. Szlem. Partiógás. Lex. Óvalom. Fog. Bar. vm. Helt. Verb. Oltalom. Fog.*

DEFENSIO exceptiva: alászállító kifogásbeli védelem, v. perszer-tartást érdeklő védelem. *Szlem. Kifogási v. mellék-védelem. Perg.*

DEFENSIO Emericaria: derekas védelem. *V-gyűjt. Per'* derekabeli védelem, ügydöntő, v. per' vele-jét érdeklő védelem. *Szlem. Ügy-érdemi védelem. Perg.*

DEFENSIO rei: rab' védelme. *Szlem.*

DEFENSIV-ALLIANZ: védszövet-ség, ótalomszövetség. *Kun.*

DEFENSIVE: védőleg. *Cur. Puky. Kun. Fog. Ótalmazólag. Puky. Pauly. Fog. Védelmezőleg. Debr.*

DEFENSIVUS: oltalmazói, oltalmazólagi. *Fog. Védőleges. Perg.*

DEFENSOR: ótalmazó. *Puky. Fog. Védő. Fog. Bar. vm. Oltalmazó. Fog.*

DEFENSOR fidei: hitóltalmazó. *Puky. Hitvédő, vallásör. Csapó.*

DEFENSOR matrimonii: házasság' védője. *Cur. Puky. V-gyűjt. Házasság' ótalmazója. Puky. P-gyűjt. Házasság' védője. V-gyűjt. P-gyűjt. Házasság' védelmezője. Szlem. Házasság-védő. Debr. Perg.*

DEFENSOR rei: rab' védelmezője. *Szlem. Rabvédő. Perg.*

DEFERENS: vádoló, bevádoló. *Puky. Beadó, eladó. Márt.*

DEFERRE: 1) bevádolni, beárulni. *Puky. Fog. HM.* 2) átengedni. *HM.*

DEFERRE juramentum: átengedni az esküvést, az esküt. *Fogar. Ajánlani, engedni a' hitletételt. Márt. Hitletételt átengedni. Perg.*

DEFERRE alicui: valakit meg-tisztelni, valakinek elsőbbséget adni. *Fog.*

DEFICERE: kihalni, megfogyatkozni. *Fog.*

DEFICERE a fide: hittől elszakadni, v. elpártolni. *Puky. Hitéből kitérni. Csapó.*

DEFICERE in probis: próbák' hiával lenni. *Cur. Kifogni a' bizonyításokból. Puky. Bizonyítványokban megfogyatkozni. Perg. Felsülni az állítással. Külcs. Bizonyítványok' hiával lenni. HM.*

DEFICIENS: 1) magvaszakadt. *Cur. Debr. Puky. Bar. vm. Márt.* Kihalt, kihaló. *Fog.* 2) hitehagyott, kitért. *Márt.*

DEFICIENS sacerdos: creje fogott pap. *Puky. Nyugalmazott pap. Perg. Elaggott v. hivataltalan pap. HM.*

DEFICIENS ultimus: utolsó magvaszakadt. *Cur. Fog. Utolsó esemete. Fog. Magvaszakadt. V-gyűjt. Magtalan, v. magvaszakadott. Georch. Magon v. magván szakadt. Szlem.*

DEFICIENTES a religione: hittől eltértek, hitehagyottak. *HM.*

DEFICIENTIA: 1) fogyatkozottság, hiányzat. *Debr. 2) nyugalmazás. Perg. 3) clerőtlenedett papok' háza. Puky. Nyugalmazott papok' háza. Perg.*

DEFICIENTIBUS masculis: magvaszakadván a' férfiaknak. *Fog. Pauly. A' fiaknak magvaszakadván. Puky. A' magnak férfi nemben való fogyatkozása. Pauly. Fiág' magszakadtával, vagy fiág' nem léteben, vagy: kihalván a' fiág. Perg.*

DEFICIT: 1) hiányosság. *Cur. Márt. Hiányosság. HM. Hanyatlík. Pauly. Puky. Hiány. Fog. 2) hijj, hijsunma. Márt. Sommahiányosság. Puky. Összeséghiány. Perg. 3) kihalt, magvaszakad. Kun. Hiányzik (adj.). Fog. l. Deficere.*

DEFINIRE: meghatározni. *Puky. Fog. Magyarázni. Perg.*

DEFINITE: határozva, határozottan. *Bar. vm. Magyarázva. Perg.*

DEFINITIO: meghatározás. *Puky. Pauly. Magyarázás. Puky. Pauly.*

Körülzabás. *Bar. vm.* Korlátozás, a' szavak' értelmének megmagyarázása. *Pauly.* Határozat. *Kun.* Határozás, határozvány. *Fog.*

DEFINITIVA sententia: végső határozó ítélet. *Cur. HM.* Végső ítélet. *Fog. Puky.* Meghatározó v. elhatározó ítélet. *Puky.* Eldöntő ítélet. *Csapó.*

DEFINITIVUS: kifejező. *Husz.* Határozó, elhatározó. *Perg.*

DEFINITUS: 1) határozott. *HM.* Határoztatott. *Puky.* 2) magyarázott. *HM.* Magyaráztatott. *Cur. Puky.*

DEFLORATIO: megszeplősítés. *Cur. Puky. Moln. HM.* Szeplősítés. *Fog. Szlem. Bar. vm.* Szüesség' szeplősítés. *P-gyűjt.* Szüesség' elvétele. *Puky.* Szüzrontás. *Pázm.* Megejtés. *Lex.* Szüesség' szeplősítés. *Pauly.* Szüesség' vesztes. *Pázm.*

DEFLUA causa: folyó per. *Debr.*

DEFRAUDATOR: csaló. *Cur. HM.* Károsító. *Lex.*

DEFRAUDIREN: megcsalni (a' vámot); dugáruskodni. *Fog.*

DEFUNGI officio: hivatalában, kötelességében eljárni. *Debr. HM.*

DEGENERARE: elfajulni, korcsosulni. *Kun. HM.* Elcsenevésszülni. *Wess.* Elfajzani. *HM.*

DEGENERATIO: elkorcsosodás. *Puky.* Elfajulás. *Lex. Kun.* Elkorcsulás, csenevészeds. *Csapó.*

DEGRADARE: hivatalától vagy rangjától megfosztani, leléptetni. *Fog.*

DEGRADATIO: 1) papságból kivetkeztetés (egyházi személyeknél); 2) tisztségből megfosztás (a' katonáknál). *Cur.* Tisztségtől megfosztás. *HM.* Letétel. *Puky. P-gyűjt.* Alább rendbe szállítás. *Szlem.* Lejebb szállítás, kivetkeztetés, alább szállítás, alábitás. *Bar. vm. Debr.* Léleptetés. *Kun. HM.*

DEGRADATIO ecclesiastica: egyházi rend' levonása. *P-gyűjt.* Hivatalából való letétel. *Szlem.* Papság' levonása. *Helt.* Egyházi rend' le-

vetkeztetése. *Debr.* Papságtóli megfosztás. *Perg.*

DEHONESTARE: rútolni. *Verb. Moln.* Gyalá'ni, kisebbíteni. *Perg. HM.* Becsteleníteni. *HM.*

DEHONESTATIO: becstelenítés. *Cur. Debr. V-gyűjt. Szlem. Bar. vm. Pauly. Szirm. Puky.* Meggyalázás. *Mokr. P-gyűjt.* Legyalázás. *Bar. vm.* Gyalázás. *Puky. Pauly. Georch. Fog.* Rágalmazás. *Puky. Pauly. Szirm.* Kisebbités. *Bar. vm.* Mocskolás, gúnyolás. *Puky. Pauly.* Szégyenítés. *Párizp.* Megbecstelenítés. *Mokry.* Megszólás. *Puky. Pauly.* Böcstelenítés. *Császár. Fog.* Lemocskolás. *Vajd.*

DEHONESTATIO qualificata: mesterséges meggyalázás. *Czöv.* Sulyosb v. tetemes megbecstelenítés. *Szlem.* Módosított vagy minősített gyalázás. *Perg.*

DEHONESTATIO simplex: egyszerű meggyalázás. *Czöv.* Közrendű, v. közrendbeli, v. közszerű becstelenítés. *Szlem.* Egyszerű v. pusztá gyalázás. *Perg.*

DEHONESTATIONIS poena: a' becstelenítésnek bére. *Puky.* Megbecstelenítés' bére. *Pauly.* Becstelenítés' díja. *Cur.* Gyalázás' büntetése, v. díja. *Perg.*

DEI GRATIA: isten' kegyelméből. *Puky.* Isten' kegyelmével. *Perg.*

DE JURE: törvényesen, igazság szerint. *Márt. Puky.*

DELATIO: 1) bevádolás, beárulás. *Cur. Kun.* Vádskodás, feladás. *Pauly.* Beadás; 2) megkínálás, ajánlás. *Bar. vm.* Áltengedés. *Perg.* Bepanaszolás. *Kun.*

DELATIO causae (J. Can.): ügy' v. kereset' benyújtása. *Szlem.*

DELATIO anonyma: névtelen bevádolás. *Cur. HM.* Névtelen árulás. *HM.* Névtelen feladás, v. vád. *Perg.*

DELATIO delicti: gonosztett' beárulása v. feladása. *Szlem.*

DELATIO falsa: hamis feladás. *Vajd.* Hamis vád. *Perg.*

DELATIO juramenti: hitkinálás. *Stett.* Hitvételi áttengedés, v. hitletétel' áttengedése. *Perg.*

DELATIO simplex: puszta bevádolás. *Cur.* Puszta vád. *Perg.*

DELATIO sinistra: bal bevádolás. *Cur.* Hamis vád. *Perg.*

DELATOR: bevádoló, beáruló. *Cur.* *V-gyűjt.* *Szlem.* *Puky.* Vádoló. *Puky.* *P-gyűjt.* Feladó. *Georch.* *Czöv.* *Puky.* *Pauly.* Árulkodó. *Puky.* *Pauly.* Bevádoló. *Pauly.* Áruló. *H.M.*

DELCREDERE stehen: a' hitelezésért jót állani (a' bizománykereskedésben). *Fog.*

DELECTUS: válogatás, kiválasztás. *Puky.* *Pauly.* Kiszemelés. *Csapó.*

DELEGANDI jus: bíróküldési jog. *Fog.* Birósítási jog. *Perg.*

DELEGANS: 1) bírót nevező. *Cur.* Megbíráló. *Puky.* *Márton.* *Szlem.* Birósító. *Perg.* 2) hatalmasító. *Mest.* Másraadó. *Szirm.* Megbizó, adóst's fizetőt rendelő. *Szlem.* Állító. *Ujfal.*

DELEGARE: kinevezni, kirendelni. *Kun.* *Puky.* *Szirm.* *Márt.* Megbírálni, meghatalmazni. *Márt.* *Puky.* Valakit megbírálni, bírót fogadni. *Pauly.* Birósítani. *Perg.* Kiküldeni. *Kun.* 1. Delegare iudicem.

DELEGARE debitorem: maga helyett adóst v. fizetőt rendelni, v. kijelelni. *Szlem.*

DELEGARE iudicem: megbírálni. *P-gyűjt.* Bírót kinevezni. *Georch.* Meghatalmazni. *Czöv.* Valakit megbírálni, bírói hatalmat valakire bízni. *Szlem.* Birósítani. *Perg.* Biróságot rendelni. *H.M.* Bírót küldeni v. nevezni. *Fog.*

DELEGATA commissio: kirendelt, kiküldött, kiszemelt bíróság. *Puky.* Kirendelt biztosság. *Perg.*

DELEGATIO: 1) megbírálás, megbízás. *Márt.* *Debr.* Valakire bízott dolog v. parancsolat. *Moln.* *Párizp.* Hatalmasítás. *Lex.* Kine-

vezés. *Debr.* Kiküldés, kirendelés. *Kun.*

DELEGATIO debitoris: adós rendelés, maga helyett más fizető állítás. *Szlem.* Maga helyett való állítás. *Ujfal.*

DELEGATIO iudicialia: megbíráltatás. *Bar.* *vm.*

DELEGATIO iudicis: bíróküldés. *Fog.* Megbírálás, meghatalmazás. *P-gyűjt.* Hatalmasítás. *Mest.* Meghatalmazás. *Czöv.* Megbírálás, bírói hatalommal megbíráás. *Szlem.* Megbízás, megbírálás *Puky.* Birósítás. *Perg.*

DELEGATORIUM decretum, v. mandatum: delegált rendelés v. parancsolat. *Cur.* Megbírálólevél. *Puky.* Hatalmazó, bírólevél. *P-gyűjt.* Megbíráló v. bírói hatalmat valakire bízó parancsolat. *Szlem.* Birósító parancsolat. *Perg.*

DELEGATORIUS: hatalom-vállaló. *Mest.* Magára vállaló. *Szirm.* Bíró vagy más hatalomfelvállaló, adósság-felvállaló. *Szlem.* Állítást elfogadó. *Ujfal.* Elvállaló. *Perg.* Kinevezvényes. *Cur.*

DELEGATUM forum: küldött bíróság. *Fog.* 1. Delegatum iudicium.

DELEGATUM iudicium: delegált bíróság. *Cur.* Megbízott v. kirendelt v. rendelt bíróság. *Kun.* *Szlem.* Rendelt bíróság. *Márt.* *Puky.* Kijelelt bíróság. *Pauly.* Kirendelt ítélőszék. *Márt.* *Puky.* Megbízott ítélőszék. *Szlem.* Megbíráltatott v. kirendeltetett bíróság. *P-gyűjt.* Kiküldött ítélőszék. *Czöv.* Birósított törvényszék. *Perg.*

DELEGATUM jus: bírálási igaz. *Puky.*

DELEGATUS: 1) kinevezett. *Stett.* Kirendelt, kiküldött. *Kun.* Állított. *Ujfal.* 2) megbírált személy. *Bar.* *vm.* Birósított. *Perg.*

DELEGATUS iudex: delegált bíró, megbízott v. kirendelt bíró. *V-gyűjt.* *Szlem.* *Puky.* Megbíráltatott v. megbízott bíró. *Márt.* Kiküldöttség. *Czöv.* Birósított bíró. *Perg.*

DELIBERANDI tempus concedere: a' meggondolásra időt engedni. *Puky. Pauly.* Elhatározásra időt engedi. *Perg.*

DELIBERARE: itélni, végezni. *Puky. HM.* Tanácskozni, határozni. *Kun.*

DELIBERATE: szántszándékkal. *Pázm.* Eltökélve. *Perg.*

DELIBERATE agere: eltökélten, határozottan cselekedni valamit. *Bar. vm. Puky.*

DELIBERATIO: végzés. *Cur. Puky. Pauly. P-gyűjt.* Itélethozás, ítélletétel. *Cur. Puky. V-gyűjt.* Itélet. *Cur. Fog. Kun. V-gyűjt. P-gyűjt. HM.* 1) tanácskozás. *Fog. Puky. Pauly. Kun.* 2) határozás. *Fog. Czöv. Kun.* 3) határozat, ítélet. *Fog.* Eltökélés. *Puky. P-gyűjt. Fog. Tanakozás. Bar. vm.* Végzés. *V-gyűjt.* Törvénytámasztás. *Helt.*

DELIBERATIO judiciaria: törvénytámasztás. *Helt.* 1. *Deliberatio.*

DELIBERATIVE: ítélletképen. *Cur. Puky. Debr. V-gyűjt. Fog. HM.* Tanácskozásképen. *Fog. Pauly. Puky.* Itélet által. *V-gyűjt.* Határozólag. *Puky. P-gyűjt. Pauly.* Itélőleg. *Pauly. Puky. P-gyűjt.* Végzőleg. *P-gyűjt. Puky.* Itéleti-
leg. *Debr.*

DELIBERATUM: 1) tanakozat; 2) végzés. *Bar. vm. Itélet. Perg.* Határozat. *Csapó.*

DELIBERATUM est: ítéltetett. *Cur. Fog. Puky. HM.* Végeztetett. *Puky.* Határoztatott. *Csapó.*

DELIBERATUS: eltökélt, szántszándékos. *Lex. HM.* Eltökélt. *Fog.*

DELICATA MATERIA: esiklandós tárgy. *Puky.* Kényes tárgyazat. *Szrok.* Csiklandós dolog. *HM.*

DELICIAE: kéj. *Iog.*

DELICATUS: kéjes. *Fog.*

DELICTA carnis: bujálkodás' vétkei. *Cur.* (Stuprum: paráznaság. Fornicatio: kurválkodás. Adultarium: házasságtörés, nőparáznaság. Incestus: vérfertőztetés. Concubinatus: ágyas társ. Sodomia:

sodoma bűn. Lenocinium: kerítés. Vis pudicitiae illata: erőszakítétel.) *Cur. HM.*

DELICTA concurentia: csoportos vétkek. *Cur. HM.* Össze csoportozó vétkek. *P-gyűjt.* Összehalmazott gonosztettek. *Szlem.*

DELICTI auctor: bünszerző. *Cur. HM.* Vétékszerző. *Fog.* Fővetkes. *Fog.* Főbűnös (in criminal.). *Fog. Puky.* Gonosztett' szerzője. *Perg.*

DELICTI auctor mediatius: közvetett bünszerző társ. *Cur.* Közvetőleges —. *Perg.*

DELICTI coactor: bünszerző társ. *Cur.*

DELICTI coactor immediatus: közvetlen bünszerző társ. *Cur.*

DELICTI corpus: bűnjel, bűnjelenség, bűnyom. *Cur. HM.*

DELICTI indicium remotum: távol levő bűnjel; — proximum: közellevő —; certum: bizonyos —; dubium: kétséges bűnjel. *Cur.* Kétes bűnjel. *Szrok.*

DELICTI locus: vétekhely. *Fog.* Bűnhely. *Puky. Cur. Fog.*

DELICTI particeps: vétektárs, bűntárs. *Fog.* Bűnrészecs. *Szrok.*

DELICTI receptator: órgazda. *Puky. HM.* Bűnrejtegető, bűnelfogadó. *Szrok.*

DELICTUM: véték. *Cur. HM.* Kölcs. *Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Pauly. Fog. Czöv.* Bűn. *Puky. Pauly. Kun. P-gyűjt.* Gonosz v. sérelmes tetemény. *Georch.* Vétesség. *Kun. Czöv. Párizp.* Gonosztett. *Szlem.* Gonosz cselekedet, szertörvény v. törés. *Pauly. Hiba. Mokr.*

DELICTUM actuale et flagrans: hevenyében és idő múlva fölfedezett gonosztett. *Szlem.*

DELICTUM attentatum: igyekezeten szakadt véték. *Cur. Puky. P-gyűjt.* Készületnél megállt gonosztett. *Szlem.* Félben v. kezdetben szakadt gonosztett. *Perg.* Szándékolt czélabavett véték. *HM.* Merényvéték. *Hirl.*

DELICTUM capitale: főbenjáró

vétek. *Cur. V-gyűjt. Márt. HM.* Főbenjáró gonosztett. *Szlem.*

DELICTUM carnis: testi vétek, hujaság. *Fog.*

DELICTUM civile: polgári vétek. *Cur. Puky. Fog. P-gyűjt. Czöv.* Közöséges polgári törvénytseki gonosztett. *Szlem.*

DELICTUM commissionis: eslekedetbeli vétek. *Cur.* Tételbeli gonosztett. *Szlem.* Tettleges bűn v. vétek. *Csapó.*

DELICTUM commune: közös v. köz vétek. *P-gyűjt.* Közöséges gonosztett. *Szlem.*

DELICTUM compositum: többszerű gonosztett. *Szlem.* Többszeres bűn. *Csapó.*

DELICTUM consummatum: elkövetett, végrehajtott vétek. *Cur. HM.* Bevégzett v. teljesített vétség. *Csapó.* Teljesedésbe ment gonosztett. *Szlem.*

DELICTUM continuatum: folytatott vétek. *Cur.*

DELICTUM criminale: fenyítéki vétek. *Cur.* Bűnvétek. *Fog.* Főbenjáró vétek. *Szirm. Puky. Márt. P-gyűjt. Czöv.* Főbenjáró tétemény. *Georch.* Fenyítő törvénytseki gonosztett. *Szlem.* Czégéres vétek. *Kász.*

DELICTUM criminale mixtum: elegyes sértő vétek. *P-gyűjt.* Polgári társaságot és magános hazapolgárt egyszersmind sértő, v. elegyes gonosztett. *Szlem.* Fenyítéki elegyes gonosztett. *Perg.*

DELICTUM criminale privatum: magános személysértő vétek. *P-gyűjt.* Magános haza-polgársértő v. magános gonosztett. *Szlem.* Fenyítéki magános gonosztett. *Perg.*

DELICTUM criminale publicum: közönség-sértés v. közönséget sértő vétek. *V-gyűjt. P-gyűjt.* Közönséget érdeklő gonosztétemény. *Georch.* Polgári társaságot sértő, v. közgonosztett. *Szlem.* Főbenjáró közönséges vétség. *Czöv.* Fenyítéki köz, v. község elleni go-

nosztett. *Perg.* Közönségsértő bűn. *HM.*

DELICTUM culposum: hibabeli vétek. *Cur. HM.* Vétkes gonosztett, vétkeességszülte gonosztett. *Szlem.* Hibás gonosztett. *Perg.*

DELICTUM dolosum: álnoksági vétek. *Cur. HM.* Álnok gonosztett. *Szlem.* Csalárd vétek. *HM.*

DELICTUM facti permanentis: megmaradó tettű, v. örök folyadékú vétek. *P-gyűjt.* Nyombagyo gonosztett. *Szlem.* Nyoma hagyott vétek. *Cur.*

DELICTUM facti transeuntis: muló tettű v. folyadékú vétek. *P-gyűjt.* Nyomot nem hagyó gonosztett. *Szlem.* Mulékony vétek. *Cur.*

DELICTUM grave: súlyos gonosztett. *Szlem.*

DELICTUM inchoatum: félmunkában hagyott gonosztett. *Szlem.* 1. Delictum attentatum.

DELICTUM innominatum: nevezetlen vétek. *Cur.*

DELICTUM levius: csekélyebb gonosztett. *Szlem.* Kisebb vétség v. bűn. *Csapó.*

DELICTUM mixtum: elegyes sértő vétek. *Cur.* 1. Delictum criminale mixtum.

DELICTUM nominatum: megnevezett vétek. *Cur.* Neves bűn. *Csapó.*

DELICTUM non consummatum: teljesedés nélkül maradt gonosztett. *Szlem.* Be nem végzett bűn, v. teljesítetlen vétség. *Csapó.*

DELICTUM objective completum: tárgyára v. tetteére nézve teljes gonosztett. *Szlem.*

DELICTUM objective perfectum: tárgyára v. tetteére nézve tökéletes gonosztett. *Szlem.* Targyilag teljes vétség. *Csapó.*

DELICTUM occultum: alattomos vétek. *Puky. Pauly.* Rejtett v. titkolt vétség. *Csapó.*

DELICTUM omissionis: elhagyásbeli vétek. *Cur.* Mulasztásbeli gonosztett. *Szlem.* Mulasztási, vagy

nemteljesítési vétség. *Csapó.* Mulasztási vétek. *HM.*

DELICTUM perpetratum : elkövetett vétek. *Puky.* 1. Delictum consummatum.

DELICTUM personale : személy sértő, személybeli vétek. *Cur. P-gyűjt.* Személy sértő gonosztett. *Szlem.* Személyleges vétség. *Csapó.*

DELICTUM privatum : magános személy sértés. *Cur. Puky.* Magános vétek v. vétség. *Czöv.* Magános vétek, v. gonosztett. *Debr. Perg.*

DELICTUM publicum : köz gonosztett. *Perg.* Köz sértő bűn. *Cur.* Közöniséget sértő tett. *Szirm. Márt.* Közöniségsértés. *Puky. Szirm. Márt.* Czégéres vétek. *Puky. Pauly.* Nyilván való vétek. *Pauly.* Közöniséges vétek v. vétség. *Czöv.* Köz, v. közöniség elleni vétek, v. gonosz tett. *Debr. Perg.*

DELICTUM publicum politicum : nyilvános political gonosztett. *Szlem.* Közöniséges political vétség. *Czöv.* Kormány elleni köz gonosztett. *Perg.* Közpolgári vétség. *HM.*

DELICTUM qualificatum : fortélyos vétek. *Cur.* Fortélyos vétség. *HM.*

DELICTUM reale : 1) értékbeli vétek. *Cur.* Vagyont érdeklő vétek. *Puky. P-gyűjt.* Vagyonérdeklő gonosztett. *Szlem.* Dologbeli vétek. *Czöv.* 2) eszelkedeti vétek. *Cur.*

DELICTUM reiteratum : újjítattott vétek. *P-gyűjt.* Megújított gonosztett. *Szlem.* 1. Delictum repetitum.

DELICTUM repetitum : ismételt vétek. *Cur.* Gyakoroltatott vétek. *Puky. P-gyűjt.* Ismételt gonosztett. *Szlem.* Ismételt vétség. *HM.*

DELICTUM simplex : egyszerű gonosztett. *Szlem.* Egyszerű vétség. *Csapó.*

DELICTUM speciale : különös gonosztett. *Szlem.*

DELICTUM subjective comple-

tum : törekedésre 's gonoszságára nézve teljes gonosztett. *Szlem.*

DELICTUM subjective perfectum : gonoszságára nézve tökéletes gonosztett. *Szlem.*

DELICTUM verbale : szóbeli vétek. *Cur. Czöv.* Szóbeli gonosztett. *Szlem.* Szóbeli sértés. *Puky.*

DELICTUM verum : igazi vétek. *Czöv.* Való v. igazi gonosztett. *Szlem.*

DELINEATOR : rajzoló. *HM.*

DELINQUENS : vétkes. *Cur. Kölcs. Fog. Kun. HM.* Bűnös. *Cur.* Gonoszttevő. *Cur. Márt. Puky. Georch. Szlem. Pauly. Rab. Kun.*

DELINQUERE : elhagyni p. o. a' pert. *Szirm. Moln.*

DELIRIUM : tébolyodás. *Egyh. ért.*

DELIRUS : megbódult, bolyákos, eszelős. *Szirm. Moln. Párizp. Kába. Moln.* Tébolyodott, dőre, bősziült. *Szrok.*

DELUSIO : megjátás. *Pauly. Puky.* Kijátás, rászedés. *Csapó.*

DEMAGOGUS : népámitó. *Márt. Szirm. Puky. Pauly. P-gyűjt. HM.* Népvezető. *Moln.* Népesábitó. *Csapó.* Népvetér. *Perg.* Népzigató. *Fog. Népszónok. HM.*

DEMANDÉ : ígért pénz, pénz (folyam jegyzéken). *Fog.*

DEMARCATIÖNIS linea : határlinea. *Mest. Szlem.* Határvonal. *Perg.*

DEMERITUM : vétség. *Cur. Bar. vm. HM. Fog.* Érdemtelenység. *Fog.*

DEMIGRARE : elköltözni. *Márt. Szirm.* Máshová költözni, hordózkodni. *Moln. Párizp. Mokr.*

DE minimis praetor non curat, v. praetor minima non curat : aprósággal nem gondol a' bíró. *Puky.*

DEMOCRATA : köznépbarát. *Puky.* Népnök. *Csapó.* Népkormányi polgár. *Perg.*

DEMOCRATIA : népuraság. *Kun. HM.* Népuriság. *Fog.* Népország-lás. *Mest.* Népuralkodás. *Fog. Szil.* Népedelemség. *Bar. vm.* Népi kormány. *Perg.* Népuralom. *Hirl.* Népnökség. *Csapó.*

DEMOCRATICUM imperium: nép-uralkodásu birodalom. *Czöv.* Nép-kormányi birodalom. *Perg.*

DEMOCRATICUM regimen: nép-uralkodás, népigazgatás. *Puky.* Nép' uralkodása. *P-gyűjt.* *Czöv.* Nép-kormányi országzás. *Perg.* 1. Democratia.

DEMOCRATICUS: népurias. *Kun.* Néपुरi. *Fog.* Nép-kormányi. *Perg.* Népnöki. *Csapó.* Népuralmi.

DEMONSTRATIO: megmutatás. *Szirm.* *Moln.* *Párizp.* *Mokry.* *Bar.* *vm.* Bebizonyítás. *Moln.* Megerősítés. *Bar.* *vm.*

DENARO: pénz (folyam jegyzé-ken). *Fog.*

DENARII liberi: szabados pénz. *Czöv.* Szabadosok' pénze. *Perg.*

DENARIUS S. Petri (J. Can.): sz. Péter' adója. *Szlem.*

DENEGATIO tutelae legum: törvény' védelmének megtagadása. *Szlem.*

DENOMINARE: kinevezni. *Fog.*

DENOMINATIO: kinevezés, kijelelés. *Cur.* *Puky.* *HM.* Elnevezés. *Pauly.* *Puky.* Nevezés. *Mokry.*

DENOMINATIO fundi pro executione: érték kinevezés. *P-gyűjt.* *HM.* Érték kijelelés. *Georch.* Elfoglalando fundusnak kinevezése. *Czöv.* Foglalás alá veendő jószág' kinevezése. *Szlem.* Elégtételre való érték' kijelése, v. ítélet' végrehajtása alá vagyont kinevezni. *Puky.*

DENOMINATIVE: nevezőleg. *Bar.* *várm.*

DENUNCIARE: feladui. *Puky.* *Fog.* Beárulni. *Fog.* Bevádolni. *Puky.* Föl-, bejelenteni. *Fog.*

DENUNCIATIO: 1) bejelentés; 2) feladás, beadás. *Cur.* Feladás. bevádolás. *Pauly.* *Puky.* *HM.* Vádolás. *Puky.* Beárulás. *Bar.* *vm.*

DENUNCIATIO anonyma: névtelen feladás. *Cur.*

DENUNCIATIO belli: hadizenés, hadizenet. *Szlem.*

DENUNCIATIO delicti: feladás. *V-gyűjt.* *P-gyűjt.* Elvádolás. *P-gyűjt.* Gonoszított' feladása. *Szlem.*

DENUNCIATIO matrimonii: házasságbeli kihirdetés. *Pauly.* *Puky.* Háromszori kihirdetés. *Puky.*

DENUNCIATIONIS rata: beadási rész. *Cur.* Feladási rész. *HM.*

DENUNCIATOR: feladó, beadó. *Cur.* Feladó. *Puky.* *Márt.* *V-gyűjt.* *P-gyűjt.* *Georch.* *Szlem.* Beadó. *V-gyűjt.* *Szirm.* Bejelentő. *Szirm.* Alattomos vádló. *Márt.* Kalákos. *Puky.* *Szirm.* *Márt.*

DEPARTAMENTUM: tisztségosztály. *V-gyűjt.* *Puky.* Tisztosztály. *Puky.* *Pauly.* *P-gyűjt.* *HM.* Osztály. *V-gyűjt.* *Bar.* *várm.* *Fog.* Hatóság. *Fog.*

DEPARTAMENTUM cassale: pénztári osztály. *HM.*

DEPARTAMENTUM censurae: könyvvizsgálati osztály. *HM.*

DEPARTAMENTUM civitense: városi osztály. *HM.*

DEPARTAMENTUM commerciale: kereskedelmi osztály. *HM.*

DEPARTAMENTUM commissariatum: tartomány biztossági osztály. *HM.*

DEPARTAMENTUM contributive: adózás - osztály' tisztsége. *V-gyűjt.* Közadói. *HM.*

DEPARTAMENTUM criminale: bünyenyítési osztály. *HM.*

DEPARTAMENTUM diaetale: országgyűlési osztály. *HM.*

DEPARTAMENTUM dicasteriorum: kormánysszékek' osztálya. *Szlem.*

DEPARTAMENTUM ecclesiasticum: egyházi osztály. *HM.*

DEPARTAMENTUM eccl. cleri secularis: világi papi osztály. *HM.*

DEPARTAMENTUM ecclesiae fundationale: egyházi alapítványi osztály. *HM.*

DEPARTAMENTUM eccl. oeconomicum: egyházi gazdasági osztály. *HM.*

DEPARTAMENTUM eccl. oeconomicum bonorum: egyházi jószág-gazdálkodási osztály. *HM.*

DEPARTAMENTUM fundationale:

- fundátabeli osztály' tisztsége. *V-gyűjt.* Alapítványi tisztosztály. *Perg.*
- DEPARTAMENTUM** fundationale saec. oecom: világi alapítvány-gazdálkodási osztály. *HM.*
- DEPARTAMENTUM** fundi literarum bonorum: tudományos alapítványi javak' osztálya. *HM.*
- DEPARTAMENTUM** gratiale: kegyelmi osztály. *HM.*
- DEPARTAMENTUM** gravaminale: sérelmi osztály. *HM.*
- DEPARTAMENTUM** gr. non uniti ritus: nem egyesült görög vallási osztály. *HM.*
- DEPARTAMENTUM** gremiale: kebeli osztály. *HM.*
- DEPARTAMENTUM** in politicis Comitatum: vármegyei osztály. *HM.*
- DEPARTAMENTUM** judeorum: zsidósági osztály. *HM.*
- DEPARTAMENTUM** juridico-systematicum: jogrendszeri osztály. *HM.*
- DEPARTAMENTUM** iudicum: jogi osztály. *HM.*
- DEPARTAMENTUM** literarium. polit. tudományi osztály. *HM.*
- DEPARTAMENTUM** medicum: orvoskari osztály. *HM.*
- DEPARTAMENTUM** navigationis: hajózási osztály. *HM.*
- DEPARTAMENTUM** nobilitare: nemességi osztály. *HM.*
- DEPARTAMENTUM** oeconomiae publicae: közgazdasági osztály. *HM.*
- DEPARTAMENTUM** politicae civitatum: város-rendőrségi osztály. *HM.*
- DEPARTAMENTUM** politicae generalis: közrendőrségi osztály. *HM.*
- DEPARTAMENTUM** politicum fundationale: közalapítványi osztály. *HM.*
- DEPARTAMENTUM** postale, posta osztály. *HM.*
- DEPARTAMENTUM** privilegiale: kiváltsági osztály. *HM.*
- DEPARTAMENTUM** publico politicum: közigazgatási osztály. *HM.*
- DEPARTAMENTUM** pupillare: árvai osztály. *HM.*
- DEPARTAMENTUM** religionale: vallási osztály. *HM.*
- DEPARTAMENTUM** sanitatis: egészségügyi osztály. *HM.*
- DEPARTAMENTUM** urbariale: urbéri osztály. *HM.*
- DEPASCIO** pecorum: leéltetés. *Czöv. Lelegeltetés. Szlem.*
- DEPAUPERATIO**: végső szükség, inségre jutás. *Puky.*
- DÉPÊCHE**: fontos levél v. irmány-küldés v. küldemény. *Bar. vm. Sürgöny. Perg.*
- DEPENDENTER**: függőleg. *Puky. Pauly. Bar. vm.*
- DEPENDENTIA**: függés. *Cur. Márt. Puky. Pauly. Fog. HM. Függelem. Fog.*
- DEPERDITA**: vesztesség. *V-gyűjt. P-gyűjt. Puky. Pauly. Bar. vm. Szirm. Márt. Fog. HM. árvesztesség. HM.*
- DEPERDITALIS** fundus: katona árvesztességi pénz alap. *HM.*
- DEPONENS**: letévő. *Cur. Fog. Puky. Pauly. Szil. Czöv. Ujjfal. Biró. Mest. HM. Jóság letévőfél. Szlem. Jóságot letévő. Márt. Letett jóság' ura, tulajdonosa. Szirm.*
- DEPONERE** (hinterlegen): letenni. *Kölcs. Puky.* — litem: letenni a' pert v. a' jóságot. *Szirm.*
- DEPOPULATIO**: népetlenítés. *Georch.*
- DEPORTATIO**: hazánkívüli rab-ságra vitel. *Szlem.*
- DEPOSIT**, l. Depositum.
- DEPOSITARIUS**: áttevő. *Cur. HM. Letéteményes. Pauly. Fog. Puky. V-gyűjt.* Letett jóság' gondviselője. *Szirm.* Letétes, letételes. *Kun.* A' letett vagyont általtevő. *Puky.* Bizományos. *Mest.* Gondviselő. *Szirm.* Öröz. *Georch.* A' letéttett jóságot általtevő. *P-gyűjt.* Letevős. *Czöv. Jóságöröz. Szlem.* Letett gondviselő. *Ujjfal.* Letétményes. *HM.*
- DEPOSITAIR**: letét-ör, letét-öröz. *Fog.*
- DEPOSITEN-BANK**: letétbank (jobban: betétbank). *Fog.*

DEPOSITEN-CASSE : letett pénz-tár. *Vált.* Letéttár. *Fog.*

DEPOSITEN-TAXE : letett díj. *Vált.*

DEPOSITIO : letétel. *Cur. Kölcs.* *HM. Fog.*

DEPOSITIO (qua poena; Jus Can.) : hivatal-veszteség, v. letétel. *Szlem.*

DEPOSITIO actionis : kereset-le-vél' letétele. *Cur.* Kereset' letéte-le. *Vajda.*

DEPOSITIO causae : perletétel. *Cur. Márt. Szlem. Szirm. Ügyle-tétel. Puky. Szirm. Pörletétel. Czöv. Fog. A'* per' letétele. *P-gyűjt. Szlem. Kereset' letétele. Szirm. Ügy' letétele. Puky. V-gyűjt. Vád-levécl' letétele. Georch.*

DEPOSITIO causae partialis : vád-levélnék részint való letétele. *Georch.* Részés pörletétel. *Czöv.* Ré-szintes pörletétel, per' részint va-ló letétele. *Szlem.*

DEPOSITIO complicium : büntár-sak' tanúsága. *Szlem.*

DEPOSITIO juramenti : hitleté-tel. *Kölcs.*

DEPOSITIO litis : pörletétel. *Kölcs.* l. *Depositio causae.*

DEPOSITIO pecuniae ad manus judiciarias : pénz' birói kézhez le-tétele. *Szlem.*

DEPOSITIO testium : tanúvallás. *Szlem. HM.*

DEPOSITIO totalis : vádlevélnék egész letétele. *Georch.* Egész pör-letétel. *Czöv.* Általános pörleté-tel, egész per' letétele. *Szlem.*

DEPOSITIONIS locus : letétel' helye v. raktár. *Puky. Fokhely. Pauly. Helt.*

DEPOSITIONIS onus : letétel' terhe. *Cur. V-gyűjt. Georch.* Per' letételének bére. *P-gyűjt.* Perle-tétel' terhe. *Szlem.* Perletéti díj. *Perg.*

DEPOTORIUM : csür. *Pauly. Puky. Lerakóhely. Puky. Márt. Rakhely. Puky. Pauly. HM. Fog. Raktár. Perg. HM. Letétel' helye. Márt.*

DEPOTORIUM mercium : rak-hely, raktár. *V-gyűjt. HM.* Leté-tel' helye, csür. *P-gyűjt.* Rakház. *Mest. Árak' rakhelye. Szlem. Le-téttár. HM. Fog.*

DEPOTORIUM scripturistico-rum : írószertár. *HM.*

DEPOTORIUM cassa : letéti pénztár. *HM.*

DEPOTORIUM taxa : letéti díj. *HM.*

DEPOTUM : letett érték, le-tétemény. *Cur.* Letétel. *Ujsfal. Kun. Bar. vm.* Letétemény. *Puky. Pauly. Stett V-gyűjt.* Örízmeny. *Puky. Georch. Pauly.* Letett va-gyon. *Puky.* Letétegett jószág. *Szirm. Márt. P-gyűjt.* Örízet. *Georch. Pauly.* Jószágörzési szerző-dés, örízetre bizott jószág. *Szlem.* Letett marha *Kász. RW.* Letett. *Czöv.* Örízemeny. *Fog.* Letétmény. *HM. Letét. Fog.*

DEPOTUM irregulare : regulát-lan letett. *Czöv.* Szabálytalan te-vés. *Perg.*

DEPOTUM judiciale : birói jó-szágörzés, birói örízetre bizott jó szág. *Szlem.*

DEPOTUM miserabile (Jus Rom.) : sajnós örízet. *Georch.* Szá-nakozásbeli letett. *Czöv.* Ügyefo-gyottak' örízetre bizott jószágai. *Szlem.*

DEPOT : raktár. *Fog.*

DEPRAEDARI : eldúlni. *Helt.*

DEPREDATOR territorii : határ-dúló. *Verb. HM.* Határpusztító. *HM.*

DEPRECARI : megkövetni, bo-csánatot kérni. *Szirm.* Engedelmet kérni. *Mokry.*

DEPREHENDERE : rajtakapni. *Szirm. Moln. Párizp. Mokry.* Raj-ta érni, meglepni. *Márt.* Megfogni. *Párizp. Mokry. Márt.*

DEPRESSIO pretiorum : árle-nyomás, árleszállás, árleszállítás. *Szlem.*

DEPRECIATIO : árleszállítás, ár-leszállás. *Fog.*

DEPULSORIA media : elhárító

kifogások. *Cur. HM.* Elhárító, elűző eszközök. *Szirm. HM.*

DEPULSORIUS: elhárító. *Köles.*

DEPURARE: leróni, lefizetni. *Fog.*

DEPURATIO: kitisztítás. *Czöv. Tisztázat. Sztrók.*

DEPURATIS depurandis: a' fizetendőket lefizetvén. *Bar. vm.*

DEPUTARE: kirendelni. *Cur. Puky. V-gyűjt. HM.* Kiküldeni. *Puky. P-gyűjt. HM.* Küldeni. *Fog.* Kinevezni, kiválasztani. *V-gyűjt. P-gyűjt.*

DEPUTATIO: küldöttség. *Fog. Czöv. Pauly.* Kiküldöttség. *Puky. Szlem. HM.* Választás. *V-gyűjt.* Választmány. *Georch. Bar. várm. Stett. HM.* Biztosság. *Puky. Pauly.* Megbizottság. *Puky. V-gyűjt.* Kirendeltetett személyek vagy kar. *Szirm.* Kiküldött személyek. *P-gyűjt.* Választott kar, kiszemelt-ség, véleménykedők, tagzat. *Bar. vm. Követség. Márt. Választottság. Kun. Bizottság. Széch. gr.* Kirendeltség. *Pauly.*

DEPUTATIO concursualis: esődületi választmány. *Törr. -cikk.*

DEPUTATIO fundos scholares g. n. u. r. administrans: g. n. e. iskolai alapítványokra ügyelő választmány. *HM.*

DEPUTATIO instituti r. pensionalis: k. nyugpénz-intézeti választmány. *HM.*

DEPUTATIO mixta: vegyes választmány. *Bar. vm.* Elégyes kiküldés. *Szirm.*

DEPUTATIO orphanalis: árvákra ügyelő megbizottság. *V-gyűjt.* Árvákra ügyelő kiküldöttség. *Szlem.* Árvákra ügyelő biztosság. *Puky.*

DEPUTATIO regnicolaris: országos biztosság. *Puky.* Országos kiküldöttség. *Szlem.* Országszerint rendelt választmány. *Georch.* Országos választmány v. küldöttség. *Törr. cikk.*

DEPUTATIO comitatensis: vármegyei kiküldöttség. *Puky.*

DEPUTATUALIS: tartásrendeletbeli. *Pauly.*

DEPUTATUS: kiküldött. *Kun. Köles. Szlem. Küldött. Fog. Márt.* Megbizott. *V-gyűjt.* Követ. *Márt.* Kirendelt. *Szirm.*

DEPUTATUM: tartásrendelet. *Puky. Pauly.* Élelembér, élelem-dij. *Fog.* Élelemszer, v. termékbeli járandóság. *HM.*

DERIVATIO: származtatás. *Cur. Puky. HM.* Leesapolás. *HM.* Származat. *Fog.*

DERIVATIVUS: háramló. *Nán.* Származatos. *Fog.*

DEROGARE: kisebbíteni. *Cur. Puky.* Letörlni (a' törvényből), levonni (becséből); kisebbíteni, leróni. *Fog.*

DEROGARE legi: 1) törvényváltoztatás (in sensu legislativo); 2) törvényáthágás (apud privatos). *Cur. HM.* Törvényt esorbitni. *Puky. P-gyűjt.* Törvény' részét kihagyni. *Georch.* Törvény' részét eltörlni. *Czöv.* Törvényt megesonkítatni, törvényt csonkítani. *Szlem.* Törvény' részentes másítása, v. törvényből leszegni. *Bar. vm.*

DEROGATIO: kisebbítés. *Cur.*

DEROUE: zavar. *Fog.*

DESCENDENS: nemzett. *Puky. V-gyűjt. Fog.* Lemenő. *Márt. Czöv. Maradék. Szlem. Szirm. Utód. Perg. Nemzetett. Szirm. Gyermekek. Nán. Nemzedék. Fog.*

DESCENDENTALIS: leszálló. *Vajd.*

DESCENDENTIA: leszármazás. *Czöv. Leágazás. Törr. cikk.* Származás, v. maradék. *HM.*

DESCRIPTIO: leírás. *Szirm.*

DESCRIPTIO personalis: személyes leírás. *Puky. Pauly. Szirm. V-gyűjt.* Személyleírás. *Szlem.* Leírás. *HM.*

DESERTA: puszta. *Cur. Puky. Pauly.* Kopály, kopottság, sovány. *Puky. Pauly.* Meddő, kopasz, gulács föld. *Pauly.*

DESERTA sessio : puszta telek. *Cur. HM.* Elhagyott telek. *Fog.*

DESERTA sessio colonialis : elhagyott jobbágytelek, v. üres házhely. *Puky.*

DESERTIO : elhagyás. *Cur.* — conjugis : hitestárselhagyás. *Szirm.*

DESERTIO malitiosa conjugis : hitvestársának hitetlen elhagyása. *Cur.*

DESERTOR : szökevény. *Szirm. Bar. vm. HM. Fog.* Szökött katoná. *Szirm. HM. Fog.*

DESIGNATIO : kijelelés, kijegyzés, kimutatás. *Cur. Puky. HM.* Megjелеlés, megrendelés, megállapodás, ki- v. megjegyzés. *Pauly.*

DESISTERE : elállani. *Egyh. ért.*

DESOLATIO : elpusztítás. *Cur. HM. Fog.* Pusztítás. *Fog.*

DESPERATUS : kétségbeesett, magát elszánt. *Puky.*

DESPONSATIO : eljegyzés. *Cur. Fog. Puky. Pauly. Szirm. Márt. V-gyűjt. P-gyűjt. HM.* Jegykötés. *Georch.* Kézfogás. *Helt.* Kiházásítás. *Helt. Verb.* Jegyváltás. *Czöv.* Elgyűrűzés, gyűrűváltás, jegykötés. *Egyh. ért.* Mátékötés. *Fog.*

DESPOTA : kényúr. *Fog. HM.* Uralkodó. *P-gyűjt.* Önhatalommal uralkodó. *P-gyűjt. Pauly.* Törvény nélküli uralkodó, szabad kényű uralkodó. *Szlem.* Kegyetlen uralkodó, zsarnok. *Csapó.*

DESPOTIA : kényuraság. *Bar. várm.* l. Despotismus.

DESPOTISMUS : önuralkodás. *Puky.* Törvény nélkül való uralkodás. *Puky. Pauly.* Önkény szerint való országlás. *Pauly.* Zsarnokság. *Csapó.*

DESPOTUS Rasciae : Rácország' despotája v. uralkodója. *Szlem.*

DESTINATIO : odarendeltetés, rendeltetés. *Puky. HM.* Hivatás. *Perg.*

DESTINATUS : odarendeltetett, v. rendeltetve levő. *Puky.*

DESULTERIORUM legio : könnyű lovas ezred. *HM.*

DESUMPTIO : megvétel. *Cur. HM.*

DESUMPTIO decimae : dézma' megvétele. *Cur.*

DETAIL : részlet. *Fog.*

DETAIL-HANDLUNG : részlettdzs. *Fog.*

DETAILIREN : részletezni. *Fog.*

DETECTIO : fölfedezés. *Cur. Puky.* Felfedezés. *HM.*

DETECTIO malefactorum : gonosztevők' felfedezése, vagy gonosztett' felfedezése. *Szlem.*

DETENTIO : letartóztatás. *Cur. Fog. Bar. vm. Puky. Szirm. Márt. Mokry. HM.* Megtartóztatás. *RW.* Lefoglalás, letartás. *Bar. vm.*

DETENTIO literarum : levél' letartóztatás. *P-gyűjt.* Oklevelek' letartóztatása. *Georch.* Más' leveleinek letartóztatások. *Czöv.* Oklevél-letartóztatása. *Szlem.*

DETENTIO personae : letartóztatás. *P-gyűjt. Lex. Czöv.* Személy-letartóztatás. *Szlem.*

DETENTIO rerum furtivarum : lopott jószág' letartóztatása. *Szlem.*

DETENTOR : letaróztató. *Cur.*

DETERIORATIO : rontás, rongálás. *Cur. HM.* 1) rosszabbítás; 2) rosszabbodás; 3) rosszabbítmány. *Fog.* Rongálás, megrontás. *Puky. Márt.* Pusztítás. *Márt. Czöv. Georch.* Rongyollás. *Czöv.* Roszszabbodás, romlandóság. *Puky.* Rontás. *Kölcs.*

DETERMINATIO : 1) határozás, végzet; 2) elhatározás. *Cur.* Végzés. *HM. P-gyűjt. Stett. Puky. Pauly.* Határozás (actus). *Fog.* Határozat (res). *Fog. Bar. vm.* Végzet. *Kölcs. HM.* Meghatározás. *Puky. Bar. várm.* Végezet. *P-gyűjt.* Rendelés. *V-gyűjt.* Rendelet, elvégzés, tanácskozat. *Bar. várm.*

DETERMINATIVE : határozólag. *Bar. vm.*

DETERMINATUS : meghatározott. *Cur. HM.*

DETERMINIUM : meghatározás. *Dien.* l. Determinatio.

DETHRONISATIO : királyi szék-től fosztás, fejedelem-letétel.

Szlem. Uralkodásból való letétel. *Puky.*

DETORQUERE : csavarítani. *Czöv.* csavarni, cle savarni. *HM.*

DETRACTA : levonat. *Cur. HM.* Levonás. *Márt. Szirm. Puky. Pauly.*

DETRACTIO : megszólás, rágal-mazás. *Cur. Puky. Pauly. HM.* Alattomos lemoeskölés. *Pauly. Puky.* Levonás. *HM.*

DETRACTIS detrahendis : levonván a' levonandókat. *Puky. Márt. Pauly.* Lehúzáván a' lehu-zandókat. *Fog. Bar. vm.*

DETRACTOR : rágalmazó. *Puky. Pauly. Helt.*

DETRACTUS jus : levonati jog. *HM.*

DETRAHERE : 1) lehúzni, levoni-ni, lehajítani; 2) rágalmazni. *Cur.* Lehuzni. *Puky.*

DETRIMENTUM : károsodás. *Cur. Puky.* Kár, ártalom. *Fog.*

DETRIMENTUM corporis : test-beli sérelem. *Cur. Testi sérelem. HM.*

DETRUSIO in monasterium (J. Can.) : monostorba taszítás, klas-tromba zárás. *Szlem.* Zárdába tiltás. *Perg.*

DETTO : ugyanaz (u. a.). *Fog.*

DEUTRALIS : kérdetbeni. *Fog.*

DEUTRI PUNCTA : kérdő pon-tok. *Cur. Fog. HM.* Vallatás' pontjai. *Puky.* Eskető pontok. *Vajd.* Vallonyi pontok. *Szrok.* Kérdések a' vallatásban. *Párizp.* Vallatás' kérdései. *Pauly.* Valla-tási pontok. *Perg.*

DEVALVATIO : leszállítás. *Cur. Puky. Márt. P-gyűj. Pauly. HM.* Leverés. *Márt. P-gyűjt. Pauly.* Böcsleszállítás, böcsleszállás. *Fog.* Ár- vagy külső értékleszállítás. *Szlem.* Levonás, letudás. *Bar. vm.* Csökkentés. *HM.*

DEVASTATIO : pusztítás. *Cur. Puky. Márt. Moln. Párizp. Mokry. Fog. Pauly. HM.*

DEVASTATIO sylvarum : erdő-pusztítás. *Cur. Puky. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem.*

DEVISE : jelkép. *Fog.*

DEVOLUTIO : háramlás. *Cur. Puky. Pauly. HM.* Leszállás. *Czöv.* Szál-lomás. *Fog.*

DEVOLUTIO honorum : jószág-háramlás. *Perg.* Javak' leszállása. *Vajd.* 1. Dev. possessorii.

DEVOLUTIO possessorii : birtok' háramlása. *Cur. Puky.* Birtokhá-ramlás, v. szállomás. *Fog.* Jószág' háramlása. *V-gyűjt.* Jószágnak vissza-háramlása v. szállása *Czöv.* Jószág' általszállása vagy másra szállása. *Szlem.*

DEVOLVERE : háritani. *Fog.*

DEVOLVI : háramlani. *Fog.*

DEVOTIO homagialis : hódoló tisztelet. *Puky. HM.*

DEXTERITAS : ügyesség. *Kölcse. HM.*

DIABOLUS instigat : az ördög ösztökél. *Helt.*

DIACONATUS : papsegésdég, fel-papsegésdég, diákontság, fellévita-ság. *Mest.*

DIACONUS : papsegéd, felpap-segéd, diákon, fellévita. *Mest.*

DIADEMA : k. korona, k. párta. *HM.*

DIADEMATE REDIMITUS : koro-nával körített. *HM.*

DIETA : ország' gyűlése. *Szirm. Moln. Párizp. Georch.* Ország-gyűlés. *Helt. Puky. Márt. Fog. Kölcsei. Szlem. Pauly. Georch.* Gyűlés. *HM.* Gyülekezett. *Georch. Szlem. Czöv.*

DIETA generalis : ország' de-rék gyűlése. *Helt.* Ország' köz-gyűlése. *Perg.*

DIETALES articuli : hongyűlési czikkelyek. *Fog.* Országgyűlési vég-zések. *Márt. Puky.* Országgyűlési törvényezikkelyek. *Puky.* Törvény-czikkelyek. *Bar. vm.* Országgyűlési törvény-ágazatok. *Szlem.*

DIAMETRALE PRETIUM : közép ár. *HM.*

DIAMETRALIS CALCULUS : kö-zép szám. *HM.* Közép arány. *Cur.* Közép számítás. *Fog.*

DIARCHIA : kétféjedelmi ország- vagy országlás. *Szlem.*

DIARIUM : napló. *Kölcs. Fog. Kun. Bar. vm. HM. Fog.* Naplókönyv. *Kun. P-gyűjt.* Napi könyv. *V-gyűjt. Puky. Széch. gr.* Napjegyzet. *Puky. Pauly.* Napi jegyzet. *V-gyűjt. Pauly.* Napkönyv. *Pauly.* Útnapló. *Fog.*

DIARIUM capitale : főnapló. *HM.*

DIARIUM concurrentiale : összetett napló. *HM.*

DIARIUM comitiale : országgyűlési jegyzőkönyv. *Puky.*

DICA : rovás. *Cur. Puky. Szirm. Márt. Kölcs. V-gyűjt. P-gyűjt. Pauly. HM. Rovat. Puky. Fog. Szirm. Márt. P-gyűjt. Pauly.* Adórovás. *Bar. vm. Adó. Szeg.*

DICALIS conscriptio : adóbeli összcírás. *V-gyűjt. Puky.* Adórovás. *V-gyűjt. Bar. vm.* Rovásbeli összcírás. *Szirm. Puky.* Adórovati összcírás. *HM.*

DICALIS repartitio : adókivetés. *V-gyűjt. HM.* Adófelvetés, felrovás. *Szirm. Felosztás. Pauly.*

DICASTERIALISTA : igazgatósze- ki tiszt. *Puky. Fog.* Kormányzé- ki tiszt. *HM.*

DICASTERIUM : igazgatósze- k. *Puky. Pauly. V-gyűjt. Fog.* Kor- mányzék. *Puky. Bar. vm. S'ett. Kun. Szlem. HM.* Főkörmányszék. *P-gyűjt.*

DICASTERIUM aulicum : udvari kormányzék. *Szlem.*

DICASTERIUM provinciale : tar- tománybeli kormányzék. *Szlem.*

DICASTERIUM supremum status : ország' v. birodalom' főkörmán- zseke. *Szlem.*

DICATIO : adórovás. *Cur. Puky. HM.* Rovatolás, rovás. *Fog.* Meg- rovás, rováspénz, rovatál. *Szirm.*

DICACIONALES tabellae : rová- sos mutatóványok, v. mutatók. *Bar. vm.*

DICATOR : rovó. *Kász. V-gyűjt. Bar. vm.* Adóvető. *Bar. vm.*

DICTAMEN conscientiae : a' lelki- isméret' sugallása. *Bar. vm.*

DICTARE : előmondani. *Fog. Puky.* eleibe mondani. *Puky. Pauly.* Mondogálni. *Puky.* Mon- dogatni. *Kun. Fog.* Toll alá mon- dani, szózatolni. *Csapó. HM.* Mon- dagolni, szabni. *HM.*

DICTARE jura : törvényt hozni. *Bar. vm.*

DICTARE legem : törvényt szab- ni v. parancsolni. *Fog.*

DICTARE poenam : büntetést mondani. *Bar. várm.*

DICTARE sententiam : ítéletet mondani. *Bar. vm.*

DICTAT natura et ratio : a' ter- mészet és ész sugalja. *Bar. vm.*

DICTATIO : írás alá boesátás. *Puky. Pauly.* Toll alá mondás. *Csapó.*

DICTATOR : parancsár. *Fogar. Kun.* Parancsnok. *HM.*

DICTATORIUS : parancsári. *Fog.*

DICTATURA : közírás. *Puky. Fog.* Parancsárság. *Fog. Kun.* Közirat. *Kun.* Mondaglat, köz-leirat. *HM.*

DICTERIA : mendemonda. *Bar. vm. HM.*

DICTIO : beszéd. *Fog. Kunos. Puky. Pauly.* Mondás. *Pauly. Puky.* Mondat. *Kun.*

DIES communis : míves nap. *Vajd. Köznap. Sztrok.*

DIES critici : megválasztó nap. *P-gyűjt. Puky. Fog. Cur. Debr.* Megválasztó napok. *HM.* Kétes nap. *Debr. I.* Dies fatales.

DIES decretalis : szünnap. *Cur. HM.* Szünnap, törvénybeli szünnap. *Fog.* Törvényes szünnap v. ünnep. *Georch.* Törvénytelen nap. *V-gyűjt.* Törvény kijelelte ítélőszéki szünnap. *Szlem. Szüncti nap. Szirm.* Törvény által határozott ünnepnap. *Czöv. Avult ünnep. Kun.*

DIES fasti (J. Rom.) : törvény- mondó napok. *Czöv. Törvényna- pok. Szlem.*

DIES fatales : megválasztó, ki-

szabott napok. *Cur. Puky.* Megválasztó napok. *V-gyűjt. Márt. Pauly.* Veszedelemes napok. *Puky. Márt. P-gyűjt. Pauly.* Meghatározott napok. *Szirm. Márt. Pauly.* Kiszabott napok. *Pauly.* Veszélyterhes, ügy' sorsát elválasztó napok. *Szlem. Vésznapok. Debr.*

DIES feriatius, l. Werktag.

DIES induciarum: szünnap. *Stett.*

DIES intercalaris: közbeneső nap. *Cur. Puky.* Szökőnap, Mátyás' ugrása. *Puky. Pauly.* Közbetett nap. *Pauly.* Közbetett v. szökő nap. *HM.*

DIES juris: törvényes napok. *V-gyűjt.* Törvéynapok. *Czöv.* Törvéynap. *Szlem.*

DIES legalis: törvényes nap. *Márt.*

DIES legati, v. dotis venit (J. Rom.): hagyománynak v. hitbérenek napja feltetszik. *Czöv.* — eljő. *Szlem.*

DIES nefasti (J. Rom.): szünetnapok. *Czöv.* Törvény' szünetnapja. *Szlem.* l. Dies decretalis.

DIES respectus, l. Respecttage.

DIES profestus: köznap. *Stett.*

DIES prohibiti: tiltott napok. *Cur.*

DIES termini: határnap. *Cur.*

DIFFAMARE: hirbe költeni. *Kézirat.* Hirbehozni. *Perg.*

DIFFERENTER: különbözőleg. *Bar. vm.*

DIFFERENTIA: különbözőzés. *Cur. Márt. Puky. Fog.* Különbség. *Cur. Kun. Bar. vm. Szirm. Moln. Mokry. Puky. HM. Fog.* Különség. *Perg.* Igyenletlenség. *Helt.* Különbözet. *Kun.*

DIFFERENTIA metalis: határbe-
li villongás. *Cur.*

DIFFESSIO: tagadás. *Fog.*

DIFFICULTARE: 1) kérdésbe venni, nehezíteni. *Cur. Puky.* 2) ellenzeni. *Cur. Puky. Márt. Fog.* Nehezíteni. *Márt. Fog.* Kérdésbe venni. *Pauly.* Roszalni. *Fog.* Ellenezni, nehezíteni. *Kun.*

DIFFICULTAS: nehézség. *Cur.*

Pauly. Puky. Szirm. Mokry. Párizp. Moln. Márt. HM. Fog. Kérdésbevetel. *Pauly. Puky.* Gáncsvetés, ellenvetés. *Bar. vm.*

DIFFIDENTIA: bizodalmatlanság. *Puky.* Bizalmatlanság. *Csapó.*

DIGLADIATORIA schola: vivó- v. vívintézet. *HM.*

DIGNARI: 1) méltánylani; 2) méltóztatni. *Fog.*

DIGNITARIUS: méltóságos. *Kun.* Főhivatalnok. *Fog.*

DIGNITARIUS regius: főhivatalnok. *HM.*

DIGNITATUM tituli: méltóságos tiszteknek nevezeti. *RW.*

DIGNITAS: méltóság. *Puky. HM.* Tisztelet, tisztesség. *Lex.*

DIGNITAS in capitulo: méltóság. *Szlem.*

DIGNITATUM tituli: a' méltóságoknak vagy tisztségeknek címeci. *Puky.* Méltósági czimek. *Sztrok.*

DIJUDICARE: megbírálni. *Vajd. HM.* Megítélni. *Perg. HM.* Elítélni. *Kun.*

DILAPIDARE: elvesztegetni. *Puky. Pauly.* Vesztegetni. *Puky.* Elteko-
zolni, elpazarolni. *Kun.*

DILAPIDATIO: vesztegetés. *Cur. Puky. V-gyűjt. Pauly.* Tékozlás. *Szirm. Párizp. Márton. Georch. Czöv.* Pazarlás. *Szirm. Párizp. Márt. Szlem.* Szerfelett való vesztegetés. *Szirm.* Elfeesérlés. *Csapó.*

DILAPIDATOR: vesztegető. *Vajd. Tékozló. N. Fer. Pazarló. Kun.*

DILATE: halasztóképen. *Bar. várm.*

DILATIO: halasztás. *Cur. Czöv. Márt. P-gyűjt. HM.* Elhalasztás *Cur. Puky. Pauly. Vgyűjt. Szirm. Moln. Lex. Párizp.* Haladék. *Moln. Párizp.* Pörhaladék. *Fog.* Késedelmezés. *Márt.* Pörhalasztás. *Szlem.* Pörkésletés. Pörkéslemény. *Fog. Georch.* Határnap' halasztása. *P-gyűjt.* Időhaladék. *Vajd.* Idővontatás. *Kász.*

DILATIO conventionalis: szerződésbeli halasztás. *Czöv. Egye-*

zésbeli perhalasztás, felek' egyezésével tett perhalasztás. *Szlem.*

DILATIO generalis : általános perhalasztás. *Szlem.*

DILATIO judiciaria : bírói halasztás. *Czöv.* Bírói perhalasztás. *Szlem.*

DILATIO legalis : törvényes halasztás. *Czöv.* Törvénybeli, v. törvényrendeleti perhalasztás. *Szlem.*

DILATIO objective sumta : haldék. *Cur.*

DILATIO specialis : különös perhalasztás. *Szlem.*

DILATIO termini : határnaphalasztás. *Cur.*

DILATORIA exceptio : kifogás. *Cur.* Perhalasztó kifogás. *Perg.* I. Exceptio.

DILATORIA sententia : halasztó ítélet. *Cur.* Elhalasztó ítélet. *Puky.* Késleltető ítélet. *Fog.*

DILATORIUM mandatum : halasztó parancs. *Kun.*

DILATORIUS modus : késleltető mód. *Vajd.*

DILECTIO vestra : kedveltséged. *HM.*

DILECTUS : kedvelt. *HM.*

DILUCIDATIO : világosítás. *Puky. Pauly. Cur.* Felvilágosítás. *Szlem.* Föl- v. megvilágosítás. *Kun.* Felvilágosítás. *HM.*

DIMACHARUM legio : dragonyos ezred. *HM.*

DIMENSIO : mérés. *Szirm. Kun.* Megmérés. *Moln. Párizp. Mokry.* Meg- v. kimérés. *Márt. Mércet. Kun.*

DIMENSIO geometrica : földmérői felmérés. *Cur.* Felmérés, v. földmérői kimérés. *Perg.*

DIMENSIONALIS : mérésbeli. *Bar. várm.*

DIMISSIONE malefactorum : gonosztevők' elszöktetése. *Szlem.*

DIMISSIONE militis : katonaságból való kiszabadítás. *Puky.*

DIMISSIONALIS : elbocsátólevél. *HM.* Elbocsátvány. *Fog.*

DIMISSORES malefactorum : gonosztevők' elbocsátói. *Cur.*

DIMISSORIALES : elbocsátó le-

vél. *Bar. vm. V-gyűjt. P-gyűjt. Czöv. Szlem.* Bocsátvány. *Kun.*

DINGSCHHEIN : árulevél, áruzerzési kötlevel. *Fog.*

DIOECESANUS : megyés v. megyebeli, hitmegyés. *Puky. Megyés. Fog.*

DIOECESANUS homo : püspök' embere. *P-gyűjt.* Megyebeli ember. *Czöv.* Egyház' v. megye' embere, v. biztosa. *Szlem.*

DIOECESIS : püspöki megye. *Puky. Bar. vm. P-gyűjt. Szlem. HM. Fog.* Hitmegye. *Puky.* Egyházi megye. *Czöv. Szlem. Kun. HM. Fog.* Püspökmegye. *Czöv. Kun.*

DIPLOMA : diploma. *Cur. V-gyűjt. Czöv.* Pecsétes levél. *Puky. P-gyűjt. Georch.* Költéslevél, kegylevél. *Puky.* Oklevél, hitlevél. *Fog. HM.* Öreg levél, eredigmény. *Bar. vm. Oklevél. Perg. Kölc. Stett. Kun.*

DIPLOMA advocatiale : ügyvédi diploma. *Cur.* Prókátori pecsétes levél. *Czöv.* Pervédői tanúlevél. *Szlem.* Ügyvédi oklevél.

DIPLOMA assecuratorium : nemzet' jusait bátorságosító királyi levél. *Szlem.*

DIPLOMA confirmatorium : megerősítő oklevél. *Perg.*

DIPLOMA inaugurale : királyi kötés. *Szirm. Puky. Pauly.* Igazgatási oklevél. *Fog.* Királyi kötéslevél. *Törv. czikk. HM.* Koronázati oklevél. *Kun.* Királyi felavatási oklevél. *HM.* Igazgatási hitlevél. *Fog.*

DIPLOMA indigenatus : hazafiúsítás' diplomája. *Czöv.* Hazafiúító királyi levél. *Szlem.*

DIPLOMA regium : királyi pecsétes levél. *Puky. Pauly. Szirm.* Fügőpecsétes levél. *Moln.* Szabadságlevél. *Márt.*

DIPLOMA renovatorium : megújító oklevél. *Perg.*

DIPLOMA universitatis : főiskolai pecsétes levél. *Szirm.*

DIPLOMATA : országok. *Fog. Kun.*

DIPLOMATARIUM : oklevél-gyűjtemény. *Perg.*

DIPLOMATIA: országnokság. *Fog. Kun.* Országügyvitel. *HM.*

DIPLOMATIAE via : országnokság' utja. *Fog.*

DIPLOMATICA : oklevelészet. *Fog. Kun.* Oklevelésméret. *Perg.* Okleveléstudomány. *Puky. Kun.* Okleveléstan. *HM.*

DIPLOMATICE : oklevél által, oklevelészerűn. *Kun.*

DIPLOMATICUM corpus : ország-nokos test. *Fog.* Országnokoi test. *Kun.* Országügyviteli kar. *HM.*

DIPLOMATICUS : öregleveles, eredigményes, erimes, követség-beli. *Bar. várm.* 1) országnoki, országnokos, oklevelészi, oklevelészetű; 2) oklevelész. *Fog.*

DIPLOMATICUS stylus : ország-noki írásmód. *Fog.*

DIRECTE : egyenesen. *Lex. Kun. Szlem. Bar. vm.* Igenyest, tulajdonképen. *Fog.* Közvetlenül. *Kun. Fog.*

DIRECTIO : 1) igazgatás. *Cur. V-gyűjt. Lex. Fog. HM.* 2) arány, arányzás, vezérlés. *Mest.* Irány. *Széche. gr. Stett. Kun. Fog.* Irányzat. *Fog.* 3) igazgatóság. *Fog.* Intézetés. *Kun.*

DIRECTIO aedilis : építőigazgatás. *Puky.*

DIRECTIO hydraulica aedilis : vízi és építő mesterség' főigazgatása. *V-gyűjt.* Építészetű, 's vízszabályozási igazgatóság. *HM.*

DIRECTIO methodica : rövid igazgatás. *Kász.*

DIRECTIO scholarum g. r. n. u. : óhitűek' iskolaigazgatósága. *HM.*

DIRECTIVUM : igazgató, igazító, utmutató. *Bar. vm.*

DIRECTOR : igazgató. *Cur. V-gyűjt. P-gyűjt. Puky. Lex. HM. Fog.*

DIRECTOR honorum : jószágigaz-

gató. *Fog. Cur.* Javak' igazgatója. *Fog.* Jóságok' kormányozója. *Puky.*

DIRECTOR caesarum politico-fundationalium : közalapítványi ügyigazgató. *HM.*

DIRECTOR caesarum regalium et sacrae coronae fiscalis : királyi ügyek' igazgatója. *Cur. V-gyűjt. P-gyűjt. HM. Puky. Szlem. Bar. vm.* Királyi ügyeknek kormányzója. *Czöv.* Királyi ügyek' főigazgatója, királyi főügyész. *Pauly* Királyi ügyigazgató. *Perg.* A' királyi ügyek' igazgatója és a' sz. korona' ügyésze. *Cur.*

DIRECTOR aedilis supremus : építészetű főigazgató. *HM.*

DIRECTOR jurium : ügyigazgató. *Fog. Cur.* Jogok' igazgatója. *Fog.* Az igazaknak felvigyázója, v. felügyelője. *Puky.* Ügynök. *Csapó.*

DIRECTOR politico fundationalis : kormány-alapítványi igazgató. *Perg.*

DIRECTORALIS : igazgatósági. *Fog.*

DIRECTORALIS fiscalis : királyi igazgatói ügyész. *Cur.* Igazgatás-beli kir. ügyviselő. *V-gyűjt.*

DIRECTORATUS : igazgatóság. *Fog. Kun.*

DIRECTORIUM : igazgatórend. *Puky.* Rendszabás, szabott rend, igazgatószerék. *Puky. Pauly.* Igazgató. *Bar. vm.* 1) igazgató tanács; 2) utmutatás, utmutatvány. *Fog.* Igazgatóság. *Fog.*

DIRECTORIUM rationum : számvevői igazgató tanács. *HM.*

DIRECTUS : igenyes. *Fog.* Egyes. *Perg.*

DIRIGENS adjunctus : igazgatói segéd. *HM.*

DIRIGERE : igazgatni, vezetni, arányozni. *Pauly.* Intézetetni. *Kun.*

DIRIMATIO : elválasztás. *Puky.*

DIRIMENS : felbontó. *Cur. Szirm. Márt. Puky. Pauly. HM.* Sikret-

lenítés. *Cur. Puky.* l. Impedimentum.

DIRIMERE : elválasztani, elbontani. *Cur. Puky. Fog.* Bontani. *Fog.* Elintézni, felbontani. *Pauly.*

DISCEPTATIO : vetélkedés. *Cur. Puky.* Vetekedés. *Puky. Pauly. Fog.* Kötekedés. *Pauly. Bar. vm.* Vitatás. *Fog. Sztrok.* Versenygés. *Vajd.* Vita, szóvita. *Kun.*

DISCIPLINA : fenyíték. *Cur. Puky. Pauly. Fog.* Tanulmány. *Fog.* Fegyelem. *Bar. vm. HM.*

DISCIPLINA incendiaria : tűztámadási rendszabály, tűzoltási rend. *Szlem.*

DISCIPLINA militaris : hadi fenyíték. *Puky.* Katonai fenyíték, hadfenyíték. *Kun.*

DISCIPLINA religiosa : szerzetesi fenyíték. *Puky.*

DISCIPLINA scholastica : iskolai fenyíték. *Puky.*

DISCIPLINARES leges ecclesiae : fenyítékbeli, v. fegyelembeli egyházi törvény. *Szlem.*

DISCIPLINARIUS : fenyítékbeli. *Puky.*

DISCONTO (J. Camb.) : lehuzás, Abzug. *Stett.* Levótt kamat. *Tud. gyűjt.* Levonat, leszámítolat; levont kamat, leszámítás, leszámítvány. *Fog.*

DISCONTO-GESCHÄFT : leszámító üzlet. *Fog.*

DISCONTO-BANK (Wechselbank) : váltólevéllel kereskedő pénztár, v. pénzváltóasztal. *Szlem.* Váltó v. leszámító bank. *Fog.*

DISCONTIROZ, v. escontiroz : kamat' fejében — a' meddig t. i. a' kifizetéséért várni kell — leszámol. *Ker. Vált.* Leszámítol. *Fog.*

DISCORDIA : visszavonás. *Puky. Pauly.* Viszátkodás. *Puky.* Egyenletlenkedés, háborgás. *Pauly.* Egyenetlenség. *Vajd.* Viszály. *Csapó.*

DISCRETE : választva, itélkedve, meggondolva. *Bar. vm.*

DISCRETIO : 1) méltalom. *Helm. Kun. Fog.* Kimélet. *Fog.* 2) megválás (crisis) —; aetas v. anni discre-

tionis : megválás' kora, megválasztó évck. *Fog.*

DISCRETIONS-TAGE : kiméleti napok. *Fog.*

DISCRETUS : méltalmas. *Fog.*

DISCRIMINATIM : különbözőleg. *Bar. vm.*

DISCUSSIO : vitatás. *Cur. HM.* Fejtegetés. *Puky.* Vetélkedés, vetély, vitatás. *Fog.* Meghányás, vetés. *Bar. vm.*

DISCUTERE : eloldani. *Kász.*

DISGUSTATIO : untatás. *Fog. HM.* Unatkozás. *Fog. Puky.* Elkedvetlenítés. *Puky. HM.* Megkeserítés, keseredés, kedvetlenkedés. *Bar. várm.*

DISHARMONIA : egyenetlenség. *Bar. vm.*

DISINTERESSENTIA : részre nem hajlás. *Cur. Puky.* Részrehajlatlanság. *Cur. Fog.* Haszonkeresetlenség. *Mest.* Érdekhány, érdeklatlenség. *Kun.*

DISINTERESSATUS : részre nem hajló. *Cur. Puky. Pauly. Már.* Részre hajlatlan. *Cur. Fog.* Pártatlan. *Pauly.* Érdektelen. *Kun.*

DISJUNCTIVA clausula : ketté választó záraeska. *Czöv.* Felválthatást engedő közbevetés. *Szlem.* Különválasztó záradék. *Perg.*

DISJUNCTIVE : külön választva, különválólag. *Czöv.* Vagyilag. *Fog.*

DISJUNCTIVUS : vagylagos. *Fog.*

DISLOCATIO : szállítás, elhelyeztetés. *Puky. Pauly.* Elhelyezés, helyheztetés. *Fog.* Elszállítás. *Pauly.* Elhelyezés, széthelyzés. *Kun.*

DISLOCATIO militiae : a' katonaság' elhelyeztetése. *Puky.* A' katonák' elszállítása. *Puky. V. gyűjt.* Katona - beszállítás. *Szlem.* Katonaság' elhelyezése. *HM.*

DISEMBRARE : el-, széttagolni v. darabolni. *Fog.*

DISEMBRATIO : feltagolás, darabolás. *Cur. HM.* Eldarabolás. *Márt. Pauly. Puky.* Részekre osztás. *Puky. Már.* Részre osztás. *Pauly.* Eltagolás. *Puky. Pauly.*

DISEMBRATIO beneficii (J.

Can.): egyházi haszonvétel' feltá-
gólása. *Szlem.*

DISPACHE: (hajó) kárlevél, kár-
bizonyítvány. *Fog.*

DISPACHEUR: (hajó-) kárbíró,
kárjegyző. *Fog.*

DISPARAGIUM (J. Can.): össze-
nem illő házasság. *P-gyűjt. Georch.*
Puky. Márt.

DISPARATUS: különvált, elvá-
lasztott. *Puky.*

DISPENDIUM temporis: idővesz-
téség. *Széch. gr.*

DISPENSARE: fölmenteni. *Fog.*
Puky. Felszabadítani. *Puky. Pauly.*
Engedelmet adni. *Puky.*

DISPENSATIO: felszabadítás,
felmentés. *Cur. Puky. HM.* Fel-
szabadítás. *Bar. vm. Pauly.* Men-
tesség, fölmentség. *Kun.* 1) föl-
mentés; 2) fölmentvény. *Fog.* Egy-
házi engedelem. *Szirm.* 3) sátlár-
ság. *Helt.* Feloldozás. *Vajd. HM.*
Engedély. *HM.*

DISPENSATIO a nexu sanguinis
et affinitatis: vérség-, és sógor-
ságtólí felmentés. *HM.*

DISPENSATIO a trina promul-
gatione: háromszori kihirdetéstől
felmentés. I. Promulgatio.

DISPENSATIO est vulnus legis:
a' felszabadítás a' törvénynek sé-
relme. *Puky.*

DISPENSATIO legis: felszabadi-
tás. *P-gyűjt. Mest.* Törvény alól
való felszabadítás. *Szlem.*

DISPENSATIO matrimonialis: há-
zasság-engedély. *HM.*

DISPENSATIO matrimonii (J.
Can.): akadálynak feloldása. *Georch.*
Házasság- akadályi felszabadítás,
v. házassági akadály alól való fel-
szabadítás. *Szlem.*

DISPENSATIO omnis est strictae
interpretationis: minden felszaba-
dítás szoros magyarázatu. *Puky.*

DISPENSATIO sacramentorum (J.
Can.): szentségosztogatás. *Szlem.*

DISPENSATIONALES: mentlevél,
mentvény. *Kun.* Fölmentőlevél,
fölmentvény. *Fog.* I. Dispensatio.

DISPENSATOR: 1) felmentő, fel-
szabadító; 2) sáfár. *Helt.*

DISPENSATORIUM: gyógyszer-
árszabály. *HM.*

DISPICERE: megszemlélni. *Puky.*
Pauly. Szemügyre venni, körül-
tekinteni. *Puky. Pauly.* Körülnéz-
ni. *Pauly.*

DISPONENT: rendelő, rendel-
kező, ügyelő. *Fog.*

DISPONERE: rendelkezni. *Stett.*
Kun. Intézkedni. *Kun.*

DISPOSITIO: elrendelés, inté-
zeti. *Cur. Puky.* Rendelet. *Cur.*
Rendelkezet. *Kun. Fog.* Rendel-
kezés. *Fog.* Igazgatás. *Helt.* In-
tézés. *Veres.* Intézkedés, intéz-
kedmény. *Kun.* Rendelés. *HM.*
Fog.

DISPOSITIO libera: szabad ren-
delkezés. *Cur.* Szabad rendelés.
V-gyűjt. Czöv. Szlem.

DISPOSITORIUS: rendelményes.
Vált. HM.

DISPROPORTIO: 1) aránytalanság.
Cur. Puky. Fog. Pauly. Kun. Márt.
2) idomtalanság. *Fog.*

DISPROPORTIONATE: arányta-
lanúl. *Kun.*

DISPUTATIO: vetekedés. *Cur.*
Puky. HM. Vitatás. *Cur. Fog. Puky.*
Vita. *Fog.* Vetélkedés, véltetél.
Bar. vm. Szóvita. Kun. Fog. HM.

DISPUTATIVE: vetekedőleg, vi-
tatólag. *Puky.* Vitázva, vitázólag.
Csapó.

DISQUIRERE: kinyomozni, meg-
vizsgálni. *Puky. Pauly.* Feszegetni.
Puky.

DISQUISITIO: feszegetés. *Cur.*
Puky. Megvizsgálás. *Cur.* Kinyo-
mozás. *Puky.* Vizsga. *Széch. gr.*
I. Investigatio.

DISQUISITIO juris: gyökösseg-
fejtegetés. *Georch.* Gyökeres jus'
meghányása. *Szlem.*

DISRUPTIO corporis: test' szét-
szaggatása. *Szlem.*

DISSECTIO: felvagdolás, elvag-

dalás. *Cur. Puky.* Elvágás, felvagdálás. *Márt.*

DISSECTIO, l. Dissecatio.

DISSECTIO cadaveris: holttest' bonczolása. *Cur. HM.* l. Obductio.

DISSENSIO: meghasonlás. *Széch. gr. HM.* Meghasonlottság. *Pauly.* Viszállkodás. *Kász.* l. Discordia.

DISSENSUS mutuus: kölcsönös visszaegyeztetés, v. elállás. *Czöv.* Kölcsönös viszállkodás v. elállás. *Szlem,*

DISSIDIUM: viszszavonás. *Bar. vm. HM.* Egyenetlenség. *Vajd.* l. Dissensio.

DISSIMILIS: különböző. *Puky.*

DISSIMULARE: palástolni. *HM.*

DISSIMULATIO: elszínlés. *Bar. vm.* Színelés, palástolás. *Kun.*

DISSIPARI: elenyésztetni. *Vajd.*

DISSIPATOR: tékozló. *Pauly.* Vesztegető. *Vajd.* l. Dilapidator.

DISSOLUTIO: feloldozás. *Cur. Puky.* Feloldás, felbontás. *Cur.* Szétosztás. *Puky.* Eloszlás, felosztás. *Fog.*

DISSOLUTIO matrimonii: házassági feloldás. *Cur. Puky.* Házassági felbontás. *Puky.* A' házások' feloldozása, elválasztása. *Szirm.*

DISSOLUTIO societatis: társaság' elosztása. *Szlem.*

DISSOLUTIO sponsalium: az eljegyzésnek felbomlása, felbontása. *Puky.*

DISSOLVENTIA remédia: osztató szerek, módok, eszközök. *Puky.*

DISSOLVERE: feloldani. *Pauly. Puky.* Feloldozni, felbontani. *Puky.*

DISTANTIA: messzeség. *Pauly.* Távolság. *Puky. Pauly.*

DISTINCTE: megkülönböztetve. *Bar. vm.*

DISTINCTIO: megkülönböztetés. *Cur. HM.*

DISTINCTUS: megkülönböztetett. *Puky.*

DISTINGUERE: megkülönböztetni. *Puky. Pauly.* Jeleskedni. *Bar. vm.* Kiténtetni. *Kun.*

DISTRAHERE: túladni valamin, elvesztegetni. *Fog.*

DISTRACTIO frugum etc.: eladás.

DISTRIBUTIO: fel- v. ki- v. elosztás, elosztogatás. *Bar. vm.*

DISTRIBUTIVA justitia: osztóigazság. *Cur. Puky.* l. Justitia distributiva. *HM.*

DISTRICTUALE forum: kerületi törvényszék. *Czöv. Szirm.* l. Tabula districtualis.

DISTRICTUALIS tabula: kerületi tábla. *Cur. Puky. HM.* Kerületi törvényszék. *Cur.* Kerületi szék. *Puky.*

DISTRICTUS: kerület. *Szirm. Puky. Pauly. V-gyűjt. Czöv. Szlem. Fog.* Vidék. *Nán. Puky.* Járás. *Lex.* Korület. *Fog.*

DISTRICTUS literarii: iskolai kerületek.

DISTRICTUS manipulationis: levelezési vidék. *HM.*

DISTRICTUS montanistici: bányai kerületek. *Szlem.*

DISTRICTUS regni: ország' kerületei. *Szlem.*

DISVASIO: ellenzés. *Fog.*

DITTA, l. Firma.

DITTALES: czimzetek. *Ker. Választ.*

DITTALIS (Negotiator, Dittalista): czimzetes kereskedő; Dittalist, eine Ditta; ein Improtocolister Grosshändler. *Vált. Császár.*

DIURNA merces: napszámber. *Cur. Napszám. Puky. Pauly.* Napdíj. *Fog.* l. Diurnum.

DIURNA sedralia: törvényszéki napi bérek. *Bar. vm.*

DIURNISTA: dijnok. *Kun. Fog.* Napszámos író. *Bar. vm. V-gyűjt.* Napi béres. *P-gyűjt.* Napi írnök's író. *Puky. Kun.* Napirnök, napnok, napdíjnok. *Csapó.* Napdíjas. *HM.*

DIURNORUM schema: napdíj szabály. *HM.*

DIURNUM: napbér. *Cur. Mest.* Napibér. *Szirm. Márt. Kun. Kölc. V-gyűjt. P-gyűjt. Bar. vm.* Napszám. *Mest. Czöv. Georch.* Nap-

dij. *Köles. Csapó. HM. Napouként járó fizetés. Szirm. Napjutalom. Puky. Napidij. Perg. Kun. Fog.*

DIVERGENS: szétirányzó, elhajló, eltérő. *Kun. Szerteágazó.*

DIVERSI: különbözőféle (árúk v. személyek); személyek (könyvvitelben). *Fog.*

DIVERSORIUM: vendégfogadó. *Czöv. Szlem. Vendéglő. Perg. Beszálló, kieresztő. Csapó.*

DIVERTICULUM: dűlő. *Cur. Puky. Pauly. Fog. Telek. V-gyűjt. Szlem. Puky. Puky. Dűlőföld. Puky. Fog. Holdföld. Pauly. Szállás. V-gyűjt. Szlem. Bar. vm.*

DIVIDENDE: osztalék. *Fog.*

DIVIDENS lucri socialis: egy részvényre jutó társasági nyereség. *Szlem.*

DIVIDERE: osztani. *Szirm. Moln. Párizp. Megosztani. Párizp. Moln. 1) osztani; 2) osztozni. Cur. Puky. Pauly.*

DIVIDUUM: felosztható. *Vajd.*

DIVINARI: jóslani. *Fog. Kun.*

DIVINATIO: jóslat. *Fog. Jóslás, varázsolás, jóvendőlés. P-gyűjt. Puky. HM. Találgatás, jóvendőlés. Bar. vm.*

DIVINATOR: jósló. *Fog. Jósló, varázsló, jóvendőlő. Puky.*

DIVINUS: szentséges. *Helt.*

DIVISI fratres: osztott atyafiak. *Cur. Osztozott atyafiak. Puky.*

DIVISIO: osztály. *Cur. Fog. Szirm. Kun. Márt. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Pauly. Osztás. Helt. Puky. Pauly. HM. Osztozás. Szirm. Márt. Felosztás. Bar. vm.*

DIVISIO aequa: igazságos osztály. *Cur. Egyenes osztály. Puky.*

DIVISIO feudis (J. Feud.): hivszolgálati birtok' felosztása, hivszolgálati birtokbeli felosztás. *Szlem.*

DIVISIO fraternalis: atyafiságos osztály. *P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem.*

DIVISIO mutua: kölcsönös osztály. *Cur.*

DIVISIO nova: osztály-újítás. *Cur. Pauly. Puky. Szirm. Fog. Új osztály. Cur. Georch. Czöv. Szlem. V-gyűjt. Puky. Pauly. Osztályujítása. P-gyűjt. Márt.*

DIVISIO primaeva: eredeti osztály. *Georch. Szlem. Első, v. fundamentalis osztály. Czöv.*

DIVISIO restricta (J. Feud.): megszorított v. jus' közönségét fenntartó osztály. *Szlem.*

DIVISIO totalis: teljes v. jus' közönségét megszüntető osztály. *Szlem.*

DIVISIONALES: osztálylevél. *Cur. Puky. Pauly. Szirm. Kun.*

DIVISIONALES literac: osztálylevél. *V-gyűjt. P-gyűjt. Czöv. Szlem.*

DIVISIONALIS: osztálybeli. *Fog. Osztályos. Perg.*

DIVISIONALIS judex: osztoztató bíró. *Vajd.*

DIVISIONALIS processus: osztály-pör. *Fog. Osztályos per. Vajd.*

DIVISIONALIS rata: osztályrész. *V-gyűjt. P-gyűjt. Czöv. Szlem. Fog.*

DIVISIONARIUS: osztálynok. *Törv. czikk.*

DIVISIONARIA sorte: osztályképen. *Cur. Puky. Osztály által. Cur.*

DIVISIONIS rata: osztályrész. *Cur. Pauly. Puky.*

DIVISIONIS rectificatio: osztályigazítás. *Cur. Márt. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. Pauly. Fog. Osztálynak igazítása. Szirm. Osztálynak megigazítása. Czöv.*

DIVISUS: osztozott, megosztozott. *Puky. Osztott (javak), osztozott (testvérek). Fog.*

DIVISUS status: osztott állapot. *Cur.*

DIVORTIUM: elválás. *Cur. Puky. Szirm. Márt. Moln. Párizp. Mokry. Fog. V-gyűjt. Georch. Ujfal. Lex. Pauly. HM. Házassoknak elválása. Puky. Elválasztás. Mest. Czöv. Házassághontás. Szlem. Házasságbomlás. Kun.*

DIVORTIUM a thoro et mensa: lakásbeli elválás. *Cur. Puky. Már. V-gyűjt. Puky.* Együtt lakástól való elválás. *Szirm. P-gyűjt.* Lakástól és ágytől elválás. *Mest. Ágytól és asztaltól való elválás. Czöv.* Lakásbeli elválasztás. *Szlem.*

DIVORTIUM a vinculo: köteléki elválás. *Cur. V-gyűjt. Puky.* Házassági kötelék feloldoztatása. *P-gyűjt.* Házassági kötelék felbonthatása. *Szlem.* A házasságnak felbomlása. *Pauly.*

DIVORTIUM partiale: részes elválás. *Cur. V-gyűjt. Ujfal.* Részbeli elválás. *Cur. Fog. Puky. Pauly.* Fél elválás. *Márt. V-gyűjt. Pauly.* Rész szerint való elválás. *Szirm. Georch.* Részben való elválás. *Pauly. P-gyűjt.* Részint való vagy részintes házasságbontás. *Szlem.*

DIVORTIUM perpetuum: örökös elválasztás. *P-gyűjt. Czöv. Szlem.*

DIVORTIUM temporale: ideig való elválasztás. *P-gyűjt. Lex. Czöv.* Ideig tartó elválasztás. *Szlem.*

DIVORTIUM totale: teljes v. tökéletes elválás. *Cur. Puky. Pauly.* Teljes elválás. *Fog. Teljes elválasztás. Czöv.* Egész elválás. *Szirm. Már. Pauly.* Teljes házasságbonthatás. *Szlem.*

DOCENS: tanító. *HM.*

DOCENTIUM exauctoratio et reapplicatio: iskolatanítók hivataltól elmozdítása és visszahelyezése. *HM.*

DOCTOR: jeles tudós, orvos. *Puky. HM. Tudós. Bar. várm. Tanár. Fog. Vörösm. Kun. HM. Tudor. Bugát.*

DOCTOR AA. LL. et Philos.: szépművészetek és böleselkedés tanára. *HM.*

DOCTOR theologiae et juris ecclesiastici: hit-és egyházi jogtanár. *HM.*

DOCTOR chirurgiae: kül- v. kéz- orvosi tudós. *Bar. vm. Sebész- tanár. Perg.*

DOCTOR juris: törvénynek jeles tudósa. *P-gyűjt. Törvény' je-*

les tudósa. *Puky.* Koszorús törvénytudó. *Szlem.* Jogtanár. *Perg. Kun.*

DOCTOR medicinae: orvos tudós, v. belorvosi tudós. *Bar. vm. Gógytanár v. orvostanár. Perg.* Jeles orvos, v. orvosi tudomány' jeles tudósa. *Puky.* Orvos, gyógyász. *Kun.*

DOCTORATUS: jelestudósság. *Puky. Tanárság. Perg. Kun.*

DOCTRINA: tan.

DOCTRINA religionis: hittan. *HM.*

DOCTRINA superficialis: felszínes tudomány. *Perg. I. Scientia.*

DOCUMENTARE: oklevelekkel bizonyítani, oktatni. *Puky.*

DOCUMENTUM: oklevél. *Cur. Már. Kun. Puky. Stett. Szlem. Pauly. Fog.* Bizonyító levél. *Szirm. Próba, bizonyosság. Mokr. Okirat. HM. Fog. Tanúirat. Kun. Tanúság. Puky. V-gyűjt. Szlem. Bar. vm. Gyöklevél. Perg. Oktatmány. Luczenb. Tanúirat, írott vallástétel. Mest. Bizonyítvány, tanúsítvány. Fog. I. Urkunde.*

DOGMA: hinni való. *Puky.* Hinni való állítás. *Puky. Pauly.* Hitágozat, hitfő. *Kun.*

DOGMATICAE leges (J. Can.): hitágazati törvények. *Szlem.*

DOGMATICE: állítólag. *Puky.*

DOGMATICISMUS: meghatározó tanításmód. *Puky.*

DOLIUM: bodony, bődöny, döböny, facdény, melyben sajt tartatik. *Pauly. Tonna. HM.*

DOLOSUS: álnok. *Cur. Puky. Csalfa. Cur. Csalárd. Fog.*

DOLUS: csalfaság. *Cur. Puky. Pauly. HM. Álnokság. Cur. Pauly. Szirm. V-gyűjt. Kun. P-gyűjt. Czöv. Szlem. Mest. Pauly. HM. Roszindulat. Fog. Csalárdság. Moln. Párizp. Mokry. Már. Fog. Stett. Lex. Georch. Pauly. Ravaszság. Mokr. Már. Lex. Gonoszság. Mest.*

DOLUS accidentalis: mellesleges álnokság. *Czöv. Tárgy' mellékes tulajdonait v. tárgy' minőségét*

avvagy mennyiségét érdeklő álnokság. *Szlem.*

DOLUS antecedens : megelőző álnokság. *Czöv.* Tett-előző álnokság. *Szlem.* Előre menő, megelőző csalárdság. *Bar. várm.*

DOLUS bonus : ártatlan fortély. *Decsi.*

DOLUS concomitans : tettalatti álnokság. *Szlem.*

DOLUS consequens : következő álnokság. *Szlem.* Következett csalárdság. *Bar. várm.*

DOLUS determinatus : határozott álnokság, v. meghatározott tettet célul tevő álnokság. *Szlem.*

DOLUS directus : egyenes, v. tettet célul tevő álnokság. *Szlem.*

DOLUS incidens : közbejövő álnokság. *Czöv.* Tett közben fejlett álnokság. *Szlem.* Közbe jött, v. esett v. történt csalárdság. *Bar. várm.*

DOLUS indeterminatus : határozatlan álnokság. *Szlem.*

DOLUS indirectus : nem egyenes, 's a' tettből magából érthető álnokság. *Szlem.*

DOLUS praesumptus : úgy tartott v. vélt, ráfogott csalárdság. *Bar. várm.*

DOLUS substantialis : mivoltos álnokság. *Czöv.* Tárgy' állatát v. mivoltát érdeklő álnokság. *Szlem.* Állatos csalárdság. *Bar. vm.*

DOLUS verus : valóságos álnokság v. csalárdság. *Bar. vm.*

DOMALIS census : 1) házbér. *Cur. Puky.* 2) füstpénz. *Cur.*

DOMANIA : fejedelmi jószágok. *Szlem.* Koronai jószágok. *Puky. Már. Kun. Fog.*

DOMESTICA cassa : házi pénztár. *Szirm. Kun. HM.*

DOMESTICI : háznép. *Ujfal.*

DOMESTICUS : házi. *Puky. Fog. Honi. Fog.*

DOMICIL, l. Domicilium.

DOMICILIARE : házasítani. *Stett.*

DOMICILIATUS : hajlékos. *Cur. Puky. Ház. Cur.*

DOMICILIREN : telepíteni. *Fog.*

DOMICILITER Wechsel : telepített váltó. *Fog.*

DOMICILIUM : hon. *Cur. Pauly.* Lakhely, lakás. *Cur. Puky.* Lakhely. *Pauly.* Hajlék, lakhely, lak. *Fog. HM. Telep. Helt. Fog. Vált. Fizeséslak. Császá. r.*

DOMICILIUM fixum : állandó lakás. *Cur. Pauly.* Állandó lakhely. *Puky.* Állandó hajlék. *Fault.*

DOMICILANT : telepítő. *Fog.*

DOMICILLAT (domiciliatus) : fizetéslakos. *Csász. Telepvényes, fizetéslaki személy. Vált. Telepes. Fog.*

DOMINA : úrnő, hölgy. *Fog.*

DOMINA terrestris : földesasszony, v. úrné. *Fog.*

DOMINALIA jura : úri jusok. *Czöv. Szlem.* Úri igazságok. *Szlem.*

DOMINALIS : uradalmi. *Cur. Fog. úri. Fog.*

DOMINALIS officialis : uradalmi tiszt. *Cur.*

DOMINALIS potestas : uradalmi hatalom. *Cur.*

DOMINALIS sedes : uriszék. *Cur. Fog.*

DOMINANS religio : uralkodó vallás. *Puky.*

DOMINARUM unio : asszonyi egyesület. *Puky. Pauly.* Asszonyok' egyesülése. *Pauly.* Nőegylet.

DOMINATUS : 1) uraság. *Cur. Fog. Puky.* 2) uralkodás. *Cur.*

DOMINICA dies : vasárnap. *Puky. Fog.*

DOMINICA potestas : úri hatalom. *Cur. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Pauly. Fog. Urhatalom. Fog.*

DOMINICUS : úri. *Cur.*

DOMINII jura accidentalia : saját jusból egyenesen nem érthető igazak, sajátágnak melléigazai. *Szlem.*

DOMINII jura naturalia : sajátágból természetesen folyó jusok 's igazak, saját jusból egyenesen folyó igazak. *Szlem.*

DOMINII jus : uraság' jusa. *Cur.*

Uradalmi igaz, úri igaz. *Puky.*
Uradalmi v. úri jus. *Pauly.*

DOMINII officialis: uradalmi tiszt.
Cur. Uradalmi tisztviselő. *Puky.*

DOMINII potestas: uradalmi hatalom. *Puky. Pauly.*

DOMINII sedes: uriszék. *Cur. Pauly.* Uriszék. *Puky. Fog.*

DOMINII translatio per pactum: a' sajtáságnak megegyezéssel való általszállítása. *Puky. Pauly.*

DOMINIUM: 1) uradalom. *Cur. Puky. Szirm. Márt. Kölcs. V-gyűjt. Georch. Czöv. Bar. vm. Fog.* Saját, sajtáság. *Szlem.* 2) uraság. *Cur. Moln. Bar. vm. HM. RW.* Birtok. *Szirm. Fog. P-gyűjt. Szlem.* Birodalom. *Szirm. Pauly.* Örökségbirás. *Párizp.* Uralkodás, hatalom. *Lex.* Sajáti jus, sajtáság' jusa, úri igaz. *Szlem.* Birtoklás, birtokosság, birtok. *Fog.*

DOMINIUM boni (J. Rom.): jószág' urasága. *Helt.*

DOMINIUM commune: közuraldom. *P-gyűjt.* Közös uradalom. *Georch.* Közös saját v. sajtáti jus v. úri igaz. *Szlem.*

DOMINIUM directum: egyenes uradalom. *Szirm. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Czöv. Ujjal.* Jóság' valójának v. állatjának sajtásága, v. sajtáti jusa 's úri igaza. *Szlem.* Tulajdoni uradalom. *Cur.* Tulajdoni, v. fő- v. igényes birtoklás. *Fog. Cur.* Fő tulajdonosság. *Dien.*

DOMINIUM eminens: tündöklő, kitündöklő uradalom. *Czöv.* Vagyonbeli főigaz, vagyonbeli felségi jus, úri főigaz, fősajtáság' jusa. *Szlem.* Jeles uradalom. *Vajd.* Fő uradalom. *Perg.* Főúrihatalom. *HM.*

DOMINIUM feudale: hűbéri uradalom. *Perg.*

DOMINIUM illimitatum: határozatlan uradalom. *Cur. Czöv.* Hátártalan sajtáti jus v. úri igaz, hátártalan sajtáság' jusa. *Szlem.* Korlátlan uraság. *Perg.*

DOMINIUM inclytum: tekintetes uradalom. *Puky.*

DOMINIUM limitatum: határozott

uradalom. *Cur. Czöv.* Határ közé szorított v. megszorított sajtáti jus v. sajtáság' jusa. *Szlem.* Korlátolt uraság, v. uralom. *Perg.*

DOMINIUM minus plenum: fogyatkozott uradalom. *Georch. Pauly.* Nem teljes uradalom. *Czöv. Cur.* Nem teljes sajtáti jus. *Szlem.* Tökéletlen birtok. *Csapó.*

DOMINIUM opinatum: képzelt, vélt birtok. *Lex.* Vélekedésbeli uradalom. *Czöv.* Vélt sajtásági jus. *Szlem.* Vélt uradalom. *Ujjal.*

DOMINIUM per alluvionem: árvíz, v. kiáradás általi uradalom. *Perg.*

DOMINIUM plenum: teljes uradalom. *Georch. V-gyűjt. Czöv. Szirm. Puky. Pauly. P-gyűjt.* Teljes sajtáti jus, 's úri igaz. *Szlem.* Teljes uraság. *Cur.*

DOMINIUM possessorium: birtokos uradalom. *Czöv. Perg.* Birtokkal összekapcsolt sajtáság. *Szlem.*

DOMINIUM pro corpore bonorum: uradalom. *V-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem.*

DOMINIUM proprietatis: sajtá' birtoka. *P-gyűjt.* Jóság' valójának 's állatjának sajtásága. *Szlem.*

DOMINIUM putativum: képzelt uradalom. *Cur.* Vélt uradalom.

DOMINIUM reale: valóságos uradalom. *Czöv.* Valóságos sajtáság' *Szlem.* Valódi uradalom. *Perg.*

DOMINIUM reale possessorium: birtokbeli uraság. *Cur.* Valóságos birtokos uradalom. *Vajd.* Valódi birtoki uradalom. *Perg.*

DOMINIUM solitarium: magányos uraság. *Cur.* Egyedül való rideg birtok. *Mest.* Magányos uradalom. *Georch.* Egyes uradalom. *Czöv.* Egyedüli v. egyedül való sajtáság v. sajtáti jus. *Szlem.*

DOMINIUM successorium virtuale: örökösödésbeli uraság. *Cur.* Örökösödésbeli uradalom. *Czöv.* Remélhető sajtáság. *Szlem.*

DOMINIUM utile: haszonbeli uraság. *Cur.* Haszonvevő v. haszonvételbeli uradalom. *V-gyűjt.* Ha-

szon-birtok. *P-gyűjt.* Hasznos uradalom. *Georch. Czöv. Ujfal.* Jóság' haszonhajtásinak sajátása v. sajátí jusa, haszon' sajátja, haszonvétel' jusa. *Szlem.* Haszonbeli tulajdonosság. *Dien.* Haszonbirtoklás. *Fog.*

DOMINIUM verum: igaz, valódi uraság. *Cur.* Igazi uradalom. *Czöv.* Való v. valóságos sajátás. *Szlem.*

DOMINIUM vulgare: 'közönséges uraság. *Cur.* Kösséges uradalom. *Czöv.* Közszerű sajátás. *Szlem.*

DOMINUS: úr. *Cur.*

DOMINUS directus feudi: hűség-szerző, v. hűségbe adott jószág' egyenes ura. *Ujfal.* Hűbér' egyenes ura. *Perg.*

DOMINUS generis et speciei: felés alnemnek ura. *Czöv.* Dolog' nemének és fájának ura. *Ujfal.* Jóság' nemének és állatjának ura. *Szlem.* Faj' és nem' ura. *Perg.*

DOMINUS possessionatus: birtokos. *Cur.* Birtokos úr. *Puky.*

DOMINUS radicalis: jószágnak gyököse, v. gyökös ura. *Georch.*

DOMINUS terrestris: földes ur. *Cur. Puky. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Fog.*

DOMORUM fiduciarium commissio directiva: zálogházi igazgató választmány. *HM.*

DOMUM exquirere: a' házat megmotozni. *Verb.*

DOMUS comitatensis: vármegye' háza. *P-gyűjt.*

DOMUS contumacialis: veszteglőház. *Puky.* 1. Contumacialis domus.

DOMUS correctoria: javító-, vagy fenytőház. *Puky. Pauly.* 1. Correctoria domus.

DOMUS curialis: nemesi lakház. *Bar. vm.*

DOMUS fiduciaria: zálogház. *Puky. Bar. vm. P-gyűjt. HM. Fog.* Zálogosítóház. *V-gyűjt.* Közönséges zálogok' hivatala, v. zálogra hitelező ház. *Czöv.*

DOMUS invalidorum: sérvitézek' háza. *HM.*

DOMUS laboratoria: dolgozóház. *HM.*

DOMUS negotiatoria, 1. Handlungshaus.

DOMUS nobilitaris invasio: nemesi házra ütés, vagy nemesi ház' megtámadása. *Cur.*

DOMUS parochialis: megyés papi ház, papi lakhely. *Puky.* Papi ház.

DOMUS paterna: atyai udvarház. *Helt.*

DOMUS ponderatoria: mázsaház. *Szlem.*

DOMUS praetorea v. judiciaria: tanács-, v. városház. *Puky.* Székház. *Kász.*

DOMUS quarterialis: szállásház. *Puky. Bar. vm.* Tisztalak. *HM.*

DOMUS regnicolaris: ország' háza. *P-gyűjt.*

DOMUS religiosa: szerzetes-ház. *P-gyűjt. Czöv. Szlem.*

DOMUS stabalis: fenyedház. *Bar. várm.*

DONANS: ajándékozó. *Czöv. Ujfal. Szlem.* Adományozó. *Kun.* Adományozó. *Fog.*

DONATAE res: ajándék marhák. *Helt.*

DONATARIUS: adományos. *Cur. Puky. Fog. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Bar. vm. HM.* Ajándékos. *V-gyűjt. Czöv.* Ajándékvevő. *Mest.* Ajándéknyerő, v. megnyerő. *Czöv. Szlem.* Megajándékozott fél. *Szlem.* Megajándékozott. *Ujfal. Pauly.* Adományzott birtokos. *Bar. vm.*

DONATIO: 1) adomány. *Cur. Puky. Kun. Szirm. Márt. Georch. Czöv. Fog. Pauly. HM.* 2) adománylevél. *Cur. Puky.* 3) ajándékozás. *Cur. Moln. Párizp. Márt. V-gyűjt. Ujfal. Szlem.* Ajándék. *Cur. Puky. Fog.* Adományozás. *Fog. Adományzás. Kun.*

DONATIO confirmatoria: erősítő adomány. *Perg.* Megerősítő ajándékozás. *Vajd.* Megerősítő adomány. *HM.*

DONATIO inter vivos : ajándékozás élők között. *Cur. Puky. Szlem.* Élők közt való ajándékozás. *Pauly. Szlem.* Felek' éltében teljesülő ajándékozás. *Szlem.* Életközi ajándékozás. *V-gyűjt.* Életben tételt ajándékozás. *P-gyűjt.* Élők közt levő adomány. *Czöv.* Életbeni adomány. *H.M.* Élők közti ajándékozás. *Fog.*

DONATIO mixta : elegyes adomány. *Cur. Puky. P-gyűjt. Szlem.* Elegyített adomány. *Georch.* Vegyes adomány. *Czöv. H.M.* Vegyes ajándékozás. *Ujfal.* Hiv szolgálatért és pénzért való adomány. *Szirm.* Telierrel összekötött adomány. *Szlem.* Vegyített adomány. *Kölcs.* Közadomány. *Helt.*

DONATIO mortis causa : ajándékozás halál' esetére. *Cur. Puky.* Halál után való, halál' esetére tett—. *Pauly.* Halál' történetétől függő adomány. *Pauly. Georch.* Halál utáni ajándékozás. *V-gyűjt.* Meghalás' esetére tételt ajándék. *P-gyűjt.* Halálkövető —. *Mest.* Haláluak okáért levő adomány. *Szlem.* Halál' esetére való ajándékozás. *Ujfal.* Halál' eseiére tett ajándékozás. *Szlem. Fog.* Ajándék halál' esetére. *H.M.*

DONATIO nova : új adomány. *Kölcs. Puky. Szirm.* Ujitott adomány. *Cur.* Új ajándékozás. *Vajd.*

DONATIO palatinalis : nádori adomány, nádor ajándék. *Cur.* Nádorispanyi adomány. *Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem.*

DONATIO praedialis : egyházi adomány. *Cur. H.M.*

DONATIO praelati : praelatusi adomány. *Czöv.* Főpapi adomány. *Szlem.*

DONATIO primaeva : elsőbbségi, v. eredeti ajándékozás. *Vajd.* Előadomány. *Perg.*

DONATIO privata : ajándékozás. *V-gyűjt. P-gyűjt.* Ajándék. *P-gyűjt.* Magányos adomány. *Czöv. Pauly.*

Magányos hazapolgári ajándékozás. *Szlem.*

DONATIO propter nuptias : menyekzői ajándékozás. *Szlem.*

DONATIO publica : adomány. *V-gyűjt. P-gyűjt.* Közönséges adomány. *Czöv.* Közadomány. *Szlem.*

DONATIO pura : tiszta adomány. *Cur. Szlem. Kölcs. V-gyűjt. H.M.* Igyen való adomány. *Puky. Pauly.* Igyen adomány. *Márt. P-gyűjt. Szlem.* Merő adomány. *Georch.* Királyi saját adomány. *Helt.*

DONATIO regia : királyi adomány. *Cur. Puky. Kölcs. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem.* Király adománya. *R.W.*

DONATIONALES literae : adománylevél. *Cur. Szirm. Puky. Fog. V-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. H.M.* Adomány-levél. *P-gyűjt.*

DONATIONALIS : adományi. *Cur. Puky. Fog.* Adománybeli. *Fog.*

DONATIONEM novam simpliciter impetrare : új adományt őszintén megkérni.

DONATIONIS titulus : adomány-cím. *Cur. H.M.*

DONATIONIS vigor exspirabit : az adomány' ereje eltelik. *Helt.*

DONUM : ajándék. *Cur. Puky. Pauly.* Adomány. *Pauly.*

DOPPELT : kétfős, kétszakos. *Fog.*

DORSO, hát; in dorso : hátán, hátiratban, hátiratilag. *Fog.*

DOS : 1) hitbér. *Cur. Czöv. Kölcs. H.M.* Házassági jutalom. *Puky. Szirm. P-gyűjt. Georch. Szlem. Pauly.* Jegyruha. *Puky. Szirm. Moln. Nán. Verb. fo d. 1779.* *P-gyűjt. Pauly.* Jegybér. *Pauly. V-gyűjt. Kun. Fog.* Nőszajándék. *Fog. Hitész. Dienes. Puky. Pauly. Moring. Puky.* Menyasszony-nyal adatott marha. *Moln. Párizp.* Menyasszonyi ajándék. *Márt.* Jegypénz. *Kun.* Hitpénz. *Köv.* Özegegyi jutalom. *Perg.* Hitjutalom

jegyjóság, ajándék, kelegye. *Pauly*. Szüzbért. *Sztrók.* (J. Rom). Jegyjóság, menyajándék, menyadomány. *Mest.* Jegyruha. *RIV.* 2) ajándék; 3) tehetség. *Fog.*

DOS contractualis : kötött hitbér. *Cur.* Kötésbeli, v. kötelezett —. *Puky.* Kötésbeli, v. kötött —. *Pauly.*

DOS ecclesiastica : egyházi jegyjóság.

DOS scripta : írott kötött hitbér. *Cur.* *Puky.* *Czöv.* Kötelezett —. *V-gyüjt.* Kötött. *P-gyüjt.* *Georch.* Kötésbeli —. *Szlem.* Irt hitjuttalom. *Pauly.*

DOTALISTA : jóságban ülő özvegy. *Bar. vm.* Jegybéres, jegybéli birtokos. *Kun.* Hitbérnök. *Fog.*

DOTALISTA coquisitrix : közszerzeményes hitbéres. *Czöv.* Házasági juttalommal bíró és egyzersmind közös szerző özvegy. *Szlem.*

DOTALISTA simplex : csupán jegyesség' jusán álló özvegy. *Cur.* Jegybéli birtokos. *V-gyüjt.* Egyszeres hitbéres. *Czöv.* Pusztá házasági juttalommal bíró özvegy. *Szlem.* Jegyjuttalombeli birtokos. *Georch.*

DOTALISTICAE literae : hitbérlevél. *Cur.* Jegykötés-levél. *Georch.* Hitrészt-levél. *Puky.*

DOTALITIUM : hiv feleség' juttalma. *Puky.* *Pauly.* Jegyzék, jegykötés. *Pauly.* Jegybér. *Fog.* Jegyruha. *Helt.* Hitbér. *Fog.*

DOTARE : jegyjuttalmat adni, megajándékozni. *Puky.* Hitbérral ellátni, kiházásítani, fölsegélni, javakkal ellátni, vagyonozni, javadalma-*Fog.*

DOTATIO : 1) jegyruha, jegyjóság; 2) jegyjuttalom-adás; 3) tartás, rendelés. *Cur.* *HM.* Jegyjuttalomadás, tartást rendelés. *Puky.* 1) kiházásítás; 2) jegybér, hitbér; 3) ajándék. *Fog.* A' jegyjuttalom' megadása. *Pauly.* Javadalma-

zás, vagyonosítás, vagyonnal felruházás. *HM.*

DOTATIO ecclesiac : jegyjóság-adás, vagy tartást rendelés. *P-gyüjt.* Egyháznak megajándékoztatása. *Czöv.* Egyházi jövedelem-rendelés. *Szlem.*

DOTATUS : jegyjóságos, megajándékoztatott, tartással bíró. *Puky.*

DOUANE : vám, vámbér, vámbivatal. *Fog.*

DOUANEN-SYSTEM : vámrendszer. *Fog.*

DROGUERIE-HANDLUNG : fűszertőzs, fűszerészet, fűszerárulás. *Fog.*

DROGUIST : fűszerész, fűszerárús. *Fog.*

DUBITARE : kétkedni, kételkedni. *Fog.*

DUBIUM : kétség, kétlés. *Puky.*

DUBIUS : kétséges. *Puky.* *Pauly.* Kétes. *Fog.*

DUBIUS litis eventus : a' per' kétséges kimenetele. *Vajd.* Per' kétes kimenetele. *HM.*

DUCTOR librorum, l. Buchhalter.

DUCTUS metalis : határvonal. *Cur.* *HM.* *Fog.* Határvonás. *Fog.* Határfolyás. *Fog.* *Szirm.* *Szlem.* *Pauly.* Határ' menése. *Szirm.* *P-gyüjt.* Határhúzás. *Czöv.* Határvitel. *V-gyüjt.* Határjelek' menetele, v. folyása. *Szlem.*

DUELLUM : párviadal. *Cur.* *Kölcs.* *Kun.* *Császár.* *HM.* *Fog.* Bajvívás. *Puky.* *Szirm.* *Párizp.* *Kun.* *Kölcs.* *V-gyüjt.* *Georch.* *P-gyüjt.* *Bar. vm.* Kettős harcz. *Puky.* Kettős csata. *Puky.* *Szirm.* *P-gyüjt.* Baj, bajnokság. *Lex.* *Párbaj.* *Pauly.* Bajviadal. *Helt.*

DUELLUM judiciale : ítélet rendelte kettősviadal. *Szlem.*

DUELLUM privatum : magános hatalommal, v. önkényből történő kettős viadal. *Szlem.*

DULT : sokadalom (szabadság). *Fog.*

DUMETUM : haraszt. *Verb.* *HM.* Cserje, cserce. *HM.*

DUMETUM aquaticum : vízi fabokor. *Törv.-czikk.* Bozót. *HM.*

DUPLEX : kettős, két, kétszeres, kétféle. *Fog.*

DUPLI poena : két annyiban büntetés. *Cur. Puky. Fog. P-gyűjt. HM.* Követség. *P-gyűjt.* Kétszeresztetés. *Georch.* Kétszeres visszafizetés. *Czöv.* Kétszeres megtérítés' büntetése. *Szlem.*

DUPLICA : másodfelelet. *Cur. Puky. Márt. P-gyűjt. Pauly. Fog. HM.* Második felelet. *Czöv.* Pervédelmi második írás. *Szlem.* Másod, v. második válasz. *Bar. vm.* Másod kifogás. *Vált. Fog.* Másodszó, másodbeszéd, viszonválasz. *Fog.*

DUPPLICATUM : másodlat. *Fog. HM.* Kettőzet, kettős példány, másod példány. *Fog.*

DUPPLICARE : kétszerezni. *Cur. Puky. HM.* Kettősíteni, kétszeresíteni. *Kun.* Kettőztetni. *HM.*

DUPlici titulo : két czim alatt, két úton, két szín alatt. *Cur.*

DUPLUM : kétannyi. *Cur. Puky. Fog. Pauly. HM.* Két annyira való kötés. *RIV.* Kettőzet. *Fog.* Kétszeres. *Bar. vm.* Másod példány, másodlat. *Vált.*

DUSENICUS : ura' lelkéért egyháznak szolgáló szolga. *Szlem.*

DURCHSCHNITTSPREIS : középpár. *Fog.*

DUUMVIR : párfőnök. *Csapó.*

DUX : vezér. *Perg. Herczeg. Puky. HM.*

DYNASTA : egyedül igazgató. *Puky. HM.* Uralkodó, főúr. *Bar. vm. HM.*

DYNASTIA : főuralalom. *Bar. várm.*

E.

E**BENBÜRTIGKEITSRECHT** : születési egyenlőség' jusa. *Szlem.*

ECHÉANCE : lejárát. *Fog.*

ECCLESIA : egyház. *Puky. Fog. Kun. V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. Pauly.* Anyaszentegyház. *Puky. Lex.* Szentegyház. *P-gyűjt. V-gyűjt. Szlem.* Szentegyházi gyülekezet. *RIV.*

ECCLESIA cathedralis : székes-egyház. *V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. Bar. vm. Fog.* Püspöki egyház. *Pauly.*

ECCLESIA collegiata : társaságos egyház. *V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem.* Társas egyház. *P-gyűjt. Fog. Collegiumos* egyház. *Czöv.* Egyenlőtágu, v. széktelen egyház. *Szlem.*

Gyültes v. gyüledelmes egyház. *Bar. vm. Káptalani* egyház. *Pauly.* Prépostos egyház. *Fog.*

ECCLESIA conventualis : szerzetes egyház. *Bar. vm.* Szerzetes egyesületi egyház. *Szlem.*

ECCLESIA consecrata : felkent, felszentelt egyház. *Bar. vm.*

ECCLESIA execrata : szentségtelenített egyház. *Bar. vm.*

ECCLESIA filialis : fiók egyház. *V-gyűjt. Szlem. Puky. Fog.* Anyaegyházhoz tartozó —. *Pauly.*

ECCLESIA libera (J. can.) : szabad egyház. *Czöv. Szlem.*

ECCLESIA mater : anyaegyház. *Puky. Fog. V-gyűjt. Szlemenics. Pauly.*

ECCLESIA metropolitana : érseki szentszékek. *Bar. vm.* Főszékes egyház. *Fog.*

ECCLESIA naturalis : természeti egyház. *Ujfal.*

ECCLESIA parochialis : megyés papi egyház. *Szlem.* Anya-vidékes egyház. *Bar. vm.*

ECCLESIA patronata : pártfogás alá tartozó egyház. *Czöv.* Pártfogás alatt levő egyház. *Szlem.*

ECCLESIA profana : ocsmosított egyház. *Bar. vm.*

ECCLESIAE unio : anyaszentegyház' egyessége. *Kász.*

ECCLESIASTICAE censurae : egyházi fenytékek. *Cur. Puky. Pauly. HM.*

ECCLESIASTICAE personae : egyházi személyek. *Veres.*

ECCLESIASTICI : egyházi személyek. *Cur. Puky.*

ECCLESIASTICUM jus : egyházi törvény, v. jus. *Lex. Czöv. Szlem.*

ECCLESIASTICUS : egyházi. *V-gyűjt. Lex. Czöv. Szlem. Puky. Fog.* Egyházi személy, pap. *Kun.*

E **CONTROVERSO** : viszontag. *Helt.*

EDICERE capitale : felmondani a' tőkepénzt. *V-gyűjt. Czöv. Szlem.*

EDICTALE mandatum : hirdetményi parancsolat. *Fog.* — parancs. *Fog.*

EDICTALIS citatio, Edictal-Vorladung : összehívóvégzés. *Törv.-czikk.* Zárnapilag idézés. *Kun.* Hirdetményes idézés. *HM.*

EDICTALIS terminus : visszatérés' határnapja. *Puky. Pauly. V-gyűjt.* Közhirűl tett időhatár. *Szlem. Puky.* Hirdetménybeli határidő. *Fog.* Közhirűl tettett időhagyás. *Georch.* Közhirű határnap, kihirdetett időszabás, vagy megnapolás. *Pauly.* Zárnap i időhatár. *Kun.* Hirdetményes határnap. *HM.* Hirdetményi határidő. *Fog.*

EDICTIO debiti : adósság' fel-

mondása *Cur. HM.* Felmondás. *Fog.*

EDICTIONIS terminus : felmondásnak határideje. *Szlem.*

EDICTUM : közhirdetmény. *Cur. Szirm. V-gyűjt. Georch. Bar. vm. HM.* Közparancsolat. *Cur. Puky. Pauly.* Hirdetmény. *Pauly. Fog. Márt. V-gyűjt. Szlem.* Hirdetés. *Puky. Pauly.* Parancsolat. *Moln. Párizp. Mokr. Márt. V-gyűjt.* Kihirdetett rendelés. *Mokry.* Nyilatkoztatás. *Márt.* Rendelés. *Márt.* Bocsátmány. *Fog.* Közönséges hirdetés. *Czöv.* Parancsolatadás. *Bar. vm.* Közparancs. *Srok. Kun. Végzés. Kézir.* Kényparancs. *Fog.*

EDICTUM debiti : adósság' felmondása. *Cur. Puky.*

EDICTUM legis : törvényrende-
lés' hirdetménye. *Cur.*

EDICTUM politicum : közpolgári parancsolat. *Puky.*

EDICTUM tolerantiae : vallástűr-
relmi parancsolat. *Puky.*

EDUCATIO : nevelés. *Puky. Pauly. Lex.*

EDUCATOR : nevelő. *HM.*

EDUCATORIUM institutum : ne-
velői intézet. *Bar. vm.* Nevelőinté-
zet. *Perg. Növelde. Hirl.*

EDUCILLARIS domus : csapház.
Puky. Csapszék. *Csapó.*

EDUCILLATIO : italmérés. *Cur. Puky. Pauly. HM. Fog.* Italárul-
lás. *Puky. Pauly.* Italméretés. *Márt. V-gyűjt. Fog.* Korcsmáltatás. *HM. Szlem. Márt.*

EDUCILLATIO vini : bormérés.
Georch. Czöv. Szlem. Borkorcs-
máltatás. *Szlem.*

EDUCILLI cassatio : korcsmálta-
tás' eltörlése. *Czöv.* Korcsmáltatás'
eltöröltetése. *HM.*

EDUCILLI jus : italmérés' jusa.
Cur. Korcsmáltatás' jusa *Cur. Czöv.* Korcsmajus. *Czöv.* Csapjus.
Márt. V-gyűjt. Korcsmálási igaz,
korcsmálás' jusa. *Szlem.* Csap-
igaz, méretés' igaza. *Puky.* Korcs-
máltatásnak szabadsága. *Szirm.*

Korcsmálásra való szabadság. *Párizp.*

EDUCILLUM : koresma. *Cur. Czöv. Szlem. Fog. Csapszék. Pauly. Puky. Fog. V-gyüjt. Georch. Márt. Csapház. Pauly.*

EFFECTEN : 1) ingó vagy on, ingóságok; 2) hitel papírok (országos papírok, váltók). *Fog.*

EFFECTIVE : voltaképen. *Fog. Puky. Bar. vm. Valósággal. Fog. Tett téve. Bar. várm. Valójában. Kun. Valólag, tetteg. Csapó. Való, valóban. Fog.*

EFFECTIVUS : valóságos. *Fog. Valódi, valólagos, tetteges. Csapó.*

EFFECTIVUS status : valóságos állapot. *Cur. Meglevő állapot. Pauly. Puky. Tevőleges állapot. HM.*

EFFECTUARE : 1) eszközteni, létesíteni, foganítani; 2) végrehajtani. *Fog. Puky. Pauly. HM. Elvégezni. Pauly. Puky. Márt. Eszközölni. Márt. Sikeresíteni, valószínűsíteni. Kun. Foganatosítani. Csapó. Teljesíteni, foganítani. HM.*

EFFECTUARI : létesülni. *Fog. Sikerülni, valósulni. Csapó. Eszközölni. Fog.*

EFFECTUATIO : foganasítás, sikereltetés, eszközzés, teljesítés. *Cur. Végrehajtás. Puky.*

EFFECTUS : foganat. *Cur. Márt. Puky. Kun. Fog. Puly. HM. Siker. Cur. Szirm. HM. Következés. Puky. Pauly. Végbevitel. Puky. Fog. Megtétel, véghezvívés. Párizp. Moln. Véghezvitel. Mokry. Okozat, mivelet, tevet. Bar. vm. Hatás. Kun. Hatály. Csapó. Eredmény. HM. Süker. Fog.*

EFFECTUS civilis : polgári foganat. *V-gyüjt. P-gyüjt. Georch. Cur.*

EFFECTUS juris : törvényes, v. törvényi, v. törvénybeli foganat. *Szlem. Jogsiker, vagy jogfoganat. Stettin.*

EFFECTUS legum : törvény-siker. *Cur.*

EFFICACES rationes : sikeres okok. *Czöv.*

EFFICACIA : foganatosság, hatatosság. *Cur. Puky. Pauly. Bar. vm. HM. Foganat, siker. Kun.*

EFFICACIUS : sikeresebben. *Puky. Hatatóságban. Csapó.*

EFFICAX : foganatos. *Fog. Puky. Pauly. Szirm. Márt. Sikeres. Kun. Puky. Hatatós. Szirm. Márt. Moln. Fog. Érvényes, sükeres. Fog. Hatatós. Moln. Párizp.*

EFFICERE : véghezvinni, vagy kimunkálni. *Puky. Eszközölni, létesíteni. Fog. l. Effectuare.*

EFFICIENS : eszközöl. *Cur. Puky. Szerző. Cur.*

EFFICIENS causa : szerzők. *Cur. Fog. l. Causa efficiens.*

EFFLUVIA : eresztékek, párolgások. *Bar. vm.*

EGAL : egyenlő. *Fog.*

EGOISMUS : enség, vagy önség. *Fog. Kun. Önszeretés. Puky. Pauly. Önszeretet. Puky. Bar. vm. Magaszeretés. Puky. Szirm. Márt. Magakedvelés, önködés. Bar. vm. Önzés. HM.*

EGOISTA : önimádó, önnönző, énző. *Fog. Ön- v. magaszerető. Puky. Énes, önös, önnönös, önhaszonleső. Kun. Önző. Csapó. HM. Fog.*

EGREGIE domine : tesztelt úr! nagy jó nram! nemzetes úr! *Fog.*

EGRECIUS : nemzetes. *Czöv. Vitézlő. Szlem. HM. Jeles, becsületes, nemzetes. Fog. Kivált, nemes, jeles. Bar. vm.*

EHREN-ACCEPTATION : névbecsülésbeli elfogadás. *Zsold.*

EHRENZAHLER : névbecsülési, névbecsülésbeli fizető. *Vált.*

EHRENZAHUNG : névbecsülési fizetés; solutio ad honorem facta. *Vált. Császár.*

EID : hit, eskü; juramentum. *Vált. Császár.*

EIGENER (ein unförmlicher, trocken) Wechsel : saját, száraz

váltó; cambiales propriae (non formales, siccae). *Vált. Császár. Fog.*

EIGENHANDEL, l. Probehandel.

EIGENTHUM: tulajdon, tulajdonosság, sajátság. *Fog.*

EINLÖSUNG: beváltás; reluitio. *Vált. Császár.*

EINLÖSUNGSTAXE (J. met.): megváltótaksa. *Czöv.*

EINREDE: kifogás. *Fog.*

EINREDEŇ: pórtbeszéd; allegationes orales. *Vált.*

EINSPRUCH: letiltás; inhibitio. *Vált. Császár.*

EISERNE CAPITALIEN: örök tőkék, felmondhatlan tőkék. *Fog.*

EISERNER BRIEF, l. Moratorium.

EJECTARE: kivetni. *HM.*

EJECTATIO comitalis: országgyűlési kivetés. *Törv.-czikk.*

EJECTIO: kivetés, kiszabás. *Bar. vm.*

EJECTIO e bonis: jószágból való kihányás. *Cur.*

EJULARE: jajgatni, jajveszékélni. *Puky. Pauly.*

ELASTICITAS: rugósság. *Csapó. Rugócerő. Pauly. Rugalmasság. Helm. Rugékonyság. Kun.*

ELASTICUS: rugós, v. visszapattanós. *Puky. Rugalmas. Helm. Rugékony. Kun.*

ELECTIO canonica: egyházi törvény szerinti választás. *Szlem.*

ELECTIO magistratum: tisztviselők' választása. *Puky. Tisztújítás. Perg. Tisztválasztás. HM.*

ELEEMOSINA: alamisna. *RW.*

ELEGANTIA externa mercium: áruk' külső csinosága. *Szlem. Kelmék' külesínja. Csapó.*

ELEMENTARIS: elemi. *Fog.*

ELENCHISARE: lajstromozni. *Puky. Pauly. Sorba szedni. Bar. várm.*

ELEMENTUM: elv, zsegc. *Puky. Elem. Fog. Kun. Stett. Helm. Kezdek. HM. Állórészek. Bar. vm. Osanyag. Kun.*

ELENCHUS: lajstrom. *Cur. Puky. Sorló, sorba szedő. Bar. vm. Sorjegyzék, sorzat, sor, sorjegyzék. Fog. Kun. HM.*

ELEVATIO pretii productorum: tenyésztmények' s termék' árának fölemelése. *Szlem.*

ELENCHUS documentorum nava-
lium: hajózási oklevelek' sorzata. *HM.*

ELIBERTATIO: ki-, v. felszabadítás. *Cur. Bar. vm. HM. Szabadalom. Kun.*

ELIBERTATIO fundi a contributione: szabad házhelylyé tétel, v. az adózás alól való felmentése a' házhelynek. *Puky. Kiszabadítás, kiszabadulás. Fog.*

ELIBERTATIO militis: hazaszabadulás. *Fog. Örökös hazabuesítés, v. a' katonaságból való örökös hazaszabadulás. Puky.*

ELIBERTATUS: szabadalmazott. *Kun.*

ELIDERE: eldönteni, megsemmisíteni. *Kun. HM. Kitépni, kilökní. HM.*

ELIDERE sententiam: felforgatni az ítéletet. *Czöv.*

ELIGERE: választani. *Puky.*

ELIMINARE: kiűzni. *Puky. Szirm. Elűzni. Puky. Elhajtani. Puky. Pauly. Kicsapni. Puky. Pauly. Kitiltani. Puky. Kiküszöbölni. Puky. Kun. Kitaszítai. Márt. Pauly. Kiverni. Pauly.*

ELIMINATIO: kicsapás. *Cur. Puky. HM. Kiűzés. Puky. Pauly. HM. Kihajtás, kitiltás. Puky. Kiküszöbölés. Fog. Kitörles, kitaszítás. Pauly. Kizárás. HM.*

ELOCATIO: 1) kölcsönadás; 2) haszonbérbeadás; 3) férjhezadás. *Cur. Puky. Pauly. HM. 1) kibérlés, bérbeadás; 2) kiházásítás, kölesönzés. Fog. HM. Bérbe adás. Szlem. Kiadás, bérbe v. kamatra. HM.*

ELOCATIO contributionis: köz-

adó' kibérlése, v. bérbe adása. *Szlem.*

ELOCATIO domaniorum : fejedelmi jószágok' bérbeadása. *Szlem.*

ELOCATIO proventuum publicorum : közjövédelmek' bérbe adása. *Szlem.*

ELOQUENTIA : ékesszólás. *Bar. vm.* Szónokság. *Perg.*

ELUCTARI : kilábolni. *Széch. gr.* *HM.* Felhatolni. *Czöv.* Kivergődni, felküzdeni. *HM.*

ELUCUBRARE : fölvilágosítani, kifejezni. *Fog.*

ELUCUBRATIO : kifejlés. *Cur.* *HM.* Tudós munka, v. kidolgozása valamelly munkának. *Puky.* Kifürkészés. *Kun.* Felvilágosítás. *HM.*

ELUSIO : kijátszás. *Cur.* *Puky.* *Kun.* *Fog.* *Pauly.* *HM.* Megesetés. *Puky.* *Fog.* *Pauly.* Rászedés. *Puky.* *Pauly.*

ELUSORIE : kijátszólag. *Fog.*

ELUSORIUS : kijátszólagi, kijátszólagos. *Fog.*

EMACILLATIO : husvágatás, busmérés. *Cur.* *Puky.* *HM.* Mészároltatás. *HM.* I. *Maecellum.*

EMAIL : zománez. *Fog.*

EMANARE : keletkezni. *Fog.* *Kun.*

EMANATIO literarum : levél' költe. *Cur.* *Fog.* *Puky.* Levélkelte. *HM.* I. *Datum.*

EMANATUM : költ, jött. *Bar. vm.*

EMANCIPARE : felszabadítani. *Puky.* *V-gyüjt.* *P-gyüjt.* *Szlem.* *Pauly.* Hatalom alól kibocsátani. *Puky.* *Szirm.* *Pauly.* Szárnyára boesátni. *Puky.* Szárnyra boesátni. *Bar. vm.* Szabadon boesátni, felszabadulni. *Márt.* Megszabadítani. *Moln.* *Párizp.* Szabadalmazni. *Kun.*

EMANCIPATIO : felmentés, szabadon boesátás, szárnyra boesátás. *Cur.* Felszabadítás. *Helt.* *HM.* *Fog.* *RW.* Magának való válás. *RW.* Szárnyára boesátás. *Puky.* *Pauly.* Szabadalom, szabadalmazás; felszabadítás (act.), felszabadulás (neutr.). *Fog.* I. *Elibertatio.*

EMANCIPATIO ex patria potes-

tate : atyai hatalom alóli felszabadulás. *Cur.*

EMANCIPATIO prolium : gyermekek' felszabadítása, v. önszárnyakra cresztése. *Szlem.*

EMANCIPATIO servorum (J. Rom.): szolga felszabadítás. *Szlem.* Szabadon boesátás. *Ujfal.*

EMANCIPATUS : felszabadult, v. szárnyára boesátott. *Puky.* Szabadalmas, szabadalmazott. *Kun.*

EMARITARE : kibázasítani. *Szirm.* *Bar. vm.*

EMARITATIO : kibázasítás (act.). *Helt.* *Cur.* *Puky.* *Szirm.* *Kölcs.* *Georch.* *Szlem.* *Pauly.* *HM.* *Fog.* Házasítás, házassulás, kiházasulás (neutr.). *Fog.* Férjhezadás. *Czöv.* Férjhezmenés. *Egyh. ért.*

EMBALLAGE : göngyölet. *Fog.*

EMBALLIREN : göngyölni, begöngyölni. *Fog.*

EMBRVO : idétlen magzat. *Cur.* *Puky.* *HM.* *Fog.* Magzat. *Bar. vm.* Ébrény, magzatsúra. *Kun.* *Üszög.* *HM.*

E MEMORIA : könyv nélkül. *Puky.* *Pauly.* Fejből, emléve. *Csapó.*

EMENDA : váltság. *Pauly.* *Fog.* *HM.*

EMENDA capitis : főváltság. *Helt.* *Cur.* *Puky.* *V-gyüjt.* *P-gyüjt.* *Georch.* *Czöv.* *Szirm.* *Márt.* *Szlem.* *Pauly.* Fejváltság. *Fog.* *Perg.* *Kövy.*

EMENDA linguae : nyelvváltság. *Helt.* *Cur.* *Szirm.* *Márt.* *Párizp.* *Puky.* *Fog.* *Perg.* *Kövy.* *V-gyüjt.* *P-gyüjt.* *Georch.* *Czöv.* *Szlem.* *Pauly.* *RW.* Nyelvjobbítás. *Kézir.* *RW.*

EMENDATIO : jobbítás, javítás. *Puky.* *Pauly.* *Újítás.* *Pauly.* *Élet-* *jobbítás.* *Mest.*

EMERE : venni. *Fog.* *Puky.* *Pauly.* *Vásárlani.* *Fog.*

EMERITUS : volt. *Puky.* *Pauly.* *HM.* *Fog.* *Kiszolgált.* *Kun.* *Puky.* *Fog.* *Pauly.* *HM.* *Szolgált.* *Fog.*

EMERITUS miles : kiszolgált katona, v. volt katona. *Puky.*

EMIGRANS : kiköltözött, költözvény. *Bar. vm.* Kibujdosó, kiköltöző. *Kun.*

EMIGRARE : kiköltözni. *Puky.* *Szirm. Moln. Párizp. Mokry.* Horozkodni. *Moln. Párizp.* Kivándorlani. *Puky.* Kibujdosni. *Kun.*

EMIGRATIO : kivándorlás. *Cur. Puky. HM.* Kiköltözés. *Cur. V-gyűjt. Szlem. Bar. vm. HM.* Kibujdosás. *Kun.*

EMIGRATIONIS census : kiköltözés' adója, válttsága. *Szlem.*

EMINENS : kitünő, jeles. *Kun. Fog.*

EMINENS forum : kitündöklő törvényszék. *Czöv. Kiható ite-szék. Sztrok.*

EMINENS jus : főjus. *V-gyűjt. Pauly.* Főigaz. *Puky. Pauly.* Főhatalom. *Georch.* Tündöklő jus. *Czöv.* Személybeli főigaz, v. jus, felség' személyt érdeklő főjusa. *Szlem. Főjog. Fog. HM.* Kikeltő jog. *HM.*

EMINENS pretium : pénzi ár. *Dienes.*

EMINENTISSIMUS : tisztedelmes, legtisztelendőbb. *HM.*

EMISSARIUS : kémlelő, népet ingerlő. *Szirm.* Kémlelő. *Párizp. Mokry.* Kém, kémlelő. *Márt. HM.* Kémlelő. *HM.*

EMOENIAE : templom' innepe, bucsu. *Bar. vm.*

EMOLUMENTUM : haszon, előmenetel. *Puky.* Nyereség, haszon. *Kun.*

EMPPAENGLICH : fogékony. *Stett.* **EMPPANGSSCHEIN**, recognitionales : vevény. *Vált. Csász.*

EMPHYTEUSIS : örökhaszonbérlet. *Cur.* Örökös kibérlés. *Puky. Pauly.* *Szirm.* Örökséges adó. *Márt.* Haszonbirtok, örökbirtok. *Bar. vm.* Hódolás. *Georch. Pauly.* *Czöv.* Örökbirtokbérlet. *Szlem.* Jóságjavítás, beültetés. *Ujfal.* Mivelés. *Pauly.* Örökbérlés. *HM.*

EMPHYTEUTA : örökhaszonbér-

lő. *Cur.* Haszon-, v. örök birto-
kos. *Bar. vm.* Jóságjavító, v. ura-
dalom-haszonvevő. *Ujfal.* Örök-
birtokbérlet. *Szlem.*

EMPHYTEUTICUS canon : örök-
haszonbér. *Cur.* Haszonbirtokbér,
örökbirtokbér. *Bar. vm.*

EMPORIUM : adóvevő hely. *Fog. Puky. Pauly. HM.* Eladó hely. *Puky.* Vevőhely. *Puky.* Vásárhely, v. piac. *Szlem. HM. Fog.* Fok-
hely. *Moln. Kun. Stett. Fog.* Fő-
kereskedő hely, vásáros, révpártos
hely. *Bar. vm.* Áruhely. *Kun. HM.*
Váltópiacz. *HM.*

EMPORIUM cambiarium, l. *Wech-
selplatz.*

EMTIO : vétel. *Fog. Szirm. Moln. Pauly.* Vevés. *Mokry. Párizp. P-gyűjt.* Vásárlás. *Mokry. Párizp.* Megvevés. *P-gyűjt.* Vásárlat. *Fog.*

EMTIO-VENDITIO : adás-vevés. *Cur. Fog. P-gyűjt. Georch. HM. Szlem. Puky.* Vevés-adás. *Czöv.*

EMTIO-VENDITIO erga creditum :
hitelbeadásvevés. *Szlem.*

EMTIO-VENDITIO per aversio-
nem : általában való adásvevés.
Szlem.

EMTIO rerum furtivarum : lopott
jóság-vevés. *Szlem.*

EMTIO spci : reménység-vevés.
Szlem. Reménység-vétel. *Ujfal.*

EMPTIONALE pretium : vételár.
Cur. Puky. Pauly. Fog. HM. Vétel-
beli ár. *Puky. Pauly.*

EMTITIUS : vett, vásárlott, *Cur. Fog. Puky.* Vételbeli. *Fog.*

EMTOR : vevő, vásárló. *Fog. Lex.* Vevő. *Georch. Czöv. Szlem.*

EMTOR sit cautus : szemesnek
áll a' vásár. *Puky. Pauly.* Sze-
mesé a' vásár. *Perg.* A' vevő sze-
mes legyen, vigyázzon. *HM.*

EMUNGERE marsupium : pénzé-
től ravaszággal megfosztani. *Szirm.*

ENARRARE : előbeszélni. *Szirm.*
Kibeszélni. *Moln. Párizp. Mokry.*
Elbeszélni. *Márt.*

ENCYCLOPAEDIA : tudomány-
tárkonyv. *Puky.* Ismeretek' tára.
Perg.

EN DETAIL: részletben, részletesen. *Fog.*

ENDOSSIREN, l. Indossiren.

ENDZWECK: végcél. *Stett.*

ENECARE: megölni. *Szirm. Moln. Párizp. Mokr. Éltét veszteni. Szirm.*

ENERGIA: hatható erő, hathatóság. *Pauly. Puky. Hatóság. Széch. gr. Buzgalom, lelkeség. Kun. Erély. HM. Fog. Hatály. Fog.*

ENERGICE: hathatósan. *Pauly. Puky. HM. Buzgalmasan, lelkesen. Kun. Erélyesen. HM. Hatályosan. Fog.*

ENERGUMENUS (J. Can.): ördögös. *Szirm.*

ENERVARE: meggyengíteni. *Vajd.*

ENGAGEMENT: szövetkezés, ígérkezés; szolgálat. *Fog.*

ENGAGIREN: szövetkezésre bírni; szolgálatba venni, szövetkezni, ígérkezni, szolgálatba lépni. *Fog.*

ENGAGEMENTSBRIEF, l. Lieferungsvertrag.

EN GROS: nagyban. *Fog.*

ENORMIS: szertelen, szerfölötti. *Fog. HM. Szerfeletti. HM.*

ENS: lény; non ens 1) (persona): senki; 2) (res) semmi. *Fog. Puky. HM. Való. Puky. Pauly. Valóság. Puky. Bar. vm. Léte-mény. Bar. vm. Lóny. Pauly.*

ENSIFER: kardhordó. *Szlem. Fegyvernök. Perg.*

ENTHUSIASMUS: lelkesítés, ihletés, elragadtatás. *Bar. vm. Hevület, lelkesedés. Kun. HM. Gerjedelem, lelkesülés. Csapó. Felbuzgás. HM.*

ENTHUSIASTA: lelkesített, ihletett, elragadtatott. *Bar. vm. Gerjedező, lelkesült. Csapó.*

ENTREPOT: raktár, hajórakodó. *Fog.*

ENTREPRENEUR: vállalkozó. *Fog.*

ENTREPRISE: vállalat, vállalkozás. *Fog.*

ENTWURF: terv. *Fog.*

ENUCLEARE: kifejtetni, kifejteni. *HM.*

ENUCLEATIO: kifejtetés. *Puky.*

Pauly. Márt. Megmagyarázás. Moln. Párizp. Mokr. Kifejtés. Fog.

ENUNCIATIO debiti: adósság' felmondása. *Bar. vm.*

EPACTA: holdévpótlék. *Perg.*

EPHEMER: egy napi, napi. *Fog.*

EPHEMERE WAAREN: változó beesű árúk. *Fog.*

EPHEMERIDES: újságiromány. *Puky. Napló, naplólevelek, napi jegyzések. Bar. vm. Hirlap. Perg. HM.*

EPICIDIUM: halotti vers. *Bar. várm.*

EPICHIA: okos gyanításheli magyarázat. *Puky.*

EPIDEMIA: ragadós nyavalya. *Puky. Pauly. Járvány - nyavalya. Bar. vm. Járvány. Fog. Kun.*

EPIDEMICUS: ragadós nyavalyájú. *Puky. Járványos. Kun.*

EPILOGUS: utóbeszéd, befejező beszéd. *Puky. Végbeszéd. Perg. Végszó. Kun. HM. Berekesztés. Csapó.*

EPINICIUM: győzedelmi dal. *Bar. vm. Győzelmi dal. Perg.*

EPISCOPATUS: püspökség. *Lex. Czöv. Szlem. Püspöki rend. Mest.*

EPISCOPIUM: püspökiház, püspöki udvar. *Puky. Püspöki lak. Perg.*

EPISCOPUS: püspök. *Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Lex.*

EPISCOPUS auxiliaris (J. Can.): segédpüspök. *Szlem.*

EPISCOPUS consecratus: felszentelt püspök. *V-gyűjt. Szlem.*

EPISCOPUS diocesanus: megyés püspök. *Pauly. V-gyűjt. P-gyűjt.*

EPISCOPUS electus: választott püspök. *Bar. vm. V-gyűjt. Georch. Szlem.*

EPISCOPUS in partibus (J. Can.): külvideki püspök. *Bar. vm. HM.*

EPISCOPUS suffraganeus: segédes püspök. I. Episcopus auxiliaris.

EPISCOPUS titularis: választott püspök. *P-gyűjt. Georch. Tiszteletbeli püspök. Szlem. Neves püs-*

pök. *Bar. vm.* Czimzetes püspök. *Mak.*

EPITAPHIUM: sírírás. *Bar. vm.* Sírvers, sírirat, emlékv. *Kun.*

EPITHALAMIUM: menyegzői dal. *Bar. vm.*

EPITHETUM: mellékszó. *Bar. várm.*

EPITOME: rövid foglalat. *Bar. várm.*

EPIZOOTIA: marhadög. *Bar. vm.*

EPOCHA: időszakasz. *Cur. Puky. Pauly. Bar. vm. Szirm.* Új időszakasz. *Márt.* Fontos időszakasz. *Puky. Korszak. Kun. Fog. Sztrók. Kassics.* Időszak. *HM. Évsor. Fog.*

EPOCILLATIO: (actio) italmérés. *Cur. Fog.* Italméretés (factitio). *Fog.* Italkiméretés. *Puky.* Korcsmáltatás. *Bar. vm.* Korcsmálás. *Vajd.* Borárulás. *Szegedy.* I. Educillum.

EPOCILLUM inchoare: esapot kezdeni. *Szegedy.*

EQUATIUM: ménés. *Cur. Szirm. Márt. Puky. Fog. Pauly.* Lócsorda. *Veres.*

EQUATIUM regni: országos ménés. *HM.*

EQUES: lovag. *Törv. cikk. Puky. HM. Fog. Vitéz. Puky. Fog. HM.* Lovas. *Fog.*

EQUES auratus: aransarkantyus vitéz. *V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Puky. Pauly. Fog. HM.*

EQUES aurei velleris: aranygyapjas vitéz. *Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. Pauly.*

EQUES magnae crucis: nagy keresztos vitéz. *Cur. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. Fog.*

EQUES mediae crucis, seu commendator: közép keresztos vitéz. *Fog. V-gyűjt. Szlem. Puky. Pauly.*

EQUES parvae crucis: kis keresztos vitéz. *V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. Fog. Puky. Pauly.*

EQUES S. Stephani R. A. magnae crucis: Szent István első apostoli király' jeles rendjének nagy keresztos vitéze. *Puky. Pauly.*

EQUESTRIS legio: lovassereg. *Bar. vm.*

EQUESTRIS ordo, I. Ordo equestris.

EQUESTRIS schola: lóiskola. *Bar. várm.*

EQUI equatiales: ménesi lovak. *Cur.*

EQUI gregales: ménés. *RW.*

EQUI rimondales: ujoncz lovak. *Bar. vm.*

EQUITATUS: lovaghad, lovagság. *P-gyűjt. Puky.* Lovasság. *P-gyűjt. Fog. Pauly.*

EQUITATUS generalis: lovasság' tábornoka. *Törv. cikk.* Lovasság' vezére. *HM.*

EQUITIUM: ménés. *Georch. Szlem.* I. Equatium.

EQUUS: ló, kaczola, caballa. *RW.*

EQUORUM propagatio: lótenyésztés. *Bar. vm. HM.*

ERECTIO beneficii ecclesiastici (J. Can.): egyházi haszonvétel' felállítás. *Szlem.*

ERECTIO cumuli: halom-hányás. *N. Fer.*

ERECTIO societatis mercantilil: kereskedő társaság' felállítás.

ERFORDERNISSE: kívántatóságok; requisita. *Vált. Kiváncalom. Stett. Kellék. Fog.*

ERGA fructum vel mercedem: haszon' vagy bér' fejében. *Fog.*

ERGASTULUM: fogház. *Szlem. Bar. vm.*

ERIGERE se: feltámodni. *Helt. Ellenszegülni. Sztrók.*

ERKENNTNISS: határozat; decretum. *Vált. Császár. Fog.* Ösmeret (bírói). *Fog.*

ERKLÄRUNG, I. Decretum.

ERLAGSSCHEIN: térítvény; reversales. *Vált.*

ERLEDIGUNG: makacsági elmarasztalás. *Vált.*

ERLÖSCHUNG: elenyészés. *Fog.*

EROGARE: elkölteni. *Helt.*

EROGATIO: kiadás. *Cur. Törv. Puky. HM. Költség. Puky. Elköltés. Pauly.*

EROGATIO eventualis : előre nem látott, v. történhető kiadás. *Bar. várm.*

EROGATIONES publicae : közkiadások, közköltségek. *Szlem.*

EROGATIONES publicae absolute necessariae : elkerülhetetlenül szükséges közköltségek. *Szlem.*

EROGATIONES publicae communes : közönséges közköltségek. *Szlem.*

EROGATIONES publicae extraordinariae : rendkívüli közköltségek. *Szlem.*

EROGATIONES publicae ordinariae : rendszeres közköltségek. *Szlem.*

EROGATIONES publicae pro commoditate : élelem-könnyebbitő közköltségek. *Szlem.*

EROGATIONES publicae speciales : különös közköltségek. *Szlem.*

EROTOMANIA : szerelemdüh. *Puky. Kun.*

ERRABUNDUS : tévelygő. *Szirm. Moln. Párizp. Tekergő. Szirm. Bujdosó. Moln. Párizp. Bolygó. Párizp.*

ERROR : tévelygés. *Cur. Moln. Párizp. V-gyűjt. Lex. HM. Fog. Elvétés. Szirm. Márt. Puky. V-gyűjt. Georch. Pauly. Fog. Tévelyedés. Márt. Puky. P-gyűjt. Szlem. Pauly. Botlás. Márt. Puky. V-gyűjt. Pauly. Vének. Moln. Párizp. Lex. Tévedés. Fog. HM. Balértés. Stett. Bűn, gáncs. Mest. Hiba. Lex. Czöv. Tév. Fog. HM. Tévesztés. Fog.*

ERROR qua impedimentum (J. Can.): elvétés. *Georch. Hiba. Czöv. Elvéttés. Szlem.*

ERROR accidentalis : mellékes-. *Cur. Puky. Fog. P-gyűjt. Georch. HM. Mellésges —. Fog. Történetes v. hozzátartozásban történt hiba. Czöv. Tárgynak mellékes tulajdonit érdeklő tévelyedés. Szlem. Járulékos tévedés. HM.*

ERROR assentialis : velős, lényeges tévedés. *HM.*

ERROR in persona : személyv-

tés. *Pauly. Cur. Puky. Márt. V-gyűjt. Személy- elvétés. Szirm. Szlem. Személynek elvétése. Márt. P-gyűjt.*

ERROR substantialis : a' dolog' érdemére nézve tévelygés. *Cur. A' dolog' állatjának elvétése. Puky. P-gyűjt. Velős hiba. Georch. Állományos v. állományi tév. Fog. Állatos v. valóságos hiba. Czöv. Tárgynak állatját v. valóját érdeklő tévelyedés. Szlem.*

ERSTRECKUNG der Tagsatzung : tárgyalatási határidő' elhalasztása, kiterjesztése ; prorogatio judicii contradictorii. *Vált. Császár.*

ERUDITA societas : tudós társaság. *HM.*

ERUERE : kinyomozni , kitapogatni. *Cur. HM. Fog. Világosságra hozni. Puky. HM.*

ERUITIO : kinyomozás , kipuhatolás. *HM.*

ERUITOR : testi szakadásttevő. *RW.*

ERUITIO oculorum : szemkivájás v. szemkivájtás. *Szlem.*

ERWERBGESELLSCHAFTEN:közkereseti társaságok. *Vált.*

ERWOEBENE Vornehmlichkeiten : szerzett elsőségek. *Széch. gr.*

ESCADRON : lovas kapitányalj , lovas kapitányság , századlovasság. *Puky. Lovas-század. Perg. Lovag-század. Kun.*

ESCONTE , l. Disconto.

ESSITO : kivitél ; kivitelvám. *Fog.*

ESPÈCE : faj, fajta ; en espèce : pengőpénzben , kézpénzben. *Fog.*

ESSENTIA : mivolt , állatja valamelly dolognak. *Puky. Állat. Nán. Létalap. Kun. Fog. Léteg. Stett. Fog. Lényeg. Kun. HM. Fog. Velő. HM. Leg. Fog.*

ESSENTIA rei : dolog' veleje , dolog' volta. *Cur. A' dolog' lényege v. mivolta. Csapó.*

ESSENTIALIS : velős. *Cur. Puky. Sarkalatos. Cur. Sarkos , lelkét tevő. Puky. Léteges. Fog. Kun. Stett. Létalapus. Kun. Fog. Va-*

lóságos. *D. S. Dien. Lényeges. Kun. Csapó. HM. Fog. Leges. Fog.*

ESSENTIALITAS : létegeesség. *Stett. Lényegeesség. Csapó. Fog. Legesség. Fog.*

ESTAFETA : nyargalóposta. *Puky. Pauly. Hamar v. futó posta. Bar. vm. Sebcs posta. HM.*

EST in usu : divatozik. *Stett. HM. Szokásban van. HM.*

ETABLIREN : le-, megtelepedni; eine Handlung — : tőzsöt nyitni v. alakítani. *Fog.*

ETABLISSEMENT : tőzstelep, tőzsrélet. *Fog.*

ETAT : állapot. *Fog.*

ETAPPA : katoná' élelme. *Perg.*

ETHICA : erkölcsi tudomány. *Puky. Bar. vm. Erkölcsstudomány, crénytan. Kun.*

ETHNICUS : pogány. *Kun.*

ETHNOGRAPHIA : népleírás. *Puky. Pauly.*

ETHNOGRAPHIA : szokások' leírása. *Puky. Pauly. Szokásirat, szokásrajz. Csapó.*

ETIQUETTE : függvény (árakra függesztett jegy). *Fog.*

ETIQUETTIREN, anzetteln : függvényezni. *Fog.*

ETYMOLOGIA : szószármaztatás. *Puky. Eredetődzés. Bar. várm. Szónyomozás. Kun. Lex.*

EUPATHIA : jóllétel. *Puky.*

EURII : őrállók, határőrzők. *Szirm. Véghelybeli örök. Czöv. Örök. Szlem. Határőrök. Csapó.*

EVACUANTIA remedia : kiürítő szerck. *Puky.*

EVALVIREN : böcselni, értékezni. *Fog.*

EVANESCERE : eltűnni. *HM. Fog. Elenyészni. Fog.*

EVASIO : elszaladás. *Helt. Illanás. Sztrok. Elillanás, elkerülés. HM.*

EVECTIO : kihordás. *Bar. vm.*

EVENTUALE jus : származható jus. *Cur. Származható jog. HM.*

EVENTUALES expensae : előfordulható költségek. *Cur. Puky. Pauly.*

EVENTUALIS : előfordulható, származható. *Cur. Történhető. Fog. Véletlenes. Kun. Leendő, történeti, előfordulható. Fog.*

EVENTUALIS successio : származható örökösödés. *Cur.*

EVENTUALIBUS salvis : az utóbbiak fenhagyattván. *Puky. Az utóbbiak fenhagyattván. Pauly.*

EVENTUS : kimenetel, eset. *Cur. Puky. Fog. Történct. Fog. Kimenetel. HM.*

EVERTERE : felforgatni. *Vajd. HM. Fog. Lerontani, ledönteni. Fog.*

EVICTIO : szavatosság. *Cur. Puky. Szirm. Helt. Márt. Kölcs. Perg. Kun. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Puky. HM. Fog. Terhe felvétel, oltalom. RW. Jótállás. Ujfal. Oltalom, oltalmány. Szirm. Kezesség, másért megfelelés. Márt. Magára vállalás, hogy mást oltalmaz a' vett jóságban. Párizp. Szovat, szavatolás. Fog. Szavat. Sztrok. Védnökség, védőség. Kun.*

EVICTIO defensiva : védelmező szavatosság. *Cur.*

EVICTIO mutua : kölcsönös szavatosság. *Cur. Kölcsönös védelcm, viszontag való oltalmazás. Puky. Pauly.*

EVICTIO satisfactiva : elcgettevéő szavatosság. *Cur.*

EVICTIONALES : szavatoslevél. *Cur. Puky. Márt. Pauly. Georch. Szlem.*

EVICTIONEM in se assumere : a' szavatosságot magára vállalni. *Czöv.*

EVICTOR : szavatos. *Helt. Cur. Puky. Kölcs. Perg. Márt. V-gyűjt. P-gyűjt. Czöv. Szlem. Kövy. Georch. Pauly. Fog. Oltalmazó. Szirm. Márt. Magát kötelező, másért megfelelő. Párizp. Véd. Georch. Szavatozó, védnök. Kun.*

EVICTOR alicuius naturalis : valakinck természetes védje. *Pauly.*

EVICTORATUS : szavatosság. *Cur. Fog. Puky. Pauly.*

EVICTORATUS perpetuus: örök szavatosság. *Georch.* Örökös szavatosság. *Czöv. Szlem.*

EVICTORIA cautio: szavatosság. *V-gyűjt.*

EVIDENS: nyilvános. *Cur.* Világos, átlátható. *Kun.* Nyilvánosságos. *Fog.*

EVIDENTER: világosan, átláthatólag. *Kun.* Szembetűnőleg. *Bar. várm.* Nyilvánlag. *Csapó.*

EVIDENTIA: nyilvánosság. *Fog.*

EVINCERE: szavatolni. *Cur. Puky. Márt. Fog.* Felelni, állni érte, terhét felvállalni. *P-gyűjt.* Megoldalmazni, védelmezni. *Puky. Szirm. Márt.*

EVINCENDUS: szavatosság alatt levő. *Puky. Pauly. Márt.* Oltalmazandó. *Szirm.* Szavatozandó. *Kölcs.* Védencez, védendő, szavatos. *Kun.* Szavatozandó. *Czöv. Fog.* Szavatos-ságot követő. *Cur.*

EVITARE damnum: elhárítani a kárt. *Dienes.*

EVOCANS: meghívó. *Szirm.* Idéző, fölhívó. *Kun.*

EVOCARE: behívni, idézni. *Kölcs.* Törvénybe idézni. *Perg.* Törvénybe hívni. *Kézir.* Idézni, fölhívni. *Kun.*

EVOCARE in jus: törvénybe idézni. *Puky. Pauly.*

EVOCATIO: kiidézés. *Czöv.* Törvénybe hívás. *Cur. Szirm. RIV.* Réa való hivatal. *RIV.* Felhívás. *Fog.* Idézés. *V-gyűjt. Márt. Párizp. Köles.* Idéztetés. *Puky. P-gyűjt.* Behívás, idézet. *Kölcs.* Hivatal. *Verb. 1779. for.* Törvénybe idézés. *Perg.* Törvényes meghívás. *Bar. vm.* Beidézés. *Helt.* Jogra hívás, itére vonás. *Sztrók.* Meghívás. *Veres. I.* Citatio.

EVOCATORIAE literae: törvénybe hívólevél. *Cur.* Idéző levél. *Puky. V-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Pauly.*

EVOCATORIUM mandatum: fölhívó parancs. *Fog.*

EVOCATUS: meghívott. *Szirm.*

EVOLUTIO: kifejtődés. *Cur. Ki-*

fejtődés. *Puky. Bar. vm.* Kibomlás, kifejlődés. *Kun.*

EX abrupto: hevenyében. *Kun. Szlem. HM.*

EXACTE: szabatosan, szigorún. *Kun.* Tökéletesen, pontosan. *HM. Fog.*

EXACTIO: zsarolás. *Cur. HM.* Sarczolás. *Puky. Fog. Pauly.* Sarcz. *Fog. Puky.* Kicsikorlás, kizsarolás. *Bar. vm.* Huzás-vonás. *Czöv.*

EXACTIO illegalis: huzavona. *Czöv.* Huzásvonás, kicsikarás. *Szlem.*

EXACTIO illegalis telonii: vámhuzavona. *Czöv.*

EXACTIO rationum: számadások' előkérése. *Czöv.*

EXACTIO et repartitio: rovatál. *Tajda.*

EXACTITUDO: pontosság. *Fog. Puky. Pauly.* Szabatosság. *Fog.*

EXACTOR: számvető. *Lex. Kun. HM. Fog.*

EXACTORALIS: számvetői. *Bar. vm. Fog.*

EXACTORATUS in aedilibus aulicus: es. k. udvari építészeti tanács. *HM.*

EXACTORATUS locumtenentialis: helytartósági számvető-szék. *MI.*

EXACTORATUS hung. transyl. aulicus: magyar-erdélyi udvari számvető-szék. *HM.*

EXACTUS: szabatos, szigorú. *Kun.*

EXAEQUARE: egyenlővé tenni. *Szirm. Moln. Párizp.* Kiegyengetni. *Márt.* Kiegyenlítani. *Fog.* Kiegyenlíteni. *HM.*

EXAEQUATIO: egyenlítés. *Cur. Puky.* Kiegyenlítés. *Cur. HM.* Erányosítás. *Puky.* Egyenlősítés. *Vajd.*

EXAESTIMARE: kibecsültetni. *Szegedy.*

EXAESTIMATIO: kibecsültetés. *Czöv. Szegedy. HM.* Kibecsülés. *HM.*

EXAGGERARE: nagyítani. *Szirm. Moln. Márt. Fog.* Halmazni, túlságosítani. *Kun.*

EXALTATUS : tulzók. *Sztrók. HM.* Föllengző, magasztos. *Kun.* Fehéjázó. *HM.*

EXAMEN : kikérdés, kérdezés. *Cur.* Vallatás. *Cur. Bar. vm. Puky. HM.* Kikérdezés, vizsgálás, tudakolás. *Puky.* Faggatás. *Bar. vm.* 1) vizsgálat; 2) bünvallatás. *Fog.* Értekezlet. *Kézir.* Kihallgatás, kikérdezés. *Fog.* Fartatás.

EXAMEN benevolum : szabad v. önkényti vallatás. *Cur.* Önkénti vallatás. *Puky. Pauly.* Önkénti, rabtanu-vallatás. *HM.*

EXAMEN benignum : kegyes vallatás. *Bar. vm.*

EXAMEN causae : ügyvizsgálás. *Puky. Pauly.* A' dolog felől való kérdezősködés. *Pauly. RW.* Értekezlet, tractálás, vizsgálás. *RW.*

EXAMEN rei : rabvallatás. *Szlem.*

EXAMEN rei acticulatum : különös, v. izenként való, v. készületes vallatás. *Szlem.*

EXAMEN rei benevolum : szabad vallatás. *P-gyűjt.* Önkényes nyomozás. *Czöv.* Jóval való vallatás. *Szlem.*

EXAMEN rei generale : főpontonként való, általános v. előrekészület nélküli vallatás. *Szlem.*

EXAMEN scholasticum : iskolai vizsgálat. *HM.*

EXAMEN scientiae : kikérdezés, megvizsgálás. *Bar. vm.*

EXAMEN testium : tanúknak kikérdeztetésök. *P-gyűjt.* Tanúk' kihallgatása. *Puky.* Tanuvallatás. *Szlem.*

EXAMINARE : vallatni. *Puky. Szirm. Fog.* Megvizsgálni, kérdezni. *Moln. Már. Párizp.* Kikérdezni. *Puky. Kun. Fog.* Vizsgálni. *Fog.* Kihallgatni. *Kun. Fog.*

EXAMINARE rem : fontolóra venni, meghányni vetni a' dolgot. *Puky.*

EXAMINARE testes : a' tanukat kikérdezni vagy kihallgatni. *Fog.*

EXARENDARE : kibérleni. *Fog.* Kibérelni. *Kun.* Haszonbérbe venni. *Csapó,*

EXARENDATIO : haszonbérlés.

Cur. Puky. HM. Kiarendálás. *Cur.* Kibérlés. *HM.* l. Arenda.

EXASPERARE : kinosítani. *Puky.* Nehezíteni, sulyosítani. *Kun.* Sulyosítani. *HM.*

EXASPERATIO : sulyosítás. *Cur. Kun.* Nehezítés, kinosítás. *Kun.*

EXASPERATIO poenae : büntetés' sulyosítása. *Cur. Már. Fog. P-gyűjt. Pauly.* Büntetésnek kinosításai. *Puky.* Kinosítás. *V-gyűjt.* Büntetés' megkeményítése. *Szirm. Czövek.* Büntetés - keményebbités. *Szlem.*

EXASSIGNARE : kirendelni. *Fog. HM.* Kirendelni a' fizetést v. kiszabni. *Puky. Pauly. Már.* Fizetést rendelni. *Szirm.* Utalványozni. *HM.* l. Assignare.

EXASSIGNATIO : fizetés - kirendelés v. kiszabás. *Puky.* Kirendelés. *Fog.* l. Assignatio.

EXAUDIRE : kihallgatni. *Szirm.* Meghallgatni. *Moln. Párizp. Mokr. Már.*

EXCALCULARE : kiszámolni. *Bar. vm.* Kiszámítani. *Csapó.*

EXAUTHORARE : kitenni. *Puky.* Elbocsátni, p. o. hivatalból. *Puky. Szirm.*

EXAUTHORATIO : hivatalból kitétel. *Cur. HM.*

EXCANTAMENTUM : varázslás, büvölés, bájolás. *Puky. Pauly.*

EXCEDERE : túlhágni. *Fog. HM.* Kihágni. *HM.*

EXCELLENTIA vestra : nagyméltóságod. *Fog. HM.* Nagykegyelmed. *Fog.* Kegyelemességod. *Csapó.*

EXCELLENTISSIMUS : nagyméltósága. *Puky. Fog. V-gyűjt.* Kegyelemes.

EXCELSA cancellaria regia hung. aulica : főméltóságú magyar királyi udvari kancellária. *HM.*

EXCELSA curia regia : nagyméltóságú kir. udvar. *Czöv.* Nagyméltóságú királyi főtörvényszék. *HM.*

EXCELSUM consilium regium locumt. hung. : nagyméltóságú magyar királyi helytartótanács. *HM.*

EXCELSUM gubernium : főkor-

mányozó tanács. *Vajd.* Nagyméltóságú kormányszék. *HM*

EXCELSUS: nagyméltóságú. *V-gyűjt. P-gyűjt. HM.* Főméltóságú. *Perg. HM.*

EXCENSUARE: bérbeadni. *Puky. Márt. Pauly. HM.* Bérbevenni. *Puky. Pauly. Márt. HM.* Kibérteni. *Fog.*

EXCENSUATIO: 1) bérbeadás; 2) bérbevevés. *Cur.*

EXCENTRICUS: középküli. *Kun.* Tulzó, kicsapongó. *HM.*

EXCEPTIO: kifogás. *Cur. Kun. Köls. Stett. Helt. Fog. Nán. Szirm. Márt. Moln. Párizp. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Lex. Bar. vm.* Kivétel. *Cur. Puky. Márt. Moln. Kun. Párizp. Fog. Lex. Pauly. HM.* Ellenzés. *Puky. Márt. Pauly.* Kikötés. *Dien. Márt.* Feddés, pirogatás. *Bar. vm. Alku. Mest. Fogás. Kézir.*

EXCEPTIO calumniae: patvarkodás' kifogása. *Czöv. Szlem.* Patvarkodási kifogás. *HM.*

EXCEPTIO condescensoria: halasztó v. leszállító kifogás. *Cur. HM.* Perszállító kifogás. *P-gyűjt.* Leszállító kifogás. *Czöv.* Pert alászállító kifogás. *Szlem.*

EXCEPTIO depulsoria: elhárító kifogás. *Bar. vm.*

EXCEPTIO dilatoria: halasztó kifogás. *V-gyűjt. P-gyűjt.* Késleltető kifogás. *Georch.* Halogató kifogás. *Czöv.* Perhalasztó kifogás. *Perg. Szlem.* Perhalasztó kivétel. *Puky. Pauly.*

EXCEPTIO frivola: kötődő kifogás. *Cur. HM.*

EXCEPTIO fundata: helyes kifogás. *Cur. HM.*

EXCEPTIO infundata: helytelen kifogás. *Cur. HM.*

EXCEPTIO illegitimae aetatis: gyermekkor' v. törvénytelen kor' kifogása. *Szlem.*

EXCEPTIO iuris et facti: jussnak és cselekedetnek kifogása. *Czöv.* Törvényt v. tettet érdeklő kifogás. *Szlem.*

EXCEPTIO iusta: igaz kifogás. *Cur.*

EXCEPTIO meritoria: érdembeli —. *Cur. Bar. vm. HM.* Derék —. *Puky. Fog.* Velőbeli —. *Czöv.* Az ügy' velejét érdeklő —. *Puky. Pauly. Szlem.* Ügydöntő —. *Szlem.* Derékbeli kifogás. *Bar. vm.*

EXCEPTIO non numeratae pecuniae: pénznek voltaképen való leolvasása ellen tett kifogás. *Georch.* Le nem számlált pénznek kifogása. *Czöv.* Pénz le nem tételének kifogása. *Szlem.*

EXCEPTIO ordinis: rendnek kifogása. *Czöv.* Sortartás' kifogása. *Szlem.* Rendkifogás. *Kun.*

EXCEPTIO peremptoria: elvesztő —. *Cur.* Ügydöntő —, *Puky. Fog. P-gyűjt. Georch. Czöv. HM.* Kereset-rontó v. semmisítő —. *Szlem.* Végbeszakasztó v. elnyomó —. *Bar. vm.* Végetvető v. ügyetdöntő —. *Pauly.* Felfordító —. *Kász.* Perenyésztő kifogás. *Vajd.*

EXCEPTIO praescriptionis: időmulás', elidőzés' kifogása. *Cur.* Elidősítés' kifogása. *Czöv. Szlem.* Időzési kifogás. *HM.*

EXCEPTIO prolatoria: pert húzó kivétel. *Puky.* Pört késleltető kivétel. *Puky. Pauly. Fog.* Késleltető kifogás. *Cur.*

EXCEPTIO remoratoria: késleltető kifogás. *Bar. vm.*

EXCEPTIO rei iudicatae: elített dolog' v. ügy' kifogása. *Szlem.*

EXCEPTIO vana: hiú kifogás. *Pauly. Cur. Puky.* Kopasz kifogás. *Puky. Fog.* Kopasz mentség.

EXCEPTIONEM facere: kifogást csinálni. *Kász.*

EXCEPTIVA: kifogások. *Czöv.* Per' kifogó része. *Szlem.*

EXCESSIVE: fölösleg, mértéken túl, tulságosan. *Kun. HM.*

EXCESSUOSUS: csinátalan. *Márt. Puky. Pauly.* Kihágó. *Márt. Puky. Pauly.* Kikapó. *Márt. Fog. Tulzó.*

Fog. Kicsapó *Pauly.* Puky. Kicsapongó. *Fog.*

EXCESSUS : 1) nagyítás ; 2) csin, kibágás. *Cur. HM.* Pajkosság. *Puky.* *Pauly.* Kicsapás. *Puky.* *Pauly.* Kihágás. *Márt. Törv.* *Puky.* *Pauly.* *Fog.* Csin. *Szirm. Márt. Bar. vm.* Kikapás. *Márt.* Kicsapongás. *Fog.* *Kun.* Mértékhágás, kimenetel, halál. *Bar. vm.* Tulság. *Kun.* *Fog.*

EXCESSUS telonii: vámok körül való csintalanságok. *Czöv.* Vámvételi kicsapongások, v. visszaélések. *Szlem.*

EXCESSUS urbarii: urbarialis vétek, v. urbariummal, való csintalanság. *Czöv.* Urbarium' általhágása, jobbágy-sanyargatás. *Szlem.* Urbéráthágás. *Perg.*

EXCESSUS usurarius: nzsoráskodó csintalanság. *Czöv.* Uzsoráskodás. *Szlem.*

EXCINDERE: kimetszeni, kiszabni. *Puky.* Kihasítani. *Veres.*

EXCIPERE: kifogást tenni. *Fog.*

EXCISIO: kivágás, kihatás. *Cur.*

EXCISIO quartaliti: leánynegyed' kihatása. *Czöv.*

EXCITARE: serkenteni. *Puky.* Ösztönözni, nógatni. *Csapó.*

EXCLUDERE: kizárni, kirekeszteni. *Cur.* *Puky.* *Kun.* *RW.* Kivetés. *RW.* Kitudni. *Cur.*

EXCLUDERE ex possessorio: a' birtokból kirekeszteni. *Puky.* *Pauly.* Kitudni a' birtokból. *Márt.*

EXCLUSIO: kirekesztés. *Helt.* *RW.* Kivetés. *RW.*

EXCLUSIVE: kirekesztőleg. *Cur.* *Pauly.* *HM.* Kirekesztve, kizárva. *Puky.* *Pauly.* Kizárólag. *Puky.* *Pauly.* *Fog.* *Kun.* *HM.*

EXCLUSIVUS: kizáró. *Fog.* Kizárólagos. *Csapó.*

EXCLUSIVUM privilegium: kirekesztő szabadság, v. fejedelmi engedelem. *Puky.* Kizáró kegylevél. *Kun.* Kizáró kiváltság. *HM.*

EXCOMMUNICATIO: egyházi átok. *Szlem.* *P-gyűjt.* *Puky.* *Pauly.* Egyházi kirekesztés. *Puky.* *Fog.*

P-gyűjt. *Lex.* Kiátkozás. *Szlem.* *Lex.* *Czöv.* Számkivetés, kitiltás. *Bar. vm.* Egyházi számkivetés. *Mest.* Egyházi kitiltás. *HM.*

EXCOMMUNICATIO ferendae sententiae: itélettől függő egyházi átok. *Szlem.* *P-gyűjt.*

EXCOMMUNICATIO latae sententiae: itélet által meghatározott egyházi átok. *P-gyűjt.*

EXCOMMUNICATIO maior: nagyobb egyházi átok. *P-gyűjt.*

EXCOMMUNICATIO minor: kisebb egyházi átok. *P-gyűjt.*

EXCOMMUNICATUS: kirekesztett, átokba esett. *Puky.* Kiátkozott, számüzött. *Csapó.*

EXCONTENTATIO: kielégítés. *Cur.* *Puky.* *Fog.* *Kun.* *HM.*

EXCUBIAE: ör. *HM.*

EXCUBIAE diurnae: nappali örök. *Szlem.*

EXCUBIAE incendiariae: tűz elleni örök. *Szlem.*

EXCUBIAE nocturnae: éjjeli örök. *Szlem.*

EXCUBIAE nundinales: vásári örök. *Szlem.*

EXCUBIAE viarum: uti örök. *Szlem.*

EXCULPATIO: mentegetés. *HM.*

EXCURSIO: kirándulás, kifutamlás. *Kun.*

EXCUSARE: mentegetni, mentéggel élni. *Szirm.* Menteni. *Moln.* *Kun.* *Párizp.* *Márt.* Kimenteni. *Fog.*

EXCUSATIO: mentség. *Kun.* *Vajd.* *Fog.*

EXCUSATIO rationalis: méltó magamentség. *Helt.*

EXCUSATIONES a tutela: gyámtyaság ellen szolgáló mentségek. *Szlem.*

EXCUSSIO: kivetés. *Cur.* *Márt.* *Bar. vm.* *HM.* *Fog.* Kiütés. *Cur.* *Puky.* *Pauly.* *Fog.* Kiverés. *Pauly.* Kihányás, kikerésés, kitapogatás. *Bar. vm.* Felhányás. *HM.* Kivetkeztetés. *Fog.*

EXCUTERE: kiütni, kivetni. *Puky.* *Márt.* Felhányni. *Puky.*

EXECUTERE acta, documenta: felhányni az irományokat, okleveleket. *Puky.*

EXECUTERE ex possessorio: a' birtokból kivetni. *Puky.*

EXECUT: végrehajtást szenvedő. *Fog.*

EXECUTIO: végrehajtás. *Cur. Czöv. Nán. Bar. vm. HM. Fog. Birói foglalás. Cur. Puky. Kun. Czöv. Fog. Itélet-végrehajtás. Puky. Szirm. Márt. P-gyűjt. Georch. Szlem. Pauly. Igaztétel. Helt. Puky. Szirm. Pauly. Törvényes foglalás. Puky. Szirm. Pauly. Georch. Dúlás. Perg. Pauly. Megdúlás. Perg. Végvetés, végteljesítés. Bar. vm. Itélet-foganosítás. Pauly. Elfoglalás. Vajd. Elégtétel, igaztétel. Kézir. Foglалás. HM. l. Pfandung.*

EXECUTIO ad praestandum cautionem: biztosítási végrehajtás. *HM.*

EXECUTIO ad praestandum solutionem: kielégítési végrehajtás. *HM.*

EXECUTIO legis: végrehajtás. *Fog.*

EXECUTIO personalis: személyes v. személybeli foglalás v. végrehajtás. *Czöv. Személy-foglaló végrehajtás, v. személyen teendő végrehajtás. Szlem.*

EXECUTIO realis: valóságos —. *Cur. Pauly. Puky. Vagyon foglaló v. vagyonon teendő végrehajtás. Szlem.*

EXECUTIO sententiae: birói foglalás. *Fog.*

EXECUTIO symbolica: jelképes foglalás. *Cur. Puky. Pauly. Jelképes végrehajtás. HM.*

EXECUTIONALES: végrehajtólevél. *Cur. Puky. Bar. vm. Itélet' végrehajtásáról szóló levél. Márt. P-gyűjt. Itélet-végrehajtási levél. Szlem. Végrehajtási jelentés. Fog.*

EXECUTIONALIS causa: végrehajtási per. *HM.*

EXECUTIONE mediante: végrehajtás által. *Cur.*

EXECUTIONEM intentare: a' birói foglalást célba venni. *Fog.*

EXECUTIONEM passus: birói foglalást szenvedett. *Fog.*

EXECUTIONIS insinuationales: végrehajtást bejelentő levél. *Czöv. Itélet' végrehajtását be- v. megjelentő levél. Szlem.*

EXECUTIVA potestas: végrehajtó hatalom. *Cur. Szirm. Márt. Kun. V-gyűjt. HM. Fog. Betöltető hatalom. Szirm. Márt. Törvényt végrehajtó hatalom. Szlem.*

EXECUTOR: végrehajtó. *Puky. Márt. Itélet - végrehajtó, duló. Pauly. Igaztevő és kiszolgáltató. RW.*

EXECUTORIUM: végrehajtó. 1. Mandatum.

EXEMPLAR: példány. *Törv. czik. Bar. vm. Puky. Fog. Kun. HM. Példázat. Puky. Példvány. Bar. várm. Példázmány, nyomtatvány. Pauly. Mutatvány. Fog. Példakép. Kun.*

EXEMPTIO: kivétel, felszabadítás. *Cur. Puky. HM. Fog. Kiváltás. Fog. Kivételés. Czöv. Kivételés, felmentés, felmentettség. Szlem. HM. Kiváltság. Kun. Válttság. Fog.*

EXEMPTIONES et immunitates: kivételek és mentürességek. *Czöv.*

EXEMPTUS: kivétellett. *Cur. Kivételes, váltságos. Fog.*

EX eodem thoro progeniti: egy ágyból nemzettek. *Bar. vm. Egy ágybólíak. Simonyi.*

EX diverso thoro progeniti: külön ágyból nemzettek. *Bar. vm.*

EXEQUENDUS: foglalást szenvedendő. *Czöv. Itélet-végrehajtás alá vetendő fél. Szlem. Végrehajtást szenvedő. Fog.*

EXEQUENS, exequens: végrehajtó. *Cur. Puky. Foglaltató. Fog. l. Executor.*

EXEQUENS iudex: végrehajtó biró. *P-gyűjt. Georch. Czöv. Itélet-végrehajtó biró. Szlem. Foglaltóbiró. Fog.*

EXEQUENS pars: foglaltató. *Fog.*

EXEQUI: végrehajtani. *Fog. Kölcs. Perg. Megdúlni. Perg.*

EXEQUI bona: a' javakat bírólilag elfoglalni. *Fog.*

EXEQUI sententiam: foganatosítani az ítéletet. *Fog.*

EXERCITIUM iuris: jusgyakorlás. *Cur.* Igazaival való élés. *Puky.* Jussal való élés. *Márt.* Joggyakorlat. *Csapó.* *HM.*

EXERCITIUM militare: fegyvergyakorlat. *HM.*

EXERCITUATIO: táborozás. *Szlem.* Katonai v. fegyveri gyakorlás. *Bar. várm.*

EXERCITUATIO generalis: országos táborozás. *Szlem.*

EXERCITUATIO particularis: környékbeli táborozás. *Szlem.*

EXERCITUS: hadiserceg. *Puky.* *Pauly.*

EXERCITUS collectio: hadigyűjtés. *Pauly.* Hadgyűjtés, katonaszedés. *Csapó.*

EXHAEREDARE: kitagadni. *Fog.* *Szirm.* *Moln.* *Párizp.* *Márt.* Kirekeszteni. *Szirm.* *Moln.* Öröktelelníteni, örökségből kitagadni. *Kun.*

EXHAEREDITARE: kitagadni, kirekeszteni az örökösödésből. *Puky.* *Pauly.* Örökletlenné tenni. *Helt.* *Veres.*

EXHAEREDITATIO: kitagadás. *Cur.* *V-gyűjt.* *Vajd.* *V-gyűjt.* *HM.* Kirekesztés az örökségből. *Cur.* *P-gyűjt.* Örökösítlenítés, v. örökségi kirekesztés. *Puky.* Örökletlenítés. *Szlem.* Elörökletlenítés. *Ujfal.* Kitudás. *Kász.* Örökletlenné való tétel. *RW.*

EXHAEREDITATIO ex imperio: országlási örökösülésből kizárás. *Szlem.*

EXHAEREDITATIO expressa (J. Rom.): nyilván kifejezett örökletlenítés.

EXHAEREDITATIO tacita (J. Rom.): tettből értbető örökletlenítés.

EXHERENTIA objecta: hátralevő tárgyak. *HM.*

EXHIBERE: előmutatni. *Puky.* *Pauly.* Kézhezadni. *Puky.* *Márt.* *Fog.* Általadni. *Kun.* *Puky.* *Márt.*

Benyújtani. *Puky.* *Szirm.* *Pauly.* Megadni. *Szirm.* Beadni. *Fog.* Bemutatni. *Pauly.* *Kun.* Előadni. *RW.*

EXHIBITOR: benyújtás. *Cur.* *HM.* *Fog.* Átadás. *Cur.* *Puky.* *HM.* Kézhezadás. *Puky.* *Fog.* *Kun.* Előmutatás. *Puky.* Kézbeadás. *Czöv.* Kézhez szolgáltatás. *HM.* Beadás, megadás. *Fog.*

EXHIBITIO actionis: kereset' benyújtása. *Cur.*

EXHIBITIO citationis: idézőlevél' benyújtása. *Cur.* Idézőlevél' kézhez adása. *Georch.* *Czöv.* Idézőlevél' általadása. *Puky.*

EXHIBITORUM protocollum: beadott dolgok' vagy elvégezni valóok' jegyzőkönyve. *Puky.*

EXHIBITUM: benyújtott. *Puky.* *P-gyűjt.* Előadatott, elvégezni való. *Puky.* Beadott dolog. *V-gyűjt.* Beadatott. *P-gyűjt.* Benyújtott, beadott írás. *Szirm.* *Márt.* Benyújtmány. *Fog.* *HM.* Beadmány. *Csász.* *HM.* *Fog.*

EXIGENTIALIS quietantia: utalványozó nyugtatvány. *HM.*

EXIGERE: beadni, behajtani. *Fog.*

EXILIUM: számkivetés. *Cur.* *Puky.* *Kun.* *Helt.* *Szirm.* *Moln.* *Márt.* *Párizp.* *V-gyűjt.* *Czöv.* *Szlem.* *Ujfal.* Hazájától eltiltás. *Márt.* Számüzés, számüzöttség, honvesztés. *Kunoss.* Számüzetés. *Strok.*

EXIMERE: kivenni. *Fog.*

EXISTENTIA: létel. *Puky.* Lét. *Kun.* Létezés. *Csapó.*

EXISTERE: létezni. *Fog.* *Kun.* *HM.*

EXISTIMARE: vélekedni. *Puky.* *HM.*

EXISTIMATIO: becsület. *Szirm.* *Moln.* *Mokry.* *Párizp.* *Márt.* *HM.* Böcsület. *Fog.* Tekintet. *Mokry.* *Márt.* Tisztelet, jóhír. *Márt.* Vélekedés. *Puky.* Hírnév. *HM.*

EXITUS: kimenetel. *Cur.* *Helt.*

EXLEGALITAS: törvénytelenység. *Lex.*

EXLEX : törvény nélkül való. *Puky. Törvény nélkül élő. Szirm. Párizp. Kényén járó. Szirm. Törvényen kívül élő. Moln. Szabados. Márt.*

EXMISSIO : kiküldés. *Cur. Szirm. Moln. V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. HM. Kiküldöttség. Puky. Kun. V-gyűjt. Szlem. Czöv. Választottság. Kun. Kiküldetés. P-gyűjt. Sztrok. Kibocsátás. Helt. Kibocsátás. Vajd.*

EXMISSIS de jure exmittendis : kibagyván a' törvény szerint kihagyandókat. *Cur. Puky.*

EXMISSUS : kiküldött. *Cur. Szlem. Kiküldetett. P-gyűjt. Czöv. Puky. Márt.*

EX officio, ex offo : hivatalbeli kötelességből. *Szirm. Hivatalból. Szirm. Márt. HM. Hivatalosan. Csapó.*

EXOPERARI : kieszközteni, ki-munkálni. *Fog.*

EXORBITANS : túlsapongó. *Széchen. gr. HM. Féktelenkedő. Kun.*

EXORCISTA : ördög-kényszerítő, ördögűző. *Mest.*

EXORDIUM : kezdet, eleje. *Puky. Kezdet - beszéd. Perg. Bevezetés. Kun. Kezdet, eredet. Helt.*

EXOTEROMANIA : küllhondüh. *Kun.*

EXOTICUS : szokatlan. *Puky. HM. Idegen, külföldi. Bar. vm. Külhoni, külföldi. Kun. HM.*

EXPECTORATIO : kinyilatkoztatás. *Puky.*

EXPEDIATUR : kiadassék. *Vált. HM.*

EXPEDIENS : segédeszköz, segítvény. *Fog. Kisegítő mód vagy eszköz. Puky. HM. Kisegítvény.*

EXPEDIRE : elküldeni, eligazítani. *Puky. Pauly. Elbocsátani, kikészíteni. Puky. Kiadni. Pauly. Szirm. Márt. HM.*

EXPEDIT, I. Expeditoratus.

EXPEDITIO : kiadás. *Cur. Kölcs. Fog. P-gyűjt. Puky. HM. Kiadomány. Vált. HM. Fog. Hadküldemény, had. Fog. Kikészítés.*

Puky. V-gyűjt. Irásbavétel. Puky. Irásba-tétel. P-gyűjt. Levélkiadás, fegyverrekelés. Szlem. Menezstés, menezstel, menezstelés. Bar. vm. Hadijárat. HM.

EXPEDITIO authentica : hiteles kiadás. *Cur. V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. Szirm. Puky.*

EXPEDITIO generalis : országos fegyverrekelés. *Szlem.*

EXPEDITIO literatum : leveleknek kiadások. *Márt.*

EXPEDITIO sacra : keresztshad. *Puky.*

EXPEDITIO specialis : környékbeli fegyverrekelés. *Szlem.*

EXPEDITIO super solutione quartalitii : leánynegyedről szóló levél. *Pauly. Leánynegyed' kiadásáról szóló nyugtató. Cur. Márt. A' leánynegyedről nyugtató levél. Szirm.*

EXPEDITOR : kiadó. *Cur. Puky. Fog. Márt. Kölcs. P-gyűjt. HM. Kikészítő. Puky. Levélkiadó. Szlem. Elkészítő. Helt. Kiadó tiszt. Pauly.*

EXPEDITORATUS : kiadóhivatal. *Puky. Huszt. Fog. V-gyűjt. P-gyűjt. Pauly. Kiadó hely. Fog.*

EXPEDITORIA quotta : kielégítő rész. *HM.*

EXPEDITORIAE : kiadásról nyugtató. *Fog. HM. Negyed-kiadásról nyugtató. Fog. Nyugtatólevél. V-gyűjt. Georch. P-gyűjt. Menedéklevél. P-gyűjt.*

EXPEDITORIAE litterae : menedéklevél. *Helt.*

EXPEDITORIAE super quartalitii solutione : leánynegyed' kiadásáról szóló nyugtató. *Cur. Leánynegyed kifizetéséről nyugtató. Fog.*

EXPEDITURAE adjunctus : kiadó segéd. *HM.*

EXPEDITURAE officium : kiadó hivatal. *HM.*

EXPENDERE : meghányani vetni. *Puky.*

EXPENSA : költség. *Vajd.*

EXPENSÆ : költségek. *Cur. V-gyűjt. Czöv. Szlem. Kiadat, kiadás, költség. Fog.*

EXPENSÆ cusionis monetae : pénzverés' költségei. *Szlem.*

EXPENSÆ eventuales : eseti, történeli, történetbeli, történhető költségek. *Szlem.*

EXPENSÆ litis : perbeli költségek. *V-gyűjt. Szlem.* Perre tett költségek. *Georch. Czöv.* Per' költségei. *Szlem.* Perkölttség.

EXPENSÆ processuales : perköltségek. *Cur.* Perbeli költségek. *Márt. Puky.*

EXPENSARIUM : költség-jegyzék. *Cur. Puky. HM.*

EXPERIENTIA : tapasztalás. *Fog. Bar. vm.* Jártasság, tapasztaltság. *Bar. vm.* Tapasztalat. *Kun. Fog.*

EXPERIMENTUM : tapasztalat, tapasztalmány. *Fog. Bar. vm.* Kémlet, vizsga, vizsgálat. *Kun.*

EXPERTUS : tapasztalt, jártas. *Bar. vm.*

EXPILATIO : kirablás. *Cur. Puky. HM.* Kirabolás. *Puky.*

EXPIRATAE litterae : erejökvesztette levelek. *Sztrók.*

EXPLANATIO : fejtegetés. *Georch. Széch.* Magyarázat. *HM.*

EXPLICITATE : nyilván. *Cur. Puky. HM.* Kifejtetten. *Implicite* : Benn értve. *HM.*

EXPLICITUS : nyilvánvaló, nyilvánosságos. *Puky.* Kifejtett, kifejezett, nyilván levő. *Fog.*

EXPLORARE : kémlelni. *Fog.*

EXPLORATIO per artes magicas : gonosztevőnek bűbáj általi kikémlelése, felfedezése. *Szlem.*

EXPLORATOR : kém. *Fog. Puky.* Kémlelő. *Puky.* Szaguldó, kémelő. *Bar. vm.*

EXPONENS : előadó. *Puky.*

EXPONERE : előterjeszteni. *Fog.* Előadni, panaszlani, feladni. *Puky. HM.* Helyteleníteni, helytelennek találni. *HM.* Kiténni. *Fog.*

EXPORTATIO frugum : a' gabonának kivitele. *Puky.*

EXPORTATIO mercium : árukivitel. *Szlem.*

EXPOSITIO : előadás, kitétel.

Cur. Kun. Puky. Fog. Előadás, megvilágosítás. *Pauly.* Előterjesztés. *Fog. Kun.* Elbeszélés. *Kun.*

EXPOSITIO actionalis : kereseti előadás. *Cur.* Vádlevélnek előadása. *Márt. P-gyűjt.* Vádlevélbeli előadás. *Puky.* Fölperesi előterjesztés. *Fog.* Igaztételt kérő levélnek foglalatlja. *Szirm.* Keresetbeli előadás. *V-gyűjt.* Történet dolog' mivolta. *Georch.* Keresetlevél' előadása. *Czöv.* Kereseti levél' előadása. *Szlem.*

EXPOSITIO (facti, rei gestae, motivorum) : kitétel (tett dolgok', okok' előadása, felhordása). *Vált. Császár.*

EXPOSITIO infantis : csecsemő' kitétele. *Cur. Puky. P-gyűjt. HM.* Gyermekeknek veszedelmes kitétele, elhagyása. *Szirm.* Gyermekek' kitétele, elhagyása. *V-gyűjt.* Csecsemő' kitétel. *Szlem.*

EXPOSITIO mandati : parancsolatnak előadása. *Czöv. Szlem.*

EXPOSITIO simplex : pusztá előadás. *Puky.*

EXPRESSE : nyilván. *Cur. Puky. Fog. Pauly.* Világosan, egyáltalában, egyedül. *Puky. Cur. Pauly. Kun.* Magyarán. *Mest.* Szóval kifejezve. *Szlem.* Nyíltan. *Kun.*

EXPRESSIO (actus) : kifejezés. *Cur. Puky. Fog. HM.* Kifejezett (res). *Fog.* — simplex : pusztá —; falsa : hamis kifejezés. *Cur.*

EXPRESSUS : kirendelt. *Szirm. Puky.* Követ. *Márt.* Küldött. *Fog.* Nyilvános. *Fog. Stett.* Rendelt személy. *Puky.* Kitétt, kifejezett. *Cur.*

EXPROBRARE : szemérehányni. *Puky.*

EXPROBRATIO : szemérehányás. *HM. Cur.* Szidalom, háládatlan-
nak szidása. *Bar. vm. HM.* Korholás. *HM.*

EXPROMISSIO : vállalt adósság, adósság' átvétele. *Cur. HM. Fog.* Felváltás. *Puky. Pauly. Georch.* Tartozás' átvétele. *Puky. Szlem.* *Pauly.* Szavatosság, felvállalás.

Czöv. Kezesség. *Stett.* Készítési lekötelezés. *Vált.* Átvállalás. *Kun.* Fog.

EXPROMISSIONALES : átvállalvány. *Fog.*

EXPROMISSUM : átvállalat. *Kun.*

EXPROMISSOR : vállaló adós. *Cur.* Átvállaló. *Fog.* Felváltó. *Georch.* *HM.* Felvállaló. *Czöv.* Tartozást általvevő, 's felvállaló. *Szlem.* Kezes. *Stett.* *HM.*

EXPROPRIATIO : kisajátítás. *Törv.* *HM.* *Fog.*

EXPUGNATIO castri : vár-elfoglalás, vár' megvívása 's viadali bevétele. *Szlem.* Várbevétel. *Perg.*

EXPUNCTIO : kitörlés. *Cur.* *HM.*

EXPUNGERE : kitörülni. *Puky.* Kihúzni. *Fog.*

EXPURGARE se : magát megmenteni. *Kász.* Magát kimosni. *Sztrók.* Valami vádból magát tisztítani. *Párizp.*

EXSCINDERE : kimetszeni, kihatítani. *HM.* *Fog.*

EXSCISSA altissima signatura : a' legfelsőbb kézjegyzet kimetszetvén. *HM.*

EXSICCATIO stagnorum et aquarum : vizek és mocsárok kiszáritása. *HM.*

EXSPECTATIVA beneficüi (J. Can.) : kiüresülendő jótétménynek megígérése. *Czöv.* Egyházi haszonvételnek előre való elígérése. *Szlem.*

EXSPIRARE : elenyészni. *Cur.* *Puky.*

EXSPIRATIO literarum : a' levél' ereje' vesztése. *Cur.* A' levelek' szüntetése, semmivé mulása, elmulása. *Bar.* *vm.*

EXSPIRAVIT terminus : a' határnap elenyészett. *Puky.*

EXSTIRPARE : kiirtani. *Puky.* *Cur.* *Pauly.* *Irtani.* *Cur.*

EXSTIRPATIO : irtás, irtovány. *Pauly.* *Irtás.* *Georch.* *Szlem.* Kigyomlálás. *Szlem.*

EXSTIRPATURA : irtás. *Cur.* *Szirm.* *Mokr.* *Márt.* *Puky.* *Kölcs.* *Czöv.* *Bar.* *vm.* *HM.* *Irtovány.* *Szirm.* *Mokr.* *Veres.* *Márt.* *Párizp.*

Georch. *Szlem.* *Irtvány.* *Puky.* *Bar.* *vm.* *HM.* *Irtmány,* *irtomány.* *Fog.* *Kun.* *Irtásföld.* *Kun.* *Ortvány.* *HM.*

EXSTRUCTIO ecclesiac : egyház' felépítése. *Szlem.* Egyházépítés. *Perg.*

EXTABULARE : kitörülni. *Puky.* *Kitörlem.* *Fog.* *Márt.* *Kitörülni* az adósságot a' jegyzőkönyvből. *Pauly.* *Márt.* *Kijegyezni.* *Kun.* *Kitáblázni,* *kijegyezni.* *Fog.*

EXTABULARE debitum : kitörülni adósságot. *V-gyűjt.* *Czöv.* *Jegyzőkönyvből* kitörülni. *P-gyűjt.*

EXTABULATIO : kijegyzés. *Kun.* *Cur.* *Fog.* *Kilajstromozás.* *Bar.* *vm.* *Kitörlés.* *Szirm.* *Kitáblázás.* *Fog.* *Törv.* *HM.* *Kijegyzett.* *Kun.*

EXTEMPORE : rögtön. *Kun.* *Fog.* *HM.* *Hamarjában,* *hirtelen.* *Puky.* *Hevenyében.* *Kun.*

EXTEMPORISARE : rogtönözni. *Fog.*

EXTENDERE : kiterjeszteni. *Puky.* *Pauly.* *Kun.*

EXTENSIO : 1) terjedés, kiterjedés. *Cur.* *Puky.* *HM.* *Fog.* 2) kiterjesztés. *Cur.* *HM.* *Fog.* *Terjedék.* *Fog.* *Bar.* *vm.* *Terjedtség,* *terület.* *Kun.* *Fog.*

EXTENSORIA sententia : kiterjesztő ítélet. *Cur.* *Puky.*

EXTENDUM : bukásmutató, bukás' okainak kimutatása. *Fog.*

EXTERMINARE : kiüzni, kiesapni, számkivetni. *Puky.* *Pauly.* *Ki-küszöbölni,* *elüzni.* *Kun.*

EXTERNI : külföldiek. *Cur.*

EXTERNUS : külföldi. *HM.* *Idegen.* *RIV.*

EXTIRPATIUM : irtovány. *Helt.*

EXTORQUERE : kicsikarni. *Czöv.* *Kun.* *HM.* *Kizsarolni.* *Kun.*

EXTRACTIVE : kivonatképen. *Fog.* *HM.* *Kivonva,* *kivonásképen.* *Pauly.* *Puky.* *Kivonatilag.* *Fog.*

EXTRACTUS : kivonat. *Cur.* *Fog.* *Kun.* *Kölcs.* *HM.* *Foglalat.* *Cur.* *Puky.* *Summás foglalat.* *Szirm.* *Kivonás.* *Puky.* *Márt.* *Pauly.* *Ki-*

írás. *Puky*. Summás v. rövid. foglalat, v. summázat. *Pauly*. Tartalom. *Puky*. *Sztrak*.

EXTRACTUS libri mercantilis: kereskedő' könyvének kivonása. *Czöv*. Kereskedői jegyzőkönyv' v. lajstrom' kivonata. *Szlem*.

EXTRACTUS processus: pernek velős foglalatja. *Georch*. Pernek kihozatja. *Czöv*. Pörkivonat. *Szlem*.

EXTRACTUS protocolli: jegyzőkönyv' kivonata. *Szlem*. Jegyzőkönyv' kivonása. *Bar*. *vm*.

EXTRACTUS summarius: sommás v. összeséges kivonás. *Bar*. *vm*.

EXTRADARE: kiadni. *Bar*. *vm*.

EXTRADATA notarialis: jegyzői kiadás. *Cur*. *Puky*. Jegyzői kiadat. *Fog*. *HM*.

EXTRADATARE: kiadatni. *Bar*. *várm*.

EXTRADATUM: kiadta. *Szirm*. *Moln*. *Puky*. Kiadatott. *Puky*. *HM*.

EXTRA dominium: birtokon kívül. *Cur*. *Sztrak*. *HM*. *Fog*. *Fog*-ságból. *Fog*. Uraságon, v. jószágon kívül. *Helt*. Birodalmon kívül. *Veres*. Urodalmon kívül. *Vajda*.

EXTRADONATIONALE bonum: adományon kívül szerzett birtok, v. nem adományos, v. adománytalanos jószág. *Szlem*.

EXTRADONATIONALIS: adománykivüli. *Fog*. Adomány kívül való, v. adománytalanos. *Puky*. Nem-adományi. *Márt*.

EXTRAJUDICIALIS: törvény-székivüli. *Fog*.

EXTRANEI naturalisatio: meghonosodás. *HM*.

EXTRANEUS (a patria): idegen. *Cur*. *Puky*. *Márt*. *Párizp*. *V-gyűjt*. *P-gyűjt*. *Szlem*. *HM*. *Fog*. Idegen országbeli. *RW*. Külföldi. *Cur*. *Puky*. *Szirm*. *Márt*. *P-gyűjt*. *Czöv*. *Szlem*. *Bar*. *vm*. *Fog*. Jövevény. *Puky*. *Pauly*. Külvéri (a sangvine). *Fog*.

EXTRAORDINARIUS: rendkívüli. *Kun*. *Fog*. *HM*. Rendkívülvaló. *Puky*. Rendkívülies. *Kun*.

EXTRAORDINARIUS legatus: rendkívüli követ. *HM*.

EXTRASERIALIS: sorkivüli. *Cur*. *Fog*. *Perg*. *HM*. Soron kívül való. *Puky*. *Pauly*. *Bar*. *vm*. *Szirm*. *Márt*.

EXTRASERIALIS causa: sorugró ügy. *Pauly*. *Puky*.

EXTRASERIALIS causae revisio: a' pernek soron kívül vizsgálás alá vétele. *Cur*.

EXTRASERIALITAS: sorkivüliség. *Fog*. *Kun*. Sorugrás. *Puky*. *Pauly*. *V-gyűjt*. Soronkívülvalóság. *Czöv*. *Szlem*. Soratlanság. *Czöv*.

EXTRASERIALITER: soratlanúl. *Czöv*.

EXTRAVAGANS: kicsapongó, kirugó. *Puky*. *Pauly*.

EXTRAVAGANTES (J. Can.): egyházi törvénykönyvnek toldalékja. *P-gyűjt*.

EXTRAVAGANTIA: tulesapongás, tulság. *Fog*. Kicsapongás, kirugás. *Puky*.

EXTRAVILLANUM: külső birtok. *Cur*. *Puky*. *Márt*. *P-gyűjt*. *Szlem*. *Pauly*. *HM*. Külbirtok. *Fog*. Külső telek. *Puky*. *HM*. Házhely után való birtok, v. telek. *Márt*. *Pauly*. *Puky*. Telekhez tartozó külső birtok. *Szlem*.

EXTREMA necessitas: végszükség. *Cur*.

EXTREMUM: végszél v. végrész, szélsőség. *Fog*. Tulság. *Sztrak*. *Kun*. Végsőség, véglet. *Csapó*.

EXTRICARE se: megmenekedni. *Veres*.

EXTURBARE: kiforgatni, kivetni, kivetkőztetni. *Puky*. *Pauly*. *HM*. Kibolygatni. *Vajd*. Kizavarni. *HM*.

EXTURBATIO: kizavarás. *Cur*.

EXUL: számkivetett. *Cur*. *Puky*. *Pauly*. *Szirm*. *Moln*. *Párizp*. *Márt*. Hazájából kiüzött. *Márt*. Számúzott, bujdosó. *Kun*.

EXUL patriae: bujdosó. *Puky*. *Pauly*.

EXUNDATIO: kiáradás, kiöntés. *Puky*. Vizár. *HM*.

EXUNDATIO aquarum : vizár.
Törv. Árviz. Lex.

EXUSTIO cremati : pálinkafőzés.

Cur. Puky. HM. Szeszfőzés. HM.

EVANESCERE : eltűnni. *Cur.*

Puky.

F.

F v. f. 1) = finom, jóféle; FF. v. ff = igen finom; fff = fölötté finom. 2) = forint (— frt. ft.). *Fog.*

FABRICA : művesház. *Puky. P-gyűjt. Pauly. Műház. Puky. Pauly. Művészház. Puky. Műhely, művelelem. Bar. vm. Czöv. Gyár. Helm. Fog. Kun. Széch. gr. Vált. HM. Kolgyár, kézgyár. Fog.*

FABRICANS : gyártó. *Fog. Kun. HM. Művész. Bar. vm. Gyárnok. Perg. Széch. gr. Kun. Gyáros. Fog. Stett. Vált. Gyárműves. Kun.*

FABRICATION, Fabricatur : gyártás. *Fog.*

FABRICSPREIS : gyári ár. *Fog.*

FABRICATUM : csinálmány. *Puky. Fog. Lex. Pauly. Készítmény. Puky. V-gyűjt. Kun. Pauly. Mü. Puky. Lex. Pauly. Kézi mü. Bar. vm. Gyármü. Fog. Kun. HM. Alkotmány. Mest. Gyártmány. Kun. Fog.*

FACIENTES et consentientes parire reatu detinentur: a' gonosztevővel egyetértő azt érdemli, a' mit a' gonosztevő. *Puky.*

FACIES iudicii : törvény' színe. *Cur. Puky. Pauly. Fog. HM. Biróság színe. HM.*

FACIES loci : hely' színe. *Törv. Cur. Puky. Vajd. Pauly. HM. Fog. Jóság' színe. Georch. Helynek színe. Czöv. Hely' v. jóság' színe. Szlem.*

FACINOROSUS : gonosztévő. *Cur. HM.*

FACIT : összeség. *Puky. Pauly. Teszen. Fog. Bökkenő. Kun.*

FACTIO : pártoskodás. *Cur. HM. Szakadás. Cur. Kun. Bar. vm. Felekezetesség. Cur. Különtörekedés. Puky. Márt. P-gyűjt. Pauly. Pártosság. Puky. Márt. V-gyűjt. Pauly. Csempekedés. Puky. Márt. Pauly. Pártolkodás, hasonlás. Moln. Szakadozás. Párizp. Bar. vm. Zenebona. Párizp. Részreszakadás. Mokry. Párt. Fog. Lex. Kun.*

FACTIOSITAS : pártosság. *Fog. Kun. Zenebonáskodás, pártoskodás. Bar. vm. Szakaszzkodás. Kun.*

FACTIOSUS : pártoskodó. *Cur. Puky. Bar. vm. Különtörekedő, csempekedő. Puky. Lázzító, zenebonát szerző, észvesztő. Szirm. Pártos. Fog. Kun. Mokry. HM. Pártolkodó. Párizp. Moln. Háborgó, pártító. Márt. Zenebonáskodó. Bar. vm. Szakaszkodó. Kun.*

FACTI species : dolog' mivolta. *Pauly. V-gyűjt. Eset' mibenléte. Puky. Tett' leírása. Szlem. HM. Történet' leírása, tényvázolat. HM. Fog.*

FACTISCH : tettleges, tetteg. *Fog.*

FACTOR : segéd. *P-gyűjt. Factor. Czöv. Sáfár, ügyintéző. Kun. Ügyelő, ügyviselő, sáfár. Fog. Tényező.*

FACTOREY : sáfárság. *Kun. Ügyelőség, ügyelőház, tőzs, melly ügyelő által vitetik. Fog.*

FAC totum : mindenés. *Puky. Márt. Kun. Minden mindenben. Márt.*

FACTUM : cselekedet, tett. *Cur. HM. 1) lettdolog, tény, tett; 2) önhatalom. Fog. HM. Tétemény.*

Mest. Georch. Tett. Szlem. Kun. Fog. Tény. HM. Quaestio facti: tettebeli kérdés. *Fog. Ipso facto:* legott, legottan. *Fog. Legottan,* azonnal. *HM.*

FACTURA, fattura: áruszámla. *Fog.*

FACTURBUCH: áruszámla könyv. *Fog.*

FACULTAS: 1) hatalom, szabadság. *Cur. Puky. Pauly.* 2) érték, vagyon. *Cur. Kun. V-gyüjt. Puky. Szlem. HM. Fog.* 3) tehetség. *Kun. Fog. Puky. Mest. Szlem. Pauly.* 4) (tudós) kar. *Fog. Puky. Pauly. Tehetség. Kun. Georch. Szakina. Kun.*

FACULTAS imaginandi: képző-tehetség. *Puky. Képzeld - tehetség. Pauly.*

FACULTAS juridica: törvényes kar. *Cur. Jogtani kör, törvénytudományi osztály. Csapó. Jogtudományi kar. HM.*

FACULTAS medica. orvosi kar. *Cur. HM.*

FACULTAS moralis: erkölcsi érték. *HM.*

FACULTAS naturalis: természeti tehetség. *HM.*

FACULTAS philosophica: bölcselkedési kar. *Cur. HM.*

FACULTAS physica et moralis: természeti és erkölcsi tehetség. *Czöv. Test-erő szerinti és erkölcsi tehetség. Ujfal. Természeti v. testi és törvényes tehetség. Szlem.*

FACULTAS sentiendi: érzőtehetség. *Pauly. Puky.*

FACULTAS theologica: hittudomány' osztálya. *Cur. Hittani kar. Csapó. Hittudományi kar. HM.*

FACULTATES communes: közös érték. *Szlem.*

FACULTATES nationales; nemzet' értéke v. vagyona, nemzeti érték v. vagyon. *Szlem.*

FACULTATES nutrientes: élet-táplálásra szolgáló v. élettápláló érték. *Szlem.*

FACULTATES producentes: tenyészítésre és természetére szolgáló

érték, vagyontenyésztő érték. *Szlem.*

FACULTATES propriae: külön érték. *Szlem.*

FACULTATIBUS lapsus: érték-fogyott. *Cur. HM. Értékbukott. Sztrok.*

FAEHIGKEIT: képesség. *Stett. l. Capacitas.*

FAETIFICATIO: tenyésztetés. *Puky.*

FAHRZEUG: uszómű, hajó. *Fog. FÄHRE: komp. *Fog.**

FÄLLIG: lejárt; wann ist der Wechsel fällig? mikor jár le a' váltó. *Fog.*

FÄLLIGKEIT: lejárat, lejárat idő. *Fog.*

FALCASTRUM: kaszáló. *Cur. HM. Kaszavágó. Perg. Kaszavágot, kaszavágotnyi. Kun.*

FALCASTRUM unum: egy ember-vágó. *Cur. Puky. Egy kaszás. Puky. Egy kaszavágó. Fog.*

FALCIDIA: lebuzás, veszteség. *Cur. Puky. Márt. P-gyüjt. Pauly. HM. Levonás. Bar. vm. Levonal, veszteség. Fog. Kun. Heán. Kölcs. Csorba. HM. l. Abzug.*

FALCONARIUS: madarász, sólyomárus. *Szlem.*

FALCULAE pedis (in Arm.): marok. *HM.*

FALLACIA: csalárdelek. *Kun.*

FALLIBILITAS: csalhatóság. *Puky. Pauly.*

FALLIMENT, Fallissement: bukás, tönk. *Fog. Vált. l. Crida, v. Fallimentum.*

FALLIMENTARIUS: megbukott. *Cur. Stett. Kun. Puky. Bukott. Fog. Bukást szenvedő. Puky. Vagyonafogyott. Kun. l. Cridatarius.*

FALLIMENTUM: bukás. *Cur. Puky. Fog. V-gyüjt. Pauly. Elszegényedés, szegénységre jutás. Szirm. Megbukás. Georch. Szlem. Vagyonfogyottság. Kun. Értékbukás. Széch. Tönk. Fog. l. Crida.*

FALLIMENTUM fraudulentum: csalárd bukás. *Cur. Álnok megbu-*

kás. *Szlem. HM.* Csalárd, színlett bukás. *HM.*

FALLIMENTUM speciosum: színlett bukás. *Cur.* Tettetett megbukás. *Puky. Pauly.*

FALLIREN: megbukni. *Fog.*

FALLIRT, fallit: bukott, tönkretjuttott. *Fog.*

FALSA delatio: hamis vádolás. *Cur. Puky.* Álnok vád. *Szirm.*

FALSA expositio: hamis előadás. *Cur. Puky.*

FALSA fides: hamis hit. *Veres.*

FALSA moneta: álpénz. *Veres.* 1. Moneta.

FALSA via: álút. *Sztrók.*

FALSAE literae: ál v. hamis levél. *Szirm. Puky. Pauly.*

FALSARIUS: hamisító. *Cur. Puky. Bar. várm. Fog. HM.* Ál- v. hamis levél-költő, v. koholó. *Szirm. Pauly.* Valamit meghamisító. *Márt.* Levélhamisító. *Moln.* Meghamisító. *Pauly.* Álnok. *Puky. Kölc.* Álnok mester. *Puky. Pauly.* Vesztegető, hamis költő. *Bar. vm.* Hamiskodó, rontó. *Puky.*

FALSARIUS literarum: hamislevél csináló. *V-gyűjt.* Állelél-költő. *P-gyűjt.* Hamis-levél-koholó. *Georch.* Levélhamisító *Szlem.* Levélkoholó. *HM.*

FALSARIUS monetae cisor: hamispénzverő. *Cur. Puky.* Álpénzverő. *P-gyűjt.* Pénzhamisító. *Cur. Szlem.* Hamispénzcsináló. *Puky.*

FALSARIUS ponderum: mértékhamisító. *Cur. Puky. P-gyűjt. Szlem.*

FALSARUM literarum confector: levélkoholó, hamisító. *Cur.* Hamis levél csináló v. koholó. *Puky.* Hamis levél készítő. *Vajd.*

FALSI crimen: hamisság' vétke. *Cur. V-gyűjt. Pauly. HM.* Csalárdság, család, hamisság, álnokság' büne. *Mest.* Hamisítás' gonoszlette. *Szlem.* Hamislelkűség. *Fog. 1. Crimen.*

FALSIFICARE: meghamisítani. *Vajd.*

FALSIFICATAE cambiales: hami-

sított, meghamisított váltó; ver-fälschter Wechsel. *Vált. Császár.*

FALSIFICATIO: meghamisítás. *Cur. Puky. Pauly. Márt.* Elrontás. *Márt.*

FALSIFICATIO documentorum: leveleknek meghamisítások. *Czöv. Oklevélhamisítás. Szlem.*

FASSIFICATOR literarum: ludas. *Kun.* Levélhamisító, állelél-koholó. *Perg. 1.* Falsarius literarum.

FALSUM: hamisság, hamis lelkűség. *Cur. Ál, álnok, hamis. Puky. Pauly.*

FALSUM testimonium: hamis tanúbizonyság. *Puky.*

FALSUS: ál, hamis. *Fog.*

FALSUS testis: hitetlen, hamis tanú. *Szirm.*

FALX: sarló. *Puky. Pauly. Helt.*

FAMA: hír. *Cur. Puky. Pauly. Fog. Georch. Czöv. Kun.* Közhír. *Szlem.* Nesz, egyeshír. *Fog.*

FAMA communis: közhír. *Cur. HM.*

FAMA quod refert, non semper verum: nem mind igaz, a' mit a' közhír hoz. *Puky.*

FAMA volat, proba probraque divulgat: repül a' hír jót 's gonoszt elterjesztvén. *Puky.* Szárnyal a' hír, jót és gonoszt terjesztve magával. *Kun.*

FAMILIA: 1) nemzetség. *Cur. Puky. Szirm. Pauly. Fog. Kun. HM.* Nemzetségi ág. *Horv. Perg.*

2) háznép. *Cur. Puky. Kun. Fog.* Nem, nemzet, cseléd. *Szirm. Cseléd. Moln.* Család. *Moln. Kun. HM. Stett.* Házi cseléd. *Bar. vm.*

3) cselédség. *Fog.*

FAMILIALIS: nemzetségi, családi. *Fog.*

FAMILIAE comitum fiscalis: grófi nemzetség' ügyvédje. *Puky.*

FAMILIAE stirpes, rami: nemzetség' ágai. *Cur. Puky. Pauly.*

FAMILIARES: szolgák, udvari szolgák. *Horv. Perg. Háznép. Perg.*

FAMILIARIS: cseléd. *Fog.*

FAMILIARIS aulae regiae: királyi udvarnok. *HM.*

FAMOSUS: blres. *Puky. Szirm. Kun. Márt.* Nevezetes, kikiáltott. *Puky.* Gyalázatos. *Szirm. Márt.* Rosz hírű. *Márt.* Híresztelt. *Kun.*

FAMOSUS libellus: becstelendő irás. *Cur. Szlem.* Beesületsértégető irás. *Szlem.* Gyalázó irás. *Puky. P-gyűjt.* Híresztelő irat, gúnylevél. *Kun.*

FAMULITII ordo: eselédrend. *HM.*

FANATICUS: vakbuzgó. *Szirm. Bar. em.* Hitábrándos, rajoskodó. *Kun.*

FANATISMUS: vakbuzgóság. *Bar. em.* Hitábránd, rajoskodás, valástdüh. *Kun.*

FARRAGO: elegység, zavartság, sokaság. *Bar. em.*

FAS: méltó, szabad, illő. *Bar. v. em.*

FASCIA (in Arm.): pólya. *HM.*

FASCICULARE: esomózni. *HM.*

FASCICULUS: esomócska, kisesomó. *Puky. Csomó. HM. Fog.*

FASCIS: esomó, nyaláb. *Puky.*

FASSI, et nefassi dies: szabad, és nem szabad napok. *Kász.*

FASSIO: vallás. *Cur. Szirm. Márt. Pártzp. V-gyűjt. P-gyűjt. Czöv. Szlem. Kun. Pauly.* Bevallás. *Cur. Puky. Márt. Kölcs. Perg. Pauly. V-gyűjt. P-gyűjt. Lex. HM. Fog.* Felvállás. *Puky. Szirm. Márt. Nán.* Öröklevél. *Márt. Pauly. P-gyűjt.* Örökvallás. *Pauly.* 1) vallomás. *Fog. Puky. Vált. Kun.* 2) vallomány. *Fog. Kun.* Vallástétel. *Georch. Vajd. RW.* Átvállás. *Fog. HM.*

FASSIO benevola: szabad vallás. *Cur. I. Benevola fassio.*

FASSIO benevola ex praedicio: ősi jus sérelemből —. *Cur.* Sérelemből —. *Szirm.*

FASSIO fraudulenta: csalárd —. *Cur. Szirm. Puky. Pauly.*

FASSIO irrationalabilis: oknélküli —. *Cur.* Helytelen, ok nélkül való —. *Puky.* Okellenes, alaptalan —. *Fog.*

FASSIO irrevocabilis: visszavonhatatlan —. *Cur.*

FASSIO mutua: viszonyos, kölcsönös —. *Cur. HM.* Viszonyos —. *Szirm. Puky. Pauly.* Viszontagoz —. *Puky. Pauly.*

FASSIO necessaria: szükséges —. *Cur. Fog.* Kénytelen, elkerülhetetlen, szükségszülte vallás. *Puky. Pauly.* Kénytelenségből —. *Szirm.* Szükségbeli —. *Fog.*

FASSIO prennalis: örök —. *Cur. Fog. Márt. Georch. Czöv. Szlem.* Örökös —. *Szirm. Márt. Puky. Pauly. V-gyűjt. P-gyűjt.* Örök felvállás. *Tud. Gy.* Örök vallástétel. *Vajd.*

FASSIO perennalis necessaria: kénytelenségből örökös bevállás. *V-gyűjt.* Kénytelen felvállás. *P-gyűjt.* Elkerülhetetlen örök —. *Georch. HM.* Képtelen örök —. *Czöv.* Szükségszülte örök —. *Szlem.*

FASSIO pignoratitia: zálogos bevállás. *Cur. Puky. HM.* Zálogvallás. *Szlem.* Zálog. *Szirm.*

FASSIO praedicio: sérelmes bevállás. *Cur. HM.*

FASSIO rationalabilis: helyes okból való örök —. *V-gyűjt. HM.* Helyes v. helyes okon lett felvállás. *P-gyűjt.* Helyes örök —. *Georch. Czöv.* Hasznos, vagy alapos okon épülő örökvallás. *Szlem.* Okon épült alapos —. *Cur.* Helyes okból —. *Szirm.* Helyes —. *Puky.* Okszeres, okbeli okszerű —. *Fog.*

FASSIO rescindibilis: elbontható —. *Cur. Szirm. Pauly.*

FASSIO revocabilis: visszahúzható, megmásolható —. *Cur. Puky. Szirm. Pauly.* Másolható —. *Pauly.*

FASSIO simplex: szükségtelen —. *Cur. Puky. Pauly.* Sérelmes, oknélkül való —. *Pauly.* Oknélküli, egyszerű —. *Fog.* Sérelmes örök —. *Georch.* Szükségtelen örök —. *Czöv. HM.* Alaptalan örökvallás. *Szlem.*

FASSIO sub privatis sigillis: tulajdon pecsét alatti —. *Cur. HM.* Magányos pecsét alatti való —. *Puky. Pauly.*

FASSIONIS invalidatio: örök eladás' felbontása. *Cur. HM.* elros-

tása. *Szirm.* — érvénytelenítése. *HM.* — *Ex praejudicio*: ősi jus sérelemből. *Fog.* — *Ex neglecta praemonitione*: elmulasztott megkínálásból. *Fog. Cur.*

FASSIONIS irrationabilitas: bevallás' alaptalansága. *Cur.*

FASSIONIS rationabilitas: bevallás' alaposága. *Cur.* Bevallás' helyes volta. *Szirm.* — helyessége, helyes oksága. *Pauly.* Örök eladás' alaposága. *HM.*

FASSIONALES literae: bevalló levél. *Cur. Puky. V-gyűjt. Kun. Fog.* Örök v. valláslevél. *Múrt. P-gyűjt. Fog.* Felvalló-levél. *Puky. V-gyűjt.* Vallástétel-levél. *Georch.* Örök-valló levél, örök általszállító ünnepi oklevél. *Szlem.* Vallomány-levél. *Fog.* Átvalló levél. *Fog.*

FASSIONARIA pars: vallományos fél. *Fog.*

FASSIONARIUS: bevallató. *Cur. HM.* Vallományos. *Fog. Szirm. Kun.* Vevőfél. *Múrt. Puky. P-gyűjt. Pauly.* Bevallatófél. *Puky.* Örökvevő fél. *Szlem.* Örökvevő. *Kölcs.* Bevallásos. *Perg.* Örökval-lisos. *Czöv.* Felvallásos. *V-gyűjt.* Vallatófél. *Pauly.* Örökön vásárló. *Puky.* Örök áron vásárló. *F. P.*

FASSIONUM authenticae minutae: a' hiteles bevallás-tételű leveleknek jegyzései, hiteles bevallásu levelek' pontjai. *Puky.*

FASTUOSUS: felfuvalkodott. *Bar. várm.*

FASTUS: felfuvalkodás, gőg. *Bar. vm.*

FATALES dies: megválasztó, kiszabott napok. *Cur. HM.* Szerencsétlen napok. *Puky.* Veszedelemes napok. *Fog.* Vég v. veszélyes napok. *Bar. vm. Fog. I. Dies.*

FATALIS: szerencsétlen, veszedelemes. *Puky.* Veszélyes, veszedelemes. *Fog.* Vészes, veszélyes. *Kun.*

FATALITAS: baleset, szerencsétlen eset. *Cur.* Szerencsétlenség. *Puky.* Veszesség, veszélyes-

ség. *Kun.* Balság, sorsveszély, baleset. *Fog.*

FATENS: valló. *Cur. Fog. P-gyűjt.* Bevalló. *Perg. Cur. V-gyűjt. Fog.* Felvalló. *Szirm. Puky. V-gyűjt. Georch.* Vallományos, felvallásos fél, vallás-tevő. *Puky.* Eladó. *P-gyűjt. Czöv.* Átvalló. *Fog.* Örökvalló. *Czöv. Szlem.* Örökadó. *Kölcs.*

FATENS pars: vallófél. *Fog.*

FATERI: örök áron, örökösen eladni. *Pauly.*

FATI necessitas: elkerülhetetlenség, v. a' sors' szövényc. *Puky. Pauly.* A' végzés' törvénye. *Pauly.*

FATIGANS: fárasztó. *Puky. Pauly.*

FATIGIA: fáradtság. *Cur.*

FATTURA, l. factura.

FATUM: 1) végzet; 2) balsors, balság. *Fog.* Vakeset, vakerő. *Bar. vm.* Baleset, balság, veszély. *Kun. Fog.*

FAUSTPFAND: ingózálog. *Fog.*

FAUTOR: orgazda. *Cur. Szirm. Törv. Kölcs. HM.* Jóakaró v. kedvező. *Puky.* Pártfogó. *Fog.*

FAUTOR furum: orgazda. *Fog.*

FAUTORATUS: orgazdaság. *Cur.*

FAUTORATUS delictum: orgazdaság. *V-gyűjt.* Gonosztettpártolás. *Szlem.*

FAVEUR: jókelet; en faveur: részére, javára (valakinek). *Fog.*

FAVOR: kedvezés. *Cur. Puky. Fog. Kun.* Kedv. *HM.* Jóakarát. *P.* Kedvezmény. *Törr.*

FAVOR judicis: bírói kedvezés. *Puky.*

FAVOR legis: törvénynek kedvezése. *V-gyűjt.* Törvénykedvezés. *Szlem. Puky.*

FAVOR necessitatis: szükségbeli kedvezés. *Puky. V-gyűjt.* Szükség' kedvezése, méltatása, v. tekintetbe vétele. *Szlem.* Szükség' kedvezősége. *Ujfal.*

FAVORABILIS: kedvező. *Fog. Kun.* Nyájás. *Styl. cano.* Disfavorabilis: terhes. *Cur.*

FAVORABILIS resolutio : kedvező válasz. *Fog.*

FAVORABILIS sententia : kedvező ítélet. *Cur. Puky. Fog. Pauly.*

V-gyűjt. Szlem.

FAVOREM aucupari : kedvét keresni. *Bar. vm.*

FAVOREM captare : kedvét keresni. *Puky. Pauly.*

FAVORES ampliandi, odia restringenda : a' kedvezést bővíteni, a' gyűlölséget mérsékelni kell. *Bar. vm.*

FAVORIBUS commendare : jóvöltába, szivességébe ajánlani. *Puky. Pauly. HM.* Jóakarátjába ajánlani. *Pauly.* Kegyeibe, jóakarátába, ajánlani. *HM.*

FC. == frank. *Fog.*

FEBRUARIUS : böjtelőhó. *HM.* Másodhó. *Fog.*

FEIERN : vesztegelni. *Fog.*

FEILSCHAFT : kelme, eladó áru. *Fog.*

FELONIA (J. Feud.) : hivatlenség. *Perg.* Bérföldi vétség. *Kun.*

FENERATIO : haszonkeresés. *Kézir.* Uzsoráskodás. *Perg.*

FENERATOR : 1) uzsorás. *Helt. Cur. Puky. Fog. Kölc.* 2) hitclező. *Fog.* Zálogot meg nem eresztő. *Helt.* Uzsoráskodó. *Czöv.* Pénzfukar. *Széch. gr.*

FENUS : 1) uzsora. *Cur. Puky. Kölc.* *V-gyűjt. Georch. Czöv. Fog.* 2) kamat. *Cur. Fog. Interes. Czöv. l. Interasurium.*

FERIAE, Ferien : szünidő. *Cur. HM.* Szünetnapok. *Puky. Szirm. P-gyűjt. Czöv. Pauly.* Szünetnapok. *Puky. V-gyűjt. Georch. Fog. Márt. Pauly. Kun.* Szüneti napok. *Szirm.* Szünet. *Szirm. Fog.* Innep, ünnep, innepnap, nyugvónap. *Márt.* Törvénykezéstől üres napok. *Párizp.* Törvényszéki szünetnapok, törvényszünetnapok, v. napjai. *Szlem. Köznep. Kézir.*

FERIAE bacchanales : utolsóarsangi, v. farsang-háromnap — *Puky.*

FERIAE divinae et humanae : isteni és emberi szünetnapok. *Szlem.*

FERIAE extraordinariae : rendkívül való szünetnapok. *Czöv. Puky.* Rendkívüli törvényszünetnapok. *Szlem.*

FERIAE messoriales : aratási — *Puky.*

FERIAE ordinariae : rendszertelős szünetnapok. *Czöv.* Rendszeres törvényszünetnapok. *Szlem.*

FERIAE trium majorum festorum : három főünnepi, vagy sátoros ünnepi — *Puky.*

FERIAE vindemiales : szüreti törvényszünet. *Puky.*

FERIATUS dies : köznap, dologtevő nap; Werktag. *Vált.* Mivelő nap.

FERIRE : sujtani. *Fog.*

FERRAMENTA : vas. *Cur.*

FERTON : marka v. gyíra' negyedele. *Szlem.*

FERVIDUS : heves, buzgó. *Fog.*

FERVOR : hev, buzgalom. *Fog.*

FESTIFRAGIUM : ünneptörés v. szegés. *Cur. Márt. Puky. Pauly.* Ünneptörés v. rontás. *Fog.*

FESTIFRAGUS : ünneptörő vagy szegő. *Cur. Innep-törő. Puky.*

FESTIVITAS : udvariság. *Ujjfal.* Udvariasság, ünnepély. *HM.*

FESTUM : ünnep. *Fog. Szirm. Puky. Innep. Márt. Helt. Idnep. Veres.*

FESTUM chori : karünnep. *Puky.*

FESTUM fori : sátorosünnep. *Fog. Puky.*

FETIFICATIO ferarum : vadak' nőszése. *Czöv.* Vadak' fajzása. *Szlem.*

FETISMUS : bálványimádás. *Puky. Pauly.*

FETURA : ellés. *Ujjfal.*

FEUDALIS : bérföldi. *Kun.*

FEUDATARIUS : függő vagyonos, v. birtokos. *Bar. vm.* Bérfoldes, bérföld-birtokos. *Kun.*

FEUDI dominus : birtokadó. *Tud. gyűjt.*

FEUDUM : bérföld. *Kun. Fog. Hübé. Stett. Perg. HM. Fog.* Hűséges szolgálat' fejében adatott föld. *Puky. Pauly. Szirm.* Függedelemből v. szolgálatbeli köte-

lességből adott jószág, bértelelem. *Puky. Pauly.* Örökös v. örökbe adott jutalom, v. fejedelemtől nyert jószág. *Márt.* Hivszolgálati birtok. *Szlem.* Örökbe adott jószág. *Moln. Párizp.* Független vagyon v. birtok. *Bar. vm.* Szolgálati kötelességgel, v. függelmességgel adatott jószág. *P-gyűjt.* Hűség-szerzés. *Ujfal.* Szalagos jószág. *Helt.*

FEUDUM advocatiae : ügyvédi hűbér. *Stett. Perg.*

FEUDUM aperturae : befogadó hűbér. *Perg.*

FEUDUM francum : szabad hűbér. *Perg.*

FEUDUM guardae : gondviselő hűbér. *Perg.*

FEUDUM habitationis : lakhatási hűbér. *Perg.*

FEUDUM haereditarium : örökös hűbér. *Perg.*

FEUDUM laudemale et quaternatum : vendéglő v. tisztelkedő hűbér. *Perg.*

FEUDUM soldatae : fizetésbeli hűbér. *Perg.*

FEUER-ABGANG : olvasztóke-mencze' vesztesége. *Czöv.*

FIBULARIUS : bogláros, boglár-gyártó, köszöntős, csatgyártó. *Puky. Pauly.*

FICTIO : tettetés, költés, szín-lés. *Bar. vm.* Költemény. *Kun.*

FICTIO juris : törvényes felte-vés. *Cur. HM.* Törvényképzés. *Márt. Puky. Pauly. P-gyűjt. Czöv.* Törvényköltés. *Fog. Szlem.* Törvényi költés v. jusköltés. *Szlem.* Jusképzés. *Czöv.* Jogképzés. *Fog.* Jogképzés. *HM.*

FIDEDIGNUS : hitelt érdemlő, hiteles. *Fog.*

FIDEDIGNI : meghitt emberek, hiteles emberek. *RW.*

FIDEDIGNITAS : hitelesség. *Lex. Czöv. Szlem. HM.* Hiteles hely v. személy. *Szlem.*

FIDEFRAGIUM : hitszegés. *Feres.*

FIDEFRAGUS : hitszegő. *Cur. Fog.*

Bar. vm. HM. Hitetlen. *Bar. vm. Helt.* Hiteszegett, ludas. *Helt.*

FIDEI commissarius : hitrebi-za-tos. *Czöv.* Hitbizományos. *Kun.*

FIDEI commissum : hitrebizott jószág. *Márt. Puky. Kun. V-gyűjt. Czöv.* Hitrebizomány. *Puky. Pauly. Georch.* Örök hagyomány. *Puky. Pauly. Georch.* Hitre - bizatott. *Pauly. P-gyűjt.* Hitrebizott v. bizottság. *Czöv.* Hitbizomány. *Fog. Kun.* Oltalom alá bizatott v. elidegeníthetlen jószág. *Szirm.* Hitbizomány. *HM.*

FIDEI committens : hitrebizó. *Szlem. V-gyűjt.* Hitbizomány ala-pító. *Kun.*

FIDEI publicae, privatae com-missum : köz, különös oltalom alá bizatott. *Szirm.*

FIDEJUSSIO : kezesség. *Helt. Cur. Puky. Szirm. Márk. Moln. Párizp. Kölc. Perg. V-gyűjt. Kun. P-gyűjt. Georch. Czöv. Ujfal. Szlem. HM.* Jótállás. *Márt. Fog. Stett. Kun. Dien. I. Aval.*

FIDEJUSSIONALES : kezeslevél. *Cur. Márk. Pauly. Puky.* Jótáll-vány, jótálló-levél. *Fog.*

FIDEJUSSOR : kezes. *Cur. Perg. Köri. V-gyűjt. P-gyűjt. Lex. Czöv. Szlem. Szirm. Moln. Párizp. Puky.* Jótálló. *Fog. Stett. I. Aval.*

FIDEJUSSORIAE litterae : jótáll-vány. *Stett.*

FIDELITAS : hűség. *Cur. Puky. Vajd.* Hűség. *Puky. Pauly. Helt.*

FIDELES manus : hűséges, biz-tos kezek. *Cur.*

FIDELES nobis dilecti : kedvelt hűveink. *HM.*

FIDELIS : hűséges. *Cur. Puky.* Hű, hív. *Fog. HM.* Hűséges, hű-ségtartó. *Puky.*

FIDELITAS : hűség. *HM.*

FIDELITAS vestra : hűséged. *HM.*
FIDELITATIS juramentum : hű-ségbeli esküvés. *Cur.*

FIDEM facere vel habere alicui : megemberelni valakit, hitelezni, hitelbeadni valakinek. *Fog.*

FIDES : 1) hit. *Helt. Cur. Puky.*

Fog. Kölcs. Pauly. 2) hitel. *Cur. Puky. Pauly.*

FIDES bona : jólelkűség. *Cur. V-gyűjt. P-gyűjt. Czöv. Puky. Szirm. Fog. Pauly. HM.* Igaz lélek. *Lex.* Jólelkűsméret. *Szlem.*

FIDES conjugalis : házastársi hívség. *Czöv.*

FIDES instrumentorum : oklevélek' hitele. *Cur. Sztrok.* Levélnek v. bizonyásgnak hitele. *Szirm.*

FIDES mala : rosszlelkűség. *Cur. Szirm. V-gyűjt. P-gyűjt. Czöv. Puky. Pauly.* Hamislelkűség. *Pauly.* Roszlelek. *Mest.* Rosz lelkűsméret. *Szlem.*

FIDES privata : magányos hitel. *Szlem. V-gyűjt. Magányos hazapolgár' hitele. Szlem.*

FIDES publica : közhitel. *Cur. Szlem. Puky. HM.* Közönséges hitel. *V-gyűjt.* Polgári társaság' hitele. *Szlem.*

FIDUCIA : bizalom. *Stett. HM.*

FIDUCIARIA domus : zálogház. *Cur. Puky. Pauly. Fog. HM.* 1. Donus fiduciaria.

FIDUCIARIUS haeres : hitrebitottnak örökös. *Czöv.* Bizodalomra méltatott örökös. *Szlem.*

FIERA : vásár. *Fog.*

FIERANT : vásáros. *Fog.*

FIGULUS : fazekas , gerenesér , agyagműves. *Puky. Pauly.*

FIGURA : alak , idom. *Fog. Kép. Fog. Külök. Bar. vm.*

FIGURA iudicii : törvény' szinc. *Cur. Puky. Pauly. Fog. P-gyűjt. HM.* Törvénytészék' szinc. *Szlem.* 1. Facies iudicii.

FILA alba : fehér fonal. *HM.*

FILA sericea : selyem fonal. *HM.*

FILATURA : szövőműhely v. ház. *Puky.*

FILIA : embernek édes leánya. *RW.*

FILIAL-HANDLUNG : fióktözs , fiókkereskedés. *Fog.*

FILIALIS cassa : fiókpénztár. *Bar. várm.*

FILIUS familias : házfia. *Ujfal. Családfi. Fog.*

FILTRATIO : szűrés , átszűrés. *Puky. Pauly.* Átszűremlés. *Csapó.*

FILUM fluminis : vízfonala. *HM.*
FILUM successionis : örökösödés' fonala. *Czöv.* Örökösülés' lánca. *Szlem.*

FIMBRIARUM quaestores : pászománt kereskedők , v. csipkések. *Bar. vm.*

FINALIS : vég , végső. *Cur. Fog. HM.*

FINALIS decisio : végelhatározás. *HM.*

FINALIS militum dimissio : katonák' végelbocsátása. *HM.*

FINALITER : végképen. *Bar. vm.*

FINANCIA : közjövedelem , pénzbeli érték. *Puky. Pauly.* Ország-gazdáltnokság. *Bar. vm.* Országlószéki v. közkincstári gazdálkodás , közjövedelem igazgatás , közkincstári gazdálkodás' tudománya. *Szlem.* Pénzügy , pénzállapot. *Fog. Kun.* Kincstárlat. *HM.*

FINANCIA generalis : közkincstári gazdálkodás , v. közjövedelem igazgatás' általános tudománya. *Szl.*

FINANCIA specialis : egyes nemzet' közkincstári gazdálkodásának tudománya. *Szlem.*

FINANCIALIS : közjövedelembeli. *Puky. Pénzügyi. Csapó.*

FINANCIALIS minister : országi gazdáltnok. *Bar. vm.* Pénzhajtár. *Kun.*

FINANCIARUM minister : kincstárlati főkormánytanácsos. *HM.*

FINANZWACHE : kincstárlati őrség. *HM.*

FINGIRE : költeni , képzelni. *Fog.*

FINIS : végezel ; Endzweck. *Stett.* Vég , határ , cél. *Fog.*

FIRMA : firma. *Cur.* Kereskedői alulírás , czimerlet. *Puky. Pauly.* Jelnév. *Stett. Kun.* Czim , czimzet. *Vált.* Aláírási czim. *Fog. HM.*

FIRMA - FÜHRER : czimvezető. *Vált. Fog. HM.*

FIRMAMENTUM : gyámolítás. *Puky.*

FIRMAPROTOCOLL : aláírási czimkönyv ; protocollum firmarum. *Vált. Czimkönyv. Fog.*

FIRMARE: erősíteni. *Cur. Bar. vm. HM.* Erős lábra tenni. *Bar. várm.*

FIRMIREN: czímet aláírni. *Fog.*

FIRMITAS juris: jus' ingadozatlansága. *Szlem.*

FIRMITER: erősen, szorosán, érvényesen. *Fog.*

FIRMUS: erős, érvényes. *Fog.*

FISCALATUS: ügyészet, ügynökség, ügyészi hivatal. *Fog. Kun.*

FISCALIA bona: ügyészi, ügynöki, uravesztett javak. *Fog.*

FISCALIS: ügyész. *Cur. Fog.* Rendszerinti ügyvéd. *Kölcs. HM.* Igtató, igellő, igvédlő. *Bar. vm.* Ügyviselő, ügytartó, ügyvéd. *Márt. Tisztügyész. Kun. Ügynök. Fog. Ügyészi, ügynöki (adj.). Fog.*

FISCALIS cameralis: kamarai ügyvéd. *HM.*

FISCALIS coronae: koronának fiscalisa. *Czöv. Sz.-korona' hivatalbeli ügyvédője. Szlem.*

FISCALIS dominialis: uradalmi tiszti ügyvéd. *HM. Szlem.* Uradalmi ügyvéd. *Perg.* Uradalmi ügyész. *Fog.* Uraság' fiskusa. *Szirm.*

FISCALIS directoralis: kir. ügyigazgatósági ügyvéd. *HM.*

FISCALIS magistratualis: tiszti ügyész. *Cur. Puky. Pauly. Fog.* Vármegye' fiskusa. *Szirm.* Tiszti ügyvéd. *Puky. HM.* Közügyész. *Puky. Pauly. Georch.* Tiszti ügyviselő. *V-gyűjt.* Hivatalbeli közügyvéd. *Szlem.* Tiszti igtató. *Bar. várm.*

FISCALIS procurator: uradalombeli ügyész. *Georch.* Hivatalbeli ügyvéd. *Szlem.* Igtató ügyész. *Bar. vm.*

FISCALIS regius: királyi fiskus. *Cur. V-gyűjt. P-gyűjt. Czöv. Szlem.* Királyi ügyész. *Georch. Fog.* Királyi ügyviselő. *Puky. Főügyész. Pauly.* Királyi ügynök. *Fog.*

FISCALITAS: fiskálisság. *Cur.* Uravesztett jószág. *Puky. Pauly. Márt. P-gyűjt.* Fiskusság. *V-gyűjt.* Fiscalitás. *Czöv.* Koronára szállott jószágok. *Szlem.* Uratlan jószág.

Márt. Ügyészi (kir.) jószág; ügyészi örökösülés; háramlati jószág. *Kun.* 1) királyi öröklés (actus); 2) kir. örökség, kir. szállomány. (res). *Fog. HM.*

FISCI regii advocatus: kir. fiskusi v. kincsletli ügyész. *HM.*

FISCUS: fiskus. *Cur.* Királyi kincs v. jövedelem. *Puky. Pauly.* Szószóló. *Nán.* 1) ügyészi hivatal; 2) ügyész, ügynök. *Fog. Tárház. Kézir. l. Fiscalis.*

FISCUS civitatusis: városi fiskus. *Szirm.*

FISCUS consistorialis: szentszék' ügyésze. *Cur.*

FISCUS regius: királyi fiskus v. kincsletli, kincslet. *HM. Fog.*

FIXA: vármegyének szabott törvényuapjai. *Georch.* Bizonyos törvényuapok, állandó ítélőszékek. *Czöv.* Vármegyéknek bizonyos napokra szorított törvényszék' tartása. *Szlem.*

FIXUS: állandó, határozott. *Fog.*

FLAGELLATIO commercii: kereskedés' nyomorgatása. *Czöv.*

FLAGGE: lobogó. *Fog.*

FLAGRANTI, in flagranti: hevenyében. *Fog. HM.* Füstöben. *HM.*

FLAU: langy, lauk. *Fog.*

FLORILEGIUM: virágszedés. *Fuky. Pauly.*

FLÖSZE: csille, csillehajó. *Fog.*

FLUCTUANS cursus pecuniae: pénz' becsének habozása v. ingadozása. *Puky.*

FLUCTUATIO: habzás, ingadozás. *Cur. Puky.*

FLUXUS, refluxus: dagadás, apadás. *Puky. Pauly.* Apár, árap. *Perg.*: — maris: tengerdagály és tengerapály. *Kun.* Dagály, apály. *HM.*

FO = folio: lap; **Fo ro** = folio recto: inneső lap; **Fo vo** = folio verso: tulsó lap. *Fog.*

FOCUS: tüzhely. *Puky.* Gyülpont, tuzpont, katlan. *Kun. HM.* Gyülpont. *HM.*

FODINA: bánya. *Cur. Lcx. Törv. HM.*

FODINA metalli: ércbánya. *Czöv. Szlem.*

FODINA salis: sóbánya. *Czöv. Szlem.*

FODINARUM cultores: bányászok. *Cur. Puky.*

FODINARUM praefectus: bányák' rendtartója. *V-gyűjt.*

FOEDERALISMUS: szövetségeskedés. *Puky. Pauly.*

FOEDERATI: szövetségesek, frigyescsek. *Fog. V-gyűjt. P-gyűjt.*

FOEDERATIO: szövetségzés, szövetekez. *Kun.*

FOEDERATIVUM systema: szövetségi rendszer. *Fog. HM.* Szövetekezeti rendszer. *Kun.*

FOEDERATIVUS: szövetekező, szövetséges. *Puky. Pauly.*

FOEDERIS faciendi nexus: frigyvetés. *Helt.*

FOEDERIS tractatus: frigylevél. *Mest.*

FOEDIFRAGUS: frigybontó. *Bar. vm. HM.* Szövetségbontó, szövetségszögő. *HM.*

FOEDUS: frigy. *Cur. Puky. Pauly. P-gyűjt. Lex. Fog.* Frigykötés. *Georch. Puky. Pauly.* Szövetség. *Puky. Pauly. P-gyűjt. Fog. Kun.*

FOEDUS aequale v. inaequale: egyenlőség-tartó v. sértő frigy, v. szövetség. *Szlem.*

FOEDUS arctioris conjunctionis: szorosabb összekapcsolati szövetség. *Szlem.*

FOEDUS defensivum: oltalmazó frigy. *P-gyűjt. Puky. Pauly.*

FOEDUS inire: szövetekezni. *Lex.*

FOEDUS offensivum: megtámadó frigy. *P-gyűjt. Puky. Pauly.*

FOEDUS pudendum seu simplicis amicitiae: pusztá természeti barátságra kötelező frigy. *Szlem.*

FOEMINA: némb. *Fog. Rév. Stett.* Nő, hölgy. *Kun.* Asszonyálat. *RW. I. Mulier.*

FOEMINEUS: némb. *Stett. I.* Sexus foemineus.

FOENERATOR: uzsorás. *HM.*

FOENETUM: kaszáló. *Cur. Puky. Fog. Rév. RW. I. Falcastrum.*

TÖRV. TUD. MŰSZÓTÁR.

FOENETUM ad unam calcem sufficiens: egy kasza' alja rétség. *Helt.*

FOENUS nauticum Bodmerii: hajóskamat. *Stett.*

FOETURA: állatok' fajzása. *Dien.*

FOETUS: magzat. *Cur. HM. Fog. Méhgyümölcs. Fog.*

FOEUS abactio: magzat' elüzése. *Cur. A' fajzatnak elüzése. Puky. Pauly. I. Abactio.*

FOLIUM: levél, leveleg; in folio: levelegben, másodrében. *Fog.*

FOND: pénzalap. *Stett. Kun. HM.*

FOND-AUSWEIS: értékkimutató. *Fog.*

FONDS: 1) telkek, fekvőjóság. 2) tőke; fonds publiques: köz v. országos adósság; országos kölcsön; orsz. papir, közpapir; közpénz; közadósság, enyészto alap. *Fog.*

FONDS-HANDEL: közpapirtózs. *Fog.*

FONS: kutató. *HM.*

FORENSE pretium: piaciár. *Puky. Cur.*

FORENSES: kinlakók. *Czöv. Kül.* földön lakó idegen. *Szlem. Külhoniak. Perg.* Vásárlók. *Kézir.*

FORENSIS: piaci; törvényszéki; kereskedő. *Fog.*

FORENSIS praxis: törvénynyé vált szokás. *Szirm.*

FORI competentia: a' törvényszéknek illősége. *Puky. Márt. Pauly.* Törvényszék' illetősége v. illendősége. *Pauly. HM.*

FORI incompetentia: a' törvényszék' helytelensége. *Puky.*

FORMA: forma. *Cur. 1) kép. Fog. Bar. vm. 2) alak. Fog. Puky. Stett. HM.* Külök, minta. *Bar. vm.* Idomzat, idom, alakzat. *Kun. Képz. Perg. Kép. minta. HM. 3) idom. Fog. HM. I. Formalitas.*

FORMA externa: külme. *Fog.*

FORMA extrinseca: külsőforma. *Cur. Külsőmivolt. Puky. Pauly.*

FORMA intrinseca: belső forma. *Cur. Belső mivolt. Puky. Pauly.*

FORMA juramenti : hit' formája. *Cur.* Esküforma. *Csapó.*

FORMA regiminis : országglás' neve. *Bar. im.* Országglásnak, vagy kormányzásnak formája. *Lex.*

FORMARE : képezni. *Puky.* *Pauly.* 1) képezni; 2) alakítani (physice). *Fog. HM. Kun.* Idomítani (moraliter). *Kun. Fog.*

FORMALIS : valóságos, szertartó. *Cur.* Rendszeres. *Puky.* Képszerűs, alakszeres, lormaszerű, alakszerű, formaszertinti, alakí. *Fog.* Idomias, idomzatos. *Kun.* Képzeti. *Perg.* Képes, tetsző. *Bar. im.*

FORMALITAS : szertartás. *Cur. Puky. Márt. Pauly. HM.* Rendtartás. *Puky. Pauly. Márt. Szabás. Puky. Márt.* Képszereesség, képszerű, alakszer, formaság. *Fog.* Idomosság, idomzatosság, szereesség, szerűség, alak. *Fog. Kun.* Képzetiség. *Perg.* Alakszerűség. *HM.*

FORMALITAS juris : törvény' szertartása. *Cur.* Törvény' rendszabása. *Puky. Pauly. P-gyűjt.* Törvénykezés' rend szerint való folyamata. *Pauly.* Pernek formás volta. *Georch.* Törvény' v. pernek külső szertartásai. *Szlem.*

FORMALITAS proceduræ : eljárásforma. *Vált. Császár.*

FORMALITAS processus : per' szertartása. *Cur.*

FORMALITER : 1) szabáson, szertartólag. *Puky.* 2) annak módja szerint. *Puky.* Tetszőképen; bevett, szokott rend szerint, szerképen. *Bar. im.* Idomilag, idomszerűen. *Kun.*

FORMULA : példa. *P-gyűjt. Szlem.* Példány. *Szlem.* 1. Forma.

FORMULA bene praecandi : köszöntési beszéd. *Perg.*

FORMULA juramenti : hitformája. *Cur.* Esküforma. *Csapó.* Hitmintája. *HM.*

FORMULARE : példázat. *Cur.* Példány. *Stett. Fog. Puky. Pauly.*

Mustra. Pauly. Puky. Példakép, mutatóvány, mutatómánya. *Kun.* Minta. *HM.*

FORMULARIA diplomatica : oklevelés beszédméret. *Perg.*

FORNICATIO : paráznáság. *V-gyűjt. Puky.* Paráználkodás, bujálkodás. *Puky. P-gyűjt.* Tisztátalankodás. *Czöv.* Kurválkodás. *Szlem.* Kaczerózás *Kézir.*

FORNICATIO adulterina : házasságtörés. *Puky.*

FORNICATIO cum foemina prostituta : kurválkodás. *Szirm.*

FORNICATIO incestuosa : vérferőtötetés. *Puky.*

FORNICATOR : paráználkodó. *Puky. Szirm.* Lator. *Puky. Márt.* Kurvás lator, kaczer. *Szirm.* Kurafi. *Márt.*

FORNICIS erectio : boltnyítás. *HM.*

FOROJULIUM : Friaul.

FORSPONT : vontató. *Kun. HM.* Előfogat. *HM.*

FORSPONTAGNISSATIO : vontatóvány, vontatót rendelő iromány. *Kun.*

FORTALITIUM : erősség, várfok, bástya, vár. *Puky.*

FORTIFICATIO : várerősítés. *HM.*

FORTIFICATORIA cassa : várerősítési pénztár. *HM.*

FORTUITO : véletlenül, történetből. *Cur.*

FORTUITUS : véletlen. *Cur. Puky. Fog.* Történetes. *Cur.* Történetből való. *Puky.*

FORUM : 1) törvényszék. *Cur. Puky. Mokr. Márt. Kölcs. Fog. P-gyűjt. Kun. Czöv. Szlem. HM.* Itélőszék. *Szlem. Szirm. HM.* 2) bíróság. *Cur. V-gyűjt. Kun. Szlem. Puky. Márt. HM. Fog.* 3) piac. *Puky. Fog. V-gyűjt. Cur.* Sokadalmi hely. *Puky.* Tér, vásártér. *Fog.* 4) piac, tér (planities : síkság, rónaság). *Fog.* Törvénytevőhely. *Párizp. Mokr. Vásár. Helz.*

FORUM appellatorium : feljebb-

vitelbeli —. *Cur. Puky.* Felvizsgáló —. *Szlem. Pauly.* Felsőbb, v. felső vizsgáló —. *Vajd. P-gyűjt.* Feljebbvaló —. *Szirm.* Főbbviteli bíróság, v. törvényszék. *Kun.* Feliteszék. *Sztrók.*

FORUM apellatorium cambiale : váltó feltörvényszék. *Vált. HM.*

FORUM civicum : királyi városi —. *Szirm.* Szabad kir. városi törvényszék. *Czöv. Szlem.*

FORUM comitatense : vármegyebeli —. *Szirm.* Vármegyei törvényszék. *Cur.*

FORUM competens : illető —. *Cur. Georch. Czöv.* Rendes —. *Puky.* Illendő —. *V-gyűjt.* Illó, v. rendes —. *P-gyűjt.* Perhez illő törvényszék. *Szlem.* Törvényes bíró. *P. J.*

FORUM conscientiae : lelkiismeret' ítélőszéke. *Bar. vm.* — bírósága. *V-gyűjt.* Lelki ösméretnek törvényszéke. *Mest. Czöv.*

FORUM contradictorium : vitató törvényszék. *Cur. Puky. Fog. Szirm. Pauly. V-gyűjt.* Törvény' útja. *Georch. Szlem.*

FORUM criminale : fenyítő törvényszék. *Cur. Szlem. Puky.*

FORUM delegatum : megbízott —. *Puky. Pauly.* Kirendelt bíróság, v. törvényszék. *Szirm. Puky. Pauly.* Kinevezett törvényszék. *HM.*

FORUM dioecesanum : egyházi megyebéli törvényszék. *Szirm.*

FORUM divinum (seu poli v. internum) : lelkiismereti —. *V-gyűjt.* Belső —. *Mest. Ujfal.* Lelkiismeret' ítélőszéke. *Szil.* Lelkiismeretnek belső —. *Czöv.* Égi törvényszék. *Ujfal.*

FORUM dominale : uriszék. *Szirm. Törv.*

FORUM ecclesiasticum : egyházi —. *Cur. Puky. Szirm. P-gyűjt.* *Szlem. Czöv.* Szentszék. *Puky. Bar. vm. Szirm. Köles. Helt.*

FORUM externum : külső törvényszék. *Szirm.*

FORUM forensis praxis : törvényszéki szokás —. *Cur.*

FORUM impensionale : törvényt láttató törvényszék. *Czöv.*

FORUM incompetens : helytelen —. *Cur. Puky. V-gyűjt.* Nem illő —. *Puky. P-gyűjt.* Nem illető —. *Georch.* Perhez nem illő bíróság. *Szlem.*

FORUM Jazygum et Cumanorum : Kunok' és Jászok' bírósága. *Cur.*

FORUM judicis nobilium : szolgabírói bíróság. *Cur.*

FORUM mercantile : kereskedői szék. *Köles.*

FORUM mercantile in littorali hungarico : a' magyar tengerparti vidékben lévő kereskedési törvényszék, v. bíróság. *Cur.*

FORUM metropolitanum : érseki sz. szék. *Puky. Cur. Szirm.*

FORUM mixtae jurisdictionis : vegyes törvénytmondóságu —. *Czöv.* Egyes bíróságú törvényszék. *Törv. Szlem.*

FORUM montanicum : bányászati —. *Cur.*

FORUM montanum districtuale : bányászati kerületi bíróság. *Cur.*

FORUM octavale : oktávás —. *Cur.* Nyolczados iteszék. *Sztrók.*

FORUM oppidanum : mezővárosi —. *Szirm.*

FORUM oppidorum Hajdonicalium : Hajduvárosok' bírósága. *Cur.*

FORUM pagense : falusi bíróság. *Szirm.*

FORUM palatinale : nádorispányi szék. *Puky.* Nádori, v. nádorispányi törvényszék. *Cur.* Nádori szék. *HM.*

FORUM palatinale delegatum : delegált nádori törvényszék. *Cur.*

FORUM pedaneum : albiróság. *Cur. Puky. Pauly. Márt. Fog. P-gyűjt. Szlem. Kun.* Alsóbb —. *Czöv. HM.* Alsó bíróság. *Szlem.* Aliteszék. *Sztrók.* Alsó törv. szék. *Fog.*

FORUM praedialium sedium :

papi nemes székek' törvényszéke. *Cur.*

FORUM primae instantiae : első bíróság. *Cur. Puky. Szirm. Pauly. Márt. V-gyűjt. P-gyűjt. Bar. vm. Első esedezésű — Czöv. Első bírósági törvényszék. Szlem. Előbíróság, első folyamodási bíróság. Kun.*

FORUM primatiale : primási szék. *Puky. Cur.*

FORUM provinciae 16 oppidorum Scepusiensium : tizenhat szépesi városok' vidékének bírósága. *Cur.*

FORUM revisorium : megvizsgáló —. *Cur. Vizsgáló — P-gyűjt. HM. Felvizsgáló — Szlem.*

FORUM revisorium causarum mercantilium, cambialium, et consularum maris : kereskedési, váltólevélbeli, és tengeri ügyeknek vizsgáló törvényszéke. *Cur.*

FORUM saeculare : világi bíróság. *Cur. Szirm. Pauly. Törvényszék. Helt. RW. Külömb külömb itilő. RW.*

FORUM superrevisorium : fővizsgáló —. *Cur. Puky. Legfőbb — Puky. Szirm. Főítélőszék. P-gyűjt. Márt. Pauly. Felső vizsgáló — Márt. Legtöbb vizsgáló szék. P-gyűjt. Felsőbb — Georch. Újabb megvizsgálású — Czöv. Utolsó bírósági törvényszék. Szlem. Vizsgáló főtörvényszék. HM.*

FORUM tavernicale : tárnokszék. *Puky.*

FORUM vice-comitis : alispáni bíróság. *Cur.*

FOSSATUM : ásat. *Pauly. Puky.* Ásatás, ásatott. *Puky.*

FOSSILE : ásvány. *Pauly. Puky.* Ásmány. *Kun.*

FOURIR : hadi írász, v. írnök, v. író. *Puky.*

FOVERE jus : just melengetni. *Czöv. Jogot tartani. HM.*

FRACHTBRIEF : fuvarlevél. *Fog.*

FRACTO margine : félbe hajtva.

Bar. vm. Béhajtv. Puky. Felen hajtva. HM.

FEACTURA : töret. *Kun.*

FRACTUS miles : töriődött katon. *Törv.*

FRAGESTÜCK : ellenkérdés. *Vált. Fog.*

FRAGMENTUM : töredék. *Fog. Bar. vm. Kun. Puky. Czöv. HM. Töredék, toldalék-írás. Puky. Pauly. Darabos írás. Pauly. Futó írás. Puky. Töredék iromány. Georch. Irománytöredék. Szlem.*

FRANCO : hérmentes. *Perg. HM. Szabadon, hérmentve. HM. Díjment, díjmenten. Fog. Kun.*

FRATER : fitestvér, lívér. *HM. Fog. Bátyám, v. ösém. Huszty. Pauly. Helt. Báty, v. ös, lívér, férfi testvér, rokon. Fog. Kun.*

FRATER adoptivus : fogadott testvér. *Cur. HM.*

FRATER carnalis : mellék atyafi. *Köles. Atyáról való testvér, v. testvér atyafi. Perg. Apul testvér. HM.*

FRATER carnalis et uterinus : apul-anul testvér. *Cur. HM.*

FRATER jura sustentans : vérei jogainak sentartója, jogsentartó. *HM.*

FRATER minor : ifjabb testvér, v. atyafi. *Cur. HM. Puky. Ocs. Fog. Puky. Öc-c. HM.*

FRATER natu major : idősb atyafi. *Cur. Öregebb atyafi. V-gyűjt. Öregebb testvér. Szlem. Öregebbik líú. Georch. Legnagyobb testvér. Czöv. Idősebb atyafi. Puky. Bátya. Fog. Puky. Báty. Perg. Idősb testvér, bátya. HM.*

FRATER reliquorum congenationalium jura sustentans : rokonság' jussait sentartó atyafi. *Cur. A' több atyafiak' igazainak sentartója. Puky.*

FRATER uterinus : anyivad. *Kun. Anyul testvér. HM. l. Soror uterina.*

FRATERNALIS : atyafíui. *Cur.*

FRATRES condivisionales : egy

osztáson való atyafiak *Helt.* Osz-
tályos testvérek. *Csapó.*

FRATRES gemini : ikerek. *Fog.*
P-gyűjt. Puky. V-gyűjt. HM.
Egyhasiak. *Puky. P-gyűjt.*

FRATRES generationales : vér-
szerinti atyafiak. *Cur.*

FRATRES indivisi : osztatlan a-
tyafiak. *Cur.*

FRATRES unilaterales : fél, v.
egy oldali testvérek. *Szlem.*

FRATRIA : ángy. *Fog. Puky.*
P-gyűjt. Huszty. HM. Bátya' hit-
vese. *P-gyűjt. Huszt.*

FRATRICIDA : atyafia' gyilkosa.
Párizp. Moln. Szirm. Testvér-
v. atyafi-gyilkos. *Mokr. Vérgyilkos.*
Márt. Fog. I. Homicidium.

FRATRICIDIUM : testvérgyilkos-
ság. *Cur. Vérgyilkosság. Fog. Puky.*
V-gyűjt. Testvérgyilkolás.
Szlem.

FRAUDATIO : megcsalás. *Puky.*
Szirm. Pauly. Párizp. Moln. Meg-
károsítás, csalás. *Márt.*

FRAUDE, dolo, vi, aut metu :
csalárdul, erőszakkal, és félelem-
mel. *Cur. Szirm. HM.*

FRAUDULENTER : csalárdul, ál-
nokul. *Puky. Pauly.*

FRAUDULENTUS : csalárd. *Cur.*
Puky.

FRAUS : csalárdság. *Cur. Puky.*
Szirm. Mokr. Párizp. Moln. Pauly.
HM. Ravaszság. *Fog. I. Dolus.*

FREDUM : beketetés, büntetése.
Párizp.

FREIMACHUNG : felszabadtítás,
felszabadulás. *Fog.*

FREISCHEIN : szabadlevél. *Fog.*

FREMDER Wechsel : idegen vál-
tó. *Vált. Tukma. Fog.*

FRIANDISE : esemege. *Fog.*

FRIEDENSRICHTER : békebiró.
Zsebszót. Fog.

FRIGIDITAS (J. can.) : hideg-
vérűség, hűvesi hidegség. *Cur. Puky.*
P-gyűjt. Pauly. Hidegter-
mészetűség, természeti hidegség.
Szlem.

FRIVOLA responsio : tétovázó
felelet. *Helt.*

FRIVOLUS : kötődő. *Cur.* Ha-
szontalan. *Fog.* Híjábanvaló. *Puky.*
Cur. Semmirekellő. *Fog. Puky.*
Hitvány, léha. *HM. I. Exceptio.*

FRUCTIFICARE : 1) gyümölcsöt
hozni. *Cur. Puky.* Gyümölcsözni.
Fog. HM. 2) hasznot hajtani. *Cur.*
Fog. Puky. Hasznot hozni. *Cur.*
Puky. Jövedelmezni. *HM.*

FRUCTIFICATIO : gyümölcsözés.
Ujfal.

FRUCTUOSUS : 1) gyümölcs-
hozó. *Cur. Puky.* Gyümölcsöző. *Fog.*
2) hasznot hajtó. *Fog. Cur. Puky.*
Hasznos. *Puky.*

FRUCTUS : 1) gyümölcs. *Cur.*
Puky. V-gyűjt. Czöv. Ujfal.
Szlem. Fog. Pauly. Gyümölcsözés,
Kölcs. 2) haszon. *Cur. Puky.*
Pauly. V-gyűjt. Fog. Haszonvé-
tel. *Georch.* Haszonhajtás, jöve-
delem. *Szlem.*

FRUCTUS civiles : polgári gyü-
mölcsök. *Czöv. Ujfal.* Jóságától
járó jövedelmek. *Szlem.*

FRUCTUS consumti : elkölt gyü-
mölcsök. *Czöv.* Megemésztett, v.
elélt, v. elkölt jövedelmek. *Szlem.*

FRUCTUS crudi, vel puri : ele-
gyes, és tiszta jövedelem. *Szlem.*

FRUCTUS exstantes : meglévő
— *Czöv. Szlem.* Még jelenlévő
— *Ujfal.* Fennlévő haszon, még
létező gyümölcsök, v. jövedelem.
Csapó. Fennlévő gyümölcs, termés.
HM.

FRUCTUS industriales : igyeke-
zetből gyümölcsök. *Czöv.* Fára-
dozás-szülte, szorgalmi jövedel-
mek. *Szlem.* Szorgalmi gyümöl-
csök. *Ujfal.* Iparjövedelem. *Perg.*

FRUCTUS medio tempore per-
cepti : időközben vett haszon. *Cur.*

FRUCTUS naturales : természeti
— *Czöv. Ujfal.* Természet-szülte
gyümölcsök. *Szlem.*

FRUCTUS pendentes : függő —
Cur. Puky. Pauly. V-gyűjt. Czöv.

Szlem. Fog. Ujfal. Kinnvaló — *V-gyűjt.* Függő termés. *HM.*

FRUCTUS percepti : beszédett — *V-gyűjt. Puky. Pauly.* Bévelt — *Czöv. Ujfal. Szlem. Fog.* Szédett — *Szlem.* Beszédett termés, elvett haszon. *HM.*

FRUCTUS percipiendi : béveendő — *Czöv.* Bévchetendő — *Szlem.* Veendő, vagy vehetendő — *Ujfal.*

FRUCTUS physici : természeti — *Czöv.* Termő gyümölcsök. *Szlem.*

FRUCTUS puri : l. *Fructus crudi.*

FRUCTUS refundere : hasznot megtéríteni. *Cur. Puky. Pauly.*

FRUCTUS spontanei, et *adscititii* : önként való, és iparkodásbeli, vagyis rendes, és rendkívül való gyümölcsök. *Czöv.*

FRUCTUUM collectio post vindemiationem : benczés. *Puky. Pauly.* Lécskázás, kórászás, meczgérés. *Sztrak.*

FRUCTUUM perceptio : gyümölcszedés. *Czöv.* Haszon, v. jövedelem bevétel. *Szlem.* Gyümölcs-vétel. *Ujfal.*

FRUMENTARIUS : kasznár, ham-báros. *Bar. vm. HM.*

FUGINUS : szökő. *Helt.*

FUGITIVUS : szökevény. *Cur. Fog. Puky. HM.* Szökött. *Cur. Fog. Bujdosó. RW. Fog. Pauly.* Szökő, Elfutó. *RW. Puky. Pauly.*

FUGITIVUS servus, v. *colonus* : szökevény szolga, v. jobbágy. *P-gyűjt. Czöv. Szlem.*

FUHRLOHN : fuvarbér. *Fog.*

FUHRMANN : fuvaros. *Fog.*

FULCIMENTUM : ügytámasz. *Bar. várm.* Támaszték. *Csapó.* Támasz, támok. *HM.*

FUNCTIO : foglalatzkodás. *Lex. Cur. Puky.* Eljárás. *V-gyűjt. HM.* Végbevétel, munkálkodás. *Mest.* Foglalatosság. *HM. Czöv.* Hivatalbanjárás, tiszti lépés. *Szlem.* Mivelt, munkálat. *Kun.* Foglalkodás, működés. *Kun. Fog.* Foglalkozás, hivatalkodás. *HM.*

FUNCTIO judiciaria : birói foglalatosság, v. eljárás. *Cur.*

FUNDAMENTALIS : fő, sarkalatos. *Cur. Alapos. Cur. Puky. Fog. Perg. Kun.*

FUNDAMENTALIS causa : anyapör, alappör. *Fog. HM.*

FUNDAMENTALIS lex : alaptörvény. *Fog. Kun. HM.* Sarkalatos törvény. *Puky.*

FUNDAMENTALIS processus : anyapör. *Czöv. Cur. Puky.* Anyapör, v. alappör. *Fog.*

FUNDAMENTALIS ratio : főok. *Pauly. Puky. HM.* Alapos ok. *Puky.*

FUNDAMENTALIS res : fő, vagy sarkalatos dolog. *Puky. Pauly.*

FUNDAMENTALITER : alaposan. *Puky. Kun.*

FUNDAMENTUM : alap. *Cur. Kun. Puky. Pauly. Fog. HM.* Talp. *Pauly. Fog. Talpkő. Cur. Puky. Pauly.*

FUNDAMENTUM actionis : kereset' alapja. *Kun.*

FUNDAMENTUM rei : a' dolog' veleje. *Puky. Pauly.*

FUNDARE : alapítani. *Fog.* Gyökerezni, fenekelni. *Puky.* Hagyományt tenni, szerzeni, felállítani. *Pauly. Márt. Puky.* Fundálni. *Márt.*

FUNDARI : alapulni. *Fog.* Alapítani. *HM.*

FUNDATE : talpra esve. *Puky.* Alaposan. *Perg. Törv.*

FUNDATE supponere : alaposan gyanítani. *Törv.*

FUNDATIO : 1) alapítvány (res). *Cur. Fog. Kun.* Köz, v. kegyes hagyomány. *Szirm.* alapítvány. *Kun. HM.* Hagyomány, örök hagyomány. *Pauly. P-gyűjt.* 2) alapítás (actus). *Fog. Szlem. Kun.* Fundálás. *Pú-rizp. Márt.* Alapvetés. *Szlem.*

FUNDATIO beneficii : egyházi haszonvétel, 's hivatal-alapítás. *Szlem.*

FUNDATIO ecclesiae : egyház-alapítás. *Szlem.* Egyháznak fundálása. *Czöv.*

FUNDATIO ecclesiastica : egyházi. — *HM.*

FUNDATIO pia : kegyes — *Cur. Puky. Pauly. HM.* Istenes alapítvány. *Puky.*

FUNDATIO politica : köz — *HM.*

FUNDATIO privatorum : magán — *HM.*

FUNDATIO saecularis : világi alapítvány. *Cur. Puky. HM.*

FUNDATIONALES cassae : örök-hagyományi pénztárok. *Puky. P-gyűjt.* Kegyes hagyományi — *Szlem.* Fundálatbeli kasszák. *V-gyűjt.* Alapítványi pénztárok. *HM.*

FUNDATIONALES litterae : alapító levél. *Cur.* Örök hagyományos levél. *Puky. P-gyűjt.* Alapítványi *Fog. Kun.* Örök-hagyományi levél. *Georch.* Hagyományi levél. *Czöv.* Kegyes hagyományt alapító levél. *Szlem. I. Litterae.*

FUNDATIONALIA solutoria : örök-hagyományi fizető házak. *Puky.*

FUNDATIONALIS : alapítványbeli. *Fog.* Hagyományi, örök-hagyományi. *Puky. Pauly. Márt.*

FUNDATIONALIS summa capitalis : alapítványi tőke. *Törrv.*

FUNDATOR : alapító. *Cur. Szlem. Kun. HM.* Szerző. *Bar. vm. Puky. P-gyűjt.* Hagyományozó. *Puky. P-gyűjt.* Hagyó, örökösen hagyó. *Puky.* Fundáló. *V-gyűjt.*

FUNDATORIS mens : alapító' szándéka. *Cur. HM.* Hagyományozó' szándéka. *Puky.*

FUNDATUS : alapos. *Cur. Fog.* Hagyományos, okos. *Puky.* Helyes. *Cur. Puky.*

FUNDGRUBE, fodina inventoria (J. Met.) : újbánya. *Zsebszót.*

FUNDI detectus : érték' fogyta. *HM. Cur. Puky.* Az adós' értékének fogyta. *Pauly.* Vagyonhiány. *Fog.*

FUNDI Illyrici Assistentes : n. e. g. egyházi pénzalap' segédei. *HM.*

FUNDI selectivitas : értékválasztás. *Cur. Puky.* Az érték' választása. *Pauly.*

FUNDIREN : állapítui, alapítui. *Fog.*

FUNDITUS : fenekestől. *Pauly. Puky. Cur.*

FUNDUALIS liber : házhelyi könyv. *Cur.* Házhelyi könyvecske. *Puky.* Telekkönyv, földkönyv. *Fog. Kun.*

FUNDUM pro executione denominare : ítélet' végrehajtására értéket kijelteni. *Puky.* — vagyont, v. jószágot nevezni. *Fog.*

FUNDUS : 1) érték. *Cur. Puky. Bar. vm. Georch. V-gyűjt. HM. Fog.* Vagyon. *Fog.* Jószág. *Bar. vm.* Alapérték. *Szlem. HM.* 2) házhely. *Cur. Puky. Helt. Fog. Szirm. Párizp. V-gyűjt.* Hely. *Cur. Bar. vm. HM.* Telek. *Cur. Bar. vm. P-gyűjt. Fog. Márt. Kun. HM.* 3) fenék. *Puky. Bar. vm. Fog.* Alap. *Fog. HM.* Alpály, ulés. *Bar. vm.* 4) alappénz. *Fog.* Tőke. *Nán.* 5) pénz-alap. (Fond.) *Stett. Fog. Kun. HN.* Jövedelem, jövedelmi kútfő. *Bar. vm.* 6) fekvő jószág. *Mokry. Márt. HM.* Fog. Nemes ülés. *RW.*

FUNDUS aucti salis pretii : sóárfelemlésbeli jövedelem. *Bar. vm.* Felemelt sóári pénzalap. *HM.*

FUNDUS cespitalis : gyöptelek. *Georch. Gyep. Szlem.*

FUNDUS civicus : város' földje, polgári ingatlan jószág. *Szlem.* Városi fundus. *Czöv.*

FUNDUS colonialis : jobbágyi telek. *Fog. Szlem.* Paraszt fundus. *V-gyűjt.* Jobbágy-föld. *Georch. Szlem.*

FUNDUS confraternitatum civilium : polgári társulatok' alapértéke. *HM.*

FUNDUS controversus : peres, kétes birtoku föld. *Szlem.* Villongós fundus. *Czöv.*

FUNDUS curialis : udvarhely. *Cur. HM. I.* Fundus nobilitaris.

FUNDUS excontentationis : kielégítési érték. *Cur.*

FUNDUS extravillanus : külső bir-

tok. *Cur. HM.* Külső telek. *Bar. vm.*

FUNDUS inalienabilis A. Eppatus Carlovicensis : a' karlóczy érsekség' elidegenithetlen pénzalapja. *MH.*

FUNDUS instructus : gazdasági instructio. *Cur.* Gazdasági készület. *Puky. HM. Fog.* Kirakott majorság. *Nán.* Felkészített jószág. *Fog.* Telkes készület. *Czöv.* Házi, v. gazdaságbeli szerek. *Szlem.* Gazdasági fundus. *V-gyűjt.* Gazdasági eszközök. *Kun.* Jószágkészület. *Fog.*

FUNDUS instructus episcopalis : püspöki gazdasági készület. *HM.*

FUNDUS intravillanus : házhely. *Cur. Szlem. HM.* Belső telek. *Cur. HM.* Belső birtok. *Szlem.* Belső házhely. *Georch.* Belső, v. belső majorságbeli fundus. *Czöv.*

FUNDUS nationalis illyricus : nem egyesült görög egyházi pénzalap. *HM.*

FUNDUS negociationis : kereskedés' alapértéke. *Szlem.*

FUNDUS nobilitaris : nemesi házhely. *Cur. Puky.* Nemes, v. nemesi telek. *Puky. Fog.* Nemes ingatlan vagy. *Szlem.*— hely. *Cur.*

FUNDUS publicus : országos, v. közalap érték. *Szlem.* Közhasznóra rendelt érték. *Szirm.* Országos fundus. *V-gyűjt.* Országos pénzalap. *HM.*

FUNDUS regul. Episcopatum : rendezett püspökségi pénzalap. *HM.*

FUNDUS religionis : egyházi közérték. *Cur.* Egyházi érték. *Puky. Fog. V-gyűjt. Pauly.* Egyházi vagy. *Fog.* Egyházi jószág. *Bar. vm.* Egyház' alapértéke. *Szlem.* Egyház' értéke. *Pauly.* Vallási pénzalap. *HM.*

FUNDUS scholarum nationalium : nemzeti tanodák' alapértéke. *HM.*

FUNDUS societatis : társaság' alapértéke. *Szlem.*

FUNDUS studiorum : iskolai közérték. *Cur.* Iskolai vagy. *Fog.* Iskolákra rendelt érték. *Puky.*

Pauly. Oskolák' jószága. *Bar. vm.* Oskolai jószág. *Puky.* Oskolai érték. *V-gyűjt.* Iskolák' alapértéke. *Szlem.* Tanulmányi pénzalap. *HM.*

FUNEBRALES expensae : temetési költségek. *Cur. HM.*

FUNEBRIS oratio : halotti beszéd. *Bar. vm.* Gyászbeszéd. *Perg.*

FUNERALIA : temetési intézetek. *Pauly. Puky. Márt.* Temetési költségek. *Márt.* Temetésért való fizetés. *Párizp.*

FUNGENS : működő, eljáró. *Fog.*

FUNGIBILIS : 1) élélhető. *Cur. Fog. Pauly. HM.* Elhasználható. *Fog.* Emészthető. *Pauly.* 2) tartós használatu. *Puky. Pauly.* Foglalatosskodható, használható. *Puky.* Megemészthető. *Dien.* Fölhasználható. *Kun.*

FUNGI officio : hivatalban eljárni. *Puky. Pauly. HM.* Tisztségben eljárni. *Pauly.*

FUR : tolvaj. *Cur. Fog. Szirm. Márt. Mokr. Puky. Szlem. Lopó. Puky. Helt. Szirm. Pauly. Márt. Mokr. Párizp. Moln. Orv. Fog. Párizp. Szlem. Orozó. Párizp. Moln.*

FURIA : düh. *Cur.* Dühösség. *Puky.* Bósz, düh. *Kun.*

FURIBUNDUS : őrzült. *Fog.*

FURIOSUS : dühös. *Cur. Puky. Pauly. Fog. Örült. Stett. Dühöngő. Kun.* Nem tiszta eszü, megdühült. *RW.*

FURTUM : lopás. *Cur. Puky. Pauly. Szirm. Márt. Mokr. Párizp. Moln.* Tolvajtság. *Cur. Puky. Pauly. Márt. Mokr. V-gyűjt. Szlem.* Tolvajkodás. *Puky. Pauly. Orzás. Mest. Orozás. Szlem. Párizp. Moln.*

FURTUM commune : közszerű, közönséges lopás. *Szlem.*

FURTUM compositum : rabló lopás, v. tolvajtság. *Szlem.*

FURTUM magnum : tetemes lopás. *Szlem.*

FURTUM parvum : csekély lopás. *Szlem.*

FURTUM qualificatum¹ : fortélyos lopás. *Cur. HM.* Mesterséges —

Szirm. Puky. V-gyűjt. Ujfal.
Sulyos, vakmerő lopás. *Szlem.*

FURTUM simplex : puszta —
Cur. Egyszerű lopás. *Szlem.*

FURTUM sacrilegum : szentség-
törő lopás. *Szlem.*

FURTUM usus (J. Rom.) : hasz-
nálát-lopás. *Szlem.* Haszonlopás.
Ujfal.

FUSTI : abajd (árúhoz kevere-
dett idegen részek). *Fog.*

FUSTIGATIO : botozás. *HM. Cur.*
Márt. Párizp. V-gyűjt. Puky.
Fog. Pauly. Pálczázás. Puky. P-
gyűjt. Szirm. Márt. Párizp. Sep-
rűzés. Szlem. Pálcza-ütés. Szirm.
Meghusángolás. *Márt. Párizp.*

FÜRSTENFREIEN : tejedeleni'
szabadjai. *Szlem.*

G.

G. 1) = Geld : pénz (a' folyam-
jegyzéken); 2) pénzverés' helyét
mutató betű a' pénzeken. *Fog.*

G. GL. = Goldgulden : aranyfo-
rint. *Fog.*

GABA : segédadó. *HM.*

GALA : ünneplő, v. deli öltö-
zet. *Bar. vm. Disz-öltözet. Perg.*
Diszruha. Kun.

GALANTERIE-HANDLUNG : ék-
szerlőzs. *Fog.*

GALANTERIE-WAARE : ékszer,
ék-áru. *Fog.*

GALEA tornearia (in Armalibus) :
lovagsisak. *HM.*

GALEA clathrata : rostélyos —
HM.

GALEA purpura subsarcinata :
liborral bélelt —. *HM.*

GALEA auro reducta : arannyal
szegett lovagsisak. *HM.*

GALERIA : tornác, folyosó. *Pu-*
ky. Karzat. Perg. Fog. Kun. Kép-
tár, képház. *Csapó.*

GALETAE : selyem-golyó. *Bar.*
várm.

GALETARUM serici reluitio : se-
lyem gubók' beváltása. *HM.*

GALLARUM collectio : gubacs-
szedés. *Szlem. HM.* Gubics-szede-
tés. *Czöv.*

GALLICIA : Halicsország. *HM.*
Gácsország. *Fog.*

GANEAE : bordélyház. *Szirm.*
Márt. Moln. Párizp. Mokr.

GANEO : bordélyház' gazdája.
Szirm. Párizp.

GANT : árverés, esődárverés,
esőd, tönk. *Fog.*

GANTMANN : bukott. *Fog.*

GANTMASSA, Gantvermögen :
csődtömeg. *Fog.*

GARANTIA : kezessévény. *Fog.*
Védkezesség. *Puky. HM.* Kezes-
ség. *Kun. Márt. Szirm. Párizp.*
Pauly. Jótállás. Márt. Szirm. Frigy.
Bar. vm. Tusz. Kun. Kezeslet.
Fog. Biztosíték. *HM.* Biztosság.
Fog.

GARANTIRE : kezessétni, kezesse-
lni (act.). *Fog.* Kezeskedni (neutr.).
Fog. Tuszkodni. *Kun.*

GATTUNG : nem, fajta, faj. *Fog.*

GAZOPHYLACIUM : kincstár. *Pu-*
ky. P-gyűjt.

GEBÜHR: illeték, díj. *Fog.*

GEFÄLLE: jövedelem; adózat; tőzsadó; vámadó. *Fog.*

GEFRAGT: keresett (árú). *Fog.*

GEGENSEITIGE Forderung: kölcsönös követelés; mutua praetensio; — Rechnung: kölcsönös számvetés; mutuae rationes. *Vált. Csász.*

GEGENWERTH: viszonyérték, érték. *Fog.*

GEHÖRIG: költő. *Stett.*

GEIST: szellem. *Kazin.* l. Spiritus.

GEIST der Zeit: idő' szelleme. *Stett.* Korszellem. *Kazin.*

GELDFUSS: pénzláb; ratio aeria, lex nummaria. *Vált. Csász.*

GELDHANDEL: pénztőzs. *Fog.*

GELTEND: érvényes. *Fog.*

GELTUNG: érvény. *Fog.*

GEMINARE: kettőztetni. *Puky. Pauly.*

GEMINUS: kettős. *Puky. Pauly. HM.* lker. *Szegedy. HM.*

GEMMA: gyöngy. *Puky. Pauly. Helt.*

GENEALOGIA: származás' rende. *Cur. HM.* Származat, származási rend. *Fog.* Származás. *Pauly. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt.* Ágazat. *Puky. P-gyűjt. Pauly. Szirm. HM.* Nemzés. *Puky. Pauly. P-gyűjt.* Nemzéség. *Márt.* Nemzel' ágazatja. *Georch. Pauly.* Nemzet-sor. *Georch.* Nemzéség' lajstroma. *Moln. Párizp. Mokry.* Szármizek, szármtan, ágatan. *Sztrok.* Származatiz. *Czöv.* Vérgyökérség. *Kézir.* Rokonágazat. *Kun.* Nemzedéksor, véréágazat. *Csapó. HM.*

GENEALOGIAE deductio: származás' előszámlálása. *V-gyűjt.* Nemzéségének előszámlálta. *Georch.* Vérség' kötelének megmutatása. *Czöv.* Származás' bebizonyítása. *Szlem.*

GENEALOGIAE tabella: rokonjegyzék, nemzéségi származás' lája. *Kun.* l. Genealogica tabella.

GENEALOGIAM deducere: származását megmutatni, nemzéségbeli eredetét megbizonyítani, a' nemzéség' sorát kötni. *Puky. Pauly. Szirm.* Nemzéségbeli ágazatit számba venni. *Pauly. Szirm.*

GENEALOGICA tabella: származás' rende, táblája. *Cur.* Származás' táblája. *V-gyűjt. HM.* Származás' fája. *Szlem.* Nemzés' rendje, nemzéség' sora. *Szirm. Mokr.* Rokonjegyzék, nemzéségi származás' fája. *Kun.*

GENEALOGICUS: származati. *Fog.*

GENEALOGUS: nemzéség-tudós. *Kun.* Nemzékrendítő. *Lucz.*

GENEHMIGEN: jóváhagyni. *Fog.*

GENER: vő. *Lex. Fog. Puky. P-gyűjt. Huszty.*

GENERALE causae deliberativum: tanácskozó ügy' neme. *Kász.*

GENERALE causae judiciale: törvényes ügy' neme. *Kász.*

GENERALE causarum demonstrativum: megmagyarázó ügy' neme. *Kász.*

GENERALE decretum: ország' és fejedelem' végezése. *Helt.*

GENERALE viarum: utonálló, fosztogató. *Szegedy.*

GENERALIA: közlevelek. *Husz.*

GENERALIS: 1) közönséges. *Cur. Fog. Puky. Kölcs. P-gyűjt. Szlem.* Általában való. *Cur. Puky. P-gyűjt. Köz. Cur.* Általános, országos. *Szlem. HM. 2)* (In statu militari) hadi vezér. *Puky. Vezér,* hadvezér. *Kun.* Tábornagy. *Helm.* Tábornok. *Fog. HM.*

GENERALIS causarum auditor: egyházi ügyek' főigazgatója. *Pauly.*

GENERALIS comitatus congregatio: vármegye' közgyűlése. *Puky. HM.* Nagy-gyűlés. *Fog.* Megyei közgyűlés. *Perg. Fog.*

GENERALIS ordinis: szerzet' generálisja. *V-gyűjt. Szerzet' lőnoke. Perg. HM.*

GENERALIS perceptor: főpénztárnok. *Fog.* Főadószedő. *HM.*

GENERALIS regula : általjában való szabás. *Puky.* Általános szabály. *Perg. HM.*

GENERALITAS legis : törvény' közönségessége. *Czöv.* Törvény' általánossága. *Perg.*

GENERALITER : közönségesen , általjában. *Puky. Pauly.* Minden-ségesen , általjában véve. *Bar. várm.*

GENERANS : nemző. *Cur. Puky. P-gyűjt. HM.*

GENERATIO : 1) (actus) nemzés. *Cur. Fog. P-gyűjt. Puky. Egyh. ért. HM.* 2) (res) ivadék. *Cur. Fog. Bar. vm. HM.* Nemzetség. *Cur. Pauly. Puky.* Nemzedék , embernyom , fajzat. *Kun. HM.* 3) származás. *Cur. Puky.*

GENERICE : általánosan , terjedten. *Puky.*

GENERICUS : általános. *Cur. Puky. Fog. HM.* Terjedt. *Puky.* Közne-mű , köznebeli , általjában való. *Pauly. P-gyűjt.* Nemszeréni. *Fog. Kun.*

GENROSITAS : nagylelkűség. *Kun.*

GENROSUS : nemzetes. *HM.*

GENETHLIACA : születési öröm-beszéd. *Pauly.*

GENIALIS : elmés , eszes. *Kun.*

GENIE : remekelme , észláng. *Puky. Pauly. HM.* Kivált ész , elmeláng. *Bar. vm.* Nemtő ; tudomán-yos szellem. *Pauly.* Lángész. *Kun. HM.*

GENIUS : kény , indulat , tulaj-donság. *Puky. Szellem. Perg. Kun. HM.* Nemtő. *HM.* Nemtő , védllék. *Kun.* Őrszellem , őrangyal.

GENIUS sacculi : korszellem. *Kun. HM.*

GENS : 1) nemzet. *Fog. Szlem.* Nemzetség. *Horv.* 2) had. *Fog.* Fegyveres nép , v. sokaság. *Szlem.*

GENES comitatus : megye' ha-dai. *Fog. HM.* Vármegye' fegyve-res népe. *Szlem.* Vármegyének ereje. *Puky. Pauly.*

GENTES levare : sereget gyűj-teni. *Puky. Pauly. P-gyűjt. HM.* Hadakat adni. *Pauly.* Fegyveres

népet felszólítani , összeszedni , gyűjteni , felkelést parancsolni. *Szlem.* Hadat gyűjteni. *HM.*

GENTES primorum regni : zászló alá valók. *Puky. Pauly.*

GENTES regis : király' hadai. *Fog. HM.* Fejedelemnek ereje. *Puky. Pauly.*

GENTILITIUM : ágazat. *Kézir.* Nemzetségi. *HM.*

GENUINAE cambiales : igaz váltó ; echter Wechsel. *Vált. Császár.*

GENUINUS : valóságos. *Cur. HM.* Eredeti. *HM.*

GENUS : nem. *Cur. Puky. Fog. Pauly. Szirm. Párizp. Moln. Márt. HM.* Faj , fajzat. *Cur. Pauly. Puky. Szirm.* Nemzet. *Puky. Pauly. Szirm.* Eredet. *Puky. Pauly. Szirm. Márt.* Nemzetség. *Párizp. Moln. Márt.* Törzsök. *Márt.*

GEOGRAPHIA : földleírása. *Puky. HM.* Földleírat. *Perg.* Földleírat. *HM.*

GEOLOGIA : földesméret. *Puky. HM.* Földtan. *HM.*

GEOMETRA : földmérő. *Puky. Fog. Pauly. Mérnök. Perg. Fog.*

GEOMETRA montanus (J. Met.) : bányai , vagy bányabeli mérnök. *Szlem. HM.*

GEOMETRIA : földmérés' tudománya. *Puky. Kun.* Földmérés. *P-gyűjt.* Földmérészet , v. mérnöké-szet. *Perg.* Mértan. *Kun. HM.* Mérnökség. *Csapó.*

GEOMETRICA dimensio : földméc-rői felvétel. *Puky. V-gyűjt.*

GEOMETRICE assumere : föld-mérés szerint felvenni. *Puky.* Mértanilag vagy mérnöki-gel felvenni. *Csapó. HM.*

GEPÄCK : pogyász , málla , bengy , bengyel , bongyola , motyó. *Fog. GERBELUT* , l. Refactie.

GERICHTSDIENER : hites tör-vényszéki szolga ; apparitor , famu-lus judicii. *Vált. Csász.*

GERMANA soror : testvér-nény , v. testvér-hug. *Puky.* Testvér. *P-gyűjt. Fog.* Leánytestvér. *Szlem.*

- GERMANUS** : testvér. *Szirm. Márt. Mokr. HM. Atyafi. Szirm.*
- GERMANUS frater** : testvér. *Fog. P-gyűjt.* Testvér-báty , v. testvérics. *Puky. Egész testvér. Szlem.*
- GESCHAEFT** : üzlet , üzértség , tözsértség , ügy , foglalkodás. *Fog.*
- GESCHAEFTSTÜHRER** , Handelsagent : ügyvivő , ügynök , kereskedési ügyvezető ; negotiorum gestor , v. ductor. *Vált. Csász.*
- GESCHAEFTSLOCALE** , Schreibstube , Handlungsbureau : ügyszoba , kereskedői írószoba ; scriptorium. *Vált. Csász.*
- GESCHÄFTSMANN** : üzér. *Fog.*
- GESELLSCHAFTSVERTRAG** : társasági kötés ; contractus socialis. *Vált. Csász.*
- GESTRANDET** : partva vetett , megfeneklett. *Fog.*
- GEZOGENER-WECHSEL** : tukma , tukmált váltó. *Fog.*
- GEWÄHREN** : biztosítani , teljesíteni. *Fog.*
- GEWÄRB** , Gewärbfleiss : iparüzlet , üzlet , mesterség. *Fog.*
- GEWÄRBMÄSSIG** : ipari , iparilag. *Fog.*
- GEWANDHEIT** : ügyesség. *Stett.*
- GEWICHT** : súly , súlymérték. *Fog.*
- GEWINN** : nyereség. *Fog.*
- GEWINNST** : nyeresémeny , nyereség. *Fog.*
- GEWINNSUCHT** : nyervágy. *Stett.*
- GEWÖLLE** : bolt. *Fog.*
- GILDE** : cseh. *Fog.*
- GIORNALE** : napló. *Kölc. l. Diarium.*
- GIRA** : gyira. *Georch.*
- GIRABILITÄT** , Girirbarkeit : forgathatóság ; girabilitás. *Vált. HM. Forgás , keringés. Fog.*
- GIRANS** , Girant : váltólevél általalengedő. *Szlem. Forgató. Stett. Vált. Fog.*
- GIRARE** : forgatni. *Stett. Vált. HM.*
- GIRATAR** , Giratarius : forgató. *Stett. Váltólevél' engedményese.*
- Georch. Forgatmányos. Vált. Csász. Fog.*
- GIRATUS** : forgatott. *Stett.*
- GIRIBAR** , girabilis : forgatható. *Stett. Vált.*
- GIRIREN** : forgatni. *Vált. Keringni , kórozni. Fog.*
- GIRIRT** : forgat. *Vált.*
- GIRO** , gyrus : váltólevél' engedménye. *Georch. Forgat. Stett. Forgatmány. Vált. Fog. HM.*
- GIRO in bianco** : üres forgat. *Stett. Üres forgatmány. Fog. HM.*
- GIRO-BANK** : forgató-bank. *Fog.*
- GL.** = Gulden , forint (ft.) *Fog.*
- GLANDIFERA** et dolabrosa sylva : makkos és bárdos erdő. *Helt.*
- GLANDINATIO** : makkoltatás. *Czöv. Georch. Szlem.*
- GLEBA** : göröngy. *Fog. Föld. Márt. Pauly. Puky. Földrög , földgöröngy. Puky.*
- GLOBUS** : teke , golyó , gömb , gömböly. *Fog. Kun.*
- GLOMULUS** : gombolyag. *HM.*
- GLORIA** : dicsőség , fényözön. *Kun.*
- GLORIOSA** reminiscentia : dicső emlékezet. *Puky.*
- GLORIOSAE** reminiscentiae : dicső emlékezetű. *HM.*
- GLOS** : férjnek néjje , v. huga. *P-gyűjt. Huszty.*
- GLOSSA** : magyarázó jegyzék. *P-gyűjt. Puky. Magyarázat , jegyzés. Bar. vm. Jegyzék , észrevétel , fejtegetés. Puky. Szómagyarázat. Kun.*
- GLOSSARE** : magyarázni , fejtegetni , jegyezni. *Puky. Pauly.*
- GLOSSARIUM** : szófejtőkönyv. *Kun.*
- GNARUS** : jártas. *HM.*
- GONDEL** : sajka. *Fog.*
- GOUVERNEUR** : kormányzó. *Fog.*
- GR.** = 1) Gran , szemér ; 2) garas. *Fog.*
- GRADATIM** : lépcsőnként. *HM. Puky. Bar. vm. Törv. cikk. Fog. Szállóképen. Bar. vm. Izenként. Puky. P-gyűjt. Fokonkiint. Kun. Fog. HM.*
- GRADATIO** : lépcsőzet , fokozat. *Kun. HM. Előlépés , föleblépés. Fog.*

GRADUALIS : 1) lépesönkénti. *Fog. Kun.* Fokönkénti. *Fog. Kun.* 2) izenkénti. *Fog.* Izenkénti való. *Cur. P-gyűjt.*

GRADUALIS condescendentia : izenkénti leszarmazás. *Cur.* Izenkénti szarmazás. *HM.* 1. Condescensio gradualis , v. Condescendentia.

GRADUALIS defensa : lépesős védelem. *Czöv.*

GRADUALIS nexus : lépesős összeköttetés. *Czöv.* Izenkénti kapcsolat. *Sztrók.*

GRADUALIS promotio : sorszerint való előmenetel. *Puky.* Izenként , sor szerint való előmenetel , v. előmentetés. *P-gyűjt.* Fokozati előléptetés. *HM.*

GRADUALITER : lépesönként , fokönként , izenként. *Fog. Pauly.* Garádiesonként. *Pauly.* 1. Gradatim.

GRADUATIO : előléptetés. *Fog.* Léptetés , tudományi jelesítés. *Puky. Pauly. P-gyűjt.*

GRADUATUS : jelesített. *Puky. P-gyűjt.*

GRADUS : 1) lépeső. *Fog. Puky. Pauly. Bar. vm. Kun. HM.* Garádics , grádics. *Puky. Pauly. Fog. Kun. HM. Fog.* Emelet. *Bar. vm.* Lépső. *Fog.* 2) iz (szarmazati). *Cur. Fog. Puky. Szirm. Márt. N.B. HM.*

GRADUS aequalis : egyenlő iz. *P. , P. J.*

GRADUS affinitatis : sógorsági iz. *Cur. P-gyűjt. Szlem.*

GRADUS consanguinitatis : izenkénti leszarmazás. *Cur.*

GRADUS genealogicus : szarmazási iz. *Cur.* Szarmazati iz , szarmazat iz. *Fog.* 1. Genealogia.

GRADUS inaequalis : egyenetlen iz. *P. P. J.*

GRADUS prohibitus consanguinitatis : a' rokonságnak tiltott iz. *Egyh. érték.*

GRADUS proximior : közelebb iz. *Cur. Puky.* Közelebb való iz. *Puky.*

GRADUS remotior : távolabbi iz. *Cur. Puky.*

GRADUS scholasticus : tudományi jelesség. *Puky. P-gyűjt.*

GRAECI non uniti : ó hitű , v. nem egyesült szertartású görögök. *Bar. vm. HM.*

GRAECI uniti : egyesült görögök. *Bar. vm. HM.*

GRAJUS : görög. *Pauly.*

GRAMMATICA : nyelvtudomány. *P-gyűjt. Puky.* Nyelvészet. *Perg.* Nyelvmesterség , nyelvtanítás. *P-gyűjt.* Nyelvtan. *Vajd. Kun.*

GRAMMATICALIS : nyelvtudományi. *Kun.* Nyelvészeti. *Csapó.*

GRAMMATICUS : nyelvész. *Bar. vm.* Nyelvtudós. *Kun.*

GRAN : Grän : szemér. *Fog.*

GRANARIUM : magtár. *Kun. Fog. HM.* Gabonaház. *Fog. Puky. Pauly.* Gabnaház , magház , magszin. *Fog.* Élészház. *Puky. P-gyűjt. Pauly.* Gabonatarató. *Puky.* Életesház , gabonásház , hombár. *Bar. vm.* Csűr. *Pauly.* Gabnatár. *Csapó. Hambár. HM.*

GRANDAEVUS : koros. *Fog. Kun.* Életes , megélemedett , üdős , meglett koru , agg koru. *Pauly. Puky.*

GRANIFER : magtermő. *Puky. Pauly.*

GRANUM : mag , szem. — Cum grano salis : megszorítással. *Fog.*

GRAPHIARIUM : pennatartó , v. kalamáris. *Puky. Pauly.*

GRAPHICA : írás-isméret. *Perg.*

GRAPHICE : ékesen , szépen , rajzolatosan. *Puky. Pauly.* Mesterul. *Pauly.*

GRAPHIUM : vas - v. önpenna. *Puky. Pauly.*

GRASSANS morbus : járvány. *Bar. vm. HM.*

GRASSARI : dühöngni. *Fog.* Dühöngeni , dúlni. *HM.*

GRASSATIO : dühös pusztítás. *P-gyűjt.* Pusztítás , dúlás. *Szlem.*

GRASSATOR : kóborló , rontó. *Pauly. Puky.* Dühös pusztító. *Puky. P-gyűjt.*

GRATIA : 1) kegy. *Fog. Kun. Puky. Sztrók. P-gyűjt. HM.* 2) kellem. *Fog. Puky. Pauly. HM.*

Kellemet. *Pauly.* 3) kegyelem. *Cur. Fog. Kun. Puky. Helt. P-gyűjt. HM.* 4) megkegyelmezés. *Cur. Puky.* 5) kegyesség. *Puky. Malaszt. Veres. HM.* In gratiam alicujus: valakinek javára. *Perg.*

GRATIA regia: királyi kegyelem, malaszt. *Szirm.*

GRATIAE via: kegyelem' útja. *Cur. P-gyűjt. Fog. HM.*

GRATIALE, l. Subsidium.

GRATIARUM actio: hálaadás, hálaadás, megköszönés. *Puky. Pauly.*

GRATIAS agere: megköszönni, hálaadás lenni szóval. *Puky. Pauly. HM.* Meghálálni. *HM.*

GRATIAS habere: hálaadás, v. hálaadás lenni szívvél. *Pauly. HM.*

GRATIAS referre: hálaadás lenni cselekedettel. *Puky. Pauly.* Tetel meghálálni. *HM.*

GRATIONALE: kegyelmi. *Cur. Kegyelembeli. Puky. P-gyűjt.*

GRATIONALES: kegyelmező levél. *Cur. P-gyűjt. Szlem. Márt. Puky. Pauly.* Kegyelemlevél. *Fog. Georch. N. B.* Életkegyelmező levél. *Szlem.*

GRATIONALES litterae: kegyelemlevél. *Fog. HM.* l. Rationales.

GRATIOSE: kegyesen. *Fog. Puky. HM.*

GRATIOSUS: kegyes. *Fog. Kegyelmes. Czövek.*

GRATIS: ingyen. *Kun. Fog.*

GRATUITUS: ingyeni, ingyeni. *Fog.*

GRATULARI: örvendezni. *Puky. Üdvölködni, üdvözködni. Kun. Üdvözleni. HM.*

GRATULATIO: örvendezés. *Puky. Üdvötés, üdvölet. Kun.*

GRAVAMEN: 1) sérelem. *Fog. Kun. P. J. Puky. P. 2)* nehézség. *Fog. Puky. Törv. cikk. Kun. Pauly. P-gyűjt. Suly. Fog. Pauly. V-gyűjt. Puky. Törv. cikk. Tether. Puky. Panaszt. Kun.*

GRAVAMINA regni: ország' sulyjai. *Puky. V-gyűjt.* Ország' sérelmei, nehézségei. *P-gyűjt. Puky. HM.*

GRAVAMINA et postulata regni: ország' sérelmei és kívánatai. *Fog. HM.*

GRAVARI: neheztelni. *Veres. HM.*

GRAVATE: neheztelve. *Puky.*

GRAVATIM: neheztelve. *Puky.*

GRAVATIM (in-) velit: ne terheltessék. *HM.*

GRAVIOR inputatio manet: terhesebb betudás találja. *Törv. HM.*

GRAVITAS: 1) nehézség. *HM.*

2) tekintet; 3) komolyság. *Puky. Pauly. HM.* 4) méltóság. *Puky.*

GRAVITATIO: nehézkedés. *Fog.*

GREISZLER: bakonyás. *Fog. Szatócs.*

GREISZLEREI: bakonya. *Fog. Szatócság.*

GREMIALIS: 1) kebelbeli. *Cur. Köles. Kun. Bar. vm. HM.* 2) megyebeli. *Cur. Fog. Puky. Pauly. HM.* Kebeli. *HM.*

GREMIALIS compossessor: megyebeli közbirtokos. *Puky. HM.* Megyei közbirtokos, *Perg.*

GREMIALIS conscriptio: megyebeli öszveírás. *V-gyűjt.*

GREMIALIS nobilitas: megyebeli nemesség. *V-gyűjt.*

GREMIATUS: kebelezett. *Perg. HM.* l. Ingreminatatus.

GREMIUM: 1) kebel. *HM.* 2) megye. *Cur. Puky. Pauly.* Testület. *Fog.*

GREMIUM comitatus: a' megye' kebele. *Fog.*

GROSZ: nagy tuczat (= 12 tuczat). *Fog.*

GROSZ, en-gros: nagyban. *Fog.*

GROSZHÄNDLER: nagy tőzsér, nagy kereskedő. *Fog.*

GROSZHUNDERT: nagyszáz (= 120 darab). *Fog.*

GRUND: észok. *Stett. Telek. Fog.*

GRUNDBUCH: telek-könyv. *Kun. Földkönyv. Törv.*

GUBERNACULUM: kormány. *Pauly. Puky.* Kormányozás. *Puky.*

GUBERNATOR: kormánynok. *Fog.*

Kormányzó. *Fog. Puky. HM. Szlem. Kun. V-gyűjt. P-gyűjt.* Kormánytartó, igazgató. *Mest. Főigazgató. Balia.*

GUBERNIALISTA: kormánytiszt. *Fog.*

GUBERNISTA, l. Gubernialista.

GUBERNIUM: 1) kormányzék. *Vajd. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Pauly. Puky. HM.* Kormány, kormányzat. *Kun. Fog.* Országlószék. *Fog.* Belső tanács. *Balia.* Főkormányzék. *Perg.* 2) országlás. *Fog. HM.*

GUERRA: háború. *Helt. Szlem.*

GUERRARUM tempus: hadkor. *Helt.*

GUMIELASTICUM: rugany-mézunga. *HM.*

GUT: áru; holmi; jószág; vagon; jóny, követelés. *Fog.*

GUTHABEN: követelés. *Fog.*

GUTGEWICHT: túlsúly, pótsúly. *Fog.*

GUTSCHREIBEN: követelésbe irni, értékül irni. *Fog.*

GÜLTIG: erős. *Stett.* Érvényes.

GÜTERABTRETUNG: vagyonátengedés. *Fog.*

GÜTERBESCHAUER: málfha- v. áruvizsgáló, motozó. *Fog.*

GÜTERVERTRETER, l. Massacurator.

GUIDAGIUM: kísérők' fizetése. *RW.*

GYMNASIUM: kis anya-oskola, v. aloskola. *Puky. Pauly.* Hat oskola, altanoda. *Kun.* Alsó deák oskolák. *Bar. vm.* Aliskola, középiskola. *Fog.* Alsóbb oskola, gymnasium. *HM.* Közép-tanoda.

GYMNASTICA: testi gyakorlás' mestersége. *Pauly. Puky.* Testgyakorlás' tudománya. *Bar. vm.* Testgyakorlászat. *Perg.* Testgyakorlás, testgyakorlat. *Kun.* Vívó intézet. *Csapó.*

GYNAECEUM: nőcsarnok, nőszoba. *Kun.*

GYNAECRATIA: nőországlás, nőuralkodás. *Kun.*

GYRGATUM: bolondház. *Bar. várm.*

GYRUS: kör, kerület, tekervény. *Puky. Pauly.* Örvény. *Bar. várm.*

H.

H = Haben: bir, biros, adott, követel, érték, vagyon, követelés. *Fog.*

HABEN (könyvitelben), l. II.

HABILIS: alkalmas. *Kun. HM.*

HABILITAS: alkalmasság, reátermettsé. *Bar. várm.*

HABITUALIS: megrögzött, rögzött. *Fog. HM.*

HABITUATUS: megrögzött. *Cur. Puky. Pauly. P-gyűjt.*

HABITUOSUS: rögzött, megrögzött. *Fog.*

HABITUS: 1) megrögzött szokás. *P-gyűjt. Fog.* Megrögzöttség. *Cur. Pauly. Puky. HM.* Természeté vált szokás. *Puky. Pauly. P-gyűjt.* Szokás. *Fog. 2)* járttság. *Bar. várm.* Gyakorlottság. *Puky. Pauly. Kun.* Szokottság, rögzöttség. *Kun.*

HABITUS externus: külsőzet. *Bar. vm.*

HABITUS internus: belsőzet. *Bar. várm.*

HABITUS naturalis : természeti gyakorlottság. *Puky.*

HAEREDES et posteritatus : örökösök és maradékok. *Cur. Szirm. HM. Maradvák. Kász. Veres.*

HAEREDES et posteritatus nrisque sexus : mind a' két úgon lévő örökösök és maradékok. *Pauly. Puky.* Mind a' két nemen lévő örökösök és maradékok. *Szirm.* Mindkét-nembeli ivadékok és maradékok. *HM.*

HAEREDIS institutio : örököszt nevezés. *Cur.* Örökös' kinevezése. *Czöv.* Örökös-nevezés, v. örökös rendelés. *Szlem. HM.*

HAEREDIS praeteritio (J. Rom.) : örökös' elmellőzése. *Szlem.*

HAEREDITARE : örökösödni. *Cur. P-gyűjt. Puky. Márt. HM.* Örökséget nyerni. *Puky. Márt.* Öröklenni. *Fog. HM.* Örökölni. *HM.*

HAEREDITARIA vel redemptibilia lege dare : örökösül v. váltáságoképen adni. *Helt.*

HAEREDITARIAE et acquisitivae possessiones : örökös és lelemény jószágok. *Helt.*

HAEREDITARIO jure : örökös jussal. *Cur. Márt. P-gyűjt.* Örökjoggal. *Perg.* Az örökös' igazával, v. örökösi igazzal. *Puky.* Örökös joggal. *HM.*

HAEREDITARIUM jus : örökös jus. *P-gyűjt.* Örökjus, örökösülés' jussa. *Szlem.* Öröklési jog. *Csapó.*

HAEREDITARIUS : 1) örökös. *Cur. Kölcs. Perg. HM.* Örökséggel bíró örökös. *Horr. 2)* örökösi, v. örökségi, p. o. jog. v. tartomány. *Fog.* Örökletes. *Kun.*

HAEREDITAS : örökség. *Cur. Pauly. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Czöv. Szirm. Fog. Kölcs. Szirm. Márt. Moln. Kun.* Örökösség. *Georch. Ujfal.* Vagyonörökség, örökös jószág. *Perg.* Öröklet. *Kun.*

HAEREDITAS ab intestato : végintézet nélkül maradt örökség. *Szlem.*

HAEREDITAS acquisita : szer-

zett örökség. *Georch.* szerzett jószág. *Szlem.*

HAEREDITAS avita : ősi örökség. *Georch.* Ősi örök, v. örökjószág. *Szlem.*

HAEREDITAS e testamento : végintézet által hagyott örökség. *Szlem.*

HAEREDITAS fidei commissaria : hitére bizott örökség. *Georch.*

HAEREDITAS radicalis : gyökös örökösség. *Georch.* Gyökeres jussal bíró örökség. *Szlem.*

HAEREDITAS virtualis : reánézendő örökség. *Georch.* Reánéző v. remélendő örökség. *Szlem.*

HAEREDITAS vadit cum onere : az örökség teherrel jár. *HM.*

HAEREDITATIO : örökösödés. *Cur. Márt. P-gyűjt.* Örökösülés, öröklés. *Fog.*

HAEREDITATIS acceptatio : örökség-elfogadás. *Szlem.*

HAEREDITATIS aditio (J. Rom.) : örökségbe lépés, örökség' általvétele. *Szlem.* Örökség' elfogadása. *Ujfal.*

HAEREDITATIS aditio expressa (J. Rom.) : örökségnek szóval kijelentett általvétele. *Szirm.*

HAEREDITATIS aditio tacita, seu pro haerede gestio (J. Rom.) : örökségnek tettől érthető általvétele. *Szlem.*

HAEREDITATIS jus : örökség' jussa. *Czöv. Szlem.* Örökös jus. *Ujfal.*

HAEREDITATIS repudiatio (J. Rom.) : örökség' megvetése. *Szlem.*

HAERES : örökös. *Cur. Helt. Kölcs. Perg. Kövy. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Ujfal. Puky. Szirm. Lex. Párizp. Moln. Márt. Fog. Pauly. HM.* Örök. *Mest.* Ősi. *Fog.* Véggyökér. *Szirm.* Párizp. Örökösödő, öröklő. *Bar. vm.* Maradva. *Kász.* Ivadék. *HM.*

HAERES coronae : korona-örökös, korona' örököse. *Szlem.*

HAERES collateralis : oldalagi örökös. *Szlem.*

HAERES directus : egyenes vagy egyenesági örökös. *Szlem.*

HAERES ex asse : fő örökös. *Puky. Pauly.*

HAERES ex semisse : fél örökös. *Puky. Pauly.*

HAERES fiduciarius : hiteles örökös. *Ujfal.*

HAERES immediatus : közvetetlen —. *Cur. P-gyűjt. Puky.* Egyenes —. *P-gyűjt. Puky.* Közvetetlen örökös. *Szlem. Fog.* Közvetlen örökös. *HM. Fog.*

HAERES legalis : törvényszerinti —. *Cur. Törvényszerint való —. P-gyűjt. Törvényes —. Georch. Czöv.* Törvénybeli, v. csupán törvényes örökös. *Szlem.*

HAERES legitimus : törvényes —. *Cur. P-gyűjt. Georch. Czöv. Puky.* Törvényszerint való —. *Puky.* Törvényes ágyból, v. intézet nélkül való örökös. *Szlem.*

HAERES necessarius (J. Rom.): kénytelen örökös. *Szlem.*

HAERES propagativus : vérszerint való —. *Georch. Czöv.* Tenyésztő, v. vérszaporító —. *Czöv.* Vérséges örökös. *Szlem.* Vérszerinti örökös. *HM. Fog.*

HAERES substitutus : másod örökös. *Cur. HM.* Helyettes —. *Fog.* Várando —. *Puky. Pauly. Georch.* Váro —. *P-gyűjt.* Al- v. segéd örökös. *Szlem.* Helyettesített örökös. *HM.*

HAERES succedit in universa jura, et onera defuncti : az örökös a' megholtnak minden igazai-ban és terheiben örökösödik. *Puky.*

HAERES testamentarius : testamentomi —. *Cur.* Végső intézetbeli —. *P-gyűjt. Szlem. Puky.* Intézett —. *Georch. Szlem.* Végrendeleti örökös. *Fog.*

HAERES universalis : általános —. *Cur. HM.* Minden —. *P-gyűjt. Georch. V-gyűjt. Puky.* Átaljában való —. *Puky.* Közönséges —. *Pauly.* Egyetemi örökös. *Fog. Kun.* Főörökös. *HM.*

HAERES virtualis : erényes —. *Czöv.* Reménylő, v. reménység. **TÖRV. TUD. MŰSZÓTÁR.**

beli —. *Szlem.* Várando örökös. *Fog.* Váro örökös. *HM.*

HAERES voluntarius (J. Rom.): önkényes örökös. *Szlem.*

HAERES IARCHA : Ideretnek, eretnek vezér, vezéretetnek. *Mest.*

HAERESIS : eretnekség. *Lex. Szlem. Kun. Bar. vm.* Tévelygés. *Szlem.*

HAFEN : rév. *Fog.*

HAFEREI, Haverie : hajóköltés, hajókár. *Fog.*

HAGIOGRAPHUS : szentiró. *Puky. Pauly.*

HAJDO : hajdu, porkoláb. *Puky.*
HAJDONICALE oppidum : hajdúváros. *Fog. Pauly. Puky. HM.*
l. Oppida hajdonicalia.

HALLE : csarnok. *Fog.*

HALLUCINARE : imezni, ámozni, Kász. Tétovázni. *Sztrók. HM.*

HANDELSAGENT, Geschäftsführer : ügyvivő, ügynök, kereskedési ügyvezető. *Császár.*

HANDELSBILANZ : tőzsmérleg kereskedési mérleg. *Fog.*

HANDELS- und Wechselgeschäft : kereskedői és váltói ügy. *Vált*

HANDELSGESELLSCHAFTEN : közkereseti társaságok; societates communis negotii (quaestus, lucri) causa initae. *Csász.*

HANDKAUF : 1) részletes vétel; 2) általánvétél. *Fog.*

HANDLUNG : cselekvény, actus; kereskedés, negotium. *Vált.* Kereskedés, kereslet. *Fog.*

HANDLUNGSBUCH : kereskedői könyv. *Fog.*

HANDLUNGSDIENER : kereskedősegéd. *Fog.*

HANDLUNGSHAUS : kereskedőház; domus negotiatoria. *Vált.*

HARMONIA : 1) összehangzás. *Fog. HM. Öszhang. Bar. vm. Puky. Fog.* Hangegyezés. *Puky. Pauly.* 2) egyetértés. *Bar. vm. Puky. Kun. HM.* Egyezés. *Pauly.*

HASARD : vakszerencse, történet. *Puky. Csapó. HM.*

HASARDIREN : szerencsétetni. *Fog.*

HASTILUDIUM: kopja-játék. *Puky. Pauly. P-gyűjt. HM.*

HAUPTTEID: eldöntő hit, eskü; juramentum litis decisorium. *Vált. Csász.*

HAUSIREN: házalni. *Fog.*

HAUSIRHANDEL: házalótözs. *Fog.*

HEBDOMADALIA fora: heted-
szaki vásárok. *Helt.*

HEBES: kába. *Stett.*

HELLUO: korhely, dobzódó. *Szirm. Tobzódó, pazérló. Márt. Párizp. Moln. Mokry. Tékozló. Mokry.*

HELVETICA confessio: helvé-
cziai vallás. *Bar. vm. Helvét hit-
vallás. HM.*

HERALDICA: czimeréskedés. *Bar. vm. Czimertudomány. Puky. Czimtan. Sztrók. Czimerisméret. Perg. Czimerék' és vitézi rendek' ismérte. Pauly. Czimertan. HM.*

HERMAPHRODITA: csira. *Puky. P-gyűjt. Puky. Két nembéli tes-
tű. P-gyűjt. Pauly. Kétnemű. Bar. vm. Kétséges nemű személy v. istir. Czöv. Kétnemű személy. Szlem. Himnő. Kun. Csapó.*

HEROLDUS: hirdető. *Bar. vm. Kiáltnok. Kun. Czimernök. HM.*

HEROS: hős. *Fog. HM. Bajnok. levente, vitéz, diadász. Bar. vm.*

HERUS: úr, gazda. *Bar. várm.*

HESPERUS: szender. *Bar. vm. Esticsillag. Puky. Esticsillag. Kun.*

HETERODOXIA: helytelen tudomá-
ny. *Pauly. Puky.*

HETEROGENEUS: különmemű. *Fog. Kun. HM.*

HETERONOMIA: idegen törvény-
szabás. *Puky. Jövevény törvény-
szerzés. Mest.*

HEURGESCHÄFT, l. Hoffnung.

HIATUS: hézag; Lücke. *Vált. HM.*

HIEMATIO pecorum: baromte-
lettetés. *Puky.*

HIERARCHIA (J. Can.): egy-
házi kormány. *Pauly. Puky. Egy-
házi uralkodás, papurság. HM. Fog. Egyházi fejedelemség. Gánó-
czi. Ekklézsiai paphatalom. Márt.*

Egyházi feljebbvalóság' rendje, v.
sora, egyházi polczsor. *Szlem. Pap-
uraság. Kun.*

HIERARCHIAE gradus: egyházi
feljebbvalóság' lépcsői, egyházi
polczsor' lépcsői. *Szlem.*

HIERARCHIA ordinis: egyházi
szolgálati feljebbvalóság' rendje,
egyházi szolgálati polczsor. *Szlem.*

HIERARCHIA regiminis: egyházi
hatalombeli feljebbvalóság' rendje,
egyházi hatalombeli polczsor. *Szlem.*

HINC inde: együnnet is, másun-
nat is. *Helt. Ide 's tova. HM.*

HINTERLEGEN, deponere: le-
tenni; deponere. *Vált. Császár.*

HINTERLEGER: letendő; deposi-
tum faciens. *Vált. Csász.*

HINTERMANN: következő. *Fog.*

HISTORIA: történet. *HM.*

HISTORIA ecclesiastica: egyházi
történet. *HM.*

HISTORICUS: történetíró, tör-
ténettudó. *Puky.*

HISTRIO: alakos, náró. *Bar. várm.*

HOFFNUNGSKAUF: reményvásár.
Fog.

HOMAGIALES marcae: díjos gi-
ra. *Kász.*

HOMAGIALIS: hódoló. *Cur. Fog. Pauly. Puky. Márt. HM. Jobbá-
gyi. Cur. Hűségfogadó. Puky. Pauly. Hűségfogadó. Márt. Diji. Fog.*

HOMAGIALIS cultus: jobbágyi
tisztelet. *Puky. Hódoló tisztelet. HM.*

HOMAGIALIS obligatio: jobbágyi
kötelesség. *Cur. Jobbágyi hűség. Puky. Hódoló kötelesség. HM.*

HOMAGIALIS poena: díjbüntet-
tés. *Szlem. HM. Díjjas. V-gyűjt.*

HOMAGIUM: 1) hódolás. *Cur. Bar. vm. Pauly. Puky. V-gyűjt. Szirm. Márt. Hódolat. Fog. Kun. HM. Hódoltság. Bar. vm. Hűség-
fogadás. Pauly. Puky. P-gyűjt.*

Felsőséghez való hűség. *P. J. P. Hűség, és alávetés. Czöv. Hűség-
eskü. Helt. Jobbágyi hűség. Szlem. 2) díj. Cur. Szirm. Puky. V-gyűjt. Helt. Párizp. P-gyűjt. Georch.*

Czöv. Márt. Moln. Perg. HM. Díjú. Verb. (779. ford.) Válttság. Pauly. Puky. Ember' dija, v. főválttság. Szlem. Párizp. Emberdij, fejdij. Fog.

HOMAGIUM fidelitatis : hívség-beli hódolás. *Cur. Meghódolás. P-gyüjt.*

HOMAGIUM mortui : holtnak dija. *Puky. Pauly. P-gyüjt. Díj-talan (tehetetlen) ember. Pauly.*

HOMAGIUM mortuum : vérdij. *Cur. HM. Haldij. Fog. Holt-dij. Czöv. Szlem. Fog. Egész dij. Szlem. Holt-nak dija. P-gyüjt.*

HOMAGIUM vivi : elevennek dija. *Puky. P-gyüjt.*

HOMAGIUM vivum : élő dij. *Fog. Czöv. HM. Eleven, v. féldij. Szlem. Elevennek dija. P-gyüjt. Eleven diu. Kász. Birság. Véres.*

HOMICIDA : gyilkos. *Cur. Puky. Fog. Pauly. P-gyüjt. Lex. Szlem. Emberölő. Pauly. Puky. Lex. Szlem.*

HOMICIDIUM : gyilkosság. *Cur. Puky. Szirm. Márt. V-gyüjt. Lex. P-gyüjt. Szlem. Fog. HM. Emberölés. Fog. Pauly. Puky. Szirm. Márt. P-gyüjt. Szlem. Emberöldöklés. Pauly. Puky.*

HOMICIDIUM casuale : történetes —. *Cur. Véletlen —. V-gyüjt. Szirm. HM. Történetből való —. Szirm. Puky. Nem akarva való, v. történetes —. Puky. Véletlen esetből történt gyilkosság. Szlem.*

HOMICIDIUM commune : közön-séges, v. közszerű —. *Szlem.*

HOMICIDIUM culposum : hibás —. *Cur. V-gyüjt. Vétkes —. Szirm. Szlem. HM.*

HOMICIDIUM deliberatum : el-tökélt gyilkosság. *Cur. V-gyüjt. Szlem. HM.*

HOMICIDIUM destinatum : szánt-szándékos gyilkosság. *Vajd.*

HOMICIDIUM dolosum : szánt-szándékos —. *Cur. HM. Álnok —. V-gyüjt. Szlem. Szirm. Csalárd —. Szirm. HM.*

HOMICIDIUM fortuitum : vélet-len gyilkosság. *Sztrók.*

HOMICIDIUM insidiosum : oroz-va —. *Szirm. Oroz gyilkosság, les-kelődő gyilkosság. HM.*

HOMICIDIUM praemeditatum : el-tökélt —. *Cur.*

HOMICIDIUM proditorium : áru-ló gyilkosság. *Cur.*

HOMICIDIUM qualificatum : su-lyosb —. *Szlem.*

HOMICIDIUM simplex : egysze-rű —. *Cur. HM.*

HOMICIDIUM spoliationi junctum : rabló —. *Szlem.*

HOMICIDIUM voluntarium : el-tökélt, v. szántszándékos gyil-kosság. *Puky. P-gyüjt.*

HOMILETICA (J. Can.) : prédi-kálástudomány, v. prédikáló mes-terség. *Puky.*

HOMO archiepiscopalis : érseki ember. *Cur.*

HOMO capitularis : káptalan' em-bere. *Cur. P-gyüjt. Káptalanbeli. Fog. Káptalani ember. HM.*

HOMO conventualis : konvent' emberc. *Cur. P-gyüjt. Conventi em-ber. HM.*

HOMO dioecesanus : megyés püs-pök' embere, püspöki megyebeli személy. *P-gyüjt.*

HOMO immissioneatus : jószág-talan ember. *Cur. Szegény legény. Helt.*

HOMO palatinalis : nádor' em-bere. *Cur. Nádorispány' képe. V-gyüjt. Nádorispány' embere. P-gyüjt. Szlem. Nádorispányi kép-viselő. Puky. Nádori ember. Fog. Czöv. HM.*

HOMO regius : király' embere. *Cur. P-gyüjt. Georch. Szlem. Ki-rály' képe. V-gyüjt. Királyi em-ber. Czöv. Vajd. Puky. Pauly. Fog. HM. Királyi képviselő. Puky. HM. Teljesítő bíró. Kézir.*

HONESTAS : 1) illendőség. *Puky. Pauly. Tisztesség. Fog. P-gyüjt. HM. 2) költött sógorság. Fog.*

HONESTAS naturalis : természeti —. *Ujfal.*

HONESTAS publica (J. Can.): közillendőség. *Puky. Pauly.* Közillendőség' igazsága. *Szlem.* Sógorodás. *P-gyűjt.* Sógorosodás. *Puky. Pauly.*

HONESTUS: tisztességes, v. illendő. *Puky. P-gyűjt. Lex.* Becsületes. *HM.* Tisztes. *Fog.*

HONOR: becsület. *Cur. Pauly. Puky. HM.* Tisztelet. *Puky. Pauly.*

HONORABILIS: nagytiszteletű. *Fog.* Tiszteletes. *HM.*

HONORANS, Honorant: névbeccsülő elfogadó, vagy fizető; Ehren-acceptant, Ehrenzahler. *Váltó. Csász. Fog.* Becslő. *Stett. HM.* Névbeccsülő, névbeccsülesi elfogadó. *Fog.*

HONORARE: becsülni. *Stett.*

HONORARIUM: jutalom. *Cur. Pauly. Puky. V-gyűjt.* Becspénz. *Bar. vm.* Becsületdíj. *Fog.* Tiszteletbeli bér. *Czöv.* Tiszteletbeli jutalom. *Szlem.* Tiszteletajándék. *Törv. czikk.* Tiszteletdíj. *Kun. HM.*

HONORARIUM regis v. reginae: király v. királyné' hódolatdíja. *Fog.*

HONORARIUS: becsületből való. *V-gyűjt.* Tiszteletbeli. *P-gyűjt. Puky. Pauly. Fog. HM.* Tiszteleti. *Fog.* Becsületbeli. *Kun. Puky. Pauly. Fog.* Becsületi, becsületből szolgáló. *Bar. vm.*

HONORARIUS fiscalis: tiszt. ügyvéd. *Puky.*

HONORARIUS notarius: tiszt. jegyző. *Puky.*

HONORAT, honoratus: becsült, megbeccsült. *Vált. Császár.* Névbeccsült. *Fog.*

HONORATIO cambialium (J. Camb.): váltólevél - megtisztelés. *Szlem.*

HONORATIO, Honoration: névbeccsülés; Honorirung. *Vált. HM. Fog.* Névbeccsülő elfogadás. *HM.*

HONORATOR: tiszt. *Cur. Puky.* Előkelő. *Puky. Pauly. Kun.* Előbbkelő. *Bar. vm.* Tiszteletes. *Pauly.* Feles tekintetű személy. *Georch.* Tisztességes. *Czöv.* Tisztcsb. *HM.*

HONORATORIS ordinis: tisztcsb rendű. *Fog. Kun.*

HONORATUS: becslett. *Stett. 1.* Honestus.

HONORIREN: névbeccsülni, névbeccsülésből elfogadni (a' váltót). *Fog.*

HONORIRUNG, l. Honoratio.

HONORUM aviditas: becsület-, v. dics-vadászás. *Puky. Pauly.* Dicsvág. *HM.*

HONOS: 1) tisztelet; 2) szerencse. *Fog.*

HORAE regiae: tisztiorák. *HM.*

HORAE succivae: henyőrák, levont idő. *Bar. vm.* Henyőrák. *HM.*

HORISON: láthatár, látkör. *Fog.*

HORISONTALIS: fekirányos. *Fog.*

HORISONTALITER: fekiránylag. *Fog.*

HORREUM: pajta, csűr. *Bar. várm.*

HOSPE: újlakos. *Balia.* Jövevény, vendég. *Perg.*

HOSPITALE: kórház. *Fog. Pauly. Puky.* Ispita. *Pauly. Puky.* Ispitály. *Puky. Kóroda.*

HOSTILITAS: ellenségeskedés. *Czöv. Szlem. Ujjfal.*

HOTEL: szállota. *Fog. Palota,* kastély, vendégfogadó. *Kun.*

HUMILITAS: alázat. *Fog.*

HUMOR: szeszély, kedv. *Fog.*

HUMORISTICUS: szeszélyes. *Fog.*

HUNGARIA: Magyarhon. *Széch. gr.* Magyarország. *Köz.*

HUTTMANN: bányász. *Perg. HM.*

HYDRAULA: vízmester, vízmérő. *Puky. P-gyűjt.* Vizeresztő, vizszámozgató. *Bar. vm.* Vízész. *Perg.* Vízmérnök. *HM.* Vízér.

HYDRAULICA directio: vízmérést igazgató tisztség. *P-gyűjt. Puky.* Vízérsi igazgatóság. *Perg.* Vízérsi mesterség' igazgatása. *V-gyűjt.*

HYDRAULICA machina: vízmozgony, vízgép. *HM.*

HYDRAULICAE machinae: vizeresztő mosztonok. *Bar. vm.*

HYDRAULICO - sedilis suprema directio: vízi és építészeti főigazgatóság. *HM.*

HYDRAULICO - aedilis directio

littoralis hungarici: tergerparti vízi és építészeti igazgatóság. *HM.*

HYDRAULICUS: vízépitő. *Kun.* Vízépitő. *HM.*

HYDROMETRUM: akózó vas. *HM.*

HYDROPHOBIA: veszettség. *HM.*

HYDROSTATICA: vízmérés tudomány. *Puky.* Vízmérés' mestersége, és tudománya. *Pauly.* Víz-súlyegyen' tudománya. *Kun.* Vízmérési tan. *HM.*

HYDROTECHNICA: vízépités-mesterség. *Puky. Pauly. HM.* Víz-tudomány. *Bar. vm.*

HYDROTECHNUS: vízi-tudós. *Bar. vm.*

HYPERBOLA: túlüzöttség, túlnagyítás. *Kun. HM.*

HYPEROCHA: árán felül való. *Czöv.* Zálog' feleslegessége, vagy zálog' árának adósságot felülhaladó része. *Szlem.*

HYPOCHONDRIA: lépkór, komorkór, nyavalgás. *Kun. HM.*

HYPOCRITA (J. Can.): képmutató. *Kun. Puky. Pauly. HM.* Szineskedő. *Kun. Puky.* Álszent. *Kun.*

HYPOTHECA: 1) lekötés. *Cur. B. S.* Lekötött jószág. *Cur. HM. Fog. Érték. Bar. vm.* Zaloglekötés. *Dien. 2)* zálog. *Cur. Fog. Pauly. Puky. P-gyűjt. Georch. Márt. Moln. Párizp.* Lekötött zálog. *Puky. Szirm. V-gyűjt. HM.* Jelzálog. *Kun. HM.* Kinevezett zálog. *Szil.* Zalogjószág. *Márt.* Felzálog. *Czöv.* Tartozásért való jószág-lekötkezés. *Szlem.* Törzsökös zálog. *Ujfal.* Hitelalap. *Sztrók.* Hitelzálog, ingatlan zálog. *Fog. Zalogjel. Fog.*

HYPOTHECA expressa: nyilvános lekötés, lekötött jószág. *Cur.* Nyilvános zálog. *Czöv.* Nyilván kifejezett zálog. *Szlem.* Kijelelt hitelalap. *Sztrók.*

HYPOTHECA generalis: általá-

nos —. *Cur. Szlem.* Közönséges —. *Czöv. Fog.* Átaljában való zálog. *Puky.*

HYPOTHECA legalis: törvényes zálog. *Cur. l.* Hypotheca tacita.

HYPOTHECA optionalis, l. Selectiva.

HYPOTHECA privata: magános zálog. *Czöv.* Jószág' magányos hatalommal történt lekötkezése, magányos jószág-lekötkezés. *Szlem.*

HYPOTHECA publica: közönséges zálog. *Czöv.* Közhatalommal történt, vagy nyilvános zálog. *Szlem.*

HYPOTHECA selectiva: szabad választással lekötött jószág. *Cur.* Szabad választást engedő —. *Puky. Szlem.* Választható —. *Czöv.* Választási zálog. *Fog.*

HYPOTHECA specialis: különös lekötés, v. különösen lekötött jószág. *Cur.* Különös —. *Fog. Puky. Pauly. Szlem.* Kijelelt —. *Georch. Alnemüs, v. kinevezett —. Czöv.* Nevezet szerint való —. *Puky. Pauly.* Névszerint való zálog. *Szlem.*

HYPOTHECA tacita: hallgató, legázolt —. *Czöv.* Alattomban érthető —. *Szlem.* Törvényes zálog. *Cur.*

HYPOTHECARIUS: 1) lekötető. *Cur.* 2) zálogos. *Cur.* Jelzálogos. *Kun. Puky. Szirm. V-gyűjt. HM.* Fekvő zálogra hitelző. *Márt.* Felzálogos. *Czöv.* Jószág-lekötkező. *Szlem.* Hitelalapos. *Sztrók.* Hitelzálogos. *Fog.*

HYPOTHEKENBANK: hitelbank (hitelzálogra kölcsönző). *Fog.*

HYPOTHESIS: feltétel. *N. P. P-gyűjt. HM.* Föltét. *Fog.* Állománnyos feltétel. *Bar. vm.* Állítás, okváró, önkényes állítás, felvett, v. önkényes alap. *Puky.* Állítás. *P-gyűjt.* Elővélet. *Kun.*

I.

I romai szám = egy: I = Jahr: év, esztendő; d. I = dieses Jahres, vagy l. I = laufendes Jahres: jelen, folyó évben (= j. e. vagy f. e.). *Fog.*

ICHOGRAPHIA: alaprajz, tennékrajz. *Kun. HM.*

ICONOCLASTA (J. Can.): képrontó, képostromló. *Mest. Képdúló. Kun.*

ICONOGRAPHIA: képleírás. *Kun.*

ICONOLATRA (J. Can.): képtisztelő. *Mest.*

ICONOMACHUS (J. Can.): képostromló. *Szlem.*

IDEA: észkép. *Debr. Fog. Képlet. Fog. Képezet, gondolat. Debr. Eszme. Sztrók. Fog. HM. Ötlet, észfogat, fogalom. Kun.*

IDEALE: képső, eszmény. *Fog. Főnkép, bájolvány (bálvány). Kun.*

IDEALIS: képzetű. *Debr. HM. Eszmei, eszményi. Fog. Főnképi, fényalaki, képzeményi, képzeményses. Kun.*

IDEALISMUS: főnképeskedés.

IDEALITAS: főnképiség. *Kun.*

IDENTICITAS: azonosság. *Kun. Fog. l. Identitas.*

IDENTICUS, identisch: azonos. *Kun. Fog. HM.*

IDENTITAS: azonság. *Cur. Puky. Kun. Fog. Pauly. Ugyanság. Fog. Ugyanazonság. Bar. várm. Azonosság. Kun.*

IDENTITAS juris: jus' azonsága. *Cur.* Az igaznak egysége, ugyanazonsága, v. ugyanazon egy igaz. *Puky.* A' jusnak egysége, ugyanazonsága, ugyanazon egy jus. *Pauly. Jogazonság. HM.*

IDENTITAS personae: személy' azonsága. *Cur. HM.*

IDIOTA: tudatlan. *Puky. Pauly. Kun. HM. Járatlan, avatlan. Puky. Idegen. Bar. vm. Bárgyu. HM.*

IDIOTICON: környékszókönyv, tájjékszótár. *Puky. Pauly. Tájszótár. Perg. Acad.*

IDIOTISMUS: szólás' formája. *HM. Puky. Pauly.* Nyelvszokás, szójárat. *Puky.* Nyelvtulajdonság. *Pauly.* Idegen, v. köznépi szóllás, járatlanság. *Bar. vm. Szójárás. Lex. Tájszózat. Kun.*

IDOLOLATRA: bálványzó. *Perg. Bálványimádó. Lex. Bálványozó. Pázm. Illyés.*

IDOLOLATRIA: bálványozás. *Puky. Bálványimádás. Teleg. Mürt.*

IDOLOTHYTUM: bálvány-áldozat. *Lex.*

IDOLUM: bálvány. *Puky. Kun. Kép, hamis isten. Lex.*

IGNOBILIS: nemtelen. *Cur. Helt. Fog. Kun. Georch. Puky. Pauly. Szirm. Párizp. Czöv. Szlem. Moln. HM. Nem-nemes. Márt. Fog. HM. Nemetlen. Fog. Paraszt. HM.*

IGNOMINIA: alacsonyítás. *Cur. HM. Gyalázat, szenny, kudarcz, bectelenség. Puky. HM. Csufság. Lex. Kissebbség. Bar. vm.*

IGNOMINIOSE: gyalázatosan. *Pázm. HM.*

IGNORANTIA: tudatlanság. *Cur. Helt. Puky. Pauly. HM. Nemtudás. Puky. Pauly.*

IGNORANTIA affectata: színlett tudatlanság. *Cur. Puky. Pauly.*

IGNORANTIA crassa: durva —. *Puky. Vastag —. Pauly.*

IGNORANTIA culpabilis: hibás —. *Cur. Vétkes tudatlanság. Puky. Pauly.*

IGNORANTIA facti: a' tett' nem tudása. *Cur. Puky. HM. A' dolognak nem tudása. Pauly. V-gyűjt. Szirm. Tettldog-tudatlanság. P-gyűjt. Cselekedet' nemtudása. Czöv.*

Tettet érdeklő tudatlanság. *Szlem.* Balvélekedés a' dolog' mivoltáról. *Szirm.*

IGNORANTIA inculpabilis : hibátlan —. *Cur.* Vétketlen tudatlanság. *HM.*

IGNORANTIA invincibilis : győzhetetlen —. *Cur.* *P-gyűjt.* *Czöv.* Meggyőzhetetlen —. *Ujfal.* Elkerülhetetlen —. *Mest.* Elháríthatlan tudatlanság. *Szlem.* Győzhetetlen tudatlanság. *HM.*

IGNORANTIA juris : törvény' nem tudása. *Cur.* *V-gyűjt.* *Czöv.* *Puky.* *Pauly.* Törvény-tudatlanság. *Márt.* *P-gyűjt.* Törvényt érdeklő tudatlanság. *Szlem.* Törvényben való járatlanság. *Pauly.* *Puky.* Jogi tudatlanság. *Szrok.* Jognemtudás. *Csapó.*

IGNORANTIA justa : igazi nem tudás. *Czöv.* Igazságos, vétkül nem tulajdonítható tudatlanság. *Szlem.* Igazságos tudatlanság. *Ujfal.*

IGNORANTIA supina : heneve tudatlanság. *Puky.* *Pauly.* *Debr.* *Lex.*

IGNORANTIA vincibilis : meggyőzhető —. *Cur.* *Puky.* *P-gyűjt.* *Czöv.* *V-gyűjt.* *Pauly.* Elkerülhető —. *Mest.* Elhárítható tudatlanság. *Szlem.*

ILLATIO : behozás, bevétel, következtetés. *Cur.* *HM.* Következtetés. *Lex.* *HM.*

ILLEGALIS : törvény ellen való. *Cur.* *Puky.* *P-gyűjt.* Törvénytelen. *V-gyűjt.* *Mest.* *Szil.* *Szlem.* *Georch.* *Czöv.* *Kölcs.* *Fog.* Törvénytelen, törvénytelenes, nem-törvényes. *Kun.* *Fog.* Törvénykülső, törvénytelen. *Fog.*

ILLEGITIMA proles : törvénytelen magzat. *Czöv.* *Cur.*

ILLEGITIMUS : törvénytelen. *Cur.* *Puky.* *V-gyűjt.* *P-gyűjt.* *Lex.* *Georch.* *Czöv.* *Szlem.* *Pauly.* *HM.* Nem törvényes, törvénytelen. *Fog.* 1. *Illegalis.*

ILLICITUS : tilalmas. *Lex.* *HM.* Tiltott, nem szabad. *Vörösm.* *Fog.* Tilos. *Szrok.*

ILLIMITATUS : határtalan. *Cur.*

Kun. *HM.* Határ nélkül való. *Puky.* Korlátozatlan. *Fog.* Határozatlan, környékezetlen. *Lex.* Korlátlan. *Szrok.* *Fog.* *Kun.*

ILLOCARE : béhelyhezteni. *Puky.* Béhelyezni. *Szrok.* Behelyezni, beültetni. *Csapó.*

ILLOCATIO : béhelyeztetés. *Cur.* Behelyezés. *Szrok.* *Fog.* Behelyezés. *HM.*

ILLUMINARE : deríteni, világítani. *Puky.* *Pauly.* Világosítani. *Puky.* 1) kivilágosítani. 2); kiszinezni. *Csapó.* Földeríteni.

ILLUMINATIO : 1) (Beleuchtung) kivilágítás. *Fog.* *Kun.* Megvilágosítás. *V-gyűjt.* *Puky.* Mécselőjatek, mécsvilágítás. *Pauly.* Világítás. *Puky.* *Lex.* 2) (Aufklärung) felvilágosodás, felvilágosítás, észderülés, észderítés. *Mest.* Elme-fejldés. *Kun.* Világosodás, világosulás. *Fog.* 3) kiszinezés. *Kölcs.*

ILLUMINATIO civitatis : városkivilágítás. *HM.*

ILLUMINATIO moralis : erkölcsi v. vallásbeli felvilágosítás, v. felvilágosodás. *Szlem.*

ILLUMINATIO politica : polgári felvilágosodás. *Szlem.* Polgári világosodás. *HM.*

ILLUMINATIO technica : mesterségi felvilágosodás. *Szlem.*

ILLUMINATIO urbium : város' éjjeli megvilágosítása. *Szlem.* Városok' éji kivilágítása. *Csapó.*

ILLUSIO : rászedés, megcsalás, csalatkozás, áltatás. *Lex.* *HM.* Megcsalódás, csufolás, ámitás. *Csapó.* Csalfaság, ábránd. *HM.*

ILLUSIVUS : csalfa, csalékony, ámitó. *Csapó.*

ILLUSTRIS : tekintetes, nemzetes, nagytekintetű. *HM.*

ILLUSTRISSIMUS : méltóságos. *HM.* *Fog.*

IMAGINARIUM : képzelt. *Bar.* *vm.* *HM.* Képzetes, képzeményes. *Kun.*

IMAGINATIO : képzelődés. *Cur.* *Puky.* *Kun.* *HM.* Képzeltetés, kép-

zelés. *Csapó.* Képzelmény, képzemény. *Kun.*

IMAGINES aere excausae: rézre vert képek. *Bar. vm.*

IMBECILIS sexus: gyarló nem. *Szirm.*

IMITATUR naturam pignoris: zálog' természetével bir. *Fog. HM.*

IMITARI: utánozni. *Fog. Puky. Pauly. Kun. HM. Mimelni. Puky. Kun. Pauly. Követni. Puky. Fog.* — naturam: természetével birni. *Fog.*

IMMACULATA virgo: szeplőtelen szüz. *Pázm.*

IMMANUARE: kézhez juttatni. *HM.*

IMMATRICULARE: anyakönyvbe beíratni. *Pauly. Puky. Közljajstromba, egyházilajstromba írtatni. Perg. Besorozni, beírni az anyakönyvbe. Kun.*

IMMATRICULATIO: anyakönyvbe írás. *Beírás a' születés-könyvbe. Puky. Pauly. Márt. Oskolai anyakönyvbe. Márt. Egyházi anya könyvbe. Pauly. P-gyűjt. Közljajstromba írtatás. P-gyűjt. Anyakönyvbe írtatás. HM. l. Matricula.*

IMMEDIATE: közvetlenül. *Cur. Bar. vm. Közvetlenül. Puky. Közvetlenül. Fog. Kun. HM. Közvetlenül. P-gyűjt. Szlem. Közvetlenül. P-gyűjt. Eszközellenül. Puky. Fog. Pauly. Eszköz nélkül. Pauly.*

IMMEDIATUS: közvetlen. *Cur. Közvetlen. Puky. Közvetlen. Stett. Fog. Kun. Eszközellen. Puky. Fog.*

IMMEDIATUS successor: közvetlen örökös. *Puky. Egyenes örökös. Sztrok. HM.*

IMMEMORIALIS: emlékezetet haladó. *Cur. Kun. HM. Emlékezet-haladó. Fog. Puky. Pauly. Emlékezetellen. Márt. Puky. Emlékezet előtti. Kun. Emberek' emlékezetét felülhaladó. Szirm. Emlékezetet meghaladó. Márt. Puky.*

IMMEMORIALE tempus: emlékefeletti idő. *Debr.*

IMMIGRANS: beköltöző. *Bar. vm. HM. Jövény. Köles.*

IMMIGRATIO: beköltözés. *V-gyűjt. Bevándorlás. Szlem.*

IMMISSIVUS: magát betoló. *Vajd. Betolt, feltolt, beavatkozott. HM.*

IMMOBILIS: mozdulhatatlan. *Pázm. Fekvő, iugatlan. Szil. HM.*

IMMOBILLEN: fekvő javak, ingatlanok. *Fog.*

IMMODERATUS: mérséktelen. *Kun. Fog. Mérséktelen. HM.*

IMMODESTUS: szerénytelen. *Kun. Fog. HM.*

IMMODICUS: szertelen. *Fog. HM.*

IMMORALIS: erköletelen. *Puky. Pauly. Kun. HM. Erénytelen. Csapó.*

IMMORALITAS: erköletelenség. *Cur. Puky. Kun. Erénytelenség. Csapó.*

IMMUNIS: szabados. *Cur. Pauly. Puky. Szirm. Márt. Moln. Párizp. HM. Ment. Cur. Fog. Pauly. HM. Puky. Szirm. Márt. Moln. Párizp. Mentés. Pauly. Puky. Fog. Kun. Felmentve levő. Puky. Szabad. Szirm. Márt. Moln. Párizp.*

IMMUNITARE: szabaddá, vagy mentté tenni. *Cur. Puky. Pauly. HM. Felszabadítani. Cur. Puky. Mentésíteni. Fog. Megmenteni. Puky.*

IMMUNITAS: szabadság. *Cur. Pauly. V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. HM. Mentesség. HM. Cur. Fog. Kun. Pauly. Puky. V-gyűjt. Megmentés. Pauly. Puky. Szabadosság, felmentés. Puky. Mentesség. Bar. vm. Felmentés. Szlem. Üresség. Czöv. Felmentés. Tud. gyűjt.*

IMMUNITAS asyli: menedékhelyi szabadság. *Szlem.*

IMMUNITAS a contributione: adómentesség. *HM.*

IMMUNITAS ecclesiastica: egyházi —. *Cur. Szlem. Papi —. Szlem.*

IMMUNITAS localis: helybeli —. *Cur. P-gyűjt. Puky. Helyi mentesség. Fog.*

IMMUNITAS montana (J. Met.):
bányász —. *Szlem.*

IMMUNITAS personalis: személyi
—. *Cur. Fog.* Személybeli —. *P-gyűjt. Puky.*

IMMUNITAS realis: értéki —.
Cur. Vagyoni —. *Fog.* Vagyonbeli
mentesség. *Puky. P-gyűjt.*

IMMUNITATIO a contributione:
adómentesítés. *HM.*

IMMUTABILIS: mozdulhatatlan,
változhatatlan. *Pázm. Lex.* Meg-
másolhatatlan. *Csere.* Változhat-
lan. *HM.*

IMMUTATIO beneficii ecclesiastici:
egyházi haszonvétel, 's hivatal'
megváltoztatása. *Szlem.*

IMPAR: páratlan, egyenetlen.
Debr. Fog. HM. Feletlen. *Debr.*
Egyenlőtlen. *Csapó.*

IMPARTIALIS: részrehajlatlan.
Fog. Pauly. Puky. HM. Részre
nem hajló. *HM. Pauly. Puky.*
Márt.

IMPARTIALITAS: részre nem
hajlás. *Cur. Puky. Márt.* Részre-
hajlatlanság. *Fog. Puky.* l. Disin-
teressentia.

IMPEDIENS: gátló. *Fog.* Aka-
dályozó. *Lex.*

IMPEDIMENTUM: akadály. *Cur.*
Fog. Lex. Pauly. Puky. Szirm.
Márt. Párizp. Moln. Mokr. HM.
Gát. *Fog. Pauly. Puky. HM.* Aka-
dék, gáncs. *Csapó.*

IMPEDIMENTUM canonicum: egy-
házi törvénybeli akadály. *Szlem.*

IMPEDIMENTUM matrimonii: há-
zassági —. *Cur. Pauly. Puky. P-gyűjt.*
Házasság' akadály. *Czöv.*
Szlem. Akadék. *Pázm.*

IMPEDIMENTUM matrimoniale
dirimens: házasságfelbontó —. *HM.*

IMPEDIMENTUM matrimonii di-
rimens: házasságot felbontó —.
Cur. P-gyűjt. Georch. Házasságot
eloszlató —. *P-gyűjt. Georch.* Há-
zasság- semmisítő —. *Szlem.* Fel-
bontó —. *Pauly. Puky. V-gyűjt.*
Szirm. Márt. Eloszlató —. *Márt.*
Elbontó —. *Czöv.* Bontó akadály.
Fog.

IMPEDIMENTUM matrimoniale
impediens: házassággátló —. *HM.*

IMPEDIMENTUM matrimonii im-
pediens: házasságot gátló —. *Cur.*
Pauly. Puky. P-gyűjt. Meggáto-
ló —. *Pauly. V-gyűjt.* Gátló —.
Szirm. Márt. Fog. Házasság-gátló
—. *Szlem.* Akadályozó —. *Czöv.*
Vajd. Meggátló akadály. *Georch.*

IMPEDIMENTA matrimonii ir-
ritantia: sükeretlenítő, semmisítő
akadályok. *Pauly.*

IMPEDIMENTUM occultum: tit-
kos akadály. *Czöv. Szlem.*

IMPEDIMENTUM publicum: kö-
zönséges —. *Czöv.* Nyilvános, v.
nyilvánosságra jött akadály. *Szlem.*

IMPEDIRE: akadályoztatni. *Cur.*
Háborítani. *Helt. Veres.* Gátolni.
Lex.

IMPEDIRI: akadékozgatni. *Moln.*
Tartóztatni, gátoltatni. *Lex.*

IMPENDERE iudicium: törvényt
v. igazságot szolgáltatni. *Puky.*
HM. Törvényt tenni, törvényt
szolgáltatni. *Cur: Fog.*

IMPENSAE necessariae: szük-
séges —. *Szlem. Ujfal.* Elkerülhe-
tetlen költségek. *Szlem.*

IMPENSAE recompensatae, wie-
dererstattener Verlag (J. Met.):
megtérített költségek. *Szlem.*

IMPENSAE utiles: hasznot haj-
tó, hasznos költségek. *Szlem.*

IMPENSAE voluptuariae: gyö-
nyörőség- szerző —. *Szlem.* Gyö-
nyörőséges költségek. *Ujfal.*

IMPENSIO: törvényláltatás. *Czöv.*

IMPENSIO iudicii: törvényszol-
gáltatás. *Cur. Fog. HM.* Igazság-
szolgáltatás. *Szirm. Szlem. Georch.*
Igazságtétel. *V-gyűjt.* Törvénylát-
tás. *Czöv.* Igazság' kiszolgáltatása.
Georch. Büntetés alatti igazság-
szolgáltatás. *Szlem.* Uri törvény-
szolgáltatás. *Fog.* Törvényláltatás.
HM.

IMPENSIONALE iudicium: job-
bághatalmaskodást ítélőszék. *Márt.*
Puky. P-gyűjt. Szlem. Jobbágy-
hatalmaskodási törvényszék. *Perg.*

IMPENSIONALIS causa: törvényt-szolgáltatási ügy. *Cur. HM.* Igazságtételbeli ügy. *Puky. V-gyűjt.* Jobbágyhatalmaskodást boszuló per. *Szlem.*

IMPENSIONALIS processus: jobbágyhatalmoskodási pör. *Perg.* Uri törvényt-szolgáltatási per. *Fog.*

IMPERANS: 1) fejedelem; 2) parancsoló. *HM.*

IMPERANS civilis: országló, polgári fejedelem. *Szlem.*

IMPERATOR: császár. *Lex. Fog.* Parancsnok, fővezér. *Kölcs.*

IMPERII forma: főhatalom' v. országlás' formája. *Szlem.* Országalak. *Perg.*

IMPERII forma simplex et mixta: főhatalom' v. országlás' egyszerű és elegyes formája. *Szlem.*

IMPERIUM: birodalom. *Fog. Puky. Pauly. P-gyűjt. Mest. Ujjfal. HM.* Országlóhatalom. *Pauly. P-gyűjt. Mest. Puky.* Főhatalom. *Szlem. HM.* Császárság, uralkodás. *Fog.*

IMPERIUM civile: polgári birodalom. *Czöv.* Polgári főhatalom, v. országlóhatalom. *Szlem.*

IMPERIUM civile absolutum: háttartalan polgári főhatalom, ország-ló háttartalan hatalom. *Szlem. HM.* Korlátlan hatalom. *Sztrók.*

IMPERIUM civile despoticum: szabadkényű országló hatalom. *Szlem.* Szabadkényű birodalom. *Ujjfal.* Szabadkényű országlás, ön-kényes országlás. *HM.*

IMPERIUM civile limitatum: mérsékelt polgári fő- v. országló hatalom. *Szlem. HM.*

IMPERIUM civile minus plenum: fogyatékos országló hatalom. *Szlem.*

IMPERIUM civile plenum: teljes országló hatalom. *Szlem.*

IMPERIUM commune: közbirodalom. *Czöv.* Köz főhatalom. *Szlem.*

IMPETINENS: szemtelen, pajkos. *Puky. Garázda. Kun.*

IMPETINENTIA: illetlenkedés, pajkos szemtelenség. *Puky. HM.* Garázdaság, illetlenség, szemtelenség. *Kun. HM.*

IMPETURBATE: háborgatás nélkül. *Cur. HM.* Háborítlanul. *Csapó.*

IMPETURBATUS: háborítatlan. *Fog.* Háborítlan. *Csapó.*

IMPETITIO: megtámadás, pörkezdés; Klage. *Vált. Császár. HM.*

IMPETITOR: megtámadó. *Cur. Márk. Kun. Puky. Fog.* Háborgató. *Cur. Szirm.* Kereső. *Cur.* Támadó. *Fog. Kun.*

IMPETITOR illegitimus: törvénytelen háborgató. *Cur.*

IMPETITOR legitimus: törvényes kereső. *Cur. Puky. V-gyűjt.* Törvénytelen járó. *Kézir.* Törvényes háborgató. *Puky. V-gyűjt. Szirm. Párizp.* Törvényes ostromló. *Czöv.* Megtámadó. *V-gyűjt.* Törvényesen kereső. *Szirm. Párizp.* Törvény' utján mást megtámadó. *Szlem.* Törvényes kereső vagy követő. *Bar. vm.* Törvénytelen való háborgató. *RW.*

IMPETARE: felkérni. *Fog. HM.* Megnyerni. *Kun. Pauly. Puky. HM.* Adományt nyerni. *Fog.* Megkérni. *Bálya.* Kinyerni. *Kun.*

IMPETRATIO: 1) felkérés. *Cur. Pauly. HM.* 2) megnyerés. *Cur. HM.* 1) nyérés; 2) adomány-nyérés. *Fog.* Megkérés. *RW.* Adomány. *Fog.*

IMPETRATIO boni: adomány jószágnyérés. *Czöv.* Jóságfelkérés. *Sztrók.*

IMPETRATIO boni alicuius ex defectu: a' magvaszakadás' utján lett felkérése valamely jószágnak. *Perg.*

IMPETRATIO boni ex defectu, ex nota: jószág-felkérés v. nyérés magvaszakadásból, hiveségtelenség-ből. *Perg.*

IMPETRATIO donationis: adomány-felkérés. *P-gyűjt. Szlem.* Megnyerés. *Czöv.* Adomány-nyérés. *Szlem. HM.*

IMPETRATIO nobilitatis: nemes-ség' nyérése. *Cur.* Nemes-ség-nyérés. *Puky. P-gyűjt. Szlem.* Nemes-ség-felkérés. *Szlem. Georch.*

IMPETRATOR: 1) felkérő. *Cur.*

Puky. V-gyűjt. Fog. HM. 2) nyerő, megnyerő. *Cur. HM. Jószágnyerő. Puky. Czöv. Pauly. Adománynyerő. Szlem. Adománynos. HM. Fog. Kun. Elkérő. Veres. Kinyerő. Kun.*

IMPETRATOR primus: első adománynos. *Cur. Fog. HM.* — *Deductio ad impetramentum:* a' megnyerővel való öszvekapcsolás. *Cur.*

IMPETRATOR principalis: főadománynos. *Fog. HM.*

IMPIETAS: istentelenség. *Lex. HM. Kegyetlenség. HM.*

IMPIGNORANS: elzálogosító. *Georch. Zálogadó. Czöv. Szlem. HM. Zálogosító. Czöv. Zálogálló. Szlem. Zálogadó. HM.*

IMPIGNORARE: elzálogosítani, elzálogítani. *Fog. Elzálogolni. Kun.*

IMPIGNORATIO: elzálogosítás, zálogbaadás. *Cur. Puky. Georch. Szlem. Szirm. Márt. Pauly. Párizp. Kölcs. Elzálogosítás. HM. l. Oppignoratio v. Pignus.*

IMPIGNORATUM bonum: elzálogosított jószág. *Cur.*

IMPLACABILIS: kérlelhetlen, engesztelhetetlen. *Kun. HM.*

IMPLANTATIO: plántálás. *Ujfal. Ültetés, beültetés. Szlem.*

IMPLEMENTALIS: teljesítésbeli, betöltésbeli. *Puky. Teljesítési. Fog. Kun.*

IMPLEMENTALIS causa: teljesítési pör. *Kun. Fog. HM.*

IMPLEMENTALIS processus: betöltési per. *Debr.*

IMPLEMENTUM: teljesítés. *Cur. Vajd. Puky. Kun. Fog. HM. Betöltés. Cur. Puky. Teljesedés. Kun. Teljesület. Fog. Bételjesedés. Moln.*

IMPLEMENTUM contractus: tokmabetöltés. *Kölcs.*

IMPLICARE: bonyolítani, bekeverni, beszöni. *Kun. Bonyolítani. HM.*

IMPLICARI: kötelődni. *Pázm.*

IMPLICITE: értve, értetődve. *Cur. Bennértőleg, befejtőleg. Fog. Feltéve. H. B. Hozzá- v. beleértve, bekötve, titkon értődve. Puky.*

HM. Titkon. Lex. Befoglalva. Kun. Alattomban. Illyés. Pázm. Alatta értve. HM.

IMPLICITUS: homályos. *Lex. Titkos. Illyés. Bennfoglalt, magában értett, gondolt. Fog. Keverékény. Sztrok. Bonyolódott. Kölcs. HM.*

IMPONERE: meghagyni. *Cur. Puky. HM. Parancsolni. Puky. Kun. Kötelességgül tenni, ki-, megszabni. Fog. Kötelességgé tenni. HM.*

IMPONERE judicialiter: bíróiképen meghagyni. *Cur. Puky.*

IMPONERE laborem: a' munkát rátolni. *Sztrok.*

IMPOPULARE: benépesíteni. *Czöv. Népesíteni. HM.*

IMPOPULATIO: 1) népesség. *Cur. Puky. Fog. V-gyűjt. HM. 2)* népesítés. *Cur. Puky. Fog. Georch. Szlem. HM. Megülés, megszállás. Cur. HM. Népszám, lakosok' száma, valamely helynek megültetése. Puky. Pauly. Népesülés, népesület. Fog. Benépesítés. Czöv. Népesedés. Szlem. Telepítés, megszállítás. Sztrok. HM.*

IMPOPULATIO extensiva: népesedés' kiterjedtsége, nép' száma. *Szlem.*

IMPOPULATIO intensiva: népesedés' tömötsége. *Szlem.*

IMPOPULATIO praedii: pusztának megülesé, megszállása. *Cur.*

IMPOPULATA sessio: megült telek, népes telek. *Cur.*

IMPORANTIA: haszon. *Szirm. Márt. Puky. Jövedelem, jövedel. Fog.*

IMPORTAT: behoz. *Kun. Fog. Jövedelmez. Fog. Hasznot hoz. Bar. vm. Hasznot hajt. Sztrok. Kun.*

IMPORTATIO: behozatal, bevitel. *Kun. HM.*

IMPORTATIO mercium: áruk' behozása, árubehozás. *Szlem.*

IMPORTATIO mercium clancularia: áruk' alattomos behozása. *Szlem. Portéka-beorozás. Sztrok.*

IMPORTO: öszlet. *Fog.*

IMPOSITA: kivetett adó. *Puky. Fog. Pauly. Márt. HM.* Adózási teher. *Puky. Adató. Fog. Rárótt adó. Kölcs.*

IMPOSITIO manuum: kézterjesztés. *Lex.* Kézvetés. *Pázm. Kézráttétel. HM.*

IMPOSSESSIONATUS: birtokatlan. *Cur.* Értéketlen. *Egyh. ért.* Birtokatlan. *Fog.*

IMPOSTOR: álnok. *Fog. Kun. Puky. Márt. Moln. Párizp.* Csálárdkodó, gazember. *Puky.* Talpig gazember. *Szirm.* Csálárd. *Márt. Moln. Párizp. Kun.*

IMPOSTURA: álnokság. *Puky. Kun. Fog. HM.* Csálárdság. *Puky. Kun. HM.* Imposztorság. *Cur.* Gazság. *Kun.*

IMPOTENTIA: tehetetlenség. *Cur. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Pauly.* Nősztehetlenség. *Fog.* Hidegség. *Szirm.* Erőtlenység. *Moln.* Tehetetlenség. *Szirm. Moln. Márt. Párizp.* Tehetlenség. *HM.*

IMPOTENS: tehetetlen. *Cur. Puky.* Nőszerőtlen. *Kun.*

IMPOTENTIA absoluta: általános —. *Cur. Czöv. Szlem.* Átaljában való —. *P-gyűjt.*

IMPOTENTIA antecedens: megelőző —. *Cur. Puky. V-gyűjt.* Házasságot előző —. *Cur. P-gyűjt. Czöv.* Házasság-előző —. *Szlem.* Előző —. *Fog.* A' házasságot megelőző —. *Pauly.* Házasság előtt megvolt tehetetlenség. *Georch.*

IMPOTENTIA medicabilis: orvosolható —. *Puky.* Megorvosolható tehetetlenség. *Pauly.*

IMPOTENTIA perpetua: orvosolhatatlan —. *Cur. Puky. Szirm.* Örökös —. *V-gyűjt. Czöv. Szlem. Puky.* Megorvosolhatatlan. *Georch.*

IMPOTENTIA putativa: képzelt —. *Cur.* Vélt tehetetlenség. *Szlem.*

IMPOTENTIA respectiva: személyt illető —. *Cur.* A' hitvesre nézve fenálló —. *Puky. Pauly. P-gyűjt.* Rávitteles —. *Fog. Je-*

gyesre nézve való —. Szlem. Illető tehetetlenség. *Czöv.*

IMPOTENTIA subsequens: következő —. *Cur. Pauly. Fog. V-gyűjt. Szirm.* Házasság alatti —. *Cur.* Házasság alatt támadott, következő —. *P-gyűjt.* Házasság után következő —. *Czöv.* Házasság alatt született —. *Szlem.*

IMPOTENTIA vera: igazi —. *Cur.* Való tehetetlenség. *Szlem.*

IMPOTENTIAE species: általános, megelőző, következő, személyt illető, orvosolhatatlan, orvosolható tehetetlenség. *HM.*

IMPRACTICABILIS: eszközölhetetlen, gyakorolhatatlan, valósíthatatlan. *Kun. HM.*

IMPRAEGRATIO: teherbe ejtés. *Cur. Puky. Pauly. Fog. HM.*

IMPRECATIO: átok, átkozás. *Lex.*

IMPRESSIO: benyomás, illetődés, foganat. *Pauly. Puky. HM.* Hatás. *HM.*

IMPROBARE: helybe nem hagyni, helytelennek találni. *Cur.* Roszszallni. *Fog. HM.* Helyteleníteni, feddeni, feddésre méltónak találni, helytelennek mondani. *Puky. HM.* l. Reprobare.

IMPROLIS: magtalan. *Cur. Barvárm. Fog. HM.*

IMPROPORTIO: eránytalanság. *Cur. Puky.* Aránytalanság. *Kun. HM.* l. Disproportio.

IMPROPORTIONATUS: mértékfelett való, disztelen. *Puky.* Aránytalan, idomatlan. *Csapó. HM.*

IMPROTOCOLLARE: bejegyezni. *Pauly. Fog. Puky. Márt. HM.* Bejegyezni. *Fog.* Jegyzőkönyvbe iktatni. *Puky. Fog. HM.* Besorozni. *Kun.*

IMPROTOCOLLATIO: jegyzőkönyvbe iktatás. *Cur.* Bőjegyzés. *V-gyűjt.*

IMPROTOCOLLATUS, Improtocollirt: bejegyzett. *Vált. Csász.*

IMPUBER: neveletlen. *V-gyűjt.* Kiskoru. *Mest.* Gyermekkoru. *Georch. Szlem.* Semmi tehetű. *Ujfal.*

Serdületlen. *Kun. Fog.* Fel nem serdült. *Szirm.* Felserdületlen. *Dien.* Siheder, ifjoncz. *Csapó. HM.* Nevendék, suhancz. *HM.* Nevendék. *Egyh. ért.*

IMPUBERTAS : kiskorúság, nevendékkor. *Lex. Egyh. ért.*

IMPUGNARE : vivni, vitatni. *Bar. vm. HM.* Ostromlani, megtámadni. *Csapó. HM.* Zaklatni. *HM.*

IMPULSIO : behajtás. *Cur. Fog. HM.* Tilhajtás. *Bar. vm.* Kárból-behajtás. *Kölcs.* (Invagiatio : bitang-behajtás, kárbuli behajtás; abactio : elhajtás, villongási behajtás, perresbéli behajtás. *Fog.*)

IMPULSIONALIS mulcta : hajtópénz. *Georch.* Hajtó' bére. *Szlem. HM.* Behajtási bírság. *HM.*

IMPUNE : büntetlenül. *Cur. Puky. Fog. Kun. HM.* Sujtatlan. *Széch. gr.*

IMPUNIBILIS : megbüntethetetlen. *Lex. Szilágy.*

IMPUNIS : büntetlen. *Fog. Vö-rösm.* Káratlan. *Lex.*

IMPUNITAS : büntetlenség. *Szlem.*

IMPUTARE : 1) beszámítani, betudni. *Cur. Fog. HM.* 2) tulajdonítani. *Cur. Puky.* Okozni, bele tudni v. számlálni. *Puky. Rároni. Kun.*

IMPUTATIO : beszámítás. *HM. Cur. Kun. Puky. Fog.* Betudás. *Cur. Fog. P-gyűjt. Pauly.* Beszámlálás. *Márt. Puky. Pauly. Ujfal.* Beleszámlálás. *P-gyűjt.* Beadás, okozás. *Puky.* Tulajdonítás. *Puky. Lex. Márta.* Megítélés. *Ujfal.* Rátudás. *Kölcs.* Érdemül vagy vétkül tulajdonítás. *Szlem.* Tulajdoníthatás. *Vajd. Rárovás. Kun.*

IMPUTATIO certa : bizonyosságon épülő vétkül v. érdemül tulajdonítás. *Szlem.*

IMPUTATIO facti : tett tulajdonítás, tett' valakinek tulajdonítása. *Szlem.*

IMPUTATIO juris : törvénytulajdonítás, törvényterhe, valakinek tulajdonítása. *Szlem.*

IMPUTATIO probabilis et im-

probabilis : hihetőséget szülő vagy nem szülő, hihetőségen épülő v. nem épülő vétkül tulajdonítás. *Szlem.*

IMPUTATIONIS fundamentum : érdemül v. vétkül tulajdonításnak talpköve v. alapja. *Szlem.*

IMPUTATIONIS obiectum : érdemül v. vétkül tulajdonítás' tárgya. *Szlem.*

IMPUTATIONIS subjectum : érdemül v. vétkül tulajdonítást elfogadó való v. személy. *Szlem.*

IMPUTATIS imputandis : beszámítván a' beszámítandókat. *Fog. Betudván a' betudandókat. Puky. Pauly. Márta. HM.*

INACTARE : béperesíteni. *Cur. HM.* Beügyezni. *V-gyűjt. Puky.* Belé v. hozzá tenni, az ügybéli íráshoz rakni. *Puky.*

INACTIONARE : keresetbe foglalni v. venni. *Cur. HM.* Perbe húzni, vádlevélbe foglalni. *Puky. P-gyűjt.* Megperelni. *P-gyűjt.* Bepörösíteni, pörbefoglalni. *Kun.*

INACTIONATUS : keresetbe foglalt, v. vett, heperesített. *Cur.* Megperletett. *Márt.* Keresetbe-vett. *Kölcs.* Pörbehuzatott. *Puky. Pauly. Márta.* Megpörletett. *Puky. Pauly.* Vádlevélbe foglaltatott. *Márt. Pauly. Puky.* Pörös, kereseti. *Fog.*

INACTIVITAS : ügytlenség, tehetlenség. *Kun. HM.*

INADVERTENTER : észrevétlenül, észre nem véve. *Puky. Pauly.*

INADVERTENTIA : észrenemvétel, észrevétlenség. *Puky. Pauly. Márta.* Észrevétlenség. *HM.*

INAEIFICATIO : belepítés. *Czöv.*

INAEQUALIS : egyenetlen, nem egyenlő. *Fog. HM.* Egyenletlen. *Lex.* Egyenlőtlen. *HM.*

INAEQUALIS linea collateralis : nemegyenlő oldalág. *Fog.*

INAEQUALITAS juris : jus' egyenletlensége. — *Czöv. Szlem. Cur.* Jogegyenletlenség. *Kun. Perg.* Jogi egyenletlenség. *Sztrók.* Jog-egyenlőtlenység. *HM.*

INALIENABILE : elidegeníthetet-

len. *Vajd.* Elsajátíthatlan. *Kun. HM.* Megmásolhatatlan. *Pázm.* Elidege-
nítbetlen. *HM.*

INANTIQUATUS: beavult, beag-
gott, megavult. *Puky.* Elavult.
Cur. HM.

INARTICULARE: bezikkelyez-
ni, törvénybe iktatni. *Puky. V-
gyűjt. Pauly. Márt. HM.*

INARTICULATIO: törvénybeiktatás.
Cur. Puky. Törvénybe igtatás.
Fog. Törvénybe való iktatás. *Szirm.*
Bezikkelyezés. *Puky. Kun.*

INAUGURARE: megkoronázni:
Kun. Koronázni, felavatni. *HM.*

INAUGURALE diploma: felava-
tási oklevél. *HM.*

INAUGURALIS diploma: koro-
názati oklevél. *Kun.*

INAUGURATIO: koronázás, ko-
ronázat. *Kun.*

INCAMINARE causam: elkezd-
ni, v. megindítani a' pert. *Márt.*
Párizp. Fog. Puky. Pert támasz-
tani. *Szirm.* Megkezdeni, megindí-
tani. *HM.*

INCAMINATIO litis: per' kezdé-
se. *Cur.* Megindítása a' pernek.
Csapó. Pertámasztás. *Szirm.*

INCANTARE: megigézni, igézni.
Szlem. Puky. Pauly. Fog. Varázslani.
Lex. Bájolni. *Szlem.* Meg-
bűvölni. *Csapó.*

INCANTATOR: igéző. *Puky. Pauly.*
Mebűvölő, megbájoló, megigéző.
Csapó.

INCAPACITAS: birhatatlanság,
tehetetlenség, megfoghatatlanság.
Puky. Pauly. Márt. Birhatatlanság.
HM.

INCAPACITAS bonorum possi-
dendorum: jószág nem birható-
ság. *P.*

INCAPACITAS possessorii; jó-
szág' birhatatlansága. *Márt. Puky.*
Pauly. Birhatatlanság. *Bar. vm.*
Józágbirhatatlanság. *P-gyűjt. Ge-
orch. Kölcs.* Jószág nem birható-
ság. *P. J. V-gyűjt.* Józágbírásra
alkalmatlanság. *Czöv.* Birtokhoz va-
ló tehetetlenség, jószág nem bir-

hatás. *Szlem.* Jószágí birhatatlan-
ság. *Czöv.*

INCAPACITAS solvendi: fizetés-
beli tehetetlenség. *Törv.*

INCAPAX: nem képes, nem bir-
ható, tehetetlen. *Puky. HM.* Kép-
telen. *Stett.* Nem... ható. *Fog.*

INCAPAX judicatus: nem bírál-
ható. *Fog.*

INCAPAX possidendi: józágot
nem birható. *Cur. Puky. Fog. HM.*
Józágbirhatatlan. *Kölcs.* Birtokra
tehetetlen. *Puky.* — alkalmatlan,
H. B. Capax possidendi: józágot
birható. *Cur.*

INCAPTIVATIO: befogás. *Cur.*
Befogtatás. *Puky. Fog. HM.* Be-
záratás. *Puky.* 1. Captivatio.

INCARCERATIO: tömlöczözés
(active). *Cur. Puky. Fog. P-gyűjt.*
Czöv. HM. Tömlöczbetétel. *Cur.*
Bezárás. *P-gyűjt.* Tömlöczöztetés
(passive). *Fog.* Tömlöczrevetés.
Szlem. Börtönözés. *Sztrók.*

INCARCERATUS: rab, rabosko-
dó. *Fog. HM.*

INCARNATUS: testesült. *Kun.*

INCATTEA pars: alpörös fél.
Puky. Alperes. *HM.*

INCATTUS: alperes fél. *Cur.* Al-
peres. *Márt. V-gyűjt. P-gyűjt.*
Georch. Szlem. Alpörös. *Puky.*
Pauly. Helt. Czöv. Fog. Ügybe-
vont. *Czöv.* Panaszlott. *Sztrók. Fog.*

INCATTUS principalis: fővebb
alperes. *Czöv.* Főalperes. *Szlem.*

IN causam attrahere: perbe fog-
ni. *Helt.*

IN causam se ingerere: a' per-
be béállani. *Helt.* — beavatkozni.
Sztrók.

IN causa succumbere: ügyében
megfogyatkozni. *Helt.*

INCAUTE: vigyázatlanul, gondat-
lanul. *Puky. HM.*

INCAUTUS: vigyázatlan. *Cur.*

INCAUTUS emtor: vigyázatlan
vevő. *Cur.*

INCENDIARIATUS: gyujtogatás.
Szlem. HM.

INCENDIARIUS: gyujtogató. *Cur.*

V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. Fog. Pauly. Puky. Égető. Puky. Pauly.

INCENDIARIUM crimen: gyújtogatás. *Cur.* Gyújtogatási bűn. *Sztrók.*

INCENDIUM indemnificatoria societas: tűzkár' védlését intéző társaság. *Pauly. Puky. Gyuladások - bátorságosításbeli társaság. Pauly. Tűzkármentő társaság. Fog. HM.*

INCESTUOSUS: 1) vérfertőztető. *Cur. Puky. Fog. HM.* 2) vérfertőztetésbeli, vérfertőzeti. *Fog. Vérségfertőztető. Puky. Vérfertelmes. Kun.*

INCESTUS: vérfertőztetés. *Cur. Puky. Fog. V-gyűjt. Czöv. Márt. Szlem. Vérparázsnaság. Kölc. Vérségfertőztetés. Puky. Pauly. P-gyűjt. Vértörés. Mest. Fertelmes parázsnaság. Helt. Vérfertelem. Kun. Vérfertőztet. Fog. Atyafián való erőszak. RW.*

INCIDENS: közbejövetel. *Cur. Puky. Márt. Pauly.* 1) közbejövet; 2) ötlet. *Fog. HM. Ötlés. Puky. Márt. Pauly. Közbeötlő. Debr. Ok. Fog. Ex incidenti: okáért, azon okból v. körülménynél fogva. HM.*

INCIDENTALIS: közbejövő. *Cur. HM. Ötletes. Kun.*

INCIDENTER: ügyesőleg. *Czöv. Véletlen, történetileg. Perg.*

INCIDENTIA: észötlés. *Puky. Ötlet. Perg. Debr. Kun. Fog.*

INCINERATIO: megégetés. *Cur. HM. Elhamvasztás. HM.*

INCISURA: vágány. *Puky. HM. Rovatók. HM.*

INCITAMENTUM: gerjesztés. *Cur. Puky. HM. Ingerlés. Cur. HM. Gerjedelem. Puky. Gerj. Perg. Késztetvény. Kun. Inger, ösztön. Lex. HM.*

INCITARE: ingerelni. *Cur. Puky. Felbősztíni. Sztrók. Izgatni, készíteni, nógatni. Kun. Csapó. Ingerleni, nekitüzelni. HM.*

INCLAVARE: bekapcsolni. *Fog.*

Puky. HM. Bekebelesíteni. HM. Befoglalni. Puky.

INCLAVATIO: befoglalás, beszegellés. *Cur. HM.*

INCLINATIO: hajlandóság. *Pauly. Lex. HM. Hajlat. Kun. Hajlam, vonzódás. Csapó. HM.*

INCLUSIVE: berekesztőleg. *Cur. Puky. Pauly. HM. Belevéve vagy rekesztve. Puky. Pauly. Bezárólag. HM. Debr. Fog. Kun. Exclusive: kirekesztőleg. Cur. Kizárólag. Fog. v.-iglan. HM.*

INCLUSIO gemmae (J. Rom.): gyöngybéifoglalás. *Ujfal.*

INCLYTA universitas: tekintetes egyetem. *Fog. HM.*

INCLYTUM dominium: tekintetes uradalom. *Puky.*

INCLYTUM regnum Hungariae: nemes Magyarország. *Fog.*

INCLYTUS comitatus: tekintetes vármegye. *Puky.*

INCLYTUS: tekintetes. *Puky. Fog. V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. Nemes. Fog.*

INCOGNITO: ismeretlenül, idegen v. álnév alatt. *Puky. Álnévvel, álszemélykép. Kun.*

INCOLATUS: lakás, lakosság. *Cur. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. HM. Meghonosulás. HM.*

INCOMMODUM: 1) kár. *Cur. Fog. HM.* 2) alkalmatlanság. *Cur. Fog. Kun. HM. Kényelmetlenség; vesztesség. Fog. Nehézség, tcher. Kun.*

INCOMPATIBILIS: egybe vagy összeférhetetlen. *Cur. Puky. Pauly. Szerkezhetetlen. Pauly. Puky. Öszveférhetetlen. Fog. Kun. Megférhetetlen. Georch. Megférkezhetetlen. Czöv. Egymással meg nem férő. P-gyűjt. Férhetetlen. HM.*

INCOMPATIBILITAS: öszve- v. megférhetlenség. *Fog. Egybe v. összeférhetetlenség, szerkezhetlenség. Puky.*

INCOMPETENS: nem-illető. *Cur. Kun. Fog. HM. Helytelen. Cur. HM. Illetlen. Pázm. Ülőtlen. Kun.*

INCOMPETENTIA: nem-illetőség. *Cur. Kun. Fog. Helytelenség.*

Cur. Illőtlenség. *Kun.* Illetlenség. *Kász.*

INCOMPETENTIA iudicis: a' bírónak nem illetősége. *Czöv.*

IN concursum incidere: csődülésbe, v. öszvefutásba esni. *Czöv.* Öszvetódulási perbe keveredni, v. hitelezők' öszvetódulásába esni. *Szlem.* Csődület alá esni. *Csapó.*

INCONGRUUM: helytelen. *HM.*

INCONSEQUENS: következetlen. *Puky. Kun. Fog. Lex. HM.*

INCONSEQUENTIA: következetlenség. *Cur. Puky. Fog. Kun.*

INCONSIDERANTIA: vigyázatlanság. *Cur. HM.* Meggondolatlanság. *HM.*

INCONSTITUTIONALIS: alkotmányellenes. *Szrok. HM.*

INCONSULTE: gondatlanul, vigyázatlanul. *Puky. III.* Hitnélkül. *HM.*

INCONSULTUS: gondatlan, vigyázatlan. *Cur. Nem-tanácsos. Fog.*

INCONVENIENTIA: illetlenség. *Cur. Fog. Pauly. HM.* Helytelenség. *Cur. Kun.*

INCONVENIENTIA fori: bíróság' helytelensége. *Cur. HM.*

INCORPORARE: betestesíteni, egyesíteni. *Kun.* Bekeblezni, hozzábekapcsolni. *Fog.*

INCORPORATIO: egyesítés. *Cur. Fog. Puky. P-gyűjt. HM.* Összekapcsolás. *Puky. P-gyűjt.* Egytestesedés, egytestesítés. *Szlem.* Testesedés. *Fog.* Hozzácsatolás. *HM.* Testesítés. *Fog.*

INCORPOREUS: testetlen. *Fog.*

INCORRUPTIBILITAS: romolhatatlanság. *Lex.* Vesztegethetlenség. *Csapó.*

INCREMENTUM: nevededés, gyarapodás. *Pauly. Lex. HM.* Gyarapulás, növendék. *Kun. HM.* Gyarapodvány. *Csapó.*

INCULPABILIS: 1) feddhetetlen, vádolhatatlan. *HM.* 2) feddendő, vádolható. *Csapó.*

INCULPATA tutela: szabad védelem. *Szirm. HM.* Életmentés,

önvédelem. *B.* Véték nélkül való maga oltalma. *RW.*

INCULPATAE tutelae moderamen: szabad, büntelen védelem' mérséklete, önvédelem' mérséklete. *Cur. HM.* Szabad védelem' mértéklete. *Puky. Pauly.* Büntelen magavédelme, büntelen önvédelem. *Puky.* Hibátlan védelem' mérséke. *Fog.* Szabad védelem' mérséklete. *Szlem.*

INCULPATUS: 1) büntelen. *Cur. Puky. Pauly.* 2) vádolt. *Cur. HM.* Hibátlan. *Fog.* (Delicti expers: vétlen; criminis expers: büntelen; impunis: büntetlen.). *Fog.* Vétlen, feddettlen; bevádolt. *Csapó.*

INCURIA: gondatlanság. *Cur. Puky. Fog. HM.* Vigyázatlanság. *Puky. Szorgalmatlanság, gondviseletlenség. Moln.*

INCURRERE notam infidelitatis: hazaárulás' —. *Puky.* Hütelenség' vétkébe esni. *Puky. Fog. Márt. Pauly.*

INCUSATUS: bevádolt, vádolt. *Cur.* Bevádoltatott. *Szirm.*

INDEBITA: helytelen —. *Cur. Puky. Márt.* Méltatlan panasz v. kereset. *Helt. Kézir. HM.*

INDEBITA actio: méltatlan kereset. *V-gyűjt.* Helytelen panasz. *P-gyűjt. Georch.* Helytelen kereset. *V-gyűjt. Szlem.*

INDEBITAE actionis poena: tartozatlan kereset' büntetése. *Fog.*

INDEBITAE poena: helytelen panasz' büntetése v. terhe. *Cur. Puky.* Helytelen panasz' bére. *Georch.* Helytelen kereset' büntetése. *Szlem. P-gyűjt.* Méltatlan kereset' büntetése. *V-gyűjt.* Méltatlanság' —. *Fajd.* Méltatlan panasz' büntetése. *HM.*

INDEBITA solutio: tartozatlan fizetés. *Kun.*

INDEBITAE solutionis processus: tartozatlan fizetés pór. *Fog.*

INDEBITE: helytelenül, méltatlanul. *Cur. Puky.*

INDEBITE solutum: tartozatlan fizetett. *Czöv.* Tévedésből tett fizet-

tés. *Szlem.* Tartozatlan vagy helytelen fizetés. *HM.*

INDEBITI solutio : nem tartozás' fizetése, tévedésből tett fizetés. *Puky. Pauly.* Helytelenül való fizetés. *Puky.*

INDEBITORUM poena : a' méltatlan keresetnek büntetése, v. a' helytelen panasz' terhe. *Pauly.*

INDEBITUS : tartozatlan, helytelen. *Fog.*

INDEFECTIBILIS : elfogyhatatlan, fogyhatatlan. *Pázm.*

INDEFECTIBILITAS : fogyhatatlanság. *Pázm.*

INDEFENSE : véd nélkül. *Vajd.*

INDEMNIS : kártólment. *Cur. Puky. HM.* Káratlan. *Pauly. Puky.* Kármentes, kármentett, kármentesített. *Fog. HM.*

INDEMNISARE : kárt megtéríteni, káron kívül helyzetetni, kártólmenteni. *Puky. Káratlanítani. Puky. Pauly. Lex.* Kártólmenteni, kártalanítani. *Fog. Kun. Stett. HM.* Kármentesíteni. *Kun. Stett.* Kártéríteni. *Cur.*

INDEMNISATIO : kármegtérítés. *Cur. Puky. Mest. Szlem.* Kármentesség. *Puky. P-gyűjt. Pauly.* Kártalanítás. *Fog. Pauly. Kun.* Káratlanítás. *V-gyűjt. HM.* Kármentés. *Puky. Fog.* Kárpótlás. *Dien. Kun.* Helyreépítelés. *Czöv.* Kármentesítés. *HM.*

INDEMNISATUS : kártólmentett. *Cur.* Kártólmentetett. *Puky. Márt.* Káron kívül helyzetetett. *Puky.* Kármentett. *Fog. 1.* Indemais.

INDEMNITAS : kármentés. *Cur.* Káratlanság. *Lex.* Károrvoslás. *Puky. Pauly.* Káratlanság. *Fog.* Káratlanítás. *Bar. várm.*

INDEPENDENS : független. *Puky. Kun. Fog. HM.* Önállású, szabadlétű. *Kun.*

INDEPENDENTIA : függetlenség. *Cur. Puky. Fog. Lex.*

INDEPENDENTIA legalis regni : az országnak törvényes függetlensége. *Pauly.*

TÖRV. TUD. MŰSZÓTÁR.

INDETERMINATE : határozatlanul. *Puky. HM.*

INDETERMINATIO : határozatlanság. *Cur.*

INDETERMINATUM : határozatlan. *Vajd.*

INDEX : mutató-lajstrom. *Puky.* Mutatvány; mutató, mutatókönyv. *Fog. HM.* Jejelvény, utasító, tárgy-mutató. *Kun.*

INDICATIO : besorolás. *HM.*

INDICIUM : jelenség. *Cur. Kász. Fog. Kun. HM.* Bünjel. *Szirm.* Jel, mutatójel, jelentés. *P-gyűjt.*

INDICIUM delicti : bünjelenség. *Cur. HM.* Bünjel. *Puky. V-gyűjt.* Bünnek jelei. *P-gyűjt.* Gyanújel, gonoszított' gyanújele. *Szlem.*

INDICIUM delicti adjuvans : megerősítő —. *Cur.* Erősítő bünjelenség. *HM.*

INDICIUM delicti adminiculans : segédgyanújel. *Szlem.*

INDICIUM delicti antecedens : megelőző —. *Cur. HM.*

INDICIUM delicti concurrens : együttjáró —. *Cur. HM.*

INDICIUM delicti consequens : következő —. *Cur. HM.*

INDICIUM delicti contingens : történeti —. *Cur. HM.*

INDICIUM delicti genericum : való's alapos gyanújel. *Szlem.*

INDICIUM delicti immediatum : közbevetetlen —. *Cur.* Közvetlen —. *Perg. IIM.*

INDICIUM delicti legale : törvényszerinti —. *Cur.*

INDICIUM delicti mediatum : közbevetett —. *Cur.* Közvetett. *HM.*

INDICIUM delicti naturale : természetes —. *Cur.*

INDICIUM delicti necessarium : szükséges bünjelenség. *Cur.*

INDICIUM delicti proximum : legközelbi' —. *Cur.* Közelítő —. *V-gyűjt.* Közelbi —. *Szlem.* Közellevő bünjelenték. *P-gyűjt.* Legközelebbi —. *HM.*

INDICIUM delicti remotum : távolabb való —. *Cur.* Távolvaló.

V-gyűjt. Távollévő — *P-gyűjt.* Távolabbi — *Szlem. HM.*

INDICIUM delicti spurium : fél-szeg gyanújel. *Szlem.* Kores vétekjel. *Sztrók.*

INDICIUM delicti vagum : határozatlan bünjelenség. *Cur. HM.*

INDICTARE : bemondani, bevallani, feladni. *Puky. HM.* Előmondagolni. *HM.*

INDICTATIO : bemondás, bevalás. *Cur. Fog.*

INDICTIO : római adószám. *Perg.*

INDIFFERENS : érdeketlen. *Cur. Puky.* Egykedvű, egykedvűleges. *Fog. HM.* Határozatlan, közletes. *Puky.* Egyenlőforma. *D. S.* Érdeketlen, részvétlen. *Debr. HM.* Közönös. *Fog. Hanyag. Kun. HM.* Közönbös. *Csapó. HM.*

INDIFFERENTER : egykedvűleg. *Kun. Fog.* Résztétlenül. *Debr. Hanyagon. Kun.*

INDIFFERENTIA : egykedvűség. *Kun. Fog.* Közönösség. *Fog.* Hanyagság. *Kun.* Érdékletlenség. *Lex.*

INDIFFERENTISMUS : határozatlanság, hidegség, lágymelegség, érdeketlenség. *Puky.* Résztétlenség. *Debr.* Pártatlanság, közönbösség. *Csapó.*

INDIGENA : 1) honosított. *Cur. Fog. HM.* 2) honfi. *Fog. Kun. HM.* Jövevény, fogadott hazafi. *Puky. V-gyűjt. P. J.* Hazánk' fogadott fija. *Szirm. Georch.* Hazafi. *Czöv.* Lett hazafi. *Pauly. Márta.* Hazafiúsított. *Szirm. Puky.* Hazafiúsítatott. *Márt. Belhoni. Kun.* (In indigenam recipere : honosítani. *Törv.*)

INDIGENATIO : hazafiúsítás. *Czöv.* Hazafiúsítás. *Szlem.*

INDIGENATIO momentanea et successiva : hirtelenes és lassu hazafiúsítás. *Czöv.*

INDIGENATIO solemnis : ünnepi hazafiúsítás. *Szlem.* Ünnepeyes honosítás. *Sztrók.*

INDIGENATUS : 1) honosítás. *Cur. Fog. HM.* 2) honosítmány.

Fog. Hazafiúsítás. *Puky. Szirm. Czöv. Kölcs.* Hazafiúsítás. *Szirm. Márta. P-gyűjt.* Honfiúsítás. *Kun.* Hazafiság. *Márt. Czöv. Pauly.* Fogadott hazafiság. *Puky. V-gyűjt. P. J.* Hazafiúság. *Szlem. Fog.* Honosság. *Fog.*

INDIGENTIA : inség. *Lex.* Szükködés. *Sztrók.*

INDIGNATIO : boszankodás, bosszúság. *Fog.*

INDIGNITAS : méltatlanság. *Pázm. Fog. HM.*

INDIRECTE : közöslég. *Mest.* Oldalaslag. *Czöv. Szlem.* Közvetlég, nem-igenyest. *Fog.* Mellelég. *Csapó. HM.* Mellékesen. *HM.*

INDIRECTUS : oldalagos. *Kun.* Mellékes, mellelleges. *Csapó.* Közvetett, mellék. *Fog.*

INDISCIPLINATUS : féketlen. *Deb. Puky.* Faragatlan. *Kölcs.* Féktelen, fegyelmetlen. *HM.*

INDISCRETIO : méltalmatlanság. *Fog. Kun.*

INDISCRETUS : méltalmatlan. *Kun. Fog. HM.* (Inhumanus : embertelen; inhonestus : böcsületlen; immodestus : szerénytelen. *Fog.*) Meggondolatlan. *Puky.* Gyöngédtelen, figyelmetlen. *HM.*

INDISPENSABILIS : fölmenthetlen. *Kun.*

INDISPOSITUS : rendbeszedetlen, zavart, készületlen, kedvetlen. *Lex.*

INDISSOLUBILE : megoldhatatlan, felbonthatatlan. *Veresm.* Feloldhatatlan, elválaszthatatlan, szétoszthatatlan. *Lex.*

INDISSOLUBILIS : feloldhatatlan. *HM.*

INDISSOLUBILITAS : feloldhatatlanság. *Egyh. ért. Lex.*

INDISSOLUBILITAS matrimonii : a' házasságnak elválhatatlansága. *Gán.* Feloldhatatlanság. *Lex.*

INDIVIDUALITAS : egymiség, egykiség. *Kun.* Egyediség. *Fog. HM.* Ridegség, egyénség, v. egyedség. *Csap.* Egyéniség. *HM.*

INDIVIDUALITER : személyszerint, egyénként. *Puky*. Egyénileg. *Kun*.

INDIVIDUALIS : személyes. *Cur. Puky*. Egyéni. *Kun*. Egymis. *Puky*. Egyedi. *Fog*.

INDIVIDUALIS conscriptio : személyes összeírás. *Puky*.

INDIVIDUUM : személy. *Cur. Puky. Márt.* 1) egyemi; 2) egyki. *Kun. Fog*. Egyén. *Kun*. Egyed. *Sztrók. H.M. Fog*. 3) oszthatlan. *Sztrók*. Feloszthatatlan. *Vajd. Tag. Debr*.

INDIVISI fratres : osztatlan atyafiak. *Puky. H.M.* Osztozatlan testvérek. *Fog*.

INDIVISIBILIS : oszthatatlan, oszthatatlan. *Lex. Púzm.* Megoszthatatlan. *Letenyei*.

INDIVISUM bonum : osztatlan jószág. *Puky. Fog*.

INDIVISUS : osztatlan (javak). *Cur. Veres. Puky. Fog*. Osztozatlan (testvérek). *Fog. Helt. Vajd*.

INDOLES : mivolt, természet. *Cur. H.M.* Beltermészet, természetes vonás. *Puky*. Minőség, mivolt. *Fog. Indulat. H.M.*

INDORSAMENTUM (J. Camb.) : hátírás, üres hátírás. *Kölcs.* Hátírás. *Stett.* 1. Indossament.

INDORSANS (J. Camb.) : általadó hátíró. *Stett. Kölcs.*

INDORSARE : ráírni. *Puky.* Hátírára írni. *Fog.* Hátírni. *Kun*.

INDORSATA : hátírat. *H.M. Fog*.

INDORSATIO : hátírás. *Cur. Pauly. Puky. Szlem.* Ráírás. *Puky. Debr. Pauly. V-gyüjt. P-gyüjt.*

INDORSATUM : hátírat. válasz. *Szlem.* Hátírat. *Kun. Fog.* Reáírás. *Márt. Szirm.* Hátírás. *Szirm.*

INDORSATUM definitivum : hátírat. elhatározó válasz. *Szlem.*

INDORSATUM interlocutorium : hátírat. közbeszóló válasz. *Szlem.*

INDOSSATUS (J. Camb.) : általvevő. *Kölcs.* Hátírott. *Stett.*

INDOSSAMENT, Indossamentum : hátírás, hátírat; Indorsatum. *Vált. Császár. Fog.*

INDOSSANT, Indorsans, Indossans : hátíró. *Vált. Fog.*

INDOSSATIO : hátírás. *Stett.*

INDOSSATUS : hátírott. *Stett.*

INDOSSO : hátír. *Stett.*

INDOSSATAR, Indorsatarius, Indossatarius : hátíratos. *Vált. Csász.* Hátírott. *Fog.*

INDOSSIREN : hátíratolni. *Fog.*

INDUCERE : 1) bevezetni. *Cur. Fog. Puky. H.M.* Betenni; 2) rávenni. *Cur. Fog.* Beírni, következtetni. *H.M.*

INDUCIAE : békeségkötés. *Czöv.* Ideigtartó békekötés. *Szlem.* Frigy. *Helt.* Harmadnap. szabadság, frigy. *RW.*

INDUCTIO : behozás, példázás, okgyűjtés. *Csapó.* Példagyűjtés. *Lex.*

INDUCTIO per analogiam : hasonlító. *Stett.* Hasonlati következtetés. *H.M.*

INDUCTIO proportionalis : arányosság' behozatala. *Czöv.*

INDUCTUM : behozatal. *Kölcs.*

INDUCTUM actoreum : felperes rész. *Kölcs.*

INDULGENTIA : 1) engedékenység, engedvény. *H.M.* 2) bünnegedvény, búcsú. *H.M.* 3) búcsúlevél. *Fog.* Bünbocsánat. *Kun.* Kedvezés, engedelem, bocsánat, kegyelmezés, kimélés, elmellőzés. *Lex. H.M.*

INDULTUS : engedelem. *Cur. Puky. H.M.*

INDUSTRIA : szorgalom, iparkodás. *Cur. Puky.* Munkásság. *Pauly. V-gyüjt.* Ipar. *Fog. Kun. H.M.*

INDUSTRIA artis : mesterségi szorgalom. *Szlem.*

INDUSTRIA mercatoria : kereskedési szorgalom. *Szlem.* Kereskedési ipar. *Perg.*

INDUSTRIA ruralis : földművelési szorgalom. *Szlem.*

INDUSTRIOSUS : szorgalmas, iparkodó. *Cur. Puky. Kun.* Ipar. *Fog. H.M.* Iparüző. *Sztrók.*

INEDIA : inség. *Puky. HM.*

INEFFICACIA : sikeretlenség, fogamatlanság. *Csapó.*

INEFFICAX : fogamatlan, sikeretlen. *Cur. Puky. HM. Érvénytelen. Fog.*

INEXCUSABILIS : menthetetlen. *Pázm. Menthetlen. HM.*

INEXIGIBILIS : beszédhetlen. *Cur. Puky. Fog. Beszedhetlen, behajthatlan. HM. Fog.*

INEXIGIBILIS restantia : behajthatlan tartozék. *HM.*

INEXIGIBILITAS : beszédhetlenség. *Puky. Pauly. Szirm. Márt.*

IN facie loci : hely' színén. *Cur. HM. Helyben. Szirm. I. Facies.*

INFAMARE : megszóllani. *Pázm. Megszólni, rágalmazni. HM.*

INFAMIA : becsület-vesztés. *Cur. HM. Mokr. Gyalázatosság. Czöv. Kissebbség. Kézir. Becstelenség. Puky. Szirm. Georch. Perg. Czöv. Ujjal. Gyalázat. Fog. Moln. Párizp. Tisztessége-vesztés. Verb. ford. 779. Roszshírúség. Mokry. Csúfság, mocsok. Czöv. Becstelelítés. Sztrok. Rút hirnév. Kász. Böcstelenség. Fog.*

INFAMIA facti : cselekedet által —. *Cur. Cselekedeti —. Puky. Cselekedetbeli —. Pauly. P-gyűjt. Cselekedet' mocska. Czöv. Tettnek gyalázatja, tettét önkint követő gyalázat. Szlem. Tettbeli gyalázat. Fog. Tény-általi becsület vesztés. HM.*

INFAMIA juris : törvény által —. *Cur. Törvényi —. Puky. Törvénybeli —. Pauly. Fog. P-gyűjt. Törvény' mocska. Czöv. Törvény' gyalázatja, v. törvény-rendelte gyalázat. Szlem. Törvény általi becsület vesztés. HM.*

INFAMIAE poena : utálatosság' —. *Czöv. Becstelenség' büntetése. Sztrok.*

INFAMIS : becsület-vesztett. *Cur. Gyalázatos. Fog. Moln. Kun. Mokr. Párizp. Márt. Becstelen. Perg. Szirm. Márt. Moln. Kun.*

Mokr. Párizp. Tisztessége-vesztett. Szirm. Verb. ford. 779. Ludas. Lex. Tisztességtelen. Pázm.

INFANS : csecsemő (pol. értelem.). *Puky. HM. Fejdelemfi. HM. Királyfi, királyi herczeg. Kun.*

INFANTIA : gyermekkor. *Cur. HM. Kiseddkor. Pázm. Lex. Csecsemőkor. Csapó. HM.*

INFANTICIDIUM : gyermekölés, v. vesztés. *Cur. Puky. Szirm. Márt. Párizp. HM. Csecsemőgyilkolás. Szlem. Magzatölés, magzatgyilkolás. Kun.*

INFANTICIDA : magzatgyilkos. *Fog.*

INFANTIS expositio : csecsemő' kitétele. *Cur. HM. I. Expositio infantis.*

INFECTIO : fertezés. *Kun.*

INFERRE : 1) behozni, bevinni. *Cur. Puky. 2) következtetni. Cur.*

INFESTA itinera : félelmes utak. *Pázm. Veszedelmes, bátortalan, bizodalmatlan utak. Lex.*

INFEUDATIO : hivszolgálati birtokbaadás. *Szlem.*

INFIDELIS : hűségtelen. *Cur. Puky. Szirm. Márt. Pauly. Hivtelen. Cur. Kun. Hitetlen. Kézir. Fog. Hűtlen. Fog. Kun. Hűtlen. Kun. Fog. HM. Hivségtelen. Márt. Hitlen. Helt. Fog.*

INFIDELITAS : hűséglelenség, hivtelenség. *Cur. Hitelenség. Pázm. Lex. Hűtlenség. Fog. Csapó. HM.*

INFIDELITATIS nota : hűségtelesség' v. hivtelenség' vétke. *Cur. Hűségtelenség' vétke, hazasértés. Puky. Pauly. Hűségtelenkedésnek szennye. Pauly. 1) hűtlenségi vétek; 2) honsértés. Fog. Hitelenségnek notája. RW. I. Nota.*

INFINITUS : végtelen. *Debr. Kun. Végtelen. HM.*

IN flagranti : hevenyében. *Cur. Fog. Szirm. HM. Füstén. HM. Rögton. Cur. Fog.*

IN flagranti deprehensus : rajta kapott. *Cur. HM.*

INFIRMARIA : betegház. *HM.*
INFLUENTIA, v. **Influxus** : befolyás. *Cur. Puky.*
INFLUENTIALIS nexus : posta összefolyási viszony. *HM.*
INFLUXUS : befolyás. *HM.*
IN forma probante optima : törvényes, hiteles alakban. *Fog.*
INFORMARE : értesíteni. *Puky. Stett. Kun. Fog.*
INFORMATIO : 1) értesítés. *Cur. Puky. Fog. Kun.* Tudósítás. *Cur.* 2) értesítvény, értesület. *Fog.* Értesítmény. *Kun.* Másoktól vett tanúság. *Kász.*
INFORMATIO iudicium : bírák' tanulsága. *Kász.* Bírák' értesítése. *Sztrók.*
INFORMATIONES : értesítés. *V-gyűjt.* Bejelentések, megvilágosítások. *Czöv.* Tudósító jelentések. *Szlem.*
INFORMATIVA vel **inviatoria** puncta : utasító pontok. *Cur. HM.*
INFORMATIVUS : mással megértető. *B. S. Értető. Perg.*
INFRINGERE : megtörni. *Pázm.* Betörni. *Perg.*
INFRUCTUOSUS : gyümölestelen, terméketlen, hasztalan, fogatlan. *Lex. Sován. Pázm.*
INFULA : püspök-süveg. *Kun. HM. Szollia Kézir.*
INFULATUS : püspök süvegcs. *Kun.*
INFULATUS abbas : keresztes apátur. *V-gyűjt. Szlem.* Süvegcs apát. *P-gyűjt.*
INFUNDATUS : alaptalan. *Fog. HM.*
INGENII acumen : ész' élc. *Pauly.*
INGERENS : avatkozó. *Cur. Puky. Szirm. Márt. V-gyűjt. P-gyűjt. Czöv. Kölcs. Perg. Kun. Pauly.* Elegyedő. *Puky. Pauly.* Beavatkozó. *Szlem. HM.* Avatkozott. *Georch.* Perbeavatkozó. *Kölcs. Kun. Perg. Fog. Szlem. Vajd.*
INGERERE : avatkozni. *Puky.*

Fog. Kun. Kölcs. Beléavatkozni. *Puky.*

INGERERE se in litem : a' perbe avatkozni. *Cur.*

INGESSIO : avatkozás. *Cur. Puky. V-gyűjt. Georch. Kölcs. Fog.* Beártás. *Kézir.* Bele v. beelegyedés. *Puky. Kász.* Avatkozat. *Kun.* Beavatkozás. *Márt. Helt. HM.* Perbe beállítás, béelegyítés. *Helt.*

INGESSIO e jure regio : királyi jusból való beléavatkozás. *Czöv.* Fejedelmi igazon épülő perbeavatkozás. *Szlem.* Királyi jogból beavatkozás. *HM.*

INGESSIO e jure sanguinis : a' vérnek jussába való —. *Czöv.* Vérség' jussán, v. vérség' és jus' közösségén épülő perbeavatkozás. *Szlem.* Vérség' jogán beavatkozás. *HM.*

INGESSIO in litem : perbeni avatkozás. *Cur.* Perbeavatkozás. *Kölcs. Perg. Szlem.* Perbe való beléavatkozás. *Czöv.* Avatkozás. *V-gyűjt. Georch.*

INGESSIO privata : magányos haza polgári —. *Szlem.*

INGESSIO publica : közügyvédői —. *Szlem.*

INGESSIO vulgaris : községesbeli —. *Czöv.*

INGESSIVUS : avatkozati. *Kun.*
INGREDI : belépni, bemenni. *Fog.*

INGREMIARE : békebelezni. *Czöv.*
INGREMIATUS : kebelezett. *Kölcs. Perg. HM.* Megyebeli, keblezett. *Fog.*

INGRESSUS : bemenetel, megszólítás. *HM.*

INGROSSATIO : beírás a' számadás-könyvbe. *Puky.*

INGROSSISTA : számadás-jegyző. *Puky. Pauly.* Számadás-író. *P-gyűjt.* Számjegyző. *Fog. HM.* Számirás. *Bar. vm.* Lajstromíró. *Pauly.*

INHABER : birtokos; Brief-Inhaber : előmutató. *Fog.*

INHABITUATUS : czégéres tolvaj. *Szirm.*

INHAERENS : benfekvő. *Fog. HM.*

INHAERERE : ragaszkodni. *Cur. Puky. HM.*

INHAERET prioribus : az előbbiekhöz ragaszkodik. *Cur. Puky.*

INHALT : tartalom; contextus. *Vált. Csász. HM.*

INHIBERE : eltiltani. *Puky. Kun. Pauly. HM. Letilozni. Kun. Letiltani. Stett. Kun.*

INHIBITIO : tiltás. *Cur. HM. Eltiltás. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. Letiltás. Vált. Kun. Megtiltás. Szirm. Moln. Czöv. Fog. Párizp. Ellenzés. P-gyűjt. Tiltalom. Márt. Georch. HM. Tiltakozás. Fog. Tartóztatás, visszatérítő tiltalom. Kász. Bentiltás. Kézir. RW.*

INHIBITIO simplex : eltiltás. *Vajd.*

INHIBITORIAE : eltiltólevél. *Cur. Puky. V-gyűjt. Szlem. Pauly. Márt. Ellenzőlevél. P. Eltíltó parancsolat. Márt. P-gyűjt.*

INHIBITORIUM : eltíltó parancsolat. *Cur. Puky. Tiltó parancs. Kun. Eltíltó parancs. HM. l. Mandatum.*

INHYPOTHECARE : hitelzálogul lekötni. *Fog. Jelzálogul lekötni. HM.*

INHYPOTHECATI fundi : elzálogosított házhelyek. *Cur.*

INHYPOTHECATIO : lekötés. *HM. (Subinhypothecatio : másodkötés. Cur. Másodlekötés. HM.)*

INIMICITIA : békéletlenség. *Mol. Ellenkedés, visszázkodás. Lex.*

INIMICUS : ellenség. *Cur. Ellen-ségeskedő, roszakaró. Puky. Ellenfél. Fog.*

IN instanti : tüstént, hevenyében. *Puky. Cur. HM. Rögtön. Cur. HM. Tüstint, legott, nyomban. Fog. l. In flagranti.*

INIQUITAS : igazságtalanság, törvénszegés. *Mest. Istentelenség.*

Czöv. Érdem nem tekintés, érdemsértés. Szlem. Méltánytalanság. Csapó. HM. Hamisság. HM.

INITIATIO : be- v. felszentelés. *Lex. Beavatás, felavatás. Csapó.*

INITIATIVA : kezdemény, kezdés. *Kun. Fog. Kezdet tárgy. Kun.*

IN juramentali depositione succumbere : a' hitletételben megfoggyatkozni. *Helt.*

INJURIA : 1) méltatlanság. *Fog. Cur. Puky. V-gyűjt. Pauly. Márt.*

2) sérelem. *Cur. Puky. V-gyűjt. Pauly. Kun. P-gyűjt. 1) bosszú; 2) bántalom. Sztrók. Fog. Törvénytelenség, igazságtalanság. Márt. Párizp. V-gyűjt. Boszúság. Mest. Czöv. Szlem. RW. Boszúságtétel. Czöv. Rövidség. Sztrók. Szirm. Megbántás. Dien. Boszutétel. Kász. Boszulás. Sztrók.*

INJURIA personalis : személybeli —. *Cur. Czöv.*

INJURIA realis : tettebeli —. *Cur. Cselekedetbeli —. V-gyűjt. Dologbeli —. Czöv. Cselekedettel tett —. Szirm.*

INJURIA scripto : írással tett —. *Szirm.*

INJURIA verbalis : szóbeli —. *Cur. V-gyűjt. Szóval tett boszúság, v. sérelem. Szirm.*

INJURIAM inferre : sérteni. *Pázm.*

INJURIATIO : bosszantás. *Fog.*

INJURIOSE : méltatlanul. *Puky.*

INJURIOSUS : bántó, bántalmas. *Fog. Kun.*

INJURIUS, l. Injuriousus.

INJUSTE : igazságtalanul. *Szlem. Jussértőleg, jusügyeletlenül. Mest. Jogtalanul. Perg. Igaztalan. Kun.*

INJUSTITIA : jusügyeletlenség, jussértés. *Mest. Igazságtalanság, igazság-, v. jussértés. Szlem. Jogtalanosság. Perg.*

INJUSTUS : jussértő, jusügyeletlen. *Mest. Igazságtalan, igazságsértő. Szlem. HM. Jogtalan. Perg. Igazságtalan. Kun.*

INNOCENS : ártatlan. *Cur. Fog.*
HM. Büntelen. *Pázm.*

INNOCUUS : ártalmatlan. *Fog.*

INNOMINATUS : nevezetlen. *Fog.*

INNOVARE : ujtani. *Széch. gr.*
HM.

INNOVATIO : ujtás. *Cur. Puky.*
Renovatio : megújítás. *Cur. Másítás. Sztrok.*

INNOVATIO beneficii ecclesiastici : egyházi haszonvétel 's hivatalmegújítás. *Szlem.*

INNOVATIO privilegii : kiváltság' megújítása. *Czöv. Kegyelemlevél, v. privilegium-megújítás. Szlem.*

INNUNG : testület, *czéh. Fog.*

INOFFICIOSUM : kötelesség elleni. *Dien.*

INOFFICIOSUM testamentum : mostohás v. sajnos végső v. végintézet. *Puky.* Mostoha végrendelet. *HM.*

INOFFICIOSUS : tisztét mulató, barátságtalan. *Puky.* Kötelességtelen. *Fog.*

INOFFICIOSITAS : tisztét mulatás, barátságtalanság. *Puky.* Tisztétmulasztás. *HM.*

INONERATIO : megterhelés. *Cur.* Terhelés. *Szlem. HM.* Terhesítés. *Czöv.*

IN partibus : megyei bíró. *Cur.* A' vidékeken. *Bar. vm.* Alsó törvénszékeken. *Czöv.*

IN paribus iudex : megyei bíró. *HM.*

INPENDENS : kiszolgáltató, háruló. *Bar. vm.*

IN percennali aestimatione bonorum convinci : a' jószág' örök becsén marasztatni. *Helt. Veres.*

IN pergamena : íróhártyán. *HM.*

IN pergameno : hártán. *Helt.*

INPROPRIE : tulajdonatlanul. *Cur. Bar. vm.* Nemtulajdonképen. *Fog. HM.* Átvitelesen. *HM.*

INPOPULARIS : népellenes. *Kun. HM.* Népszerűtlen. *HM.*

INPOPULARITAS : népelleniség. *Kun.* Népszerűtlenség. *Csapó.*

INQUIETUS : nyughatatlan. *Szirm.*

Márt. Párizp. Nyugtalan. *Márt. HM.* Nyugalmatlan. *Moln.*

INQUILINUS : zsellér. *Cur. Puky.* V-gyűjt. P-gyűjt. *Czöv. Szlem. Moln. Márt. Párizp. Fog. HM.* Béreslakó. *Márt.*

INQUILINUS domiciliatus : házas zsellér. *Cur. Puky. Fog. V-gyűjt. Czöv. Szlem.*

INQUILINUS non domiciliatus (subinquinus) : házatlan lakos. *Georch.* Házatlan zsellér. *Czöv. Szlem.* Alzsellér. *Fog.*

INQUIRENS : nyomozó. *Czöv.* Tanuvallató. *HM.*

INQUIRERE : tanút vallatni, vizsgáldni. *Puky. Pauly.* Nyomozni, vizsgálni, vallatni. *Csapó.*

INQUIRI curans : vizsgáltató. *HM.*

INQUIRI faciens : vizsgáltató fél. *Puky. Pauly. Márt. Vizsgáltató. Cur.*

INQUISITIO : nyomozás, vizsgálás. *Cur. HM.* Vallatás. *Szirm. HM.* Vizsgálódás. *Fejér.* Feleltetés. *Kézir.* Kikérdezés, kitanulás, kikeresés, kifürkézés. *Bar. vm.* 1) vizsgálat; 2) hitvizsgálat. *Fog. HM.* 3) tanúvallatás. *Puky. Márt. Pauly. Fog.* Nyomoztatás. *Vajd. Kutatás. Sztrok.*

INQUISITIO authentica : hiteles —. *Cur. Puky. Pauly. Fog.*

INQUISITIO authenticata : hitelesített —. *Cur. Fog.* Meghitelesített tanúvallatás. *Pauly. Puky.*

INQUISITIO canonica : nyomozás, vizsgálódás, vizsgálat. *Mest.* Vallatás. *Georch.* Egyházi vizsgálat, v. nyomozás. *Szlem.*

INQUISITIO canonica generalis : általános egyházi vizsgálat, v. nyomozás. *Szlem.*

INQUISITIO canonica generalissima : évenként tartandó egyházi vizsgálat. *Szlem.*

INQUISITIO civilis : tanúvallatás. *V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem.* Nyomozás. *Czöv.*

INQUISITIO civilis authentica :

hiteles —. *P-gyűjt. V-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Törvénytárséki —. Szlem.*

INQUISITIO civilis authenticata : meghitelesített —. *Georch. Czöv. Hitelesített —. Szlem. P-gyűjt.*

INQUISITIO civilis collateralis : mellékes —. *Czöv. Szlem. Oldalagos —. Czöv. Oldalos, v. előre való —. Georch. Széken kívül tett —. P-gyűjt. Oldalváltás. Fog. Előleges, v. oldalagos tanúváltás. Kun.*

INQUISITIO civilis communis : közös —. *V-gyűjt. Czöv. Szlem. Köz —. Georch.*

INQUISITIO civilis partialis : részkelődő —. *Czöv. Részintes, v. egyik fél' számára tett —. Szlem.*

INQUISITIO collateralis : törvényen kívüli tanúváltás. *Cur. Oldalváltás. Fog. Oldalagos váltás. Puky. Pauly. Mellékes, előleges, vagy előrevaló tanúváltás. Puky. Pauly. Oldalos tanúváltás. Pauly. Mellékes kikérdezés. Bar. várm. Széken kívül tett tanúváltás. Márt. Pauly. Tanúbizonyosságzedés. Márt. Oldalalági tanúváltás. Debr. Törvénykívüli tanúváltás. Perg. Mellékkutatás. Sztr.*

INQUISITIO criminalis : fenyítő vizsgálat. *Szlem.*

INQUISITIO generalis : közönséges —. *Czöv. Általános —. Szlem.*

INQUISITIO magistratualis : tiszti —. *Cur.*

INQUISITIO specialis : különös tanúváltás. *Czöv. Szlem.*

INQUISITIONALES : vallásról szóló tanulevél. *Georch. Tanúváltási bizonyosságlevél. Szlem.*

INQUISITIONIS tribunal : hitvizsgáló törvénytársék. *V-gyűjt.*

INQUISITOR : vallató. *Cur. Tanúváltó. Puky. Márt. Pauly. Vizsgálattevő. Szlem.*

INQUISITOR haereticae pravitatis : eretnekségvizsgáló. *Vörösm. Eretnek-nyomozó. Lex.*

INQUISITUS : vallattatott. *Cur. Vizsgálatott, kérdés alatt levő. Puky.*

IN recognitionem juris dominialis : úrihatalom' megismerése' jeléül. *Cur.*

IN REGULA : rendszerint, szabályszerint. *Fog.*

IN REM judicatum abiit : ítéldologgá vált. *K. Választ. Elítéldolog. HM.*

INROTULATIO actorum : begöngyölgetés. *Czöv.*

INSCRIBENS : beíró. *Czöv. Erdemjutalmazó. Szlem.*

INSCRIPTIO : beírás. *Puky. Szirm. Pauly. Lekötés, szolgált birtokadás. Puky. Márt. Pauly. Zálogbairás. Kézir. Felülírás. Perg. Bar. vm. Reáírás, hűjutalom, átírás, érdemjutalom. Bar. vm. Felírás. Perg. Felirat. Kun. Felülirat. Fog. Erdembér, hűszolgálati bér. Kun. Beirat. Fog. HM. Szallagosítás. RW.*

INSCRIPTIONEN : névre szóló (országos) papirosok. *Fog.*

INSCRIPTIO pro fidelibus servitiis : hűszolgálati jutalom-adás. *Cur. Erdemjutalmazó lekötés, hűszolgálati jutalmazás. Puky. Szolgált birtokadás. V-gyűjt. Erdemjutalmazó vallás. Szlem. Pauly. Hűszolgálatbér, hűségdíj, érdemdíj, dujjóság. Fog. Hiv szolgálatnak jutalma. Georch. Erdemjutalmazó örök, v. zálog-vallás. Szlem. Hűszolgálatért tététt vallás, v. vallattott jószág. P-gyűjt. Beírás. Czöv.*

INSCRIPTIO temporanea : ideigi —. *Cur. Ideig tartó, v. ideiglenes —. Puky. Ideigleni. Debr. HM.*

INSCRIPTIO perennis : örök —. *Cur. HM.*

INSCRIPTIO bonum : inscribált brtok. *Cur. Hü vagyou, v. jutalom, átirt vagyou. Bar. vm. Jutalombirtok. Debr. Erdembérjavak. Kun. Inscribált, beirt jószág. HM.*

INSCRIPTIONALES: beíró levél. *Czöv.* Érdemjuttalomlevél. *Szlem.* Beírvány. *HM.*

INSCRIPTIONALIS: hűségdíji, hűszolgálati. *Fog.*

INSCRIPTIONALISTA: szolgált birtokos. *Puky. V-gyűjt. Pauly.* Hálabirtokos. *Puky.* Beíratos. *Czöv. HM.* Érdemtevő, érdemjuttalmat nyert fél. *Szlem.* Irományos. *N. B.* Erdembéres. *Kun.*

INSCRUTABILIS: titkos. *Törv.* Nyomozhatlan. *Csapó.*

INSECTATIO: gázalkodás. *Kász.* Nyomorgatás. *Költés. Üldözés. Perg.*

INSCRIREN: beigtatni. *Fog.*

INSERTIONS-GEBÜHR: ígtatási díj. *Fog.*

INSIDIAE: leselkedés. *Cur. Szirm. Márt. Moln.* Incselkedés. *HM.* Ólálkodás, cselvetés. *Szirm. Márt. Moln. Les. HM. Fog.* Fondorlás. *Lex.*

INSIDIAE vitae structae: élet elleni leselkedés v. incselkedés. *Szlem.*

INSIDIARI: leselkedni, cselvetni. *Puky. Pauly.* Leselkedni. *Cur. HM.* Leskelődni. *HM.*

INSIDIATOR: leselkedő. *Cur. Puky. Pauly.* Cseklész. *Puky. Pauly.* Ólálkodó. *Dien.*

INSIGNE: czimer. *Cur. Puky. Szirm. Fog. HM.* Kitűnő, jeles. *HM.* Czim. *Szirm. Jel. Puky.*

INSIGNIA nobilitaria: nemes czimer. *Cur. Pauly. Puky.* Nemesi czimer. *Márt.*

INSIGNIS (ordo): jeles (rend). *Puky. Fog. Pauly. HM.*

INSINUARE: be- v. megjelenteni, beszínlteni. *Puky. Pauly. HM.* Be-, eleve-, följelenteni. *Fog.* Behizelegni. *Kun.* Hizelegni. *HM.*

INSINUARE terminum pro executione: a' végrehajtás' határnapját megjelenteni. *Puky.*

INSINUATIO: be- v. megjelentés. *Cur.* Tudósítás. *H. K.* Bejelentés. *Bar. vm. Szlem.* Jelentés. *Szlem. HM.* Be-, följelentés, előjelentés. *Fog.* Bizonyossá-tevés. *Kász. Má-*

sod hivatal. *Kézír. RW.* Rövid hivattal. *RW.*

INSINUATIO appellatae: főlebbviteli jelentés. *Vált. Császárr.*

INSINUATIONALES: tudósító levél. *Georch.* Jelentő levél. *Szlem. HM.*

INSINUATIONALIS libellus: felebbkéredző levél. *Szlem.*

INSINUATORIAE literae: időjelentő v. megjelentő levél. *Cur. Puky. V-gyűjt.*

INSINUATUM: bejelentő iromány. *Szlem.* Jelentvény, tudósító levél. *HM.*

INSISTERE: megmaradni. *Bar. várm. HM.* Ragaszkodni. *Csapó.*

INSOCIABILIS: egybeférhetetlen. *Pázm.* Társíthatlan. *Csapó.*

IN solidum: egymásért. *Cur. Puky. V-gyűjt. Georch. Czöv. Fog. Márt. Pauly. HM.* Átaljában. *Puky. P-gyűjt. Szirm. Márt.* Az egészért vagy egymásért jót állva. *Szlem.* Egy mindnyájaért v. mindnyájan egyért. *Puky. Pauly. Márt.* Egy csomóban. *N. B.* Egybe fogólag vagy kötve. *Bar. vm.* Együtt egymásért, egyetömleg. *Fog.* Viszsonosan. *Kun.* Egyetemleg, egyemleg, egyemleges. *HM.*

INSOLUBILIS: feloldhatatlan, megfizethetetlen. *Lex.* Fejthetetlen. *Pázm.*

IN solutum dare: megfizetettbe adni. *Czöv.* Fizetés' fejébe, vagy helyébe adni. *Szlem.* Fizetésül, fizetés helyett. *Fog.*

INSOLVENT: fizetni nem képes. *Fog.*

INSOLVENZ: nem - fizethetés. *Fog.*

INSONTES: ártatlanok. *Cur.* (Sontes: vétkesek. *Cur.*)

INSPECTIO: 1) felvigyázás. *Cur. Pauly. Fog.* Felügyelés, ügyelés. *Fog. HM.* 2) megtekintés. *Fog.* Szemrevétel. *Cur. Puky. P-gyűjt.* Rávigyázás. *Puky. V-gyűjt. Bar. vm.* Megnézés. *V-gyűjt.* Felügyelés, fölfigyázat. *Kun.*

INSPECTIO corporis medica: testnek orvosi megtekintése. *Cur.*

INSPECTIO forensis: piarcsi felügyezés. *Szlem.*

INSPECTIO medica: orvosi megtekintés. *Cur.* Orvosi szemrevétel. *Puky.*

INSPECTIO mortuorum: halott megtekintés. *Szlem.*

INSPECTIO ocularis: szemrevétel. *Szlem.*

INSPECTOR: felügyező. *Bar. vm. Fog.* Felügyelő. *Fog. Kun. HM.* Vigyázó. *V-gyűjt.* Ügyelő. *Fog.*

INSPECTOR ecclesiarum: egyházi felügyelő. *HM.*

INSPECTOR iurium: jogok' felügyelője v. felügyelője, jogok' ügyelője. *Fog.*

INSPECTOR politiae: közjőrendre vigyázó. *Szlem.*

INSPECTORATUS: felügyázat, felügyelet. *Fog.* Felügyelőség, felügyelői hivatal. *Kun.* Ügyelőség. *Fog.*

INSPICIENS aedilis: építészeti felügyelő. *HM.*

INSTALLARE: beállítani. *Puky. Szirm.* Bevezetni. *Puky.* Behelyeztetni hivatalába. *Szirm.* Beavítani, beigatni. *Kun. HM.* Beiktatni. *Szirm. Bar. várm.*

INSTALLATIO: beállítás. *Pauly. Puky. Márt. V-gyűjt. Szlem.* Beavatás. *Kun.* Bevezetés, beiktatás. *Puky. Pauly. Márt. P-gyűjt. HM.* Hivatalba igtatás. *Fog. HM.*

INSTANS: esedező. *Cur. Puky. Szirm. Márt. Kérő. Cur. Puky. Márt. HM.* Panaszló. *Szirm.* Folyamodó. *Puky. Márt. Czöv.* (In instanti: tüstint, rögtön. *Debr.* Nyomban, legott. *Fog.*)

INSTANTIA: 1) esedezés, kérelem. *Cur. Puky V-gyűjt. Szirm.* Kérelem. *P-gyűjt. Márt. Párizp. Fog. HM.* 2) esedezőlevél. *Cur. Puky. Márt. P-gyűjt. Szlem. Czöv.* Könyörgő levél. *Cur. Puky. Szlem. Pauly.* Kérelemlevél. *Kun. Kérő*

levél. *P-gyűjt. Esdc. Bar. vm.* Folyamodás, folyamodvány. *Fog. HM.* Esedezvény. *HM. Fog.*

INSTANTIA prima: első útja a' panasznak. *Párizp.* Első folyamodás, első bíróság. *Fog. HM.*

INSTANTIA ultima: legfelsőbb igazításra való hely. *Párizp.*

INSTANTIAE compiler: kérelem-készítő v. feltevő. *Bar. vm.*

INSTANTIAE via: kérelem' útja. *Cur. Fog. Pauly. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. Georch. HM.* Folyamodás' útja. *HM.* Esedezés' útja. *Czöv.* Kegyelem' útja. *Georch. HM.*

INSTIGARE: unszolni. *Puky. Kun.* Késztetni, ösztönözni, izgatni, bizgatni. *Bar. vm.* Bujtogatni, nógatni. *Kun.*

INSTIGATIO: unszolás. *Cur. HM.* Késztetés, bizgatás, ingerlés. *Csapó.* Ösztönözés. *HM.*

INSTINCTUS: ösztön, inger. *Cur. Puky. Pauly. HM.* Gerjedelem. *Bar. vm.*

INSTINCTUS naturalis: természeti ösztön. *Cur. Puky. Debr.*

INSTITOR: számtartó. *Stett.*

INSTITOR seu director societatis mercantilis: kereskedő társaság' igazgatója. *Szlem.*

INSTITUERE: beiktatni. *Lex.* Állítani. *Pázm.*

INSTITUTA politiae: közjőrendre ügyelő intézetek. *Szlem*

INSTITUTI condescensio: per'út' leszállítása. *Cur.* Az ügyút' v. ügyelet' leszállítása. *Puky. Pauly.*

INSTITUTIO: 1) elintézés; 2) rendelés. *Cur. Bar. vm.* Szerzemény. *Stett.*

INSTITUTIO canonica seu investitura: beiktatás. *Lex.* Beállítás. *Czöv.* Egyházi beavatás 's hivatalba avatás. *Szlem.* Beöltöztetés. *P-gyűjt.* Egyházi beigtatás. *HM.*

INSTITUTIO civilis beneficii, seu installatio: egyházi haszonvétele nyerőnek világi beavatása, beiktatása. *Szlem.*

INSTITUTIO haeredis: örökös-

nevezés. *Cur. Márt. HM.* Örökösí nevezés. *Pauly.* Örökösítés. *Debr.*

INSTITUTIO literaria: tudományos oktatás. *HM.*

INSTITUTUM: per- v. ügyút. *Cur. Puky. Szirm. Márt. HM. Fog.* Perintézet. *Puky. Fog. HM.* Ügyelet. *Vajd. Czöv. Pauly. Szirm. Márt.* Per' neme. *P. J. P.* Pörfolyam. *Kun.* Intézet. *Kun. Kölc. Fog.* Perczim. *Puky. Fog. Szerzet. Telekdi.*

INSTITUTUM ad superinscriptionem: felülíztetett ügyút. *Puky. Pauly.*

INSTITUTUM causae: pörút, pör-
czim. *Fog.*

INSTITUTUM contumaciale: vesztelő intézet. *HM.*

INSTITUTUM intelligentiale: tudakoló-intézet. *HM.*

INSTITUTUM invalidatorium: elrontató ügyelet. *Pauly.*

INSTITUTUM literarium: tudományos intézet. *Czöv. HM.* Tudományos-tenyésztő intézet. *Szlem.*

INSTITUTUM litis: ügyút. *V-gyüjt. P-gyüjt. Ügyelet. P-gyüjt. Georch. Szlem. Czöv.*

INSTITUTUM lithographicum: könyomda. *HM.*

INSTITUTUM medicum: orvosi intézet. *Szlem.*

INSTITUTUM militare: katonanevelőház. *Puky.*

INSTITUTUM pauperum: szegények' intézete. *V-gyüjt. Szegények' háza. P-gyüjt.*

INSTITUTUM polytechnicum: művészképző intézet. *Szlem. HM.* Öszművészet' intézete. *Perg. Műegyetem. HM.*

INSTITUTUM praeparandiale: képző-intézet. *HM.*

INSTITUTUM publicum pro personis ex illicito concubitu parturientibus: közintézet a' megcsett személyek' számukra. *Bar. vm.*

INSTITUTUM surdo-mutorum: siketnémák' intézete. *Puky. Bar. vm. V-gyüjt. HM.* Siketnémák' háza. *P-gyüjt.*

INSTITUTUM theologicum: hit-tudományi intézet. *HM.*

INSTITUTUM mercantile: kereskedési telep. *HM.*

INSTITUTUM veterinarium: baromgyógyintézet. *HM.*

INSTITUTUM violentiale: hatalmasságot tárgyazó perczim. *Puky.*

INSTRADIRUNG: útjelelés. *HM.*

INSTRUCTIO: 1) utasítás. *Cur. Szirm. Puky. Kölc. Fog. Pauly. HM.* 2) készület. *Cur. Puky. Kun HM.* 3) utasítvány (litterae); utasítmány. *Fog. Utmutatás. Stett. H. K. Puky. Pauly. Oktatás. Puky. Pauly. Kun. Megtanítás. Puky. Pauly. Tanítás, előadott mód, elkészítés; 4) házibutor v. eszköz. Bar. vm. HM.*

INSTRUCTIO comparanda: felkészítések' beszerzése. *Törr.*

INSTRUCTIO domestica: házi készület. *Cur. Puky. Háznemű. Cur. HM.*

INSTRUCTIO oeconomica: gazdasági készület. *Puky. Fog. HM.*

INSTRUCTIONES muneris (ablegatorum): utasítás. *V-gyüjt. Czöv. Utmutatás. V-gyüjt. Követek' utasítása, követek' részére való utasítás. Puky.*

INSTRUCTUS fundus: gazdasághoz való készület. *Puky. Gazdasági készület. Puky. Pauly. HM.* Főlkészített jószág. *Fog. Készültes gazdaság. Debr. l. Fundus.*

INSTRUMENTUM: 1) eszköz, szerszám. *Cur. Puky. Kun. Bar. vm. HM. Műszer. Kun. Fog.* 2) oklevél. *Cur. Okirat. HM.*

INSTRUMENTUM literale: oklevél. *V-gyüjt. P-gyüjt. Georch. Szlem. Czöv. Puky. Pauly. Kun. Szirm. Márt. Levélszer. Fog. Iromány. Kun. Georch. Irott eszköz. Czöv. Levél-nemű. Fog.*

INSTRUMENTUM literale authenticum: biteles oklevél. *Cur. Köz-bitelességű oklevél. Puky.*

INSTRUMENTUM literale originale: eredeti oklevél. *Cur. Puky.*

P-gyűjt. V-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Pauly.

INSTRUMENTUM literale privatum: magános oklevél. *Cur. Czöv. Nem közhitelességű oklevél. Puky. P-gyűjt. Georch.* Magányos személy által készült oklevél. *Szlem.*

INSTRUMENTUM literale publicum: hiteles — *P-gyűjt. Czöv. Közönséges — Czöv. Közhatalom készítette — Szlem.*

INSTRUMENTUM literale transumptum: felesített, másoltatott oklevél. *P-gyűjt. Másba vett — Szlem. Georch. P-gyűjt. Oklevél' mása, v. más. Szlem. Másolt oklevél. Czöv.*

INSTRUMENTORUM literalium requisita: az oklevelek' megkívántóságai. *Puky. Pauly. Oklevelek' tulajdonságai. Cur. Okirat' kellékei. HM.*

INSUFFICIENS: elégtelen. *Vajd.*

INSULA: viz közötti porond. *Helt. Sziget. Köz.*

INSULTATIO: ingerkedés. *Illyés.*

INSURGENTES: felkelt sereg. *Czöv. Felkelő sereg. Szlem. Honvédek. Kász. Felkelő nemesek. HM.*

INSURRECTIO: 1) felkelés. *V-gyűjt. P-gyűjt. Márt. Pauly. Fog. Szirm. HM. Felülés, fegyverre kelés. Márt. P-gyűjt. Pauly. Felkelő sereg. Bar. vm. Hadi felkelő sereg. Puky. Nemesi fölkelés. Kun. Felkelő nemes-sereg. HM. 2) nemesi sereg. Fog. 3) lázadás, zendülés. Fog. Kikelés. Szirm.*

INSURRECTIO generalis: egész felkelés. *V-gyűjt. Közönséges fegyverrekelés. Georch. Országos felkelés. Szlem.*

INSURRECTIO particularis: kisebb felkelés. *V-gyűjt. Környékbeli — Szlem.*

INSURRECTIO personalis: személyes felkelés. *Puky. P-gyűjt. V-gyűjt.*

INSURRECTIO portalis: kapuszámos felkelés. *Puky. Pauly. V-gyűjt. Kapuk', porták' száma szerint való felkelés. P-gyűjt.*

INSURRECTIONALE: felkelési. *Cur.*

INTABULARE: bejegyezni. *Fog. Kun. Beiratni, bejegyezni, az adósok' sorába feljegyezni. Puky. Elsőség végett feljegyezni. Szirm. Márt. Beiktatni. Tud. gyűjt. Betáblázni. Sztrok. HM. Fog.*

INTABULATA debita: bejegyzett adósságok. *Cur. Betáblázott adósságok. Sztrok. Fog.*

INTABULATIO: adósság' bejegyzése. *Cur. Adósság' beiratása. P. J. Bejegyzet. Kun. Elsőség végett beírás. Szirm. Márt. Adósság-bejegyzés. Fog. Bejegyzés. Kun. Fog. Puky. Pauly. Beiratás, hiteles feljegyzés. Puky. Pauly. Az adósok' sorába való bejegyzés. Puky. Betáblázás. Sztrok. Törv. Fog.*

INTABULATIO debiti: adósság' bejegyzése. *V-gyűjt. Beiratás, feljegyzés. P-gyűjt. Adósság' feljegyzése. Georch. Adósság-beiratás. Szlem.*

INTABULATUS: bejegyzett hitelező. *Cur. Beiratott, bejegyeztetett, az adósok' sorába feljegyeztetett. Perg.*

INTEGER: ép, egész. *Fog. (Rem integram relinquere, vel in suo esse relinquere: a' dolgot maga' voltában hagyni. Fog.)*

INTEGRARE: egészíteni. *Puky. Fog. Pauly. Kiegészíteni. Fog. Kun.*

INTEGRATIO: egészítés, kiegészítés. *Cur. HM. I. Reintegratio.*

INTEGRE servare: épségben hagyni, megtartani. *HM.*

INTEGRITAS: épség. *Cur. Fog.*

INTENDERE: iparkodni, ügykezni. *HM.*

INTELLIGENTIA: értelmesség. *Puky. Pauly. Fog. HM. Értelmiség. HM. Belátás, tudalom. Kun.*

INTEMERITAS vitae: feddhetetlen élet. *Puky. Pauly.*

INTEMPERIES elementaris: elemi vihar. *Törv.*

INTENDANT: ügyelő. *Stett. Ügyelnök. Kun.*

INTELLECTUS: értelem. *Fog.*

INTENSIO: belterj. *Kun.* Érőkódés, iparkodás, *Lex.*

INTENTARE: célba venni, szándéklani. *Fog. HM.* Szándékolni. *HM.*

INTENTIO: szándék. *Cur. Puky. Lex. HM.* Szándéklat. *Stett.* Igyekezet. *Kun.* Irányzat. *Csapó.*

INTERCALARIS procentus: időközi jövedelem. *HM.*

INTERCEDERE: közbejárulni, esedezni, szószólni. *Csapó.*

INTERCEPTIO literarum: levelek' elfogása. *Cur. Puky. HM.*

INTERCESSIO: közbenjárás. *Cur. Pauly. Puky. Fog.* Esedezés. *Lex.* Közbejárulás, közbevetés. *Kun.* Közbejárás. *HM.* I. Intermediatio.

INTERCIPERE missiles: elfogni a' leveleket. *Puky.*

INTERDICTUM ecclesiasticum (J. Can.): tilalom. *P-gyűjt. Kun. Georch.* Kitiltás. *Czöv.* Egyházi tilalom. *Szlem. Fog. Puky.* Tilalmány. *Bar. vm.*

INTERDICTUM ecclesiasticum locale: helységet v. helyt érdeklő egyházi tilalom. *Szlem.*

INTERDICTUM ecclesiasticum mixtum: elegyes egyházi tilalom. *Szlem.*

INTERDICTUM ecclesiasticum personale: személyt érdeklő egyházi tilalom. *Szlem.*

INTEREMPTIO: megölés. *Cur.*

INTEREMTOR: vérontó. *Helt.*

INTERESSANS: érdeklő, érdekes. *Fog. Kun. HM.* Érdeklítő, érdekeny. *Csapó.*

INTERESSANT: magához vonzó. *Puky.* Érdekes. *Sztrók. Kun.* I. Interessans.

INTERESSATUS: 1) haszonkereső; 2) részrehajló. *Cur. Fog. Puky. HM.* Résztvevő. *Cur.* Haszonra néző. *Pauly. Puky.* Haszonnéző. *Czöv.* Érdeklött. *Kun. Fog. HM.* Haszonleső. *Csapó.* Hasznaleső. *HM.*

INTERESSATUS iudex: akadályoztatott, résztvevő bíró. *Cur.*

INTERESSE: 1) java, haszna valakinek; 2) köze valamihez, részvétel. *Cur. Pauly. Puky.* Kamat, interes. *Cur. HM.* 1) haszon; 2) érdeket, érdek. *Fog. Kun. HM.* (Quorum interest: kiknek érdekek forog fenn. *Fog.* — Interest mea, ua etc. hasznom, hasznod forog benne. *Fog.*)

INTERESSEN: kamat. *Fog.*

INTERESSENT: résztvevő. *Fog.*

INTERESSENTIA: 1) haszonkeresés; 2) részrehajlás. *Cur. Puky. Fog.* 3) részvétel. *Cur.* Haszonra nézés. *Puky. Márt. Georch.* Önönhaszonkeresés. *Szir.* Önszítás, önhaszonkereset. *Bar. vm.* Haszonrészesség. *Szlem.* Haszonkereset. *Lex.* Érdeklés, érdekeltetés. *Csapó.*

INTERIMALIS: időközi. *Cur. Kun. Bar. vm.* Ideigleni. *Cur. Kun. Fog. HM.* Időközbeli. *Puky. Szlem.* Ad-digos. *Czöv.* Időkorbeli. *Puky.* Időleges. *Stett.* Időlegi. *Fog.* Időközlegi. *Debr.* Ideiglenes. *HM.*

INTERIMALIS perceptio et erogatio: ideiglenes bevétel és kiadás. *HM.*

INTERIMALITER: ideig - óráig. *Cur. Puky. Pauly. HM.* Időközre. *Puky. Pauly.* Addig is, azonban. *Bar. vm.* Időiglen, időleg. *Fog.* Ideiglen, időközileg. *Kun. HM.* Időlegesen. *Stett.* Ideiglenesen. *HM.*

INTERIMISTICA provisio: időközbeli rendelés, gondoskodás, elintézés. *Szlem.*

INTERIMS-QUITTUNG: ideigleni nyugtatóvány. *Fog.*

INTERITUS: enyészet. *Puky.* Elromlás, elveszés, elenyészés. *Csapó.*

INTERLOCUTORIA sententia: közbeszóló ítélet. *Cur. Puky. Pauly. Márt. Fog. Kun. HM.* Közbehozott ítélet. *Puky. Pauly. Márt.* Közben való ítélet. *Pauly.* Közbehozott ítélet. *Szirm.*

INTERLOCUTORIE: közbeszólólag. *Kun.*

INTERMEDIATIO : közbenjárás. *Cur. Puky. P-gyűjt. Szlem. Pauly. Fog. Szirm. Márt.* Közbevetés, szószólás. *Csapó.* Közbejárás. *H.M.*

INTERMEDIATOR : közbenjáró. *Cur. Puky. Kun. Szlem. Bar. vm. Fog. Békész.* békéltető. *Bar. vm.*

INTERMEDIUM tempore : időközben. *Cur. Puky. Pauly. Fog. H.M.*

INTERMEDIUM forum : közbeni íteszék. *Sztrók.* Közbelső törvényszék. *Czöv.*

INTERMEDIUS : közbenvaló. *Cur. Puky. Közbülső. Fog. Középső. Puky.* Közöttes, közbenes, közbelső. *Csapó.*

INTERNUNCIUS : közbejáró követ. *H.M.*

INTERPOLATIO : közbenírás. *Cur. Beszúrás, íráshamisítás. Márt. Puky.* Meghamisítás. *Kun. Betoldás. H.M.*

INTERPONERE : közbeigatni. *Fog. Közbevetni* (p. o. magát.). *Fog. Lex.*

INTERPOSITIO : közbenvetés. *Cur. Közbetétel. Csapó.* Közbevetés. *H.M.*

INTERPRES : tolmács. *Cur. Lex. Fog. Magyarzó. Cur. Pauly. Moln.* Nyelvező, szavalár. *Kun.*

INTERPRETARI : megmagyarázni. *Letenyei.* Kimagyarázni. *Márt.* Tolmácsolni. *Csapó.* Magyarázni, értelmezni. *H.M.*

INTERPRETATIO : magyarázat, magyarázás. *Cur. Puky.* 1) tolmácsolás, magyarázás (actus); 2) tolmácsolat, magyarázat (res). *Fog. Értelmezés. Debr.*

INTERPRETATIO analogica : hasonlító —. *Cur. H.M.* Analogicai magyarázat. *Czöv.* Eset' hasonlatosságán épülő törvényes magyarázás. *Szlem.* Szerinte magyarázat. *Sztrók.* Hasonlati magyarázat. *H.M.*

INTERPRETATIO authentica : hiteles magyarázat. *Cur. Puky. Pauly. H.M.* Törvényes magyarázat. *Puky. Pauly. Szirm. Márt.*

INTERPRETATIO declaratoria : egyeztető, világosító magyarázat. *H.M.*

INTERPRETATIO doctrinalis : tudományos —. *Cur. Puky. V-gyűjt. Szlem. H.M.* Tudákos —. *Georch.* Tudománybeli —. *Czöv.* Tanítói magyarázat. *Debr.*

INTERPRETATIO extensiva : terjesztő —. *Cur. Georch. H.M.* Kiterjesztő —. *Szlem. Czöv.* Kiterjesztő magyarázat. *Ujfal.*

INTERPRETATIO judicialis : bírói —. *Cur. H.M.*

INTERPRETATIO legalis : törvényes magyarázat. *Cur. H.M.*

INTERPRETATIO legis : törvényt magyarázat. *V-gyűjt. Czöv.* Magyarázás. *P-gyűjt.* Törvény' magyarázása. *Georch.* Törvényt magyarázás. *Szlem.*

INTERPRETATIO legis authentica : hiteles —. *V-gyűjt. Georch. Czöv.* Törvényes —. *P-gyűjt.* Törvényerejű magyarázás. *Szlem.*

INTERPRETATIO legis declarativa : egyeztető magyarázás. *Georch.* Szó szerint való magyarázás. *Ujfal.*

INTERPRETATIO philologica : nyelvtudományi magyarázás. *Szlem.* Nyelvtani, nyelvészeti magyarázat. *Csapó.*

INTERPRETATIO philosophica : bölcselkedési —. *Szlem.* Bölcsészeti v. bölcséleti m. *Cur.*

INTERPRETATIO restrictiva : mérséklő —. *Georch. Puky. Pauly. H.M.* Megszorító —. *Czöv. Ujfal. Szlem. H.M.* Szorító m. *Cur.*

INTERPRETATIO usualis : szokásbeli magyarázat. *V-gyűjt. P-gyűjt. Puky. Georch. Szlem. H.M.*

INTERREGNANUS : belföldi. *Pauly. Honi. I. Intraregnanus.*

INTERREGNUM : királyságszünet. *Fog. Puky. Pauly.* Királyságfüggettség. *Pauly. V-gyűjt.* Királyság' szünete. *P-gyűjt.* Félbenschakadt országglás. *Bar. vm. H.M.* Királyság' üressége. *Szlem.* Országglási köz. *Debr.* Országglásszünet. *Kun.* Kormányzünet. *H.M.* Időközi kormány. *Zsebsz.*

INTERROGATORIA puncta : val-

latásbeli kérdések v. pontok. *Szirm.*
Kérdő, vallató pontok. *HM.*

INTERRUPTERE: félbeszakasztani. *Puky. HM.* Véle felhagyni. *Szrok.*

INTERRUPTE: szakadékosan, hézagosan, megszakasztva. *Csapó.*

INTERRUPTIO: megszakasztás, félbeszakasztás. *Cur.*

INTERSTITIUM: közbehagyás, megállapodás. *Pauly. Puky.* Szünet. *Szrok.* Hézag, szünet. *Kun.*

INTERTENTIO: élelmezés. *Fog. Kun. HM.* Élelem-díj. t. *Kun.* Tartás, kitartás. *Fog. HM.*

INTERTENTIO vidualis: özvegyi tartás, v. élelmezés. *Kun. HM.*

INTERUSURIUM: interes. *Cur. V-gyűjt. Czöv. Lex. Szirm. Márt. Kamat. Cur. Puky. Pauly. V-gyűjt. Czöv. P-gyűjt. Georch. Szlem. Fog. Szirm. Márt. Kölcs. Kun. Stett. HM. Uzsora. Márt. Párizp. P-gyűjt. Pénzbér. Mest. Kamat' kamatja. Fog.*

INTERUSURIUM legale: törvényes kamat. *Cur.*

INTERUSURIUM ob remoram: késedelmi kamat. *HM.*

INTERVALLUM: időköz. *Cur. Puky. HM. Hézag. Szrok.*

INTERVALLUM temporis: időköz. *Stett. Fog.*

INTERVENIENTES: közbejövők. *Cur. Fog. HM. Közbeérkezők. Cur. Puky. Beszállók. Kölcs. HM. Közbenjárók. Vált. Fog.*

INTERVENIRE: közbejönni. *Cur. Puky. HM. Fog. Közbenjárni. Fog. Közbejárulni. Perg. Fog. HM.*

INTERVENTIO: avatkozás. *Stett. Közbenjövés. V-gyűjt. Fog. Szlem. Közbenjárás v. jövetel. Szlem. Kun. Fog. Segédhatás. Fog. Közbejövés. Fog.*

INTESTATUS: végintézetlen. *Puky. HM. Végrendeletlen. Csapó. HM.*

INTIMARE: rendelni. *Cur. Puky. Intézni. Fog. Cur. Tudatni. Fog. HM. Értésre adni. Puky. V-gyűjt.*

P-gyűjt. Hivatalosan értésre adni. *Szlem.* Parancsolni. *Puky.*

INTIMATA et circularis: intéző és körlevelek. *Törv.*

INTIMATIO: beiratás. *Czöv.* Intézés, tudatás. *Fog.* Hivatalos értesreadás. *Szlem.*

INTIMATUM: intézőlevél. *Cur. Puky. P-gyűjt. Fog. Szlem. Márt. Pauly. Perg. HM.* Rendelés, parancsolat. *Puky. V-gyűjt. Pauly.* Intézővény, tudatvány. *Fog. HM.* Intézet, értesreadó levél. *Szlem. Rendelvény. Kun. HM.*

INTIMATUM excelsi consilii regii locumtenentialis hungarici: a' nagyméltóságú magyar királyi helytartó tanács' intézőlevele. *Puky.*

INTIMUS: belső, meghitt, legmeghittebb. *Kun. Csapó. Belső HM.*

INTOLERANTIA: türelmetlenség. *Debr. Türelmetlenség. Szrok.*

INTOXICARE: megégetni. *Dien. HM.*

INTOXICATIO: megégetés. *Cur. Puky. Pauly. V-gyűjt. P-gyűjt. Lex. Szlem. Szirm. Márt. Étetés. Mest. Méregkeverés. Szlem. Méreggel való vesztés. Szirm. Megmérgezés. Fog.*

INTRA dominium: birtokban. *Cur. Bar. vm.* Birtokon belül. *Cur. Szrok. HM. Fog. Szabadságban. Fog. Birtokból. Szrok. HM.* Uradalmon belül. *Vajd.*

INTRAMARGINALITER: szélen belül. *HM.*

INTRANEUS: bellékes, belföldi. *Bar. várm.*

INTRAREGNANUS: belföldi. *Cur. Puky. Fog. HM. Honi. Cur. Fog. HM.*

INTRAVILLANEITAS: belső birtokosság. *Cur.*

INTRAVILLANEUM: belső birtok. *Cur. Szlem. Benvaló. Georch.* Belső telék. *Szlem.*

INTRIGANT: csalárd, ravasz, álnok. *Puky. Cselszövő. Perg. HM. Cselszövényes, ravaszdi. Kun.*

INTRODUCERE: bevezetni. *Fog. Kun. HM. Beigatni. Bar. vm.*

INTRODUCTIO: bevezetés. *Cur. Bar. vm.* Beigatás. *Bar. vm.*

INTUITIO: nézlet, érzéklet. *Puky.* Szemlélés. *Csapó.*

INTUITIVUS: nézeti, érzékleti. *Puky.* Szemléletes, szemlélhető, nézlelhető. *Csapó.*

INTUITUS: nézet. *Fog. HM.* Tekintet. *Kun.* Szemlélet, nézlelet, nézdelet. *Csapó.*

INVADERE: megtámadni. *Puky. Pauly. Fog.* Rámenni, rátörni. *Fog.*

INVAGIARE: behajtani, kárból behajtani. *Puky. HM.* Behajtani a' marhát. *Szeged.*

INVAGIATIO: behajtás kárból. *Cur.* Béhajítás. *Czöv. Szirm. Márt. Párizp. P. J. Kölcs. V-gyűjt. P-gyűjt.* Kárból való behajtás. *Puky.* Marháknak kárból behajtása. *Czöv.* Marha-behajítás. *Szlem.* Bitangbehajtás. *Fog.*

INVALESCERE: elhatalmazni, szokásba jönni. *Cur. Puky. Pauly. HM.*

INVALIDABILIS: felbontható. *Cur. Puky. Márt.* Sikeretleníthető. *Márt. P-gyűjt. Puky. Pauly.* Erőtleníthető. *Puky. P-gyűjt. Pauly. Márt.* Fogatlanítható. *Puky. Márt. Pauly.* Megerőtleníthető. *Szirm.* Érvényteleníthető. *Fog.*

INVALIDARE: felbontani. *Cur. Puky. HM.* Sikeretleníteni, érvényteleníteni, erőtlentíteni. *Fog.* Elrontani. *Gomb.* Erőtleníteni, fogatlanítani. *P-gyűjt. Puky.* Sikeretlenné tenni. *V-gyűjt.* Megerőtleníteni. *Szlem. Sztrok. HM.* Megérvényteleníteni. *HM.*

INVALIDARE fassionem: örök-vallást megerőtleníteni. *Czöv.*

INVALIDATIO: felbontás. *Cur.* Sikeretlenítés. *Puky. Márt. V-gyűjt.* Erőtlenítés. *Bar. vm. Márt. P-gyűjt. Kun. Szlem. Czöv.* Fogatlanítás. *Puky. P-gyűjt. Márt.* Semmisítés. *Bar. vm.* Elrontás. *Georch.* Megerőtlenítés. *Szlem.*

INVALIDATIO cambii: a' jószág-cserének megerőtlenítese. *Czöv.*

INVALIDATIO fassionis ex neglecta praemonitione: az örökvallás' megerőtlenítese az elmulasztott előremegintésből. *Czöv.* Az elhanyagolt előreintés miatti megfontása az örökbevállásnak. *Sztrok.*

INVALIDATIO transactionum: a' megegyesüléseknek megerőtlenítese. *Czöv.*

INVALIDATORIUS: erőtlentítő. *Kun.* Érvénytelenítő. *Fog.*

INVALIDATORIUS processus: sükeretlenítő, érvénytelenítő per. *Fog.* Elerőtleníítő per. *Kun.*

INVALIDE: értéketlenül. *Lex. Pázm. Hiün. Lex.*

INVALIDITAS: értéketlenség, hiúság. *Lex.* Erőtlen-erejűség. *Márt.*

INVALIDUS: fogatlan. *Cur. P-gyűjt.* Sikeretlen. *V-gyűjt.* Erőtelen. *Vajd. P-gyűjt. Szlem.* Értéketlen. *Mest.* Nyomorék. *Puky.* Erőtlen. *Stett.* 1) érvénytelen. *HM.* 2) béna, nyomorék, rokkant. *Fog.*

INVALIDUS miles: nyomorék katona, vagy szolgálatra alkalmatlan katona. *Puky. Pauly.* Kegyzsoldos, erősfogyott v. tehetlen katona. *Bar. vm.* Nyugalmazott, rokkant katona, sérvitéz. *HM.*

INVASIO: rámenés, ráütés. *Cur. Sztrok. HM.* Megtámadás. *HM. Cur. Puky. V-gyűjt. Czöv. Szlem.* Beütés. *Puky. Ujfal.* Ingatlan jószág- v. lakhely-megtámadás. *Szlem.* Rárohanás. *Czöv.* Erőszak. *Dien.*

INVASIO curiae nobilitaris: udvarhelyre való ütés. *Cur.*

INVASIO domorum: házakra rohanás. *Czöv.*

INVASIO hostilis: ellenséges beütés, ellenséges megtámadás. *Puky.*

INVASOR: rámenő. *Cur.* Megtámadó. *Cur. Bar. vm. Helt.*

INVASOR throni: királyiszék-elfoglaló. *Szlem.* Országlás-bitörő. *Sztrok.*

INVENTARE: feljegyezni. *Puky. HM.* Számbavenni. *Puky. Fog.* Jegyzékelní. *Kun. HM.* Leletezni.

INVENTATIO: feljegyzés, számbavétel. *Cur. Puky. Pauly.* Jószág-feljegyzés. *Szlem.* Feljegyzés. *Márt.* Jegyzékelés. *Kun.*

INVENTARIUM: jegyző-lajstrom. *Puky. P-gyűjt. Czöv.* Marhaszám. *Kézir.* Számbavétel-lajstrom. *Puky.* Számbavétel. *V-gyűjt. Szirm.* Jegyzemény. *Georch. Szirm. Pauly.* Feljegyző-lajstrom. *Szirm.* Jószág-lajstrom. *Szlem.* Feljegyzés. *Márt.* Jegyzés. *Pauly.* Találatmány. *Bar. vm.* Vagyonjegyzék. *Kun.* Leltár. *Zsebszót. Fog. Lclettár. Törv. Fog. HM.*

INVENTIO: találás. *Cur. Czöv. Fog. Lelés. Mest.* Megtalálás. *Georch. Ujfal.* Lelemés, találás (actus); lelemény (res). *Fog.*

INVENTUM: találmány. *Puky. Bar. vm. HM.* Lelemény. *Fog.* Találat, lelet. *Csapó.*

INVESTIGANS: nyomozó, vizsgáló. *Puky. Lex. HM.* Fürkésző, fürkész. *Csapó.*

INVESTIGARE: nyomozni, ki-nyomozni, vizsgálni. *Puky. Lex.* Fürkészni. *Kun.*

INVESTIGATIO: nyomozás, vizsgálás. *Cur. Puky. V-gyűjt. Bar. vm. Lex. HM.* Vizsgálás, *P-gyűjt.* Nyomozás. *Fog. Szirm.* Kinyomozás, megvizsgálás. *Márt.* Tudakozás. *Horv. Istv.* Kutatás, *Sztrok.* Fürkészés. *Kun.* Vizsgálat. *HM.*

INVESTIGATIO generalis et specialis: közönséges és különös —. *Czöv.* Általános és különös nyomozás. *Szlem.*

INVESTIGATIO magistratualis: tiszti vizsgálás v. vizsgálat. *Szirm. Puky.* Tiszti nyomozás. *HM.*

INVESTIGATIO nobilitatis: nemesség' vizsgálása. *Czöv. Szlem.*

INVESTIGATIO publica et occulta: nyilvános és titkos nyomozás. *Szlem.*

INVESTIRE: ráfordítani, ráköltetni. *Puky.* Árúzni, beárúzni, beavatni. *Kun.* Beköltetni (a' jószágba); beruházni, beárúzni. *Fog.* Jószágba verni, jószágra fordítani.

TÖRV. TUD. MŰSZÓTÁR.

Cur. Beruházni, belefördíteni. *Debr. HM.* Befektetni. *HM.* Beárúzni, beárúsítani. *Fog.*

INVESTITIO: 1) jószágba vert költség, jószágba verés, jószágra fordítás; 2) jószágon fekvő pénz. *Cur.* Ráköltés, ráfordítás; valamiben fekvő érték, valamire fordított pénzérték. *Puky. Pauly.* Beköltés, beruházás. Beárúzás (actus). *Fog.* Felruházás. *Perg.* Beárúzás, beárúzat. *Kun.* Ráköltés. *V-gyűjt.* Jószágra tett költség. *Czöv.* Valamibe fordított pénzérték. *P-gyűjt.* Beköltött pénz, árúzat (res). *Fog.* Beruházat. *HM.* Árúzat. *Fog.*

INVESTITIO allaturae: a' köz gazdaságba fordított hozomány. *Puky. P-gyűjt.* Hozomány' látatja. *Georch.* Hozomány'nak férje' jószágára való ruházása. *Czöv.* Hozomány' mire fordítása. *Szlem.*

INVESTITIO allaturae bonis maritalibus: a' hozomány'nak a' férj' javaiba fordítása. *Cur.*

INVESTITIO capitalium: tőkepénz' haszonhajtásra fordítása. *Szlem.*

INVESTITIONALES literae: beöltöztető levél. *P-gyűjt.* Beiktató levél. *Szlem.*

INVESTITIONEM reluere: a' jószágon fekvő pénzt letenni. *Cur.* A' rajta fekvő pénzt visszatéríteni. *Puky. Márt.*

INVESTITIONES necessariae: jószágba vert szükséges költségek. *Cur.*

INVESTITIONES utiles: jószágba vert hasznos költségek. *Cur.*

INVESTITIONES voluptuariae: kedvtöltő, szükségtelen költségek. *Cur.*

INVESTITURA: 1) jószágba vert költség; 2) tisztiiktatás. *Cur.* Beköltés, költség. *Bar. vm.* 3) reá ruházat. *Czöv.* Gazdasági készület. *Kun.*

INVESTITURA, seu institutio canonica: beöltöztetés, beöltöztetőlevél. *P-gyűjt.* l. Institutio canonica.

INVESTITURA ecclesiastica: be-

öltöztetés. *Fog. Kun. Puky. Beöltöztetőlevél. Puky. Beöltözés. Kun.*

INVESTITURA ecclesiastica eventualis : hivszolgálati jóságba lett iktatás. *Szlem.*

INVESTITURA feudalis : hivszolgálati jóságba igtatás. *Szlem.*

INVESTITURA necessaria : szükségesség beleköltés. *Bar. várm.*

INVESTITURA perpetua v. temporanea : hivszolgálati jóság' örök vagy ideig tartó birtokába iktatás. *Szlem.*

INVESTITURA voluptuaria : kedvtöltő, gyönyörűsége, gyönyörűség szolgáló beleköltés v. költség. *Bar. várm.*

INVESTITURAE feudalis renovatio : hivszolgálati jóságba iktatásnak megújítása. *Szlem.*

INVESTITUS : 1) benne v. rajta fekvő. *Cur. Puky. Pauly.* 2) tisztbeállított. *Cur. Beleköltött. Fog.*

INVETERATUS : elévült, megrogzott. *Kun. HM.*

INVIARE : utasítani. *Szirm. Puky. Kun. Fog. Pauly.* Útba igazítani. *Puky. Pauly.* Elutasítani, eligazítani. *Lex. Igazítani. Pázm. HM. Utalni. Kun. HM. Utasítani. HM.*

INVIATIO : utasítás. *Cur. Puky. Kun. Köls. Pauly. Fog.* Útmutatás. *Fog. Útbaigazítás. Puky. Útasítmány. Kun.*

INVIATORIUS : utasító. *Köls.*

INVIGILARE : fölfigyázni. *Fog. HM.*

INVIGOROSUS : sikeretlen. *Cur. Érvénytelen. Fog. HM.*

INVINCIBILIS : győzhetetlen. *Cur. Lex. Czáfolthatatlan. Lex. Elmozdíthatatlan. Moln. Győzhetlen, felülmulthatatlan. Fog.*

INVINCIBILIS ignorantia : győzhetetlen tudatlanság. *Cur.*

INVINCULARE : vasraverni. *Cur. Puky. HM. Rabbá tenni; befogni. Perg. Befogni. HM.*

INVINCULATI confrontatio : rabszembesítés. *Sztrók.*

INVINCULATUS : raboskodó. *Cur. Szirm. HM. Vasban álló. Puky. Pauly. Márt. V-gyűjt. Fog. Vasraverni. Puky. Pauly. Márt. V-gyűjt. Szlem. Elfogattatott, bevádoltatott. Szirm. l. Incarceratus.*

INVIOLABILIS : sérthetetlen. *Lex. Felbonthatatlan. Pázm. Sérthetetlen, megszeghetetlen. Kun. Bánthatatlan. Csapó.*

INVIOLETE : bántás nélkül. *Szirm. Bántatlanul. Csapó.*

INVIOLETUS : sértetlen, bántatlan. *Csapó.*

INVITATIO : meghívás. *Puky. Fog. Kun. HM.*

INVITATORIAE : meghívó levél. *Puky. Márt. Pauly.*

INVITATUS : hivatalos. *Fog. Kun.*

INVOLARE : 1) be- v. átsapni. *Puky. Pauly. Behatni.* 2) becsúszni. *HM.*

INVOLARE in jus alterius : másnak igazába behatni. *Cur. Befürni magát más' jogába. Sztrók.*

INVOLATIO : beártás. *Czöv. Beesúsás, átsapás. Cur.*

INVOLUTIONES : be- v. átesapások. *Puky. Ártakozások. Debr.*

INVOLATIO in jurisdictionem alterius : törvényhatóságba vágás. *HM.*

INVOLATIO in jurisdictionem publicam : nem illető hatalommal való élés' magának tulajdonítása. *Szirm. A' törvényhatóságnak bitorlása, törvényhatóságba ártakozás. Sztrók.*

INVOLUCRUM : boríték, héj. *Fog. HM. Burkolat. Kun. Begöngyölés. HM.*

INVOLVERE : belékeverni. *Puky.* 1) bekeverni; 2) befoglalni. *Cur.* 1) befoglalni; 2) bonyolítani. *Fog. Bebonyolítani, beburkolni; magba foglalni. Kun. Begöngyölni. Csapó.*

INVOLUTIO : bekeverés, bezárás. *Cur. Zavarek. Puky. V-gyűjt. Szövevény. P-gyűjt. Georch. Márt. Puky. Pauly. HM. Behalózás. Puky. Pauly. Márt. P-gyűjt. Beburkolás, beburkozás, beszö-*

vés, betakarás, begöngyölés. *Csapó*. Keverék. *V-gyűjt.* Beborítás. *Mest.* Tekervényes szövevénybe bekeverés. *Szlem.* Bonyolódás. *Fog. Kun.* Bekeverődzés. *Czöv.*

INVOLUTUS : szövevényes, bekevert. *Cur.* 1) beufoglalt; 2) bonyolódott. *Fog.*

IPSO FACTO : legottan. *Fog.*

IPSO JURE nullus : törvényleg semmis. *Fog.*

IRLAND : Irhon. *Fog.*

IRRATIONABILIS : oknélküli, helytelen, okellenes, okelleni. *Fog.* Okhiányos, oktalan. *Kun.*

IRREALIS : valótlan. *HM. Fog.* Nem valódi, valódiatlan. *Fog.*

IRREALITAS : valóságtalanság. *Georch.* Valótlanság. *Fog.*

IRREFRAGIBILIS : ellenmondhatlan, kétségbe vonhatlan. *Fog.* Megczáfolhatlan. *Csapó.*

IRREGULARIS : 1) rendetlen. *Cur. Fog. Puky.* 2) alkalmatlan. *Cur.* Szabdátlan. *Bar. vm.* Rendvesztő, rendszegő. *Lex.* Rendhagyó. *Csapó.* Szabálytalan. *Sztrók.* Rendzetlen. *Kun.* Törvényelleni. *Fog.*

IRREGULARITAS : rendtelenség. *Puky. Bar. vm. Fog. HM.* Szabdátlanság. *Bar. vm.* Szabálytalanság. *Sztrók.* Törvényelleniség (in jure eccl.). *Lex.*

IRREGULARITAS (in jure canonico) : rendtelenség, regulátlanság. *V-gyűjt.* Rendszegés, v. vesztés, szabatlanság. *Mest.* Rendtelenség. *Szlem.*

IRREGULARITAS e delicto (J. Can.) : gonosztett miatti rendtelenség. *Szlem.*

IRREGULARITAS e defectu (J. Can.) : hiány miatti rendtelenség. *Szlem.*

IRREGULARITATES (in cambialibus) : váltói, váltóbeli szabálytalanságok. *Vált. Csász. HM.*

IRREGULARITER : rendetlenül, szabálytalanul. *Kun.*

IRRELIGIO : imátlanság, hit-

szentelenség, tisztelmenytelenség. *Bar. vm.* Vallástalanság. *Sztrók.*

IRRELIGIOSUS : vallástalan. *Puky. Kun.* Vallásésúfoló. *Szirm.* Isten nélkül való, istentelen. *Márt.*

IRREMISSE : szakadatlanul. *Törv. czikk. HM.* Tágítlanul. *HM.*

IRREVERENTER : tiszteletlenül, tisztelet nélkül. *Lex. HM.* Böcsületlenül. *Pázm.*

IRREVISIBILIS : vizsgálhatlan. *HM.*

IRREVISIBILIS causa : ítélet alá nem vétethető ügy. *Cur.*

IRRESPONSABILITAS : felelőtelenség. *Kun.* Felelőtlenység. *Csapó.*

IRREVOCABILIS : visszavonhatatlan. *Cur.* Visszahúzhatlan. *Fog. Puky.* Meghívhatatlan. *Vajd.* Visszahívhatlan, visszavehetlen. *Kun.* Másolhatatlan. *Pázm.* Megmásíthatlan. *Fog.* Visszavonhatlan. *HM.*

IRRITABILITAS : izgathatóság. *Puky.* Ingerlekenység. *Kun.* Semmisítés. *Sztrók.* Ingerelhetőség, izgékonyosság. *Csapó.*

IRRITAMENTUM : ingerlet. *Csapó.*

IRRITARE : izgatni. *Puky. Pauly.* Bizgatni. *Pauly.* Ingerelni. *Kun.*

IRRITUS : hiü. *Stett.*

IRONIA : guny. *Fog.*

IRRUPTIO : berohanás. *Cur. HM.* Beütés. *Puky. Pauly.* Ellenségbeütés. *Puky.* Berontás. *HM.*

ISOLARE : magányozni, különözni. *Puky.* Elszigetelni, szigetelni. *Fog. Kun. HM.*

ISOLATUS : elszigetelt. *Perg.* Magányozott, különözött. *Puky.*

ITERARE : ismétleni. *Fog. Kun.* Ismételni, ismégelni. *Lex. HM.*

ITERATAE sententiae : ismételt ítéletek. *Czöv.*

ITERATA vice : másod ízben. *Fog.*

ITERATIO : ismétlés, ismétlet. *Kun.*

ITERATIS vicibus : több ízben. *Fog.*

ITERATUS : többszörözött. *Cur.* Megújított, újra elkövetett. *Márt.* Ujraelkezdett. *Mokry.*

ITERATUS actus : ismételt v.

többszörözött cselekedet. *Puky.* | **ITINERALES** expensae: uti költségek. *HM.*
Pauly.

J.

JACTURA: veszte. *Lex.* Kár, veszteség. *Fog. HM.* Csorbulat. *HM.*

JANUARIUS: boldasszonyhó. *HM.* Előhó. *Fog.*

JANITOR: ajtónálló. *Debr. Fog. HM.*

JANITORUM regalium magister: királyi ajtón állók' fő mestere, — királyi ajtón-álló főmester. *Pauly. Puky.* Királyi főajtónálló-mester. *HM.*

JEJUNIUM: böjt. *Lex.*

JEJUNUS: éhom. *Pázm.* Éhgyomor. *Lex.*

JOBAGIONES: jobbak. *Szlem.* Jobbágyságok. *Köz.*

JOBAGIONES castri: vár' jobbjai. *Szlem.*

JOBAGIONES regis: király' jobbjai, előkelő szolgálai. *Szlem.*

JOBAGIONES seu liberi filii S. regis: szent király' fiának jobbjai v. szabadjai. *Szlem.*

JOBAGIONES seu liberi S. regis: szent király' jobbjai v. szabadossai. *Czöv.* Szent király' jobbjai v. szabadjai. *Szlem.*

JOCALIA: drága kövek. *Vajd.*

JOURNAL: napkönyv. *Puky.* Hírlap. *Perg. HM.* Napló, napikönyv; heti v. havi irat, időszakirat, folyóirat. *Kun. HM.* Divatkép. *Fog.*

JOURNAL mercatorum: kereskedői naplókönyv. *Szlem.*

JOURNALISIREN: naplósítani, naplóba írni. *Fog.*

JOUR DE GRACE, l. Respectage.

JUBILAEUM: örömesztendő. *Gánóczy.* Öröminnep. *Kun. Debr.*

JUBILARE: nyugalomra bocsátani. *Puky.* Nyugalmazni. *Puky. Pauly. Fog. HM.* Nyugalomra eresztetni. *Fog.* Disznyugalmazni. *Debr.* Nyugalomra bocsátani. *HM.*

JUBILARIS sacerdos: félszázados áldozó pap. *HM.*

JUBILATIO: nyugalomra bocsátás v. nyugalmazás. *V-gyüjt. HM.*

JUBILATUS: disznyugalma. *Debr.*

JUDEX: bíró. *Cur. Puky. Szirm. Márt. Párizp. Mokr. Moln. V-gyüjt. P-gyüjt. Georch. Czöv. Szlem. Lex. Pauly. Fog.* Itélő, ítélőbíró. *Párizp. Moln. Mokr. Lex.*

JUDEX appellationis: felsőbb, feljebbvitelbeli —. *Cur.* Felső bíró. *Fog.*

JUDEX competens: illető —. *Cur. Czöv. HM.* Perhez illő bíró. *Szlem.*

JUDEX compromissionalis: választott bíró. *Czöv. HM.* Megbizott bíró. *HM.* Igazlító. *Szlem.*

JUDEX concordans: békebíró. *Kun.*

JUDEX controversiarum: kérdés-választó bíró. *Mest.*

JUDEX criminalis: vétket ítélő —. *Czöv.* Fenyítő bíró. *Szlem.* Bünbíró. *Czász.* Büntető-bíró. *HM.*

JUDEX curiae regiae: ország' bírása. *V-gyüjt. P-gyüjt. Georch. Lex. Czöv. Szlem.* Udvar- v. országbíró. *Perg. HM.* Királyi udvarbíró. *Veres.*

JUDEX delegatus: megbizott —. *V-gyüjt. Szlem.* Megbizott v. bíráltatott —. *P-gyüjt.* Kijelelt —.

Georch. Megbírált bíró. **Czöv.** Ki-nevezett vagy rendelt bíró. **HM.**

JUDEX exequens : végrehajtó, foglalo —. **P-gyűjt.** Végrehajtó —. **Czöv. Szlem.** Foglalo bíró. **Georch.**

JUDEX extraordinarius : rendki-vüli bíró. **Cur.**

JUDEX incompetens : nem ille-tó —. **Cur. Czöv. HM.** Perhez nem illó bíró. **Szlem.** Helytelen bíró. **HM.**

JUDEX inferior : alsóbb —. **Cur. Czöv. Albíró. Szlem.**

JUDEX legalis : törvényes v. tör-vényrendelte bíró. **Szlem.**

JUDEX loci ruralis : falusi bíró. **Cur.**

JUDEX nobilium : szolgabíró. **V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Szirm. Márt. HM.**

JUDEX nobilium ordinarius : fő-szolgabíró. **V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem.**

JUDEX nundinalis : piarcbíró. **Szlem. Vásárbíró. Perg. HM.**

JUDEX ordinarius : rendszerinti —. **Cur. Rendes bíró. Perg. HM.**

JUDEX pedaneus : megyei bíró. **Cur. Alsó bíró. V-gyűjt. Puky. Czöv. Albíró. Szirm. Márt. Puky. Pauly. P-gyűjt. Georch. Szlem. Fog. HM.** Megyebeli bíró. **P.** El-ső eljárási bíró. **HM.**

JUDEX primae instantiae : első bíró. **Cur. Szirm.** Első csedezés' bírája. **Czöv.** Első bíróságu bíró. **Szlem.**

JUDEX procedens : itélő - bíró. **V-gyűjt. P-gyűjt. HM.** Törvényt szolgáltató bíró. **Georch.** Jelen per-ben itélő bíró. **Szlem.** Eljáró-bíró. **HM.**

JUDEX regni ordinarius : ország' főbírája. **Cur. Márt. P-gyűjt. Georch.** Hazánk' rendes bírája. **Georch.** Ország' rendes főbírája. **Czöv.** Ország' rendszerint való v. rend-szeres bírája. **Szlem.** Országos, rendszerinti, rendes bíró. **HM.**

JUDEX revisionis : megvizsgáló bíró. **Cur.**

JUDEX revisorius : vizsgáló bi-ró. **HM.**

JUDEX superior : felsőbb bíró. **Cur. Czöv. Szlem. HM.**

JUDEX supremus : legfőbb bíró. **Cur. HM.**

JUDICALITER : bíróiképen , bi-róilag. **Fog.**

JUDICARE : itélni. **Lex. Fog.**

JUDICATA res : megítélt dolog. **Cur. Puky.** Itélt dolog. **HM.**

JUDICATUM : itélt dolog. **Szász.**

JUDICATUM statuere : törvénybe állatni. **Kézir.**

JUDICATUS (adj.) : megítélt. **Cur.**

JUDICATUS : bíróság. **Cur. Puky. Fog. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Szirm. Márt. Moln. Párizp. Mokr.** Bírói hivatal. **Márt.** Itélhetőség. **Sztrak.** Biráskodás. **Fog.**

JUDICATUS competentia : bíró-ság' illetősége. **Puky. P-gyűjt. Georch. HM.** Bíróságnak perhez illősége. **Szlem.**

JUDICATUS condescendit : a' bi-róság helytelennek itéltetik , v. le-szállittatik. **Puky. Pauly. HM.**

JUDICATUS condescensio : a' bi-róság' leszállítása v. helytelennek itélése. **Puky.**

JUDICATUS incompetentia : bi-róság' helytelensége. **Puky. Georch. HM.** Bíróság' nem illetősége. **Czöv. Georch.** Bíróságnak perhez nem illősége. **Szlem.**

JUDICATUS manifesta incompe-tentia : a' bíróság' szembetünő hely-telensége v. nem illetősége. **Puky. Pauly.**

JUDICE auctore : bíróiképen. **HM.** l. **Judicialiter.**

JUDICEM agere : biráskodni. **Vajd. HM.**

JUDICES pedanei : alsó bírák. **Kász.**

JUDICES regni ordinarii : ország' főbírái. **Cur.**

JUDICIALIA acta : ítéletbeli, ité-lőszéki, törvényszéki, törvényes cscelekvények v. irományok v. mun-ka-írások. **Bar. vm.**

JUDICIALIS : törvényes. **Cur. Puky.** Bírói. **Puky. Pauly. Kun.**

Fog. HM. Törvényszerű. *Perg.* Törvényszéki. *Fog.* Törvényszeres. *Kun.*

JUDICIALIS actus : törvényes v. bírói tett. *Cur. Puky.*

JUDICIALITER: bíróiképen. *Puky. Fog. Pauly. HM.* Törvényesen. *Puky.* Bíróilag. *Kun. Fog. HM.* Törvényszeresen, törvényszerűleg. *Kun.*

JUDICIARIA admonitio : bírói megintés. *Cur. Puky. HM.*

JUDICIARIA functio : bírói foglalatosság; foglalkozás. *HM.*

JUDICIARIAE functiones : bírói eljárások, foglalatosságok. *Cur. Puky. Pauly.*

JUDICIARIUS : törvényi. *Cur.* Bírói. *Puky. Cur. Pauly.* Pörbeli, törvénykezési. *Fog.*

JUDICIARIUS actus : törvényes v. bírói tett. *Cur.* Pörbeli cselekmény v. tétetmény. *Fog.*

JUDICIORUM dies : törvénykezés' napjai. *Cur.* Törvéynapok. *Puky.* Törvénykezési napok. *HM.*

JUDICIORUM terminus : törvénykezés' ideje v. szakasza. *Pauly.* Perfolyam. *Perg.*

JUDICIS arbitrium : bírói belátás. *Sztrók. HM.*

JUDICIUM : 1) ítélet. *Cur. Fog. Szirm. Kun. Bar. vm. HM.* Íté. *Fog. Sztrók. Kun.* 2) ítélettétel. *Cur.* 3) ítélőszék. *Cur. Fog. Puky. HM.* Bíróság. *Vajd. Bar. vm.* Törvényszék. *Cur. Fog. Puky.* Törvény. *Cur. Puky.* Törvénytétel. *Párizp. Helt. Moln.* Ítélés. *Moln. Mokr.* Íteszék. *Sztrók.* Törvényes ítélethozás. *Mokry.* Törvénylátás. *Helt.*

JUDICIUM civile : polgári törvénytétel, közönséges törvényszéki igazság-kiszolgáltatás, polgári törvényszék, közszerű v. közönséges polgári törvényszék, világi ítélőszék. *Szlem.* Polgári bíróság. *HM.*

JUDICIUM cambiale : pénzváltó törvényszék. *Köv. HM.*

JUDICIUM camerale : kamara' törvényszéke. *Czöv.* Kamarai törvényszék. *Szlem.*

JUDICIUM candentis ferri : égő vas törvénytétel. *Kász.* I. **JUDICIUM** ferri candentis, et aquae bullientis.

JUDICIUM compromissionale : választott ítélőszék. *Czöv.* Igazlatói törvénytétel, igazlatoiszék v. törvényszék. *Szlem.*

JUDICIUM concurrens : részelkedő törvénymondóság. *Czöv.* Többeket egyaránt illető, v. közös bírói hatalom. *Szlem.*

JUDICIUM concursuale : csődületi bíróság. *Törv. HM.*

JUDICIUM convocatum : vidéki törvény. *Kelem.*

JUDICIUM criminale : fenyítő törvénytétel v. igazság' kiszolgáltatása. *Szlem.* Fenyítő, bűnhesztő bíróság. *HM.* I. Tribunal criminale.

JUDICIUM delegatum : delegált bíróság. *Cur.* Kijelölt bíróság. *Acsád.* Megbízott v. kirendelt bíróság, v. ítélőszék. *Puky.* Megbízott v. bíráltatott törvényszék. *P-gyűjt. Szlem.* Bírói hatalommal megbízott ítélőszék. *Szlem.* Kinevezett, vagy rendelt bíróság. *HM.*

JUDICIUM delegatum militare : kirendelt hadi törvényszék. *Czöv.*

JUDICIUM deputatum : kiküldött ítélőszék. *Czöv.*

JUDICIUM duelli : kettős bajvívásnak ítélete. *Czöv.* Kettős viadal v. viadali ítélet. *Szlem.*

JUDICIUM eventualis coronae : a'korona' jövendőbeli igazsa. *Szlem.*

JUDICIUM ferri candentis et aquae bullientis : tüzesvasnak és forróviznek ítélete. *Czöv.* Tüzesvas' és forró viz' ítélete. *Szlem.*

JUDICIUM impendere : igazságot v. törvényt szolgáltatni. *Cur. Puky.*

JUDICIUM militare : haditörvényszék. *Czöv.* Hadi ítélettétel v. ítélőszék. *Szlem.*

JUDICIUM moderatum : bírói mérseklet. *Sztrók.*

JUDICIUM montanum : bányabeli —. *V-gyűjt.* Bányatörvényszék. *P-gyűjt. Czöv.* Bányász törvényszék. *Szlem.*

JUDICIUM montanum districtuale: kerületi bányász- törvényszék. *Szlem.* Kerületi bányatörvényszék. *Czöv.* Kerületi bányaszék. *HM.*

JUDICIUM montanum substitutum: alsóbb kerületi bányatörvényszék. *Czöv.* Alsóbb bányaszék. *HM.*

JUDICIUM octavale: oktávás —. *Cur.* Nyolczados —. *Puky. P-gyűjt.* *Czöv. Georch.* Ünnepnyolczadi törvény-szék. *Szlem.*

JUDICIUM pagense in dominio: füstös törvény: *Kelem.*

JUDICIUM palatinale: nádoris-pányi ítélőszék. *Puky. P-gyűjt.* *Szlem.* Nádori szék. *Perg.* Nádor-szék. *HM.*

JUDICIUM palatinalc capitanealc: nádori főkapitányiszek. *HM.*

JUDICIUM capitanei supremi palatinalis: nádori főkapitány' széke. *Cur.*

JUDICIUM districtualis capitanei: kerületi kapitány' széke. *Cur.*

JUDICIUM plenum: teljes számú törvényszék. *Cur.*

JUDICIUM protonotariale: ítélő-mesteri törvényszék. *Czöv. Szlem.*

JUDICIUM provinciale oppidorum 16 scepusiensium: 16 szeptességi városok' törvényszéke. *Czöv.* 16 szeptesi városok' kerületi v. tartományi törvényszéke. *Szlem.* Szeptességi XVI városok' törvényszéke. *HM.*

JUDICIUM 7 confoederatarum civitatum montanarum: hét szövetséges bányavárosok' ítélő- v. törvényszéke. *Szlem. Czöv. HM.*

JUDICIUM regale: 1) királyi —. *Cur. Puky. P-gyűjt.* Király' ítélőszéke. *Szlem.* 2) Huszonnégy forintos büntetés. *Czöv.* Királyi terh. *Káson.*

JUDICIUM regale (qua poena): királyi bírság. *Georch.* Királyi ítélet. *Czöv.* Királyi ítélet' bírsága. *Szlem.* Királyi bírság. *HM.*

JUDICIUM sangvinis: vérbírság. *Cur. Puky.* Vérség' jusa. *Szlem.* Vérnek jussai. *Czöv.*

JUDICIUM statarium: talponálló bíróság. *Cur.* Nyomban ítélő v. nyomon büntető törvényszék. *Puky.* Álló törvénytétel. *Szlem.* Rögtön ítélet. *Perg.* Rögtön ítélő hatalom. *Sztrók.* Rögtön ítélőszék v. bíróság. *HM.*

JUDICIUM vice-comitis: alispányi bíróság. *Cur.*

JUDICIUM tabulae regiae: a' királyi táblának ítéllettétele. *Cur.*

JUDICIOSUS: józan-ítéletű. *Debr.*

JUGALIA: vonó, igavonó marhák. *Bar. vm.*

JUGALIS: hód. *Cur.* Egy holdföld. *Szirm. Párizp. Moln. Márt. HM.* Köblös. *Szirm. HM.*

JUGERUM terrae regalis mensurae: király holdgyani föld. *Helt.*

JULIUS: szentjakabhó. *HM.* Hetedhó. *Fog.*

JUNIUS: szentiványhó. *HM.* Hatodhó. *Fog.*

JURA constitutionalia regni: az országnak sarkalatos v. alkotmányos törvényei. *Pauly. Puky.*

JURA majestatica: felségi igazak. *Törv.* Felsőgi jogok. *Sztrók. HM.*

JURA regalia: király' igazai. *Szirm.* Királyi jogok. *HM.*

JURAMENTI determinatio: hitmeghatározás. *Puky.*

JURAMENTI formula: hitelés' formája. *Vajd.* Hitmintája, eskümintája. *HM.*

JURAMENTI oblatio: hitajánlás. *Stett.*

JURAMENTUM: hit. *Cur. Puky. Szirm. V-gyűjt. P-gyűjt. Márt. Georch. Bar. vm.* Hitletétel. *Cur. Puky. Szirm. Ujfal.* Esküvés. *Cur. Szirm. Moln. Párizp. Márt. Pauly.* Esk, eskü. *Kun. Fog.*

JURAMENTUM acceptare: elfogadni —. *Cur. Puky. Fog. Szirm. HM.* Felvállalni az esküvést. *Szirm.*

JURAMENTUM acceptatum: elfogadott hit. *Bar. vm.*

JURAMENTUM aestimatorium: megbecsülő esküvés. *Vajd.* Becsületési eskü. *Sztrók.* Becsüs hit. *HM.*

JURAMENTUM assertorium: állító — *Cur. Puky. P-gyűjt. Georch. Bar. vm.* Bizonyító — *Puky. V-gyűjt.* Állítós — *Czöv.* Állítást erősítő — *Szlem.* Erősítésbeli — *Ujfal.*

JURAMENTUM calumniae: patvarhit. *Cur. P-gyűjt. Georch. Puky.* Patvarkodás' esküvése. *Czöv. Szlem.* Patvar' gyanúját elhárító esküvés. *Szlem.*

JURAMENTUM corporale: hitletétel. *Cur.* Kézemeléssel tétetett — *Márt.* Kézemelő esküvés v. újj tartó hit. *Puky.* Testi eskü. *Fog.* Testi hit. *Pauly.* Testi esküvés. *Vajd.*

JURAMENTUM credulitatis: hiedelmezhető — *Cur. P-gyűjt. Georch.* Könnyenhívőség' esküvése. *Czöv.* Hihetősitő esküvés. *Szlem.*

JURAMENTUM decretale: törvényes — *Márt. Puky.* Decretomi hitforma. *Cur.*

JURAMENTUM deferre: esküvés-sel megkinálni. *Cur.* Átengedni — *Puky. Fog.* Ajánlani, engedni a' hitletételt. *Szirm.* Esküvel megkinálni. *HM.*

JURAMENTUM delatum: átengedett — *Cur.* Megkinált — *Puky. P-gyűjt. Czöv. Márt.* Kinált — *Szlem.* Odaengedett eskü v. hitletétel. *Georch.*

JURAMENTUM denegare: hitletételt megtagadni. *Cur.*

JURAMENTUM denegatum: megtagadott hit. *Bar. vm.*

JURAMENTUM deponere: hitet letenni, megesküdni. *Puky. Fog.*

JURAMENTUM extrajudiciale: törvényküvüli hit. *Bar. vm. Cur.*

JURAMENTUM falsum: hamis esküvés v. hitszegés. *Puky. Pauly.*

JURAMENTUM fidelitatis: hívség-esküvés. *Szlem.* Hűség-eskü. *HM.*

JURAMENTUM imprecatorium: átkozódó esküvés. *Puky.*

JURAMENTUM judiciale: törvény előtti esküvés. *Cur.* Törvény előtt tett hit. *Puky.* Birói eskü. *Fog.* Birólag ítélt hit. *Pauly.* Tör-

vényes, törvénybeli hit. *Bar. vm.* Törvényelőtti eskü. *HM.*

JURAMENTUM litis aestimatorium: perbeesülő hit. *V-gyűjt.*

JURAMENTUM litis decisorium; pert végző — *Cur. Pauly. Vajd. Puky. Márt. P-gyűjt. V-gyűjt. Georch.* Ügydöntő — *Fog. Puky. Márt. Pauly. P-gyűjt. Czöv. HM.* Pörthatározó — *Georch.* Pertelhatározó — *Szlem.* Végvető, befejező eskü. *Bar. várm.*

JURAMENTUM necessarium: kénytelenített — *Cur.* Szükséges, el-mellőzhetlen — *P-gyűjt.* Kényszerített — *Georch.* Szükségből való — *Czöv.* Kénytelen — *Szlem. Bar. vm.* Kénytelenségi eskü. *Fog.*

JURAMENTUM obedientiae (J. Cau.): engedelmesség - esküvés. *Szlem.*

JURAMENTUM oblatum: ajánlott — *Cur. P-gyűjt. Czöv. Puky. HM.* Önként ajánlott eskü, v. esküvés. *Georch.*

JURAMENTUM offerre: hitet ajánlani. *Cur. Puky.* Ajánlani az esküt. *Fog.*

JURAMENTUM promissorium: ígérő — *Cur. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Czöv. Puky. Bar. vm.* Igérettevő — *Szlem.* Igéretbeli eskü. *Ujfal.*

JURAMENTUM purgatorium: tisztító — *Cur. Puky. Márt. Czöv. Szlem. Fog. HM.* Mentő — *Cur. Puky. V-gyűjt.* Kimentő — *Bar. vm.* Felmentő — *Szlem.* Vádkimentő — *P-gyűjt. Georch.* Kitisztító eskü. *Czöv.*

JURAMENTUM recusare: el nem fogadni — *Cur.* Ellenzeni az esküvést. *Puky.*

JURAMENTUM recusatum: el nem fogadott hit. *Bar. vm.*

JURAMENTUM referre: visszázni, visszakinálni — *Cur.* Visszaengedni — *Fog. Puky.* Esküvel visszakinálni. *HM.*

JURAMENTUM relatum: visszázott — *Cur.* Visszaajánlott — *Cur.*

Czöv. Márt. Puky. Pauly. Viszszakínált — *Szlem. Bar. várm.*

JURAMENTUM revelatorium: fölfedező — *Cur. Kölc. Georch. Szlev. Törv. Bar. vm. HM.* Fedezettető — *Puky. Pauly. Georch.* Felfedezettető — *P-gyűjt. Czöv.* Fedező — *Georch.* Fedezési eskü. *Sztrak.* Kinyilatkoztató hitletétel v. esküvés. *Vajd.*

JURAMENTUM submittere: a' hitletételt bíróra bízni. *Márt.* Birói elintézésre bízni. *Puky.*

JURAMENTUM suppletorium: pótló — *Cur. Fog. HM.* Pótoló. — *Puky. Stett. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem.* Teljesítő — *Bar. vm.* Kipótló hitletétel. *Vajd.*

JURAMENTUM taciturnitatis: titoktartási hit. *HM.*

JURAMENTUM testimoniale: tanúbizonyoságtévő — *Czöv.* Tanúi esküvés. *Szlem.* Lelkisméreti hit. *Bar. vm.*

JURAMENTUM veracitatis: igazmondóság — *Czöv.* Valóság-erősítő — *Szlem.*

JURAMENTUM voluntarium: önkényti — *Cur. Fog.* Önkéntes — *Bar. vm.* Önkéntvaló — *Puky. Pauly. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem.* Önkényes eskü, eskü. *Puky. Pauly. Szlem.*

JURARE: az istenre esküdni. *Pázm.* Esküdni. *Fog. Lex.*

JURASSOR: esküdt. *Puky. Szirm. Márt. Párizp. V-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Fog. HM.*

JURASSOR districtualis: kerületbeli esküdt. *Szlem.*

JURASSOR processualis: járásbeli esküdt. *V-gyűjt.*

JURATIO: esküvés. *Fog.*

JURATUS: hites. *Cur. Puky. Kun. Fog. Bar. vm.*

JURATUS loci: hites ember. *Cur. HM.*

JURATUS notarius: hites jegyző. *Puky. Bar. vm. Fog. Kun. HM.*

JURATUS tabulae: tábla' hites. *Márt. Puky. Fog. Pauly. Kir. tábla' jegyzője. Georch.*

JURATUS tabulae regiae notarius: királyi tábla' hites jegyzője. *Cur. Szirm. v.* hites személye v. hites. *Szirm.*

JURE: jogosan, méltán. *Kun.*

JURE alieno salvo: másnak igazza fenmaradván. *Szirm.* Másoknak jussa menten maradván. *Cur.* Másoknak jusa fenmaradván, mások' sérelme nélkül. *Puky.* Más' jogai épen maradván. *HM.*

JURE convenire: megpercelni. *Czöv. HM.* Itére buzni, jogra vonni. *Sztrak.*

JURE divino: isteni törvények szerint. *Pázm.*

JURE merito: méltán, méltóképen, igazsággal. *Puky. HM.*

JURE perpetuo et irrevocabili: örökösen 's visszaválthatlanul. *Puky.* Örökösen és visszavonhatlanul. *HM.*

JURE temporaneo: ideig - óráig tartó birtokul. *Szlem.*

JURGIUM: garázdálkodás. *Cur. Bar. vm. HM.* Zsémbeledés. *Bar. várm.*

JURI exhibere: törvényszéknek beadni, bemutatni. *Cur.* Törvényszék bemutatni. *HM.*

JURI stare: törvény elébe állni. *Fog.* Törvényt állani. *Georch. Fog. HM.*

JURI statuere: törvény elébe állítani. *Fog. Cur.*

JURI statutio: eléállítás, törvény eleibe állítás. *Puky.* Törvénybe állítás. *Cur. HM.*

JURIDICA remedia: törvényes orvosló módok. *Cur.* Ügyorvosló módok. *Puky.* Ügyorvoslatok. *HM.*

JURIDICA remedia extrajudicialia: perkiüli — *Cur.*

JURIDICA remedia judicialia: peralatti — *Cur.*

JURIDICA remedia sustentativa: fentartó — *Cur.*

JURIDICA remedia provisoria: előzőlegi törvényes orvosló módok. *Cur.*

JURIDICUS: törvényes. *Cur. Puky.* Törvénybeli. *Puky.* Törvénykezési.

Kun. Jusinondó, jsválasztó, jusítelő, törvénybeli. *Lex.* Törvénytevő, v. mondó. *Szlem.* 1) törvénytudományi; 2) törvénykezési; 3) törvényi. *Fog.*

JURIS aequalitas: jog' egyenlősége. *Fog. HM.* Gyökösség' egyenlősége. *Puky.* Jus' egyenlősége. *Cur.* Ig' egyenlősége. *Bar. vm.*

JURIS alieni: idegen jogu, függő. *Fog.*

JURIS alterius: mástól függő. *Cur. Szirm. Fog. HM.* Más' hatalma alatt levő. *Puky. Pauly.*

JURIS beneficium: törvény' igazsága. *Szlem.*

JURIS causa: törvény' folyamata. *Bar. vm.*

JURIS cautela: törvényes óvás. *Cur. Szirm. Puky. HM.*

JURIS communio: jusnak közösége. *Czöv. Jog' közössége. HM.*

JURIS consultus: törvénytudó. *Cur. Puky. V-gyűjt. Czöv. Szlem. P-gyűjt.* Törvénytánító. *P-gyűjt.* Jogtudós. *Stett. Jogtanos. Sztrok.*

JURIS dies: törvéynapok. *Cur. Puky.* Törvényes napok. *HM.*

JURIS doctor: jeles törvénytudó. *Puky.* Jogtanár. *Perg. Kun. HM.*

JURIS doctrina: jogtan. *Perg. HM.*

JURIS inaequalitas: jus' egyenetlensége. *Cur.* Ig' egyenetlensége. *Bar. várm.* Jogegyenlőtlenség. *Csapó.*

JURIS prioritas: igazi elsőség. *Szirm.* Jogelsőség. *Perg.* Jog' elsőbbsége. *HM.*

JURIS proba; jogbizony. *Stett.*

JURIS quaestio: jogkérdés. *Fog.*

JURIS sui: magával szabad. *Cur. HM.* Önjogu. *HM. Fog. Szirm. Pauly.* Független. *Cur. Fog.* Önmagától függő. *Pauly.*

JURIS terminus; pörszakasz. *Cur. Puky.* Törvényes időszakasz. *HM.*

JURIS via: törvényes út. *Szirm.*

JURIS viam inire: pörrre bocsá-

tani. *Lex.* Törvényre bocsátni. *Pázm.*

JURISDICTIO: 1) törvényhatóság. *Cur. Puky. V-gyűjt. Kun. Sztrok. Stett. Fog. HM.* Tiszthatalóság, hatóság. *Fog.* 2) hatalom. *Cur. Puky. P-gyűjt. HM.* Felsőség. *Car. Puky. P-gyűjt. HM.* Törvényes hatalom v. felsőség. *Czöv. Szirm.* Törvénytétel. *Fog.* Törvényhatalmuság, közhatalom. *Szlem.* Törvénytiszteltetés. *Márt. Párizp.* Törvény-szolgáltatásra való hatalom. *Párizp. Moln.* Törvénytudóság. *Czöv. Jogszónokság. Sztrok.* Szabad bíróság. *Kézir.* Törvénytiszteltetésre való méltóság. *RIV.*

JURISDICTIO camerális: kamarabeli törvénytudóság. *Czöv. Kamarai közhatalom. Szlem.*

JURISDICTIO civilis: polgári —. *Cur. Czöv. Szlem. Puky.*

JURISDICTIO contentiosa: versengéses v. vetekedő törvénytudóság. *Czöv.* Perbeli közhatalom. *Szirm.*

JURISDICTIO criminalis: fenyítő —. *Czöv. Szlem.* Főbenjáró —. *Czöv.*

JURISDICTIO dominalis: uradalmi —. *Cur.*

JURISDICTIO ecclesiastica: egyházi —. *Cur. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Czöv. Szirm. Szlem.* Papi törv. hatóság. *Perg.*

JURISDICTIO eminens: legfelsőbb hatalom. *Cur. HM.*

JURISDICTIO judiciaria: bírói hatalom. *Szlem.* Bíróhatalom. *Mest.* Törvénytiszteltető hatalom. *Georch.* Törvénybeli törvénytudóság. *Czöv.*

JURISDICTIO judiciaria civilis: igazságot szolgáltató polgári hatalom. *Szirm. P-gyűjt.* Törvénybeli polgári —. *Czöv.* Közszere v. közönségesen törvénytudó bírói hatalom. *Szlem.*

JURISDICTIO judiciaria civilis communis seu territorialis: törvénybeli polgári közönséges v. földterületes —. *Czöv.* Közönséges tör-

vényszéki általános v. határterületes —. *Szlem.*

JURISDICTIO judiciaria civilis eminens et vulgaris: törvénybeli polgári kitündöklő és közönséges —. *Czöv.* Közönséges törvénytészéki fő és közszerű —. *Szlem.*

JURISDICTIO judiciaria civilis immediata: törvénybeli polgári közvetetlen —. *Czöv.* Közönséges törvénytészéki közvetetlen —. *Szlem.*

JURISDICTIO judiciaria civilis mediata: törvénybeli polgári közvetett törvénytészéki. *Czöv.* Közönséges törvénytészéki közvetett bíróihatalom. *Szlem.*

JURISDICTIO judiciaria civilis ordinaria et extraordinaria: törvénybeli polgári rendes és rendkívül való törvénytészéki. *Czöv.* Közönséges törvénytészéki rendszeres és rendkívüli —. *Szlem.*

JURISDICTIO judiciaria civilis communis et specialis: fenyítő bírói általános v. megszorított körű hatalom. *Szlem.*

JURISDICTIO judiciaria criminalis: törvénybeli főbenjáró törvénytészéki. *Czöv.* Fenyítő v. fenyítő-törvénytészéki bírói hatalom. *Szlem.*

JURISDICTIO judiciaria criminalis ordinaria et extraordinaria: fenyítő bírói rendszeres és rendkívüli hatalom. *Szlem.*

JURISDICTIO judiciaria criminalis specialis: törvénybeli polgári különös —. *Czöv.* Közönséges törvénytészéki különös v. megszorított bírói hatalom. *Szlem.*

JURISDICTIO judiciaria criminalis suprema: fenyítő főbírói v. bírói fő hatalom. *Szlem.*

JURISDICTIO judiciaria ecclesiastica v. profana: törvénybeli egyházi v. világi törvénytészéki. *Czöv.* Egyházi v. világi bíróihatalom. *Szlem.*

JURISDICTIO militaris: hadi —. *Cur. V-gyűjt. Szlem.* Katonai —. *Puky. Szirm. P-gyűjt. Czöv.*

JURISDICTIO montana (J. Met.):

bányavárosi jurisdictio. *Czöv.* Bányai közbatalom. *Szlem.*

JURISDICTIO montana judiciaria (J. Met.): bányai bíróihatalom. *Szlem.*

JURISDICTIO politica: polgári —. *Szirm.* Rendtartási törvénytészéki. *Czöv.* Közkormányi hatalom. *Szlem.*

JURISDICTIO saecularis: világi —. *Szirm.*

JURISDICTIO sanguinis: vérhatalom. *Szlem. HM.*

JURISDICTIO solitaria: egyedüli törvénytészéki. *Czöv.* Egyetlenegyedüli v. kizáró bírói hatalom. *Szlem.*

JURISDICTIO territorialis: területi hatóság. *HM.*

JURISDICTIO voluntaria: akaratbeli törvénytészéki. *Czöv.* Peren kívüli közbatalom. *Szlem.*

JURISDICTIO voluntaria e nobili officio: nemes kötelességből való akaratbeli —. *Czöv.* Nemes hivatalból v. felszólítás nélkül foglalatokodó —. *Szlem.*

JURISDICTIONALIS controversia: törvényhatósági viszály, v. villongás. *HM.*

JURISDICTIONATUS: alattvaló. *Cur. Puky. P-gyűjt. Pauly. HM.* Uri hatalom alatt levő. *Puky. Pauly.* Jogalatti. *Sztrók.* Törvény alattvaló. *Szlem.* Törvénytészéki, törvényhatósági. *Czöv.* Alattlevő. *Fog.*

JURIS dies, doctor etc. l. fönebb Juris után.

JURISPERITUS: törvénytudó. *Puky. Fog. Lex.* Törvény v. jogtudós. *Fog.* Törvényes. *Mest.* Jogtanos. *Sztrók.*

JURISPRUDENTIA naturalis: természeti törvénytudomány. *Czöv.* Természet' törvényeinek tudományai. *Mest.* Jog v. törvénytudomány, jogászat. *Fog.*

JURISPRUDENTIA positiva: szerzett törvények' tudománya. *Mest.*

JURIS proba, quaestio, terminus etc. l. fönebb Juris után.

JURISPRUDENTIA: törvénytudomány. *Cur. Puky. V-gyűjt. Szlem. Fog. Jogtudomány. Stett. Fog. Törvénytudósság. V-gyűjt. Törvényokosság. Ujfal. Törvényészet, jogászat. Fog. Törvénytudás. Helt. Jogtan. Sztrok. Jogtanultság. Kun.*

JURISTA törvénytanuló. *Puky. Fog. Márt. Jogász. Fog. Kun.*

JURISTITIUM: törvénszünet. *Cur. Puky. Márt. P-gyűjt. Czöv. Szlem. HM. Pörszünet. Kun. Fog. Törvéncsend. Bar. vm. Szünete a' perlésnek, szüneti napok. Szirm. Törvény-megszűnés' ideje. Mokr. Törvénynyugvás. V-gyűjt. Georch. Törvénszűnés' v. szünet' időszaka. Szlem. Jogszüidő. Sztrok. Törvénykezésszünet. Kun.*

JURISTITIUM bacchanale: farsangi törvénszünet. *Cur. HM.*

JURISTITIUM diaetale: országgyűlési törvénszünet. *Cur. HM.*

JURISTITIUM insurrectionale: felkelési —. *Cur. HM.*

JURISTITIUM messis: aratási —. *Cur. HM.*

JURISTITIUM nativitatis domini: karácsonyi —. *Cur. HM.*

JURISTITIUM paschale: husvéti —. *Cur. HM.*

JURISTITIUM pentecostes: pünködsi —. *Cur. HM.*

JURISTITIUM vindemiae: szüreti törvénszünet. *Cur. HM.*

JUS: igazság. *RW. Jog, törvény. Fog.*

JURY: esküdtszék. *HM.*

JUS abolendi: pereltörlés' jusa és igazsága. *Szlem.*

JUS abrogandi legem: törvénytörlés' jusa. *Szlem.*

JUS accisae: ingó áruai adóvétel' jusa. *Perg. Fogyaszték adóbeli jog. HM.*

JUS acquisitum: szerzett jog. *Kun.*

JUS actuale: jelenjog. *Fog. Valóságos, jelenvaló jus. Czöv. Jelenvaló és megszülemllett jus és igaz. Szlem. Birtoki jog. Sztrok.*

JUS ad rem: köztartás v. szám-

tartás' igazá. *Puky. Személyi jog, vagyonhozi jog, v. kereső jog. Fog. Jus a' dologhoz. Cur. Czöv. Jószaíránti személyes v. személyt érdeklő jus. Szlem.*

JUS advocatae ecclesiasticae: egyházi szószólás' jusa. *Szlem.*

JUS aequalitatis: egyenlőség' jusa. *Dien. Szlem.*

JUS aequalitatis naturalis: természeti egyenlőség' jusa. *Szlem.*

JUS aequilibrüi inter gentes: nemzetek közötti egyensúlytartás' jusa. *Szlem.*

JUS acquitatis naturalis: természeti egyenesség' v. igazság' jusa. *Mest. Természeti érdem-méltatás' jusa. Szlem.*

JUS equivocum: költött, nem igaz, kétes jus. *Mest.*

JUS aesque alienum: másnak jusa 's pénze. *Cur. Más' joga és pénze. HM.*

JUS aggratiandi: meg- v. életkegyelmezés' jusa. *Szlem. Kegyelmezési jog. Csapó. HM.*

JUS albinagüi: külföldi személy után való öröklési ig v. jog. *Bar. várm.*

JUS alienum: más' jussa. *Cur.*

JUS alimentorum: tápláltatáshoz való jus. *Czöv. Élelemnyerés' jusa. Szlem.*

JUS allaturae: hozománybeli jus. *Czöv. Hozományi igazság. Szlem. Hozományi igaz, nőhozományi jog. Perg.*

JUS apprehensionis: testi erő alá vetés' jusa. *Szlem.*

JUS armorum: fegyverjog. *Fog. Fegyver-ig, v. váltság. Bar. vm. Hadjog. Kun. Fegyverváltsági jog. HM.*

JUS avitum v. aviticum: ősi jog. *Fog.*

JUS belli et pacis: had- és békejog. *Fog. Kun. Hadnak és békességnek hatalma. Szirm. Pauly. Had' és békesség' hatalma. Puky. Hadviselés' és békekötés' jusa. Szlem. Hadra és békességre való*

törvény, vagy had' és békesség' törvénye. *Ujfal.*

JUS cambiale v. **cambiarum**: váltótörvény. *Georch.* Pénzváltó törvény. *Czöv.* Váltójog. *Fog.* *Stett.* Vált. *H.M.* Cseretörvény. *Puky.* *Pauly.*

JUS cambio - mercantile: váltókereskedő törvény. *Ujfal.* Váltókereskedési jog. *Fog.* Kereskedésbeli 's pénzváltás' törvénye. *Puky.* *Pauly.*

JUS canonicum: egyházi jog. *Kun.*

JUS canonisandi: szenttéétel' jusa. *Szlem.*

JUS capillare: hajadoni járandóság. *Cur.* *Pauly.* *Puky.* *Georch.* Hajadonok' igaza. *Puky.* *Pauly.* *Szirm.* Hajadoni igaz. *Puky.* Hajadoni jog. *Kövy.* *Kun.* *H.M.* Hajadon jus. *Kölcs.* Hajadoni jus. *Czöv.* *V-gyűjt.* *P-gyűjt.*

JUS circa bona civitatis: polgári társaság' vagyona körül való jus. *Szlem.*

JUS circa sacra: felségnek egyház körül való jusa. *Szlem.* Egyház körüli jog. *Perg.*

JUS civile (in oppositione cum ecclesiastico): polgári törvény. *V-gyűjt.* *P-gyűjt.* *Czöv.* *Szlem.* *Szirm.* *Köny.* Polgári jus. *Czöv.* Világi törvény. *Szlem.* Honi jog az egyháznak ellenében. *Sztrak.* Polgári jog. *H.M.*

JUS civile (in oppositione cum criminali, cambiali, metallico etc.): polgári törvény. *V-gyűjt.* *Czöv.* Közöséges törvényszéki törvény. *Szlem.* Honi jog a' vétségi, váltói, bányai, természetinek ellenében. *Sztrak.*

JUS civile cum naturali: polgári törvény. *Czöv.* Polgári jus. *H.M.* *Lex.* Szerzett törvény. *Szlem.*

JUS civitatis: polgáriság' törvénye. *Szirm.*

JUS civitatis externum: polgári társaság' külső állapotját érdeklő törvény. *Szlem.* Küljog. *Sztrak.*

JUS civitatis internum: polgári

társaság' belső állapotját érdeklő törvény. *Szlem.* Beljog. *Sztrak.*

JUS clarum: nyilvános —. *Cur.* *H.M.*

JUS coacquisitionis: közszerzeményi jus. *Georch.* *P-gyűjt.* Közös szerzeményi igazság. *Szlem.* 'Közszerzemény' v. közszerzeményesség' jusa. *Czöv.*

JUS coacquisitionum: közkeresményi jog. *Fog.* Közszerzeményi jog. *Kun.* l. Jus coacquisitionis.

JUS cogendi: kényszerítés' jusa. *Szlem.* Kényszerítésre való törvény. *Ujfal.*

JUS commerciale: kereskedelmi jog. *H.M.*

JUS commune: közönséges —. *P-gyűjt.* Közönös-. *Kun.* Köz —. *Czöv.* *Köny.* Közös jog v. törvény. *Szlem.* *Fog.*

JUS commune et proprium: közös és külön jus v. igaz. *Szlem.*

JUS conferendi beneficia ecclesiastica: egyházi haszonvétel' s hivatal-osztogatás' jusa. *Szlem.*

JUS confirmandi episcopus: püspök-erősítő jus, v. erősítés' jusa. *Szlem.*

JUS conjugale: hitvesi jog. *Kun.* *Fog.*

JUS connatum seu absolutum: velünk született v. tett nélkül érthető jus. *Szlem.* Velünk született természeti törvény. *Ujfal.* Szüljog. *Kun.*

JUS connatum bonae existimationis: velünk született büntelenség' igazsága. *Szlem.* Velünk született jó névre való törvény. *Ujfal.* Természeti becsjog. *Sztrak.*

JUS consecrandi: felszentelés' jusa. *Szlem.*

JUS consuetudinarium: szokott —. *V-gyűjt.* Szokásbeli —. *V-gyűjt.* *P-gyűjt.* *Debr.* Itélőszéki szokásban levő törvény. *Szlem.* Szokásjog. *Fog.*

JUS continuae apprehensionis: folyó v. folyton folyó elfoglalásnak jusa. *Mest.*

JUS coronale: koronajus. *Czöv.* Koronai jus v. igaz. *Szlem.*

JUS crediti: hitelezés' jusa. *Cur.*

JUS criminale: fenyítő v. büntető törvény. *Cur. Pauly. Puky. P-gyüjt. HM.* Fenyítő —. *Szirm. Csász.* Büntető törvény. *Kövy.* Bűnjog. *Kun.* Büntörvény. *Fog. Kun.* Fenyítő törvényszéki —. *Szlem.* Vétkes törvény. *Ujfal.* Büntető jog. *HM.*

JUS decimae: tizedeknek jussok. *Czöv.* Egyházi tized' igazsága, tizedvétel' jusa. *Szlem.* Tizedjog. *Perg.*

JUS defensionis: védelem' v. védelmezés' jusa. *Szlem.* Védjog, védelmi jog. *Csapó.*

JUS deliberandi de hereditate (J. Rom.): örökség' elfogadásáról tanácskozás' jusa. *Szlem.*

JUS derogandi legi: törvényesonkításjus, törvényesonkító hatalom. *Szlem.*

JUS detractus: levonati jog. *HM.*

JUS dicendi: büntető jus v. hatalom. *Lex.* Büntetésre való igazság. *Pázm.*

JUS dicere: törvényt mondani. *Vörösm.*

JUS disponendi de re: intéző v. intézet-jus. *Lex.* Jus a' tulajdonról való rendeléstételhez. *Szilágy.* Jószággal való rendelés' jusa. *Szlem.* Rendelkezhetségi jog. *HM.*

JUS disponendi in lege: törvény alól felszabadítás' jusa, törvény alól felszabadító v. felmentő hatalom. *Szlem.*

JUS divinum positivum: isteni meghatározott, v. élő törvény. *Czöv.* Kinyilatkoztatott isteni törvény. *Szlem.*

JUS dominale: úri hatalom. *Cur.*

JUS dotis: hitbérbeli jus. *Czöv.* Házassági jutalom' jusa 's igazsága. *Szlem.*

JUS ecclesiasticum: egyházi törvény. *Szirm. Puky. V-gyüjt. P-gyüjt. Czöv. Szlem. Fog.* Egyházi jog. *Fog. HM.* Papi törvény. *Szirm.*

JUS educilli: koresmáltatás' v.

koresma' jussa. *Czöv. Csapjus. V-gyüjt.* Koresmáltatási igazság, v. koresmálási jus. *Szlem.* Koresmáltatási jog. *HM.*

JUS emolumenta rei percipienti: jószág' haszonvételének jusa. *Szlem.*

JUS exclusivum: mással nem közös, mást kizáró jus. *Czöv. P-gyüjt.* Kizáró jog. *Fog. Lex. HM.* Férfiág' magános gyökössége. *Georch.* Kirekesztő v. kizáró jus v. igazság. *Szlem.*

JUS exequendi leges: törvények' végrehajtásukra való hatalom. *Czöv.* Törvényvégrehajtás' jusa, v. törvényvégrehajtó hatalom. *Szlem.* Törvényvégrehajtási jog. *HM.*

JUS extraterritorialitatis: határon kivüliség' v. határon kívül valóság' jusa. *Szlem.*

JUS eventuale: leendő jog. *Fog. HM.* Szülemlendő igaz. *Pauly.*

JUS feudale: hűbérj' törvény v. jog. *Perg. Hűbérjog/ HM.*

JUS financiae: közpénztári v. közjöveldmi törvény, közkinés' törvénye. *Puky.* Közadóságról szóló törvény. *Pauly.*

JUS firmum: erős —. *Czöv.* Ingadozatlan jus. *Szlem.*

JUS fiscalitatis: fiskalitás' jussa. *Czöv.* Uravesztett v. megürült jószág' behozásának jusa. *Szlem.*

JUS fluxum: híju v. tántorgó jus. *Czöv.* Enyészetes jog. *Sztrók.*

JUS foemineum: asszonyi nem' igaza. *Szirm.* Némberi jog. *Csapó.*

JUS fortioris: ököl- v. erő-törvény v. hatalom. *Puky.* Ököljog. *Perg.* Ököltörvény v. erősebbik' törvénye. *Ujfal.* Erő' törvénye. *P-gyüjt.*

JUS friuendi: élelemjus. *Mest.*

JUS fundamentale: sarkalatos jus. *P-gyüjt. Szlem.* Alapjog. *Perg.*

JUS gentium: nemzetek' törvénye. *Puky. V-gyüjt. Pauly. P-gyüjt. Szlem. Szirm.* Nemzetek' joga. *Fog. Népjog.*

JUS gentium naturale et posi-

tivum : nemzetek' természeti és szerzett törvénye. *Szlem.*

JUS gladii : főbenjáró hatalom. *P-gyűjt. V-gyűjt. Puky. Pauly. Szirm. Márt.* Szabad ispánság. *P-gyűjt. Márt.* Vérhatóság. *Fog. VÉR-* bíróság, vérhatalom. *Cur. Puky. Debr. Kun.* Vesztő jus. *Péchy.* Kardjog. *Kölcs.* Pallosjog. *Perg. Kun. Fog. HM.* Pallostörvény. *Puky.* Vérhatósági jog. *HM.*

JUS haereditarium : örökségi jus. *Cur.* Örökösség' ige. *Bar. várm.* Örökségi jog. *HM.*

JUS hungaricum : magyar jus, magyar hazai törvény. *Czöv. Magyar törvény. Szlem.*

JUS hypotheticum seu contractum : tétből származó v. szerzett jus vagy igaz. *Szlem.*

JUS imperfectum : nem tökéletes, tökéletlen jus. *Szil. Mest.* Megérdemlés. *Szlem.*

JUS in casu necessitatis : veszélyjus. *Lex.* Utolsó veszedelemben való jus. *Szilágyi.* Végső szükségben létel' jusa. *Szlem.*

JUS independentiae naturalis : természeti függetlenség' jusa. *Szlem.*

JUS innatum : veleszületett jus. *Cur.* Szüljog. *Perg.*

JUS in mare : tenger' sajátjának jusa. *Szlem.* Tengerjog. *Csapó.*

JUS in re (Jus reale) : sajátjának igaza. *Puky. Pauly.* Vagyoni, vagyonbani jog. *Fog.* Jus a' dologban. *Cur.* Sajátság. *P-gyűjt. Georch.* Dologban való jus. *Czöv.* Vagyoni v. jószágot érdeklő vagy tárgybeli jus. *Szlem.*

JUS in rem : sajátjának. *P-gyűjt.*

JUS inspectionis : felügyelési jog. *HM.*

JUS inspiciendi : felvigyázói v. vigyázó jus. *Mest.* Felvigyázásra való hatalom. *Czöv.* Felügyelési jog. *Csapó.*

JUS instituendi (J. Cau.) : egyházi haszonvételbe 's hivatalba avatás' jusa. *Szlem.*

JUS internum et externum : belső és külső törvény v. jus. *Czöv.*

JUS interpretandi legem : törvény-magyarítás' jusa v. magyarázó hatalom. *Szlem.*

JUS interventionis : közbenjövétel' jusa, más nemzet' dolgába avatkozás' jusa. *Szlem.* Avatkozási jog. *Perg.*

JUS in thesaurum : talált kincs' sajátjává tételének jusa. *Szlem.*

JUS invalidum : erőtlen, fogatlan jus. *Cur. Puky.* Érvénytelen jog. *Fog.*

JUS investiendi : jószágba v. birtokba igatás' jusa. *Szlem.*

JUS judicarium : törvényszéki törvény. *Szlem.*

JUSJURANDUM et comp. l. utóbb.

JUS latens : lappangó jog. *Fog. HM.*

JUS latens regium : fejedelmi lappangó jus. *Vajd.*

JUS legationis apostolicae : apostoli követség' jusa v. igazsága. *Szlem.*

JUS legatos mittendi : követküldés' jusa. *Szlem.*

JUS legum ferendarum : törvények' alkotására való hatalom. *Czöv.* Törvényszerző hatalom, v. törvényhozás' jusa. *Szlem.* Törvényhozási jog.

JUS libertatis : szabadságra való törvény. *Ujfal.*

JUS macelli : mézsárszék' jusa. *Czöv.* Mézsárszéki igazság. *Szlem.* Mézsárszéki jog. *HM.*

JUS majestaticum : felségi jus. *Cur. Szlem.* Fölségi jog. *Fog. HM.* Felsőg' v. fejedelem' igaza. *Puky.* Felsőg' jusa. *Czöv. P-gyűjt.* Felsőg' joga. *Debr.*

JUS majestaticum inmanens et transiens : bennügyelő 's kibatoló felségi jus. *Szlem.*

JUS maternum : anyai jus. *Cur.* Anyám' igaza. *Szirm.* Anyajog. *Csapó.*

JUS mercatorium : kereskedői törvény. *Szlem.*

JUS metallicum : bányász - törvény. *Szlem. HM.* Bányajog. *Fog. Kun.* Bányatörvény. *Fog.*

JUS militare: hadi törvény. *V-gyűjt. Szirm.* Katonai törvény. *Szirm. Szlem.* Hadi jog v. igaz. *Perg.* Vitézli igazság. *Verb. ford. 779.* Katonai jog. *Sztrók.*

JUS muerale: érzkeresés' v. bányanítás' jusa. *Szlem.*

JUS monetandi: pénzverés' jusa. *Szlem.* Pénzverési jog. *HM.*

JUS montanisticum: bányajog. *HM.*

JUS montanum: hegyvám. *Cur. Debr. Pauly. P-gyűjt. Szirm. Puky. Kövy. HM.* Hegy' jusa. *Czöv.* Hegyvám' adományja. *Pauly.* Hegyvám' igazsága, hegyvámvétel' jusa. *Szlem.* Szőlőhegy' jusa. *Czöv.* Bányajog, bányatörvény. *Fog.*

JUS munera conferendi: hivatalosztogatás' jusa. *Szlem.* Hivatalosztogatási jog. *HM.*

JUS municipale: város, tartománybeli, helybeli törvény. *Puky.* Haza' törvénye. *Szirm.* Helyhatósági törvény. *Debr. Fog.* Tartományi jog v. törvény. *Fog.* Szerzés, állapított törvény, állapítvány. *Perg.* Helyhatósági jog. *HM. I. Statutum.*

JUS naturae: természet' törvénye. *Pauly. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Szirm. Czöv.* Természeti jog v. törvény. *Fog.* Természeti jog. *Kun. HM.* Természeti törvénytudomány. *Szil.* Természet' jusa. *Lex.* Észjog. *Perg.* Természeti ig. *Bar. vm.*

JUS naturae ethicum: természetnek erkölcsi törvénye. *Puky. P-gyűjt.* Rényjog. *Perg.*

JUS naturae extrasociale seu ethicum: természetnek erkölcsi törvénye. *P-gyűjt.* Társaság - kívüli természeti törvény. *Szlem.*

JUS naturae politicum: a' polgári társaságoknak természeti törvénye. *Puky. P-gyűjt.* Természeti országjog v. törvény. *Fog.*

JUS naturae practicum: természeti tettgyakorló törvény. *Szlem.*

JUS naturae sociale oeconomicum: házi társaságoknak termé-

szettörvényök. *Czöv. P-gyűjt.* Kisebbségi társaságok' természeti törvénye. *Szlem.*

JUS naturae sociale politicum: polgári társaságoknak természeti törvényök. *P-gyűjt.* Polgári társaság' természeti törvénye. *Szlem.*

JUS nauli: révnek jusa. *Czöv.* Révbérvétel' igazsága, révbérvételi jus. *Szlem.* Révjog. *Perg. HM.*

JUS navigationis: hajókázás' jusa. *Szlem.* Hajókázási jog. *Csapó.*

JUS necessitatis: utolsó veszedelemben való jus, veszélyjus. *Czöv.* Végső szükségben létel' jusa. *Szlem.*

JUS negativum: tagadó jus. *Czöv.* Tett-elmulasztás, kívánó jus. *Szlem.* Nemleges jog. *Perg.*

JUS neutralitatis: pártolatlanság' v. mások' hadába nem vegyülés' jusa. *Szlem.* Közönbösségi jog. *Perg.*

JUS nominandi praelatos: ki nevezésre való jus. *Czöv.* Főpapkinevezés' jusa. *Szlem.*

JUS nonae: kilenczed' jusa. *Czöv.* Uri kilenczed-igazság' vagy kilenczedvétel' jusa. *Szlem.* Kilenczed-jog. *Perg.* Kilenczedi-jog. *HM.*

JUS non scriptum: nem írott törvény. *Czöv.* Nem íratott törv. *P-gyűjt.*

JUS nundinarum: vásári kiváltság. *Georch.* Vásár' jusa. *Czöv.* Vásári igazság. *Szlem.* Vásári jog. *Perg.* Vásár-jog. *HM.*

JUS obsidem dandi: személyzálogítás' v. zálogul adás' jusa. *Szlem.* Kezesadási jog. *Perg.*

JUS occupationis: elfoglalás' jusa. *Szlem.*

JUS parentale: szülő v. szülői jus. *Mest.*

JUS particulare: különös törvény. *Czöv. Szlem.* Részszerint való jus. *Czöv.* Megszorított körű törvény. *Szlem.* Fejedelmi részintes ig. *Bar. vm.*

JUS paternum: atyai jus. *Cur.* Atyám' igaza. *Szirm.*

JUS patrium : hazai törvény. *Debr. Puky. Pauly. P-gyűjt. Czöv.* Honnyi törvény. *Georch. Puky.* Honi törvény. *Szirm. Fog. Debr.* Haza' törvénye. *Szlem.* Honi jog. *Fog.* Hazánk' törvénye. *Szirm.* Hazai jog v. törvény. *Kun.* Honi jog. *Fog.*

JUS patrium Hungariae : magyar-honi jog, v. törvény. *Fog.*

JUS patronatus : egyházi gyám-ság. *Perg.* Szentegyházi felsőség. *Bália.* Pártfogói hatalom. *V-gyűjt.* Oltalom' jusa vagy pártfogói jus. *Czöv.* Egyház - pártfogói igazság. *Szlem.* Pártfogói-jog. *HM.*

JUS perennale : örök jus. *Cur.* Örökös igaz. *Puky.* Örökös jus. *Czöv.*

JUS perfectum : tökéletes jus, igaz, igazság. *Szlem.*

JUS permissivum : kényszerint használható, szabad lemondásu jus. *Szlem.* Engedő törvény. *Ujfal.*

JUS personae seu internae : személyes belső v. erkölcsi igazság. *Czöv.*

JUS personale : személybeli v. személyes jus. *Cur. P-gyűjt.* Személybeli igaz. *Puky.* Személyi jog. *Fog.* Személyes törvény. *Ujfal.* Személyhez való jus, személyjus. *Mest.* Személyi v. személyt érdeklő jus. *Szlem.*

JUS personalitatis : személyiség-jog. *Kun.*

JUS pignoris : zálog' jusa, zálogi jus. *Szlem.* Zálog' törvénye. *Ujfal.*

JUS pignoris cambiarium : váltózálogjog; wechselrechtliches Pfandrecht. *Vált. Csász.*

JUS placeti : királyi v. felségi tetszésadás' jusa. *Szlem.* Felsőgi tetszésény' joga. *HM.*

JUS politicae : közrendtartás' jusa, közbátorság' sérelmét elhárító, v. belső bátorság' sérelménck elejét vevő hatalom. *Szlem.* Rendőrségi jog. *Perg. HM.*

JUS politicum : országjog v. törvény. *Fog.* A' polgári társaságoknak természeti törvényök. *P-gyűjt.*

JUS pontificis accidentale (J. Can.): pápának melleseges jusa, később szerzett igaza. *Szlem.* Pápa' mellékes joga. *Perg.*

JUS pontificis primogenium (J. Can.): pápának eredeti jusa. *Szlem.*

JUS populi : népjog. *Fog.*

JUS positivum : szabott törvény. *Pauly. Puky. HM.* Irott törvény. *Puky. Szirm. V-gyűjt.* Szerzett törvény. *Szlem. Kász. Fog.* Szabott jog. *Kun.* Szerzett jog. *Fog. Stett.* Állító jus. *Czöv.* Tett-kivánó jus. *Szlem.* Tett-kivánó törvény. *Ujfal.* Alkoti jog. *Sztrók.* Tényleges —. *Debr.*

JUS possessionarium : birtoki jus. *Cur.* Nemesi birtok. *Szirm.* Birtokos jog. *Kun. Perg.* Ingatlan nemes jószág v. vagyon. *Vajd. Szlem.* Jogos birtok. *Sztrók.*

JUS possessionis : birtokjus, jus a' birtok' folytatásához. *Mest.* Birtok' jusa, birtokban lételettől származó igazság, birtokban léte' jusa. *Szirm.* Birásnak törvénye. *Ujfal.* Bir- v. birásjog. *Perg.*

JUS possidendi rem : jószágbirás' jusa. *Szlem.* Bir- v. birhatási jog. *Kun.*

JUS postarum : posták' jusa. *Szlem.* Postajog. *Perg.* Posták' joga. *HM.*

JUS posthminii : helyreállott jus. *Cur.* Helyreállott elébbi v. előbbeni igaz. *Puky. P-gyűjt.* Helyreállított jog. *HM.*

JUS postulationes admittendi (J. Can.): választhatatlan személy' egyházi hivatalra ajánltatását helybenhagyó jus v. hatalom. *Szlem.*

JUS praemissionis : elsőség' vételhez. *Cur.* Vételbeli elsőség. *Debr.* Vevésbeli elsőség. *Márt. Szlem.* Elsőség a' vételben, vásárlás' elsőségének jusa. *Mest.* Elébbvásárlás' v. vétel jusa. *Czöv.* Elővásárlási-jog. *HM.*

JUS praelationis, v. prioritatis : elsőbségi jus. *Cur.* Elsőbségi jog. *HM.*

JUS praesentae:bemutatási jog. *HM.*

JUS praesentandi clericum: klerikus-ajánlásra való jus. *Szlem.*

JUS praetensivum: képzelt jus. *Cur. Puky.* Állított igaz. *Puky.* Követelt jog. *Fog.* Állítatott igaz. *Szirm.*

JUS praetensum: követelt jog. *Debr. Fog.* I. Jus praetensivum.

JUS praeventiois: megelőzés' v. sérelemelőzés' jusa. *Szlem.* Megelőzés' törvénye. *Ujfal.* Megelőzési jog. *HM.*

JUS primatus ecclesiae: anyaszentegyházi elsőség' v. főség' jusa. *Szlem.* I. Primatus.

JUS prioritatis: elsőbbségi jus. *Cur. Szlem.* Elsőség' jusa. *Szlem.* *P-gyűjt.* Elsőbbség' jusa. *Czöv. Szlem.*

JUS privative masculorum: fiúiknak kirekesztő jusa. *Cur.* A' férfiaknak magányos gyökössége. *Puky. Pauly.*

JUS privatum: magányos törvény. *Fog. Puky. Pauly. V-gyűjt.* *Czöv. Kövy.* Különös törvény. *P-gyűjt. Pauly.* Magányos hazapolgári v. ügyi törvény. *Szlem.* Magános jog, magánjog. *Fog.*

JUS privativum: magányzó jog. *Fog.* Saját magános jusa. *Czöv.* I. Jus exclusivum.

JUS privatum civile: magános polgári törvény. *Debr.*

JUS privilegia dandi: privilegiom' vagy külön igaz-adás' jusa. *Szlem.* Kiváltság-adási jog. *Perg. HM.*

JUS privilegiale: privilegyiomos jus. *Czöv.* Privilegium v. kegyelemlevél által nyert jus. *Szlem.* Kiváltsági jog. *Perg.*

JUS proprietatis: sajátági jog. *Kun.* Sajáti jog. *Perg.* Sajátág' jusa. *Czöv. Szlem.* Tulajdonosság' jussa. *Czöv.*

JUS proprium: tulajdon jus. *Cur.* Sajátjog. *Perg. Debr.*

JUS publicum: közönséges törvény. *V-gyűjt. Szirm. Kövy. Al-*

lotmányi törv. *P-gyűjt. Pauly. Czöv. Szlem.* Közügyi törv. *Szlem.* Nyilvános jog v. törvény. *Fog.* Nyilvánjog. *Kun.* Fejedelmi, országglási nyilvános ig. *Bar. vm.* Közhatalossági törvény. *Debr.* Közállodalmi törvény, országjog. *HM.*

JUS publicum particulare: közönséges rendszerint való jus. *Czöv.* Egyes nemzet' közügyi vagy alkotmányi törvénye. *Szlem.*

JUS publicum universale: egyetemes nyilvános jog v. törvény. *Fog.* Birodalmak' alkotmánya v. törvényei. *Puky. P-gyűjt.* Általános közönséges jus. *Czöv.* Általános közügyi v. alkotmányi törvény, polgári társaságok' általános közügyi törvénye. *Szlem.*

JUS puniendi: büntető jus. *Mest.* Büntető hatalom. *Lex. Szlem.*

JUS quacsitum v. acquisitum: szerzett v. szerzeményi jus. *Cur.* Keresett jog. *Debr. Fog.* Szerzett igazság. *Puky.* Szerzett jus v. igaz, *Szlem.*

JUS quartaliti: leánynegyed' v. leányi negyed' igazsága. *Szlem.* Nőnegyedi jog. *Perg.*

JUS radicale: gyökeres jus, jog. *Cur. HM. Szirm. Puky. Fog. Debr. Péchy.* Gyökös jog. *Fog. Puky.* Gyökös igaz v. jus. *Péchy.* Törzsökös jog. *Pauly.* Gyökös ig. *Bar. vm.* Gyökös örökség. *Georch.*

JUS rationis: észjog. *Stett.*

JUS reale: értéki —. *Cur. Puky. P-gyűjt.* Vagyon —. *Fog. Szlem.* Dologra való törvény. *Ujfal.* Birtokeus jus. *P-gyűjt.* Tettes —. *Debr.*

JUS regale: királyi haszon vétel. *Cur. Puky. Pauly. Georch. Szlem.* Király' igaza. *Pauly.* Királyitéle ig. *Bar. vm.* Királyi jus. *Czöv.* Királyi jog. *Fog.* Királyi jogbéli haszonvétel. *Debr.*

JUS regale fisci: közkinestár' fejedelmi igazságai 's haszonvételei. *Szlem.*

JUS regale minus: királyi ha-

szonvétel. *Fog.* Kisebb királyi jus. *Czöv.* — igaz v. igazság. *Szlem.* Királyi kisebb haszonvétel. *HM.*

JUS regaliarum (J. Can.): megürült főpapi jószágot érdeklő felségi jog, megürült főpapi jószág' haszonvételének és új elajándékozásának jusa. *Szlem.*

JUS regium : király' igaza. *Puky. Szirm. Georch.* Királyi jog. *Fog. HM.* Királyi igaz. *Perg. Szlem.* Király' igazsága. *Verb. ford. 779. Georch. Szirm.* Fejedelmi igaz. *Szlem.* Királyi igazság. *Veres.*

JUS regium actuale : királyi jelenjog. *Fog.* Megszülemlett fejedelmi igaz. *Pauly. Szlem.* Fejedelm' megszülemlett igaza. *Szlem.*

JUS regium clarum : nyilvános kir. jus. *Cur* Világos kir. jus. *Czöv.* Fejedelmi nyilvános igaz, v. fejedelm' igaza. *Szlem.*

JUS regium eventuale : királyi leendő jog. *Fog.* Szülemlendő fejedelmi igaz. *Pauly. Szlem.* Történendő v. jövődöbeli kir. jus. *Czöv.*

JUS regium latens : lappangó kir. jus. *Cur. Pauly. Czöv.* Rejteekben levő kir. jus. *Pauly.* Fejedelmi lappangó igaz, fejedelm' lappangó igaza. *Szlem.* Király' lappangó igaza. *Georch.*

JUS regressus : vizkereseti jog ; Regressrecht. *Vált. HM.*

JUS repressalium : elégtétel' v. sajátbiróság' jussa. *Pauly.* Viszonzás' ige. *Bar. vm.*

JUS rerum : vagyonjus. *Szlem.* Dologra való törvény. *Ujfal.*

JUS retentionis : megtartási jog. *HM.*

JUS retractus : visszahuzás' jusa. *Czöv.*

JUS robotarum : jobbágyi munkavétel' jusa. *Szlem.*

JUS scriptum : írott jog. *Fog.* Írott törvény. *Czöv. Pauly.*

JUS se conservandi et perficiendi : önmegtartás' 's tökéletesítés' igaz v. jusa. *Szlem.*

JUS securitatis : bátorság' v. bá-

torság-szerzés' jusa. *Szlem.* Bátorságra való törvény. *Ujfal.*

JUS selectus optionis : választásjus. *Cur.* Választhatóság' ige. *Bar. várm.* Választási jog. *HM.*

JUS silvarum : erdőnek jussa. *Czöv.* Erdőbeli, erdőt érdeklő jus. *Szlem.* Erdei jog. *Perg.* Erdőjog. *Csapó.*

JUS singulare : törvény' különös igaza, törvényrendelte különös igaz. *Szlem.*

JUS speciale : különös jus. *Czöv.* Különös törvény. *Czöv. Kövy.* Külön jus v. igaz. *Szlem.* Saját jog. *Perg.* Különös ig. *Bar. vm.*

JUS sperativum : reménylhető jus. *Szlem.* Reménységbeli jus. *Czöv.* Reménybeli jog. *Fog.* Reményes v. reményi jog. *Csapó.* Remélhető jog. *HM.*

JUS spolia : elvitel' jusa. *Czöv.*

JUS stapulae : portékák' lerakásának jusa. *Czöv.*

JUS statarium : álló törvény. *Kövy.* Álló büntörvény, vérbíró-sági szék, nyomban itélő szék. *Pauly.* Rögtönbüntetési jog. *HM.*

JUS statutarium : egyes közönség' külön rendelési törvénye. *Szlem.* Öntörvényzési.

JUS stolae : papibér' jussa. *P-gyűjt.*

JUS stricte tale : igaz, szoros jus. *Mest.* Szoros v. lemondást nem szenvedő jus vagy törvény. *Szlem.*

JUS subterraneum : földalatti felségi jus. *Szlem.*

JUS successionale : örökösödési, v. öröklési jus. *Cur.* Örökösödés' igaza. *Puky.* Öröklési jog. *Fog. HM.* Örökösödés' jusa. *P-gyűjt.* *Szlem.* Örökös jus. *Czöv.* Öröklési ig. *Bar. vm.*

JUS supremae inspectionis : főfelügyelő hatalom. *Szlem.* Főfelügyelési jog. *Csapó. HM.*

JUS supremi patronatus : királyi főpártfogói jog. *HM.*

JUS supremi patronatus ecclesiarum: egyházi főpártfogói igazság v. hatalom. *Szlem.*

JUS tavericale: tárnoki törvény. *P-gyűjt. Szlem. Pauly. Puky.* Királyi városi törvények. *Szlem.* Tárnokmesteri törvény. *Georch. Tárnoki jog. Fog. HM.*

JUS telonii: vámnak jussa. *Czöv.* Vámvételi igazság v. vámvétel' jusa. *Szlem. Vámjog. Fog. HM.*

JUS temporaneum: ideig való jus. *Cur. P-gyűjt.* Időleges v. ideiglenes jog. *Csapó.*

JUS territoriale: országhatár' körét érdeklő felségi jus, v. határköri jus. *Szlem.*

JUS tertii: más' igaza. *Georch.*

JUSTITIA et comp. I. alább.

JUS transponendi episcopos (J. Cau.): püspök' áttételének v. átszállításának jusa. *Szlem.*

JUS tributi: adóparancsolás, adóvételi jus. *Szlem. Adójog. Perg.*

JUS tricesimae: harminczad' jussa. *Czöv.* Harminczad-igazság, harminczadvétel' jusa. *Szlem.* Harminczadi jog. *HM.*

JUS universale: mind illető törvény. *Ujfal.* Köz fejedelmi ig. *Bar. várm.*

JUS urburae (J. Met.): érczadó' jussa. *Czöv.* Bányabérvétel' jusa. *Szlem.*

JUS utendi, fruendi: jus a' haszonvételhez. *Szirm.* Haszonvétel' jusa. *Szlem.* Haszonoló jus. *Lex.* Használási jog. *Csapó.*

JUS validum: erős, fogatos —. *Cur. P-gyűjt.* Érvényes jog. *Csapó.*

JUS venationis: vadászat' jusa. *Szlem.* Vadászati jog. *Perg.*

JUS viarum publicarum: közútvitel' 's fentartás' jusa. *Szlem.*

JUS viduale: özvegyi jus. *Cur. Kun. Puky. P-gyűjt. Czöv. Georch. Szlem.* Özvegyasszonyi jus. *Czöv.* Özvegyi ig. *Bar. vm.* Özvegyi igazság. *Szlem.* Özvegyi jog. *Fog.*

JUS violentiae et belli: erőszakal 's haddal élésnek jusa. *Szlem.*

JUS virtuale: várandó igaz. *Puky. Georch.* Várandó jog. *Debr. Fog. HM.* Fentartott jus. *Czöv.* Szülem-lendő, reményleti, reménylhető jus. *Szlem.* Reménységbeli, éretnyes jus. *Czöv.* Reményes ig. *Bar. vm.* Remélhető jog. *HM.*

JUS vitae et necis: élet 's halál' jusa. *Szlem.* Élethalál' joga. *HM.*

JUSJURANDUM: hitletétel. *Szirm. HM.* Esküvés. *Párizp. Mokry. Moln.* Esk. *Kölcs. I.* Juramentum.

JUSJURANDUM assertorium: bizonyító hitletétel. *Szirm.* Igenlő esk. *Sztrók.*

JUSJURANDUM corporale: újjaknak felemelésével hitletétel. *Szirm.* Test szerinti esk. *Perg.*

JUSJURANDUM decretale: törvényes hitletétel. *Szirm.*

JUSJURANDUM imprecatorium: átkozódó —. *Szirm.*

JUSJURANDUM judiciale: törvény előtt lett —. *Szirm.*

JUSJURANDUM promissorium: ígérő —. *Szirm.*

JUSJURANDUM purgatorium: magát mentő —. *Szirm.* Kimentő, kitisztító esk. *Sztrók.*

JUSJURANDUM suppletorium: pótoló eskü v. hitletétel. *Szirm.*

JUSSIO et commissio: ráparancsolás és hagyomás. *Puky. Pauly. HM.* Meghagyás és megbízás. *Sztrók. HM.*

JUSSUS regius: királyi meghagyás. *HM.*

JUSSUS de positivo jussu regio: ő felsége' világos meghagyásából. *HM.*

JUSTE: jusügylőleg. *Lex.* Igazságosan. *Szlem.* Jogilag. *Sztrók.*

JUSTIFICANS: igazságszerző. *Pázm.* Büntelenítő. *Lex.* Igazító. *Monos.*

JUSTIFICARE: igaznak vallani, igazítani, bünteleníteni. *Lex.* Igazolni. *Fog.*

JUSTIFICARI: megigazulni, bün-

telenedni, megigazíttatni, bünteleníttetni. *Lex.*

JUSTIFICATIO: 1) igazulás. *Pázm. Telekdy. HM.* Megigazulás. *Moln. Alb. Emb. Pál.* Büntelenedés, büntetlenítés. *Perg. Lex.* 2) kivégzés. *HM.*

JUSTIFICATOR: büntetlenítő. *Letenyei.*

JUSTIFICATUS: megigazult, megigazított, büntelenedett, büntetlenített. *Lex.* Megigazultatott. *Telekdy.*

JUSTITIA: igazság. *Puky. Szirm. Georch. Márt. Moln. Párizp. Pauly. HM.* Jogosság. *Fog. Kun.* Jusügyelés. *Mest.*

JUSTITIA actionis, seu externa: cselekedetbeli, külső v. polgári igazság. *Czöv.*

JUSTITIA attributrix: tulajdonító igazság. *Czöv.*

JUSTITIA communicativa: közlő v. részeltető igazság. *Szlem.*

JUSTITIA communis: köz igazság. *V-gyűjt. Puky. Pauly. Debr.*

JUSTITIA communi svadente: a köz igazság úgy hozván magával. *Puky. Szirm. Pauly. HM.*

JUSTITIA commutativa: kölcsönös igazság. *P-gyűjt. Puky. Pauly. Debr.*

JUSTITIA distributiva: elosztó —. *V-gyűjt. Puky. Pauly.* Mérseklő igazság. *Puky. Pauly. P-gyűjt.* A' jutalmazásban és tulajdonnak megadásában. *Szirm.* Osztó igazság. *Debr.*

JUSTITIA naturalis et legalis: természeti és törvényes igazság. *Cur.*

JUSTITIA particularis: részes igazság. *Cur.*

JUSTITIA punitiva: bosszúálló —. *Megyesi.* Büntető —. *Lex.*

JUSTITIA ultrix: fenyítő —. *V-gyűjt. P-gyűjt.* Bosszúálló v. büntető igazság. *Mest*

JUSTITIA vindicativa: fenyítő igazság. *Puky. Pauly. Debr. A'* fenyítékben. *Szirm.*

JUSTITIAE administratio: igazság' kiszolgáltatása. *Cur. Puky. Szirm. Bar. vm. HM.*

JUSTITIARIUS: igazság-szerető. *Bar. vm.* Törvénytisztelő, igazságszolgáltató. *Kun. Joglár. HM.*

JUSTO titulo: igaz úton, módon. *Cur. HM.* Igaz úton. *Szirm.* Jogi czímmel. *Perg.*

JUSTUS: igaz. *Cur. P-gyűjt.* Igazságos. *Puky. V-gyűjt. Czöv.* Jusügyelő. *Lex. Jogos. Fog.* (Justa petenti non est denegandus assensus: a' ki törvényes dolgot kér, nem kell attól a' pártolást megtagadni. *Fog. HM.*)

JUVEL: drágamű, drágaszer, drágaság. *Fog.*

JUVELIER: drágaszerész. *Fog.*

JUXTA scientiam et conscientiam: tudta 's meggyőződése szerint; nach seinem Wissen und Dalürhalten. *Vált. Csász. HM.*

K.

K_{k.} v. **KK.** = kaiserlich, königlich (= cs. k.): császári királyi. *Fog.*

KAJÜTE: hajószoba. *Fog.*

KALENDARIUM: naptár. *Kun. Sztrok.*

KAPPLAKEN: süvegpénz (hajósok' mellékdija.) *Fog.*

KAST : néposztály , osztályzat. <i>Kun.</i>	detitio , causae promotio). <i>Vált.</i> <i>Császár.</i>
KAUF : vásárlat , vásár , vétel. <i>Fog.</i>	KLAGESCHRIFT , l. Klage. .
KAUF AUF ZEIT : hitelvásár. l. Lieferungs-Handel. <i>Fog.</i>	KLEINHÄNDLER : aprótözsér. <i>Fog.</i>
KAUFFAHRER : tőzshajó , tőzshajós. <i>Fog.</i>	KOFFER : bőrönd. <i>Fog.</i>
KAUFFAHRTEI : tőzshajózás. <i>Fog.</i>	KOPFSTÜCK : huszas. <i>Fog.</i>
KAUFFAHRTEISCHIFF : tőzshajó. <i>Fog.</i>	KORB : kas , cserény. <i>Fog.</i>
KAUFFMANN : tőzsér , kereskedő , kalmár. <i>Fog.</i>	KORN : belbecs , belérték (pénzeknél). <i>Fog.</i>
KAUFSCILLING : 1) előpénz. (Angeld); 2) vételár (Kaufpreis). <i>Fog.</i>	KOST : tápla. <i>Fog.</i>
KELLERWECHSEL : pinczeváltó , költött váltó. <i>Fog.</i>	KRAHN : daru (cimeltyü). <i>Fog.</i>
KETTENREGEL , Kettensatz : lánczolat (szám). <i>Fog.</i>	KRAMER : szatócs. <i>Fog.</i>
KISTE : láda , ládancs. <i>Fog.</i>	KRIMPMAASZ : aszmérték. <i>Fog.</i>
KITHONICH centuria dubietatum : Kithonich' ellenvetései. <i>Szirm.</i>	KUBIK : kúb. l. Cubus.
KITHONICH directio methodica : Kithonichnak oktatásai az ügyeknek folytatásában. <i>Szirm.</i> Kithonich szerinti utalás. <i>Sztrók.</i>	KUNDE : 1) ösme , isme (p. o. Waarenkunde : áruösme); 2) ösmerős (ösmerősház- , vásárló); dolgoztató. <i>Fog.</i>
KLADDE , l. Cladde.	KUNSTVERSTAENDIGE : műértők ; artisperiti. <i>Vált.</i>
KLAGE : 1) kereset , keresetlevél - (Actio , libellus actionalis ; Klageschrift); 2) megtámadás (im-	KURS l. Curs,
	KURZSICHTIGE WECHSEL : rövidlártrai váltók. <i>Fog.</i>
	KURZE WAAREN : rövid-árak , mértelen árak (mellyek sem súly , sem hossz szerint nem méretnek). <i>Fog.</i>
	KÜSTENFAHRT : parthajózás. <i>Fog.</i>
	KÜSTENHANDEL : parttőzs. <i>Fog.</i>

L.

L 1) = Lettre: levél , váltólevél (folyamjegyzéken); 2) = Livre: font; 3) ötven. <i>Fog.</i>	LABEFACTATUM creditum: megcsökkeztet hitel. <i>Puky.</i>
LD'OR = Luis d'or: ljosarany. <i>Fog.</i>	LABOR : munka. <i>Cur. Lex.</i>
LR. vagy Lor = Livre. l. L. <i>Fog.</i>	LABOR a tificialis : mesterséges v. művészi munka. <i>Szlem.</i>
L. s. 1) = Livre sterling: tontsterling; 2) = Loco sigilli: pecséthelye. <i>Fog.</i>	LABOR illiberalis : kézi munka. <i>Czöv.</i> Szolgai munka. <i>Szlem.</i> Goromba v. nehéz dolgozás. <i>Szlem.</i>
	LABOR immediate productivus :

közvetlenül termékeny v. gyümölcsöző munka. *Szlem.*

LABOR improductivus, seu sterilis: terméketlen v. meddő munka. *Szlem.* Silány munka. *Sztrók.*

LABOR jugalis: marhas —. *Czöv.* Igás —. *Szlem. HM.* Jármas munka. *Cur.*

LABOR liberalis: tisztességes —. *Czöv.* Elmebeli munka. *Szlem.* Szelid v. könnyű dolgozás. *Ujjfal.* Tudományos munka v. dolgozat. *Sztrók.*

LABOR manualis: kézi munka. *Cur. Czöv. HM. Szlem.* Kézimű. *Mest.*

LABOR mediate productivus: közvetve termékeny v. gyümölcsöző munka. *Szlem.* Tenyésztő munka. *Perg.*

LABOR productivus: termékeny v. újítékszerű munka. *Szlem.*

LABOR vulgaris: közszerű munka. *Szlem.*

LABORATOR: munkás dolgozó. *Kun.*

LABORATORIUM: olvasztó vagy szer- v. szerfőző műhely. *Pauly.* Dolgozó v. szerműhely. *Puky.*

LABORIS merces: munkabér. *Szlem.*

LABORIS mercedis pretium: munkabér' ára. *Szlem.*

LABORIS mercedis pretium forense: munkabér' piarezi ára. *Szlem.*

LABORIS mercedis pretium naturale: munkabérnek természeti ára. *Szlem.*

LABORIS relutio: munka' váltása v. megváltása. *Szlem.*

LABYRINTHUS: csalkert, tömkeleg. *P-gyűjt Debr. Kun.* Csalósvény. *Pauly.* Tévely. *Kun.* Bonyolút. *Sztrók.*

LACINIA: foszlék. *Puky. Pauly.* Foszlány. *Csapó. HM.*

LACONICE: kurtán, velősen, szószaporítás nélkül. *Kun. HM.*

LADE: bolt. *Fog.*

LADENDIENER: holtoslegény. *Fog.*

LADENHÜTER: vesztegáru. *Fog.*

LADENPREIS: boltiár. *Fog.*

LADENSITZER: 1) vesztegáru; 2) boltos. *Fog.*

LADUNG: rakomány. *Fog.*

LADUNGBRIEF, l. Connossement.

LAEDERE: sérteni, bántani. *Fog. Kun. Lex.* Megbántani. *Csapó.*

LAEDI: sérülni. *Fog.* Sértetni. *Perg.* Megbántatni, megbántódn. *Csapó.*

LAESIO: sértés. *Cur. HM. Szlem.* Megsértés. *Lex.* Sérelem. *Szlem. Kun.* Sérület, sérelem, sérv. *Fog.*

LAESIO lethalis: halálos sértés, sérelem. *Cur. Fog. Kun. HM.*

LAESIO moralis: szabadságtól függő v. vétkül nem tulajdonítható sértés. *Szlem.*

LAESIO physica: szabadságtól függő v. vétkül tulajdonítható sértés. *Szlem.* Lényeges vagy természeti sértés. *Sztrók.*

LAESIVUS: sértő, sérelmes. *Kun.*

LAESUS: megsérült. *Czöv.* Megsértett személy. *Szlem.*

LAGER: gyűjteték (Waaren-Vorrath); páhó, árutanya, telep. *Fog.*

LAGERGELD: páhópénz. *Fog.*

LAGERZINS: páhóbér. *Fog.*

LAICUS: világi. *Debr. Kun.* Nem papi személy. *Kun.*

LAMELLA: lána, lanaiska. *Bar. um.* Ércz-sodrány, pléhecske. *Sztrók.* Lemez. *Kun.*

LAMINA: vaslemez, vastalp. *HM.*

LANDMÜNZE: ország' pénze, folyó pénz. *Fog.*

LANDZOLL: száraz vám. *Fog.*

LANGE-WAAREN: rőfös áruk. *Fog.*

LANCEATI scopusiensis: szépségi láncások. *Czöv. HM.*

LAPIS infernalis: égető vagy pokló. *Puky. Pauly.*

LAPIDES caedere: követ fejteni. *Jászay.*

LAPIS metalis: határkő. *Georch. Széch. Megyekő. Sztrók.*

LAPPALIA: haszontalanságok, cseckélyiségek. *Puky. Pauly. Apró-cseprő. Fog.*

LARVA: álorczaság. *Cur. Álorcza. Puky. Helt. V-gyűjt. Czöv. Fog. Pauly. V-gyűjt. Lex. Debr. Álarcz. Kun. HM. Alakosság. Puky. Pauly. P-gyűjt. Georch. Szlem. Álnevezet. Puky. Pauly. Georch. Álorczáskodás. Szlem. Puky. Pauly.*

LARVAE poena: álorcza' dija. *Debr. (Convictus in larva: alakosságban marasztaltatott. P-gyűjt.)*

LARVATA persona: álszemély. *Veres. Alakoskodó. Csapó.*

LARVATUS: álorczás-*Cur. Fog. Puky. Debr. Szirm. Márt. Pauly. V-gyűjt. P-gyűjt. Czöv. Szlem. Álnevű. Puky. Pauly. Georch. Alakos. Pauly. Puky. Fog. Álorczájú. Moln. Párizp. Álorczáskodó személy. Szlem.*

LAST: 1) hajótereh, hajómérő (2 tonna, vagyis 40 mázsa); 2) tartozás. *Fog.*

LATENS: lappangó. *Cur. Fog. HM. Rejtező. Kun. Debr.*

LATENS jus regium: lappangó királyi jus. *Cur. Királyi rejtékes igaz, v. rejtékben levő királyi igaz. Puky. Királyi rejtező jog, lappangó jog. Debr. Királyi lappangó, v. rejtékben levő jus. P-gyűjt.*

LATERALIS: oldalaslagvaló. *Puky. Oldalas. Cur. Debr. HM. Oldallagos, mellesleges. Kun.*

LATERALIS canalis: szárnycsatorna. *Törv. czikk. HM.*

LATERALITER: oldalaslag, mellesleg. *Cur. Puky. Pauly. Fog. HM. Oldallagosan, mellesleg. Kun.*

LATERATIO: lapozás. *HM.*

LATERISATIO: oldalszámitás. *Cur. P-gyűjt. Pauly. Puky. Lapozás. Csapó. Lapolás. Puky. Pauly.*

LATERISARE: oldalszámot összevenni v. vetni. *P-gyűjt. Oldalszámot vetni. Puky. Pauly. Oldalszámozni. Puky. Lapalozni. Pauly. Oldalanként összeadni. Debr.*

LATIFUNDIUM: terjedelmes földbirtok. *Debr.*

LATRO: rabló, gyilkos. *Cur. Szirm. Pauly. HM. Tolvaj. Márt. Párizp. Moln. Úton álló. Mokr. Puky. Márt. Rablógyilkos. Puky. Szirm. Szlem. Lator. Párizp. Szlem. Haramia. Márt. I. Praedo.*

LATROCINIUM: rabló gyilkosság. *Cur. V-gyűjt. Szlem. Pauly. Utonálló rablás. Puky. P-gyűjt. Bar. vm. Latorság. Szirm. Párizp. Moln. P-gyűjt. Szlem. Tolvajság. Párizp. Moln. Márt. Ragadozás, zsványosság, útonállás, haramiáskodás. Márt. Latorokodás. Szlem. Haramjaság. Bar. vm.*

LATUS: oldal. *Cur. Puky. Bar. vm. Oldalszám. P-gyűjt. Oldal-summa. Perg. Lap-özsvég. HM.*

LATUS translatum: általvitel. *Debr. Általtétetett oldal v. tulsó oldalszám. P-gyűjt. Átvitel. HM.*

LAUBERHÜTTEN: sátoros innep. *Ker. Választ.*

LAUDEMUM, Lehngeld, Kaufgebühr: vételrész. *Cur. Engedelem-bér. Puky. Debr. P-gyűjt. Pauly. Bérletsbér, vevésrész. Bar. vm. Birtokbér. Debr. Árdij. Kun. Vétel-dij. HM. Vásárdij. Fog.*

LAUDUM: megbírálásban hozott ítélet. *Czöv. Igazlátói ítélet. Szlem. Dicsítélet. Ujfal. Választott-bíró-ság' ítélete. HM.*

LAUF, ductus (J. Met.): menet. *Perg.*

LAUTE: hangosan, bőven, gazdagon. *Debr. Hallamosan. Czucz.*

LAVIREN: labodáni. *Fog.*

LAXARE: tágitani. *Debr. HM.*

LAZARETI prior: kórházfelügyelő; — vigil: őr. *HM.*

LAZARETUM: kórház. *Pauly. Puky. Kun. Fog.*

LEBENSRENTE: életjáradék. *Fog.*

LECTA judicialis: törvény előtt lett felolvasás. *Márt. P-gyűjt. Biró' olvastája. Szlem. Czöv. Birói megolvasás. Debr. Biró-olvasta. HM.*

LECTA notarialis : jegyzői aláírás. *Cur. Puky. Pauly. Márt. P-gyűjt.* Jegyzői felolvasás. *P-gyűjt. Puky. Pauly. Márt.* Jegyzői olvasója. *Szlem.* Jegyzői megolvastása. *Debr.* Jegyzői aláírás. *HM.*

LECTICALE : ágybér. *Puky. Szirm. Márt. Pauly. Szlem. V-gyűjt.*

HM. Párber. *Márt. Puky. Szlem.*

LECTICALIS proventus : ágybér. *Debr. P-gyűjt. Párber. P-gyűjt.*

LECTOR (J. Can.) : felolvasó. *V-gyűjt.* Olvasó. *Lex.*

LECTOR in capitulo (J. Can.) : káptalanbeli felolvasó. *V-gyűjt.*

Káptalan' felolvasója. *P-gyűjt.*

LECTUM et extradatum per N. N. : megolvasta és kiadta N. N. *Puky. Pauly. HM.* Olvastatott 's kiadatott N. N. által. *Bar. vm.* Felolvastatott és kiadatott. *P-gyűjt.*

LEEG, ledig : üres. *Fog.*

LEGALE testimonium : törvényes bizonyosság. *Cur. Puky. HM.*

LEGALIA requisita : törvényes megkivántatóságok. *Czöv.* — kellékek.

LEGALIS : törvényes. *Cur. P-gyűjt. Kun. Czöv. P-gyűjt. Bar. vm. Fog. Puky. Szlem. Kölcs. Debr.* Törvényszerinti. *Cur.* Törvényszerint való. *Puky. Pauly. V-gyűjt. Szlem.* Törvénybeli. *Szlem.* Törvénykövető, v. törvényhez szabott *Mest.*

LEGALIS possessio : törvényes bírás. *Dienes.*

LEGALISARE : törvényesíteni. *Debr. Kun.* Törvényesíteni, hitelesíteni. *Fog.*

LEGALISATIO : meghitelesítés. *Szlem.* Hitelesítés. *HM.*

LEGALITAS : törvényesség. *Cur. Puky. Kun. Vajd. Fog. V-gyűjt. Debr.* Betűszerinti törvényesség. *Szlem.*

LEGALITER : törvényesen. *Lex.* Törvényszerint. *Pázm.*

LEGANS : hagyó. *Debr.* Hagományzó. *Kun.*

LEGARE : hagyni. *Cur. P-gyűjt. Puky. HM.* 1) végrendeletben hagy-

ni; 2) követségbe küldeni. *Fog.* Hagományozni. *HM.*

LEGATARIUS : hagyományos. *Cur. Kölcs. P-gyűjt. Nán. Puky. V-gyűjt. Czöv. Georch. Szlem. Bar. vm. Debr. Kun. Fog. HM.* Örökösülő. *Ujfal. Szilágyi.*

LEGATARIUS, et cessionarius : hagyományos, és engedményes. *Czöv. HM.*

LEGATIO : követség. *Puky. P-gyűjt. Lex. Debr. Szlem. Fog. Kun. HM.*

LEGATIO apostolica : apostoli követség. *Szlem.*

LEGATIONIS consiliarius : követési tanácsos. *HM.*

LEGATIONIS secretarius : követésig' titoknok v. titkosa. *Szlem. P-gyűjt.*

LEGATIONSRATH : követési tanácsnok. *Kun.*

LEGATOR : hagyó. *Cur. Nán. Bar. vm.*

LEGATUM : hagyomány. *Cur. Puky. V-gyűjt. Vaj. P-gyűjt. Lex. Georch. Czöv. Szlem. Debr. Ujfal. Fog. Szirm. Márt. Kövy. Kölcs. HM.*

LEGATUM captatorium (J. Rom.) : édesgető, kegyvadászó hagyomány. *Szlem.*

LEGATUM debiti (J. Rom.) : adósság' hagyománya, adósságlengedő hagyomány. *Szlem.*

LEGATUM dotis (J. Rom.) : jegy-jószágot rendelő hagyomány, jegy-jószág' hagyománya. *Szlem.*

LEGATUM facti : tétel-elengedő hagyomány. *Szlem.*

LEGATUM generis : jószág' nemének v. nemére nézve meghatározott hagyomány. *Szlem.*

LEGATUM pium : kegyes hagyomány. *Cur. Puky. Szirm. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Szlem. Pauly. Debr.*

LEGATUM poenae nomine (J. Rom.) : büntetésül tett hagyomány. *Szlem.*

LEGATUM remuneratorium : jutalmazó hagyomány. *Szlem.*

LEGATUM saecularis categoriae: világi hagyomány. *P-gyűjt.*

LEGATUM specie determinatae: (J. Rom.): mindenkép meghatározott jóság v. holmi hagyomány. *Szlem.*

LEGATUM sub causa: okjeleléssel tett hagyomány. *Szlem.*

LEGATUM sub conditione: feltételes v. feltételhez kötött hagyomány. *Szlem.*

LEGATUM sub demonstratione: megmutatásra kötelező hagyomány. *Szlem.*

LEGATUM sub modo: kijelölt célra tett hagyomány. *Szlem.*

LEGATUM universitatis (J. Rom.): jóság-mindenségnek vagy gyűlédek-jóságnak hagyománya. *Szlem.*

LEGATUS: követ. *P-gyűjt. Czöv. Szlem. Fog. Debr. HM.*

LEGATUS a latere: pápa' első rangu követje. *Puky. Első rendű követ. Fog.*

LEGATUS extraordinarius: rendkívülvaló —. *P-gyűjt. Rendkívüli követ. Perg.*

LEGATUS formularis: megszorított hatalmu v. alkudozó követ. *Szlem.*

LEGATUS ordinarius: rendszerint való —. *P-gyűjt. Rendes v. rendszeres követ. Szlem.*

LEGATUS natus: örökös követ. *Debr. Fog. Pápa'nak örökös követje. P-gyűjt. Született követ. HM.*

LEGATUS plenipotentarius: teljes hatalmu követ. *Szlem.*

LEGATUS pontificus: pápa'nak követje. *P-gyűjt.*

LEGATUS pontif. a latere: pápa'nak oldalmellőli követe. *Szlem.*

LEGATUS pontif. natus: pápa' örökös követje. *P-gyűjt. Pauly. Puky. Született követ. Czöv. Örökös követ. Fog.*

LEGEM abrogare: törvényt eltörlení *Debr. P-gyűjt. HM.*

LEGEM commentari: a' törvényt fejtegetni. *Széch. gr. HM.*

LEGES cambiales: váltótörvény-széki törvények. *Szlem.*

LEGES duodecim tabularum (J. Rom.): tizenkét táblás v. táblai törvények. *Szlem.*

LEGES formulariae: kötés' külső szertartásait elintéző —. *Szlem.*

LEGES fundamentales: alapos törvények. *Törv. czikk. Sarkalatos törvény. HM.*

LEGES nuptiales: menyekzői törvények, menyekzői költséget korlátozó rendelkezések. *Szlem.*

LEGES regiae (J. Rom.): királyok' rendelkezési, királyi törvények. *Szlem.*

LEGES sociales: társasági törvények. *Szlem.*

LEGES sumtuariae: fényüzésmérséklő v. költség korlátló —. *Szlem. Fény pazargató törv. Sztrók.*

LEGI derogare: a' törvényt foganatlanná tenni. *P-gyűjt. Puky. Pauly. Törvényt gyengíteni, sérteni. Debr. Törvényt esorbítani. HM.*

LEGIFRAGIUM: törvényszegés. *Lex. Szlem.*

LEGIO: sereg. *P-gyűjt. Kun. Puky.*

LEGIO confinaria: végvidéki, vég helyi sereg. *P-gyűjt. Határőrezred. HM.*

LEGIO praesidiaria: várőrsereg. *HM.*

LEGIO praesidialis: várőrző sereg. *P-gyűjt.*

LEGIS abrogatio: törvény' eltörlése. *Cur. Puky. Pauly. Törvény' eltörlése, v. egész eltörlése. P-gyűjt.*

LEGIS acceptatio: törvénynek elfogadása. *Puky. Pauly. Törvény' elfogadtatása. P-gyűjt.*

LEGIS cessatio: törvény' megszűnése. *Puky. Pauly. — önként való megszűnése. P-gyűjt.*

LEGIS derogatio: törvény' esorbítása. *Cur. Pauly. Puky. — foganatlansága. Cur. — megmásolása. Puky. — részszerint való el-*

törlése, megmásoltatása. *Puky. P-gyűjt.*

LEGIS dispensatio: törvénybeli feloldozás. *Cur.* Törvény alól való feloldozás. *Puky. Pauly. P-gyűjt.*

LEGIS edictum: törvénynek kimondása. *Czöv.* Törvénynek rendelése 's parancsolatja. *Szlem.*

LEGIS formale: törvénynek formája. *Mest.*

LEGIS ignorantia: törvény' nemtudása. *Cur. Puky. HM.* Törvény' tudatlansága. *P-gyűjt.*

LEGIS interpretatio: törvény' magyarázatja. *Cur. Puky. P-gyűjt. HM.* Értelmezése. *HM.*

LEGIS materiale: törvény' talpszere. *Mest.* Törvény' anyaga. *Czöv. HM.*

LEGIS nigrum: törvény' feketéje. *Czöv.* Törvény' belzete. *HM.*

LEGIS provisio: törvény' rendelkezése. *HM.*

LEGIS promulgatio: törvény' kihirdetése. *Cur. Pauly. Puky. P-gyűjt. Czöv. HM.* Törvény' közirútladása. *Szlem.*

LEGIS rubrum: törvény' vörössc. *Czöv.* Törvény' címje, felzete. *HM.*

LEGIS sanctio: törvénynek erősítése. *Czöv.* Törvénynek kötésc. *Szlem.* 1) törvény' kötésc; 2) törvény' érvényesítése, megerősítése. *HM.*

LEGIS surrogatio: a' törvénynek felváltása. *Puky. Pauly.* — felváltatása. *P-gyűjt.*

LEGISLATIVA potestas: törvényhozó hatalom. *Puky. Fog. Pauly.* Törvényes hatalom. *Bar. vm.* Törvényszerző hatalom. *Egyh. ért.* Törvénytevősc. *Márt. Ist.*

LEGISLATIVUM corpus: törvényhozó test. *Puky. V-gyűjt. Czöv. Pauly. Márt. Georch. P-gyűjt. Szlem.* Törvénytevő test. *Pauly. Puky. Márt. P-gyűjt.* Törvényszerző test. 1. Corpus legislativum.

LEGISLATIO: törvényszerzés. *Lex. Szlem.* Törvényhozás. *Szlem. Czöv. Kun. Kölcs.* Törvényhozósc. *Fog.*

LEGISLATOR: törvényszerző. *Lex. Fog. Szlem.* Törvényalkotó. *Puky.* Törvényadó. *Mest.* Törvényhozó. *Szlem. Fog. Kun. Bar. vm. Széch. gr.*

LEGISPERITUS: törvénytudó, törvénysejtő. *Lex.*

LEGIS provisio: a' törvénynek gondoskodása. *Czöv.*

LEGIS solutor: törvény' bontogatója. *Pázmán.*

LEGITIMA (J. Rom.): törvény-szabta gyermekrészc. *Szlem. HM.*

LEGITIMA aetas: törvényes kor. *Cur. Pauly. HM.* 1. Aetas.

LEGITIMARE: törvényesíteni. *HM. Fog. Cur. Puky. Stett. Kun. P-gyűjt.* Törvényhez alkalmaztatni. *Puky. P-gyűjt.* Törvényessé tenni. *Szirm.* Kitisztítani, kimenteni, megbizonyítani. *Bar. vm.* Törvényszerűsíteni. *Debr.* Igazolni. *Kun. Debr. HM.* Igazlani. *Fog.*

LEGITIMARE per subsequens matrimonium: a' következett házasság által törvényesíteni. *Puky.*

LEGITIMARE petitionem: kérését törvényesíteni. *Czöv.* Kérelem' gyökerességét megmutatni. *Szlem.*

LEGITIMA prolis: törvényes magzat. *P-gyűjt.*

LEGITIMATAE proles: törvényesített gyermekek. *Cur. Szirm. HM.* Megtörvényesített gyermekek. *Puky. Márt. P-gyűjt. Pauly.* Törvényessé tétetett gyermekek. *Szirm.* Megtörvényesült gyermekek. *Pauly.* — per subsequens matrimonium: — későbbi házasság által. *HM.*

LEGITIMATIO: törvényesítés. *Cur. Pauly. Puky. Márt. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Kun. Fog. Czöv.* Jussának kimutatása. *Pauly. Márt.* Igazai' kimutatása. *Puky.* Igazlás. *Helt. Fog. Kun.* Meghitelesítés. *Egyh. ért.*

LEGITIMATIO directa et indirecta: egyenes és nem egyenes törvényesítés. *Szlem.*

LEGITIMATIO nobilitatis: nemesség' bebizonyítása. *Cur. Ne-*

messég-bizonyítás, nemességigaz-
lás. *Kun.* Nemesség' igazlása. *HM.*

LEGITIMATIO per pontificem :
pápa által lett törvényesítés. *Georch.*
Pápa' leírása által való —. *Czöv.*
Pápa által történő gyermektörvé-
nyesítés. *Szlem.*

LEGITIMATIO per rescriptum
principis: király által lett —. *Georch.*
Királyi leírás által való —. *Czöv.*
Fejedelem' levele általi törvénye-
sítés. *Szlem.*

LEGITIMATIO per subsequens
matrimonium : törvényesítés a' kö-
vetkezett házasság által. *Cur.* Kö-
vetkező házasság által való —.
Georch. Következő házasság általi
—. *Czöv.* Nemzésre következő há-
zasság-szülte törvényesítés. *Szlem.*

LEGITIMATIO prolium : gyermek-
törvényesítés. *Szlem.*

LEGITIMATORIUS processus :
nemességbizonyító, v. igazló pör.
Kun. Nemességvitaló v. törvénye-
sítő pör. *Fog.* *HM.* Nemesség-igaz-
ló per. *Fog.*

LEGITIMATUS : törvényesített.
Cur. Törvényszerűsített, igazlott.
Debr. Megtörvényesítettet. *P-gyűjt.*

LEGITIME : rendszerint. *Confes.*
Törvényszerűen. *Debr.*

LEGITIMITAS : törvényesség. *Cur.*
Törvényszerűség. *Fog.* *Kun.*

LEGITIMUS : törvényes. *Cur.*
Puky. *P-gyűjt.* *V-gyűjt.* Törvény-
szeres. *Kun.* *Fog.* Helyes, igaz.
V-gyűjt. Törvényszerint való. *Bar.*
vm. Törvényszerű. *Debr.* *Fog.* *Kun.*

LEGITIMUS impetitor : törvény-
nyel háborgató. *Helt.* Törvényes
bántó. *Veres.*

LEGULEJUS : törvénytudakos.
Pauly. *Puky.* *V-gyűjt.* *P-gyűjt.*
Czöv. *Debr.* *HM.* Törvény' szárán
kapdosó. *Szlem.* Törvényez. *Perg.*
Törvénytudó. *Szrok.* Jogkontár.
Kun.

LEGUM praevicator : törvény-
átlalháló. *Czöv.*

LEGSTÄTTE : lerakódó; motozó-
vám. *Fog.*

LEIBRENTE, l. Lebensrente.

LEKAGE : apadék. *Fog.*

LEIHBANK : hitelre adó pénz-
váltó asztal. *Szlem.* Hitelesarnok,
v. terem. *Szrok.* Kölcsönző bank.
Fog.

LENA : kerítő asszony. *Szirm.*
Kerítő. *Márt.* Bordélytartó asszony,
kerítő. *Moln.* *Párizp.* Szerető ke-
rítő. *Márt.*

LENO : kerítő. *Cur.* *Puky.* *P-gyűjt.*
Debr. *HM.* Bordélytartó. *V-gyűjt.*
Kurvakerítő. *V-gyűjt.* *Szlem.*

LENOCINIUM : kerítés. *Cur.* *Márt.*
Mokr. *P-gyűjt.* *HM.* Bordély-tar-
tás. *Puky.* *V-gyűjt.* Kurvakerítés.
Szirm. *Márt.*

LENOCINIUM privatum : alatto-
mos —. *Szlem.*

LENOCINIUM publicum : nyil-
vánságos v. nyilván gyakorlott —.
Szlem.

LENOCINIUM qualificatum : sú-
lyosb v. tetézett gonoszsága —.
Szlem.

LENOCINIUM simplex : egyszerű
kurvakerítés. *Szlem.*

LEPRA : bélpoklosság. *Puky.*
Pauly. Bujasenyv. *Kölcs.*

LEPROSUS : bélpoklos. *Puky.* *V-*
gyűjt. *P-gyűjt.* *Czöv.* *Szlem.* *Mest.*
Poklos. *Mest.*

LETHALE : halálos. *Cur.*

LETHALE absolute : kerülhetet-
lenül halálos. *Cur.* *HM.*

LETHALE per accidens : törté-
netből halálos. *Cur.* *HM.*

LETHALE per se : magától ha-
lós. *Cur.* *HM.*

LETHARGIA : álomkór. *Kun.*

LETHARGUS : álomkórság. *Puky.*

LETHARGICUS : álomkóros. *Kun.*

LEVANS : keresztapa vagy anya.
Fog.

LEVANTA : napkeleti tartomá-
nyok. *Puky.* Keletföld. *Kun.*

LEVARE : felvenni. *Cur.* *Puky.*
HM.

LEVARE causam v. pecuniam :
fölvenni; — infantem : keresztvíz-
re tartani. *Fog.*

LEVATA : ügyfelvétel. *Cur.* *Puky.*
HM. Ügynek felvétele. *V-gyűjt.*

Pör- v. perfelvétel. *Puky. Fog. Márt. Kun. Szirm. Szlem. Czöv. P-gyüjt. Georch. Perg. Felvétel. Kölcs.*

LEVATA continuativa: folytatóság —. *Cur. Fog. HM. Folytatóság felvételét pör. Pauly.*

LEVATA directa: egyenes pörfelvétel. *Czöv. Szlem.*

LEVATA ex paribus: mássából való —. *Cur. HM. Másolatokbeli —. Fog. Irások' másaiból lett —. Puky. V-gyüjt. Pauly. Vizontaló felvétel. Georch. Egenetlen v. párból való —. Czöv. Párbeli v. levélmásbeli pörfelvétel. Szlem. Puky. Pert ellenileg felveeni, perrel ellenfordulni. Sztrók.*

LEVATAE taxa: ügyfelvétel' díjja. *Cur. Felvétel' váltsága. Puky. Pauly.*

LEVATIO: perfelvétel. *Kézir. l. Levata.*

LEVATIO causae: pörfelvétele. *Helt. Czöv. l. Levata.*

LEVATUS: keresztgyermek. *Fog.*

LEVIDENSIS: eskély. *Debr. Könnyüded. Sztrók.*

LEVIR: férjem' bátyja. *Huszty. Sű, süv (sübátya, süöcs). Fog. Férj' bátyja, sógor. HM.*

LEVIRATUS jus: sógornői vagy süvnői jog. *Sztrók.*

LEX: törvény. *Cur. Puky. V-gyüjt. Debr. P-gyüjt. Lex. Czöv. Szlem. Pauly. Kölcs. Fog. Törvényrendelet, rendelet, rendszabás. Szlem. Végzett. Ujfal.*

LEX agraria (J. Rom.): földfelosztás' törvénye. *Szlem.*

LEX ambigua: kétséges törvény. *Cur. Kétes törv. Csapó.*

LEX animalis: állati törvény. *Szlem.*

LEX cerimonialis: szertartás-ügyelő, rendtartásbeli, rendillettő —. *Mest. Czeremoniás törvény. Czöv. Czeremoniákról való végzet. Ujfal.*

LEX civilis, seu civilem societatem respiciens: világi törvény.

Mest. Polgári törvény. Mest. Georch. Szlem. Pauly.

LEX civilis criminalis: főbenjáró t. *Cur. Pauly. Puky. Büntető t. Cur. Szirm. Vajd. P-gyüjt. Fenyítő t. Georch. Szirm. Szlem. Gonosztevőket érdeklő törvény. P-gyüjt.*

LEX civilis fortuita: társaság' változó körülményein alapuló v. történet-szülte t. *Szlem.*

LEX civilis in oppositione cum ecclesiastica: polgári törvény. *Szlem. Georch.*

LEX civilis in oppositione cum criminali: polgári törvény. *Georch. Közönséges törvénytörvény. Szlem.*

LEX civilis naturalis et mere civilis: polgári természeti és csupán polgári törvény. *Szlem.*

LEX civilis necessaria: társaság' természeti mivoltán alapuló v. változhatatlan v. szükségesség t. *Szlem.*

LEX civilis particularis: részintetes t. *Szlem.*

LEX civilis publica: közügyi t. *Szlem.*

LEX civilis singularis: egyes személyt édeklő t. *Szlem.*

LEX civilis univeralis: általános t. *Szlem.*

LEX comitalis: írott törvény. *Georch. Országgyűlési rendelés. Szlem.*

LEX commissoria: az ár' ideiről való végzett. *Ujfal.*

LEX composita: többtárgyú törvény. *Szlem.*

LEX consuetudinaria: szokásbeli —. *Cur. Puky. Pauly.*

LEX criminalis: főbenjáró, büntető törvény. *Cur. Büntető v. gonosztevőket érdeklő —. P-gyüjt.*

LEX ecclesiastica: egyházi törvény. *Georch. Czöv. Szlem. Papi törvény. Perg.*

LEX ecclesiastica disciplinaria: egyházi fenyítő törvény. *Szlem.*

LEX ecclesiastica dogmatica: egyházi hitgazati törvény. *Szlem. Hitbeli litokról való végzett. Ujfal.*

LEX falcidfa : szállító törvény. *Kézir.*

LEX fundamentalis : talp vagy sarktörvény. *Mest.* Fenekes t. *Fejér.* Sarkalatos törvény. *Georch.* Czöv. *Szlem.* Bar. *vm.* Talptörvény. *Köny.* Alapos. — *Bar.* *vm.*

LEX fundamentalis absolute talis : fösark- v. sarkalatos főtörvény. *Szlem.*

LEX fundamentalis secundum quid talis : alrendű sark- v. sarkalatos törvény. *Szlem.*

LEX fundata in presumptione : gyanításon épült törvény. *Puky.* *Pauly.* *P-gyűjt.*

LEX generalis : közönséges —. *Georch.* Czöv. Általános, v. általános kötelező t. *Szlem.*

LEX irritans : sikerellenítő törvény. *Puky.* *Pauly.* *P-gyűjt.*

LEX judicialis : polgári, vagy törvényszéket illető, v. törvénykezés-ügyelő törv. *Mest.* Törvényszékbeli törv. Czöv. Törvényszéki t. *Szlem.* Igazság- szolgálatásról való végzett. *Ujfal.*

LEX iustitiæ : igazság, v. jus-ügyelésnek törvénye. *Mest.*

LEX mere poenalis : csupán büntető törvény. *P-gyűjt.*

LEX mixta : elegyesen büntető törvény. *P-gyűjt.*

LEX moralis : erkölcsök' törvénye v. erkölcsügyelő törv. *Mest.* Erkölcsi t. Czöv. *Szlem.* Erkölcsről való végzett. *Ujfal.*

LEX naturalis : természet' törvénye v. természeti törv. *Szlem.* *Ujfal.*

LEX negativa : tiltó törvény. *Cur.*

LEX novellaris : ujonta hozott —. *Szirm.* Ujjont alkotott törv. *Debr.* Ujabb törvény. *H.M.*

LEX permittens : megegyedő —. *Mest.* Czöv. Engedelemadó, szabadságadó törv. *Mest.*

LEX perpetua : állandó v. örökös —. Czöv. Állandó kötelezésű törv. *Szlem.*

LEX physica : érzéki törvény. *Szlem.*

LEX poenalis : büntető. *P-gyűjt.* *Cur.* *Puky.* *Bar.* várm. *V-gyűjt.* *Szlem.* Fenyítő törvény. *Cur.* *Puky.* *Szlem.* *Pauly.*

LEX positiva : meghagyó —. *Cur.* *Puky.* *P-gyűjt.* *Pauly.* Szabott —. *Puky.* Tetszés által tett, könyi v. írott v. szerzett törvény. *Mest.* Hozott végzett. *Ujfal.* Tett törvény. *Dien.* Rendelkező törv. *Debr.*

LEX praecipiens : parancsoló v. tételparancsoló törv. *Szlem.*

LEX praemians : jutalmazó törv. *Szlem.*

LEX privata (J. Hung.): magányos rendelés. *Szlem.* Egyedtörvény. *Kölcs.*

LEX prohibens : tiltó —. *Lex.* *Cur.* *Puky.* *P-gyűjt.* *Pauly.* *Szlem.* *H.M.* Tételtiltó törv. *Szlem.*

LEX publica (J. Hung.): köz v. törvényszerző hatalom, rendelés. *Szlem.*

LEX pure poenalis : csupán büntető törvény. *P-gyűjt.*

LEX scripta : írott —. *Cur.* *Puky.* *Lex.* *Georch.* *Szlem.* Élő —. *Szirm.* Írt törvény. *Bar.* *vm.*

LEX non scripta : nem írott —. *Mest.* *Georch.* Szokásbeli törv. *Szlem.*

LEX simplex : egytárgyú törvény. *Szlem.*

LEX specialis : különtörvény. *Georch.* *Szlem.*

LEX statutoria : egyes közönség' külörendelése, egyes közönségi rendelés. *Szlem.*

LEX subsidiaria : segédrendelés. *Szlem.*

LEX suprema : főtörvény. *Mest.*

LEX temporanea : ideig való —. Czöv. Ideigörög tartó v. mulandó törvény. *Szlem.*

LEX universalis : általános v. általános kötelező törvény. *Szlem.*

LIBELLA : vízmérték. *Pauly.* *Puky.* Vizszámmérő. *Kun.* Egyenlő. *Puky.* *Kun.*

LIBELLATICA procedura : írásbeli ügyelmezítés. *Perg.*

LIBELLATIO : méregyenlet. *H.M.*

LIBELLATORIUS processus: levelező per. *Cur.* Írásba foglalt per. *Puky. Már.* Írástváltó, nyilatkozványos per. *HM.*

LIBELLUS: könyvecske, íráslevél. *Puky. P-gyűjt.*

LIBELLUS actionalis: keresetlevél. *Cur. Kölc.* *Fog. HM.* Vádlevél. *Pauly. Puky. P-gyűjt.* Kereseti levél. *Szlem.* Keresőlevél. *Stett. P.* Keresvény (in criminalibus), vádlevél, vádolvány. *Fog.* Kereset-írás. *Vajd. I.* Actio.

LIBELLUS contributivialis: hadi adókönyv. *Bar. vm.*

LIBELLUS famosus: gyalzó írás. *Cur. Puky. P-gyűjt.* Becstelenítő v. becsületsértegető írás. *Szlem.* Mocskos, mocskolódo írás. *P.* Gyalzó írat, gúnyírat. *HM. I.* Pasquillus.

LIBELLUS promotionalis: postaszállítási könyv, v. jegyzék. *HM.*

LIBELLUS repudii: szabad, menedék-, nőmánsito levél. *Mest.*

LIBELLUS querulosus: panaszelevél. *Cur. HM.* Panaszolvány. *HM.*

LIBELLUS supplex: esedező levél. *Cur. Puky. P-gyűjt. Szlem. HM.* Könyörgő levél. *P-gyűjt. Szlem. Bar. vm.* Esedező levél. *Bar. vm.* Esedezővény. *HM.*

LIBER: 1) szabad. *Puky. Fog.* 2) ment; 3) könyv. *Lex.*

LIBER canonicus: szentlajstrombeli könyv. *Mest.*

LIBER chartae: kőczpapír. *HM.*

LIBER fundialis: birtok mutató könyv. *Cur.* Földkönyv. *Törv.* Telekkönyv. *HM. I.* Grundbuch.

LIBER fundialis principalis: földek' följajstroma 's jegyzőkönyve. *Szlem.*

LIBER fundialis supplementalis: földek' pótoló lajstroma. *Szlem.*

LIBER mercantilis: kereskedési —. *Cur. Kölc.* *HM.* Áros könyv. *Cur. Puky.* Kereskedésbeli vagy áros jegyzőkönyv. *Puky.*

LIBER mercantilis principalis: főkönyv. *Czöv.* Kereskedői főkönyv. *Szlem.*

LIBER mercantilis macularis, seu strazza: makulatorium v. straza. *Czöv.*

LIBER regius: királyi könyv. *Cur. Szirm. HM.*

LIBER taxarum: dijkönyv. *Császár. Vált. HM.*

LIBER „Vidit“: látkönyv. *HM.*

LIBERA disponendi facultas: szabadon rendelő teltség. *Szlem.*

LIBERA dispositio: szabad rendelés. *Cur. Puky. Szirm. Pauly.* Szabad rendelkezés. *HM.*

LIBERA migratio: szabad költözés. *Pauly. HM.*

LIBERA oblata: szabad adakozás. *Törv. czikk. HM.*

LIBERAE migrationis: szabad meneteli. *Cur.* Szabad menetelű. *Szirm.*

LIBERALES: udvari szolgák. *Horv. Istv.*

LIBERALIS: adakozó. *Puky. HM.* Szabadelmű. *Fog.* Szabadelvvü. *HM.*

LIBERALITAS: adakozóság, adakozás. *Puky.* Szabadelműség. *Fog.*

LIBERARE: szabadítani. *Lex.* Szabadítani. *HM.*

LIBERARI: szabadulni. *Helt. HM.* Szabadultatni. *Veres.*

LIBERI: gyermekek. *Cur. Georch. Czöv. Szlem.* Atyafiak. *Husz. Magzatok. Kölc.*

LIBERI illegitimi: törvénytelen —. *Czöv.* Törvénytelen ágyból született gyermek. *Szlem.*

LIBERI legitimi: törvényesült —. *Czöv.* Törvényesített gyermekek. *Szlem.*

LIBERI legitimati: törvényes —. *Czöv.* Törvényes ágyból származott gy. *Szlem.*

LIBERI naturales et legitimi: természetes és törvényes —. *Cur.* Természeti és törvényes gyermekek. *Szirm.*

LIBERI pro ingenuo: szabadok. *P-gyűjt.* Szabad emberek. *Szlem.*

LIBERTAS: szabadság. *Cur. Fog. Széch. gr. Szirm. Párizp. Moln. Már. Mokr. HM.*

LIBERTAS a coactione: erőszaktól ment szabadság. *Mest.*

LIBERTAS a necessitate: szük-
ségtől ment szabadság. *Mest.*

LIBERTAS a subjectione: az
alattvalóságtól való sz. *Mest.*

LIBERTAS civilis: polgári sza-
badság. *Szlem.*

LIBERTAS commercii: kereske-
dés' szabadsága. *Szlem.*

LIBERTAS conscientiae: lelki-
isméret' szabadsága. *Szlem. Ujfal.*

LIBERTAS contradictionis: el-
lenmondás' szabadsága. *Szlem.*

LIBERTAS determinationis: aka-
rat-elhatározás' szabadsága. *Szlem.*

LIBERTAS ephemeridum: új-
ságírási szabadság. *Puky. Pauly.*
Hirlapi szabadság. *Perg.*

LIBERTAS executionis: véghez-
vitel' v. végrehajtás' szabadsága.
Szlem.

LIBERTAS iuridica: jusszabad-
ság. *Mest.* Törvény-engedte sza-
badság. *Szlem.*

LIBERTAS moralis: erkölcsi sza-
badság. *Szlem.*

LIBERTAS naturalis: természet
szabadság. *Szlem.*

LIBERTAS preli: nyomtatási sza-
badság. *Pauly. Puky.* Sajtó' sza-
badsága. *Szlem.* Sajtószabadság.
Perg. Széch. gr. HM.

LIBERTAS voti: szőlés-szabad-
ság, szabad szavazás. *HM.*

LIBERTAS religionis: vallástól
való szabadság. *Ujfal.* Vallás' sza-
badsága. *Szlem.* Vallásszabadság.
Perg.

LIBERTAS socialis: társasági sza-
badság. *Szlem.*

LIBERTINA communitas: sza-
bados község. *Georch. Szlem. HM.*
Szabados közönség. *Szlem. Czöv.*

LIBERTINI dominorum: földes-
urak' nemesei. *Czöv.* Nagyurak'
szabadosai. *Szlem.*

LIBERTINI singulares: különös
— *Czöv.* Egyes szabadosok. *Szlem.*

LIBERTINISMUS: kötelességtel-
enség. *Lex.*

LIBERTINUS: szabados. *Cur.*
Puky. Thaisz. Pauly. Szirm. Márt.
Mokr. Kun. V-gyűjt. P-gyűjt.

Georch. Czöv. Szlem. Fog. Szaba-
dalmás. *Kun.* Felszabadult. *Mokr.*
Szabadgondolkozásu, felszabadítta-
tott. *Bar. vm.*

LIBERTUS (J. Rom.): szabadon
bocsátott v. felszabadult szolga.
Szlem.

LIBERUM arbitrium: szabad aka-
rat. *Pázmán.*

LICENTIA: féketlenség. *Cur. Puky.*
Pauly. V-gyűjt. Fog. Zabolátlan-
ság. *Cur. Puky. P-gyűjt.* Korlát-
lanság. *Fog.* Engedelem. *P-gyűjt.*
Mest. HM. Zabolátlan szabadság.
Szirm. P-gyűjt. Féktelen szabad-
ság. *Szirm.* Szabadság. *Lex.* Sza-
badosság. *Perg.* Féktelenség. *Debr.*
HM.

LIGENTIA ignobilium: nemtele-
nek' vásottságok. *Czöv.* — szabados-
ságuk. *Sztrak.*

LICENTIATUS: szabadságos, sza-
badsággal bíró. *Puky. Pauly. HM.*
Szabados. *Bar. várm.*

LICENTIATUS juris: törvénynek
szabados tanítója. *P-gyűjt.*

LICENTIATUS miles: szabadsá-
gos katona. *P-gyűjt.*

LICENTIOSUS: zabolátlan, paj-
kos, szilaj. *Lex.*

LICITANS: árverő, kótyavetyélő.
Puky.

LICITARE: dobra ütni, dobra
vetni. *Cur. Puky.* Kótyavetyélni.
Cur. Puky. Fog. Pauly. Árve-
réssel adni v. venni. *Puky.* Árát
verni. *Fog.* Kótyavetye által eladni
v. venni. *Pauly.* Kótyálni. *Fog.*

LICITATIO: kótyavetye. *Cur.*
HM. V-gyűjt. Pauly. P-gyűjt.
Szlem. Szirm. Márt. Fog. Árverés.
Cur. Puky. Kölc. Fog. HM. Kó-
tya. *Fog.* Közönséges kótyavetye.
Czöv. Kótyavetyéllés, dobraütés.
Puky. Fellyebbités. *Bar. vm.* Ár-
lejtés. *Fog.*

LICITATIO minuendo: árlejtés.
HM.

LICITATIONALE pretium: kótya-
vetyebeli ár. *Cur. Puky.* Felverés-
beli ár, árverésbéli becs. *Puky.*

LICITATIONALIS: árverési. *Fog.*

LICITATIONIS proclamator: kajdász, v. kikiáltó. *Puky. HM.*

LIEFERANT: áruszerző, beszerző, szállító. *Fog.*

LIEFERUNG: áruszerzés, beszerzés, szállítás. *Fog.*

LIEFERUNGSGESCHASFTE: 1) áruszerzési szerződések; contractus commissionales; 2) áruszerzési ügyek; negotia commissionaria. *Vált. Császár. Fog. Üzletek. Fog.*

LIGETAGE: vesztegnapok. *Fog.*

LIGA: szövetség, kötés. *Cur. HM. Puky. Pauly.* 1) szövetség; 2) pénzmérték; 3) pénzláb. *Szlem. Szövetkezet. Bar. várm. Szövetkezés; pénzvegyitek. HM.*

LIGAE bonae moneta: igaz értékű pénz. *Cur. HM.*

LIGAMEN: kötés, kapocs. *Puky.*

LIGAMEN matrimonii: álló házasság. *P-gyűjt. Fenálló házasság. Georch. Házasság' kötele. Czöv. Szlem. Házassági kötel. Szlem.*

LIGNA acdilia: épületfa. *Bar. várm.*

LIGNARE: faizni. *Jászay.*

LIGNATIO: fázás. *Cur. Fajzás. Pauly. Faizás. Törv. HM. Fog.*

LIGNATIO colomicalis: faizás. *P-gyűjt. Georch. Favágás. Czöv. Jobbágyoknak járó faszedés. v. vágás. Szlem.*

LIGNATIO focalis: tüzi; — acdilis: épületi faizás. *Fog.*

LIMES: határ. *Cur. Moln. Márt. HM. Mokry. Határkö. Szirm. Márt. Moln. Párizp. Mokr. Jelhányás. Szirm. Mesgye, határjel. Márt. Moln. Párizp. Barázda. Márt. Moln.*

LIMITARE: árát szabni v. meghatározni. *Puky. Árt szabni v. határozni. Pauly. HM. Fog. Korlátolni, halasztani. Fog.*

LIMITATIO: 1) meghatározás. *Cur. Czöv. Határozás. Bar. vm.* 2) árszabás. *Cur. Kölcs. Puky. Pauly. V-gyűjt. P-gyűjt. Szirm. Márt. Fog. HM. Becsszabás. Fog. Becsrovás. P-gyűjt. Márt. Puky.*

TÖRV. TUD. MŰSZÓTÁR.

Pauly. Becshatározás. Szlem. Korlátozás. Lex.

LIMITATIVUM judicium: korlátozó —. *Lex. Becshatározó ítélet. Fejér.*

LIMITATUS: 1) meghatározott. *Cur. Határozott, korlátozott. Lex. HM.* 2) ára-szabott. *Cur. Szabott. HM. Korlátozott, korlátolt. Fog.*

LINEA: 1) ág. *Cur. Puky. Nán. Fog. HM.* 2) hossz, vonal. *Fog. Vonás, sor. Puky. HM.*

LINEA ascendens: felmenő, nemző —. *Cur. Puky. Felmenő ág. Fog. Törzsök felé menő —. Péchy. Nemző sarjzat. Bar. vm.*

LINEA aequalis: egyenlő ág. *Fog.*

LINEA collateralis: oldalág, mellékes ág. *Cur. Puky. Oldalág. Fog. Péchy. Rokonság' ága. Péchy. Oldalág ág. Georch. Mellékág. Fog. Mellestevgaló ág. Nán.*

LINEA collateralis aequalis: egyenlő oldalág. *Cur.*

LINEA descendens: lemenő v. nemzett ág. *Cur. Puky. Lemető —. Fog. Lefelé menő ág. Péchy. Nemzett' sarjzatja. Bar. vm.*

LINEA descendentalis: születésbeli lemenő ág. *Nán.*

LINEA generationis: nemzetség' ágazatja. *Bália.*

LINEA inaequalis: egyenetlen oldalág. *Cur. Egyenetlen ág. Puky. Fog.*

LINEA praecusoria: egészségintézeti vonal. *HM.*

LINEA recta: egyenes —. *Cur. Puky. Igeyes ág. Fog.*

LINEAE sanitariae supremus commendans: egészségvonalí főparancsnok. *Törv. czikk.*

LINEALE: vonalozó. *HM.*

LINEAMENTUM: vonás, arcvonás. *Debr.*

LINEATOR: sorozó. *Debr. Vonalozó. Sztrók.*

LIQUIDANS: kivilágító. *Stett.*

LIQUIDARE: nyilvánítani. *Puky. Márt. Pauly. Előszámlálni. Puky. Pauly. Márt. Kun. Kivilágítani.*

Stett. Számolni, fel-, kiszámolni, kivilágosítani. *Fog.* Előszámolni. *P-gyűjt. Fog.* Előszámítani. *Debr.* A' jószágon lekvő summákat megbizonyítani. *Szirm.*

LIQUIDATIO : felszámítás. *Cur. HM.* Előszámlálás. *Puky. Pauly. Márt. P-gyűjt. Georch. Szlem.* Előszámlálát. *Kun.* Előszámítás, kimutatás. *Debr.* Felszámlálás. *Márt. Puky. V-gyűjt. Pauly.* Nyilvánosítás. *Puky. V-gyűjt.* Számbavétel. *Puky. Pauly. Georch.* Bebizonyítás, nyilvánossá tétel. *Szlem.* Felfejtés, kinyomozás. *Bar. vm.* Előszámolás. *Czöv. Fog.* Kárlátás. *Kézir.* Számfejtés, számvizsgálás. *HM.* Számolás. *Fog.*

LIQUIDATOR : felfejtő, kinyomozó. *Mest.* Számfejtő tiszt. *HM.*

LIQUIDATORIUS : kivilágító. *Stett.*

LIQUIDATURA regni : megfejtő tiszttség v. hivatal. *Bar. vm.* Számfejtő hivatal, számvizsgálát. *HM.*

LIQUIDUM debitum : szembeüendő, nyilvános adósság. *Cur. Kölcs.* Világos adósság. *Puky. Pauly. Fog. HM.*

LIQUIDUM in iure : írásban elismert, szembevaló adósság. *Puky. P-gyűjt.*

LIQUIDUS : világos. *Cur.* Írásban elismert, szembevaló. *Márt.* Tiszta, világos. *Debr. Fog.* Kiszámolt, előszámolt. *Fog.*

LIS per. *Cur. Puky. Szirm. Moln. Párizp. Márt. V-gyűjt. P-gyűjt. Kun. Kölcs. Szlem. HM. Pör. Fog.* Törvénykezés. *Puky. P-gyűjt. Debr. Márt.* Pörlekedés. *Szlem. Kun. Kölcs. Mokr. Márt.* Osztály. *Kun. Kölcs. Ügy. Szirm. Márt.* Perelés. *Moln. Párizp. Czöv.* Vetekedés. *Czöv.*

LIS brevis : rövid folyásu —. *Puky. Pauly.* Rövid folyamatu per. *Puky.* Rövid folyamtu pör. *Fog.* Rövid törvénykezés. *P-gyűjt. Debr.*

LIS decisa : elvégzett v. elítelt per. *Szlem.*

LIS incaminata : pertámasztás v.

kezdet. *P-gyűjt.* Támasztott v. elkezdett per. *Szlem.*

LIS longa : hosszas per v. négy szakaszú per. *Puky.* Hosszu folyamtu pör. *Fog.* Húzasos törvénykezés. *P-gyűjt. Debr.*

LIS pendens : függő per. *Georch. Czöv. Szlem.*

LISTA : lajstrom. *Puky. Pauly.* Sorozat, v. foglalattár. *Perg.* Sorzat. *HM.*

LISTA civilis : költségrendtár. *Perg.*

LITE convenire : pörrel megtámaszadni. *Bar. vm.* Perbe venni, fogni, v. vonni. *Perg.*

LITE conventa persona : perbe rántott személy. *Vajda.*

LITE pendente : per közben v. folyása alatt. *Szlem.* A' per' folyta alatt, v. folytában. (Lite pendente nihil innovandum : a' per' folyta alatt vagy per' folytában változtatásnak vagy újításnak helye nem lehet.) *P-gyűjt. HM.*

LITEM contestari : per' derekához szólani. *Vajd.* Perfolyásba bocsátkozni, pert elfogadni. *Szirm.* Per' érdeméhez szólani, a' pert bizonyítani. *HM.*

LITERAE et comp. l. Litterae.

LITI cedere : a' pert belehagyni. *Szirm.* Perrel felhagyni. *Sztrok.*

LITIGANS pars : pörös fél. *Veres.* Perlekedő, peres fél. *P-gyűjt.*

LI IGANTES : perlekedők. *V-gyűjt. Szlem.* Peres felek. *P-gyűjt. Georch.* Pörösfelek. *Mest. Czöv.* Perlekedő felek. *Szlem.* Ügybajosok. *Kölcs.*

LITIGARE : törvényt állani. *Veres.* Törvénykezni. *Kun.* Perlekedni. *Debr. HM.*

LITIGATIO : pörlekedés. *Cur. Puky. Pauly. Szirm. Márt.* Törvénykezés. *Cur.* Perlekedés. *P-gyűjt.*

LITIGATOR : perlekedő. *Cur.*

LITIGIOSUS : 1) peres; 2) versengő, perlekedő. *Cur. Peralatti. Debr. Kun.*

LITIGIUM: pörckedés. *Bar. vm.* Pörfolytatás. *Vajd.*

LITIS cardo: pör' sarkalatja. *Puky. Pauly.*

LITIS condescensio: pör' leszállítása. *P-gyűjt. Czöv.* Performájának leszállítása. *Georch.* Pör' leszállása. *Czöv.* Pör' alászállása v. szállítása. *Szlem.*

LITIS consortium: pertársaság. *Cur.*

LITIS contestatio: per' elfogadása. *V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Pauly. Puky. Czöv.* Per' divatja. *Georch. Puky.* Per-elfogadás. *Czöv. Szlem.* Per' érdeméhez fogás. *Sztrók.* Perhez való szólás. *Vajd.* Megfelelés. *Kézir.* Perelismerés. *Perg.*

LITIS contestatio allirmativa: kereset-vitató pör'elfogadás. *Puky. Pauly.*

LITIS contestatio generalis: közönséges pör' elfogadása. *Czöv.* Keresetet általánosan elismerő per-elfogadás. *Szlem.*

LITIS contestatio negativa: tagadó pör'elfogadás. *Puky. Pauly.*

LITIS contestatio partialis: részszelkedő pör' elfogadása. *Czöv.* Keresetet részint elismerő per-elfogadás. *Szlem.*

LITIS contestatio qualificativa: módosító —. *Puky. Pauly.* Kifogó pör'elfogadás. *Pauly.*

LITIS curator: pergondviselő. *Cur.* Ügykormányozó v. gondviselő. *Puky. Pauly.* Perügyelő. *Törv.* Pergondnok. *HM.*

LITIS dilatio: pör'halasztás. *Puky.* Pörnek halasztása. *Pauly.*

LITIS incaminatio: pertámasztás v. kezdés. *P-gyűjt.*

LITIS motio: perintézet. *Egyh. ért.* Pörindítás. *Czöv.* Permozdítás. *Kászon.* Perindítás. *Debr.*

LITIS pendentia: perfolyás v. állás. *V-gyűjt.* Per' folyta v. fennállása. *P-gyűjt.* Per' függősége. *Czöv.* Pertüggés. *Szlem.* Törvényköz, perfolyta. *Szirm.* Pör' függése. *Bar. vm.* Perköz. *Kézir. Szlem.*

LITIS prorogatio: pör'állitás. *Puky.* Pör' megállítása. *Pauly.*

LITIS quota: perkeresetbeli rész. *Cur. HM.* Perhányad. *Csapó.*

LITIS substratum: peralatti tárgy. *Köles.* Per' aljazata. *Csapó.* Per' tárgya. *HM.*

LITIS sumtus: perre tett költségek. I. *Expensae litis.*

LITRUM: váltás. *Puky.*

LITTERAE: levelek. *Cur. Puky.* *Pauly.* Levél. *Debr.*

LITTERAE ablictionales: szabadságos levél. *Cur. P-gyűjt.* Szabadságra eresztő levél. *Puky. Pauly. P-gyűjt. Szirm.* Felszabadító levél. *P-gyűjt.* Végszabadság-levél. *HM.*

LITTERAE absolutionales: felmentő —. *Cur. HM.* Feloldólevél. *Bar. vm.* Oldovány v. oldozat-levél. *Kun.*

LITTERAE acquisitionales: szerzőlevél. *Cur. HM.* Szerzeményi —. *Cur. Puky.* Keresménylevél. *Tud. gyűjt.*

LITTERAE adjudicatoriae: odaítélő —. *Pauly. Puky. P-gyűjt.* Megítélő levél. *Bar. vm.* Ítéletlevél. *HM.*

LITTERAE admonitoriae: megintólevél. *Péchy. Puky.* Intólevél. *Bar. vm. HM.* Intó, v. kínáló levelek. *Sztrók.*

LITTERAE arendatitiae: hasznobérlő levél. *Cur. Puky. Pauly. P-gyűjt. HM.*

LITTERAE armales: nemeslevél. *Cur. Bar. vm. HM.* Czimeres levél. *Bar. vm. HM.* I. *Armales.*

LITTERAE assecuratoriae, vel assecurationales: bátorosító, bizodalmasító levél. *Cur. HM.* Bátorságosító levél. *Puky. P-gyűjt. Bár. vm. HM.*

LITTERAE attestatoriae: bizonyító levél. *Cur.*

LITTERAE autionales: ráadó, felfizető levél. *Cur.* Felfizetési levél. *HM.*

LITTERAE birsagiales: birság-levél. *Helt.*

LITTERAE cambiales: cserelevél. *Cur. Puky. Pauly. P-gyűjt. HM.*

LITTERAE campsoriales: váltólevél. *Cur. Bar. vm. HM.*

LITTERAE cautionales: jótálló levél. *Cur. HM.*

LITTERAE certificadoriae: 1) tudósító; 2) idéző —. *Cur. HM.* Tudósító, bizonyossá tevő levél. *Bar. várm.*

LITTERAE cessionales: 1) átengedő —. *Cur. Általengedő I. Puky. P-gyűjt.* 2) engedvény. *Kun.* Engedményi levél. *Cur. Engedménylevél. HM.*

LITTERAE circulares: kerülőlevél. *Cur. Bar. vm. Köröncze, hirdetőlevél. Bar. vm. Körlevél. Kun. HM.*

LITTERAE citatoriae, v. *evocatoriae*: idézőlevél. *Cur. Puky. Köles. Kun.*

LITTERAE clausae: zártlevél. *Perg.*

LITTERAE commendatitiae: ajálvány. *Stett.*

LITTERAE compassuales: áttevő —. *Cur. Általtevő levél. Puky. Kisérvény. Stett. Általkisérőlevél. Pauly. Átküldő, megkereső-levél. HM.*

LITTERAE comitivae: kísérelőlevél. *HM.*

LITTERAE compulsoriae: vallató levelek, v. parancsolatok. *Helt.*

LITTERAE confirmatoriae: megerősítő levél. *Perg.*

LITTERAE contradictoriae, *protestatoriae*: ellenmondó, ellenszólo —. *Cur. Eltöltőlevél. Péchy. HM.*

LITTERAE credentiales: megbízó, meghívólevél. *Cur. Hitelezőlevél. Péchy. Bar. vm. HM.*

LITTERAE currentales: futó levél. *Cur. Bar. vm. Kerülő levél. Péchy. HM.*

LITTERAE dimissoriales, v. *dimissionales*: elbocsátó levél. *Cur. Puky. Pauly. P-gyűjt. HM.*

LITTERAE dispensatoriae: feloldó —. *Cur. HM.* Felszabadító levél. *Cur. Bar. vm.*

LITTERAE divisionales: osztálylevél. *Cur. Puky. P-gyűjt. HM.* Osztáslevél. *Helt. Veres.*

LITTERAE donationales: adományi —. *Cur. Puky. P-gyűjt.* Adománylevél. *Kun. HM.*

LITTERAE emptionales — *venditionales*: alkulevél. *Cur. P-gyűjt.* Alkukötés. *HM.*

LITTERAE estafetales: gyors, siető levél, futóka, hamardi. *Bar. várm.*

LITTERAE evictionales: szavatoslevél. *Cur. Puky. P-gyűjt.*

LITTERAE evocatoriae: fel- v. meghívó levél. *Bar. vm.* Hivatallevelek. *Sztrók.*

LITTERAE executionales: végrehajtási —. *Cur. HM.* Végrehajtásról szóló —. *Puky. Pauly. P-gyűjt.* Végrehajtó, végzető, végvető levél. *Bar. vm.* Foglалás-, foglalásról v. végrehajtásról szóló levél. *P-gyűjt.*

LITTERAE expeditoriae: kielgítőlevél. *Bar. vm. HM.*

LITTERAE expeditoriae quietationales: nyugtatólevél. *Cur. HM.*

LITTERAE falsae: hamis vagy állelevél. *Helt. Perg.*

LITTERAE fassionales: valló —. *Cur. Bevalló —. Cur. Puky. Bar. vm. P-gyűjt. HM.* Felvallólevél. *Bar. vm. Nán.*

LITTERAE fidejussionales: kezeslevél. *Cur. Bar. vm.* Jótállvány. *Stett.* Kezeselőlevél. *HM.*

LITTERAE fidejussionariae, l. *Litt. fidejussionales.*

LITTERAE fulminatae: álnokul törsölt kétséges levelek. *Helt.*

LITTERAE fundationales: alapítvány. *Kun.* Alapítványi-levél. *HM.*

LITTERAE funduales: birtoklevél. *Cur. Bar. vm.* Birtokmutató l. *Cur.* Alpálilevél. *Bar. vm.* Teleklevél. *HM.*

LITTERAE grationales: kegyelemlevél. *Cur. Puky. P-gyűjt. HM.* Kegylevél. *Puky.*

LITTERAE indultuales: engedelemlevél. *Puky*. Engedvény. *HM*.

LITTERAE inhibitoriae: tiltó —. *Cur. P-gyűjt. Puky*. Ellenző I. *Péchy*. Tilalomlevél. *Veres*. Eltiltó-levél. *HM*.

LITTERAE inquisitoriae: vallatólevél. *Kászon*.

LITTERAE invitatoriae: meghívó —. *Cur. Puky. HM*. Hivogatólevél. *Puky. P-gyűjt.*

LITTERAE introductoriae: bevitőlevél. *Verb. ford. 1779*. Bevezető —. *Perg. HM*. Belévitellevelek. *Sztrók*. Beigató-levél. *HM*.

LITTERAE judiciales: bírőlevél. *Helt*.

LITTERAE jurisdictionales: egyházi hatalomlevél. *P-gyűjt.*

LITTERAE metales: határlevél. *Cur. P-gyűjt. Szirm. Puky. Pauly. HM*. Határjáró levelek. *Helt*.

LITTERAE missiles: küldött, v. irt levél. *Debr. Küldelékes levél. Bar. vm. Levelezet. Debr.*

LITTERAE oblatoriae, Anerbie-
thungsbrief: kínálvány. *Stett.*

LITTERAE obligatoriae: kötező —. *Cur. Bar. vm. Adósságlevél. Puky. Adóslevél. Bar. vm. Kötle-
vél. Stett. Kötelezvény. Kun. HM.*

LITTERAE obligatoriales: kötle-
vél. *Stett. Adósságilevél. P-gyűjt.*

LITTERAE originales: eredeti —. *Cur. Bar. vm. HM. Eredetes levél. Bar. vm.*

LITTERAE passuales: útilevél. *Cur. P-gyűjt. Puky. Pauly. HM. Utazó levél. Pauly. P-gyűjt. Sza-
bad menetlő levél. Bar. vm.*

LITTERAE patentes: nyílt pa-
rancsolat. *Stett. Nyílt parancs. HM.*

LITTERAE pignoratitiae: zálog-
levél. *Cur. Puky. P-gyűjt. Bar. vm. HM.*

LITTERAE plenipotenciales: tel-
jes hatalmat adó, teljes hatalmú —. *Cur. HM. Hatalmazó levél. Bar. vm. Meghatalmazvány. HM.*

LITTERAE praesidiales: előlülői
—. *Cur. Puky. Pauly. P-gyűjt.*

Husz. Elnöki levél. Perg. HM. Elnökirat. HM.

LITTERAE privilegiales: kivált-
sági levél. *Cur. Kiváltságbeli levél. Bar. vm. Szabadságos levél. Perg. Kegylevél. Kun. Kiváltság-
levél. HM.*

LITTERAE procuratoriae: ügy-
védi, prokátor-vallás. *Cur. Ügyész-
valló levél. Bar. vm. Ügyvédvalló-
levél. HM.*

LITTERAE prorogatoriae: hala-
déklevél. *Verb. 1779. ford. Idő-
hatalasztólevél. Perg. HM.*

LITTERAE protestatoriae: ellen-
mondólevél. *Cur.*

LITTERAE reambulatoriae: ha-
tárjárólevél. *Cur. Pauly. P-gyűjt. HM.*

LITTERAE recaptivatoriae: visz-
zafoglaló levelek. *Helt.*

LITTERAE recognitionales: el-
ismerő —. *Cur. HM. Megismerő-
levél. Bar. vm. Ismervény. Stett. Elismervény. HM.*

LITTERAE regales: kir. meghi-
vó levél. *Cur. HM. Országgyűlés-
re idéző levél. P-gyűjt.*

LITTERAE relatoriae: válaszc-
vél. *Helt. Kász. Tudósítvány. HM.*

LITTERAE remissoriae: vissza-
küldött levél. *Huszár. Válasz. Csapó.*

LITTERAE repetitoriae: jobbágy-
kérő levél. *Helt.*

LITTERAE requisitoriae, v. re-
quisitoriales: megkérőlevél. *Cur. Puky. P-gyűjt. Bar. vm. HM.*

LITTERAE reversales: vissza-
térítő —. *Cur. Viszonlevél, viszo-
nozat. Bar. vm. Térítvény. Stett. Térítvény. HM.*

LITTERAE revisionales: korbi-
zonyító —. *Cur. Puky. Korlevél P-gyűjt. Puky. Péchy. Pauly. HM. Kort bizonyító v. időkori —. Bar. vm. Időt látott levél. Verb. 1779. ford. Űdő-látott levél. Helt. Veres.*

LITTERAE revocatoriae: meg-
másolólevél. *Péchy. P.*

LITTERAE salvi conductus: ol-

talomlevél. *Cur. Puky. P-gyűjt. Fog. Kun.* Védlevél. *Kun.* Bátorságlevél. *Kövy. Fog.* Útibátorság-v. menedéklevél. *Kölcs. Ótalom-, véd-, menevédlevél HM.*

LITTERAE sententiales : ítéletlevél. *Cur. Pauly. Debr. P-gyűjt. HM.* Ítélet-tevő levél. *Bar. vm.*

LITTERAE sententiales executionales : ítélet-végrehajtási levél. *Cur. HM.* Ítélet' teljesítését tárgyazó levél. *Bar. vm.*

LITTERAE sententiales transmissionales : végzést átküldő levél. *Bar. vm.* Ítéletátküldő-levél. *HM.*

LITTERAE statutoriae : jószágbaiktató, —. *Cur.* Iktató levél. *Helt. Szirm. Verb. 1779. ford. P-gyűjt. Puky.* Beigatólevél. *Perg.* Igtatólevél, igtatvány. *HM.*

LITTERAE testimoniales : bizonyosságlevél. *Cur. Debr. HM.* Bizonyítvány *Stett. HM.* Bizonyító v. tanúlevél. *Pauly. P-gyűjt.*

LITTERAE testificatoriae : bizonyosságlevél. *Vajd.*

LITTERAE transactionales : egyességi —. *Cur. Puky. HM.* Békéketési —. *P-gyűjt.* Szerződési levél. *Puky.*

LITTERAE transmissionales : feljebbküldő —. *Cur.* Felsőbb székre bocsátó —. *Szirm.* Általküldő levél. *Debr.* Táblára bocsátó —. *Helt.* Táblára bocsátott levél. *Kézir.*

LITTERALE documentum : tanúságlevél. *Puky.*

LITTERALIA instrumenta : oklevél. *Cur. Puky. P-gyűjt. P-gyűjt. Márt. Stett. Bar. vm.* Levéltanúság, v. szer. *Bar. vm.* Oklevelek. *HM.*

LITTERARIAM rem administrantia individua : tanügyi személyzet. *HM.*

LITTERARUM apographum : levél' mása. *P-gyűjt.*

LITTERARUM communicatio : oklevelek' közlése. *Cur. Puky. P-gyűjt. HM.*

LITTERARUM conservatio : levelek' gondviselése. *Fog.*

LITTERARUM conservator : le-

velek' gondviselője. *Cur.* Oklevelek' gondviselője. *HM.*

LITTERARUM detentio : levelek' letartóztatása. *Cur. Pauly. Puky. P-gyűjt.* Oklevelek' letartóztatása. *HM.*

LITTERARUM duratio : levelek' ideje. *Cur.*

LITTERARUM exspiratio : levelek' ereje vesztése. *Cur.* Oklevelek' ereje vesztése. *HM.*

LITTERARUM falsificatio : oklevelek' meghamisítása. *Pauly.*

LITTERARUM interceptio : levelek' elfogása v. kézrekerítése. *Puky. Pauly. P-gyűjt.* Oklevelek' elfogatása. *HM.*

LITTERARUM repetitio : levélkötés. *Cur. Puky. Pauly. P-gyűjt.* Levélismétlés. *Pauly.* Levelek' visszakívánása. *Fog.* Oklevelek' visszakövetelése. *HM.*

LITTERARUM suppressio : levelek' elsikkasztása. *Cur. Pauly. Puky. P-gyűjt.* Oklevelek' elsikkasztása. *HM.*

LITTERARUM transumptio : levelek' hiteles másai, másolatai. *Puky. Pauly.* Oklevélmásolás. *Pauly.* Leveleknek hiteles mások' vétele. *P-gyűjt.* Oklevelek' átíratása. *HM.*

LITTERARUM violatio : levél' feltörése. *P-gyűjt. HM.*

LITTERATUS homo : deákos ember (1620-ki kézirat után). *Jászay.* Tudományos ember. *HM.*

LITTORALE : tengerpart, környék. *Márt. Puky. Pauly. HM.* Partvidék. *Kun.* Tengerkörnyék. *Pauly.* Tenger mellék. *HM.*

LITTORALE hungaricum : magyar tengerpart, tenger mellék. *Fog.* Magyar révpart. *Törv. czikk.* Magyar partvidék. *Kun.*

LITTUS : mart — ; ripa : part. *Sztrók.*

LITURA : kitörlés. *Cur. Szirm. Moln. Puky. Bar. vm. HM.* Átvonás. *Cur.* Bemázolás. *Bar. vm.*

LIVRE, l. L.

LOCA inclavata : beszegeltt helyek. *Törv. HM.*

LOCALIS: helybeli. *Cur. Puky. Fog. Debr. P-gyüjt.*

LOCALITAS: helyzetetés. *Cur. Puky. V-gyüjt. Szlem. Helyezet. Fog. Helytáj v. fekvés. Puky. Pauly. Márt. P-gyüjt. Jóság' fekvése. Georch. Hollét. Czöv.*

LOCANS: bérbeadó. *Cur. Puky. HM. Conducens*: kibérlő. *Cur.*

LOCATIO: bérbeadás. *Cur. Puky. V-gyüjt. P-gyüjt. Mest. Szl m. Pauly. Szirm. Márt. Moln. Párizp. Mokr. Fog. Bérlés. Stett.*

LOCATIO conductio: bérbeadás-vevés. *Cur. V-gyüjt. Szlem. Haszonbér. Georch. Árenda v. haszonbérlés. Czöv. Bérbeadás. P-gyüjt. Bérlés. Ujfal. Kibérlés Fog.*

LOCATIO fundi instructi: gazdaságos készületnek bérbeadása. *Czöv. Gazdasági szereknek, 's eszközöknek bérbeadása. Szlem.*

LOCATOR: kiadó. *Czöv. Bérbeadó. Szlem. Ujfal. P-gyüjt. Debr. Bérbekiadó. HM.*

LOCATUM conductum: béres haszon. *Acsády. Haszonbérlet. Perg. Sztrók.*

LOCO: helyett. *Fog.*

LOCOMOTIV: mozdony. *HM.*

LOCORUM classificatio: helyek' osztályzata. *Törv. czikk. HM.*

LOCUMTENENS: helytartó. *Cur. Puky. V-gyüjt. P-gyüjt. Lex. Czöv. Szlem. Kun. Pauly. Fog. Debr. HM. Helyettes. Fog. Katonai irszerben: hadnagy. Sztrók.*

LOCUMTENENS seu castellanus comitatus: vármegye' hadnagya, porkolábja. *Bar. vm.*

LOCUMTENENTIALIS: helytartói. *Puky. Fog. P-gyüjt.*

LOCUMTENENTIALE consilium: helytartótanács. *V-gyüjt. P-gyüjt. Czöv. Szlem. HM.*

LOCUS: hely. *Cur. Lex. Debr.*

LOCUS credibilis: biteles hely. *Puky. Perg. Pauly. Kövy. Kún. P-gyüjt. HM. Hiendő, v. bizonyoságos hely. Veres. Közhitelességű hely. Debr.*

LOCUS credibilis authenticus: biteles hely. *Cur.*

LOCUS controversus: peres, villogás alatti —. *Cur. Peres, villongásban forgó hely. Szirm. Peres hely. Debr.*

LOCUS delicti: bünhely. *Cur. Debr. Puky. P-gyüjt. Gonosztétel' helye. Szlem. A' véteknék helye. Szirm.*

LOCUS domicilii v. habitationis: lakhely. *Cur. Puky. P-gyüjt. Szlem. Lakóhely, lakás' helye. Szlem.*

LOCUS originis: eredet hely. *Cur. Debr. Eredeti hely. Puky. Pauly. P-gyüjt. Eredet' helye. Szlem. Születés' földje. Pauly. Eredetbeli hely. Bar. vm.*

LOCUS pacifice possessus: békével biratott hely. *Cur. Békeségesen biratott hely vagy föld. Szirm.*

LOCUS publicus: közhely. *Jászay.*

LOCUS supplicii: vesztőhely. *Cur. Puky. Pauly. Debr. Fog. P-gyüjt. HM. Büntetés' helye. Szlem.*

LODOMERIA: Lodomérország. *HM.*

LOGE, l. Börse.

LOGOMACHIA: szóversengés. *Debr. Szóvita. Csapó. HM.*

LOMBARD: kölcsönház, kölcsönbank. *Fog.*

LONGA manu: hosszú kézzel. *Czöv. Dienes.*

LONGA vectura: hosszú fuvarozás. *Pauly. HM.*

LONGINQUITAS: távolság. *Debr.*

LONGITUDO: hosszúság. *Debr.*

LOTTERIA: sorsjáték. *Cur. Puky. Stett. Fog. HM. Számjáték. Bar. várm. Szerencsejáték. Kun.*

LOTHO: lat. *HM.*

LOOS: sors, sorsjegy. *Fog.*

LOOSEN: bevenni (péuzt az árukért); árulni. *Fog.*

LOOSUNG: bolti bevétel; árulás. *Fog.*

LOYALIS: törvényszerű, valódi, becsületes, szerény, nyíltszívű. *Kun. HM.*

LUBENTIA: kény.

LUBITUS: kény. *Fog.*
LUBITUM (ad): kényszerint. *H.M.*
LUBRICAE res: sikamló javak. *Sztrok.* Simuló — *Czöv.* Aprólékos javak. *Kölcs.*

LUBRICUS: sikamló. *Debr.*

LUCKE: lyuk, ablak, hajóablak. *Fog.*

LÜCKE: hézag; hiatus. *Vált.*

LÜCKENHAFT: hézagos. *Vált.*

LUCRUM: nyereség. *Cur. Debr. Puky. Vajd.* Haszon. *Debr.*

LUCRUM capitalis: tőkepénz' nyeresége, közös nyereségnek tőkepénzre jutó része. *Szlem.*

LUCRUM cessans: megátoltatott nyereség. *Puky. P-gyűjt. Pauly.* Megakadályoztatott nyereség. *Georch.* Megszűnt — *Czöv.* Meggátolt nyereség, v. jelen állapot' tökéletesbedését gátló kár. *Szlem.* Megszűnt haszonvétel. *Puky. Pauly.* Megszűnt haszon. *H.M.*

LUCRUM cessans et damnum emergens: megszűnt haszon és eredhető kár. *Cur.* Meggátolt haszon és eredett kár. *Debr.*

LUCRUM commune societatis: társaságnak közös nyeresége. *Szlem.*

LUCRUM et damnum fratrum indivisorum: osztatlan atyafiak' hasznok és károk. *Cur.*

LUCRUM fabricantis v. manufacturantis: kéziművesnek nyeresége. *Szlem.*

LUCRUM fratrum indivisorum: osztatlan atyafiak' nyereségeik. *Czöv.* Osztatlan örökség' haszna. *Szlem.*

LUCRUM negotiatoris seu susceptoris: kereskedés- v. művezdőnek, kereskedő v. művivő's vezérlőnek nyeresége. *Szlem.*

LUCRUM purum: tiszta nyereség. *Szlem.*

LUCRUM turpe: alacson, rút, ocsmány, v. galád nyereség. *Puky. P-gyűjt.*

LUDOVICAEA academia militaris: Luiza katonai intézet. *H.M.*

LUDIFICARE: ingerkedni, nevetségessé tenni, megjátszoltatni. *Debr.*

LUERE: meglakolni. *Debr.*

LUERE poenas: bűnhődni, lakolni. *Fog. H.M.*

LUES: dög. *Debr. P-gyűjt. H.M.*

LUES pecorum: marhadög. *H.M.*

LUES venerea: bujadög. *P-gyűjt. Puky. Pauly.*

LUNAMBULO: holdkórságos, holdas. *Puky. Pauly.* Holdjáró, havas. *Csapó.*

LUNATICUS: havaseszü. *Puky.* Havas. *Helt. Puky. P-gyűjt. Szirm.* Holdas, holdkórságos. *Mürt.*

LUPANAR: bordélyház. *Lex. P-gyűjt. Bordély. Pázmán.*

LUSTRARE: megszemlélni. *Debr.*

LUSTRATIO fodinalis (J. Met.): bányaszemle. *Perg. H.M.*

LUSTRATIO gentium: fegyveres nép' megszemlélése. *Szlem.* Katonai szemle. *Perg.*

LUSTRUM: megszemlélés, vizsgálás, czirkálás. *Bar. vm. Szemle. Perg. Kun.*

LUSUS: játék. *Cur.* Hazard, szerencsejáték. *Debr.*

LUSUS alae fortunae: sorsos játék. *Cur.*

LUSUS commercialis: társaságos játék. *Debr.*

LUSUS illicitus: hazárd, szerencsejáték. *Cur.*

LUSUS vetiti: tilalmas játékok. *Czöv.* Tiltott v. tilos játékok. *Szlem.*

LUXURIOSUS: bujálkodó, fény-pazarló, fényűző, fényörjengő. *Kun. H.M. Piperkőcz, fényvadász. Csapó.*

LUXUS: fényezés. *Puky. Pauly. V-gyűjt. Fog. Debr. P-gyűjt.* Fényeskedés. *Puky. Pauly. Pompázás. Puky. Pauly. V-gyűjt. Kun. H.M.* Fényezés. *Fog.* Fénykedés. *Bar. várm. Pazar, fényvadászat. Mest. Pipere. Georch.* Fénypazar. *Sztrok. Kun.*

LYCEUM: köziskola. *P-gyűjt.* Magános alapítványi tanuló-intézet. *Debr.* Alapítványi köziskola. *H.M.*

LYCEUM episcopale: püspöki köziskola. *Pauly. Puky. P-gyűjt.*

LYTHANTRACUM fodina : kő-
szénbánya. *Törrv.* *Mest. Bar. várm.* Váltáság. *Mest.*
Sarczváltáság. Pázm.

LYTHRUM : sarcz. *HM. Cur.*

M.

M = 1) memorial : emlékkönyv; 2) ezer; 3) mark (pénznem); 4) mark (sulynem). *Fog.*

M. P. = manupropria (= s. k.)
Fog.

MAASZ : mérték; Gewichtmaasz : súlymérték; Längenmaasz : hossz-
mérték; Raummaasz : térmérték; Flächenmaasz : lapmérték; Inhalts
= Hohl = Körpermaasz : tömmér-
ték, ürmérték, testmérték. *Fog.*

MACELLATIO : husvágás. *Puky.*
Pauly. Husvágatás. *Puky.* Húsmé-
rés, husmértetés. *Fog.*

MACELLATIONIS jus : mészár-
széki, húsvágási jus v. szabadság.
Cur. Mészárszéki igaz v. húsvágás'
szabadsága. *Puky.* Mészárszék' ju-
sa v. szabadsága. *Pauly.*

MACELLI jus : mészárszék' igaza,
szabadsága. *Szirm.* Husvágás' v.
mészárszék' jusa v. szabadsága.
Márt. Mészárszéki jog. *Sztrók.*
1. Jus macelli.

MACELLUM : vágószék. *Car. Puky.*
V-gyüjt. Georch. HM. Mészár-
szék. *Cur. Czöv. Szlem. Fog. HM.*

MACERARE cannabes : kendert
áztatni. *Törrv.*

MACERATIO : áztatás, áztalék,
ázalék, ázadék. *Bar. várm. HM.*

MACHIAVELLISMUS : machiavelli
országelveihez ragaszkodás; ural-
kodói önhaszon-keresés. *Kun.*

MACHINA : műalkotmány. *Puky.*
1) erőmű, gép, gépely; 2) mű-
szer. *Fog. Kun. Mosztony. Bar.*
vm. Mozigony. Vörösm. HM. Erő-
mű, müköny. *Fog.*

MACHINARI : fortélyoskodni,
mesterkedni. *Puky.*

MACHINATIO : fortélyoskodás.
Cur. Puky. V-gyüjt. HM. Csa-
lád igyekezet. *Puky. P-gyüjt.*
Mesterkedés. *V-gyüjt.* Áltoreke-
dés. *P-gyüjt.* Álnok fondorlás.
Czöv. Incselkedés. Kun.

MACHINATIO in mortem uxoris :
hitves' halálára való törekedés. *P-*
gyüjt.

MACHINISTA : műszerész. *Kun.*

MÄCKLER : alkusz, hajhász. *Fog.*

MACULA : szenny, piszok. *Kun.*

MACULATURA : mázolóék. *Kun.*

MAGAZINAGE, l. Lagergeld.

MAGAZINATIO : élésháznak inté-
zete. *Szlem.*

MAGAZINUM : csür. *Puky. P-*
gyüjt. Pauly. Élésház. *Puky. Pauly.*
P-gyüjt. Tárbolt. *Puky. Pauly.*
Tárház. *Puky. Pauly. V-gyüjt.*
HM. Tár, magház, magszin. *Fog.*
Pajta. Bar. várm. Raktár, éléstár.
Debr. Páhó. Fog. Élelembáz, tár.
Kun.

MAGIA : ördöngösség. *Puky. V-*
gyüjt. Mest. Pauly. Bűbájosság.
Kun. Puky. P-gyüjt. Szlem. Pauly.
Boszorkányság, babonáság. *Pauly.*
P-gyüjt. Bű, bűvölés, bűbáj, va-
rázslás. *Lex. Varázslat. Kun.*

MAGICUS : bűvészi, bűvös, bű-
völetti. *Kun.* Boszorkányos, babo-
nás. *P-gyüjt.* Bűbájos. *Debr. Jós-*
ló. Kölc.

MAGISTER : tanító, mester. *Puky.*
Mester. *Fog. HM.*

MAGISTER agazonum regalium :

királyi lovászmester. *Fog.* Királyi főlovászmester. *Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Szlem. HM.* Főlovászmester. *Fog.*

MAGISTER cubiculariorum: főkamárás - mester. *Fog.* Főpalotamester. *V-gyűjt. P-gyűjt.* Kir. főkamárás - mester. *HM.*

MAGISTER curiae regiae: kir. főudvarnok. *Fog. P-gyűjt. Georch.* Királyi főudvarnok - mester. *V-gyűjt.* Kir. főudvar - mester. *Szlem. HM.*

MAGISTER dapiferorum: főasztalnok. *Fog.* Főasztalnok - mester. *HM.*

MAGISTER janitorum regalium: főajtónálló. *Fog.* Fő ajtóálló - mester. *HM.*

MAGISTER pincernarum regalium: főpohárnok. *Fog.*

MAGISTER tavernicorum regalium: tárnokmester. *Fog.* Fő tárnokmester. *HM.*

MAGISTRATUALIS: 1) tisztviselő. *Cur Puky. P-gyűjt. Pauly. Fog. Debr. HM.* Köztisztviselő. *Puky. Pauly. P-gyűjt. Georch. Szlem.* Tisztuók. *Fog.* 2) tiszt. *Cur. Debr. Fog.* Tisztviselői. *Cur.* Tanácsbéli, hivatalbéli. *Bar. vm.* Köztisztviselői, közhivatalbéli. *Szl.* Tiszthatalmi. *Debr.*

MAGISTRATUALIS persona: tiszt, hivatalbéli személy; tisztviselő. *Kun.*

MAGISTRATUS: tiszt. kar. *HM. Cur. Puky. Debr. Kun. Fog. Bar. vm.* Tiszttség. *Cur. Debr. Szirm.* Tisztihivatal. *Szirm.* Község' igazgatói. *Helt.* Köztiszttség. *Márt. P-gyűjt.* Tisztviselőiség. *Czöv. Márt. P-gyűjt. Kun.* Tisztbéli személyek. *Párizp.* Tanácsbéli személy. *Mokr.* Tiszt. *Fog.* Tisztviselők, tisztviselő rend. *Mest.* Tisztviselői kar. *Szlem.* Tanács. *Bar. vm. Debr.* Városi tanács. *HM.* Az kösségnek gondviselői, igazgatói és bírái. *RIV.*

MAGISTRATUS comitatensis: vármegyebeli tisztikar. *Puky.* Vármegyebeli tanácsa. *Bar. várm.* Megyei

tiszttség, tiszt. kar. *Debr.* Vármegyebeli köztiszttség. *P-gyűjt.*

MAGISTRATUS civicus: városi tiszt. kar. *Puky.* Városi tanács. *Debr. P-gyűjt.*

MAGISTRATUS oppidanus: mezővárosi tanács. *P-gyűjt. HM.*

MAGNAE crucis eques: nagykeresztos vitéz. *Pauly. HM.*

MAGNARIUS: nagykereskedő. *Szlem. Puky.*

MAGNAS: ország' nagyja. *Szirm. Márt. P-gyűjt.* Főrendű. *Szirm. Debr.* Mánás. *HM. Czöv.* Ország-nagy. *Kun. Fog. HM.* Főúr. *Bália.* Főnök. *Sztrók.*

MAGNATES: ország' nagyai. *Georch. Szlem. Puky. Pauly.* Főrendek. *Szlem. Puky. Pauly.* Nagy urak. *Horv.* Országnagy urak. *Törv.*

MAGNIFICUS: nagyságos. *Puky. V-gyűjt. Szlem. Fog. Kun. HM.*

MAGNUS dux: nagy herczeg. *Perg. HM.*

MAGNUS princeps: nagy fejedelem. *Perg. HM.*

MAGNUS seneschalens: hópomeszter. *Veres. Ulászló' 1. Decr.*

MAJESTAS: felség. *Puky. V-gyűjt. Mest. Czöv. Szlem. Bar. vm. HM.* Fölség. *Fog.* Méltóság. *Pázm.*

MAJESTAS personalis: személyi felség. *Szlem.*

MAJESTAS realis: hatalombeli v. való felség. *Szlem.*

MAJESTAS vestra: fölséged. *Fog.*

MAJESTATICUS: 1) fölségi; 2) fölséges. *Fog.* Fönséges. *Kun.*

MAJOR potentia: hatalmaskodás. *Cur.* Nagyobb hatalmaskodás. *HM. V-gyűjt. Czöv. Szlem.* Czégyeres hatalmaskodás. *Georch.* Czégyeres hatalmaskodás. *Szlem. Czöv.* Nagy hatalom. *Kász.*

MAJORATUS: 1) elsőszülöttség. *Kun. Fog. Puky. Márt. V-gyűjt. P-gyűjt. Debr. Georch. Czöv. Pauly.* Elősiség, elsősiségi birtok. *Fog. HM.* Születés - elsőbbségi intézet. *Szlem.* Elsőszülötti rend v.

következés. *Szirm.* Szülöttség - elsőbbségi bizomány. *Sztrók.*

MAJORATUS bona: elsőszülöttség' jószága. *Szirm. P-gyűjt.* Elsőszülöttségi jószág. *Czöv.* Születés-elsőbbségi jószág v. vagyon. *Szlem.* Elsőszülöttségi jog. *Debr.*

MAJORATUS institutio: elsőszülöttségi intézet. *Puky.* Születés-elsőbségi intézet. *Pauly.* Előfőiség' rendelése. *HM.*

MAJORENNIS: emberkoru. *Cur.* Nagykoru. *Stett. Fog. Kun. Puky. Pauly. P-gyűjt. HM.* Értidejü. *Kun.* Emberkoru személy. *Szlem.* Felserdült. *Puky. Pauly. Márt. Lex. P-gyűjt.* Legénykoru. *P-gyűjt.* Férfikoru. *Mest. Felserdült* gyermek. *Georch.* Egész- tehetü gyermek. *Ujfal.* Teljes korbelt. *Bar. vm.* Tökéletes koru. *Szirm.* Teljeskoru. *Fog. Debr.*

MAJORES: eleink. *Puky. Pauly. Debr. Szirm. Moln. Párizp. Mokr. Márt. HM.* Eldődeink. *Puky. Pauly. Debr.* Atyáink. *Szirm. Moln. Párizp. Öseink. Debr. Szirm. Mokr. Márt.*

MAJORESCO: elsőszülött. *Kun. Szirm. Debr.* Elsőszülöttségi birtokos, előfi. *Fog.*

MAJORIS potentiae casus antiqui, seu quinque casus: hatalmaskodási régi esetek-, vagy öt esetek. *Cur.*

MAJORIS potentiae novi casus: hatalmaskodási új esetek. *Cur.*

MAJORITAS v. pluralitas: többség. *Fog. Kun. HM.* Nagyobb rész. *Kun.*

MAJUS: pünkösdhó. *HM.* Ötöd-hó. *Fog.*

MALA fides: roszelelkűség. *Cur. HM.* I. Fides.

MALECONTENTUS: elégedetlen, eléguetlen; kedvetlen. *Kun.*

MALEFACTOR: gonosztévő. *Cur. HM. RW.*

MALEFICIA loci: hely' terheletjei. *Cur.* Helység' terhei vagy szenvedései. *Márt. P-gyűjt. Pauly.*

MALEFICIATUS: megbájt y. búvölt. *Szlem.*

MALEFICIO cedit: terhére esik v. válik. *Bar. vm.*

MALEFICIUM: 1) kártétel. *Cur. Puky. P-gyűjt. HM.* 2) terh, terhelet. *Cur.* 1) gonosztett, bűnőség; 2) kárszenvedés. *Fog. Ártalom. Puky. P-gyűjt. Debr. Pauly.* Bajlakodás. *Puky.* Bajolás. *P-gyűjt. Pauly.* Gonosztétel. *P-gyűjt.* Gonoszság. *Kun.* Gonosz cselekedet. *Mest. RW.* Roszcselekedet. *Pauly.* Teher, károdalom. *Bar. vm.* Ördögös ártalom. *Illyés.* Kár, kártetemény. *Debr.*

MALEFICUS: bajoló, búvöld, kötő, gonosztévő. *P-gyűjt.* Gonosz. *Kun.*

MALEVERSATIO: csempeskedés. *Cur.* Gonoszlelkűség, gonoszság. *Puky. Pauly. Márt.* Csempészkedés. *HM.*

MALEVOLENTIA: roszakarat. *Kun.*

MALEVOLUS: roszakaró. *Cur. Lex. Kun. HM.* Gonosz. *HM.*

MALITIA: gonoszság. *HM.* Roszaság. *Cur. Puky. Pauly.* Gonoszszívűség. *Lex.*

MALITIA praeconcepta: eltökéltett g.. *Cur. HM.*

MALITIA praesumpta: gonoszszándék. *Kász. HM.*

MALITIA superat aetatem: mohón korosodik. *Pauly. P-gyűjt.* A' gonoszság a' kort felülmulja. *Bar. várm.*

MALITIOSA desertio conjugis: házastárs' hitetlen elhagyása. *Cur.*

MALITIOSE: gonoszúl. *Cur. Puky.* Roszelelkűleg. *Csapó.*

MALITIOSUS: gonoszlelkü. *Cur. Puky. HM.* Gonosz. *Cur.* Gonoszszívü. *Lex.*

MALLEATURA: hámor. *Debr. HM.*

MANCA expeditio: csouka kiadás. *Debr. HM.*

MANCE: hijánosan. *Puky.* Hiányosan. *Pauly.*

MANCEPS: ki az urtól vagy az községtől valamit bizonyos áron

megveszen, hidat, révet, vámot. *RW.*

MANCER: szabgyermek. *Heltainál* annyi mint: fattyu. *Sztrók.*

MANCIPARE: rabbátenni. *Puky. V-gyüjt.* Tartóztatni. *V-gyüjt.* Letartóztatni. *Puky.*

MANCIPATIO: sajátosítás, tulajdonítás, lekötés. *Bar. vm. HM.* Örökség' elkötése. *Helt. RW.* Jóság' másnak engedése. *RW.*

MANCIPIATUS: rabszolgaság. *Dien.*

MANCIPIUM: rabszolga. *Cur. Puky. V-gyüjt. Szlem. Ujjfal. Pauly. Kun. Debr. Bar. vm. HM. Rab. Pauly. Bar. vm.*

MANCUM documentum: hijáuos, csonka oklevél. *Cur.*

MANCUM opus: hijános munka. *Puky.*

MANCUS: hijános, csonka. *Cur. Debr.*

MANDANS: 1) parancsoló. *Cur. P-gyüjt. HM.* 2) megbízó. *Cur. Bar. vm. Stett. Szlem. HM.* Hatalmazó. *Cur. Fog. Útaló. Fog. Bizalmazó. Bar. vm. Hatalomadó, meghagyó. Mest. Bizó. Ujjfal.*

MANDARE: 1) parancsolni; 2) megbizni. *Fog.*

MANDATA composita: egybefoglalt —. *Cur.*

MANDATA contraria: ellenkező par. *Cur.*

MANDATA illegitima: törvénytelen —. *Cur.*

MANDATA judiciaria: birói parancsolatok. *Cur.*

MANDATA legitima: törvényes parancsolatok. *Cur.*

MANDATA missilia: zárt —. *Cur.*

MANDATA simplicia: egyszerű parancsok. *Cur.*

MANDATARIUS: bizott. *Cur. Fog. Megbizott. Cur. Bar. vm. P-gyüjt. Czöv. Debr. Fog. Stett. Kun. HM.* Meghatalmazott. *Cur. Puky. Pauly. Szirm. Márt. V-gyüjt.* Megbizottas. *Kun.* Bizalmazott. *Bar. vm.* Hatalom- v. ügyviselő. *Mest.* Meghitt parancsolatos. *Czöv. Biztos.*

Szlem. Szilágy. Hatalmasított. *Lex.* Bizományos. *HM.* Hatalmazott. *Fog.*

MANDATARIATUS: meghatalmazottság. *V-gyüjt. Puky. Pauly. Czöv. Ügyészvállás. Georch.* Megbizottság, parancsolóság. *Czöv.* Hatalomadás. *Dien.* Ügyvédi megbizottság. *Debr.*

MANDATI clausula: parancsolat' kikötése. I. Clausula.

MANDATI compertum: parancsolat' feltétele. *Debr.*

MANDATI continentia: parancs' tartalma. *Kölcs.*

MANDATI expositio: parancsolat' kitétele. *HM. Debr.* Parancs' kitétele. *Sztrók.*

MANDATUM: parancsolat. *Cur. Debr. Puky. Pauly. Bar. várm. Fog. Szirm. Márt. Párizp. Moln. Huszt. HM.* Parancs. *Kun. Puky. Bar. vm. Fog. Megbizás. Pauly. Szil.* Hagyomány, bizomány, hatalomadás, hatalmasítás. *Lex.* Utalvány, hatalmazvány. *Fog.* Fejedelem' meghagyása, valakire való bizása, parancsolatja. *RW.*

MANDATUM acceleratorium: siettető parancsolat. *Cur. Pauly. Bar. várm. Puky. V-gyüjt. P-gyüjt. Georch. Czöv. Szlem.* Sürgető —. *Szirm.* Szorgalmaztató p. *Bar. vm.* Stettető parancs. *HM.*

MANDATUM acceptare: a' parancsolatot elfogadni. *Cur. HM.*

MANDATUM ad forum contradictorium legare: a' parancsolatot vitatásra bocsátani. *Cur. HM.* A' parancsolatot ellenkező felek' vetélkedése alá bocsátani. *Pauly.*

MANDATUM admonitorium: intő, kinaló —. *Cur.* Intő —. *Szirm.* Megintő, megkinaló parancs. *Puky. Czöv. P-gyüjt. Georch.*

MANDATUM adursorium: sürgető parancsolat. *Cur.*

MANDATUM brachiale: hatalomkart rendelő —. *Cur. Puky. Szlem. Debr. HM.* Erőhatalommal véghezvitető —. *Szirm.* Erőhatalmat ren-

delő parancs. *P-gyűjt. Czöv. Puky. Pauly.*

MANDATUM captivatorium: le-
tartóztató — *Cur. Puky. P-gyűjt.*
Georch. Pauly. Szirm. P-gyűjt.
Czöv. Fogságbaejtő parancsolat. P-
gyűjt. Czöv. Elfogattató — Puky.
Pauly. Befogató p. Bar. vm.

MANDATUM cassatorio-continua-
torium: semmisítve folytató —
Cur. Itélettörléssel folytatató —
Szirm. P-gyűjt. Puky. Pauly. El-
rontón folytató, rontó's folytató p.
Bar. vm. Semmitve folytató pa-
rancs. HM.

MANDATUM cassatorio-reexecu-
torium: semmisítve visszafoglalta-
tó — *Cur. Semmisítve visszafog-*
láló. Fog. Visszafoglaltató — Puky.
P-gyűjt. Pauly. Itélettörölő 's visz-
szafogláló — Georch. Éltörölő visz-
szafogláló — Czöv. Itélet semmi-
sítés mellett visszafoglaltató —
Szlem. Elrontón visszavégtető v.
végrehajtást visszátató p. Bar. vm.
Semmitve visszafoglaltató parancs.
HM.

MANDATUM cassatorio-reexecu-
torio-inviatorium: semmisítve visz-
szafoglaltató 's utasító — *Cur.*
Itélettörléssel visszafoglaltató és
utasító, v. ítéletsemmisítés mellett
visszafoglaltató — Puky. Pauly.
Visszavégtetőn utasító — Bar. vm.
Semmisítve és visszafoglalva uta-
sító p. Fog.

MANDATUM cassatorio-inhibito-
rium: ítélet-semmisítő 's eltíltó pa-
rancsolat. *Szlem. Semmitve eltíltó*
parancs. HM.

MANDATUM cassatorium: sem-
misítő — *Cur. Megsemmisítő —*
V-gyűjt. Georch. Itélet-törölő —
Georch. Itélet-semmisítő — Szlem.
Elrontó — Bar. vm. Semmivé te-
vő — Szirm. Elenyésztető p. Debr.
Megsemmítő parancs. HM.

MANDATUM compulsorium: val-
lató, v. vallatást rendelő paran-
csolat. *Cur. P-gyűjt. Georch. Czöv.*
Kász. Fog. HM. Tanúvallató —
Puky. V-gyűjt. Georch. Szlem.

Fog. Pauly. Hiteztető, tanúhitez-
tető — Puky. Pauly. Hiteleztető,
v. kényszerítő — Szirm. Kénytető
— Kun. Esküdtető — Pauly.
Reáhajtó — Bar. vm. Intő —
Márt. Kényszerítő — Puky. Szirm.
Hiteltető par. Debr.

MANDATUM continuatorium: foly-
tató. *Cur. HM. Folytattató p. Debr.*

MANDATUM correctorium: iga-
zító — *Cur. Megigazító, jobbitó*
— Bar. vm. Foglalást v. végre-
hajtást igazítottató par. Puky. Márt.
Pauly.

MANDATUM correctorium execu-
tionis: végrehajtást igazítottató —
P-gyűjt. Czöv. Foglalást igazítottató
— Georch. Czöv. Itéletvégrehaj-
tást igazítottató p. Szlem. Végrehaj-
tás-igazító parancs. HM.

MANDATUM declinatorium: el-
mellőző — *Cur. Puky. Más tör-*
vényszékre utasító — Puky. Szirm.
Márt. Pauly. P-gyűjt. Georch.
Általvivő — V-gyűjt. Eltérítő —
Puky. Pauly. Szlem. Bar. vm.
Mellőztető par. Debr. Biróság-el-
mellőző parancs. HM.

MANDATUM delegatorium: de-
legáló — *Cur. Megbíró — Puky.*
P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem.
Pauly. Birót nevező — Puky. Debr.
Pauly. Birót küldő — Fog. Birá-
kat rendelő — Szirm. Birórende-
lő — V-gyűjt. HM. Kinevező,
másra bizó p. Bar. vm.

MANDATUM delaxatorium: meg-
másoló parancs. *Szirm.*

MANDATUM dilatorium: halasz-
tó — *Cur. P-gyűjt. Czöv. Pauly.*
Puky. Bar. vm. Szirm. HM. El-
halasztó — V-gyűjt. Határnap' to-
vábbrevető p. Szlem.

MANDATUM evocatorium: tör-
vénybe hívó — *Cur. HM. Idéző*
— V-gyűjt. P-gyűjt. Czöv. HM.
Idéztető — Georch. Puky. Pauly.
Debr. Meghívó — Szlem. Szirm.
Felhívó — Bar. vm. Törvénybe
idéző par. Perg.

MANDATUM executorium: végre-
hajtató — *Cur. Puky. P-gyűjt.*

Czöv. Georch. Debr. Pauly. HM. Végrehajtó — *Szirm. Bar. várm. Kun. Fog. Köles.* Itéletvégrehajtató — *Puky. Szlem.* Foglaltató — *P-gyűjt. Czöv.* Végtető par. *Bar. vm.*

MANDATUM executorio-correctorium: végrehajtást igazító par. *Cur.*

MANDATUM expressum: nyilván kifejezett megbízás. *Szlem.*

MANDATUM expiravit: a' parancsolat elenyészik. *Cur.* A' parancs elenyészett. *HM.* — erejét veszítette. *Puky.*

MANDATUM extrajudiciale: perren kívüli megbízás. *Szlem.* Soron kívül tevő par. *Fog.*

MANDATUM extrascritale: sorból kivevő — *Cur.* Soron kívül folytató — *Georch. Puky.* Soron kívül való — *Czöv.* Persortól mentő — *Szlem.* Sorkivültevő — *Fog.* Sortólmentő p. *Bar. vm.* Sorból kiemelő par. *HM.*

MANDATUM fulminatorium: fenyegető — *Cur. Puky. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Pauly. Dörög — Puky. Szlem. Pauly.* Pirongató — *Szirm. V-gyűjt. Bar. vm.* Dorgáló p. *Bar. vm.*

MANDATUM generale: általános megbízás. *Szlem.*

MANDATUM incaptivatorium: befogató — *Cur.*

MANDATUM inhibitorio-citatorium (J. Can.): tiltó 's egyszerűm indéző parancsolat. *Szlem.*

MANDATUM inhibitorium: eltiltó — *Cur. Georch. Puky. V-gyűjt.* Biróságot eltiltó — *HM. Pauly.* Biróságtiltó — *Márt. Czöv. P-gyűjt.* Itéléstiltó — *Szlem.* Tilalmazó — *Szirm.* Letiltató — *Bar. vm.*

MANDATUM interpretatorium: magyarázó — *Cur. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Puky. Czöv. Szirm. Pauly. Bar. vm.* Megfejtő p. *Bar. várm.*

MANDATUM intra dominium transmissionale: birtokból általtétető —

Georch. HM. Birtok mellett általküldető parancs. *Szlem.*

MANDATUM introductorio statutorium: iktató — *Cur. V-gyűjt. Georch. Szlem. Beiktató — P-gyűjt. Czöv.* Bevezető parancs. *Szlem.* Igtató parancs. *HM.*

MANDATUM judiciale: bírói parancsolat. *Cur. Puky. P-gyűjt.* Perügyi v. perbeli megbízás. *Szlem.* Törvénykező parancsolat. *Kézir.*

MANDATUM judicarium: bírói p. *Huszt. Puky. Pauly. Debr.*

MANDATUM judicis curiae regiae: ország' főbírájának parancsolatja. *Szirm.* Országbírói parancs. *Csapó.*

MANDATUM justo tempore emanatum: igaz idején költ parancsolat. *Helt. Szlem.*

MANDATUM legitimum: törvényes parancsolat. *Cur.*

MANDATUM litteratorium: írásbeli megbízás. *Szlem.*

MANDATUM monitorium (J. Can.): intő — *Georch.* Törvényesen megintő — *P-gyűjt.* Egyházi átok által intő p. *Szlem.*

MANDATUM missile: küldött levél formára költ — *Georch.* Küldető p. *Szlem.* Zárt parancs. *HM.*

MANDATUM moratorium: halasztó — *Cur.* Késleltető — *V-gyűjt. Debr. Törv.* Fizetést késleltető — *P-gyűjt. Georch. Czöv. Pauly. Puky. Márt.* Időt engedő p. *Georch. Szlem. Bar. várm.* Haladéklevél. *Stett. Vaslevél. Verb. 1642. ford.*

MANDATUM novi cum gratia: kegyelemből újító — *Cur. V-gyűjt. Márt. HM.* Perújításra kegyelmező — *P-gyűjt. Czöv. Márt. Puky. Pauly.* A' kegyelemnek új útját engedő — *Szirm.* Perújító — *Georch.* Új ítéletbeli kegyelem — *Puky. Pauly.* Új ítéleti kegyelem — *Szlem.* Kegyelemmel pörújító p. *Fog.*

MANDATUM peremptorio-citatorium (J. Can.): véghatárnapra idéző parancsolat. *Szlem.*

MANDATUM palatinale: nádor-

ispányi parancsolat. *Szirm.* Nádori parancs. *Csapó.*

MANDATUM plenipotentiale: teljes hatalomadó megbízás. *Szlem.*

MANDATUM praeceptorio - citatorium (J. Can.): idéző —. *Georch.* Meghagyva idéztet p. *Szlem.*

MANDATUM praeceptorio - continuatorium: folytatás-rendelő parancsolat. *Cur. Bar. vm.*

MANDATUM praeceptorio - divisionale: osztályt rendelő —. *Cur.* Osztályt tétető parancsolat. *Puky. Pauly.*

MANDATUM praeceptorium: per-felvétető —. *Georch.* Parancsoló —. *Czöv.* Meghagyó —. *Szlem.*

MANDATUM promotorium: előmozdító parancs. *Cur. Bar. vm.*

MANDATUM prorogatorium: pert állító —. *Cur. Puky. Georch. Puky. HM.* Törvényes időre halasztó —. *Szirm.* Törvényidőre halasztó —. *P-gyűjt. Czöv.* Halogató —. *V-gyűjt.* Szünet engedő —. *Bar. vm.* Időhaladék. *Czöv.* Perelhalasztó —. *Szlem.* Halasztató p. *Debr.*

MANDATUM protectionale: oltalmazó, oltalomlevél. *Cur.* Oltalmazó —. *Puky. V-gyűjt. Georch. Czöv.* Oltalmaztató —. *Szlem. Pauly.* Pártfogó —. *Pauly. Puky.* Oltalmi parancs. *Bar. vm.* Védő parancs. *HM.*

MANDATUM qua contractus: megbízás, bátorsági egyezés, hatalmasítás, hatalomadás, parancsolat, hagyomány, bizomány. *Mest.* Biztosság. *Georch. Ujfal.* Parancsolatecontractus. *Czöv.* Megbízás 's ügyfelvállalás. *Szlem.*

MANDATUM reambulatorium: határtjárató —. *Cur. Czöv. Szirm. Debr.* Határtjárató —. *Bar. vm.* Határjárató —. *V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Szlem.*

MANDATUM recognitorium: elismertető parancs. *HM.*

MANDATUM redintegratorium: helyreállító —. *Cur. Bar. vm.* Megcégészítő —. *Bar. vm.*

MANDATUM reexecutorio - invita-

torium: visszafoglaltatva utasító p. *Cur.*

MANDATUM reexecutorium: a' végrehajtást megmásoló —. *Szirm.* Visszaexequáló —. *V-gyűjt. Czöv. Szlem. Debr.*

MANDATUM regium: királyi parancs v. parancsolat. *Szirm.*

MANDATUM relaxatorium: feloldó —. *Cur. Bar. vm.* Elengedő, megtágító —. *Bar. vm.* Megmásoló —. *V-gyűjt. Szlem.* Eltörő —. *Georch.* Feloldozó par. *P-gyűjt. Czöv. HM.*

MANDATUM relegatorium: eligazító, elutasító —. *Cur. Bar. vm.* Elmellőző, eltérítő —. *Puky.*

MANDATUM renovatorium: újító. *Cur. Debr.* Megújító —. *Bar. vm.* Itélet-újító —. *Puky. Pauly. Kölcs. P-gyűjt. Czöv. Georch. HM.* Elevenítő p. *Pauly.*

MANDATUM repositorium: visszatérítő —. *Puky. P-gyűjt. Pauly.* Visszatétető —. *Puky. Georch. Czöv. Szlem.* Visszahelyezettő parancs. *Bar. vm.*

MANDATUM requisitorium: levélkeresztető —. *Cur. V-gyűjt. Georch. Pauly. Szirm. HM.* Keresztető. *Debr.* Kikeresztető —. *Bar. vm.* Felkeresztető —. *P-gyűjt. Georch. Czöv.* Megkérő —. *Szlem.* Leveletkeresztető p. *Puky.*

MANDATUM reseratorium: zárt-nyitó —. *Cur. Bar. vm. HM.* Zártoldozó —. *P-gyűjt. Pauly. Georch. Czöv.* Bírói zárt nyitó p. *Puky.*

MANDATUM resuscitatorium: felélesztő —. *Cur. Czöv. Bar. vm.* Felelevenítő —. *V-gyűjt. Szlem.* Pertfelelevenítő —. *Szirm.* Folyásba hozató parancs. *Puky. Pauly.*

MANDATUM salvi conductus: szabad menetelt engedő —. *Cur. Fog. Puky. Pauly.* Menedéket engedő —. *Georch. Pauly.* Szabad oltalmazást engedő —. *Czöv.* Szabad menedéki —. *Szlem.* Szabadmenedék v. szabadmenetelítő parancs. *Bar. vm.* Menevédparancs. *HM.*

MANDATUM seponere: a' paran-

csolatot félretenni. *Cur. Puky. Pa-*
rancsot félretenni. HM.

MANDATUM sequestratorium: zár
alá vető — *P-gyűjt. Márt. Ti-*
lalom alá vető — P-gyűjt. Márt.
Szirm. Zárató — Márt. Puky.
Pauly. Georch. Czöv. Rekesztő —
Czöv. Birói zárt rendelő — Puky.
Pauly. Szlem. Záró — Fog. Zárt
rendelő, kizárató — Bar. vm. HM.
Zárt tétető. Debr. Köz kézhez adó
p. Szirm. Zárparancs. Kun.

MANDATUM sequestrari reserato-
rium: zárnyitó — *Fog. Bar. vm.*
Zártnyitó — Pauly. Zártoldozó
— Puky. Pauly. P-gyűjt. Zárt
oldató p. Debr.

MANDATUM solenne: ünnepi
megbízás. *Szlem.*

MANDATUM statutorium: iktató
— *Cur. Puky. Pauly. Bevezető*
— Pauly. Iktattató — Bar. vm.
Beállító p. Acsády.

MANDATUM superabundans: fe-
lesleges — *Cur. Czöv. Szlem. Bar.*
vm. Feleslegvaló — Puky. Pauly.
P-gyűjt. Georch. Sürgető parancs.
Bar. vm.

MANDATUM superabundans cano-
nicum (J. Can.): felesleges egyházi
birói parancsolat. *Szlem.*

MANDATUM suspensorium: fel-
függesztő — *Cur. P-gyűjt. Georch.*
Czöv. Puky. Pauly. Bar. vm. HM.
Pertfüggesztő par. Szlem.

MANDATUM suspensorio-inhibi-
torium: felfüggesztve eltiltó —
Cur. Felfüggesztőn v. fűgton le-
tiltő par. Bar. vm.

MANDATUM tacitum: tettből ért-
hető megbízás. *Szlem.*

MANDATUM transmissionale: át-
küldő — *Cur. Pauly. HM. Által-*
küldő — Kövy. Atküldető —
Puky. Pauly. Kun. Felboesató —
P-gyűjt. Általküldető — P-gyűjt.
Georch. Czöv. Feljebb vitető —
Georch. Felküldő, felebb kívánó
— Bar. vm. Főlebb küldő —
Fog. Szirm. Pert átküldő par.
Szlem.

MANDATUM valvate (J. Can.):

egyház' ajtajára függesztő — *Szlem.*
MANDATUM verbale: szóbeli meg-
bízás. *Szlem.*

MANES: árnyalakok, a' holtak'
árnyai. *Kun.*

MANGEL: hiány. *Fog. Stett.*

MANGEL-acceptation: elfogadás'
hiánya. *Fog. Vált.*

MANGEL-avis: tudósítás' hiánya.
Fog. Vált.

MANGEL-zahlung: fizetés' hiá-
nya. *Fog. Vált.*

MANIA: órultság. *Puky. V-gyűjt.*
P-gyűjt. Pauly. Debr. Órjögés,
düh. Kun.

MANIACUS: órült. *Cur. V-gyűjt.*
P-gyűjt. Pauly. HM. Dühös, esze-
lős. Bar. vm. HM. Észköros. HM.

MANIER: magaviselet, modor,
sajátság. *Kun.*

MANIFESTARE: nyilatkoztatni.
Puky. Kun. Fog. Jelenteni. Puky.
Nyilvánítani. Debr. Nyilatkozni.
HM.

MANIFESTE: nyilván, szemlá-
tomást. *Lex. Nyiltan. Kun.*

MANIFESTUM: nyilatkoztatás.
HM. Cur. V-gyűjt. Puky. Pauly.
Márt. Hirdetmény. V-gyűjt. Puky.
Márt. Pauly. Nyilatkozmány, nyi-
latkozvány. Fog. Kun. HM. Beval-
lasi jegyzék. Fog. Közihirdetmény.
Bar. vm. Hadi hirdetmény, hadi
nyilatkoztatás. Szlem. Nyilvánítás.
Szrok. Nyilvánítmány. Debr. Nyi-
latkozat. Kun.

MANIFESTUS: nyilvános. *Fog.*
Kun. HM.

MANIFESTUS debitor: szembe-
való adós. *Szegedy. Nyilvános,*
világos adós. Szrok.

MANIPULARE: kézen forgatni.
Pauly. Puky. Velebánni. Puky.
Kezeln. Puky. Debr. Kun. P-
gyűjt. HM.

MANIPULATIO: velebánás. *Cur.*
Puky. Bar. vm. Márt. Eszközlés.
Cur. Szirm. Márt. Bar. vm. Ké-
zenforgatás. Puky. Kezelés. Perg.
Fog. Kun. HM. Munkálás. Bar.
várm.

MANIPULATIO cassae: pénzár-

ral való bánás. *Bar. vm. Pénztár'* kezelése. *Perg.*

MANIPULATOR : kezelő. *Debr.*

MANIPULUS : kéve, marok. *Debr.*

MANSUS : telek, lakhely. *Szlem. Lanka. HM.*

MANTICA postalis : levéltáska, bőrzsák, levélbörönd. *HM.*

MANUALE : kézi könyv. *Puky. Szirm. Márt. Pauly. Debr. Kun. HM. Kézbeli. Kun.*

MANUALE erogationum : kiadások' kézikönyve. *Bar. vm.*

MANUALE perceptionum : bevételek' kézikönyve. *Bar. vm.*

MANUALES : fejedelemnek önnönkézi levele v. önnönkeze. *Szlem. Királyi kézirat. HM.*

MANUALIS labor : kézi munka. *Cur. Puky.*

MANUALIS pecunia : kézpénz, előpénz. *Bar. vm.*

MANUBIAE : hadi nyereség, tartalék. *Bar. vm.*

MANUFACTUM : kézesinálmány, kézműdarab. *Mest.*

MANUFACTURA : kézmű. *Puky. Kun. Debr. Fog. HM. Kézmű. Puky. Kölcs. V-gyűjt. Kézmű. Puky. Pauly. Kézi műv, mestermiv. Szlem. Kézi csinálmány. Pauly. Kézőgyár. Fog. Gyármű. Debr. HM.*

MANUFACTURALIS merx : gyármű. *Fog.*

MANUFACTURISTA : kézi műves. *Puky. Pauly. Gyárnok. Perg. Gyáros. Sztrok.*

MANUMISSIO : felszabadítás. *Cur. V-gyűjt. Georch. HM. Kibocsátás. Puky. Pauly. Elbocsátás. V-gyűjt. Kézbőlbocsátás. Ujfal. Kézenbocsátás. Bar. vm.*

MANUMISSUS : felszabadított. *Debr. Szirm. Szabodonbocsátott. Moln. Czöv. Eleresztett. Csapó.*

MANU mittere : fel v. elszabadítani. *Puky. Pauly.*

MANU tenere : feltartani, megtartani. *HM.*

MANUS judicaria : birói kéz. *Cur. TÖRV. TUD. MŰSZÓTAR.*

Puky. Márt. Debr. Birókéz. P-gyűjt. Szlem. (Ad manus judicarias tradere : birókézhez általadni. P-gyűjt.)

MANUS mortua : holtkéz. *Cur. Debr. Georch. Czöv. Szlem. Bar. vm. Szakadatlan birtok. Szirm.*

MANUSCRIPTUM : kézírás. *Puky. Pauly. Kézirat. Puky. Fog. Kun. Debr. HM.*

MANUTENTIO : feltartás. *Cur. Fentartás. Puky. Pauly. Debr. P-gyűjt. Föntartás. Fog. Kun.*

MANUUM impositio : kézrátétel. *Cur. Puky. HM. Kézvetés. Puky. Pauly. Kézterjesztés. Pauly.*

MAPPA : földrajzolat. *Cur. Puky. Pauly. Földabrosz. Cur. Puky. Debr. Czöv. Mappa. Cur. Pauly. 1) földkép. Kun. Fog. Puky. Pauly. 2) jószágkép. Fog. Földrajz. Szlem. Kun. Debr. HM. Abrosz. Czöv. Térrajz. Debr.*

MAPPA fodinalis (J. Met.) : bányarajz. *Szlem.*

MAPPA fundorum sessionalium : jobbágyi telekhez tartozó földek' rajzolata v. abrosza. *Szlem.*

MAPPATIO : föld' színének felvétele, lerajzolása. *Cur. P-gyűjt. Puky. Földszinnek papirosra való felvétele. Pauly. Jószágmérés. Fog. Térhajzolás. Debr. Földszinrajz. Sztrok. Földképírás, földrajzkészítés. Kun.*

MAPPATIO cameralis : kamarai földrajzolás. *V-gyűjt.*

MARCA : márka. *Cur. Puky. P-gyűjt. Márt. Szlem. Czöv. HM. Fog. Gira. Helt. Cur. Puky. Verb. 1779. for. V-gyűjt. Georch. P-gyűjt. Szlem. Fog. Debr. Pauly. Szirm. Márt. Moln. HM. Birság. Pauly. Arany és ezüst mérték. Fog.*

MARCA auri : arany gira. *Cur. Georch. Arany márka. Czöv. Szlem. Egy girás arany (72 for.). Szirm. Párizp.*

MARCA gravis ponderis : nehéz —. *Cur. Puky. V-gyűjt. Georch. P-gyűjt. Szirm. Párizp. Szlem.*

Debr. Nehézterhü v. mértékü (4 for.) márka. *Czöv.*

MARCA homagialis: diján marasztó gira. *Szirm. Helt.*

MARCA levis ponderis: könnyű gira. *Cur. V-gyűjt. Debr. P-gyűjt. Georch. Szlem. Szirm. Párizp. Puky.*

MARCALIS: márkás. *Cur. Puky. Pauly. Girás. Cur. Puky. Pauly. Fog. Birságos. Puky. Pauly.*

MARCALIS processus: márkás per. *Puky. Szirm. HM. Birságos per. HM. Márt. P-gyűjt. Pauly. Girás per. HM. Debr. Birságot követő per. Márt. Pauly. Puky. P-gyűjt. Baromtartozásbeli per. V-gyűjt. l. Processus marcalis.*

MARCHIO: márkgróf. *Perg. Örg. HM.*

MARDURINAE, v. mardurinarum solutio: nyest v. nyusztbőrből való adó. *Puky. Nyúzott bőrből való adó. Pauly. Tengeri vám. Puky. Pauly. Nyestprém-adó. Perg.*

MARGINALE additamentum: szélzeti toldalék. *Debr.*

MARGINALITER: szélén, szélére. *Cur. Puky. Pauly. Szélen. HM.*

MARGO: párkány. *Pauly. HM. Lapszél. Fog. Szél. Kun. Bar. vm. Karaj. Pázmán. Szézet. Debr. HM. Szegély. Kun. Kerevet. Perg.*

MARGO agri: mesgye. *Sztrók.*

MARINE: tengerészet. *Fog.*

MARIS fretum: tenger' szorosa v. szorulata. *Puky.*

MARIS sinus: tenger' öble. *Puky.*

MARITA: nő. *Sztrók.*

MARITALIS: férji. *Puky. Fog. Férjet illető. Puky. P-gyűjt. Márt. Férjhez való. Párizp. Moln.*

MARITALIS substantia: férjvagyonság. *Sztrók. Férj' vagyona. Debr.*

MARITATA: férjes v. férjhezment. *Puky. Márt. P-gyűjt.*

MARITICIDIUM: férjölés. *Cur. Puky. Márt. P-gyűjt. Pauly. Férjgyilkosság. HM. Cur. Puky. Férjgyilkolás. Szlem.*

MARITUS: férj. *P-gyűjt. Szlem. Lex. Debr. Fog. Nős. Mest.*

MARKTWECHSEL: vásári váltó; Cambium nundinale, Cambiales nundinales, Messwechsel. *Vált. Császár.*

MARSCH: menet. *Kun. Lóda. T.*

MARSCHAL: vezér. *Kun.*

MARSCHIROZ: menetel, mende-gel. *Kun.*

MARSCHÓTA: menetjegyzék. *Kun.*

MARSUPIUM: erszény. *Debr.*

MARTIUS: bójtmáshó. *HM. Harmadho. Fog.*

MARTIALIS: bajnoki, hadra ter-mett. *Puky. Pauly. Hósi. Sztrók. Harczias. Kun.*

MARTURINAE: nyust - bőradó, tengeri vám. *P-gyűjt. l. Mardurinae.*

MARTYR: hitbajnok, vértanú, hitáldozat. *Kun.*

MAS, masculus: férfiu. *RW.*

MASCULINUS sexus: férfiág. *Cur. Férfinem. Sztrók. Fiúág. Kölc.*

MASSA: érték. *Cur. Puky. Pauly. P-gyűjt. Debr. Czöv. Márt. Vagyon. Cur. Fog. P-gyűjt. Puky. Pauly. Bar. vm. Márt. Öszveség. Cur. Puky. V-gyűjt. Tömeg. Kun. Fog. Debr. Stett. HM. Test, szer. Bar. vm. 1) tömérdek, töm, tömeg; 2) vagyon. Fog.*

MASSA bonorum: javak' össze-sége, tömeg. *Debr.*

MASSA bonorum circulantium: forgásban levő javak' öszvesége. *Szlem.*

MASSA communis: közérték. *Czöv. Közös érték, vagy vagyon. Szlem.*

MASSA concursualis: esődületi tömeg. *Törv. Megbukott adós' vagyona. Cur. Szlem. Tódlási va-gyon. Stett. Csódtömeg. HM. l. Cridalis massa.*

MASSAE curator: tömeggondnok. *Törv. HM. Vagyon' gondviselője. Cur. Puky. Pauly.*

MASSAE debitor: tömegadós. *Varga.*

MASSA dividenda: osztálytömeg, felosztandó vagyon. *Debr.*

MASSA pecuniae circulantis: for-
gásban levő pénz' öszvesége. *Szlem.*

MASSA sequestrata: zárlott. —
Debr. Zárostömeg. *Sztrók.*

MASSE: tömeg; massa. *Vádt.*

MATER: anya. *Huszt. Lex.*

MATERFAMILIAS: gazdasszony.
Szlem. Háziánya. *Ujfal.*

MATERIA: 1) anyag. *Fog. Puky. Kun. Debr. Stett. Pauly. IIM.* 2) tárgy. *Fog.* 3) test. *Fog. Szer. Puky. Pauly. Debr. Bar. várm. Műszer. Puky. Testelek, építő-szer, szerlek. Bar. vm. Testmény. Puky. Pauly. Gyurma. Kun. IIM. Szer. tömeg. Fog.*

MATERIALE: készülmény. *Puky. Szer. Fog. HM. I.* Materia.

MATERIALIA pro aedificiis: épi-
tési szerek; — lignea: faszerek.
Debr.

MATERIALIEN (J. Met.): műsze-
rek. *P-gyüjt.* Létszer, építőszer.
Mest.

MATERIALIS: anyagi. *Puky. Kun. Fog. Debr.*

MATERIALISMUS: anyagiség. *Kun.*
Szervitatus. *Lex.*

MATERIALISTA: fűszerszámos,
fűszeráros. *Puky. Pauly. Szerárus. Fog. Fűszerárus. Debr. Kun. Anyagárus. Kun.*

MATERIALITER: testiképen. *Bar. vm.* Anyagilag, szerleg. *Csapó.*

MATERNA successio: anyai örök-
ség. *Puky.*

MATERNUM jus: anyai örökség
v. jus. *P-gyüjt. Szlem.* Anyai igaz-
ság. *RW.*

MATERNUS: anyai. *Puky.*

MATERTERA: anyám' nénje v.
öcseje. *Puky.* Anyám' nénje v.
huga. *P-gyüjt. Huszt. Szlem.*

MATERTERA magna: ükőmnek
nénje v. huga. *P-gyüjt.* Nagy-
anyámnak nénje. *Huszt.* Nagy-
anyám' nénje v. huga. *Szlem.*

MATHESIS: mennyiség' tudomá-
nya. *Debr.* Tudákosság. *Dugonics.*
Mérőtudomány. *Lex.* Tudalom.
Kreszn. Számtan. HM.

MATRICULA: anyakönyv. *HM.*

Cur. Debr. Törv. Puky. V-gyüjt. Fog. Kun. Egyházi anyakönyv.
Pauly. Szirm. Márt. P-gyüjt.
Egyházkönyv. *Fog.* Keresztel-
könyv. *Georch.* Keresztelték' jegy-
zőkönyve. *Szlem.* Egyházi lajstrom.
Puky.

MATRICULAE extractus: anyai
könyv' kivonása. *Cur.* Anyakönyv-
nek kiirása. *P-gyüjt.* Keresztelték'
jegyzőkönyvének kivonata. *Szlem.*
Anyakönyvi kivonat. *Perg. Debr. IIM.*

MATRICULARIS extractus: anyai
könyv' kivonása. *Cur.* Anyakönyvi
kivonat. *Debr.*

MATRICIDIUM: anyagilkosság.
Cur. Mokr. Márt. HM. Anyaölés.
Szirm. Párizp. Moln. Mokry.

MATRIMONIALIS: házassági.
Puky. Fog. Házasságbeli, házasa-
ságot illető. *Csapó.*

MATRIMONIALIS causa: házasa-
ságbeli ügy. *Georch.* Házassági ügy.
Czöv. Szlem.

MATRIMONIALIS processus: há-
zassági v. váló per. *Puky. IIM.*

MATRIMONII accusatio: házasa-
ság' megtámadása. *Szlem.*

MATRIMONII defensor: házasa-
ság-védő v. védlő. *Cur. Puky. V-gyüjt. Debr.* Házasság' védel-
mezője. *Puky. P-gyüjt. Szlem.*

MATRIMONII indissolubilitas: há-
zasság' bonthatatlansága. *Cur. Puky. Pauly.* — felbontatlansága. *P-gyüjt. Szlem. HM.* — elválhatatlansága,
feloldhatatlansága. *Mest.*

MATRIMONII nullitas: házasság'
fogantatlansága, sikeretlensége, v.
semmisége. *Szlem.*

MATRIMONII turbatio: házasság-
háborgatás. *P-gyüjt. Szlem.* Há-
zasság-rontás v. bontás. *Mest.*

MATRIMONII turbator: házasság
rontó. *Pázmán. IIM.* Házasság-
bontó. *Lex.* Házasság' háborgatója
v. rontója. *P-gyüjt.*

MATRIMONII vinculum: házasa-
ság' kötele. *Cur. P-gyüjt. Mest. Szlem. Puky. Pauly.* Házassági
szövetség. *Puky. P-gyüjt.* Házasa-

ságkötél. *Pauly*. Házassági kötelek. *Debr.* Házasság' kötelek. *HM.*
MATRIMONIO junctus : házas, nős. *Perg.*

MATRIMONIUM : házasság. *Cur. Fog. V-gyűjt. P-gyűjt. Lex. Georch. Debr. Czöv. Szlem. Szirm. Márt. Mokr. Párizp. Puky. Pauly.* Nőszés. *Szirm.* Házasulat. *Fog. Egybekelés. Sztrok.*

MATRIMONIUM accusare : a' házasság' sikeres voltát kérdésbe venni. *P-gyűjt.*

MATRIMONIUM ad morgennaticum (J. Feud.) : megvető házasság. *Georch.* Balkézi házasság. *Sztrok.*

MATRIMONIUM clandestinum : alattomos —. *Cur. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Szirm. Pauly. HM.* Alattomban való —. *Georch.* Titkos —. *Czöv.* Alattomi szövetségű h. *Szlem.*

MATRIMONIUM conciliare : házasságot szerezni. *P-gyűjt.*

MATRIMONIUM conscientiae : titkos —. *Cur. P-gyűjt. Georch. Márt. Puky. Debr. Sztrok. HM.* Bal —. *P-gyűjt. Márt. Pauly.* Lelkiismeretbeli —. *Czöv.* Lelkiismereti h. *Szlem.*

MATRIMONIUM consummare : elhálni. *Egyh. ért. HM.*

MATRIMONIUM consummatum : teljesített —. *Cur. Mest. Georch.* Beteljesített —. *Szirm.* Elhálást ért —. *Puky. P-gyűjt. Pauly.* Elhált —. *Fog.* Elvégezett —. *Lex.* Törvényes, helyes és érett —. *Czöv.* Teljesedésbe ment —. *Szlem.* Teljesedett házasság. *Debr.*

MATRIMONIUM disparagium (J. Feud.) : össze nem illő —. *Georch.* Felemás házasság. *Sztrok.*

MATRIMONIUM illegitimum : törvénytelen házasság. *Cur. P-gyűjt. Czöv. Puky. Szlem. Szirm. Pauly. Debr.*

MATRIMONIUM impuberum : gyermek - kornak házasságra kelése. *Szlem.*

MATRIMONIUM inire : házasolni, nőszni. *Pázmán.* Házasodni. *Lex.*

MATRIMONIUM incestuosum : ro-

konos —. *Szirm.* Vértörő házasság. *Egyh. ért.* Vértértéztető házasság. *HM.*

MATRIMONIUM invalidum : fogatlan. —. *Debr.* Sikertelen házasság. *P-gyűjt.*

MATRIMONIUM irritum seu nullum : fogatlan, sikertelen —. *P-gyűjt. Szlem. HM.* Semmitérő h. *Czöv.*

MATRIMONIUM legitimum : törvényes —. *Cur. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Lex. Georch. Czöv. Szlem. Szirm. Fog. Pauly.* Törvénytisztelettel való —. *Szlem.* Törvénytisztelettel való h. *Debr.*

MATRIMONIUM licitum : szabad —. *Puky. Pauly.* Szabados h. *Csapó.*

MATRIMONIUM mixtum : elegyes —. *Cur. Debr. Pauly.* Vegyes —. *Czöv. HM.* Elegyített h. *Georch.*

MATRIMONIUM publicum : nyilvános —. *Cur.* Nyilvánvaló h. *Puky. Pauly. P-gyűjt.*

MATRIMONIUM putativum : vélt —. *Fog. Sztrok. Puky. P-gyűjt.* Törvényesnek vélt —. *Czöv. Szlem.* Törvényesnek gondolt h. *Czöv.*

MATRIMONIUM ratum : helyes —. *Cur.* Szerzése szerint helyes —. *Puky. Pauly. P-gyűjt.* Erősített, eltökélt —. *Mest.* Megerősített —. *Georch. Szirm. Szent.* *Georch.* Törvényes és helyes v. helybehagyott —. *Szlem.* Érvényes h. *Fog.*

MATRIMONIUM validum : fogatnos —. *Cur. Puky. P-gyűjt. Debr. Pauly.* Sikeres —. *Cur. Puky. Pauly. Szirm. P-gyűjt. V-gyűjt.* Helyes —. *V-gyűjt.* Törvényes h. *Fog.*

MATRIMONIUM verum : valóságos h. *Puky. Pauly.*

MATRONA : ósanya. *Kun.*

MATRUELIS : anyám' bátyának magzatja. *Puky. P-gyűjt.*

MATURIOR revisio : értelmesb megvizsgálás. *Kász.* Érettebb v. komolyabb megvizsgálás. *HM.*

MAUSOLEUM : sírcsarnok. *Kun.*

MAUTH: vám. *Fog.*
MAUTHBAR: vámolandó, vám alá tartozó. *Fog.*
MAXIMA: alaptétel v. közönséges szabás. *Puky. Kun.*
MEATUS: vizfolyás. *RW.*
MECHANICA: kézimív, kézmív, kézi mesterség' tudománya. *Puky.* Mosztonkodás v. kézimesterség' tudománya. *Bar. vm.* Erőműtudomány. *Debr. Kun.* Műszertan. *Kun.* Élő mesterség. *P-gyűjt.* Moztan. *Fog.*
MECHANICE: kézi művel v. mesterséggel, v. kézmivesi módon. *Puky.* Műszerileg. *Kun.*
MECHANICUS: kéziművész. *Puky.* Kézműves. *Sztrók.* Kézműves (adj.), erőművész (subst.). *Fog.* Erőműves, műszer. *Debr. Fog.*
MECHANISMUS: kézművészség. *Puky.* Erőművészet, műszeresség. *Debr.* Műalkat, műszerzet. *Kun.* Erőművesség, műszeresség; gépezet. *Fog.*
MEDELA: orvoslás. *Cur. HM.* Orvos eszköz v. szer. *Puky.* Gyógyszer, orvosszer. *Fog.*
MEDIANTE: eszközlésével, által. *Fog.* (Fassione mediante: bevalásnál fogva. *Sztrók.*)
MEDIATE: közbevetve. *Cur. Puky.* *V-gyűjt.* *Pauly.* Közvetve. *Puky. Kun. V-gyűjt.* *Szlem. Pauly. HM.* Eszközösen. *Mest. Pauly.* Eszközöleg, közvetöleg. *Fog.* Közbevetöleg. *Bar. vm. Debr.*
MEDIATIO: közbenjárás. *Bar. vm. Lex.* Eszközlés, közbenkelés. *Lex.* Közbejárás. *HM.*
MEDIATOR: közbenjáró. *Cur. V-gyűjt. Lex. Szlem. Pauly. Puky. Bar. vm. Fog. Debr. Kun.* Közbejáró. *P-gyűjt.*
MEDIATUS: közbevetett. *Puky. Debr. Pauly.* Közbenes. *Bar. vm.* Közbevetett. *P-gyűjt.* Közvetett. *HM.*
MEDICAMENTUM: gyógy- v. orvosszer. *Fog.* Gyógyító v. orvosszer. *Bar. vm.* Fűszer. *Lex.* Orvoslát. *Sztrók.*
MEDICASTER: kuruzsló. *Kun.*

MEDICINA: 1) orvosság. *Lex. Kun. P-gyűjt.* Orvoslás. *Moln.* Gyógyszer. *Kun.* 2) orvosi tudomány. *P-gyűjt.* Gyógytan, gyógytudomány. *Kun.*
MEDICINA forensis: orvosi rendtartás. *Bar. vm.* Iteszéki gyógytan. *Sztrók.* Törvényszéki orvostan, v. orvostudomány. *Csapó.* Közpolgári orvosi rendszertartás. *HM.*
MEDICINALES rationes: orvosi számadások. *Bar. vm.*
MEDICUS: orvos. *Lex. P-gyűjt.* Gyógyász. *Kun.*
MEDIETAS: hasonfél. *Puky. Debr. P-gyűjt.*
MEDIO: általa v. eszközlésével. *Puky.* Fogvást. *Sztrók.*
MEDIO mense: hó' közepén. *Fog.*
MEDIOCRITAS: középszerűség. *Debr. Kun.*
MEDITERRANEUS: földközepi. *Kun.* Földközi. *Csapó.*
MEDITULLIUM: középpont. *Debr. Mérköz. Sztrók.*
MEDIUM: eszköz. *Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Debr. Lex. Szlem. Fog. Szer. közép. Puky. P-gyűjt. Köz. Szlem. Mód, közép. Debr.* 1) eszköz, segédszer; 2) köz, szerterület. *Kun.*
MEDIUM moratorium: késleltető szer. *Vajd.*
MEDIUM pe. mutationis universalis: cserélésnek általános eszköze. *Szlem.* Általános csereszser. *Csapó.*
MEDIUM probatorium: bébizonyító szer. *Vajd.*
MEDIUS: középső, fél. *Puky. Debr. P-gyűjt. Fog. Közép. Fog.*
MEDIUS terminus: közép út, közlő mód. *Puky. Debr. HM.* Egyezteték, középut. *Bar. várm.* Közéltető mód. *HM.*
MEDULLA: velő. *Debr.*
MEDULLOSUS: velős. *Debr.*
MEGA: megye. *Puky. Kelem. Szlem. Vármegye. Puky.*
MEGALIS judex: megyebeli bíró. *Szlem.*

MEISTERSTÜCK: remek, remeklet. *Kun.*

MELANCHOLIA: komorság. *Puky. P-gyűjt.* Nehéz kedv. *P-gyűjt.* Busongás. *Mest. Szlem.* Komorkór, busolygás. *Kun.* Busakodás, buslakodás. *Mest.* Elmerülttség. *Szlem.* Komorkedv. *Puky. P-gyűjt.* Mélázás, gondáskodás. *Bar. vm.* Komorelműség. *Debr.* Mcláság. *Sztrók. Kun.*

MELANCHOLICUS: nehéz v. komorkedvű. *Puky. P-gyűjt.* Mclázó, gondász, nehézkedvű. *Bar. vm.* Mclás. *Sztrók.* Busolygó, komorkóros. *Kun.*

MELANCHOLISARE: busolyogni, komorkodni, mclázni. *Kun.*

MELANGE: elegy. *Fog.*

MELIORARE: javítani, jobbitani. *Lex. Márt.*

MELIORATIO: javítás. *Cur. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Debr. Bar. várm. Pauly. Köles. HM.* 1) (actus) jobbitás. *Fog. V-gyűjt.* 2) (res) jobbitmány. *Fog.* Javalat, javitmány. *Kun.*

MEMBRANA v. pergamena: par-gament. *Cur.* Hártya, hártyaabőr. *Debr.* Iróhártya. *HM.*

MEMBRUM: tag. (Commembrium judicii: közbíró, ítélőtag. *Debr.*)

MEMORIA: emlékezet, emlék. *Debr. Lex. Márt.*

MEMORIALE: emlékirat. *HM.*

MEMORIALIS (scriptura): emlékirat, emlékszó. Emlékkönyv. *Fog.*

MENDACIUM jocosum: tréfás hazugság. *Ujfal.*

MENDACIUM officiosum: haszon-
eszközlő —. *Ujfal.*

MANDACIUM perniciosum: ártalmas hazugság. *Ujfal.* Veszélyes hazugság. *Köles.*

MENDICANTES: kolduló barátok v. szerzetesek. *Szlem.*

MENDICORUM regulatio: koldusok' rendbeszedése, v. rendszabása. *Szlem.*

MENDOSUS: hibás. *Debr.*

MENINX: agykér. *Kun.*

MENS regia: királyi akarat. *HM.*

MENSIS: hónap. *Puky. HM.* Hó. *HM. Perg.* Hav. *Sztrók.* Holdnap, hónap, hó. *Fog. P-gyűjt.*

MENSTRUALIS competentia: havi ajándék, jármány, járság. *Bar. vm.* Havi illetmény. *HM.*

MENSTRUUS: hóí, havi, hónapi. *P-gyűjt. Puky. Debr.*

MENSULA praetoriana: mérnök-asztal. *Kun.*

MENSURA: 1) mérték. *Cur. Puky. Fog. HM.* 2) rendszabás. *Fog. HM.*

MENSURA regalis: királyi mérték. *Cur. V-gyűjt. Czöv. Debr.* Király öl. *Helt.*

MENSURA valoris universalis: értékeknek általános mértéke. *Szlem.* Általános becsérték. *Csapó.*

MENTALIS reservata: elmebeli tartalék. *Cur.* Értelem-titkolás, v. visszatartás. *Pauly. Puky.* Elmetartalék. *HM.* l. Reservatio.

MENTECAPTUS: tébolyodott. *Puky. Stett. Pauly. Fog.* Eszement, eszefogyott. *Puky. Pauly.* Tébolyult, eszelős. *Csapó.*

MENTIS perturbatio: elmeháborodás, tébolyodás. *Puky. Pauly.* Tébolyodtság. *Puky.* Tébolyultság, eszelőség, észzavarodás. *Csapó.*

MERCANTIA: kereskedés. *Bar. várm.*

MERCANTIL: kereskedői, kereskedési, tőzs. *Fog.*

MERCANTILE forum: kereskedői iteszék. *Sztrók.* — törvényszék. *Debr.*

MERCANTILE judicium: kereskedési törvényszék. *Cur. Szlem.* Kalmári törvényszék. *Puky. Pauly. Fog. V-gyűjt.* Kalmárszék. *V-gyűjt.* Kereskedői törvényszék. *Szlem.*

MERCANTILIS codex: kereskedési törvénykönyv. *Cur. Szlem.* Kalmári törvénykönyv. *V-gyűjt.* Kereskedői törvénykönyv. *Szlem.* Kalmári rendszabás. *Puky.* Kalmárkönyv. *Pauly.*

MERCANTILIS liber: kereskedési könyv. *Cur. HM.* Kalmárkönyv.

Puky. Pauly. V-gyűjt. Rovás-könyv. **Puky. Pauly. Georch.** Kereskedői jegyzőkönyv. **Szlem.** Kereskedésbeli áros jegyzőkönyv. **P-gyűjt.**

MERCATOR : kalmár. *V-gyűjt.* *Szlem. Fog.* Kereskedő. *Szlem. Fog.* *Debr.* Áros ember. *Mest. RW.* Árus. *Dien. Fog.*

MERCATORES et **institores** : áros rend és kalmárok. *Helt.*

MERCATOR profugus (J. Camb.) : megszökött kalmár v. kereskedő. *Szlem.*

MERCATURA (J. Camb.) : kalmárság, kereskedés. *Szlem.*

MERCATURA magnaria (J. Camb.) : nagykereskedés. *Szlem.*

MERCATURA minutaria (J. Camb.) : apró, kis v. réfes kereskedés. *Szlem.* Szatócság. *Csapó.*

MERCEDEM recipere : fizetést venni, fizetéssel jutalmaztatni. *Pázm.*

MERCENARIUS : béres. *Cur. Kun. Debr. HM.* Bér munkás. *Fog.* Nap-számos. *Kun.*

MERCES (sing.) : bér. *Cur. Georch. Czöv. Szlem. Lex. Debr. Bar. vm.* Zsold, fizetés. *Lex.* (plur.) Portéka. *Cur. Bar. vm.* Áru. *Bar. vm.* Munkabér. *Fog.* I. Merx.

MERCES laboris : munkabér. *Fog. Szlem.*

MERCES vecturalis : szekérbér. *Bar. vm.* Fuvarbér. *Csapó. HM.*

MERCIPOTUS : áldomás. *Helt. Cur. Georch. Szlem. Puky. Pauly. Debr. HM. RW.*

MERX : áru. *V-gyűjt. Fog. Szlem. Portéka. Georch. Czöv. Szlem.* Kelme, áru. *Csapó. HM.*

MERX in commissionem data : hitrebizott portéka. *Georch.* Reábizott portéka. *Czöv.* Bizományi áru. *Törv.*

MERX manufacturalis : mester-művi v. kézművi áru v. portéka. *Szlem. Gyármű. Fog.*

MERCIMONIUM : áru. *Fog.*

MERCIS externa elegantia : áru-

nak külső ékessége. *Szlem.* Kelme' külkeese. *Csapó.*

MERCIS interna bonitas : árunak belső jósága v. tökéletessége. *Szlem.* Kelme' v. áru' beljósága. *Csapó.*

MERCIS varietas : árunak sokfélesége, különbfélesége, válogatni valósága. *Szlem.*

MERITA conspicua : kitüntetett érdemek. *Törv. czikk.* Kitünő érdemek. *HM*

MERITA castrensia : hadi érdem. *HM.*

MERITA quasi castrensia : polgári érdem. *HM.*

MERITORIA defensa : derék védelem. *Cur. Fog. HM.* Derék illető védelem. *Puky.*

MERITORIA exceptio : érdem v. derékbeli kifogás. *Bar. vm.* Derekas —. *Vajd.*

MERITORIA pars processus : per' dereka. *Szlem. Vajd.*

MERITORIA sententia : a' dolog' velejét v. derekát illető —. *Cur.* Dolog' velejét érdeklő ítélet. *Szirm. Márt. Puky. Pauly.* Derék ítélet. *Puky. Fog.* Derekas —. *Vajd.* Pervelőbeli —. *Czöv.* Dolog velejét érdeklő, érdemleges ítélet. *HM.*

MERITORIE : velősen. *Czöv.* Úgy' velejét érdekelve. *Szlem.* Érdemleg, derekleg. *Fog.*

MERITORIE rem assumere : a' dolog' velejéhez látni. *Puky. Pauly.*

MERITORIUS : dolog' derekát illető. *Cur.* Érdembeli. *Debr.* Érdemleges, érdemlegi, derék, p. o. ítélet. *Fog. HM.*

MERITUM : 1) érdem. *Cur. Puky. Debr. V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. Pauly. Bar. vm. HM.* 2) dolog, állapot. *Pauly. V-gyűjt.* Derék, bökkenő dolog. *Bar. vm.* 3) dereka, veleje a' dolognak. *V-gyűjt. Bees. Puky. Szlem.* Dolog' veleje, tárgy. *HM.*

MERITUM causae : per' dereka. *Cur. Pauly. HM.* Per' veleje. *Puky. Kövy. Szirm. V-gyűjt. Szlem. P-gyűjt. Georch. Czöv. Pauly. Márt.*

HM. Ügy' veleje. *Szlem. Fog. Czöv. Kun.* Dolog' veleje. *Márt. Ügy'* dereka. *V-gyüjt. Szlem.* Kereset' dereka. *Helt. Per'* érdeme. *Debr.*

MERITUM rei : dolog' érdeme. *Cur. Fog. Debr.* Dolog' veleje. *Puky. Pauly. Fog.*

MERX, l. főlebb.

MESSE : sokadalom, vásár. *Fog.*

MESSBÜGHER : vásárkönyvek. *Fog.*

MESSGÜTER : vásáriárak. *Fog.*

MESSORIALIS pecunia : sarlópénz. *Cur. HM.*

MESSWECHSEL : vásári váltó. *Fog. l. Marktwechsel.*

META : határ. *HM. Helt. Cur. Puky. V-gyüjt. Debr. P-gyüjt. Georch. Czöv. Szlem. Szirm. Márt. Fog. Pauly. HM.* Határjel. *Pauly. Puky. P-gyüjt. Georch. Czöv. Szlem. Márt. Fog. Megye. V-gyüjt.* Határdomb, rakás taresa. *Bar. vm.* Hegyesrakat, hanthatár, domb, czél. *RW.*

META capitalis : főhatár. *Cur. V-gyüjt. Puky. P-gyüjt. Czöv. HM.* Kezdő határjel. *Czöv.* Derék határjel. *P-gyüjt.*

META controversa : peres —. *Cur. V-gyüjt. Szlem. Puky. HM.* Villongós határ. *Czöv.*

META cursualis : folyó —. *Cur. Puky. V-gyüjt. HM.* Futó v. közbenes határ. *Czöv.*

META initians : kezdő határ. *HM. Cur. Puky. V-gyüjt. Szlem.*

META intercalaris : közbenfekvő —. *Cur. P-gyüjt. Puky. HM.* Mellék —. *P-gyüjt. Puky.* Középi határjel. *Szlem.*

META terminans : végső —. *Puky. Szlem. Czöv. V-gyüjt. HM.* Utolsó —. *Czöv.* Vég —. *Szlem.* Végső határ. *Csapó.*

META usualis : fenuálló, használatu —. *Cur.*

METAE controversae : peres határok. *Cur.*

METAE territoriorum : földterületeknek határjaik. *Czöv. Megyék'* határjeleik. *Szlem.*

METALE privilegium : határjegyző kiváltság. *Georch.* Határintéző privilegium vagy kegyelemlevél. *Szlem.* Határjárásí kiváltságlevél. *HM.*

METALES literae : határlevél. *Puky. V-gyüjt. Georch. Czöv. Szlem. Pauly.* Határjárt l. *Veres.*

METALES privilegiales : határjáró kiváltságlevél. *Georch.* Határrelintéző privilegium, v. fejedelmi kegyelemlevél. *Szlem.*

METALIA signa : határjelek. *Debr.*

METALIS : határbeli. *Cur. Puky. Márt. P-gyüjt.*

METALIS accomodatio : határbeli elintézés. *V-gyüjt.* Határelintézés. *Szlem.*

METALIS complanatio : határbeli elintézés. *Cur.*

METALIS contractus : határkötés. *Puky. Pauly. Georch.* Határintéző egyezés. *Szlem.*

METALIS controversa : határbeli villongás. *Cur.* Határvillongás. *Puky. Fog. Georch. Debr. Czöv. P-gyüjt. Szlem. HM.* Határi villongás v. versengés. *P-gyüjt.* Határvetély. *Fog.*

METALIS cumulus : halomhányás. *Cur.* Határhalom. *Puky. V-gyüjt. Pauly. Bar. vm.* Határhányás. *Puky. HM.* Határdomb. *Czöv. HM.* Határ. *Bar. vm.*

METALIS ductus : határvonal. *Cur.* Határvitel. *Puky. V-gyüjt.* Határ' huzása. *Czöv.* Határvonal, határdomb. *HM.*

METALIS quaestio : határkérdés. *Cur. Puky.*

METALIS processus : határpör. *Fog. Kun.*

METALLI fodina (J. Met.) : ércbánya. *Szlem.*

METALLUM : ércz. *Debr. Kun.*

METALLURGIA : bányatan. *HM.* Ércztan, bányásztudomány. *Kun.* Ércztudomány. *Puky. HM.*

METALLURGUS : ércztanos, ércztudós. *Kun.*

METARUM erectio : határhányás.

Cur. Debr. Határjelelés. *Czöv. Pauly. P-gyűjt.*

METARUM reambulatio : határjárás. *Cur. V-gyűjt. P-gyűjt. Debr. Georch. Czöv. Szlem. Szirm. Márt. Puky. Pauly. HM.*

METARUM rectificatio : határigazítás. *Cur. V-gyűjt. Puky. Debr. P-gyűjt. Georch. Czöv. HM.* Határjelgazítás. *Szlem.*

METARUM renovatio : határújítás. *Cur. V-gyűjt. Puky. HM.* Határjel-ujítás. *Szlem.*

METATIO : határozás. *Cur. Puky. P-gyűjt. Georch. Márt. Pauly.* Határjelelés. *Cur. Puky. Pauly. Debr. Márt. P-gyűjt.* Határozás. *Kun. V-gyűjt.* Határhányás. *Madass.* Határrakás. *Kun.*

METEMPSYCHOSIS : lélekkeltetkezés. *Bar. vm.* Lélekköltekezés. *Sztrók.* Lélekbolygás, lélekvándorlás. *Kun.*

METEORISMUS : szélkórság. *Bar. várm.*

METEOROLOGIA : időjárástudomány. *Kun.*

METEORUM : gőz - tűnemény. *Bar. vm.* Légtünet, légtűnemény. *Kun.*

METHODICE : módszeresen. *Fog.*

METHODICUS : rendirányos. *Kun.*

METHODOLOGIA : tanításmódtudomány. *Puky. — tudománya. Pauly.*

METHODUS : rendszer. *Puky. Pauly.* Mód. *Puky. Bar. vm.* Rend, rendszabás. *Puky.* Módszer. *Fog. HM.* Mód, rend, tanítási mód. *Debr.* Rendirány. *Kun.* Képszer. *HM.*

MÈTRE : (uj frank mérték.) *Fog.*

METRETA posoniensis : pozsonyi mérb. *Puky. Fog.* Két véka. *Sztrók.* Mércze. *Kölcs.*

METROPOLITA : tartomány' főpapja. *Szlem.* Főpüspök. *Bar. vm.* Érsek. *Sztrók.* Görög érsek. *HM.*

METROPOLITANA v. metropolis civitas : fő v. anyaváros. *Puky.*

METROPOLITANA ecclesia : főegyház. *HM.*

METUS : félelem. *Cur. Puky. P-gyűjt. Lex. Georch. Czöv. Szlem. Fog. Bar. várm. Debr.*

METUS ab intrinseco v. extrinseco incussus : kívülről v. belülről okozott félelem. *Cur. Bar. vm.*

METUS gravis : nagy —. *Cur. HM. Puky. Bar. várm. P-gyűjt. Szlem.* Felette való —. *P-gyűjt.* Szerfelett való —. *Georch.* Nehéz —. *Czöv.* Tetemes —. *Szlem.* Szerfeletti, erős félelem. *Csapó.*

METUS gravis cadens in constantem virum tollit voluntarium consensum : a' bátor szívü férfit is megrettenthető nagy félelem gátolja a' szabad akaratot. *Puky.*

METUS juste incussus : igazságosan okozott —. *Puky.* Méltán okozott f. *Fog.*

METUS levis : csekély —. *Cur. Puky. P-gyűjt. Georch. Szlem. HM.* Könnyü —. *Czöv.* Kis f. *Bar. várm.*

METUS reverentialis : tiszteletbeli —. *Puky. Bar. várm. Debr.* Tiszteletből eredt f. *Puky.*

MEZZO usu : szokás' felére vagy többszörös szokásra. *K. Választ.*

MIASMA : döglelet. *Puky. P-gyűjt.* Ártékonyanyag. *Sztrók.* Gerj. *Kun.*

MIGRATIO colonorum libera : jobbágság' szabad költözködése. *Cur.* Jobbágság' szabad elköltözése, v. jobbágyi szabad elvándorlás. *Puky.* Szabad költözés. *Georch.* Szabados költözködés. *Czöv.* Jobbágyok' szabadon költözése, szabad jobbágy - költözés. *Szlem.*

MILES comitatensis : vármegye' katonája. *Bar. vm.* Pandúr, megyei hajdú. *Csapó.*

MILES equestris : lovancz, lovas. *Bar. vm.* Lovag. *Sztrók.*

MILES in procinctu : készülőkaton. *Cur.* Készülőben levőkaton. *HM.*

MILES invalidus : fogyatkozott katon. *Törrv. cikk.* Élemedett, koros, béna katon. roskadt vi-

téz. *Sztrók.* Rokkant katona, aggkatona, sérvitéz. *HM.*

MILES pedestris: gyalogkatona. *Bar. vm. Debr.*

MILITARE iudicium: katonai ítélőszék. *Bar. vm.*

MILITARE regulamentum: hadi rendtartás v. rendszabás. *Puky.* Hadi szabályzat. *HM.*

MILITARES casarmae: katonai laktanya. *Törv. czikk. HM.*

MILITARES officiales: hadi tisztek; generalissimus: fővezér; generalis rei tormentariae praefectus: főhadai tármester; generalis equitatus: lovasság' főparancsnoka; divisionarius: osztálynok; commendans: parancsnok; colonellus: ezereades; vice-colonellus: alezreades; vigiliarum praefectus: főőrmester. *Debr. HM. Órnagy. Sztrók.*

MILITARES ordonantiae: katonai parancsvárók. *Bar. vm.*

MILITARIS: hadi, katonai. *Puky.*

MILITARIS conductor: katonász. *Bar. vm. Toborzó. Zsebsz. HM.*

MILITARIS status: katonai alladalm. *Bar. vm. HM.*

MILITARIS vectura: katonai szekerezés. *Puky.*

MILITIA: katonaság. *Szirm. Márt. Moln.* Hadi szolgálat. *Mokr.*

MILITIA stativans: fekvő vagy tanyázó katonaság. *Bar. vm. HM.*

MILITIA transennans: úttazó katonaság. *Bar. vm. Átköltöző katonaság. Sztrók.* Költöző katonaság. *HM.*

MILITIAE postulata: a' katonaság' kívánságai. *Bar. vm.*

MINA: földalatti lyuk, v. föld alatt isott lyuk. *Perg.* Tűzakna, ürög. *Kun.*

MINAE: fenyegetés. *RW.*

MINDERJÄHRIG: kiskoru. *Fog.*

MINERA: ásvány. *Cur. Puky. Debr. V-gyüjt. P-gyüjt. HM.* Ércgöngy. *Debr. Ásmány. Kun.*

MINERALIS aqua: ásványi vagy savanyú víz. *Puky.*

MINERALIS collectio: ásványgyűjtemény. *Puky.*

MINERALIS stulla: ércgöngy. *Puky. P-gyüjt. Érczrög. Lex.*

MINISTER: igazgatói fő tanácsos v. kormányülő. *Puky.* Főszolgálnok, kormánynok, kormánysegéd. *Bar. vm. HM.* Országlár, országnok. *Kun. Fog.* Főtanácsos. *Decsi.* Kormánytanácsos. *Debr.*

MINISTER bellicus: hadi főszolgálnok. *Bar. vm.* Hadi igazgatásnak országlószéki főtisztje, hadi dolgokra ügyelő országlószéki főtiszt. *Szlem.* Hadi országlár. *Perg.*

MINISTER cabineti: titkodalmi kormánynok. *Bar. vm.*

MINISTER exteriorum: külső dolgokra ügyelő főszolgálnok. *Bar. vm.* Külügyi országlár. *Perg.*

MINISTER financiae: főgazdálnok, v. a' jövedelemre ügyelő főszolgálnok. *Bar. vm.* Kincstári országlár. *Perg.*

MINISTER interiorum: belső dolgokra ügyelő fő szolgálnok. *Bar. vm.* Belügyi v. belügyek' országlára. *Perg.*

MINISTER iustitiae: igazság' kiszolgáltatására ügyelő fő szolgálnok. *Bar. vm.*

MINISTER negotiorum exteriorum: külső dolgokra ügyelő országlószéki főtiszt. *Szlem.* l. Minister exteriorum.

MINISTER negotiorum interiorum: belső dolgokra ügyelő országlószéki főtiszt. *Szlem.* l. Minister interiorum.

MINISTER politicae: közrendre ügyelő országlószéki főtiszt. *Szlem.* Polgári rendtartásra ügyelő fő szolgálnok. *Bar. vm.* Rendőrségi országlár. *Perg.*

MINISTER rei aerariae: közkincstárra ügyelő országlószéki főtiszt. *Szlem.* l. Minister financiae.

MINISTER rei marinae: tengeri dolgokra ügyelő v. tengeri főszolgálnok. *Bar. vm.*

MINISTER status et conferentiarum: állodalmi és udvari értekezleti fő-kormánytanácsos. *HM.*

MINISTERIUM : igazgatói fő v. kormány-tanács. *Puky. Országglószék, kormányszék kormány. Fog. Kormánytanács. Debr. Fő-kormánytanács. HM.*

MINISTRI : szolgák. *RIV.*

MINORATUS (J. Feud.) : kisebbkorúság, kisebbkorúsági jószág v. intézet. *Szlem.*

MINOREVNIS : kiskorú. *Cur. Fog. Debr. Kun. Stett. HM. Gyámkorú. Fog. Gyermekkorú. Puky. Márt. P-gyűjt. Debr. Nevendékkorú. Mest. Szlem. Féltethető. Ujfal. Neveletlen gyermek. Georch. Kisidejű. Dien. Czöv. Gyermekkorbeli. Szirm. Érettlen idejű. Kun.*

MINORENNIS proles : idétlen gyermek. *Veres. Kiskorú, tökéletlen korú magzat. Sztrók.*

MINORENNITAS : nevedékkor, nevedék-korúság. *Lex. Kiskorúság. Kun. HM.*

MINORITAS : kevesebbség. *Fog.*

MINOR potentia : erőszakféltel. *Cur. Kisebb hatalmaskodás. V-gyűjt. Czöv. Szlem. HM. Erőszak. Czöv. I. Potentia.*

MINUTA : 1) percz, perczenet. *Kun. 2) irák, jegyzelék. Bar. vm. HM. Fogalomterv. HM.*

MINUTA seu conceptus : szerkeztetés. *Czöv.*

MINUTARI : apró v. kis v. részes kereskedők. *Szlem. Szatócsook. Csapó.*

MINUTIA : csekélység. *Kun.*

MINUTIM : részletesen. *HM.*

MINUTHANDLUNG : apró tőzs. *Fog.*

MINUTIR, **minutist** : apróárus aprótőzs. *Fog.*

MINUTUM primum : egy óra' hatvanodja. *Bar. vm. Percz. Perg. Perczenet. Kun.*

MINUTUM secundum : perczen-tés. *Bar. vm. Másodpercz. Perg. Kun.*

MIRACULUM : csoda. *Fog. Csuda, csudamiv. Kun.*

MISANDRIA : féltutálás. *Bar. vm.*

MISANTHROPIA : embergyűlölés. *Bar. vm. Kun.*

MISANTHROPUS : embergyűlölő. *Bar. várm. Debr. P-gyűjt. Kun.*

MISCELLANA : egyvelegek. *Kun.*

MISCELLANAE erogationes : ve-gyes kiadások. *Bar. várm. Egyvel-ges kiadások. Debr.*

MISCELLANEUS : egyveleges. *Debr. HM. Vegyes, elegy. Csapó.*

MISERABILIS : szánatos, keserűletes. *RIV.*

MISERICORDIAE fratres : könyörűl barátok. *V-gyűjt. Irgalmas v. gyógyító barátok. P-gyűjt.*

MISERICORDIANUS : irgalmas barát v. gyógyító szerzetes. *Puky. Bar. vm. Irgalmas v. gyógyító v. könyörűl szerzetes. Bar. vm.*

MISSCREDIT : hiteltelenség. *Fog.*

MISSI : küldöttek. *Cur. Puky. V-gyűjt. Szlem. Fog. HM. Küldött jobbágysok. Georch. Elküldöttek. Czöv.*

MISSILES : küldötti, küldöttbeli. *Puky.*

MISSILES literae : levél. *Cur. Küldött levelek. Puky. I. Litterae.*

MISSIO 1) küldés; 2) küldemény. *Fog. Küldet, küldetés. Kun. Küldöttség. HM. Elküldés, boesátás. RIV.*

MITGLAEUBIGER : hitelező társ. *Fog.*

MITIGATIO poenarum : büntetés' enyhítés. *Cur. Puky. HM. Enyhítés. V-gyűjt. Büntetéslágyítás. Szlem.*

MITIGATIO poenarum e gratia : kegyelembeli büntetéslágyítás. *Szlem.*

MITIGATIO poenarum e justitia : igazságbeli büntetés-lágyítás. *Szlem.*

MITIGATIONIS poenarum causae : büntetés-lágyításnak okai. *Szlem.*

MITIS : enyhe. *Puky. Pauly.*

MITSCHULDNER : adóstárs. *Fog.*

MITTENS : küldő. *Cur. ;*

MIXTA donatio : elegyes adomány. *Cur. Vegyes adomány. HM. I. Donatio.*

MIXTA investigatio : elegyes vizsgálat. *Cur.*

MIXTA sessio : elegyes ülés. *Puky. Vegyes ülés. HM.*

MIXTURA : keverék. *Debr. P-gyűjt. Kun. Elegy, vegy. Kun.*

MIXTUS : elegyes. *Cur. Puky. Elegy, vegyest. Bar. vm.*

MOBILE : ingóság. *HM. Induló, ingo marha. RIV.*

MOBILIS : ingó. *Cur. HM. Fog.*

MOBILIS res : ingó vagy on. *Puky. Ingó, bingó vagy on, holmi. Bar. vm. Ingó marha. Veres.*

MOBILIEN : bútorok. *Fog.*

MOBILIENCONTO : bútor-számla. *Fog.*

MODALITAS : mód. *Cur. Fog. HM. Módszer. Puky. Pauly. Rend-szabás, útmód. Puky. Út. Cur. Módozat. Fog. Idomultság. Kun. Kép. HM.*

MODALITAS in teste : tanú' es-mérete, 's tudománya' szerzésének helyes módja. *Szlem. Tanu' tudománya' minéműsége. Georch. Tanu-nak módja, v. módossága. Czöv.*

MODE : divat. *Fog.*

MODELLA : mustrapélda, him-forma. *Puky. Mustra, példa. Pauly. Minta. Perg. Fog. Kun. Debr. Kisdedmás. Debr. Példakép. Fog.*

MODERAMEN : mérséklet. *Cur. Puky. Fog. Debr. HM.*

MODERAMEN inculpatæ tutelæ : önvédelem' mérséklete. *Cur. Ön-védelmi mérséklet. Kun. Szabad maga-védelem. Pauly. Puky. P-gyűjt. Véték nélkül való maga-védelme, oltalma. Pauly. P-gyűjt. Büntelen v. szabad védelem' mértéklete. V-gyűjt. Mértékletes v. erőszakos oltalom. Mest. Büntelen önvédelem. Puky. Büntelen önvédelem' igazsága. Szlem. Vádolhatatlan védelmezésnek módja. Ujfal.*

MODERARE : mérséklenni. *Fog. Puky. Kun.*

MODERATIO : mérséklés. *Fog. Kun. HM. Mérséklet. Kun.*

MODERATOR : igazgató, mérsék-
lő. *Puky. HM.*

MODERATUS : mérsékletes. *Kun.*

MODESTIA : szerénység. *Kun.*

MODESTUS : szerény. *Pauly. Debr. Puky. HM. Illendő. Puky.*

MODIFICANS : módoló, elmódo-sító. *Fejér.*

MODIFICARE : módosítani. *Fog. Puky. Debr. Idomítani, képesíteni, változtatni. Kun. Módosítani. HM.*

MODIFICATIO : módosítás. *Cur. Puky. HM. Változtatás, elintézés. Puky.*

MODIUS : véka. *Fog. HM.*

MODULATIO : hangmérséklet. *Debr. Hanglejtés. Kun.*

MODUS : mód. *Cur. Fog. Bar. vm. Út. Cur. Lag. Bar. vm. Mérték. Debr.*

MODUS acquirendi : kereset' utja. módja. *Cur. HM. Kereset' utja, neme. Bar. vm.*

MODUS acquirendi dominii derivativi : vagy on' uradalma' reánk háromlásának módja. *Georch. Ura-dalom' megszerzésére való származ-tató mód. Ujfal. Uradalom' meg-szerzésének származandó módja. Czöv. Saját általszállatnak vagy szállításnak módja. Szlem.*

MODUS acquirendi dominii originarii : vagy on' uradalmához jut-lásnak eredeti módjai. *Georch. Uradalom' megszerzésének eredeti módjai. Czöv. Saját szerzésnek v. jószág' sajátátételének eredeti mód-jai. Szlem.*

MODUS acquirendi dominii sim-
pliciter originarii : uradalom' meg-szerzésének teljességgel eredeti módjai. *Czöv. Uradalom' megszer-zésére való teljességgel eredeti mó-dok. Ujfal.*

MODUS acquirendi dominii sec-
cundum quid originarii seu acces-siones : uradalom' megszerzésének valami szerint való eredeti módjai vagy hozzájárulások. *Czöv. Ura-dalomnak megszerzésére való valami szerint eredeti módok. Ujfal.*

MODUS acquirendi civilis : pol-gári kereset' módja. *Cur. Bar. vm.*

MODUS acquirendi ex alluvione : vizmosásból —. *Bar. vm.*

MODUS acquirendi ex foetifica-tione : tenyésztésből —. *Bar. vm.*

MODUS acquirendi naturalis : ter-

mészetes kereset' módja. *Cur. Bar. várm.*

MODUS acquirendi per accessionem artificialem: mesterséges hozzájárulás által —. *Bar. vm.*

MODUS acquirendi per accessionem concretam: összeséges járultság által —. *Bar. vm.*

MODUS acquirendi per accessionem discretam: különözött járultság által —. *Bar. vm.*

MODUS acquirendi per accessionem naturalem: természetes járultság által —. *Bar. vm.*

MODUS acquirendi per applum-bationem: ónozás, ónnal való foglalás által —. *Bar. vm.*

MODUS acquirendi per commix-tionem: vegyítés által —. *Bar. vm.*

MODUS acquirendi per confusio-nem: összezavarás, összekeverés által —. *Bar. vm.*

MODUS acquirendi per ferrumi-nationem: forrasztás által való ne-me a' keresetnek. *Bar. vm.*

MODUS acquirendi per implanta-tionem: beültetés, oltás által —. *Bar. vm.*

MODUS acquirendi per intextu-ram: közbeszövet által —. *Bar. várm.*

MODUS acquirendi per occupa-tionem: foglalás által —. *Bar. vm.*

MODUS acquirendi per posses-sionem propriam: tulajdon bírás által —. *Bar. vm.*

MODUS acquirendi per quasi pos-sessionem: miutegy bírás által —. *Bar. vm.*

MODUS acquirendi per suturam: varrás által —. *Bar. vm.*

MODUS acquirendi per traditio-nem simplicem: csupa átadás v. engedés által —. *Bar. vm.*

MOHATRA: drága kövek elzáló-gosításáról szóló irás. *Puky.*

MOLA: malom. *Cur.*

MOLAE et aggeres nocivae: ár-talmas malmok 's gátok. *Cur. HM.*

MOLARIS rata: malom-vám. *Cur. Malomrész. HM.*

MOLENDINI jus: malombeli jus.

Cur. Malom' igaza v. öröltetés' szabadsága. *Puky. Malomjog. HM.*

MOLENDINUM: malom. *Cur.*

MOLENDINUM desuper volvens: felyül csapó malom. *Helt.*

MOLENDINUM subtus currens: alatt csapó malom. *Helt.*

MOLIMEN: törekvés. *Debr. HM.*

MOMENTANEE: pillanatilag, nyom-on, haladék nélkül. *Kun.*

MOMENTANEUS: pillanati. *Debr.*

MOMENTUM: perczenet. *Puky.* Pillanat, fontosság. *Debr. HM.*

MOMENTUM rei: nagysága, fon-tossága, bökkenője a' dolognak. *Bar. vm.*

MOMENTUM temporis: szempil-lantás, perczentés. *Bar. vm.*

MOMENTOSUS: poutos. *Debr.*

MONACHUS: magános v. egyes barát. *Puky. P-gyűjt.* Magános szerzetes. *Puky. Barát. Czöv. Szerzetes, barát. Szlem.*

MONARCHA: 1) egyúr; 2) fejde-lem. *Fog. Kun. HM.* Fejedelem, egyedülországgló. *Szlem.* Egyedülies uralkodó. *Kun.*

MONARCHIA: egyfőuralkodás. *Puky.* Egyúrság, egyuradalom, or-szág. *Fog. Egy-fő-országglás. P-gyűjt.* Egy fejedelmű ország, egye-düli országglás. *Szlem.* Egyfőség. *Debr.* Fejedelemség, egyuriség. *Kun.* Egyeduralk. *Sztrók.*

MONARCHIUM regimen: egyfő-országglás. *Puky.*

MONASTERIUM: klastrom. *Puky. Pauly. HM.* Monostor. *Helt. Puky. Kun. V-gyűjt. Czöv. Szlem. HM.* Zárda. *Vajd. HM.*

MONETA: pénz. *Cur. Szlem. Kölc.* Vertpénz. *Puky. V-gyűjt. Debr.* Pengő pénz. *Puky. P-gyűjt. Szlem.* Veretett pénz. *P-gyűjt. Kézpénz. Ujfal.*

MONETA conventionalis: conven-cziós pénz. *HM. Cur.* Pengőpénz. *HM. Cur. Stett. Fog.* Egyezési v. nemzeti közegyezési értékű pen-gőpénz. *Szlem.* Szövetségi, alku-belt, egyezésbeli pénz. *Bar. vm.* Törvényes pénz. *Debr.* Ezüst pénz.

HM. Jópénz, jóértékű pénz. *Fog.*
MONETA cuprea: kongó rézpénz.
Cur. HM.

MONETA currens: folyó pénz.
Cur. Puky. Fog. Pauly. Kelő
 pénz. *Pauly.*

MONETA falsa: hamis —. *Cur.*
 Álpénz. *Köles. Helt.*

MONETAE falsae cursor: hamis
 pénzverő. *Cur.*

MONETAE pondus; schrott: pen-
 gőpénz' nehézsége v. nehézségi
 mértéke. *Szlem.*

MONETAE puritas: pengőpénz'
 tisztasága v. tisztasági mértéke.
Szlem.

MONETAE valor externus: pen-
 gőpénz' külsőértéke. *Szlem.*

MONETAE valor internus: pen-
 gőpénz' belső értéke. *Szlem.*

MONIALIS: apácza. *Lex. Czöv.*
HM. Zárdausz. *Csapó.*

MONIL (in Arm.): ékesség. *HM.*
 Kőssöntő, függő. *RFF.*

MONOGAMIA: egyházasság, egy-
 feleségűség. *Mest.* Egyes házas
 társakból álló házassági társaság.
Uffal. Egyenösség. *Kun.*

MONOGRAMMA: szórejtdjegy.
Perg.

MONOGRAMMATICA: szórejtdj-
 jegy ismeret. *Perg.*

MONOMACHIA: párviadal. *HM.*

MONOPOLA: egyedárus. *Debr.*
Fog.

MONOPOLIA status: status' v.
 országlovszék' kirekesztő árulása,
 országlovszékki egyedül árulás. *Szlem.*

MONOPOLISTA: nyerekedő. *Bar.*
vm. Egyedülárulás' jusával bíró
 tenyésztő v. kézmives. *Szlem.* E-
 gyedárus. *Perg. Kun. Fog.* Árszar-
 nok. *Kun.*

MONOPOLIUM: kizáró kereskedés.
Cur. P-gyűjt. Puky. Pauly. HM.
 Kirekesztő kereskedés. *V-gyűjt.*
 Magányos nyerekedés. *Bar. várm.*
 Mások' kirekesztésökkel fenálló ke-
 reskedés. *P-gyűjt.* Kirekesztő v.
 egyedül árulás. *Szlem.* Másokat ki-
 rekesztő kereskedés. *Szirm. Márt.*
 Egyed - kereskedés, egyedáruság.

Sztrók. Debr. Kun. Fog. Egyed-
 árulás. *Fog.* Árszaru, árszarulás,
 árszarnokság. *Kun.* Egyedáruság.
HM.

MONOPOLISARE: egyedározni.
Fog.

MONSTRANTIA reliquiarum (J.
 Can.): ereklye. *Lex.*

MONSTRANTIA SS. Sacramenti
 (J. Can.): széntségmutató. *Lex.*

MONSTRUM: rém. *Cur. Puky.*
Pauly. Szörnyeteg. *Cur. Puky.*
Bar. vm. Kun. Pauly. Rémség.
Puky. Szörn. *Fog. Kun.* Iszony.
Fog. Csuda, esuda - szülött. *Kun.*
 Éktelen csuda. *Bar. vm.*

MONSTRUOSITAS: éktelenség.
Bar. vm.

MONTANA civitas: bányaváros.
Fog.

MONTANISTA: bányász. *Cur. Fog.*
HM.

MONTANISTICA: bányászat. *Kun.*

MONTANISTICUS: bányai. *Puky.*
Cur. Pauly. P-gyűjt. HM. Bánya-
 beli, bányászi. *Cur. Puky. Pauly.*
P-gyűjt. Fog. Debr. Bányász, bá-
 nyászati. *Kun.*

MONTANUM iudicium: bánya tör-
 vényszék. *Puky. Pauly. HM.*

MONTANUM jus: hegyvám. *Cur.*
HM. Bányajog. *Fog. Kun. HM.*
 I. Jus.

MONTANUM officium supremum:
 fő bányahivatal. *Puky. Pauly.*

MONTANUS: hegyi. *Cur. Puky.*
Debr. P-gyűjt.

MONTIUM magister et iudex mon-
 tanus (J. Met.): főbányabíró. *V-*
gyűjt.

MONUMENTUM: emlék. *Fog. HM.*
 Emlékjel, emlékoszlop, emlékkő.
Kun. Emlékeződé. *Lex.* Emlé-
 keztetés. *Fejér.*

MORA: késedelem, haladék. *Cur.*
Kun. Debr. Puky. Fog. Pauly.
HM. Mulatság. *Pauly.* Időhaladék.
Stett. Késledek. *Kun.*

MORA accipiendi (J. Rom.): el-
 fogadási késedelem. *Szlem.*

MORA noxia et innoxia (J. Rom.):

kártokozó v. nem okozó késedelem v. késedelmisség. *Szlem.*

MORA solvendi (J. Rom.): fizetési v. fizetésbeli késedelem. *Szlem.*

MORALIS: erkölcsi. *Debr.* Jó-erkölcsü-*P-gyűjt.* Erkölcsös. *Kun.*

MORALISATIO: erkölcsösödés. *Kun.*

MORALIS character: erkölcsi vonás v. bélyeg. *Puky.* Jellem. *Sztrók.* Kaz. Erkölcsi jellem. *HM.*

MORALITAS: erkölcsiség. *Cur.* *Debr.* *Kun.* *HM.* Erkölcsösség. *Bar.* *vm.*

MORALITAS actionis: cselekedet' erkölcsisége. *Mest.* *Szlem.* Erkölcs' becsé, v. értéke. *Szlem.*

MORALITER: erkölcsileg. *Kun.* Erkölcsiképen. *Bar.* *vm.*

MORAM non patitur: halaszthatatlan. *Szirm.* *HM.*

MORATORIUM: késleltetvény. *Perg.* *Fog.* Haladéck-levél. *Stett.* Késleltető parancs. *Kun.* *HM.* Késleltetvény, késleltető parancs. *Fog.* I. Mandatum.

MORATORIUS: késleltető. *Cur.* *Fog.* *Puky.*

MORATUS: erkölcsös. *Vajda.*

MOROSITAS: 1) komorság, kedvetlenség. *Kun.* *HM.* 2) késedelmisség. *HM.*

MORE consveto: szokás szerint. *Puky.* *P-gyűjt.* *HM.* Szokásként, szokásképen. *HM.*

MORES: erkölcs. *Lex.* *Czöv.* *Szlem.* Maga - v. ön viselés v. viselet. *Lex.* Szokás. *Szlem.*

MORES majorum: őscink' erkölcsök. *Czöv.* Őscink' szokásaik. *Szlem.*

MORGANATICUM matrimonium: feleséget megvető házasság. *Puky.* *Pauly.*

MORGENGABE (J. Feud.): reggeli ajándék. *Czöv.* Hitbér, jegypénz. *Fog.*

MORING: jegybér, jegypénz. *Kun.*

MOROSA emendatio: késedelmes javulás. *P-gyűjt.*

MOROSI debitores: daczos fizetők, akaratoskodó adósok. *Czöv.*

MOROSI reparatores communium aedificiorum: köz épületeknek késedelmes igazítói, v. igazítását késleltetők. *Puky.* *P-gyűjt.*

MOROSUM esse in promissis: ígéretében lénának lenni. *Dien.*

MOROSUS: késedelmes. *Cur.* *Fog.* *P-gyűjt.* Komor. *P-gyűjt.* *Kun.* Kedvetlen; késlekedő. *Kun.*

MOROSUS debitor: késedelmes adós. *Cur.* *Puky.* *P-gyűjt.* *Szlem.* *Márt.* *Pauly.* *HM.* Akaratos, megátalkodott, nyakas adós. *V-gyűjt.* *Puky.* *Pauly.* Rest adós v. fizető. *Puky.* *Pauly.* *Márt.* *P-gyűjt.*

MORS: halál. *Közszó.*

MORS civilis: polgári halál. *Czöv.* *Szlem.* Törvényes. —. *Georch.*

MORS physica: természetes, természeti halál. *Georch.*

MORTALITAS: halandóság. *Kun.*

MORTICINII privilegium: ekklézsia' jószágává vált örökségről szóló levél. *Márt.*

MORTICINIUM: egyházi jószággá vált örökségről szóló levél. *Puky.*

MORTICITUS: körömszakadásig. *Debr.* Fennyen. *Sztrók.*

MORTIFICATIO: sanyargatás, keserítés. *Bar.* *vm.*

MORTIFICATION: semmisítés. *Fog.*

MORTIS causa: halála' esetére. *Sztrók.* Holta utánra. *Vajd.* Halál' esetére. *Kun.* *HM.*

MORTIS poena: halálos büntetés. *Fog.* I. Poena.

MORTIS poena cum exasperatione: kínos halállal való büntetés. *Puky.* Megsulyosított halálos büntetés. *Pauly.*

MORTUALIS: halotti, halálutáni. *Debr.*

MORTUARIUM: holtak javaihoz való igaz. *Puky.* *Pauly.* Halotti adó. *Szlem.* Megholtak' javaihoz való jus. *Párizp.* *Márt.* Örökségadó. *HM.*

MOS: szokás. *Cur.* *Debr.* Erkölcs. *Helt.* *Kun.*

MOTIO: indítmány. *Kun.* *Fog.*

Törvényjavaslat. *Kun. Indítvány. HM.*

MOTIVA instantiae: esedezésnek indítóokai, talpokai. *Szlem. Esedezés' iudokai. HM.*

MOTIVA principalia: fővebb indító okok. *Czöv.*

MOTIVA sententiae: ítéletnek talpokai. *Szlem.*

MOTIVARE sententiam: okokkal támogatni az ítéletet. *Debr. HM.*

MOTIVATIO: okadás. *Kölcs.*

MOTIVISARE: okkal támogatni, támogatni. *Fog.*

MOTIVUM: indító ok. *Cur. Márt. Debr. Puky. Pauly. Bar. vm. Ok. Kölcs. Fog. Gyám-ok. Tám-ok. Fog. Indítvány, támogatvány. Fog. Támogató ok. Törv. cikk. Ind-ok. Csapó.*

MOTTO: elmés mondás. *Puky. Pauly. Jelmondát. Perg. Kun. Jelszó, jelige. Csapó.*

MOTUS: mozgás, mozzalom. *Csapó.*

MUCRO: fegyver. *RW.*

MULCTA: bírság. *Helt. Cur. Puky. Debr. V-gyűjt. P-gyűjt. Stett. Péchy. Pauly. Bar. várm. HM. Büntetés. Puky. V-gyűjt. Pauly. Bar. várm. Maradtság. P-gyűjt. Puky. Pauly. Debr. Büntetvény. Fog.*

MULCTA pecuniaria: pénz - v. pénzbeli büntetés v. bírság. *Szlem. Pénybüntetés. Kun.*

MULIEBRIS: némberi. l. Focmineus.

MULIER: néember. *Fog. Stett. Révai. Antiq. Kun. Asszonyember. RW.*

MULTIPLICARE: sokasítani, szaporítani, sokszorozni. *Puky. P-gyűjt. Kun. Többszerezni. Sztrok. Szaporítani. Fog.*

MULTIPLICATIO: sokszorozás, sokasadás. *Debr. Sokadalmozás. P-gyűjt.*

MULTIPLICATIO negotii: a' dolog' szaporítása. *Puky.*

MULTITUDO: sokaság, sokság. *Puky. P-gyűjt.*

MUNDIRE: tisztázni. *Fog.*

MÜNDLICH: szóbeli, szóval. *Fog. MUNDUS muliebris: aszszonyi ékesség. *Cur. P-gyűjt. Szlem. Debr. HM. Fejérmemi ruházatok. Georch.**

MUNICEPS: polgárosított. *Debr. Honosított. Sztrok.*

MUNICIPALIS: tartományi, helytartósági. *Fog. Várofselsőségi. Kun. Helyhatósági, polgár egyesületi. Debr. HM.*

MUNICIPALITAS: városi tanácsfelsőség. *Puky. Pauly. Márt. Belső v. honi kormány. Bar. vm. Várofselsőség. Kun.*

MUNICIPIMUM: 1) vidék; 2) tartomány; helyhatóság. *Fog. HM.*

MUNIFICUS: adékony. *HM.*

MUNIMENTUM: erősítvény. *Kun.*

MUNUS: tiszt. *Gánóczy. Illyés. Köteleesség. Pázmán. Jutalom. Vajd. Tiszttség, hivatal, ajándék. Debr. HM.*

MUNUS publicum: közhivatal. *Cur. Szirm. HM.*

MÜNZE: vert pénz, pénz, pengőpénz. *Fog.*

MUSAEUM: gyűjteményes tár. *Pauly. Tanulóház, ritkasági tár, tudománybeli tárház. Bar. várm. Tudományi terem. Sztrok.*

MUSAEUM nationale: nemzeti gyűjteményes tár. *Puky. Nemzeti muzeum, nemzeti gyűjteménytár. HM.*

MUSICUS: hangmivész. *Pauly. Hangász. Perg. Kun.*

MUSIVGOLD: álarany, festőarany. *Fog.*

MUSIVUS labor: mozaikmű. *Zs.*

MÜSSIGE capitalien: heverő tőke. *Fog.*

MUSTER: mutatmány, mutaték, minta. *Fog.*

MUTARE: változtatni. *Fog.*

MUTILARE: megessonkítás. *Puky. Pauly.*

MUTILATIO: csonkítás. *Cur. P-gyűjt. V-gyűjt. Lex. Szlem. Fog. Párizp. Szirm. Moln. HM. Megcsonkítás. Puky. Pauly. Márt. Mokr. Bénítás. V-gyűjt. P-gyűjt.*

Szirm. Moln. Párizp. Megtagolás. Georch. Csonkáva való tétel. Dien.

MUTILATIO membrorum : tag-szaggatás. *Helt. Csonkítás, bérítés. Sztrok.*

MUTILUS : csonka. *Helt.*

MUTUA fraternalis divisio : atyafiságos osztályosság. *Georch. Atyafiságos kölcsönös osztály. Czöv. Atyafiságos kölcsönös osztály. Szlem.*

MUTUA successio : kölcsönös örökösödés. *Cur. Puky. V-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Viszontos örökösödés. Bar. vm. Kölcsönös örökösödés. HM.*

MUTUANS : hitelező. *Cur. Puky. P-gyűjt. Szlem. Kölcsönadó. Puky. Lex. Czöv. Ujfal. Hitelben adó. Lex. Pénzkölcsönző. Fog.*

MUTUARE : hitelbeadni v. venni. *P-gyűjt. Kölcsönadni v. venni, hitelezni. Puky. Kölcsönözni. Kun. Szlem. Fajd. 1) hitelezni, kölcsönözni. Cur. Debr. 2) kölcsönadni; 3) kölcsön venni. Cur. Pénzt kölcsönözni. Fog.*

MUTUATARIUS : kölcsönvevő. *Cur. Puky. Mest. Czöv. Ujfal. Kölcsönöző. Cur. Hitel vevő. Puky. P-gyűjt. Márt. Hitelben vevő. Szlem. Pénzt kölcsönvevő. Fog.*

MUTUO : kölcsön. *Fog.*

MUTUUM : 1) hitel. *Cur. Puky. Debr. P-gyűjt. Lex. Georch. Szlem. Márt. HM. Kölcsön. Cur. Helt. Puky. Pauly. V-gyűjt. Moln. Debr. Kézír. Czöv. Lex. Georch. HM. 2) kölcsönadás. Cur. Puky. Pauly. Szit. 3) kölcsönvétel. Cur. Kölcsönötztett, hitelezés. P-gyűjt. Kölcsönözött jószág. Mest. Kölcsönözés. Ujfal. 1) kölcsön; 2) pénzkölcsön. Fog. Dologbeli kölcsön. Bar. várm. Hitelezés. Szlem. Márt.*

MUTUUM pecuniarium : pénzhitel v. pénzhitelezés. *Szlem.*

MUTUUS : kölcsönös. *Cur. Fog. Kun. Kölcsön. Lex. Viszonti, viszontagos. HM.*

MUTUUS consensus : egyezés v. egyetértés. *Cur. Puky. Szlem. Meg-egyezés. Georch.*

MUTUUS dissensus : kölcsönös egyenetlenség. *Puky. — elállás. V-gyűjt Szlem. Viszonyos elállás. Ujfal. — visszalépés. Szlem. Feleknek elállások. Georch.*

MYSTERIUM : szent v. foghatatlan titok. *Bar. várm. Titok. Lex. Debr. Kun.*

MYSTICUS : titkolódzó, lappangó, áltató. *Kun.*

N.

N vagy nr. vagy nro = numero: szám. *Fog.*

NACHFORSCHUNG : hollét, hol- létezés; ubicatio. *Vált. Csász.*

NACHMAENNER : következők; subsequentes. *Vált. Császár. Fog.*

NACH SICHT : lát után. *Fog.*

NACH-SICHT-WECHSEL : látutáni váltó. *Fog.*

TÖRV. TUD. MŰSZOTÁR.

NAEVUS : hiba, fogyatkozás. *Debr. Hibázat, hiba. Fog.*

NATIO : nemzet. *Puky. P-gyűjt. Szlem. Lex. Fog. Pauly. Debr.*

NATIONALE : nemzeti. *Cur. Nemzetmény, származmány, eredetűség, nemzetményi stb levél. Bar. vm.*

NATIONALIS: nemzeti. *Cur. Pauly. Fog. Kun.*

NATIONALIS character: nemzeti bélyeg. *Puky. Pauly.* Nemzeti szív-bélyeg, nemzeti lelkezet. *Kun.* Nemzeti jellem. *Csapó. HM.*

NATIONALIS garda: nemzeti őrség, nemzeti őrsereg. *Kun.*

NATIONALISARE: nemzetivé tenni. *Puky.* Nemzetesíteni. *Fog. Kun.* Nemzetesíteni. *HM.*

NATIONALISARI: honosulni. *HM.*

NATIONALISATIO: nemzetesítés. *Cur. HM.* Honosítás. *Fog.*

NATIONALISMUS: nemzeti tulajdonság. *Puky. Pauly.* Nemzetiség. *Puky. Fog. P-gyűjt. Kun.*

NATIONALITAS: nemzetiség. *Fog. Pauly. HM.* I. Nationalismus.

NATUS nati: születtem, fiam. *RIV.*

NATIVUS: született. *Cur. Debr.* Természeti, eredeti. *Debr.* Születési. *Kun.*

NATURA: természet. *Cur. P-gyűjt. Lex. Debr. Fog.* (In natura praestare: természetiben v. maga nemében megadni; természetben. *Fog. P-gyűjt.* Szirm.)

NATURAE lex: természet' törvénye. *Puky. Pauly.*

NATURAE producta: természetmennyek. *Cur. Puky. Pauly.* Termény, termék. *Fog.*

NATURALE fermeék. *Fog. Kun.* Termesztermény. *Kun.*

NATURALE productum: természetmenny, termény. *Fog. HM.*

NATURALIA: természetek. *Cur. Puky. P-gyűjt. Márt. Pauly.* Eleség. *Cur. V-gyűjt. Pauly.* Természet' adományai. *Georch.* Termesztermények. *Szirm. Pauly. Bar. vm. Debr.* (In naturalibus praestare: a' tartozást természetben megadni. *Cur. P-gyűjt.*)

NATURALES praestationes: természetbeli adózások. *Czöv. HM.* Természtermésbeli, természetbeli v. természet-tartozások. *Szlem.*

NATURALIS: természet szerinti. *Cur.* Természeti. *Cur. Puky. Kun. Fog.* Természet szerinti való. *P*

gyűjt. Puky. Természetes. *Fog. Kun.*

NATURALIS tutrix et curatrix: természet szerint való gyámánya 's gondviselő. *Puky.* Természetszerinti gyámánya, 's gondviselő. *HM.*

NATURALISARE: polgárrá tenni, polgárnak bevenni. *Puky. Pauly.* Polgárosítani. *Debr.*

NATURALISATIO: honosulás. *HM.*

NATURALISMUS: természetesi vallás. *Puky. Pauly. Kun.* Természetkedés. *Bar. vm.* Természeti-ség. *Kun.*

NATURALISTA: természetesi vallást tartó. *Puky.* Világistenítő, természetesi vallást hívó. *Kun.*

NATUS: születtem. *Helt.*

NAUCI: sohonnai, semmirekellő. *Szirm.*

NAULA usurpata: bitangolt révek. *Czöv.*

NAULUM: 1) rév. *Cur. V-gyűjt. Czöv. Debr. Szlem. Puky. Szirm. HM.* 2) révpénz. *Cur. Puky. Pauly. Révbér. Cur. Puky. Debr. P-gyűjt. Georch. Szlem. Moln. Pauly. Bar. vm. Fog. HM. Révám. Puky. Köles. Pauly. Márt. HM. Hajóber. Márt. Moln. Mokr. Bar. várm. Debr.*

NAULUM siccum: száraz vám. *Szirm.*

NAUSEA: esömör, unalom. *Debr.* (Ad nauseam: esömörlésig, émelygésig, undorodásig. *Szirm.*)

NAUTAE et transportualistae: hajózók és szállítók. *Törv. HM.*

NAUTICA: hajózástudomány. *Kun.* Hajókászat. *Csapó.*

NAVALES patentes: hajózási oklevél. *HM.*

NAVIGATIO: hajózás, hajókázás. *Pauly. Szlem. HM.*

NAVIGATIO libera: szabad hajókázás. *Szlem.*

NAVIS revisoria: vizsgáló hajó. *Bar. vm.*

NB, I. Nota bene.

NECESSARIO: szükségképen. *Kun.* Szükségleg. *Csapó.*

NECESSARIUS: szükségés. *Cur.*

P-gyűjt. Puky. HM. (Necessarius meus : barátom, felem. *Debr.*)

NECESSARIUM in se: magában —. *Cur. Puky.* Voltaképen szükséges. *Puky. P-gyűjt.*

NECESSARIUM per accidens: bizonyos történetből szükséges. *Cur.* Bizonyos tekintetből szükséges. *P-gyűjt.*

NECESSITARE: kényteleníteni, szükségesíteni. *Puky.* Kényszeríteni, erőtetni. *Pauly.*

NECESSITAS: szükség. *Cur. Puky. P-gyűjt.*

NECESSITAS extrema: végső szükség. *Cur.*

NECESSITAS inevitabilis: nélkülözhetetlen szükség. *Törv.*

NECESSITAS invicta: győzhetetlen kénytelenesség. *Kásson.*

NECESSITATES absolute necessariae: elkerülhetetlen szükségek. *Szlem.*

NECESSITATES publicae: polgári társaság' szükségei v. közszükségek. *Szlem.*

NECESSITATES publicae ordinariae: rendszeres közszükségek v. polgári társaság' rendszeres közszükségei. *Szlem.*

NECESSITATES publicae extraordinariae: rendkívüli közszükségek, polgári társaság' rendkívüli közszükségei. *Szlem.*

NECESSITOR: kényteleníttetem. *HM.*

NECESSITUDO: barátság, egybeköttetés. *Debr. HM.*

NECROLOGIUM: holtak' lajstroma. *Puky. Pauly. Szlem.* Holtak' jegyzőkönyve. *Szlem.*

NEFARIUS: iszonyú, iszonyúság. *Szirm.*

NEFAS: méltatlanság, szörnyűség v. nem szabad. *Bar. vm. HM.*

NEFFE (Enkl.): unokaöcs. *Kun.*

NEGATIO: tagadás. *Helt. V-gyűjt. P-gyűjt. Lex. Czöv. Szlem.*

NEGATIO praegnans: nehézkes —. *Czöv.* Alattomosan tett állító —. *Szlem.* Terhes tagadás. *Ujfal.*

NEGATIVA: tagadás. *Pauly. Márt. P-gyűjt.*

NEGATIVE: tagadólag. *Cur. Puky. P-gyűjt. Fog. Márt. Pauly. HM.* Nemleg. *Kölcs. Kun.*

NEGATIVUS: tagadó. *Cur. Debr.* Tagadós. *Puky. Fog.* Tilalmazó. *Dien.* Tagadólagos. *Kun. Fog.* Nemleges. *Debr. Kun.*

NEGLECTA praemonitio: elmulasztott t. megkínálás. *Cur. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. HM.* Elmulasztott előintés. *Fog.* Elmulasztódott előremegintés. *Czöv.* Megkínálás' elmulasztása. *Szlem.* Elmulasztott megintetés. *HM.*

NEGLECTUS (subst.): elmulasztás. *Cur. Puky. Debr.* Elmulasztott (adject.). *Cur.* Elmulasztatott. *Puky. P-gyűjt.*

NEGLIGERE: elmulasztani. *Cur. Puky. P-gyűjt.* Elhanyagolni. *Fog.*

NEGLIGENTIA: késedelem, tunyaság. *Cur. Puky. P-gyűjt.* Restség. *Cur.* Elhanyagolás. *RW.*

NEGOTIA cambialia, l. Wechselschäfte.

NEGOTIATIO (J. Camb.): kereskedés. *Szlem. Debr. HM.* Ügyekedés. *Debr.* Üzéréség. *HM.*

NEGOTIATIONIS nomen: kereskedés' nevezete. *Szlem.*

NEGOTIATIONIS socii (J. Camb.): kereskedés' részvevői, keveskedő társak. *Szlem.*

NEGOTIATIONIS socii aperti (J. Camb.): kereskedésnek nyilvánvaló részvevői, közhirűl adott kereskedő társak. *Szlem.*

NEGOTIATOR, seu entrepreneur: kereskedés felállító's vivő. *Szlem.* Tőzsér, hajhász. *Fog.* Kereskedő, ügyekedő. *Debr.*

NEGOTIATOR expediens: áruszállító kereskedő. *HM.*

NEGOTIORUM gestio: önkényt vállalt sáfárság. *Georch.* Ügyfelvállalás, ügyviselés. *Szlem.*

NEGOTIORUM gestor: sáfár. *Cur. Bar. vm. HM.* Önként vállalkozott sáfár. *Georch.* Ügyviselő. *Szlem. Ujfal.* Készakaratos v. fogadtatlan

prokátor. *Ujfal.* Biztos, mindenes, *Bar. vm.* Ügyvezető. *H.M.*

NEGOTIUM : dolog. *H.M. Cur. Pauly. Debr.* Munka. *Pauly. H.M.* Ügy, vállalat. *Debr. H.M.* Üzlet. *H.M.*

NEGOTIUM perplexum : szövevényes dolog. *Czöv.* Bonyolódott ügy. *Sztrók.*

NEGOTIUM publicum : közdolog. *Cur. Bar. várm.*

NEGOZ : tőzs, üzlet. *Fog.*

NEHMER : átvevő, vevő. *Fog.*

NENNWERTH : névbees, névérték. *Fog.*

NEMUS, v. nemora : berkek. *Cur. Helt.*

NEOACQUISITICUS : új szerzeményi. *Fog.*

NEOACQISTICA bona : újabb bebizonyításu javak. *Puky.* Újabb bizonyítás alá esett jószágok. *Márt. Pauly. V-gyűjt.* Újszerzemények. *Georch.* Fegyverrel visszanyert jószágok. *Szlem.* Újszerzeményi jószágok. *Fog.*

NEOACQUISTICA commissio : a' jusoknak újonnan megvizsgálására rendeltetett biztosság. *Márt.* Az igazaknak újonnan való megvizsgálására kirendelt biztosság. *Puky. Pauly. P-gyűjt.* Új szerzeményi vagy jogvizsgáló biztosság. *Debr.*

NEOLOGIA : ujszótan. *Sztrók.*

NEOLOGISMUS : szóújítás. *Puky. Pauly.* Nyelvújításhoz ragaszkodás, nyelvújítási szellem. *Kun.*

NEOLOGUS : újító, újításterjesztő. *Puky.* Nyelvújító. *Kun.*

NEONATUS : ujonnan született. *Pázm.* Most, v. imént született. *Lex.* Ujdonszült. *Csapó.*

NEPOS : unoka. *Puky. P-gyűjt. Debr. H.M. RIV.* Unokafi. *P-gyűjt.* Unokafiam. *Czöv.* Fiam' v. leányomnak fia. *Huszt.*

NEPOS ex filio : unoka, fiamnak fia. *Puky.* Fiútól való unoka. *P-gyűjt.* Fivéri unoka. *Csapó.*

NEPOS ex filia : unoka, leányomnak fia. *Puky.* Leánytól való u-

noka. *P-gyűjt.* Lyányvéri unoka. *Csapó.*

NEPOS ex fratre : bátyántól való unoka, v. bátyám' fia. *Puky.* Bátyától v. öcsétől való unoka. *P-gyűjt.* Báty- v. öcs-unoka. *Csapó.*

NEPOS ex sorore : néném'től való unoka, v. néném' fia. *Puky.* Nén- v. hug-unoka. *Csapó.*

NEPOTISMUS : unoka-kedvvelés, vérségre nézés. *Puky. Pauly. P-gyűjt.* Vérkegyelet. *Fog. H.M.* Vér-ségtekintés v. figyelem. *Puky.* Vér-ségi tekintet, rokonzás. *Debr.*

NEPTIS ex filio : leányunoka, v. fiannak leánya. *Puky.* Fivéri unokalyán. *Csapó.*

NEPTIS ex filia : leányomnak leánya. *Puky.* Nővéri unokalyán. *Csapó.*

NEPTIS ex fratre : bátyántól leányunoka. *Puky.* Bátyunokalyán, öcsunokalyán. *Csapó.*

NEPTIS ex sorore : néném'től való leányunoka v. néném' leánya. *Puky.* Hug- vagy néne-unokalyán. *Csapó.*

NEQUAM : ármányos. *Bar. vm. Gaz,* semmirekellő. *Kölcs.*

NERVOSE : nyomosan. *Debr. H.M.*

NERVOSITAS : inerősség, nyomosság. *Debr.*

NERVUS : in, erő; (— verum gerendarum : dolog' kivitelére szükséges inerő. *Debr. H.M.*) Ideg. *Kun.*

NETTO : tiszta (suly, ár, összeg stb). *Fog.*

NEUTRALIS : közéletes, avatkozatlan. *Kun.* Közönbös. *Csapó.* Semleges. *Fog.* Egyikrészűse. *Ujf.* Egyik részre sem hajló, egyik felet sem pártoló. *Szlem.* Közepes, részvétlen, egyiksemező. *Debr.*

NEUTRALITAS : pártatlanság. *Puky. Pauly. H.M. Mest.* Pártolatlanság, egyik pártra sem hajlás. *Szlem.* Pártközlés, hajlatlanság. *Puky.* Résztelenség, részvétlenség, fél-telenség. *Bar. várm.* Avatkozatlan-ság, középlet, középletesség. *Kun.* Semlegesség. *Fog.* Közönbösség. *Perg. H.M.* Középeség, részvétlenség, egyiksemezés. *Debr.*

NEXUS: öszvekötés. *Cur. Pauly.* Köz. *Cur.* Köttetés, kötelék, öszvefüggés. *Puky.* Egybeköttetés, kapcsolat. *Debr. Fog.* Öszvekötés, öszveköttetés. *HM. Fog.*

NEXUS clientelaris: oltalmi öszveköttetés v. öszvefüggés. *Szlem.*

NEXUS et colligatio possessorii: a' birtok' egybe csatolódása és öszveköttetése. *Czöv.*

NEXUS feudalis: oltalmazási v. hivszolgáltatéti öszveköttetés. *Szlem.*

NEXUS juris: jus' köze, jusbeli öszvekötés, osztályosság. *Cur. HM.*

NEXUS sanguinis: vérség' köze, vérségi öszvekötés. *Cur.* Vérség. *Cur. Bar. vm.* Véröszveköttetés, vérség' kötele. *Czöv.* Vérség' közössége, vérségi öszveköttetés. *Szlem.* Jogközösség. *HM.* Vérkapcsolat. *Sztrók.* Rokonság, vérkötelék. *Kun.*

NICHTIG: semmis. *Stett.*

NICHTIGKEIT: semmisség. *Stett.*

NIESBRAUCH: hasznavevés. *Sztr.* Használva élés. *Dien.*

NIMBUS: záporfelhő, fénykör. *HM. Debr.* Fénykoszorú, fényözön. *Kun. HM.*

NIMIUS: szerfölötti. *Debr. HM.*

NIVELLA: vizaránymérték. *Puky. Pauly.*

NIVELLARE: vizarányt mérni, egyenlővé tenni. *Puky. Pauly.*

NIVELLATIO: vizarányba hozás. *Puky. HM.* Viznek arányba való hozása. *Pauly.* Lejtmérés. *HM.*

NIVELLATOR: vizarányt mérő. *Puky.*

NIVELLATUS: lejtmért. *HM.*

NN = nomen nescio v. nomine nominandus: névvel nevezendő; nevű. *Fog.* I. Nomen.

NO, I. Netto.

NOBILES possessionarii: birtoknemesek. *Horv.* Tethetőz v. vagyonos nemesek. *Csapó.*

NOBILES proprietarii: vagyonos —. *Horv.* Birtokos nemesek. *Csapó.*

NOBILIS: nemes. *Cur. Lex. Georch. Czöv. Szlem. Szirm. Márt. Moln. Párizp. Mokr. Bar. vm.*

NOBILIS armalista; czimeres nemes. *Cur. HM.* I. Armalista.

NOBILIS curialista: udvarhelyes nemes. *Cur. HM.*

NOBILIS donatarius: adományos —. *Cur. Bar. várm.* Adományzott nemes. *Bar. vm. HM.*

NOBILIS localis: helybeli nemes, helybeli nemességű személy. *Szlem.*

NOBILIS impossessionatus: birtoktalan nemes. *Cur.*

NOBILIS in sessione coloniali degens: jobbágy-helyen lakó nemes. *Cur.*

NOBILIS possessionatus: birtokos —. *Cur. Szirm.* Jóságos nemes. *Szirm.*

NOBILIS praedialista: praedialista n. *Cur.* Pap' nemese. *P-gyűjt. Szirm.* Papnemes. *V-gyűjt. Márt. HM.* Főpap' nemese. *Szlem. Georch.* Főpapi nemes. *Szlem.* Püspöki nemes. *Márt.* Praedialis nemes. *Czöv.* Érseki nemes. *Kölcs.* Egyházi nemes. *HM.*

NOBILIS praetensus: nemességet áhító. *Czöv.*

NOBILIS regni: ország' nemese. *Georch. Szlem.* Országos nemes. *Csapó.*

NOBILIS suspectus: gyanús nemes. *Cur.*

NOBILIS unius sessionis: egy ház-helyes nemes. *Cur. Szirm.*

NOBILITARE: nemesíteni. *Vajd.*

NOBILITARES praerogativae: nemesi előjogok. *Kun. HM.*

NOBILITARIS: nemesi, nemességű. *Cur.*

NOBILITARIS processus: nemességet vitató per. *Cur. Puky. Pauly.*

NOBILITAS: nemesség. *Cur. Georch. Czöv. Szlem. Fog. Pauly.*

NOBILITAS armalis et donationalis: czimeres v. adományos nemesség. *Szlem.*

NOBILITAS civilis: polgári nemesség. *Czöv. Szlem.*

NOBILITAS collegialis: összeséges nemesség, közönség' nemessége. *Szlem.*

NOBILITAS communicata: köz-

lött v. részeltetett — *Czöv.* Feleséggel közlött nemesség. *Szlem.*

NOBILITAS derivata: származási v. háramló — *Szlem.* Származati, származatos nemesség. *Fog.*

NOBILITAS gentilitia: nemzetiségi — *Cur. Puky. Pauly. Czöv. Szlem. Fog.* Örökségs nemesség. *Czöv.*

NOBILITAS localis: helybeli nemesség. *Czöv. Szlem.*

NOBILITAS naturalis: természeti — *Szlem.*

NOBILITAS officii: hivatalbeli — *Fog.*

NOBILITAS originaria: eredetis — *Fog.*

NOBILITAS parta: szerzett, érdemmel nyert — *Szlem.*

NOBILITAS praedialis: főpaptól nyert — *Szlem.*

NOBILITAS regni: országos — *Szlem.*

NOBILITAS status: karbeli nemesség. *Fog. HM.*

NOBILITAS status clericalis: papi rend' nemessége. *Czöv.* Egyházi rend' nemessége v. egyházi rendi nemesség. *Szlem.*

NOBILITATIO: nemesítés. *Puky. Georch. Czöv. Szlem. Szirm. Márt. Párizp. Moln.*

NOBILITATIS legitimatio: nemesítésbizonylat. *Kun.*

NOBILITATIS status: nemesség' rendjei. *Szlem.*

NOBILITATIS testimoniales: nemességi bizonyító levél. *HM.*

NOMEN: név, keresztnév. *Cur. Lex.* (Cognomen: vezeték név. *Debr.*)

NOMENCLATIO (in Camb.): aláírási czim. *HM.*

NOMENCLATOR: megnevező, névjelölő, névjegyzék. *Kun.*

NOMINALIS: névbeli név. *Fog.* Neves, névi, névszerinti. *Csapó.*

NOMINATIM: nevezetesen. *Cur. Bar. vm. Neven. Bar. vm.* Névszerint. *Csapó.*

NOMINATIO regia: fejedelmi kinevezés. *Szlem.* Királyi kinevezés. *Csapó.*

NOMINIS mutatio: névváltoztatás. *HM.*

NOMENCLATIONIS ductor: címvezető. *HM.*

NONA: kilenced. *Cur. Pauly. Szirm. Márt. Párizp. Kun. Debr. HM.*

NONA dominalis: kilenced. *Georch. Czöv.* Űri v. földesúri kilenced. *Szlem.*

NONATOR: kilencedelő. *Czöv. Szlem.* Kilencedszelő. *Szlem.*

NON fidere causae suae: hivatlanzkodni ügyében. *Sztrak.*

NON ens: nem lény, semmi. *Debr.*

NON indossatus (J. Camb.): hátíratlan. *Stett.*

NON venientia: megnemjelenés, elnemjövés. *Cur. Szirm.*

NON venientiae onus: megnemjelenés' terhe. *Cur.*

NON venientiae poena: a' nemjövételnek büntetése. *Czöv. Kászón.* Elmaradás' díja. *Debr.* Megnemjelenés' díja v. súlya. *HM.*

NORMA: sinórmérték. *Cur. Pauly. Mest. Czöv. Szlem. Bar. vm.* Módszabás. *Puky. V-gyüjt. Bar. vm. Múd. V-gyüjt. Szabda. Kun. Szabály. Debr. Fog. HM.* Rendszabás. *P-gyüjt.*

NORMALES scholae: alsómustrasokolák. *Puky. Pauly.* Nemzeti iskolák. *Perg.*

NORMALIA: szabályrendeletek. *HM.*

NORMALIS: szabdas, szabdaszerűs. *Kun.* Szabályos. *Debr.* Szabályszerű. *Fog.*

NORMALIS actas: szabályrendi kor. *HM.*

NORMALIS resolutio regia: királyi rendszabás. *Cur. Puky.* Királyi rendet szabó határozás. *Puky.* Szabályzó királyi elhatározat. *HM.*

NORMATIVA: rendszabás. *Cur. Puky.* Hozzáalkalmaztatási rendelés. *Puky.*

NORMATIVUS: szabályszerű. *Debr.*

NORMIS conformis: szabályszerű. *HM.*

NOSOCOMIUM: kórház. *HM.*

NOTA: 1) hívségtelenség, hívtelenség; 2) jegyzés; 3) jegy, bélyeg. *Cur. Debr.* Jegy, jegyzet, jegyzék, hiteljegyzék. *Fog.* Billeg, megjegyzés. *Puky.* Jegy, jegyzék. *Kun. Bar. vm. Fog.* Pártütés. *Puky. Márt.* Hütlenség; jegyzék. *HM.* 4) Árjegyzék; bélyeg. *Fog.* 1. *Nota infidelitatis.*

NOTA bene: jegy; jól megjegyezd, — megjegyezvén. *Kun.* Megjegyzendő. *HM.* Jegyzet, fontos jegyzet. *Fog.*

NOTABILIS: előkelő, szembe-tűnő, nevezetes. *Debr. HM.*

NOTA characteristic: saját jellem. *Sztrók.* Megkülönböztető tulajdonság. *Vajd.* Jellemző bélyeg. *HM.*

NOTA correspondentialis: értekezőlévl. *Puky. Pauly. P-gyűjt.* Közlő v. egymást értesítő jegyzet. *Szlem.* Értekező jegyzék. *Debr.*

NOTA infidelitatis: hazasértés. *Puky. P-gyűjt. Szirm. Márt. Pauly.* Hazaárulás. *Puky P-gyűjt. Márt. Péchy.* Hazaárulás' vétké. *V-gyűjt.* Hitelenség v. pártosság. *Helt.* Hívtelenség. *Debr.* Hitelenség' hünc. *Vajd.* Áruttatás' billege. *Kászon.* Hívtelenség' neve. *P-gyűjt. Márt. Szirm.* Hívtelenség' jegye. *Czöv. Kun.* Hívségtelenkedés' v. hívségtelenség' szennyje. *Szlem.* Hívtelenség' mocska. *Bar. vm.* Honárulás. *Fog.* Pártütés. *Georch. Tud. gyűjt. Debr.* Hütlenségi vétek, honsértés. *Fog.*

NOTA marginalis: széljegyzés. *Bar. vm.* Oldaljegyzék. *Csapó.*

NOTA perduellionis: pártütés' vétké. *Puky.* Pártütés. *P-gyűjt.*

NOTA praesidialis: előlülői jegyzék v. közlőlévl. *Szlem.* Elnöki jegyzet. *Csapó.* Elnöki jegyzékirat. *HM.*

NOTA taxalis: díjjegyzék. *Császár. HM.*

NOTAE tyronis v. tyronicae: tírói jegyek. *Perg.*

NOTAM incurrere: megjegyeztetni magát. *Puky.*

NOTAM infidelitatis incurrere: hazasértésbe esni v. hazaárulásba vegeledni. *Puky.*

NOTARIATUS: jegyzőség. *Czöv. Kun.* Jegyzői hivatal. *Szlem. Kun.* Jegyzőikar. *Perg.*

NOTARII cambiales (J. Camb.): váltótörvényszéki jegyzők. *Szlem.*

NOTARII capitulorum: káptalanok' jegyzői. *Georch. Szlem.*

NOTARII civici: város' jegyzői, v. városi jegyzők. *Szlem.*

NOTARII comitatenses: vármegyey' fő 's aljegyzői. *V-gyűjt.* Vármegyei jegyzők. *Szlem.*

NOTARII pagenses: falusi jegyzők. *Szlem.*

NOTARII publici: közönséges jegyzők. *Szlem.*

NOTARII regum: királyok' jegyzők. *Szlem.*

NOTARIUS: jegyző. *V-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Debr. HM.* Szék' diákja. *Kézír. Iródeák. RW.*

NOTARIUS s. sedis: szentszék' jegyzője. *Georch. Szlem. Sz.* széki jegyző. *Szlem.*

NOTARIUS tabulae regiae: királyi tábla' esküdtje. *Perg.*

NOTATIO: jegyzés, jegyzet. *Kun.*

NOTATUS: bélyeges, bélyegzett. *HM. Fog.*

NOTHADRESSANT: szükségbeli útaló. *Fog. Vált.*

NOTHADRESSAT: szükségbeli útal v. útalványozott. *Vált. Fog.*

NOTHADRESSE: szükségbeli útalvány. *Vált. Fog.*

NOTIFICARE: tudósítani, tudtul adni. *HM.* Közleni, tudatni. *Fog.*

NOTIFICATIO: közlés, tudatás. *Fog.* Tudósítás. *Bar. vm.*

NOTIO: értelmény. *Stett.* Ösmeret, fogalom. *Fog.* Esücret. *Kun.*

NOTITIA: tudomás. *Kun. HM.*

NOTORIETAS delicti: véteknék nyilvánvalósága, nyilvánvalósága. *V-gyűjt.* Gonosztett' köz tudaléte. *Szlem.*

NOTORIETAS publica: köztudomány. *Cur. Georch.* Nyilvánvalóság. *Puky. Bar. vm.* Nyilvánosság. *Puky. Világ' tudta. Georch.* Köztudomás. *Fog. Törv. Debr. HM.*

NOTORIETATE publica constat: közönségesen tudva van, közönség előtt nyilvánvaló. *Puky.* Köztudomásra van. *HM.*

NOTORIUM delictum: ezégéres nyilvánosságos bűn. *P-gyüjt.* Nyilvánosságos gonosztett. *Szlem*

NOTORIUS: 1) elhíresedett. *P-gyüjt. Puky. Fog. Pauly. HM.* 2) párttűtő. *Puky. Fog. P-gyüjt. Georch. Márt. Pauly HM.* Hűtlenségbeesett, hűtlen, lázadó. *HM. Fog. Pártos. Czöv. Hiltlen. Helt.* Hazaáruló. *Puky. P-gyüjt* Főlség- vagy honsértő. *Fog. Hazasértő. Pauly. Czégéres. Puky. P-gyüjt. Pauly. Hivtelen. Helt. Szirm. Köles.* Hivségtelemkedő. *Szlem.* Nyilvánvaló nyilvános. *Bar. vm.* Közésmertségű. *Kun.*

NOVA divisio: új osztály. *Cur. HM.* Osztály-újítás. *Fog. I. Divisio.*

NOVA donatio: újadomány. *Kézirat. P-gyüjt. Georch. Czöv. Szlem. Nán.*

NOVALE: irtovány, új szántó-föld, ugar. *Bar. vm.*

NOVALIA: újságlevél. *Puky.*

NOVATIO: újítás, az egyezsnek v. alkunak változtatása. *Mest. Újítolás, kötés-újítás. Fog. Új kötés. Georch. Újítás. Czöv. Szlem. Ujfal. Fog. Kun. HM.*

NOVATIO cumulativa: halmozott újítás. *Czöv.* Halmozó újítás. *Szlem.*

NOVATIO privativa: megszorító újítás. *Czöv.* Kötelezéstől való vagy változtatott újítás. *Szlem.*

NOVATOR: újító. *Kun.*

NOVELLARIS lex: újabb törvény. *Cur. P-gyüjt. Márt. Puky. HM.* Újont hozott törvény. *Szirm.*

NOVELLISTA: újságíró. *Puky.*

NOVEMBER: szentandásdó. *HM.* Tizenegyedő. *Fog.*

NOVERCA: mostoha-anya. *Puky. P-gyüjt. Iluszt. Georch. Szlem. Debr. HM.*

NOVERCANS: mostoha, mostoháskodó. *Debr.*

NOVERCARI: mostoháskodni, mostohálkodni. *P-gyüjt.*

NOVI processus: újított per. *Puky. Debr.*

NOVISANS: újítófél. *Cur. Puky. Debr. P-gyüjt. Georch. Márt. Pauly. HM.* Perújítófél. *Czöv. Szlem. Köles.*

NOVISARE: újítani. *Cur.* Újra kezdeni a' pert. *Csapó.*

NOVISATIO: újítás. *Cur.* Perújítás. *P-gyüjt. Czöv. Szlem. Szirm. Márt. Köles.* Per' újítása. *Bar. vm.*

NOVISATUS: újított fél. *Cur. Debr. P-gyüjt. Georch. HM.* Újítatott fél. *Puky. Pauly. P-gyüjt.* Perújítatott fél. *Czöv.* Újított perbe vont fél. *Szlem.* Perújított. *Köles.*

NOVISSIMUS: legutóbbi, legközelebbi. *Debr.*

NOVITER: újonnan, újont. *Debr.*

NOVITIUS: nevenlék. *Nán. Bar. vm.* Újoncz. *Bar. vm. HM.* Újdoni. *Debr.*

NOVI via: újítás' útja. *Cur. Puky.* Új úton. *Szirm.*

NOVI via cum gratia: kegyelembeli újítás' útja. *Puky.* Kegyelemnek új útján. *Szirm.* Kegyelemi új út. *Sztrok.* Kegyelemmel újítás. *Debr.* Kegyelemből újítás. *HM.*

NOVUM: perújítás. *Cur. Puky. Pauly.* Újper. *Kun. I.* Processus novi.

NOVUM cedendo appellatae: perújítást eleibe tevén a' feljebbvitelnek. *Czöv.*

NOVUM cum gratia: kegyelembeli —. *Cur. P-gyüjt.* Kegyelemi porújítás. *Fog.* Kegyelem mellett való —. *Szlem. Georch.* Kegyelem' útján való perújítás, kegyelemmel való újítás. *Czöv.*

NOVUM cum inhibitione: perújítás eltiltással. *Czöv.*

NOVUM iudicium: újítélet. *Kézir. Cur. Szlem. Verb. 1779. ford.*

- Perújítás. *Czöv. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Szlem. Perg. Pör-újítás. Fog. Új ítéletkezés. Szlem. Új törvény. Perg. Új per. Kun.*
- NOVUM** iudicium cum inhibitione: eltájtás mellett való új ítélet. *Vajda.*
- NOVUM** iudicium impetrare: új ítéletet váltai. *Kász.*
- NOVUM** simplex: első —. *Cur. Egyszerű perújítás. Debr. Fog. Czöv. Szlem. HM. Egyszeres —. V-gyűjt. Puky. Perújítás. Georch.*
- NUBERE**: férhez menni. *RW.*
- NUDA** assertio: csupa erősítés. *Dienes. Csupán-állítás. HM.*
- NUDITAS**: mezítelenség. *Puky.*
- NULLATENUS**: semmiképen. *Puky. Schogy, sehogyanssem. Csapó. Semmiképen. HM.*
- NULLITAS**: semmiség. *Cur. Puky. Stett. Pauly. HM. Semmivétel. Pauly.*
- NULLIUS** iuris: igtalan. *Bar. vm. Jogtalan. Csapó.*
- NULLIUS** res: senki' vagyona. *Fog.*
- NULLUM** ipso iure: sikeretlen. *Georch. Törvény szerint semmitsem érő. Czöv. Törvény-semmisítette. Szlem. Törvény szerint semmis. Fog. Törvényleg semmis.*
- NULLUS**: semmi, semmis. *Stett. Fog. 1) semmi; 2) senki. Fog.*
- NUMERARE**: számozni. *Puky. Számlálni. Fog. Kun. Meg- v. leszámlálni. Csapó. l. Numerisare.*
- NUMERATIO** pecuniae: pénz' leszámlálása. *Czöv.*
- NUMERICA** proportio: számszerinti egyarányosság. *Cur. Számarány. Csapó. HM.*
- NUMERICUS**: számszerinti. *Cur. Számszerint való. Puky. Számzatos, számi. Csapó.*
- NUMERISARE**: számozni. *Kun. Fog. Puky. Pauly. HM. Számmal jegyezni. Puky. P-gyűjt.*
- NUMERISATIO**: számozás. *Kun.*
- NUMERIS** omnibus absoluta relatio: kimérítő vélemény. *Törv. cikk.*
- NUMEROSUS**: számos. *P-gyűjt.*
- NUMEROSITAS**: felesszám, számosság. *Puky. P-gyűjt.*
- NUMERUS** serialis: sor-szám. *Törv. cikk. HM.*
- NUMISMA**: emlék- v. érdempénz, emlékjel. *Puky. Pauly. Debr. Emlekeztető pénz. P-gyűjt. Érdempénz. HM.*
- NUMISMATICA**: pénzismérettudomány. *Puky. Pénzismertető tudomány. Pauly. Pénztudomány. Kun. Pénztan. HM.*
- NUMISMATICUS**: pénzismerő, pénztismertető. *Puky. Pauly.*
- NUMMUS** v. numus: pénz. *Fog. Ércpénz, vert pénz. Kun.*
- NUMOPHILACIUM**: pénzgyűjtemény. *Puky. Pauly. Kun.*
- NUNCIATURA**: pápai követtség. *Puky. Pauly. HM. Római követtség' v. pápai követtség' méltósága. Puky. Küldöttség. Fog.*
- NUNCIUM**: izenet. *Szlem. Debr. Üzenet. Fog. HM.*
- NUNCIUS**: követ. *P-gyűjt. Czöv. Debr. Szlem. HM. 1) hírmondó; 2) küldött. Fog. Kun.*
- NUNCIUS** apostolicus: pápa' rendszertől való követje. *P-gyűjt. Puky. Pauly. Pápa' követe. Bar. várm. Apostoli, vagy pápai követ. HM.*
- NUNCUPATIVUS**: szóbeli. *Debr.*
- NUNDINAE**: vásár. *Helt. Cur. Fog. Puky. Szirm. Pauly. Georch. Czöv. Szlem. HM. Sokadalom. Helt. Cur. Puky. Mest. Georch. Szirm. Márt. Moln. Párizp. Pauly.*
- NUNDINAE** annuariae: országos vásár. *Cur. Georch. Czöv. HM. Esztendei vásár. Szlem.*
- NUNDINAE** hebdomadales: heti v. héti vásár. *Cur. Georch. Czöv. Szlem. HM.*
- NUNDINAE** mercatoriae: belső —. *Cur. Kereskedői vásár. Csapó.*
- NUNDINAE** pecunariae: baromvásár. *HM. Cur. Marhavásár. Csapó.*
- NUNDINALE** cambium, l. Markt-Wechsel.
- NUNDINALE** forum: vásárbíró-ság. *Cur.*

NUNDINALE jus: vásári jus. *Cur.* Vásári igaz. *Puky.* Vásárjog. *Csapó.*

NUNDINALE privilegium: vásárbeli privilegium. *Cur.* Vásári szabadalom. *Perg.* Vásárszabadalom, vásárkiváltság. *HM.*

NUPTA: menyasszony, nő, aszszony, férjes. *Lex.* Asszony. *Pázmán.* Hitves, házastárs, férjhezment nőszemély. *Csapó.*

NUPTIAE: 1) menyekző. *Cur. Puky. Debr. V-gyűjt. Lex. Szlem. Pauly HM. Fog. Lakodalom. Puky. Pauly. Fog. Lex.* 2) házasság. *Fog. Nász. Egyh. ért.*

NUPTIAE incastae (J. Rom.): vérfertőztető menyekző. *Szlem.*

NUPTIAE iudecorae (J. Rom.): illetlen —. *Szlem.*

NUPTIAE secundae (J. Can.): második menyekző. *Szlem.*

NUPTIALIS subarhatio: gyűrűváltás. *Helt.*

NUPTIAS celebrare: menyekzősködni. *Pázmán.* Lakodalmazni. *Csapó.*

NURUS: menyem. *Huszt.* Menye. *Czöv. Meny. Fog. HM.*

NUTZBAR machen: haszonvétesíteni. *Széch. gr.*

NUTRIMENTUM: táplálék. *Debr.*

NUTUS: intés. *Debr. HM.* Javallás. *Sztrók.* Fejintés, szemintés-*Fog.*

NYMPHOMANIA: méhdüh. *Puky. Pauly.* Nőszdüh. *Kun.*

O.

OBAERATIO: eladósodás. *Debr.*
OBAERATUS: eladósodott. *Cur. Debr. HM.*

OBDUCTIO: bonczolás. *Cur. HM.*
OBDUCTIO legalis: törvényes bonczolás. *Cur.*

OBEDIENTIA: engedelem. *Pázmán.* Engedelmesség. *Perg. Lex.*

OBEBEFEHLSHABER: főparancsnok. *Kun.*

OBEDIRE: engedelmeskedni, szót fogadni. *Lex.*

OBEX: akadály. *Cur. Debr. HM.*

OBICES: akadályok. *Puky.* Gátok. *Kölcs.*

OBICES ponere: gátot vetni. *Puky.* Akadályozni, gátolni. *Csapó.*

OBITER: íntólag. *Fog. Kun. Debr. HM.* Felülegesen, mellesleg. *Debr. Renyhén. Kölcs.* Hamarkodva, felületesen. *HM.*

OBJECTIO: ellenvetés. *Cur. P-gyűjt. Debr. Kun. HM.* Ellenszó. *Fog.* Szemére való vetés. *RW.*

OBJECTIONES solvere: az ellenvetéscet bontogatni, megfejteti. *P-gyűjt.*

OBJECTIVE: tárgyilag. *Stett. Debr. HM. Fog.* Önmileg. *Kun. Fog.* Külsőképen. *Debr.*

OBJECTIVITAS: tárgyiség, önmiség. *Fog.* Tárgyilagosság. *Kun.*

OBJECTIVUS: tárgyilagós, önmis. *Fog.* Önmileges, tárgyilagós. *Kun.*

OBJECTUM: tárgy. *Cur. Szirm. Fog.* Önmis. *Fog. Kun.*

OBJECTUM obligationis: kötelezetés' tárgya. *Czöv. Szlem.* Kötelezetés' ellenvetettje. *Ujjfal.* Kötelezetés' tárgyazata. *Sztrók.*

OBJICERE : ellenvetni. *Puky.* Szemére háynyi. *Perg.*

OBLATIO: ajánlás. *Cur. Puky.* Kinálás. *Veres.* Bemutatás, felajánlás. *Gánócz.* Áldozat, adomány, önként való adó. *Lex.*

OBLATIO ad altare: oltári bemutatás, felajánlás, áldozat. *Mest.*

OBLATIO debiti: az adóssággal való megkínálás. *Ujfal.*

OBLATIO et consignatio debiti: az adósságnak bírói kézbe való ajánlása és áttaladása. *Czöv.* Fizetés-kínálás 's annak bírói kézbe letétele. *Szlem.*

OBLATIO juramenti: hitajánlás. *Stett. HM.* Esküfelajánlás. *Csapó.* Esküajánlás. *HM.*

OBLATIO libera: szabad ajánlás. *Bar. em.*

OBLATIO mercis: árukinálás. *Szlem.* Kelmekínálás v. ajánlás. *Csapó.*

OBLATIO spontanea: önkényes ajánlás. *Cur. Puky.*

OBLATORIUM: körlevél, ajánlkozat. *Fog.*

OBLATUM: ajánlat. *Kun. Fog.* l. Oblatio.

OBLATUM regnicolare: országos ajánlat. *Törv. HM.*

OBLIGAMEN: kötelezés. *Vörösm.* Kötelezet. *Lex.*

OBLIGARE: kötelezni, lekötelezni. *Cur. Puky. Debr. HM.* Kötni, lekötni. *Puky. Debr. P-gyüjt.*

OBLIGARE in solidum: egymásért lekötelezni. *Cur. Puky. P-gyüjt.* Egyetemben lekötelezni. *Cur.* Egymeg lekötelezni. *HM.*

OBLIGATIO: kötelezés. *Cur. Puky. Debr. Kézir. Kölcs. P-gyüjt.* Lekötelezés. *Cur. Szirm. Márt. Párizp. Moln.* Lekötés. *Puky.* Tartozás. *Puky. P-gyüjt.* 1) kötelezés, kötély, tiszt; 2) kötelezés; 3) kötelezvény. *Kun. Fog.* Kötég. *Kun.* Kötelező levél. *Kun. Tud. gyüjt.* Adósságlevél. *P-gyüjt.* Elkötés. *RW.*

OBLIGATIO accessoria: bátorosító —. *Mest.* Mellesleg való

kötelezés. *Georch.* Hozzájáruló —. *Czöv.* Mellékegyezés. *Szlem.*

OBLIGATIO activa: kötelezés. *V-gyüjt. P-gyüjt. Mest. Czöv. Szlem. Ujfal.*

OBLIGATIO affirmativa v. negativa: tételt v. tettkerülést kívánó kötelezés, tette v. tettkerülésre való köteleztetés. *Szlem.*

OBLIGATIO cambiaria: váltói, váltójogi kötelezés; váltóbeli tartozás; Wechselpflicht, Wechselverbindlichkeiten. *Vált. Cszászár.*

OBLIGATIO in solidum: egymásért való k. *Czöv. Szlem.*

OBLIGATIO interna v. externa: belső 's külső köteleztetés. *Szlem.*

OBLIGATIO juris: jus-kötelezés. *Lex.*

OBLIGATIO literatoria: írásbeli v. írásbafoglalt k. *Szlem.*

OBLIGATIO mixta: elegendes —. *Cur. Georch. Szlem. P-gyüjt.*

OBLIGATIO moralis: erkölcsi köteleztetés. *Czöv. Szlem.*

OBLIGATIO naturalis et civilis: természetes és polgári k. *Georch. Szlem.*

OBLIGATIO nulla: semmitérő kötelezés. *Czöv.*

OBLIGATIO passiva: kötelezés. *P-gyüjt. Mest. Georch. Czöv.* Tartozás, köteleztetés. *Szlem.*

OBLIGATIO personalis: személyi —. *Szlem. Ujfal.* Személybeli —. *Szlem. Czöv.* Személyt érdeklő k. *Szlem.*

OBLIGATIO personalis strictiori sensu: személylyel megszűnő köteleztetés. *Szlem.* Szoros értelmi személyes kötelezés. *Sztrok.*

OBLIGATIO physica: testleköltetés, testi v. érzéki kötelezés v. köteleztetés. *Szlem.*

OBLIGATIO principalis: főköteleztetés. *Czöv. Szlem.*

OBLIGATIO realis: dologbeli —. *Cur. Czöv.* Dolgot illető v. birtokhoz kötött —. *P-gyüjt.* Dologi —. *Ujfal.* Valóságos, vagyomi, vagyonérdeklő, tárgybeli k. *Szlem.*

OBLIGATIO simplex v. compo-

sita: egyszeres v. többszeres — *Szlem.*

OBLIGATIO universalis, particularis, et singularis: általános, részintés, és egyes személyt érdeklő kötelezés. *Szlem.*

OBLIGATIO verbalis: szóbeli v. puszta szóval tett k. *Szlem.*

OBLIGATIONEM inferre: a' köteleseget béhozni. *Gánócz.*

OBLIGATISSIMUS: lekötelezett, köteles. *HM.*

OBLIGATORIALES: kötelező levél. *Cur. Puky. Szirm. Márt. Pauly. V-gyűjt. Georch. Czöv. P-gyűjt. Szlem. HM. Adósságlevél. Puky. Pauly. Márt. P-gyűjt. Kötelező adósságlevél. Szlem. Kötelezővény. HW.*

OBLIGATORIALES contractus: kötelező kötések. *Georch. Adóssági kötelezések, 's kötelező levelek. Szlem.*

OBLIGATORIALES crediti publici: közhitel-kötelezővények; öffentliche Creditspapiere. *Vált. Csász.*

OBLIGATORIALES formales: teljes kötelező levél. *Georch. Formás kötelező levél. Czöv.*

OBLIGATORIALES status: országglószék' kötelező levelei. *Szlem. Országlat' kötelező levelei, statuspapirosok. HM.*

OBLIGATUM: kötelezmény, tartozat. *Fog. Kun.*

OBLIGO: kötelezés, kötelezettség. *Fog.*

OBLIQUE: rézsűit, csapponólag, ferdén. *Bar. vm. Hárántosan. Kun.*

OBLIVIO sui: elragadtatás. *Puky. Pauly. HM. Önfeledés, magáukivülés. Csapó.*

OBLIVIONE sua: feledtében. *Puky. Pauly.*

OBMANN: kény-elnök, kénybíró-elnök, bíróválasztmányi elnök. *Fog.*

OBNITENTIA: ellentállás. *Lex. Ellenszegülés. Sztrók.*

OBRIGKEIT: felsőség. *Fog.*

OBSCENUS: förtelmes. *Kun.*

OBSCHIED, seu literae dimis-

soriales: elbocsátó-levél. *Puky. Szirm. Márt. Buculevél. Kun.*

OBSCURANS: setétség' buvára. *Puky. Pauly. Béhomályosító. Perg. Borufi. Sztrók.*

OBSCURANTISMUS: setétség' buvársága, lelkesettség' tenyésztése. *Puky. Pauly. Lelki setétség. Puky. Borusítás. Sztrók. Homálykedvelés, homályszellem, homályosultság. Kun.*

OBSCURUS: homályos. *HM. Cur. Pauly.*

OSEQUIOSITAS: követkekenység, engedelmesség. *Debr.*

OSEQUIOSUS: engedelmes, követkekeny. *Debr. HM.*

OSEQUIUM: engedelem. *Pázm. HM.*

OBSERVANTIA: tartozatosság. *Kun. Figyelem. HM. l. Observatio.*

OBSERVANTIA vana: bájos orvoslás. *Illyés.*

OBSERVANZ: szokás, szokásjog. *Fog.*

OBSERVARE: észrevenni, megtartani, tapasztalni, vigyázni, vizsgálni. *Kun.*

OBSERVATIO: észrevétel. *Cur. Puky. Bar. vm. HM. Megtartás, szertartás. Pázmán. Megvigyázás. Fejér. Észlelés, észlelet. Fog. Megjegyzés. HM.*

OBSERVATORIUM: csillagvizsgáló torony. *Puky. Csillagásztorony. Csapó.*

OESSES: felváltó. *Szirm. Kezes. Czöv. Személyzálog, zálogul adott személy. Szlem. Hadi kezes, zálogszemély, tusz. Bar. vm.*

OESSES viarum: utonálló. *HM. OBSessor viarum: utonálló. V-gyűjt. Utonállótolvaj. Szlem.*

OBSCESSUS: megszállott. *Gánócz.*

OBSIDIO: szállás. *Pázmán. Megszállás. Lex.*

OBSIGNATIO: lepecsétlés. *Cur. HM.*

OBSISTERE: ellentállani. *Cur. Puky. Ellenállani. HM.*

OBSOLETUS: avult. *Cur. Puky. Szirm. Debr. Pauly. HM. Fog.*

Elavult. *Puky. Pauly. Kun. Fog.*
 Kiavult. *Pauly.* Ereje vesztett.
Puky. Pauly. Elavadt. *Kun.*

OBSTACULUM : akadály. *Cur. Puky. Kun.* Akadék, gát, gátlat.
Csapó. Megállatás. *RIF.*

OBSTAGIUM : magalekötelezés.
Puky.

OBSTETRIX : bába. *Puky. P-gyűjt. HM.* Szülész. *Csapó.*

OBSTETRICATIO : bábalkodás.
Puky. P-gyűjt. Szülészkedés. *Csapó.*

OBSTRETICATOR : bábalkodó.
Puky. Pauly. P-gyűjt. Szülész-
 kedő. *Csapó.* Szülész. *HM.*

OBSTINARI : elátalkodni. *Pázmán.*
 Megátalkodni. *Lex.*

OBSTINATIO : megátalkodás. *Illyés. HM.* Nyakaskodás, nyakas-
 ság. *Csapó. HM.*

OBSTINATUS : megátalkodott.
Cur. Puky. Lex. Elátalkodott.
Pázmán. Konok. *Fog.*

OBSTRACTUS : lekötelezett. *HM.*
Kun.

OBTINGENS : járandó, járó. *Fog.*

OBTINGENTIA : járandóság, ille-
 tőség. *HM.* Járandóság, járótság.
Fog. Cur. Puky. Illetmény. *Debr.*

OBTRECTATIO : kiscbbség. *Páz-
 mán.* Kiscbbítés. *Lex.*

OBITUS : tekintet. *Cur. Puky.*
Debr. HM. Szemrevétel. *Puky.*
Nézet. Debr.

OBUTU primo : első tekintettel.
Puky.

OBULUS : fillér. *Helt.*

OBVENTIO : ferton (1639-diki
kézirat után). *Jászay.* Illetmény.
HM.

OBVERTERE : hánytorgatni. *Czöv.*
 Előgördíteni. *Fog.*

OBVIUS : jött v. ment. *Czöv.* Út-
 baeső szemközijövő, keresetlen.
Debr. Jöttment. *HM.*

OCCASIO : alkalom, alkalmas-
 ság. *Cur. Fog. Kun. HM.*

OCCASIONALIS : alkalmi, alkalmatossági.
Cur. Alkalmatosságbeli.
Puky. Alkalmombeli. *Csapó.*

OCCASSIONALITER : 1) történet-

ből; 2) mellesleg. *Cur. Puky.* Al-
 kalmatosság szerint. *Puky.*

OCCASIONEM quaerere : alkalmatosságot üzeni. *Pázmán.* Alkalmat keresni. *Perg.*

OCCASIONEM summere : okot venni. *Pázmán.*

OCCASUS solis : napnyugot. *Debr. Lex. Pauly.* Napenyészet. *Kölcs.*

OCCIDENT : nyugat. *Fog.*

OCCISOR : gyilkos. *Cur.*

OCCULTARE : rejtgetni, lap-
 pangtatni. *Puky.* Eltitkolni. *Moln. Kun.* Elrejtteni. *Kun.*

OCCULTATIO : rejtgetés, lap-
 pangtatás. *Cur. HM.* Eltitkolás,
 rejtés. *Párizp. Moln. Márt.* Rejt-
 getés. *Márt.*

OCCULTATIO delinquentium : gonosz-
 tevők' lappangtatása. *Cur.*
Szirm. — rejtgetése. *Csapó.*

OCCULTE : titkon. *Cur.* Alattom-
 ban. *Puky.*

OCCULTUS : titkos. *Cur.* Alattomi. *Illyés.* Alattomos. *Lex.* Eltitkolt, rejtett. *Csapó.*

OCCULTUS casus : titkos eset.
Puky.

OCCUPARE : elfoglalni; foglalkodtatni. *Kun.*

OCCUPARE injuste : helytelenül elfoglalni. *Puky.* Elhucsonni. *Sándor. Istv.*

OCCUPATIO : elfoglalás. *Helt. Cur. Puky. Debr. V-gyűjt. Lex. Szlem Czöv. Ujfal. Szirm. Márt. Párizp. Moln. HM.* 1) foglalás. *Fog. Szlem.* 2) foglalmány. *Fog.* 3) foglalatosság. *Ügy. Fog. Puky. Kun. V-gyűjt. Lex. Szlem. HM.* Foglalkozás. *HM.*

OCCUPATIO bancae : pénzváltó asztal' elfoglalása. *Szlem.*

OCCUPATIO bellica : hadi foglalás. *Czöv.* Hadi elfoglalás. *Szlem.*

OCCUPATIO legitima : törvényes elfoglalás. *Cur.*

OCCUPATIO primaeua : credeti jószágfoglalás. *Szlem.*

OCCUPATIO utilis et inutilis : hasznos v. hasznot-hajtó és hasz-
 talan foglalatosság. *Szlem.*

OCCUPATIO violenta: erőszakos elfoglalás. *Cur.*

OCCUPATOR violentus: hatalmas fogláló. *Sztrók.*

OCCURRERE: előfordulni. *Puky.*

OCHLOCRATA: pórfőlség; pórfeljelem. *Kun.*

OCHLOCRATIA: póruhaság, póruaralkodás. *Kun. HM.*

OCTAVA: nyolczad. *Puky. Pauly. P-gyűjt. Fog. Debr. Kun. HM.*

OCTAVA festi: innep' nyolczadja. *Puky. P-gyűjt.*

OCTAVAE seu octavalia: nyolczadosok. *Georch. Nyolczados törvénytörvényszék. Czöv. Ünnepanyolczadi törvénytörvényszék. Szlem.*

OCTAVAE majores: ünnepanyolczadi hosszú törvénytörvényszékek. *Szlem.*

OCTAVAE minores: ünnepanyolczadi rövid törvénytörvényszékek. *Szlem.*

OCTAVALE iudicium: oktavás törvénytörvényszék, bíróság. *Cur. Nyolczados ítéltörvényszék. Puky. Nyolczados törvénytörvényszék. Debr. Nyolczados törvénytörvényszék. HM.*

OCTAVALES causae: ünnepanyolczados törvénytörvényszéki v. törvényes ügyek. *Szlem. Nyolczados perek. Debr.*

OCTAVALES termini: nyolczados időszakosok. *Georch. Ünnepanyolczadi törvénytörvényszéktartás' időszakai v. határdei. Szlem.*

OCTAVALIS: nyolczados. *Puky. P-gyűjt. Fog. Pauly. Kun.*

OCTOBER: mindszenthó. *HM. Tizedhó. Fog.*

OCCULARIS inspectio v. revisio: megszemlélés. *V-gyűjt. HM. Szemrevétel. Szlem. P-gyűjt. Szemrevett megnevezetés. Czöv. I. Oculata revisio.*

OCCULARIS inspectio medica: orvosi szemrevétel. *Szlem. Orvosi szemlélet v. vizsgálat. Csapó.*

OCCULATA: szemlélet. *V-gyűjt. Puky. Kun. Debr. HM. Szemrevétel. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Puky. Pauly. Szemlélet, szemléltetés. Hel. Szemle. HM. Sztrók. Szemvizsgálás, megszemlélés. Puky.*

Pauly. Személyes vizsgálat, szemléltetés. Bar. vm.

OCCULATA iudicialis: bírói szemlélet. *Puky. V-gyűjt. Pauly. Bírói szemrevétel. Szlem.*

OCCULATA protonotariális: ítéltömesteri —. *V-gyűjt. Szlem.*

OCCULATA revisio: bírói szemlélet. *Cur. Bírói szemléltetés, szemléltetés. Szirm. Fog. Szemrevétel, megszemléltetés. Márt. Szemléltetés. Párizp. Szemlélet. Perg. Fog. Szemügyes vizsgálat. Kun. Látomás. Fog. Szemmel való vizsgálat. Vajd. Szemmel való meglátogatás. RW.*

OCCULATUS testis: szemmel látott tanú. *HM. Cur. Szemtanu. Perg. Lex.*

OCCULISTA: szemorvos. *Pauly. Kun. Szemész. Perg. Kun.*

ODIA restringenda: a' gyűlölt dolgokban mérsékelni kell a' törvény' értelmét. *Szirm.*

ODIOSUS: gyűlöletes. *Kun.*

ODITOLOGIA: utazás' mestersege. *Puky.*

ODIUM: gyűlölség. *Cur. Pázm. Debr. HM.*

ODIUM implacabile: engesztelhetetlen —. *Cur. Puky. Megengesztelhetetlen —. Szirm. Pauly. Kibékélhetetlen gy. Egyh. ért.*

ODOMETRUM: útmérő. *Puky.*

OCCONOMIA: gazdaság. *Cur. Puky. Kun. Gazdálkodás. Szlem.*

OCCONOMIA nationalis: nemzetgazdálkodás. *Szlem.*

OCCONOMIA ruralis: mezőgazdaság v. gazdálkodás. *Szlem.*

OCCONOMIA status seu financiae: status' v. főkormány' v. közkinestár' gazdálkodása. *Szlem.*

OCCONOMICUS: gazdasági. *Kun.*

OCCONOMICUS officialis: gazdasági tiszt. *Cur. Puky. HM.*

OCCONOPOLA: csapláros, boráros. *Debr. Csapláros. HM.*

OFFENDERE: megbántani, megsérteni. *Kun. Fog.*

OFFENSA, v. offensio: megbántás. *Cur. Bántás, sértés, megbántás. Puky. Káson. P-gyűjt.*

OFFENSIV-allianz : támadó szövetség. *Kun.*

OFFENSIVE : támadólag. *Cur. Fog. Kun. Debr. HM. Bántólag. Puky. Pauly. Márt. Kun. Debr. Megtámadólag. Puky. Márt. P-gyűjt. Háborítólag. Debr.*

OFFENSIVUM bellum : megtámadó v. kezdő hadakozás v. háboru. *Puky. Pauly. P-gyűjt.*

OFFENSIVUS : támadólagos , támadós. *Fog. Bántalmas , megtámadó. Kun.*

OFFENTLICHE Credits-papiere : közhitel-kotelevény. *K. Választ.*

OFFERRE (J. Can.) : bemutatni. *Pázm. Kinálui ; megkínálni. Kun.*

OFFERTORIUM (J. Can.) : bémutatás. *Pázm.*

OFFERT : ajánlat. *Fog.*

OFFENE Rechnung : nyílt számla , záratlan számla. *Fog.*

OFFENER Wechsel : nyílt váltó. *Fog.*

OFFICIALIS : tiszt. *Cur. P-gyűjt. Debr. V-gyűjt. Fog. Bar. vm. Kölc. Puky. HM. Tisztviselő. Cur. Puky. V-gyűjt. Szirm. Bar. vm. Kölc. Tisztnök , hivatalnok. Fog. Tiszttartó. Helt.*

OFFICIALIS cameralis : kamarai —. *Cur. Puky. Kincsestári tiszt. P-gyűjt.*

OFFICIALIS cassae : pénztár' tisztviselője. *Czöv. Pénztári-tiszt. Szlem. Pénztárnok. Perg.*

OFFICIALIS civilis : polgári tisztviselő. *Cur. Puky. P-gyűjt. HM.*

OFFICIALIS dominalis : urasági —. *Cur. Czöv. HM. Uradalmi t. Szlem. Uraság' tisztje. Puky. P-gyűjt.*

OFFICIALIS emeritus : kiszolgált tisztviselő. *Czöv. HM.*

OFFICIALIS episcopi : püspök' hivatalviselője. *Szlem.*

OFFICIALIS honorarius : becsületből szolgáló —. *Bar. vm. HM. Becsületbeli tiszt. Perg.*

OFFICIALIS militaris : hadi tiszt. *Cur. Puky. P-gyűjt. HM.*

OFFICIALIS montanus (J. Met.) :

bányatiszt, bányai tisztviselő. *Szlem. HM.*

OFFICIALIS oeconomicus : gazdaságbeli v. gazdasági tiszt. *V-gyűjt. Czöv. Szlem.*

OFFICIALIS politicus : politikai —. *Czöv. Közkormányi t. Szlem.*

OFFICIALIS privatus : magános —. *Czöv. Magányos hazapolgári t. Szlem.*

OFFICIALIS publicus : közönséges —. *Czöv. Köztisztviselő. Szlem.*

OFFICIALIS status : status - v. kormány- v. országlószéki tiszt. *Szlem. HM.*

OFFICIALIS subalternus : altiszt. *Cur. P-gyűjt. Al- v. alsóbb rangu tiszt. Puky.*

OFFICIALIS supernumerarius : felesleges —. *Bar. vm. Számfeletti tiszt. Csapó. HM.*

OFFICII scriba : hivatal' írója. *V-gyűjt.*

OFFICINA : műhely. *Debr. Kun.*

OFFICINA rationaria : számvevő tisztség. *Pauly. HM.*

OFFICIO adversum : kötelességsértő. *Lex.*

OFFICIOSITATIS cultus : hivatalos készségű tisztelet. *HM.*

OFFICIO privari : tisztitől megfogyatkoztatni. *Veres. HM.*

OFFICIO LATUM dare potest rex : tisztelet adhat a' király. *Veres.*

OFFICIO LATUS : tisztség. *Cur. Fog. HM. Tisztviselés. Cur. V-gyűjt. Hivatal. Czöv. Tiszti hivatal. Georch. Tiszti v. tisztviselőikar. Szlem. (Ex officiolatu citare : tisztségből idézni. Cur. HM.)*

OFFICIOSA functio : hivatalos kötelesség' folytatása. *Czöv. Hivatalos munkálkodás , tisztjeljesítés. Szlem.*

OFFICIOSA relatio : hivatalos jelentés. *Cur. Hivatalbeli jelentés. Bar. vm. Hivatalos v. tiszti tudósítás. Puky. V-gyűjt. Szlem. Hiteles jelentés , tudósítás. HM.*

OFFICIOSE : hivatalosan , tisztileg. *Debr. HM. Hivatalból. HM.*

OFFICIOSITAS: jótétemény-visszonozás. *Ujfal.* Készséges. *Debr.*

OFFICIOSUS: hivatalos, hivatalbeli, tiszt. *Cur. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. Fog. Debr. HM.* Köteles. *HM.* Készségszolgálatú, barátságos. *P-gyűjt. HM.*

OFFICIUM: 1) tisztség. *Cur. Köles. Puky. Fog. P-gyűjt. Szlem. Kun.* Hivatal. *Cur. Puky. Fog. Szlem. Kun. Bar. vm. P-gyűjt. Czöv. HM.* 2) tiszt. *Cur. P-gyűjt. Szlem. HM.* (Ex officio: hivatalból. *Cur.*) 3) kötelesség. *Kun.*

OFFICIUM absoluteum et hypotheticum: alkuatlan és alkus kötelesség. *Mest. Magán v. tett nélkül és tett után érthető — Szlem.* Teljességes és feltételes — *Ujfal.*

OFFICIUM affirmativum v. negativum: tettet v. tettkerülést kívánó — *Szlem.* Állítható 's tagadó — *Ujfal.*

OFFICIUM cassae: pénztárra ügyelő hivatal. *Pauly.*

OFFICIUM civile: világi — *P-gyűjt. Szlem. Pázm.*

OFFICIUM ecclesiasticum: egyházi — *Lex. Szlem. Pázm.*

OFFICIUM exactoratus: számvelő hivatal. *Bar. vm. HM.*

OFFICIUM expediturae: kiadó hivatal. *V-gyűjt. P-gyűjt. HM.*

OFFICIUM frumentariatus: kasznárság, v. kasznárbeli tisztség. *P-gyűjt. HM.*

OFFICIUM in capitulo (J. Can.): káptalanbeli tisztség. *Szlem.*

OFFICIUM innoxiae utilitatis: kárunk nélkül teljesíthető — *Szlem.* Ártatlan hasznu — *Ujfal.*

OFFICIUM iudicatus: ítélőszéknek tisztsége. *Czöv.*

OFFICIUM juris: köteg. *Kun.*

OFFICIUM manipulans: kezelő hivatal. *Császár.*

OFFICIUM monetarium: pénzverő hivatal. *P-gyűjt. Pauly. HM.* Pénzt verő tisztség. *V-gyűjt.*

OFFICIUM montanum: bányabeli — *V-gyűjt.* Bányai t. *P-gyűjt.* Bányahivatal. *HM.*

OFFICIUM nobile: nemesi tiszt. *Cur. Debr.*

OFFICIUM notariatus: jegyzői hivatal. *Bar. vm. HM.*

OFFICIUM perceptoratus: adószedői, pénzsedői hivatal. *Bar. vm. HM.*

OFFICIUM perfectum et imperfectum: tökéletes és tökéletlen — *Mest. Ujfal.* Szoros v. tágíthatatlan és érdemméltató — *Szlem.*

OFFICIUM piarum summarum administrationis: kegyes hagyományi pénzekre ügyelő tisztség. *P-gyűjt.*

OFFICIUM postale: postahivatal. *V-gyűjt. HM.*

OFFICIUM praefectoratus cassarum: kasszafelelő hivatal. *V-gyűjt.*

OFFICIUM protocolli et exhibitorem: bejegyző hivatal. *V-gyűjt.* Jegyzőkönyvnek, és előadattak beírásoknak tisztsége. *P-gyűjt.* Jegyző-hivatal. *Pauly.* Iktató hivatal. *HM.*

OFFICIUM provisoratus: tisztartói hivatal v. tisztség. *P-gyűjt.* Sáfárság. *Csapó.*

OFFICIUM quaestorium scu intelligentiae: kérdésfejtő v. utbagazító — *Szlem.*

OFFICIUM rationariae: számvelő hivatal. *V-gyűjt. P-gyűjt. HM.*

OFFICIUM registraturae: rendező hivatal. *P-gyűjt.*

OFFICIUM revisoratus librorum: könyv-vizsgáló hivatal. *V-gyűjt. P-gyűjt.*

OFFICIUM salis: sóhivatal. *V-gyűjt.* Sóházi tisztség. *P-gyűjt. HM.*

OFFICIUM suum exequi: hivatalában járni. *Pázm.* — eljárni. *Lex. HM.*

OFFICIUM taxatoratus: taksáló hivatal. *V-gyűjt. P-gyűjt. Pauly.* Váltságbeli hivatal. *Pauly.* Díjazó hivatal. *HM.*

OFFICIUM tricesimae: harminczad — *V-gyűjt.* Harminczadi t. *Szlem. HM.*

OFFICIUM archivi: levéltári hivatal. *HM.*

OLIGARCHIA : főranghatalom. *Puky.* Ranguraság. *Kun.* Nagyiuralk. *Perg.* Kevés-úrság. *Fog.* Kevések' uralkodása. *Kun.* Főrenduralkodás. *HM.*

OLIM : egykor. *Fog.*

OLLA fortunae : szerencse' faze-ka v. kereke. *Szlem.* *Ujfal.* Sorsvetés. *Dienes.*

OMEN : előérzés , jóslat. *Puky.* Sajdítás , előjelenet. *Bar. vm.* Scjtés. *Sztrók.* Előjel. *Debr.* *Kun.* Jelentvény. *Kun.* Sejtmény. *Csapó.*

OMINARI : előreérzeni. *Puky.* *Pauly.* Sejteni. *Sztrók.*

OMINATIO : előreérzés. *Puky.* *Pauly.* Sejtés. *Csapó.*

OMISSIO juramenti : az esküvés' elvesztglése. *Kász.*

OMNE nimium noxium : minden fölösleges ártalmas. *Kun.*

OMNE simile claudicat : minden hasonlat sántikál. *Kun.*

OMNE trinum perfectum : minden hármias tökélyes. *Kun.*

OMNE tulit punctum , qui m'scuti utile dulci : mesterileg végzél , hasznoshoz kötve az édest. *Kun.*

OMNIBUS numeris absolutum : tökélyesen bevégzett. *Csapó.*

ONANIA : önfertőztetés , önszép-
lősítés , önparáznítás. *Puky.* Néma-
hűn. *Fog.* Magömlesztés , ön-
fertőztetés. *Kun.*

ONERA bonis superinducere : a' jószágokra terheket nehezíteni. *Czöv.*

ONERA bonorum : jószág' terhei. *Szlem.*

ONERA haereditatis : örökséggel járó terhek. *Georch.* Örökség' terhei. *Szlem.*

ONERI dandarum rationum obnoxiiari : számadás alá rakadni. *Czöv.*

ONEROSUS : terhes , súlyos. *Kun.*

ONERUM accumulatio : terhek' összehalmozása. *Szlem.*

ONKEL : sü v. süv ; nagybátya ; az atya' v. anya' testvére. *Kun.*

ONOMASIA : névünnep. *Bar. vm.*

ONUS : teher. *Cur.* *V-gyüjt.* *Czöv.* *Puky.* *Szirm.* *Pauly.* *Fog.* Bér. *P-gyüjt.* *Puky.* *Márt.* *Debr.* *Pauly.* *HM.* Terh. *P-gyüjt.* *Szlem.* Büntetés. *Helt.* *Szlem.* *Puky.* *Márt.* *Debr.* *Pauly.* Adó. *Puky.* *Pauly.* *Márt.* Maratság. *Puky.* *Szirm.* *Helt.* *Párizp.* *Pauly.* Birság. *Szirm.* *Párizp.* *Helt.* Elmaradás. *Szirm.* Terhe , kezesség felvétel. *RW.* *Dij.* *Fog.*

ONUS actionis : kereset' terhe. *Cur.* *V-gyüjt.* *Puky.*

ONUS assumere : terhet felvállalni. *Cur.* *Puky.* *Szlem.* *Czöv.* Terhet felvenni. *Kölcs.* *Szlem.*

ONUS depositionis causae vel prohibitaie : perletétel' v. itélettiltás' terhe. *Czöv.* Perletétel' vagy tilalom' terhe. *Szlem.*

ONUS diactale : ország - gyűlési terh. *Széch. gr.*

ONUS inhaeret fundo : a' birtok teherrel jár. *Puky.* A' teher birtokhoz van kötve. *HM.*

ONUS majus v. minus : ügyvédi visszahuzás' nagyobb v. kisebb terhe. *Cur.*

ONUS non venientiae : megnem-jelenés' terhe. *Cur.* *V-gyüjt.* *Czöv.* *Szirm.* Meg nem jelenés' díja. *V-gyüjt.* *Czöv.* *Szirm.*

ONUS personale : személyes terher. *Cur.* *Puky.* Személyi — *Fog.* Adósság , tartozás. *P-gyüjt.*

ONUS prohibitionis : tilalombér. *Georch.* Eltiltás' terhe. *Szlem.*

ONUS reale : értékü — *Cur.* Vagyonü — *Fog.* Valóságos v. jószágon fekvő — *Puky.* *P-gyüjt.*

ONUS responsionis : felelet' terhe. *Cur.* *Puky.* *HM.* Felelés' terhe. *Bar. vm.*

ONUS revocationis procuratoris : az ügyviselő megmásolás' bére. *Puky.* Prókátori állítás' tagadásának díja. *Márt.* *P-gyüjt.*

ONUS violationis sedis comitum parochialium judicariae : vármegyeszéktörés marattság. *Helt.*

OPERA : munka. *Lex.*

OPERA advocatialis : ügyvédi fá-

radozás. *Debr.* Ügyészi munkálat. *Sztrok.*

OPERAЕ illiberales: kézi munka. *Georch. Czöv. HM.* Szolgai munka. *Szlem.*

OPERAЕ liberales: tisztességes —. *Czöv. HM.* Elmebeli munkák. *Szlem.*

OPERAЕ manuales et curules: kézi és szekeres munkák. *Debr.*

OPERAЕ personales: személyes munkák. *Szlem.*

OPERAM suam obligare: dolog' tételét kötelezni. *Czöv.*

OPERARIUS: napszámos, munkás. *Debr.*

OPERATA deputationalia: kiküldöttség' munkái. *Szlem.*

OPERATA systematica: rendszeres munkák. *Törv. czikk. HM.*

OPERATIO: munkálódás. *Cur. Fog. Puky.* Munkálat. *Fog. Kun.* Működés, hatás, mivelet. *Kun. Csapó. HM. Fog.*

OPERATIO medica: orvosi munkálódás v. metszés. *Puky.* Orvosi műtétel. *Csapó.*

OPERATUM: munkálat. *Puky. Fog. Debr. V-gyűjt. HM.* Munka. *Fog. Végzett munka. Szlem. Mivelet. V-gyűjt. Kun.*

OPERATUM deputationale: biztossági v. kiküldöttségi munkálat. *Puky.*

OPEROSUS: munkás, sikeres. *Debr.*

OPES nationales: nemzeti gazdagság. *Szlem.* Nemzeti javak. *Csapó.*

OPUM nationalium consuntio: nemzeti gazdagság' megcsmésztése v. elköltése. *Szlem.*

OPUM nationalium productio: nemzeti gazdaság' tenyésztése v. létrehozása. *Szlem.*

OPUM nationalium subdivisio: nemzeti gazdaság' felosztása. *Szlem.*

OPIFEX: mesterember. *Cur. Puky. V-gyűjt. Kézmives. Cur. Puky. Pauly. Debr. P-gyűjt. Kézművész. P-gyűjt. Georch. Mives. Fog.*

OPIFICIUM: kézi mesterség. *Georch. Lex. Czöv. Szlem. HM. Kéz-*

művesség, mesterség. *Debr. Mivesség. Fog.*

OPINIO: vélekedés. *Cur. Lex. Szirm. Fog. Márt. HM.* Vélemény. *Cur. Fog. Kun. Debr. P-gyűjt. Georch. Puky. Értelem. Kézir. Itilet. RW.*

OPINIO publica: közvélemény. *Perg. Széch. gr.*

OPINIO sinistra: balvélekedés. *Cur. Szirm.*

OPINATIVUS: véleményes. *Debr.*

OPIUM: mákony. *Kun.*

OPPIDA hajdonicalia: hajduvárosok. *Czöv. Georch. Szlem. HM.*

OPPIDA scepusiensia: szepességi városok. *Czöv. Szepesi vagy szepességi mezővárosok. Szlem.*

OPPIDUM: mezőváros. *Cur. Szirm. HM.*

OPPIDUM privilegium: szabados mezőváros. *Cur. Szlem. Privilegyiált —. Szlem. Privilegyiumos város. Szirm. Czöv. Kivált mezőváros. Georch. Szabadalmas —. Kölcs. HM. Kiváltóságos mezőváros. Debr. HM.*

OPPIGNORANS: elzálogosító. *P-gyűjt. Szlem. Puky. Debr. HM.* Elzálogosító. *HM.*

OPPIGNORARE: elzálogosítani. *Kun. Fog. Elzálogosítani. Kun.*

OPPIGNORATIO: elzálogosítás. *Cur. P-gyűjt. Szlem. Debr. Puky.* Zálogosítás. *Ujfal. l. Inpignoratio.*

OPPONENS: ellenvitató, ellenfél. *Fog. HM. Ellenálló. HM.*

OPPONERE se: magát ellenszegzeni. *Bar. vm. Ellene állani. Lex. Ellenszegülni. Kun.*

OPPORTUNITAS: czélszerűség. *Cur. Kelletekoriség, helyesség. Sztrok. Alkalmatosság. Szirm.*

OPPOSITIO: ellentállás. *Cur. Puky. Pauly. Czöv. P-gyűjt. Georch. Debr. Lex. Czöv. Szlem. Szirm. Márt. Ellenállás. V-gyűjt. HM. Fog. Ellentétel, ellenvetés. Szirm. Moln. Mokr. Ellenszegülés, ellenvitítás. Fog. Kun. Ellentállítás. Lex. Ellenzék. HM.*

OPPOSITIO binaria: másodszor

— *Cur. Puky. Czöv. Fog. HM.* Kétszeri — *V-gyűjt. Szlem.* Kétszeres ellentállás. *Georch.*

OPPOSITIO cum gentibus : sok néppel tett — *Czöv. Fegyveres néppel tett ellentállás. Szlem. Népes ellenállás. HM.*

OPPOSITIONALIS : ellenállásbeli. *Fog. Ellenszegülési. Csapó.*

OPPOSITIONALIS processus : ellentállásbeli per. *V-gyűjt. Czöv.* Ellentállás' okát kérdő per. *P-gyűjt. Szlem.* Ellentállás' pere. *Szlem.* Ellentállásbeli ügy. *Czöv.*

OPPOSITIONIS poena : ellentállás' büntetése. *Cur. Szlem.* Ellentállásbeli büntetés. *Czöv.*

OPPOSITIONIS rationes : ellentállás' okai. *Cur.*

OPPOSITUS : ellentéteztett. *Bar. vm.* Elleni, ellenes. *Fog.*

OPPRESSIO : elnyomás. *Cur. Kun.* Elnyomatás, sanyargatás. *Puky.* Kínzás, vonás, nyomorgatás. *Bar. várm.*

OPPRESSIO colonorum : jobbágy-sanyargatás. *Szlem.* Jobbágy' sanyargatása. *HM.*

OPPUGNARE : ostromolni, vitatni. *Puky. P-gyűjt.*

OPPUGNATIO in scholis : iskolai vitatás. *Puky. P-gyűjt.*

OPTICUS : látszerész, látszerkészítő. *Kun.*

OPTIMATES : ország' jobbadjai. *Kövy.* Ország' nagyjai. *Bar. vm.* Ország' nagyjai. *HM.* Országnagyok. *Kun.*

OPTIO : szabadválasztás. *Cur. Puky. Debr. P-gyűjt.* Választhatás. *Szlem.* Választás. *Fog. Kun. HM.*

OPTIONALIS : szabad választási. *Debr.* Választási. *Fog.*

OPTIONALIS contractus : szabadválasztási kötés, kötelezővel. *Cur. Szirm.*

OPTIONALITER : választólag. *Fog.*

ORACULUM : jósló, jövendölő, jóslóbálvány. *Puky.* Jöveudó mondás. *Bar. vm.* Jósintézet. *Kun.*

ORALIS : szóbeli, táplálati —

dispositio : szóbeli rendelés ; — portio : táplálati illetmény. *Debr.*

ORATIO : beszéd. *Fog. Puky. P-gyűjt.* Mondolat. *Bar. vm.* Könyörgés. *P-gyűjt.* Szaválás, szavalat. *Kun.*

ORATOR : szónok. *Kun. Fog. Puky. Debr. HM.* Beszédnök. *Fog.* Szóvezér, beszéllő. *Puky.* Szólló v. követ. *P-gyűjt.*

ORATORIUM : szónokterem ; imádságház. *Kun. Templom. Szirm.*

ORBIS terrarum : földkör. *Puky. Fog.* Földkerékség. *Puky. Pauly.* Föld' köre. *Pauly.*

ORCUS : alvilág. *Kun.*

ORDALIA : istennek ítéletei. *Czöv.* Isten' titkos ítélete. *Szlem.* Isten-ítéletek. *Kun.*

ORDENS BAND : rendszalag. *Kun.*

ORDINANS : rendelő, intéző, elintéző, elrendelő, papszentelő. *Puky. Pauly. P-gyűjt.*

ORDINANTIA : rendeltség ; parancsváró. *Bar. vm.* Rendelet. *Kun.*

ORDINANTIAE equiles : parancsvárólovak. *Bar. vm.*

ORDINARE : 1) rendelni. *Fog. Puky.* 2) felszentelni. *Fog.* Elrendelni rendbeszedni, rendelést tenni. *P-gyűjt.* Szentelni. *Pázm.* Fölatatni. *Kun.*

ORDINARIA juris via : a' törvény' rendes v. szokott útja. *Cur. Puky. P-gyűjt. HM.*

ORDINARIAE solennitates : rendes diszességek. *Czöv.* Ünneplýességek. *Szrok.*

ORDINARIE : rendszerint. *Puky. Fog.* Közönségesen. *Puky. P-gyűjt.*

ORDINARIUS : 1) rendszerinti. *Cur. Debr. Fog.* Rendszerinti. *HM.* 2) közönséges. *Cur. Puky. Pauly. P-gyűjt. HM.* 3) első, fő. *Cur. HM.* Rendszerint való. *Puky. Pauly. P-gyűjt. Szlem.* Rendszeres. *Szlem.* Rendes. *Czöv. Fog. Debr. Kun.*

ORDINAR : 1) rendes ; 2) közönséges, középszerű. *Fog.*

ORDINARIUS iudex nobilium : főszolgabíró. *Pauly.*

ORDINARIUS notarius: főjegyző. *Pauly.*

ORDINATE: rendezés, rendezve. *Debr. Helyesen. Sztrók.*

ORDINATIO: 1) rendelés. *Fog. P-gyűjt. Elintézés. P-gyűjt. 2) rendelés; 3) papszentelés. Fog. P-gyűjt. Mest. Papiszentelés. Mest. Puky. Rendezkedés. Széch. gr. Rendszabás. Vajd.*

ORDINATIO curiae: kuriának elrendeltetése. *Czöv.*

ORDINATIO divina: isteni rendelés. *Csere.*

ORDINATUS: rendes, rendszertű, felszentelt. *Puky. Pauly. 1) rendkedvelő; 2) fölszentelt. Fog. Szerintes, rendtartó. Bar. vm. Rendezett. HM.*

ORDINES: rendek. *Kölcs. Szirm. Rendelet. HM.*

ORDINES benigni: kegyes rendelés. *HM.*

ORDINES equestres: vitézi rendek. *Szirm.*

ORDINES minores: kisebb rendek. *Czöv. Kisebb egyházi rendek. Szlem.*

ORDINES regni: ország' rendjei. *Cur. Ország' rendei. Puky. V-gyűjt. HM.*

ORDINES sacri: szerzetes rendek. *Szirm.*

ORDINIS beneficium: sortartás. *Puky. Pauly.*

ORDNUNGLIEBENDE: rendszertűk. *Széch. gr.*

ORDNUNGSTÖRER: rendbontók. *Széch. gr.*

ORDO: rend. *Cur. P-gyűjt. Czöv. Puky. Debr. Kölcs. Pauly. HM. Fog. Czimjel. Puky. Rendelet; papirend. Fog.*

ORDO aurei velleris: arany gyapjas rend. *Perg.*

ORDO bonorum possidendorum capax et incapax: jószágot bírható v. nem bírható szerzet. *Cur. HM.*

ORDO civilis: polgári rend. *Puky. Pauly. P-gyűjt.*

ORDO divinorum: az isteni tiszteletnek kiszabott rendje. *P-gyűjt.*

ORDO ecclesiasticus: papi rend. *Kölcs. P-gyűjt. Egyházi rend. Mest. Georch. Szlem. Puky. Pauly.*

ORDO equestris: vitézi rend. *P-gyűjt. Puky. HM. Vitézlő, nemesi —. P-gyűjt. Pauly. Szlem. Köznemes rend, ország' közrendű nemesei. Szlem.*

ORDO famulitii: szolgák' rendbeszedése, szolgai rendszabások. *Szlem. Cselérend. Csapó. HM.*

ORDO judicarius: törvény-szolgáltatási rend. *Széch. gr. HM. Törvénykezés' rend. Vajda. HM.*

ORDO militaris: hadi rend. *Puky. Pauly.*

ORDO processualis: perfolyási rend. *Kövy. Perfolyami rend. HM.*

ORDO religiosus: szerzet. *Cur. Lex. Georch. Czöv. Szerzetes rend. Puky. Pauly. P-gyűjt. Czöv. Szerzetes egyesület. Szlem. HM.*

ORDO sacer: egyházi rend. *P-gyűjt. Papirend. Lex. Szent rend. Czöv. Szentséges egyházi rend. Szlem.*

ORDO S. Benedicti, v. Benedictinorum: sz. Benedek' szabad szerzete. *Puky. Pauly. HM.*

ORDO Camaldulensis: néma barátok. *Puky. Szabó. HM.*

ORDO Cisterciarum: sz. Benedek' szabad és fejér szerzete. *Puky. Pauly. Cisterciták. HM.*

ORDO S. Dominici, v. Dominiccanorum: sz. Domonkos' szerzete. *Puky. Pauly. P-gyűjt. HM.*

ORDO S. Francisci: sz. Ferencz' szerzete. *Puky. Pauly. P-gyűjt. HM.*

ORDO S. Joannis de Deo: irgalmas barátok' szerzete. *Puky. HM. Pauly.*

ORDO S. Pauli primi Eremitae: sz. Pál' első remetének szerzete. *Puky. Pauly. Első remete sz. Pál' szerzete. P-gyűjt.*

ORDO scholarum piarum v. Piaristarum: kegyes oskolák' szerzete. *Puky. Pauly. P-gyűjt. HM.*

ORDO praemonstratensis: szent Norbert' szabad és fejér szerzete.

Puky. Pauly. Premontréi szerzet. HM.

ORDO S. Stephani R. Apostolici: sz. István apostoli királynak jeles rendje. *V-gyűjt. Szlem. Szirm. HM.*

ORDO Theresianus: M. Theresia' czimjele. *Puky.*

ORDO vecturalis: teherszállítás' rendszabásai, teherszállítási rend. *Szlem.*

ORDRE: 1) rendelmény; dispositio. *Vált. Császár. Rendelet;* 2) rendelményes. *Fog.*

ORDREHABER: rendelményes. *Fog.*

ORGANA administrationis: igazgatás' tagjai. *HM.*

ORGANICUS: életmives. *Puky. Kun. Létszeres. Fog. Kun. HM. Alkatszerű, rendezett. Debr. Muzserecs. Kun.*

ORGANISARE: rendbeszedni. *P-gyűjt. Puky. Pauly. Márt. Elrendelni, alkotni, öszveszerkeztetni. P-gyűjt. Márt. Létszeresíteni, szerkezni. Fog. Alkatni, rendezni, egybeszerkeztetni. Debr. Felállítani, rendszeríteni. HM.*

ORGANISATIO: szerkeztetés. *Cur. Elrendelés. Puky. Pauly. P-gyűjt. Márt. Szirm. Rendszabás. Szirm. Alkotás, öszveszerkeztetés. Márt. Puky. Pauly. P-gyűjt. Gépelyezés, gépelyezet. Mest. Létszeresítés, szerkezés; szerkezet. Fog. Alkatás, rendezés. Debr.*

ORGANISATIO corporis: test' alkatása. *Debr. Testalkat. Csapó.*

ORGANISATIO societatis civilis: polgári társaság' öszveszerkeztetése. *P-gyűjt.*

ORGANISMUS: 1) életműv. *Puky. Szerkezet. Kun. Életművezet. Debr.* 2) Műalkat, műszerzet. *Kun.*

ORGANUM: létszer, léteg, szerk. *Fog. Alkat, életműszer. Debr. Életmű, műszer. Kun.*

ORGIA: öl. *Cur. Puky. Fog. Pauly.*

ORGIA cubica: köbös öl. *Cur. Fog. Puky. Pauly. HM.*

ORGIA currens: folyó öl. *HM. Cur.*

ORGIA quadrata: négyszegű —. *Cur. Puky. HM. Szöges —. Puky. Pauly. Négyszöges öl. Fog.*

ORIENT, Ost: kelet. *Fog.*

ORIGINALE: eredeti levél. *Cur. Puky. Pauly. Szirm. Márt. Eredeti. Moln. HM.*

ORIGINALE exemplar: eredeti példány. *Cur. Puky. Pauly. Eredeti nyomtatvány. Pauly.*

ORIGINALE peccatum (J. Can.): eredendő —. *Pázm. Eredeti bűn. Lex.*

ORIGINALE testamentum: eredeti végintézet. *Törv. czikk.*

ORIGINALES, et originarii: az első jöszág-találók, kitől mi eredett. *RIV.*

ORIGINALIS: eredeti. *Cur. P-gyűjt. Puky. Fog. Debr. Kun.*

ORIGINALITAS: eredetiség. *Cur. Puky. P-gyűjt. Márt. Debr. Kun.*

ORIGINALITER: eredetikép. *Fejér. l. Originarie.*

ORIGINALWECHSEL: eredeti váltó; cambiales originales. *Vált. Császár.*

ORIGINARIA institutio: eredeti rendeltetés. *Törv. czikk. HM.*

ORIGINARIE: eredetiképen. *Cur. Eredetképen, eredetileg. Csapó.*

ORIGINARIUS: eredeties. *Fog.*

ORIGO: eredet. *Cur. Puky. Pauly. Debr. Fog. Származás. Cur. Puky. P-gyűjt. Debr. Pauly. (In origine: eredetiben. Cur.)*

ORNATUS sacer: papi öltözet. *Pázm. Szent öltözet, v. ruha. Lex.*

OROGRAPHIA: hegyek' v. bércek' leírása. *Puky. Pauly.*

ORPHANALIS deputatio: árvákra ügyelő biztosság. *Cur. Puky. Pauly. Árvákra ügyelő személyek. Szirm. Árvákra ügyelő megbizottság. V-gyűjt. v. kiküldöttség, Szlem. v. küldöttség, gyámküldöttség. Fog. HM.*

ORPHANALIS sedes: árvaszék. *Debr.*

ORPHANALIS substantia: árva' vagyona. *Cur.*

ORPHANOTROPHIUM: árvák' háza v. intézet. *Puky. V-gyűjt. Árvaház. Czöv. Debr. Szlem. Kun. Bar. vm. HM. Árva-nevelő-intézet. Szlem.*

ORPHANUS: árva. *Cur. Szirm. Párizp. Moln. Márt. V-gyűjt. Szlem. Kiuek sem atyja sem anyja. RW. I. Pupillus.*

ORTHODOXIA (J. Can.): helyes hitűség. *Márt. Ist. Lex.*

ORTHODOXUS: megrögzött, agghitű, aggbuzgó. *Puky. Igazhitű v. vallásu. Bar. vm. Helyes hitű. Lex. Igaz hitű. Pázm. Kun.*

ORTUS solis: napkelet, nap' felkölte. *Puky.*

OSTENTATIO: magamutogatás v. magafitogtatás. *Puky.*

OSTENTATOR: magamutató v. nyalka ember. *Puky.*

OSTIARIUS (J. Can.): ajtóőröz v. őr, ajtós, kapus. *Mest.*

OSVECINIA: Osveczim. *HM.*

OTIUM: 1) henyelés. *Ujjfal. HM. Tunyaság, hivalkodás, heverés; 2) nyugalom, pihenés, esend. Sztrok. Csönd, nyugalom, nyug. Fog. HM.*

OTIUM licitum et illicitum: szabad és nem szabad henyelés. *Ujjfal.*

OVALIS: tojás v. hosszugömbölyeg. *Puky. Tekés. Kölcs. Tojásdad, peteképű. Kun.*

P.

P = **PROTEST**: ovás, ovat; 2) pagina: lap, oldallap; p. **P** = per Procura: hatalmazásból, mint hatalmazott. *Fog.*

PABULATIO: etetés. *Cur. Debr. Fog. Barmok' etetése. Puky.*

PABULUM: takarmány, eleség, abrak. *Debr. HM.*

PACIFICATIO: békeségkötés, békeszerzés, békesség. *Puky. Pauly. V-gyűjt. Békekötés (actus). Szlem. Debr. Kun. Fog. Békealku (res). Fog. Kun.*

PACIFICATIO Viennensis: bécsi békekötés. *Szlem. HM. Bécsi szerződés. Szirm.*

PACIFICATOR: békéltető, közbenjáró. *Kun.*

PACIFICE: békesen, békével. *Kun. HM.*

PACISCENTES: alkuvó felek. *Czöv. Alkudó v. alkudozó felek. Szlem.*

PACISCI: fogadni, selfogadni. *Cur. Puky. Pauly. Szirm.*

PACK: málna, bénygele. *Fog.*

PACKEN: bénygelni. *Fog.*

PACKET: nyaláb, bénygel. *Fog.*

PACKHOF: raktanya. *Fog.*

PACTATIO: megalkuvás. *Puky. Márt. Helt. Pauly. Szegődség. Helt. Szerződés. Fog. HM.*

PACTA conventa: alkudozó egyezések. *Szlem.*

PACTATO termino: fogadott idő határban. *Pauly. Puky. Fogadott időben. HM.*

PACTATUS: fogadott. *Cur. Kötésbeli, fogadásbeli. Puky. Kötött, fogadott. Debr. Kötet, fogadásbeli. P-gyűjt.*

PACTIO: saczolás. *Helt. Megbecsülés. Puky. Pauly. Fogadás. Kézir. I. Pactum.*

PACTIO pacis: békekötő alku v.

alkudozás. *Szlem.* Békességkötés. *Ujfal.*

FACTUM : fogadás , felfogadás. *Cur. V-gyűjt. Szirm. Szlem. Puky. HM. Frigy. Lex.* Alku , szerzőkötés. *Moln.* Szerződés. *Kun. HM.* Szerződmény , szerződség. *Fog.* Fogadás , alkukötés. *Debr. Szirm.*

FACTUM additionis in diem (J. Rom.): bizonyos naptól való eladás. *Ujfal.*

FACTUM ad diem et ex die : napig való és naptól való kötés. *Ujfal.*

FACTUM antichreseos : veleelés' alkuja. *Czöv.*

FACTUM beneficium : jóltévő alku. *Czöv.* Jóltevő kötés 's egyezés. *Szlem.* Jótéteményes kötés. *Ujfal.*

FACTUM bilaterale : viszontos egyesség , viszontag való , viszontagos terhelő alku. *Mest.* Kétrészü kötés. *Ujfal.* Viszontlagos szerződés. *HM.* I. Contractus.

FACTUM commissorium : kabziaság' alkuja. *Czöv.*

FACTUM confraternitatis (J. Feud.): felekezeti szerződés. *Perg.*

FACTUM constituti possessorii (J. Rom.): birtok iránti egyezés. *Perg.*

FACTUM consummatum : tökéletességre ment kötés , v. egyezés. *Szil.*

FACTUM conventum : fogadott egyezés. *Cur.* Alkuszerződés. *HM.*

FACTUM de cambiando (J. Camb.): váltó - levél kiadásra szorító kötés. *Szlem.*

FACTUM de non petendo (J. Rom.): a' nem kérendőről való kötés. *Ujfal.*

FACTUM decreti formae : ország-lás-formát elhatározó kötés. *Szlem.*

FACTUM de retrovendo : visszavehetést fentartó eladás. *P-gyűjt.* A' visszaeladástól való kötés. *Ujfal.*

FACTUM expressum , tacitum aut praesumptum : szóval kifejezett , tettből érthető és gyanítható kötés , 's egyezés. *Szlem.* Nyilvánvaló kötés. *Ujfal.*

FACTUM gratuitum : ingyenes egyesség. *Szil.* Önkintvaló , v. ingyen ajánlott —. *Lex.*

FACTUM liberatorium : feloldozó kötés. *Ujfal.*

FACTUM noumenon juridicum : az üdönek minden feltételeitől elválasztott kötés , alku. *Szil.* Pusztá alku. *Lex.*

FACTUM onerosum bilaterale : viszontos egyesség. *Szil.* Viszontag terhelő —. *Lex.*

FACTUM subjectionis civilis : aláadás' egyessége , hódoló alku. *Mest.* Alávetés' kötése v. hódulásnak alkuja. *Czöv.* Polgári hódolás' kötése 's egyezése. *Szlem.*

FACTUM successorium : örökösülés' kötése , örökösülést alapító kötés. *Szlem.* Örökösségről való kötés. *Ujfal.*

FACTUM unilaterale : ingyenes , ingyenvaló , ingyen ajánlott alku. *Mest.* Egyrészü kötés. *Ujfal.* I. Contractus.

FACTUM unionis civilis : öszveállítás' egyessége , egyesítő alku , frigy. *Mest.* Egyességnek v. szövetségnek kötése , v. öszveolvadásnak szövetsége. *Czöv.* Polgári egyesülés' kötése. *Szlem.*

PAEDAGOGICUS : nevelői , nevelésszerű. *Kun.*

PAEDANTISMUS : iskolai feszeség. *Puky.* Oskolai tudósság. *Puky.* *Pauly.* Csalárd kevélykedés. *Szirm.*

PAEDOTROPHIUM : fattyuház. *Bar. vm.*

PAGALIS libellus : helységkönyvecske , v. adókönyvecske. *Puky.*

PAGANUS : pogány. *Szirm.*

PAGE : apród. *Puky. Kun.* Szolgai udvarnok. *Kun.*

PAGELLAE volantes : repülő levelek. *Veresm.* Röpkeirat. *Perg.* Röpíratok. *HM.*

PAGINA : lap. *Cur. Puky. Debr. HM.* Oldal. *Pauly. Szirm.*

PAGINARE : lapozni. *HM.*

PAIR : országnagy : egyházi v. világi főtáblai tag. *Kun.*

PALAIS : kastély v. palota. *Puky.*
I. Palatinum.

PALAM : nyilván, nyilvánosságosan. *Puky.*

PALATINALE iudicium : nádori ítélő szék. *Cur. HM.* Nádorispányi törvényszék. *P-gyűjt. Puky.* Nádori bíróság. *Debr.*

PALATINALE mandatum : nádori —. *Cur.* Nádorispányi parancsolat. *Puky. Bar. vm. P-gyűjt.*

PALATINALIS : nádorispányi. *Puky. P-gyűjt.* Nádori. *Fog. Kun.*

PALATINALIS donatio : nádori adomány. *Kun.*

PALATINALIS homo : nádorispán' embere. *P-gyűjt.*

PALATINATUS : nádori hivatal. *Kun.* Nádorság, nádorlat. *Csapó.*

PALATINUS : nádor, nádorispány. *Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Kun. Fog. HM. RW.*

PALATIUM : palota. *Lex. Puky.*
Debr. Terem. Debr. HM.

PALATUS : szájiz, izlés. *Debr.*

PALETA : adó-czédula. *Bar. vm.*

PALINODIA : szövegmásolás. *Debr.* Visszavonás. *Szirm.*

PALLADIUM : fő-oltalom, vagy védkincs. *Puky. Debr.* Védalak; védelék. *Kun.*

PALLIARE : földözni. *Puky.* Palástolni. *Cur. Puky. Pauly. Debr. HM.* Fedezni. *Pauly.* Éltakarni. *Bar. vm.* Földözgetni. *Pázm.* Szinleni. *Kézir.* Leplezni. *Csapó. HM.*

PALLIATIO criminis : bűnpalástolás. *Széch. gr.*

PALLIATIVE : palástolva. *Cur. Puky.* Alattomosan, leplezve. *Kun.*

PALLIATIVUM : szinkép - való. *Fejér.* Földözgetett. *Lex.*

PALLIATIVUM medium : leplező szer. *Széch. gr. HM.* Takargató szer. *HM.*

PALLIATIVUS : palástoló. *Debr.* Leplező. *Fog.* Alattomos, leplezett. *Kun.*

PALLISADA : karózat. *Puky. Kun.* Palánk. *Kun.*

PALLIUM archi - episcopale (J.

Can.) : érsekpalást. *Mest.* Érseki palást. *Szlem.*

PALMARIS : szembetűnő, tapintható. *Debr.* Szembetűnő. *HM.*

PALMARIUM : diadalbér, győzelemdíj. *Kun.*

PALMARUM dies : virágvasárnap. *Puky. Pauly.*

PALUS : karó. *Helt.*

PANDERE : feltárni. *Fog.*

PANDURONES : vadász - katonák. *Puky.*

PANEGYRIS, v. Panegyrica oratio : nyilvános —. *Bar. vm.* Ünnepeles dicsérő beszéd. *Kun.*

PANICUS terror : rémülés. *Puky.*

PANORAMA : körülfestés, kerekfestés. *Puky. Pauly.* Környékrajz. *Kun.* Körrajz v. rajzolat. *Csapó.*

PANTHEON : égesarnok. *Kun.*

PANTOGRAPHUM : másoló miv. *Puky.* Máslószer. *Csapó.*

PANTOMIMICUS : mozgalombeszédnök. *Kun.*

PAQUETA : csomó, kötet. *Puky. Pauly. P-gyűjt.* Nyaláb, csomó. *Kun.* Köteg, kötelék, tönleg. *Csapó.* Köteg, tönleg, szállítvány. *HM.*

PAQUETA postalis : postán érkezett tönleg. *Bar. vm.*

PAR : pár, más, másolat, mása valamely eredeti másnak. *Puky. Pauly. HM.* I. Copia.

PAR actionis : kereset - levél' párja. *Czöv.* Kereseti levél' hiteles mása v. párja. *Szlem.*

PAR authenticum : hiteles pár. *Vajd.* — másolat. *Csapó.*

PAR simplex : puszta más. *Georch.* Magános hatalommal készült levél-más. *Szlem.*

PAR litterarum : levél' mássa. *Kézir.* Levélmásolat. *Csapó.*

PARABOLA : példabeszéd. *Bar. vm.* Hasonlat, példázat. *Kun.*

PARABOLICE : hasonlatosan, példázatilag, példázólag. *Kun.*

PARADA : pompa. *Puky.* Disz, diszlekedés, diszolgés. *Kun.*

PARADIGMA : remek, példány. *Debr. HM.*

PARADIGMA conficere: remekelni. *HM.*

PARADOXUM: visszatetsző, képtelen. *Debr.* Értelem ellenvaló beszéd. *Szirm.* Álgaz, hitellenes. *Kun.* Képtelenség. *Csapó.*

PARAGRAPHUS: szakasz. *Cur.* *Szirm.* *Puky.* *Debr.* Szak. *Fog.* Irszak. *Sztrók.* Kikezdet. *Márt.* Czikk, czikkely. *Csapó.*

PARALLELA: irányzat. *Széch. gr.* Egyenköz. *Debr.* *Kun.* Párhuzam. *Kun.* *Csapó.* *HM.* Egyenvonal. *HM.*

PARALLELUS: egyirányú, egyközű. *Fog.* Párhuzamos. *Kun.*

PARALYSIS: szélhűdés. *Kun.* Tagelesés. *Debr.*

PARALITICUS: inaszakadt. *Szirm.* *P-gyűjt.*

PARAPHE: kézvonás, névjegy. *Fog.*

PARAPHERNALES res: menyekző hozomány. *Szlem.* I. Paraphernum.

PARAPHERNUM: menyajándék. *Kun.* Menyegzői ajándék. *Cur.* *Szirm.* *Puky.* *Pauly.* *V-gyűjt.* *Debr.* *P-gyűjt.* *Márt.* *Czöv.* *Szlem.* Menyegzői v. jegyajándék, jegyruha. *Georch.* Ajándék marha. *Verb.* 1779. ford. Menyasszonyi ajándék. *Nán.* *HM.* Hozomány. *Kölcs.* Menyasszonynak adott ajándék. *Párizp.* Jegyruhán kívül való ajándék. Menyekzői ajándék. *RW.* Jegyajándék. *Fog.*

PARAPHIREN: névjegyezni, hitelesíteni. *Fog.*

PARAPHIRT: selyemsinórral keresztültvont, p. o. könyv. *Vált.* *Csász.* *HM.*

PARASCEVE paschae (J. Can.): husvétí készület. *Pázm.*

PARASITA v. Parasitus: tányérnyaló. *Szirm.* Behizelgő, nyalakodó. *Kun.*

PARATA pecunia: kész pénz. *Cur.*

PARATISSIMUS: készköteles. *HM.*

PARDON: kegyelem. *Kun.*

PARENS: szülő, *Fog.* *Cur.* Szüle. *Fog.* *HM.* Atya-anya, job-anya, job-anya. Szüleink. *RW.*

PARENTALIS: szülei. *Fog.*

PARENTATIO: gyászbeszéd, gyásztisztelet. *Debr.* Halotti beszéd. *Kun.*

PARENTHESIS: rekesz. *Puky.* *Pauly.* *Szirm.* *P-gyűjt.* Zárjel. *Fog.* *Kun.* *HM.* (intra parenthesis: rekeszben. *Puky.* *Pauly.* Közbevetőleg. *Kun.* *HM.*)

PARÉRE: művélemény. *Fog.*

PARES curiae (J. Feud.): hűbértársak. *Perg.*

PARI: hasonérték, hasonbecs. *Fog.*

PARIA: más, másolat. *Cur.* Mása. *P-gyűjt.* Egyenlők. *Csere.* Pár, *Fog.* I. Par v. Copia.

PARIARE: lemásolni, p. o. az írást. *Puky.* *Pauly.* *V-gyűjt.* *HM.* Másolni. *Kun.*

PARIFICATIO: egybehasonlítás. *Debr.*

PARITAS: hasonlítás. *Cur.* *Debr.* (A paritate: hasonlítva. *Cur.* *HM.*) Hasonlóság. *HM.*

PARITIONALE rescriptum: engedelmítő leirat. *HM.*

PARLEMENT: országtanács, országgyűlés. *Kun.*

PAROCHIA: plebánia. *Cur.* Megye, papi megye. *Puky.* *HM.* *Szlem.* Megyés papiház. *P-gyűjt.* Plebánesság. *Márt.* Papház. *Kun.* Egyház' vidéke. *Bar.* *vm.* Paplak. *HM.*

PAROCHIALES fassiones: megyés papi jövedelem' bé- v. feladatlása. *P-gyűjt.*

PAROCHIALIA jura: megyés papi javak, haszonvételek. *P-gyűjt.*

PAROCHIALIS: megyés, megyebeli. *Puky.* Plebániabeli. *Cur.*

PAROCHIALIS conscriptio: megyés papi jövedelemnek felirata, számbavétele, feljegyeztetése. *P-gyűjt.*

PAROCHIALIS domus: papház. *Debr.* Paplak. *Csapó.* Megyés papiház. *P-gyűjt.*

PAROCHIANI: egyházvidékiek, megyebeliek. *Bar.* *vm.* Keresztyén hallgatók. *Szirm.*

PAROCHIANUS: plebániabeli. *Cur.*

Megyebeli. *Georch. P-gyűjt.* Papi megyebeli hiv. *Szlem.*

PAROCHIANUS comes : megye' ispánja, főispán. *Cur.*

PAROCHUS : plébános. *Cur. Debr. V-gyűjt.* Megyés pap. *Puky. Szirm. P-gyűjt. Georch. Szlem.* Pap, megyés pap v. lelki pástor. *Bar. vm.*

PARODIA : átöltöztetés. *Puky. Pauly.* Ellendal; gúnyszerű mímelés. *Kun.*

PAROLA : ígélet. *Puky. Jelszó. Sztrok. Debr. Szó, becsületszó. Kun.*

PARRICIDA : atyaölő, atyának gyilkosa. *Szirm.* Atya-gyilkos. *Márt. Debr. H.M.* Atyjának gyilkosa. *Párizp. Moln.* Atyai-gyilkos. *Mokr.* Szülegyilkos. *Kun.* Szülő-gyilkos. *Cur.*

PARRICIDIUM : rokon-gyilkolás. *Szlem.* Szülének megölése, gyilkossága. *Szirm.* Atya v. anyagyilkolás. *Márt.* Atyai v. anyai gyilkosság. *Párizp.* Atyai gyilkosság. *Moln.* Szülő-gyilkosság. *Cur.*

PARS : 1) rész. *Fog.* 2) fél; fel-pörös. *Cur. Puky. Pauly. Szirm. Márt. H.M.* 3) vidék. *Puky. Pauly. Fog.*

PARS accidentalis : mellékes —. *P-gyűjt.*

PARS accessoria : járuló fél. *Stett.*

PARS actorca : felperes fél. *Cur. Puky. Debr. P-gyűjt. H.M.* Fel-pörös. *Fog.*

PARS convicta : marasztaltatott fél. *Georch.* Megmarasztaltt fél. *Szlem.*

PARS dissentiens : ellenkező. *Lex.*

PARS essentialis : sarkalatos f. *P-gyűjt.*

PARS incattea : alperes fél. *Cur. Puky. Debr. H.M.* Perbe idéztetett fél. *P-gyűjt.*

PARS integralis : egészítő fél. *P-gyűjt.*

PARS litigans : pörös v. perlekedő fél. *Csapó.*

PARS principalis : főbb fél. *Stett.*

PARS succumbens : vesztés fél. *Cur. Puky. Pauly. Debr. H.M.*

PARS triumphans : nyertes fél. *Cur. Puky. Pauly. Szirm. Debr. H.M.*

PARSIMONIA : takarékoság. *Cur. Puky. Kémelés. Puky. P-gyűjt.*

PARSIMONIALIS : takarékosággal szerzett. *Puky.* Takarékos. *Pauly.*

PARSIMONIALIS cassa : takarékpénztár. *Törv. H.M.*

PARTES : felek. *Cur. Puky. Pauly. V-gyűjt.* Pörösök, ügyesek, pörös felek, bajosok. *Bar. vm.* Részek, felek. *P-gyűjt. Szlem.* 1) felek; 2) részmegyék; 3) részszékek. *Fog.* (Ad partes remittere : az első bíróhoz visszaküldeni. *Debr.* A' rendes v. első bírákhoz visszaküldeni. *Szirm.*)

PARTES litigantes : perlekedő felek. *Szlem.* (In partibus : a' vidékeken. *Puky. Fog.* Judices in partibus : első bírák. *Cur. Puky. Pauly.* Vidéki bírák. *Puky.* Remittere ad partes : megyei bíróhoz visszaküldeni. *Cur.*) l. Litigantes.

PARTHEY : fél, illető fél, házlakó. *Fog.*

PARTIA : részlet. *Kun.*

PATIALIS : részes, részrehajló. *Cur. Puky. Pauly. V-gyűjt. H.M.* Részintes. *Bar. vm.* Részrehajló, részszerint való. *P-gyűjt.* Részszerű, részbeli. *Mest.* Részszerint való. *Georch.* Részes. *Czöv.* Részletes. *Debr. Kun.* Részbeli. *Fog.*

PARTIALITAS : részelkedés, részrehajlás. *Cur. Puky. Pauly. P-gyűjt.* Huzintás, részintesség. *Bar. vm.* Részrehajlás. *Debr. Fog. Bar. várm.* Részdedség. *Csapó.*

PARTIALITER : részenként, részképen. *Pauly.* Részleg, részenkint. *Fog.* Részdeden. *Csapó.*

PARTICEPS : részes. *Bar. vm. Szirm. Fog. Moln.* Részes társ. *Márt.* Részes, közös. *Párizp.* Részes, részvevő. *Mokr. H.M.* Fél-tartó. *Kézir.*

PARTICIPARE : részesülni. *Stett. Puky. Kun. H.M.* Résztvenni. *Kun. H.M.*

PARTICIPATIO : 1) részesülés. *Cur. Debr.* 2) részesítés. *Cur. Puky.*

PARTICUA : részecske. *Cur. Puky. Szirm. P-gyűjt.*

PARTICULAIR : magános, magánszemély. *Fog.*

PARTICULARIS : részszerinti. *Cur. Fog. Kun. Részszerint való. Puky. Pauly. P-gyűjt.* Rideg, részszerint való részügylő. *Mest. Alncmű. Czöv.* Résziutes, résziut való. *Szem.* Részszerin, egyes. *Debr.* Részleges. *Fog.* Részletes. *Csapó. HM.* Részrehajló. *Fog.*

PARTICULARIS congregatio : kis gyűlés. *Cur. Puky. Debr. HM. Fog.* Különös gyűlés. *Cur. Fog.* Különös gyülekezet. *Puky.*

PARTICULARIS perceptor : alpenzszedő, alpenztárnok. *Fog.* Alpenzszedő, aladőszedő. *HM.*

PARTICULARITAS : részintesség, részszerűség. *Debr.* Részletesség. *Csapó.*

PARTICULARE iudicium : részszerint való, v. különös ítélet. *Fejér.* Részügylő — *Lex.*

PARTIE : csapat, p. o. áru. *Fog.*

PARTIM : részint, részszerint. *Bar. vm. HM.*

PARTITIO : felosztás. *Cur.* Elkülönözés. *Perg.* Részezés. *Csapó.* Fölosztás. *Fog.*

PARTITIO boni : a' jószág' feladarabolása. *Czöv.*

PARTITIO pignoris, v. summae pignori colligato inhaerentis : az őszveköttött zálognak, v. az őszveköttött zálogon fekvő summának felosztása. *Cur.* Összeköttött zálog' felosztása. *HM.*

PARTITIO summae : somma-részelés. *Debr.*

PARTIUM studium : részrehajlás. *Puky. Szirm. Debr. HM.* Pártosság. *Csapó.*

PARTUS : szülés. *Cur. Puky. Pázm.*

PARTUS ingenii : agyszülemény. *Pauly. Puky.* Észtermék, észszülemény. *Csapó.*

PARTUS sequitur ventrem : a' gyermek anyja' sorsát követi. *P-gyűjt.*

PARVAE crucis eques : kiskeresztes vitéz. *Pauly.*

PASCHA : husvét. *Pázm.* Húsét. *Lex.*

PASCUATIO : legeltetés. *Cur. Puky. Fog. Kun. HM.* Legelés. *Fog.*

PASCUUM : legelő. *Cur. Puky. Pauly. Szirm. Debr. Márt. HM.* Legelőhely. *Márt.* Legeltető mező. *Puky. Pauly. RW.* Legelő, mező. *Párizp. Mokr. Moln.* Barom-élőföld. *Helt.*

PASCUUM commune : közlegelő. *Cur.*

PASCUUM privatum : különözött legelő. *Cur.*

PASCUUM prohibitum : tiltott legelő. *Cur.*

PASCUUM prohibitium : tilalmazott legelő. *Cur.*

PASQUILLUS : gúny- v. gyalázó irás. *Cur.* Mocskoló, gúnyoló, gyalázó irás. *Puky. Pauly. P-gyűjt. V-gyűjt.* Gúnyoló irás. *Czöv.* Moskolódó irás, páskilos. *Bar. vm.* Gúnyirat. *Debr. Kun. HM.* Pizkirat. *Kölcs.* Gúnykép, gúnyrajz. *Csapó.*

PASQUINADA : gúnyolódás, rágalmas. *Márt.* Gúny, gúnyolódás. *Puky.*

PASQUINUS : rágalmaszó, mocskolódó-irás. *Szirm.* Gúnyoló bold. *Márt.*

PASS : útlevel; átmenet; szoros. *Fog.*

PASSAGIER : útas. *Fog.*

PASSAGIERGUT : utaspogász, utasholmi. *Fog.*

PASSATO : mult. *Fog.*

PASSIM : szerenszerte. *Helt.* Szanaszét, elszórva. *Czöv.* Itt-ott, apránként. *HM.*

PASSIO : szenvedély. *Kun.* Szivkény, indulat. *Bar. vm.* Szenevedelem. *Széch. gr. Debr. Fog.* Vágyrógzés. *Debr.*

PASSIONATUS : szenvedelmes,

vágyrögött. *Debr. HM. Szenvedélyes. Kun.*

PASSIVA : tartozás, adósság. *Fog.*

PASSIVHANDEL : vesztőtőzs, vesztőkereskedés. *Fog.*

PASSIVA causa : terhelő per. *Debr. Fog.*

PASSIVE : szenvedőleg. *Cur. Kun. Puky. P-gyűjt. Pauly. Debr. HM. Fog.* Tartozólag, vesztőleg. *Fog.*

PASSIVUM debitum : tartozó adósság. *Fog. HM. Tartozati adósság. Kun.*

PASSIVUS : szenvedő, szenvedőlegi. *Fog.*

PASSIVUS status : terhelő, tartozó állapot. *Cur. Adósság. Márt. Pauly. Puky. P-gyűjt.* Teherbeli, adóssági állapot. *Debr. Szenvedős állapot. Terhelő, szenvedő állapot. HM. I. Activus et passivus status.*

PASSUALES : úti levél. *Cur. Szirm. Debr. Puky. P-gyűjt. HM.* Utazó levél, útlevél. *Puky. Pauly.* Utazó levél. *P-gyűjt.* Szabad menesztelő, szabad menetelő levél. *Pauly.* Szabad járató levél. *Georch.* Szabad v. úti levél. *Czöv. Utlevél. HM.*

PASSUS : (adj.) kinvallott. *Illyés. Kárvallott. Lex. (subst.)* 1) út, menet; 2) útlevél. *Fog.*

PASSUS (documenti) : záraték, részmondás, kitétel. *HM.*

PASSUS horarii (Stuudenpass) : órarovat. *HM.*

PASSUS passualis : útilevél. *Kölcs.*

PASSUS regni : bejárás v. kapu. *Szirm.*

PASTOR : legeltető, pásztor. *P-gyűjt. Puky. Pásztor. Cur. Debr. Nyájdör. Debr. Kun.*

PASTOR animarum : lelkipásztor. *Cur. Puky. P-gyűjt.* Egyházi —. *Pázm.* Lelkész, lelkiatya. *Csapó.*

PASTORALE officium : pásztori hivatal. *Puky. P-gyűjt.*

PASTORALIS : pásztori v. fő papi levél; főpásztori v. püspöki bot. *Puky. P-gyűjt.*

PATENS, 1. *Patentales.*

PATENTALES : pátens. *Cur. Hir-*

detmény. *Puky. Pauly.* 1) nyílt levél. *Czöv. Kun. Fog.* Közhirdetmények, függeszték - levelek. *Bar. vm.* Nyílt parancs. *Debr. HM.* Nyilván levő hirdetmény. *Szirm.* 2) kényparancs; 3) kiváltság. *Fog.* Nyíltrendelvény; szabadék. *Fog.*

PATENTALES invalidi : erőfogyott v. kegyzsoldos katonák, leveles erőfogyottak. *Bar. vm.* Kegyzsoldos katonák' nyíltlevele. *HM.*

PATENTWAARE : szabadékos áru. *Fog.*

PATER : 1) atya. *Lex. Czöv. Georch. Szlem.* Atya, apa. *P-gyűjt.* 2) barát, szerzetes atya. *Kun.*

PATERFAMILIAS : házi gazda. *Cur. Puky. Georch. Szlem. HM.* Házi nép tartó. *P-gyűjt.* Családos ember. *Kézir.* Családatya. *Debr. Fog.* Cselédes ember. *Helt.* Háznépi gazda. *Puky. V-gyűjt.* Házi atya. *Ujfal.* Cselédes gazda. *Szirm. P-gyűjt.* Családfő. *HM.* (Filius-familias : fiú, házfia. *Cur. HM.* Háznép' öröke, háznép örökös. *Puky. Családfő. HM.*)

PATERNITAS : atyaság. *Pázm.*

PATHETICUS : hathatós. *Kun.*

PATHOLOGUS : kórtudós. *Kun.*

PATHOS : dagály, pőf. *Kun.*

PATIBULUM : akasztófa. *Cur. Helt. Pölöngér. Szeged.*

PATIENTIA : türelem. *Cur. Puky.* Béketűrés, tűrés, türekenység. *Fog.*

PATRARE : nemzeni. *RIV.*

PATRATOR delicti principalis : fő vétkező. *Czöv.*

PATRES sancti : szent atyák. *P-gyűjt.*

PATRIA : haza, hon. *Cur. Puky. Debr. Hony. Fejér. Hon. Perg.*

PATRIAE civis : hazafi polgár. *Czöv. Hazapolgár. Szlem.*

PATRIAE incola : hazafi lakos. *Czöv. Haza' lakója. Szlem.*

PATRIA potestas : atyai hatalom. *Cur. V-gyűjt. P-gyűjt. Debr. Puky. Georch. Czöv. Szlem. Pauly. HM.* Atyai méltóság. *Helt. Szirm. Szü-*

lői hatalom. *Puky. Pauly.* Atyai birodalom. *Veres. Kézir.*

PATRIA potestas instauratur, et reviviscit: az atyai birodalom allapik, és megéled. *Veres.*

PATRIARCHA (J. Can.): patriárcha. *Mest. Érsek. Kun. Atya-érsék. HM.*

PATRICIDIUM: atya-gyilkolás. *Szlem. I. Parricidium.*

PATRICIUS: főpolgár. *Kun. HM.*

PATRIMONIALE, I. Patrimonium.

PATRIMONIUM: atyai v. nemzeti jözság. *Bar. vm. HM.* — örökség. *Szlem. Bar. vm.* — érték vagy. *Czöv. Atyai örökség. Debr. Kun. Családjözság. HM. Atyai jók. RW.*

PATRIMONIUM populi (J. Rom.): népnek közhaszonvételi jözságai. *Szlem.*

PATRIMONIUM reipublicae: köztársaság' öröksége. *Czöv. Közhaszonvételi nemzeti jözságok. Szlem.*

PATRIMONIUM universitatis (J. Rom.): unversitás' öröksége. *Czöv. Közönségnek közhaszonvételi jözságai. Szlem.*

PATRINUS: kereszt-anya. *Cur. Szlem. Puky Mest. Koma. Mest. Keresztanya. Debr.*

PATRIOTA: 1) hazafi. *Cur. Puky. Pauly. Szirm. Kun. Debr. Fog. Honfi. Cur. Puky. Fog. Honvédó, haza' hive. Puky. Földi. Fog. P-gyüjt.* 2) honbiv, honbarát. *Fog.*

PATRIOTISMUS: hazafiság. *Cur. Debr. Puky. V-gyüjt. P-gyüjt. HM. Fog. Hazafiság. Szirm. Hon-szeretet. Kun. Hazaszeretés. Puky. P-gyüjt. Hazafiúi buzgóság. Puky. V-gyüjt. Hazafi hűség. Mest. Honhűség. Fog.*

PATRIUS: hazai, atyai. *P-gyüjt. Fog. Hóni. Fog.*

PATROCINIUM: pártolni. *Cur. HM. Kedvezni, pártját fogni, oltalmazni, részére lenni. Puky. Pártfogolni. Stett. Kun. HM. Segedelmezni. Kun.*

PATROCINIUM: pártfogás. *Cur. Debr. P-gyüjt. Szlem. Puky. Ked-*

vezés, oltalmazás. *Puky. Szószólás. P-gyüjt. Szlem.*

PATROCINIUM causae: ügyvéd v. ügy' védje. *Szlem.*

PATROLOGIA: szentatyák' esméreteknek tudománya. *Puky. P-gyüjt.*

PATRONATUS: (egyházi) kegyűrság. *Fog. Pártfogóság. Kun. Kegyűrság; egyház-pártfogóság. HM.*

PATRONATUS ecclesiae: egyházi gyámság. *Georch. Egyházi pártfogás. Czöv. Szlem. Egyház' pártfogása. Szlem.*

PATRONATUS ecclesiasticus, et secularis: egyházi és világi pártfogás. *Czöv.*

PATRONATUS jus: kegyűrsági jog. *Fog. Egyházi pártfogói hatalom. Már. Egyházi gyámság. Pauly. Puky. Egyházi gyámjog, pártfogói hatóság. Debr.*

PATRONUS: 1) pártfogói; 2) szószóló. *V-gyüjt. P-gyüjt. Szlem. Puky. Pauly. Bar. vm. Pártfogó. Cur. Debr. Kegydó, kegykedő. Bar. vm. Kegyúr. Fog. Kun. Oltalmazó, földes úr. RW.*

PATRONUS causae: ügy' pártfogója, ügyvédó. *Szlem. Szószóló, pártfogó. Szirm. Már. Ügyvédó, szószóló. Fog.*

PATRONUS ecclesiae: egyház' pártfogója. *P-gyüjt. Szlem.*

PATRUA: ángyom. *P-gyüjt. Ángy, v. apám' testvérének felesége. Puky. P-gyüjt.*

PATRUELES fratruales: két atyafiak' gyermeki, v. két testvérfiaknak gyermekeik. *Puky. P-gyüjt. Unoka gyermekek. HM.*

PATRUELES: atyám' bátyjának fia v. leánya. *Puky. P-gyüjt. Két atyafiaknak gyermeki. Huszt.*

PATRUUS: atyám' bátyja v. öcsese. *Puky. P-gyüjt. Huszt. Szlem. HM. Nagybátyám. HM.*

PATRUUS magnus: ösömnek bátyja v. öcsese. *P-gyüjt. Puky. Nagy apámnak bátyja v. öcsese. Huszt. Nagyatyám' bátyja v. öcsese. Szlem.*

PATVARISTA ; törvénygyakorló. *Puky. Fog. Szlem. Debr. Patvaros, patvarnok. Kun.*

PAUPER : ügyefogyott. *Szirm. Szegény. P-gyűjt.*

PAUPERTAS perpetua : örökös szegénység. *Szlem.*

PAUPERTAS temporanea : ideig tartó. *Szlem. Ideiglenes szegénység. Csapó.*

PAUPERUM advocatus : ügyefogyottak' ügyviselője v. szegények' ügyvédje. *Puky. Debr. HM. Szegényeknek prókátoruk v. ügyészők. P-gyűjt.*

PAUPERUM provisio : szegényekről való gondoskodás. *Szlem.*

PAUSA : szünet. *Debr. Pihenet; nyugvó. Kun.*

PAUSARE : pihenni. *Kun.*

PAUSCHALE : átalány. *HM.*

PAUSCHALE praejuncturale : előfogati. — *HM.*

PAUSCHALE scriptoristicum : írószerváltási. — *HM.*

PAUSCHALE expensarum officii : hivatalos költségi. — *HM.*

PAZMANEUM institutum : Pázmány' papnevelő intézete. *HM.*

PECCARE : bűnhődni, vétkezni. *Gánóczy.*

PECCATA capitalia : főbűnök. *Illyés.*

PECCATUM : vétek, bűn. *Cur. Puky. P-gyűjt. HM. I. Crimen.*

PECCATUM actuale : cselekedendő bűn. *Gánóczy.*

PECCATUM alienum : idegen bűn. *Illyés.*

PECCATUM commissionis : cselekedeti bűn. *Puky. P-gyűjt. Megcselekvésbeli —. Márt. Cselekedetből való vétek. Illyés.*

PECCATUM commissum : büntetel. *Veresmart. Elkövetett vétek. Lex.*

PECCATUM contra legem : bűn a' törvény ellen. *Lex. Törvény elleni bűn. Csapó.*

PECCATUM cordis : szív' bűne. *Illyés.*

PECCATUM derivativum : származék bűn. *Lex.*

PECCATUM leve : könnyű vétek. *Pázmán.*

PECCATUM mortale : halálos bűn. *Gánóczy.*

PECCATUM omissionis : elmulasztásbeli bűn. *Puky. P-gyűjt. Elmulasztásbeli —. Márt. Elvesztetlétől, v. elmulasztásból való bűn. Illyés.*

PECCATUM operis : cselekedet' bűne. *Illyés.*

PECCATUM originale : eredendő bűn. *Gánócz.*

PECCATUM originarium : eredeti bűn. *Lex.*

PECCATUM oris : szájbűn. *Illyés. Szájvétek. Csapó.*

PECCATUM per accidens : történetből való bűn. *Lex.*

PECCATUM praeter legem : bűn törvényen kívül. *Illyés.*

PECCATUM veniale : bocsánandó bűn. *Gánóczy.*

PECORA vaga : tébolygó v. bitang marhák. *Bar. vm. HM.*

PECUARIA res : marhatenyésztés, marhatartás. *Debr.*

PECULATUS : közpénzlopás. *Cur. Puky. Debr. Pauly. HM. Közkincslopás. Puky. Moln. Párizp. Debr. Fog. Közpénztárnak meglopása, megcsalása. Szirm. Közönseges javak' meglopása. Márt. Közkincs-rablás. Debr.*

PECULIARIS : megkülönböztetett, kivált, különös. *Debr.*

PECULIARITER : kiváltképen. *HM. Bar. vm.*

PECULIUM : tulajdon érték, tulajdon. *Cur. HM. Sajátság, saját vagyon. Debr. Fog. Puky. Örökség. Puky. Szirm. Pauly. Saját munkával szerzett jóság. Pauly. Külön érték v. jóság. Bar. várm. Szerzemény, keresmény. Köv. Tulajdon kereset, szerzemény. Mokr. Munkával szerzett jóság. Mokr. Párizp. Moln. Tulajdon örökség. Moln. Párizp. Sajátság, tulajdonosság. Czöv. Tulajdon keresmény,*

külön vagyon. *Szlem.* Tulajdonság. *Kézir.* Szerzemény. *Fog.*

PECULIUM adventitium : más-honi külön érték, v. jószág. *Bar. várm.* Máستól maradott és szállot jószág v. örökség. *RW.*

PECULIUM castrense : hadi érdem által szerzett tulajdon. *Cur.* Tábori külön érték v. jószág. *Bar. vm.* Tábor-örökség. *Helt.* Tábori örökség, a' mit ember fegyverével talál, vére' hullásával, hazájának oltalmáért. *RW.*

PECULIUM profectitium : rokoni külön érték v. jószág. *Bar. vm.* Dolgainak előmenéséből szerzet jószág örökség. Haszonvételtől való gazdagulás. *RW.*

PECULIUM quasi castrense : polgári érdem által szerzett tulajdon érték v. tulajdon. *Cur.* Tudományi külön érték. *Bar. vm.* Olly örökség, kit az fia deáki tudománya által talál. *RW.*

PECULIUM regium : királyi tulajdon. *Cur. HM.* Királyi külön érték v. jószág. *Bar. vm.* Királyi sajtáság. *Debr.* Királyi városok. *Szirm.*

PECUNIA : pénz. *Cur. P-gyűjt.* *Ujfal.*

PECUNIA chartacea: papiros pénz. *Cur. Szlem.*

PECUNIA christianitatis : kereszténység' pénze. *Cur. P-gyűjt. Czöv. Szlem. Pauly. Puky.* Keresztényen pénz. *V-gyűjt. Debr.* Kereszténység' adója. *Szirm.*

PECUNIA conventionalis : ezüst v. pengő pénz. *Puky. Debr. Fog. l. Moneta.*

PECUNIA cuprae : kongó pénz. *Puky. Rézpénz. Csapó.*

PECUNIA manualis : foglaló. *HM.*

PECUNIA messorialis: sarló-pénz. *Cur. Puky. Pauly. Debr. V-gyűjt. P-gyűjt. Szirm. Czöv. Szlem.*

PECUNIA metallica : érczpenz. *Szlem.*

PECUNIA parata : kész pénz. *Cur. Czöv. Szlem.*

PECUNIAE cusio : pénz - verés. *Cur. Szlem. Puky.*

PECUNIAE fluctuans cursus: pénz' értékének habzása. *Cur. A' pénz' böcsének habzása. Puky. Pauly.*

PECUNIAE numeratio : pénzzámlálás. *Cur. A' pénznek leszámllálása. Puky.*

PECUNIAE non numeratae exceptio: pénzzámlálás iránt tett kifogás. *Cur. Pénz' leszámllálása ellen tett kifogás. Puky.*

PECUNIAE praenumeratio : a' pénznek voltaképen való leolvasása. *Pauly.*

PECUNIAE valor : pénz' értéke. *Szlem.*

PECUNIAE valor nominalis : pénz' nevezeti v. külső értéke. *Szlem.*

PECUNIAE valor realis : pénz' való v. belső értéke. *Szlem.*

PECUNIAE procurator : pénzhajhászó. *Puky. Pénz - kerítő. Cur. HM. l. Proxoceta.*

PECUNIARIAE mulctae : pénzbeli bírságok. *Cur. Pénzbeli büntetések. Puky.*

PECUS, (udis): lábasjószág. *Debr.*

PECUS (oris): barom. *Helt. Szarvas marha. Debr.*

PECUS devians : bitang marha. *Szirm.*

PECUS vagum : bitang marha. *Czöv. Szlem.*

PEDAGIUM : vámpénz. *Helt. Pauly. Puky.* Gyalogvámpénz, v. vámbér. *Szlem. Utadó, útpénz. Bar. vm.*

PEDANEUM forum : albiróság, al-törvényszék. *Puky. HM.*

PEDANEUS iudex : alsóbíró. *Cur. Debr. Pauly. Puky. Albiró. Fog. Debr. l. Iudex pedaneus.*

PEDOBAPTISMUS : kisdedek' keresztelése. *Pázm.*

PEJERARIUM : kinzóbely. *Puky.*

PEJERATIO : hamis esküvés. *Mest. Czöv. Szlem. Ujfal.*

PELLEX : szajha, lotyó. *Szirm.*

PELLIS martis (in Arm.) : nyestprém. *HM.*

PENDULUM : függöny. *Debr. Kun.*

PENETRARE : hatni , elhatni ; jutni , eljutni ; érni , elérni. *Kun.* Behatni. *HM.*

PENINSULA : félsziget. *Kun.*

PENNA : toll , tollú. *Kun.*

PENNATICUM : irás-válttság. *Cur. Puky. Szlem.* Pennapénz. *Georch.* Pennabér. *Czöv.* Penna , v. tollpénz. *Szlem.* Irás' bére , iróbér , tollbér. *Bar. vm.*

PENSIO : nyugalompénz. *Cur. Pauly. V-gyűjt. Puky.* Nyugalomfizetés. *Cur. Puky.* Nyugalombér. *Puky.* Kegyelempénz. *Pauly.* Jutalmazató fizetés. *P-gyűjt.* Penzió. *Czöv.* Nyugfizetés. *Stett.* Nyugpénz. *Kun. Fog. Debr. HM.* Hópénz. *Fog. Debr.* Nyugzsold. *Debr.* Nyugdijazás. *HM.*

PENSIO concretalis : egyemleges segélypénz. *HM.*

PENSIONALE institutum : kegy-pénzi intézet. *Bar. vm.* Nyugalompénzek' intézete. *Szlem.* Nyugpénz intézet. *HM.*

PENSIONALIS : nyugpénzi. *Fog.*

PENSIONARE : nyugalmazni. *Fog. Kun.* Nyugpénzezni. *Kun.*

PENSIONATUM individuum : kegyzsoldos , kegypénzes személy. *Bar. várm.*

PENSIONATUS : nyugpénzes. *Fog. Kun. Debr.* Pénzzelnyugalmozott. *Puky. V-gyűjt.* Nyugalmozott. *Kun.* Nyugalompénzes. *Puky. Szlem.* Fizetéssel elbocsátott. *Szirm.* Kegyelem-pénzes , v. jutalmat szedő. *P-gyűjt.* Fizetéssel nyugalmazott , nyugalomfizetéses. *Puky.* Hópénzes , nyugzsoldos. *Debr.* Nyugdijazott. *HM.*

PENSIONATUS officialis militaris : hópénzzel nyugalmazott haditiszt. *Pauly. Puky.* Hópénzes hadi tiszt. *Puky.*

PENSUM quarteriale : szálláspénz. *HM.*

PENTECOSTE : pünkösd. *Pázm.*

PENULTIMUS : végelótti. *Stett.* Végelőző. *Csapó.*

PENURIA : drágaság , szükség. *Puky.*

PENUS : élésház , élelemtár. *Debr.*
PERAGERE : véghez v. végbevitelni. *Bar. vm. HM.*

PER , pour : ért , p. o. per Contant , per Cassa : készpénzért ; per cent : százért v. száztól ; per acquit : nyugtatványul ; pour acquit : nyugtatványkép ; per fl. 100 (váltókon) : ér 100 ftot ; per honore di littera : névbecsülésből ; per 10 for. : tizforintjával. *Fog.*

PER AVERSIONEM : átlaljaban. *Bar. várm.* Átlaljaban , általánosán. *HM.* l. Aversionaliter.

PER AVERSIONEM transigere : átlaljaban megegyesülni. *Czöv.*

PERCEPTIBILIS : foghatékony , érthetékony , könnyen megérthető. *Kun.*

PERCEPTIO : 1) bevétel. *HM.* 2) átvétel. *Cur. Debr. Törv.* Bevétel. *V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. Czöv.* Bevétel , átlalvétel. *Puky.* Beszedés. *Debr.*

PERCEPTIO specifica : egyes bevétel. *HM.*

PERCEPTIO summaria : összes bevétel. *HM.*

PERCEPTOR : beszédő , adószedő , pénztárnok. *Debr. Fog.* Pénzszedő. *Fog.* Bévevő , beszédő. *P-gyűjt.*

PERCEPTOR generalis cassae : főzártartó , főadószedő. *Bar. vm.*

PERCEPTORATUS officium : adószedői hivatal , pénztárnokság. *Bar. várm.*

PERCEPTUM et erogatum : bevétel és kiadás. *Czöv.*

PERCIPERE : bévenni , átlalvenni. *Puky.*

PERCUSSIO : ütleg. *Széch. gr.*

PERCUSSORES : fogadott gyilkosok. *Szlem.*

PERDUELLIO : pártütés. *P-gyűjt. Szlem. Debr. Puky.* Hazaaruló. *Kun.*

PERDUELLIONIS erimen : pártoskodás. *Szirm.* Árulás , pártütés , felségsértő bűn , felségsértés. *Márt. HM.* Fejedelem v. hazája ellen támadás. *Párizp. Moln.*

PERDUELLIS : pártütő. *Puky. P-gyűjt. Bar. vm. Pártos. Bar. vm.*

PEREGRINATIO : utazás, vándorlás, bucsujárás. *Kun. HM.*

PEREGRINUS : idegen, külföldi. *Czöv. Szlem. HM. Zarándok. Szirm.*

PEREMPTORIA citatio (J. Can.): végső idéztetés. *P-gyűjt. l. Citatio peremptoria.*

PEREMPTORIA exceptio : peresztő kifogás. *Cur. Ügydöntő, v. végvető kifogás. Pauly. Puky. Debr. Márt. HM. l. Exceptio peremptoria.*

PEREMPTORIA necessitas : halaszthatatlan szükség. *Debr.*

PEREMPTORIE : végképen, hirteleniben, nyakra-főre, semmisítőleg, v. elfojtólag. *Bar. vm. Hirtelen, nyakrafőre. Cur. Hirtelen. HM.*

PEREMPTORIUS : 1) haladást nem szenvedő. *Cur. Pauly. P-gyűjt. Puky. Haladékot nem szenvedő. Debr. Halaszthatlan. Cur. Debr. HM. Nem halasztható. Puky. Cur. Elhatározó, eldöntő. Fog. 2) előlő, semmisítő. Cur. Eldöntő. Debr. Kun. HM.*

PERENDINATIO : mulasztás, halasztgatás. *Bar. vm.*

PERENNALIS : örök, örökös. *Cur. Pauly. Debr. Fog. P-gyűjt. Georch. Czöv. Puky. HM.*

PERENNALIS aestimatio : örök becsei. *Veres.*

PERENNALITAS : örökség. *Cur. Örökösség. Pauly. Fog. V-gyűjt. P-gyűjt. Márt. Debr. Szirm. Puky. Öröktartóság. Czöv. Örökiség. Fog. (—successio: öröklés;— hacreditas: örökség;— aeternitas: öröklét. Fog.)*

PERENNALITER vendere: örök áron, örökösen eladni, elörökíteni. *Cur. Puky. HM. Elörökíteni. Fog.*

PERFECTIO : tökéletesség, tökéletesítés. *Debr. Tökély. Kun. HM.*

PERFECTUS : tökéletes, teljes. *Debr. Tökélyes. Kun.*

PERFIDE : hitetlenül. *Cur. Puky.*

PERFIDIA : hitetlenség. *Cur. TÖRV. TUD. MŰSZÓTÁR.*

Pauly. Puky. Hátlenség v. hátelenség. Fog. Hitzegés. Vajd. Hitlenség. Veres. HM.

PERFIDUS : hitetlen, hűtelen, hitzegett. *Debr.*

PERGAMENT : irathártya. *Kun.*

PERGULA : folyosó. *RW.*

PERICULUM : veszedelem. *Cur. Debr. Puky. Pauly. Szerencséseltetés. Puky. Pauly. Kezesség, koczka, szerencse. Pauly. Vesztély. Debr.*

PERICULUM in mora: a' késedelem veszedelmes. *Cur. HM. A' késéd elmezés veszedelmes. Puky. Veszedelmes a' halasztás. Fog.*

PERILLUSTRIS ac generosus : nemzetes vitézlő. *Pauly. HM.*

PERIODICE : korszakazonkint. *Fog. Időnként. Debr. Időszakonkint. Kun. HM. Fog.*

PERIODICUS : időfordulati, időnkénti. *Debr. Időszaki; körmondati. Fog.*

PERIODICA visitatio : időszaki vizsgálat. *HM.*

PERIODUS : 1) kerek v. körmondati, mondat; 2) időszak. *Fog. Kun. Időkör, útkör, szókör. Bar. vm. Időkerület. Pauly. Korszak, időszak; körmondati. HM.*

PERIODUS temporis : időfordulat, korszak. *Debr.*

PERIPHERIA : 1) körszél. *HM. 2) környék. Fog. Környék, táj, vidék. Puky. P-gyűjt. Pauly. Körület, kör, környület, környék. Bar. vm. HM. Párkány. HM.*

PERITIA : jártasság. *Debr.*

PERITUS (adj.): jártas. *Debr. HM. Ügyes, tapasztalt. Kun.*

PERJURII poena: hitesegettség' bére. *Pauly. Puky. Hitzegés' bére. Puky.*

PERJURUM : 1) hitzegés. *Cur. Pauly. Veres. Puky. Perg. Szirm. Márt. Kun. Fog. Moln. Párizp. V-gyűjt. P-gyűjt. Czöv. Debr. Szlem. 2) hamis esküvés. Cur. Márt. Moln. Mokr. Párizp. Lex. Georch. Kun. Szlem. Puky. Hamis hitűség. Pauly. Puky. Hamis hite-*

zés. *Mest. Hamis eskü. Fog. Debr. HM.*

PERJURUS: 1) hitszegett. *Cur. Hiteszegett. V-gyűjt. Szlem. P-gyűjt. Debr. Veres. Georch. Puky.* 2) hamis esküvő. *Cur. Czöv. P-gyűjt. Puky.* Hamisan esküvő. *Mest. Debr. Hamis hitü. Georch. Helt. Ludas. Verböcz. Helt. Szlem. P-gyűjt. V-gyűjt. Szirm. Hiteszegett. HM.*

PERMANENS: állandó. *Cur. Pauly. Kun. Puky. Megmaradó. Puky. Pauly. Huzamos, tartós. Kun.*

PERMANENS deputatio: állandó küldöttség. *Fog. HM. Állandó biztosság. Puky. Állandó választmány. Perg.*

PERMANENTIA: állandóság. *Cur. Puky. Lex.*

PERMISSIO: engedelem, szabad hagyás. *Monoszl.*

PERMISSIVE: engedőleg. *Cur. Debr. Puky. HM. Elnézőleg. Debr.*

PERMISSIVUS: elnézett, engedett. *Debr.*

PERMISSORIA sylvia: eresztvény erdő. *Helt.*

PERMITTERE: elszenevedni. *Pázmán. Megengedni. Perg.*

PERMOVE: rábírní. *Fog. HM.*

PERMUTARE: cserélni. *Fog.*

PERMUTATIO: csere. *Fog. Stett. Kun. Szlem. Elcserélés. Czöv. Elváltás. Kun. Cserélés. Szlem.*

PERMUTATIO beneficü (J. Can.): haszonvétnelnek felescserélése. *P-gyűjt. Egyházi haszonvétnel, 's hivatal-cserélés. Szlem.*

PERMUTATIO cambialis: viszonylagos csere. *Fog.*

PERMUTATIO mercium: áruk' cserélése, áru - cserélés, árucere. *Szlem.*

PERMUTATIVUS numus: Scheidenünze; váltópénz. *Szlem.*

PERORATIO: szavalgatás. *Kun. Szavalás, szónoklat. HM.*

PERORATOR: szószóló, szónok. *Puky.*

PERPENDERE: meggondolni. *Cur.*

HM. Hányini-vetni. Cur. Puky. Megfontolni. Puky.

PERPENDICULARIS: függőleges; sulyirányos. *Kun.*

PERPENDICULUM: függőleg, függő. *Debr.*

PERPRESSIO: elszenevedés. *Dien.*

PERPETUUS: örökös. *Cur. Bar. vm. Szirm. HM. Örökkévaló, szünetlen, folydalagos, egybemű. Bar. vm. Örökkéartó. Fog.*

PERPETUUS supremus comes: örökös főispány. *Czöv. Szlem. Szirm.*

PERPLEXITAS: habzás. *Cur. Habozás. P-gyűjt. Puky. Debr. HM. Zavarodás. Cur. Puky. Debr. Szövevényesség. P-gyűjt. Zűr-zavartság. Bar. várm. Nyughatatlanság. Puky. Zavar. Perg. Kétség, tétova; Verlegenheit. Kun. Tétovázás. HM.*

PERPLEXUS: habzó. *Cur. Habozó. Puky. Kétség, tétovázó. Kun.*

PERBALDO: kereskedésbeli tartozás. *Puky.*

PERSCRUTATIO domus: ház- v. lakhely - kifürkészés. *Szlem. Ház-motozás. Csapó. Motozás, átvizsgálát. HM.*

PERSECUTIO (J. Rom.): üzés, üldözés. *Bar. vm. Lex. Üldözés. Moln. Alb. Üldözet. Kun.*

PERSECUTOR: üldöző. *Pázm. Csendőr. Debr. HM. Üzőncz. Fog. Üzőnk, foglár. Csapó.*

PERSECUTORIAE litterae (J. Camb.): Steck-Briefe: üző, nyomon üző levél. *Szlem. HM.*

PER se subsisteus: önlettü. *Mest. Magánmegálló, p. o. egyezés. Szlem. Önálló. Csapó.*

PERSISTENTIA: állhatatosság, állhatatos megmaradás. *Puky. Pauly.*

PERSONA: személy. *Cur. Fog. Debr. Szirm. Márt. Moln. Párizp. Mokr. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Lex.*

PERSONA alieni juris: mástól függő személy. *Georch. Más' ha-*

talma alatt levő személy. *Czöv. Szlem.*

PERSONA bene merita: érdemes személy. *Cur.*

PERSONA divina: isteni személy. *Illyés.*

PERSONA ecclesiastica: pap, egyházi személy. *Cur.*

PERSONA idonea: alkalmas személy. *Cur.*

PERSONA judicialis: törvényes személy. *Czöv.* 1) törvényben forgó; 2) bírói személy. *Szlem.*

PERSONA judicialis accessoria: törvényes mellékes személy. *Czöv.* Törvényben forgó mellékszemély. *Szlem.*

PERSONA judicialis accidentalis: perben részes mellékszemély. *Szlem.*

PERSONA judicialis principalis: törvényben forgó személy. *Szlem.* Törvényes fővebb személy. *Czöv.*

PERSONA judicialis subsidiaria: törvényes segédmunkáló személy. *Czöv.* Törvényben forgó segéd személy. *Szlem.*

PERSONA moralis: öszvesszemély. *Cur.* Erkölcsi személy. *Czöv.* Törvényben egynek vétető több személy, törvényes v. törvénybeli egységű személy. *Szlem.* Testület. *Perg.* Összes személy, személyzet. *H.M.*

PERSONA palatinalis: nádorispányi —. *V-gyűjt. Szlem.*

PERSONA personalitia: személyviselő —. *V-gyűjt.* Királyi személyes jelenléte —. *Szlem.*

PERSONA physica: természeti, egyes személy. *Cur.*

PERSONA secularis: világi, külső rendi személy. *Cur.*

PERSONA sui iuris: maga ura. *P-gyűjt. Mest.* Magától függő személy. *Georch.* Maga hatalma alatt levő, maga jussával élő személy. *Czöv.* Önmagától függő, önhatalmu személy. *Szlem.*

PERSONAE acceptio: személyválogatás. *Lex.* Személyes tekintet. *H.M.*

PERSONALE: személyek száma.

Cur. Puky. Pauly. Felekezet, személyett. *Bar. vm.* Személyzet. *Perg.*

PERSONALES qualitates: személyi tulajdonságok. *Debr.*

PERSONALIA: személybeliek. *Czöv.*

PERSONALIS: 1) személynök, személye-viselő. *Kun. Sztrok. Fog.* Király' személye, v. képe. *Veres.* Fejedelem' személye. *RW.* 2) személyes, személyi. *Fog. V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. Debr. Puky.* Személybeli. *V-gyűjt. Mest. Puky. Czöv.* Személyérdeklő. *Szlem.*

PERSONALIS actus: személyes tett. *Debr.*

PERSONALIS citatio: szemtől szembe való idézés. *Helt.*

PERSONALIS descriptio: személyes leírás. *Cur. Puky.* Személyleírás. *Szlem.* Személyi leírás. *V-gyűjt. Debr.*

PERSONALIS praesentia regia: királyi személy' jelenléte. *Czöv.* Király' személyes jelenléte, v. jelenléte, királyi személyes jelenlét. *Szlem.*

PERSONALIS praesentiae regiae in iudiciis locumtenens: királyi jelenlét' személyese. *Bália.* Királyi személynök. *Perg. Debr. H.M.* Királyi jelenlétnek törvényszéki helytartója. *Fog. Szlem.* Itélő székbeli királyi személy-viselő. *V-gyűjt.* A' királyi személyes jelenlétnek törvényszolgáltatásban helytartója. *P-gyűjt. Szirm.* Királyi személyviselő. *Georch.* Kir. helytartó. *Szirm.* A' királyi személyes jelenlét' törvényszékbeli helytartója. *H.M.*

PERSONALISSIMI: legszemélybeliebbek. *Czöv.*

PERSONALITAS: személyesség. *Cur. Debr. Fog. Márt. P-gyűjt. Pauly. Kun. Puky.* Személység, személyi valóság. *Mest.*

PERSONALITATIS jus: személység' v. személyesség' jusa. *Szlem.* Személyjog. *Perg.*

PERSONALITER: személyesen. *P-gyűjt. Fog. Kun. Puky. Szem.*

mélyszerént. *Puky.* Személyileg. *Fog.*

PERSONALITIA sedes: personá-
lisi szék. *Cur.* Személyviselői szék.
Puky. Pauly. Személynökszék. *Fog.*
Perg. Személynöki törvényszék.
Debr. Személynök - szék. *HM.*

PERSONIFICARE: személyesíteni.
Fog. Márt. Debr. Kun. Megszemélyesíteni. *Pauly. Puky.*

PERSPICACITAS: éles elmesség,
általlátóság, áthatóság, belátás.
Bar. vm. Éles elme. *HM.*

PERSPICUITAS: átlátszás, szem-
betűnőség, nyilvánvalóság. *Bar.*
várm.

PERSTRICTE negare: merőben
—. *Vajda.* Átalkodón tagadni.
Sztrók.

PERSTRICTIM: megrázólag. *Bar.*
várm.

PERSVADERE: rábeszélni, rá-
birni. *Puky. Kun. HM.*

PERSVASIO: rábeszélés, kép-
zemény. *Puky.* Áltatás. *Kun.*

PERTINATIA: engedetlenség,
megátalkodás. *Illyés. Debr. HM.*

PERTINACIA vincendi: nyere-
ség-kivánás. *Márt. Ist.*

PERTINAX: megátalkodott, a-
gyafúrt. *Szirm.*

PERTINENTIA: tartozandóság.
Cur. Tartozvány. *Kun.* Hozzá való.
RW. I. Appertinentia.

PERTINENZ, Appertinenz: tar-
tozóság. *Fog.*

PER TOTUM HODIE: mindnapestig.
Hel. RW. Ma tellyességgel. *RW.*

PERTRACTARE: meghányani vet-
ni. *Puky.* Bevégezni. *Kun.* Elin-
tézni, kimunkálni. *Puky.* Tárgyal-
ni. *Fog. HM.*

PERTRACTATIO: elintézés. *Cur.*
Kun. Puky. Forgatás, munkálás.
Bar. vm. Meghányás-vetés, meg-
hányás. *Fog.* Megforgatás. *Puky.*
Intézetés, vitatgatás, munkáló-
dás, munka. *Debr.* Tárgyalás, tár-
gyaltatás. *Fog. HM.* Bevégzés. *Kun.*

PERTURBARE: esztét vesztetni,
esztétől megfosztani. *Lex.* Felza-

varni. *Perg.* Megzavarni. *Kun.* Fel-
háborítani, háborgatni. *HM.*

PERTURBATIO: észvesztés, ész-
fosztás. *Lex.* Észveszés. *Pázm.*
Felzavarás. *Perg.* Megzavarás; meg-
zavarodás. *Kun.*

PERTURBATOR: felháborító.
Szirm. Párizp. Moln. Háborgató,
bolygató, özszeszavató. *Márt.* Esze-
vesztő, megbolygató. *Párizp. Moln.*

PERVAGATUS: mindent eljárt.
Szirm.

PERVERSE: fonákul, visszajár-
rúl. *Lex. HM.* Visszafordultul.
Letenyei. Gonoszúl. *Perg. HM.*

PERVERSITAS: fonákság. *Lex.*
Elfordultság, gonoszság. *Márt.*
István.

PERVERSUS: fonákul, fordult.
Szirm.

PERVOLVERE: átforgatni, át-
nézni, átolvasni. *Puky. Szirm.* Át-
forgatni. *HM.*

PESSUMDARE: elfecsérelni. *Czöv.*
HM. Semmivé tenni. *HM.*

PESO: darab; al peso: darab
számra. *Fog.*

PESTIS: döghalál. *Bar. várm.*
Dögvész. *Kun.* Mirigyhalál. *HM.*

PESTILENTIA: döghalál, pestis.
Szirm.

PETITIO: kérelemény. *Egyh. ért.*
Kérés, kérelem. *Debr. Kun. HM.*

PETITO amovere: a' kérelemtől
elmozdítani. *Cur. Puky. HM.*

PETITORIO: kérésleg, keresőleg,
keresőben; támadólag. *Fog.*

PETITORIUM: kérelem' utja. *Cur.*
Pauly. P-gyűjt. Puky. Debr. Márt.
Kereset' utja. *P-gyűjt. Czöv.* Kö-
vetelő birtokon kívüli állapot. *Szlem.*

PETITUM: kérelem. *Cur. Fog.*
Debr. Puky.

PETULANTIA studiosa: szánt-
szándékos negédeség. *Törv.*

PF = Pfennig: fillér. *Fog.*

PF = Pfund: font. *Fog.*

PFAND: zálog. *Vált.*

PFANDGEBER: zálogoló; oppig-
norans. *Vált. Csász.* Zálogadó,
zálogító. *Fog.*

PFANDINHABER: zálogtartó; pi-

gnoratarius. *Vált.* Zálogbirtokos, zálogos. *Fog.*

PFANDRECHT : zálogjog. *Fog.*

PFANDWECHSEL : zálogváltó, elzálogolt, elzálogosított váltó; Cambiales oppignoratae. *Vált.* Császár.

PFAENDUNG : végrehajtás; executio. *Vált.* Császár.

PFAENDUNG zur Sicherstellung : biztosítási végrehajtás; executio ad securitatem (Creditori camb. procurandam) praesuscepta. *Vált.* Császár.

PFAENDUNG zur Zahlung : kielégítési, fizetési végrehajtás; executio realis, Creditoris excontentatoria. *Vált.* Császár.

PFORTE, l. Porta.

PHANTASIA : képzés, észfuttatás, északbolgás. *Bar. vm.* Ábránd, képzelet. *Kun.*

PHANTASMA : képzelet, látszat. *Pauly.* Képzemény. *Debr.* Képzet-álmom. *Kun.*

PHANTASTA : északbolygó. *Bar. vm.* Képzeltgő. *Kun.*

PHARMACEUTICAE rationes : patikai számadások. *Bar. vm.* Gyógy-szertári számadások. *HM.*

PHARMACOPAEUS : gyógyszer-áros. *HM. Bar. várm.* Patikáros. *Puky.* Gyógyszerész. *HM.*

PHARMACOPOLA : gyógyszeráros. *Debr.* Patikáros, patikás, szeres. *Szirm.*

PHILANTROPIA : embertársze-retet. *Bar. vm.* Emberszeretet. *Kun.* *Csapó.*

PHILANTROPICUS : emberszereteti. *Kun.*

PHILAUTIA : önszeretet. *Lex.* Maga-, v. önszeretés. *Bar. vm.*

PHILOLOGUS : nyelvész, nyelv-buvár, nyelvtudós. *Kun.*

PHILOSOPHARI : bölcselkedni. *Puky. Lex. Kun.* Bölcsészkedni. *Csapó.*

PHLEGMATICE : egykedvűleg, hanyagon. *Kun.*

PHOENOMENON : jelenet, tüne-mény. *Puky.* Természeti tünemény. *HM.*

PHYLIRA : laplag, árkos. *Bar. várm. Ív. HM.*

PHYLIRA referendalis : előter-jesztményi ív. *Császár.* Előadási ív. *HM.*

PHYLOTHECA : emlék - könyv; Stammbuch. *Puky. Pauly.*

PHYSICA : természettudomány. *Kun. Puky.* Természettan. *Perg.* Hatástudomány. *Kun.*

PHYSICE : természetileg, termé-szettudományilag. *Kun.*

PHYSICUS (subst.) : természet-vizsgáló. *Szirm. Puky.* Természe-tész. *Perg.* Természettnök, termé-szettudós. *Bar. vm.* Természeti, természetes (adj.). *P-gyűjt*

PHYSICUS (comitatensis : várme-gyci) közorvos. *Fog.* Főorvos. *Szirm.* Megye' főorvosa. *HM.*

PHYSICUS magistratualis : me-gyci v. városi orvos; tisztii gyó-gyász. *Kun.*

PHYSICUS primarius : első bel-orvos, megyebeli főorvos. *Bar. várm.*

PHYSIOGNOMIA : arczalkotvány, arczalat. *Bar. várm.* Arczjeltudo-mány. *Kun.*

PHYSIOGNOMUS : arczalékos. *Bar. vm.* Ábrázatról ítélő. *Szirm.* Arczjelismerő, arczjeltudós. *Kun.*

PIACERE (J. Camb.) : tetszés. *Fog.* Tetszet; Placitum, beneplaci-tum. A piacere: tetszésre, tetszet-re; Cambiales ad placitum editae. *Vált.* Császár. Tetszésre szóló váltó; tetszésre váltó. *Fog.*

PIACULUM : szétségtörés. *Debr.* Engesztelvény, engesztelő áldozat. *Kun.*

PIA legata : kegyes hagyomá-nyok. *Cur. Bar. vm. Puky. HM.* Ájtatos tárgyakra való hagyomá-nyok. *Puky.*

PIAE foundationes : kegyes szer-zemények. *Bar. vm.* Kegyes ala-pítványok. *Perg. HM.*

PICTOR : képiró. *Pauly. HM.*
Festő. *Debr.* Festész. *Kun. HM.*

PIECE : darab.

PIETISMUS : kegyeskedés. *Pauly.*
Puky. Szenteskedés. *Perg. Csapó.*

PIGMENTARIUS : festékárus.
Szirm. Debr.

PIGMENTUM : festék. *Debr.* Ké-
nő-festék, kendőző, pirostitó. *Szirm.*

PIGNORANS : zálogosító. *Fog.*
(Impignorans: elzálogosító. *Perg.*
Szirm.)

PIGNORATARIUS : zálogba vevő.
Cur. Márt. Szirm. Perg. Pauly.
V-gyűjt. P-gyűjt. Puky. Zálog-
tartó. *Cur. Márt. Pauly. Puky.*
Törv. Debr. HM. Zálogos. *Cur.*
Márt. Czöv. Szirm. Debr. Pauly.
V-gyűjt. HM. Zálogoló. *P-gyűjt.*
Márt. Pauly. Zálogbíró. Márt. Puky.
Pauly. Zálogvevő. *Czöv. Szlem.*
Zálogi birtokos. *Szlem.*

PIGNORATITIA bona : zálogos
jóság. *Czöv.*

PIGNORATITIA fassio : zálogval-
lás. *Pauly.*

PIGNORATITIA summa : zálogos
summa. *Czöv.* Zálog' ára. *Szlem.*
Zálogár. *Perg.*

PIGNORATITIAE : záloglevél. *Cur.*
Puky. Debr. Pauly. V-gyűjt.
Szlem. Zálogos levél. *Szirm. Georch.*
Czöv.

PIGNORATITIARUM conditionum
transvestitio: zálogi feltételek' ál-
talruházása. *Debr.*

PIGNORATITIVUS : zálogos. *Szirm.*
Fog. Lex.

PIGNORATITIVUS possessor : zá-
logos birtokos. *Puky. V-gyűjt.*
Georch. Czöv. Zálogos. *P-gyűjt.*
Zálogi birtokos. *Szlem.* Zálogbir-
tokos. *Czöv.*

PIGNORI, ut pignori nunquam
praescribitur : a' zálog, úgy mint
zálog, soha idejét nem inúlja. *Puky.*

PIGNORIS conditiones : zálog'
feltételei. *Cur.*

PIGNORIS conditiones illegales :
zálog' törvénytelen feltételei. *Cur.*

PIGNORIS conditiones legales :
zálog' törvényes feltételei. *Cur.*

PIGNORIS datio : zálogadás. *Szlem.*

PIGNORIS devolutio : zálog' át-
szállása. *Cur.* Zálog' háromlása.
Cur. Puky. Pauly. Fog. Zálog-
nak kézről kézre adása. *Czöv.* Zá-
lognak kézről kézre szállása. *Szlem.*
Zálog' leszállta. *Kölcs.* Zálogleke-
rülés. *Debr.*

PIGNORIS localitas : zálog' fek-
vése. *Cur. Puky. Pauly. Debr.*
HM. Zálog' helyzetetjé. *Fog.* Zálog'
helyheztetése. *Puky. Pauly.* Zálog'
holsága. *Debr.*

PIGNORIS quidditas : zálog' mi-
sége. *Cur. Pauly. Puky. Fog.*
Debr. HM.

PIGNORIS realitas : zálog' való-
sága. *Cur. Pauly. Fog. Debr. Puky.*
HM. I. Realitas.

PIGNORIS redemptio : zálog' ki-
váltása. *Cur.*

PIGNORIS relucendi jus : zálog-
váltás-jus, zálog' válthatósága. *Cur.*
PIGNORIS reluitio : zálogváltás.
Kölcs.

PIGNORIS titulo possidere : zá-
logul birni. *Helt.*

PIGNORIS transvestitio : zálog'
átruházása. *Cur.* A' zálognak fel-
váltása. *Pauly. Puky. Georch.* Zá-
log' általöltöztése. *Szlem.*

PIGNUS : zálog. *Cur. Kölcs. Lex.*
Puky. Pauly. V-gyűjt. Georch.
Czöv. Szlem.

PIGNUS cambiarium : váltózálog,
váltói zálog; Wechselpfund. *Vált.*
Császár.

PIGNUS colligatum : öszveköttött
—. *Cur. Pauly. P-gyűjt. Debr.*
Kölcs. Puky. Öszvekapesolt zálog.
Fog. Georch. Puky. Pauly.

PIGNUS contractuale : kötött zá-
log. *Cur. Puky. Pauly. Czöv. P-*
gyűjt. Önkénés —. *Georch.* Egye-
zésbeli —. *Szlem.* Szerződési —.
Debr. Kötésbeli —. *Czöv.* Kötmé-
nyi zálog. *Fog. HM.*

PIGNUS in commissum cadit : a'
zálog ott hagyottá lészen. *Czöv.*

PIGNUS iudiciale : bírói zálog.
Cur. Fog. Pauly. Puky. Debr. P-

gyűjt. Czöv. Szlem. Kénszerített zálog. *Georch.*

PIGNUS legale: törvényes zálog. *Cur. Fog. Debr. Pauly. P-gyűjt. Czöv. Puky.* Törvény - rendelte zálog. *Szlem.*

PIGNUS rei immobilis: ingatlan dolog' záloga. *Czöv.* Ingatlan zálog, hitelzálog; Grundpfand. *Fog.*

PIGNUS rei mobilis, seu securitatis: ingó dolognak, v. bátorságnak záloga. *Czöv.* Ingózálog; Faustpfand. *Fog.*

PIGNUS remittere: a' zálogot visszabocsátni. *Vajd.*

PILEATOR hungaricus: süveges. *Pauly.*

PILEATOR germanicus: kalapos. *Pauly.*

PINCERNA: pohárnok. *Helt. HM.*

PINCERNARUM regalium magister: királyi pohárnok-mester. *Perg. Királyi fő — Georch. V-gyűjt. HM.* Főpohárnok. *Pauly.*

PINTA gustatoria: kóstolópénz. *Georch. Szlem.*

PISCATIO: halászat. *Cur. Puky. Georch. Czöv. Szlem.* Halászás. *Szlem.*

PISCINA: halastó. *Cur. Pauly. Puky.* Gyalmos tó. *Pauly. Helt. Morotva. Helt. Veres.* Rekeszes gyalmas tó. *Veres.*

PISETARIUS: pénzverés' fővigyázója. *Puky. Pauly. V-gyűjt.* Pénzverésre felvigyázó. *Czöv.* — gondot viselő. *Szirm.* Pénzverő mester. *Helt.* Pénzverési felügyelő. *Debr.*

PISETUM: pénzvám. *Puky. Pauly. V-gyűjt.* Pénzverésből járó rész. *Szirm. Puky.* Pénzverési illetmény. *Debr.* Pénzördlj v. járadék. *HM.*

PISTOR: sütő. *Pauly.*

PYTHONISSA: bűbájos. *Lex.* Bűbájos asszony. *Pázm.*

PL. t. = pleno titulo: teljes című = t. cz. *Fog.*

PLACETUM regium: királyi tet-szemény. *Fog. Kir. tetszés. Puky. Pauly. Szirm. Debr. V-gyűjt. P-gyűjt. Czöv. Szlem.* Felső jóvá-

bagyása. *Georch.* Királyi engedelm. *Szlem.* Királyi tetszvény. *HM.*

PLACITA majorum: eleink' végzései. *Debr.*

PLAGA: hely, tájék. *Cur. Táj, földrész. Perg. Fog. Táj, tér. HM.*

PLAGA controversa: villongós tájék. *Czöv.*

PLAGIARIUS: 1) íráslopó. *Puky. Pauly.* Gondolatorv. *Kun.* Észlopó, levelész. *Bar. vm.* Martalócz. *Fog. Debr. Szirm. Kun. RIV.* Műorozó. *Debr.* 2) emberlopó, áruló. *Szirm.* Személyrabló. *Kun.*

PLAGIUM: martalék. *Verbőcz. Debr. Fog. HM.* Más' munkájának meglopása. *Pauly. Puky. P-gyűjt.* Emberlopás. *Puky. Szlem. Szirm. Debr. V-gyűjt. P-gyűjt.* Műorozás. *Debr.* Árulás. *Szirm.*

PLAJASO: plájás. *Párizp. Pauly.* Őrző a' véghelyen. *Pauly. Puky.* Véghelyi őr. *Párizp.* Véghelyi őrző. *Puky.*

PLANA successio: egyenes örökösödés. *Cur.* Világos örökösödés. *Törv. czik.* Világos öröködés. *HM.*

PLANITIES: térség, térföld, sík, síkság. *P-gyűjt. Puky.* Rónaság, lapály, síkmező, térség. *Szirm. Puky.* Térség. *HM.*

PLANTAGE: ültetmény. *Fog.*

PLANUM: 1) előképzület, rajzolat. *Cur. Pauly. Puky.* Előrajz, terv. *Fog.* Előképezet. *P-gyűjt.*

2) fortély. *Puky.* 3) sík, tér. *Puky. Pauly. Debr. P-gyűjt.* Síkság, rónaság, lapály. *Fog. HM.* 4) terület. *Fog. Kun.* 5) tárgyazat, tárgyalék. *Bar. vm.* 6) alaprajz. *Fog. Debr. HM.* Terv. *HM.* 1) síkság, rónaság, lapály; 2) terület; 3) előrajz, terv; 4) alaprajz; 5) térkép. *Fog.*

PLANUM dimensionale (J. Met.): felmérés' rajza. *Szlem.*

PLANUM inclinatum: lejtős v. hajlott tér. *Debr. HM.*

PLANUM tabulare: főtörvényszéki itélettár. *Cur. Debr. HM.*

Főtörvényszéki itéletek' tára. *Puky.* Királyi törvényes végzés. *Nánás.*

Curiai ítélettár, curiai' végzéseinck gyűjteménye. *Szlem.* Döntvénytár. *Moln. S.* Táblai lapok, ítélettár. *Fog.*

PLANUS: 1) egyenes. *Cur. Sima. P-gyűjt. Puky.* Sik, róna, lapályos. *Fog.* 2) nyilvános. *Fog.* Nyilvános. *Perg.*

PLATZ-BILETTE: piaczi levelke. *Stettm.*

PLATZ-COMMENDANS: helyparancsnok. *Kun.*

PLATZ-TRATTE: helybeli tukma. *Fog.*

PLEBANUS (J. Can.): plébános. *Mest. Lelkész. Perg. Kun. HM.*

PLEBEJUS: köznepi. *Cur. Debr.* Köznépbeli. *Puky. Szlem. P-gyűjt.* Közrendbeli. *Szirm. Pór. Cur. Mest. Telegd. Pórnépi. Debr. Pórszerű. Kun.*

PLEBS: köznép. *Helt. Cur. Puky. Fog. Debr. P-gyűjt. Szirm. Czöv. Szlem. HM. Község. Lex. RW.* Pórnép. *Debr.*

PLENIPOTENTIA: teljes hatalom. *Cur. Szirm. Debr. Fog. Márt. Pauly. Puky. V-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. P-gyűjt. HM.* Hatalmazás. *Fog.* Meghatalmazás. *Georch. Debr. Fog.* Teljes hatalmu megbízás. *Cur. Puky.* Teljes hatalmú biztosság. *Pauly. Márt. P-gyűjt.*

PLENIPOTENTIA generalis: közönöség —. *Cur.* Általános —. *Perg. Csapó. HM.*

PLENIPOTENTIA specialis: különös —. *Cur. Czöv. Alnemü —. Czöv.* Különös —. *HM.*

PLENIPOTENTIA universalis: általános —. *Czöv.*

PLENIPOTENTIA usque reditum: visszajövetelig tartó —. *Cur. HM.*

PLENIPOTENTIA usque revocationem: visszahuzásig tartó —. *Cur.* Visszahívásigtartó —. *HM.*

PLENIPOTENTIAE revocatio: teljes hatalom' visszahuzása. *Cur.*

PLENIPOTENTIALES: meghatalmazó levél. *Cur. Puky. Debr. Pauly. V-gyűjt. Georch.* Teljes hatalomlevél. *Czöv.* Teljes hatalommal bi-

zó, v. teljes hatalmú biztosi levél. *Szlem.*

PLENIPOTENTIALIS: hatalmazási. *Fog.* Meghatalmazási. *Kun.*

PLENIPOTENTIANS: meghatalmazó. *Cur. Puky. Szirm.* Teljes hatalmat adó. *Cur. Szirm.*

PLENIPOTENTIARE: meghatalmazni. *Vajd.* Hatalmazni. *Fog. Kun.*

PLENIPOTENTIARIA constitutio: teljes hatalmú biztos' rendelése. *Cur.* Hatalmazvány. *Fog.* Meghatalmazó bevallás. *Debr.*

PLENIPOTENTIARIUS: teljes hatalmú biztos. *Cur. Puky. Márt. P-gyűjt. Czöv. Szlem. Pauly. HM.* Meghatalmazott. *Fog. Georch. Debr. HM.* Hatalmazott. *Fog.* Teljes hatalmazott. *Puky. V-gyűjt.* Meghatalmazott képviselő. *Pauly. Georch.* Teljes hatalmu képviselő. *Georch. Szirm.*

PLENIPOTENTIATUS: teljesen meghatalmazott, teljes hatalmu. *Cur.*

PLENO jure: teljes hatalommal. *Cur. Bar. vm.* Teljes joggal. *HM.*

PLENUS: teljes, teljes számu. *Fog. Lex.*

PLOMBIREN: olmozni. *Fog.*

PLURALITAS: többség. *Puky. Fog. Kun.*

PLURALITAS votorum: szótöbbség. *Törv. HM.*

PLUS minus: több kevesebb, körülbelül. *Fog.*

POENA: 1) büntetés. *Cur. Puky. Bar. vm. Lex. P-gyűjt. Szlem. Fog. Debr. Szirm. Márt. Párizp. Moln. HM.* 2) büntetvény. *Fog.* Fenyíték. *Georch. Szlem. Debr.* 3) bér. *Puky. P-gyűjt. Georch. Dij. P-gyűjt. HM.* Birság. *Csapó. HM.*

POENA arbitraria: 1) bírótól függő —. *Cur.* Birói ítélettől függő —. *Puky. P-gyűjt.* Birónak ítéletére bizott —. *Szirm.* Szabad akarattól függő —. *Mest.* Szabad tetszési, v. tetszésbeli —. *Czöv.* Határozatlan, v. bíró' mérséklésére hagyott —. *Szlem.* Biró' mél-

tánylati büntetés. *Debr.* Önkényes, méltányos büntetés. *HM.*

POENA canonica : egyházi törvényes büntetés. *Puky. Debr. P-gyűjt.* Egyházi törvényi büntetés. *Szlem.* Egyházi büntetés. *Cur.*

POENA capitalis : halálos —. *Cur. Szirm.* Főbenjáró büntetés. *Cur. P-gyűjt. Czöv. Szlem.* Főben marasztalás. *P-gyűjt.* Halálbüntetés, fővesztés. *Szlem.*

POENA capitalis qualificata : módosított halálos büntetés. *Cur.*

POENA capitalis simplex : egyszerű főbenjáró, halálos büntetés. *Cur.*

POENA carceris : tomlóczöztetés. *Cur. HM.* Börtönzés. *Csapó.*

POENA cassationis (J. Met.) : hivatal-vesztés, hivatal-fosztás' büntetése. *Szlem.* Hivatalfosztás. *HM.*

POENA civilis : közönséges polgári törvényszéki büntetés. *Szlem.*

POENA confiscationis : jószágvesztés. *Szlem.* Elfoglalásnak büntetése. *Czöv.* Jószágvesztés, kobzás. *HM.*

POENA corporalis : testi —. *Cur.* Ideig tartó büntetés. *Szirm.*

POENA corporalis mutilans : esonkító testi büntetés. *Cur.*

POENA corporis afflictiva : test-sanyargató —. *Cur. Puky. P-gyűjt. Szlem.* Testet sanyarító —. *Szirm.* Testi fenyték. *Georch.* Testbeli —. *Czöv.* Testi büntetés. *HM.*

POENA criminalis : fenytő törvényszéki, v. fenytő —. *Szlem.*

POENA damni : kárvallásból — *Illyés.* Kárbírság. *Csapó.*

POENA decretalis : dekretális büntetés. *Cur.*

POENA definita : kiszabott büntetés. *Cur.*

POENA dementitae fidei (J. Can.) : elcsábítás' v. ígéretség' büntetése. *Pauly. Puky. P-gyűjt. Márt.* Csábítás' büntetése. *Szlem.*

POENA emendae capitis : főváltás. *Cur.* Főváltás' díja. *Puky.*

POENA emendae linguae : nyelv-

váltás. *Cur.* Nyelv-váltás' díja. *Puky.* l. *Emenda.*

POENA exasperata : súlyosított büntetés. *Cur.*

POENA exilii : számkivetés. *Cur.* **POENA extraordinaria** : rendkívüli —. *Szlem.* Rendkívül való büntetés. *P-gyűjt.*

POENA falsi : hamisítás' büntetése. *Cur. Bar. vm.*

POENA famosa : hirvesztő büntetés. *Cur.*

POENA gladii : hóhér' pallosa, fővétel. *Cur.*

POENA indebitae : helytelen panaszs' büntetése. *Cur. Puky. Pauly. P-gyűjt. Czöv. Márt.* Helytelen panaszs' terhe. *Georch.* Helytelen kereset' büntetése. *Czöv. Szlem.* Méltatlan pörlés' büntetése. *Bar. vm.* Méltatlan kereset' büntetése v. bírsága. *Szirm.*

POENA infamiae : gyalázat' büntetése. *Cur. Szlem.* Hűnévvesztés' b. *Bar. vm.* Gyalázatosság' büntetése. *Czöv.* Beestelenségre büntetés. *Sztrok.*

POENA judiciaria : törvényes, v. bírói büntetés. *Bar. vm.*

POENA legalis : törvényes büntetés. *Cur.*

POENA legalis extraordinaria : törvényes rendkívüli büntetés. *Cur.*

POENA libertatem restringens : szabadságot megszorító —. *Cur.*

POENA medicinalis (J. Can.) : orvosló, v. javító büntetés. *Puky. P-gyűjt.*

POENA mitigata : könnyített, lágyított büntetés. *Cur.*

POENA moralis : erkölcsi büntetés. *Szilágy.*

POENA mortis : halálos. —. *Cur.*

POENA mortis cum exasperatione : kínosító halállal való —. *Puky.* Megsúlyosított halállal való büntetés. *Pauly.*

POENA naturalis : természeti büntetés. *Lex. Szilágyi.*

POENA notae infidelitatis : hazasértés' bírsága *Széch. gr.* Hűtlenség' v. honsértés' b. *Csapó.*

POENA nullitatis: semmisségnek büntetése. *Czöv. Szlem.*

POENA ordinaria: 1) rendes —. *Cur. P-gyűjt.* Törvényszerinti —. *Debr.* Rendszerint való, törvény által meghatározott —. *P-gyűjt.* Rendszeres, v. rendszerű —. *Szlem.* 2) halálos büntetés. *Cur. Debr. Puky. P-gyűjt.*

POENA pali: karóba, v. nyársba huzás. *Szlem.*

POENA patibuli: akasztófa, felakasztás. *Cur.*

POENA pecuniaria: pénzbeli —. *Cur. Puky. P-gyűjt. Debr.* Pénzbírság. *Szlem.*

POENA perjurii: hitszegés' büntetése. *Cur. Puky. P-gyűjt.*

POENA plus petitionis (J. Can.): többlet-kérés' v. felesleges követelés' büntetése. *Szlem.*

POENA politica: polgári —. *Mest.* Közrendre ügyelő intézeti v. közrendszegés' büntetése. *Szlem.*

POENA praeclusi: oltalomtól való elzárás. *Pauly. Puky. Márt. P-gyűjt.*

POENA resultus (J. Can.): elállás' büntetése. *Czöv.* Visszalépés' v. ígéretszegés' büntetése. *Szlem.*

POENA rotae: kerékbetörés. *Szlem.*

POENA scandali: botránkoztatás' büntetése. *Cur. Puky. P-gyűjt. Szlem. Szirm.* Botránkozás' büntetése. *Czöv.* Botránkoztatás' bére. *Georch.*

POENA secundum quid arbitraria: nemére nézve bírótól függő —. *Cur.*

POENA sensus: érzékenységbeli —. *Illyés.* Érzéki —. *Csapó.*

POENA simpliciter arbitraria: egészen bírótól függő b. *Cur.*

POENA talionis: viszontagolt —. *Cur. HM.* Visszaháromló —. *Puky. P-gyűjt. Pauly. Márt.* Sziutanyyiban való —. *P-gyűjt. Pauly. Márt.* Hasonbüntetés. *Kun.* Hasonlatos büntetés. *Szirm.* Viszontaglás. *Georch.* Tromfos —. *Kász.* Viszonzás, sérelem-viszonzás. *Szlem.*

Csint-csinelés, csintazonlás, csintviszonzás. *Bar. vm.* Azontkövetelés' büntetése. *Szrok.* Forbat. *HM.*

POENA temere appellantis: a' vakmerőn felebbvivőnek büntetése. *Czöv.*

POENA temere litigantium: vakmerő perlekedés' büntetése. *Cur. Puky. P-gyűjt. Szlem. HM.* Vakmerőn perlekedők' büntetése. *Czöv.* Vakmerő perlekedés' bére. *Georch.*

POENA temporalis: világ szerint való elégtétel. *Pázm.* Ideigtartó —. *Szirm.* Ideigleni büntetés. *Perg.*

POENA vindicativa: boszuló büntetés. *Puky. P-gyűjt. Szlem.*

POENALIS: büntető. *Fog. Debr. P-gyűjt.* Büntetésre méltó. *Cur.* Büntetésseljáró, fenyegetes. *Debr.*

POENALIS codex: büntörvénykönyv. *Kun.* Büntető törvénykönyv. *HM.*

POENALIS sanctio: büntetésbeli megerősítés. *Czöv.* Büntetési kötel, büntetés' ösztönül tétele. *Szlem.*

POENAM reportare: büntetést venni. *Pázm.* Bűnhödni. *Csapó.*

POENITENS: gyónó. *Pázm.* Töredelmes. *Veres.* Megbánó. *Szirm.* Bűnbánó. *Kun.*

POENITENTIA: elégtétel. *Lex.* Penitencziatartás. *Pázm.* Bűnbánat. *Kun.* Bánkódás. *Csapó.* Vezeklés.

POENITENTIA publica: nyilvánvaló penitencia-tartás. *Gánócz.*

POENITENTIAE opera: penitencia-cselekedetek. *Gánócz.* Penitencia-tartásnak cselekedetei. *Lex.*

POLARIS: földszarki, sarkvidéki. *Kun.*

POLEMICUS: vetekedő. *Bar. vm.* Küzdéstudó. *Kun.*

POLICE, polizza: (biztosítási) jegy. *Fog.* Police de chargement, l. Connossament.

POLITIA: rendőrség. *Kun. Debr. HM.* Rendőrzet. *Perg.* Csinügyelet. *Szrok.* Közrendtartás. *Debr. Puky. V-gyűjt. Bar. vm. Szirm. Márt.* Rendtartás. *Must. Kun.* A' közrendtartásra való ügyelés. *Puky.*

Pauly, Márt. Polgári rendtartás. *Pauly.* Fenyíték. *Széch. gr. Kun. Márt.* Közbatórság. *Szirm.* Közrendre, belső bátorságra ügyelés, belső bátorság' sérelmének elejét vevő intézet. *Szlem.* 1) ország; 2) országlat; 3) rendőrség. *Fog. Báltan. HM.* Rendügyelés. *Debr.* Udvariság. *Kun.*

POLITIA cohibens: zabolán v. féken tartó közfelügyelés. *Szlem.*

POLITIA criminalis: gonosztett gátló, v. gonosztett előzés - és felfedezésre czélzó közfelügyelés. *Szlem.*

POLITIA educationis: nevelési old gondoskodó közfelügyelés. *Szlem.*

POLITIA institutionis: tanítás iránti közfelügyelés. *Szlem.*

POLITIA medica: orvosi, vagy egészség-örző közfelügyelés. *Szlem.* Orvosi báltan, vagy gyógybáltan. *HM.*

POLITIA montanistica: bányapolicezia. *Czöv.* Bánya - közrendre ügyelés. *Szlem.*

POLITIA morum: erkölcsápoló közfelügyelés. *Szlem.*

POLITIA negativa: roszgátló —. *Szlem.*

POLITIA paupertatis: szegénységen segélő —. *Szlem.* Szegénységre ügyelő rendőrség. *Csapó.*

POLITIA positiva: jót elősegítő —. *Szlem.*

POLITIA religionis: vallást ápoló —. *Szlem.* Egyházat v. vallást illető —. *Csapó.*

POLITIA securitatis internae privatae: belső magányos bátorságot fentartó —. *Szlem.*

POLITIA securitatis internae publicae: belső közbatórság - fentartó felügyelés. *Szlem.*

POLITICA: országászat; (1. országtudomány, országtan; 2. országlattan). *Fog.* Kormánytudomány. *Debr. Puky. Pauly. Kun.* Kormánylat, v. kormánytan. *Perg. HM.* Politika. *Puky. V-gyűjt. Czöv. HM.* Polgári rendtartás. *P-gyűjt.* Polgári társaság' java' eszközlésé-

nek tudománya. *Szlem.* Világésméret, világjártasság; színöltés. *Debr.*

POLITICA externa: polgári társaság' külső java' czélirányos eszközlésének tudománya. *Szlem.*

POLITICA externa belli: polgári társaság' külső java' had' idején való czélirányos eszközlésének tudománya. *Szlem.*

POLITICA externa pacis: polgári társaság' külső java' békeség' idején való czélirányos eszközlésének tudománya. *Szlem.*

POLITICA interna: polgári társaság' belső java' czélirányos eszközlésének tudománya. *Szlem.*

POLITICA interna administratio: polgári társaság' belső czélirányos igazgatásának tudománya. *Szlem.*

POLITICA interna commercii: nemzeti kereskedés' czélirányos előmozdításának tudománya. *Szlem.*

POLITICA interna constitutionis: polgári alkotmány' czélirányos módolásának tudománya. *Szlem.*

POLITICA interna industriae: nemzeti szorgalom' czélirányos előmozdításának tudománya. *Szlem.*

POLITICA interna legislationis: polgári törvényszerzés' czélirányos gyakorlásának tudománya. *Szlem.*

POLITICA interna populationis: polgári társaság' czélirányos népesítésének tudománya. *Szlem.*

POLITICA via: közigazgatási út. *Debr. HM.* Politikai út. *HM.*

POLITICA sensu stricto: polgári társaság' java' czélirányos eszközlésének tudománya. *Szlem.*

POLITICO - fundationalia officia: közalapítványi tisztségek. *HM.*

POLITICUS: országász (subst.), országlati, országászati (adj.). *Fog.*

POLLICITATIO: kecsgetetés. *Cur. P-gyűjt. Puky.* Hitegetés. *Ujfal.* Alkudozás. *Georch.*

POLLUTIO: megfertéztetés. *Szirm.* Magömlés. *Kun.*

POLYANDRIA: többférjűség. *Cur. Puky. P-gyűjt. Ujfal. Márt. Debr. V-gyűjt. Szlem.* Sokférjűség. *Fog.*

Kun. Bar. vm. Czöv. Mest. Szlem. Férfjeknek többsége. *Georch.*

POLYGAMIA : többfeleségűség, v. többférjűség. *Cur. Soknősség. Kun.* Több személyekkel való házasság, feleségsokaság, több- v. sokfeleségűség. *Mest.* Többházastársuság. *Szlem.* Több házastársakból lett házassági társaság. *Ujfal. Sol- v. többtársuság. Fog. Többnőjűség. Debr. Többnőjűség. Egyh. érték.*

POLYGYNAECIA : többfeleségűség. *Cur. Puky Szirm. Márt. P-gyűjt. Mest. Szlem.* Többfeleség-tartás. *Ujfal. Sokfeleségűség. Czöv. Bar. vm.* Feleségeknek többessége. *Georch. Soknőjűség. Fog. Soknősség. Szrok.*

POMARIUM : gyümölcsös. *Debr. Szirm.*

POMERIDIANUS : délutáni. *Szirm. Délestei. Csapó.*

PONPA : fényűzés. *Bar. vm. Fényzet. Debr. Nagykészület. Szirm.*

PONDOSUS : fényzetes. *Debr.*

PONDERA et mensurae : fontok's mértékek. *Cur. Bar. vm.*

PONDUS : súly. *Kun. HM. Fog.*

PONDUS auri : egy font arany. *Párizp.*

PONS ligneus pro pedibus : gyaloghíd, palló. *Puky. Bűrű. Szrok.*

PONS navalis : hajóhid. *HM.*

PONS repulsualis : vontató uti-híd. *HM.*

PONS sublicius : lábashíd. *HM.*

PONS volatilis : repülőhid. *HM.*

PONTIFEX : pápa. *Lex. Szlem.* Szentséges pápa. *Szirm.*

PONTIFEX romanus : római pápa. *Puky.*

PONTIFICARE : főpaposkodni. *Puky.*

POPULICOLA : népkedvelő. *Fog.*

POPULARIS : népkedvelt, népkedvencz. *Fog.* Nyájas, nép' kedvencben járó. *P-gyűjt. Szirm. Puky. Pauly. Köznépí (adj.). Márt. Ist.* Népszerű, nyájas. *Debr. Népies, népszerű. Kun. HM. Fog.*

POPULARIS conscriptio : földnép'

összeírása, felírása, felszámlálása. *Bar. várm. Népeességi összeírás. Debr.*

POPULARITAS : népiesség, népszerűség. *Kun.*

POPULATIO : 1) népség; 2) pusztítás. *Cur. Népeesség. Puky. Pauly. Debr. Népesedés. Puky. Kun. Fog.* 1) népesítés; 2) népesedés, népeesség, népesülés. *Fog. I. Impopulatio.*

POPULOSUS : népes. *Cur. Pauly. Puky. Szirm.*

POPULUS : nép. *Puky. P-gyűjt. Georch. Szirm. Czöv. Szlem. HM. Ország —. Helt. Község, köznép. Pázm.*

POPULUS castri : vár' népe. *Czöv. Szlem. Várbeliek, várnép. Csapó.*

PORTA : kapu. *Fog. Szlem. Bar. vm. Szirm. Kapuszám. Fog. Bar. vm. HM. Fog.*

PORTA ottomanica : török udvar, v. fényes porta. *Bar. várm. Puky. Debr. Szirm.*

PORTA palatinalis : kapuszám. *Puky. Pauly. P-gyűjt. Debr. Szirm.* Kaputól, jószágtól való fizetés, adó. *Pauly. Rovatal. Szirm.*

PORTAGIUM : tehervám. *Szlem.*

PORTALIS : kapui, kapuszámi, kapuszerinti. *Bar. vm. Kapuszámos. Egyh. ért.*

PORTALIS conscriptio : kapuszámi összeírás. *Debr. HM.*

PORTARUM rectificatio : kapuszámok' kiegyenlítése. *Debr. Kapuszámi igazítás. HM.*

PORTEFEUILLE : tárcza. *Fog.*

PORTENTUM : tündér, csoda. *Bar. várm. Csudajelenés. Szirm. Szörny, szörnyeteg. Kun.*

PORTICUS : esarnok. *Debr. Tornác. Szirm. Kun.*

PORTIO : 1) rész. *Cur. Bar. vm. Debr. P-gyűjt. HM. RIF. Falka. Helt. Puky. Fog. Nán. HM. RIF. Szám. Puky. Pauly. Részlet, adag. Fog. Kun. Részletek, részlet. Bar. vm. Részjószág. Szirm. Fog. 2) adó. Cur. Pauly. Puky. Debr. P-gyűjt. HM.*

PORTIO contributivialis : adórész. *Fog.*

PORTIO ejetata : kivett adó. *Puky.*

PORTIO equilis : lórész. *Cur. Fog. Bar. vm. Lószám. P-gyűjt. Pauly. Puky. Kenyér- és lóporció. P-gyűjt. Puky. Lótartási illetmény, szénarész, zabrész. Debr.*

PORTIO oralis : kenyérrész. *Cur. Fog. Bar. vm. Puky. Debr. Kenyér-porció. Pauly. Emberszám. P-gyűjt. Pauly. Puky. Táplálati illetmény. Debr.*

PORTIO possessionaria : részjószág. *Cur. Pauly. V-gyűjt. Fog. Debr. P-gyűjt. Puky. HM. Jószágrész. Szlem. Birtokrész. Fog.*

PORTIO praedialis : pusztarész. *Cur. Pauly. Puky. P-gyűjt.*

PORTO : levélbér, levéldíj. *Kun. Levélbér, postabér. HM. Vitelbér. Fog.*

PORTOFREY : bérmentes, bérmentve. *Kun. HM. l. Franco.*

PORTORIUM : vitelbér. *Bar. vm. Debr. V-gyűjt. Puky. HM. Hordásbér. Bar. vm. Postapénz, levélbér. V-gyűjt. Puky. Postabér. Debr. Szirm.*

PORTUALE officium : révhivatal. *HM.*

PORTUALE pensum : kikötőpénz. *HM.*

PORTUALIS capitaneus : révkapitány. *HM.*

PORTUALIS contraagens : révellenőr. *HM.*

PORTUALIS nauclerus : révparti hajósmester. *HM.*

PORTUALIS nauta : révparti hajós. *HM.*

PORTUS : révpart. kikötőhely. *Debr. Cur. Pauly. Révpart v. révmart. Bar. vm. Kikötőhely, kikötő. HM.*

POSITIO : 1) tétel. *Cur. Puky. Fog. Kun. HM. Tételék. Bar. vm. 2) állás. Fog. Kun. HM. Állomás. Fog. 3) számfogás. Bar. vm. 4) állomány, állvány; Gerüst. Fog. Helyzet. Kun.*

POSITIVA lex : téteményes törvény. *Egyh. ért. Határozó törvény. Debr. Határozott törvény. HM.*

POSITIVA voluntas : elhatározott akarat. *Debr.*

POSITIVE : állítva. *Cur. Igenlegesen. Kun. Állítólag. Sztrók. Kun. HM. Ténylegesen, bizonyosan, határozottan. Debr. Bizonyosan, világosan. HM.*

POSITIVUS : állító. *Cur. Állítólagos. Kun. Állatos. Puky. Téteményes. Mest. 1) igenleges. Kun. Fog. 2) szerzett, tevőleges. Fog. Tényleges. Fog. Debr. Bizonyos, határozó. Debr. Tevőleges, igenleges, világos. HM.*

POSITIVUS testis : állító tanú. *Cur. HM. Erősítő, bizonyító. Csapó. Határozó tanú. HM.*

POSITURA : helyzet, testállás. *Kun. Állomás. Csapó.*

POSSESSIO : 1) birtok. *Helt. Cur. Fog. Debr. Szirm. Pauly. Puky. Kun. V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. Lex. Georch Czöv. HM. Vagyon, vagyomány. Puky. Pauly. Vagyonosság. Pauly. Jóság. Szirm. Mokr. Örökség. Moln. RW. Fekvőjószág. Mokr. Birodalom. Helt. 2) helység. Cur. Fog. Szirm. Márt. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Debr. Szlem. HM. Falu. RW. Szirm. Márt. P-gyűjt. Szlem. 3) birtoklás. Fog. Birtokban létel. Puky. Pauly. Szlem. Birás. V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. Moln. Párizp. Mokr. Kun.*

POSSESSIO civilis : törvényes birtok. *Georch. Polgári birás, v. birtok. Czöv. Törvényes erejű v. törvény előtt sikeres birtok. Szlem. Törvényes birás. Ujfal.*

POSSESSIO corporalis ; 1) derekjóság; 2) természetes birtok. *Georch. Természeti b. Czöv. Testi b. Szlem. Testerő szerént, való birás. Ujfal.*

POSSESSIO mentalis : elmebeli birás. *Szlem.*

POSSESSIO pacifica : békességes birtok. *Gömbös.*

POSSESSIO temporis immemo-

rialis : emlékezhetetlen idejü b. *Czöv.* Emberi emlékezetet túlhaladó —. *Szlem.*

POSSESSIO vera, et quasi possessio : igazi, és mintegy —. *Czöv.* Valóságos, és törvénykölteményes birtok. *Szlem.*

POSSESSIONATUS : birtokos. *Cur. Fog. Pauly. Puky. V-gyüjt. P-gyüjt. Szlem. Debr. Márt. Szirm.* Jószágot bíró. *Puky.* Jószágos. *V-gyüjt. Szirm.* Jószágos nemes ember. *Párizp.* Házás tüzes. *Kász.*

POSSESSIONIS incapacitas : jószág' birhatatlansága. *Szirm. Márt.* Birhatatlanság. *Puky. Cur. Pauly.* Birhatatlanság. *HM.*

POSSESSIONIS titulus : birtok' neme. *Puky. Pauly. HM.* Birtok-cím. *Cur. Csapó.* Birtok' czíme. *HM.*

POSSESSOR : birtokos. *Cur. Bar. vm. P-gyüjt. Lex. Georch. Czöv. Szlem. Kun.*

POSSESSOR bonae fidei : jó lelkü birtokos. *Puky. Bar. vm. Georch. P-gyüjt. Ártatlan b. Mest. Jóhitü b. Czöv.* Jó lelkiesméretü b. *Szlem.* Igaz hitü birtokos. *Ujfal. Jóhiszemü birtokos. HM.*

POSSESSOR malae fidei : hamis lelkü birtokos. *Bar. várm. Puky. P-gyüjt. Georch.* Hamis hitü —. *Ujfal. Rosz hitü —. Czöv.* Rosz lelki esméretü b. *Szlem.* Csalárd, hamisan bíró. *Puky.* Roszhiszemü birtokos. *HM.*

POSSESSOR simultaneus : közös birtokos. *HM.*

POSSESSORII capacitas : birhatóság. *Cur.*

POSSESSORII impeditio : birtokbeli megtámadás. *Gömbös.*

POSSESSORII incapacitas. I. Possessionis incapacitas.

POSSESSORII titulus, birtok' neme. *Debr.* Birtokcím. *Csapó.*

POSSESSORIUM : birtok. *Cur. Fog. V-gyüjt. Czöv. Szlem. Debr.* Birtoklás. *Fog.* Birtokbanlétel. *Szlem.*

POSSESSORIUM bonae fidei : jóhiszemü —. *Cur.*

POSSESSORIUM inire : beleszállni a' jószágba. *Veres.*

POSSESSORIUM longi temporis : emlékezetet haladó —. *Cur.* Ember' emlékezetét felülhaladó birtoklás. *Puky.*

POSSESSORIUM malae fidei : rossz hiszemü birtok. *Cur.*

POSSESSORIUM pacificum ; békeséges birtok. *Cur. Puky. P-gyüjt.*

POSSESSORIUM reale : valóságos, voltaképen való birtok. *Georch.* Való v. jelen birtok. *Szlem.*

POSSESSORIUM simultaneum : egyszersminde birtok. *Czöv.* Egygyütt-gyakoroltató birtok. *Szlem.*

POSSIBILITAS : meglehetőség. *Dien.* Lehetőség. *Kun.* Lehetség. *Csapó.*

POSSIBILIS : lehető, végrehajtható, lehető, lehetséges. *Törv.*

POSSIDERE : birni. *Cur. Fog. P-gyüjt. Puky.* Birtoklani. *Fog.*

POSSIDERE in corpore : egy tagban birni. *Debr.*

POSTA : hírnök. *Kun. Fog.* Posta. *Szirm.* 1) tétel; 2) posta. *Fog.*

POSTAE expeditor : postakikészítő. *V-gyüjt.* Postakiadó. *Sztrók. Szirm.*

POSTAE magister : postamester. *P-gyüjt. Szirm.*

POSTAE officialis : postatiszt. *V-gyüjt. Szirm.* Hírnöktiszt. *Csapó.*

POSTAE praefectus : postarendtartó. *V-gyüjt.* Főpostatiszt. *Szirm.* Postaigazgató. *HM.*

POST-DATIREN : után keltezni, később keltezni, p. o. levél v. váltó' keltét. *Fog.*

POSTEN : tétel; positio. *Vált. Fog. Hely. Fog.*

POSTERI : maradékok. *Cur. Szirm. Lex. Márt. Molu. Párizp. HM.* Késő maradék. *Mokr.* Utókoriak. *Debr.* I. Proles.

POSTERITAS : maradék. *Helt. Fog. Debr. Puky. P-gyüjt. Lex. Georch. Czöv. Szlem. Kövy. Perg.* Csemete. *Helt.* Jövőség. *Fog.* Jövendőség. *Puky.* Ivadék. *Puky.*

P-gyűjt. Debr. Utólsóság. *Mest.* Késő nyom, későbbi maradék, utóbbiség. *Bar. vm.* Késő maradé-
kink. *Szirm. Márt.* Utókor, nyom-
dokvilág. *Sztrok.* Utánunk követ-
kezendők. *RW.* Jövőség. *Fog.*

POSTERITATES utriusque sexus: mind a' két ágon lévő maradék. *Georch. Szlem.*

POSTERUS: következő. *Szirm.*

POSTFUNDUALIS: telekutáni. *Fog. HM.*

POSTHUMUS: méhben hagyott. *Cur. Kun. Fog. HM.* Halálutáni. *Fog. Kun.* Árván szülött. *Perg. Georch.* Utánlett. *Puky. Pauly. V-gyűjt.* Atyja' halála után született. *Puky. Pauly. P-gyűjt. Czöv. Szirm. Párizp. Márt. Moln. RW.* Kései. *Decsi.* Holtutáni. *Bar. vm. Kun.* Atyja' halála után születendő. *Georch. Sírutáni. Debr.* Után-
szült, utószülött. *Csapó.*

POSTLIMINIO: ujjolag - téréské-
pen. *Puky.*

POSTLIMINIUM: helyreállítás. *Cur.* Visszatérés. *Debr. V-gyűjt. Puky. Pauly.* Hazajövés, megelézés. *Puky. Pauly.* Zarándokság. *Pauly. Szirm.* Hazatérés. *Debr.* Helyreállítás. *HM.* Hazajövetelnek igazsága. *RW.*

POSTPOSITIO: utántétel. *Kun.*

POSTSCRIPTUM: utóirat. *Kun. Fog. HM.* Utóírás, toldalékírás. *Puky. Pauly.* Levéltoldalék. *Pauly.* Toldalék. *Szirm.*

POSTULATA regni: ország' kívánságai. *Puky. V-gyűjt.* Ország' kívánati. *Debr.* Ország' kívánatai. *HM.*

POSTULATIO (J. Can.): választ-
hatatlan személy' egyházi hivatal-
ra ajánlata. *Szlem.*

POSTULATUM: kívánság. *Cur. Fog. V-gyűjt. Puky. Debr.* Kívá-
nat. *HM. Fog. P-gyűjt. Debr.* Ké-
rés. *Puky.* Kéremény. *Puky. P-
gyűjt. Mest. Czöv. Kéret. Georch. P-
gyűjt. HM.* Világlát. *Kun. Ké-
relem. HM.*

POTENTAT: hatalmasság. *Fog. Kun.*

POTENTIA: 1) hatalom. *Cur. Fog. Puky. V-gyűjt. Lex. RW.* 2) tehetség. *Cur. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. HM.* Tehetőség. *Debr.* Cselekedő erő. *Puky. P-gyűjt.* 3) hatalmaskodás. *Debr. Fog. V-gyűjt. HM.* 4) hatalmasság. *Kun. Mest. Fog. Erőszak. Pázm. Debr.*

POTENTIA absoluta: határatlan hatalom. *Lex.*

POTENTIA creandi: teremtésre való —. *Pázm.* Teremtőerő. *Csapó.*

POTENTIA divina: isteni erő v. hatalom. *Pázm.*

POTENTIA major: hatalmasko-
dás. *Cur. I.* Major potentia.

POTENTIA minor: erőszaktétel, kisebb erőszakoskodás. *Czöv. I.* Violentia.

POTENTIALITER: jelenhatalom-
mal. *Bar. vm.* Erőhatalommal. *Cur.* Hathatólag. *Lex.*

POTENTIARIUS: hatalmaskodó. *Cur. Puky. Márt. Puky. P-gyűjt.* Hatalmas. *Márt. P-gyűjt.*

POTENTIARIUS actus: hatalmas-
kodás. *Fog. I.* Actus potentarius.

POTENTIOSUS: erőszakos. *Debr.*

POTESTAS: 1) hatalom. *Cur. Fog. Szirm. Márt. Párizp. Moln. V-gyűjt. Pgyűjt. Debr. Georch. Czöv. Szlem. Pauly. HM.* 2) tehetőség. *Fog. Méltóság. Helt. HM. RW.*

POTESTAS delegata: megbízott —. *Cur.* Megbízott, bíráltatt. —. *P-gyűjt.* Reábízott —. *Szlem.*

POTESTAS despótica: önkényes gazdai —. *Ujfal.* Zsarnoki hata-
lom. *Csapó.*

POTESTAS dimittendi peccata (J. Can.): bűnök' bocsánatára isteni hatalom. *Pázm.*

POTESTAS dominica: úri hata-
lom. *Puky. V-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Szirm.*

POTESTAS executiva: végrehaj-
tó —. *Cur. Puky. Bar. vm. V-
gyűjt. Szlem. Fog. HM.* Végre-
hajtói —. *Debr.* Betöltető hatalom. *Szirm.*

POTESTAS extraordinaria: rend-
kívülvaló —. *P-gyűjt.* Rendkívüli

—, *Szlem.* Rendkívüles hatalom vagy méltóság. *Czöv.*

POTESTAS inspectiva: vigyázó, *V-gyűjt. Szirm.* Felvigyázó. *Szlem.*

POTESTAS inspectionis: felügyelési hatalom. *HM.*

POTESTAS iudiciaria: bírói —, *Cur. Mest. Szlem. HM.* Bíró-hatalom. *Lex. Szlem.*

POTESTAS jurisdictionis (J. Can.): egyházi gondviselésnek v. törvényszolgáltatásnak hatalma. *Mest.*

POTESTAS legislativa: törvényhozó. *Cur. Fog. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Szlem. Puky. HM.* Törvényhozói —, *Debr.* Törvényszerző hatalom. *Szirm. Szlem. Márt. Lex.* Törvénytevőség. *Mest. Márt.*

POTESTAS ordinaria: rendes. *Cur. Czöv.* Rendszerént való —, *P-gyűjt.* Rendszeres hatalom. *Szlem.*

POTESTAS ordinis (J. Can.): rendhatalom, papi v. egyházi rendnek, hatalma. *Mest.*

POTESTAS parentalis: szülői v. nemzői —, *Perg.*

POTESTAS patria: atyai hatalom. *Cur. Szirm. Puky.*

POTESTAS propria: tulajdon hatalom. *Szlem.*

POTESTAS tutorea: gyámoli —, *Cur. V-gyűjt.* Gyámi —, *Szirm. Georch.* Gyámatyái —, *Szlem.* Gyánnoki hatalom. *Csapó.*

POTESTAS suprema: főhatalom. *Mest. Szlem. HM.*

POTIOR: 1) főbb *Cur. Fog. Puky.* 2) több. *Fog.*

POTIOR compassessor: főbb birtokos. *Cur. Puky. Debr. HM.*

POTIOR nobilis: főnemes. *Horv.* Főbb v. előkelőbb nemes. *Csapó.*

POTIORITAS: többség, főbbség. *Fog.* Tehetőség. *Debr.* Többiség. *HM.*

PR = per, 1. Per.

POUR, 1. Per.

POVEL, 1. Bavel.

PRACTICA: csíny; gyakorlat. *Kun.* Tevétségek. *Dess. gr.*

PRACTICABILIS: gyakorolható,

valósítható. *Kun.* Gyakorolható. *HM.*

PRACTICANS: gyakorlók. *Perg. Fog. Kun.* Gyakorló. *V-gyűjt. P-gyűjt. Debr. Pauly. Puky. HM.* Gyakorlóncz. *Fog.*

PRACTICANS conceptualis: fogalomgyakorló. *HM.*

PRACTICANS ad cancellos: irodagyakorló. *HM.*

PRACTICE: gyakorolva, tapasztaltatva. *Cur.* Gyakorlatilag, gyakorlólag. *Fog. Kun. Úzöleg. Bar. vm.* A' cselekedetre nézve, gyakorlásügyletleg. *Pauly.* Tételleg, tetleg, tetlegesen, gyakorlatosan. *Kun.*

PRACTICUS: 1) gyakorlott. *Cur. Debr. Pauly. Puky. HM.* Üzeti, üzetbeli. *Bar. vm.* Gyakorlati. *Debr. Kun. Fog.* Tételges, tettleges. *Kun.* Gyakorlatos. *Kun. Fog.* Gyakorlási. *Fog.* Tapasztalt. *HM.* 2) (subst.) Gyakorlász. *Fog.*

PRACTISARE: gyakorlódni, gyakorolgatni. *Kun.*

PRAEAMBULUM: előbeszéd. *Kun. HM.* Előszó. *HM.*

PRAEAREN DATIO: előhaszonbérlet. *Cur.* Előbérlet. *HM.*

PRAEBENDA (J. Can.): egyházi hivatal. *Puky. Pauly. Cur.* — jövedelem. *Cur. Puky.*

PRAEBENDARIUS: jövedelmész, jövedelmes. *Bar. vm.*

PRAECARIUS: ingyen, ideig óráig való, bitangoló. *Puky. P-gyűjt. Kegyi. Puky. Kegyelmi. Pauly. Kérelmi. Puky. Pauly.* Elnézett, bitanglótt, kéremésbeli. *Cur.* 1. Precarius.

PRAECAUTIO: előgondosság. *Cur. Puky.* Eleve v. előre őrizkedés, előre való gondoskodás. *Puky. Pauly.* Előavat. *Kun. P-gyűjt.* Óvakodás. *Fog.* Előrevigyázat. *Czöv.* Előóvás. *Debr. Kun.* Ovatosság. *HM.*

PRAECAVERE: előre gondoskodni. *Cur.* Ovakodni. *Fog. Csapó.* Eleve őrizkedni, előgondoskodni. *Puky. P-gyűjt.*

PRAEEDERE : megelőzni, előz-
ni, elvetőtörténni. *Fog.*

PRAECAEDANEE : előjárólag. *Debr.*

PRAEEDENTIA : előbbvalóság.
*Puky. Pauly. P-gyűjt. Márt. E-
lőbbiség. Debr. Elsőbbiség. Puky.
V-gyűjt. Mest. Cur. HM. Elsőbb
hely. V-gyűjt. Elsőség. Szirm.
Előbbvaló kellett. Ujfal.*

PRAECELENTIA : elsőség. *Fog.*
Megelőzés. *Mest.*

PRAECEPTORIE : parancsolólag.
Cur. Fog. Puky. Debr. Kun. HM.
Rendelőleg. *Cur. HM.* Tanítólag.
Debr.

PRAECEPTORIE sonans : rende-
lőleg szóló. *Cur.*

PRAECEPTORIUS : parancsolós,
parancsolólagos. *Fog.*

PRAECEPTUM : parancsolat. *Lex.*
HM. Parancs. *Verszeghy.*

PRAECEPTUM negativum : tiltó
parancsolat. *Pázmán.*

PRAECEPTUM vetans : tilalmazó
parancsolat. *Illyés.*

PRAECESSOR : eleje. *Pázm.* E-
löző, előmenő. *Lex. HM.*

PRAECIPERE : hagyni. *Pázm.*
Meghagyni, parancsolni, megren-
delni. *Fog.*

PRAECIPITANTER : futva, sietve,
fontolatlanul. *Bar. várm.* Rohanva,
sietve. *Kun.* Hamarkodva. *Csapó.*

PRAECIPITANTIA : hirtelenke-
dés. *Cur. Kun. Debr. Fog. Puky.*
HM. Hamarkodás. *Cur.* Hirtelen-
ség. *Puky. Pázm. Kun.* Habahur-
gyaság. *Bar. vm.* Szerfeletti sietés.
Debr. Sietség. Kun.

PRAECIPITARE : hamarkodni.
Cur. Elhirteleníteni, hirteleníteni.
Fog. Hirtelenkedni, sietni, rohan-
ni. *Kun.*

PRAECISE : határozottan. *HM.*
Fog. Debr. Szabatosan. *HM. Fog.*
Szabottan. *Kun.* Pontosán. *Csapó.*

PRAECISE-WECHSEL : határozott
napra szóló váltó. *Fog.*

PRAECISIO : határozottság. *Fog.*
Pontosság. *Debr.* Szabatosság. *Fog.*
Kun. Csapó.

PRAECISIVUS : szabatos. *Kun.*
TÖRV. TUD. MŰSZÓTÁR.

PRAECLUDERE : elzárni, elre-
keszteni. *Cur. Puky.*

PRAECLUSI terminus : zár-, v.
határ-idő. *Cur.* Elzáró határidő.
Debr. Véghatárnap. *Puky. Pauly.
Szirm. Márt. P-gyűjt.* Zárnap.
Puky. Pauly. Márt. Debr. Elzá-
ró időhatár. *Puky. Pauly. V-gyűjt.
Márt.* Végső időhatár. *V-gyűjt.
Zárnap, záridő. HM. I.* Terminus
praeclusi.

PRAECLUSIVE : kizárólag. *Kun.*

PRAECLUSIVUS terminus : zár-
nap, zárnap időhatár. *Kun. I.*
Praeclusi terminus.

PRAECO : hirdető. *Szlem.* Kiált-
nok, kajdász. *Csapó.* Ki-kiáltó,
poroszló. *Cur.* Börtönös. *Szirm.*

PRAECURSOR : előjáró. *Pázm.*
Szirm. Útkészítő, útelőző, hirde-
tő. *Lex.*

PRAEDA : ragadomány. *Cur. Bar.*
vm. Kun. HM. Martalék. *Monoszl.*
Marczang, zsákmány. *Kun. HM.*

PRAEDARI : tolvajolni. *Pázm.*
Marczangolni, ragadozni, zsákmá-
nyolni; bitangolni, harácsolni, té-
kozolni. *Kun.*

PRAEDECESSOR : elő, előttevaló.
Cur. Bar. vm. Előd. *Perg. Kun.*

PRAEDESTINATI : választottak.
Telegdy. Elő vagy cleve választot-
tak. *Lex.*

PRAEDESTINATIO : elővégzet,
elővégzetetés. *Puky.* Elválasztás.
Letenyei. Pázm. Isten' választá-
sa. *Pázm.* Előválasztás. *Lex.* Elő-
rendeltség. *Kun.* Isteni végzés,
előrendelés, eltökélet. *Csapó.*

PRAEDIALISTA : papi nemes.
Cur. Egyházi nemes. *Fog. Debr.*
HM. Pápnemes. *Puky. Pauly. V-
gyűjt.* Pap' nemes. *P-gyűjt.* Fő-
pap' nemes. *Puky. Georch. Szlem.*
Praedialis nemes. *Czöv.* Pusztabir-
tokos. *Kun.* Egyház helyi nemes-
ember. *RIV. I.* Nobilis.

PRAEDICATUM : 1) előintés. *Perg.*
2) előnév. *Fog. HM.* Birtoknev,
birtoknév. *Puky. Pauly. P-gyűjt.
Kun. Debr. Márt.* Melléknév.
Puky. Debr. Pauly. Georch. Bir-

tokról vett tisztos nevezet. *Szlem.* 8) állítmány, mondatmány, törvény, nevezék. *Bar. vm. Helynév. Horv. Istv.*

PRAEDIUM: puszta. *Helt. Cur. Fog. Debr. Szirm. Márt. V-gyűjt. Georch. Szlem. Pauly. Bar. vm. Puky. HM. Telek. Kézir. Bar. vm. Helt. Puszta-telek. Párizp. Helt. Major, örökföld. Moln. Majorház, szállás. Helt.*

PRAEDIUM dominans (J. Rom.): uralkodó v. főpraedium. *Czöv.*

PRAEDIUM impopulatum: megült, népesített — *Cur. Megszállott, népesített puszta. HM.*

PRAEDIUM serviens (J. Rom.): szolgáló praedium. *Czöv.*

PRAEDO: rabló. *Cur. Fog. Puky. Debr. V-gyűjt. HM. Haramia. Cur. Debr. Márt. Fosztogató. Puky. Debr. V-gyűjt. Rabló-tolvaj. Szlem. Fosztó, úton-álló. Szirm. Nyúzófosztó. Helt. Moln. Kóborló. Párizp. Helt. Prédáló. Mokr. Tolvaj, ragadozó. Moln. Helt. Mokr. Párizp. Kalóz. Sztrok.*

PRAEDOCINIUM: rablás. *Cur. Fog. Pauly. Puky. Haramiaság. Cur. Márt. Puky. Pauly. P-gyűjt. Fosztogató. Puky. Pauly. P-gyűjt. Fosztás. Szirm. Útonálló tolvajság. Pauly. Szirm. P-gyűjt. Rabló-tolvajság. Szlem.*

PRAEDOMINARI: mások felett uralkodni. *Puky.*

PRAEDOMINIUM: elő-uraság. *Cur. Első vagy főuralkodás. V-gyűjt. Pauly. Fő, v. mások felett uralkodás. Puky. Felsőbbkódás, elsőködés. Debr.*

PRAEEMINENTIA: kitetsző elsőbbség. *Puky.* — előbbvalóság. *P-gyűjt. Kitünőség, tekintet. HM.*

PRAEEMTIO: vevésbeli elsőbbség. *Cur. Elővásárlás. Kun. Fog. HM. Vevésbeli elsőség. Márt. Pauly. Puky. P-gyűjt. Vételbeli elsőség. Puky. Szlem. Debr. Előbbvétel. Szlem. Vevési elsőbbség. HM.*

PRAEEMTIONIS jus: elsőség a

vételben. *Szilágyi. Előbbvásárlás' jusa. Czöv. Elővásárlás' joga v. elővásárlási jog. Csapó.*

PRAEEROGATIO: előre tett kiadás. *Szlem.*

PRAEEXISTENS: 1) jelenvaló; 2) előbblétes, előbblétező. *HM.*

PRAEEXISTENTIA: 1) jelenvalóság. *Cur. Puky. P-gyűjt. 2) előbbi létel. Cur. Létség, létel, létezés. Debr. Előbblet. Kun.*

PRAEFATIO: előszó, előbeszéd. *Cur. Puky. Kun. Előljárobeszéd. Puky. P-gyűjt.*

PRAEFECTA: fiúsított. *Cur. Fog. Férfiúsított. Cur. Puky. Megfiúsított. Kövy. Fiúított. Puky. Fog. HM. Megfíúsított leány. Nán. Fiúított leány. Georch. Leányfiúsított. Czöv. Fiúsított személy, v. leány. Szlem. Fiúleány. Szék. Const. Fiúított, fiúleány. Debr.*

PRAEFECTIO: fiúsítás. *Cur. Fog. Kun. Szirm. Márt. Megfiúsítás. Kövy. Férfiúsítás. Cur. V-gyűjt. Márt. Puky. Fiú júsadás. P. Fiúítás, fiúítás. Debr. Fiuággá tétel. Pauly. Puky. Szirm. P-gyűjt. Férfiúsítás. Pauly. Leánynak fiúítása. Georch. Leányfiúsítás. Czöv. Szlem.*

PRAEFECTURA: 1) nevelői hivatal; 2) jószágigazgatás. *Kun.*

PRAEFECTUS: főtiszt, előtiszt. *Bar. vm. Rendtartó. V-gyűjt. Tisztartó. 1) nevelő; 2) jószágigazgató. Kun.*

PRAEFECTUS bonorum: birtokbeli rendtartó. *Puky. Uradalmi főtiszt. HM.*

PRAEFECTUS militaris: katonai parancsnok. *HM.*

PRAEFECTUS pol.-fund. bonorum: közalapítványi jószágok' kormányzója. *HM.*

PRAEFECTUS caenobii: klastrom' előljárója. *Szirm.*

PRAEFECTUS rei contusoriae (J. Met.): törő műhely' — *V-gyűjt.*

PRAEFECTUS rei liquefactoriae:

olyaszító műhely' főrendtartója. *V-gyűjt.*

PRAEFECTUS rei tormentariae: fegyvertármester. *Törv. HM. Hadszernagy. HM.*

PRAEFECTUS vigiliarum supremus: őrnagy. *Törv.*

PRAEFERENS: sürgetős. *Csász. HM. Előkelő, előleges. Debr. Sürgetős. HM.*

PRAEFERENTER: előlegesen. *Cur. Debr. Puky. Előképen, előleg. Fog. Előzőleg. Kun. Előkelőképen. Puky. Megkülönböztetve előbb-való. Pauly. Előbbkelőleg, legelőbbileg. Debr.*

PRAEFERENTIA: elsőbbség. *Cur. HM. Előség. Fog. Előbbvalóság. Pauly. Puky. Előkelőség, előbbkelőség, előlegesség. Debr.*

PRAEFERENTIALIA gravamina: előleges sérelmek. *HM.*

PRAEFERENTIALIA objecta: előkeltő, előleges tárgyak. *Puky.*

PRAEFERENTIALIS: előkelő, előleges. *Fog. Sürgetőbb, előbbvaló. Szirm.*

PRAEFICERE: fiúsítani. *Kun. Fog. Nagyzeni, férfin águvá tenni. Helt. Leányfiúsítani. Czöv. Fiúítani. Sztrók. Fiítani. Debr.*

PRAEFIDENTIA: elbizottság. *Fog. Pauly. Puky. Önhittség, elbizakodás. Fog. Magameghittség. Puky. Pauly. P-gyűjt. Önbizakodás. Puky.*

PRAEFIGERE: kitűzni. *Debr. Kun.*

PRAEFIGURARE (J. Can.): példázni. *Ember Pál. Pázm.*

PRAEFIGURATIO: előképzés. *Bar. vm. Példázás. Lex.*

PRAEFIGURATUS: példáztatott. *Pázm. Példázott. Lex.*

PRAEFIXUS terminus: kitűzött határnap. *Törv. Kun. HM. Határidő. HM.*

PRAEIGNANS: nehézkes, terhes. *Cur. Szirm. HM. Fontos. HM.*

PRAEIGNANTIUM conditio: nehézkesek' állapotjok. *Helt.*

PRAEIGUSTATOR: izeltő, előkóstoló. *Szirm.*

PRAEHABITUS: előtteni. *Fog. Előbbi, előbbeni. HM.*

PRAEHABITUS usus: eleve volt élés. *Czöv.*

PRAEJUDICARE: sérelmére tenni. *Cur. Puky. Sérteni. Cur. HM. Sérelemre lenni, előítéleti. Fog. Gátkodni, joggátot v. sérelmet okozni. Kun. Kárára lenni, csorbítani. HM.*

PRAEJUDICIA curiae. főtörvényszékek' bevett ítéletei. *Cur. Udvari táblák' bevett ítéletei. Bar. vm. A' főtörvényszék' előbbi ítéletei. Fog. HM. Kir. curia' ítéletbeli szokásai. Szlem.*

PRAEJUDICIO alterius: másnak sérelmével. *Szirm. Más' kárával v. rövidségével. Csapó.*

PRAEJUDICIOSA fassio: sérelmes bevallás. *V-gyűjt. Sérelmes örökvallás. Szlem.*

PRAEJUDICIOSUS: 1) előítéletű. *Cur. Puky. Pauly. Előítéletes. Debr. Fog. Elfogult. Fog. Gátkodó; 2) sérelmes. Cur. Fog. Puky. Debr. Kun.*

PRÄJUDIZ: kárszenvedés; kezesesség; késedelem. *Fog.*

PRAEJUDICIREN (einen Wechsel): elkészíteni, késedelembe juttatni. *Fog.*

PRAEJUDICIRT: elévült, p. o. váltó; Cambiales praescriptae. *Vált. Császár.*

PRAEJUDICIUM: 1) balítélet. *Cur. V-gyűjt. Puky. Debr. Alite. Sztrók. HM. Előítélet. Cur. Fog. V-gyűjt. Debr. Lex. Szlem. Pauly. Puky. Kölcs. HM. Elfogultság. Fog. Gondolatlan ítélet, hebehurgyaság. Szirm. 2) sérelem. Cur. Fog. P-gyűjt. Debr. Georch. Szlem. Bar. vm. Kölcs. HM. Szirm. Örökségtől megfosztó sérelem. P-gyűjt. Márt. Pauly. Jussérelem. Márt. Pauly. Jus' sérelme. P-gyűjt. Jogsérelem. Stettn. Fog. Joggát. Kun. Jussértés. Czöv. Rövidség. Bar. vm. Debr. Czöv. Sérv. Bar. vm. Kár. Tud. gyűjt. Örökség, v. gyököségbeli sérelem. Puky. 3) előbbi*

ítélet, — törvény. *Kézir.* Processus ex praedictio v. adiuvalidationem ex praedictio (per excellentiam): örökségselembeli pör. *Fog.* 4) késelem. *Fajd.* Valakinek kárára indított dolog. *RIV.*

PRAEJUNCTURA: vontató, vontatók. *Fog.* *Puky.* *Kun.* Forspont. *Szirm.* Vontatás. *Cur.* *Pauly.* *Puky.* *Bar.* *vm.* Vontatólovak. *Puky.* *Pauly.* Vetett, v. vontatóló, v. rospont. *P-gyűjt.* Előfogás, befogás. *Bar.* *vm.* Előfogat. *Debr.* *HM.* Vontató. *HM.*

PRAEJUNCTURALIS: előfogási, befogási. *Bar.* *vm.* Vetett, v. vontató. *P-gyűjt.*

PRAEJUNCTURALIS taxa: vontatókér. *Fog.* Vontatóbér. *Cur.* *Puky.* *Fog.* Vontatásbér. *Puky.* Fogatbér. *Debr.*

PRAEJUNCTURALES equi: előfogott v. vontatólovak. *Debr.*

PRAEJUNCTURALES expensae: előfogati költségek. *Debr.*

PRAELATI: egyházi főrendek. *HM.* *Puky.* *Szirm.* *Márt.* *Pauly.* *Debr.* *V-gyűjt.* *P-gyűjt.* *Georch.* — fejedelmek. *Feres.* Főpapak. *Czöv.* *HM.* Főpapi rend. *Szlem.* Főrendű papok. *Bar.* *vm.*

PRAELATIO: elsőbbség. *Cur.* *Georch.* *Debr.* *Czöv.* *Szlem.* *Puky.* Előbbtétel. *Köls.* *Stett.* Elsőség. *Cur.* *P-gyűjt.* *Pauly.* *Fog.* Előbbvalóság. *Pauly.* *Puky.* *P-gyűjt.* Előzés, előzetés. *Kun.* Előbbség. *HM.* I. Praecedentia.

PRELATIONIS iure gaudere: elsőség' jusával birni. *Cur.* Elsőséggel birni, elsőnek v. előbbvalónak lenni. *P-gyűjt.*

PRAELATURA: főpapság, főpapi hivatal. *Kun.*

PRAELATUS: egyháznagy. *Kun.* *Fog.* Főpap. *Perg.* *P-gyűjt.* *Szlem.* *Fog.* Főrendű pap. *P-gyűjt.* *Georch.* Cáptalan v. convent előttjárói v. elei. *RIV.*

PRAELATUS regularis: szerzetes főpap. *Szlem.*

PRAELATUS tabulae: tábla' főpapja. *Szlem.* *HM.* K. táblának egyházi tagja. *V-gyűjt.* Tábla' praelátusa. *P-gyűjt.* *Czöv.* Kir. tábla' egyházi közbirája. *Debr.*

PRAELI libertas: sajtószabadság. *Köls.*

PRAELIMINARE: előzmény. *Szóchy.* *gr.* Előleges, előleges kivétel. *HM.*

PRAELIMINARES articuli: előjáró czikkelyek. *Cur.* *Szirm.* *Puky.* Elevevaló — *Márt.* Előleges, előlegi — *Fog.* *Debr.*

PRAELIMINARIS: elevevaló. *Cur.* *P-gyűjt.* *Puky.* Előrevaló. *Cur.* *Pauly.* *Puky.* Előljáró. *V-gyűjt.* Előlegi. *Fog.* Eleves, előleges. *Debr.*

PRAELIMINARIS erogationum designatio: előleges költségvetés. *HM.*

PRAELIMINARITER: előleg. *Fog.* Eleve, előlegesen. *Debr.*

PRAELUDIUM: előjáték, előjel. *Debr.* Előljátszás. *Szirm.*

PRAEMATURE: időelőtt. *Cur.* *Kun.* *Puky.* *HM.* Korán. *Kun.*

PRAEMATURUS: időelőtti. *Debr.* *Cur.* *Puky.* Időelőtt való. *Puky.* Koraelőtti. *Debr.* Eleveért. *Szirm.*

PRAEMEDITATUS: előgondolt, meggondolt. *Cur.* *Szirm.* *HM.* Eleve meggondolt, szantszándékos. *Kun.*

PRAEMIENGESCHÄFT: díjüzlet, díjvásár. *Fog.*

PRAEMIORUM distributio (J. Can.): jutalom-osztás. *Lex.*

PRAEMISSA: előzvény. *Fog.*

PRAEMISSUM: előzmény, előzvény. *Kun.* *Fog.* Előrebocsátott. *HM.*

PRAEMISSUS: előrebocsátott. *Puky.* Előrehocsátott. *P-gyűjt.*

PRAEMITTERE: előrebocsátani. *Cur.* *Puky.* *P-gyűjt.*

PRAEMIUM: jutalom. *Bar.* *vm.* *Cur.* *Fog.* *Puky.* *Debr.* *Dij.* *Cur.* *Fog.* *Puky.*

PRAEMONERE: előinteni, megimádni, megkínálni. *Kun. HM.*

PRAEMONERE condivisionales: az osztályosokat megkínálni. *Cur. Pauly. Puky.*

PRAEMONITIO: 1) megkínálás. *Cur. Fog. Kun. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Szlem. Puky. Debr. Törvényes megkínálás. Szirm. 2) felmondás. Cur. 3) előintés. Fog. Debr. Kölcs. Előre megintés. Puky. Czöv. Megimádás. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Kun.*

PRAEMONITIO neglecta: elmulasztott megkínálás. *Cur. Szirm. Pauly. Puky. HM.*

PRAENOBILIS: főnemes. *Horv. Istv.*

PRAENOTATIO: feljegyzés. *HM.*

PRAENUMERATIO: 1) előfizetés. *Cur. Fog. Debr. Puky.* Előrevaló fizetés. *Puky. P-gyűjt. 2) előfizetmény. Fog. 3) foglalkozás. Kun.*

PRAEOCCUPARE: megelőzni. *Debr. Előfoglalni. Kun.*

PRAEPARANDIALE institutum: képzőintézet. *HM. Képezde.*

PRAEPARATIO: előkészülés, előkészület. *Kun.*

PRAEPEDIRE: elzárni, akadályoztatni. *Cur. Puky.*

PRAEPEDIRE cursum juris: törvény' utját elzárni, törvény' folyamatját akadályoztatni. *Cur. Puky.*

PRAEPIGNUS: előzálog. *Cur. HM. Zálogi elsőség. Bar. vm. Eleve való zálog. Georch. Előbb való zálogi jus. Szlem.*

PRAEPONDERANZ: túlnyomóság. *Fog.*

PRAEPONDIUM: súlyelőzés v. előzet, súlygyőzés, súlygyőzelem. *Kun.*

PRAEPOSITURA: prépostság. *Puky. P-gyűjt. Czöv. Szlem.*

PRAEPOSITUS: előjáró. *Debr. HM. Prépost. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. HM. RW. Főpap. Georch.*

PRAEPOSITUS infulatus: keresztes prépost. *V-gyűjt. Püspöki süveges pr. P-gyűjt.*

PRAEPOSITUS major: nagy prépost. *V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem.*

PRAEPOSITUS titularis: tiszteletbeli. *Szlem. Czimzetes prépost. Csapó.*

PRAEPOSTERUS: fonák, visszás, ellenes. *Debr. Fonák, rendetlen. HM.*

PRAEPOTENS: rendkívül tehetős. *Cur. Nagyhatású. Debr. Igen hatalmas. Szirm. Rendkívül való tehetőségü. P-gyűjt.*

PRAEPOTENTIA: rendkívüli tehetség, v. hatalom. *Cur. Szirm. P-gyűjt. Felettből való tehetőség, hatalmasság. Puky. Nagyhatóság, szertelenség. Debr. Főbb hatalom. Kun.*

PRAEREQUISITUM: előkészület. *Puky. Előre v. eleve való készület. v. megkívántatóság. P-gyűjt.*

PRAEBOGATIVA: jelesség. *Cur. Szlem. Szabadság. Cur. Márt. Pauly. Debr. V-gyűjt. Pauly. Előiség. Fog. Előkelőség. Sztrok. Előjog. Fog. Kun. Stett. Sztrok. Jeles különbség. Puky. P-gyűjt. Márt. Pauly. V-gyűjt. Kiváltság. Debr. Meltőség. Puky. Pauly. V-gyűjt. Helt. Elsőbbség. Bália. Bar. vm. Elsőbb jus. Párizp. Mások felett való jus, elsőség. Mest. Különös szabadság. Georch. Külön igaz. Szlem. Előbbvaló törvény. Ujfal. Jeles külömböztetés, különös megtiszteltetés. Tud. gyűjt. Felsőbbség, különönőség. Bar. vm. Előbbbség. HM.*

PRAEROGATIVA cardinalis: sarkalatos —. *Cur. HM. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. Sarkszabadság. Mest. I. Praerogativae.*

PRAEROGATIVA nobilitaris: nemesi —. *Cur.*

PRAEROGATIVAE cardinales: sarkalatos elsőbbségek. *Czöv.*

PRAESAGIUM: sejtés (Ahndung). *Fog. Jövendőöl érzés. Puky. Előézés, sejdlítés. Debr. Előérzet, sejtés. Kun.*

PRAESCINDERE: elmellőni. *Curz.*

Puky. HM. Felhagyni. *Cur.* Nem cresszkedni valamibe. *Puky.* Felhagyni vele. *Vajd.* Elállani. *HM.*

PRAESCINDERE nimiam causae moram : felettébbi haladékát a' pernek elvágni. *Veres.*

PRAESCIBENS : parancskodó. *Bar. vm.*

PRAESCIBERE : elidőzni. *Cur.* Elidősíteni , időmulást mutatni. *Puky.* Eléviteni , idősíteni. *Fog. 2)* szabni p. o. rendet. *Pázm.*

PRAESCIBI : elévülni , idősülni. *Fog.*

PRAESCRIPTIO : időmulás. *Helt. Cur. Perg. Kövy. Settn. Pauly. Puky. Szirm. Párizp. Debr. P-gyüjt. HM.* Elidőzés. *Cur. Puky.* Idősítés. *Fog. Kun.* Elévülés , elidősülés. *Debr. Fog. HM.* Időtöltés. *Párizp. Ujfal.* Elidősítés. *Kun. Pauly. Márt. V-gyüjt. P-gyüjt. Sztrok. Czöv. Szlem.* Időlelelyás. *Nánás.* Időeltelés. *Péck. Pauly. Puky.* Időtelés. *Csász.* Időmulta. *Pauly. Puky. Szirm. Georch. HM.* Időntulság. *Pauly. Puky.* Idejétmulta szokás. *Georch.* Idősülés. *Fog.*

PRAESCRIPTIO adquisitiva : jogkereső időmulás. *Stett.*

PRAESCRIPTIO adquisitrix (J. Rom.) : határozó —. *Czöv.* Saját-szerző —. *Szlem.*

PRAESCRIPTIO completa : kitöltött —. *Czöv.*

PRAESCRIPTIO dormit : az időmulás alszik. *Cur. Czöv.* Az időszülés nyugszik. *Cur. Fog. V-gyüjt. Szlem.* — szünik , megszünik. *Puky. P-gyüjt. Georch.* Nincs sikere az időmultának. *Puky.* Időmulás' szünete. *HM.*

PRAESCRIPTIO extinctiva : jogoltó —. *Stett.* — justorió. *Szlem.* Fosztó , v. eloltó —. *Czöv.*

PRAESCRIPTIO incompleta : kitöltetlen —. *Czöv.*

PRAESCRIPTIO interrumpitur : — megszakad. *Cur.* — félbe szakad. *Puky. P-gyüjt. HM.*

PRAESCRIPTIO non currit : —

nem fog. *Szirm.* — nem foly. *Cur. HM.* Nincs helye az elidősítésnek. *Puky. P-gyüjt.*

PRAESCRIPTIO non habet locum : az időmulásnak nincs helye. *Cur.*

PRAESCRIPTIONIS efficacia : időmulásnak fogatattja. *Puky.*

PRAESCRIPTIONIS interruptio : idősülés' félbeszakadása. *Fog. Pauly. V-gyüjt. P-gyüjt. Szlem.* — megszakasztása. *Pauly.* — elrontása. *Czöv.* — félbeszakasztása. *Szlem.* — elvágattatása. *Georch.*

PRAESCRIPTUM : hagyomány. *Lex. Rendelet. Csapó.*

PRAESCRIPTUM legis : törvény' rendelete. *Debr.*

PRAESCRIPTUM est juri illius : idősült a' joga. *Fog.*

PRAESENS actus : jelenkor. *Fog. Praesens tempus : jelen idő. *Puky. Fog.**

PRAESENS status : jelen állapot. *Debr.*

PRAESENTA : kijelelés , bémutatás. *Debr.* Kinevezés , beadás , benyújtás. *Pauly. P-gyüjt. Puky.* Bemutatás. *Fog. HM.* Előmutatás. *P-gyüjt.* Beadat. *HM.*

PRAESENTAE jus : bemutatást jus. *Cur.* Kinevező , v. pártfogói hatalom. *P-gyüjt. Puky.* Kijelelési v. kinevezési v. pártfogói jog. *Debr.*

PRAESENTANS , v. Praesentant : bemutató. *Stett. Fog.* Fizetést kérő. *Ujfal.* Váltólevél' be- , v. előmutatója. *Szlem.*

PRAESENTARE : 1) bemutatni. *Fog. Puky. Kun. Bar. vm.* Be- , v. előmutatni , benyújtani , beadni ; 2) kinevezni. *Puky. P-gyüjt.* 3) jelenkezni. *Kun.*

PRAESENTAT : bemutatás , kinek a' váltó bemutatattatik. *Csász.*

PRAESENTATIO : 1) bemutatás. *Stett. Fog. 2)* papállitás (J. Can.). *V-gyüjt.* Kinevezés. *P-gyüjt.* Ajánlás. *Czöv.* Kijelelés. *Szlem.*

PRAESENTATIO cambialium (J. Camb.) : váltólevél' bemutatása.

Szlem. Georch. — előmutatása. *Szlem.*

PRÆSENTATIO simplex: váltólevél' közszerű, v. eredeti váltó' előmutatása. *Szlem.*

PRÆSENTATIO qualificata: váltólevél' módosított, v. másbéli általküldése. *Szlem.*

PRÆSENTATIO : bemutatás; — zur Zahlung: fizetés végetti (fizetési); — zur Acceptation: elfogadás végetti (elfogadási) bemutatás. *Vált. Császár. Fog.*

PRÆSENTATUS : bemutatolt, bemutatós. *Fog. Vált.*

PRÆSENTATUM : benyújtott irás. *Puky. Beadat. Császár. Beadatott. HM.*

PRÆSENTIA : jelenlétel. *Cur. Szirm.*

PRÆSENTIREN, l. Praesentare. **PRÆSERVATIVUM:** óvadék. *Széch. gr. Óvszer. Kun.*

PRÆSES : elnök. *Kun. Debr. Törv. HM. Fog. Elölülő. Cur. Szirm. Puky. Pauly. V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem.*

PRÆSIDIALES : elnökirat. *Debr. HM. Elnöki levél. HM.*

PRÆSIDIALIS consignatio : elnöki jegyzék. *Csász.*

PRÆSIDIARI: várórzók. *Cur. Pauly. Puky.*

PRÆSIDIUM: 1) előlülőség. *Cur. Elnöklet, elnökség; 2) elnök-hivatal. Fog. HM. 3) előlülés. Cur. Puky. Szlem. V-gyűjt. P-gyűjt. Pauly. 4) őrizet, erősség. Cur. Puky. Pauly. Vár. Cur. Vigyázat. Bália.*

PRÆSIDIUM gerens : előlülést tartó. *V-gyűjt. Elölülői hivatalt vivő. Szlem. Elnöklő, elnökösködő. Csapó. HM.*

PRÆSIDENTS: előlülő; Praeses: elnök. *Kun.*

PRÆSTATIO : 1) tartozás. *Cur. Szirm. Debr. Márt. P-gyűjt. Czöv. Szlem. Puky. HM. Tartozandóság. Kun. 2) adózás. Márt. Puky. P-gyűjt. Czöv. Fog. Szlem. Debr. Fizetendőség. Kun. 5) tartozat,*

tartozmány (res.). *Fog. 4) szolgálat. Puky. P-gyűjt. Szirm. Mest. Szolgáltatás. HM. 5) szállítás. Debr.*

PRÆSTATIO colonorum : jobbagyi tartozás. *Puky. Cur.*

PRÆSTIGIAE : tündérség. *Fejér. Szemfényvesztés. Illy. Szirm.*

PRÆSTIGIUM : ördögi mesteriség. *Pázm.*

PRÆSUMERE : gyanítani. *Kun.*

PRÆSUMTIO : 1) feltevés. *Cur.*

2) önhittség. *Debr. Magahittség. Cur. Puky. Pauly. Szirm. Elővélemény. Debr. HM. Fog. Előhít. Fog. Elfogultság. Sztrok. Igazvélés. V-gyűjt. Puky. Gyanítás. P-gyűjt.*

Debr. Czöv. Szlem. Helt. Puky. Bar. vm. HM. Előgyanítás. Mest. Maga meghittség, bizalkodás, úgylátás. Bar. vm. Feltétel. Czöv.

Eldbbhítel. Kászón. Merészlet. Debr. HM. Vakmerőség. Szirm. Feltét. HM. Gyanosság. RW.

PRÆSUMTIO cedit veritati : a' valóság több a' gyanításnál, v. a' valóság megerőtleníti a' gyanítást. *Puky.*

PRÆSUMTIO facti : tetten épült, tettbeli —. *Cur. Hihetőség, elhiendőség. Szirm.*

PRÆSUMTIO gravis : nyomos —. *Cur. Fog. Puky. Tetemes, fontos —. Fog.*

PRÆSUMTIO hominis : emberi —. *Cur. Fog. P-gyűjt. Embernek gyanítása. Czöv.*

PRÆSUMTIO innocentiae : ártatlanság' jelenségei, v. hihetősítő jelei. *Szlem.*

PRÆSUMTIO juris : törvényen épült —. *Cur. Márt. P-gyűjt. Georch. HM. Törvénybeli —. Fog. Cur. Törvény' gyanítása. Szlem. Czöv. Törvénygyanítás. Debr.*

PRÆSUMTIO juris, et de jure : czáfolhatatlan —. *Cur. Megezáfolhatatlan törvénygyanítás. Puky. Pauly. Törvényen épült czáfolhatatlan —. P-gyűjt. Georch. Törvényen épült czáfolhatatlan feltét. HM. Törvény' megezáfolhatatlan gyanítása. Szlem. Törvényi, és tör-*

vényről való — *Czöv. Törvénybeli és törvényes előhit. Fog.*

PRAESUMTIO juris tantum : törvénybeli , megczáfolható — *Cur. Pauly. Puky.*

PRAESUMTIO levis : csekély — *Cur. Fog.*

PRAESUMTIO violenta : erőltető — *Cur. Erős — Fog. Erőtetett gyanítás. HM.*

PRAESUMTIVE : feltevőleg , gyanítólag. *Debr.*

PRAESUMTORIE : mérészen , önhitűséggel , önhitelve. *Debr.*

PRAESUMTUS : gyanított. *Cur. Debr.* Gyanításszerént való , gyanított. *Puky. P-gyűjt.* Előgyanított. *Mest. Feltehető. Szlem.* Gyanításbéli. *P-gyűjt. Elővélt. Fog. Feltett. Debr.*

PRAESUMTUS consensus : elővélt jóváhagyás. *Fog.*

PRAESUPPOSITUM : előhit , elővélet. *Kun.*

PRAETENDENS : 1) követelő. *Cur. Fog. Debr. Stett. Puky. Pauly. Márt. Kun. HM.* Just kívánó. *Nánás.* Jogtartó. *Debr.* Igazságot tartó. *Puky. Pauly. Szirm. Párizp.* Igényző. *Kun.* Igettartó. *Bar. vm.* Kíváncsizó. *Czöv. Igénylő. HM. 2)* állító. *Cur.*

PRAETENDERE : 1) követelni. *Cur. Debr. Fog. Puky.* Követni , keresni , keresetet támasztani. *P-gyűjt.* Kívánni. *Debr.* Igényezni. *Kun. 2)* állítani. *Cur. Puky. Debr.*

PRAETENSIO : követelés. *Cur. Fog. Kun. Debr. Pauly. Puky. V-gyűjt. Czöv. Szlem. HM.* Kereset. *Cur. Puky. P-gyűjt. Bar. vm.* Követmény. *Georch.* Kivánság. *Debr.* Igény. *Fog. Kun. HM.* Követés. *Bar. vm. Szirm. P-gyűjt.* Justartás valamihez , kívánás. *Márt.* Úgytartás , ügyállitás , megkívánat. *Bar. várm.*

PRAETENSIO accessoria : mellék követelés. *Szlem.* Hozzájárulandó —. *Czöv.*

PRAETENSIO principalis : főkövetelés. *Szlem.* Fővebb k. *Czöv.*

PRAETENSIONES : igények. *Törv.*

PRAETENSIVE : állítólag. *Cur. Márt. P-gyűjt. Debr. Pauly. Puky. HM.* Követőleg , vitatólag. *Debr.* Követelőleg , követelve. *Fog. HM. Vélve. Puky. Pauly. P-gyűjt. Márt.* Képzelve. *Puky.*

PRAETENSIVUS : követelő , igényes. *Fog. Kun.*

PRAETENSUS : 1) követelt. *Cur. Fog. Debr. Stett.* Kereset alatt levő. *Márt. Puky. Pauly.* Állított , vitatott. *Debr. 2)* vélt. *Cur. Márt. Pauly. Puky.* Képzelt , állított. *Szirm.*

PRAETENSUS haeres : gondolom örökös. *Nánás.*

PRAETERIRE : 1) elmellőzni ; 2) (neutr.) elmúlni. *Cur.*

PRAETERMITTERE : elveszteni. *IIelt.*

PRAETEXTUARE : színleni. *Cur. Debr. Puky.* Ürügyelni. *Debr.* Ürügyleni. *Fog. Örvölni. Kun.*

PRAETEXTUATUS : színlett. *Cur. Puky.*

PRAETEXTUS : ürügy. *Cur. Fog. Kun. Debr. Ráday. Bar. várm. Pauly. V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. Puky. HM. 2)* Szin. *Cur. Párizp. Mokr. Debr. V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. Puky. Bar. vm. Pauly. HM. 3)* örv. *Cur. Fog. Kun. Pauly. Debr. P-gyűjt. Szlem. Puky. HM. 4)* fogás. *Puky. Moln. Párizp. Mokr. V-gyűjt. Pauly.* Szinfogás. *Mest. Bar. vm. Szinlés. Szirm.* Szinlett ok. *Mokr. Szinczés. Bar. várm.*

PRAETEXTUS ignobilis : nemtelen ürügy. *Széch. gr. Örv. Czöv.*

PRAETITULATA dominatio vestra : uraságod , czimzett uraságod , fenezimzett uraságod. *HM.*

PRAETOR : tisztbíró , városbíró. *Kun.*

PRAETORIA legio : testőrző sereg. *Bar. várm.*

PRAETORIALIS domus : megyeház , főház. *Debr.*

PRAETORIANA turma : testőr-

ség. *Fog. Debr.* Testőrző sereg. *Puky. HM.* Testőrsereg. *Debr.*

PRÆTORIANÆ *tutmae capitaneus*: testőrző sereg' kapitánya. *V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem.*

PRÆTORIANUS: testőrző. *Puky. Testőr. Debr. Kun.*

PRÆTORIANUS miles: testőr, testőrnök. *Fog. HM.*

PRÆTORIUM: bírószek, kormányshék. *Debr.*

PRÆTURA: tisztbíróság. *Kun.*

PRÆVARICATIO: 1) általhágás. *Cur. Debr.* 2) ellenféllel tartás. *Cur. Kihágás. Debr.* Áthágás, csempész, csempészkedés. *HM.*

PRÆVARICATOR: zárrontó. *Köls.* Általhágó, felekkel játszó. *Bar. várm.* Törvényszegő. *Kász.* Kétszinü. *Kézir. RW.* Szimmel való cselekedő. *RW.*

PRÆVARICATIO salis: sócsempész. *HM.*

PRÆVENIENS: előző, megelőző. *Puky. P-gyűjt.*

PRÆVENIRE: megelőzni. *Cur. Kun. Fog. Puky. P-gyűjt. HM.* Elejét venni. *Cur. Puky.* Előzni. *Fog. P-gyűjt. Kun.*

PRÆVENIRI: előztetni. *Pázm.*

PRÆVENTIO: előzés. *Cur. Márt. Debr. Pauly. Puky. P-gyűjt.* Előzet. *Kun. Fog.* Megelőzés. *Cur. Márt. Pauly. Puky. V-gyűjt.*

PRÆVENTIONIS jus: megelőzési jus. *Cur.*

PRÆVENTIVUS: előző. *Debr.*

PRÆVENTUS: megelőztetett. *P-gyűjt.* Előzött. *Csapó.*

PRÆVERTERE: előkerülni, megelőzni. *Bar. várm.*

PRÆVIDERE: elevelátni. *Puky. Fog. P-gyűjt.* Előrelátni. *Puky.*

PRÆVIE: elevel. *Cur. Puky. Fog. Debr. HM.* Előleg. *Fog. Debr.* Előrc, előzvc. *Kun.*

PRÆVIGILANTIA: elővigyázat. *Kun.*

PRÆVISIO: előrc látás. *Cur.* Eleve látás. *Puky. P-gyűjt.*

PRÆVISUS: elevel látatott. *Puky. P-gyűjt.*

PRÆVIUS: eleveli, előlegi. *Fog.*

PRAGMATICA *sanctio*: országos szerződmény. *Fog.* Országlási szerződés. *Pauly. Márt. Puky. Debr. HM.* Országlásbeli szerződés. *V-gyűjt. Szirm.* Királyszegeődség. *Kun.*

PRAGMATICUS: boldogságügycöl. *Lex.* Okozatos. *Kun.* Okadó, oknyomozó. *Csapó.*

PRATUM unius falcastris: egy kasszálló rét. *Szlem.* Egy ember vágó rét. *Georch.*

PRAVITAS *animi*: gonoszság. *Lex.* Roszlelkűség. *Csapó.*

PRAXIS: 1) gyakorlás. *Cur. V-gyűjt. Lex. Czöv. Szlem. Puky.* Gyakorlat. *Kun. Fog. Debr. HM.* Törvényes tapasztalás. *Szirm.* 2) szokás. *Cur. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Debr.* 3) gyakorlatosság. *Georch.*

PRAXIS criminalis: bünperbeli —. *Cur.* Bünpörgyakorlat. *Fog.* Bünpöri —. *Puky.* Büntető szokás *Szirm.* Büntető törvénykezésbeli, v. törvényes szokás. *P-gyűjt. Márt.* Fenytéki gyakorlat. *Debr.*

PRAXIS iudicialis: törvénykezési —. *Cur. Puky. Debr.* Törvénykezésbeli —. *V-gyűjt. P-gyűjt. HM.*

PRAXIS iuridica: pörgyakorlat. *Fog.*

PRÆCARI: könyörögni. *Lex.* Esedezni, kérni, esdcni. *Csapó.*

PRÆCARIO: kéregetve, esdve, koldulgatva. *Csapó.*

PRÆCARIUM: határozatlan használat. *Georch.* Ideig óráig való *contractus.* *Czöv.* Tetszésig való haszonkölcsönözés. *Ujfal.* Kegyadomány, kegybeliség. *Fog.*

PRÆCARIUS: engedelemből való, kéreccsel nyert, bitangollatott. *Szirm.* Kércclni, engedelmi, más' tetszésétől függő. *Debr.* Kegybeli, kegyelembeli; bizonytalan. *Fog.* Elnézett, kéremésbeli, bitanglott. *Cur.* Elnézett, kegyelembeli, más' kényétől függő. *HM.*

PRECES *ludere*: imádkozni, könyörögni. *Lex.*

PRESBYTER: áldozó pap. *Czöv.*
PRESBYTERATUS: papság. *Mest.*
 Áldozó papi rend. *Szlem.*
PRESBYTERIUM: áldozó papi intézet. *Szlem.*
PRESSIO: nyomás. *Lex.*
PRETIOSA: drágaságok. *Cur. Fog. Debr. Puky. Ékességek. Cur. Puky. Debr. Ékszerck. HM.*
PRETIOSUS: böcsös. *Fog. Beccses, drága. Csapó.*
PRETIUM: 1) ár. *Cur. Fog. Bar. várm. Lex. P-gyűjt. Czöv. Ujfal. Szlem. Puky. HM.* 2) becs, díj. *Fog. Debr. HM. Ára, becsi. Szirm. Érték, lelet. Helm.*
PRETIUM adproximativum: közelítő ár. *Cur. Bar. vm.*
PRETIUM aequum: munkát megjutalmazó ár. *Szlem.*
PRETIUM aestimationale: becsár. *Cur. Puky. Debr. HM. Böcsüár. Fog. Böcsübeli ár. Szlem. Beccsüszertint való —. Szirm.*
PRETIUM affectionis: kénybecsi ár. *Cur. Szenvedélybölcs. Fog. Indulatbeli ár, v. megkedvelésbeccs. Czöv. Kénybeccs. Puky. V-gyűjt. Debr. Kedvellés. Puky. Pauly. Kedvellés, v. kívánat' beccse. P-gyűjt. Czöv. Önkényi, v. önkényár. Mest. Szeretteár. Georch. Kedveltetés' ára. Ujfal. Kéjbeccsár. HM.*
PRETIUM annui reditus fundorum: földek' esztendei jövedelmének ára. *Szlem.*
PRETIUM artificiale: fortélyos, v. fortélylyal felemelt ár. *Szlem.*
PRETIUM carum: drága ár. *Szlem.*
PRETIUM comparationale: vevő, vevésbeli —. *Bar. várm. Vételbeli ár. Cur.*
PRETIUM currens: folyó ár. *Cur. Fog. Puky. P-gyűjt. Szlem.*
PRETIUM dicis causa: úgymondjának okáért való —. *Czöv. Külszint játszó —. Szlem.*
PRETIUM elevare: drágítani, árat felemelni valaminek. *Puky. Pauly. Felverni —. Pauly.*
PRETIUM emiuens: pénzbeli ár.

Szlem. Előkelő —. Ujfal. Kötöny, nagy ár. Csapó.

PRETIUM forense: piaci ár. *Cur. Bar. vm. Szlem.*

PRETIUM iniuum: munkát meg nem jutalmazó ár. *Szlem.*

PRETIUM injustum: igazságtalan, igazságsértő ár. *Szlem.*

PRETIUM laboris: munka' ára. *Szlem. Munkadíj. Csapó.*

PRETIUM licitationale: kótavetelybeli ár. *Cur. Árverési beccs v. ár. Csapó.*

PRETIUM lucri capitalis: tőkepénz' hasznának, v. nyereségének ára. *Szlem.*

PRETIUM mediocre: közép ár. *Szlem. Középszerű —. P-gyűjt.*

PRETIUM mercis: árunak ára. *Szlem. Kelmeár. Csapó.*

PRETIUM naturale: természetes ár. *Szlem.*

PRETIUM nominale: nevezeti, v. külső ár. *Szlem.*

PRETIUM productionis: tenyészési, v. természetesi ár. *Szlem.*

PRETIUM proportionatum: arányzott —. *Cur. Bar. várm. Idomozott —. Bar. várm.*

PRETIUM reale: való, v. belső beccs, 's ár. *Szlem. Valódi v. belérték. Csapó.*

PRETIUM regulamentale: katonaszabda szerint való, v. katonaszabdai ár. *Bar. vm. Katonaszabdai ár. HM.*

PRETIUM taxale: közhatalom által kiszabott, v. taksált ár. *Szlem.*

PRETIUM verum: igaz —. *Czöv. Valóságos —. Szlem.*

PRETIUM vile: olcsó ár. *Szlem. Csekély —. Csapó.*

PRETIUM vulgare: közönséges ár. *Ujfal.*

PRIMA-NOTA, l. Cassabuch.

PRIMA-WECHSEL: első váltó; Prima di Cambio: Primae Cambiales. *Vált. Császárs.*

PRIMAE instantiae iudex: első esedezés' bírója. *Czöv. Első bíróság. Csapó.*

PRIMAEVUS: első évű, előkori. *Debr.*

PRIMAGE, l. Kapplaken.

PRIMARIUS: előkelő, elsőleges, első. *Csapó. HM. Első. HM.*

PRIMAS: primás. *V-gyűjt. Czöv. Szlem. Első papúr. Bália. Egyházi főpap. Szirm. Áldornagy.*

PRIMAS Hungariae: Magyarországnak egyházi fejedelme. *Georch. Magyarország' primása. Szlem.*

PRIMAS regni: ország' elsője. *Puky. Ország' primása. Pauly. Puky. — főpapja. Debr. HM.*

PRIMATUS: elsőség. *Lex. Főség. Pázn. Fejedelemség. Monoszl.*

PRIMATUS ecclesiae (J. Can.): egyházi főbbség. *Mest.*

PRIMATUS pontificis (J. Can.): pápának fősege, elsősege, apostoli széknak fejedelemsége. *Mest.*

PRIMICERIUS: első rendbeli pap. *Szirm.*

PRIMIGENIA donatio: eredeti adomány. *P-gyűjt. Szlem.*

PRIMIGENITUS: eredeti. *Cur. l. Primogenitus.*

PRIMIGENIUS: eredeti. *Puky. P-gyűjt.*

PRIMPILUS: fő, kezdő. *Cur. Debr. Feje, kezdője. Szirm.*

PRIMITIAE: zsenge. *Fog. Lex.*

PRIMITIVUS: eredeti, ősi. *Kun. HM. Elci, kezdeti, eredetbeli. Csapó.*

PRIMOGENITURA: elsőszülöttség. *Cur. Fog. P-gyűjt. Szlem. Puky. Előszületés, elsőszülöttség. Lex. Múrt. Fog.*

PRIMOGENITUS: elsőszülött. *Cur. Lex. Fog. V-gyűjt. P-gyűjt. Debr. Czöv. Szlem. Puky. Előszülött. HM.*

PRIMO obtutu: első tekintetre. *Kun. Lex. Első tekintettel. HM.*

PRIMORDIUM: kezdet. *Szirm.*

PRIMORES: előjárók. *Cur. Puky. Fog. Debr. HM.*

PRIMORES regni: ország' fejei, nagyjai, főrendek. *Szirm. Ország' előjárói. V-gyűjt. Ország' előbb-*

kelői. Szlem. Ország' nagyjai. Debr. HM. Ország' elsőbbei. HM.

PRIMUS motor: első indító. *Lex.*

PRINCEPS: 1) (adj.) fő, első. *Debr. Fog. 2) (subst.) fejedelem. Szlem. Lex. Debr. RW. Fejedelem. Fog. HM. Herczeg. Fog. Puky. V-gyűjt. Szirm. Georch. Czöv. Szlem. Debr. HM. 3) tisztbeli társ. Kézir.*

PRINCEPS caesareus: császári herczeg. *Szirm.*

PRINCEPS caesareus haereditarius: császári örökös. *HM.*

PRINCEPS elector: választó fejedelem. *Szirm.*

PRINCEPS magnus Transylvaniae: erdélyi nagy fejedelem. *Fog. Szirm.*

PRINCEPS regius: főherczeg. *V-gyűjt. Puky. Királyi herczeg. Szlem. Puky. HM.*

PRINCEPS regnans: országgló fejedelem. *V-gyűjt. Szlem. Puky. Uralkodó fejedelem. HM.*

PRINCIPALES advocatorum: ügyesek. *V-gyűjt. Puky. Derék személyek. Georch. Peresek. Puky. Megbízó felek. Debr. Meghatalmazók. Szirm.*

PRINCIPALES subalternorum: felettesek. *Debr.*

PRINCIPALIS: (adj.) fő. *Cur. Fog. Puky. Debr. Pauly. Főleges. Kun. Fog. Elsőrendű. Kun. Főrendű. Stett. Első. Cur. Pauly. Puky. Derék. Cur. Debr. (subst.) ügyúr. Czöv. Főnök. Fog. Kun. Szállítató. Fog.*

PRINCIPALIS causa: fő ok. *Cur. HM. Puky. Derék dolog. Szirm. Helt. Derék ok. Cur.*

PRINCIPALIS coacquisitor: fő közszerzeményes. *Czöv.*

PRINCIPALIS debitor: fő adós. *Stett.*

PRINCIPALIS patratior violentiae: fő erőszakoskodó. *Cur. Főhatalmaskodó. Puky. Szirm.*

PRINCIPALIS persona: fő személy. *Cur. Puky.*

PRINCIPALIS plenipotentiaei : meghatalmazó. *Szirm.*

PRINCIPALIS quaestio : fő kérdés. *Cur.*

PRINCIPALIS reus : fő vétkes. *Szirm.* Fő bűnös. *Csapó.*

PRINCIPALITER : főképen. *Cur.* Főkép. *Kun. Bar. im. Szlem.* Főleg. *Debr.* Főlegesen. *Kun. Fog.* Egyenesen. *Georch.*

PRINCIPATUS : 1) fejedelemiség. *Fog.* Fejedelemség. *Kun. Puky. Debr.* 2) hierarchia; 3) elsőség. *Fog.* Főnökség. *Csapó.*

PRINCIPIUM : 1) elv. *Helm. Kun. Fog. Debr. HM.* 2) kezdet. *Fog. Cur. Pauly. Debr. Moln. Mokr. Márt. HM.* Elej. *Moln. Mokr. Eredet. Cur. Márt. Puky. Pauly.* 3) oklő. *Fog. Kölc. HM. Főok. Cur. Szirm. V-gyűjt. P-gyűjt. Pauly. Debr. Puky. Kútlő. Puky. Pauly.* Alapok. *Cur. Derék-ok. Cur. Puky. P-gyűjt. Szirm. Oklőrrás. V-gyűjt. Puky. Ok. Szirm. P-gyűjt.* 4) alaptétel. *HM. Fog. Tétel. Nán.* Alap. *Szirm. Talpállitás. Puky. Pauly. Mest.* Talpmondás. *Pauly.* Talp - v. sark - igazság, sark-állitás, talp - v. sark-ok. *Mest. Talpok. Ujfal. Állítás. Szirm.*

PRINCIPIUM cognitionis legum : törvények' ismeretének kütfeje. *Szlem.*

PRINCIPIUM cognitionis legum obiectivum : törvények' ismeretének tárgybeli kütfeje. *Szlem.*

PRINCIPIUM cognitionis legum subjectivum : törvények' ismeretének személybeli kütfeje. *Szlem.*

PRINCIPIUM essentiae legum : törvények' lehetőségének kütfeje. *Szlem.*

PRINCIPIUM existentiae legum : törvények' lételének kütfeje. *Szlem.*

PRINCIPIUM fundamentale : alap elv. *Kun.*

PRINCIPIUM populationis : népesség' alapszabása. *Szlem.*

PRINCIPIUM possibilitatis legum, I. **PRINCIPIUM** essentiae legum.

PRINCIPIUM regiminis : ország-

lásnak alapszabásai. *Szlem.* Körmány' elve. *Perg.*

PRINCIPIUM scientiae alicujus : valamely tudománynak küt- v. okfeje. *Czöv.* — alapszabása, sarkigazsága, v. kütfeje. *Szlem.*

PRIOR : (adj.) előbbi, előbbvaló; (subst.) szerzetes ház' előljárója. *P-gyűjt. Prior. V-gyűjt. Elődencs. Kun.*

PRIOR Auranae : aurániai előljáró. *Puky. Pauly. Georch.* Aurániai prior. *Czöv. Szlem.* — perjel. *Debr. Perg. Vránai perjel. HM.*

PRIOR tempore prior jure : a' ki előbb, az az elsőbb; v. elsőbbé az elsőség. *Csapó.*

PRIORATUS : elsőség, főség, előljáróság. *P-gyűjt. Elődencesség. Kun.*

PRIORATUS Auranae : aurániai főség. *P-gyűjt.* — juriorság. *Czöv.* — perjelség. *Perg.*

PRIORITAS, Prioritát : elsőbbség. *Cur. Fog. Czöv. Szlem. Kun. HM.* Előbbség. *Szlem.* Elsőség, előbbvalóság. *P-gyűjt.*

PRIORITAS juris : jusbeli elsőbbség. *Cur.* Jogbeli elsőség. *Csapó.*

PRISCI : elődök, ősök, dédősök. *Fog.*

PRISCUS : ős. *Fog.*

PRISTALDUS : perestoldó. *Puky. Szlem. Közbiró. Puky. Peresoldók. Vajd.*

PRISTINUM tempus : hajdani, v. régi idő. *Puky.*

PRIVATIM : magánosan, ridegen. *Kun. Külön, magánlag. Csapó.*

PRIVATISARE : magányoskodni. *Bar. im. Magánózni, ridegeskedni. Kun.*

PRIVATIVE : magánzólag. *Fog. Kun. Különlegesen, elkülönözve. Debr. Magánózva. Kun. Különözve, magánylagosan. Csapó.*

PRIVATIVUS : magányozott. *Cur. Magánzó. Fog. HM. Magános, magányozott. Kun. Magán. HM.*

PRIVATUM commodum : ön, v. önnön haszon, v. haszonkereset.

HM. Lex. Különérdek, magányhaszon. *Csapó.* Magányhaszon. *HM.*

PRIVATUM jus: magánjog. *HM.*

PRIVATUS: magányos. *Cur. Fog. Kölc. Bar. vm. V-gyűjt. Szlem. Czöv. Puky.* Különleges, magánlagos, egyes. *Debr. Különözött. Pauly.* Nyilvánatlan, magányvaló. *Mest. Magán. Fog. Magány, rídeg. Kun. Magános. HM.*

PRIVIGNA: mostohaleány. *Pauly. Puky. P-gyűjt. Huszt. HM.*

PRIVIGNUS: mostohafi. *P-gyűjt. Huszt. Puky.* Mostoha fiú. *HM.*

PRIVILEGIALES litterae: szabadságlevél. *Mest. Kiváltság. Georch. HM.* Kegylevél. *Kun. Szabadalomlevél. HM. I. Litterae.*

PRIVILEGIALIS: kiváltságos. *Georch.* Privilegyiomi, privilegyiombeli. *V-gyűjt.*

PRIVILEGIALISARE: kegyelvelesíteni. *Kun.*

PRIVILEGIATA communitas: szabados község. *Cur. Puky. P-gyűjt.* Kiváltságos község. *HM.*

PRIVILEGIATUM debitum: első-séggel bíró adósság. *Cur. HM.*

PRIVILEGIATUM oppidum: szabados —. *Cur. P-gyűjt.* Szabad mezőváros. *Puky.*

PRIVILEGIATUS: kiváltságos. *Cur. Debr. Bar. várm.* Szabados. *Cur. Bar. vm. Puky.* Szahadalmas. *Debr.* Kegyleveles, kegyelt. *Kun.* Szabadlevéllel bíró. *Puky.* Kivált. *Georch.* Privilegyiált. *V-gyűjt.* Fejedelmi különös engedelenmmel v. kiváltsággal bíró v. szabados. *P-gyűjt.*

PRIVILEGIART: kiváltságos, szabadalmas. *Fog.*

PRIVILEGISARE: kiváltságolni. *Fog. I. Privilegialisare.*

PRIVILEGISATUS: kiváltságos. *Fog.*

PRIVILEGIUM: 1) kiváltság. *Cur. Fog. Georch. Stett. Kölc. Debr. Bar. vm. Puky. P-gyűjt. Szirm. HM. Kir. kegy. Kun.* Szabadságutítás. *Perg. Husz.* Különös engedelen. *Puky.* Különös fejedelmi

engedelen. *Szirm. Georch. P-gyűjt.* Szabadság. *Szirm. Moln. Márt. Púrizp. Mest.* Különös törvény. *Mest.* Szabadalom. *Debr. Fog. 2)* szabadság - levél. *Perg. Huszt.* Oklevél, szabadlevél. *Verb. 1779. ford. Szabó. Helt.* Kegyelemlevél. *Pauly. Puky. Szlem.* Kegyelemlevél. *Kun.* Engedelenlevél. *Puky.* Kiváltvány (ipsae litterae). *Fog. Tulajdon igazság. Helt. Szirm.*

PRIVILEGIUM affirmativum: állító privilegyiom. *Czöv. Tételre tartalmazó —. Szlem.*

PRIVILEGIUM cehale: czéhszabada, czéhbéli kiváltság. *Bar. vm. Czéhkiváltság. HM.*

PRIVILEGIUM contra legem: törvényelleni —. *Cur.* Törvényellenes szabadalom. *Csapó.*

PRIVILEGIUM exclusivum: kizáró —. *Cur.* Kirekesztő szabadalom. *Csapó.*

PRIVILEGIUM exemptionis (J. Can.): kivetés' v. inkább kivétel' privilegyiuma. *Mest.* Kivételes szabadalom. *Csapó.*

PRIVILEGIUM extra usum: gyakorlás kívül való —. *Cur.* Gyakorlatkivülies szabadalom. *Csapó.*

PRIVILEGIUM favorabile (J. Rom.): kedvező —. *Szlem. HM.* Kedvezékeny szabadalom. *Csapó.*

PRIVILEGIUM generale: közönséges —. *Cur. Puky. P-gyűjt.* Közded szabadalom. *Csapó.*

PRIVILEGIUM gentilitium: nemzetségbeli —. *Cur.* Nemzetségi, v. familiai —. *Czöv.* Nemzetségre terjedő —. *Szlem.* Családi szabadalom. *Csapó.*

PRIVILEGIUM gratuitum: ingyen való —. *Czöv.* Ingyen kegyelnü —. *Szlem.* Ingyenes szabadalom. *Csapó.*

PRIVILEGIUM in usu constitutum: gyakorlott —. *Cur.* Divatos v. szokásbavett —. *Csapó.*

PRIVILEGIUM locale: helybéli —. *Cur. Puky P-gyűjt.* Telepes v. telepi szabadalom. *Csapó.*

PRIVILEGIUM mere gratuitum:

ingyen adott — *Cur.* Csupán ingyenes szabadalom. *Csapó.*

PRIVILEGIUM moraliter personale: öszves személybeli — *Cur.* Erkölcshiképen személybeli — *Czöv.* Közönséget illető — *Szlem.*

PRIVILEGIUM negativum: tagadó — *H.M. Czöv.* Terh alól felmentő — *Szlem.* Nemleges szabadalom. *Csapó.*

PRIVILEGIUM obsoletum: elavulta — *Szlem. H.M.* Ereje-vesztett — *Puky.* Ereje-vesztett, v. erejét vesztette — *P-gyüjt.* Erőtlen — *Georch.*

PRIVILEGIUM odiosum (J. Rom.). gyűlölséges — *Szlem.*

PRIVILEGIUM onerosum: terhes — *Cur. Czöv. Szlem.* Teherrel járó — *Szlem.*

PRIVILEGIUM perpetuum: örökös — *Cur. Czöv. Szlem.*

PRIVILEGIUM personale: személybeli — *Cur. Puky. P-gyüjt. Czöv.* Személyt érdeklő — *Szlem.* Személyes szabadalom. *Csapó.*

PRIVILEGIUM personale stricte tale: egyes személybeli — *Cur.*

PRIVILEGIUM praeter legem: törvényküvüli — *Cur.* Törvénykülső szabadalom. *Csapó.*

PRIVILEGIUM reale: birtokbeli — *Cur. Puky. P-gyüjt.* Dologbeli — *Czöv.* Vagyont érdeklő — *Szlem.*

PRIVILEGIUM speciale: különös — *Cur. Puky. P-gyüjt.*

PRIVILEGIUM temporaneum: ideigleni — *Cur.* Ideiglenes szabadalom. *Csapó.*

PROAMITA: ösöm' apjának huga v. nénje. *Puky. P-gyüjt.* Atyám' atyjának nénje v. huga. *Husztly.* Osatyám' nénje v. huga. *Szlem.* Óshuga. *Kézir.* Ósnénc, óshug. *Csapó.*

PROAVIA: ösnek vagy üknek anyja. *P-gyüjt.* Üköm' anyja. *Huszt.* Nagyanyám' anyja. *Czöv.* Üköm. *Szlem.* Ük. *Huszt. Veres.*

PROAVIA materna: üknek anyja. *P-gyüjt.* Ükanya. *Csapó.* I. Proavia.

PROAVIA paterna: ösnek anyja. *Puky. P-gyüjt.* Ósanya. *Csapó.*

PROAVUNCULUS: üköm' anyjának bátyja, v. öcsöce. *Puky. P-gyüjt.* Nagyaüyám' anyjának bátyja. *Puky. Huszt.* Üköm' bátyja, v. öcsöce. *Szlem.* Ósanyának atyafia. *Kézir.* Ósöm' atyafia. *Styl. C. M. R.* Ós- v. ükbátya v. öcs. *Csapó.*

PROAVUS: ösnek atyja. *Puky. P-gyüjt.* Üknek atyja. *P-gyüjt.* Ósömnek atyja. *Huszt.* Nagyaüyám' atyja. *Czöv.* Ósatyám. *Szlem.* Déd. *Kun.* Ós. *Kézir.* Atyám' ősi. *Styl. C. M. R.* Ós- v. ükatya. *Csapó.*

PROAVUS maternus: üknek atyja. *Puky. P-gyüjt.* Ükatya. *Csapó.*

PROAVUS paternus: ösnek atyja, v. ősatya. *Csapó.*

PROBA: bizonyítás. *Cur. Pauly. Puky. Márt. Bar. vm. V-gyüjt. Lex. H.M.* Megbizonyítás. *Pauly. Márt. Puky. P-gyüjt.* Bebizonyítás. *Kun. Szirm.* Bizonyítvány, igazlat, erősítmény. *Debr.* Bizonyíték. *H.M.* Megmutatás. *Puky. Pauly. Márt. Czöv.* Tanúbizonyosság. *Puky. Pauly. Márt. P-gyüjt.* Bizony, bizonylat. *Kun.* 1) bizonyíték, bizonyosság, bizony. *Fog. Proba. Cur. Czöv. Georch.* 2) kísérlet, merény. *Fog. H.M.* Kísértet. *Kun. Bar. várm.* Vizsgálat, kénylelet, mérésélet. *Bar. vm. H.M.*

PROBA artificialis v. artificiosa: mesterséges — *Czöv.*

PROBA conformis: egyenmü — *Puky. Pauly.*

PROBA externa: külső — *Cur. P-gyüjt. Czöv.* Kivülről vett — *Szlem.*

PROBA extraordinaria: rendkívülvaló bebizonyító szer. *Szlem.*

PROBA ex visceribus causae: a' dolog' velején épült — *Cur. Puky. H.M.*

PROBA heterogenea: elegyes — *Cur.* Különnemü, vegyes — *Csapó.*

PROBA homogenea: egyenmü — *Cur.*

PROBA incumbit actori: a' bebizonyítás a' felperes' dolga vagy

kötelessége. *P-gyűjt.* A' bizonyítás' terhe a' felpöröse. *Fog.*

PROBA interna: belső —. *Cur. Georch. Czöv.* A' tettből magából vett —. *Szlem.*

PROBA juris: gyökösség' vitatása. *Georch.* Ingadozatlan jus' beh bizonyítása. *Szlem.* Gyökeres jus' megmutatása. *Czöv.* Jogbizony. *Stett.* Jogbeli gyökösség' vitatása, bizonyítása. *HM.*

PROBA media: félbizonyítás. *Vajd.*

PROBA minus plena: nem teljes —. *Cur. Szlem.* Héjános —. *Czöv. P-gyűjt.* Nem egész —. *Cur.*

PROBA minus quam semiplena: félnél kevesebb —. *Cur.* Félnél kisebb —. *P-gyűjt.*

PROBA mixta: elegyes —. *Cur. Pauly. Puky.* Vegyes —. *Csapó.*

PROBA negativa: tagadó —. *Cur. Pauly. Puky.*

PROBA non artificialis: mesterségtelen —. *Szlem.* Nem mesterséges —. *Czöv.*

PROBA non plena: hiányos —. *Pauly.* Héjános —. *P-gyűjt.*

PROBA ordinaria: rendszerű bebizonyító szer. *Szlem.*

PROBA per litteras: bizonyítás oklevelek által. *Cur.* — hiteles levelek által. *Szirm.*

PROBA per testes: tanúk által való —. *Cur. Szirm. P-gyűjt.*

PROBA plena: teljes —. *Cur. Puky. Pauly. P-gyűjt. Czöv. Georch. Szlem. Fog. HM.* Egész —. *Cur. Puky. Fog.*

PROBA plus quam semiplena: félnél több —. *Cur. Puky. P-gyűjt.* Fél bizonyításnál bővebb —. *Puky.* Több mint félteljes —. *Debr.*

PROBA positiva: állító. —. *Cur. Puky. Pauly.* Tényleges —. *Debr.*

PROBA semiplena: fél —. *Cur. Puky. Pauly. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Fog. HM.* Félteljes —. *Debr.*

PROBA subsidiaria: segéd —. *Cur.*

PROBA uniformis v. conformis: egynemű —. *P-gyűjt.*

PROBABLE: bizonyítható. *Bar. várm.*

PROBABILIS: 1) hihető. *Cur. P-gyűjt. Szlem. Puky. Fog. Debr.* Megeshető, *Puky. V-gyűjt. HM.* 2) helybenhagyható. *Fog. Mest.* Javalható. *Puky. P-gyűjt.* Meglehetős. *V-gyűjt. Fog.* Megengedhető, látszatos. *Mest.* Valószínű, valószínű. *Debr.*

PROBABILITAS: hihetőség. *Cur. Fog. Pauly. Szlem. Kun. P-gyűjt. Márt. Mokr. Debr.* Ellihetőség. *V-gyűjt. Szirm. Párizp. Moln.* Javalhatóság. *P-gyűjt. Puky.* Megeshetőség. *Puky.* Valószínűség. *Debr. Kun.* Valószínűség. *Debr.*

PROBABILITER: hihetőképen, hihetőleg, alkalmasint. *Cur. Fog. Puky. HM.* Valószínűleg. *Kun.* Bizonyíthatólag, talán. *Bar. vm.* Megállhatólag. *Vajd.* Valószínűleg. *Debr.*

PROBANDI onus incumbit aetori: a' bizonyítás' terhe a' felpöröse. *Fog.*

PROBARE: 1) bebizonyítani. *Cur. HM. Fog.* Bizonyítani. *Fog. Debr. Kun.* Bizonyolni, megbizonyolni; 2) helybenhagyni. *Cur. Fog. Puky. HM.* Jóváhagyni. *Puky. Kun.* Erősíteni, igazolni, helyezni, valószínű. *Debr.*

PROBATIO: bizonyítás. *Kézir. l. Proba.*

PROBATIO ex visceribus causae v. interna: a' dolog' velején épült, v. a' dolog' velejéből vétetett —. *P-gyűjt.*

PROBATORIUM instrumentum: bizonyító oklevelek. *Cur.* Bizonyító levél, v. oklevél. *Puky. Márt. P-gyűjt.*

PROBATUM: bizonyítmány. *Fog.*

PROBE: mutatvány. *Fog.*

PROBIS vestita: okokkal támogatott. *Puky.* Okokkal, bizonyítványokkal támogatott. *HM.*

PROBITAS: jámborság. *Pázm.*

PROBLEMA: feladat, föltét. *Fog.*

Allítás, mutatóvány, vitalék, vitatóvány. *Bar. vm. Föladás, fejtvény. Kun. Talány. HM.*

PROBLEMATICUS: föladatos, föltetés. *Fog. Csapó.* Bizonytalan, kérdésben forgó, kérdés alatt lévő. *Pauly.* Föladásos, fejtvényes. *Kun. Kétes, bizonytalan. HM.*

PROBUS: jámbor. *Pázm. Feddhetetlen, igaz. Debr.*

PRO-CANCELLARIUS regius: királyi alkancellár. *V-gyűjt.* Királyi alkorklátnok. *Perg. Alkancellár. HM.*

PRO-CANCELLARIUS secundarius: másod-alkancellár. *HM.*

PRO-CAX: szemtelen. *HM.*

PRO-CEDENS iudex: ítélő bíró. *Fog. Puky. Pauly. Debr. V-gyűjt. P-gyűjt. Szirm. Kun. Márt.* A' perben ítélő bíró. *Szlem.* Közbenjáró bíró. *Pauly. Márt.* Első bíró. *Cur. HM.* Eljáró bíró. *Debr. Kun. HM. Fog.*

PRO-CEDENS tabula: ügyelő tábla. *Czöv. Eljáró —. Sztrok.*

PRO-CEDERE: eljárni. *Cur. Debr. Pauly. Puky.* Pörtelni. *Bar. várm.* Kereskedni v. keresni pörrel. *Csapó. Származni. Medgyes Pázm.*

PRO-CEDERE contra rem: az alperes ellen kereskedni. *Feres.*

PRO-CEDERE in causa: ügyben ügyelösködni. *Czöv. Ügyködni. Csapó.*

PRO-CEDURA: eljárás. *Fog. Debr. HM.* Munkafolyamat. *Debr. Biráskodás. HM.*

PRO-CEDURA ordinaria: rendes eljárás. *HM.*

PRO-CEDURA verbalis: szóbeli út. *HM.*

PRO-CEDURA concursualis: csődületi eljárás. *Törv.*

PRO-CEDURA illegalis: törvénytelen munkafolyamat, munkámenet, eljárás. *Debr.*

PRO-CEDURA iudicialis: törvényfolyamatja. *Cur. Puky. Pauly. Márt. P-gyűjt.* Törvényfolyamat. *Puky. Debr.* Törvénykezés. *Debr.*

Fog. Pörösködés. *Fog.* Birói eljárás. *Debr.*

PRO-CEDURA summaria: rövid útú törvénykezés. *Debr. Sommás, rövid útú eljárás. HM.*

PR-CE-TUALIS adjuta: százalékos segély. *HM.*

PRO-CENTO ($= \frac{C}{100}$): sáztoli, századbér. *Fog.*

PRO-CENTUARE: századolni. *P-gyűjt. Fog. Puky.* Százalni. *Fog.*

PRO-CENTUATIO: kamatolás. *Cur.* Századolás. *Pauly. Puky. P-gyűjt.*

PRO-CENTUM: kamat. *Cur.* Századrész. *Pauly. Fog. Puky.* Száztól. *Márt.* Századbér. *Fog.* (Sex percentum interestium: száztól hatos kamat. *Fog.*) Százalék. *HM.*

PRO-CERES: főrendek. *Fog. Debr. Puky. Czöv. Szlem. Kun. HM.* Ország' főrendei. *Puky.*

PRO-CERES filii S. Regis: szent király' fia' főrendjei. *Czöv.* Szent király' fia' előbbkelői, v. szabadjai. *Szlem.*

PRO-CESSIO: 1) menet. *Fog. Kun.*

2) bucsú. *Fog.* Búcsújárás. *Szirm.*

PRO-CESSUALIS: járásbeli. *V-gyűjt. Szlem. Szirm. Márt. HM.*

Perbeli. *Debr.*

PRO-CESSUALIS iudex nobilium: járásbeli szolgabíró. *Pauly. Szirm.*

PRO-CES-SU impetere: megperelni. *Vajda.* Perbe vonni v. rántani. *Csapó.*

PRO-CES-SU suscitare: pörfolyást indítani. *Kászon.* Pert kezdeni. *Csapó.*

PRO-CES-SUS: 1) per. *Cur. Szirm. Debr. Márt. V-gyűjt. Szlem. Pör. Puky. Fog. Küls. Bar. vm. Pauly.*

2) pörfolyás. *Puky. Szirm. Pauly. Párizp. P-gyűjt. Perfolyamat. Márt. Puky. Ügy. Szirm. Ügyfolyás. Bar. várm.* 3) járás. *Bar. vm. V-gyűjt. Fog. Debr. Szlem. Járát. Fog. Kerület. Bar. várm.*

PRO-CES-SUS abastimatorius: elbeesülésre indított —. *P-gyűjt.* Fundusoknak ki, v. elbeesülésekre indított —. *Czöv.* Jobbágy-vagyont elbeesültető p. *Szlem. HM.*

PROCESSUS accessorius: hozzájárult — *Bar. vm.* Járulékony v. mellékper. *Csapó.*

PROCESSUS accusatorius ad remotionem ex suspicione: gyámtyát v. gondviselőt gyanúság miatt elmozdító p. *Cur.*

PROCESSUS accusatorius contra tutorem: gyámtya vagy gondviselő ellen gyanúból indított per. *HM.*

PROCESSUS acquisitorius vel ad acquisitionem: követelő v. kereső per. *Fog.*

PROCESSUS activus: felpör. *Puky. P-gyűjt. Pauly.* Kereső per. *Debr.*

PROCESSUS actus majoris potentiae: nagyobb hatalmaskodási — *Fog.*

PROCESSUS ad-, — követelő v. végetti per. *Fog.*

PROCESSUS ad abastimationem fundorum, l. Proc. abastimatorius.

PROCESSUS ad aequalitatem juris: just egyenlítő, jus' egyenlőségét kereső — *Cur.* Jog' egyenlőségét követelő — *Fog.* Gyökösség' egyenlőségére indított, v. a' gyökösség' egyenlőségét követelő — *Puky. Pauly.* Igegyenlőséget követő — *Bar. vm.* Leányság' részeltetését kívánó per. *P-gyűjt.* Jogegyenlőségi per. *HM.*

PROCESSUS ad amissionem agrorum ob denegatum nonam: a' kilenczed' eltagadását föld' elvesztésével büntető per. *Cur.*

PROCESSUS ad amissionem dotis: hitbért vesztő — *Cur.* A' házassági jutalom' elvesztésére indított, v. a' hitrész' elvesztését kívánó — *Puky.* Jegy- v. hitbér' elvesztését követelő per. *Fog.*

PROCESSUS ad amissionem vineae ob denegatum nonam: a' kilenczed' eltagadását szőlő' elvesztésével büntető per. *Cur.*

PROCESSUS ad amissionem beneficij: javadalom elvesztésébéli per. *HM.*

PROCESSUS ad acquisitionem: követelő, v. kereső per. *Fog.*

PROCESSUS ad acquisitionem alaturae: hozományt kereső — *Cur.*

Fog. Hozomány végetti, v. hozományt követelő — *Fog.*

PROCESSUS ad acquisitionem bonorum ex incapacitate possessorii: a' jóság' követésére másnak birhatatlansága miatt indított — *Bar. vm.* Birhatatlanság miatt kirekesztő — *Cur.*

PROCESSUS ad acquisitionem coacquisitionis: közkeresményt kereső per. *Cur.*

PROCESSUS ad acquisitionem contradotis: viszontjegy' megnyerésére indított per. *Bar. várm.*

PROCESSUS ad acquisitionem dotis legalis: törvényes hitbért kereső — *Cur.* Jegyajándékot követő per. *Bar. vm.*

PROCESSUS ad acquisitionem parapherni: menyekzői ajándékot kereső — *Cur.* Menyekzőket követő — *Bar. vm.*

PROCESSUS ad acquisitionem juris vidualis: özvegyi ígert — *Bar. vm.* Özvegyi just v. járandóságot követő per. *P-gyűjt.*

PROCESSUS ad cassationem citra privilegium exercitiae exactio: kiváltság nélkül gyakorlott vámszedésnek eltörlésére való pör. *Bar. vm.*

PROCESSUS ad cassationem edicillii: a' koresmáltatás' eltörlésére indított ügy. *Bar. vm.*

PROCESSUS ad communicationem litterarum: levelek' közlését kívánó — *Cur.* Levélközlést követő — *P-gyűjt.* Levelek' közlését követelő per. *Fog.*

PROCESSUS ad contractus implementum: kötetést teljesítettő — *Pauly.* Tukma, v. alku' teljesítésére indított per. *Bar. vm.*

PROCESSUS ad correctionem executionis: bírói végrehajtást, v. bírói foglalást igazító — *Cur.* Végrehajtás' jobbitására indított per. *Bar. vm.*

PROCESSUS ad dandum contradictionis rationem: ellonmondás' okát kívánó — *Cur. Puky.* Ellenmondás' okát kérő — *P-gyűjt. Pauly.*

Ellenmondás' okát követelő per. *Fog.*

PROCESSUS ad dandam oppositionis rationem: az ellenmondás' okadását kereső — *Bar. vm.*

PROCESSUS ad dandas gesti officii rationes: viselt tisztségről számadást követő — *Bar. vm.*

PROCESSUS ad dandas rationes tutelares: gyámságról számottevő — *P-gyűjt. Puky. Pauly.* Gyám-atyák' számadásának követésére indított — *Bar. vm.*

PROCESSUS ad demolitionem aggerum: a' káros gátoknak elrontásokra indított per. *P-gyűjt.*

PROCESSUS ad demolitionem no-civorum aggerum vel molarum: a' káros gátoknak és malmoknak elrontásokra indított per. *P-gyűjt.*

PROCESSUS ad demolitionem mola-e nocivae: kártékony malom' szétbontását követő — *Cur.*

PROCESSUS ad desumptionem marcarum ob denegatam testificationem: tanúvallást tenni nem aká-
ró ellen való girás per. *Cur.*

PROCESSUS ad desumptionem vinculi: megszegett kötésdíjt kereső — *Cur. Bánatbérbeli — Puky.* Köt-bér' megvételel követelő — *Fog.* Kötésbeli büntetést kérő — *Pauly.* Kötésnek megvetésére indított — *Bar. vm. Bánatbért követő per. P-gyűjt.*

PROCESSUS ad divortium quoad thorum et mensam: lakásbeli elválást kereső per. *Cur.*

PROCESSUS ad exaestimationem fundorum: alpálok' elbölcsülésére való per. *Bar. vm.*

PROCESSUS ad excisionem juris capillaris: hajadon-tartást kereső — *Cur.*

PROCESSUS ad excisionem juris vidualis: özvegy- tartást kereső — *Cur.*

PROCESSUS ad excisionem quar-talitii: leánynegyedét kereső — *P-gyűjt. Cur. Puky. Pauly.* Negyed' kizszakasztására indított — *Bar. vm.*

PROCESSUS ad exclusionem ex-

tranei ex arenda educilli: az ide-
gent a' korcsmáltatás' haszonbérle-
séből kizáró — *Cur.*

PROCESSUS ad exclusionem se-xus foeminei: leányágot kirekesz-
tő — *Cur.* Leányság' kizárását kö-
vetelő — *Fog.* Leányágnak kizára-
tására való — *Pauly.* Asszonyi nem-
nek kizárására indított per. *Bar.*
vm. Lányág' kirekesztésére indított
per. *HM.*

PROCESSUS ad executionem sen-tentiae sacrae sedis: sz. szék' íté-
letét végrehajtó — *Cur.*

PROCESSUS ad exigendas cura-telares rationes: gondviselési szám-
adásra szorító — *Cur.*

PROCESSUS ad exigendas tute-lares rationes: gyámsági számadás-
ra szorító — *Cur.*

PROCESSUS ad implementum contractus: kötetést teljesítettő — *Cur. HM. P-gyűjt.* Kötés' teljesi-
tését vitató — *Puky.*

PROCESSUS ad implementum contractus dotalistic: hitbéreskö-
tést bétöltető — *Cur.*

PROCESSUS ad implementum sponsalium: eljegyzés' teljesítését
sürgető — *Cur.*

PROCESSUS ad implementum testamenti: testamentom' teljesít-
tő — *Cur.* A' végső intézet' telje-
sítésére indított per. *Puky. P-*
gyűjt.

PROCESSUS ad interimalem con-positionem metalem: ideigleni há-
tár-elintézését eszközlő — *Cur.*

PROCESSUS ad invalidationem,
l. *Processus* invalidatorius.

PROCESSUS ad invalidationem cambii: csere' sikerességét vitató
per. *P-gyűjt.*

PROCESSUS ad invalidationem conditionum pignoratitiarum: zálog'
feltételeit erőltető — *Cur.* A' zá-
logos feltételeknek elrontásokra
indított — *P-gyűjt.* Zálogi felté-
telek' sükeretlenítését követelő —
Fog. Zálog' állományainak elron-
tására indított — *Bar. vm.*

PROCESSUS ad invalidationem

contractus : kötést sikeretlenítő — *Cur.* Kötés' sikerességét vitató — *P-gyűjt. Pauly.* Tukma, v. alku' elrontására indított — *Bar. várm.* Szerződést érvénytelenítő per. *H.M.*

PROCESSUS ad invalidationem contractus ex fraude, et dolo : álnok, és csalfa kötést erőtlenítő — *Cur.*

PROCESSUS ad invalidationem donationis palatinalis : nádori adományt megtámadó per. *Cur.*

PROCESSUS ad invalidationem dotis scriptae : házassághoz kötött jutalom' v. hitbér' elrontására indított per. *P-gyűjt.*

PROCESSUS ad invalidationem dotis scriptae excessivae : szerfeletti hitbért sikeretlenítő — *Cur.* Túlsapongó írott jegybér' érvénytelenítését követelő per. *Fog.*

PROCESSUS ad invalidationem facti magistratualis : bíró' tettének elrontására indított — *Bar. vm.*

PROCESSUS ad invalidationem fassionis ex defectu solennitatis externae : felvallást külső jelességek' hijánossága miatt sikeretlenítő — *Cur.*

PROCESSUS ad invalidationem fassionis ex fraude, et dolo : álnok, és csalfa felvállást erőtlenítő — *Cur.*

PROCESSUS ad invalidationem fassionis ex neglecta admonitione : elmulasztott megintés miatt a' felvállást átruháztató per. *Cur.*

PROCESSUS ad invalidationem fassionis ex non attenta praemontione : eldöntés' nem ügyelésébeli per. *Fog.*

PROCESSUS ad invalidationem fassionis ex praepudicio : sérelmes felvállást erőtlenítő — *Cur.* Sérelembeli örökvallomás' sikeretlenítését követelő — *Fog.* Sérelmes felvállás' sikeretlenítésére, v. sérelmen épült felvállást rontó — *Puky. Pauly.* A' felvállásnak sérelemből való elrontására indított per. *Bar. várm.*

PROCESSUS ad invalidationem

fassionis perennalis ex neglecta praemontione : elmulasztott megkínálás miatt a' felvállást átruháztató — *Cur.* Eldöntés' elmulasztásából — *Fog.* Elmulasztott megkínáláson épült felvállást rontó — *Puky.*

PROCESSUS ad invalidationem testamenti ex defectu activitatis, v. solennitatis internae : tchetőség' v. belső szertartás' hiányából, végintézet' sikeretlenítését v. érvénytelenítését követelő — *Fog.*

PROCESSUS ad invalidationem testamenti ex defectu solennitatis internae : a' testamentomot belső jelességek' hijánossága miatt sikeretlenítő — *Cur.*

PROCESSUS ad invalidationem testamenti ex praepudicio : testamentomi sérelem miatt sikeretlenítő per. *Cur.*

PROCESSUS ad invalidationem testamenti, v. fassionis uxoreae de coaquisitis nobilitaribus contra consensum mariti celebratae : a' feleség által a' férj' egyezete nélkül a' nemesi közkeresményekről tett testamentom, v. vallást sikeretlenítő — *Cur.*

PROCESSUS ad invalidationem transactionis ex fraude, et dolo : álnok, és csalfa egyességet erőtlenítő — *Cur.*

PROCESSUS ad invalidationem transactionis noxae : a' gyámtya v. gondviselő által kötött káros egyességet megsemmisítő — *Cur.*

PROCESSUS ad jus patronatus a se amolendum : patronatusi just magától elhárító per. *Cur.*

PROCESSUS ad jus patronatus sibi vindicandum : patronatusi just kereső per. *Cur.*

PROCESSUS admonitorio-relucitorius : megkínálva visszaváltó per. *Cur. H.M.*

PROCESSUS ad novam divisionem : új osztályt követő per. *Perg. P-gyűjt.*

PROCESSUS ad obtinendam praelationem in tutela v. curatela :

gyámság' v. gondviselés' elsőbbségét vitató — *Cur.*

PROCESSUS ad poenam: büntetést követelő — *Fog.*

PROCESSUS ad poenam actus majoris potentiae: czégéres hatalmaskodásbeli — *Puky.* Czégéres hatalmaskodás' díját követő per. *P-gyűjt.*

PROCESSUS ad poenam detentionis alienarum litterarum: idegen levelek' letartóztatása' díját követő per. *Puky.* *P-gyűjt.*

PROCESSUS ad poenam dehonstationis: becstelentést boszuló — *Cur.* *P-gyűjt.* *Szlem.* Becstelentésbeli — *V-gyűjt.*

PROCESSUS ad poenam dupli: a' megtagadott tizednek kétszeres értékét követelő — *Cur.* *HM.*

PROCESSUS ad poenam dupli, et perpetuae infamiae ob dolosam depositi detentionem: a' csalárdul megtartóztatott letétemény' gyalázzattal megadó — *Cur.*

PROCESSUS ad poenam eorum, qui bona contra oppositionem occupant: az ellentállás' ellenére tett jószágfoglalást büntető — *Cur.*

PROCESSUS ad poenam infamiae: gyalázatban büntető — *Cur.* Becstelentésre büntető — *Puky.* Becstelentésre indított — *P-gyűjt.*

PROCESSUS ad poenam infamiae, ex confectione falsarum litterarum: becsület' elvesztésére állevel'-költesékekért indított per. *Bar. vm.*

PROCESSUS ad poenam larvae: álorczaságot büntető — *Cur.* Álorczáskodás' büntetésére indított — *Bar. vm.* Alakosságot boszuló per. *Szlem.*

PROCESSUS ad poenam legalein ob adhibitás illegales mensuras, aut admissum in admensione dolum: a' mértékben, v. mérésben közbejött csalárdságot büntető per. *Cur.*

PROCESSUS ad poenam non impensionis: törvényszolgáltatás' megtagadását büntető — *Cur.* Az igaz-

tételnek megtagadását boszuló per. *Pauly.*

PROCESSUS ad poenam notae: hivatlanséget boszuló — *Cur.* Hivatlanségi per. *HM.*

PROCESSUS ad poenam perpetui evictoratus: örökös szavatosságot követelő per. *Cur.* *Puky.* *P-gyűjt.*

PROCESSUS ad poenam prodictionis fraternali sanguinis: vértagadást boszuló — *Cur.* Vérárlást-boszuló — *Szlem.*

PROCESSUS ad poenam resultus: jegyesi csábitást boszuló per. *Cur.*

PROCESSUS ad poenam scandalii, et concubinam ducendam, aut dinittendam: botránkoztatást büntető, és az ágyas' elvételét, v. eleresztését sürgető — *Cur.*

PROCESSUS ad poenam turbati matrimonii: házasság' háborgatását büntető — *Cur.* Házasság' háborgatásának fenytésére indított — *P-gyűjt.*

PROCESSUS ad poenam usurariae pravitatis: uzsoráskodást büntető per. *Cur.*

PROCESSUS ad poenam violationis immunitatis ecclesiasticae: az egyházi szabadság' megsértését boszuló per. *P-gyűjt.*

PROCESSUS ad poenam violationis litterarum missilium: levelek' feltörését büntető — *Cur.* Levél' feltörését boszuló per. *P-gyűjt.*

PROCESSUS ad poenam violationis sedis judiciariae: széksértést büntető — *Cur.* Törvényszéksértést boszuló per. *Szlem.* *Puky.*

PROCESSUS ad poenam violati sequestri: zár' felbontását büntető — *Cur.*

PROCESSUS ad praelationem obtinendam in tutela v. curatela, l. *Processus* ad obtinendam praelationem in tutela v. curatela.

PROCESSUS ad privationem beneficium v. officii ecclesiastici: az egyházi haszonvételeknek v. hivatalnak elvesztésére indított per. *P-gyűjt.*

PROCESSUS ad recipiendam cou-

traditionis rationem: ellenmondás' okát adó — *Cur. P-gyűjt. Puky. Pauly.* Ellenmondások' elfogadását követelő — *Fog.* Ellenmondás' okának elfogadására indított — *Czöv. Bar. vm.* Iktatási ellenmondásnak okát kérő, v. elfogadtató — *Szlem.*

PROCESSUS ad rectificationem divisionis: osztályt igazító — *Cur.* Osztályigazítást követő per. *P-gyűjt.*

PROCESSUS ad recuperanda bona e manibus tutoris v. curatoris: árvajóságot visszaadató per. *Cur.*

PROCESSUS ad redintegrationem: helyre állító — *Bar. vm.* Kiegészítésre indított — *Czöv.*

PROCESSUS ad redintegrationem aviticarum alienationum: elidegenített ősiséget visszaszerző per. *Cur.*

PROCESSUS ad reducendam puellam ad justam suam competentiam: hajadon - tartást mérseklő per. *Cur.*

PROCESSUS ad reducendam viudam ad justam suam competentiam: özvegytartást mérseklő. *Cur.*

PROCESSUS ad renovationem sententiarum: ítéletet újító — *Cur: P-gyűj. Itélet-újító — Puky. Itélet-élesztő — P-gyűjt.*

PROCESSUS ad reparationem communium aedificiorum: középületek' javítását eszközlő per. *Cur.*

PROCESSUS ad repetitionem fugitivorum colonorum: szökött jobbágyot visszakívánó — *P-gyűjt.*

PROCESSUS ad repetitionem litterarum: levelek' visszakívánását követelő — *Fog.* Leveleket visszakívánó per — *Cur.*

PROCESSUS ad resecionem sequestris: zárnyitást követelő — *Fog.* Zártbontó, v. zár alól felmentő — *Puky. P-gyűjt.*

PROCESSUS ad restrictionem viudae: az özvegy' meghatározására indított — *Bar. vm.* Özvegyi tartást mérseklő — *P-gyűjt. Puky.* Nőözvegy' korlátolását v. megszorítását követő per. *Fog.*

PROCESSUS ad revindicanda dam-

na ob malam indivisi boni administrationem: az osztatlan jószág' rossz kormányozása által szülemlett kár' megtérésére indított per. *Pauly.*

PROCESSUS ad revindicationem bonorum contra contradictionem per donatarium occupatorum: ellenmondás után elfoglalt jószág' visszanyerésére indított — *Bar. vm.* Az ellenmondás' megvetésével elfoglaltatott jószágot az adományostól v. felkérőtől visszakövetelő per. *P-gyűjt.*

PROCESSUS ad revindicationem bonorum per donatarium ob neglectam contradictionem occupatorum: ellenmondás' elmulasztása miatt az adományos által elfoglalt javak' visszaszerzését követelő per. *Fog.*

PROCESSUS ad revindicationem bonorum per dotalistas abalienatorum: a' hitbéresek által elidegenített jószágokat visszaszerző per. *Cur.*

PROCESSUS ad revindicationem communium bonorum abalienatorum: az elidegenített osztatlan javaknak visszatételére indított — *Pauly. P-gyűjt.*

PROCESSUS ad sententiae renovationem: az ítélet' megújítására való — *Pauly.*

PROCESSUS ad separationem totalem ob subversans impedimentum dirimens: semmisítő akadály miatt teljes elválást kereső — *Cur.*

PROCESSUS ad sequestrum: zárató, zároltató per. *P-gyűjt.*

PROCESSUS ad sublacionem beneficiorum curialium: királyi haszonvételek' eltörlését kérő — *Szlem.* Nemes laki haszonvételek' eltörlésére indított — *Bar. vm.*

PROCESSUS ad sublacionem educilli: korcsmálási igazság' eltörlését kérő — *Szlem.*

PROCESSUS ad sublacionem educilli non privilegiati: a' kiváltság nélküli korcsmáltatást eltörlőtető — *Cur.*

PROCESSUS ad sublationem macelli non privilegiati: a' kiváltság nélküli mézszárszéket eltöröltető p. *Cur.*

PROCESSUS ad sublationem telonii non privilegiati: a' kiváltság nélküli vámot eltöröltető per. *Cur.*

PROCESSUS ad sublationem telonii sicci, et non necessarii: a' száraz és szükségtelen vám' eltörölését követelő per. *Fog.*

PROCESSUS ad superinscriptionem: felülíztetető — *Cur. Puky. P-gyűjt.* Rá- v. felülíztetést követelő — *Fog.* Zálogra való felülíztetést követő — *Bar. vm.* Adósság' jószágra iratását kérő — *Szlem.*

PROCESSUS ad testamenti implementum, l. **PROCESSUS** ad implementum testamenti.

PROCESSUS ad translationem coloni ad alium comitatum: más megyébe szállított jogbányákat visszaállítató — *Cur.*

PROCESSUS ad transumpta litterarum: levelek' hiteles mását kívánó — *Cur.* Levelkek' hiteles átiratát vagy másolatját követelő — *Fog.* Levél' mása' vételét követő — *P-gyűjt.* Hiteles levélmás' kerestére ügyelő — *Georch.* Levelkeknek lemásolásokra indított — *Czöv.* Oklevél' hiteles másának kiadására szorító — *Szlem.* Levélmása-vételbeli per. *Pauly.*

PROCESSUS ad transvestitionem conditionum pignoratitiarum: zálog' feltételeit átruházató — *Cur.* Zálog' átruházását, v. átváltását követelő, zálog' átváltási pör. *Fog.* A' zálog' feltételeinek általíratásokat követő — *P-gyűjt. Puky.* Zálog' feltételeinek felváltására ügyelő — *Georch.* A' zálogos feltételeknek általíratásokra indított — *Czöv.* Zálog' feltételeinek általöltöztetését kérő — *Szlem.* A' zálognak, v. zálogvallásnak alkukötéseit átöltöztető — *Pauly.* A' zálogításban elsőséget követő — *P-gyűjt.*

PROCESSUS ad transvestitionem

pignoris, l. **PROCESSUS** ad transvestitionem conditionum pignoratitiarum.

PROCESSUS adversus hominem regium, v. palatinalem, hoc munus obire detrectantem: a' királyi v. nádori ember' hivatalának felvételére szorító — *Cur.*

PROCESSUS antiquae successio- nis: régi örökösödésbeli — *Cur.*

PROCESSUS appellatus: feljebb- vitt per. *Czöv. Szlem.*

PROCESSUS auszugalis: kivonati, v. árjegyzéki — *Kun.* Rovásbeli, v. lajstromkivonásbeli — *Puky.* Hiteljegyzéki — *Cur.* Vonadékos — *Bar. vm.* Hitelező lajstrom mellett indított adóssági per. *P-gyűjt.*

PROCESSUS brevis litis: rövid folyamatu — *Cur. Georch. Szlem. Debr. Puky.* Rövid folyásu — *P-gyűjt. Pauly.* Rövid törvényke- zésü — *Czöv. P-gyűjt.* Rövid pör. *Kölcs.* Rövid pörü ügy. *Bar. vm.*

PROCESSUS cambiarius: váltó- per, váltó-ügy; Wechselprocess. *Vált.*

PROCESSUS civilis: polgári — *P-gyűjt. Georch. Pauly. Czöv. Puky.* Polgári tárgy — *Georch.* Közönsé- ges polgári törvényszéki per. *Szlem.* Polgári ügy. *Bar. vm.*

PROCESSUS civilis accessorius: toldalékos v. mellékes — *Czöv.* Mellékper. *Szlem.*

PROCESSUS civilis fundamenta- lis: anyaper. *Georch. Czöv.* Tör- zsökpör. *Szlem.*

PROCESSUS civilis longae litis: huzamos folyásu — *P-gyűjt.* Hosszu folyamatu — *Georch. Szlem.* Hosszu törvénykezésü — *Czöv.* Négy huzo- mu per. *Georch.*

PROCESSUS civilis principalis: főper. *Czöv. Szlem.* Fővebb per. *Czöv.*

PROCESSUS civilis secundarius: másodos per. *Czöv.* Oldalper. *Szlem.*

PROCESSUS commodati: haszon- kölcsönbeli — *Cur. Puky. Pauly.* Kölcsönt követő per. *P-gyűjt.*

PROCESSUS compromissionalis:

választott bíróságbeli — *Cur.* Egyezésből v. egyezés szerint támasztott — *P-gyűjt.* Választott v. megbízott bíróság előtti per. *HM.*

PROCESSUS computualis: számvevői — *Cur.* Öszveszámitási — *Fog.* Számvetésre vonó — *Puky. P-gyűjt.* Számvető, v. számot vető per. *Bar. vm.*

PROCESSUS concursualis: hitelezők' öszvejevő — *Cur.* Öszvehívási — *Kölcs.* Tódulási — *Stett.* Csődületi — *Fog.* Kölcsönözők' közös — *Péchy Pauly.* Hitelezőket öszvehívó — *Puky. P-gyűjt. Pauly.* Hitelezőket gyűjtő — *Bar. vm.* Adósságbeli közös, v. öszzehevő per. *Pauly.*

PROCESSUS conducti: kibérlést sikeresítő — *Cur.*

PROCESSUS contra civitates ad pocnam 1000 florenorum: királyi városok ellen 1000 forintnyi büntetvényt követelő per, v. büntetés végetti per. *Fog.*

PROCESSUS contra devastatores sylvarum sequestro affectarum: a' záros erdők' pusztítóji elleni per. *Fog.*

PROCESSUS contra dominos terrestres ex saevitie: kegyetlenkedő földes urak elleni per. *Fog.*

PROCESSUS contra falsarum litterarum confectores: hamislevél kohlást bosszuló per. *Cur.*

PROCESSUS contra hominem regium, et testimonium capituli, v. Convencus ob falsam statutionem, vel relationem: az iktató személyeknek csalárdságokat bosszuló per. *Cur.*

PROCESSUS contra judicem sententiam exequi nolentem: az ítéletet végrehajtani nem akaró bíró ellen indított — *Cur. P-gyűjt.*

PROCESSUS contra morosos reparatores communium aedificiorum: a' közös épületek' igazítását mulasztók ellen indított per. *P-gyűjt.*

PROCESSUS contrariae tutelae

actionis, seu ad recipienda bona: árva jószágot visszavétető per. *Cur.*

PROCESSUS contra testificari nolentes: bizonytságot tenni nem akarók elleni per. *Fog.*

PROCESSUS convocatorius: hitelezőket öszzehevő — *Cur. Pauly. Puky. Szlem.* Egybeidézttető per. *Debr. I.* Processus Concursualis.

PROCESSUS coronalitäts: koronáságból indított — *Czöv.* Jóság' koronaiságán épülő per. *Szlem.*

PROCESSUS correctorius executivus: végrehajtást igazító — *P-gyűjt. Georch.* Végrehajtásnak megigazítására indított — *Czöv.* Ítélet-végrehajtást igazittató — *Szlem.*

PROCESSUS cridalis: bukási per. *Fog.*

PROCESSUS criminalis: bűnpör. *Fog.* Büntető — *V-gyűjt. Pauly. Georch.* Büntettti — *Törv. czikk.* Fenyítő törvénytörvényszéki, v. fenyítő — *Szlem.* Főbenjáró — *Georch. Czöv. Pauly. Bar. vm.* Testi büntető per. *Bália.*

PROCESSUS criminalis accusatorius: vádoló-fenyítő — *Szlem.*

PROCESSUS criminalis inquisitorius: nyomozó - fenyítő — *Szlem.*

PROCESSUS criminalis ordinarius: rendszerű fenyítő — *Szlem.*

PROCESSUS criminalis statarius: álló törvénytételi fenyítő per. *Szlem.*

PROCESSUS damni: kárpör. *Fog.* Kárt követelő — *Cur.* Károstitásbeli — *Pauly. Puky.* Kárbeli — *V-gyűjt.*

Kárt követő — *P-gyűjt. Bar. várm.* Kárvallás' megtérítésére való — *Czöv.* Kárpótlás' perc. *Szlem.*

PROCESSUS debiti: adós, vagy adósságbeli. *Cur.* Tartozást, adósságot, hitelt követő per. *Pauly. Pgyűjt.*

PROCESSUS debiti ex praelatione: elsőbbség' jusán adósságot kereső — *Cur.* Adósságot elsőbbség' mellett követő per. *P-gyűjt.*

PROCESSUS decimalis: tizedbeli — *Puky. V-gyűjt.* Dézsmát vitató — *P-gyűjt.* Dézsmaper v. tizedíránti. *Szlem.*

PROCESSUS decimalis ex jure : jusson épült tizedbeli — *Cur.* Dézsmát gyökeres jusból követelő per. *P-gyűjt.* Jogbeli tized pör. *Fog.* A' tizednek gyökeres jussából való — *Pauly.*

PROCESSUS decimalis ex usu : tizedet v. dézsmát birtok mellett vitató — *Pauly.* *P-gyűjt.* Birásbeli tizedet illető, v. birt tizedet követő — *Bar. vm.*

PROCESSUS dehonestationis : böcstelenítés' büntetését követő ügy. *Bar. vm.* Becstelenítést boszuló per. *Cur.*

PROCESSUS dehonestatorius : böcstelenítési — *Fog.* Becstelenítésbeli — *Puky.* Gyalázást boszuló per. *P-gyűjt.*

PROCESSUS denegatae mercedis : bértagadásbeli per. *Puky.*

PROCESSUS depositi : letett jószágot kereső — *Cur.* Letéteménybeli, v. bitre bízott — *Puky.* Letélt követő — *Bar. vm.* Letétetett jószágbeli — *Pauly.* Letétetett v. bitre bízott jószágot követő per. *P-gyűjt.*

PROCESSUS divisionalis : osztálybeli — *Cur.* *Puky.* *V-gyűjt.* Osztályos per. *Nán.* *P-gyűjt.* *Georch.* *Szlem.*

PROCESSUS divisionalis rectificatorius : osztályigazgató per. *P-gyűjt.*

PROCESSUS divortialis : válási — *P-gyűjt.* Házasság-bontást kérő — *Szlem.* Elváltató, házasság-bontó — *Puky.* Váló per. *Cur.* *Fog.*

PROCESSUS e jure : jusból való — *Czöv.* Örök juson épülő — *Szlem.* Jogbeli v. jogper. *Fog.*

PROCESSUS e jure radicali : gyökösségnek kikerestére ügyelő — *Georch.* Jusnak gyökerességéből indított — *Czöv.* Jus' gyökerességén épülő — *Szlem.*

PROCESSUS e praclatione juris : elsőbbséget követő — *Georch.* Adóság' elsőbbségén épülő — *Szlem.*

PROCESSUS evictionalis : szavatossági — *Cur.* *Fog.* *H.M.* Szavatos-

ságbeli — *Puky.* Szavatosos — *Czöv.* Szavatosságra szorító — *Szlem.* Szavatosságot követő. *P-gyűjt.*

PROCESSUS ex : miatt v. — beli (a' többick mind i, v. ó, v. semmi vétagokkal). *Fog.*

PROCESSUS ex aequalitate juris : leányág' részeltetését kívánó — *P-gyűjt.* Gyökösség' egyenlőségére ügyelő — *Georch.* Jus' egyenlőségére indított — *Czöv.* Jus' egyenlőségén épülő — *Szlem.* I. Processus ad aequalitatem juris.

PROCESSUS ex capite concubinitatus, ad eliminandam concubinitatem et poenam scandali suscitatus : az ágyasnak eltiltására és az ágyasság által okoztatott botránkozásnak lenyitására indított per. *P-gyűjt.*

PROCESSUS ex coronalitate : koronaságon épült per. *Cur.* I. Processus coronalitatis.

PROCESSUS executionalis : végrehajtási — *Cur.* *Fog.* *H.M.* Végrehajtásbeli — *Puky.* *Czöv.* Foglalásra ügyelő. *Georch.* Itélet-végrehajtás' pere. *Szlem.* Végrehajtásra ügyelő per. *P-gyűjt.*

PROCESSUS executionis correctorius : foglalást v. végrehajtást igazító per. *P-gyűjt.*

PROCESSUS ex inaequalitate juris : leányág' kirekesztését kívánó — *P-gyűjt.* Gyökösség' egyenlőségé' kizártára ügyelő — *Georch.* Jus' egyenletlenségére indított. *Czöv.* Jus' egyenletlenségén épülő — *Szlem.*

PROCESSUS ex incapacitate possessoris : birtokhoz való tehetetlenségén épülő — *Szlem.* Nem birtatásbeli pör. *Fog.*

PROCESSUS ex neglecta praemonitione : a' megkínálás' elmulasztásán épült — *Pauly.* Elmulasztott megkínálásból való — *Bar. vm.* Előintés' elmulasztása miatt. *Fog.* I. Processus ad invalidationem factionis preunialis ex neglecta praemonitione.

PROCESSUS ex non attenta prac-

monitione : előintés' nem ügyelése miatti — *Fog.*

PROCESSUS ex prioritare juris radicalis : gyök- és elsőseget követő. — *Bar. vm.*

PROCESSUS ex puritate stationis : ellenmondás nélkül végrehajtott iktatásbéli — *Cur.* Ellenmondással nem sértett iktatásbéli — *Puky. Pauly.* Tiszta iktatásbéli — *Fog.* Ellenmondással nem sértetett iktatásból indított — *P-gyűjt.* Tiszta iktatásból való ügyelet. *Georch.* A' béiktatás' tisztaságából való — *Czöv.* Iktatás' sértetlenségén épülő — *Szlem.*

PROCESSUS ex radicalitate juris : gyökeres jusbéli — *Cur.* Gyökös igbéli — *Bar. vm.*

PROCESSUS ex sacvitie : jobbjágsanyargatást boszuló — *Cur.* Jobbjágon való kegyetlenkedést boszuló per. *P-gyűjt.*

PROCESSUS ex superfluitate fundi : a' jószág' feleslegességének általengedését kérő — *Pauly.* A' zálog' többérőségét követő — *Bar. vm.* Vagyonfölöslegbéli per. *Fog.*

PROCESSUS extraordinarius : rendkívül való folyamata — *Georch.* Rendkívüles — *Czöv.* Rendkívüli — *Perg.* Rendkívül való — *Szlem.*

PROCESSUS extraserialis : soron kívüli — *Cur.* Soron kívül való — *Georch. Czöv. Szlem.*

PROCESSUS ex usu : birtokbéli, birtokon épült per. *Cur.*

PROCESSUS ex usuraria pravitate : törvénytelen uszorsáskodás' fenytésére indított — *P-gyűjt.*

PROCESSUS falsi : álnokságot, alakosságot, vértagadást, hittörést, hamis esküvést, állevel-költést boszuló per. *P-gyűjt.*

PROCESSUS fidejussionalis : kezeségi — *Cur.* Kezeséget teljesítő — *P-gyűjt.*

PROCESSUS fori cambialis (J. Camb.): váltó törvényszéki — *Szlem.*

PROCESSUS fori inferioris : alsóbb törvényszéki — *Czöv.* Albíró-

sági — *Csapó.* Alsó törvényszéki — *Szlem.*

PROCESSUS formalis : rendes p. *Debr.*

PROCESSUS fundamentalis : alappör. *Kölcs.* Anya- v. törzsökös per. *Puky. Pauly.* Kezdetbéli, alapos ügy. *Bar. vm.* Alapper, anyaper. *Fog. HM.* Derék per. *Sztrók.*

PROCESSUS impensionalis : törvényszolgáltatási — *Cur.* Elégtételt követő ügy. *Bar. vm.* Elégtételbéli — *Puky.* Törvényt láttató — *Czöv.* Hatalmaskodó jobbjágy ellen vagy felett igazság' kiszolgáltatását követő — *P-gyűjt.*

PROCESSUS implementalis : teljesítési per. *Fog.*

PROCESSUS implementi contractuum : kötetst teljesítő — *P-gyűjt.* Betöltés' püre, v. contractus' betöltésére indított — *Czöv.* Egyezést teljesítést sürgető — *Szlem.*

PROCESSUS indebite soluti : helytelen fizetésbéli — *Cur. Puky.* Tartozatlan fizetményi — *Fog.* Nem tartozott fizetést követő ügy. *Bar. vm.* Helytelen fizetést visszakivánó per. *P-gyűjt.*

PROCESSUS in facto honoris : böcsület' dolgában való — *Pauly.*

PROCESSUS invagationis : behajtásbéli ügy. *Bar. vm.*

PROCESSUS invalidatorius : erőtlentítő — *Kun. Kövy. Szlem.* Sikertlentítő — *Puky P-gyűjt.* Elrontó — *Georch.* Érvénytelenítő — *Fog.*

PROCESSUS investigatoris nobilitatis : nyomozó — *Czöv.* Nemzetiségi nemesség' vizsgálatának pere. *Szlem.* I. **Processus legitimatorius nobilitatis.**

PROCESSUS judiciarius : törvény' útja. *Cur.*

PROCESSUS juris : 1) gyökeres just vitató — *Cur.* Jogbéli v. jogper. *Fog.* Gyökös per. *Perg.* Joggyökösségét vitató per. *HM.* 2) per, ügy. *Szirm. Márt.* Perfolyamat. *Márt.* Perfolyás. *Szirm. Márt.* *Párizp.* Törvényfolyás. *Helt.* Jog-

folyamat. *Sztrók.* 3) elidegenített örökséget követő per. *P-gyűjt.*

PROCESSUS juris consuetudinarii: szokott törvényfolyás. *Kász.*

PROCESSUS juris radicalis: gyökeres jusból való perek. *Czöv. Gyökjogi per. Sztrók.*

PROCESSUS legitimatorius: nemesség-bizonyító—. *Cur. HM.* Nemesség—. *Kölcs.* Vérség' pöre. *Péchy.* Nemesség-vitató. *Puky. Fog. P-gyűjt. Georch.* Nemesség-igazló v. törvényesítő—. *Fog.* Nemességi per. *HM.*

PROCESSUS libellatorius: leveldezői—. *Cur.* Nyilatkozványos per. *HM.*

PROCESSUS liquidatorio-reluatorius: özveszámítva visszaváltó p. *Cur.*

PROCESSUS liquidi debiti: szembetűnő adósságbeli—. *Cur.* Világos adósságbeli—. *Puky. V-gyűjt.* Szembe való adósságot követő—. *P-gyűjt.* Tiszta adósság' pere. *Czöv.* Nyilvánosságos adósság' pere. *Szlem.* Világos adóssági per. *Fog.* Szembe-tűnő, v. világos adósságot követő—. *Pauly.*

PROCESSUS locati: bérbeadást sikerésítő per. *Cur.*

PROCESSUS locati conducti: szakványbéli ügy. *Bar. vm.*

PROCESSUS longae litis: hosszú folyamatu—. *Cur.* Húzasos folyamatu—. *Puky. Debr.* Húzos folyásu—. *Pauly.* Hosszas pörű ügy. *Bar. vm.* Hosszu per. *Kölcs.* Huzamos folyásu v. törvénykezésü—. *P-gyűjt.*

PROCESSUS magistratualis: fenyítő per. *V-gyűjt.*

PROCESSUS magistratualis contra dominos terrestres ex saevitie: fenyítő pör a' földes-urak ellen kegyetlenkedés miatt. *Bar. várm.* l. *Processus* contra dominos terrestres ex saevitie.

PROCESSUS majoris potentiae: czégéres hatalmaskodás' díját követő—. *P-gyűjt.* Czégéres hatalmaskodást bosszúló, v. czégéres hatalmaskodás' pere. *Szlem.* Nagyobb

hatalmaskodás' pere. *Czöv.* Nagyobb hatalmaskodási—. *Fog.* Hatalmaskodási—. *Cur.*

PROCESSUS marcalis: márkás per. *Cur. P-gyűjt. Czöv.* Girás per. *Cur. Georch. Czöv.* Baromtartóztatásbéli—. *Puky. V-gyűjt.* Birságos per. *Czöv.*

PROCESSUS marcalis contra testificari nolentes: a' vallani nem akarók ellen indított birságos per. *Pauly. P-gyűjt.* Tanu-gírás—. *Bar. vm.*

PROCESSUS matrimonialis: házasságbéli—. *Czöv.* Váló per. *HM.* Házassági—. *Szlem.*

PROCESSUS metalis: határbéli—. *V-gyűjt.* Határper. *P-gyűjt. Czöv. Szlem.* Határozó—. *Georch.*

PROCESSUS meritum: a' pernek érdeme. v. dereka. *Cur.* l. *Meritum* causae.

PROCESSUS metalis e v. ex jure: jusson épült határper, vagy határper jusból. *Cur. Perg.* Gyökös határbéli per. *Puky.* Jogbéli határper. *Fog.* Határ' gyökösségére ügyelő—. *Georch. Pauly.* Jusból való határos—. *Czöv.* Gyökeres jusson épült határper. *Szlem.* Kiváltságbéli határper. *Bar. vm.*

PROCESSUS metalis ex usu: birtokon épült határper, v. határper birtokból. *Cur.* Birtokon épült határbéli—. *Puky.* Használatbéli határper. *Fog.* Bírásbéli határper. *Bar. vm.* Birtokon épült határozó—. *Pauly.*

PROCESSUS neoacquisticus: újszerzeményi—. *Georch.* Török járom alól felszabadult jószág' visszavételének pere. *Szlem.*

PROCESSUS nonalis ex jure: jogbéli kilenczedper. *Fog.* Jusson épült kilenczedbéli per. *Cur.*

PROCESSUS novae divisionis: osztályt újító, v. újosztály-per. *Cur.* Oszály-újításbéli—. *Puky. V-gyűjt.* Újosztályt kereső—. *Szlem.*

PROCESSUS novi: újító per. *Cur. HM.* Újpör. *Kölcs.*

PROCESSUS novi iudicii: újíta-

tott — *P-gyűjt.* Új ítéletkezés' pere. *Szlem.*

PROCESSUS novi cum gratia: kegyelemmel újító — *Cur.* — újítatott — *P-gyűjt.*

PROCESSUS ob abusus juris gladii: vérhatalom' visszaélése ellen indított — *Cur.*

PROCESSUS ob clandestinam, et fraudulentam statutionem: alattomos, és csalárd ígdatásbéli — *Cur.*

PROCESSUS ob detentionem legitime migrare volentium: törvényesen költöző jobbágyokat elbocsájtató — *Cur.*

PROCESSUS ob detentionem instrumentorum ex publico officio confectorum: a' közirományok' le tartóztatása miatt indított — *Cur.*

PROCESSUS ob exactionem vectigalis in fluminibus publicis: hajókázás' háborgatását büntető per. *Cur.*

PROCESSUS ob excessus tricesimales: harminczadi kicsapongásokat büntető — *Cur.*

PROCESSUS ob exclusionem ex emtione fundorum civiorum: városi fundusok' megvételeztől való kizárás miatt indított per. *Cur.*

PROCESSUS ob exclusionem officii civicis: városi hivataloktól való kizárás miatt indított per. *Cur.*

PROCESSUS ob involtationem in jurisdictionem magistratus publici: a' köz tisztség' hatalmába avatkozás miatt indított per. *P-gyűjt.*

PROCESSUS ob lusum vetitum: tiltott játékot büntető per. *Cur.*

PROCESSUS ob non comparitionem ad diactam, aut contra abinde contumaciter discedentem: az országgyűlésen meg nem jelenés, v. onnért való makacs eltávozás miatt indított per. *Cur.*

PROCESSUS ob non observationem mandati judicialis: törvényes parancsolat' megvetését boszuló — *P-gyűjt.* Birói parancsolat' megvetését boszuló — *Szlem.*

PROCESSUS ob non obtemperacionem mandatis judiciariis: birói

parancsolat' megvetését büntető — *Cur.* A' törvényes parancsolatok' el nem fogadása miatt való — *Bar. vm.* Törvényes parancsolat' megvetését boszuló per. *P-gyűjt.*

PROCESSUS ob susceptionem coloni absque dimissoriis: elbocsátólevél nélkül befogadott jobbágy miatt indított per. *Cur.*

PROCESSUS oppositionalis, seu brachialis: ellentállásbéli — *Cur. Puky. V-gyűjt.* Végrehajtást akadályoztatásbéli — *Puky.* Ellentállás' okát kérdő — *P-gyűjt.* Ellenállás' okát kérdő — *Szlem.* Ellentállási — *Fog.* Erőhatalombeli — *Czöv.*

PROCESSUS ordinarius: rendes folyamatu — *Georch.* Rendes — *Czöv.* Rendszeres, v. rendszerű — *Szlem.*

PROCESSUS passivus: alpör. *Pauly. Puky. P-gyűjt.* Terhelő per. *Debr.*

PROCESSUS perjuralis: hitszegést büntető per. *P-gyűjt.*

PROCESSUS perpetui evictoratus: örökös szavatosságbéli — *Pauly. l.* Processus ad poenam perpetui evictoratus.

PROCESSUS politico-repositionalis: polgári visszavételbéli — *Cur.* Polgári visszahelyezettető v. visszahelyező per. *HM.*

PROCESSUS personalis: személyes, személyt illető ügy, v. pör. *Bar. vm.*

PROCESSUS pignoris: zálogváltó. *Cur.* Zálogos — *Pauly.* Zálogper. *Fog.* Zálogot követő — *P-gyűjt.*

PROCESSUS primae instantiae: első esedezésű — *Czöv.* Első bírósági per. *Szlem.*

PROCESSUS productionalis: nemességbizonyítató per. *Cur.*

PROCESSUS proportionalis: arányosságbéli, v. mértékszabásbéli — *Puky.* Arányos per. *Pauly.* Hasonvétel' elarányzására, mérséklésére indított — *Bar. vm.* Arányzati — *Kun.* Arányosságot követő — *P-gyűjt.* *HM.*

PROCESSUS proportionalis ex

jure : birtok' arányos felosztását gyökeres jusnál fogva kereső—*Cur.*

PROCESSUS proportionalis ex usu: használatbeli arányosítási pör.*Fog.*

PROCESSUS proportionalis usus: mérték-szabásbeli—*V-gyűjt.* Arányosságot követő—*P-gyűjt.* Arányosságra ügyelő—*Georch.* Élésből indított arányosság—*Czöv.* Haszonvétel - arányosítást kérő—*Szlem.* Erányzó v. mérték-szabásu—*Törv. czikk.*

PROCESSUS quartaliti: leány-negyedet kereső—*P-gyűjt.* Negyed' kihatására indított—*Czöv.* Leány-negyed' kiszakasztását kereső per. *Szlem.*

PROCESSUS querulosus, l. Processus violentialis.

PROCESSUS rationarius: számvetői—*Puky.* Számadási—*Kölcs.* *Fog.* Számvető—*P-gyűjt.* Számadolási—*Czöv.* Számadásra szorító—*Szlem.*

PROCESSUS realis: vagyont illető—*Bar. várm.*

PROCESSUS reacquisitorius: visszakereső, v. visszaszerző—*Fog.*

PROCESSUS rectificatorio - divisionalis: osztályigazító—*Pauly.* Osztály' megigazítására indított per. *Bar. vm.*

PROCESSUS rectificatorius divisionis: osztályigazításbeli—*V-gyűjt.* Osztályigazítást követő—*P-gyűjt.* Osztály-igazítást kérő—*Szlem.* l. Processus ad rectificationem divisionis.

PROCESSUS rectificatorius pascui: legelőt rendbe szedető per. *Szlem.*

PROCESSUS rectificatorius sessionum: jobbágyi telket igazittató—*Szlem.*

PROCESSUS rectificatorius silvac: uradalmi erdőt rendbeszedető—*Szlem.*

PROCESSUS reluitorio-admonitorius: intő zálogper. *Fog.*

PROCESSUS reluitorio-liquidatorius: számoló zálogper. *Fog.*

PROCESSUS reluitorius pignoris: visszaváltásbeli—*V-gyűjt.* Zálogos

—*P-gyűjt.* Zálog' kiváltására ügyelő—*Georch.* Zalogkiváltó—*Czöv.* Zalogváltó—*Szlem.* *Kölcs.* Zalogper. *Fog.* l. Processus pignoris.

PROCESSUS reoccupationis, v. reoccupatorius: visszafoglalásbeli—*Cur.* Visszafoglalás iránt indított per. *P-gyűjt.*

PROCESSUS repetitionis fugitivorum colonorum: szökevény jobbágyokat követő—*Bar. vm.*

PROCESSUS repetitionis litterarum: levél-írások' visszakövetésére indított—*Bar. vm.*

PROCESSUS repetitorius fugitivi coloni: szökött jobbágyot visszakivánó—*Cur.* *P-gyűjt.* *Czöv.* Szökevény jobbágy' visszaadását követő—*Georch.* Jobbágy-visszakivánó—*Szlem.*

PROCESSUS repetitorius fugitivi servi: szökött szolgát visszakivánó per. *Cur.*

PROCESSUS repetitorius litterarum: levélkövető—*Georch.* Okleveleknek visszakérésökre indított—*Czöv.* Oklevél-visszakivánó, v. oklevél-letartóztatást boszuló—*Szlem.* t. Processus repetitionis litterarum.

PROCESSUS repositionalis: viszsza-helyheztető. *Cur.* *Czöv.* *Kölcs.* Visszahelyheztetésbeli—*Bar. vm.* Visszatétető. *P-gyűjt.* *Puky.* *Georch.* Visszatévő—*Czöv.* Birtokba visszatétető—*Szlem.* Visszaállítási, viszsza-helyezési—*Fog.*

PROCESSUS repositionalis penes sepositionem fassionis, vel impignorationis tutoreae: a' gyámatya v. gondviselő által tett vallás v. elzálogítás' félrevetése mellett visszatétető—*Cur.*

PROCESSUS repulsionalis: visszauzési—*Cur.* *Fog.* *HM.* Visszauzésnek okát kérő. *P-gyűjt.* Visszauzésbeli—*Czöv.* *P-gyűjt.* Visszaverési—*Georch.* Visszauzés' okát kérő—*Szlem.*

PROCESSUS scriptus: írásbeli—*Cur.* *Bar. vm.* *Szlem.* Irományos—*Csapó.* Irott per. *Czöv.*

PROCESSUS sequestri : zárper. *H.M.*

PROCESSUS sequestratorius : zárható —. *Puky, Pauly, Cur.* Vagyonzárt követő. *Bar. vm.*

PROCESSUS sequestri reseratio nis : zárnyitó per. *Cur.*

PROCESSUS serialis : sorbéli —. *Cur. Szlem.* Sortartó —. *Cur. Soros* —. *Czöv.* Sorba teendő —. *Georch.*

PROCESSUS solennis : rendes —. *Cur.* Rendes alkotmányu —. *Puky, Pauly, P-gyűjt.* Szertartó, rendszerves —. *Bar. vm.* Diszes —. *Czöv.* Ünnepi —. *Szlem.* Ünnepeles —. *Csapó.*

PROCESSUS solennitates : törvénykezésnek rendtartásai. *Cur. Puky, P-gyűjt.* I. Solennitas.

PROCESSUS sponsalisticus : eljegyzést v. kézlogást teljesített per. *Puky, P-gyűjt.*

PROCESSUS successionalis : örökösödésbéli —. *Cur. Puky, Bar. vm.* Örökösülési —. *Fog.* Örökösségbéli —. *V-gyű.* Örökséget követő —. *P-gyű.* Örökösödéses —. *Czöv.* Örökösödési —. *Fog. Szlem.* Örökséges per. *Pauly.*

PROCESSUS successionalis divisionalis : örökösödés- 's osztálybéli —. *Puky.*

PROCESSUS successionalis ex defectu : magszakadásbéli örökülési —. *Fog.*

PROCESSUS successionalis ex jure : elidegenített örökségbéli —. *Pauly.*

PROCESSUS successorio - divisionalis : örökösödés- 's osztálybéli —. *Cur.* Örökösség- 's osztálybéli —. *V-gyűjt.* Örökösödéses osztályos —. *Czöv.* Örökösödési osztályos —. *Szl.* A' törvényes örökösödést és osztályt egyetemben kereső, v. örökösödési osztályos per. *Pauly.*

PROCESSUS succisionis, et decorticationis sylvarum : erdőlopást, és falántást büntető —. *Cur. P-gyűjt.*

PROCESSUS succisionis sylvarum : erdőrontásért vagy pusztításért való —. *Bar. vm.*

PROCESSUS summarius : sommás per. *Cur. P-gyűjt. Puky.*

Pauly, Georch. Kérelmes ügy. *Bar. vm.* Külső forma nélkül való —. *Puky, P-gyűjt.* Szózat, v. szóbeli —. *Kun.* Rövid v. sommás per. *Czöv. Szlem.* Rövid utú, öszveges —. *Debr.*

PROCESSUS tabularis : királyi táblánál kezdő, v. táblai per. *Puky.* Táblás —. *Czöv.* Táblabeli —. *Szlem.* Királyi táblát illető per. *Pauly, P-gyűjt.*

PROCESSUS urbarialis : urbéri —. *Cur. Fog.* Urbarialis —. *Czöv. P-gyűjt.* Urbáriomi panaszt orvosló —. *Szlem.* Jobbágyi szabás iránt indított —. *Georch.* Jobbágy - törvényi per. *Fog.*

PROCESSUS usurariae pravitatis : törvénytelen uzsoráskodás' fenytésére indított —. *P-gyűjt.* Uzsoráskodást bosszuló —. *Szlem.*

PROCESSUS verbalis : szóbeli per. *Cur.* Szóváltó per. *Kölcs.*

PROCESSUS vincularis : bánatbért követő —. *P-gyűjt. Pauly.* Bánatbéres. *Czöv.* Kötésbéli büntetést kérő —. *Szlem.* I. *Processus ad desumptionem vinculi.*

PROCESSUS violentialis : erőszakoskodási —. *Cur. Kun. Fog.* Erőszakbéli —. *Bar. vm.* Hatalmasságbéli —. *Puky, V-gyűjt.* Hatalmaskodást panaszló —. *P-gyűjt.* Erőszakoskodás' póre, v. erőszakoskodásbéli per. *Czöv.* Kisebb hatalmaskodás. *Szlem.* Panaszos per. *Fog.*

PROCESSUS violentialis ob illegitimam abastimationem : törvénytelen kibecsültetést büntető per. *Cur.*

PROCINCTUS : készülő. *Mest. H.M.*

PROCLAMARE : megkiáltani. *Pázmán.* Kihirdetni. *Lex.* Kikiáltani. *Kun. Fog.*

PROCLAMATA : kikiáltás. *Cur. Fog. P-gyűjt. Szirm. Márt. Georch. Bar. vm. Puky. Debr. Kun. H.M.* Előkiáltás. *Puky, Pauly, Szlem.* Per' felvételének kikiáltása. *Czöv. P-gyűjt.* Törvénybe hívás, szólítás. *Szirm.* Hirdetmény. *Bar. vm.*

Kihirdetés. *Márt. Debr.* Fellhívás. *HM.*

PROCLAMATA causae: per' felvételenek kikiáltása. *P-gyűjt.*

PROCLAMATA congregatio: kihirdetett v. kikiáltott gyülekezet. *Szlem.*

PROCLAMATIO: felszólítás. *Fog.* Szólítás. *Kézir. Helt.* Előkiáltás. *Szlem.* Kikiáltás. *Cur.* I. Proclamata.

PROCLAMATOR: kikiáltó; kajdász. *P-gyűjt.*

PROCLAMATUS: kikiáltott. *Cur.* *Puky.* Kihíresített. *Puky.* Kihíresítetett, kikiáltatott. *P-gyűjt.*

PROCRASTINARE: halogatni. *Kun. Lex.*

PROCREATIO: termés. *Cur. Kun.* Termesztés. *Kun.*

PROCURA (J. Camb.): fölhatalmazás. *Stett.* Meghatalmazás. *Fog. Vált.* I. Plenipotentiatio.

PROCURA - FÜHRER: meghatalmazott. *Fog.*

PROCURARE: ellátni. *Vajd.*

PROCURATIO: késztetett elszülés, v. magzatnak elhajtása. *Puky.*

PROCURATIO abortus: gyerekclesiuálás. *Vajd.* Magzat-elhajtás. *Sztrók.* I. Abortus.

PROCURATOR: ügyvéd. *Cur. Fog. Debr. Szlem. Kun. Ügyész. Márt. Puky. Kun. P-gyűjt. Georch.* Ügyvédlő. *Puky. Ügyvédő. P-gyűjt. Czöv. Szlem. Gondviselő. Mest. RW.* Képviselő. *Georch.* Pervédő. *Szlem.* Szószóló. *Debr.* Prokátor. *Cur. P-gyűjt. RW.*

PROCURATOR cum nostris: törvény előtt vallott, meghatalmazott. *Szirm.*

PROCURATOREM constituere: ügyvédöt vallani. *V-gyűjt.* Pervédőt rendelni. *Szlem.* Prokátort vallani. *Szirm.* Ügyvédet vallani. *HM.*

PROCURATORIA: pertár, ügyészerem. *Cur.* Ügyvédterem. *Fog.* Ügyészszoba. *Georch.* Pervédői —. *Szlem.* Ügyvédlház, ügyterem. *Debr.* Ügyészcsarnok, pörtár. *Kun.*

PROCURATORIA constitutio: ügyvédi, prokátor vallás. *Cur.* Ügyvédi megbízatás, bevallás. *Debr.* Ügyvédvallomás, ügyvédredelet, ügyvédvallomás. *Fog.* Prokátori vallás. *P-gyűjt.*

PROCURATORIA constitutio cum nostris: törvény előtt tett prokátori v. ügyvédi vallás, törvény előtt vallott ügyvéd, v. prokátor. *Cur.*

PROCURATORIA domus: ügyvédlház, ügyterem. *Debr.* Ügyvédterem. *Fog.* I. Procuratoria.

PROCURATORIAE: ügyvédet való levél. *Cur.* Ügyészvallott —. *Georch.* Pervédői, v. ügyvéd való —. *Szlem.* Prokátort való levél. *Cur. Czöv. Szirm. P-gyűjt.*

PROCURATORIAE praeses: ügyterem' elnöke, pertárnok. *Debr.*

PROCURATORIS revocatio: ügyvéd' v. prokátor' visszahuzása. *Cur.* Ügyvéd-másolás, v. ügyviselőnek megmásolása. *Puky.* Ügyvéd' visszahívása. *HM.*

PROCURATORIUS: ügyvédi. *Cur. Fog.* Prokátori. *Cur.*

PROCUS: kérő, leányzó. *Lex.* Nősző, leánykérő. *Csapó.*

PRODIGALITAS: tékozlás. *Cur. Puky. HM.* Tékozlóság. *Pázm.* Pazarlás, vesztegetés. *Csapó. Lex.*

PRODIGIUM: rém, rémlet, rémség, csudajel. I. Monstrum.

PRODIGUS: tékozló, pazérló. *Cur. Puky. Szirm.*

PRODITIO: árulás. *Cur. Márt. Lex.* Elárulás. *Szirm. Párizp. Moln. Helt. P-gyűjt. HM.* Föltedés, fölfedezés. *Csapó.*

PRODITIO fraterni sanguinis: vértagadás. *Cur. Szirm. Márt. Debr. Perg. P-gyűjt. Georch. Szlem. Pauly. Puky. Fog.* Vérárulás. *Helt. Pauly. P-gyűjt. Márt. Debr. Szlem. Puky.* Rokonvértagadás, v. árulás. *Kun.* Atyafiui vérárulás. *Verb. 1779. ford. Czöv.* Vérárultatás. *Pauly.* Vértagadás. *HM.* Elárulás. *RW.*

PRODITIO regis : király-árulás. *Lex.* — árultatás. *Púzm.*

PRODITIO sangvinis : vérárulás. *Vajd. Veres.*

PRODITIONIS poena : vértagadás' bére. *Puky.* Vértagadás' terhe. *Debr.*

PRODITOR : áruló. *Cur. Szirm. Moln.* Eláruló. *Puky. Púrizp.* Tagadó. *Puky.* Pribék , vértagadó. *Szirm.*

PRODITOR fraterni sangvinis : vértagadó. *Kövy. Cur. Lex.* Véráruló. *Péchy.*

PRODITOR patriae : haza-áruló. *Szlem.* Honáruló. *Csapó.*

PRODITOR sangvinis : véráruló. *V-gyűjt. Czöv. Szlem. Lex.* Vértagadó. *Czöv. Georch. Szlem.*

PRODROMUS : előljáró beszéd. *Szirm.*

PRODUCENS : 1) tanuállító. *Puky. Márt* 2) előadó , mutató. *Cur.* 3) természető. *Cur. Puky. Kun.*

PRODUCENS nobilitatem : nemességét vitató , mutató. *Szirm. Cur. HM.*

PRODUCERE : 1) előmutatni. *Cur. Fog. Puky. HM.* Előadni , felhozni , állítani. *Cur. Puky. Fog. 2)* előállítani , természeteni. *Cur. Fog.* 3) feltüntetni , kimutatni. *Kun.*

PRODUCTA : természetmények , készítmények ; — causae : perbeli oklevelek. *Debr.* 1. Productum.

PRODUCTA in processu : perbeli írományok. *Pauly. Puky.* Perben előadatott írás. *Márt.* Felhozadék , előmutaték. *V-gyűjt.* Mutatvány. *Czöv.* Pörbeli mutatmányok v. felhozatok. *Fog.* Períromány , mutatvány. *HM.*

PRODUCTIO : előhozás. *Kézir. RW.* Előmutatás. *Debr.* Előállítás , mutatás , mutatmány ; Urproduction : természetés. *Fog.*

PRODUCTIO nobilitatis : nemesség' bizonyítása. *Debr.*

PRODUCTIONALE pretium : készítményi ár. *Debr.*

PRODUCTIONALIS processus : nemesítő per. *Debr.*

PRODUCTIVA vis : terményerő. *Kun.* Termesztő v. term-erő. *Csapó.*

PRODUCTUM : 1) termény , természetmény , szülemény , elmeszülemény. *Fog. Kun. Lex.* 2) perbeli íromány , v. oklevél. 1. Producta.

PRODUCTUM artificiale : készítmény. *Cur.* Csinálmány , mű. *Csapó.*

PRODUCTUM artis : mester - mű. *Lex.* Kézi mű. *Csapó.*

PRODUCTUM crudum : létrehozott elegyes érték. *Szlem.*

PRODUCTUM in oeconomia nationali : tenyésztmény , termék , létrehozott érték. *Szlem.*

PRODUCTUM in processu : perben előadatott írás. *P-gyűjt.* 1. Producta.

PRODUCTUM naturae . természetmény. *Cur. V-gyűjt. Czöv.* Termesztés. *Lex.* Termék. *Fog. Szlem.* Termény. *Csapó.*

PRODUCTUM purum : létrehozott tiszta érték. *Szlem.*

PROFANARE : szentségteleníteni. *Cur. Debr. Kun. HM.* Megfertőztetni. *Cur. Puky. Kun. Szirm.* Ocsmosítani. *Bar. vm.*

PROFANATIO : szentségtelenítés. *Lex.* Megszentelenítés. *Gánóczy.* Fertőztetés. *Csapó.*

PROFANATIO ecclesiae : egyház' megfertőztetése , szentségtelenítése. *V-gyűjt.* Szentségtelenítés. *Mest.*

PROFANITAS : fertelmesség. *Kun.*

PROFANUS : ocsmos , világi. *Bar. várm.* Szentségtelen. *Púzm. Kun.* Avatlan , fertőzött. *Kun.* Avatlan , szentlen. *Csapó.*

PROFECTIO : uton való levél. *RW.*

PROFESSO (ex) : különvállalatkép , hivatásból , hivatásilag , tüzetesen. *HM.*

PROFESSIO : kenyereskedés , műfolytatás , műüzés , mesterség. *Bar. vm.* Vallás , tanítás ; élelemmód , mesterség. *Debr.* Vallomás ; hivatal , munkakör , kézmivesség. *Kun.*

Műfoglalkodás. *Fog.* Tanítás, apostoli tanítás. *RW.*

PROFESSIONIST: műfoglalkodó. *Fog.*

PROFESSIO fidei: hitvallás. *Puky. Lex. Pauly.*

PROFESSIO religiosa: szerzetes fogadás. *Puky. Pauly. Georch. Szirm. V-gyűjt. P-gyűjt* — v. szerzetbeli vallástétel, bécsküvés. *Mest. Szerzetesi esküvés. Czöv. Egyházi v. szerzetes fogadás. Szlem. Kun.*

PROFESSORIS cathedra: tanítószék. *Puky. Pauly.*

PROFESSUS: felesküdt, vallást tett. *Puky. P-gyűjt.* Ahoz értő, tanult. *Debr.* Ex professo facere: készakarva cselekedni. *Debr.*

PROFESSUS religiosus: felesküdt barát. *P-gyűjt.*

PROFESTUS: köznap, dologtevő. *Szirm.*

PROFICISCI ad exterar oras: külső országokra utazni. *Puky.*

PROFICUUS: hasznos, foganatos. *Lex.*

PROFIT: nyereség. *Puky. Kun.* Haszon, nyeret. *Fog.*

PROFUGERE: elszökni. *Cur. Puky. Pauly.* Eloroszkodni, elosonni, ellábalni. *Puky. Pauly.* Elillanni, eliszködni. *Pauly.* Elillanni, elkotródni. *Puky.*

PROFUGIUM: szökés. *Cur.* Elszökés. *Czöv.*

PROFUGUS: szökevény. *Cur. Fog. Puky. Sztrok. HM.* Szökött. *Puky. Helt.*

PROFUSIO: fecsérlés, vesztegetés. *Csapó.*

PROGENER: unokám' férje. *Puky. P-gyűjt. Huszty.* Unokavő. *Fog. Kiszv. Fog.*

PROGENIES: ivadék. *Cur. Puky. Debr. P-gyűjt. HM.* Nemzetség. *Puky. P-gyűjt. Szirm.* Faj, fajzat. *Mest. Szirm.* Iz, nyom, sarjadék. *Csapó.*

PROGENITORES: ősök. *Czöv.*

PROGENITORES et praedecessores: eleink. *Cur.* Őseink. *HM.*

PROGNOSTICON: jövendölés, előjel. *Debr.*

PROGRAMMA: hirdetmény, függesztmény. *Debr. Előrajz. HM.*

PROGRESSIO: előmenetel. *Puky. P-gyűjt.*

PROGRESSIVE: előhaladva, növekedve. *Debr.* Előmenőleg, haladva; fokenként, lépcsőnként. *Csapó.*

PROGRESSUS: előlépés, haladás. *Cur. Puky. Debr. HM.* Előmenet, iram. *Fog.* Előhaladás. *Törv. Kun.* Haladás, emelkedés. *Csapó.*

PROHIBERE: 1) tiltani. *Cur. P-gyűjt.* 2) eltiltani. *Cur. Puky. P-gyűjt. Bar. vm.* Megtiltani, eltilteni. *Puky. P-gyűjt.* Tilalmazni. *Kun.*

PROHIBITA: itélettiltás. *Cur. Debr. Puky. Szirm. Márt. P-gyűjt. Czöv. HM.* Til. *Sztrok.* Bentiltás. *Fog. Szirm. Vajd. Bar várm. V-gyűjt.* Tilalom. *Szlem.* Megtiltás. *Kövy.* Pertilalom. *Kun.* Pergát, pertilom. *Puky.* Tiltás. *Kölcs.* Sententiának bentiltása. *Szirm.* Tiltakozás. *HM.*

PROHIBITA cum onere: teherrel járó. *Cur. Szlem.* Teherrel való tilalom. *Georch.* Birságos. *Szlem.* Birsággi megtiltás. *Szirm. Debr.*

PROHIBITA simplex: első — *Cur.* Egyszeri — *Szirm. Debr.*

PROHIBITIO: megtiltás. *Cur. Fog.* Tiltás. *Cur. Puky. P-gyűjt. Szlem.* Tilalom. *Kézir. Puky. Czöv. Lex. P-gyűjt.* Eltiltás. *Fog.* Tilalmazás. *Cur.*

PROHIBITORIUM mandatum: tilalmazó parancs. *Kun.*

PROHIBITUS: tilos, tilalmas. *Fog. Stett. HM.*

PROJECT-MACHER: tervkoholó. *Kun.* Tervező, tervelő. *Csapó.*

PROJECTUM: javallat. *Cur. Bar. vm. Szirm. Pauly. Georch. P-gyűjt. Puky. Debr.* Javaslat. *Fog. Pauly. V-gyűjt. Kun. HM.* Tervezték. *Bar. vm.* Indítvány. *Debr.* Tanácslat, terv. *Kun. HM.*

PROJECTUM sumptuum: költ-

ségjavallat. *Cur.* Költségek' számbavevése. *Puky. P-gyűjt.* Költségterv. *Debr.* Költségvetés. *HM.*

PROLES : magzat. *Helt. Cur. Fog. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Puky. Szirm. Gyermeek. Puky. P-gyűjt. Szülött. Szlem. Szület. P-gyűjt.*

PROLES adulterata : házasságtörésbeli —. *Cur.*

PROLES adulterina : paráznaságbeli —. *Fog.* Nősparáznaságból származott —. *Puky. P-gyűjt.*

PROLES carnales : egyapájua. *Fog.* Egy atyától származott magzatok. *Puky. P-gyűjt.*

PROLES carnales et uterinae : apáról 's anyáról egyek. *Puky. P-gyűjt.* Egy apa- 's anyájua. *Fog.*

PROLES conceptae, l. *Proles posthumae.*

PROLES gemellae, v. *geminae* : egyhasiak, ikerek, kettősök. *Cur. Puky. P-gyűjt.*

PROLES illegitima : törvénytelen —. *Cur. Georch. Czöv.* Törvényküüli —. *Fog.* Törvénytelen származásu —. *Puky. P-gyűjt.* Törvénytelen ágyból származott —. *Szlem.*

PROLES incestuosa : vérfertőztetésbeli —. *Cur. Fog.* Vérfertőztetésből származott —. *Puky. P-gyűjt.*

PROLES legitima : törvényes —. *Cur. P-gyűjt. Georch.* Igaz, v. törvényes ágyból származott —. *Szlem.*

PROLES legitima et naturalis : törvényes és természeti —. *Fog.*

PROLES legitima tantum : fogadott —. *Cur. Fog. Puky. P-gyűjt.*

PROLES naturalis : természeti —. *Fog.* Természet szerint való. *P-gyűjt.* Törvényes ágyküüli, v. természetes —. *Cur.*

PROLES naturalis et legitima. l. *Proles legitima, et naturalis.*

PROLES posthumae : méhbenhagyott —. *Cur.* Atyjok' halála után született —. *Puky. P-gyűjt.*

PROLES sacrilega : szentségtörésbeli —. *Cur. Fog.* Szentségtörésből származott —. *Puky. P-gyűjt.*

PROLES spuria : fattyú. *Cur. Fog. Puky. P-gyűjt.*

PROLES uterinae : egyanyájua. *Fog.* Egy anyától származottak. *Puky. P-gyűjt.*

PROLES utriusque sexus : mind két nembeli gyermekek. *P-gyűjt.*

PROLETARIUS : alávaló. *Szirm.* Csekély v. alacson sorsú. *Debr.* Alrendü. *HM.*

PROLIXUS : terjedelmes, bőv. *Debr. Kun. HM.*

PROLOGIALES articuli : előbeszédi cikkelyek. *Cur.*

PROLOGIALIS : előbeszédi. *Cur. Fog.*

PROLOGUS : előbeszéd. *Cur. Fog. Debr. Puky.* Előszó. *Kun. Fog.* Beszédkezdet. *Debr.* Előljáró beszéd. *Bar. várm. P-gyűjt. Szlem. Puky.*

PROLONGARE : hosszabbítani. *Fog.* Meghosszabbítani, elhalasztani. *Kun.*

PROLONGATIO : meghosszabbítás. *Cur. Puky.*

PROLONGATIO termini : batárnap' kiterjesztése. *Debr.*

PROLONGITER Wechsel : hosszabbított (lejáratu) váltó. *Fog.*

PROMANARE : eredni. *Puky.*

PROMATERTERA : nagy - anyám' anyjának nénje. *Puky. Üköm' anyjának nénje. P-gyűjt. Puky. Üköm' nénje, v. huga. Szlem.*

PRO memoria : emlékezetül. *Puky.* Emlékül. *Perg.* Emlékirat, emlékül. *HM.*

PROMESSE : ígérvény. *Fog.*

PRO mille ($= \frac{0}{0}$): ezertől, ezertöli. *Fog.*

PROMISCUE allegare : elegyesleg vetekedni. *Kászon.*

PROMISSARIUS : elfogadó. *Mest.*

PROMISSIO : ígélet. *Cur. Puky. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem.* Ígérés. *M-gyűjt. HM.* Fogadás. *Csapó.*

PROMISSIO acceptata : elfogadott ígélet. *Cur. Puky. Georch. Czöv. Szlem.*

PROMISSIO de relicta et possibili: szabados és lehetséges dologról tétel —. *P-gyűjt.*

PROMISSIO extorta: kifacsartott —. *P-gyűjt.*

PROMISSIO gratuita: ingyen —. *Cur.* Ingyenvaló —. *Puky. P-gyűjt.* Ingyenes —. *Csapó.*

PROMISSIO mutua: kölcsönös —. *Szlem.*

PROMISSIO onerosa: terhes —. *Cur.* Viszont kötelező —. *Puky.*

PROMISSIO spontanea: önkényes —. *Cur. Puky. Szlem.* Önkényen való, v. önként tétel —. *P-gyűjt.* Önként tett —. *Szlem.* Önkéntes —. *Csapó.*

PROMISSORY notes: saját váltók (Angolhonban). *Fog.*

PROMISSUM: ígéret, fogadás. *Helt. Szirm. Debr.*

PROMISSUM cadit in debitum: az ígéret adományt vár. *Puky. HM.* — tartozássá válik. *Szirm.*

PROMITENS: ígérő fél. *Szlem.* Ígérő. *Czöv. Ujfal.*

PROMONTORIUM: szőlőhegy. *Cur. Puky. Debr. P-gyűjt. Szlem.* Bortermőhegy. *Szirm.* Nyulóhegy. *Bar. vm. Fok. Georch. P-gyűjt.* Hegyfok. *Kun.*

PROMOTIO: 1) előmenetel. *Cur.* Előbbmenetel. *Puky.* Előléptetés. *Debr. Fog. Kun. Törv. HM.* Tisztségre emeltetés. *Puky.* Főlebbemelés. *Kun.* 2) előmozdítás. *Fog. Kun. Debr. HM.* Előbb-mozdítás, v. mozdulás. *P-gyűjt.*

PROMOTIO gradualis: sorszerénti, fokkonkénti —. *Debr. HM.* Fokozatos előléptetés. *HM.*

PROMOVERE: előmozdítani. *Cur. Puky. HM.* Előmenetelesíteni. *Puky. P-gyűjt.* Előléptetni. *Kun.*

PROMPTITUDO: készség. *Puky. Kun. HM.* Serénység. *Kun.* Készszolgálat. *Lex.* Készségesség. *Csapó.*

PROMTUARIUM: életes ház. *Bar. vm. Tár, élésház. P-gyűjt.* Készülttár. *Kun.*

PROMTUS: kész, serény. *Kun.* Gyors, pontos. *Fog.*

PROMULGARE: kihirdetni. *Kun. Puky. P-gyűjt. HM.* Meghirdetni. *Pázm.* Közhírré tenni. *Kun.*

PROMULGARE matrimonium: házasságot kihirdetni. *P-gyűjt.*

PROMULGATIO: kihirdetés. *Cur. Fog. Puky. Debr. Lex.*

PROMULGATIO legis: törvénynek kihirdetése. *P-gyűjt. Mest. Czöv.* Törvény-hirdetés. *Georch.* Törvény' közhirültétele. *Szlem.*

PROMULGATIO trina: háromszori kihirdetés. *Cur. Puky. Szirm. Debr.*

PRONEPOS: unokám' fia. *Puky. Huszty. Czöv.* Onokámnak fia. *P-gyűjt.* Unokafi. *Debr.*

PRONEPTIS: unokám' leánya. *Puky. P-gyűjt. Czöv.*

PRONITAS: hajlékonyság. *Lex.*

PRONUNCIARE: kimondani. *Lex. Fog. Kun. HM.* Kihirdetni. *Csapó.*

PRONUNCIARE sententiam: az ítéletet kimondani. *Fog. Puky.*

PRONUNCIATIO: 1) kimondás. *Kun. Fog. Már. RW.* Kinevezés. *RW.* Kihirdetés. *Márt.* 2) kimondása az ítéletnek. *Szirm.* 3) hangejtés. *Kun.*

PRONUNCIATIO sententiae: ítélet-kimondás. *Cur.*

PRONURUS: onokám' felesége. *P-gyűjt.* Unokám' fel. *Huszty.*

PROPAGANDA: hitejlesztő egyesület. *Kun.* Térítő társulat. *Csapó.*

PROPAGARE: gyarapítani. *Puky. HM.* Terjeszteni, terjedni. *Csapó. HM.*

PROPAGATIO: gyarapodás, gyarapítás. *Lex.* Terjesztés. *Csapó.*

PROPAGATIO vitium: homlítás. *Szirm.*

PROPAGATIVUS haeres: származásbeli örökös. *Cur.* Tenyésztő örökös. *HM.*

PROPAGATIVUS successor: tenyésztő örökös. *Czöv.* Nyujtékony —. *Szrok.*

PROPAGATOR: terjesztő. *Pázm.* Szaporító, tenyésztő. *Szirm.*

PROPAGO : ivadék. *Cur. Bar. vm. Sarjadék. Csapó.*

PROPAGO sanguinis : vér' terjedése. *Czöv. Vérség. Georch.*

PROPATRUUS : ősom' atyjának bátyja, v. öcsesc. *Puky. P-gyűjt. Huszty. Ósátyám' bátyja, v. öcsesc. Szlem.*

PROPENSE : jószívvel, öröme. *Szirm.*

PROPENSIO : vonszódás. *Tüv. czik. HM. Készség, hajlandóság. Lex. HM. Vonzalom, hajlam. HM.*

PROPERANTIA : sietség, hamaróság. *Szirm.*

PROPHETIA : jövendőmondás. *Pázm. Moln. Alb. Jövendölés. Lex.*

PROPINGUITAS : rokonság, atyafiság. *Cur. Szirm. Szomszédság. Szirm. Közelség. Csapó.*

PROPINGUUS : rokon. *HM.*

PROPINQUIOR : közelbvaló vér. *RW.*

PROPIOR : közelebbvaló, közelb. *Szirm.*

PROPIATIATIO : engesztelés. *Illy.*

PROPIATORIUM : engesztelő áldozat. *Pázm.*

PROPOLA : kúfár. *Szirm.*

PROPOLISTA : kirekesztő, v. egyedülvétel' júsával bíró kereskedő. *Szlem. Első vevő. Fog.*

PROPOLIUM : kirekesztő vétel, 's egyedülvétel' jusa. *Szlem.*

PROPONERE : magában feltenni, előhozni, szót tenni valami eránt, javasolni. *Puky. Előadni, tanítani, előterjeszteni. Kun. HM. Felterjeszteni. HM.*

PROPORTIO : arányosság. *Cur. V-gyűjt. Georch. Pauly. Debr. Arány, arányzat, arányosítás. Fog. Kun. Stett. Lex. Kun. Idom (régí avult szó). Szirm. Debr. Idomzat. Széch. gr. Mértékes osztály. Péch. Egyarányúság, mértékszabás. Pauly. V-gyűjt. Egyarányosság. P-gyűjt. Georch. Szirm. Erányosság, egyarány. Puky. Arányúság. Czöv. Georch. Hozzámérséklés a' belső birtokhoz. Szirm.*

PROPORTIO communium bene-

ficiorum : közjótémenyeknek arányúsága. *Czöv. Közös jószág' haszonvételének, v. közös haszonvételeknek arányosítása. Szlem.*

PROPORTIO et commassatio : arányosság és összesítés. *Tüv. Arányítás és öszvesítés vagy tagosítás. HM.*

PROPORTIO usus : haszonvétel-arányosítás. *Szlem.*

PROPORTIONALIS : arányos, arányzatos, aránylagos, aránylagi. *Fog. Kun. Arányosítási. Fog.*

PROPORTIONARE : arányozni. *Kun. Pauly. Puky. Erányozni, mérsékelni. Puky. P-gyűjt. Arányosítani. Kun. Fog.*

PROPORTIONATA poena delicto : vétekhez mérsékelt büntetés. *Szirm.*

PROPORTIONATE : arányosan. *Szirm. Arányosan. Fog. P-gyűjt. Pauly. Mérsékelve. Puky. Szirm. P-gyűjt. Pauly. Erányosan. Puky. Aránylag. Kun. Fog. Debr. Kinekinek részéhez szabva. Szirm. Idomlag. Debr.*

PROPORTIONATIM : aránylag, aránykint, arányzatilag. *Kun. Idomlag, iránylag. Csapó.*

PROPORTIONATUS : arányos. *Cur. Fog. P-gyűjt. Arányzatos. Kun. Aránylagos, aránylagi. Fog. Erányos, mérsékelt. P-gyűjt. Puky.*

PROPOSITIO : 1) feltétel; 2) előadás. *Cur. Puky. Bar. várm. P-gyűjt. Tétel. Kun. 3) feladás. Puky. Állítás. Bar. vm. 4) (actus) előterjesztés; (res) előterjesztmény. Fog. Kun.*

PROPOSITIO fundamentalis : talpállítás. *Mest. Alaptétel. Kun.*

PROPOSITIONES regiae : királyi feltételek. *Huszár. Szirm. Kir. előadások. Szlem. HM.*

PROPOSITUM : feltétel. *Cur. Bar. várm. HM. Föltét, szándék. Fog. Kun. HM. Szántsándék. HM.*

PROPOSITUM in sensu legis, sive dolus : szántsándék, gonoszság, feltett cél, eltökélt akarat. *Szirm.*

PROPRICIDIUM : maga' megölés-

se. *Szirm.* Öngyilkolás v. gyilkosság. *Csapó.*

PROPREHANDEL : saját tőzs, saját kereskedés. *Fog.*

PROPRIE : tulajdonképen. *Cur. Bar. vm. Kun. Puky. P-gyűjt. HM.* Sajátképen. *Kun.* Sajátllag. *Csapó.*

PROPRIETARIUS : tulajdonos. *Cur. Debr. Cur. Fog. Bar. várm. Puky. Pauly. Szirm. HM.* Sajátos. *Debr. Kun.*

PROPRIETARIUS cambialium : váltótulajdonos, váltóbirtokos, l. Wechselinhaber, Wechseleigenthümer. *Vált.*

PROPRIETARIUS rei : jószág' tulajdonosa. *Szlem.*

PROPRIETAS : tulajdon. *Cur. Széch. gr. Szirm.* Sajátság. *Fog. Kun. Debr. Bar. várm. P-gyűjt. Puky. Pauly.* Vagyon, uraság, uradalom. *Horv. Istv.* Tulajdonosság. *Bar. vm. Debr. Puky. Vajd. P-gyűjt. Pauly. Veres.* Tulajdonosság. *Kun.* Tulajdoniség. *Fog.* Birtok, saját, vagyon, tulajdon. *Kun.*

PROPRIETAS rei : jószágnak sajátága. *Georch.* Jószág' valójának, v. jószág' tulajdonága. *Szlem.*

PROPRIUM : saját, tulajdon. *Helt. Fog. Kézir. Kun. Puky. Mest. Szlem. Pauly. P-gyűjt.* l. *Proprietas.*

PROPRIUS judicatus : önbiróság, önbiróskodás. *Fog.*

PROPUGNATIO : vitatás, védekezés, oltalmazás. *Csapó.*

PRORECTOR : iskolai helytartó. *Puky.*

PROROGARE : halasztani. *Puky. Kun. Fog.* Halogatni. *Csapó.*

PROROGATIO : halasztás. *Helt. Cur. Párizp. Moln. Mokr. Márt. Puky. Debr. Pauly. Czöv. V-gyűjt. RW.* Halogatás, vas levellal való vontatás. *RW.* Pörhaladék, pörhalasztás. *Fog. Szlem. Kun.* Per' megállítása. *Georch.* Időhalasztás. *Puky. Szirm. P-gyűjt.* Haladék. *Puky. Pauly. V-gyűjt. Czöv. Idő-*

haladék. *Czöv.* Halogatás. *Párizp. Moln. Helt.* Esztendei haladék. *Szirm.* Vaslevél hozás. *Helt.* Elhalasztás. *HM.*

PROROGATIO annualis : évi perszünet. *Debr.*

PROROGATIO vidualis : gyász-évi perszünet. *HM.*

PROROGATIONIS beneficium. l. *Benef. prorogationis.*

PROROGATORIUM mandatum : szünet engedő, halasztó parancsolat. *Bar. vm.*

PROSAPIA : főnem, főnemzettség. *Debr.* Főnem, uemesség, vérágazat. *HM.*

PROSCRIBERE : számkivetni. *Puky. Kun.* Levelessé tenni. *Kásson. Szirm.* Számüzni. *Csapó. Kun.*

PROSCRIPTIO : megfogatást rendelő levél. *Cur.* Számkivetés. *Puky. Czöv. P-gyűjt. Szirm. Debr. HM.* Levelesítés. *Szirm. V-gyűjt. Szlem.* Kiíratás. *Szlem.* Számüzés. *Kun. Csapó. HM.*

PROSCRIPTIONALES literae : számkivető, v. elfogató levél. *P-gyűjt.* Gonosztevőt kiíró, v. gonosztevőnek kiíratását hírül adó levél. *Szlem.*

PROSCRIPTUS : számkivettett. *Puky. P-gyűjt. Georch.* Levelessé lett, v. kiírott. *Szlem.* Kárhoztatott. *Helt. Kásson.* Számüzött, honából kitiltott. *Kun.*

PROSECUTIO : folytatás. *Cur. Puky. Pauly. P-gyűjt. HM.* Követelés. *Kölcs.*

PROSECUTIO causae : ügyfolytatás. *Cur.* Ügy' folytatása. *Puky. Fog.* — folyamatba vétele. *Fog.*

PROSELYTA : áttért, hitretért. *Kun.*

PROSILIRE : kibuggyanni, p. o. viz a' földből. *Puky.*

PROSOCER : ipam' atyja. *Puky. Huszty. P-gyűjt.* Nagypapa. *Fog.*

PROSOCRUS : napam' anyja. *P-gyűjt. Huszty.* Nagynapa. *Fog.*

PROSPECTUS : kilátás. *Puky. Kun.* Nézet, tekintet; előrajz,

előpéldány. *Kun.* Előrajz, áttekintet. *HM.*

PROSPICERE: gondoskodni, előrelátni, vigyázni. *Kun.* *HM.*

PROSPERITAS: szerencsés állapot. *Mest.* Jólét. *Kun.* Szerencséség. *Csapó.* Boldogság. *Puky.*

PROSPERITAS nationalis: nemzeti boldogság. *Puky.* Nemzet' boldog állapotja, boldogléte. *Szlem.* Nemzeti jólét, v. jóllétele. *Csapó.* *HM.*

PROSTITUTIO: 1) legyalázás, kisebbítés. *Bar. vm.* Beestelenítés, megyalázás, szégyenítés; 2) beestelenség, szégyen, gyalázat. *Kun.*

PROTECTIO: oltalom. *Cur.* *V-gyűjt.* *Szlem.* *Kun.* *Puky.* Pártfogolás. *Csapó.* Pártfogás. *Cur.* *Bar.* *várm.* *Kun.* *Fog.* Védelem. *Puky.* *Kun.* *HM.* Pártolás. *Csapó.* Ótalom. *HM.*

PROTECTIO legis: a' törvénynek védelme. *Puky.*

PROTECTIONALES: oltalomlevél. *Cur.* *Puky.* *Szirm.* *Debr.* Védlevél. *Csapó.* Ótalomlevél. *HM.*

PROTECTIONATUS: oltalmazott, pártfogott. *Cur.* Oltalom alatt lévő. *Puky.* Pártfogolt, pártolt, védett. *Csapó.*

PROTECTOR: 1) oltalmazó. *Cur.* *Puky.* *V-gyűjt.* *Szlem.* Pártfogó. *Cur.* *Bar.* *várm.* *Puky.* Pártoló, pártfogoló. *Csapó.* 2) követ a' római udvarnál. *Puky.*

PROTECTORIAE litterae: védőlevél. *Vajd.* l. Protectionales.

PROTEGERE: oltalmazni, pártolni. *Cur.* *Puky.* Fedezni, védelni. *Puky.* Védelmezni, pártfogolni. *Kun.*

PROTELATIO: halasztás. *Cur.* Halogatás. *HM.*

PROTERVE: vakmerően. *Szirm.*

PROTERVIA: dacz. *Fog.*

PROTERVUS: vakmerő. *Cur.* *HM.* Szemtelen. *HM.*

PROTEST: ovás. *Vált.* *Fog.* Ovat, ovatlevél; *Protestatio*, litterae protestatoriae. *Csász.* *Fog.*

PROTESTANS: ellenmondó. *Stett.*

(*J. Eccl.*) ref. v. aug. vallást követő. *Szirm.*

PROTESTARI: protestálni. *Len.* 1) ellenmondani; 2) ovást tenni. *Fog.* Tiltakozni. *Debr.*

PROTESTAT: ovatos, ovatandó (ki ellen ovás tételik). *Csász.* Ovatolt. *Fog.*

PROTESTATIO: ellenmondás. *Cur.* *Stett.* *Nán.* *P-gyűjt.* *Georch.* *Puky.* *HM.* Ellenző jelentés. *Puky.* *P-gyűjt.* Bizonykodás, igellenzés, igeskedés, igelkedés. *Bar.* *várm.* Eltiltás. *Szirm.* Ellenmondás. *Márt.* Ellenezés. *P-gyűjt.* Ellenzés, jufentartó kinyilatkoztatás, jufentartás. *Szlem.* Tudománytétel. *Helt.* *Kász.* *Szirm.* *Kézir.* 1) ellenzés; 2) ovás, ovatolás. *Fog.* *HM.* Tiltakozás. *Debr.*

PROTESTATIO cambialis (*J. Camb.*): váltólevél' visszavonása. *Georch.* Váltólevél' iránti jufentartás, vagy jufentartó kinyilatkoztatás. *Szlem.*

PROTESTATIO di non accettando (*J. Camb.*): váltólevél' el nem fogadása miatt tett jufentartás, vagy jufentartó kinyilatkoztatás. *Szlem.*

PROTESTATIO di non pagamento (*J. Camb.*): fizetés-megtagadás miatt tett jufentartás. *Szlem.*

PROTESTATORIAE litterae, l. Protest.

PROTEST-ERHEBER: ovástfevő (jegyző, v. egyéb törvényes személy). *Csász.* Ováskivevő, ovatóló. *Fog.*

PROTEST-ERHEBUNG: ovás, ovástétel, ováskivétel, ovás' kivévése; *Protestatio*, actus protestationis. *Csász.*

PROTESTIREN (einen Wechsel): ovatolui. *Fog.*

PROTESTIRTER-WECHSEL: ovott —. *Csász.* Ovatolt váltó. *Fog.*

PROTESTAXE: ovásdíj, ovatdíj; taxa protestationis. *Vált.* *Csász.* *Fog.*

PROTEST-VERSENDUNG: ovás, ovatlevél' közlése, ovatközlés,

communicatio protestationis, transmissio litterarum protestatoriarum. *Vált. Császáár.*

PROTESTWERBER : ovástevő. *Fog. Csász. Ovást tétető. Vált. Csász. Ovató. Fog.*

PROTOCOLLISTA : ígtató. *Fog. Bejegyző. Bar. vm. Jegyzőkönyvíró. Pauly. Puky. P-gyűjt. — ve. zető. Pauly. — vivő, íktató. Debr. HM.*

PROTOCOLLISTA exhibitorum : ígtató. *Fog.*

PROTOCOLLISTA iudicii : tanácsjegyző. *Fog.*

PROTOCOLLUM : jegyzőkönyv. *Cur. P-gyűjt. Fog. Kölc. Perg. Huszár. Nán. Puky. Georch. Czöv. Szlem.*

PROTOCOLLUM exhibitorum : íktatókönyv. *Császár. HM. Igtatókönyv. Fog.*

PROTOCOLLUM gestionis : eljárási jegyzőkönyv. *K. Vált. HM.*

PROTOCOLLUM iudicii : tanácskönyv. *Fog.*

PROTOCOLLUM sessionis : tanácskönyv. *Csász. Tanácsjegyzőkönyv. HM.*

PROTOCOLLUM urbariale : jobbagyszabási —. *Bar. vm.*

PROTOMEDICUS : főorvos. *Pauly. Puky. Kun. Ország' orvosa. Puky. Ország' főorvosa. Debr. HM.*

PROTONOTARIUS : ítélmester. *Szirm. Puky. Georch. Czöv. Szlem. Fog. Debr. HM. RIV.*

PROTONOTARIUS apostolicus (J. Canc.) : apostoli főjegyző. *P-gyűjt. Szirm. HM. RIV.*

PROTONOTARIUS iudicis curiae : ország' bírójának ítélmestere. *1-gyűjt. Ország-lőbírói —. P-gyűjt. Országbírói ítélmester. Czöv. Szlem.*

PROTOPRESBYTER : főnépész. *HM. Első nyomat, első kép. v. minta. HM.*

PROTOTYPUS : őspéldány, őskép. *Kun.*

PROTRACTIO causae : ügy' halogatása. *Cur. Halogatás, idővontatás. Szirm.*

PROTRAHERE : halasztani, halogatni. *Szirm. Márt.*

PROVENTUALIS taxa : jövedelem-díj. *HM.*

PROVENTUS : jövedelem. *Cur. Szirm.*

PROVENTUS derivatus : háromlati jöv. *Szlem.*

PROVENTUS intercalaris : időközi jövedelem. *HM.*

PROVENTUS nationalis : nemzeti —. *Szlem.*

PROVENTUS nationalis crudus, seu mixtus : nemzeti elegyes —. *Szlem.*

PROVENTUS nationalis purus : nemzeti tiszta —. *Szlem.*

PROVENTUS primitivus : eredeti —. *Szlem.*

PROVENTUS status accidentales : polgári társaságnak eseti, v. történeti jövedelmei. *Szlem.*

PROVENTUS status accidentales e fiscalitatibus : polgári társaságnak urok-veszett jószágokból szülemelő eseti jöv. *Szlem.*

PROVENTUS status accidentales e loteria : polgári társaságnak szerencsejátékból szülemelő eseti jöv. *Szlem.*

PROVENTUS status accidentales e sportulis judiciariis : polgári társaságnak bírói tételék' váltságából szülemelő történeti jöv. *Szlem.*

PROVENTUS status accidentales e taxis ordinum, et titularum : polgári társaságnak vitézi rendek és czimek' váltságából eredő történeti jöv. *Szlem.*

PROVERBIUM : közmondás. *Puky. Pauly. Példabeszéd. Puky. Szirm. RIV. Közmonda, példaszó. Csapó. Közbeszéd. RIV.*

PROVIANT : katonák' elesége. *Puky. Élelem, eleség. Kun.*

PROVIANT - magazin : élelmentár, eleségtár. *Kun.*

PROVIANTFIREN : élelmezni. *Fog.*

PROVICARIUS : helytartó' felváltója. *Puky. P-gyűjt.*

PROVIDENTIA : gondviselés. *Gá-*

nóczy. *H.M.* Istennek gondviselése. *Pázm.*

PROVIDERE: 1) gondoskodni, ellátni (versorgen, versehen); 2) kitartani (militiam). *Fog.*

PROVIDUS: gondos. *H.M.*

PROVINCIA: tartomány. *Fog.*
Puky. P-gyűjt. Debr. H.M.

PROVINCIA adnexa: hozzákapcsolt —. *Szlem.*

PROVINCIA confoederata: frigyos, v. szövetséges —. *Puky. P-gyűjt.*

PROVINCIA incorporata: egyesült —. *Puky. P-gyűjt.* Egygyé vált, v. közös törvényü —. *Szlem.*

PROVINCIA judicandi: bírói tisz. *Debr. H.M.*

PROVINCIA limitanea: határos tartom. *Puky. P-gyűjt.*

PROVINCIA subjecta: meghódított, v. hódult —. *Szlem.*

PROVINCIALIS: 1) tartományi, tartománybeli; 2) szerzet' feje, v. szerzetfő. *Fog.* Szerzet' fő előljárója. *Puky. P-gyűjt.*

PROVINCIALIS commissariatus: kerületbeli, v. tartományi biztonság. *Pauly. H.M.* Tartomány-biztos. *Debr.*

PROVINCIALIS commissarius: tartománybiztos. *H.M.*

PROVINCIALIS ordinis: szerzet' tartománybeli fő előljárója. *P-gyűjt. Szlem.*

PROVINCIALISMUS: környékszó, vidéki szállás. *Puky. Tájszó. Debr.* Tájbeszéd, szójárás. *Csapó.*

PROVISIO: intézet. *Cur. Szlem. Pauly. P-gyűjt. H.M.* Jutalom. *Stett.* Intézettétel. *Cur. Puky. Pauly. P-gyűjt.* Készület, beszerzés. *Puky. V-gyűjt. Debr.* Gondoskodás. *Puky. Szlem. Törv. Debr.* Gondtartás. *V-gyűjt.* Eleverendelés. *Puky.* Ellátás, csendelés, intézmény. *Debr.* Ellátás, tartás. *H.M.*

PROVISIO cambiaria: váltódi; Wechselfprovision. *Vált. Fog. H.M.*

PROVISIO gratialis: kegy pénz. *H.M.*

PROVISIO hominis: emberi intézet. *P-gyűjt.* Ember' gondoskodása. *Szlem. Czöv.* — intézete. *Szlem.*

PROVISIO hominis tollit provisionem legis: az emberi intézet megszünteti a' törvény' intézetét. *Puky. P-gyűjt.*

PROVISIO legis: törvény' intézete. *P-gyűjt. Szlem.* — gondoskodása. *Szlem. Czöv.*

PROVISION militiae: katonatartás. *Pauly. P-gyűjt. Puky. Debr. H.M.*

PROVISION: üzérdíj, tőzsérdíj, díj, tőzsdíj. *Fog.*

PROVISOR: tisztartó. *Fog. Puky. Szirm. P-gyűjt. Sáfár. Csapó.*

PROVISORIE: időleg, ideiglen. *Fog. H.M.* Gondoskodólag, ellátólag. *Debr.* Ideiglenes. *H.M.*

PROVISORIO modo: ideig tartó. *Cur.* Előzőleg, további rendelésig. *Puky. Pauly. P-gyűjt.* Ellátólag. *Bar. vm.*

PROVISORIOUS: időlegi, ideigleni. *Fog.* Gondoskodó; ideiglenes. *Kun.*

PROVOCANS: 1) felszólító; 2) hivatkozó; 3) kihívó, p. o. bajvivásra. *Cur.*

PROVOCANS sine provocato non probat: az állítás bizonyítás nélkül sikertelen. *Puky. P-gyűjt.* A' hivatkozás bizonyítás nélkül érvénytelen. *H.M.*

PROVOCARE: bajvivásra hívni, előhívni. *Bar. vm.* Kihívni. *Bar. vm. Puky. Debr.* Rántalni. *V-gyűjt.* Esztekélni. *Czöv.* Ingerelni. *Kun.* Előszólítani, felszólítani. *Puky.* Bajra hívni. *Helt.* Utalni. *Czöv.* Hivatkozni. *Debr. Bar. várm. H.M.* Fellíni, idézni. *H.M.*

PROVOCATA documenta: felhívott oklevelek. *Debr.* Felhívott irományok. *H.M.*

PROVOCATIO: 1) felszólítás. *Cur. Puky. Kun.* 2) hivatkozás. *Cur. Stett. Fog. H.M.* 3) bajvivásra kihívás. *Cur.* Föl, v. kihívás. *Fog. Kun.* 4) ingerlés. *Kun.* Késztetés. *Csapó. Lëx.*

PROVOCATUM : hivatkozat. *Kun.* Reautalt. *Czöv.*

PROVOLVI ad genua : térdre esni. *Pázm.* — borulni.

PROXIMUS : felebarát. *Pázm.* Legközelebbik. *Fejér.*

PROXENETA : hajhász. *Stettn.* Tokmás. *Kölcs.* Alkusz ; sensal. *Vált. Fog. Csász. HM.*

PROXENETICUM : hajhászbér. *Stettn.* Tokmadij, v. bér. *Kölcs.* Alkuszdi. *Vált. I. Senserie.*

PRUDENS ac circumspectus : érdemes. *Puky.* *Pauly.* Okos érdemes. *HM.* Eszes és szemes ; okos és előrelátó, v. körültekintő. *Csapó. RW.* Okos érdemes. *HM.*

PRUDENTER : eszesen. *Puky.* Okosan, eszélyesen. *Csapó.*

PRUDENTIA : eszesség. *Puky.* Okosság, eszélyesség. *Csapó.* Előrelátás. *Mokr.*

PRUINA : fagy, harmat, dérhat. *Puky.* Zuzmaráz, hóharmat. *Moln.* Zuzmara. *Csapó.*

PRURITUS : viszketeg, viszkettség, vágyakodás. *Csapó.*

PSEUDO : ál, hamis. *Cur. Bar. vm. Kun.* Kendőzött. *Bar. vm.*

PSEUDO-MEDICUS : ál orvos, majom —, himpellér. *Bar. vm. HM.*

PSEUDONOMIA : álnevűség. *Kun.*

PSEUDO - PROPHEA : álőrezés jövendő-mondó. *Puky. Pauly.*

PSYCHOLOGUS : lélektudós. *Kun.*

PTOCHODOCHIUM : ügyefogyotak' háza. *Bar. vm.*

PUBER : felserdült. *Cur. Szirm. V-gyűjt. Szlem. Lex. HM.* Serdült. *Fog. Debr. Kun. Czöv.* Felserdült korú. *Szlem.* Pibes, tőkellen idejű. *Czöv.* Serdült ifju, mohozott bajuszu. *Helt.* Siheder, suhancz. *Csapó. HM.* Sutyó.

PUBERTAS : serdültség. *Cur. Fog. Kun. Debr.* Felserdült kor. *Cur.* Felserdültség. *V-gyűjt. Bar. vm. Puky.* Serdült kor. *Debr. Puky. Pauly. P-gyűjt.* Érettség, pihesség. *Czöv.* Sihederség. *Csapó.*

PUBERTATIS anni : serdültség' esztendei. *Cur.* Felserdültség. *Puky.*

PUBERTATIS tempore : a' gyermekornak kiteltekor. *Puky.*

PUBLICA cassa : köz pénztár. *Törv.*

PUBLICA fides : hitszó, közszó. *Törv.* Köz hitszó. *HM.*

PUBLICA honestas : sógorodás, v. közbeesület' igazsága. *Georch.* Közönséges tisztesség. *Czöv.* Köz illendőség' igazsága. *Szlem.*

PUBLICA notorietas : köztudomány. *Veres. Törv.*

PUBLICANUS (J. Can.): fukár. *Szirm. Párizp.* Vámbérlő, vámas. *Lex.*

PUBLICARE : hirdetni, nyilvánítani. *Kun.* Kihirdetni, közönségessé tenni. *Szirm. V-gyűjt. P-gyűjt. Puky. HM.* Hírül adni. *Puky. P-gyűjt. Szlem.* Közhírül adni. *Szlem.* Nyilvánosítani. *Csapó.* Közönségesen meghirdetni. *RW.*

PUBLICATIO : 1) kihirdetés. *Cur. Puky. Kun.* Közönségessé tétel. *Puky.* Közhírré tétel. *Cur.* Közhirdetés (actus) ; 2) közhirdetmény (res). *Fog.* Nyilvánosítás ; hirdetmény. *Kun.*

PUBLICATIO belli : hadhirdetés, had' közhírül adása. *Szlem.*

PUBLICICE : nyilván, országszerete. *Kur. HM.* Közönséges v. nyilván való helyben. *Puky.* Nyilvánlag, nyilvánosan. *Csapó.*

PUBLICITAS : nyilvánosság. *Kun. Fog. Széch. gr. HM.* Nyilvánvány. *Fog.* Nyilványság. *Csapó.*

PUBLICO-POLITICUM objectum : közigazgatási tárgy. *Debr.* Közigazgatási, közpolgári. *HM.*

PUBLICUM : 1) közönség. *Cur. Bar. várm. Kun. Kölcs.* Község. *Bar. vm.* 2) közhely. *Cur. Bar. vm. I. Communitas.*

PUBLICUS : 1) közönséges. *Cur. Debr. Szirm. V-gyűjt. Czöv. Kölcs.* Köz. *Fog. Debr. Szlem. HM.* 2) közhatalomsági. *Fog.* 3) nyilvánosságos. *Cur. V-gyűjt. Szlem.* Nyilvános. *Fog. Szlem. Debr. HM.* Nyilván való. *Mest. Szlem.* Kihirdetett, kihiresített. *Szirm.*

PUBLICUS actus : nyilvános tett. *Debr.*

PUBLICUS fundus : közönséges jószág. *Cur. Közjószág. Bar. vm. Közönséges érték. Cur. Közérték, közalpály. Bar. vm.*

PUBLICUS homo : közjó' emberre, köztisztet viselő. *Bar. vm.*

PUBLICUS locus : közönséges hely. *Cur. Puky. Debr.*

PUDENTIA : szégyenlés. *Csapó.*

PULICITIA : szemérmesség. *Cur. Szemérmesség. Csapó. Szemérem. HM.*

PUDICITIAE illata vis : erőszak-tétel, erőszakos megszeplősítés. *Cur. HM.*

PUDICUS : szemérmes, szégyenlő. *Csapó.*

PUDOR : szemérem, szégyen. *Csapó.*

PUELLA in capillis : hajadon leány. *Cur. Hajadon. Szirm. HM. Leány, leányzó. RW.*

PUELLA in capillis constituta : hajadon leány. *Szegedy. Eladatlan —. Czöv.*

PUERILIS : gyermekes. *Puky. Pauly. Gyermeki, gyermekded. Csapó.*

PUPERIUM : gyermek ágybéli. *RW.*

PUGIL : ökölbajnok, küzdő. *Mokr.*

PUGILLARIS : jegyzőke, levéltáska. *Debr. Pénztársoly. Kun.*

PULPITUS : írópolcz. *Kun.*

PULSARE : lasnakolni. *Kászon. Ütögetni. Sztrok.*

PULSUS : 1) érverés; 2) harangozás; 3) verés. *Puky. P-gyűjt. Érütés, érverés. Kun.*

PULULARE : kifakadni, posdulni. *Puky. Kisarjadzni. Mokr.*

PULVERISARE : porlasztani. *Kun.*

PUNCTA deutri : kérdő v. kérdés-pontok; Weisartikkel. *Vált. Csász. HM.*

PUNCTA interrogatoria : kérdő pontok. *Cur. Debr. Vallatás' pontjai. Puky. Vallatásban lévő kérdések. Pauly.*

PUNCTA inuiatoria : utasító pontok. *Cur.*

PUNCTA pacis, divisionis : békeségnek, osztálynak pontjai. *Szirm.*

PUNCTA suggestiva : szájra-adó pontok. *Cur. HM. Kisztető pontok. HM.*

PUNCTATIM : pontonként. *Puky. Fog. Pauly.*

PUNCTUALIS : pontos. *Cur.*

PUNCTUALITAS : pontosság. *Cur. Fog. Puky. Pauly.*

PUNCTUALITER : pontig, v. pontosan. *Puky.*

PUNCTUM : pont. *Cur. Puky. Fog. P-gyűjt. Ög. Fog. Pett, pety, pött. Kun.*

PUNCTUM temporis : időpercz, v. pillanat. *P-gyűjt.*

PUNIRI : büntetődni, büntettetni. *Puky. Pauly. Bünhödni. Csapó. HM.*

PUPILLA : gyámleány. *Fog.*

PUPILLARIS : árvát illető, árvabéli. *Cur. Puky. Árvai. P-gyűjt. Fog. Kun.*

PUPILLARIS aetas : árvaság' ideje. *Kász.*

PUPILLARIS iudex : árvák' bírása. *Vajd.*

PUPILLARIS securitas : árvabiztosíték. *HM.*

PUPILLUS : árva. *Cur. P-gyűjt. Czöv. Fog. Szlem. Szirm. Márt. Mokr. Puky. Kölc. Debr. HM.*

Alak. *Georch. Atyátlan gyermek. Pauly. Atyától árva. Helt. Gyámfi, gyámgyermek. Fog.*

PUPILLUS orphanus : árva. *Fog.*

PURE-PUTE : csupáncsak. *Kun. HM. Csupádon. HM.*

PURGARE se : magát tisztítani. *Kászon.*

PURGATIO : maga' megtisztítása. *Szirm. RW. Dolga' eligazítása. RW. Tisztítás. Moln. Kitisztítás. Márt. Maga' felszabadítása a' vád alól. Párizp.*

PURGATIO canonica (J. Can.) : egyházi tisztulás. *Szlem. Törvényes, v. közönséges kitisztulás a' vádból. Puky. Pauly.*

PURGATORIUM : tisztulólhely. *Puky. Tisztító tűz. Gánócz.*

PURGATORIUM juramentum: tisztító eskü. *H.M.*

PURGATORIUS : tisztító. *Lex.*

PURIFICARE : tisztásítani, tisztítani. *Kun.*

PURIFICATIO : tisztítás, tisztulás. *Kun.*

PURISARE: 1) letisztázni. *Cur. Fog. Puky. Pauly. H.M.* Tisztázni. *Kun. Fog.* Tisztára leírni. *Szirm.* 2) tiszta birtokává tenni. *Cur. Debr.* Tisztába hozni. *Debr. H.M.* Birtokon egyesíteni. *H.M.*

PURISARE possessorium: birtokot egyedíteni. *Debr.*

PURISARE stationem: a' beígatást tisztába hozni, törvényesíteni. *Debr.*

PURISATIO : tisztázás. *Csapó.*

PURISATIO stationis : iktatás' megtisztítása. *V-gyűjt.* — megtisztulása. *Szlem.*

PURISMUS: tiszta észvitatás. *Puky. Pauly.* Tisztultság; nyelvszüesség. *Kun.*

PURISTA : tisztító. *Kun.*

PURITAS : tisztaság. *Fog. Kun. Puky. Debr.*

PURITAS conscientiae : lelkiesméret' tisztasága. *Cur. P-gyűjt. Szirm. Puky. Pauly. Debr.*

PURITAS stationis : beiktatás' tisztasága. *Czöv. Debr.*

PURPURA : bibor. *Debr. Kun. H.M.*

PURPURATUS (Cardinalis): bibornok. *Kun. H.M.* Biboros. *H.M.*

PURPURARIUS : bársonyáros. *Pauly. Puky.* Bársony-áruló. *Puky.*

PURUM dominium : egyed birtokú uradalom vagy egyedúrság. *Debr.*

PURUM possessorium : egyedbirtok. *Debr.*

PURUM proprium : egyedbirtok. *H.M.*

PURUS : tiszta. *Cur. Puky.*

PUTATIO : nyésés, metszés. *Szirm.*

PUTZHANDLUNG : piperekereskedés. *Kun.*

PYGMAEUS : törpe. *Kun.*

PYRAMIS : csücsoszlop. *Kun.*

PYROBOLARIUS : gránátos. *H.M.*

PYRRHONISMUS : mindenről való kétkedés. *Puky. Pauly.*

PYXIS : börböncze, szelencze. *Kun.*

Q.

QUADRAGESIMA : negyvennap böjt. *Pázm. Szirm.*

QUADRANS : negyed. *Puky. Fog. P-gyűjt. H.M.*

QUADRATA orgia : négyszeges v. négyzögű öl. *Puky. Fog.* Négyzög-öl. *H.M.*

QUADRATUM : négyzög. *Fog.*

QUADRATURA : négyzög. *Puky.* Négyzet. *Kun.*

QUADRATUS : négyzögű. *Debr.* Négyzögített, négyzöges. *Csapó.* Négyzögű papi süveg. *Szirm.*

QUADRIJUGUS currus: négy lovas szekér. *Bar. vm. H.M.*

QUADRUPHICA (J. Rom.): negyedszeri feleselés. *Czöv. Ügyvéd-beli negyedik írás, v. íromány. Szlem. Végső, v. végfelclet. Márt.*

Negyedik szóváltás. *Sztrók.* Negyedik szóváltás. *HM.*

QUADRUPLUM: négyannyi. *Szirm.*

QUAESTIO: kérdés. *Cur. Lex. P-gyűjt.*

QUAESTIO exceptiva: kifogó —. *Cur. Bar. vm.*

QUAESTIO facti: esetbeli —. *Cur.* Történet dolgot érdeklő —. *Puky. Pauly. P-gyűjt.* Cselekedetbeli —. *Puky.* Tételről való, tételbeli —. *Bar. vm.* Tettbeli —. *Fog. Debr.* Dologbeli —. *V-gyűjt.* Tettet v. tárgyat érdeklő —. *Szlem.* Tetti kérdés. *Sztrók.* A' dolog' mivolta. *Szirm.* Tettbeli kérdés. *HM.*

QUAESTIO juris: törvényes —. *Cur. Szirm. Puky. Bar. várm. Pauly. P-gyűjt.* Törvényről való v. törvényt érdeklő —. *Szlem.* Törvénybeli —. *Debr. Fog.* Jogi kérdés. *Sztrók.* Jogbeli kérdés. *HM.*

QUAESTIO meritoria: derekas kérdés. *Vajd.*

QUAESTIO suggestiva: szájradozó —. *Cur.* Beléhozó, késztető —. *Bar. vm.* Felelet-sugalló —. *Szlem.* Utasító kérdéspont. *Georch. P-gyűjt.* Kisztető kérdés. *HM.*

QUESTIONATUS: kérdéses, kérdésben forgó, kérdésbeli. *P-gyűjt. Szirm. Puky.* Kérdés alatti. *Debr.*

QUESTIONEM exercere: a' bünyöst vallatni, faggatni. *Bar. vm.*

QUAESTOR: kereskedő. *Cur. Szirm. Bar. vm.* Jövedelmes. *Bar. várm.*

QUAESTOR aerarii: kincstartó. *Szirm.* Kincstárnok. *Kun.*

QUAESTOR magnarius: nagykereskedő. *Cur. HM.*

QUAESTUS circumforaneus: házaló kereskedés. *HM.*

QUAESTUS: kereset, kereskedés. *Bar. várm. Debr.*

QUALIFICARE: 1) minemüsitni, minősíteni. *Fog.* Mellékesen magyarázni. *Puky. P-gyűjt.* Miképpenezni. *V-gyűjt. Puky.* Módosítani. *Czöv. Debr. HM.* Külömböztetőleg felelni. *Georch.* Másfélésíteni. *Vajd.* 2) jelesíteni. *Fog.* Kü-

lömböztetni. *Georch.* Külömbőség magyarázni. *Kászón.* Idomítani, képesíteni, minősíteni, mivelni. *Kun.*

QUALIFICATA: szinezet, módosítás. *Bar. vm.*

QUALIFICATA defensa: módosított védelem. *Debr.*

QUALIFICATA fassio: módosított vallomány. *Sztrók.*

QUALIFICATA responsio: módosított felelet. *Cur.* Két értelmű, v. mellékes magyarázat —. *Puky.* Milyenített —. *Czöv.* Meghasított felelet. *Kászony.*

QUALIFICATA sententia: minősített ítélet. *Kölcs.*

QUALIFICATIO: 1) módosítás. *Cur. Bar. vm.* Mellékes magyarázat. *Cur.* Mellékes magyarázás. *P-gyűjt. Puky. Pauly. Márt.* Miképpenezés. *Puky. Pauly.* Szinezés. *Bar. vm.* Mineműség, minőség. *Fog.* 2) jelesség. *Fog.* Alkalmatosság, arra valóság. *Bar. vm.* Jeles tulajdonság. *Puky.* Idomítás, képesítés, minősítés, mivelés. *Kun.*

QUALIFICATIO responsi: felelet' miképpenezése. *V-gyűjt.* Felelet' módosítása, v. feleletmódolás. *Szlem.*

QUALIFICATIVA sententia: minősítő ítélet. *Fog.*

QUALIFICATUM furtum: mesterséges lopás. *Cur. P-gyűjt. Puky. HM.* Idomított tolvajlás. *Sztrók.*

QUALIFICATUM homicidium: mesterséges gyilkosság. *P-gyűjt.*

QUALIFICATUS: módosított. *Cur. HM.* Módos, csinos, gyakorlott, mesterséges, furcsa. *Bar. vm.* Módos. *Debr.* Mellékesen magyarázott. *P-gyűjt.* Jeles tulajdonságú. *Puky.* Képesített, idomított, minősített, mivel. *Kun. HM.*

QUALIFICATUS juvenis: jeles tulajdonságú ifju. *Puky. P-gyűjt.*

QUALIFICIRTE Praesentation: minősített bemutatás. *Fog.*

QUALIS talis: olyan a' millyen. *Perg. HM.*

QUALITAS: mineműség. *Cur. Bar. vm. Pauly. Puky. HM.* Tu-

lajdonság. *Puky. P-gyűjt. Pauly. HM. Millyenség. Czöv. Fog. Minőség. Fog. Sztrok. Kun. HM.*

QUALITAS accidentalis: mellékes — *Cur. Puky. P-gyűjt.*

QUALITAS bonorum: jószágok' millyensége. *Czöv. Jószág' minéműsége, v. jószág' örökösödése. Szlem. Birtok' minősége. Sztrok.*

QUALITAS essentialis: főminéműség. *Cur. Állatos, v. mivolti tulajdonság. Puky. Lényeges minőség. Sztrok.*

QUALITAS personae accidentalis: történhető tulajdonság. *Ujfal.*

QUALITAS physica: természetes — *Puky. Pauly. P-gyűjt.*

QUALITAS poenarum: büntetés' minéműsége. *Szlem.*

QUALITATES requisitae: megkívántató tulajdonságok. *Debr.*

QUALITATIBUS requisitis praeditus: megkívántató tulajdonságokkal biró. *Puky. P-gyűjt. HM.*

QUALITATIVE: minőség szerint. *Kun.*

QUANTITAS: mennyiség. *Cur. Fog. Bar. vm. Pauly. Kun. Puky. Debr. HM. Mekkoraság. Puky. Pauly. P-gyűjt.*

QUANTITAS bonorum: jószágok' mennyisége. *Czöv. Jószágmennyiség. Szlem.*

QUANTITAS poenarum: büntetés' mennyisége. *Szlem.*

QUANTITATIVE: mennyiség szerint. *Kun.*

QUANTUM, Quantitát: mennyiség. *Fog.*

QUANTUM contributionale: adó. *P-gyűjt. Pauly. Puky. Hadiadó. Bar. vm. Katona-adó. Puky. Ország' adója. V-gyűjt. Puky. Szirm. Adómennyiség. Debr. HM.*

QUANTUM domesticum: házi adó. *Bar. várm.*

QUARANTAINE: veszteglő, vesztegház. *Fog.*

QUARTA parochorum (J. Can.): plebános' v. megyés pap' dézsma-

negyede. *Szlem. Parochus' negyede. Czöv. Papi dézmanyegyed. RM. QUARTA* pegasiana (J. Rom.): bizotti negyed. *Sztrok.*

QUARTA puellaris: leánynegyed, negyedjog, negyed-örökség. *Fog. HM. Leányi negyed. RW. l. Quartalium.*

QUARTALITII excisio: leánynegyed' kiadása. *Cur. — kihasítása. Puky.*

QUARTALITII liberum dominium: a' leánynegyed' szabad urasága. *Feres.*

QUARTALITIUM: leány-negyed. *Cur. Debr. Fog. Szirm. Márt. Párizp. Bar. vm. Pauly. Puky. Perg. Péchy. V-gyűjt. Szlem. Negyed-örökség. Fog. Negyed. Kölc. Nán. Bar. vm. Pauly. Georch. Czöv. Leányi jószág-negyed. Szlem. Leányi negyed. Helt. Jószágnegyed. Perg. Kun. Péchy. Szlem.*

QUARTA-WECHSEL: negyedváltó. *Fog.*

QUARTFRIALIS: szállásbeli. *Puky. Pauly. P-gyűjt.*

QUARTERIALIS census: szállásbér. *Bar. vm. HM. Szálláspénz, lakbér. HM.*

QUARTERIALIS domus: szálló ház. *Pauly. Puky. P-gyűj. Szálláshely. Puky.*

QUARTERIUS: szállás. *Bar. vm. P-gyűjt. Pauly. Puky. Szállóhely. Puky.*

QUASI: mintegy. *Debr.*

QUASI-AFFINIS: szintesógorság, szintesüv. *Sztrok. Költött sógorság. Fog.*

QUASI-CONTRACTUS: magyarázatheli kötés. *P-gyűjt. Mintegy kötés. Georch. Gyanittató, vagy gyanításon épülő egyezés. Szlem. Félig meddigi szerződés. Sztrok. Költött kötés. Fog.*

QUASI-DELICTUM (J. Rom.): vétkeesség. *Cur. V-gyűjt. Mintegy vétek. Czöv. Fogyatékos, v. félgonosztett, gyarlóság. Szlem. Hiba. V-gyűjt. Rémlékeny vagy rémletes vétek. Sztrok.*

QUASI-HOMO: emberke. *Perg.*
QUASI-MARITUS: mintegy férj. *Debr.* Férjszerű. *Csapó.*
QUASI-PIGNUS: mintegy zálog. *Debr.* Zálogdi. *Csapó.*
QUASI-POSSESSIO: mintegy birtás. *Czöv.* Igazgyakorlás. *Szlem.*
QUASI-TRADITIO: mintegy általadás. *Czöv.* Jussal élésbe léptetés. *Szlem.*
QUASIVERO: mintha bizony. *Kun.*
QUATEMBERGELDER (J. Met.): négy kántor napi pénz. *Czöv.*
QUATUOR temporum jejuniunum: kántorbójt. *Pázm.* Kántor. *Illés.*
QUENTCHEN, **Quentlein**: nehezék. *Fog.*
QUERCETUM: haraszt. *Feres.*
QUERELA: panasz. *Helt. Cur. Debr. HM.* Panaszolkodás. *Cur. Puky. Szirm. Mokr. Párizp. Márt. Moln. P-gyüjt.* Panaszkodás. *Czöv.* Vád. *P-gyüjt. Puky. Debr.* Vádolás. *P-gyüjt.*
QUERIMONIA: panasz. *Bar. vm.* Panaszkodás. *Vajd. P-gyüjt.* Vád, vádolás. *P-gyüjt.* l. *Querela.*
QUERIMONIA *urbanius*: jobbagyszabási. — *Bar. vm.* Urbéri panasz. *Sztrók.*
QUERULANS: panaszló. *Cur. Pauly. P-gyüjt. Debr. Puky. Márt. HM.* Panaszolkodó. *Cur. Puky. Pauly.* Panaszkodó. *Márt. Vádló. Puky. Márt. Vádoló. Debr. Pauly.* Panaszos. *Sztrók.* Panasztevő. *P-gyüjt.*
QUERULARI: jajgatni, sopánkodni. *Pázm.* Panaszkodni. *Perg.* Panaszolkodni. *HM.*
QUERULATUS: panaszlott, panaszkodott. *Cur. Márt. Puky. HM.* Vádlott. *Puky. Debr.* Vádolt. *Pauly. P-gyüjt. Márt.* Panaszos. *Pauly. P-gyüjt.*
QUERULOSE: panaszképen. *Fog.*
QUERULOSUS: panaszos. *Cur. HM.*
QUERULOSUS *processus*: panaszpör. *Fog. Szlem. Vajd.* Hatalmaságbeli—. *P-gyüjt.* Panaszolkodásbéli—. *Czöv.* Kisebb hatalmaskodási

— *Szlem.* Panaszügyleti—. *Sztrók.* Erőszakitéli per. *Debr.*
QUIDDITAS: miség. *Cur. Fog. Márt. Debr. Pauly. Puky. HM.* Mivolt. *Puky.* Mivolta valaminek. *Márt. Pauly. Debr.*
QUID *pro quo*: imigy amúgy. *Kun. HM.*
QUINCAILLERIE, l. *Kurze-Waaren.* *Fog.*
QUIESCENTIA: nyugalom. *Debr. HM.* Nyugvás. *HM.*
QUIETANTIA: nyugtatvány. *Cur. Fog. Debr. Puky. Helm. Kun. Czöv. HM.* Menedéklevél. *Cur. P-gyüjt. Helt.* Nyugtatás. *Szirm.* Nyugtató. *Cur. P-gyüjt. Szlem. Czöv. Bar. várm. Pauly. Puky.* Nyugtaték. *Pauly. Puky.* Nyugtleveél. *Kun. Pauly.* Nyugtató-leveél. *Szirm.*
QUIETANTIA *magasinalis*: csürbéli nyugtató. *Bar. vm.*
QUIETANTIARUM *praesistentia*: a' nyugtatványoknak megvoltságok. *Czöv.*
QUIETARE: 1) nyugtatványt adni. *Cur.* Nyugtató v. menedéklevelet adni. *Pauly. Puky. P-gyüjt.* Nyugtatványozni. *Puky. Debr. HM.* Nyugtatni. *Kun. P-gyüjt. HM.* 2) megnyugtatni. *Cur. Fog. Debr. Pauly. Puky.* 3) nyugodalomra lépni. *Debr. Lemondani. Kun.*
QUIETE *aliquid possidere*: valamit bátorsággal bírni. *Pázm.* Békével bírni. *HM.*
QUIETISMUS: veszteglőség. *Puky. Pauly.* Nyugvás' szelleme. *Kun.*
QUINDENA: tizenöt nap. *Cur. HM.* Etzenkedd. *HM.*
QUINDENA *legalis*: törvényes 15 nap. *Cur.*
QUINQUE *casus*: öt rendbéli nyavalya. *RW.*
QUIRITATIO: sopánkodás. *Puky. Pauly. Pázm.*
QUITIREN: nyugtatványozni. *Fog. l. Quietare.*
QUITTIRTER-WECHSEL: nyugtatványozott váltó; cambiales quietantia munitae. *Vált. Császárs.*

QUITTUNG: nyugtatvány. *Fog.*
QUODLIBET: egyveleg. *Kun.*
 Mismás. *Puky.*

QUOD nocet, docet; a' mi árt, tanít. *Puky.* Kárán tanul az ember.

QUOD patet expresse, non est probare necesse: a' mi nyilván való, azt nem kell megbizonyítani. *Puky.*

QUORUM interest: kiknek érdekek forog fenn. *Sztrók.*

QUOT: hányan. *Puky. Pauly.*
 Mennyin. *Puky. Mennyien. Pauly.*

QUOTE: hányad, hányedrész; jutalék. *Fog.*

QUOTANNIS: évenként. *Csapó. HM.* Esztendőnként. *Szirm.*

QUOTIDIE: naponként. *Szirm. HM.* Naponta. *HM.*

QUOTQUOT: akárhányan, akár-mennyien. *Puky. Pauly.*

QUOTTA: hányadrész. *Cur. Debr. HM.* 1) hányad. *Fog. Puky. HM.* 2) járandóság, járóság. *Fog. Tartozás. P-gyűjt. Puky.* Rész. *Debr. P-gyűjt.* (Convenire de quotta litis advocatis est vetitum: a' prokato-

roknak tilalmas a' perlett kereset' részét, v. a' per' hányadját magoknak leköteleztetni. *P-gyűjt.*)

QUOTTA contributonalis: adó' része, adó-rész, v. hányad. *Bar. vm. HM.*

QUOTTA litis: per-keresetbeli rész. *Cur. Pörosztály. Pauly. Puky.* Hányad-tartozás. *Pauly.* Perlett keresett részbeli tartozás, v. peres keresetbeli rész. *Puky.* Per' hányadja. *Czöv. P-gyűjt.* Perrész. *Debr. Pör' mennyide. Kölcs.* Nyereségből járandó rész. *Georch.* Per' v. kereset' valamennyed része, v. perbeli kereset. *Szlem.* Perkereseti rész. *HM.* (Convenire super quotta litis: perrész eránt egyezkedni. *Debr.*)

QUOTTA messorialis: arató rész. *Czöv. Szlem. HM*

QUOTTALITAS: hányadság. *Cur. Márt. P-gyűjt. Puky. Pauly.* Hányadrész. *Debr. I. Quotta.*

QUOTUS: hányados, hányszoros, hányszorozó. *Kun.*

R.

R (francia irományokon) = reçu: kaptam. *Fog.*

RS = Rinesse: küldime. *Fog.*

RABATT, v. Rabata: elengedés a' portékák' megszabott árából. *Puky.* Summából való lehuzás *Czöv. Lerovat. Fog. Kun.*

RABULA: törvényt csavarító. *Cur. P-gyűjt. Czöv. Puky.* Törvénycsavaró. *Szlem. Debr. HM.* Törvény-eröltető. *P-gyűjt. Puky. Szirm.* Csevegő, v. sok szavú prókátor. *Szirm. Mokr. Párizp.* Per-vesztő, csavarító. *Szirm. Csacsogó*

— *Mokr. Párizp.* Csélcsap prókátor. *Kász.*

RABULISTA: törvénycsavaró. *Kun. I. Rabula.*

RADICALIS: gyökeres. *Cur. Kölcs. Fog. Debr. Puky. HM.* Gyökös. *Cur. Puky. Fog. Tős. Lex.* Tős-gyökeres, régi. *Pázm. Alapos. Kun.*

RADICALIS sensus: derék értelem. *Pázm. Főértelem. Lex.*

RADICALITAS: gyökösség. *Fog. Gyökeresség. Kölcs. Debr.*

RADICALITAS juris: jus' gyökeressége. *Cur. V-gyűjt. Czöv.*

Szlem. Jog-gyökösség. *Fog.* Jóság' gyökössége. *Georch.* Törzsekös uradalmi jus. *Nán.* A' törvénynek gyökössége. *Puky.* *Pauly.* Jog-gyökösség. *Bar. vm.* Igaz' gyökössége. *Puky.* Jogtörzsök, joggyökér. *Kölcs.* Joggyökereesség. *Debr. HM.*

RADICAL-REFORM: alapújítás, alapújulás. *Kun.*

RADICARI: gyökerezni, gyökeretelni. *Cur.* *Puky.* Gyökösíteni. *Sztrók.*

RADICATUR: gyökerezik, gyökeretetik. *Fog.* Gyökeredzik.

RADICITUS: gyökcresen, gyökcrestül. *Kun.*

RADIX: gyökér. *Cur.* *Fog.* *Debr.* Gyök. *Fog.* *Kun.* *Sztrók.*

RADIX acquisitionis: szerzés' gyökere. *Cur.* *V-gyűjt.* *Czöv.* *HM.* Keresménygyök. *Fog.* Jóságsszerzés' —. *Szlem.* Szerzemény' —. *Czöv.* Kereset' gyökere. *Debr.* Szerzés' ága. *HM.*

RADIX adeptionis: jóság' szerzeményének eredete. *Nán.* Jóság' gyökere. *Helt.*

RADIX et ramus acquisitionis: a' szerzésnek gyökere, és ága. *Puky.* *Pauly.*

RADSPERRE: kerékrázó. *Széch. gr.*

RAFINERIA: finomítás, tisztítás. *Kun.*

RAMALIS divisio: ágszerinti osztály. *Debr.*

RAMALITAS: ágazat. *Cur.* *HM.*

RAMUS: ág. *Cur.* *Fog.* *Debr.* Ágazat. *Fog.* *Debr.* *Kun.*

RAMUS acquisitionis: szerzés' ága. *V-gyűjt.* *Czöv.* Jóságsszerzés' ága. *Szlem.*

RANG: kar, karzáfok, rang. *HM.*

RAPINA: erőszakétel, elragadás, ragadozás, ragadomány. *Mest.* Ragadomány. *Cur.* *Szirm.* *HM.*

RAPPORT: h iradás, jelentés, tudósítás. *Kun.*

RAPTIM: futólag, ragadólag.

Puky. *P-gyűjt.* *Pauly.* Sietve. *Szirm.*

RAPTOR: szüzragadó. *Cur.* Elragadó. *P-gyűjt.* *Puky.* Nőrabló. *Kölcs.*

RAPTUS: 1) szüzragadás. *Cur.* *Márt.* *Fog.* *Puky.* *Pauly.* Személyszagadás. *Szirm.* 2) ragadás; 3) elragadtatás. *Fog.* 4) ragadozás. *Helt.* Elragadás. *Illyés.* Nőrablás. *Kölcs.* *HM.*

RASCIANUS: rácz. *RIV.*

RASIO: vakarás. *Cur.* *Fog.* *Puky.* *P-gyűjt.* *Pauly.* *HM.* Kivakarás. *Bar. vm.*

RASTELLUM: korlát. *HM.*

RASURA: vakarás. *Cur.* *Debr.* *Szirm.* *P-gyűjt.*

RATA: rész. *Cur.* *Fog.* *Debr.* *HM.* Részlet. *Kun.* Osztályrész. *Fog.* Szakasz. *Debr.* Illeték. *Fog.*

RATA additamentalis (J. Met.): fellülzó rész. *Perg.*

RATA divisionalis: osztály. *Cur.* Osztályrész. *P-gyűjt.* *Puky.* *Debr.* *Czöv.* *Szlem.* *Márt.* *HM.* Jutvány. *Debr.*

RATA filialis: gyermekrés. *Georch.* *Szlem.* *HM.*

RATA molaris: malomvám. *Törv.* Malomrész. *HM.*

RATA temporis: időszakasz. *Perg.* *Debr.*

RATEN-ZAHLUNG: részenkénti fizetés. *Fog.*

RATIFICARE: megerősíteni, helybenhagyni, jóváhagyni. *Cur.* *Debr.* *Puky.* *Pauly.* *Fog.* (Erga ratificationem: jóváhagyás' feltétele alatt. *Cur.*) Helyesíteni, javalni. *Sztrók.* Jóváhagyni, javallani, helyeselni. *HM.*

RATIFICATIO: helyeslés, megerősítés. *HM.*

RATIFICATIONIS clausula: jóváhagyási záradék. *HM.*

RATI HABERE: helybenhagyni, *Perg.* *Fog.* 1. Ratificare.

RATIO: 1) ész. *Cur.* *Puky.* *Bar. vm.* *Debr.* *HM.* 2) észok. *Fog.* *Balog.* 3) tekintet. *Fog.* *Debr.* *HM.* 4) mód. *Debr.* *HM.* 5) szám,

lag. *Bar. vm. 6*) számadás. *Fog. RH.* (Ad rationes; számára; cadem est ratio: ugyan cz áll. *Fog.*) Ok, szer, kép. *HM. Okosság. RH.*

RATIO status: közjó' tekintete. *Puky. P-gyűjt. HM.* Polgári társaság' közjava' tekintete, közjót tekintet. *Szlem. Közjó' volta. P-gyűjt.*

RATIOCINARI: 1) okoskodni. *Cur. Puky. P-gyűjt. Szirm. Debr. HM.* Esmélkedni. *Puky. P-gyűjt. Elmélkedni. Debr. 2)* számot adni. *Cur. Szirm.*

RATIOCINATIO: 1) okoskodás. *Cur. Puky. Fog. P-gyűjt. Bar. vm.* Esmélkedés. *Puky. P-gyűjt. 2)* számadás. *Fog.*

RATIOCINIUM: 1) okoskodás. *Cur. Fog. Bar. vm. Puky. Kun.* 2) számolás. *Puky. P-gyűjt. Számadás. Cur. Fog. P-gyűjt. Bar. vm. Puky. Számadolás. Perg. Czöv.*

RATIONABILIS: alapos. *Cur. HM. Helyes. Cur. Bar. vm. HM.* Okszeres. *Kun. Megallható. Bar. vm. Okszerű. HM. Fog. Debr.* Észszerénti. *Debr. Okbéli, helyes okú. Fog. Okos HM.*

RATIONABILIS excusatio: méltó ok. *Kézir. Okos mentség. Sztrók. Méltó magamenség. Helt.*

RATIONABILITAS: okszeresség. *Kun. Okszerűség. Fog.*

RATIONALIS: okszerű, okbéli, helyesokú. *Fog.*

RATIONANS: számadó. *Kölcs. HM. Számadoló. HM.*

RATIONARIA: számvevői tisztség, v. hivatal. *Pauly. HM.*

RATIONARIA acta: számadásbéli irományok, cselekvények. *Bar. várm.*

RATIONES: számadás. *Cur. Georch. Debr. Szlem. Bar. vm. Puky. HM.* Számadolás. *Czöv. Számadások. Szirm.*

RATIONES bellicae: hadiadói számadás. *HM.*

RATIONES cassae urbarialis: várostelki számadás. *HM.*

RATIONES collectaculorum: toborzó-segélyi számadás. *HM.*

RATIONES contributionales: adói számadás. *HM.*

RATIONES depositorum: letéteményi számadás. *HM.*

RATIONES domesticac: háziadói számadás. *HM.*

RATIONES exigere: számot venni. *Fog.*

RATIONES finales: végső számadás. *Czöv. Szlem.*

RATIONES gabales: segédadói számadás. *HM.*

RATIONES incidiariae: oltószeri számadás. *HM.*

RATIONES intercales vacantium episcopatum: megürült püspökségek' időközti jövedelmcbeli számadás. *HM.*

RATIONES magazinales: tárházi számadás. *HM.*

RATIONES maritimi fundi: tenger mellék - alapértéki számadás. *HM.*

RATIONES orphanales: árvai számadás. *HM.*

RATIONES pensionales instituti: nyugpénztéteti számadás. *HM.*

RATIONES reddere: számonadni. *Fog.*

RATIONES requisitorum: szeretári számadás. *HM.*

RATIONES vigilarium ministri: őrmesteri számadás. *HM.*

RATIONISTA: számtartó. *Fog. Puky. Pauly. P-gyűjt.*

RATIONISTATUS: számtartóság. *P-gyűjt.*

RATIONUM adjunctus: számvevő segéd. *P-gyűjt.*

RATIONUM consultor: számvevő tanácsos. *P-gyűjt. P-gyűjt. HM.*

RATIONUM exactio: számvétel. *Pázm.*

RATIONUM exactor: számvevő. *Fog. P-gyűjt. P-gyűjt. Czöv. HM.* Számvevőtiszt. *Georch.*

RATIONUM liber: számtartókönyv. *Lex.*

RATIONUM magister: számvétel' mestere. *P-gyűjt.*

narum: a' folyóvizeknek, és mocsároknak megigazitása. *Puky.*

REGULATIO juris montani: hegyvám-igazítás. *Szlem.*

REGULATIO mendicorum: kol-dusok' rendbeszedése. *Szlem.*

REGULATIO sessionum: jobbágyitelek igazítás. *Pauly.*

REGULATIO urbarialis: urbéri rendbeszedés. *Cur.* Urbáriom-igazítás. *Szlem.* Jobbágyi intézetheli rendszabás vagy rendbeszedés. *Puky.* Urbéri szabályozás. *Sztrok.* Urbéri rendezés. *Perg.*

REGULATIVUS: 1) szabályozó. *Cur.* *Fog.* Rendező. *Fog.* *Puky.* *Pauly.* *P-gyűjt.* Rendet v. rendszabó. *Puky.* *Pauly.* *P-gyűjt.* 2) korlátoló. *Fog.*

REGULATORIUS processus: szabályozási per. *Sztrok.* *HM.*

REI essentia: dolog' mivoltja, v. veleje. *Cur.* Dolog' veleje, lényege. *HM.*

REI sericeae curator: selyemtenyésztető. *Pauly.*

REI sericeae inspector: a' selyemmel való bánásnak v. selyemtenyésztésnek felügyelője. *Bar. vm.*

REI tormentariae praefectus: fegyvertármester. *Törv.*

REINCORPORATIO: visszakapcsolatás. *Cur.* *Debr.* Visszakapcsolás. *Fog.* *HM.* Visszatesztetés. *Puky.* Visszacsatolás. *HM.* *Sztrok.*

RE interea integre servata: a' dolog' épségben hagyása mellett. *HM.*

RE IPSA, **revera**: valóban, voltaképen. *Fog.*

REITERARE: ismétlni. *Cur.* *Debr.* *Bar.* *várm.* *HM.* Visszaszámitni. *Puky.* Ismétlni. *Bar.* *várm.* Újra ismétlni. *Fog.* Ismét előhozni. *P-gyűjt.*

REITERATA vice: több ízben. *Fog.* *Puky.* *P-gyűjt.* Ismételve. *Csapó.*

REITERATIO: visszönismétlés. *Kun.* Ismételés. *Csapó.*

REITERATUS: ismét, v. újra

előhozott. *Puky.* *P-gyűjt.* Ismételt. *Csapó.*

REJECTA judicialis: bírói áttétel. *Cur.* Bírói elhalasztás. *Puky.* *P-gyűjt.* *Czöv.* Törvényes bírói halasztás. *Pauly.* Bírói továbbra vetés. *Szlem.* Más időre halasztás. *Bar.* *várm.* *P-gyűjt.* Más törvényes napra elhalasztás. *Szirm.*

RELATE: képest. *Bar.* *vm.* Illetőleg, szemvetőleg. *Sztrok.* *HM.*

RELATIO: 1) jelentés. *Cur.* *Bar.* *vm.* *Debr.* *Huszar.* *P-gyűjt.* *Szirm.* *HM.* Híradás. *Fog.* Tudósítás. *Puky.* *Pauly.* *Kun.* *P-gyűjt.* *Debr.* *Márt.* *Fog.* *HM.* Tudósítmány. *Fog.* Válasz. *Helt.* Értesítés. *Sztrok.* 2) előadás. *Fog.* *Fajd.* Előterjesztés, elbeszélés, előszámlálás. *Szirm.* 3) viszony. *Cur.* *Fog.* *Puky.* *HM.* Viszonyzat. *Kun.* Öszveköttetés. *Pauly.*

RELATIO causae: ügynek előadása. *HM.* *Czöv.* Peres ügy' —. *Szlem.*

RELATIO officiosa: tisztii jelentés v. tudósítás. *P-gyűjt.* *Szlem.* Hivatalbeli —. *Szlem.*

RELATIO numeris omnibus absoluta: kimerítő vélemény. *Törv.*

RELATIO perfecta: kimerítő tudósítás. *HM.*

RELATIVE: viszonyosan. *Fog.* *Puky.* *Pauly.* Vetőleg, képesint. *Bar.* *várm.* Tartozatosan. *Puky.* *Pauly.* Illetőleg. *Debr.* Viszonyilag. *Kun.*

RELATIVUS: viszonyos. *Fog.* *Kun.* Illetőleges. *Debr.* Viszonylatos. *Kun.* Viszonylagos, reávitelles. *HM.* Viszonyzatos. *Fog.*

RELATORIA: válaszlevél. *Helt.* *Szirm.* *Veres.* Írásbeli jelentés. *Szirm.* Tudósítvány. *Fog.*

RELATORIO - **EXECUTIONALES**: foglalásról —. *Czöv.* Ítéletvégrehajtásról tudósító levél. *Szlem.*

RELATORIO - **TESTIMONIALES**: tudósító tanúbizonyosságlevél. *Czöv.* Tudósító tanúlevél. *Szlem.*

RELAXARE: engedni, enyhíteni. *Kun.* Elengedni. *Puky.* *Debr.* *P-gyűjt.* Tágítani. *Pázm.* Felol-

dozni. *Kölc. HM. Feloldani. Debr. HM.*

RELAXATA : elengedés. *Cur. Fog. Pauly. Puky. Szirm. Márt. V-gyűjt. P-gyűjt.* Enyhítés, könnyebbités. *Bar. várm. Leengedés. Debr.*

RELAXATA poenae : büntetés' elengedése. *Cur. Puky.*

RELAXATIO : elengedés, feloldás. *Debr. I. Relaxata.*

RELAXATIO contributivialis restantiae : adói tartozás' elengedése. *Debr.*

RELAXATIO poenae : büntetés' elengedése. *Debr.*

RELAXATIO sententiae : ítélet' feloldása. *Debr.*

RELEGARE : 1) elküldeni, száműzni, számkivetni. *Fog. Kitiltani. P-gyűjt. HM. Pauly. Eltiltani. Márt.* 2) visszaküldeni, elutasítani. *Fog. Debr. Elutasítani. P-gyűjt. HM. Visszaigazítani. Puky. Igazítani. Pauly. Debr. Utasítani. HM.* 3) elhalasztani. *Fog. Kun. HM. Halasztani. Debr. Hátravetni. Puky. Márt. P-gyűjt. Csapó.*

RELEGARE ad executionem végrehajtásra halasztani. *Debr.*

RELEGARE ad viam juris : törvény' útjára igazítani. *Debr.*

RELEGATIO : ki- v. el- v. visszautasítás. *Cur. P-gyűjt. Utasítás, halasztás, számkiküldés. Bar. vm. Visszaigazítás. V-gyűjt. Szlem. Kitiltás, eltiltás. P-gyűjt. Országból kitiltás, v. száműzés. Szlem. Elhalasztás, visszautasítás. Kun.*

RELICTA vidua : özvegy asszony, elhagyott özvegy. *Cur. Elmaradott özvegy. HM.*

RELIGIO : vallás. *Czöv. Lex. Debr. Hitvallás. Czöv. Szlem. Hit. Debr. Szirm. Szerzet. Debr. Szirm.*

RELIGIO civitate donata : polgári jussal megajándékozott vallás. *Czöv. Polgári jussal bíró hitvallás. Szlem.*

RELIGIO dominans : uralkodó hitvallás. *V-gyűjt. Szirm.*

RELIGIO naturalis : természeti vallás. *Ujfal.*

RELIGIO recepta : bevett vallás. *Szirm.*

RELIGIO revelata : kinyilatkoztatott vallás. *Ujfal.*

RELIGIO tolerata : eltűrt —. *Czöv. Türelmi jussal bíró hitvallás. Szlem.*

RELIGIONARES articuli : vallást illető törvények. *Szirm.*

RELIGIOSITAS : vallásosság. *Kun. RELIGIOSE : szentül. *Szirm. Ájtatos (tit.)**

RELIGIOSUS : szerzetes. *Fog. Georch. P-gyűjt. Pauly. Puky. Czöv. Szlem. Szerzet-, hitbéli, imás, imabeli. P-gyűjt. Vallásos. Kun. Ájtatos. HM.*

RELIGIOSUS professus : felavart szerzetes. *HM.*

RELIGIOSUS frater in Christo : ájtatos atyafi a' Kristusban. *HM.*

RELIQUIAE : maradék, sz. tetem. *P-gyűjt. Puky. Ereklék. Perg. Fog. Maradvány. Szirm.*

RELIQUIAE sanctorum : ereklyék, szentek' tetemei. *Szirm.*

RELOCATIO : újra kiadás. *Czöv. Ujonnani kibérlés. Szlem.*

RELUERE : visszaváltani. *Fog. Kun. Bar. várm. HM. Kiváltani. Puky. P-gyűjt. HM. Megváltani. HM.*

RELUERE pignus : a' zálogot kiváltani. *Vajd.*

RELUITIO : vissza-, v. kiváltás. *Cur. Puky.*

RELUITIO minerarum (J. Met.) : érczbeváltás. *Szlem.*

RELUITIO pignoris : zálogváltás. *Szlem. Zálog' ki- v. visszaváltása. V-gyűjt.*

RELUITIONALIS summa : visszaváltási öszvet. *Kun.*

RELUITORIOUS processus : visszaváltó v. zálogpör. *Fog. Zálogváltó per. Szrok.*

REMANENTIA : maradék. *Cur. Puky. P-gyűjt. Pauly. Szirm. Márt. Maradvány. Fog. HM.*

REMANENTIALES terrae : ma-

radott földek. *Szlem.* Maradékföldek. *Debr. Sztrók. HM.* Maradéknyföld. *Fog.*

REM approbare: a' dolgot helyben hagyni. *Vajd.*

REMOURS, Remboursement: térítmény. *Fog.*

REMOURSIREN: megtéríteni. *Fog.*

REMEDIA extrajudicialia: perkívüli orvoslatok. *Perg.*

REMEDIA judicialia incidentia: közbejövő törvényes orvoslás, perorvoslás. *Cur.*

REMEDIA judicialia principalia: perbeli főtorvényes orvoslás. *Cur.*

REMEDIA juridica: perbeli orvosló módok. *Cur.* 1. Remedium juridicum.

REMEDIA juris: ügyorvosló módok. *V-gyűjt. Georch.* Ügyorvoslások. *Georch.* Törvénybeli — v. törvénynek orvoslások. *Czöv.* Orvosló törvényes tételek, törvénybeli orvoslások. *Szlem.* Ügyorvoslatok. *HM.*

REMEDIA praescriptionis: elidősítést gátló szerek. *Szlem.*

REMEDIA processus: perorvosló törvényes tételek. *Szlem.*

REMEDIA provisoria: előzőlegi orvosló módok. *Cur.* Gondoskodó orvoslások. *Czöv.* Előorvoslatok. *HM.*

REMEDIA sententiae: ítélet-orvosló módok, v. szerek, ítélet-orvoslás' módjai. *Szlem.*

REMEDIA sustentativa: fentartó orvosló módok. *Cur.* Fentartó orvoslások. *Czöv.* Jusfentartó szerek v. eszközök. *Szlem.* Fentartó orvoslatok. *HM.*

REMEDIUM: orvoslat. *Fog. Kun. Stett.* Orvoslás. *P-gyűjt. Kölcs.* Menedék. *Vajd.*

REMEDIUM juridicum: pörorvoslat. *Fog. Kun.* Jogorvoslat. *Stett.* Perbeli líba' orvoslása. *Péchy.* Ügyorvosló mód. *Puky. Pauly. Szirm. Debr.* Pörorvoslás. *Pauly. Márt.* Pörorvos-szer. *Puky.* Törvényes eszköz, ügyorvoslás. *Szirm.* Ügyorvoslómód. *Márt.* Ügyorvos-

lat. *Debr.* Törvényes orvoslat. *Kun. REMEDIUM* juris, 1. Remedium juridicum.

REMENSURATIO: isméti mérés. *Bar. vm.* Ujramérés. *Csapó. HM.*

REMISSA, Remere, Rimessa: küldemény. *Stett.*

REMISSIO: 1) elengedés. *Lex. Czöv.* Tartozás, elengedés. *Szlem.* 2) kieresztés, visszaküldés. *Csapó.* 3) tunyaság, alszékonyaság. *Bar. várm.*

REMISSIO bonorum occupatorum: az elfoglalt jószágok megereztése. *Helt. RW.* — visszabocsátása. *RW.*

REMISSIO peccatorum: bünbocsátás, bünbocsánat. *Pázm.*

REMISSIO pignoris: zálog' kieresztése. *Cur. HM.*

REMISSIO processus: per' visszaküldése. *Cur. HM.*

REMITTENS, Remittent; Wechselgläubiger: intézvényes, váltóhitelező; creditor cambiarius. *Vált. Csász.* Rendelő. *Fog.* Intézvényes. *Stett. Fog.*

REMITTIREN; 1) visszaküldeni; 2) (váltót v. pénzt) fizetésül küldeni. *Fog.*

REMONSTRARE: 1) fölterjeszteni. *Fog. Puky.* Előterjeszteni. *Fog.* 2) (J. Gentium) ellenterjeszteni. *Fog.* 3) felpanaszolni. *Puky.*

REMONSTRATIO: 1) felterjesztés. *Cur. Fog. Debr.* 2) ellenterjesztés. *Fog.* 3) kimutatás. *Debr.* Jelentés, felírás. *HM.*

REMORA: akadály, tartalék. *Cur. Bar. vm. HM.* Késés, tartózkodás. *Bar. vm.* Késletés. *Czöv.* Késlelés. *HM.*

REMORA justitiae: igazság' késletése. *Czöv.*

REMORARI: késleltetni. *Vajd. HM.* Hátráltatni. *Szirm.* Késlelni. *HM.*

REMORQUEUR: vontató hajó. *HM.*

REMOTUS: messzönnen való. *RW.*

REMOTIOR : távolabbról való. Szirm. Távolabbi. *Csapó.*

REMUNERATIO : megjutalmazás. *Cur. Puky. Bar. várm. Jutalom. Szirm.*

RENCONTRE : lapidézés, lapidézó, lapmutató (keresk. könyvek-nél.) *Fog.*

RENITENTIA : ellenszegülés. *Kun.* Ellentállás. *Csapó.*

RENOTA, v. Reinsinuatum : viszlével, hivatalos válasz. *Csász. HM.*

RENOVARE : megújítani. *Puky. Szirm. Márt. Mol. Párizp. Mokr. HM. Újítani. Kun.*

RENOVATIO : megújítás. *Cur. Ujítás. Debr. Kun.*

RENOVATIO sententiae : ítélet' újítása. *Cur.* Ítéletnek megújítása. *Georch. Czöv.* Ítéletújítás, ítélet' megújítása. *Szlem.* Itéjítás. *Sztrók.*

RENTE : járadék. *Fog.*

RENTIER, Rentuer, Rentirer, Rentenbezieher : járadék - élvező; járadék-kémlő. *Fog.*

RENTIREN : hajtani, hozni (jövedelmet, kamatot); jövedelmezni, kamatozni. *Fog.*

RENUERE : átallani. *Szirm.*

RENUNCIARE, renunciren : 1) lemondani. *Cur. Bar. várm. Puky. Fog. Kun. HM.* Felhagyni vele. *Cur. Puky. HM.* Feladni rajta, ellene mondani. *Puky.* 2) visszaizenni. *Cur. Fog. Puky. Kun. HM.*

RENUNCIATIO: megeresztés. *Helt.* *RIV.* Elhagyás, ellene való mondás, megvetés. *RIV.* Visszaizetés; lemondás. *Kun.*

RENUNCIATIO expressa : világos —. *Czöv.* Nyilván kifejezett lemondás. *Szlem.*

RENUNCIATIO juri : jusról való lemondás. *Szlem.* Joglemondás. *Sztrók.*

RENUNCIATIO tacita : hallgató. *Czöv.* Tettből érthető —. *Szlem.* Hallgatag lemondás. *Sztrók.*

REOCCUPANS : visszafoglaló. *P-gyűjt. Puky.*

REOCCUPARE : visszafoglalni. *Fog. Puky. P-gyűjt. Kun. HM.*

REOCCUPATIO : visszafoglalás. *Cur. Fog. Szirm. Debr.*

REOCCUPATIO bonorum : jószág-visszafoglalás. *Szlem.* Hatalmas visszafoglalás. *Czöv.*

REOCCUPATORIUS processus : visszafoglalási per. *Debr. Kun.*

REORGANISARE : újkarba állítani, újrendbe hozni, újraszerkezni. *HM.*

REORGANISATIO : új karba hozás, új rendbe szedés. *Puky. Pauly.*

REPAGULUM : tartalék. *Puky.*

REPARARE : megújítani. *Szirm.* Javitgatni, tatarozni. *Kun. HM.*

REPARATIO : igazítás. *Cur. Debr. Puky.* Jobbitás. *Bar. vm.* Megújítás. *Szlem.* Visszapótlás. *Dienes.* Megtérítés. *Pázm.* Kijavítás. *Sztrók.* Tatarozás, javítgatás. *Kun.*

REPARATIO communium aedificiorum : középületeknek tatarozások. *Georch.* Közös épületek' javítása. *Szlem.*

REPARTITIO : 1) felosztás. *Cur. Szirm. Bar. vm. Debr. Pauly. Fog. Puky. HM.* Részkivetés. *Perg.* 2) adókietés. *Fog. Pauly. Puky. HM.* Kivetés. *Cur. Debr.* Elosztás. *Kun.*

REPARTITIO producti : tenyésztménynek, létre hozott értéknek felosztása. *Szlem.*

REPARTITIO producti derivativa : tenyésztménynek, 's létre hozott értéknek háromlati felosztása. *Szlem.*

REPARTITIO producti primae : tenyésztménynek, létre hozott értéknek eredeti felosztása. *Szlem.*

REPARTITIO tributi : kivetése az adónak. *P-gyűjt.* Adónak felrészeltetése. *Czöv.* Közadó' felosztása. *Szlem.*

REPELLERE : viaszaüzni. *Cur. Fog. P-gyűjt. Puky. HM.* Visszavereni. *Puky. P-gyűjt. Fog.*

REPENDERE : 1) visszafizetni ; 2) visszonozni. *Fog.*

REPERCEPTIO : ismét - bevétel. *HM.*

REPERCUTERE: visszaütni. *Sztrók.*

REPERTORIUM : feltanáló , tanáltató. *Bar. vm. Leltár , lelszer. Sztrók. HM. Lelettár. Kun. Találó lajstrom. Szirm.*

REPETERE : 1) visszakérni , visszakivánni. *Fog. Puky. P-gyűjt. HM.* 2) ismétleni. *Fog. Kun. Visszakövetni. Puky. P-gyűjt. Ismétleni. HM.*

REPETITIO : ismétlés , ismétlet. *Kun. Visszakérés , követelés. Csapó.*

REPETITIO coloni fugitivi : elszökött jobbágnak visszakérése. *Czöv. Szökevény jobbágy' visszakívánása. Szlem.*

REPETITIO literalium instrumentorum : levelek' visszakívánása. *Debr.*

REPETITIO litterarum : levélvisszakérés. *Kölcs. Levél-követés. Georch. Levelek' visszakérése. Czöv. Oklevél' visszakövetelése , visszavétele. Szlem.*

REPETUNDÆ : eltékozlott közpénz. *Debr. HM. Huzás-vonás' vétké. Mokr.*

REPETUNDARUM accusare : a közpénznek eltékozlásáért vádolni. *Szirm.*

REPETUNDARUM crimen : tisztésért , köz hivattal való visszaélés. *Szlem.*

REPLICA : szóváltás. *Cur. Sztrók. Felelet. Cur. Debr. Fog. Szirm. Puky. Pauly. HM. Rávalasz , ellenválasz. Bar. vm. Vízontfelelet. Puky. Pauly. Debr. Császár. Válaszolás. Márt. Pauly. V-gyűjt. Szlem. Pervédbeli első írás. Szlem. Visszafelelet. Vajd. Válasz. HM. Fog.*

REPLICA meritoria : derekas szóváltás. *Sztrók. Derékas felelet. Vajd. Érdemlegi feleselés. Kölcs.*

REPLICARE : szót váltani. *Fog. Feleselni. Fog. Kun. Felcelkezni. Kun.*

REPLICATIO : megfejtés. *Kézir. Szóváltás. Fog.*

REPONERE : 1) visszatenni. *Cur. Puky. P-gyűjt. Fog. Visszaállítani , v. helyezni. 2) felelni. Fog. Puky. P-gyűjt.*

REPOSITIO : visszatétel. *Cur. Kölcs. Szirm. Márt. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Visszahelyeztetés. Bar. várm. Kölcs. Debr. Puky. Márt. Czöv. Szlem. HM. Visszaállítás. Fog. Puky. Pauly. Visszatevés. P-gyűjt. Puky. Pauly. Visszahelyeztetés. Pauly. Visszahelyezés. Sztrók.*

REPOSITIO in forma processus solennis : per által —. *Cur.*

REPOSITIO in intregum : tökéletes visszatétel. *Cur.*

REPOSITIO summaria : rövid utú —. *Cur. HM. Rövid uti —. Sztrók. Vissza - helyeztetés' rövid útja. Szlem.*

REPOSITIONALIS : visszatételbeli. *Cur. Visszaállítási. Fog. Visszabehelyezésheli. Puky. Birtokába , v. jusaiba visszaállító , v. helyezettő. Márt. Visszahelyezési. Fog.*

REPOSITIONALIS processus : visszabehelyezési per. *Sztrók.*

REPOSITIONARIUS : visszabehelyeztetési. *Debr. I. Repositionalis.*

REPRÆSENTANS : képviselő. *Cur. Debr. Bar. vm. Puky. Pauly. Fog. V-gyűjt. P-gyűjt. HM. Képező. Pázm. Személyező. Debr.*

REPRÆSENTARE : 1) képét viselni. *Cur. Debr. Puky. Fog. Képezni. Fejér. Képezni , személyezni. Debr. Képelni , képviselni. Kun. 2) ábrázolni , előterjeszteni. Puky. 3) felírni. Puky. Debr.*

REPRÆSENTARI : képviseltetni. *Fog.*

REPRÆSENTATIO : 1) felírás. *Cur. Bar. vm. Pauly. Puky. Husz. Fog. Szirm. V-gyűjt. P-gyűjt. HM. Felterjesztés. Fog. Puky. Pauly. RW. Megszólítás. RW. Feljelentés , előterjesztés. Bar. vm. Bemutatás. Szirm. 2) ábrázolat (Dar-*

stellung), ábrázolás. *Fog.* 3) képviselés, képviselet. *Fog. Kun. HM.* Képviselőség. *Kun.* 4) képlelet (Vorstellung). *Fog.*

REPRESENTATIO juris : jus' képvisellete. *Czöv.*

REPRESENTATIVUM jus : képviselési, képezési jog. *Debr.*

REPRESENTATIVUS : képviselői. *Fog.* Képviselheti. *Kun.*

REPREHENDERE : feddeni, dorgálni. *Pázm. Kun. HM.*

REPREHENSIO : megfeddés, dorgálás. *Cur. Szirm. Feddés. Márt.*

REPRESSALE : viszonozás. *Cur. Puky.* Visszasértés, kárviszonozás. *Puky.* Visszatorlás. *Sztrók. HM.*

REPRESSALIA : elégvétel. *Szirm.* Visszatorlás. *Debr.* Vizsontorlás, v. torlat. *Kun. Fog.*

REPROBARE : jóvá nem hagyni. *Cur. Szirm.* Rosszallni. *Debr. Fog. HM.* Helytelenelni. *Debr.* Helyteleníteni. *Kun.*

REPROBATIO : megczáfolás. *Czöv. Szlem.* Rosszallás. *Lex.* Megvetetés, megvetés. *Ember Pál.* Helytelenítés. *Kun.*

REPOTESTATIO : viszont elent-szólás. *Cur. Márt. Szlem.* Viszont ellenmondás. *Fog. Márt. P-gyűjt. Puky. Pauly. HM.* Viszontiltakozás. *Debr.* Viszonti elentszólás. *Fog.*

REPUBLICANUS : köztársasági; köztársasághoz szító. *Kun.*

REPUDIARE : megvetni, elhagyni. *Cur.* Megutálni. *Szirm. P-gyűjt.*

REPUDIATIO : megvetés, elűzés, elhagyás. *V-gyűjt.* Megutálás. *P-gyűjt.*

REPUDIUM libellus : nőmástitó levél. *Lex.* Nönkiadó levél. *Sztrók.*

REPUDIUM : megvetés, elhagyás. *Cur. Szirm.* Elállás. *Egyh. érték.* Megutálás. *Szirm. P-gyűjt.* Nőmástitás. *Lex.* Nönkiadás. *Sztrók.* Elhagyás, elválás. *RW.*

REPUGNANTIA : ellenkezés. *Bar. vm. Kun. HM.* Ellenszögezés. *Lex.* Ellenküzds. *Sztrók.* Ellenkezet. *Kun.*

REPULSA : megvetés. *Szirm. HM.* Kudarcz. *Kun. Csapó.*

REPULSAM pati : kudarczot vállalni. *Kun. HM.*

REPULSIO : visszaüzés. *Cur. Pauly. Kun. Szirm. Perg. Kölcs. Puky. Czöv. Szlem. Fog. HM.* Visszaverés. *Perg. Kölcs. Pauly. Georch. RW.* Hátraüzés. *Helt. RW.* Fegyverrel való ellenzés. *RW.* Távoztatás. *Lex.* Ellentartás. *Kézir.* Ellenszegülés. *Debr. HM.* Megálítás. *Szirm.*

REPULSIONALIS : visszaüzésbeli. *Bar. várm.* Visszaverési. *Sztrók.* Visszaüzési. *Fog.*

REPULSIONALIS poena : visszaüzési büntetés. *Czöv.* Visszaüzés' büntetése. *Szlem.*

REPULSIONALIS processus : visszaüzésbeli per. *V-gyűjt. Puky.* Visszaverési per. *Sztrók.* Ellenszegülési per. *Debr.*

REPURGATIO : tisztítás, kitisztítás. *Bar. vm.* Tisztázás. *Sztrók.*

REQUIRENS : megkérő, megkereső. *Cur. Puky.* Fölkérő, fölszólitó. *Kun.*

REQUIRERE : megkeresni. *Debr. HM.* Megkérni, meghíni. *Puky.* Megkivánni. *Debr.* Fölkérni, fölszólitni. *P-gyűjt. Kun.*

REQUISITA : megkivántatóságok. *Fajd. Kellékek. Sztrók.*

REQUISITIO : megkérés, megkeresés. *Cur. Puky. P-gyűjt. Fog.* Fölkérés, fölkéremény; fölszólitás; fölszólitmány. *Kun.*

REQUISITIO mercis : árukérés. *Szlem.*

REQUISITIO privata : magányos megkérés, v. megkeresés. *Cur.*

REQUISITIONALIS : folkérvény, fölszólitvány. *Kun.*

REQUISITORIAE : megkérő levél. *Cur. Szlem. P-gyűjt. Márt. Pauly. Puky.* Megkereső levél. *Pauly. Márt. P-gyűjt. Puky. HM.* Megkeresvény. *HM.*

REQUISITORIUM mandatum : megkereső parancs. *Sztrók.* Levél-

kerestető parancsolat. *Debr.* Kerestető parancs. *HM.*

REQUISITUS: megkért. *Cur.* *Puky.* Megkeresett. *Puky.*

REQUISITUM: kívántatóság. *Cur.* *Debr.* *Fog.* Megkívánt tulajdon. *Cur.* Megkívántság. *Bar.* *vm.* Megkívántatóság. *Pauly.* *Márt.* *Szlem.* *P-gyűjt.* *Czöv.* *Puky.* Megkívántató tulajdonság. *Puky.* *V-gyűjt.* Megkívántató tulajdon. *Szlem.* Tulajdonság. *Ujfal.* Kívántat. *Fog.* Kívánalom. *Stett.* Kívánat. *Kun.* Kellék. *Sztrók.* *Zsebsz.* *HM.* *Fog.*

REQUISITUM externum: külső —; internum: belső kívántatóság. *Fog.*

RES: 1) dolog. *Cur.* *Fog.* *Czöv.* *Ujfal.* *Szirm.* *Puky.* *RIV.* Mény. *Fog.* Holmi. *Perg.* 2) vagyon. *Cur.* *Fog.* *Georch.* *Szlem.* Jóság. *Szlem.* *Szirm.* *RIV.* 3) eszköz. *Szirm.* *RIV.* *Marha.* *RIV.*

RES accessoria, seu pertinentia: mellék tartozandóság. *Cur.* *Toldomány.* *Georch.* Mellék jóság. *Szlem.*

RES accidentalis: szokásbeli —. *Cur.*

RES acquisita: szerzett —. *Cur.* Szerzemény. *Czöv.* Szerzeményi jóságok, 's javak. *Szlem.*

RES acquisita castrensis: hadi —. *Cur.* Hadi szerzemény. *Czöv.* Hadi érdemmel szerzett jóságok. *Szlem.*

RES acquisita quasi castrensis: polgári —. *Cur.* Mintegy hadi ügykezetbeli szerzemény. *Czöv.* Polgári érdemmel szerzett jóságok. *Szlem.*

RES adventitia: gyött —. *Cur.* Vetődött szerzemény. *Czöv.* Pusztaszerencse által szerzett jóságok. *Szlem.*

RES arbitraria: önkénybeli —. *Cur.*

RES avitica: ősi —. *Cur.* *Czöv.* Ősi javak, 's jóságok. *Szlem.*

RES coacquistae: közszerzemények. *Czöv.* Közös keresményi jóságok. *Szlem.*

RES communis: közvagyon. *Cur.* Mindenekkel közös —. *Szlem.*

RES corporalis: testbeli —. *Cur.* Testi dolog. *Czöv.* Testes jóság. *Szlem.*

RES derelictae: elhagyott dolgok. *Czöv.* — jóságok. *Szlem.*

RES divini juris: isteni jusu, v. jusra tartozó dolgok. *Czöv.* Isteni tiszteletre, és haszonvételre szolgáló jóságok. *Szlem.*

RES domestica: belső, v. házi vagyon. *Cur.* *HM.* Családi körülmény. *HM.*

RES donationalis: adományi —. *Cur.* *Georch.* *Szlem.* Adománybeli —. *Czöv.*

RES ecclesiasticae: egyházi —. *Czöv.* *Szlem.*

RES exhausti usus: kimeríthető hasznú dolog. *Ujfal.* *Czöv.*

RES extradonationalis: adománykivüli —. *Cur.* Adományon kívül való dolgok 's javak. *Czöv.* Adomány kívül szerzett jóságok. *Georch.* Nemadományi javak. *Szlem.*

RES familiaris, l. *Res domestica.*

RES fidei commissa: hitre bízott —. *Cur.* *V-gyűjt.* *Czöv.* *Georch.* Hitre bízott —. *P-gyűjt.* Egyetlen egyre szálló, v. születéselőbbségi jóság. *Szlem.* Örökhasznomány. *Georch.*

RES fungibilis: élélhető —. *Cur.* *Fog.* Használható dolog. *Mest.* Elkölthető —. *Czöv.* Emésztő használatu —. *Szlem.* Megemészthető —. *Ujfal.* Elenyészhető vagyon. *Georch.* Elhasználható dolog. *HM.*

RES fugitivae: bitang jóságok. *Szlem.*

RES humani juris: emberi jusu, v. jusra tartozó —. *Czöv.* Emberi haszonvételre szolgáló jóságok. *Szlem.*

RES immobilis: ingatlan —. *Cur.* *Georch.* *Czöv.* *P-gyűjt.* *Szlem.* *Fog.* Fekvő —. *P-gyűjt.* *Fog.* Vesztegálló —. *Helt.*

RES incorporalis: testetlen —. *Cur.* *Czöv.* *Szlem.*

RES inexhausti usus: kimeríthe-

tellen hasznu — *Czöv. Ujfal.*
Kimeríthetetlen haszonvételü —
Szlem. Kimeríthetlen használata
dolog. *HM.*

RES infungibilis : el nem élhető
— *Cur.*

RES jacentes : fekvő jószágok.
Szlem. Fekvő dolog. *Dienes.*

RES judicata : megítélt dolog.
Cur. Czöv. HM. Itélt dolog. *Fog.*
Elítélt — *Szlem.* Itéltetett dolog.
P-gyűjt.

RES juridice jacentes : törvénye-
sen fekvő — *Ujfal.*

RES latentes : lappangó — *Czöv.*
Szlem.

RES mancipi (J. Rom.): lényeg-
es birtokú, való birhatásu dol-
gok. *Sztrók.*

RES mobilis : ingó — *Cur. Ge-*
orch. Czöv. P-gyűjt. Szlem. Fog.
Ingó bingó — *Helt.* Ingó marha.
Véres.

RES mobili aequivalens : ingó-
nak nézett — *Cur.*

RES mobilis proprie : valódi in-
gó — *Cur.*

RES non fungibiles : haszonol-
hatatlan. — *Mest.* Elenyészhetetlen —
Georch. Elkölthetetlen — *Czöv.* Meg-
emészthetetlen — *Ujfal.* Tartós hasz-
nálatu d. *Szlem.*

RES nullius : uratlan — *Czöv. HM.*
Senkinck eajátjához nem tartozó —
Szlem. Senkié se lévő — *Ujfal.*
Senki' sajátja. *Sztrók.*

RES praece avitica : csupán
ősi — *Cur.* Egyenesen ősi — *Czöv.*
Osztályos, v. osztályra tartozó ősi
— *Szlem.*

RES principalis : fő — *Cur. Czöv.*
Szlem. Derék — *Georch.*

RES privata : magányos — *Cur.*
Czöv. Magányos haza - polgári —
Szlem.

RES publica : 1) köztársaság. *Cur.*
HM. Közöséges társaság. *Szirm.*
2) köz, v. nemzeti jó. *Szlem.*

RES profectitiae : igyekezetből
szerzemény. *Czöv.* Munkán szer-
zett jószágok. *Szlem.*

RES quasi castrens : polgári

— *Cur.* Mintegy hadi — *Czöv.*
Polgári érdemmel szerzett vagyon
v. jószág. *Szlem.*

RES religiosa : szerzetes — *Czöv.*
Vallásbeli — *Cur. Szirm. P-gyűjt.*
Megáldott — *Szlem.* Más dolog.
Szirm.

RES sacra : szent — *Cur.* — szen-
telt — *Czöv. Szlem.*

RES singularis : egyes — *Cur.*
Szlem. Különös — *Czöv.* Külön-
külön v. egyenként való — *Szlem.*

RES strictae publicae : szorosan
közönséges dolgok. *Czöv.* Közös
haszonvételü nemzeti jószág. *Szlem.*

RES universalis : öszves — *Cur.*
Közönséges — *Czöv.* Gyüledék
— *Szlem.*

RES universitatis in specie : kö-
zönség' java különösen. *Czöv.* Kö-
zönségnek közös haszonvételü jó-
szága. *Szlem.*

RES universitatum : közönségi
— *Cur.* Közönségék' dolgai. *Czöv.*
Közönségék' jószágai. *Szlem.*

RES venales : árus, eladó dol-
gok. *Cur.* Eladandóság, eladnivaló.
HM.

RES vestiaria : ruhatár. *Töv. HM.*
Ruhabeli. *HM.*

RESANATIO laesionis : sérelem'
orvoslása. *Cur. Puky.* Sérelemor-
voslás. *Fog.* Sérvorvoslás. *Sztrók.*

RESCONTRIO, l. Scontro.

RESCINDERE contractum : a' szer-
ződést felbontani. *Debr. Fog.*

RESCISSUM testamentum : fel-
bontott végintézet. *Cur.*

RESCRIPTUM : királyi levél. *Cur.*
Bália. Királyi válasz. *Bar. várm.*
Pauly. Puky. V-gyűjt. Kir. vá-
laszolás. *Pauly. Puky. V-gyűjt.*
Felelet, visszairat. *Fog.* Válasz-
irat. *Kun.* Visszairás. *V-gyűjt.*
P-gyűjt. Puky. Leírás. *Czöv.* Fel-
írás, bemutatás, jelentés, előter-
jesztés. *Szirm.* Leirat. *HM. Fog.*
l. Mandatum.

RESCRIPTUM regium : felséges
rendelés. *Georch.* Királyi leírás.
Czöv. Királyi felelet, visszairat.

RATIONUM officialis: számvevő-tisztje. *T-gyűjt.* Számvevő-tiszt. *P-gyűjt.*

RATUM tempus: szabott, v. hagyott idő. *Puky.*

RATUS, a, um: törvényes, érvényes. *Fog.*

REACCLUDERE: visszazárni, v. kapcsolni. *Puky. Pauly. V-gyűjt. HM.* Visszacsatolni. *Sztrók.*

REACQUIRERE: visszakeresni, visszaszerzeni. *Fog.* Visszaszerzeni. *HM.*

REACTIO: 1) viszont-követés. *Cur. P-gyűjt. Pauly. Puky.* Viszontkereset. *Cur. Debr. V-gyűjt. P-gyűjt. Puky. Pauly.* 2) ellentörekedés, v. munkálódás. *Puky.* Ellenhatás. *Perg. Kun.* Viszont megperlés. *Czöv.* Ellenszegülés, ellentörekvés. *Sztrók.* Visszahatás, viszontkövetelés. *Sztrók.* Visszahatás, ellenhatás. *HM.*

READJUDICARE: visszaitélni. *Fog. Debr. Szirm. Puky.* Megítélni. *Szirm.*

READJUDICATIO: visszaitélés. *Cur.* Megítélés. *Szirm.*

REAGERE: visszahatni. *Kun. l.* Reactio.

REALE: való. *Fog.* Valóságos. *Fejér.*

REALE jus: dologhoz való jus. *Dien.* Való jog. *Sztrók.*

REALIA: dologbeliek. *Czöv.*

REALIS: valóságos. *Cur. Fog. Puky. Debr. HM.* Valódi. *Cur. Debr. Fog. Kun. Bar. vm.* Dologbeli. *Czöv.* Értéki. *Cur.* Létfeli, való, lévő, voltaképp' lévő, valósági derék. *Mest. Tettleges. Debr.* Való. *Fog.*

REALISARE: valósitni. *Fog. Kun.* Valósítani. *Cur. Pauly. Puky. Debr. HM.* Valósulni, valóodni. *Fog.* Valóságosítani. *Puky. Pauly. Debr.*

REALISARI: megvalósodni. *Cur. Fog. Puky.* Valósulni. *Fog. Kun.*

REALISATIO: valósitás. *Kun. Fog.* Valósulás. *Csapó.*

REALITAS: valóság. *Cur. Fog.* TÖRV. TUD. MŰSZÓTÁR.

Debr. Czöv. Szlem. V-gyűjt. Stett. Puky. HM. Valódiság. *Cur. Bar. vm. Debr. HM. Fog. Lét, létség. Mest.* Valóságos volta. *Georch.* Jóság, birtok, teltség. *Debr. HM.* Javak. *HM.*

REALITAS facti: tett' valósága. *Tud. Gyűjt.*

REALITAS pignoris: zálog' valósága. *Kölcs.*

REALITATES: javak. *Debr.*

REALITÁT: fekvő vagyón, birtok. *Fog.*

REALITER: igazában, valódiában. *Bar. várm.* Valósággal, valóban, voltaképen. *Fog.* Valóságosan. *Lex. Debr.* Valódiilag. *Debr. HM.*

REALITER et effective: valóságosan, és voltaképen. *Cur. Puky.*

REALWERTH: való érték, valódi érték. *Fog.*

REAMBULATIO metalis: határjárás. *Cur. Fog. Veres. P-gyűjt. Kölcs. Kun. Puky. Szirm. Márt. HM.* Határjegyek' kijáratása. *Vajd. l. Meta.*

REAMBULATORIAE: határjárási levél. *Fog.* Határjáró. *Georch. Szlem.*

REAPPLICARE: visszarakasztani. *Czöv.* Visszatériteni. *Kölcs.* Visszacsatolni. *Sztrók. HM.* Visszacsatolni. *Kun. HM.* Visszaalkalmazni, visszahelyezni. *HM.*

REAPPLICATIO: 1) visszakapcsolás. *Cur.* Visszacsatolás. *Czöv.* 2) visszakapcsoltatás. *Cur. Puky. Debr.*

REAPPROPRIARE: visszasajátítani. *Debr.* Visszanyerni. *Szirm.*

REASSECURIREN: újra biztosítani. *Fog.*

REASSUMERE: ismét v. újra felvenni. *Cur. Fog. Pauly. Puky. P-gyűjt. Fog. HM.* Ismét elővenni. *Puky. Pauly. Márt.* Folyamatba venni. *Sztrók.* Viszontfelvenni. *Kölcs. Kun.*

REASSUMTA: elővétel. *Debr. l. Levata.*

REASSUMPTIO: újfelvétel. *Cur.*

További felvétel. *Puky. Márk. P-gyűjt.* Per' elővétele. *Szirm.* Újra lölvétel. *Fog.* Viszonfelvétel. *Kun. Kölcs.*

REASSUMTIO causae: elővétel. *V-gyűjt.* További felvétel. *P-gyűjt.* Tovább való —. *Georch.* Ismét —. *Czöv.* Perfelvétel' megújítása. *Szlem.*

REATUS: bűnösség. *Cur. Fog. Kun. V-gyűjt. Debr. Puky.* Bűnhődés. *Puky. V-gyűjt. Szlem. Debr. Bün. M-gyűjt.* Bűnhődtség. *Szlem.* Büntett. *Fog.* Vétékbe ledzés. *Helt. Vétség. Sztrok. Fog. HM.*

REATUS politiae: közvendsértés, közrend elleni bűnhődtségek. *Szlem.* Közrend elleni vétség. *HM.*

REBAPTISANS: visszakeresztelő. *Pázm.* Újrakeresztelő. *Czöv.*

REBAPTISATIONIS delictum: újra keresztelés' vétke. *Czöv.*

REBELLARE: pártot ütni. *Pázm.* Lázadui. *Kun.*

REBELLIO: pártütés. *Cur. Fog. Kun. V-gyűjt. Lex. Szlem. Puky. HM.* Támadás. *Szeged.* Lázadás. *Debr. Kun.*

REBELLIS: pártütő. *Cur. Fog. Szirm. Pauly. Szlem.* Lázító, pártos. *Pauly.* Lázadó. *Kun.*

REBUS sic, uti praefertur, stantibus: a' dolog' mivelta az előadással megegyezvén. *Fog. Puky.* Úgy lévén a' dolog, a' mint előadatik. *Puky. P-gyűjt. HM.*

RECALCULARE: újra felvetni, felszámolni. *Cur. Pauly. Puky. HM.* Újra felszámolni. *Puky.* Újrászámítani. *Sztrok.* Újrászámítani. *HM.* Újra öszveszámolni. *Debr.*

RECAMBIUM (J. Camb.): ellenváltó. *Stett.* Viszváltó; Rückwechsel. *Csász.*

RECAPITULARE: 1) újra számlálni. *Fog.* Együvé számlálni, öszveszámolni, egybeszedni. *Puky.* 2) öszszeszedve előadni. *HM. Cur.* Újra elmondani. *1 og.* Újra előadni. *Puky.* Ismételni. *Kölcs. Fog. Kun. HM.* Előfejezni, előszámlálni. *Debr.*

Ismét előadni, előbeszélíteni. *P-gyűjt.* Viszontagolni. *Kun.* Tartalmát öszvevonní. *HM.*

RECAPITULATIO: öszszeszedett előadás. *Cur.* Fejenként elővadás, rövid öszzevonás, v. foglalat. *Bar. vm.* Egybeszedés, öszszeszámolás, újolag tétetett előadás, előhozás, előbeszélés. *P-gyűjt.* Előszámlálat. *Debr. HM.*

RECAPITULATIO summarum: öszszveteti előszámlálat. *Debr.*

RECENS: újdjon *Fog.*

RECENS memoria: íris emlékezet. *Puky.*

RECENSENS: műbíráló. *Fog.* Bíráló, gara. *Kun.*

RECENSERE: bírálni. *Fog. Kun.* Garálni. *Kun.*

RECENSIO: 1) előszámlálás. *Cur. Bar. vm.* 2) műbírálat. *Fog.* Bírálás, bírálat; garálás, garálat. *Kun.*

RECTOR: műbíráló. *Fog.*

RECENTER: újdoutan. *Fog.* Újontan, ujan. *HM.*

RECEPISSE: általvevéstről szóló írás. *Puky.* Megösmerő írás. *Pauly. Puky.* Vételrőlí levél, vevény. *Fog.* Átvétel, jegy. *Debr.* Juttatvány. *Kölcs. Kun.* Vevény, tértivevény. *HM. Fog.*

RECEPT, l. Recipe.
RECEPTOR furum: orvgazda. *Fog.* O gazda. *Lex. HM.*

RECEPTIO: 1) visszavétel. *HM.* 2) bevétel, befogadás. *Cur. HM.*

RECEPTIO fugitivi coloni: szökevény jobbágy' befogadása. *Cur.*

RECEPTIVITAS: elfogadoság. *Egyh. ért.* Foganthatóság. *Puky. Egyház. ért.*

RECESSUS: elállás, visszalépés. *Kun. HM.*

RECHENSCHAFT: számadás, számadozás. *Kun.*

RECHNUNG: számolás, számolat. *Kun.* 1) számla, számvitel (Conto); 2) számítás; 3) számadás. *Fog.*

RECHNUNGS-MÜNZE: költött-pénz, számlapénz, gondolt-pénz. *Fog.*

RECHT: jog. *Fog.*

RECHTFERTIGEN : igazolni ; legitimare. *Vált. Csász.*

RECHTSTITEL : jogczím ; titulus juris. *Vált. Csász.*

RECHTSVERDREHER : törvényesikaró. *Széch. gr. Törvénycsigázó. Perg.*

RECHTSVERHÄLTNISSE : jogviszonyok. *Fog.*

RECIDIVA : visszaesés. *Kun. Betegségbe visszaesés. Puky.*

RECIF, l. *Recepisse.*

RECIPE : orvosság - rendelés. *Puky. Gyógyirat. Kun- Gyógyrendelmény, vény. HM.*

RECIPERE : 1) befogadni. *Pázm. 2) visszavenni. Perg. HM. RW. Átvenni. HM.*

RECIPERE contradictionis rationem : elfogadni az ellenmondás' okát. *Czöv.*

RECIPROCARÉ : viszonozni, viszontagolni. *Cur. Fog. Puky. Debr. P-gyűjt. HM.*

RECIPROCATIO : viszontaglás. *Cur. P-gyűjt. Bar. vm. Viszonozás. Bar. vm. Puky. Viszontagolás. Puky. Viszonyozás. P-gyűjt.*

RECIPROCE : viszont, viszontag. *Cur. Fog. Puky. Pauly. Debr. Kölcsönösen, viszonyosan. Sztrok. Kun. Viszont, viszonosan. HM.*

RECIPROCITAS : viszonoosság. *Cur. Debr. Puky. Viszonyosság. Fog. Kun. Viszontiság. Debr. Fog. Kölcsönösség. Kun.*

RECIPROCITAS juris : jogviszony. *Kun. Stett.*

PRECIPROCUS : viszonos. *Cur. Debr. Puky. HM. Viszont, viszontagi. Fog. Debr. Viszonyos, viszontag való. P-gyűjt. Kölcsönös. Kun. HM.*

RECLAMARE : ellenmondani , visszakövetelni. *Debr.*

RECLAMATIO : ellenkiáltás. *Cur. Párizp. Moln. Sztrok. Ellene szóolás, mondás, kiáltás. Szirm. Ellenszóllás. Moln. Párizp. Visszomondás, ellenzés. Helt. Visszakövetelés. Kun. HM. Ellenmondás, visszahívás. HM.*

RECLUSIO : 1) felnyitás ; 2) elzárás , bezárás. *Lex.*

RECOGNITIO : megismerés. *Cur. P-gyűjt. Szirm. Márt. Puky. Bar. vm. HM. Emlékezet ; régi dolognak elszámllása. RW. Ismét megismerés. Párizp. Moln. Elesmerés, elesmerő levél. Debr.*

RECOGNITIO personae rei : rabnak személybeli vizsgálata , személyvizsgálat. *Szlem.*

RECOGNITIONALES : megismerő levél. *Cur. Márt. Puky. P-gyűjt. Bar. várm. Pauly. Elősmervény, ősmervény. Fog. Vevény ; Empfangschein. Csász. Elismervény. Kun. HM.*

RECOGNOSCERE : el- v. megismerni ; Verkennen : balul v. félreismerni. *Kun.*

RECOMMENDATIO : ajánlás , ajánlat. *Kun.*

RECOMPENSARE : megtéríteni. *Pázm. Visszapótlni. Kun.*

RECOMPENSATIO : 1) visszapótlék. *Fog. 2) visszapótlás. Fog. Stett. Kun. HM. 3) viszondij, visszajutalmazás. Fog. Megtérítés. Kun. HM.*

RECONCILIATIO : öszvebékéltetés. *Cur. Öszvegyeztetés. Puky. Debr. Megbékülés. Perg. Megbékülés, megengesztelés. Debr. Kun.*

RECONCILIATOR : engesztelő , békéltető. *Szirm.*

RECONDITUM : orozott. *Puky. Elrejtett. Perg.*

RECONVALESCENS : lábadozó , üdülő. *Kun.*

RECONVALESCENTIA : lábadozás. *Puky. Kun. Üdülés. Kun.*

RECONVALESCIT : föllábbadoz , felüdü. *Kun.*

RECONVENIENS : viszonkereső. *Cur. Viszont megpörlő. Márt. Puky. Pauly. P-gyűjt. Ellenpörlő. Fog.*

RECONVENIRE : viszonkeresettel élni. *Cur. Viszont megpörleni. Fog. Márt. Puky. P-gyűjt. Viszont perbe fogni. Márt. Puky. Ellenpörleni. Fog. Viszonkeresni, követelni. Kun.*

RECONVENTIO : viszontkereset. *Cur. HM.* Viszonvád. *Bar. úrm.* Viszkereset, viszpör. *Fog.* Viszont perbefogás. *V-gyűjt. Márt. Puky.* Viszont való kereset. *Georch.* Ellenfordulás. *Szlem.* Viszonyos időzék, perbenfogás. *Szirm.* Viszontkövetelés, vizsionmegperlés. *Debr.* Ellenkereset, viszontpörlés. *Fog.*

RECONVENTUS : viszontkeresett. *Cur.* Viszont megpörlött. *Fog.* Viszont megperletett. *Puky. Debr.* Viszontpörlött. *Fog.*

RECOQUERE : azon egy regét v. bakot nyúzni. *Szirm.*

RECOURS : folyamodás. *K. Vál.*

REQUIRERE aliquem : megtalálni. *Kász.* Megkeresni valakit. *Sztrók. HM.*

RECTIFICARE : egyengetni, helyesíteni; igazítani. *Kun.*

RECTIFICARE se : magát megigazítani. *Veres.* — igazolni. *Csapó.*

RECTIFICATIO : igazítás. *Cur. Fog. Debr. Bar. vm. Pauly. P-gyűjt. HM.* Megigazítás. *Cur. V-gyűjt. P-gyűjt. Eligazítás. Szirm. Puky. V-gyűjt. Egyengetés. Pázm.* Igazítás. *Fog. Kiigazítás. HM.*

RECTIFICATIO divisionis : osztályigazítás. *Cur. Georch. Szlem. Debr. Kun. Márt.* Osztálynak igazítása. *Szirm.*

RECTIFICATIO executionis : végrehajtás' megigazítása. *Czöv.*

RECTIFICATIO metarum interimalis : addigos határigazítás. *Czöv.* Időközbeli határjeligazítás. *Szlem.*

RECTIFICATIO pascni : legelőrendbeszedés, v. eligazítás. *Szlem.*

RECTIFICATIO portarum : kapuszámok' igazítása. *Fog.* Kapuszámok' megigazítása. *Puky.* Kapuknak számok' v. porták' igazítások. *P-gyűjt.*

RECTIFICATIO sessionum colonialium : jobbágyi telek - igazítás. *Szlem.*

RECTIFICATORIUS processus : egyengető pör. *Kun. I.* Processus.

RECTOR : igazgató. *Fog.*

RECTOR domus : ház' igazgatója. *Szlem.*

RECTOR magnificus : egyetemigazgató. *HM.*

RECTOR pagensis, oskolamester. *Szirm.*

RECTOR populi : az község' igazgatója. *RW.*

RECTORES ecclesiarum : egyházaknak igazgatójok. *Czöv.*

RECTUS : 1) helyes; 2) igenyes. *Fog.*

RECUPERATIO : visszaszerzés. *Cur. HM.* Visszanyerés. *Perg.*

RECURRERE : folyamodni. *Fog. Kun. Puky. P-gyűjt. HM.*

RECURSUS : 1) folyamodás. *Cur. Fog. Bar. vm. P-gyűjt. Kölcs. Debr. Kun. HM.* 2) folyamodvány. *Fog. HM.* Kérelemlevél. *Kun.*

RECURSUS ad principem : felséghez folyamodás. *Szlem.*

RECURSUS gratiae : felséghez kegyelem' dolgában való f. *Szlem.*

RECURSUS justitiae : felséghez igazság' dolgában való f. *Szlem.*

RECUSARE : megtagadni, vonakodni. *Kun. HM.*

RECUSATIO : elhárítás, el nem fogadás, vonakodás. *Kun.*

REDACTIO : 1) szerkesztés. *Cur. Debr. Puky. Kun.* Szerkesztés. *Sztrók. HM. Fog.* 2) szerkesztőség, szerkesztő-hivatal. *Fog.* Szerkesztőség. *Kun. HM.*

REDACTOR : szerkesztő, szerkesztő. *Fog.* Szerkesztető. *Kun.* Szerkesztő. *Sztrók. HM.*

REDARGUERE : megdorgálni, *Csapó. HM.* Megfeddeni. *Szirm.* Megezőfolni. *HM.*

REDEMPTIO : kiváltság. *Kun.* Váltóság. *Cur. Helt. Puky. Pauly. Debr. P-gyűjt. HM.* Megváltás. *Cur. Fog. Puky. Debr. Pauly. P-gyűjt. Váltás. Moln. Alb.*

REDEMPTIO capititis : fej - v. főváltóság. *Cur.*

REDEMPTIO decimae : tizedváltóság. *Georch.* Tized' váltása. *Szlem.*

REDEMPTIO juris armorum : fegy-

ver-költség' megváltása. *Cur. Vívás-váltás. Puky. Márt. P-gyűjt. Fegyverváltás. Georch. Fegyverjúsának váltása. Szlem. Fegyverjog-váltás. Sztrók.*

REDEMTIO perennalis : örökváltás. *HM.*

REDEMTOR : üdvözítő, megváltó. *Pázm. Gánóczy.*

REDEMTUS : megváltott. *Cur. Kiváltatott. Puky. P-gyűjt. Kiváltásos. Kun.*

REDIGERE : rendbeszedni, v. hozni. *Pázm. Szerkesztni, szerkezni. Perg. Szerkesztetni. Kun.*

REDIMERE : megváltani. *Cur. P-gyűjt. Fog. Puky. Kun. Kiváltani. Kun. Puky. (Vexam pecunia : pénzen békét váltani. Márt. Puky. Pauly. P-gyűjt.)*

REDIMI : kiválozni. *Moln. Kiváltódni, v. váltatni. Lex.*

REDINTEGRARE : egészíteni. *Fog. Helyre állítani. Bar. vm. P-gyűjt. Puky. Újra-, v. megegzíteni. Bar. vm. Egészíteni. Puky. Pauly. Kipótolni. Puky. P-gyűjt. Kiegegzíteni. Czöv. Fog. Sztrók. Kun. Kiegegzíteni, helyreállítani. HM.*

REDINTEGRATIO : helyre állítás, kipótolás. *Cur. Puky. Debr. P-gyűjt. Kiegegzítés. V-gyűjt. Debr. HM. Megegzítés. Szlem.*

REDINTEGRATIO aviticorum : őseinek kiegegzítése, helyreállítása. *Cur.*

REDITUS : jövedelem. *Cur. Szirm. Tiszta jöv. Szlem.*

REDITUS capitalium : tőkepénz' tiszta jövedelme. *Szlem.*

REDITUS fundorum : földek' tiszta jövedelme. *Szlem.*

REDITUS industriae : szorgalom' v. kézi művek', v. személyi szorgalom' tiszta jövedelme. *Szlem.*

REDITUS publici : köztiszta jövedelmek. *Szlem.*

REDITUS vitalitii (J. Feud.) : élelmi jöv. *Perg.*

REDOLERE : természetével birni; actionem redolens : keresetle-

vel' természetével biró, keresetlelvél gyanánti. *Fog.*

REDUCERE : 1) visszavezetni. *Kun. Fog. P-gyűjt.* 2) javítani, jóvátenni, jórahozni; 3) részekre vonni. *Puky. P-gyűjt. Leszállítani. Debr. Lejebb szállítani. Fog. Visszaállítani. Kun.*

REDUCTIO : 1) leszállítás, leszámítás. *HM. Cur. Kevesebbités. Fog. Kisebbités, kisebb mértékre vevés. Puky. Pauly. Részekre vonás. Puky.* 2) visszavezetés. *Fog. Puky. P-gyűjt. Pauly. HM. Lejebb szállítás. Fog. Jobbitás, jóvátetés. Puky. Pauly. P-gyűjt.* 3) ciosztatás, p. o. militiae, ordinis. *Szirm.*

REDUNDARE : háarulni, háromlani. *Bar. vm. Fog. Áradozni. Fog.*

REEL : szilárd, valódi. *Fog.*

REEROGATIO : ismétkiadás. *HM.*

REEXECUTIO : birói visszavétel. *Cur. — visszafoglalás. V-gyűjt. Szlem. Debr. Fog. HM. Törvényes —. Georch. Birói, v. visszafoglaló végrehajtás. Szlem.*

REFACTIE, Refache : leengedés, kárbatudás. *Fog.*

REFASSIO : visszavallás. *Kölcs. Georch. HM. Jóság-visszacresztő örök vallás. Szlem. Viszon —. Czöv.*

REFECTORIUM : vendéglő a' monostorokban. *Kun.*

REFELLERE : megczáfolni. *Cur. Bar. várm. HM.*

REFERADA : előadás. *Cur. Fog. Pauly. Bar. vm. Puky. P-gyűjt. HM. Előterjesztmény. Fog. Előterjesztés. HM.*

REFERENDALIS phylira : előterjesztményi iv. *Csász. Előadási iv. HM.*

REFERENDARIUS aulicus : udvari referendár. *V-gyűjt. Előterjesztő udvari tanácsos. P-gyűjt. HM.*

REFERENS : előadó. *Cur. Puky. Debr. Huszár. Georch. Czöv. Szlem. HM. Fog. Jelentő. Debr. Előbeszélő. Szirm.*

REFERENS in montanisticis (J.

Met.): bányabeli előadó. *V-gyűjt.* Bányászti ügyek' —. *Czöv.* Bányabeli ügy' előadója. *Szlem.*

REFERENS in religionariis et rebus studiorum: előadó az egyházat 's tudományokat illető dolgokban. *Szirm.*

REFERRE: 1) előadni. *Cur. Czöv.* *Fog. Puky.* Eleibe terjeszteni. *Szirm.* 2) jelenteni, tudósítani. *Cur.* 3) visszahozni. *Lex.* Meghozni. *RW.*

REFERRE processum: a' pört előadni. *Czöv. Szlem.* — általvinni.

REFERT (quid)? mit használ. *Szirm.*

REFLECTERE: 1) emlékeztetni. *Cur. Puky. Kun. HM.* Figyeltetni. *Sztrók. HM.* 2) visszaeszmélni, visszatekinteni. *Kun.* Figyelmeztetni, tekintetbe venni. *HM.*

REFLEXE: 1) emlékeztetőleg. *Cur. Fog. Puky.* 2) tekintve. *Cur. Puky. HM.* Tekintőleg. *Fog.* Figyeltetőleg. *Sztrók.* Reá nézve, illetőleg; 3) (in armal.) visszafordulva. *HM.*

REFLEXIO: 1) észrevétel. *Cur. Debr. Bar. vm. Pauly. Puky. V-gyűjt. Fog. HM.* Megjegyzés. *Kun.*

2) emlékeztetés. *Fog. Pauly. Debr. P-gyűjt. Puky.* Emlékezés, gondoskodás. *Bar. vm.* Visszaeszmélet. *Fog.* 3) tekintet. *Cur. V-gyűjt.* Tekintetbe vétel. *Puky.* 4) visszaugyelés. *Mest.* Visszaidézés. *Fog.*

REFLEXORIA citatio: emlékeztető idézés. *Cur. V-gyűjt. Puky. Debr.* — idézet. *Fog.*

REFLEXORIE: emlékeztetőleg. *Kun.* Figyeltetőleg. *Sztrók.*

REFORMARE: újítani, megváltoztatni, megmásolni. *Puky. P-gyűjt. Debr.* Megmásítani, változtatni. *HM.*

REFORMARE sententiam: az ítéletet megváltoztatni. *Puky.*

REFORMARE sententiam primi fori: az első bíró' ítéletét megváltoztatni v. megmásolni. *P-gyűjt.*

REFORMATIO: változtatás. *Cur. P-gyűjt. Puky.* Megváltoztatás. *Cur.* Újítás, megmásolás. *Puky.*

P-gyűjt. Jobbitás. *Pázm.* Megújítás. *RW.*

REFORMATIO sententiae: ítélet' változtatása. *Cur. Fog.* — másítása. *Fog.* Bírói ítéletnek megváltoztatása. *P-gyűjt. Szlem.*

REFORMATOR: újító, változtató. *P-gyűjt. Puky.* Jobbitó. *Lex.* Hitőújító. *Veresm.*

REFRACTARIUS: engedetlen, ellentálló. *Cur. Bar. vm.* Makacs. *Bar. vm.* Ellenszegülő. *Sztrók. Fog.*

REFRENARE: lékezni, zabolázni. *Kur. HM.*

REFRIGERANTIA remedia: hűvesítő —. *Puky.* Hűtő szerek. *Csapó.*

REFUGIENS: menekvő. *Fog.*

REFUGIUM: menedék. *Fog. Debr. Kun.* Menedékhely. *Bar. vm.* Rejtély. *Kun.*

REFUNDERE: megtéríteni. *Fog. Kun. Debr.* Megtéríteni, kifizetni. *HM. Puky.* Megfizetni. *Debr.*

REFUSIO: meg-, v. visszatérítés. *Cur.*

REFUSIO sumtuum: költségmegtérítés. *Szlem.* Költség' visszafordítása. *Czöv.*

REFUTARE: megczáfolni. *Bar. vm. Szirm. Kun. HM.*

REFUTATIO: 1) (actus) megczáfolás. *Cur. Debr. Kun.* Czátolás. *Fog.* 2) (res.) czáf, czáfolat. *Fog. Kun.*

REGALE fodinarum: bányai fejedelmi jus, fejedelmi bányajövedelem. *Szlem.*

REGALE majestaticum: fejedelmi jog, királyi jog. *HM.*

REGALE postarum: posták' fejedelmi jusa, fejedelmi posta-jövedelem. *Szlem.*

REGALES: királyi meghívó levél. *Debr. HM.* Királyi levél. *V-gyűjt.* Ország' gyűlésére idéző lev. *P-gyűjt.* Országgyűlésre meghívó, v. idéző királyi levél. *Puky. Pauly.*

REGALIA beneficia: királyi haszonvételek. *Cur. V-gyűjt. Szlem. Szirm. Debr. Georch. Puhy. HM.* Királyi jusok. *Czöv.*

REGALIA financiae : közkincstárnak fejedelmi igazakból járó jövedelmi. *Szem.*

REGALIS : királyi. *Fog.*

REGALISTA : királyi hivatalos. *Bália. HM. Kir. meghívott. Debr.*

REGALISTICA taxa : meghívási költség. *Debr.*

REGENERATIO : viszonszületés, újonszületés. *Kun.*

REGENS : országló. *Kun. HM. Igazgató, uralkodó, főnök. HM. Igazgató. Fog.*

REGERE : igazgatni. *Fog.*

REGISTRANS : lajstromozó. *V-gyűjt. Sorozó, sorzó, sorjegyző. HM. l. Registrator.*

REGISTRARE : sorozni, följegyezni. *Fog. Lajstromozni, lajstromba szedni. Szirm.*

REGISTRATIO : rendezés, lajstromozás. *Bar. vm. Sorozás, följegyzés. Fog.*

REGISTRATIO actorum : írományok' lajstromolása. *Szem.*

REGISTRATOR : sorzó. *Fog. Kun. Rendész. Bar várm. Lajstromozó. Puky. Pauly. Debr. Lajstromtiszt. V-gyűjt. Irattárnok. HM.*

REGISTRATURA : rendészség. *Bar. várm. Lajstromozó - hivatal. P-gyűjt. Irattár. HM.*

REGISTRATURAE adjunctus : lajstromozó segéd. *V-gyűjt. Sorzó v. rendező segéd. Csapó.*

REGISTRUM : lajstrom. *Cur. Debr. Bar. vm. Rendészet, jelentőke. Bar. vm. Sor, sorozat. Fog. Sorjegyzék. Kun. HM. Sorkönyv. HM.*

REGIA dignitas : fejedelemség. *Letheny.*

REGIE : kezelés, kormányvitel. *Fog.*

REGIMEN : 1) (actus) országolás. *Debr. P-gyűjt. HM. Igazgató, országlószer. Puky. P-gyűjt. Uralkodás. Fog. Debr. HM. 2) (res) országlat. Fog. Kormány. Debr. Sztrok. HM. 3) ezred, katonaezred. Puky. HM.*

REGIMEN civile : országló, v.

igazgatószék. *P-gyűjt. Kormányozás. Mest. Közönséges igazgató. Czöv.*

REGIMEN desulteriorum : könnyű lovas ezred. *Törv. czikk.*

REGIO : tartomány. *Pázm. HM. Táj, tájék (Landschaft); regio coeli : égtáj. Fog.*

REGISTER : sorzat, sorjegyzék. *Fog.*

REGISTRIREN : sorozni; rendezni, besorozni. *Fog.*

REGIUM tribunal cambio mercantile et consulatus maris forum primae instantiae : kereskedési váltó levélbeli és tengeri ügyeknek királyi első bírósága. *Cur. HM.*

REGIUS : királyi. *Fog. Pauly.*

REGISTRUM, l. Regestrum.

REGLEMENT : szabályzat, rendszabályok. *Fog.*

REGNANS princeps : országló fejedelem. *Puky. Debr. HM. Uralkodó fejedelem. HM.*

REGNARE : 1) országlani. *Fog. Országolni. Puky. Kormányozni. Lex. 2) uralkodni. Fog.*

REGNICOLA : ország' lakosa. *Puky. P-gyűjt. Országgló, országglakos. Fog. Kun. HM.*

REGNICOLARE oblatum : országos ajánlat. *Törv.*

REGNICOLARIS : ország' ország'beli. *Fog. Országos. Puky. Pauly. Kölc. P-gyűjt. Fog.*

REGNICOLARIS deputatio : országos biztosság. *Puky. — kiküldöttség. Kun. Országos küldöttség vagy választmány. HM.*

REGNI commissarii : ország' biztosai. *Törv. czikk.*

REGNI systematis compages : az ország' szerkeztetésének alkotmánya. *Törv. czikk. Országos rendszer' szövédéke. HM.*

REGNOTENUS : országszerte. *Pauly. Debr. Puky. P-gyűjt. Fog. HM. Ország szerint. P-gyűjt. Puky. Országosan. Debr.*

REGNUM : ország. *Puky. Lex. 1) királyság; 2) uralkodás. Fog.*

REGNUM aristocraticum : főség'

uralkodása. *Szirm. P-gyűjt.* Főrend' uralkodása. *P-gyűjt.*

REGNUM defensivum : védelmi ország. *Perg.*

REGRESS, *Regressus* : viszkere-
set. *Vált. Csász. Fog.*

REGRESS wegen Mangel Annah-
me: el nem fogadás miatti viszke-
reset. *Fog.*

REGRESS wegen Mangel Zah-
lung: nem fizetés miatti viszkere-
set. *Fog.*

REGRESS zur Sicherstellung :
biztosítási viszkere-set; *Regressus*
ad obtinendam securitatem. *Vált.*
Csász.

REGRESS zur Zahlung: készfi-
zetési viszkere-set; *Regressus* ad
consequendam solutionem. *Vált.*
Csász.

REGRESSIREN : viszkere-settel
élni, magát kártalanítani. *Fog.*

REGRESSIVE : visszahadólág.
Stett. Visszatérőleg, viszkere-sőleg.
HM.

REGRESSKLAGE : viszkere-set,
v. keresetlevél; *actio regressualis.*
Vált. Császár.

REGRESSRECHT : viszkere-seti
jog; *Jus regressus.* *Vált.*

REGRESSUS : 1) visszaható lé-
pés. *Cur.* Visszatérés. *Fog. Kász.*
Visszamenetel. *P-gyűjt. Puky.* Visz-
szalépés. *Debr.* 2) pótkereset. *Fog.*
Rajta keresés. *Puky. Pauly. V-*
gyűjt. Viszkere-set. *Stett. HM.*
Fog. Viszontkereset. *P-gyűjt. Czöv.*
Viszontkövetés. *P-gyűjt.* Viszont-
követelés. *Czöv.* Visszakereshetés.
Sztrók. (Salvo ad NN. regressu:
fenhagyatván NN. ellen lehető ke-
resete. *Debr.*)

REGULA : szabály. *Vörösm. Kun.*
Fog. Stett. Debr. HM. Szabda.
Bar. vm. Szabás, rendszabás. *Cur.*
Puky. Szlem. HM. Szabat. *Fog.*
Törzsökös állítás. *Nán.*

REGULA est prior regulato : a'
szabás előbb való, mint a' sza-
bott dolog. *Puky.*

REGULA fundamentalis : alap-
szabály. *Debr.*

REGULA juris : törvény' szabá-
sa. *Szlem.* Jogszabály. *Stett.*

REGULAMENTARE pretium: ka-
tona-élelmi szabott ár. *Fog.* Hadi
szabott ár. *Puky. Pauly. P-gyűjt.*
Debr. Katona, vagy hadiszabályi
ár. *HM.*

REGULAMENTUM : szabályzat.
Fog. Kun. Rendszabás. *Huszár.*
P-gyűjt. Fog.

REGULAMENTUM militare: ka-
tonai-törvény, v. szabda. *Bar. vm.*
Hadi rendszabás, katona-tartás'
rendje. *Puky. Pauly. Márt.* Kata-
tonai —. *Szirm. I-gyűjt.* Katona-
élelmi rendszabás. *Fog.* Katona-
tartási, v. katona-tartást érdeklő
rendelés. *Szlem.* Katonai szabály-
zat. *Sztrók.* Hadi rendszabály, ka-
tonatartási rendezet. *Debr.* Kata-
na-szabály, hadi-szabály. *HM.*

REGULAMENTUM portoriale: vi-
telbéri szabály. *HM.*

REGULARE se: szabályozni v.
alkalmazni magát. *Sztrók.*

REGULARES milites: rendezett,
rendes, gyakorlott, állandó, sza-
bályos katonaság. *Sztrók.*

REGULARIS : 1) rendszerinti.
Fog. Rendes, rendszerint való.
Puky. P-gyűjt. Pauly. Rendes,
Kölcs. Debr. Kun. Szabályos. *Fog.*
2) szabdás. *Bar. vm.* Szabatos.
Fog. Szabályszerű. *Kun. HM.* 3)
törvényes; (subst.) szerzetes. *Fog.*

REGULARIS militia: rendezett
katonaság. *Debr. HM.* Állandó,
rendszerint való, köteles katona-
ság. *P-gyűjt.* Rendes katonaság.
HM.

REGULATIO : 1) rendezés. *Fog.*
HM. Rendbeszedés. *Cur. Puky.*
Debr. Fog. Rendzertetés. *Fog.* Sza-
bás. *Tud. Gy.* 2) szabályozás. *Fog.*
Debr. HM. 3) korlátolás. *Puky.*
Fog.

REGULATIO fluviorum: folyók'
igazítása. *Cur.* A' vizek' igazgató-
sa. *Bar. várm.* Folyók' szabályozá-
sa. *HM.*

REGULATIO fluviorum, et lacu-

Fog. Szirm. Kir. válasz, visszaírás. P-gyűjt. HM. — leirat. Fog.

RESCRIPTUM declaratorium: világosító leirat. *HM.*

ROSCRIPTUM illyricum: illirnép-telepítő kir. nyilatkozvány. *HM.*

RESERARE: felhynitni. *Debr. HM. Feloldani. HM.*

RESERVA: tartalék. *Fog. Kun. Puky. Pauly. HM. Tartalék-sereg. Kun. Pauly. Puky. P-gyűjt. 1. Reservata.*

RESERVARE: fentartani, fenbagyni. *Cur. Fog. Puky. Debr. Kikötni. P-gyűjt.*

RESERVAT reservanda: fentartja a' fentartandókat. *Cur. Puky.*

RESERVATA: fentartás. *Cur. Debr. Georch. Czöv. Szlem. Puky. Bar. vm. Tartalék. Debr. Fog.*

RESERVATA mentalis: elmebeli —. *Cur. Értelem-titkoltás, visszastartás. Szirm. P-gyűjt. Puky. Márt. Titkos tartalék. Debr. Tartalék-gondolat. HM.*

RESERVATIO: kikötés, fentartás. *Cur. Márt. Pauly. Puky. P-gyűjt. Főnhagyás. Fog.*

RESERVATIO juris: jogtartalék. *Stet.*

RESERVATIO beneficij romana (J. Can.): egyházi haszonvételeknek romai fentartása. *Szlem.*

RESERVATIO dispensationis (J. Can.): felszabadító hatalom' fentartása. *Szlem.*

RESERVATIO mentalis: elmei visszatartás. *Ujfal. Elmei föntartás. Kun. 1. Reservata mentalis.*

RESERVATIS reservandis: föntartván a' föntartandókat. *Fog. Főnhagyván a' többit. Szirm.*

RESERVATUS: kikötött, fentartott. *Cur. Fentartatott, kiköttetett. Puky. P-gyűjt.*

RESIDENS nationis: nemzet' biztosa. *Czöv. Nemzetnek külföldön lakozó biztosa. Szlem. Nemzet' székülő biztosa. HM.*

RESIDENTIA: 1) lakhely. *Cur. Visszalépő —. HM.*

Fog. Debr. Bar. vm. HM. Lakóhely. Puky. Pauly. Szirm. 2) fény-

lak. Fog. Kun. HM. Óslak. Kun. Lakás. Debr. Szék hely. HM. Székváros, főváros. Fog.

RESIDENTIAE solitus locus: szokott lakhely. *Cur.*

RESIDUI crimen: közkincs-el-sikkasztás. *Szlem.*

RESIDUUM: maradvány. *Fog. Kun. HM. Maradék. Stettn.*

RESIGNARE: visszaadni, általadni. *Debr. Fog. Átadni, letenni. P-gyűjt. Kölcs. HM. Birói kézhez adni. Szirm. Lemondani, leköszönni. Kölcs. Kun. HM. Fog. Hivatalát letenni. Puky.*

RESIGNARE officium: hivatalt leköszönni. *Debr. HM.*

RESIGNARE pecora: a' marhákat birói kézhez adni. *Fog.*

RESIGNATIO: 1) lemondás. *Cur. P-gyűjt. Fog. Puky. Bar. várm. Pauly. Letétel. Kölcs. P-gyűjt. Letevés. P-gyűjt. Hivatal' letétele. V-gyűjt. Leköszönés. Kun. 2) átadás. Cur. Átadás. Fog. Bar. vm. Puky. V-gyűjt. Georch. P-gyűjt. Czöv. Márt. Kölcs. Visszaadás. V-gyűjt.*

RESIGNATIO actorum: irományok' általadása, iromány-általadás, kézhez adás. *Szlem.*

RESIGNATIO beneficij (J. Can.): haszonvételtől való lemondás. *P-gyűjt. Egyházi haszonvétel' általadása, egyházi hivatalról való lemondás. Szlem.*

RESIGNATIO muneris: hivatal' letétele. *V-gyűjt. Hivatalról való lemondás, hivatal-letétel. Szlem.*

RESIGNATORIAE: általadvány, általadó levél. *Fog.*

RESIGNATORIUM instrumentum: átadó-levél. *Cur. Pauly. Debr. HM. Átálvevő íráslevél. P-gyűjt. Átadvány. HM.*

RESILIENS: elálló. *Cur. Szirm. Márt. P-gyűjt. Pauly. Puky. Szavát, v. ígétét visszahuzó. Márt. Puky. Pauly. P-gyűjt.*

RESILIENS pars: elálló fél. *Fog. Visszalépő —. HM.*

RESILIRE: elállani. *Cur. Lex. Fog. P-gyűjt. Márt. Debr. Még-*

másolni. *Márt. P-gyűjt.* Visszagornni. *Lex.* Visszalépni. *Sztrók.*

RESILIRE a contractu, aut sponsalibus: a' kötéstől, avagy a' kézfogástól elállani. *Puky. P-gyűjt.*

RESISTENTIA: erőszakos megakadályozás. *Debr. Ellenállás Kun. HM. Ellenszegülés. HM.*

RESISTERE: ellentállani. *Lex. Ellenállni. Pázm. Kun.*

RESOLUTIO: 1) rendelés. *Cur. Bar. vm. P-gyűjt. Végzés. P-gyűjt.* 2) válasz. *Cur. HM. Válaszadás. Kun.* 3) megengedés, királyi parancsolat. *Bar. vm. Királyi határozmány. Perg. Meghatározás. P-gyűjt. Megrendelés; 4) elszántság. Kun. Eltökélés, megfejtés. HM.*

RESOLUTIO quaestionis: a' kérdés' megfejtése. *Bar. várm.*

RESOLUTIO regia: királyi válasz. *Cur. Szirm. Fog. Királyi rendelet. Georch. Fog. Kir. rendelés. Puky. Debr. Szirm. Végzés, helybenhagyás, megengedés. Bar. vm. Kir. határozat. Debr. Kérésnek megadása. Szirm. Kir. elhatározat. HM.*

RESOLUTIO regia normalis: királyi rendszabás. *P-gyűjt. Czöv. Rendet szabó határozás. P-gyűjt. Kir. szabályzó elhatározat. HM.*

RESOLUTIONES regiae: királyi megadatmányok. *Husz.*

RESOLUTIVA lex: felbontandó törvény. *Dien.*

RESOLUTIVUS: feloldozó, felbontó, oldó. *Törv.*

RESOLUTUS: 1) fölolvadott, fölolvasztott; 2) elszánt. *Kun. Megoldott, felmentett. Csapó.*

RESOLVENTIA remedia: felolvasztó szerek. *Puky.*

RESOLVERE: 1) rendelni, véggezni. *Cur. Puky. Fog. HM. Határozni. Fog. HM. Debr. Megrendelni. Kun.* 2) feloldani. *Fog. Puky. Megfejtteni, megoldani. Debr.* 3) adni. *Cur. Megadni Puky. Szirm. Debr. Helyt adni a' kérésnek. Szirm. Jóvá hagyni. Cur. Szirm. Puky. Reá szálni. Kölcs. Elszánni. Kun. Elhatározni. HM. Válaszolni. Fog.*

RESONANTIA: viszhang. *Kun.*

RESORBENTIA: magába szívó szerek. *Puky.*

RESPECTARE: tekintetben tartani, tisztelni. *Kun.*

RESPECTIVE: illetőleg. *Cur. HM. Stett. Fog. Szemvetőleg. Sztrók. Némelly tekintetben. Puky. Pauly. P-gyűjt. Tulajdonképen. Kun. Tekintve. Bar. várm. Pauly. Puky. Nézve. Bar. vm. Úgy szólván. P-gyűjt. Pauly. Részszerint. Puky. Pauly. P-gyűjt. Tekintetképen. Czöv. Tekintőleg. Kölcs. Fog. Debr. HM.*

RESPECTIVUS: 1) illetőleges, illetőlegi; 2) viszonyos, ráviteles. *Fog. Tulajdonképi. Kun.*

RESPECTAGE: kiméleti napok; dies respectus. *Vált. Csász. Fog. Szünnap. Stett.*

RESPECTU: tekintve, -ra, -re nézve. *Fog.*

RESPECTU ex hoc: czen tekintetből. *Fog.*

RESPECTUS: 1) tekintet. *Cur. Fog. Debr. Bar. vm. Puky. HM.* 2) rávitel; 3) kimélet. *Fog. Tisztelet. Bar. vm. Kun.*

RESPECTUS dies: kiméleti napok. *HM. l. Respectage.*

RESPIRATIO: lehelés, lehelet; lélekezés, lélekzet. *Kun.*

RESPIRIUM: időhaladék. *Cur. Puky. Debr. Pauly. P-gyűjt. Szirm. Márt. Párizp. HM. Pihenés. Cur. V-gyűjt. Puky. HM. Haladék. Bar. várm. Kölcs. Mest. Szünet. Bar. várm. Szünet. Kun. Pihenet. Kun. Fog. Debr. Pihenő idő. Puky. Pauly. V-gyűjt. Lélekezés. Czöv. Pihenés - engedés. Szlem. Pörtől való pihenés. Pauly.*

RESPONDERE: válaszolni. *Fog. Felelni. Szirm. HM.*

RESPONSABILIS: felelős. *Fog. Kun. Feleletes. Kun. HM.*

RESPONSABILITAS: felelősség. *Fog. Kun. Feleletesség. Kun.*

RESPONSIO: felelet. *Szirm.*

RESPONSUM: felelet. *Cur.*

REPUBLICA: 1) köztársaság.

Cur. P-gyűjt. Puky. Fog. Közön-
séges dolog. *P-gyűjt.* 2) polgári
társaság. *Fog.*

RESSOURCE : sögédforrás. *Fog.*

REST : maradék. *Kun.* Marad-
vány; fogyatéék. *Fog.*

RESTANS : maradványos. *Fog.*
Adós, tartozó. *Kun.*

RESTANS interusurium : hátra-
levő kamat. *Debr.*

RESTANTIA : hátralévő tartozás.
Cur. Pauly. Debr. Puky. Szirm.
Márt. V-gyűjt. P-gyűjt. HM. El-
maradott tartozás. *Puky. Pauly.*
Hijány, hátramaradtság. *Bar. vm.*
Hátralétel. *V-gyűjt.* Maradványtar-
tozat, hátralévő fizetmény. *Fog.*
Hátralét. *Debr.* Maradékpénz; fi-
zetendőség. *Kun.* Maradvány, tar-
tozék. *HM.*

RESTANTIA contributivialis :
adóí hátralét. *Debr.*

RESTANTIAE rationum : szám-
adásnak maradványai. *Czöv.* Szá-
madás' fogyatkozásai. *Szlem.*

RESTARE : elmaradni, hátra-
lenni. *Fog.* Tartozni. *Debr.* Adós
maradni. *Szirm.*

RESTATUTIO : másodszeri iktatás.
Cur. Bar. vm. Birói iktatás.
Cur. Viszont ígatás. *Debr. Fog.*
Puky. Pauly. Márt. P-gyűjt. Visz-
szaiktatás. *V-gyűjt. Czöv. Szlem.*
Újjított —. *Georch.* Újonnan té-
tetett —. *Márt.* Végső —. *Szirm.*
Ujraígatás. *Fog. P-gyűjt.* Birói
ígatás. *HM.*

RESTAURATIO : tisztujtás. *Fog.*
Debr. Kun. HM. Tanácsválasztás.
Bar. vm. Tisztválasztás. *Kölcs.*
Pauly. Kun. Puky. Építőszék.
P-gyűjt. Széképités, tisztválasz-
tás. *Szirm. HM.* Megújítás. *V-*
gyűjt. Lex. Székújítás. *Kölcs.*

RESTAURATIO magistratualis :
köztiszttség-újítás. *P-gyűjt.*

RESTAURATORIA sedes : tiszt-
ujító. *Fog. V-gyűjt. HM.* Tiszt-
választó szék. *Puky. Pauly. P-*
gyűjt. Tisztválasztó gyűlés. *Czöv.*
Szlem. Építő szék. *P-gyűjt.*

RESTITUERE : visszaadni. *Szirm.*

Kun. HM. Visszahelyezni. *Kun.*
Visszatéríteni- *Bar. vm.* Megtéri-
teni. *Kun. RW.* Megadni, meg-
vetni, megfizetni. *MW.*

RESTITUTIO : v visszaadás, meg-
térítés. *Cur. Puky. Kun. P-gyűjt.*
Szlem. Visszatérítés. *P-gyűjt. Lex.*
Visszaszolgáltatás, visszapótlás.
Mest. Visszahelyzés. *Kun.*

RESTITUTIO in integrum (J.
Rom.): helybe állítás. *Mest.* Ép-
karbaállítás. *Szlem.* Teljes vissza-
helyzés. *HM.*

RESTRICTIO : megszorítás. *Cur.*
Kun. Fog. Szlem. Határba szorít-
ás. *V-gyűjt.* Lekorlátozás. *Mest.*
Megzabolázás, határok közé szorítás.
Puky. Korlátozottság. *Kun.* Kor-
látozás. *Fog. Kun.* Korlátozás. *Fog.*

RESTRICTIVA propositio : ha-
tárba szorító mondás. *Fejér.*

RESTRINGERE : megszorítani.
Cur. Debr. Bar. vm. Korlátozni,
határozni. *Debr.* Szűkíteni, mér-
sékelni, öszvehozni. *Bar. várm.*
Megzabolázni, határok közé szo-
rítani. *Puky.* Korlátozni. *Lex. HM.*
(*Restringere ad suam competen-*
tiam : illetőségébe szorítani. *Sztrók.*
HM. Fog.)

RESULTARE : előkerekedni, ered-
ni. *Fog.*

RESULTATUM : foganat. *Cur.*
Kun. Végtűnet, végkitetszés. *Bar.*
várm. Kerekedmény. *Fog.* Kimene-
tel, következés. *V-gyűjt. Puky.*
Pauly. Folyamat. *Mest.* Siker.
Kölcs. Kun. Eredmény. *Fog. HM.*

RESULTUS : elállás. *Fog. Pauly.*
P-gyűjt. Puky. Szirm. Czöv.
Szlem. HM. Megmásolás. *Puky.*
Pauly. P-gyűjt. Visszalépés. *Szlem.*
HM. Fog.

RESULTUS a promissis : ígére-
szegés. *Egyh. ért.*

RESULTUS a sponsalibus : el-
jegyzéstől való visszalépés. *Szlem.*
l. Resultus.

RESUSCITARE : felébreszteni.
Cur. Föléleszteni. *Fog. Kun. Puky.*
Újra kezdeni, újra folytatni. *Cur.*
Puky. Felállítani. *Kász. Feltámasz-*

tani. *Pázm.* Főleleveníteni. *Kun.* Felélesztetni, feleleveníteni. *HM.*

RESUSCITARE causam v. litem : a' pert újra folyamatba hozni. *Cur.* *Puky.* Újlag pert kezdeni, támasztani, indítani. *Bar. vm.* A' pert feleleveníteni. *Szirm.* Újlag pert indítani. *Párizp.* Ujolan—. *RW.* Felélesztetni az ügyet. *V-gyűjt.* — a' pert. *Szlem.*

RESUSCITATIO processus : felélesztése a' pernek. *Vajd.* Pörélesztés. *Csapó.*

RETARDATIO : hátráltatás. *Cur.* *Fog.* *Kun.* *HM.* Késleltetés, késelés, késítés. *Csapó.* *HM.*

RETENTIO : visszatartás. *Cur.* *Fog.* *Puky.* *HM.* Letartás. *Fog.* Visszatartóztatás. *Stett.* Megtartás. *Dien.* *Fog.* Megtartóztatás. *Szirm.*

RETENTIO beneficii (J. Can.) : egyházi haszonvétel' visszatartóztatása. *Szlem.*

RETENTIONIS jus : megtartathatás' jusa. *V-gyűjt.* — hatalma. *Szirm.* Megtartási jog. *Csapó.* Visszatartóztatás' jusa. *Mokr.*

RETENTIONS - RECHT : megtartásijog. *K.* *Vált.* *Fog.*

RETINERE : megkésleltetni, megtartani. *Helz.*

RETORQUERE : visszatörlesztani. *Debr.* Visszafordítani, megczáfolni, letorkolni. *Szirm.*

RETORSIO : visszafordítás. *Cur.* Visszontörstön, visszontorlat. *Fog.* Viszonzás. *Puky.* Visszatorlás. *Sztrók.* *Kun.* Visszatorlat. *HM.*

RETORSIO injuriae : sértés-, vagy sérelem-viszonzás. *Szlem.* Visszatorlás. *Sztrók.*

RETORSIO juris : jus-megfordítás, hason-jussal élés. *Szlem.*

RETORTA : szegőny. *Kun.* Göreb. *Nendw.*

RETOUR : vissza. *Fog.*

RETOUR-RECHNUNG : viszkeregeti költségek; sumtus (expensae) regressuales. *Vált.* *Csász.* *Fog.*

RETOUR-WECHSEL : visszaváltó. *Stett.* Értékváltó, értékben viszaadott váltó. *Fog.*

RETRACTABILE : felbontható. *Vajd.*

RETRACTARE : 1) újra tárgyalni, újra elővenni. *Fog.* Visszavenni. *Bar. vm.* 2) visszabúzni. *Bar. vm.* *Fog.* Visszavonni. *Szirm.* *Fog.* *Debr.* Visszamondani. *Pázm.* 3) megmásolni. *Bar. vm.* *Debr.* *Szirm.* Megmásítani. *Fog.* *Kun.*

RETRACTATIO : visszabúzás. *Cur.* *HM.* Elhárítás. *Puky.* Felbontás. *Vajd.*

RETRAHERE : elvonni. *Lex.* Megvonszaui. *Pázm.*

RETRIBUERE : fizetni. *Pázm.* Vissza fizetni. *Kun.*

RETRIBUTIO : visszafizetés. *Kun.*

RETRO activa vis : visszaható erő. *Debr.*

RETRO active : visszahatólag. *HM.*

RETROGRADUS passus : visszalépés. *Fog.* *Puky.*

REUBUNG : zsurlódás. *Széch gr.*

REUGELD : bánatbér. *Fog.*

REUKAUF : bánatvásár. *Fog.*

REUNION : viszoneyesülés v. egyesület. *Kun.*

REUS : 1) vétkes. *Cur.* *Szirm.* *HM.* Bűnös. *Szirm.* *Márt.* *Szlem.* *Rab.* *Szlem.* *HM.* 2) alperes. *Cur.* *Párizp.* *HM.* Pörben fogott, törvényre idéztetett ember. *RW.* Bévádolt, törvénybe idéztetett. *Márt.* Perben fogott. *Sztrók.*

REUS conventus : alperes. *Cur.* Perben fogott bűnös, vétkes. *Szirm.* Vádolt. *Georch.* Megperlett, vádolt. *Czöv.* Megpörlött bűnös 's rab. *Szlem.*

REVELANS : nyilatkoztató. *Lex.* Jelentő. *Veresm.* Fölfedező, fölfedő. *Csapó.*

REVELARE : kinyilatkoztatni. *V-gyűjt.* *Fog.* Felfedőzni. *Fog.* Kivallani, felfedezni. *P-gyűjt.* *Puky.* Kijelenteni. *P-gyűjt.* Nyilatkoztatni. *Kun.*

REVELATIO : felfedezés. *Cur.* *Debr.* *Kölcs.* *P-gyűjt.* *Puky.* *Fog.* *HM.* Kinyilatkoztatás. *Puky.* *Pauly.* *P-gyűjt.* *Szirm.* Nyilatkozás, nyilatkoztatmány. *Kun.*

REVELATIO juramentalis: hités v. hit alatt való kinyilatkoztatás. *V-gyűjt.* Esküvés, v. hit alatti —, esküvési, v. hittelt peesételt felfedezés. *Szlem.*

REVELATIO litteralium instrumentorum: oklevelek' felfedezése. *Cur.* Levelek' felfedeztetések, kinyilatkoztatások. *P-gyűjt.*

REVELATIO revelandorum: felfödözése a' felfödözendőknek. *Sztr.*

REVELATIS revelandis: fölfedezvén a' fölfedezendőket. *Csapó.*

REVELATORIUM juramentum: felfedező esküvés. *Cur.* I. Juramentum.

REVELATORIUM, non litis decisorium juramentum: felfedező, nem ügydöntő esküvés. *Czöv.*

REVELATORIUS: felfedező, kinyilatkoztató. *Puky. P-gyűjt.* Felfödözési. *Fog.*

REVENEDITIO: visszacladás. *Dien.* Viszcladás. *Csapó.*

REVERBERARE: visszaverni. *Lex. Fog.*

REVERENDA: papruha. *Lex.* Hosszu papiruha. *Pázm.* Csuha. *Kun.*

REVERENDISSIMUS: főtisztelendő. *Pauly.* *HM.* Főtisztelétü vagy főtiszteletes. *Sztrók.*

REVERENDUS: tisztelendő. *Pauly.* *Fog.* *HM.* Tiszteletes. *Sztrók.* *Kun.*

REVERENDUS (admodum): nagyon tisztelendő; (plurimum) igen tisztelendő. *HM.*

REVERENTIA: tisztelet. *Lex.* *Fog.* *Kun.*

REVERENTIA loci: a' hely' szentsege. *Fog.*

REVERSALES: térítvény; Erlagschein. *Vált.* *Csász.* *Fog.* *Debr.* *HM.* Visszaadó levél. *Cur.* *Puky.* *V-gyűjt.* Visszaadásra kötelező l. *V-gyűjt.* Visszatérítettő, v. visszatérést köté levél, *P-gyűjt.* *Pauly.* Megesmérő l. *Puky.* *Pauly.* Visszatérítő, v. visszaadás kötelezés. *Puky.* Fogadó levél. *Szirm.* Kézírással maga kötelezése. *Párizp.*

Tértetvény. *Kun.* Hitkötelezvény. *HM.* Hátlap (pénzeken). *Fog.*

REVERSALES dare: fogadással magát lekötelezni. *Szirm.*

REVIDERE: megvizsgálni. *Cur.* *P-gyűjt.* *Puky.* *Fog.* *HM.* Általnézni. *Fog.* *P-gyűjt.* *Puky.* Átnézni. *Csász.* *Kun.* Utánnézni, átszemlélni. *Kun.* Általvizsgálni. *P-gyűjt.*

REVIDI: átnéztem. *HM.*

REVNDCARE: visszaszerezni. *Debr.* *Bar.* *vm.* *Puky.* *HM.* Visszaszerzeni. *Fog.* Visszavívni. *Kölcs.* Visszaperelni. *Debr.* Visszakeríteni, visszakövetelni. *Kun.*

REVNDCARE via juris: törvényes úton visszaszerezni. *Puky.*

REVNDCATIO: visszaszerzés. *Cur.* Erőszakos —. *Lex.* Erővel való visszavétel. *Szilágy.*

REVNDCATIO rei: erőszakos, v. erővel való visszavétel. *Mest.* Jóságnak perrel, v. erőhatalommal visszavétele. *Szlem.*

REVISIO: megvizsgálás. *Cur.* *Bar.* *várm.* *Fog.* *Puky.* *P-gyűjt.* Általvizsgálás. *Cur.* *Puky.* Vizsgálás. *Debr.* *V-gyűjt.* *Szirm.* Időlátás. *Kézír.* Vizsgálat. *Debr.* *HM.* Átvizsgálát. *Sztrók.* Utánnézés, átnézés. *Kun.* Átvizsgálát, megvizsgálát. *HM.* Idő látott levél. *RIV.*

REVISIO actatis: korlátás. *Cur.* Időkor-látás. *Szirm.* Korvizsgálát. *Fog.* *Szlem.* *Debr.* *HM.* Korvizsgálás. *V-gyűjt.* *Szlem.* Életidőkornak megnezetése. *Czöv.* Életidőnek megtudása, kitudása, megvizsgálása. *Puky.* Időlátás. *Szirm.* *Veres.*

REVISIO causae: ügyvizsgálás. *Cur.* Per' vizsgálása. *Szirm.* Az ügynek megvizsgálása. *Puky.* Pernek mélyebb megvizsgálása. *Georch.* Ügy' megvizsgálása. *Czöv.* Ítélet' meghányása, v. felvizsgálása. *Szlem.* Pervizsgálát. *Debr.*

REVISIO ooularis: szemügyelés, szemrevetés. *Perg.* I. Ocularis inspectio.

REVISIO oculata : szemle. *Sztrók.* Szemmelvaló megvizsgálás. *Vajd.*

REVISIO rationum : számadás-vizsgálás. *Cur.* Számadásnak vizsgálása. *Puky.* *Szirm.* — megvizgáltatása. *Czöv.* — meghányása, v. megvizsgálása. *Szlem.*

REVISIONALES litterae : korlevél. *Fog.* *V-gyűjt.* *Puky.* Időkort bizonyító levél. *Szirm.* Korvizsgálati. *Debr.* *Szlem.* Időlátott lev. *Georch.* *Szirm.* *RIF.* Korlátírás. *Sztrók.*

REVISOR : átnéző, vizsgáló. *Kun.*

REVISOR librorum : könyvvizsgáló. *Szlem.* *Kun.* *HM.*

REVISOR mercium : áru-vizsgáló. *Szlem.* Vizsgáló. *V-gyűjt.* Portéka-kintató. *Kölc.*

REVISORIUM forum : megvizsgáló törvényszék. *Cur.* Felsőbb, v. vizsgáló törvényszék. *Fog.* *HM.* Vizsgáló ítélőszék. *Puky.* *Pauly.* *P-gyűjt.*

REVISUS : megvizsgáltatott. *P-gyűjt.*

REVOCABILE : visszahívható. *Vajd.* Visszavonható, megmásolható. *Csapó.*

REVO CARE : 1) elállani. *Puky.* *P-gyűjt.* Visszahúzni, megmásolni. *P-gyűjt.* *Debr.* *Puky.* *Fog.* Visszavonni. *Kun.* *Fog.* 2) visszahívni. *Fog.* *Debr.* *Puky.* Megmásítani. *Sztrók.* *Fog.* *P-gyűjt.* *Kun.* Visszatérteni. *Kun.*

REVO CARE proenrotorem : az ügyész' tettét megmásolni. *Puky.*

REVO CATIO : visszahuzás. *Cur.* *P-gyűjt.* *Puky.* *Pauly.* *Fog.* *Márt.* *Párizp.* *Czöv.* *Szlem.* Megmásolás. *Puky.* *Pauly.* *P-gyűjt.* *Czöv.* *Szlem.* *Márt.* *HM.* Megmásítás. *Fog.* Visszavonás. *Mest.* Visszahívás. *Debr.* *Georch.* *Fog.* *HM.* Prókátor-hívás. *Kézir.*

REVO CATIO actionis : a' vádlevélnek megmásolása. *P-gyűjt.*

REVO CATIO allegatorum : az ügyészi vitatás' megtagadása, v. megmásolása. *Puky.* Ügyvédi fele-

letek' visszahívása. *Debr.* Ügyvédi szóváltás' visszahívása. *HM.*

REVO CATIO fassionis : vallás' visszavonása, vallástétel' megmásolása. *Szlem.*

REVO CATIO fassionis perennalis : örökkvallás' visszahuzása. *Czöv.* — visszavonása, v. megmásolása. *Szlem.*

REVO CATIO plenipotentiarii : meghatalmazott képviselőnek visszahívása. *Georch.* Teljes hatalmúnak — *Czöv.* Teljeshatalom' visszahuzása. *Szlem.*

REVO CATIO procuratoris : ügyvédi szóváltás' visszahuzása. *Cur.* Ügyvédmásolás. *Puky.* *Szlem.* *Pauly.* Ügyész' v. ügyviselőnek megmásolása, visszahívása. *Pauly.* *Georch.* Ügyvédő' megmásítása. *V-gyűjt.* Ügyészi hiba' visszahuzása. *Kölc.* Prókátor- meghívás. *Helt.* *Verb.* (1779. ford.) Ügyvédi megmásolás. *Perg.* Ügyellet-visszahuzás. *Acsády.* Ügyvéd' visszahívása. *HM.*

REVO CATIO profugorum : szökevények' visszahívása. *Puky.*

REVOLUTIO : támadás. *Bar.* *vm.* Lázadás, zendülés. *Puky.* *Debr.* *Kun.* *HM.* Felfordulás. *Mest.* Lázasztás, zendítés. *Kun.* Forradalom; 2) évfordulata. *HM.*

REX : király. *Lex.*

REX apostoticus : apostoli — *Szirm.* *HM.*

REX haecreditarius : örökös — *Szirm.*

REX legitime connatus : törvényesen meghiteztetett koronás király. *Szirm.*

RHEDER : hajós ur, hajós, hajóbirtokos. *Fog.*

RHEDEREI : hajós társulat. *Fog.*

RICTUS hians (in Armal.): tátott torok. *HM.*

RIGIDUS : szigorú. *Fog.* *Kun.* *HM.*

RIGOR : szigor, szigorúság. *Fog.* *Kun.* *HM.*

RIGOR cambialis, v. cambiarus : váltójogi szigorúság. *Vált.* Váltószigor; Wechselstrengce. *Császár.*

RIGOR juris : törvény' szoros tartalma. *Cur.* — keménysége. *Puky.*

RIGOR legis: jogszigor. *Stettn.* Törvényszigor. *Kölcs.* Törvény-szigorúság. *Debr.*

RIGOROSUS: szigorú. *Debr. Fog.*
RIGOROSUM examen: szigorú vizsgálat. *Debr.*

RIMESSE: küldime. *Fog.*

RIMONDALES equi: újoncz lovak. *Bar. vm.*

RIMPEL: félmeszely, rőmpöly. *Fog.*

RIPA: part, v. mart. *Helt. Bar. vm. HM. RIV.* Part. *Cur.* (Part-jok van a' folyóknak, martjok van a' tengereknek. *Sztrók.*)

RIPALIS terra alluta: vízholdta parti föld. *Szlem.*

RISCONTRO, l. Scontro.

RISMA: köteg papir. *HM.*

RISTORNIREN, l. Storniren.

RITRATTE: viztukma. *Fog.*

RITTERORDEN: lovagrend, ví-tézi rend. *Kun.*

RITUALE: szertartási könyv. *Puky. Debr. P-gyűjt.* Szertartás. *Kun.*

RITUALITER: szertartólag, szertartásilag. *Kun.*

RITUS: szertartás. *Cur. Bar. vm. Debr. Puky. Czöv. Szlem. P-gyűjt. HM.* Rendtartás. *Mest. Bar. vm.* Egyházi szertartás. *Szirm. Szokás. Bar. vm. Helt. Szerzet. Kézir.*

RITUS externus: külső rendtartás. *Pázm.* Külszertartás. *Sztrók.*

RITUS sacri (J. Canc.): egyházi szertartások. *Szlem.*

RIVALIS: 1) vágytárs. *Fog. Kun.* Versenyfél, versenytárs. *Kun. HM.* Vetélkedőtárs. *Debr.* 2) (adj.) vágytársú. *Fog.*

RIVALITAS: vágytársúság. *Fog.*

RIXA: viszály, viszátkodás. *Fog.* Czivakodás. *Cur. Bar. vn. Debr.* Háborzkodás. *Bar. vm. Versengés. Vajd. HM.* Czivódás. *Dien.* Veszekedés. *Debr. HM.* Visszavonások, harcizások. *RIV.*

RIXARI: veszekedni, pörleni. *Lex.* Pántolódni. *Pázm.*

ROBORARE: erősíteni. *HM.*

ROBOTTA: urdolga. *Cur. Szirm. Puky. Debr. Georch. HM.* Jobbágyi szolgálat. *Puky.* Dologtétel. *Czöv.* Jobbágy munka, jobbágy' szolgálat. *Szlem.* Napi szolgálat. *Pauly.* Urbéri szolgálat. *Debr. Szakmány. HM.*

ROBOTTA jugalis: marhás munka. *Czöv.* Igás m. *Szlem. HM.* Igás szolgálat. *Pauly.*

ROBOTTA manualis: kézi m. *Georch. Czöv. Szlem. HM.* Gyalog munka. *Georch.*

ROBUR moralis: szívbeli erő. *Puky.* Erkölcsi erő. *Perg.*

ROGATIO legum: törvények' alkotása. *Törv. czikk.* Törvényalkotás. *HM.*

ROGUS: máglya. *Fog. Kun.* Farakás. *Szirm. P-gyűjt.* Rakásfa. *Puky. Tüz. Szirm.*

ROLLE: tekeres. *Fog.*

ROTA: kerék. *Helt.*

ROTA romana: romai kerék. *Kászon.* Pápai legfőbb kormány v. iteszek. *Sztrók.*

ROTAE poena: kerékbetörés. *Szlem.*

ROTULUS: tekeres. *Szlem.* Bé-göngyölgetett íromány. *Czöv.*

ROTULUS actorum: írománysor-zat, írománycsomó. *Fog. HM.*

ROYALIS: királyias. *Kun.*

ROYALISMUS: királyiasság, kirá-lypárt-ság, királyhoz szítás. *Kun.*

ROYALISTA: királyhiv, király-pártos. *Kun.*

RUBETUM: tövisbokor, töviske. *Helt.*

RUBRICA: 1) rovaték; 2) fele-zet. *Cur.* Rekenze, fölezet. *Bar. vm.* Osztalék. *Fog. Puky. Pauly. V-gyűjt.* Rovatolat. *P-gyűjt. Puky. Pauly.* Vonás. *Puky. Pauly. V-gyűjt. Szirm.* Czimezet. *Stett.* Ro-vat. *Kun. Sztrók. Vált. Fog.* Sor-vonal, foglalék. *Debr.* Vonalköz. *Kun.* Felzet. *HM.* Szelet, lap, ha-sáb. *Fog.*

RUBRICA legis: törvény' feleze-te. *Cur.* Törvény' felzete. *HM.*

RUBRICARE: rovatolni. *Sztrók.*

Rovatozni. *Kun. HM.* Sorvonalozni. *Debr.*

RUBRUM: czimzet. *Stett.* Felülírás. *Nán.* Felzet, külzet, czimlap. *HM. Csász.* Czimsor, fölzet. *Fog.*

RÜCKBEZOGENER: vizstukmált. *Fog.*

RÜCKTRATTA: vizstukma. *Fog.*
RÜCKWECHSEL: vizsváltó; Recambium. *Vált. Csász. Fog.*

RUDERA: omladék. *Puky. Debr.*
Rom. Debr. Romok. *Kun. HM.*

RUDIMENTA fidei: előoktatás, tanítás, v. tudomány. *Lex.* A' hitnek első szükséges tudományi. *Gánócz.*

RUINA: rom. *Fog. HM.* Romlás vagy épület-maradvány. *Puky.* Dűledék. *Szterok. Kun.* Omladvány. *Kun.* Veszte (p. o. vesztére siet.) *HM.*

RUMOR: közhir. *Cur. P-gyűjt. Fog. Debr. Szirm. Pauly. Puky. HM.* Kétes hír. *Szlem.* l. Fama.

RUMOR varius: mendemonda. *Mest.* Bitang hír. *Szlem.*

RUNDSCHREIBEN: körlevél. *Fog.*

RUPTIO: elbomlás. *Dien.*

RUS: mező, paraszt majorság. *RW.*

RUSTICUS: paraszt. *Georch. Debr. Fog. RW.* Külföldi, pór. *Helt. RW.*

S.

SABBATH: szombat; Sabbathum (israélitarum). *Vált.*

SACERDOS: pap, áldozó pap. *Lex.*

SACERDOS saecularis: világi pap. *P-gyűjt.*

SACERDOTIUM: papság. *Pázm.* Papi rend. *Lex.*

SACRA sedes: szentszék. *Szirm. HM.* Egyházi szék. *HM.*

SACRAMENTA administrare: szentséget szolgáltatni. *Gánócz.*

SACRAMENTA conficere: a' szentséget megkészíteni. *Gánócz.* — alkotni. *Lex.*

SACRAMENTUM: hit' szentsége. *Törv. czik. HM.* Egyházi szentség. *Kun.* Szentség, esküvés. *Pázm. Debr. RW.* Eskü. *Debr.*

SACRAMENTUM fidei: hit' szentsége. *Bar. vm.*

SACRARIUM: segrestye. *Szirm.*

SACRATISSIMUS: felséges. *Pauly. HM.* Szentséges. *HM.*

SACRATUM tempus (J. Can.): kivett idő. *Georch.* Szentelt idő. *Czöv.* Idő' szentsége. *Szlem.*

SACRIFICARE: áldozni. *Pázm.*

SACRIFICIUM: áldozat. *Pázm. Debr. Kun.*

SACRIFICIUM eucharisticum: háladásnak áldozatja. *Illyés.*

SACRIFICIUM gratiarum actionis, l. Sacrificium eucharisticum.

SACRIFICIUM incruentum: vérhullatlan áldozat. *Illyés.*

SACRIFICIUM laudis: dicséret' áldozata. *Illyés.*

SACRIFICIUM ordinis: egyházi rend. *Egyh. ért.*

SACRIFICIUM propitiatorium: engesztelő áldozat. *Gánócz.*

SACRILEGIUM: szentségtörés. *Cur. Puky. Debr. Szirm. Márt. Kölcs. P-gyűjt. Lex. Szlem. HM.* Egyházfeltörés. *Szirm. Moln. Párizp.* Templom-rablás, v. feltörés, és kirablás. *Márt.* Egyházzrontás, lo-

pas. *Szirm.* Szentségrontás. *Mest.* Szentséglopás. *Moln.* Szentségtörő paráználkodás. *Georch.*

SACRILEGUS : szentségtörő. *Cur.* *Puky.* *Szirm.* *Mest.* *Szlem.* *P-gyűjt.* *Kun.*

SACRISTIA : segrestye. *Pázm.*
SACRUM : mise, isteni szolgálat. *Szirm.*

SAECULUM : 1) század. *Fog.* *P-gyűjt.* Világi állapot. *P-gyűjt.* *HM.* Évszázad. *Kun.* 2) világ, világság. *Fog.* *Kun.*

SAECULARIS, l. *Secularis.*
SAEVITIES : kegyetlenség. *Cur.* *Puky.* *Bar. vm.* Dühösködés. *Puky.* Kegyetlenkedés. *Bar. várm.* *Debr.* *HM.*

SAGE : monda. *Kun.*
SAGENA : varsa. *Telegdi.* Vész, varsa' helye. *RW.*

SAGENARUM loca : varsáknak helye, mellyet véznek hívnak. *Helt.*

SAGUM militare : zeka, tabárda. *Egyh. ért.*

SALA : terem. *Fog.* *Kun.* *HM.*
SALARIALE augmentum : évpénzi nevelék. *HM.*

SALARISATUS : zsoldos. *Fog.* Évpénzes, fizetéses. *Debr.* Évpénzeszett. *Kun.* Fizetésért szolgáló. *Szirm.* *Dijas.* *Fog.*

SALARIVM : fizetés. *Cur.* *Bar. vm.* *Debr.* *Szirm.* *HM.* Zsold. *Fog.* Hivatalbeli fizetés. *Puky.* *P-gyűjt.* Hivatalbér. *Puky.* Hópénz, évpénz. *HM.* *Kölc.* *Kun.* Munkadíj. *Fog.* *Dij,* hóbér, évbér. *Fog.*

SALARIVM menstruum : hópénz, hónapbeli fizetés. *Mest.* *HM.*

SALDIREN : kiegyenlítani. *Fog.*

SALDO : kiegyenlítés. *Fog.*

SALDO - Conto - Buch : számlakönyv, személykönyv. *Fog.*

SALGAMUM : katonatartás, toldalék, aprólék, háispénz. *Pauly.* *Puky.* Aprólék a' katonák' tartására. *V-gyűjt.* Katonatartrási aprólék. *Debr.* Hálópénz. *HM.*

SALICETUM : tizes. *Szirm.*

SALINARII : sósok. *Czöv.* Sóhordók. *Szlem.*

SALINARIUS comes : kamaraispán, sótszt. *Puky.* Sóbányai ispán, v. gróf. *Szlem.*

SALIS depositoria : sóházak. *Szirm.* Só-rakhelyek. *HM.*

SALIS distractor : sóáros. *V-gyűjt.*

SALIS fodinae : sóbányák. *Czöv.* *Szlem.*

SALIS fodinarum officium : sóbánya-hivatal. *Szirm.*

SALIS officiales : sótszttek. *Szirm.* *HM.*

SALIS officium : sótsztség. *Bar. várm.*

SALIS perceptor : sóházbeli bévevő. *V-gyűjt.* — bésszedő. *Szirm.*

SALIS ponderator : mázsás. *V-gyűjt.* Mázsamster. *Czöv.*

SALIS ponderum magister : mázsás. *Szirm.*

SALIS transportales : sótszálító tisztek. *Szirm.*

SALIS transportus : sószállítás. *Debr.* *HM.*

SALIS vectura et repartitio : sófuvar és felosztás *HM.*

SALUS : 1) idv, üdv, üdvözlét. *HM.* 2) jóllét, boldogság; 3) épenmaradás, épentartás, megmentés. *Fog.*

SALUS communis : köz megmaradás. *Czöv.* *HM.* Közboldogság. *Szlem.* Közjóllét. *Csapó.* Épségben maradás, közüdv. *HM.*

SALUTARE : üdvölni, üdvözölni, tisztelkedni. *Kun.* *HM.*

SALUTARIS : üdvösleges. *Moln.* Idves, üdvös. *Csapó.* *HM.*

SALUTARIS intentionis effectus : idvességés czélnak valóságosítása. *Czöv.* Üdves igyekezet' foganata. *Sztrók.* Üdvös szándék' sikere. *Csapó.*

SALUTATIO : üdvözlés, tisztelkedés. *Kun.*

SALUTIS exoperatio : üdvöségnyérés. *Pázm.*

SALVA constitutionis compages : ősi alkotmány' épségbeni feltartása. *Törv. czikk.* Az ősi alkotmány épségbentartása. *HM.*

SALVA guardia: bátorságosított hely. *Cur.* Mentő-hely. *Fog. Puky.* Mentshely. *V-gyűjt. Márt. Puky.* Bátorhely. *P-gyűjt. Szirm. Pauly.* Menedékhely, szabad hely. *Márt. Debr. Pauly. Puky.* Ment hely. *Pauly.* Szabad tanya, szabad udvar. *Perg.* Nemes udvar, szabad hely. *Kun.*

SALVARE: megtartani, megmenteni. *Cur. Debr. Puky. HM.* Fenhagyni. *Cur.* Épen tartani, megmentni. *Fog.* Megóvni. *Debr.*

SALVATELA : óvás, menekvés. *Debr.*

SALVATOR : üdvözítő, szabadi-
tő. *Pázm.* Váltó, megváltó. *Lex.*

SALVI conductus litterae: szabadmenedéki, v. úti hitlevél. *Cur.* Oltalomlevél. *Kun. Pauly. Fog.* Bátoráglevél. *Fog.* Szabad menct. *Szirm.* Szabadmenedéklevél. *Georch.* Védlevél. *Kun.* I. Litterae.

SALVI conductus violatio: szabadmenedék' v. úti hitlevél' megsértése. *Cur.*

SALVIFICATORIA clausula: megmentő közbevetés. *V-gyűjt.* Mentő rekeszték. *Cur.* Óvó zárlat, épségzárlat. *Köles.* Óvó záradék. *Debr.* Mentő záradék. *HM.*

SALVIFICUS: megigazító. *Leteny.*

SALVIS expensis eventualibus, az előkelhető v. előfordulható költségeken kívül. *Cur. P-gyűjt. Puky. HM.* A' történelhető költségeken kívül. *Fog.*

SALVIS eventualibus: az előfordulhatókön kívül. *Debr.*

SALVO : -n kívül, v. fönmaradván. *Fog.* (Relinquere in salvo: menten v. mivoltában hagyni. *Fog. HM.*)

SALVO errore calculi: fenmaradván a' számolásbeli hiba. *Cur.* A' menyiben a' számvetés hibás nem volna. *Puky.* Feltérén a' számolás' hibátlanúságát. *Sztrók.* A'

számvetési hiba' kikötése mellett. *Debr.* Számolási hibától megválva. *HM.*

SALVO jure alieno: másnak jusa —. *Cur. Márt. P-gyűjt.* Másnak joga —. *Fog.* Másnak igaza fönmaradván. *Puky. Pauly.* Mások, joga' épségével. *Sztrók.* A' más' joga épen maradván. *HM.*

SALVUM facere: üdvözíteni. *Pázm.*

SALVUS conductus: szabadmenedék. *Cur. Puky. Pauly. Márt. V-gyűjt. Mest. Szlem. Gylth. Vereas.* Szabad menet. *Puky. Pauly. Fog. Kun. Szirm. Márt. P-gyűjt. Oltalom. Fog.* Bátoráglevél. *Pauly. Puky.* Bátorágosítás. *Puky.* Oltalmazó levél. *Párizp.* Menedéklevél. *Georch.* Szabad menetel. *Mest.* Menedéki oltalom, szabad járati biztosítás. *Debr.* Biztosmenevéd. *HM.* Fejedelem' utilevele. *RW.*

SANABILIS : meggyógyítható. *Szirm.* Orvosolható. *Csapó.*

SANCIRE: ereviteni, kötni. *Bar. vm.* Törvényeket szabni. *Mest.*

SANCTIFICARE: szentíteni, szentelni. *Lex.* Szentté tenni. *Gánócz.*

SANCTIFICATIO: szentítés. *Lex.* Megszentelés. *Pázm.* Megszenteltetés. *Letenyei.*

SANCTIMONIA: szentség. *Cur.*

SANCTIMONIA juramenti: esküvés' szentsége. *Cur.*

SANCTIMONIA legum: törvény' szentsége. *Cur. Puky. HM.*

SANCTIMONIA sanguinis: vér' szentsége. *Cur.*

SANCTI - MONIALIS : apácza. *Szlem.*

SANCTIO : 1) megkötés. *Fog.* Kötés. *Bar. vm.* 2) szentesítés, megerősítés. *Fog. HM. Czöv. Szlem.* Erevités. *Bar. vm.* 3) szerződmény. *Fog.* 4) végzés. *Mest. Szlem.*

SANCTIO legis: 1) törvény' ereje, tartalma, okszabása. *Cur.* 2) törvény' megerősítése. *Cur. Puky. Debr.* 3) törvény-kötés. *Bar. vm.* A' törvény' megkötése. *Fog.*

SANCTIO poenalis : büntetés. *Cur. HM.* Büntető szoríték. *Debr.*

SANCTIO pragmatica : országos szerződmény. *Fog.* Országlás', v. uralkodás' crevitesc. *Bar. várm.* Királyszegeődség. *Kun.* Országlási szerződés. *HM.*

SANCTIO regia : királyi megerősítés, királyi törvény-erőadás. *Szlem.*

SANCTIONARE : megerősíteni, szentesíteni. *Kun.*

SANCTORUM invocatio : segítség-hívása a' szenteknek. *Illyés.*

SANCTUARIUM : szentségrejek. *Kun.*

SANGVINICUS : vérmes. *Kun.*

SANGVINIS jus repraesentare : a' vérség' jusát képezni. *Czöv.*

SANGVINIS proditio : vérárulás.

SANGVINIS profusio : vérontás. *Cur. Lex. HM.*

SANGVINIS propago : vérségi származás. *Cur.* Vérség. *Georch.* Vér' terjedése. *Czöv.*

SANITATIS magistratus Fluminensis : fiumei v. szentvidi egészségügyi tisztség. *HM.*

SANITATIS provisor : egészségügyi tisztartó. *HM.*

SANITATIS assistens : egészségügyi segéd. *HM.*

SANITATIS deputatio Buccarana : bukkari v. bakari c. ü. választmány.

SANITATIS deputatus Buccarius : bakari c. ü. választmányitag. *HM.*

SANITATIS vigiles : egészségőrök. *HM.*

SAPERE : bölcselkedni, bélyegét viselni; e. g. pignus sapere : zálog' bélyegét viselni. *Fog.*

SAPIENTIAE lex : a' bölcsesség' törvénye. *Csere.*

SARCASTICUS : csipős, fulánkzatos. *Kun. HM.*

SARTUS tectus : épállapotú, sérletlen. *Debr. HM.*

SARTA tecta : épállapot. *HM.*

SATELLES : drabant. *Telegdy.* *Szirm.* Poroszló. *Debr. Szirm. HM.* Hajdu. *Kun.* Őrökaton. *HM.*

SATELLITES : udvari katonák, őrző szolgák. *Bar. vm.*

SATIRA, l. Satyra.

SATISFACERE : megelégiteni. *Pázm.* Elegettenni. *Csapó.*

SATISFACTIO : elégtétel. *Cur. Helt. Puky. Debr. Bar. vm. Fog. Szirm. Moln. Mokr. Márt. Párizp. P-gyűjt. Lex. Georch. Czöv. Szlem. Ujjal. HM.* Elégtét. *Fog.* Megelégedés. *Debr. HM.*

SATISFACTIO congrua : illendő —. *Czöv. Szlem.*

SATISFACTIO plena : teljes elégtétel. *Czöv. Szlem.*

SATURATIO : megeléglés, telülés. *Kun.* Betclés. *Csapó.*

SATYRA : 1) gúnyolódás. *Pauly. Szirm. P-gyűjt. Puky. Gúny. Debr. Kun. Szeges* v. csipős beszéd. *Szirm. P-gyűjt. Sértő irás. Puky. Gúnyirat. Sztrok. Gúnyvers. Kun. Gúnyírás, gúnyszó. HM.*

SATYRICUS : 1) gúnyköltő; 2) gúnyos, gúnyszerű. *Kun.* Gúnyolódó, csipős beszédű. *Puky.*

SATZ : tétel. *Fog.*

SCALA : lépcsőzet, lajtorja; mintamérték, rajzmérték. *Debr. Lépcsőzet. HM.*

SCALA devaluationis : bankóczédulák' leszállítási mértéke. *Debr. Bankó-leszállítási mérték. HM.*

SCANDALISARE : botránkoztatni. *Kun. Fog.*

SCANDALISARI : botránkozni, megütközni. *Pázm. Fog.* Botránkozdogálni. *Moln.*

SCANDALISMUS : botránkoztatás. *Puky.* Botránkozás. *Sztrok.*

SCANDALOSUS : botránkozó. *Pázm. Cur. Kun. Lex.* Botránkozatos. *Kun.*

SCANDALUM : botránk. *Fog.* Botránkozat. *Kun.* Botránkoztatás. *Cur. Puky.* Botránkozás. *Szirm. Moln. Debr. Márt. Botránk. Sztrok. Fog. Kun. HM.*

SCCELERATUS : gonosz. *Cur. Puky. HM. Rosz, fertzetes. Puky. Pauly. Gonosztevő. Lex.*

SCELETUM v. sceleton: vázolat, csontváz. *Debr.* Vázlat, váz. *HM.*

SCELUS: gonoszság. *Cur. Puky. Pauly.* Fertezet. *Pauly.* Gonosztétel. *Lex.* Szörmény. *Bar. vm.* Rosz cselekedet. *Puky. Pauly.* Gonosztét. *Kölcs.*

SCENA: színpadi jelenés, színpad. *Debr.* Jelenet. *Kun.*

SCEPTRUM: királypálca. *Lex. Kun.* Fejedelem-pálca. *Pázm.* Királyi pálca. *HM.*

SCEPUSIENSIS terra: Szepesföld. *Debr.*

SCEPUSIENSIVM 16 oppidorum administratio: szepesi 16 mezővárosok' igazgató széke. *Debr. Szirm.* Szepesi városok' igazgatósága. *HM.*

SCHACHTEL: szelencze. *Fog.*

SCHAETZER: becsüs. *Fog.*

SCHEDA: levelke, iratka. *HM. Fog. Kun.* Cédula, jegy. *Debr.*

SCHEDA bancalis: papiros pénz. *Bar. vm.* Bankó-cédula. *P-gyűjt. Debr. HM.* Pénzváltó-asztal-cédula. *Szlem.* l. Notae bancales.

SCHEDA mensae argentariae: bankjegy. *Debr.*

SCHEDA relutoria: váltócédula. *Debr. HM.*

SCHEDAE insinuatoriae: bejelentő cédulák. *Szlem.*

SCHEDAE portales: kapuczédulák. *Szlem.*

SCHEDALIS pecunia: papiros pénz. *Fog. Puky.*

SCHEDULA, l. Sceda.

SCHUIDEMÜNZE: aprópénz. *Fog.*

SCHIEIN: levelke, irat, papír. *Fog.* l. Sceda.

SCHEMA: rajz. *Stett.* Rajzolat. *Lex.* Előrajz, szabályozat. *Debr. HM.* Képlet, előkép. *Kun.* Szabály. *HM.*

SCHEMA taxarum: taksa-lajstrom. *Szlem.* Taksa- szabályozat. *Debr.* Díjszabály. *HM.*

SCHEMATISMUS: névkönyv. *Fog.* Tisztitár, névtár. *Debr.* Tiszti v. tisztalajstrom. *Puky. Pauly.* Előmutatók, leképzés, rajzoló, ma-

gaviseleds. *Bar. vm.* Tiszti névtár, czimtár. *HM.*

SCHEMATISMUS regni: ország' tiszti név- és czimtár. *HM.*

SCHIEDSRICHTER: bíró; arbiter. *Vált. Csász.* Választott bíró. *Fog.*

SCHIMMERBLITZ - Augenblicke: fényvillanás - pillanatok. *Széch. gr.*

SCHISMA: szakadás. *Bar. vm. Lex.* Hitzakadás. *Puky. P-gyűjt. Kun.*

SCHISMATICUS: 1) szakadt hitű. *Puky. P-gyűjt.* Hittől szakadt. *Mest.* Elpártolt. *Lex.* Félhitű. *Styl. C. M. R.* Hitpártos. *Kölcs.* 2) hitzakadási, hitzakadásos. *Kun.*

SCHLEUDERN: harácsolni. *Fog.*

SCHLEIH-HÄNDLER: csempűző, csusztató, dugáros. *Kun.*

SCHLUSZ - ZETEL (J. Camb.): körjegyzék. *Stett.* Kötésbizonyítvány. *Fog.*

SCHLUSZBILANZ: zármérleg. *Fog.*

SCHMIERBUCH, l. Kladde.

SCHMUGGELEI: csempeskedés. *Fog.*

SCHMUGGLER: csempező, dugáros. *Fog.*

SCHNELLWAAGE: mázsáló. *Fog.*

SCHOLA: tanítóház, iskola. *Puky. P-gyűjt.* Oskola. *Debr. Lex. HM.* Tanoda. *Helu. HM.* Tanulóház. *Debr.* Iskola. *Szirm.*

SCHOLA agraria: földmivelői iskola. *Szlem.*

SCHOLA elementaris: kezdő iskola. *P-gyűjt.* Elemi iskola. *Csapó.* Elemi tanoda. *HM.*

SCHOLA grammaticalis: nyelvtudományi—. *Puky. P-gyűjt.* Nyelvtani iskola. *Csapó. HM.*

SCHOLA humanior: szelidebb tudományok' iskolája. *Perg.* Szelidebb tudományi iskola. *HM.*

SCHOLA industriae: kéziművi—. *Szlem.* Ipariskola. *Csapó.* Ipartanoda. *HM.*

SCHOLA juridica: törvénytudományi. *Puky. P-gyűjt.* Törvénytani. *Perg. Fog.* Jogtani iskola. *Szrok. HM.*

SCHOLA medica: orvosi iskola. *P-gyűjt. HM.*

SCHOLA militaris: hadi —. *Puky. HM. Katonaiskola. Csapó.*

SCHOLA nationalis: nemzeti iskola. *Puky. Pauly. P-gyűjt. HM.*

SCHOLA oeconomica: gazdasági tanítóház. *P-gyűjt. Puky. Gazdasági iskola. HM.*

SCHOLA philosophiae: bölcselkedési —. *Puky. HM. Elvtani iskola. Perg. Bölcséleti iskola. HM.*

SCHOLA polytechnica: művész-képző iskola. *Szlem. Műegyetem. HM.*

SCHOLA popularis: köznépképző —. *Szlem. Népiskola. Perg.*

SCHOLA privata: magános —. *P-gyűjt.*

SCHOLA publica: köz iskola. *Puky. V-gyűjt.*

SCHOLA vernacula, l. Schola nationalis.

SCHOLAE rector: iskola-igazgató. *Lex.*

SCHOLAE rurales, l. Scholae triviales.

SCHOLAE sublimiores: felsőbb iskolák. *Szlem.*

SCHOLAE theologicae: istenitudoományi —. *P-gyűjt. Hittani v. istenészeti iskolák. Csapó.*

SCHOLAE triviales: falusi —. *Puky. P-gyűjt. Pauly. Szirm. HM.*

SCHOLAE urbanae: városi iskolák. *Szlem.*

SCHOLARES: iskolabeliek. *Czöv. Iskolai személyek. Szlem.*

SCHOLARUM magister: iskolamester. *Puky.*

SCHOLASTICUS: iskolai, tanítóházi. *P-gyűjt. Puky. Tanítóházhoz való. P-gyűjt. Tanodai. Kun.*

SCHROT: súlybecs, súlyérték. *Fog.*

SCHUTZZOLL: védvám. *Fog.*

SCHWÄRZEN: csempezni, becsempezni. *Fog.*

SCIENTIA: tudomány. *Lex. Szlem. Puky. HM. Tudás, ismeretség, tudáság, tudáság. Csapó. Tan. HM.*

SCIENTIA abstracta: elvont tudomány. *Puky.*

SCIENTIA juridica: törvénytudomány. *HM.*

SCIENTIA juris: jogtanítmány, jogtan. *Kun.*

SCIENTIA moralis: erkölcsi tudomány. *HM.*

SCIENTIA pastoralis: lelkipásztori tudomány. *HM.*

SCIENTIA practica: gyakorlás ügyelő —. *Puky. Gyakorlati tud. Csapó.*

SCIENTIA rationalis: eszes. *Puky. Okszeres v. eszéyes tud. Csapó.*

SCIENTIA subjective sumta: alanyi v. alanyilag vett tud. *Csapó.*

SCIENTIA theoretica: elmegyelő —. *Puky. Elméleti tud. Perg.*

SCIENTIA transcendentalis: tapasztalás-haladó. *Puky. Érzéktüli v. tapasztalás feletti tud. Csapó.*

SCIENTIARUM termini technici: a' tudományoknak mesterszavai. *Puky. — műszavai. Csapó.*

SCIENTIFICA instituta: tudományos intézetek. *Szlem.*

SCIRPICULUM piscarium: vasa hely. *Veisz. Veres.*

SCISSIO: szakadás. *Lex. Pázm. Telegdy. l. Schisma.*

SCONTO, l. Disconto.

SCONTRINISATIO et cartatio: rovancsolás és levélrovatolás. *HM.*

SCONTRINIZANS: rovancsoló. *HM.*

SCONTRO: kiegyenlítés. *Stettin. Egybesorzás, harmadik személybeni kiegyenlítés. Fog. Rovancs. HM.*

SCONTRO monendorum: sürgény-rovancs. *HM.*

SCONTRINIZARE: rovancsolni. *HM. Átróni. Fog.*

SCONTRO numerorum: számrovancs. *HM.*

SCONTRO obligatorialium: kötelezvény rovancs. *HM.*

SCOPO conveniens: célarányos. *Puky. Irányos, célirányos. Fog. Czélszerű. Szerok.*

SCOPUS : czél. *Szirm. Fog. Puky. Irány. Fog. Tárgy, vég. Puky. P-gyűjt. Szándék. Szirm. Törekvés. Csapó.*

SCORTATIO : parázñaság. *Lex. Márt. Kurvázkodás. Perg.*

SCORTATOR : kurvázkodó. *Szirm.*

SCORTUM : parázna. *Monoszl.*

SCRIBA : írnok. *Fog. Kun. Iró, íródeák. Szirm. Puky. V-gyűjt. Szlem. P-gyűjt. Írász. HM. Író deák. RW.*

SCRINIUM caesarum : perszekrény. *Debr.*

SCRIPTA periodica : havi folyóiratok. *HM.*

SCRIPTUM : irás, irat. *Cur. Iromány, irat. Debr.*

SCRIPTUM autographum : eredeti, saját kézirat. *Cur.*

SCRIPTURISTICA : írászati vagy írószerek. *HM.*

SCRIPTURISTICUS : írói, írási, iratási. *Debr.*

SCRUPULOSUS : akadékos. *Fog. Puky. Debr. HM. Kétségeskedő. Cur. Szórszálhasogató. Debr. Puky. Szirm. HM. Habozó. Sztrok. Félenk. Lex. Gáncsos, gáncsoskodó. Kun. Csapó.*

SCRUPULUS : 1) kétségeskedés. *Cur. HM. Aggály. Csapó.* 2) akadé. *Fog. HM. Gáncs. Csapó.* 3) nehézség. *Fog. Puky. Lex. HM. Fejtörés. Puky. Habozás. Sztrok.* 4) terecs. *Kun.*

SCRUTATIO : nyomozás, kutatás, feszegetés. *Csapó.*

SCRUTINIUM : vizsgálat, szavazatszedés. *Debr. HM.*

SCURRA : trágárbeszédű. *Szirm.*

SCUTI gentilitia tessera : czimer. *Lex. HM.*

SCUTUM : paizs. *Lex. Debr. HM.*

SCUTUM gentilitium : czimer. *Cur. Nemzetségi czimer. HM.*

SECATURA : gyötrelm, kín. *Kun.*

SECONDA - WECHSEL : második váltó. *Fog.*

SECRETA : titkos imádság. *Gánó.*

SECRETARIUS : titoknok. *Fog. Puky. Debr. P-gyűjt. Georch.*

Szlem. Kun. Lex. HM. Titkos. Mest. Titnok. Fog. HM. Titkár. Debr. Fog.

SECRETIO : elválasztás. *Cur. HM.*

SECRETUM : titok. *Cur. Fog. Puky.*

SECRETUS : titkos. *Cur. Fog. Puky. P-gyűjt.*

SECTA : párt, tévelygés. *Pázm. HM. Felekezeti. Széch. gr. Debr. HM. Szakadé. Csapó.*

SECTARIUS : pártos, tévelygő. *Pázm. Szakadékos, felekezeti. Csapó.*

SECTIO : szelet. *Fog. Czöv. Szak. Sztrok. HM. Szakasz. Fog. Szegély. Kun. I. Paragraphus.*

SECTIO chirurgica : sebészboncolat. *HM.*

SECTIO sylvanalis : vágás, pagony. *HM.*

SECTISMUS : felekezeti-keresés. *Márt. Lex.*

SECLARIS : 1) százados. *Debr. HM.* 2) szabados. *Cur.* 3) világi. *Cur. Puky. Fog. Kun. Szirm. Debr. HM. Külső rendű. Cur. Külső állapotú. Szirm.*

SECLARITAS : világiasság. *Kun.*

SECLARIS usus : százados haszonvétel. *Cur.*

SECLARISATIO : világitás. *Szlem. Világivá tétel; szerzetes fogadástól való felszabadulás. Puky. Pauly. P-gyűjt. Világi lábra állítás. Bar. vm. Világiasság. HM.*

SECLUM : 1) század. *Cur. Fog. Puky. P-gyűjt. Pauly. Bar. vm. Szirm. Debr.* 2) világi állapot. *Cur. Puky. P-gyűjt. Pauly. Világ; világitás. Fog.*

SECUNDANS : segéd, sögéd. *Fog. Viadalhiv, viadaltanú. Kun.*

SECUNDARE : segíteni. *Cur. Debr. HM. Támogatni. Cur. Puky. Pártolni. Debr. HM. Segélni, segíteni. Fog. Segédezni, segédkezni. Kun. Segédelni, felváltani; másodolni. Csapó. Sögélni. Fog.*

SECUNDARIA turbatio executio : a' végre hajtásnak második megháborítása. *Czöv.*

SECUNDARIUS : másodrendű, mellékes. *Debr. Kun.* Másodos, másodsoros, másodszeri, másod. *Csapó.*

SECUNDA-WECHSEL : másodváltó; Cambiales secundae. *Vált. Fog. Stett.*

SECUNDO genitus : másodszülött. *Kun.*

SECURA custodia: biztos őrizet. *Cur. HM.*

SECURE possidere : bátorsággal bírni. *Pázm.*

SECURISATIO : bátorosítás, biztosítás. *Kun.*

SECURITAS : bátorság. *Cur. Szlem.* Bátorlét. *Széch. gr.* Biztosság. *Kun.* Gondtalanság, mentség. *Csapó.*

SECURITAS honorum : vagyon' bátorsága. *Szlem.*

SECURITAS externa: külső bátorság. *Georch. Szlem.* Külbátorság v. biztosság. *Csapó. HM.*

SECURITAS honoris : becsület' bátorsága. *Szlem.*

SECURITAS interna: belső bátorság. *Georch. Szlem.* Belbátorság. *HM.*

SECURITAS libertatis civilis : polgári szabadság' bátorsága. *Szlem.*

SECURITAS personalis : személybeli —. *Szlem.*

SECURITAS privata : magányos haza-polgári —. *Szlem.*

SECURITAS publica : közbátorság. *Cur. Bar. vm. Szlem. Debr.* Közönséges —. *Bar. vm.*

SECURUS : biztos, bátorságos. *Cur. Bizodalmas. Gánócz.*

SEDECIMA : tizenhatod. *Bar. vm. Czöv.* Tizenhatod rész. *Georch.*

SEDECIMA decimae : dézsának tizenhatod része. *Szlem.*

SEDECIMA parochorum : népészi tizenhatod. *HM.*

SEDES : székhely. *Fog. Pauly.* (Sedem fixam non habet: állandó maradása ninesen. *Szirm.*)

SEDES apostolica : apostoli székhely. *Fog. Puky. P-gyűjt. Szlem.*

SEDES censuralis : számvető —.

V-gyűjt. Czöv. Puky. HM. Számbíró szék. *Debr.*

SEDES civilis : pereket ítélő —. *Szirm.* Polgári törvényszék. *P-gyűjt. Debr. HM.*

SEDES consistorialis : szentszékhely. *V-gyűjt. Georch. Szlem. HM.* Püspöki székhely. *P-gyűjt. Egyházszékhely. HM.*

SEDES criminalis : gonosztévket ítélő —. *Szirm.* Bünbíró —. *Debr.* Fenyítő törvényszék. *Sztrok.* Büntetőszék. *Perg.*

SEDES dominialis : úriszékhely. *Czöv. V-gyűjt. Szlem. Szirm. Kölc.* *HM.* Úr' székhely. *Georch.*

SEDES judiciaria : törvényszék. *Debr. Fog. Puky. Szirm. Márt. Párizp. Kölc.* *V-gyűjt. Czöv. Szlem. Pauly. HM. RW.* Törvényház, székhely. *RW.* Itélőszék. *Georch. Szlem.*

SEDES majestatis : királyi székhely. *Pázm.*

SEDES metropolitana : érseki —. *P-gyűjt. Georch. HM.* Főmegyebeli —. *Czöv.* Érseki sz. székhely. *Szlem.*

SEDES oeconomica : gazdasági székhely. *HM.*

SEDES palatinalis : nádorispáni —. *P-gyűjt.* Nádori székhely. *HM.*

SEDES personalitia : személyviselői —. *V-gyűjt. Pauly. Puky. Márt.* Személyesi —. *Fog.* Személynöki —. *Debr. HM.* Kir. személyviselői székhely. *Georch.*

SEDES praedialis : nemes székhely. *Georch.* Főpapi nemesszékhely. *Szlem.* Egyházi nemesi székhely. *HM.*

SEDES primatialis : magyarországi érseki —. *Georch.* Primási —. *V-gyűjt. Czöv. HM.* Primási sz. székhely. *P-gyűjt. Szlem.*

SEDES restauratoria : 1) építő —. *Puky. P-gyűjt.* 2) tisztválasztó —. *Puky. P-gyűjt.* Újító székhely. *Fog.* Tisztújító székhely. *HM.*

SEDES sacra : egyházi törvényszék. *Debr.* Szent székhely. *Szirm. Fog.* Papszékhely. *Fog.*

SEDES statarialis: rögtönbüntető törvényszék. *HM.*

SEDES tavernicalis: tárnoki szék. *Debr. Pauly. P-gyűjt. Czöv. Szlem. Szirm. Tárnokszék V-gyűjt. Márt. Puky. Fog. HM.*

SEDES urbanialis: urbáriomi — *V-gyűjt. Urbéri szék. Perg. HM.*

SEDES judicariae violator: törvényszéktörő. *Helt. Törvényszék. sértő. HM.*

SEDITIO: lázadás, támadás. *Cur. Debr. Puky. Lázulás, háborgás. Mest. Zenebona. Szirm. Felzendülés. Bar. vm. Zendülés. Puky. Debr. Kun. HM. Pártütés. Puky. Lex. Szirm.*

SEDITIOSUS: fellázult. *Cur. Pártütő, lázuló. Lex. Zendülő. Kun. Országháborító. Pázm.*

SEDRIA, l. Sedes judiciaria.

SEDRIA judiciaria civilis: polgári törvényszék. *Pauly.*

SEDRIA judiciaria criminalis: fenytő törvényszék. *Pauly.*

SEDRIA permanens: álló, fenálló törvényszék. *Kölcs.*

SEDUCERE: elcsábítani, eláztatni. *Lex. HM. Elcsalni. Pázm. Lábarul levenni. Perg.*

SEDUCTIO: (actus) esábitás. *Cur. Puky. Fog. Kun. Debr. Bujtogatás. Puky. Debr. (res) esáb. Fog. Áltatás, ámitás. Mest. Elcsábítás. Szlem.*

SEDUCTIO passiva: elcsábittatás. *Szlem.*

SEDUCTOR: csábító. *Cur. Puky. P-gyűjt. Szirm. Szlem. Bujtogató. Puky. Ámitó, áltató, község-csalogató. Mest. Elcsábító. Szlem.*

SEEHANDEL: tengeri tőzs. *Fog.*

SEGMENTA terrae infixa: földbe homlitott metélékek. *Kászon.*

SEGREGARE: elkülöníteni. *Fog. Elkülönözni. Kun. HM. Különválasztani. HM.*

SEGREGATIO: különválasztás. *Helt. Elkülönözés. Debr. Kun.*

SELBSTAENDIG: önálló. *Stett. Önállás, önetéji. Kun.*

SELECTIVA obligatio: választást engedő kötelezvény. *Debr.*

SELECTIVITAS: szabad választás. *Georch. Szlem. Válogathatás. Csapó. Szabadon választthatás. Szlem.*

SELECTIVUM jus: válogatási jog. *Kun. Választási jog. HM.*

SELECTUS: választás, kiszemelés. *Debr.*

SEMEL pro semper: most az egyszer és utoljára. *HM.*

SEMEN: mag. *Cur. Czöv. Szlem. Kun. Magv. Kun.*

SEMEMSTRALIS: hóhatodos. *Kun. Féléves. Csapó.*

SEMEMSTRIS: hóhatod, évfél. *Kun. Félév. Csapó. HM.*

SEMICIRCULUS: félkör. *Debr.*

SEMINARIUM: nevelő-ház. *Pauly. P-gyűjt. Debr. Puky. Nevendékoskola. Debr. Papi nevendékház. HM.*

SEMINARIUM cleri: papi nevelő-ház, nevendék papok' háza. *Szirm. Papnevendékház. Kun. Papnevelő-ház. P-gyűjt.*

SEMINARIUM generale: papi főnevendékház v. intézet. *HM.*

SEMINATURA: vetés. *Cur.*

SEMINIS defectus; magvaszakadás. *Helt. Cur. HM. l. Defectus seminis.*

SEMIPLENE: felteljesen. *Kun.*

SEMIPLENA proba: félpróba. *Csász. Felteljes bizonyítvány. Debr. Felteljes bizonylat. Kun. Felteljes próba, félbizonyítás. HM.*

SEMITA: ösvény, gyalogút, szoroska, sikátor. *Szirm. HM. Pálya. HM.*

SEMITA ferrea: vasút. *HM.*

SEMPITERNUS: örökké tartó. *Fog. Mindenhai. Csapó.*

SENATOR: tanácsbeli. *Fog. Puky. Szirm. Georch. Debr. Szlem. Kölc. HM. Tanácsos. Kun. Tanácsos úr. Mest. Tanácsnok. Kun. Debr. Fog.*

SENATUS: tanács. *Kölcs. Kun. Debr. Fog. HM.*

SENATUS consultum: tanács' végzése. *Debr. Bar. vm. Szirm.*

SENATUS oppidanus: mezővárosi tanács. *Georch. Szlem.*

SENESCHALCUS: országbíró. *Kun.*

SENIOR: idősb, idősbfi. *Fog. Öregebb, úr, gazda. Szlem.*

SENIOR familiae: nemzetség' idősebbike. *Debr.*

SENIORATUS: öregebbség. *Cur. Puky. Pauly. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Idősbiség. Debr. Öregségi jus. Kölcs. Idősbség. Fog. Öregebb szülöttség. Nán. Nagyobbkorúság, öregebbség v. nagyobb-korúsági intézet. Szlem. Korbizomány, öregbi hitbizomány. Sztrók. HM. Idősbség. HM. 1) idősbfsiség; 2) idősbfségi birtok. Fog. 1. Majoratus.*

SENIORATUS bona: öregebbségi jószág. *Czöv. Szlem. Korbizományi javak. Sztrók. Idősbsiség' jószága. Debr.*

SENIORATUM fundare: idősbiséget alapítani. *Debr.*

SENIUM officii: hivatal kor. *HM.*

SESEX: élelmes, élelmetes. *Pauly.*

SENSAL: alkusz; Proxenetá. *Vált. Csász. Fog. HM. Hajhász, hajésár, pénzkerítő. Kun.*

SENSATIO: érzés. *Fog. Debr. Érzelem, érzet. Kun. HM. Benyomás. Debr. HM.*

SENSERIE, *Sensarie*; alkuszdi; Procentum proxenetale, Proxenetium. *Vált. Csász. Fog.*

SENSIBILIS: érzhető, érzékeny. *Kun.*

SENSIBILITAS: érzékettség. *Fog. Kun. Lex. Érzékenység. Kun.*

SENSITIVITAS: érzékenység. *Fog.*

SENSORIUM: érzék. *Kun.*

SENSUALIS: érzéki. *Kun.*

SENSUALISMUS: érzékiesség. *Kun. Érzékdiség. Csapó.*

SENSUALITAS: érzékiség. *Fog. Kun. Érzeményesség. Lex.*

SENSUS: 1) értelem. *Cur. Pauly. Puky. Kun. Debr. Fog. P-gyűjt. HM. Értemény (significatus). Fog.*

2) érzés. *Cur. Puky. Debr. P-gyűjt. Érzékenység. Puky. P-gyűjt. 3) érzék (Sinn). Fog. Debr. Kun.*

HM. 4) vélemény (Meinung). Fog. HM.

SENSUS improprius, alias figuratus: elfordítottatott betű szerint való—. *P-gyűjt. Idegen —. Cur. Puky. Pauly. Sajátlan értelem. Debr.*

SENSUS latus: tágas —. *Cur. Puky. Debr. Pauly. Tágasértelmű —. P-gyűjt.*

SENSUS literalis: betűszerinti —. *Cur. Debr. Betűi —. Pauly. Fog. Betűszerint való —. Pauly. Puky. P-gyűjt.*

SENSUS mysticus: titkos —. *Cur. Puky. Pauly. P-gyűjt. Elrejtett —. Puky. Pauly. P-gyűjt.*

SENSUS proprius: tulajdon —. *Cur. Puky. Pauly. Saját —. Debr.*

SENSUS strictus: szoros értelem. *Cur. Debr. Puky. Pauly. P-gyűjt.*

SENSUS vulgaris: köz —. *Cur. Puky. Pauly. Debr. Közértelmű —. P-gyűjt.*

SENTENTIA: 1) ítélet (Urtheil). *Cur. V-gyűjt. P-gyűjt. Debr. Georch. Czöv. Szlem. Kölcs. (Urtheilspiuch). Fog. Szirm. Márt. Bar. vm. RW. Törvény, ítélt dolog. RW. lte. Fog. Pauly. Sztrók. HM. Ítélet-hozás. P-gyűjt. Megítélés. Czöv. ltelettétel. Szlem. Márt. 2) végzés. Bar. vm. Elhatározás (Entschluss); 3) vélemény (Meinung). Fog. Vélekedés. Lex. HM. 4) kívánság (Wunsch); 5) okosság (Klugheit); 6) mondat (Spruch); 7) tartalom (Inhalt). *Fog.**

SENTENTIA absolutoria: feloldozó —. *Cur. P-gyűjt. Debr. Felmentő —. Cur. Szlem. Puky. P-gyűjt. Pauly. Felszabadító, oldozó, v. mentő —. P-gyűjt. Feloldó ítélet. Fog.*

SENTENTIA absolutoria a processu, et instantia: per, és vád alól felmentő —. *Szlem. Felmentő ítélet. HM.*

SENTENTIA absolutoria a tota causa: teljesen feloldozó, v. felmentő —. *Szlem.*

SENTENTIA appellabilis: feljebb vitethető — *Cur. Puky. HM.* Föllebb vitethető — *Fog.*

SENTENTIA capitalis: halálos — *Cur. Debr. Puky. P-gyűjt. V-gyűjt. Szirm. Föbenjáró — Debr. Puky. P-gyűjt. Pauly. Georch. Czöv. V-gyűjt. Szlem. Fővesztő — V-gyűjt. Szlem.*

SENTENTIA capitis: halálos ítélet. *Pauly. HM.* l. *Sententia capitalis.*

SENTENTIA civilis: közönséges polgári törvényszéki — *Szlem.*

SENTENTIA condemnatoria: megmarasztaló, kárhozható — *Szlem.*

SENTENTIA condescensoria: lezállító — *Cur. P-gyűjt. Georch. Pert alzállító — Szlem.*

SENTENTIA convictiva: elmarasztaló — *Cur. Puky. Czöv. HM.* Elmarasztó — *Cur.* Marasztaló — *Fog. Pauly. Debr. P-gyűjt. Georch. Szl.* Megbukató — *Pauly. P-gyűjt. Megmarasztaló — Szlem.*

SENTENTIA criminalis: fenyítő, v. fenyítő-törvényszéki — *Szlem.*

SENTENTIA definitiva: ellátározó — *Fog. Georch. Ügydöntő — HM.* Végső meghatározó, v. véget vető, v. vég — *Pauly. Ügydöntő — Szlem.* Határozó, v. a' pört ellátározó — *Puky.* Végső ítélet. *Debr.*

SENTENTIA disfavorabilis: terhes — *Cur. Puky. Pauly. P-gyűjt.* Nem kedvező — *Fog. P-gyűjt.* Terhelő ítélet. *HM.*

SENTENTIA favorabilis: kedvező — *Cur. Fog. Pauly. Puky. P-gyűjt. Szlem. HM.*

SENTENTIA finalis: végítélet. *Pauly. Szlem. HM.*

SENTENTIA finalis definitiva: végső — *Cur.* Végső meghatározó — *Czöv.*

SENTENTIA inappellabilis: feljebb nem vitethető — *Pauly. Puky. P-gyűjt.*

SENTENTIA interlocutoria: közbeszóló — *Cur. Fog. V-gyűjt. Szlem. Pauly. Puky. Debr.* Közbeszóló ítélet. *HM.* Közbenhoza-

tott — *Pauly. P-gyűjt. Czöv. Szirm. Közbenjáró — Georch.*

SENTENTIA interlocutoris indirecte talis: részint közbenszóló — *Puky.*

SENTENTIA interlocutoria simplex: merő közbenhozott — *Pauly. Georch.* Egyszerű közben hozott — *Czöv.* Csupán közbenszóló — *Szlem.* Merő közben szóló — *Georch.*

SENTENTIA interlocutoria vim meritoriae habens: velősen közbeszóló — *Cur.* Részint közbeszóló — *Georch.* Velőbelinek erejével bíró közbenhozott — *Czöv.* Ügydöntő erejű közbeszóló — *Szlem.*

SENTENTIA ipso jure nulla: törvény szerint sikertelen — *Cur. Puky. Pauly. P-gyűjt.* Sikertelen — *Georch.* Semmitsém érő — *Czöv.* Fogatlan, szemlátomást törvénytelen — *Szlem.*

SENTENTIA meritoria: dolog' velejét érdeklő — *Cur. Puky. Pauly. P-gyűjt. Georch.* A' per' velejét érdeklő. *Szirm. Derék — Cur. Puky. Fog. Derék-érő — Pauly. V-gyűjt. Velőbeli — Czöv.* Ügyvelejt érdeklő — *Szlem.* Erdembeli — *Debr.* Erdemleges íte. *Sztrók. HM.*

SENTENTIA non appellabilis: feljebb nem vitethető — *Czöv.*

SENTENTIA onerosa: terhes, v. terhelő — *Szlem.*

SENTENTIA primae instantiae: első esedezésű — *Czöv.* Első bíróság' ítélete, v. első bíróságu törvényszéki ítélet. *Szlem.*

SENTENTIA remissoria: visszautasító — *Cur. Puky. Pauly. Georch. Szlem. HM.*

SENTENTIA superrevisoria: újabb megvizsgálású — *Czöv.* Utolsó bíróságu törvényszék' ítélete *Szlem.*

SENTENTIAM renovare: az ítéletet fölleveníteni. *Vajd.* Ítéletet fölleleszteni, megújítani. *HM.*

SENTENTIAM approbare : ítéletet helybenhagyni, jóváhagyni. *HM.*

SENTENTIAM suo loco relinquere : ítéletet meghagyni. *HM.*

SENTENTIA - TENSUS : ítéletesen. *Vajd. Iteszertinte. Sztrok. Ítélet-szerint. P-gyűjt.*

SENTENTIONALES : ítéletlevél. *Cur. Debr. Fog. Puky. Márt. Pauly. Kun. V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Czöv. Itélő — Szirm. Hozott ítéletről való bizonyosság. Szirm. Pauly. Intézőny. Kölcs.*

SENTENTIONATUS : megítélt, elmarasztalt. *Cur.*

SENTIMENTALIS : érzékeny, érzéki. *Puky. Érzelő, érzelőgős. Kun. Érzékenyítő. Csapó.*

SENTIMENTALISMUS : érzélgés. *Fog. Kun. Érzélgőség. Kun.*

SENTIMENTUM : 1) érzemény (Gefühl). *Fog. Bar. vm. Kun. Érzés. Bar. vm. 2) vélemény (Meinung). Fog. Vélekedés. Puky. Bar. várm. Gondolat. Puky.*

SEORSIM : külön, különösen. *Cur. Bar. várm.*

SEPARARE : elkülöníteni, különözni, elválasztani. *Fog. HM.*

SEPARATIM : külön. *Szirm. Fog. Kun. Elváltan. Kun.*

SEPARATIO : elválasztás. *Cur. Különválasztás. Debr. Különítés, Különzés. Fog.*

SEPARATIO a thoro et mensa : az ágy- és asztaltól, v. együttlaktástól elválasztás. *Fog. HM.*

SEPARATUS : különvált. *Kölcs. Külön, elvált. Kun.*

SEPONERE : félre tenni. *Fog. Puky. P-gyűjt. HM. Félre vetni. Puky. P-gyűjt. Elmellőzni. Kun.*

SEPONIBILIS : félretételhető, semmis. *Fog.*

SEPOSITIO : félretétel. *Cur. Puky. Debr. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Félrevetés. Cur.*

SEPOSITUS : elvetetett, v. félretétellett. *P-gyűjt.*

SEPTEMBER : szeptemihályhó. *HM. Kilenczedhó. Fog.*

SEPTEMVIR : hétszemélyi köz-

biró. *Debr. Hétszemélynök. Csapó. Hétszemélyes bíró. HM.*

SEPTEMVIRALIS, et Regia tabulae judicariae : a' hétszemélyes, és királyi törvényes táblák. *Czöv. Hétszemélyes, és kir. itétáblák. Sztrok. HM.*

SEPTEMVIRALIS cojindex : hétszemélyes táblabírája. *HM.*

SEPTEMVIRALISTA : hétszemélyes főtörvényszék' bírája. *Szlem. Hétszemélynök. Csapó.*

SEPTEMVIRATUS : hétszemély-nökség. *Csapó.*

SEPULCHRUM : sír, temetőhely. *Debr.*

SEPULTURA : temetés. *Lex. Eltemetés. Pázm.*

SEPULTURAE locus : temetőhely. *Pázm.*

SEQUELA : következés. *Puky. HM. Következőny, következet. Fog.*

SEQUESTER : zárnok, zártartó. *Debr. HM. Zárgondnok. HM.*

SEQUESTRARE : zár alá tenni. *Cur. Kun. Zárlani. Bar. vm. Lezárnai, lezáras alá tenni. V-gyűjt. Törvényes zár alá vetni. P-gyűjt. Szlem. Elzárnai. Czöv. Zár alá venni. Cur. Lezárolni. Fog. Elkülönözni. Debr. Regzeni. Helt. Zárolni. Sztrok. Debr. Kun. Zár alá venni. HM.*

SEQUESTRATA bona : zár alá vett javak. *Cur. Zár alá tett —. Puky. Zárlott javak. Debr.*

SEQUESTRATIO : zár alá vétel, v. tétel. *Cur. Puky. Törvényes zár alá vétel. P-gyűjt. Márt. Köz kézhez adás. Helt.*

SEQUESTRATOR : záró. *Cur. Zárató, zárnok. Csapó, Zárló. Bar. várm.*

SEQUESTRATUS : zár alá vett. *Cur. Zár alatt lévő. Puky. P-gyűjt. Elzárodott. Czöv. Zár alatt levő jószág' ura. Szlem.*

SEQUESTRI curator : zárgondviselő. *Cur. Debr. Fog. Kun. Zárnok. Kun. Debr. Zártartó. Debr. l. Curator.*

SEQUESTRI reseratio : elzárásnak felnyitása. *Czöv.* Zár-nyitás, bírói zár' felnyitása. *Szlem.* *HM.*

SEQUESTRUM : zár. *Cur.* *Fog.* *Kölc.* *Debr.* *Puky.* *Georch.* *Szlem.* *Közkéz.* *Puky.* *Pauly.* *Rekesz.* *Czöv.* Jószágzár. *Szlem.* Törvényzár, vagyonzár, értékzár. *Bar.* *vm.* Törvényes zár. *Márt.* Közkézhez adás, köztalalom alá vétel. *Szirm.* Lerекsztelés. *Czöv.* Lezárás. *Vált.* Zárlat. *Debr.*

SEQUESTRUM benevolum : önkényes —. *Cur.* Önkéntes bírói zár. *HM.*

SEQUESTRUM iudiciale, v. iudicarium : bírói zár. *Cur.* *Puky.* *Fog.* *Stett.* *Bar.* várm. *Pauly.* *Szlem.* Törvényes —. *P-gyűjt.* *Georch.* *Szlem.* *Puky.* Bírói zárlat. *Debr.*

SEQUESTRUM necessarium : szükségbeli —. *Czöv.* Kénytelen jószágzár. *Szlem.*

SEQUESTRUM voluntarium : önkényes jószágzár. *Szlem.* Önkénti zárlat. *Debr.* Akaratbeli elzárt. *Czöv.*

SEQUIOR sexus : nőnem. *Debr.*

SERENISSIMUS : fönséges. *Fog.* Nagy kegyelmű, nagy kegyelmeségű. *Puky.* Fönséges. *HM.*

SERENITAS : fönség. *Fog.* *Kun.* Fönség. *HM.*

SERIALIS : sortartó. *Cur.* *Puky.* Sorbeli. *Fog.* *Kun.* Soros. *Fog.* *HM.* Sori. *Kun.*

SERIALITAS : sorosság. *Cur.* *Puky.* Sortartás. *Cur.* *Debr.* Sorbeliség. *Puky.* *Kun.* *Fog.*

SERICI cultura : selyemmivelés, v. tenyésztés. *Bar.* *vm.* *HM.*

SERIEI causarum confectio : persorkészítés. *Szlem.*

SERIES : rend. *Cur.* *HM.* *Bar.* *vm.* *Helt.* *Szirm.* Sorozati. *Debr.* *Kun.* Sor. *Cur.* *Fog.* *Szirm.* *Kun.* *HM.* Szer. *Helt.* Rendsor. *Debr.* Szerjálás. *Kézir.* *RIV.*

SERIES causarum : persor v. rend. *Cur.* *Pauly.* *Puky.* *Szlem.* *HM.* Pör sor. *Fog.* Felveendő pereknek rendje, sora. *Szirm.* Pe-

reknek sorok, rendjek. *P-gyűjt.* Ügyek' sora. *Bar.* *vm.* Ügysorozat. *Sztrók.* Persorozat. *Debr.*

SERIUS : komoly. *Debr.* *HM.*

SEROTINUS : elkésett, késedelmező. *Debr.* *HM.* Kései. *HM.*

SERVANDO servabiles res : tartható, v. tartás által nem romolható eszközök. *Debr.*

SERVIENS : szolgáló. *Kézir.*

SERVIENS castri : várakhoz szolgáló vitéz. *Bália.*

SERVIENTES castri : várnak szolgálói. *Czöv.* Vár' szolgálói, vár' fegyveres szolgálói. *Szlem.*

SERVIENTES ecclesiarum : egyház' szolgálói. *Czöv.* Egyház' fegyveres szolgálói. *Szlem.*

SERVIENTES regis : király' szolgálói. *Georch.* *Czöv.* Király' fegyveres szolgálói. *Szlem.* Nemes emberek. *Puky.*

SERVILE opus : szolgálai munka. *Pázm.*

SERVILIS : szolgálai. *Debr.* *Kun.* *HM.*

SERVILISMUS : szolgáltság, rab-szellem. *Kun.*

SERVITIA fidelia : hiv szolgálát. *Cur.*

SERVITIO se mancipare : szolgálatra állani. *Pázm.*

SERVITIUM : szolgálát. *Debr.* *Fog.* *HM.* Szolgaság, jobbágyság, udvarlás, engedelmesség. *Lex.*

SERVITIUM divinum : isteni szolgálát, tisztelet. *Lex.*

SERVITOR : hivatal szolgálai. *HM.*

SERVITUS : szolgáltság. *Cur.* *Puky.* *Fog.* *Debr.* Szolgálát. *Cur.* *RIV.* Kötelesség. *RIV.* Rabság, rabszolgáltság. *Lex.*

SERVITUS conditionaria : feltételes szolgáltság. *Czöv.*

SERVITUS personarum : szolgáltság. *Mest.* *Czöv.* *Szlem.* *Ujfal.* Rabszolgáltság, rabság, szolgálát. *Lex.*

SERVITUS personarum coacta : kénytelen szolgáltság. *Szlem.* Kénytelenített —. *Ujfal.*

SERVITUS personarum illimitata: határtalan — *Szlem.*

SERVITUS personarum limitata: mérsékelt — *Szlem.*

SERVITUS personarum minus plena: tökéletlen — *Ujfal.*

SERVITUS personarum plena: tökéletes — *Szlem. Ujfal.*

SERVITUS personarum ultronea: önkényes — *Szlem.* Szabad akaratos — *Ujfal.*

SERVITUS rerum: dolgok' szolgálata. *Czöv.* Jóság' szolgálata, jóságszolgálat. *Szlem.*

SERVITUS rerum affirmativa: dolgok' állító szolg. *Szlem.*

SERVITUS rerum negativa: dolgok' tagadó szolg. *Szlem.*

SERVITUS rerum personalis: dolgok' személybeli szolg. *Szlem.*

SERVITUS rerum privata: dolgok' magános szolg. *Czöv.* Magányos haza-polgárnak használó jóság-szolgálat. *Szlem.*

SERVITUS rerum publica: dolgok' közönséges szolgálata *Czöv.* Közjónak használó jóság-szolgálat. *Szlem.*

SERVITUS rerum rustica: dolgok' paraszti — *Czöv.* Mezeijóság-szolgálat. *Szlem.*

SERVITUS rerum urbana: dolgok' városi — *Czöv.* Város-, v. helységbeli jóság-szolgálat. *Szlem.*

SERVITUS vicinia: szomszédjog türelem, p. o. eszterha-, ablaktürelem. *Debr. HM.*

SERVUS: szolga. *P-gyűjt. Lex. Georch. Czöv. Szlem. Ujfal.* Inas, rabszolga, jobbágy. *Mest. Cseléd. Czöv. Béres. Kőlc.*

SERVUS conventionatus: szegődött szolga. *Cur. Puky. Georch. Szlem.* Alkudott — *Czöv. Béres.* — *Szlem.*

SERVUS necessarius: kényszerített — *Georch. Czöv.* Kénytelen — *Szlem.*

SERVUS sensu stricto: cseléd, szolga. *Czöv.*

SERVUS spontaneus: önkényes

— *Georch. Szlem.* Önként való szolga. *Czöv.*

SESSIO: 1) ülés (Sitzung). *Cur. Puky. Fog. V-gyűjt. Debr. P-gyűjt. Czöv. Szlem. HM.* Nemes ülés. *RW. Gyűlés. Fog. 2)* telek (Grundstück). *Cur. Fog. P-gyűjt. Szlem. Szirm. HM. Házhely. Cur. Puky. P-gyűjt. Márt. RW. Jobbágytelek, jobbágy-hely. Puky. P-gyűjt.*

SESSIO antiqua: régi telek. *Cur.*

SESSIO censualis: taksás telek.

SESSIO cespitalis: foglalt telek. *HM. Gyeptelek. HM. Cur.*

SESSIO circularis: kerületi ülés. *Puky. Debr.*

SESSIO colonialis: jobbágyi telek. *Cur. Szlem. Jobbágy-telek. Puky. V-gyűjt. Georch. Szlem. Kun. HM.*

SESSIO curialis: udvarhelyitelek. *Cur. Nemes ülés. Helt. Üléstelek. Czöv.*

SESSIO deserta: puszta telek. *Cur. Perg.*

SESSIO clibertata: felszabadult telek. *Cur.*

SESSIO inquilinaria: zsellér — *Cur.*

SESSIO integra: egész — *Cur. Szirm.*

SESSIO intravillana: házhely, belső telek, birtok. *Pauly.*

SESSIO libera: szabad telek. *Cur. Debr.*

SESSIO media: fél telek. *Cur. Szirm.*

SESSIO mixta: elegyes ülés. *Puky. Debr. Vegyes ülés. Szrok.*

SESSIO nobilitaria: nemes telek. *Cur.*

SESSIO octavalis: nyolczad telek. *Cur. Nyolczadrészes.* — *Szirm.*

SESSIO publica: köz v. nyilvános ülés. *Fog.*

SESSIO quartalis: negyed, v. fertálytelek. *Cur. Fertályos.* — *Szirm.*

SESSIO urbanialis: urbéri telek. *Cur. Debr.*

SESSIONALE constitutum: job-

bágytelki állomány. *Törv. czikk. HM.*

SESSIONALIS domus: gyűlésterem, törvényház. *Debr. Gyűlés-ház. Fog.*

SESSIONIS colonialis constitutum: jobbágy-telek' állománya. *Cur. Helynek egésztele. V-gyűjt. Ülés' mennyisége. Czöv. Jobbágy telek' alkotó részei. Szlem.*

SESSIONIS colonialis constitutum extravillanum: jobbágytelek' külső tartozandósága. *Cur.*

SESSIONIS colonialis constitutum intravillanum: jobbágytelek' helyső tartozandósága. *Cur.*

SESSIONUM connumeratio: telek' öszveszámlálása. *Cur. Debr. Szirm.*

SEVERE: keményen, nyomosan. *Lex.*

SEVERITAS: kemény fenyték. *Szirm.*

SEXUS: 1) nem; 2) ág. *Cur. Puky. Pauly. P-gyűjt. Debr. Fog. Szirm. Nemi különbség. Helt. Neműség. Sztrók.*

SEXUS discrimen: nemek' különbsége. *Cur. Puky. Szirm. Nemi különbség. Debr.*

SEXUS foeminei fratres: leányági férfi atyafiak. *Szlem.*

SEXUS foemineus: leányág. *Cur. Debr. Puky. Fog. Szirm. HM. Nőnem. Perg. Kun.*

SEXUS masculinus: férfilag. *Cur. Szlem. Puky. Fiú-ág. Szirm. P-gyűjt. Czöv. Georch. Debr. HM. Fiág. Fog. Himnem. Perg. Kun.*

SEXUS uterque: mind a' két ág. *Helt.*

SICA: gyilok. *Bar. vm.*

SICARIUS: fogadott gyilkos. *Cur. Orgyilkos. Kun. Titkos gy. Szirm. Párizp. Mokr. Oroz—. Szirm. Alatomos, v. orozó—. Márt. Emberöldklő. Párizp. Moln. Gyilkos. Csapó. Bérgyilkos. HM.*

SICH dazu erheben: hozzá magasodni. *Széch. gr.*

SICHERHEITS-PROTEST: biztositási ovás. *Fog.*

SICHERSTELLUNG: bizsolasitas. *Vált. Fog.*

SICHT: látra; à vista. *Vált.*

SICHT-WECHSEL: 1) látrai váltó: 2) Nachsicht-Wechsel: lát utáni váltó. *Fog.*

SICULUS: székely. *RW.*

SIGILLA dupla: kettős pecsétek. *Földv.*

SIGILLA majestatica: fő pecsétek. *Földv.*

SIGILLUM: pecsét. *Cur. Pauly. Lex. Debr. Kölc. Szirm. HM.*

SIGILLUM annulare: gyűrűs pecsét. *Perg. Kölc. Gyűrűpecsét. Földv. HM.*

SIGILLUM appensum: ragasztott pecsét. *Kölc. Függető pecsét. HM.*

SIGILLUM appressum: lenyomott pecsét. *Cur. Reányomott pecsét. HM.*

SIGILLUM authenticum: hiteles —. *Cur. Puky Pauly. Bar. várm. Szirm. P-gyűjt. Georch. Czöv. Méltóságos —. Helt. Közhitelességű —. P-gyűjt. Szlem. Közönséges —. Georch. Czöv. Teljeshiteles —, törvényes —. Debr.*

SIGILLUM authenticum majus: nagyobb hiteles —. *Georch. HM. Közönségesen hiteles v. nagyobb—. Czöv. Közhitelességű nagy pecsét. Szlem.*

SIGILLUM authenticum minus: kisebb hiteles —. *Georch. HM. Különösen hiteles, v. kisebb —. Czöv. Közhitelességű kisebb pecsét. Szlem.*

SIGILLUM cereum: viaszpecsét. *Bar. vm. HM.*

SIGILLUM confessionis: gyónásbeli titok. *Szirm.*

SIGILLUM ducale: lovag pecsét. *Kölc.*

SIGILLUM duplex: kettős pecsét. *Kölc. Puky. Pauly. Bar. vm. P-gyűjt. HM.*

SIGILLUM equestre: lovag pecsét. *Perg. Lovagi pecsét. HM.*

SIGILLUM iudiciale: bírói —.

Perg. Kölcs. HM. Törvényes peccsét. *Bar. vm. Földv.*

SIGILLUM majestaticum : fejedelmi peccsét. *Perg. Felsőgi peccsét. HM.*

SIGILLUM majus : nagyobb —. minus : kisebb —. *Cur.*

SIGILLUM non authenticum : kétséges , bizonytalan , méltóság nélkül való peccsét. *Helt. Veres.*

SIGILLUM pedestre : gyalog peccsét. *Perg.*

SIGILLUM pendens : függő peccsét. *Cur. Pauly. Bar. vm. Puky. Perg. Kölcs. P-gyűjt. Szlem. HM.*

SIGILLUM privatum : magányos —. *Cur. Georch. Czöv Szlem. HM.*

SIGILLUM publicum : köz —. *Cur. HM. I. Sigillum authenticum.*

SIGILLUM regium : királyi peccsét. *Cur.*

SIGILLUM regium annulare : királyi gyűrűs peccsét. *Cur. Bar. vm. Czöv. Szlem.* Királyi gyűrűpeccsét. *HM.*

SIGILLUM regium duplex : királyi kettős peccsét. *Cur. P-gyűjt. Czöv. Szlem.*

SIGILLUM regium judiciale : királyi bírói —. *Cur.* Királyi törvénybéli —. *Czöv.* Király' bírói peccsétje. *Szlem.*

SIGILLUM regium majus : nagyobb királyi peccsét. *Cur.*

SIGILLUM regium minus : kisebb királyi peccsét. *Cur.*

SIGILLUM regium secretum : királyi titkos —. *Cur. P-gyűjt. Czöv. Szlem. HM.* Királyi külön peccsét. *Georch.*

SIGILLUM secretum : titkos —. *Bar. vm. Pauly. P-gyűjt.*

SIGILLUM usuale : szokott —. *Cur. Debr. HM.*

SIGILLUM volans : repülő peccsét. *Czöv. Szlem.* Lenyomott —. *Czöv.* Nyilt peccsét. *Debr.*

SIGLA : előbetűzés. *Perg.*

SIGNA metalia : határjelek. *Cur. HM.*

SIGNANTER : nevezetesen. *Puky.*

Jelesen. Sztrok. HM. Ugymint. *HM.*

SIGNARE : jelezni. *Kun.*

SIGNATIO : jegyzés , megjegyzés. *Mest.* Jelezés , megjelezés. *Szlem.*

SIGNATUM : költ. *Bar. vm. Kun.* Jelelmény. *Kun. Kelt. HM.*

SIGNATURA : jegyzék. *Cur. V-gyűjt. P-gyűjt. Czöv. Szlem. HM.* Jegyzet. *Debr.* Pusztá jegyzék. *Georch.* Jegyzés. *Szirm.* Jegyzemény. *Fog. Bar. vm. Jelzet. Sztrok. Fog. Kun.* Aláírás. *Fog.*

SIGNATURA altissima : legfelsőbb kézjegyzet. *HM.*

SIGNIFER : zászlótartó. *Szirm.*

SIGNIFICARE : jelenteni. *Puky.* *P-gyűjt. HM.* Tudósítani , értesíteni. *HM.*

SIGNIFICATIO : 1) (actus) jelentés. *Cur. Puky. P-gyűjt.* 2) (res) Jelentmény. *Fog. Kun.* 3) értelem. *Cur. Puky. P-gyűjt.* Értelmény. *Kun. Fog.*

SIGNUM : jel. *Cur. Kun. Lex. Jegy. Kun.*

SIGNUM anchorale : horgonyjegy. *HM.*

SIGNUM distinctivum : ismertetőjel. *HM.*

SIGNUM duelli : cserek. *Kun.*

SIGNUM notorium : bélyeg. *Kun.* Ismertető jel. *HM.*

SIGNUM visibile : látható jel. *Pázm.*

SILENTIARIUS : nyelvkötött. *Fog. Cur. Debr.* Elhallgattott. *Cur. Puky.* Nyelvkötésben marasztaltott. *P-gyűjt. Czöv. Puky. Pauly. Debr.* Hallgatóvá tett , hallgatásra büntetett. *Pauly.* Hallgatásra ítelt. *Bar. várm. Fog.* Némitott. *Kun.* Hallgató , hallgatóvá tétetett prókátor *Szirm.* Hallgatagított. *Sztrok.*

SILENTII poena : nyelvkötés. *P-gyűjt. Czöv. HM.* Hallgatás' büntetése. *Czöv.* Szava' megállítása. *Georch.* Elhallgattatás' büntetése. *Sztrok.*

SILENTII perpetui poena : örökös hallgatás' büntetése. *Czöv.*

SILENTIO possidere bonum : alattomban birdogálni a' jószágot. *Helt.*

SILENTIUM : hallgatás. *Fog. Puky. Debr. Szirm. P-gyűjt.* Némultság. *Kun. Nyelvkötés. Puky. Márt. Fog. P-gyűjt. Debr.* Vesztegetlenség. *Kézir.* Hallgatás, esendesség. *RW.*

SILENTIUM auditus : tiszta hallomás. *Helt.*

SILENTIUM imponere advocato : az ügyész nyelvkötésben marasztalni. *Puky.*

SILENTIUM litigandi : perhallgatás. *Debr.*

SILENTIUM perpetuum : örökös hallgatás. *Vajd.*

SILVARUM conservatio : erdőki-méllés. *Debr. HM.* Erdő-fentartás. *HM.*

SILVARUM curator (J. Met.) : erdőmester. *V-gyűjt.*

SILVARUM devastatio : erdőpusztítás. *Debr. HM.*

SILVARUM inspector primarius (J. Met.) : erdőség' fővigyázója. *V-gyűjt.* Főerdős. *Perg.*

SIMILITUDINARIUS : hasonlatossági, hasonlatosságos. *P-gyűjt.*

SIMONIA : szentség-árlás. *Fog. P-gyűjt. Puky.* Egyházi hivatal-árlás. *Debr.* Szentség-vásárlás, lelki kalmárkodás, egyházi kereskedés, szentségck' pénzen adása. *Mest.* Tisztség-árlás. *Fog.* Simon-ság. *P-gyűjt.* Egyházi dolgok' árulása. *Szirm. Márt.*

SIMONIACUS : szentségárló. *Pauly. Puky. Márt.*

SIMPLEX : 1) egyszerű. *Cur. Fog. Puky. Debr. Stett. Kun. HM.* Átaljános. *Debr.* 2) együgyü. *Cur. Bar. vm. Debr. Stett. Kun. Fog. HM.* 3) hiteletlen, pusztá. *Perg.*

SIMPLEX pignus : egyszerű zálog. *Czöv.*

SIMPLICITAS : 1) egyszerűség ; 2) együgyűség. *Cur. Puky. Kun. P-gyűjt.*

SIMPLICITER : együgyüképen. *Bar. vm. Ószintén. Helt. Ószinte. Peres.* Egyszerűen, átalánosan.

Debr. Fog. Pusztán, föltétlenül. *Fog.* Egyáltalán. *Kun.*

SIMPLIFICARE : egyszerűsíteni, egyszerűíteni. *Fog.*

SIMPLUM : egyszerűes. *Debr.*

SIMULARE : színlelni. *Vajd.* Tettetni, színeskedni. *Kun.*

SIMULATIO : tettetés. *Helt. Szirm. Kun.* Színetlés. *Sztrók.* Színeskedés. *Kun. Fog.* Képmutatás. *Szirm.*

SIMUL sumtum : öszveséggel. *Cur. Bar. vm.*

SIMULTANEE : egyetemben. *Cur. Bar. vm. HM.* Együtt. *HM.* Együtileg. *Debr.*

SIMULTANEUS : együtti. *Debr.* Együttes. *Fog.*

SIMULTAS : alattomos gyűlölség, torzsalkodás. *Debr.*

SINCERE : őszintesen. *Bar. vm. Ószintén. Perg. HM.*

SINCERUS : őszinte. *Stett.*

SINCERITAS : őszinteség. *Debr.*

SINE interusurio : kamatlan. *Széch.*

gr. **SINGILLATIM** : egyenként. *Debr. Kun.* Különkülön. *Kun.*

SINGILLATIVE : egyenként. *Cur. Fog. Bar. vm.* Egyen-egyen. *Fog.*

SINGILLATIVUS : egyenkénti, egyes. *Fog.*

SINGULARIS : 1) egyes. *Cur. Puky. Debr. P-gyűjt.* Egyszeres. *Fog. Rideg. P-gyűjt.* 2) magányos. *Cur. Egyedülies. Kun.* Egymagányos. *Puky. Debr. P-gyűjt.* 3) különös. *Fog. Puky. Debr. Kun.*

SINGULARIS testis : egyes tanú. *Cur. V-gyűjt. Czöv. Szlem. HM.* Különöző t. *Szlem. I. Testis.*

SINGULARITAS : 1) magányosság. *Cur. Ridegség. P-gyűjt.* Egymagányosság. *Puky. P-gyűjt.* 2) különösség. *Cur. Puky.*

SINGULARITAS testium : tanúknak különösségek. *Czöv. Tanúk' v. tanuságok' különözése. Szlem. Tanúk' egymagányossága. Debr.*

SINGULARITAS testium cumulativa : tanúknak egyre menő különösségek. *Czöv. Tanúknak, v. tanuságoknak egymást kölcsönösen*

segéllő különözése. *Szlem.* Tanúk' egyedülisége. *Sztrók.*

SINGULARITAS testium diversificativa: tanúknak különböző különösségek. *Czöv.* Tanúknak, v. tanúságoknak különbözőt tettek mutató, v. tettekre osztott különözése. *Szlem.*

SINGULARITAS testium obstativa: tanúknak ellene mondó különösségek. *Czöv.* — ellentmondó különözése. *Szlem.*

SINGULARITER: különösen, külön. *Fog.* *HM.*

SINGULUS: kiki, mindenki: egyes. *Fog.*

SINISTER: bal. *Fog.*

SINUS: 1) öböl; 2) kebel. *Puky.* *P-gyűjt.*

SISTERE: 1) megszüntetni; 2) megállítani. *Cur.* *Puky.* *Debr.* Megállítani. *HM.*

SITUATIO, situs: 1) fekvés. *Cur.* *Fog.* *P-gyűjt.* *HM.* 2) helyzet. *Cur.* *Pauly.* Helyeztetés. *Debr.* *P-gyűjt.* Állapot, helyzet, körülmény. *Kun.*

SITUATIONSPLAN: helyzetterv. *HM.*

SKRUFEL, scrupulus: (patikamérték) terecs. *Fog.*

SOBOLES: fiu és leány magzat. *RIV.*

SOBRINUS: akármely testvérosszonytól való gyermek. *Husztly.* Anyád' nénjének fia. *Csapó.*

SOCER: ip. *Kun.* *Puky.* Ipa. *Fog.* *Puky.* *P-gyűjt.* *Huszt.* *Kun.* *Debr.*

SOCER magnus: nagyipa. *Fog.*

SOCIALIS: társaságos. *Debr.* Szövetséges, frígyes, barátságos. *Lex.* Társalkodó. *Debr.* Társas, társalkodási. *Kun.*

SOCIALIS contractus: társasági kötés; Gesellschaftsvertrag. *Vált.* Császár. Társasági szerződés. *HM.*

SOCIALITAS: társalkodékonyosság. *Mest.* *Szlem.* Társaslét. *Kun.*

SOCIDAE pactum, seu orenda pecorum: barmok' haszna' kibér-

lése. *Cur.* Barombérvöklet. *Perg.* Marhák' haszonbérlése. *HM.*

SOCIETAS: társaság. *Cur.* *Bar.* *vm.* *Debr.* *Puky.* *Georch.* *Czöv.* *Szlem.* Társulat. *Fog.*

SOCIETAS abolita: eltörletett —. *P-gyűjt.* Eltörölt —. *Szlem.*

SOCIETAS absoluta: határozatlan —. *Bar.* *várm.* Tett nélkül érthető —. *Szlem.*

SOCIETAS aequalis: egyenlő —. *Mest.* *Georch.* *Szlem.* Hasonló —. *Ujfal.*

SOCIETAS anarchica: fejetlen köztársaság. *Szlem.*

SOCIETAS civilis: polgári társaság. *Cur.* *Bar.* *várm.* *Szlem.*

SOCIETAS commercialis: kereskedelmi társaság. *HM.*

SOCIETAS composita: öszvetett tagú —. *Ujfal.*

SOCIETAS connubialis: házassági —. *Szlem.* *Ujfal.*

SOCIETAS contractualis: kötési társaság. *Cur.*

SOCIETAS despotic: szabad kényű uralkodóju —. *Szlem.*

SOCIETAS domestica: házinépi —. *Szlem.* Ház, v. familia. *Ujfal.*

SOCIETAS erudita: tudós társaság. *HM.*

SOCIETAS herilis: cselédes t. *Mest.* *Gazdai* —. *Ujfal.*

SOCIETAS hypothetica: határozott, megegyezett —. *Bar.* *vm.* Feltételes, v. részes —. *Ujfal.*

SOCIETAS legalis: törvényes —. *Czöv.* *Szlem.*

SOCIETAS leonina: oroszlányi társaság. *Ujfal.*

SOCIETAS mercatorum: kereskedési. —. *Czöv.* Kereskedő társaság. *Szirm.*

SOCIETAS negotiatoria: kereskedő —. *Szlem.* *Ujfal.*

SOCIETAS oeconomica: gazdálkodó —. *Czöv.* *Szlem.* Gazdasági társaság. *HM.*

SOCIETAS pactitia: egyezésbeli —. *Czöv.* *Szlem.* Kötésbeli, v. végzetbéli —. *Ujfal.*

SOCIETAS parentalis: szülői — *Szlem.*
SOCIETAS particularis: részes — *Ujfal.*
SOCIETAS simplex: egyes — *Ujfal.*
SOCIETAS tutelarlis: gyámatyái — *Szlem.*
SOCIETAS universalis: minden — *Georch. Ujfal.*
SOCIETAS excludentes: kizáró, kirekesztő — *Szlem.*
SOCIETATIS contractus: társasági alkalom, kötés. *P-gyűjt.*
SOCIETATIS salus: társaság' boldogsága. *Ujfal.* Társulat' üdve, jólléte. *Csapó.*
SOCIETATIS socii: társaság' tagjai, 's társai. *Szlem.*
SOCIETATIS socii aperti (J. Camb.): társaságnak nyilván tudvalévő tagjai, 's társai. *Szlem.*
SOCIETATIS socii taciti (J. Camb.): társaságnak titkos v. bíruil nem adott társai. *Szlem.* Kültagok. *HM.*
SOCII delicti: büntársak. *Georch. Szlem. HM.* Vétekezimborák. *Sztrók.*
SOCII delicti antecedentes: tett előtti büntársak. *Szlem.*
SOCII delicti auxiliantes: segéd büntársak. *Szlem.*
SOCII delicti cointeressati: közös célra törő, v. fő célban részes büntársak. *Szlem.*
SOCII delicti concomitantes: tett alatti büntársak. *Szlem.*
SOCII delicti generales: általános büntársak. *Szlem.*
SOCII delicti intellectuales: elméletbeli tehetséggel segéllő büntársak. *Szlem.*
SOCII delicti negativi: tettet nem gátló büntársak. *Szlem.*
SOCII delicti patitii: öszveszövetkezett büntársak. *Szlem.*
SOCII delicti physici: testi erővel segéllő büntársak. *Szlem.*
SOCII delicti positivi: tettet elősegéllő büntársak. *Szlem.*
SOCII delicti principales: fő büntársak. *Szlem.*

SOCII delicti minus principales: al büntársak. *Szlem.*
SOCII delicti speciales: részint büntársak. *Szlem.*
SOCIUS: társ, segéd, frigyes. *Pázm.*
SOCRUS: napa. *Kézir. Fog. P-gyűjt. Huszt. Puky. Debr.*
SODALIS: műves, legény. *Pázm.* Társ, bajtárs. *Csapó.*
SODALIS opifex: kézműves, v. mester legény. *Bar. várm.*
SODOMIA: sodomabün. *Cur. P-gyűjt. Puky.* Sodomiai, v. néma bün. *Bar. várm.* Természet ellen való fajtalankodás. *Szlem. HM.* Sodomabeli v. természet ellen való vétek. *Szirm.*
SODOMIA bestialitatis: baromkodás. *Bar. vm.*
SODOMITA: cretnek, bálványozó. *RIF.*
SOLA sua in persona jurare: egyön hitét letenni. *Kászon.*
SOLA-WECHSEL: egyes váltó. *Fog. Stett.* Magánváltó; Cambiales solae. *Császár.*
SOLENE testamentum: jeles — *Cur.* Ünnepeles végintézet. *Sztrók.*
SOLENNIS: 1) jeles. *Cur. Puky. Debr. P-gyűjt. Bar. vm. Pauly. HM.* 2) ünnepi. *Mest. Szlem.* Ünnepeles. *Fog. Kun. Debr. HM.* 3) szertartós, szertartólagos. *Fog.* Emlékes, szokásbeli, szokásba vett, törvényes, fényszeres. *Bar. vm.* Szertartásos, alakszerű. *HM.*
SOLENNISARE: jelesíteni. *Cur. P-gyűjt. Puky. Márt. HM.* Ünnepelesíteni. *Debr.* Szertartólagozni. *Fog.* Innepélyezni. *Kun.* Hitelesíteni. *Puky. Debr. HM.* Jelességgel hitelesíteni. *Puky. Márt. P-gyűjt.* Törvényesíteni, megerősíteni. *Bar. vm.*
SOLENNITAS: 1) ünnepeles. *Fog. Kun. Debr. HM.* Ünneplés. *Pauly.* 2) jelesség. *Cur. Pauly. P-gyűjt. Debr. Puky. Perg.* Ünnepeleség. *Sztrók. Kun.* Megkivántatóság. *Cur. P-gyűjt. Puky. Pauly.*

Rendtartás. *Vajd.* 3) szertartás. *Fog.* Fényszeresség; jeles, nagy ülb ünnep. *Bar. várm.* Ünnepeles. *P-gyűjt.* Szeresség, alakszerűség. *HM.*

SOLENNITAS extrinseca: külső megkívánt tulajdonság. *Bar. vm.* Külső alakszerűség. *HM.* I. Solennitates extrinsecae

SOLENNITAS intrinseca: belső megkívánt tulajdonság. *Bar. várm.* Belső alakszerűség. *HM.* I. Solennitates intrinsecae.

SOLENNITATES accidentales: hozzá járuló, v. toldalékos diszességek. *Czöv.* Mellékes szertartások. *Szlem.*

SOLENNITATES actus: jelesség. *V-gyűjt.* *P-gyűjt.* Megkívántatóság. *P-gyűjt.* Meghatározott forma. *Mest.* Diszességek. *Czöv.* Tettnek szertartásai. *Szlem.*

SOLENNITATES contractus: kötés' jelességei, megkívántatóságai. *P-gyűjt.*

SOLENNITATES extrinsecae, v. externae: külső jelességek, v. megkívántatóságok. *P-gyűjt.* Külső diszességek. *Czöv.*

SOLENNITATES intrinsecae, v. internae: belső jelességek. *P-gyűjt.* Tettnek belső szertartásai. *Szlem.*

SOLENNITATES processus: perfolyásnak megkívántatósági, alkotmánya. *P-gyűjt.*

SOLENNITATES substantiales: valóságos, v. valóságra tartozó diszességek. *Czöv.* Mivolti szertartások. *Szlem.*

SOLENNITATES testamenti intrinsecae et extrinsecae: a' végrendelet' belső és külső ünnepélyei, v. jelességei, v. kívántatóságai. *Debr.*

SOLENNITER: 1) ünnepélyesen. *Fog.* Innepélyesen. *Kun.* 2) szertartólag. *Fog.* Jelesen, fennyen, törvényesen, fényszeresen, szokás szerint. *Bar. várm.*

SOLID: szilárd, szilárd hitelű. *Fog.*

SOLIDA materialia: tartós v. kemény szerek. *Debr.*

SOLIDA ratio: fontos, velős, nyomos ok. *Pauly. Puky. P-gyűjt.*

SOLIDARISCH: egészben, egyetemesen, egymásért egészben: in solidum, solidaric. *Vált.*

SOLIDE: 1) tömötten; 2) szilárdul, valódiisan. *HM.* 3) nyomosan. *Fog.* Erősen, velősen, derekasan. *Puky.* Velősen. *Cur. HM.*

SOLIDITAS: erősség, szilárdság, tartósság. *Kun.*

SOLIDITAS juris: jog' szilárdsága, valódisága. *Sztrak.* Jus' erős dereksége. *Czöv.*

SOLIDUS: 1) tömött. *Fog. Debr. Puky. P-gyűjt.* 2) valódiás, szilárd; 3) nyomos. *Fog.* 4) erős, tartós. *Debr. Kun.* Merő, tömérték. *Puky. P-gyűjt.* (In solidum: együtt, egymásért, egyetemleg. *Fog.*) I. Solidarisch.

SOLIDUS zelus: valódi buzgóság. *Czöv.* Szilárd buzgalom. *Sztrak.*

SOLIS eclipsis: napfogyatkozás. *Puky. P-gyűjt.*

SOLIS occasus: napenyészet. *Puky.*

SOLIS ortus: napkelet. *Puky. P-gyűjt.*

SOLITARIUS: magános. *Debr.* Egyedülies. *Csapó.*

SOLL: adós, tartozik; adósság. *Fog.*

SOLLICITARE: szorgalmaztatni. *Cur. Puky.* Szorgolnai, sarkalni; gondoskodni, nógatni. *Sztrak.* Sürgetni. *Kun.* Szorgalmazni. *HM.*

SOLLICITATIO: sürgetés. *Lex.* Szorgalmazás, sarkalás. *Kun.* Nógatás. *Sztrak.*

SOLLICITATOR: szorgalmaztató. *Cur. Puky. Pauly.* Szorgalmazó. *Debr. HM.* Sürgető. *Kun.*

SOLLICITE: gondosan. *Kun.*

SOLLICITUDO: tusakodás, aggodás, aggodalom, gondoskodás. *Puky. HM. Gond. HM.*

SOLLICITUS: gondoskodó, aggodó. *Puky.*

SOLL und **HABE** : tartozik és követel: credit et debet. *Vált. Császárs.*

SOLO : egyedül. *Puky. Magán. Csapó.*

SOLSTITIUM : napfordulat. *Debr. Napállapodás. Puky.*

SOLUTIO : 1) megfejtés. *Fog. Puky. P-gyűjt.* Fejtegetés, bontogatás. *P-gyűjt.* 2) fizetés. *HM. Fog. Puky. P-gyűjt. Szlem. Kun. Lex.* Visszapótlás, teljesítés, lerovás. *Mest. Georch.* Megfizetés. *Czöv. Ujjfal.* Tartozás' teljesítése. *Szlem.* Fizetmény. *Fog.* Birságnak megfizetése. *RIV.*

SOLUTIO debiti: adósság' lefizetése. *Puky. P-gyűjt.*

SOLUTIO erga cautionem (J. Camb.): kezességi fizetés. *Perg.*

SOLUTIO indebiti: vélt adósság' fizetése. *Georch.* Tévelyedésből tett fizetés. *Szlem.*

SOLUTIO objectionum: az ellenvetések' megfejtése. *Puky. P-gyűjt.*

SOLUTIO per honor dilectera: belső fizetés. *Stett.*

SOLUTIO per syngraphas publicas: közadóslevél általi fizetés. *Szlem.*

SOLUTOR delegatus (J. Camb.): maga helyett rendelt fizető. *Szlem.*

SOLUTORIUM generale: főfizetőhely. *HM.*

SOLVENT : fizető, fizethető. *HM.*

SOLVENZ : fizethetés. *Fog.*

SOLVERE : fizetni, feloldozni, megoldani, megfejtteni. *P-gyűjt.*

SOMNAMBULO : álmában járó. *Puky.* Álombolygó, alvajáró. *Kun.*

SOMNIORUM expositio: álomfejtetés. *Lex.* Álomhüvelyezés. *Pázm.*

SONS : vétkes. *Debr. Szirm.*

SONTICAE rationes: fontos okok. *Debr. HM.*

SOPHISMA : fortélyos beszéd, álokoskodás. *Puky. P-gyűjt. HM.* Csalóka okoskodás, álbölcselkedés. *Sztrók.* Cselbeszéd. *Debr.*

SOPHISTA : fortélyos beszédű,

álokoskodó. *Puky. P-gyűjt.* Álbölcs, csalóka. *Kun.*

SOPRA : felül, felüleg; sopra protesto: ovás után, ovás mellett. *Fog.*

SOPRATARA : göngyfelüleg. *Fog.*

SOROR : nénéim, hugom. *Huszt. RIV.* Nőtestvér. *Fog.* Nővér. *Csapó.*

SOROR junior: hug, huga. *Kun.*

SOROR natu major: néne. *Csapó.*

SOROR uterina: any-ivad. *Kun.*

SORORIUS : nénéim' v. húgom' férje. *Puky. P-gyűjt. Huszty.*

SORS aleatoria: kockavetés. *Bar. vm.*

SORS attributrix: tulajdonító sors. *Ujjfal.*

SORS decisoria: elválasztó sors. v. tés. *Szlem.*

SORS divisoria: osztó sors.

SORS electrix: választó sors. *Ujjfal.*

SORTE : faj, fajta. *Fog.*

SOBTIMENT, l. Assortiment.

SORTILEGIUM : sorsvetés. *Cur. Debr. Bar. várm. Pauly. Puky. P-gyűjt. Fog. HM.* Sorsolás. *Bar. vm.* Sorshuzás. *Fog. Debr. Törv.* Nyilhuzás. *HM.*

SORTILEGUS : sorsvető, bűbajos. *Szlem.*

SORTITIO : sorsvetés, húzás. *Szirm.*

SOVERAIN : uralkodó. *Fog.* Felség; felső hatalom. *Bar. vm.* Független uralkodó. *Puky.* Fejedelm. *Kun.*

SOVERAINITAS : 1) (actus) uralkodás; 2) (res) uralkodó hatalom, uralkodóság. *Fog.* Fejedelemség, függetlenség, szabadság. *Kun.*

SPAAR-CASSA: takaréktár. *Széch. gr.* Takarékpénztár. *Fáy.*

SPARGEL : csirag. *Fog.*

SPANUS : ispán. *Szirm.*

SPATIUM : hézag. *Fog. Tér. Stett. Kun.* Térhely, tágasság. *Debr. Puky.* Köz, üresség. *Puky.*

SPECIALIS : különös. *Cur. Fog. Kun. Bar. vm. Debr. Kölcs. Puky.* Különfaj. *Fog.* Nemi, különne-

mű. *Puky. P-gyűjt.* Nemkés. *Bar.*

vm. Nevezet szerint való. *P-gyűjt.* Egyedes. *Fog.*

SPECIALIS hypotheca : kifejelet zálog. *Debr.* Különösen lekötött jelzálog. *HM.*

SPECIALITAS : különösség. *Cur. Puky. P-gyűjt. Fog. Kun.* Különfajúság. *Fog.* Különneműség. *Puky. P-gyűjt.* Részletesség. *Fog.*

SPECIALITER : különösen. *Cur. Fog. P-gyűjt. Puky. Bar. várm. HM.* Jelesen. *Cur. P-gyűjt. Puky.* Nemkésen. *Bar. várm.* Különleg, fajlag, részletesen. *Fog.* Kiváltképen. *Kun.*

SPECIES : 1) faj. *Cur. Puky. Debr. Fog. HM.* Alnem. *Czöv.* Fajzat. *Bar. várm. Pauly.* Fajta. *Pauly.* Alak, szín, szer. *Debr.* Nemke, különke. *Bar. vm.* Nem. *Puky.* Tüzedék, jelelmény. *Szrok.* 2) mívolt. *Fog. Debr.* (In specie restituere : mívoltjában v. fajban visszaadni. *Fog.*)

SPECIES causae : a' tett' v. ügy' mívolta. *Kun.*

SPECIES facti : történet' leírása. *Cur. Puky. P-gyűjt. HM.* Történet' mívolta. *Debr.* Tetteleírás. *Szlem.* A' dolog' mívolta. *Puky. Pauly. Szirm. V-gyűjt.* Tett' mívoltja. *Fog. Tárgyrajz. Szrok. HM.* Tárgy' rövid leírása. *Vajd.* Történetrajz, tényvázlat. *HM.*

SPECIFICARE : 1) különföljegyezni, föl számlálni. *Fog.* Számnevezni. *Kun.* 2) számba venni. *Fog.* Feljegyezni, kijelelni, megnevezni. *Debr.* Részletesíteni. *Fog.* Nevezetesképpen megnevezni, írni, kifejezni; megkeresztelni. *RW.*

SPECIFICATIO : felszámolás. *Cur. Puky. Pauly. V-gyűjt. Szlem.* Feljegyzés. *Cur. Puky. P-gyűjt. Szirm. HM.* Számbavétel; részletesítés; részlet. *Fog.* Más formába való változtatás. *Szlem. Dien.* Más formába öntés. *Czöv.* Felszerelés. *Bar. vm.* Számnevezés, számnevezet. *Kun.* Felszámítás, kimutatás. *HM.*

SPECIFICATIO expensarum : költség-jegyzék. *HM.*

SPECIFICARE : alnemüképen. *Czöv.* Jeltleg, fajtilag. *Szrok.* Különlegesen, kijelelve. *Debr.* Számnevezésen, számneveződlog. *Kun.*

SPECIFICUM : részletesség. *Fog.*

SPECIFICUS : különleges, kijelelt, kivált. *Debr.* Nemszerint való, különötetett. *P-gyűjt.* Különi, különleges, fajlagi; sajátlagi, sajátlagos. *Fog.*

SPECIMEN : jelség. *Puky. Pauly.* Jel, mutatóvány. *Debr.* Példány, példakép. *Kun.*

SPECIOSUS : szinlett, alakos. *Debr.*

SPECTABILIS : tekintetes. *Pauly. HM.*

SPECTABILIS, ac generosus : tekintetes, nemes, vitézlő. *Pauly.*

SPECTABILIS ac perillustris : tekintetes, nemzetes, vitézlő. *Pauly. HM.*

SPECTACULUM : látomány, látványosság, nézemény, esudílmány. *Bar. vm.* Látmány. *Kun.* Bámészat.

SPECTRUM : vázkép. *Bar. vm.*

SPECULA : erkély, órálló hely. *Bar. vm.*

SPECULA astronomica : csillagásztorony. *HM.*

SPECULANS : 1) haszonkereső. *Cur. Puky. HM.* Haszonkémlő. *Pauly. Puky. Fog. P-gyűjt. Kun. Debr. HM.* 2) eszmélkedő. *Pauly. P-gyűjt.* Szemlélődő. *Fog.* Szemlélkedő. *Kun.* Tőzsér. *Kölcs.* Nyerekedő, kapadozó. *Debr.* Nyerekém, nyeresz. *Fog.*

SPECULARI : 1) szemlélődni. *Fog. Puky. Pauly.* Esmélkedni. *Bar. vm.* Elmélkedni. *Debr.* Szemlélni. *Fog.* Szemlélkedni. *Kun.* 2) haszonotkémleni. *Fog. Puky.* Nyerekémkedni, nyereszkedni. *Fog.* Kémlelődni, vizsgálódni. *Puky. Pauly.* Szerenckedni. *Bar. vm.* Kémlelgetni, nyerekedni, kapadozni. *Debr.*

SPECULATIO : 1) haszonkeresés. *Cur. Puky.* Haszonkémlés. *Fog. Puky. Kun. Pauly. P-gyűjt.* Haszonhajhászás, haszonkémlés.

Szem. 2) szemlélet, szemlélődés. *Fog. V-gyűjt.* Eszmélkedés. *Pauly. P-gyűjt.* Tözsérkedés. *Kölcs.* Nyerészkedés. *Fog.* Nyerészet, nyerésklet. *Fog.*

SPECULATIVE: 1) szemlélődleg. *Fog.* Eszmélkedőleg. *Puky. Pauly. P-gyűjt.* Szemlélkedve. *Kun.* 2) haszonkémlőlög. *Puky. Pauly. P-gyűjt.* Haszonkeresőlög. *Puky.* Haszonkémlőben. *Kun.*

SPECULATIVUS: 1) haszonkémlésbeli. *Puky. P-gyűjt.* Szereneskedő. *Bar. vm.* Haszonkémletes. *Kun.* 2) eszmélkedő. *Bar. vm.* Szemlélődleges, szemléleteti, szemléletes. *Fog.* Szemlélkedő. *Kun.* Eszmélkedésbeli. *P-gyűjt.*

SPECULATOR: haszonhajhászó, v. kémlelő. *Szem.*

SPEDIREN: szállítani, tova szállítani. *Fog.*

SPEDITION: szállítás. *Fog.*

SPEDITEUR: szállító, tovaszállító. *Fog. HM.* Küldöző, szállító. *Kun.*

SPICHER: magszin; szin, pajta. *Fog.*

SPERRE: zár. *Fog.*

SPERATIVA successio: reménylhető örökösödés. *Cur. Szlem.* Reményes örökség. *Szem.* Reménységbeli örökösödés. *Puky. V-gyűjt.* Reménybeli —. *Szem.* Reményllett örökösödés. *Debr.* Remélhető örökség. *HM.*

SPERATIVUM jus: reménylhető jus. *Szem.* Reménységbeli —. *Czöv.* Reményjog. *Perg.*

SPERATIVUS: reménybeli. *Fog.* Reménylleti. *Kun.*

SPERATIVUS proveutus: reményllett jövedelem. *Debr.*

SPESEN: költség; Werthspesen: értékköltség. *Fog.*

SPESENFREI: költségmentes. *Fog.*

SPEZEREI: fűszerészet, fűszertőzs. *Fog.*

SPHAERA: 1) kör. *Bar. várm. Puky. Debr.* Hatáskör. *Stett. Ke-rület. Puky.* 2) gömb. *Fog.*

SPHAERA activitatis: hatáskör. *Kölcs. Kun.* Tehetségi —. *Bar. vm.* Munkakör. *Kun.*

SPHAERA officii: tisztii kör. *Bar. várm. HM.*

SPHAERA visionis: látkör. *Kun.*

SPHRAGISTICA: pecsétisméret. *Perg.* Pecsétismérés. *Puky.* Pecsétudás. *Bar. vm.* Pecsétek' tudománya. *Puky. Pauly.* Pecséttan. *Sztrók. HM.* Pecséttudomány. *Debr.*

SPIRITUALITER: lelkiképen. *Bar. vm.* Szellemileg. *Csapó.*

SPIRITUALIS: 1) szellemi, lelki; 2) lelkész. *Perg. Kun.*

SPIRITUS: 1) szellem. *Fog. Puky. Kazinczy. Debr.* Szellel. *Pauly. Puky.* Lélek, lehellet. *Debr.* 2) szesz, borszesz. *Puky.*

SPIRITUS legis: törvénynek lelke. *P-gyűjt. Szlem.* Törvény' lelke. *Stett. HM.*

SPIRITUS nationis: nemzeti szellem. *Puky. HM.*

SPLENDIDUS: fényes, tündöklő. *Lex. Kun.*

SPLENDOR: fény. *Lex.* Fényesség. *Moln.*

SPOLIA: zsákmány, ragadomány. *Cur. HM.* Fosztogatás. *HM.*

SPOLIARE: megfosztani. *Lex. HM.*

SPOLIARI: megfosztatni. *Lex.* Fosztatni. *Pázm.*

SPOLIATIO: megfosztás. *Lex.*

SPOLIATUS: megfosztatott. *Cur. Szirm.*

SPOLIUM: ragadomány. *Debr.*

SPONSA: menyasszony. *Fog. Puky. P-gyűjt. Helt. Georch. Czöv. Mátka. Fog. Szirm. Puky. RW.* Jegymátka. *P-gyűjt.* Jegyes. *Mest. RW.* Hölgy. *Fog. Mest. Ara. Kölcs.* Nőjegyes. *Kun.*

SPONSALIA: eljegyzés, kézfogás. *Cur. Debr. Puky. Pauly. Kun. P-gyűjt. Ujjfal. HM.* Gyűrűváltás. *Cur. Puky. Pauly. Szirm.* Jegykötés. *Debr.* Jegyváltás. *Fog. Czöv. Kun.* Elkendőzés. *Puky. P-gyűjt.* Mátkaság. *Vajd.*

SPONSALIA de futuro: pusztá

eljegyzés. *Cur.* Jövendőőről való jegyváltás. *Czöv.*

SPONSALIA de praesenti : bémerteljesített házasság. *Cur.* Jenlivalóról való jegyváltás. *Czöv.*

SPONSALIA impuberum : éretlenek' jegyváltása. *Czöv.* Gyermekeknek' eljegyzése. *Szlem.*

SPONSALIA solennia : jeles eljegyzés. *P-gyűjt.*

SPONSALISTICUM donum : eljegyzési ajándék. *Cur.* Jegyajándék, mátkatál. *Puky.* Jegyruha. *Georch.* Jegybeli ajándék. *Szlem.*

SPONSALISTICUS : jegyváltási. *Fog.* Eljegyzési, kézfogási. *Puky.* *P-gyűjt.*

SPONSALISTICUS contractus : eljegyzési kötés. *Cur.* *Puky.* *P-gyűjt.* Jegykötés. *Puky.*

SPONSALISTICUS processus : kézfogási per. *P-gyűjt.*

SPONSALIUM donum , l. Sponsalisticum donum.

SPONSALIUM efficacia : jegykötés' ereje. *Puky.* *Pauly.*

SPONSIO publica : közigérettétel. *Szlem.*

SPONSUS : vőlegény. *Fog.* *P-gyűjt.* *Georch.* *Lex.* *Szlem.* Jegyes. *Czöv.* *P-gyűjt.* *Georch.* Mátka. *Fog.* Hímjegyes. *Kun.*

SPONTANEA oblatio : önkényes ajánlás. *Puky.* Önkénti ajánlás. *HM.*

SPONTANEE : önként. *Fog.* *Puky.* *P-gyűjt.* Önkénytesen. *Vajd.* *Kun.* Önkényleg. *Kun.* *Csapó.*

SPONTANEITAS : önkéntiség. *Fog.* *Puky.* Önkénység, önkéntvalóság. *Pauly.* *P-gyűjt.* *Puky.* Önkény , önkétség. *Mest.* Önkényesség. *Szlem.* Önkényesség. *Kun.*

SPONTANEUS : önkényti. *Fog.* Önkéntes. *Bar. vm.* Önkénti. *Debr.* *Fog.* Önkényes, önként tétetett, önként való. *P-gyűjt.* Önkénytes. *Kun.*

SPONTE : készakarva. *Bar. vm.* Önkényt. *Kun.* Szándékosan. *K.* Önként. *HM.*

SPORCO - GEWICHT : teljes v. elegysúly. *Fog.*

SPORTULA : mellékadó. *Kun.*

SPORTULA judiciaria : pertaksa. *Cur.* Birói jövedelem. *Puky.* *Debr.* Perbér. *Puky.* *P-gyűjt.* Birópénz. *V-gyűjt.* Birói ajándék. *Szlem.* Birói járadék. *HM.*

SPRENGEN : buktatni, megbuktatni. *Fog.*

SPURIUS : 1) fattyú. *Fog.* *Szirm.* *Puky.* *Debr.* *Kun.* Zabgyermek. *Puky.* *Szirm.* Zabi, törvénytelen magzat. *Debr.* 2) ál. *Fog.*

ST = 1) sanct : szent (sz.) : 2) Sterling (l. alább); Stück (l. a.) *Fog.*

STAAT : ország. Közállomány, állodalom. *Fog.*

STAATSPAPIER : országos papír. *Fog.*

STABALIS : főtiszt a' katonaságnál. *Puky.*

STABALIS domus : fenyedház. *Bar. vm.*

STABALIS officialis : fenyedtiszt. *Bar. várm.* Ezredbeli kormánytiszt. *Debr.*

STABILIRE : megállapítani. *Cur.* *Debr.* *Puky.* *V-gyűjt.* *P-gyűjt.* *HM.* Állandósítani. *Fog.* Helyben hagyni, megerősíteni. *Puky.* *P-gyűjt.* Meghatározni. *Puky.* Felv. lábra állítani. *Mest.* Megállapítani. *Fog.*

STABILIS : állandó. *Fog.* *Kun.* *HM.* Tartós. *Lex.* *Kun.*

STABILIS militia : állandó katonaság. *Puky.* *Debr.*

STABILITAS : állandóság. *Cur.* *Puky.* *P-gyűjt.*

STABILITIO : állapítás. *Bar. vm.* Megállítás. *Vajd.* Megállapítás. *Sztrók.*

STABUS : fenyed. *Bar. vm.* Főtisztúkar. *HM.*

STABUS bellicus quarterialis : tábornoki szállásmesteri kar. *Tövr.* *HM.*

STABUS regiminis : ezredkormány. *Debr.*

STADIUM : pálya, pályatér. *Debr.* Álláspont, állapotodó pont, pont, pályapont. *HM.*

STALLUM : 1) szék ; 2) tehető-

ség. *Cur. P-gyűjt.* Tiszti szék. *Debr.*

STALLUM agendi : ügyvédi hatóság. *Debr.* Ügyészkedhetés. *Bar. vm. Puky. HM.* Ügyvédi tehetőség, szabadság. *Pauly. Puky. Márt.* Prókatori tehetőség. *Czöv. Márt. P-gyűjt.* Ügyellői szabadság. *V-gyűjt. Márt.* Ügyészkedhetőség. *P-gyűjt.* Ügyészség. *Georch.* Prókatori szék. *Czöv.* Pervédő tehetőség. *Szlem.* Ügyészkedésbeli tehetőség. *P-gyűjt.*

STAMPILIA : bélyeg. *HM.*

STAND : állapot, kar, rend. *Fog.*

STANDPLATZ : (váltó) kémlet-hely. *Fog.*

STANDAR : dandár. *Szirm.*

STANDPUNCT : álláspont. *Széch. gr.*

STAPEL : 1) hajólah, hajóbak ; 2) állítjog. *Fog.*

STAPELPLATZ : 1) fővásár ; 2) (áru) állító hely. *Fog.*

STAPELRECHT : állítjog, állítási jog. *Fog.*

STAPULAE jus : idegen áruval való kereskedhetés. *Szirm. Párizp.* Portéka-lerakatáshoz való jus. *Márt.* Partvámjog. *HM.*

STARE : állani, függni. *Lex.*

STARE coram jure : törvényt állani. *Veres. HM.*

STATARIA executio : rögtöni végrehajtás. *Debr.*

STATARIUM judicium : talpon ítélő szék. *Cur.* Nyomon büntető —. *Czöv. P-gyűjt. Pauly.* Álló büntörvény, nyomban ítélőszék, kurta törvény. *Puky. Pauly.* Álló törvénytétel. *Szlem.* Rögtöni bíróság. *Sztrók.* Nyomban büntető v. rögtöni törvény. *Debr.* Rögtön büntető bíróság. *HM.*

STATARIUM jus : talpon ítélő hatalom. *Cur.* Álló törvény. *Fog. V-gyűjt.* Álló jog. *Fog.* Kurta törvény. *V-gyűjt.* Álló törvénytétel' jusa. *Szlem.* Nyomban ítélő, nyomon büntető hatalom. *Puky. Debr.* Rögtön törvény. *Fog. Sztrók.* Rögtön büntetési jog. *HM.*

STATERA : függő font. *Szirm.* Mázsáló. *HM.*

STATERA romana : római mérő vessző. *Bar. vm.*

STATICA : sulyegyen' tudománya. *Kun.*

STATIO : állomás. *Kun. Fog. Debr. HM.* Állás, állapot, ki-eresztőhely. *Puky. Pauly.* Postapihenő. *Pauly.* Pihenőhely. *Puky.* Fogás, váltás, váltság, tanya, megállás. *Bar. vm.* Szállás, fogat, fogathely. *Debr.* Állapotat. *Kun.*

STATIO postae cambiaturalis : postaváltóság. *HM.*

STATIO titulo oneroso acquisita : teherrel járó szerződési állomás. *HM.*

STATIO ad liberam administrationis publicae collationem recidens : a' közigazgatás szabad adományozására visszaszálló állomás. *HM.*

STATIONALIS : állomási. *Fog.*

Állapodatos. *Kun.*

STATIONALIA loca : szállástartó helyek. *Debr.*

STA I NATIM : fogatonként. *Debr.*

STATISTA : álladalmas, álladalom-tudó. *Puky.*

STATISTICA : országleírás. *Pauly. Fog.* Álladalom-tudomány, álladalom. *Puky.* Álladalmi tudomány. *Bar. vm. P-gyűjt.* Országismeret, országtan. *Kun.* Állodalomtan. *HM.*

STATISTICUS : álladalmi. *Puky.* Ország-leírási. *Fog.* Országismerő, országtanos. *Kun.*

STATIVA : tanya, katona-tanya. *Bar. vm. HM.* Katonai szállás, kvártély. *Szirm.* Hadi szállás. *Debr.* Szállás. *HM.*

STATIVANS militia : szálló, v. tanyázó—. *Puky. Fog. Pauly. HM.* Fekvő —. *Pauly.* Szállásoló katonaság. *Debr. HM.*

STATUA : képszobor, állókép. *Puky.* Fakép, oszlopkép, bálvány. *Lex.* Szobor. *Debr.* Faragott kép. *P-gyűjt.*

STATUARIUS : szobrász. *Debr. Kun.* Képfaragó. *Kun.*

STATUERE : állítani, állapítani. *Fog. Kun.* Beiktatni, beállítani. *Kölcs.* Beavatni, igtatni, beígtatni. *Perg. Kun.* Előállítani. *Veres.* Elvégezni, meghatározni. *Lex.* Állítani, beígtatni. *HM.* Törvényre előállítani. *RW.*

STATUERE aliquid : valamit állítani. *Lex.* Valamit állatni. *Pázm.*

STATUIBILIS : állítható ; — est pro milite : katonának —. *Puky.*

STATURA : termet, testállás. *Kun.*

STATUS : 1) állapot. *Cur. Fog. Puky. Pauly. P-gyűjt. Debr. Bar. vm. HM.* Mibenlétel. *Cur. Puky.* Mibenlét. *Kun. Perg. Fog.* Állomány. *Fog.* Álladalom. *Kun. Bar. vm. P-gyűjt. HM.* 2) kar. *Cur. Fog. Puky. Debr. Pauly. Rend. Cur. Puky. Debr. HM.* 3) ország. *Fog. Kun. HM.* 4) nemesi karok. *Szurm.* Karok, és rendek. *Márt.*

STATUS activus : követelő állapot. *Puky.* Vagyonos —. *Bar. vm.* Vagyonbeli —. *Debr.* Valóságos tehetség. *Dien.* Tehető állapot. *HM.*

STATUS civilis : polgári rend. *Puky. Debr. Szlem.* — állapot. *Czöv. Szlem.* Polgári kar. *Fog.*

STATUS captivi : állodalmi foglyok. *Debr.* Országfoglyok. *HM.*

STATUS consiliarius : országtanácsnok. *Fog. Kun.*

STATUS consilium : állodalmi tanács. *Debr. HM.* Belső titoktanács. *P-gyűjt.* Udvari értekezleti tanács. *HM.*

STATUS ecclesiasticus : egyházi rend. *Szlem. Puky. Debr.* Egyházi kar. *Fog.*

STATUS et ordines : karok és rendek. *Puky. Fog.* Ország' rendjei. *Debr. Pauly.* Fő, és nemesi rendek. *Bar. vm.*

STATUS europaci : európai hatalmasságok, polgári társaságok. *Szlem.*

STATUS hominis : embernek állapotja. *Czöv. Szlem.*

STATUS hominis adventitius : embernek szerzett állapotja. *Ujfal.*

TÖRV. TUD. MŰSZÓTÁR.

STATUS hominis essentialis : embernek állatos —. *Czöv.* Mivolti —. *Szlem.* Lényeges állapotja. *Csapó.*

STATUS hominis externus : embernek külső —. *Ujfal.*

STATUS hominis moralis : embernek erkölcsi —. *Czöv. Szlem.*

STATUS hominis naturalis : embernek természeti állapotja. *Czöv. Szlem.*

STATUS hominis naturalis absolutus : az embernek természeti magányos —. *Mest.* Általános —. *Czöv.* Embernek minden tett nélkül érthető, v. eredeti természeti állapotja. *Szlem.*

STATUS hominis naturalis hypotheticus : az embernek természeti feltételes —. *Czöv.* Embernek tettből, v. tett után érthető természeti állapotja. *Szlem.*

STATUS hominis physicus : embernek testi állapotja. *Czöv.*

STATUS intimus consiliarius : belső titkos tanácsos. *HM.*

STATUS juridicus : jusállapot. *Mest.*

STATUS militaris : hadi állapot. *Czöv.* — rend. *Szlem.* Katonai rend. *Debr.*

STATUS minister : országlár. *Fog.* Főkörmánytanácsos. *HM.*

STATUS naturae : természetnek állapotja. *Mest.*

STATUS passivus : tartozó állapot. *Puky.* Terhes —. *Bar. várm.* Teherbeli állapot. *Debr.*

STATUS obligatoriales : országos kötelevek. *Steitn.* Országos kötelevények. *HM.*

STATUS oeconomia : közgazdaság. *HM.*

STATUS personalis et salarialis : személyzeti és fizetési állapot. *HM.*

STATUS politicus : világi állapot. *Czöv.* — rend. *Szlem.*

STATUS publicus : köz álladalom, status. *Debr. HM.* Köz állomány. *Törv.*

STATUS quo : jelen helyzet v. állapot. *HM.*

STATUS regni : országnak álladalmi rendei. *P-gyűjt.* Álladalmak. *Georch.* Ország' karjai. *Czöv.* — karai, rendei. *Szlem.*

STATUS rei : a' dolog' mibenléte, *Puky.* — mivolta. *Csapó. HM.*

STATUS subsidiarius personalis : segéd személyzet. *HM.*

STATUTIO : 1) beiktatás. *Cur. Czöv. Szirm. Perg. Közy. Kölcs.* Beiktatás. *HM.* Birtokba igtatás. *Fog. Puky. Debr. P-gyűjt. Pauly. Márt.* Jóságba iktatás. *Szlem. Párizp. Perg. Kölcs. Kövy. Bévezetés. Debr. Puky. Pauly.* Beállítás. *Perg. Kölcs. Kövy.* Szállítás. *Pauly.* 2) törvénybe iktatás. *Cur.* Törvénybe állítás. *Puky.* 3) katoná - állítás. *V-gyűjt. Szlem. Törv.* Iktatás. *RIV.*

STATUTIO attinet ignobiles : az iktatás parasztkhoz illik. *Veres.*

STATUTIO contradicta : ellenmondott —. *Cur.* Ellenmondást szenvedett, v. alá tétetett —. *Szirm.*

STATUTIO in bonis : jóságbeli iktatás. *Bar. várm.*

STATUTIO pura : tiszta beiktatás. *Cur. Czöv.* Tiszta v. sértetlen iktatás. *Pauly. Bar. vm. Szlem.* Tökéletes —. *Bar. várm.* Ellenmondás nélküli iktatás. *Debr.* Teljes igtató levél. *Szirm.*

STATUTIO purisata : tisztázott —. *Cur.* Megtisztított —. *V-gyűjt.* Megtisztult —. *Georch. Szlem.* Megtisztított —. *Czöv.* Tisztult —. *Pauly. Bar. vm.* Tisztába hozott v. törvényesített iktatás. *Debr.* Ellenmondástól megtisztult —. *Szirm.*

STATUTIO tyronum : újonczállítás. *Fog. HM.* Katoná-állítás. *Puky. Debr.* Rekruta-állítás. *Szirm.*

STATUTIO vulnerata : sértett, megsértett iktatás. *Bar. vm. Pauly. Georch.* Megsebhedett —. *Szlem.* Ellenmondással megsértett —. *V-gyűjt.*

STATUTIONALES : igtatvány. *Fog.* Igtató levél. *Cur. Puky. Debr. Szlem.* Beiktató —. *Puky.* Iktatást bizonyító levél. *Georch.*

STATUTORIUS : igtató. *P-gyűjt.* **STATUTORIUM** mandatum : igtató parancs. *Fog. Kun. HM.* Iktató parancsolat. *Cur. Puky. P-gyűjt.*

STATUTUM : 1) rendszabás. *Cur. Kölcs. Debr. HM.* Rendelés, végzés. *Puky. Pauly. V-gyűjt. P-gyűjt.* Szabás. *Puky. Pauly.* Szabot. *Debr.* Állítmány. *Puky.* Rendelmény. *Kun.* Állapított törvény, állapítvány. *Perg.* Állapítvány. *Kun.* Állapítat, rendelet, határozat. *Fog.* Törvényke, kistörvény. *Czöv.* Külön rendelés. *Szlem.* Szerzés. *Verb. 1779. ford.* 2) helybeli szabás. *Cur.* Helybeli szokás. *V-gyűjt.* — törvény. *Péchy. P.* Megyebéli törvény. *P-gyűjt. Szirm.* Szabott —. *Márt.* Közszabály. *Sztrók.* Vármegye' rendelése. *Szirm.* Helyszabás. *HM.* Alapszabályok. *Fog.* Rendelés, végezet. *RIV.*

STATUTUM collegiale : egyenlő tagu közönségi külön rendelés, közmegegyezéstől erőt nyerő —. *Szlem.* Egyenlőtárs v. társulati határozat. *Fog.*

STATUTUM comitatus : vármegye' rendelése, v. végzése. *Puky.*

STATUTUM condere : szerzést szerezni. *Helt.* Rendszabást hozni, alkotni. *Csapó.*

STATUTUM legale : törvényes statutum. *Czöv.* Egyenlőtagu közönségi, v. köz megegyezéstől erőt nyerő külön rendelés. *Szlem.* Törvényestársi határozat. *Fog.*

STATUM praeses : nemzet előülő. *Bália A' karok' elnökc. Sztrók. HM.*

STAUEN : elrakni. *Fog.*

STAUMEISTER : rakmester. *Fog.*

STEGANOGRAPHIA : titkos írásméret. *Perg. I.* Chryptographia.

STELLIO : fortélyos család. *Cur. Puky. Pauly.* Világcsaló. *Puky. Pauly. Kun. Szirm.* Álnok, ravasz ember. *Márt.* Álnokfi, ravaszdi. *Perg.*

STELLIONATUS : fortélyos család. *Cur. P-gyűjt. Szirm. Puky. Pauly. Kun. HM.* Álnok ravasz-

ság. *Márt.* Szemfényvesztés. *Helt.* Álszerződés. *Sztrók.* Fortélyos csalárdkodás. *Debr.*

STELLVERTRETER : képviselő, helyettes; Repraesentant. *Vált.*

STELLZETTEL : helybeli utalvány. *Fog.*

STEMPEL : bélyeg. *Stett.*

STEMPEL-taxe : bélyegbér. *Stett.* Bélyegdíjak. *Vált.*

STERILITAS : meddség. *Czöv.* Magtalanlás, termékenytlenség. *Szlem.*

STERILITATIS procuratio : magtalanítás. *Szlem.*

STERLING : sterling (angol költött pénz.) *Fog.*

STIGMA : bélyeg. *Cur. Kun. Debr.* Tüzespecsét. *Veres.* Billeg. *Helt.* Bélyeg. *Fog.*

STIGMATA publica : közbélyeg. *Szlem.*

STIGMATISATIO : bélyegezés. *Cur. Puky.* Billegezés. *P-gyűjt.*

STIGMATISATIONIS poena : bílyegezés. *P-gyűjt.* Bélyegezés, bílyegsütés. *Szlem.*

STICHHANDEL : eseretőzs. *Fog.*

STILARE : szovagtár. *HM.*

STILISARE : szovagolni. *HM.*

STILLER Geselschafter : kültag. *Fog.*

STILISTICA : nyelvezet. *Kun.*

STILICIDII jus : ereszkinyújtás' jusa. *Cur.* Házeresz' törvénye. *Puky.* Eszterha-jog. *Debr. HM.* Eszterha' törvénye. *Szirm.* *P-gyűjt.* Házereszjog, csurgójog. *HM.*

STILICIDII servitus : házcsurgás, ereszcsepegés, eszterha' törvénye. *P-gyűjt.* Eszterhacsep-elfogadás' szolgálatja. *Szlem.*

STILICIDIUM : eszterha, házcsurgás, esz. *Cur. Puky. Pauly.* Csepegés, házeresz. *Puky. Pauly.* Csurga. *Perg.* Permetezés. *Szirm.* Csepegő, eszterha. *Debr.*

STILUS : írmód. *Fog.* Írasmód. *Cur. Debr. Fog. Puky. V-gyűjt. Lex. Czöv. Szlem. HM.* Írasmódja. *P-gyűjt.* Toll. *Fog.* Írszer. *Sztrók.* Íróttoll. *Debr.* Szovag. *HM.*

STILUS aulicus : udvari toll v. írasmód. *Fog. Puky.*

STILUS cambialis : váltó-toll. *Stett. Perg.*

STILUS curialis : udvari írasmód. *Puky. Pauly.* Tiszti, v. törvényi — *Fog. Debr.* Törvény-toll. *Helm.* Tövényes írasmód. *Cur.* Hivatalbeli v. hivatalos írás' módja. *P-gyűjt.* Törvénszéki írmódtan v. tiszti szovagtán. *HM.*

STILUS mercatorius : kereskedő írasmód. *Szlem.*

STILUS officiosus : hivatalos írasmód, v. szovaglat. *HM.*

STILUS privatus : magányos hazapolgári, v. magányos ügyi — *Szlem.*

STILUS publicus : közügyi — *Szlem.*

STILUS publicus curialis : hivatalbeli írás' módja. *P-gyűjt.* Belső közügyi, v. udvari, v. curiai köz-írasmód. *Szlem.*

STILUS publicus curialis juridicus : törvénybeli köz — *Szlem.*

STILUS publicus curialis militaris : katonai, v. hadi — *Szlem.*

STILUS publicus curialis oeconomicus : gazdaságbeli — *Szlem.*

STILUS publicus curialis politicus : rendfentartási, v. kormánybeli — *Szlem.*

STILUS publicus diplomaticus : külső közügyi, v. követségi írasmód. *Szlem.*

STIMMRECHT : szavazatjog, szavazási jog. *Fog.*

STIMULUS : ösztön, inger. *Cur. Puky. Kun.*

STIMULUS naturalis : természeti ösztön. *Cur.*

STIPENDIARIUS : hódíjas. *Csapó.* Hópénzes. *Szirm.*

STIPENDIATI regii : királyi segedelmcek. *Debr.*

STIPENDIATUS miles : zsoldos katona. *Debr.*

STIPENDIUM : 1) zsold. *Fog. Puky. Debr. Bar. várm. Pauly. P-gyűjt. HM.* 2) hadi zsold. (Kriegszsold). *Fog.* 3) hópénz. *P-gyűjt.*

Pauly. Bar. vm. Puky. Debr. RIV.
4) ösztönpénz. *V-gyűjt. Pauly. Puky.* Segedelem, segédpénz. *Fog. HM.* Ösztönbér, ösztönjutalom. *Puky. Segédpénz. Kun. Puky.* Segedelem. *Debr. Bér. HM. Jorgola. Hond.*

STIPENDIUM scholasticum: iskolai segedelem. *Debr. Oskolai jutalom. Szirm.* Iskolai segedelem-pénz. *P-gyűjt. HM.*

STIPENDIUM servitorum: szolgák' bére. *Cur. HM.*

STIPES: törzsök. *Cur. Nán. Fog. Szirm. Puky.* Gyökér, tőke. *P-gyűjt. Törzs. HM.*

STIPES cognationis: atyafiság' törzsöke. *V-gyűjt. Szlem.* — gyöke. *Georch.* Testvérség' törzsöke. *Czöv. Törzsök-anya. Ujfal.*

STIPULATIO: lekötés. *Cur. HM.*

STIPULATIO praeliminaris: előleges egyezkedés. *HM.*

STIPULETUM: tarló. *HM.*

STIPULIREN: szerződni, kötni. *Fog.*

STIRPS: nemzetség. *Cur. Puky. Debr. Ág. Horv. HM.* Törzsök. *HM.* Nemzetség' eredete. *RIV.*

STOFF: anyag; kelme. *Fog.*

STOLA: papibér. *Cur. Puky. Pauly. Szirm. P-gyűjt. HM.* Papbér. *Szlem. Debr.*

STORNIREN: ellentételezni (könyvben a' hibát ellentétellel kügazítani). *Fog.*

STRAGES: veszedelem. *RIV.*

STRALZIREN: megszüntetni, szünrendezni. *Fog.*

STRALZIO: megszüntetés, szünrendezés. *Fog.*

STRANDRICHTER: partbíró. *Fog.*

STRANGULARE: megfojtani. *Kun.*

STRATAGEMA: fortély, csel. *Debr. Kun. Puky.*

STRATAGEMA bellicum: hadi praktika, fortély. *P-gyűjt.* Hadicselel, v. csalás. *Mest.* Hadi okosság, fortély, hadi tisztességes álnokság. *RIV.*

STRATA via: csinált v. kövezett út. *Debr.*

STRATIFICATIO, Schichtung: rétegzés, rétegzet. *Kun.*

STRATUM: írom, v. töltés. *Puky.* Terület, réteg, kövezet. *Debr.*

STRATUM platearum: utca-kövezet v. burkolat. *HM.*

STRAZZA: jegyzék. *Kölcs.* Feljegyzési könyv, kassa-könyv. *K. Választ.* Első feljegyzési kézikönyv. *HM.* Irkakönyv. *Fog.*

STRENUUS: szigorú. *Kun.*

STRIA: vonat. *Kun.*

STRIATUS: vonatos, csikos. *Kun.* Rovátkos. *Csapó.*

STRICTAE interpretationis: szoros magyarázat. *Cur. HM.*

STRICTE: szorosan. *Cur.* Szigorún, szabatosan. *Kun.*

STRICTI juris: szoros törvényű. *Cur.*

STRICTUS: szigorú, szabatos. *Kun. HM.*

STRIGA: boszorkány. *Szlem. RIV.*

STRINGERE: kényszeríteni, kötelezni. *Cur. Puky.* Szorítani. *Sztrók. HM.*

STRUCTURA: alkat, szerkezet. *Kun.*

STÜCK: 1) darab; 2) vég. *Fog.*

STÜCKGÜTER: 1) véges áruk; 2) mállás áruk; mállák. *Fog.*

STUDIORUM commissio: tudományos biztosság. *Törv. szik.* Tanulmányi biztosság. *HM.*

STUDIOSA petulantia: szántszerűkedés negédség. *Törv. cikk. HM.*

STUDIUM: tanulmány, igyekezet vágyódás, kívánás, kedv. *Bar. vm.*

STUDIUM nocendi: ártani kívánó szándék. *Cur. Szirm. HM.*

STUPIDITAS: érzékletlenség, ostobaság, tunyaság, idomatlanság, kábáság. *Mest.* Együgyűség. *Szlem.*

STUPRATOR: parázna, lator. *Cur.* Paráználkodó. *Csapó.*

STUPRUM: paráználkodás. *Cur.* Megszeplősítés. *Szlem.* Paráznaság. *RIV.*

STYLUS: estely, v. irás' módja. *Szirm.* I. Stílus.

SUAPTE: önként, magától. *Cur.*

SUBALTERNA judicia : alsóbb törvényszékek. *Debr.*

SUBALTERNANS judicium : alárendelő ítélet. *Fejér.*

SUBALTERNATIO : alárendelés. *Lex.* Alárendeltetés. *Fejér.*

SUBALTERNUS : 1) alattos, alárendő. *Debr.* Alattos „ alszemély. *Kun.* 2) altiszt. *Puky. Pauly. Debr. V-gyűjt. HM.*

SUBARENDATIO : albérlés. *Debr. HM.* l. Sublocatio.

SUBARHARE : foglalót adni. *Cur. Puky. P-gyűjt.* Elfoglalózni, elkendőzni, elgyűrűzni. *Puky. P-gyűjt.* Gyűrűt váltani. *P-gyűjt.* Főlelőpénzelni. *Puky.* Lefoglalni, előpénzelni. *Debr.* Előpénzezni, eljegyezni. *Fog.* Földet alászántani, nyilván megmozdítani, eljegyezni. *RW.* Eljegyezni. *Fog.*

SUBARHATIO : felelőpénzelés. *Cur. Puky. P-gyűjt. HM.* Elgyűrűzés, elkendőzés, gyűrűváltás. *P-gyűjt.* Elfoglalozás. *Puky.* Lekötés. *Georch.* Felpénzelés, foglaló. *HM.* Jeggyűrű - adás. *RW.*

SUBCONTRARIA judicia : némükép' ellentevő ítéletek. *Fejér.*

SUBDELEGATIO : alattosi megbízás. *Debr.*

SUBDERE se : magát megadni. *Csapó.* Holdolni. *Pázm.* Hódolni. *Lex.*

SUBDIACONUS : alpanseged, aldiakon, allevita. *Mest.*

SUBDITELA : jobbágyság. *Cur. Mest. Szlem. HM.* Alattvalóság. *Szlem. Lex.*

SUBDITUS : alattvaló, jobbágy. *Cur. Fog. Bar. vm. Lex. Czöv. Szlem.* Alattlevő. *Fog.*

SUBDIVISIO : 1) fölosztás ; 2) alosztály. *Fog. Kun.* Alosztás. *Kun.*

SUBDOLUS : ravasz, csalárd, álnok, hamis, fortélyes, agyafurt. *Pázm.*

SUBDUCERE : elvonni, kivonni. *Kun.* — : se ellantani. *Csapó. HM.*

SUBDUCTIO : 1) levonás. *Cur. Puky. Pauly.* 2) kivonás. *Puky.*

Elvonás. *Cur. Kun.* 3) ellantás. *Cur. Puky. Pauly.*

SUBHAERES : második örökös. *Náray.* Másodörökös. *Csapó.*

SUBHASTARE : kótyavetyélni, kótyavetyére kitenni. *Puky.* Árverésre bocsátani. *Csapó.*

SUBHASTATIO : árverés. *Cur. Fog. Debr. HM.* Elkótyavetyélés. *Puky. Pauly.* Kótyavetye. *Szlem. Szirm. Czöv. HM.* Elkótyavetyezés. *P-gyűjt.* Kótyavetyére hányás. *Moln. Párizp.* Elkótyázás. *Csapó.*

SUBIGERE : meghódítani, meggyőzni, hatalom alá venni, kényszeríteni, igazni. *Lex.* Fejet hajtani. *Pázm.*

SUBIMPIGNORATIO : átzálogosítás. *Czöv.* Alzálogba eresztés. *Szlem. HM.*

SUBINHYPOTHECATIO : újrabeszélogosítás, alázálogosítás. *Czöv.*

SUBINQUILINUS : házatlan zselér. *Cur.* Más házánál lakó. *Szirm.*

SUBJECTIO : hódítás. *Lex. Szlem.* Alávetés, hódulás, alája vetés. *Czöv. Szlem.* Önmegadás. *Kun.*

SUBJECTIVA contingentia : szabad határozatosság. *Szlem.*

SUBJECTIVE : személyre nézve. *Cur.* Alanyilag, önkileg. *Fog.* Állatja sze-int. *Czöv.* Személybeli valóként. *Szlem.* Személyleg. *Stettn.* Belsőképen, személyileg. *Debr.*

SUBJECTIVITAS : önkiség, alanyiség, önnöniség. *Fog.*

SUBJECTIVUS : önkilegi, alanyi, önnöni. *Fog.*

SUBJECTUM : 1) személy. *Cur. Debr. Szirm. HM.* Önki, önnön, alany. *Fog. HM.* 2) alátétel. *Cur. P-gyűjt. Szirm.* Való, talpvaló, tétémeny, tetető. *Mest. Alap, alagy. Bar. vm.*

SUBJECTUM obligationis : kötelezés alatta vetetje. *Ujfal.* Köteleztetésre képes, v. köteleztethető való. *Szlem.*

SUBJICERE : valami alá vetni, tenni. *Lex.*

SUBLEVAMEN : felsegítés, feloldoztatás. *Puky.*

SUBLIMIS: fönlengő, föllengő, magas. *Kun.*

SUBLOCATIO: albérbe adás, alárenda, alárendába adás. *Szlem.*

SUBMEDIASTINUS: segéd házi-szolga. *HM.*

SUBMISSIO: ítélet alá bocsátás. *Kölcs.*

SUBMISSIO litis: per' ítélet alá bocsátása. *Georch. Czöv. Szlem.*

SUBMISSION: árlejtés, árcsökentés. *Fog.*

SUBMISSIONE (in omni): egész alázattal. *HM.*

SUBMITTERE: felküldeni. *HM.*

SUBMITTERE causam. ítélet alá bocsátani. *HM.*

SUBMONTANUS: hegyaljai. *Szirm. HM.*

SUBORDINARE: alárendelni. *Fog. Kun. Puky. HM.* Függővé tenni. *Kun.*

SUBORDINATI: alája v. alá rendelték. *Czöv.*

SUBORDINATIO: függedelem. *Fog. Debr. Puky.* Függés. *Fog. Puky. Pauly. Debr. Lex.* Alátvalóság. *Mest.* Alárendeltség, függelem. *Kun.* Függelem. *HM.*

SUBORDINATUS: függő. *Fog. Puky.* Függés alatt lévő. *Puky.* Alárendelt. *Fog.* Engedelem alá vetett. *Lex.* Mástól függő, függedelm. *Debr.*

SUBPIGNUS: alzálog. *Vált. Fog. Szlem. HM.* Másodzálog. *Cur. 1. Afterpfand.*

SUBPECTOR: aligazgató; subrektoratus: aligazgatóság. *Kun.*

SUBREPTIO: becsúzás. *Cur. Lex. HM.* Titkos beesonás. *Lex.* Becsuszamlás, beosontás. *Kun.*

SUPREPTIO occulta: alattomos áskálódás. *Puky.*

SUPERPTITIE: alattomosan. *Kun.* Becsúztatva. *Csapó.*

SUBREPTITIUS: becsúsztott. *Cur. Puky. Debr. Pauly.* Alattomos. *Puky. Pauly. Debr.* Becsúszós. *Sztrók.*

SUESANNATIO: gúnyolás. *Lex.* Hunyorgatás. *Pázm.*

SUBSCRIBENS: aláíró; foglalkozó. *Kun.*

SUBSCRIBERE: aláírni. *Puky. RW.* Veletartani. *RW.*

SUBSCRIPTIO: aláírás. *Cur. Puky. Debr. V-gyűjt. Lex.* Helybenhagyás, ráállás, egyetértés. *Mest.*

SUBSCRIPTUM: alája való írás. *RW.*

SUBSELLIUM: tisztiszek, pad. *Debr. HM.*

SUBSEQUE: következő. *Fog.*

SUBSEQUENS: következő. *Fog.*

SUBSIDIARIA proba: segéd próba. *1. Proba.*

SUBSIDIARIUS: segéd. *Cur.*

SUBSIDIONALIS cassa: segedelmi pénztár. *Debr.*

SUBSIDIUM: segedelem. *Cur. Puky. Debr. Fog. Bar. vm. V-gyűjt. Szlem. HM.* Segítség. *Puky. V-gyűjt. Szlem.* Segéd adó. *Kun.* Segédeszköz. *Mest. Szlem.* Segedelemeszköz, segédmód. *Mest.* Segédforrás. *Szlem.* Segély. *HM.* Országos segítség. *RW.*

SUBSIDIUM bellicum: hadi segedelem. *Szirm.*

SUBSIDIUM caritativum (J.Feud.): Segedelem. *P-gyűjt.* Felebaráti segély. *HM.*

SUBSIDIUM educatorium: nevelési segély. *HM.*

SUBSIDIUM gratiale: kegyppénz. *HM.*

SUBSIDIUM gratuitum: ingyen való, önként adott —. *Bar. várm.*

SUBSIDIUM regnicolare: ország-szerint való segély. *Georch.*

SUBSIGNARE: aláírni. *Kun.*

SUBSISTENDI modus: eltartás-mód. *Lex.* Élelem- v. életmód. *Csapó.*

SUBSISTENS: magánálló. *Pázm.*

SUBSISTENS per se: önálló. *Csapó. Önlétü. Lex.*

SUBSISTENTIA: élelem. *Cur. HM. Kun. Debr. Puky.* Élhetőség. *Puky.* Állodalom. *Fog.* Tápláltatás. *Czöv.* Önállhatóság. *Sztrók.* Önfentartás. *Debr.* Létezés, főnállás. *Kun. HM.* létezés. *HM.*

SUBSISTERE: tartózkodni, megállani, megállapodni. *Lex.* Helyén maradni. *Pázm.* Fönnállni, létezni. *Kun.*

SUBSTANTIA: 1) állomány. *Cur. Puky. Kun. Fog. Pauly. Bar. vm.* Állat. *Pauly. Debr. Bar. várm. P-gyüjt.* Állatja v. mivoltja valaminek. *V-gyüjt. Szlem. Czöv.* Valóság, természet. *P-gyüjt.* Valaminek valója. *Szlem. Magavaló. Mest.* Dolognak valósága. *Ujfal.* Léteget. *Debr.* 2) érték. *Cur. Bar. várm. Pauly. Kun. P-gyüjt. HM.* Vagyon. *Fog. Kun. Bar. vm. Puky. Debr. V-gyüjt. P-gyüjt. Jóság. Puky. V-gyüjt. P-gyüjt. HM.* Állomány. *Fog.*

SUBSTANTIA caduca: magvaszakadási jóság. *Cur.* Uraveszett. —. *Puky.*

SUBSTANTIA legata: hagyományos jóság. *Cur. Puky.*

SUBSTANTIA rei: a' dolog' állatja. *Szirm.*

SUBSTANTIALIS: állományos. *Kun.* Állományi. *Fog.* Állatos, fő, derék, sarkalatos. *Puky. Pauly. P-gyüjt.* Magavalós, állatszeri. *Mest. Velős. Georch.* Állatos, valóságos. *Czöv.* Mivolti, tárgy' valóját, állatját, mivoltát érdeklő. *Szlem.* Magánylatos. *Vajd.* Léteget, állatos. *Debr.* Lényeges. *HM.*

SUBSTANTIALITAS: magavalóság. *Lex.*

SUBSTANTIALITER: állatosan. *Czöv.* Állományosan. *Kun.*

SUBSTERNERE: előterjeszteni. *Cur. Puky.* Aláterjeszteni. *Cur. Fog.* Elcibe terjeszteni. *Puky.* Felterjeszteni. *HM.*

SUBSTITUERE: helyébe venni. *Cur.* Helyébe tenni, állítani. *Fog. Puky.* Helyetteszni. *Kun.* Helyettesíteni. *Fog.*

SUBSTITUTIO: más helyébe állítás. *Cur.* — tevés. *Puky.* Helyébe állítás. *V-gyüjt.* Helyettesítés. *Ensel. HM.* Helyetteszés. *Kun.*

SUBSTITUTIO haeredis: örökös' beállítás. *Czöv.* Örökös' örökö-

sének kinevezése, alörökös-, v. segéd-örökös nevezés. *Szlem.* Váró v. várando örökös' nevezése. *Georch.*

SUBSTITUTIO tutoris: hagyott tutor. *RW.*

SUBSTITUTIONALIS quotta: helyettesi díj. *HM.*

SUBSTITUTUS: más helyébe állított. *Cur. Puky.* Másod, al. *Cur.* Helyettes. *Madas. Kun.* Helyettesített, helyébe tett. *Debr.*

SUBSTITUTUS iudicii montani (J. Met.): albányabíró. *V-gyüjt.*

SUBSTITUTUS iudicium: alszolgabíró. *Cur.*

SUBSTITUTUS provincialis commissarius: kerületi, tartományi albiztos. *Pauly.* Kerületi al-tartományi biztos. *HM.*

SUBSTITUTUS vice-comes: másod alispán. *Cur. Fog. Debr. HM.*

SUBSTRATUM: tárgy. *Cur. Puky. Debr. Márt. Pauly. HM.* Tárgyazat. *Debr. Pauly. Fog. Kun. Puky. Márt.* Allyazat. *Puky.*

SUBSTRATUM litis: per' tárgya. *Szlem. P-gyüjt. Puky.* Per' tárgyazatja. *V-gyüjt.*

SUBSUMERE: rosz néven venni. *Debr.* Felvenni, órolni. *Puky. Pauly.* Szóba fogni, neheztelni. *Debr.*

SUBSUMPTIO: neheztelés. *Debr.* Megítélés. *Puky.* Órolás, szóba-fogás. *Debr.*

SUBSUMPTIVUS: neheztelgő, orrolgó. *Kun.*

SUBTILIS: finom, éles. *Debr.*

SUBTILITAS: kicsiség, apróság, éles ész, elmésség, mélység. *Lex.* Finomság. *Kun.* Hathatosság, lelkiség. *Illyés.*

SUBTILITAS ingenii: éleselméjűség. *Debr.*

SUBTENDERE: becsusztatni. *HM.*

SUBTERFUGERE: szabadkozni.

SUBTERFUGIUM: szabadkozás. *Debr. HM.*

SUBTRACTIO: levonás. *Cur. Puky. Szirm.* Elhuzás az írás alatt. *Puky.* Elvonás. *Csapó.*

SUBTRAHERE pecuniam: pénzt kaporítani. *Kász.* — csenni. *Csapó.*

SUBTRUDERE: becsusztatni. *Lex.* Alávetni. *Pázm.*

SUBURBIUM: külváros. *Debr.* Külső —. *Szirm.*

SUCCEDERE: 1) követni; 2) örökösülni, örökölni, örökleni. *Fog.* Öröködni. *Köles. Fog.* Örökösödni, örökölni. *Kun. Debr.* 3) sikerülni. *Debr.* 4) egymás után következni. *Lex.*

SUCCEDERE in officio: következni a' tisztségben. *Bar. várm.* Utánosodni. *Debr.*

SUCCESSIO: 1) örökösödés. (act.) *Cur. Puky. Debr. Szirm. Márt. Fog. Pauly HM.* Öröklés, öröklét (res), örökség. *Kun. Debr. Fog. Csapó.* Örökösi következés. *Márt.* Örökösülés. *Fog.* Öröködés. *Bar. vm.* 2) következés (p. o. tisztségben). *Cur. Puky. Szirm.* Valakinek helyére szállás, következés. *RIV.* Követés. *Fog.* Folyamat. *Lex.*

SUCCESSIO ab intestato: végintézet kívüli —. *Cur.* Testamentatlanságból, v. végső intézetlenség után való —. *Czöv.* Intézetlen —. *P-gyűjt.* Intézetlenül való —. *Georch.* Végső intézet nélkül való —. *Szlem.* Rendeletnélküli —. *HM.*

SUCCESSIO agnatica: férfiági —. *Szlem.*

SUCCESSIO antiqua: régi —. *Cur. Puky.* Megaggott —. *Puky. Pauly.*

SUCCESSIO ascendentium: nemzők' örökösödése. *Cur. Georch. Czöv.* Szülői, v. ősi —. *Szlem.* Felági örökösödés. *Perg.*

SUCCESSIO clara: világos —. *Cur. HM.*

SUCCESSIO cognatica: nőági —. *Perg.*

SUCCESSIO collateralis: oldalas —. *Puky. P-gyűjt. Georch. Czöv. HM.* Mellékes —. *Puky. P-gyűjt. Czöv.* Oldalági —. *Szlem. Pauly.* Mellékeseknek örökösödésök. *P-gyűjt.*

SUCCESSIO conjugum mutua:

hitvesi kölcsönös örökösödés. *Cur. Debr.*

SUCCESSIO conjugalis: hitvesi örökösödés. *Szirm. HM.*

SUCCESSIO collateralium: mellékes —. *Cur.*

SUCCESSIO descendentium: nemzettek' —. *Cur. V-gyűjt.* Szülöttek' —. *Georch.* Maradéki —. *Szlem.* Leági v. alági —. *Perg.*

SUCCESSIO directa: egyenes —. *Cur. HM.*

SUCCESSIO extraordinaria: rendkívül való —. *Czöv. Szlem.* Rendkívüles, rendkívüli —. *Csapó.*

SUCCESSIO familiaris: nemzetiségi —. *Szlem.*

SUCCESSIO fidei commissaria: hitve bizottban való —. *Czöv.* Születés' elsőbbségét követő —. *Szlem.* Hitbizományos —. *Csapó.*

SUCCESSIO fisci: fiscus' örökösödése. *Cur. Czöv.* Királyra szállás. *Puky. P-gyűjt.* Felség' örökösödése. *Georch.* Felsőiségi, v. fiseust illető —. *Szlem.* Ügynöki öröklés. *Fog.* Fiscusra szállás. *Szirm.*

SUCCESSIO gradualis: izenkénti —. *Perg.* Izenként járó —. *Szlem.* Lépcsőzetes —. *Csapó.*

SUCCESSIO haereditaria: örökre szálló —. *Szlem.*

SUCCESSIO in capita: fejenként való —. *Cur. Puky. Pauly. V-gyűjt. P-gyűjt.* Az örökösségben fejenként való részesülés. *Ujfal.* Fejenkénti —. *Fog.*

SUCCESSIO in haereditate: örökösödés. *V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem.* Örökségbe való lépés —. *Ujfal.*

SUCCESSIO in lineas: ág szerint való —. *P-gyűjt. Puky. Pauly.* Ágonként való —. *Pauly. Szlem.*

SUCCESSIO in munere: tisztfolyamat. *Mest.*

SUCCESSIO in regno: következés. *V-gyűjt. P-gyűjt.* Országlás, örökösülés. *Szlem.*

SUCCESSIO in stirpes: törzökintéti —. *Fog.* Izenként való —.

Puky. V-gyűjt. Fajonként, v. ágonként való — *Szlem.*

SUCCESSIO involuta : szövevényes — *Cur.*

SUCCESSIO jure repraesentationis (J. Rom.) : személyviselés' júsával való — *Czöv.*

SUCCESSIO legalis : törvényes — *Cur. Georch. Szlem. Törvényszerrint való — P-gyűjt.*

SUCCESSIO legitima : törvényes — *Szirm.*

SUCCESSIO linealis : ágonként szálló — *Szlem. Ágbeli — Nán.*

SUCCESSIO manifesta : világos — *Cur. HM.*

SUCCESSIO mixta : mind a' két ági, v. elegyes — *Szlem.*

SUCCESSIO mutua : kölcsönös, v. viszontagló — *Nán. HM.*

SUCCESSIO mutua conjugum : hitvesi — *Cur. P-gyűjt. Puky.* Hitvesi kölcsönös — *Cur. Georch. Debr.* Hitves társi kölcsönös — *Pauly.* Hitvesek közt való — *Georch.* Házastársaknak kölcsönös örökösödések. *Czöv.* Házastársi kölcsönös — *Szlem. HM.*

SUCCESSIO naturalis : természeti — *Cur. Szirm.*

SUCCESSIO onerosa : terhes — *Cur. HM.*

SUCCESSIO ordinaria : rendszeres, v. rendszerint való — *Szlem.*

SUCCESSIO partialis : részes — *Czöv.*

Részintes — *Szlem. Részletes — Csapó.*

SUCCESSIO patrimonialis; örökség, v. örök-vagyon gyanánt járó — *Szlem.*

SUCCESSIO privata: vérség' örökösödése. *Georch.* Magányos hazapolgári — *Szlem.*

SUCCESSIO pupillaris: árva — *Kölcs.*

SUCCESSIO pura: tiszta — *Cur.*

SUCCESSIO sperativa: reménylhető — *Cur. Szirm.*

SUCCESSIO testamentaria: végintézet — *Cur. Végintézetbeli — Puky.* Intézet —, v. testamentombeli

— *P-gyűjt.* Végző intézeti — *Szlem.* Végző rendelkezésből eredett — *Szirm.* Végrendeleti örökösödés. *Debr. HM.*

SUCCESSIO universalis: közösleges — *Czöv.* Általános — *Szlem.*

SUCCESSIO vadit cum onere: az örökösödés teherrel jár. *Puky. Fog. HM.*

SUCCESSIO viduarum: özvegyi — *Cur. Kövy. P-gyűjt. Szlem. HM.* Hitvesi — *Georch.* Özvegyasszonyi — *Czöv.*

SUCCESSIO virtualis: reménylhető — *Cur. Szirm.* Remélhető — *HM.* Jövendőbeli örökösödés. *Czöv.*

SUCCESSIONALIS: örökösülési, öröklési. *Fog.* Örökösödési, örökletti. *Kun.*

SUCCESSIVE: 1) időjártával. *Cur. Fog. HM.* Időjárva. *Kun.* Jövendőre, időnkint. *Cur. Puky.* 2) renddel követve. *Cur. Puky. Bar. várm.* — következő. *Fog. Kun.* Egymásután. *Bar. vm. Lex.*

SUCCESSIVUM: egymás után való. *Fejér.* Egymásután következő. *Lex.*

SUCCESSIVUS: 1) jövendőbeli. *Cur. Puky.* Jövendő. *Debr.* Idővel lecsüdő. *Puky.* Idővel. *Debr.* Időnkinti. *Kun.* 2) rendben következő. *Cur.* Következetes. *Kun.* 3) egymás után folyó, v. következő, egymást követő. *Pázm.*

SUCCESSOR: 1) örökös. *Cur. P-gyűjt. Lex. Debr. Czöv. Szlem. Puky.* Öröklő, örökösödő. *Bar. várm. Fog.* Örökös, ősi. *Fog.* Ivadék. *Georch.* 2) követő (p. o. tisztségben). *Cur. Puky. Fog. P-gyűjt.* Hivatalban következő, tisztoltató. *Mest.* Következő. *Czöv.* 3) utód. *Fog. Kun. HM.* Utófi. *Fog.* Maradvány. *Kézir.*

SUCCESSOR propagativus: tenyésztető örökös. *Czöv.*

SUCCESSOR testamentarius: testamentomi — *Nán.* Végintézeti — *Perg.*

SUCCESSU temporis: idő' jártával. *Fog. I. Successive.*

SUCCESSUS: szerencsés kimene-

tel, folyamat. *Lex.* Következés, következet, következmény. *Kun.*

SUCCINCTE: rövideden. *Puky.*

SUCCINCTOR: éneklő pap. *Szirm.*

SUCCISIO sylvarum: erdőrongálás, erdővágás. *HM. Cur.* Erdőirtás. *Csapó.*

SUCCRESCENS sylva: cressztvény. *Cur. Puky: Pauly.* Fiatal erdő. *Cur. Puky.* Pagony. *Ens. Törv. HM.*

SUCCRESCENTIA: sarjadozás. *Cur.* Sarjadék. *Debr.* Kisarjadozás, újkilajtés. *Szlem.* Eresztvény. *V-gyűjt.* Utánnövés. *Bar. vm. Puky.* Utánnevekedés, fiatalság. *Bar. vm.*

SUCCRESCENTIA sylvae: pagony. *Törv.*

SUCCUMBENS: ügyevesztett. *Cur. Pauly. Puky. Szirm. Márt.* Vesztes. *Bar. vm. Pauly. Puky. Márt.* Vesztes fél. *Cur.* Ügyvesztő. *Czör.*

SUCCUMBENS in causa: perevesztett. *Czör.* Ügyevesztett, vesztes. *HM.*

SUCCUMBENS pars: ügyevesztett rész. *Puky.* Vesztes fél. *Fog. Debr.* Ügyevesztett —. *V-gyűjt. Georch.* Ügyevesztett. *Szlem.* Pöre vesztett. *Czör.* Meggyőzött fél. *Veres.*

SUCCUMBERE: ügyét elveszteni. *Pauly. Puky. Márt. V-gyűjt.* Ügyet veszteni. *Fog.* Meggyőzvetni, hódolni, eltikkadni. *Lex.* Bukni, meghanyatlani, veszteni. *Kun.*

SUCCURRERE: gyámolítani, segíteni. *Kun.*

SUFFERRE, v. tollere: eltörteni. *Fog.*

SUFFICIENS: elegendő, elégséges. *Kun.*

SUFFLAMINARE: fellázasztani, fellázítani, izgatni, fitetni, ültetni, zúdítani, zendíteni. *Pauly. HM.* Felbojtani. *HM.*

SUFFLAMINATIO: fellázítás, felingerlés, zendülés, lázítás. *Puky.*

SUFFLAMINATOR: lázító, lázasztó, ingerlő, bujtató, folültető. *Puky. Pauly.* Gyullasztó. *Pauly.* Izgató. *Eusel.*

SUFFLAMINATOR in pontificali-

bus sede vacante: megüresedett püspöki székek helytartója. *V-gyűjt. P-gyűjt.*

SUFFRAGANEUS: helytartó. *Debr.* Püspöklő segéd. *HM.*

SUFFRAGARI: szavazni, hozzájárulni, pártolni. *Debr. HM.*

SUFFRAGIO communi: közszóval, közszózat, egyhangúlag, egyértelműleg. *Fog.*

SUFFRAGIO communi electus: közértelemmel választott. *Puky.*

SUFFRAGIUM: ítélő szó, voks. *Cur. Puky. P-gyűjt.* Válszó. *Cur. Szó. Fog. P-gyűjt.* Szavazat, szózat. *Fog. Debr. HM.* Egyetértés.

Puky. Szirm. V-gyűjt. Debr. Értelem. *Puky. P-gyűjt.* Szószólás, közbenjárás. *Mest. Oltalom. Puky.*

SUFFURATIO: tolvajlás. *Telegd.*

SUGGERERE: szájra adni, sugallani, utasítani. *Debr.* Kézre adni. *Kun.*

SUGGESTIO: szájradás. *Cur. Puky.* Nyelvradás. *Puky.* Készítés. *Helt.* Felelet-sugallás. *Szlem.* Kézradás. *Sztrók.*

SUGGESTIVA puncta: utasító pontok. *Cur. Puky. Debr.*

SUGGESTIVA questio: utasító kérdés, v. pont. *P-gyűjt. Georch.* Felelet-sugalló kérdés. *Szlem.*

SUGGESTUM: erkély, predikáló szék. *Szirm.*

SUGILLARE: becsmérteni. *HM.*

SUGILLATIO: böcsmerlés, megszólás, gyalázás. *Bar. vm.*

SUICIDA: öngyilkos, önölő.

SUICIDIUM: öngyilkosság. *Kun.*

Önölés, önnönölés. *Lex.*

SUI juris: maga ura. *Cur. Puky. HM.* Önmagától függő, önhatalmu. *Szlem.* Magatörvényű. *Ujfal.*

Önjogú. *Debr. HM. Fog.* Független. *Fog.* (Sui juris est: magával szabad ember. *Helt.*)

SUMMA: somma. *Cur. Bar. vm. HM.* Pénzmenyiség. *Törv. czik.*

Őszveség. *Cur. Bar. várm. Fog. Debr. Puky.* Őszlet, őszvet. *Ensel.*

Őszveg. *Sztrók. HM. Fog.* Őszv. *Fog.* Őszvetet, foglalal. *Debr.*

SUMMA capitalis: tőpénz. *Stett.* Tőkepénz. *Perg. Debr.*

SUMMA capitalis fundationalis: alapítványi tőke. *Törv. czik.*

SUMMA integralis: egész somma. *Cur. Szirm.*

SUMMA investitia: rajta fekvő somma. *Georch.* Jószágon fekvő pénz. *Szem.*

SUMMA minor: kisebb —. *Cur. Szirm.*

SUMMA pecuniae: pénzmennyiség. *Stett.* Pénz. *Debr.*

SUMMA summarum: öszvezetek' öszvesége. *Debr.* Egy sommában. *Szirm.*

SUMMAE imputatio: summa' bétudása. *Czöv.*

SUMMARIA procedura: rövid perfolymat. *Cur. Puky.* Sommás per. *Cur.* Kurta törvény, rövid folymat. *Puky.* Rövid perfolymat. *Márt.* Sommás; rövid perfolymat, v. folymat. *P-gyűjt.* Rövid utú törvénykezés. *Debr.* Sommás, rövid utú eljárás. *HM.*

SUMMARIE: 1) öszveleg; 2) rövidleg. *Fog.* Öszvetesen, öszvesen. *Kun.*

SUMMARIUM: sommázat. *Cur. Pauly. Puky.* Öszveséges foglalmány. *Bar. vm.* Öszveséglet. *Puky.* 1) öszveség; 2) foglalat. *Fog.* Öszvezeti lajstrom. *Debr.* Öszveglet. *HM.*

SUMMARIUS: öszveséges, rövid. *Cur. Puky. P-gyűjt.* Sommás, öszvevonatott. *P-gyűjt.* Öszvegyes. *Debr. Fog.* Rövidleges, öszveleges. *Fog.*

SUMMARIUS extractus: rövid kivonás. *Cur. Puky.* Kiírás. *Puky.* Kivonat. *Debr.*

SUMMARIUS processus: rövid, szózatos v. szóbeli pör. *Kun.*

SUMMARISSIMUM: főöszvevlet, legrövidebb kivonat. *HM.*

SUMMUS et secretarius cancellarius: fő és titkos kanczellarius. *Czöv.* — korlátnok. *Csapó.* Fő és titkos kanczellár. *HM.*

SUMPTUS: költség. *Cur. Fog. Szirm. Bar. vm. HM. RW.*

SUMTUOSUS: költséges. *Kun.*

SUPELLECTILE: készületek. *Törv. czik. HM. Butor. HM.*

SUPELLEX: házibutor. *Debr.*

SUPERABUNDANS: felesleg való, bővelkedő. *Cur. Puky.* Fölösleges, fölős. *Fög. Puky.* Felesleges. *Debr.*

SUPERABUNDANTIA: feleslegesség. *Puky.*

SUPERADDITA pecunia: felpénz. *Nán.*

SUPERABEITRATIO invalidorum: a' szolgálatra alkalmatlanokká lett katonáknak megvizsgálása, v. vizgálatja. *Puky.*

SUPERABEITRIUM: bővebb vizgálás. *P-gyűjt. Puky. Pauly.* Bővebb vizgálat. *Puky. Pauly. Debr. HM.* Fővizgálat. *Puky.* Vélemény' meghányása. *Szem.*

SUPERARE: felülmulni, meghaladni. *Debr. Puky. Kun.* Altalesni rajta. *Puky.* Bevégezni. *Debr.*

SUPERATA res: bevégzett dolog. *Debr. HM.* Elintézett dolog. *HM.*

SUPERDIFFICULTAS: másodnehézség. *Cur. HM.* Ujlagos kérdésbe vétel. *V-gyűjt.* Ujabb nehézség. *Czöv.*

SUPERDILUCIDATIO: újabb világoztatás. *Czöv.*

SUPEREROGANS: felesleg kiadó. *Cur. Puky.*

SUPEREROGATIO: túlköltés, bevételt meghaladó kiadás. *Kun.*

SUPEREROGATUM: bevételt meghaladó költség. *Cur.* Kiadás. *Szem.* Fölösleg kiadat, fölősköltség. *Fog.* Felesleg való kiadás. *Puky. Pauly.* Feleslegezés. *Puky. Pauly. V-gyűjt.* Feleslegelés, felesleges kiadás. *Bar. vm.* Feleslegadás. *V-gyűjt.* Túlköltség. *Kun. HM.* Kiadási fölősleg. *HM.*

SUPEREVICTIO: feloltalmány. *Szirm.* Felszavatosság. *P-gyűjt. HM.*

SUPEREVICTOR: főszavatos

Kölcs. Szavatos' szavatos. *Péchy.* Szovátos' szovátosa. *P.* Előszavatos. *Georch.* Másodszavatos, felszavatos. *Fog.*

SUPEREVINCENDUS : főszavatozandó. *Kölcs.*

SUPERFICIALIS : felüleg, felüleges. *Cur. Kun.* Felszínes. *Széch. gr.* Fölületes, fölszines, főnleges; futólagos. *Kun.* Felületes. *HM.*

SUPERFICIALITAS : felülség, felülegesség. *Cur.*

SUPERFICIALITER : fölületesen, felüleg. *Fog. Pauly.* Futólag. *Pauly. Kun.* Felszínleg. *Széch. gr. Kun.* Fölületesen, főnleg. *Kun.* Felületesen, felüleg, fölületesen. *Fog.*

SUPERFICIALITER rem considerare : futólag tekinteni a' dolgot. *Puky.*

SUPERFICIES : külszin, fölőzet, föl. *Bar. vm.* Fölület. *Fog. Kun.* Felület. *Pauly.* Felüleg. *Debr.* Fölszin, fölep. *Kun.* Felület. *Fog.*

SUPERFICIES terrae : föld' színe. *Pauly. Puky.* Földhát, földszin. *Puky.*

SUPERFLUA cautela : felettébb való óvás. *P-gyűjt.* Felesleges óvás, 's vizyázat. *Szlem.*

SUPERFLUA cautela non nocet : a' felesleges óvás nem árt. *Puky.*

SUPERFLUE : fölősleges. *Fog.*

SUPERFLUITAS : feleslegesség. *Cur. Fog. Debr.* Feleslegség. *Cur.* Felesleg-valóság. *Puky. Pauly.* Fölösség. *Fog.*

SUPERFLUITAS fundi : fundus' feleslegessége. *Czöv.* Jószág, 's vagyon, feleslege. *Szlem.*

SUPERFLUUM : felesleges, felesleg. *Cur.* Felesleg-valóság. *Puky.* Fölősleges. *Fog. HM.* Fölösleg. *HM.*

SUPERINDUCALT : váltóra vezetett. *K. Választ.*

SUPERINSCRIBERE : felülírni. *Kölcs.*

SUPERINSCRIPTIO : 1) rá-felülízetés. *Fog.* Felülízetés. *Cur. Debr.* 2) felülízetetés. *Cur. Puky. Georch.* 3) felülírás. *Kölcs. HM.* Fel-

beírás, feljül rá írás. *Czöv.* Reá íratás, adósságnak jószágra íratása. *Szlem.* — a' jószágra való átírása. *Puky.* Felül reá írás. *Czöv.* Adósságnak zálogos birtokra való általíratása. *Debr.* Felízetés. *HM.*

SUPERINSCRIPTIONALIS processus : felülízetési per. *Debr.*

SUPERINSPECTIO : felügyelés. *Törv. HM.*

SUPERINTENDENS : a' protektans ekklesiának egyházi előljárója, főigazgatója. *Szirm.* Főügynök. *Kun.* Superintendens, egyháznagy. *HM.*

SUPERINTENDENTIA : egyházi kerület. *HM.*

SUPERIOR : előljáró. *P-gyűjt. Lex. Fő. P-gyűjt. HM.* Feljebbvaló. *Mest. Szirm.*

SUPERIORITAS : felsőség, előjáróság. *Fog. Puky. Pauly. Mest.* Főség. *P-gyűjt.* Feljebbvalóság. *Mest.* Felsőbbség, felső rendenvalók. *Pauly.* Fölsőség. *Kun.* Előljáróság. *Fog.*

SUPERVATANTIA : fenmaradék. *Cur. V-gyűjt. Puky.* Feleslegvalóság. *Puky.* Fellüllevőség. *Debr.* Fölösleg; Überrest. *Vált. HM.*

SUPERNUMERARIUS : számfeletti. *Debr. Fog. Puky. HM.* Felesleges. *Bar. vm.* Számfelett való. *V-gyűjt.*

SUPERPELLICEUM : felső ümög (papoknál). *Gánócz.*

SUPERPLUS : felesleg. *Törv.* Fölösleg. *HM.*

SUPERPONDIIUM : nyomaték. *Fog. Debr. V-gyűjt.* Ráadás, pótoló erősség. *Debr.*

SUPERREVISIO : felsőbb megvizsgálás. *Cur. HM.* Legfelsőbb —. *Fog.* Ujabb —. *Puky. Márt. P-gyűjt.* Itélet' végső meghányása. *Szlem.* Főbb vizsgálat. *Ens.*

SUPERREVISORIUM forum : legfelsőbb törvényszék. *Fog.*

SUPERSEDERE : fellüggeszteni. *Puky.* Megszünni, felhagyni valamivel, elmellőzni, v. hallgatni. *Lex.*

SUPERSOLUTIO : ráfizetés. *V-gyűjt. Szlem. Felülfizetés. V-gyűjt. SUPERSTES*; élő, életben maradt. *Bar. vm.*

SUPERSTITIO : 1) babonáság. *Cur. Puky. Kun. Debr. Bar. vm.* Babonáskodás. *Bar. vm.* Babona. *V-gyűjt. P-gyűjt. Lex.* 2) vakbuzgóság. *Cur. Puky. V-gyűjt. Debr.* 3) előítélet. *Debr. Balhit. Kun.*

SUPERSTITIOSUS : 1) babonás. *Cur. Szirm. Puky. Pauly.* 2) vakonbuzgó. *Cur. Puky.* Babonáskodó, balhító. *Kun.*

SUPERVACANEUS : felesleges. *Cur. Szükségtelen. Ens.*

SUPPEDITARE : kézhez szolgáltatni, kézhez juttatni. *Kun.*

SUPPLEMENTALIS instructio : pótoló utasítás. *Debr.*

SUPPLEMENTUM : pótolék. *Cur. Debr. Puky. Szerok. V-gyűjt. Szlem.* Pótalmány. *Bar. vm.* Pót, pótlék. *Fog. Kun. HM.* Kiteljesítés. *Szirm. Helt.* Pótlás. *Debr. Toldalék. Kun.*

SUPPLENS : helyettes, pótoló, helytöltő. *Bar. vm. HM.* Helypótló. *Fog. Pótlár. Kun.*

SUPPLERE : kipótolni, helyre pótolni. *Cur. Puky.* Helyre hozni, teljesíteni, egészíteni. *Lex.* Pótolni, pótlékolni. *Kuz.*

SUPPLETATIO : pótlás. *Cur. Fog. HM.* Pótolás. *V-gyűjt. Puky.* Kiegészítés. *HM.*

SUPPLETORIE : pótlólag. *Cur.* Pótlólag. *Fog. Puky. Kun. Debr.* Toldólag. *Kun.*

SUPPLETORIUM juramentum : kipótoló esküvés. *Czöv. Pótló eskü. Csapó. HM.*

SUPPLETORIUS : pótló. *Cur.* Pótlós, pótlólagos. *HM. Fog.*

SUPPLEX libellus : esedező levél. *Cur. Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. HM.* Könyörgő levél. *P-gyűjt. Szlem.* Esedezvény. *Ens. HM.*

SUPPLICANS : esedező. *Cur. Puky.*

Fog. V-gyűjt. Szlem. Kérő. Puky. Könyörgő. *Szlem.* Kéregető. *Kun.*

SUPPLICATIO : esedezés, könyörgés. *Cur. Szirm.* Kéregetés. *Kun. HM.* Alázatos könyörgés. *RW.*

SUPPLICIUM : halálos büntetés. *Cur. Szirm. HM.* Büntetés. *RW.*

SUPPONERE : feltenni. *Cur. Kun.* Vélni; helyébe tenni; kicserélni. *Kun.*

SUPPORTANS : ki valaki' helyén terhet visel. *RW.*

SUPPORTARE : viselni, elviselni. *Cur. Puky.*

SUPPORTARE onus alterius : más' terhet viselni. *Cur. Puky.*

SUPPOSITIUS : felcserélt, ál. *Cur. Bar. vm. Hamis. Bar. vm.* Alácsérélt. *Puky. Fog.*

SUPPOSITUS : alácsérélt, alácsúztatott. *Debr.*

SUPPOSITUM : 1) feltétel. *Cur. Debr. Puky. Pauly.* 2) gyanu. *Fog.* Feltevés, gondalap, alátétel. *Bar. vm.* 3) vélemény. *Fog. Debr.* Vélalap. *Bar. vm.* Föltétemény, vélet. *Kun.* Feltét. *HM.*

SUPPUTARE : leszámítani. *Cur.* Leszámítani. *HM.*

SUPREMA collegia : legfőbb hivatalok, 's kormány- v. törvényszékek. *Szlem.*

SUPREMA directio montana (J. Met.) : bányafőigazgatás. *Szlem.*

SUPREMA inspectio montana (J. Met.) : b. főfelügyezés. *Czöv.*

SUPREMA potestas : főhatalom. *Bália.* Főuraság. *Dienes.* Főuralkodói hatalom. *Vajd.*

SUPREMA praefectura militaris : hadi főkormányzók. *Pauly. HM.*

SUPREMATIA : fölsőség, fölvi-gyázóság. *Kun.*

SUPREMATUS (J. Can.) : főség, főbbség, legfőbbség, feljebbvalóság, elsőség. *Mest.*

SUPREMUS camerae grafius (J. Met.) : bányáknak főigazgatójok. *Georch.*

SUPREMUS cammergrafius : bánya főkamrás. *Pauly.*

SUPREMUS capitaneus : főkapitány. *Pauly.*

SUPREMUS comes : főispán. *Fog. V-gyűjt. Czöv. Szlem. HM.* Vármegyének főigazgatója. *Georch.*

SUPREMUS director : főigazgató. *V-gyűjt.*

SUPREMUS director provincialis commissariatus : tartományi biztosságnak főigazgatója. *Bar. vm.* Tartománybiztossági főigazgató. *HM.*

SUPREMUS provincialis commissarius : kerületbeli, tartománybeli főbiztos. *Pauly.*

SUPREMUS provincialis commissariatus director : a' tartományi főbiztosság' igazgatója. *Pauly.*

SUPREMUS vigiliarum praefectus : őrnagy. *Fog. Törv.*

SUPPRESSIO beneficii (J. Can.) : egyházi hivatal', v. haszonvétel' eltörlése. *Szlem.*

SUPPRIMERE : lenyomni, elnyomni, eltörleni. *Lex. Fojtani. Pázm.*

SURCULUS : csemete. *Cur.*

SURCULUS ultimus : utolsó csemete. *Cur. Puky. Pauly.*

SURDO - mutorum institutum : siketnéma' intézete. *HM.*

SURROGARE : helyébe rendelni. *Puky. Pauly.* Helyébe állítani. *Puky. V-gyűjt.* (Valaki v. valami) helyébe tenni, állítani. *Fog.* Ujjal felváltani a' törvényt. *Georch.* Más' helyébe rendelni. *Szlem.* Pótlékolni. *Kun.* Helyettesíteni. *Debr.* Helyettesíteni. *HM.*

SURROGATUM : pótolék. *Cur. Puky.* Pótlék. *Pauly. Kun.* Pótszer. *Fog. HM.* Pótló eszköz. *Puky. Pauly.*

SURROGATUS : helyébe rendeltetett. *Szirm.* Helyébe állított. *Puky.* Felváltott. *V-gyűjt. Szirm.* Képviselő. *Czöv.* Más' helyébe rendelt. *Szlem.* Űdeig való. *Bar. vm.* Helyettes. *Fog. Debr.*

SURROGATUS vice-comes : ideig való alispány. *Czöv.*

SUSCEPTIO : felvállalás, elfogadás. *Lex. Vétel. Pázm.*

SUSCITARE : költeni, felkölteni, felszerkenteni, felébreszteni, serkentetni. *Lex. Támasztani. Pázm. Kun.* Gerjeszteni, indítani. *Kun.*

SUSCITATIO litis : pertámasztás. *Cur. Bar. vm. HM.* Pórélesztés. *Csapó.*

SUSPENDERE : felfüggeszteni. *Cur. Kun. HM.* Fügőben hagyni. *Cur.* — tartani. *Puky.* Megakasztani. *Nuky. Pauly.* Elbalasztani. *Kun.*

SUSPENDERE ab officio : hivataltól felfüggeszteni. *Cur. Puky.*

SUSPENDERE processum : a' pert fügőben hagyni. *Cur. Puky. Pauly.* — felfüggeszteni. *Pauly.*

SUSPENSIVUM : felakasztás. *Szirm.*

SUSPENSIO a beneficio (J. Can.) : haszonvétel-felfüggesztés. *Szlem.*

SUSPENSIO ab officio (J. Can.) : hivatal-felfüggesztés. *Szlem.*

SUSPENSIVE, in suspenso : fügőben. *Kun.*

SUSPENSIVUS : felfüggesztett. *Dien.* Fügőelmes. *Csapó.* Felfüggesztő. *Fog.*

SUSPENSUM tenere : fügőben tartani. *Lex.*

SUSPICIO : gyanu. *Cur. Puky. Kun. Debr. P-gyűjt. Georch. Szlem. Fog. Márt. HM.* Gyanakodás. *Cur. Puky. Debr. Mokr. Moln. P-gyűjt.* Gyanúság. *Czöv. Szlem. Szirm. Márt. Mokr. Moln. Párizp.* Kétség. *RIV.*

SUSPICIO culposa : hibás —. *Czöv.* Gondatlan tett - szülte —. *Szlem.*

SUSPICIO dolosa : ravaszos —. *Czöv.* Álnok tett - szülte —. *Szlem.*

SUSPICIO fundata : helyes —. *Cur. Puky.* Alapos —. *Fog.*

SUSPICIO gravis : nehéz —. *Cur.*

SUSPICIO infundata : helytelen —. *Cur. Puky.* Alaptalan. —. *Fog.*

SUSPICIO levis : csekély —. *Cur.*

SUSPICIO simplex : egyszeres —. *Czöv.* Pusztá félelmen épülő. *Szlem.*

SUSPICIO temeraria : vakmerő —. *Cur. Puky.*

SUSPICIO violenta : kényszerítő gyanú. *Cur.*

SUSTENTARE: gyámolítani, támasztani, eltűrni, elszenvedni, tartani, táplálni, dajkálni. *Lex. HM.* Élelmezni, föntartani. *Kun.*

SUSTENTARE jus alicujus: valaki jogát fentartani. *Fog. HM.*

SUSTENTATIO crediti: hitel' fentartása. *Cur. Puky.*

SUSTENTATIO juris: jus' —. *Cur.* Jogfentartás. *Csapó.*

SUSTENTATIVUM remedium: fentartó orvosság, v. szer. *V-gyűjt.* Jus-fentartó szer. *Szlem.*

SUSTENTATOR jurium: jogok' föntartója. *Fog. Debr.* Jnsok' —. *Cur.* Jnsnak —. *V-gyűjt.* Igazak' fentartója. *Puky.* Jusfentartó. *Szlem.*

SUSURRARE: fondorkodui, sutogni. *Puky.*

SUSURRATIO: suttogás, fondorkodás. *Puky.* *P-gyűjt.* Fondorlás. *Mest.*

SUUM: önnön sajátja. *Georch.* Saját, sajátja. *Szlem.*

SVADRON: lovagszásad. *Kun.*

SVASOR: javalló. *Szirm.*

SVADERE: javasolni. *Fog.*

SVAVITAS: kellem. *Fog. Puky.*

SYLVA: erdő, csere, haraszt. *Helt.*

SYLVANALIS controlerisans: erdői ellenörködő. *HM.*

SYLVANALIS inspectio: erdészeti felügyelőség. *HM.*

SYLVANALE officium: erdőtisztviség v. hivatal. *HM.*

SYLVANALIS tyro: erdős. *HM.*

SYLVARUM custos: erdőkerülő. *HM.*

SYLVARUM magister: erdőmester. *HM.*

SYLVARUM mag. districtualis: kerületi erdőmester. *HM.*

SYLVARUM indagator: erdőszemlélsz. *HM.*

SYLVARUM subindagator: al-erdőszemlélsz. *HM.*

SYLVARUM inspector superior: erdészeti fő felügyelő. *HM.*

SYLVARUM obequitator: erdőőr. *HM.*

SYLVA succrescens: nevelék

erdő. *Cur.* Eresztvény, fiatal, nevedő erdő. *Puky.*

SYLVARUM decorticatio: fahántás. *Cur. HM.*

SYMBOLICA diplomatica: beavató, vagy beiktató jegyisméret. *Perg.*

SYMBOLICA exccutio: jelképes végrehajtás. *Cur. HM.*

SYMBOLICA explicatio: jelképi magyarázat. *Kun.*

SYMBOLICA professio: közönséges vallás. *Pázm.*

SYMBOLICA resignatio: jelképes általadás. *Debr.*

SYMBOLICA repraesentatio: hasonlatosság szerint való gondolat. *Márt.*

SYMBOLICUS: jelképes. *Cur.* *Lex.* Jel által való. *Dien.* Ábrázolati. *Szlem.* Jelképi. *Kun.*

SYMBOLUM: 1) jelkép. *Cur. Pauly.* *Debr. Puky. Kun. Fog.* Jegy. *Bar. vm.* 2) jelszó. *Cur. Fog.* Szózaték jelmondás, közzvallás. *Bar. várm.* Választott mondás. *Puky.* Hitvallás. *Lex.* Jelige. *Fog.* Balitta, jel. *RW.* Jelv. *Fog.*

SYMBOLUM gentis: czimer. *Perg.*

SYMETRIA: idomosság. *Fog. HM.* Idom. *Puky.* Mértékarány, idomarány, aránylat. *Debr.* Mértékszer. *Kun.*

SYMMETRICE: öszhangzólag. *HM.*

SYMETRICUS: idomarányos, mértékszeres. *Kun.*

SYMETRUS: idomos. *Fog.*

SYMPATHETICE: rokonérzőleg, rokonérzéstileg, rokonszenvileg. *Kun. HM.* Rokonszenvileg. *HM.*

SYMPATHIA: természeti egyenlőség. *Szirm.* Rokonszenv. *Fog. Kun.* Egyenlő érzés, természeti vonzódás, vonszalom. *Puky.* Rokonerzés. *Debr.* — érzet. *Kun.*

SYNCRATIA: közországlás, népválasztotta szemlélyekből álló uralkodás. *Kun.*

SYNGRAPHA: saját kézirat. *Cur. Debr. HM.* Kézírás. *Puky.* Tulajdon kézírás. *Szirm.* Kötelezvény. *Kun.*

SYNGRAPHUM (J. Rom.): köz-
írás, közkézirat. *Czöv.*

SYNDICUS (J. Rom.): község'
szószólója. *V-gyűjt. Puky.* Men-
tő atya, véd —; védügyész. *Bar.*
várm. Ügyviselő, szószóló. *Debr.*

SYNODALIA judicium: zsinati ítél-
dőszék. *Szlem.*

SYNODALIS constitutio: egyházi
gyülekezetbeli végzés, v. határo-
zás. *P-gyűjt.*

SYNODALIS examinatio: zsinati
vizsgáló. *HM.*

SYNODALIS exhortatio: zsinati
szónok. *HM.*

SYNODUS: zsinat. *Fog. Puky.*
Debr. Szirm. Pauly. HM. Egyházi
gyülekezet. *Debr. Puky. Pauly. Len.*
Szirm. I. Concilium.

SYNONIMA vox: hasonszó. *Fog.*

SYNONIMICE: hasonszavilag, ha-
sonszó gyanánt. *Kun.*

SYNONIMICON: hasonszókönyv.
Puky.

SYNONIMON: hasonszó. *Kun.*
HM.

SYNONIMUS: hason értelmű. *Fog.*
Debr. Hasonszó, egyértelmű, egy-
jelentésű, egyjelentő. *Puky.*
Pauly. Azonjelentő. *Pauly.*

SYNOPSIS: összevonás, foglal-
mány. *Bar. várm.* Rövid foglalat.
Debr. Vázlat, rövid ábrázolat. *Kun.*
Foglalat. *HM.*

SYNOPTICUS: rövidfoglalató.
Debr. Vázlatos. *Kun.*

SYNTHESIS: összevoglalás. *Bar.*
vm. Összetétel, kapcsolat. *Kun.*

SYSTEMA: rendszer. *Cur. Fog.*
Kun. Debr. Pauly. Puky. HM.
Rendezet. *Cur. Bar. vm.* Alkotó

rendszabás, alkotmány. *P-gyűjt.*
Puky. Pauly. Öszveállítás, tudomá-
mányépület. *Mest.* Tudományos
épület. *Pauly.* Szerkeztetmény.
Bar. várm. Szerkeztetés' rendje.
Puky.

SYSTEMA civitatum: polgári tár-
saságok' egyesülete. *Szlem.*

SYSTEMA defensivum: oltalma-
zó —. *Debr.* Védrendszer. *Csapó.*
HM.

SYSTEMA feudale: hűbéri rend-
szer. *Stett. Perg.* Bérföldi —. *Kun.*

SYSTEMA offensivum: háborító
rendszer. *Debr.*

SYSTEMA regni: ország' alkot-
mánya, v. rendtartása. *V-gyűjt.*
Ország' alkotványa. *Debr.* Ország'
rendszere. *HM.*

SYSTEMATICA commissio: rend-
beszedő biztosság. *Szlem.*

SYSTEMATICA operata: rendsze-
res munkálatok. *Debr. HM.*

SYSTEMATICA pertractatio: ren-
des munkába való szedetés. *Puky.*

SYSTEMATICE: rendszeresen.
Kun.

SYSTEMATICUS: rendszeres. *Cur.*
Debr. Kun. Fog. Puky. Alkotmá-
nyos, alkotmánybeli, alkotó rend-
szabási. *Puky.* Rendszerezett. *Debr.*

SYSTEMISARE: rendszeresíteni.
Fog. Kun. Alkotó rendet szabni,
alkotmányt találni. *Puky.* Rend-
szerezni. *Kun.* Rendszeríteni. *HM.*

SYSTEMISATIO: alkotó rendbe
szedés. *Puky.* Rendszeresítés,
rendszerezés. *Csapó.*

SYSTEMATISATUS: rendbe, al-
kotó rendbe szedetett, alkotmá-
nyos. *Puky.*

TEMPORIS successu: idő' jártával. *Lex.* Idő' jártára. *Pázm.*

TEMPUS: idő, üdö. *Fog. Puky.* — anni: évszak. *Fog.* (Ex tempore: hevenyébe. *P-gyűjt.* Rögtön. *Fog.*)

TEMULENTUS: ittas, boros. *Szirm.*

TENDENTIA: irányzat. *Széch. gr.* Irány. *Debr. HM.* Igyekezet. *Kun.*

TENER: 1) gyöngé (zart); 2) gyöngéd (zärtlich). *Fog. Puky.*

TENERE: gyengéden. *Puky.* Gyöngéden. *Fog.*

TENERITUDO: gyöngédség. *Fog.*

TENERITUDO conscientiae: lelkiessmetnek érzékensége. *Szirm.*

TENOR: 1) tartalom. *Cur. Fog. Puky. Kun. Debr. Stett.* Foglalat. *Cur. Puky. P-gyűjt. Bar. vm. Debr. Rend. P-gyűjt.* 2) folyta valaminek. (Uno tenore: egy folytában; vitae tenor: élet folyta. *Fog.*)

TENOR litterarum: reud. *P-gyűjt.* Oklevél' tartalom. *Szlem.* Irományok' tart. *Perg.* Levél' tartalma, foglalatja. *HM.*

TENUTA: 1) biromány. *Cur.* Külső telkek, v. földek. *Márt. Puky. Debr.* 2) zsellérház, v. vám az úton. *Párizp. I.* Tenutum.

TENUTA extravillana: külső telkek. *Cur. HM.*

TENUTA intravillana: belső telkek. *Cur.*

TENUTA postfundualia: telek utáni foldek. *Cur.*

TENUTUM: külső telek, földbirtok, biromány. *Fog. HM.* Birtok. *Bar. vm.* Telek, föld. *Pauly.* l. Tenuta.

TERGIVERSARI: vonakodni. *Törv. HM.* Tétovázni. *Szirm.*

TERGIVERSATIO: vonogatás, vonálkodás, vonakodás, huzálkodás, huzódózás. *Bar. várm.*

TERGIVERSATOR: tétovázó. *Kász. Hátrálkodó. Sztrok.*

TERMINARE: bevégezni. *Fog.* Véget vetni. *Szirm.* Határozni, végezni. *Kun.* Bevégezni. *HM.*

TERMINATIO: végzés, végzet. *Kun.*

TERMINI dies: határnap. *Fog.*

TERMINI dilatio: határnap' elhalasztása. *Cur. Puky.*

TERMINUS: 1) kitétel. *Cur. Puky. Debr. Szókitétel. Pauly. Debr. Szó, műszó. Fog.* 2) időszak. *Debr.* Időhatár. *Cur. Puky. P-gyűjt.* Határnap. *Cur. Puky. Georch. Szlem. Szirm. Debr. Márt. HM.* Határidő. *Stett. Czöv. Debr. Szlem. Fog. HM.* Határozott nap. *Helt.* 3) határ. *Pauly. Fog. Lex.* Határkő, határhalm, vég. *Mest. HM.* Végvidék. *P-gyűjt.* 4) pörfolyam; 5) pörszakasz. *Fog.*

TERMINUS causae: perszakasz. *Cur. Debr. Pauly. P-gyűjt. Georch. Czöv. Márt. HM.* Pernek határideje. *Szlem.*

TERMINUS comparitionis: határnap. *Georch.* Megjelenésre kirendeltetett —. *P-gyűjt.* Megjelenésnek határideje. *Czöv. Szlem.*

TERMINUS competens: illendő határidő. *Cur. Puky. P-gyűjt.* Határnap, törvényesen, v. törvényszerint járó —. *Szlem.*

TERMINUS edictalis: kihirdetett. megnapolás. *Péchy.*

TERMINUS epiphanialis: vizkeresztli törvényuapok. *Cur.* — törvényfolyam. *Perg.* Vizkeresztli törvényszakasz v. törvénykezési idő. *HM.*

TERMINUS generalium regni iudiciorum: törvénykezés' ideje. *Cur. Puky. V-gyűjt. Georch.* Torvénynapok, törvényfolyamat. *Cur. Georch.* Törvényszakasz. *Cur.* Pörfolyamat. *Fog.* Torvényfolyás' ideje, törvénykezési határidő. *Perg.* Torvényidő, törvényfolyás. *V-gyűjt.* Torvénykezésnek, v. törvényszolgáltatásnak ideje. *P-gyűjt.* Torvénykezésre kiszabott határidő. *Czöv.*

TERMINUS iudiciorum: perfolyamat, pörlési szak. *Ens.* Perfolyás' ideje. *Szirm.* Törvényszakasz. *Debr.*

TERMINUS juris: törvényes időszakasz. *Vajd.*

TERMINUS levatae: pörkezdő nap, pörkezdés' napja. *Ens.*

TERMINUS limitatus: mesterséges határjel. *Czöv.*

TERMINUS medius: közép fogás. *Lex.* Középertelelem. *Fejér.*

TERMINUS obsoletus: elavult szó. *Czöv.* Szlem. Megavult szó. *Szlem.*

TERMINUS postpaschalis: husvét utáni törvényt napok. *Cur.* *HM.*

TERMINUS praecelusi: véghatárnap. *Cur.* *Puky.* *Márt.* *Fog.* *Pauly.* *Szlem.* *HM.* Véghatáridő. *Fog.* Elzáró határnap. *Debr.* Zárnap. *Pauly.* *Puky.* *Debr.* *Kun.* Záridő. *HM.*

TERMINUS praefixus: kitűzött határnap. *Törv.*

TERMINUS sancti Martini: szent Mártoni törvényt napok. *Cur.*

TERMINUS sancti Stephani: szent Istváni törvényt napok. *Cur.*

TERMINUS scholasticus: iskolai szó. *Puky.*

TERMINUS solutionis: fizetési határidő; Zahlungstermin. *Vádt.* *Császár.* Lejárat. *HM.*

TERMINUS technicus: műszó. *Csapó.* *Debr.* *Fog.* *Kun.* *Förösm.* *Szlem.* Mesterszó. *Lex.* *Puky.* *Pauly.* *Bar.* *vm.* *P-gyűjt.* *Czöv.* *Szlem.* Remekszó. *Puky.* *Pauly.* *Bar.* *vm.* *P-gyűjt.* *Georch.*

TERRA: föld. *Cur.*

TERRA arabilis: szántófold. *Cur.*

TERRA arabilis inculta: gyep. *Helt.*

TERRA castri: vár' föld, vármegye. *Perg.* I. Comitatus.

TERRA communis ad unum aratrum regalis mensurae: egy kir. eke' allya közföld. *Helt.*

TERRA promissionis: ígért' földje. *Pázm.* Igért föld. *Lex.*

TERRA viventium: élők' országa. *Lex.* Élők' földje. *Pázm.*

TERRAE facies: föld' színe. *Pauly.* *HM.*

TERRAE infixae: földhöz ragadt. *Cur.*

TERRAE motus: földingás. *Puky.* Földrengés. *Csapó.*

TERRAGIUM: földbér. *Cur.* *Debr.* *Márt.* *Fog.* *P-gyűjt.* *Puky.* *Pauly.* *Bar.* *vm.* Földvám. *Puky.* *Pauly.* *V-gyűjt.* Földvám. *Szirm.* Ur-adó. *Georch.* Földváltás. *Párizp.* *Szirm.* *Debr.* *P-gyűjt.* *RWF.* Földadó. *Bar.* *vm.* Földdíj. *HM.*

TERRESTRALE jus: földesúri jus. *V-gyűjt.* *Szlem.* *HM.*

TERRESTRIS dominus: földesúr. *Cur.* *Szirm.*

TERRITORIALE jus: földbirtoki jog. *Debr.* *HM.* Területi jog. *HM.*

TERRITORIALIS: határbeli, földbirtoki. *Debr.* Földi, lakvidéki. *Kun.*

TERRITORIUM: 1) határ. *Cur.* *Debr.* *HM.* Határkör. *Szlem.* Környék, földkörnyék. *Fog.* Tartomány. *Mest.* Megye. *Szlem.* 2) földbirtok. *Fog.* *Debr.* Föld' területje. *Czöv.* Terület. *HM.* Lakvidék. *Kun.* Város' vagy falu' földje. *RW.*

TERRITORIUM judicis: bíró' megyéje. *Szlem.* Bíró'nak földterületje. *Czöv.* Bírói megye. *HM.*

TERTIALITAS: harmad, harmadrész. *Kun.*

TERTIA-WECHSEL: harmadváltó. *Stett.* *Fog.*

TERROREM injicere: rettetgetni. *Pázm.*

TERRORISMUS: rettentési rendszer. *Szrok.* Rettetgetőség. *Kun.*

TESSERA: jel, bélyeg, tanúság.

TESSERA legatorum: követek' megbízó levele, követségi megbízó levél. *Szlem.*

TESTAMENTALIS: végrendeleti. *Kun.*

TESTAMENTALITER: végrendeletesen. *Kun.* Végintézetileg, végrendeletképp, hagyományozva. *Csapó.*

TESTAMENTARIUS: (adj.) 1) végintézeti. *Cur.* *Fog.* Végrendeletbeli. *Puky.* Végintézközési. *Fog.* Végrendeleti. *Fog.* *Debr.* (subst.)

2) utolsó, v. végső intézet, v. testamentom' végrehajtója. *P-gyűjt. Márk. Véghezvivő. Szirm.*

TESTAMENTARIUS haeres: végintézeti örökös. *Cur. Végrendeleti — Kun. Hagományos örökös. Csapó.*

TESTAMENTI executor: végső intézet' végrehajtója. *Puky. Szlem. Georch. Czöv. Végrendelet' eszközője. Puky. Végrendelet' végrehajtója. Debr.*

TESTAMENTI implementum: végrendelet' teljesítése. *HM.*

TESTAMENTI invaliditas: végintézet' erőtlensége. *Puky. Pauly.*

TESTAMENTI nullitas: a' végrendelet' semmisége. *Puky. Pauly. Az intézet' sikeretlensége. Pauly.*

TESTAMENTI solemnitates: végintézet' szertartásai. *Bar. várm. Pauly. — jelességei, törvényességei. Pauly. — rendtartásai. Szirm. Végrendeleti szertartások. HM.*

TESTAMENTI solemnitates externae: végintézet' külső jelességei. *Cur. Pauly. Puky. Végrendeleti külső szertartások. HM.*

TESTAMENTI solemnitates internae: végintézet' belső jelességei. *Cur. Pauly. Puky. Végrendeleti belső szertartások. HM.*

TESTAMENTUM: végrendelet. *Cur. Debr. Fog. Kun. HM. Végintézet. Fog. Bar. vm. Debr. Stett. Náray. Puky. Kölcs. Vég hagyás. Kölcs. Végső intézet, végső rendelkezés. Puky. Pauly. Szirm. P-gyűjt. Végrendelet. Puky. Utolsó intézet. Pauly. Végakarát. Bar. várm. Intézet. Czöv. Végső akarat. Mest. Örökség - hagyás, hagyomány. Márk.*

TESTAMENTUM activum: tehetőséggel készült —. *P-gyűjt. Pauly. Fogatos, tehetőséggel készült —. Szlem.*

TESTAMENTUM apertum: nyílt —. *Cur.*

TESTAMENTUM authenticum: hiteles helyen tett —. *Cur. Debr. Hiteles —. V-gyűjt. Puky. Köz-*

hitelességü. *Puky. Pauly. Hitelesen bevallott —. Pauly. P-gyűjt. Szirm.*

TESTAMENTUM civicum: polgári —. *Cur. Czöv. Város-polgári —. Szlem.*

TESTAMENTUM clausum: bezárt —. *Cur. Lepecsételt —. Puky. Zárt —. Czöv. Lezárt —. Debr.*

TESTAMENTUM coloniale: jobbágyi —. *Czöv. Szlem.*

TESTAMENTUM conditionatum: feltételes —. *Cur.*

TESTAMENTUM destitutum: üres —. *Nán. Elnemfogadott —. Cur. Szlem. Megvetetett —. Czöv. Elhagyott —. Ujfal.*

TESTAMENTUM dolosum: csalárd —. *Pauly. Szirm.*

TESTAMENTUM ecclesiasticum: egyházi —. *Cur.*

TESTAMENTUM ex defectu activitatis testandi: hatalmát felülmúló v. haladó —. *Szirm.*

TESTAMENTUM ex defectu solemnitatis extrinsecae: törvényes rendtartásban fogyatkozó —. *Szirm.*

TESTAMENTUM illegale: törvénytelen —. *Debr. Puky. Pauly. Szirm.*

TESTAMENTUM imperfectum: nem tökéletes —. *Cur.*

TESTAMENTUM implere: a' testamentomot teljesíteni. *Czöv.*

TESTAMENTUM inactivum: fogatlan —. *Pauly. P-gyűjt. Szlem. Tehetőség nélkül készült —. Szlem. Tehetetlen —. Debr.*

TESTAMENTUM injustum: igazságtalan —. *Szirm. V-gyűjt. Czöv. Ujfal. Georch. Szertartásaiban fogyatkozó, v. heányos szertartásu —. Szirm.*

TESTAMENTUM inofficiosum: mostoha —. *Cur. Puky. Pauly. V-gyűjt. Czöv. P-gyűjt. Georch. Szlem. Debr. Szülői indulattal ellenkező —. Puky. Pauly. P-gyűjt. Kötelességtelen —. Debr. Kötelesség ellen való —. Ujfal. Illetlen —. Pauly. Szülői indulatot levetkeztető —. Szirm.*

TESTAMENTUM in procinctu:

készületbeli — *Cur.* Csata-készületben tétetett — *Puky. P-gyűjt.* Hadi — *Szlem. Czöv.* Hadi zajban tett, v. katonai — *Szlem.*

TESTAMENTUM inter liberos: gyermekek közt tett — *Cur.* Fiak közt tett — *Czöv.* Maradékai közt tett — *Szlem.*

TESTAMENTUM invalidum: sikertelen — *Cur. Puky. V-gyűjt. Debr.* Erőtelen — *Szlem.* Érvénytelen — *Fog.*

TESTAMENTUM irritum: tárgy nélküli — *Cur.* Tárgya-vesztett — *Szlem.* Híjjába való — *Czöv.* Haszontalan — *Ujfal.* Erőtelen — *Dien.*

TESTAMENTUM militare: tábori, katonai — *Cur. HM.*

TESTAMENTUM nobilitare: nemesi — *Cur. Czöv. Szlem.*

TESTAMENTUM nuncupativum: szóbeli — *Cur. Puky. V-gyűjt. Czöv. Georch. Debr. Szlem. Ujfal. Fog.* Élő nyelvvél tett — *Szirm. P-gyűjt.* Mondott — *Ujfal.* Élőszóbeli — *Szlem.* Szóval tétetett — *P-gyűjt.*

TESTAMENTUM nullum: magába sikeretlen — *Cur. Szlem.* Semmit sem érő — *Czöv.* Félretétethető — *Szlem.*

TESTAMENTUM perfectum: tökéletes — *Cur.*

TESTAMENTUM pium: kegyes — *Cur. Czöv.* Kegyes hagyományi — *P-gyűjt.* Ájtatos czélu — *Szlem.*

TESTAMENTUM praecudiciosum: sérelmes — *Cur. Pauly. Puky. Fog.*

TESTAMENTUM privatum: magános hitelességü — *Nán.*

TESTAMENTUM privilegium: privilégium — *Cur. V-gyűjt. Czöv. Szlem.* Kivált, a' törvény' különös engedelmével tétetett — *Puky. P-gyűjt. Szirm.* Kiváltságos — *Debr. HM.*

TESTAMENTUM publicum: közhelyen tett — *Cur.* Közönséges hitelességü — *Nán.* Hiteles hely

v. személy előtt tett — *Szlem.* Közönséges — *Czöv.*

TESTAMENTUM purum: tiszta — *Cur.*

TESTAMENTUM rescindibile: felbontható — *Puky. Pauly.* Csonkitható — *Enzs.*

TESTAMENTUM rescissum: felbontott — *Cur.* Elrepszett, megerőtlenített — *Szlem.*

TESTAMENTUM ruptum: megmásolt — *Cur. Szlem. HM.* Elrontott — *Ujfal.* Változtatott. *Czöv.* Elbontott v. elrontott — *Dien.*

TESTAMENTUM rusticum: jobbagyi — *Cur.*

TESTAMENTUM scriptum: írott — *Cur. Debr. Puky. Fog. V-gyűjt. Czöv. Ujfal. Georch.* Íratott — *Puky. P-gyűjt.* Írásba foglalt — *Szlem.*

TESTAMENTUM solenne: jeles — *Cur. Pauly. Puky. P-gyűjt. HM.* Törvényes renddel tétetett — *Puky.* Rendszerint való — *Kövy.* Törvényes rendtartással tétetett. *P-gyűjt. Szirm.* Diszes — *Czöv.* Ünnepi szertartásu — *Szlem.* Ünnepeles — *Csapó.*

TESTAMENTUM tempore pestis: döghalál alatti — *Cur.* Döghalál idejében tett — *Szlem.* Minigyhalál alatti végrendelet. *HM.*

TESTAMENTUM validum: sikeres — *Cur. Puky.* Érvényes — *Csapó.*

TESTANDI activitas: végintézeti tehetőség. *Cur. Puky.* — tehetség. *Szlem.* Végintézkézési, végrendeletkezési tehetőség. *Fog.* Végintézet-re való tehetőség. *P-gyűjt.* Végrendeletkezelhetőség. *HM.*

TESTANDI activitas personalis: végső intézetre való személyes — *P-gyűjt.* Végső intézeti személyes, v. személybeli — *Szlem.*

TESTANDI activitas realis: végintézkézési vagyoni — *Fog.* Végső intézeti tárgybeli — *Szlem.* Tárgyhoz szabott — *P-gyűjt.*

TESTANDI activitatis defectus: végintézeti tehetőség' fogyatkozá-

sa. *Cur.* Végintézet-tételbeli fogatkozás. *Puky.* Végrendelkezhetőség' hiánya, végrendelkezhetlenség. *HM.*

TESTARI: 1) végintézetet tenni, testálni. *Cur.* Végrendelést tenni, hagyományozni. *Kun.* Végsőképen intézni. *Puky.* *P-gyűjt.* Intézkedni, végrendeletben hagyni. *Fog.* Végrendelkezni, végintézkedni; 2) bizonyítani, bizonytságot tenni, tanúsítani. *Debr.*

TESTATOR: végintéző. *Cur.* *Bar.* *vm.* *Stett.* Végintézetet tevő. *Cur.* *P-gyűjt.* Végső intézet tevő. *Szlem.* Végképen intéző. *P-gyűjt.* Intéző. *Georch.* *Czöv.* Testáló. *Cur.* *V-gyűjt.* *Mest.* *Czöv.* Végrendelet, rendelkező. *Kun.* Végrendekező. *HM.*

TESTATUS: intézett. *P-gyűjt.*

TESTES rogati: megkéretett tanúk. *Pauly.* *HM.*

TESTES simul constituti: együtt lévő tanúk. *Pauly.* *HM.*

TESTI nonnisi jurato creditor: csak a' meghitelesített tanúnak adatik hitel. *Puky.*

TESTIFICARI: bizonyítani, bizonytságot tenni. *Fog.* *Szirm.* Tanúskodni. *Csapó.* *Fog.* Tanúsítani. *Kun.*

TESTIFICATIO: bizonytságtétel. *Cur.* *Debr.* *Puky.* *HM.* Tanúsgadás, v. tétel. *Szlem.* Tanúskodás. *Debr.* Tanúsítás. *Kun.* *HM.* Tanúsgáttétel. *MH.*

TESTIMONIALES: bizonytságlevél. *Cur.* *Debr.* *HM.* Bizonyítvány. *Perg.* Tanulevél. *Kun.* *Georch.* *Szlem.* Bizonyító levél. *Szirm.* Tanúsítvány. *HM.*

TESTIMONIALES super paupertate: szegénységet bizonyító levél. *Cur.* Ügyelogyottságot bizonyító levél. *Puky.* *Pauly.*

TESTIMONIUM: tanútság. *Cur.* *Pauly.* *Puky.* *P-gyűjt.* *Lex.* *Szlem.* *HM.* Tanújel. *Fog.* Tanúbizonytságot. *Cur.* *Fog.* *Bar.* *várm.* *Debr.* *Puky.* *P-gyűjt.* *Lex.* *Szlem.* *Márt.* Bizonytságot. *Cur.* *V-gyűjt.* *Mest.*

Lex. *Debr.* *Mokr.* Bizonytságtétel. *Lex.* *Szirm.* *Márt.* *Mokr.* *Párizp.* *Moln.* Erősítés. *Mest.*

TESTIMONIUM articulare: törvényes —. *Cur.* *Puky.* *Pauly.* *Szirm.* *Márt.* *HM.* Törvényből vétetett. *P-gyűjt.*

TESTIMONIUM authenticum: közhitelességü —. *Puky.* *Pauly.* *P-gyűjt.* Teljes hitelü —. *Debr.* Hiteles bizonytságot. *HM.*

TESTIMONIUM capitulare: káptalanbéli —. *T-gyűjt.* *Czöv.* Káptalan' bizonytságot. *Pauly.* *P-gyűjt.* *Szirm.* — kiküldöttjei. *Szlem.*

TESTIMONIUM fidedignum: hitelt érdemlő —. *Puky.* *Pauly.* *Debr.* Hiteles —. *Pauly.* *Debr.* *P-gyűjt.*

TESTIMONIUM humanum: emberi —. *Cur.* *Puky.* Élőbizonytságot. *Debr.* *P-gyűjt.*

TESTIMONIUM legale: törvényes —. *V-gyűjt.* *Debr.* *P-gyűjt.* *Georch.* *Szlem.* Vármegyebéli —. *Czöv.*

TESTIMONIUM opificum: tanuló, v. bujdosó, v. vándorló levél. *Bar.* *vm.* Vándorlevél. *HM.*

TESTIMONIUM perhibere: bizonytságot tenni. *Moln.*

TESTIS: tanú. *Cur.* *Kölcs.* *Kun.* *Debr.* *Stett.* *Puky.* *Szirm.* *Márt.* *Mokr.* *Pauly.* *Fog.* *V-gyűjt.* *P-gyűjt.* *Szlem.* *Georch.* *Czöv.* *HM.* Bizonytságot. *Párizp.* *Czöv.* *Lex.* *RW.*

TESTIS adjuratus: meghiteltetett —. *Puky.* *Pauly.* Megesküdte. *tett* —. *Pauly.* Megesküdtetett —. *Debr.*

TESTIS auritus: hallomási —. *Cur.* *Fog.* *HM.* Hallomást beszélő —. *Puky.* *P-gyűjt.* Hallomásbéli, v. hallott —. *P-gyűjt.* Füllel hallott, hallomásu —. *Pauly.* *P-gyűjt.* Fültanu. *Fog.* *Pauly.* Csupa hallásbéli —. *Czöv.* Más után beszélő —. *Szlem.* Hallomásos tanú. *Debr.*

TESTIS authenticatus: meghitelesített —. *Cur.* *Szlem.* Hitelesített —. *V-gyűjt.* *Debr.* Meghiteltetett —. *Czöv.*

TESTIS authenticus: hiteles —. *Cur. HM.*

TESTIS classicus: kifogást nem szenvedő, kifogáson kívül való —. *Cur.* Minden kifogáson kívül való —. *HM. P-gyűjt.* Feddhetetlen —. *Georch.* Minden kifogás nélkül való —. *Szlem. HM.*

TESTIS contradicens: ellenkező —. *Cur.* Magával ellenkező —. *Puky. Pauly.*

TESTIS contrarius: ellenkező —. *Szirm.*

TESTIS difformiter fatens: különbözőképen valló —. *Puky. Pauly.* Nem egyezőleg valló —. *Pauly.* Különbözőn valló —. *Enzs.*

TESTIS discrepans: különböző, egyes —. *Puky. HM.*

TESTIS dissentiens: egyet nem értő —. *Cur. Puky. Pauly.* Másként valló —. *Enzs.*

TESTIS exceptione major: minden kifogáson kívül való —. *Pauly.* Kifogást nem szenvedő —. *Puky.*

TESTIS exceptioni obnoxius: kifogást szenvedő —. *Cur. Puky. Pauly.*

TESTIS falsus: hamis tanú. *Cur. HM.*

TESTIS fidedignus: hiteles —. *Cur. Pauly. Puky. Szirm.*

TESTIS fide indignus: hitelt nem érdemlő —. *Szirm.*

TESTIS habilis: alkalmas —. *Puky. Pauly. Szlem. P-gyűjt.* Bizonyosságot tehető —. *Pauly. P-gyűjt.* Alkalmas —. *Cur.*

TESTIS idiota: tudatlan —. *Szirm.*

TESTIS inhabilis: nem alkalmas —. *Cur. HM.* Nem alkalmas —. *Puky. P-gyűjt.* Tanúságra tehetetlen —. *Szlem.* Bizonyosságot nem tehető —. *P-gyűjt.*

TESTIS iniquus: álnok —. *Szirm.*

TESTIS instrumentalis: levélbeli —. *V-gyűjt.* Levélbe aláírt —. *Georch.* Oklevélbeli —. *Czöv.*

TESTIS interessatus: részre hajló —. *Cur. Puky. Szirm. Pauly. Georch. Szlem.* Maga v. más' hasz-

nát kereső —. *Szirm.* Haszonra néző —. *Szlem.*

TESTIS juratus: megesküdt —. *Cur.*

TESTIS matrimonii: násznagy. *Georch.* Házasság' tanuja. *Szlem. Tanu. Czöv.*

TESTIS morte authenticatus: halál által meghitelesített —. *Georch. Czöv. Szlem.*

TESTIS non idoneus: nem alkalmas —. *Szirm.* Nem alkalmas *Csapó.*

TESTIS obstativus pugnans: ellenkező egyes —. *Cur.*

TESTIS oculatus: szemmel látott —. *Cur. Pauly. Puky. HM. Szemtanú. Puky. Kun. Fog. Látomási —. Fog. Szemmellátó —. Mest. Czöv.*

TESTIS passionatus: indulatos t. *Szirm.*

TESTIS perjurus: hitszegett —. *Puky. Pauly. Szirm. HM. Ludas —. Pauly. Hitetlen —. Szirm.*

TESTIS prohibitus: eltiltott —. *Cur.* Eltiltatott, megtilalmaztatott —. *Puky. Pauly.*

TESTIS qualificans: módosító —. *Cur. HM.*

TESTIS requisitus: megkerestett —. *Czöv.* Megkért —. *Szlem.*

TESTIS rogatus: meghitt —. *Cur.* Megkért tanú. *Csapó.*

TESTIS simultaneus: együtt lévő —. *Cur.* Együtt jelenlévő —. *Szlem.* Egyszerre jelenlévő —. *Czöv.*

TESTIS singularis: egyes, magányos —. *Cur. Puky. Pauly. Ridg —. Pauly. Különöző —. Szlem. HM.*

TESTIS singularis cumulativus conspirans: összeférő egyes —. *Cur.*

TESTIS singularis diversificativus discrepans: különböző egyes —. *Cur.*

TESTIS spirans: öszveférő, egyes —. *Cur.*

TESTIS subornatus: rávett —. *Cur.* Rábérlett —. *Puky. Pauly. Bérlett, megvesztegetett —. Debr. Hamis — Szlem.*

TESTIS suspectus : gyanús —. *Szlem. HM.*

TESTIS uniformiter fatens : egyformán valló —. *Cur. Pauly.* Egyezőleg valló —. *Pauly.* Egyaránt valló —. *HM.*

TESTIS universalis : közönséges —. *Czöv.* Mindennapi, 's péúzen vásárolható —. *Szlem.*

TESTIS vacillans : tétovázó —. *Cur. Debr. Puky. Pauly. V-gyűjt. P-gyűjt. HM.* Habozó —. *P-gyűjt. Pauly. Puky. Szirm. Szlem.* Ingadozó —. *Georch. Szlem. Pauly. Puky.* Csavargó —. *Szirm.*

TESTIS varians : változtató —. *Cur. HM.* A' vallomást változtató —. *Puky.* Változó —. *Pauly. P-gyűjt.* Vallást változtató —. *Pauly. P-gyűjt. Szlem.* Tétovázó —. *V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem.*

TESTIUM examinatio : tanúvallatás. *Kölcs. HM.*

TETRARCHATUS : negyedes fedelmesség. *Pázm.*

TEXTURA : szerkezet. *Fog.* Szövet. *Kun.*

TEXTUS : szövény. *Stett.* Szöveg, belzet. *Fog. HM.* l. Contextus.

TEXTUS diplomatum : okleveles derékbeszéd. *Perg.*

TEXTUS litterarum : irományok' foglalatja. *Perg.*

THATSACHEN : tettdolgok ; facta. *Vált. Csász.*

THAUMATURGUS : csudatévó. *Puky. Pauly.*

THEATRUM : 1) színház. *Fog.* Néző szin. *Puky.* Nézőhely. *Csapó.* 2) játékszin. *Fog. Puky. Bar. vm.* Szinjáték. *Fog.*

THECA : irat-tok. *HM.*

THECA laminea : bádóg burok. *HM.*

THEMIS : igazság' isten asszonya. *Kun.*

THEMA : feladat. *HM.*

THEIL - ACCEPTATION : részes, kisebb sommára szorított elfogadás ; acceptatio partialis. *Vált. Csász.*

THEOCRATIA : isteni kormány,

v. országlás. *Lex.* Istenországlás. *Kun.*

THEODICEA : istenvéd, istenvédelem. *Lex.*

THEOLOGUS : hittudós, pap. *Kun.* Hittanár, hittudor. *Csapó.*

THEOLOGIA : vallástudomány. *Puky.* Istentudomány. *Pauly. Lex.* Hittudomány. *Debr. Kun.* Hittan. *Csapó.*

THEOLOGIAE canonicus : hittanító kanonok. *HM.*

THEOREMA : állitmány. *Puky. Pauly.* Tudni való. *Pauly.* Éles elmékedés. *Szirm.*

THEORETICE : elmélőleg, elméletileg. *Fog. HM.* Elmékedve. *Vajd.* Elméletesen. *Kun.*

THEORETICUS : elmélő, elmélész. *Kun.* Elméletes, elméleti, elmélészi. *Kun. Fog.* Esmékedésbeli. *Puky. P-gyűjt. Pauly.* Esmékedésügyelő. *Pauly.* (subst.) elmélész ; (adj.) elméletes, elméleti, elmélészi. *Fog.*

THEORIA : elmélet. *Fog. Kun. Stett. Debr. HM.* Esmékedés, eszmékedési tudomány. *Puky.*

THEOSOPHIA : istenösméret. *Lex.*

THERMOMETRUM : hévmérő. *Puky.*

THESAURISARE : kincsezni. *Pázm.*

THESAURARIATUS transylvanicus : cs. kir. erdélyi kincstartó tanács. *Pauly.* Erdélyi kincstartóság. *HM.*

THESAURARIUS : kincstartó. *V-gyűjt. Puky. P-gyűjt.* Kincsbázörző. *P-gyűjt.* Kincstárnok. *Debr. Kun.*

THESAURUS : kincs. *Cur. Pauly. Puky. P-gyűjt. Lex. Czöv. Szlem. RIV.* Olly pénznek eltétele, kinek az ura immár nincsen emlékezetben. *RIV.*

THESAURUS coelestis : mennyei kincs. *Pázm.*

THESAURUS inventus : talált kincs. *Debr.*

THESAURUS reconditus ; rejtett kincs. *Szlem.*

THESIS : 1) tétel. *Fog. Debr. HM.* Feladás, állítás. *Debr.* Feltétel. *Szirm.* 2) tétemény; 3) tet. *Fog.*

THESIS literaria : tanulmányi vitatétel. *HM.*

THETICA : állítástudomány. *Lex.*

THETICE : állításként, állításképen. *Lex.*

THRONUS : királyszerék, királyi szerék. *Lex. HM.* Trón. *Debr. HM.*

THURE litare : tömjénnel áldozni. *Pázm.*

THURIBULUM : tömjényedény. *Gánócz.* Temjényező, füstölő edény. *Lex.*

THURIFER : tömjényedény' hordozója. *Gánócz.*

THURIFICATIO : temjényezés. *Verseg.*

TIARA : érseki, papisüveg. *Szirm.*

TILGEN : enyészteni; törleszteni. *Fog.*

TILGUNGSFOND : enyésztségi v. törlesztési alap. *Fog.*

TIMERE : félni, valamitől tartani. *Lex.*

TIMIDITAS : félelenség, bátortalanság, szivtelenség. *Lex.* Félelmisség. *Pázm.*

TIMOR : félelem, ijedés. *Lex.*

TIMOR filialis : fiúi félelem. *Gánócz.*

TIMOR servilis : szolgai félelem.

TIRO : 1) újjonez. *Fog. Debr. HM.* 2) tanítvány, inas. *Puky. Pauly. Debr. HM.*

TIRO militaris : újkatona. *Puky. V-gyűjt. P-gyűjt. Pauly. Rekluta. V-gyűjt. Pauly. Puky.* Újjonez katona. *Bar. várm. Ujjonez. Puky. Pauly.*

TIRONUM statutio : újjonez - állítás. *Fog. HM.* Ujjonezok' kiállítás. *Pauly. Katona-állítás. Puky. Szirm.*

TITUBARE : tántorogni, tántorogni, hebegni, gagyogni, dadogni. *Lex.* Ingadozni. *Perg.*

TITUBATIO : habozás. *Szirm.*

TITULARE : cizmezni. *Kun. HM.*

TITULARE calendarium : köz

tisztek' lajstroma. *Puky. P-gyűjt.* Tiszti névtár. *Debr.*

TITULARIS : cizmes. *Fog. Pauly. P-gyűjt. Puky.* Czimzetes. *Nán. Debr. HM.* Czimet viselő. *Puky. P-gyűjt.*

TITULATIO : cizmezés, cizmezés. *Pauly. Puky. P-gyűjt.*

TITULATURA : cizmezés. *Fog. Czimzet. Bar. vm. Kun.* Czimadás. *Pauly. Puky.*

TITULO diurni : napi jártság' v. napi pénz' fejében. *Bar. vm. Napdíj' fejében. HM.*

TITULO duplici : két úton, v. két oknál fogva. *Puky. HM.*

TITULO expensarum : költségek' fejében. *Debr.*

TITULO honorarii : hűespénz' fejében. *Bar. vm. Tiszteletdíj' fejében. HM.*

TITULO justo : igaz czimmel, v. czim alatt. *Cur. Igaz úton. Puky. Debr. HM.*

TITULO lucri : nyereség' fejében. *Pauly.*

TITULO mercedis : fizetés' fejében. *Pauly. Bér' fejében. HM.*

TITULO mutui : kölcsön' czimje alatt. *Cur. — fejében. Cur. Pauly. Puky.*

TITULO salarii : fizetés' fejében. *Cur. Puky. Évpénzképen. Enzs.*

TITULUS : czim. *Cur. Fog. Szlem. P-gyűjt. Debr. Kun. Pauly. Puky. HM.* Ok, út. *V-gyűjt. Debr. Puky.* Homlokírás, tisztelet-mutató, v. tisztelet-név, mentség, helyes kifogás. *Mest. Név. Debr.* Czimzet. *Georch. Czikkely. Czöv.* Tiszteletbeli név. *Szlem.* Fellyül való írás, méltóságos dicséret; út és mód, melly formán ember örökségét bírja. *RW.*

TITULUS acquisitionis : szerzésnek kútfeje, v. kútforrása. *Mest. Jóságszerzés' czimje vagy oka. Szlem.*

TITULUS consensus regii : királyi megegyezésnek czimje. *Czöv.* Fejedelmi helybenbogyás —. *Szlem.* Királyi jóváhagyási czim. *HM.*

TITULUS defectus seminis : magvaszakadás' —. *Czöv.* Magonszakadás' czime. *Szlem.* *HM.*

TITULUS devolutionis : visszazállás' titulusa. *Czöv.* Jóság' fejedelemre szállásának kútfeje. *Szlem.*

TITULUS donationis : adomány-czim. *Cur.* *Szlem.* Adomány' oka. *P-gyűjt.* Adomány' czimje. *Szlem.* — titulusa. *Czöv.*

TITULUS notae infidelitatis : hívségtelenség' jegyének , v. pártütésnek czimje. *Czöv.* Hívségtelenség , v. hívségtelenkedés' szennyének czime. *Szlem.* Hütlenségi —. *HM.*

TITULUS novae donationis : új adomány' czime. *Czöv.* *Szlem.* Újadományi —. *HM.*

TITULUS possessorii : birtokczim. *Cur.* Birtok' neme , oka , útja. *Puky.* *Márt.* *Pauly.* Birtoknak titulusa. *Czöv.* Birtokban lételnek czimje. *Szlem.* Birtok' neme , czimje. *Debr.*

TOLERABILIS : tűrhető. *Kun.*

TOLERANS : türelmes. *Kun.*

TOLERANTIA : türedelem. *Cur.* *Bar.* *vm.* *Debr.* *Fog.* Vallástűrés v. türedelem. *Puky.* *Pauly.* *P-gyűjt.* 'Türelm. *Fog.* *Kun.* *HM.* Hittürelm. *Kun.*

TOLERANTIA religionum : türelem. *V-gyűjt.* Türedelem. *Czöv.* *P-gyűjt.* Vallástűrés. *P-gyűjt.*

TOLERANTIAE taxa : türedelmi pénz. *Cur.* Türedelmbér , — váltáság. *Puky.*

TOLERANTIALE edictum : valás-türedelmi parancsolat. *Puky.* Türelmi parancs. *Csapó.* Türelmi hirdetmény *HM.*

TOLERANTIALIS : türedelmi , türelmi. *Fog.*

TOLERANTISMUS : türelmeskedés. *Kun.*

TOLERATUS : türedelmes , törött. *Cur.* Türedelmezett. *Debr.*

TOLUS : könnypolecz. *Puky.* *P-gyűjt.*

TOMUS : kötet. *Debr.* *Kun.*

TONNE : bocska , tonna (mintegy 20 mázsa). *Fog.*

TONSURA : pilis ; környezet. *Kun.*

TONSURA ecclesiastica : pilis. *Puky.* *P-gyűjt.* Szerzetesi benyírás. *Egyh. ért.* Papi hajnyírás. *Szirm.*

TONSURATUS clericus : pilises kispap. *Puky.* *P-gyűjt.*

TONUS : 1) hang ; 2) magaviselet ; 3) társalkodási szellem (bon ton). *Kun.*

TOPOGRAPHIA : helyírás. *Bar.* *vm.* Helyleírás. *Debr.*

TORMENTARIA militia : pattantyus katonaság. *HM.*

TORMENTARIAE rei praefectus : fegyvertármester. *Törv.*

TORNEAMENTUM : harcjáték. *HM.*

TORTURA : kín , kínzás. *Kun.* *Szlem.* *Szirm.* *Márt.* *HM.* Kínzó vallatás. *Szlem.* Kinok által való faggatás. *Szirm.* Csigázás. *Bar.* *vm.* *Kász.* Kinszer. *Sztrók.* Kínzotás. *Vajd.*

TORTURALE examen : kínzássali vallatás. *Debr.*

TORQUES aureus : aranyláncz. *HM.*

TOTALIS : egészetes , teljes , végképi. *Kun.*

TOTALITAS : egészség , minden-ség. *Lex.*

TOTALITER : egészen , teljesen , végkép. *Kun.*

TOTIES quoties : annyiszor , mennyiszor. *Fog.* A' mennyiszor , annyiszor. *Puky.* *Pauly.* Mindannyiszor. *HM.*

TOTUM fac v. factotum : mindenes. *Kun.*

TOURNIER : fegyverjáték. *Kun.*

TOXICUM : étető. *Cur.* *HM.* Méreg. *Bar.* *vm.*

TRACIREN : vonalozni. *HM.*

TRATTA : intézvény. *Stett.* I. Tratt.

TRACTABILIS : hajtható. *Puky.*

TRACTAMENTUM : 1) bánásmód. *Debr.* *Fog.* *HM.* 2) alku , alkuzat. *Fog.* I. Tractatus.

TRACTARE : 1) alkudozni. *Cur.* *Puky.* *Debr.* *Fog.* Alkudni. *Fog.*

Egyezkedni. *Debr.* 2) értekezni. *Puky. Fog.* 3) bánui (valamivel). *Fog. Debr.*

TRACTARE negotia: ügyet viselni. *Ens.*

TRACTATIO: forgatás, vele való bánás. *Bar. várm.*

TRACTATIO litterarum: levelek' forgatása. *Czöv.*

TRACTATUS: 1) alkudozás. *Cur. Kun. Debr. Puky. Bar. várm. P-gyűjt. HM. Alku. Fog. Kun.* 2) értekezés. *Puky. Pauly. Fog. Szlem. P-gyűjt. Ujfal.* 3) egyezkedés, egység. *Debr. HM. I. Contractus.*

TRACTATUS commercialis: kereskedési alkudozások, 's egyezési kötések. *Szlem.* Kereskedelmi szerződés, egyezkedés. *HM. Szerződés. Fog.*

TRACTATUS pacis: békealku. *Kun.*

TRACTATUS publici: közalkudozások, 's egyezések. *Szlem.*

TRACTUS: 1) vidék; 2) emelet; 3) huzam, p. o. aeris: léghuzam, légvonódás. *Kun. HM.*

TRADITIO: 1) átadás. *Cur.* Általadás. *Puky. Fog. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Debr. Pauly. Ujfal.* Kézreadás. *Puky. V-gyűjt. Pauly. HM.* Kézbe szolgáltatás, hagyás. *Mest. Kézhezadás. Fog.* 2) hagyomány. *Debr. V-gyűjt. Mest. Pauly.* Szájadat. *Sztrok.* Szájról szájra adás. *Debr.* Eleink' előadása. *Szirm. Monda. HM. Fog.* Szóhagyomány. *Fog.*

TRADITIO brevi manu: kézre adás. *Cur.* Rövid kézzel történő általadás. *Pauly. Georch. Czöv. Ujfal.* Rövideden történő, v. képzelhető —. *Szlem.* Nyombau, azonnali, rögtöni —. *Ens.* Közvetleni általadás. *Debr.*

TRADITIO ficta (J. Rom.): költeményes —. *Szlem.*

TRADITIO humana: emberi tálmány. *Pázm.* — hagyomány. *Lex.*

TRADITIO longa manu: kimutatással, messziről tett átadás.

Cur. Puky. P-gyűjt. Hosszú kézbeli —. *Fog.* Hosszu kézzel való —. *Georch. Czöv. Ujfal.* Messziről történő —. *Szlem.* Távoli általadás. *Ens. Debr.* Közvetőleges átadás. *HM.*

TRADITIO realis: valóságos —. *Cur. P-gyűjt. Puky. Georch. Szlem. HM.* Voltaképen való —. *Georch. Dologheli —. Czöv.*

TRADITIO symbolica: jelképes —. *Cur. Debr. Puky. Mest. HM.* Jel által történő —. *Puky. P-gyűjt. Georch. Pauly.* Jelentős —. *Czöv.* Ábrázoltató —. *Szlem.* Hasonlatos —. *Ujfal.* Jellel való általadás. *Dienes.*

TRADITIO vera: igazi —. *Czöv.*

TRADITIONIS castri delictum: várfeladás' gonosztette. *Szlem.*

TRADITOR: átadó, áruló. *Pázm.* **TRADITORES** castrorum, et fortaliorum malitiosi: várak' és erősségek' csalárd feladóji. *Cur.*

TRADUCERE: 1) megcsalni. *Bar. vm.* 2) átvezetni, átvinni, átszállítani. *Lex.*

TRAFIK: (önkésztette áruk' eladása); tőzs. *Fog.*

TRAFICATIO: szerencskedés, hamiskodás. *Bar. vm.*

TRAGICUS: szomorító, szomorú. *Kun.*

TRAJECTUS: rév. *Cur. Fog. Bar. vm. Puky. P-gyűjt. HM.* Átkelés. *Bar. várm. Hidas. Fog.*

TRAMES: gyalog út. *Szirm.*

TRANQUILLARE: megnyugosztalni, csendesíteni. *Puky.*

TRANSACTIO: 1) egység. *Cur. HM. Czöv. Debr. Márt.* 2) pör-egyezés (actus); pör-egység (res). *Fog. Egyezés. V-gyűjt. P-gyűjt. Czöv. Pauly. Puky. Szirm.* Megalkuvás. *V-gyűjt. Bar. vm. RIF.* Megegyezés. *Lex. Bar. vm. Márt.* Békekötés. *Georch. Pauly. Puky. Debr.* Megegyesülés. *Czöv.* Perbeli leengedő egyezés. *Pauly. Szlem. Alku. Ujfal. Debr. Pauly. Puky.* Békelés. *Bar. vm.* Perbeli egység. *Puky. Pöralku, egyezet. Kun.*

Szerződés. *Puky. Kun.* Egyességre lépés. *Márt.* Megszerződés. *Helt. Fog.* Pörosztó — *Acsády.* Pörosztató egység. *Sztrók.* Egyezkedés. *H.M.*

TRANSACTIO amicabilis : baráttságos — *Cur. Szirm.*

TRANSACTIO ex dubio litis : per' kétséges kimenetele miatt tett egység. *Cur. H.M.*

TRANSACTIO judicialis : törvény előtti — *Cur. H.M.* Törv. előtt lett — *Szirm.*

TRANSSCRIPTIO, **reclamatio militum** : katonák' átíratása, visszakövetelése. *H.M.*

TRANSDERIVATIO, **l. Transvestitio.**

TRANSENNA : katonajárás. *Fog. V-gyűjt. Puky.* Utazó katonaság. *Pauly.* Katonai általmenetel. *Szirm.* Általmenő, v. utazó csoport. *Bar. vm.* Átutazás, átmenet. *Debr.* Átmenő katonaság. *H.M.*

TRANSENNALIS commissarius : katonajárásbi biztos. *Fog.* Utazó katonai biztos. *Puky.* Hadszállító biztos. *H.M.*

TRANSENNALIS locus : átutazási hely. *Debr.* Katonajáró hely. *H.M.*

TRANSENNALES stationes : katonai átkelési állomások. *H.M.*

TRANSENNANS militia : átmenő, átutazó katonaság. *Debr. Puky.*

TRANSFERRE : átruházni, átírni; átvinni, áthozni. *Fog.*

TRANSFIGURATIO : színváltoztatás. *Lex.* Színe' változása. *Pázm.*

TRANSFUGA : szökevény. *Lex. Pribék. Pázm. Telegd.*

TRANSGREDI : megszegni, átlépni, áthágni, átmenni, átszállani. *Lex.* Meghaladni. *Pázm.*

TRANSGRESSIO : áthágás. *Cur. H.M.* Átmenés, átlépés. *Lex.*

TRANSGRESSIO legis : törvénysejgés. *Pázm. H.M.*

TRANSGRESSOR : áthágó, átlépő, átmenő. *Lex.*

TRANSGRESSOR legis : törvénysejgő. *Pázm.*

TRANSIGERE : pöregyességre lép-

ni. *Fog.* Megegyezni, egyességre lépni, szerződést tenni. *Puky.* Egyezkedni, pöralknt kötni. *Kun.*

TRANSITO : (kereskedésben) átszállított. *Bar. várm.* Átvitel, átmenet. *Fog.*

TRANSITO-WAAREN : átviteli árak. *Fog.*

TRANSITORIE : mulólag. *Fog. Kun.* Futólag. *Kun.*

TRANSITORIUS : ideigtartó. *Puky.* Mulandó. *Debr.* Mulólagos. *Fog.* Futólagos, mulékony. *Csapó.*

TRANSLATIO : átvitel. *Kun. H.M.* **l. Transvestitio.**

TRANSLATIO temporanea : ideigtartó átadás. *Czöv.*

TRANSLATOR : fordító, tolmács. *H.M.*

TRANSLATUM : általtétel. *Puky.* Általvitetett. *P-gyűjt.* Átvitt. *Kun. H.M.* Átvitel. *H.M.*

TRANSLLOCATIO : át- v. elhelyezés. *Kun. H.M.*

TRANSMIGRANS colonus : általköltöző jobbágy. *Pauly.*

TRANSMIGRATIO : átköltözés. *Cur. Szirm.*

TRANSMIGRATIO incolarum : lakosok' költözködése. *Bar. várm.*

TRANSMISSIBILIS : áthárítható. *Lex.*

TRANSMISSIO : átküldés. *Cur. Kun. H.M.* Felbocsátás. *Vajd.* Felküldés, áttevés. *Sztrók.* Átbocsátás, áteresztés. *Kun.*

TRANSMISSIO causae : per' átküldése. *Cur. Debr. H.M.* Főlebb küldése. *Fog.* A' pör' általküldetése. *Puky. P-gyűjt. Czöv.* Pör' felküldetése. *P-gyűjt.* Általtétel. *Gerorch.* Per-általküldés. *Szlem.*

TRANSMISSIONALE mandatum : felebbküldő parancs. *Fog.* Felküldető parancsolat. *Bar. vm.* Általküldést rendelő parancs. *Puky. H.M.*

TRANSMISSIONALES : átküldőlevél. *Cur.* Felbocsátó — *V-gyűjt.* Általküldető — *Czöv.* Per-általküldő — *Szlem.* Elbocsátó — *Puky.* Általküldő biznyságlevél. *Debr.*

Felsőbb székre bocsató levél. *Szirm.*
Átküldvény. *HM.*

TRANSMUTATIO : átváltozás, átváltoztatás. *Kun.*

TRANSPARENS : általvilágító. *Puky.* Átlátszó. *Kun.*

TRANSPIRATIO : párázás, ki-gőzölés. *Puky.* Párolgás. *Kun.*

TRANSPONITUR instantia : a' folyamodás megküldetik. *Puky.*

TRANSPONITUR recursus : a' folyamodás átküldetik. *HM.*

TRANSPORT, l. Transportus.

TRANSPORTATUM : szállítmány. *Fog.*

TRANSPORTUS : szállítás. *V-gyűjt.* *Debr.* *Puky.* *Bar.* várm. *Pauly.* Átszállítás. *Pauly.* *Szirm.* *Puky.* Átvitel. *Bar.* *vm.* Szállítvány. *Fog.* Szállítmány. *Debr.* *Fog.* *Kun.* Áttétel (áttett lap könyvekben). *Fog.* Átvitel, áthozatal. *Fog.*

TRANSPORTUS militum : katonaszállítmányok. *HM.*

TRANSPORTUS salis : sószállítás. *HM.*

TRANSPORTUS officialis : szállító tiszt. *V-gyűjt.*

TRANSUESTANTIATIO : tökéletes elváltozás, természet' változása. *Pázm.* Valóváltozás. *Lex.* Átanyaglás. *Kun.*

TRANSUESTANTIATIO panis : kenyér-változás. *Pázm.*

TRANSMERERE : hitelesen lemásolni. *Cur.* Általmásolni. *Puky.* Általírní. *Kölcs.* *Debr.* Átmásítui (copiare : lemásolni). *Sztrók.* Hitelesen átírni. *Fog.* *HM.*

TRANSMITA litterarum : a' leveleknek lemásolások. *Czöv.* Levélmásolat. *Csapó.* Levél-átirat. *HM.*

TRANSMITIO : általmásolás. *V-gyűjt.* Hiteles másvétel. *P-gyűjt.* *Georch.* *Szlem.* Oklevél-másolás. *Szlem.*

TRANSMITIO parium : párvétel. *Vajd.*

TRANSMITIONALE institutum : másvételü ügyelet. *Pauly.*

TRANSMPTUM : hiteles más. *Cur.* *P-gyűjt.* *Szirm.* Másolat. *Perg.* *V-gyűjt.* *Pauly.* *Puky.* *Márt.* Általírat. *Debr.* *Kölcs.* Más. *Puky.* *Márt.* *Pauly.* Levél' hiteles mása, másvételü levél. *Georch.* Oklevél' mása. *Szlem.* A' levélnek valóságos mása. *Párizp.* Átírott. *Bar.* várm. Hiteles másvétel, v. másba vett levél. *Pauly.* Átmásítás. *Sztrók.* Lemásolás. *Czöv.* Hiteles átírat. *HM.* *Fog.* Hiteles másolat. *Fog.*

TRANSMPTUM authenticum : hiteles másba vett levél. *Puky.* Oklevélnek hiteles mása. *P-gyűjt.* *Szlem.* Közhatalom által készült mása. *Szlem.* Hiteles másolat. *Czöv.* — átmásoltatás. *Czöv.*

TRANSMPTUM giudiale : törvény előtt másba vett levél. *Georch.* Törvényszéki hiteles másolat. *Czöv.* Törvényszék által másolt oklevél. *Szlem.*

TRANSMPTUM primarium : első, v. közvetlen másolat. *Czöv.* Eredeti levél' mása. *Szlem.*

TRANSMPTUM sensuale : értelembeli másolat. *Perg.*

TRANSMPTUM simplex : merő mása. *Pauly.*

TRANSMPTUM transumpti : hiteles másba vettnek mása. *Georch.* Közbevetett másolat, vagy másolatnak másolatja. *Czöv.* Levélmásnak mása, v. másolatja. *Szlem.* Másnak mása. *Kölcs.*

TRANSMPTUM verbale : szóbeli másolat. *Perg.*

TRANSVESTITIO : átruházás, átírás. *Fog.*

TRANSVESTITIO conditionum pignoratitiarum : zálogi feltételeknek átruházása. *Cur.* Zálog' feltételeinek általöltöztetése. *Szlem.* Zálog-átruházás. *HM.*

TRANSVESTITIO pignoris : zálog-átruházás. *Fog.*

TRASSANS (J. Camb.) : intéző *Stett.* *Csász.* *HM.* Kiadó. *Kölcs.* Váltólevél' kiadója. *Puky.* Béváltó. *Dien.* Kibocsátó. *Fog.* *HM.* Tuk-

máló. *Zsebsz.* Váltókiadó, v. kibocsátó, váltóadás; Wechsel-austeller, Wechselschuldner. *Vált. Csász.*

TRASSARE: intézni. *Stett. Császár.* Váltólevelet kiadni. *Puky.* l. Trassiren.

TRASSAT, Trassatus: intézvénnyezett, kijelent váltói főadás; der Wechselbezogene, od. Bezogene. *Vált. Csász. HM.* Váltólevél' kifizetője. *Puky.* Intéző. *Stett.* Fogadó. *Kölcs.* Tukmált, intézvénnyezett fizető. *Fog.*

TRASSIREN, Ausstellen (einen Wechsel): intézni (váltót), kiadni, kibocsátani; Trassare, Cambiales edere. *Vált. Csász.* Tukmálni, intézvénnyezni. *Fog.*

TRATTE: tkma. *Fog.* Intévény. *Vált. HM.*

TRESORSCHNEINE, Schatzkammerscheine: kincstárjegyek. *Fog.*

TREPIDARE: remegni, reszketni, megrezzenteni. *Lex.*

TREPIDATIO: reszketés, remegés, rezzenés. *Lex.*

TREPIDUS: rezzenő, rettegő, remegő. *Lex.*

TRIANGULUM: háromszög. *Puky.*

TRIBULIS: czéhbeli társ. *Szirm.*

TRIBUNAL: ítélőszék. *Cur. P-gyűjt. Debr. Szlem. Kölcs. Puky. HM.* Törvényszék. *P-gyűjt. Szlem. Szirm. Birószék. Kun.*

TRIBUNAL cambiale appellatorium: váltófeltörvényszék; Wechsel-Obergericht. *Vált. Csász. HM.*

TRIBUNAL cambio mercantile (J. Camb.): váltótörvényszék. *Georch.* Kereskedési és váltótörvényszék. *HM.* Pénzváltó törvényszék. *Czöv.*

TRIBUNAL inquisitionis: hitbiróság, hittörvényszék. *Kun.* Nyomozószék. *Csapó.*

TRIBUNUS: ezredes, óbester. *Szirm.*

TRIBUNUS plebis: népmető, nép' szószólója. *Bar. vm.* Polgárok' sz. *Pauly.* Népszószóló. *Debr. Kun. HM.* Népszónok. *Csapó.*

TÖRV. TUD. MŰSZÓTÁR.

TRIBUS: népfelkezet, nemzetiség, köznép. *Mest. Czéh. Szirm.*

TRIBUTARIUS: adófizető, adózó. *Lex. Kun.*

TRIBUTUM: adó. *Cur. Szlem. Szirm. HM.* Közadó. *Szlem.*

TRIBUTUM ab acdibus: háztól 's épülettől járó, v. házra vetett adó, házadó. *Szlem.*

TRIBUTUM ab industria: szorgalomtól járó, szorgalombeli, v. szorgalomra vetett adó, szorgalomadó. *Szlem.*

TRIBUTUM a capitalibus: tőkepénzadó, tőkepénztől járó — *Szlem.*

TRIBUTUM a capite: fejadó, v. főtől járó. — *Szlem.*

TRIBUTUM a consumptione: elesegre, 's emésztésre vetett — *Szlem.*

TRIBUTUM a fundis: földadó. *Szlem.*

TRIBUTUM fori: helypénz, vásár- v. piacbér. *Szlem. HM.*

TRIBUTUM in natura: termékben járó adó. *Szlem.*

TRIBUTUM in pecunia: pénzben járó adó. *Szlem.*

TRIBUTUM personale: személyt érdeklő — *Szlem.* Személyi adó. *Csapó.*

TRIBUTUM reale: tárgyat 's vagyont érdeklő — *Szlem.* Vagyomadó. *Csapó.*

TRICESIMA: harminczad. *Cur. Fog. Debr. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Pauly. Szirm. Bar. várm. Puky. HM. RIV.*

TRICESIMAE officium: harminczad-tiztség. *P-gyűjt.* Harminczad-hivatal. *Czöv.*

TRICESIMALE portorium: harminczad-vitelbér. *Bar. vm.*

TRICESIMALIS inspector: harminczadi felügyelő. *HM.*

TRICESIMATOR: harminczados. *Puky. Szirm. V-gyűjt. Czöv. Szlem. Pauly. HM.*

TRIDUUM: háromnap. *Szirm.*

TRIMESTER: harmadló.

TRIMESTRE: évnegyed. *HM.*

TRIMESTRALIS : harmadhavi. *Kun.* Évnegyedi. *HM.*

TRINEPOS : onokám' onokájának onoka fia. *P-gyűjt.* Hatodizbéli unoka. *Puky.* *P-gyűjt.*

TRINEPTIS : onokám' onokájának leánya. *P-gyűjt.* Hatodizbéli unoka-leány. *Puky.* *P-gyűjt.*

TRINITAS : háromság. *Kun.* *Medgyesi.*

TRIPARTITUM : hármaskönyv. *Fog.* — törvény. *Puky.* *Pauly.* *HM.* Hármastörvénykönyv. *Debr.*

TRIPARTITIUM decretum : hármastörvénykönyv. *P-gyűjt.* *Czöv.* Hármastörvény. *Szlem.*

TRIPARTITIUM Verbóczii : szokásbeli törvény, v. törvénykönyv. *Márt.*

TRIPLICA : harmadik szóváltás, harmadválasz. *HM.*

TRIPPLICATUM : harmadlat. *HM.*

TRIPPLICATIO (J. Rom.) : harmadik felelet. *P-gyűjt.* Harmad-sori felelés. *Czöv.* Pervédbeli harmadik írás. *Szlem.*

TRIPLUM : háromandyi. *Puky.* *P-gyűjt.* Háromszoros. *Ens.* *Kun.* Háromszerű. *P-gyűjt.*

TRITAVIA : üköm' ükinek üki. *Huszt.* Dédősöm', v. dédüköm' nagyanyja. *Szlem.*

TRITAVIA materna : üköm' ükének üke. *Puky.* *P-gyűjt.* Anyai dédősöm', v. dédüköm' nagyanyja. *Szlem.*

TRITAVIA paterna : dédük. *Puky.* *P-gyűjt.* Atyai dédősöm', v. dédükömnek nagyanyja. *Szlem.*

TRITAVUS : ősom' ősinek ősi. *Huszt.* Dédősöm', v. dédüköm' nagyatyja. *Szlem.* Dédős-apa, ükös-apa. *Fog.*

TRITAVUS maternus : üköm' ükének őse. *P-gyűjt.* Anyai dédősöm', v. dédüköm' nagyatyja. *Szlem.* Ükőm' ükinek üki. *Puky.*

TRITAVUS paternus : ősom' ősének ősi. *Puky.* Dédős. *P-gyűjt.* Atyai dédősöm', v. dédüköm' nagyatyja. *Szlem.*

TRIUMPHALIS : diadalmi. *Fog.* *P-gyűjt.* Győzelmi. *Csapó.*

TRIUMPHALIS porta : diadalmi kapu. *Puky.* Diadalkapu. *Kun.*

TRIUMPHANS : nyertes. *Vajd.* *P-gyűjt.* Győztes, diakodó. *Sztrók.* Győzdelmes. *Czöv.* Diadalmaskodó. *P-gyűjt.*

TRIUMPHANS pars : nyertes fél. *Debr.* *Fog.* *P-gyűjt.* *P-gyűjt.* *Georch.* *Szlem.* *HM.* Győztes fél. *Fog.* Diadalmas, nyertes rész. *Puky.* Győzdelmes fél. *Debr.*

TRIUMPHARE : győzni, nyerni. *Fog.* *Pauly.* Diadalmaskodni. *Puky.* *Kun.* *Pauly.* Nyertes lenni, pört megnyerni. *Bar.* *vm.* Győzdelmeskedni. *Puky.* Nyertesen járni. *Helt.* Diakodni. *Sztrók.*

TRIUMPHUS : győzelem. *Bar.* *vm.* *Debr.* *Fog.* Diadalom. *Debr.* *Puky.* *Fog.* *P-gyűjt.* Diadal. *Fog.* *Kun.* Győzedelempompa. *Lex.*

TRIVIALIS : népi, közszerű. *Debr.* Ócska, közönséges, mindennapi. *Kun.*

TROPHAEUM : diadalemlék, győzelemjel. *Kun.*

TRUTINIUM : megfontolás. *Cur.* *Debr.* *Puky.* Hányásvetés. *Ens.*

TRUTINIUM judiciale : bírói megfontolás. *Cur.*

TUBA : kürt, trombita. *Lex.* Harsonya. *Bajza.*

TUBAE sonus : trombita-harsongás. *Pázm.*

TUBUS capillaris : hajcső. *Kun.*

TUBUS opticus : szemcső. *Puky.*

TUERI : gyámolítani, oltalmazni. *Puky.* *HM.* Védelmézni. *HM.*

TUMBA : koporsó. *Pázm.*

TUMULATIO : eltemetés. *Pázm.*

TUMULTUANTES : zenebonásdók. *Cur.* *Puky.* Felzendülők. *Cur.* Lázitók. *Puky.*

TUMULTUARE : lázongni, zajongni. *Kun.*

TUMULTUOSUS : zenebonászkodó. *Bar.* *vm.* Lázuló, lázító, háborgó, lármás, nyughatatlan. *Lex.* Zűr-zavar-szerző. *Pázm.*

TUMULTUS : zendülés. *Cur.* *P-gyűjt.* *Szirm.* *Debr.* *Pauly.* *Puky.*

HM. Lázadás. *Cur. Mest. Debr. Puky. Zenebona. Debr. Láz. Pauly. Mest. Lárma, háborgás, párttűtés, zúdulás. Mest. Lázongás, zajongás. Kun. HM. Zavar. HM.*

TURBA: háborgás. *Czöv. Zürzavar. Szlem. Hábor, háborság. Kun.*

TURBARE: háborítani, háborítani, zavarni. *Lex. Kun. HM.*

TURBARI: 1) háborodni, háboríttatni. *Lex.* 2) lábáról leesni. *Pázm.*

TURBATIO: háborgatás. *Cur. Megháborítás. Czöv. Háborgás. Helt. RW. Eszvesztés. RW.*

TURBATOR: háborító. *Cur. Szirm. HM.*

TURBATOR matrimonii: házasságzavaró. *Egyh. ért.*

TURBULENTUS: háborgó. *Cur. Szirm. Kun. HM. Komor, szomorú, szélvészcs, fergeteges. Lex.*

TURMA praetorea, vel praetoriana: testőrség. *Stett. Cs. kir. testőrző magyar sereg. Szirm. Testőrsereg. HM.*

TURRIS lucens: fénytorony. *HM.*

TUTEA: gyámság. *Cur. Pauly. P-gyűjt. Debr. Fog. Stett. Perg. Kun. HM. Gyámapaság. Fog. Gyámolság. Puky. Pauly. V-gyűjt. Gyámi hatalom. Georch. Szirm. Tutorság. Czöv. Párizp. Gyámtyaság, gyámtyai hatalom. Szlem. Gondviselés. Párizp. Mokr. Márt. Gyám. Szirm. Oltalom. Veres.*

TUTEA dativa: kirendelt —. *I-gyűjt. Rendeltetett —. P-gyűjt. Adatott —. P-gyűjt. Czöv. Közhatalom adta, v. fejedelmi, v. pártfogói —. Szlem. Rendelt gyámság. HM.*

TUTEA et curatela: gyámság és gondviselés. *Puky. HM.*

TUTEA ingessiva: avatkozott gyámol. *V-gyűjt. HM. Törvénytelen, v. bitangolt —. Szlem. Czöv. Befurt —. Czöv. Bitolt —. HM.*

TUTEA legalis: törvényes —. *Czöv. HM. Törvényszerint való —. Szlem.*

TUTEA legitima: törvényes —. *P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem. Törvényadta —. Szlem.*

TUTEA legitima et naturalis simul: természeti és törvényes. —. *V-gyűjt. Törvény és természet szerint való —. P-gyűjt. HM. Természetes és törvényes —. Georch. Czöv. Természeti és egyszersmind törvényes —. Szlem.*

TUTEA patronorum (J. Rom.): pártfogói —. *Czöv. Szlem.*

TUTEA personalis: személyes tutorság. *Vajd.*

TUTEA realis: tárgyas tutorság. *Vajd.*

TUTEA testamentaria: testamentomi —. *Czöv. V-gyűjt. Végső intézetheli —. P-gyűjt. Végső intézeti —. Georch. Szlem. Végrendeleti gyámság. HM.*

TUTELARES rationes: gyámi számadás. *Debr. HM.*

TUTELATUS: gyámság alatti. *Cur. HM. Gyámoltott. Pauly. V-gyűjt. Kun. Szirm. Gyámtyaság alatt álló árva. Szlem. Gyámalatti. Széch. gr. Debr.*

TUTOR dativus: gyámtya. *Cur. Pauly. P-gyűjt. Debr. Mest. Georch. Szlem. Perg. Kun. Szirm. Márt. Puky. HM. Gyámtya, gyám. Fog. Gyámol. Cur. V-gyűjt. P-gyűjt. Szirm. Gyámoló. Puky. Pauly. Gyám. Kölc. Stett. Oltalmazó. Mán. Gondviselő. Mest. Ujjfal. Párizp. Gyámnok. Ens.*

TUTOR dativus: rendelt —. *Cur. Fog. Rendeltetett, adatott. P-gyűjt. Pauly. Törvényes hatalom által adatott —. Szirm.*

TUTOR et simul curator: gyámtya és egyszersmind gondviselő. *Cur. D.*

TUTOR honorarius (J. Rom.): tiszteletbeli —. *Szlem.*

TUTOR immissivus: beavatkozott —. *Cur. Debr. Avatkozott —. Fog. Pauly. Puky. Béfurt —. Czöv.*

TUTOR legitimus: törvényes —. *Cur. Pauly. Puky. Szlem. P-gyűjt. Törvényszerint való tutorság. RW.*

TUTOR legitimus, et naturalis: természeti, és törvényes — *Cur.* Törvény és természet szerint való — *Pauly. Puky. P-gyűjt.*

TUTOR naturalis: természeti — *Cur. Szirm.* Természet szerint való — *Puky. Pauly. P-gyűjt.*

TUTOR testamentarius: végintézetű — *Cur.* Végső intézetbeli — *Puky. Pauly. P-gyűjt.* Intézetű — *Pauly.* Végső rendelkezésben hagyott — *Szirm.*

TUTORE destitutus: gyámolatlan. *Puky.* Gyámoltalan árva. *Szirm.*

TUTRIX: gyámánya. *Cur. Fog. Debr. Pauly. Puky. HM.*

TUTRIX et curatrix: gyám- és gondviselő anya. *Czöv. HM.*

TYMBERUM: bélyeg. *HM.*

TYPOGRAPHIA: könyvnyomtató műhely. *Puky. Pauly.* Nyomda. *Csapó. HM.* Könyvműhely. *Kun.*

TYPOGRAPHUS: könyvnyomtató. *Puky. Pauly. Szirm.* Nyomdár. *Csapó.*

TYPUS: kép, betű, jegy, bélyeg. *Debr.* Példázat; betű. *Szirm.* Nyomadék. *Kun.*

TYRANNICE: erőhatalommal.

Pázm. Zsarnokúl. *Sztrók.* Kegyetlenül. *Perg.*

TYRANNIS: nyomigázás. *Bar. vm.* Zsarnokiság. *Sztrók.* Zordonkodás. *Kölcs.*

TYRANNICIDA: zsarnokölő. *Kun.*
TYRANNISMUS; vérszomj, vérszomjuhozás, kegyetlenség. *Mest.* Zsarnok uralk. *Sztrók.* Zsarnokosság. *Kun.*

TYRANNUS: zsarnok. *Fog. Kun. Debr.* Martalócz. *Mest.* Kegyetlen uralkodó. *Szlem.* Kényúr. *Kun.* Kegyetlenkedő. *Szirm.*

TYRO: újoncz. *Fog. l. Tiro.*

TYRO mechanicus: inas. *Szirm.*

TYRO mercantilil: kereskedő tanítvány. *HM.*

TYRO militaris capitularis: szegődött újjoncz katona. *Bar. várm. HM.* Rekruta, újvitez, újjoncz. *Szirm.* Újkatona. *P-gyűjt.*

TYRONUM collectacila: hadfogadás. *Törv.* Toborzás. *Csapó.*

TYRONUM conductio: verbuválás, katonafogadás. *Szirm.* Újonczfogadás. *HM.*

TYRONUM statutio: katona-állítás. *Szirm.* Újoncz-állítás. *Fog.*

U.

U = uso: szokás; a. u. szokás. *Fog.*

UBERIOR deductio: bővebb előadás. *Cur. HM.*

UBERTAS: bőség, termékenység, derekasság. *Lex.*

UEBERFÄLLIG: réglejárt. *Fog.*

UEBERREST: fölösleg. *Fog.*

UEBERWIEGEND: túlnyomó. *Fog.*

UBICATIO: hollét. *Cur. Pauly. Szlem. Vált. Puky. Márt. HM.*

Fog. Holléttel. *Cur. P-gyűjt. Szlem. Puky.* Kinyomozás. *Puky.* Hollétezés. *Vált. Debr.* Helyenlét. *Kun.*

UBIQUITAS: mindenüttiség. *Kun.*

UDVORNICUS: udvarnok. *Szlem.* Udvari szolga. *Sztrók.*

UHLANI: dzsidások. *HM.*

ULCISCI: megbosszulni, bosszút állani, megbüntetni. *Lex.* Torolni, torlani. *Pázm.*

ULNA: öl, réf, sing. *Helt.*
ULNA regalis: királyi öl. *Georch.*
Czöv.

ULNEA regalis mensura: királyi réf mérték. *Cur. H.M.*

ULTIMARIO: végre, végtére. *Kun.*

ULTIMATUM: végkijelentés. *Cur.*
 Végnylatkozás. *Ens. Debr.* Vég-
 szándék. *Fog. H.M.* Végzemény.
Kun.

ULTIMO mense: hóutólján. *Fog.*
ULTIMOGENITUS: utolsó szülött.
Szlem. Legkisebb. *Czöv.*

ULTRAISMUS: tulság. *Fog.*

ULTRALIBERALISMUS: tulsza-
 badalmúség. *Kun. H.M.*

ULTRAROYALISTA: túl király-
 párti. *Kun.*

UMLADEN: átrakni, átrakodni.
Fog.

UMSATZ: 1) kicserélés, felvál-
 tás; 2) eladás, elárulás. *Fog.*

UMSCHREIBEBANK: átíróbank.
Fog.

UNANIMIS: egyhangú. *Fog. Kun.*

UNANIMITAS: egylélek, egyér-
 telem. *Fog. H.M.* Egyetértés. *Puky.*
V-gyűjt. *Szlem.* Közegyetértés.
Debr. Egyelkűség. *Kun.* Egyhan-
 gúság. *Csász.*

UNANIMITER: egylélekkel, egy-
 értelműleg. *Fog.* Egy szívvvel lélek-
 kel v. egyértőleg. *Sztrók.* Egyel-
 kűleg. *Kun.* Egyhangúlag. *Csapó.*
Fog.

UNANIMUS: egyes, egyetértő,
 egyértelmű, egyakaravú. *Lex.* E-
 gyező. *Gánócz.*

UNBEFUHT: jogosítatlan. *Fog.*

UNCIA: obon. *Kun.*

UNCTIO extrema: utolsó kenet.
Pázm.

UNCTIO olei: olajozás. *Pázm.*
 Olajkenet. *Lex.*

UNCTIO sacra: szent kenet.
Pázm.

UNCTUS: kent. *Lex.* Megkene-
 tett. *Pázm.*

UNFALL: baleset.

UNFÖRMLICHER Wechsel: sa-
 játváltó. *Vált.*

UNIFORMIS: egyded. *Fog.* Egy-
 alakú, egyidomú. *Kun.* Egyen-
 szerű. *Ens.*

UNIFORMIS vestitus: formaru-
 ha. *Szirm.* Egyenruha. *Csapó. H.M.*

UNIFORMITAS: egydedség. *Fog.*
 Egyenszerűség. *Debr.* Egyalakúság,
 egyidomúság. *Kun.*

UNILATERALIS: egyoldalú. *Cur.*
Debr. Fog. Pauly. P-gyűjt. Puky.
Kun. H.M. Egyszerű. *Pauly. P-*
gyűjt. Puky. Szirm. Egyrészü.
Ujjfal.

UNIO: egyesülés. *Cur. Mest.*
Szlem. H.M. Egyesség, egyesület.
Fog. Öszvesülés, öszvemenet. *Mest.*
 Egyesület, egyesítés. *Szlem.* Ösz-
 vegyítés, elegyítés. *Ujjfal.*

UNIO beneficium per accessionem
 (J. Can.): egyházi hivatalnak mel-
 lékesítő, v. másik alá vető egye-
 sítése, 's öszvekapcsolása. *Szlem.*

UNIO beneficium per aequalitatem
 (J. Can.): egyházi hivataloknak
 egyenlősítő egyesítése, 's öszve-
 kapcsolása. *Szlem.*

UNIO beneficium per incorpora-
 tionem (J. Can.): egyházi hivata-
 loknak egy testté tévő —. *Szlem.*

UNIO beneficium personalis (J.
 Can.): egyházi hivataloknak sze-
 mélybeli, v. ideig-óraig tartó —.
Szlem.

UNIO beneficium realis (J. Can.):
 egyházi haszonvételeknek, 's hi-
 vataloknak valóságos, vagy is örö-
 kös —. *Szlem.*

UNIO beneficiorum (J. Can.):
 jótétemények' —. *Czöv.* Egyházi
 haszonvételek 's hivatalok' egyesí-
 tése 's összekapcsolása. *Szlem.*

UNIO viarum: utak' öszvejövé-
 se, keresztut. *Bar. vm.*

UNIRI: egyesedni, egybehozat-
 ni. *Pázm.* Megegyesülni. *Lex.*

UNITAS: egység. *Kun.*

UNITAS contextus testamenti:
 testamentom' tartalmának egység.
Czöv.

UNITIS viribus: egyesült erővel.
Kun.

UNIVERSALE concilium : közön-
séges gyülekezet. *Lex.*

UNIVERSALE iudicium : közön-
séges ítélet. *Fejér.*

UNIVERSALEM, v. communem
facere : közönségesíteni. *Fejér.*

UNIVERSALIS : 1) közönséges.
Cur. Szirm. Debr. Pauly. Bar. vm.

V-gyűjt. P-gyűjt. Lex. Puky.

HM. Általános. *Debr. Kun. Kö-*

zös., mindenre kiterjedő, általjá-

ban való, korlátozatlan. *Mest. 2)*

mindenes. Cur. Pauly. Puky. Szirm.

V-gyűjt. P-gyűjt. HM. Egyetömi.

Fog. Mindenséges. *Bar. vm.* Egye-

temes. Fog. Kun. Egyetemi. Stett.

UNIVERSALIS haeres : mindenes
örökös. *Cur.* Mindenben örökös.

Puky. P-gyűjt. Általános örökös.

HM.

UNIVERSALIS valor : 1) köz-
helybenhagyás. *Lex.* 2) egyetem

érték. *Kölcs.*

UNIVERSALITAS : közönségesség.
Lex. Egyetemesség. *Kun.*

UNIVERSALITER : mindensége-
sen, közönségesen, mindenestől,

öszveségesen. *Bar. vm.*

UNIVERSITAS : 1) közönség. *Cur.*

Bar. vm. Pauly. Georch. V-gyűjt.

Szlem. Lex. Puky. HM. Gyülekezet.

Helt. Egész község. *Lex.* 2) egye-

tem. *Stett. HM.* Egyetöm. *Fog.* Min-

denség. *Bar. vm. Pauly.*

UNIVERSITAS comitatus : me-
gyei közönség, *Debr.* Vármegye'

közönsége. *Puky. Cur.*

UNIVERSITAS nobilium Campi
Turopolya : turopolyai nemesség'

közönsége. *Cur.*

UNIVERSITAS scientiarum : fő-
iskolák. *Cur.* Főiskola. *Pauly.* A-

nyaiskola. *P-gyűjt.* Tudományok'

egyeteme. *Puky. Pauly.* — közön-

sége. *Pauly.* Tudományegyetem.

Debr.

UNIVERSITAS regia scientiarum :
kir. tudományi egyetem. *HM.*

UNIVERSUM : mindenség, min-

denség. *Puky.* Egyetem. *Fog. Kun.*

UNTERSCHLEIF : csempészet,

csemp. *Fog.*

UNTERSCHRIFT : aláírás. *Fog.*

UNTERSUCHEN : motozni, meg-
motozni. *Fog.*

UNREGELMÄSSIGKEITEN (im
Wechsel) : váltói, váltóbeli sza-
bálytalanságok. *Vált. Csász.*

UNZE : obon. *Fog.*

URBANUS : városi. *RW.*

URBARIALE tractamentum : ur-
bér szerinti bánás. *Cur.* Urbéri

bánásmód. *HM.*

URBARIALIS : urbéri. *Cur. Fog.*

Jobbági. *Fog.* Jobbágypintézetbeli.

Puky.

URBARIALIS contractus : úrbéri
kötés. *Cur.* Jobbágyszabási alku.

Bar. várm. Urbáriomot, v. urbá-
riombeli tartozást érdeklő egyezés.

Szlem. Urbéri szerződés. *HM.*

URBARIALIS liber : birtokkönyv.
Cur. 1. Fundialis liber.

URBARIALIS praestatio : jobbá-
gyi tartozás. *Cur. Puky. HM.* —

adózás, szolgálat. *Puky. HM.* Ur-
báriális szolgálat. *Czöv.* Urbáriom-

beli tartozások, adózások. *Szlem.*

URBARIALIS processus : jobbá-
gyi intézetbeli pör. *Puky.* Jobbágy-

szabási —. *Bar. vm.* Urbéri per.

Ens. HM.

URBARIALIS querela : urbéri
panasz. *Cur. HM.* Jobbágypintézet-

beli —. *Puky.* Jobbágyszabási —.

Bar. várm. Urbáriális —. *Czöv.*

Urbáriomi —. *Szlem.*

URBARIALIS regulatio : urbéri
rendelkezés. *Cur.* Jobbágypintézet-

beli —. *Puky.* Urbáriomi regulá-

zás. *V-gyűjt.* Urbáriomi igazítás.

Szlem. Urbéri szabályozás. *HM.*

URBARIALIS visitatio : urbáriális
látogatás. *Czöv.* Urbáriomi —. *Szlem.*

URBARIUM : úrbér. *Cur. Fog.*

Törv. HM. Urbáriom. *Pauly. V-*

gyűjt. P-gyűjt. Szlem. Jobbági

szabás. *Pauly. Georch. Puky.* Job-

bágypintézet. *Bar. vm.* Jobbági

reudszabás. *Szirm.* Földész- v. ur-

bértörvény. *Fog.* Jobbágypintézet.

Puky.

URBICUS : városbeli. *RW.*

URBURA : bányabér. *Cur. Puky. Márt. P-gyűjt. Georch. Szlem. Pauly. HM.* Bányavám, bányajövedelem. *Pauly. Puky. Márt. HM. RIV.* Bánya- v. érczadó. *Czöv.* Bányarészvény. *Debr.*

URBURARIATUS (J. Met.) : bányabirtokosság. *Cur. HM.* Bányabéri tisztség. *Pauly. P-gyűjt. Puky. Márt.* Bányamivelő társaság, v. egyesület. *Szlem.* Bányamiveltetés. *Puky.*

URBURARIATUS junior (J. Met.) : bányamivelő ifjabb társaság, v. egyesület. *Szlem.*

URBURARIUS (J. Met.) : bányabirtokos. *Cur.* Bányavámszedő v. adó. *Pauly. P-gyűjt. Puky. Márt.* Bányamives vagy mivelő. *Szlem. HM.* Bányarészvényes. *Debr.*

URBURARIUS principalis (J. Met.) : fő-bányamives, főbányamivelő. *Szlem.*

URBS : kulcsos v. kerített város. *Helt.*

URGERE : nyomni, kényszeríteni, készletelni, ösztönözni, sürgetni. *Lex.* Izgatni, vitatni. *Pázm.*

URGENS : sürgő. *HM.*

URKUNDE : oklevél; documentum, instrumentum litterale. *Vált.*

URLAUB : szabadság. *Kun.*

URNA : 1) hamvveder. *Kölcs. Debr.* 2) akó. *Debr.*

URNALIS grossus : vödör, v. csőbör-garas. *Eölc.*

URPHEDA : boszu nem állást fogadó esküvés. *Szlem.*

URTHEIL : ítélet. *K. Vált.*

USANZ : szokástörvény, szokásjog, szokás. *Fog.*

USITATUS : szokott, bevett. *Cur. Szirm. Mokr. HM.* Dívatos. *Sztrok.*

USO : szokás; usus. *Vált.*

USO-WECHSEL, v. Wechsel a uso : szokásra kiadott váltó; cambiales ad usum (a uso) editac. *Császár.* Szokásrai váltó. *Fog.*

USUALE sigillum : szokott pecsét. *Cur. HM.*

USUALIS : szokásbeli. *Cur. Fog.*

Debr. HM. Szokott. *Cur. Debr.* Gyakorlati, használati. *Enzs. Debr.*

USUCAPIO : 1) birtokfogás, haszonvétel. *Cur. Pauly. P-gyűjt. Puky. Debr. Szirm.* Birtokbavétel. *HM.* Jóságfogás. *Márt.* Beülés. *Bar. vm. 2)* elidősítés. *Fog.* Üdőtöltés. *Ujfal. 3)* (verbum) elidősitem. *Fog.*

USUFRACTUARIUS : haszonvevő. *Cur. Debr. Pauly. P-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. Szirm. HM.* Haszonvételes. *Czöv.* Haszonszedő. *Debr.*

USURA : veledelés, haszonvétel, nyereség, bírás. *RIV.*

USURARIUS : uzsorás. *Fog.*

USURARIA pravitatis : uzsorabéli gonoszság. *Cur. Uzsoráskodás. Fog. Kun. Szlem. HM.* Törvénytelen. — *Georch.* Uzsoráskodó gonoszság. *Czöv.* (Processus ex usuraria pravitatis : uzsoráskodási per. *Debr.*)

USUROBORARE : birtokkal erősíteni. *Fog. Puky. HM.* Fogantossá tenni. *Puky.* Birtoklani. *Fog. HM.*

USUROBORATIO : birtokkal erősítés. *Cur. Pauly. P-gyűjt. Czöv. Debr. Szlem. Puky. Márt.* Fogantatosítás. *Cur. Debr.* Birtoklás. *Fog.* Fogantossá tétel. *Pauly. P-gyűjt. Puky. Márt.* Erősítés. *Pauly. Márt.* Birtoklás. *Enzs.*

USURPARE : 1) hasznát venni (valaminek); élni (valamivel). *Fog. Pauly.* 2) szokásban tartani. *Pauly.* 3) bitorlani. *Fog. Kun.* Bitangolnani. *Puky. Pauly.* Bitolni. *Pauly.* Bitorolni. *Csapó.*

USURPATIO : bitangolás. *Cur. Czöv. Szlem. Puky. HM.* Hasznolás, haszonvétel, törvénytelen elfoglalás, eltulajdonítás. *Mest.* Bitorlás. *Sztrok. HM.* Bitolás. *HM.*

USURPATOR : bitor. *Fog. Kun.* Bitorló. *Fog. Kun. Debr. HM.* Bitangoló. *Puky. Pauly.* Balbirtokos. *Pauly.* Önurító, önigadó. *Bar. várm.* Használó. *Lex.* Bitoló. *HM.*

USURPATOR throni : törvénytelen uralkodó. *Mest.* Királyi székbitangló. *Szlem.*

USUS: 1) szokás. *Cur. Fog. V-gyűjt. Debr. P-gyűjt. Lex. Náray. Pauly. Puky. HM.* Bevett szokás. *Bar. vm. Divat. Stett. HM.* Gyakorlás. *Puky. Lex. Cur.* 2) használás. *Cur. Pauly. Szlem. Puky. Kölcs. Debr.* Haszonvétel. *Cur. Mest. Szlem. Debr. Puky. Márt. Nán. RW.* Használat. *Fog. Mest. HM.* Veleélés. *Debr. Puky. Szirm. Párizp. Moln. Márt. V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. Pauly. Bar. várm.* Vele való élés. *RW.* Gyakorlat. *Fog. Élés. Perg. Márt. Pauly. Czöv. Haszonolás. Pauly. Mest.* Haszon, hasznolás, hasznolat. *Mest.* 3) birtoklás. *Fog. Birtok. Szirm.* Birtok' gyakorlása. *Puky.*

USUS ad notitiam publicam: köztudományi szokás, v. birtok. *Pauly.*

USUS annuus: esztendei használás. *Cur.*

USUS confusus et promiscuus: zavaros és vegyes élés. *Czöv.*

USUS contrarius: ellenkező szokás. *Cur.*

USUS immemorialis: emlékezetet haladó használás. *Cur. HM.*

USUS interruptus: megszakadt, v. félbenszakadt —. *Cur. HM.*

USUS manifestus: nyilvánvaló v. nyilvánosság —. *Cur.* Nyilvános használat. *HM.*

USUS pacificus: békeséges használás. *Cur. Puky. Szirm.* Békeséges birtok. *Pauly.* Békes használat. *Enzs. HM.*

USUS precarius: elnézett, bitanglott —. *Cur. HM.*

USUS publicus manifestus: nyilvánosságos használat. *Sztrók.*

USUS simultaneus v. promiscuus: elegyes használat. *Cur.* Elegyes, vegyes, közös használat. *HM.*

USUS subreptitius: becsuszott —. *Cur. HM.* Alattomos haszn. *Pauly. Szirm.*

USUS turbatus: háborgatott h. *Cur. HM.*

USUS usurpativus: bitangos élés. *Czöv.* Bitorlott használás. *Sztrók.* Bitolt használat. *HM.*

USUS vigens: divat. *Fog.* Divalatozó —. *Sztrók. HM.* Élő használat. *HM.*

USUSFRUCTUS: haszonvétel. *Cur. Fog. Debr. Pauly. B. r. vm. V-gyűjt. Czöv. Szlem. Szirm. Márt. Puky. HM.* Haszon. *Debr. Fog.* Haszon-gyümölcs. *Bar. vm.* Más' jó-zágával élés. *Párizp. RW.* Használat. *Debr.* Bitang marha. *RW.*

UTENSILIA: házi bútor. *Cur. Pauly. Szirm. Puky. HM.* Bútor. *Fog.* Eszközfélék, edényfélék, házi edények. *Bar. vm.* Hízi eszközök. *Perg. Szirm.* — eszközmények. *Nán.*

UTERINUS: anyai testvér. *V-gyűjt.* Csupán anyai —. *Szlem.* Anyáról —. *P-gyűjt. Czöv.*

UTI appellata: fölebbzeni, fölebbzéssel élni. *Sztrók.* l. Appellare.

UTILE dominium: haszonbirtok. *Debr. HM.*

UTRIUSQUE sexus: mindkét ágon lévő. *Nán.*

UTOPIA: sohonna. *Fog. Puky.* (Ex Utopia: sohonnai. *Fog.*)

UXOR: hölgy. *Kun.* Hitves. *Egyh. ért. HM.* Feleség, házastárs. *Pázm. RW.* (Foemina: néember; domina: asszony; uxor: nő; nupta: hölgy. *Stett. Sztrók. HM.*)

UXORATUS: házas, feleséges. *Lex. HM.* Nős. *Pázm. HM.*

UXOREA: feleség' nékje, v. leányöese. *Puky.* Feleség' nékje, huga. *P-gyűjt.*

UXOREM ducere: megházosodni, megházasulni, feleséget venni. *Lex.* Nőszni. *Pázm.* Nősülni, nősödni. *Csapó.*

UXORICIDA: feleség - gyilkos. *Cur.* Nőgyilkos. *Kun. Fog. HM.*

UXORICIDIUM: feleségölés. *Cur. Fog P-gyűjt. Pauly. Szirm. Puky.* Nőgyilkosság. *Fog. Kun. HM.* Feleséggyilkolás. *Szlem.* Nőgyilkolás. *HM.*

UXORIS: feleség'hátya, v. öese. *Puky. P-gyűjt. Huszty. Kun.* Sü v. süv. *Kun.*

UZBEG, uzbeg, üzbec: szökevény-szolga-üzök. *Szlem.*

V.

V = öt. Fog.

VACANS : üresült. Fog. HM.
Üresen álló, megüresedett. Puky.
Üres, megüresült. Debr. HM.

VACANTIA : üresület. Fog. Tiszt-
üreség. Puky. Pauly. Debr. Üre-
sedett tisztség. Bar. vm. Űrültség.
Ens. Tisztségben levő üresség.
Szirm. Üresség, üreshely, ürese-
dés. HM.

VACATIO : szünet. Fog. HM.

VACCA : tehén, ünő. Helt.

VACCINATIO : himlőoltás. Fog.
Debr. HM. Tehén v. mentő-himlő-
oltás. Szirm. Puky. Csécsoltás.
Sztrók.

VACILLANS : tétovázó. Cur. Puky.
HM. Ingatag. HM.

VACILLANTER : tétovázva. Puky.

VACILLARE : tétovázni. Fog.
Pázm. Habozni, tántorodni. Pázm.
Hajladozni. Lex. Ingadozni. Fog.

VACUITAS : üresség, üreg. Puky.
P-gyűjt. HM.

VACUUS : üres. Puky. P-gyűjt.
HM.

VADA : gázló, láblóhely, cse-
kélyvíz. P-gyűjt. I. Vadum.

VADARE : vízen gázlóban menni.
Helt.

VADARI : fejet kötni. RIV.

VADIMONIUM : személy-kezes-
ség. Cur. HM. Fog. Bürgschaft;
kezeség. Fog. P-gyűjt. Szlem.
Debr. Puky. Szirm. RIV. I. Fide-
jussio.

VADIUM : bánatpénz. HM.

VADUM : gázló, lábóló hely. Cur.
Szirm. P-gyűjt. HM. Csekély víz.
P-gyűjt. Rév, sekély. Helt.

VAGABUNDUS : csavargó. Cur.
Fog. Puky. V-gyűjt. Mest. HM.
Kóborló. Cur. Szirm. Fog. Puky.

Bar. várm. Bitang. Fog. V-gyűjt.
P-gyűjt. Csapongó. Fog. Lődör-
gő, lözér. P-gyűjt. Lézengő, kó-
száló, szökevény. Mest. Jött-ment,
vándorló. Georch. Tekergő. Pauly.
P-gyűjt.

VAGA pecora : bitang marhák.
Cur. Puky. Debr. HM.

VAGIATOR : sib, csósz. Helt.
RIV. Erdő-kerülő, mező-pásztor,
erdő-pásztor. RIV.

VAGIARE : barmot behajtani. RIV.

VAGUS : bitang & kóbor. Ens.
Fog. Lődörgő, lözér. P-gyűjt.
HM. Csavargó, csapongó. Fog.

VALENTES : előkelők. Szlem.

VALIDIREN : érvényesíteni. Fog.

VALIDITAS : siker. Cur. Már.

P-gyűjt. Puky. Pauly. HM. Sikc-

resség. Cur. Fog. P-gyűjt. Már.

Puky. Állhatóság, alaposság. Cur.

Érvényesség. Fog. HM. Foganat.

P-gyűjt. Puky. Pauly. Hathatós-

ság. Szirm. Helt. Helyesség. Pauly.

Erősség. Ens.

VALIDUS : sükeres. Cur. Fog.

Már. V-gyűjt. P-gyűjt. Puky.

Pauly. Érvényes. Fog. HM. He-

lyes. Cur. V-gyűjt. Puky. Pauly.

Állható. Cur. Megállható. Mest.

Megálló, ingadozatlan. Szlem. Erős.

Stett. Mest. Szlem. Már. RIV.

Fogatos. Puky. P-gyűjt. Már.

Mest. Pauly. Alapos. Cur. Hlatható.

RIV. Sikeres. HM.

VALOR : 1) becs. Cur. Kun. P-

gyűjt. Debr. Lex. Már. Párizp-

Puky. HM. Fog. Érték. Cur. Debr.

Perg. Puky. V-gyűjt. Mest. Georch.

Czöv. Szlem. Ujjal. Már. Fog.

HM. Ár. Párizp. 2) süker. Fog.

V-gyűjt. P-gyűjt. Puky. Divat.

Puky. Mest. Foganat. P-gyűjt. Érvény. Fog.

VALOR cambialium, l. Wechselvaluta.

VALOR externus: külső becs. *Cur. P-gyűjt. Szlem. HM.*

VALOR internus: belső —. *Cur. V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. Belbecs, belérték, belérdem. Kun. Perg. HM.*

VALOR necessitatis: szükségű értéke, v. szükségessége valaminek. *Szlem.*

VALOR nominalis: névbecs. *Fog. Kun. Névérték. Kun. Stett. Számérték, számszerinti érték. HM.*

VALOR pecuniae conventionalis internus: a' pengő pénznek belső becsé, v. értéke. *Puky.*

VALOR permutativus: cserébéli értéke, v. elcserélhetősége valaminek. *Szlem.*

VALUTA: érték. *Cur. Fog. Stett. Debr. Czöv. Puky. Pauly. HM. Váltólevél' értéke. Puky. Debr.*

VALUTA viennensis: bécsi böcs. *Fog.*

VALVATION: értékszabás. *Fog.*
VANA gloria: hiúságos dicsékedés. *Illyés. Hiú gög v. dicsékvés. Csapó.*

VANITAS: hiúság. *Fog. Puky. HM.*

VANUS: hiú. *Fog. Puky. Hiúságos. Puky.*

VARIANS: különböző, többszerű. *Ens. HM.*

VARIARE: sokszerűsíteni. *Fog.*

VARIETAS: sokszerűség. *Fog. Különbség, különbözőség. Puky. P-gyűjt.*

VARIIRE: változni. *Fog.*

VARIOLAE: himlő, csécs. *Sztrok.*

VARIUS: sokszerű. *Fog. Sokféle. Fog. HM.*

VAS: kezes. *Dien.*

VAS testaceum: földi edény. *Lex. Földedény. Pázm. Cserépedény. Sztrok.*

VASA pretiosa: drága edények.

VASA sacra: szent edények. *Pázm.*

VASALLUS: hűbéres, vázallyas, zászló-allyas. *Perg.* — hűséggel tartozó, v. oltalom alatt lévő. *Ujfal. Hadi társ, birtok — biró. Tud. gyűjt. Kegyköteles jobbág. Bar. várm. Jobbág. Szirm. Hűbérmök. HM.*

VASTA scientia: temérdek tudomány. *Lex.*

VASTARE: feldulni. *Dien.*

VASTUS: derék, vastag. *Lex.*

VAYVODALIS: fejedelem embere. *RIV.*

VECTIGAL: adó. *Fog. Bar. vm. Vám. Cur. Debr. V-gyűjt. Vásárpénz. Helt. Fuvarvám. Debr.*

VECTIGAL educationale: kivitelbéli —. *Cur. Kiviteli —. HM.*

VECTIGAL inductionale: béhozásbeli —. *Cur. Beviteli —. HM.*

VECTIGAL transituale: általmeneteli —. *Cur. Átviteli —. HM.*

VECTIS: csaptatófa, gépfa, gát-szobor. *Puky.*

VECTOR: szekeres, fuvarozó. *Szirm. HM. Vontató. Csapó. Fuvaros. HM.*

VECTOR conductus: bérelt szekeres. *Szirm.*

VECTURA: fuvar. *Szirm. Fog. Debr. HM. Szekerezés, vitel. Puky. V-gyűjt. HM. Fuvarozás. Puky. Czöv. Tcherszállítás. Szlem.*

VECTURA curulis, l. Vectura.

VECTURA longa: hosszú fuvar. *Czöv. Szlem. — vontató. Georch. — fuvar. Szlem. — utazás. Szeg.*

VECTURA navalis: vízi terbszállítás. *Szlem. Vizen szállítás. HM.*

VECTURALE pretium: szekérdij. *Fog. Fuvarbér. HM.*

VECTURALIS taxa: szekérbér, fuvardij. *Fog.*

VECTURANS: fuvaros, szekeres. *Fog. Kun.*

VECTURISATIO: szekerezés. *P-gyűjt. Fuvarozás. Fog.*

VEGETABILIA: növények. *Puky. Növények. Perg.*

VEGETABILIS: növényi. *Puky. Növényi. Perg.*

VEGETATIO: kiformalódás. *Fcj.*

VEHEMENS: heves, erős, indulatos, háborodott, mértékhaladó, gyors, sebes, kemény, sanyaru. *Lex.* Hatbatós. *Gánócz.*

VEHICULUM: elősegítő, segédeszköz. *Puky. Debr. Pauly. HM.* Emeltyű. *HM.*

VELITES: könnyűszerű —. *Bar. vm.* Önkéntes katonák. *Perg.* Önkénytesek. *HM.*

VELLICARE: fessegetni. *Fog. Puky. Debr. Bar. vm.* Hánytorgatni, bizgatni, gánésot keresni. *Puky. Pauly.* Furdalni, gúnyolkodni, ócsárlani, becsmérteni. *Bar. várm.*

VELLICARE sententiam: fitymálni, v. hánytorgatni az ítéletet. *V-gyűjt.* Az ítéletet becsmérteni. *Szlem.* Fessegetni, hánytorgatni. *HM.*

VELLICATIO: fessegetés. *Fog. Puky.* Bolygatás. *Ens.*

VENALIA bona: árúba bocsátott jók. *Helt.*

VENALIS: eladó, árúba bocsátott. *Szirm.*

VENATIO: vadászat. *Georch. Czöv. Szirm. Szlem. HM.* Vadiszás. *Szlem.*

VENATOR: vadász. *HM.*

VENATOR eques: számadó lovas. *HM.*

VENATOR rationans: számadó v. *HM.*

VENDICARE: magának tulajdonítani. *Szirm. HM. RIV.*

VENDITARE: árulgatni, kérkedni, dícselkedni, mutogatni, fitogatni. *Lex.* Állítani. *Pázm.*

VENDITIO: eladás. *Cur. Fog. Debr. P-gyűjt. Szirm. Szlem. Márt. Puky. HM. RIV.*

VENDITIO perennalis v. perpetua: örökös —. *Cur. Puky. Debr.* Örök vallás. *P-gyűjt.*

VENDITIO perpetua: örökös —. *Cur. Puky.*

VENDITIO temporanea: ideigi, ideigleni —. *Cur.* Zalogos, ideiglenes, ideig-óraig való eladás. *Puky. Debr.*

VENDITOR: eladó. *Georch. Czöv. Szlem. Áros. Helt. Áruló. Szil.*

VENEFICIUM: 1) megétetés. *Cur. Szlem. HM.* Méreg-csinálás. *Moln.* Méregkeverés. *Párizp. Étetés. Szirm.* Párizp. Méreggel való vesztés. *Szirm.* Méreggel étetés v. ölés. *Márt.* 2) bűbájlás. *Cur. Puky. P-gyűjt. Debr.* Vesztés. *RIV.*

VENEFICUS: 1) méregkeverő. *Cur. Szlem. HM.* Méreggel étető, mérgező. *Mest.* 2) bűbájos. *Cur. Puky. P-gyűjt.* Bűvös, igéző. *Mest.* Ördögös, bűvös hájos. *Helt. RIV.* Kanta-iros, boszorkány. *RIV.* Mérgező. *Szlem. Helt. HM.*

VENERANDUS: tisztelendő, böcsülendő. *Lex. HM.* Böcsületes. *Pázm.*

VENERABILIS: tisztos. *HM.*

VENETI: velencziek, velenczeibéliek. *Lex.* Velenczések. *Pázm.*

VENIA: 1) engedély, engedelem; 2) bocsánat. *Fog.*

VENIA absentiac: szabadsági engedély. *HM.*

VENIA aetatis: körengedelem. *Cur.* Körengedély. *HM. l.* Aetatis venia.

VENIALE: bocsátható. *Lex.*

VENIALE peccatum: bocsánandó vétek. *Szirm.* Bocsánatos v.

VENTILARE causam: pert meghástálni, meghányni vetni. *Debr.* Pert meghányni, folytatni. *HM.*

VERACITAS: igazmondás. *Pázm. Medgy.* Igazmondóság. *Czöv.*

VERAX: igazmondó, igaz. *Gánóci. Pázm.*

VERBA phalerata: limes szók, ezífra szavak. *Pázm.* Hamis szavak. *HM.*

VERBALIS: szóbeli. *Cur. Fog. Puky. V-gyűjt. Czöv. HM.* Élő szóbeli. *Szlem.*

VERBALITER: szóval. *Cur. Fog. Puky. HM.* Élőszóval. *Puky.*

VERBERATIO: verés. *Lex. Szirm. Párizp. Márt. Szlem.* Veretés. *Szirm.* Verekedés. *Georch. HM.* Veresség. *Mest.* Megverés. *Márt. RIV.* Vesszőzés. *Párizp. Moln.*

VERBUM: 1) ige; 2) szó. *Fog.*
VERBUM regium: királyi feddő-
 sító. *Puky. HM.*

VERBOTENUS inserere: igénykint
 beírni. *Veres.*

VERBÜRGEN: kezeskedni. *K.*
Vál. Kezesleni. *Fog.*

VERECUNDIA: szemérem. *Puky.*

VEREDA: gyorskocsi. *HM.*

VEREDARIUS: posta. *Puky.*
 Postamester. *Bar. vm. HM.*

VEREIN: egyesület. *Fog.*

VERFAELSCHTER Wechsel: ha-
 misított, meghamisított váltó; Cam-
 biales falsificatae. *Vált. Császárszár.*

VERFALLBUCH: lejáratkönyv.
Fog.

VERFALLSZEIT: lejárati
 idő. *Vált. Csász. Fog. HM.*

VERFALLT der Wechsel: a'
 váltó lejár; Cambiales expirant.
Császárszár.

VERGNÜGEN: kielégíteni. *Fog.*

VERHAELTNISS, l. Correlatio.

VERIDICENTIA: igazmondás,
 igazsólás. *Lex.*

VERIDICUS: igazmondó. *Szirm.*

VERIFICARE: igazlani. *Fog.* Iga-
 zolni. *HM.*

VERIGELDUM: boszuság-tételért
 való büntetés. *Czöv.*

VERIHABITIO: igaznak tartóság.
Fejér.

VERISIMILIS: valószínű. *Fog.*
HM.

VERISIMILITUDO: hasonlóság.
Lex. Valószínűség. *Fog.*

VERITAS: valóság. *Puky. Szirm.*
HM. Igazság. *Debr. Puky. Stett.*
HM. Ig, igaz. *Stett.* Bizonyosság,
 igazságosság. *Lex.* l. *Justitia.*

VERITAS fundamentalis: talp-
 igazság. *Széch. gr. HM.* Alapigaz-
 ság. *Sztrók. HM.*

VERITAS rei: a' dolognak bi-
 zonyos mivolta. *Moln.* — bizonyos
 volta. *Lex.*

VERITATIS lex: a' valóság' tör-
 vénye. *Cscere.*

VERJAEHRUNG: elévülés; prae-
 scriptio. *Vált. Császárszár.* Elidősí-
 tés, idősülés, idősület. *Fog.*

VERKEHR: forgalom, üzlet,
 közlekedés, viszony, tőzslet. *Fog.*

VERLAENGERUNGSBLATT: tol-
 dat a' váltóhoz; A longe. *Vált.*
Császárszár.

VERNACULA lingua: anyanyelv.
HM.

VERNACULUS: honi, nemzeti.
Debr.

VEROSIMILE: hihető. *Bar. vm.*
HM. Valószínű. *Törv. HM.*

VERSAEUMNISS: késedelem;
VERSATILIS: könnyen gondol-
 kodó. *Verseg.*

VERSATUS: forgatott, járatos,
 tapasztalt, próbált, gyakorlott. *Lex.*
 Forgatott, jártas. *Bar. vm. HM.*

VERSCHLISS: árulás, eladás.
Fog.

neglectus, mora. *Vált.*

VERSENDUNG, l. Protestversen-
 dung.

VERSORGUNGS-ANSTALT: ápin-
 tázat, életapoló intézet. *Fog.*

VERSUTUS: agyafurt. *Cur. Puky.*
HM. Ravasz, fortélyos. *Szirm.*
 Ravasz. *HM.*

VERTICALIS: tetőarányozó. *Puky.*
P-gyűjt.

VERTICALITER: tetőt arányoz-
 va, tető' arányában, tető' hegyé-
 ben. *Puky. P-gyűjt.*

VERTRIEB: üzlet. *Fog.*

VERUS: igaz, nem-ál, nem esa-
 lárd, igazságszerető, derék, igaz-
 ságos, valóságos. *Lex.*

VERUS valor: vásári becsü. *Helt.*
 Valódi becs. *Csapó.*

VERWAHRUNG: gondviselet, őri-
 zet. *Fog.*

VERWERTHEN: értékesíteni. *Fog.*

VERZEICHNISS: jegyzék. *Fog.*

VERZOLLEN: vámozni, megvá-
 mozni. *Fog.*

VERZUG: késedelem. *Fog.*

VERZUGS-ZINSEN: késedelmi v.
 haladék-kamat. *Vált. Fog.*

VESPERAE: vacsernye. *Gánócz.*

VESTES nuptiales: menyekzői
 köntösök. *Czöv. HM.*

VESTIBULUM: előszoba, pítvar,
 toroncz. *Debr.*

VESTIGIUM: nyom. *Cur. Puky. Debr. Fog. HM. Létel. Puky. Lábnymom. Helt. Nyomdok. Debr.*

VESTIGIUM in legibus non adest: nincs nyoma a' törvényekben. *Perg.*

VESTITUS uniformis: egymintás, v. mint egyes öltözet. *Bar. várm. Egyenruha. Csapó.*

VETERANUS miles: régi katona. *Bar. vm. Kiszolgált katona. Kölc. HM.*

VETERINARIA: baromorvoslás-tudomány. *Puky. Barom- v. marhagyógytan. Sztrok.*

VETERINARIUS: baromorvos. *Debr. HM.*

VEITUM: tilalom. *Fog. Pauly. P-gyűjt. Puky. Czöv. Szlem. Egyházi tilalom. Georch.*

VEITUS: tilos, tilalmas. *Cur. Fog. Puky. HM. Tiltott. Cur. Tiltatott. Puky. Pauly. P-gyűjt. l. Prohibitus.*

VEITUS locus: tilalmas hely. *Cur. Tilos. Csapó. HM.*

VEIUS: régi. *Fog.*

VEXA: bosszantás. *Cur. Pauly. Sztrok. Debr. Puky. Fog. HM. Kötekedés. Puky. Debr. Pauly. Boszuság. Czöv. Faggatás. HM.*

VEXAE redemptio: bosszantás-váltás. *Cur.*

VEXAMINOSUS: bosszantó, kötekedő. *Debr.*

VEXANDI studium: bosszantó mulat. *Cur. Puky. HM. Kötekedő —. Czöv. Bosszantó szándék, 's ügyeket. Szlem. Boszúlási vágy. HM.*

VEXARE: gyötreni, zaklatni, faggatni. *Bar. várm. Bosszantani. Fog.*

VEXATIO: gyötres, büsítés, farsztás, kínzás, sanyargatás. *Lex. VEXILLUM*: zászló. *Fog. Puky.*

VEXILLA bipartita (in Arma): kétlegyű lobogó. *HM.*

VI, et metu initus contractus

est nullus: az erőszakból, és félelemből tett kötés fogatlan. *Puky. VIA*: út. *Puky. P-gyűjt. HM. Ország' utja. RW.*

VIA appellatae: feljebbvitel' utja. *Cur. P-gyűjt. Szlem. Puky. Feljebb hivatkozási v. főlebbzési ut, főlebbzés' utja. Sztrok.*

VIA facti: önhatalommal. *Cur. Szlem. HM. Önhatalom' útja, önhatalom. Fog. Hatalmasúl. Szirm. Georch. Hatalmasan, erőszakkal. Puky. Pauly. Márt. Torkon verve, v. cselekedet' utja. Czöv. Ön v. maga szabadságával. Pauly. Puky. Tettleg. HM.*

VIA gratiae: kegyelem' útja. *Cur. P-gyűjt. Szlem. Puky. Kegyelem' útján. Pauly. HM.*

VIA instantiae: kérelem' utja. *Cur. Puky. Könyörgés' —. Szirm. Kérelem' útján. Pauly. HM. l. Instantiae via.*

VIA juris: törvény' útja. *Cur. Puky. Fog. Georch. Czöv. Szlem. Törvény' útján. Pauly. HM. Törvényes út. Szirm. l. Juris via.*

VIA novi: új út. *Cur. Perujítás. Georch. Szlem. Perujítás' utja. Czöv. Ujitélet-kérés. Szlem.*

VIA ordinaria: rendes perfolyam. *HM.*

VIA publica: ország' utja. *Bar. várm.*

VIA recursus: folyamodás' utja. *Cur.*

VIA repulsualis: vontató út. *HM. VIA summaria: rövid úton. *Czöv. Szlem. HM.**

VIAE comes: úti társ. *Pázm. VIARUM obsessores: uton álló kalózok. *Sztrok. Utonálló. HM.**

VIARUM restauratio: utak' igazítása, helyrehozása. *Bar. vm.*

VIATICUM: úti költség. *Szirm.*

VIBRARE: rázni, reugetni, lógatni, lobogtatni, reszkettetni, lökni, lövellni. *Lex. Suhintani. Sztrok.*

VICARIA potestas: képviselő hatalom. *Puky. Pauly. Képviselői*

— *V-gyűjt. Szlem.* Helytartói h. *Szlem.* Helyettes hatalom. *HM.*

VICARIUS: személyes. *Nán. HM.* Képviselő. *Puky. V-gyűjt. P-gyűjt.* Helyettes. *Fog. Bar. vm.* Helytartó. *Bar. várm. HM. RIV.* Személyviselő. *Fog. Mest.*

VICARIUS apostolicus (J. Can.): apostoli képviselő. *Szlem. HM.* Helytartó. *HM.*

VICARIUS et caesarum auditor generalis: egyházi helytartó, és közönséges ügyhallgató. *Cur. Fő-helyettes és ügyhallgató. HM.*

VICARIUS generalis capitularis (J. Can.): káptalanbeli fő-helytartó. *Bar. vm. P-gyűjt. Szirm.* — fő-képviselő. *V-gyűjt. Szlem.* Püspöki helyettes. *HM.*

VICARIUS generalis episcopi (J. Can.): püspöknek fő-képviselője. *Szlem.* Püspöki helyettes. *HM.*

VICARIUS in spiritualibus: lelkiekben képviselő. *V-gyűjt.* Lelkiekben helytartó. *P-gyűjt.* — helyettes. *Sztrók. HM.*

VICARIUS parochialis, vulgo administrator parochiae: megyés papi helytartó. *Szlem.*

VICARIUS regni: ország' helytartója. *Szlem.*

VICE-ARCHIDIACONUS, seu Decanus ruralis (J. Can.): alesperes. *P-gyűjt. HM.*

VICE-BANUS: albán. *Szlem. HM.* Vicebán. *Czöv.*

VICE-CANCELLARIUS: alcancellár. *V-gyűjt. Szlem. HM.* Alkornok. *Csapó.*

VICE-COMES: alispány. *V-gyűjt. P-gyűjt. Georch. Czöv. Szlem.* Alispán. *Debr. HM.* Vármegye' ispánya, külső vitézlő nemes személy. *RIV.*

VICE-COMES ordinarius: első alispán. *Bar. várm.*

VICE-COMES substitutus: második alispán. *Bar. vm.*

VICE-COMES surrogatus: ideigvaló, üdeiges —. *Bar. várm.*

VICE-DIRECTOR: aligazgató. *Szlem. HM.*

VICE-FISCUS magistratualis: alügyész. *Pauly.* Tiszti alügyész. *HM.*

VICE-JUDEX curiae: al ország' bírója. *V-gyűjt. Szlem.* Alországbíró. *Csapó. HM.*

VICE-JUDEX nobilium: alszolgabíró. *V-gyűjt. P-gyűjt. Szlem. HM.*

VICE-NOTARIUS: aljegyző. *Pauly. HM.*

VICE-PALATINUS: alnádor ispány. *V-gyűjt. Szlem.* Nádorispányi helytartó. *P-gyűjt.* Alnádor. *Perg. HM.*

VICE-PERCEPTOR: aladóvevő. *V-gyűjt.* Aladószedő. *Szlem. HM.*

VICE-PRAESES: alelnök. *Perg. HM.* Másodelőülő, helytartó. *Szlem.*

VICE-REX: alkirály. *Perg.* Vizekírály. *Szlem.*

VICE-TAVERNICUS: altárnok. *Perg. HM.* Altárnok-mester. *Georch.*

Szlem. Vicetárnok-mester. *Czöv.* **VICEM** pro vice: kölesönt kölesönért. *Bar. vm.*

VICES: iz (altera vice: más ízben). *Fog.*

VICES gerens: személyviselő. *P-gyűjt. Pauly. Puky.* Helytartó. *Georch.* l. Vicarius.

VICESIMALITAS: birói huszad. *Cur. HM.* Huszad. *Puky. Pauly.* Huszadrész. *Puky. Fog.*

VICINORUM involuciones: szomszédok' bécsuszásaik. *Czöv.*

VICISSIM: viszont, viszontag.

VICISSITUDO: viszontagság. *Cur. Fog. Szirm. HM.* Viszonság. *Fog.*

VICTIMA: áldozat. *Debr.*

VICTOR: győzedelmes, diadalmas. *Lex.*

VICTORIA: győzelem, diadalom. *Lex.* Diadal. *Sztrók.*

VICTUALIA: élelembeliek. *Cur.* Élelemszerek. *HM.*

VICTUS: élelem. *Cur. Debr.* Tartás. *Debr.*

VICTUS et amictus: élelem és ruházat. *Cur. HM.*

VIDI: láttam. *HM.*

VIDIMARE: mást hitelesíteni. *Cur.* Látomitani, átlátni. *Bar. vm.*

Látolni. *Stett.* Látamozni. *Kun. Puky. Pauly. Sztrok. Debr.* Lát-tasítani, igazlani. *Fog.* Látomásozni. *V-gyűjt. Pauly.* Másolatot igazlani. *Puky.* Mását igazlani, igaznak vallani. *P-gyűjt. Pauly.* Levél-másolatot megigazlani, meghitelesíteni. *Szlem.* Látomázni. *Sztrok.* Látomozni. *HM.* Látazni. *Fog.* Hitelesen összegegyeztetni. *Szirm.*

VIDIMATA : igazlott másolat. *Puky.* Látoma, v. látatott. *Bar. vm.* Látomázott, látamozás. *Sztrok.* Látoma. *HM.*

VIDIMATA copia : hitelesített más. *Cur.* A' levél' másának látomása. *Bar. várm.* Látomázott másolat. *Sztrok.* Látamozott per. *Debr.*

VIDIMATIO : látomás, átlátás. *Bar. vm.* Látózás. *Stett.* Látomázás. *Sztrok.* Látomozás. *HM.*

VIDIRUNG : látázás. *Fog.*

VIDUA : özvegy nő. *Fog.* Özvegyasszony. *Pázm.* Özvegy. *HM.* *Fog.* Nőözvegy. *Fog.*

VIDUA ad alia vota se transfrens : nevét változtató —. *Cur.* Férfjhez ment özvegy. *HM.*

VIDUALE jus : özvegyi jus. *Cur.* Özvegyi jog. *Fog. Debr. HM.* Özvegynek igaza. *Pauly. Puky.* Özvegyi igaz. *Puky.* I. Jus viduale.

VIDUALIS successio : özvegyi örökösödés. *Cur.*

VIDUALIS status : özvegyiség, özvegy állapot. *Lex.*

VIDUUM agere : özvegy lenni. *Telegdi.* Özvegykedni. *Csapó.*

VIDUUS : férj özvegy. *Fog.* Özvegy ember. *Lex.*

VIGESIMALITAS : birói huszad. *Debr. Sztrok.* I. Vicesimalitas.

VICESIMATIO : huszadolás. *Szlem.*

VIGIL : őr. *Fog.* Órálló. *Fog. Puky.* Vigyázó. *Puky. Szlem. P-gyűjt.* Őrnagy. *Csapó.*

VIGIL nocturnus : éjjeli virrasztó. *Pauly. Puky.* Éjjeli őr. *Sztrok.*

VIGILANTIA : vigyázat, szemeség. *Puky. HM.* Émettség, vigyázás. *P-gyűjt.*

VIGILANTIEUS jura ; szemesnek áll a' törvény. *Puky. HM.*

VIGILARE : vigyázni, émetten lenni. *P-gyűjt.*

VIGILI observare oculo : szemmel tartani. *Puky. HM.*

VIGILIA : 1) őr. *Bar. vm. Pauly. Debr. Puky. HM.* Őrizet. *Puky. Pauly. P-gyűjt. Debr.* Strázsza, émet. *Bar. vm. HM.* Őrség. *Fog.*

2) ünnep' estvéje. *Puky. Pauly. P-gyűjt. Debr.* Ünnepest. *Fog.* Virrasztás, vigyázás, előestve ; 3) éjjeli könyörgések. *Lex.*

VIGILIAE diurnae : nappali őrók. *Szlem.*

VIGILIAE nocturnae : éji v. éjjeli őrók. *Szlem.*

VIGILIAE nundinales : vásári őrók. *Szlem.*

VIGILIAE tabernariae : kalmárbolti őrók. *Szlem.*

VIGILIARUM praefectus : őrnök. *Fog.* Őrnagy. *Sztrok. HM.* Fő-őrmester. *Perg.*

VIGERE : divatozni. *Fog. HM.* Viritni, viránylani. *Sztrok.* Élénk lenni. *Kölcs.*

VIGOR : 1) divat. *Cur. Fog. Pauly. Debr. Puky. Szlem.* 2) erő. érvény. *Fog. Debr.* 3) siker. *Cur.* 1) vidorság. *Sztrok.*

VIGOR juris : törvénykelet. *Perg.* **VIGORE** enjus : mellynek erejével, mellynél fogva. *Fog. HM.*

VIGOROSUS : divatos, sikeres. *Cur. Fog.*

VILIPENDERE : ócsárolni, becsmelni, kevésre becsülni. *Puky.*

VILIPENDIUM : ócsárlás. *Debr.* Beccsmérlés. *Puky. Pauly.* Megvetés. *Debr.*

VILITAS : olcsóság. *Szlem.* Silányság. *Sztrok.*

VILITAS absoluta : valóságos —. *Szlem.*

VILITAS relativa : csupa nevezetbeli, v. látszati, v. hasonlításbeli —. *Szlem.*

VILLA : 1) major. *Cur. Debr. HM.* 2) falu. *Cur. P-gyűjt. Szlem. HM. RW.* 3) tanya, szállás. *Debr.*

VILLANUS : 1) majorbéli ; 2) falusi. *Cur. Puky. P-gyűjt. Szlem.* Falubeli jobbagyok. *RW.*

VILLICI : 1) bírák. *Georch.* Helységek' bírái. *Szlem.* 2) majorosok. *Czöv.*

VILLICUS : falunagy, gereb, bíró. *Helt. Gazda. Szirm.*

VIM vi repellere : erőt erővel visszaverni. *Cur. Fog. HM.* Az erőszakot erőszakkal elhárítani. *Puky.*

VIMINEORUM magister : rőzsemester. *HM.*

VINCIBILIS : meggyőzhető. *Cur. Puky.* (— ignorantia : nemtudás. *V-gyűjt.*)

VINCULA : vas. *Cur.* Vas, béklyó. *HM.* 1. Vinculum.

VINCULA delinquentium : rabbilincs. *Debr.*

VINCULA mutuae necessitatis : kölcsönös viszonyú kapcsolatok. *Törv. czik.* Kölcsönös viszony' kapcsolékai. *HM.*

VINCULARIS poena : bánathér, *V-gyűjt.* Bánathéres büntetés. *Czöv.* Kötésbéli —. *Szlem.*

VINCULARIS processus : kötésdíj' megvételére indított per. *Debr.*

VINCULI poena : kötés' díjja. *Debr.* Kötésdíj. *HM.*

VINCULUM : 1) kötés. *Cur. Kölcs. Szirm. Puky. Pauly. V-gyűjt.*

Debr. RW. 2) bánatpénz. *Cur.* Bánathér. *Puky. Pauly. Szirm. Georch. Czöv. P-gyűjt.* 3) kötel. *Fog.* 4) kötelék. *Debr. Fog. Mest.* 5) bilincs, békó, nyög. *Mest.* Rabkötél, rabláncz, tömlőcz. 6) kötmény. *Fog.* (Ex vinculis eitare : bilincsből idézni. *Debr.*) Kötésdíj. *HM.* Kötélék. *Fog.*

VINCULUM matrimonii : házassági kötés. *Cur. Puky.* — kötmény. *Fog. Egyh. ért.* A' házasság' kötele. *Lex.* Kötmény. *Telegdy.* Házassági kötelék. *Debr.*

VINDEMALE obveniens : szüreti adó. *Czöv.*

VINDICARE : 1) büntetni, bosszulni, bosszút állani. *HM.* 2) meg-

menteni, megszabadítani, óni, oltalmazni, védelmezni, védeni. *Lex.* Torolni, torlani. *Pázm.* 3) visszavenni, visszaszerzeni. *Sztrok.* Megbosszulni, megperelni. *Debr.*

VINDICTA : bosszuállás, bosszulás. *Lex. Szirm.* Bosszú-üzés. *Pázm.*

VINDICTAE studium : haragtarás, bosszuállás. *Pázm.*

VINDICTIO : bosszuállás, kézzel való igazvétel. *RW.*

VIOLARE aras : templomokat felverni. *Párizp.*

VIOLATIO : sértés, bántás, rontás. *Fog. Szegés. P-gyűjt.* Szep-
lősítés, szentségtelenítés. *Mest.* Erőszakvétel. *Helt. Törés. P-gyűjt.*

VIOLATIO corporis externa : tetemsértés. *Szlem.*

VIOLATIO ecclesiae : templom' feltörése. *Cur. Puky.* — felveretés, v. törtetés. *P-gyűjt.* Templomon erőszakvétel, templomrablás, v. felverés, egyházsértés, v. törés. *Szlem.* Egyház' feltörése. *HM.*

VIOLATIO festi : ünneptörés. *Cur. Puky. P-gyűjt.* Ünnepszegés. *HM.*

VIOLATIO immunitatis ecclesiasticae : egyházi szabadoosságnak, menedékességnek sértése. *P-gyűjt.*

VIOLATIO litterarum missilium : levelek' feltörése. *Georch.* Küldött leveleknek megsértése. *Czöv.* Küldőlevél - sértés. *Szlem.* Levél feltörés. *HM.*

VIOLATIO praecepti : törvénytörés. *P-gyűjt.* — szegés. *Csapó.*

VIOLATIO sedis judiciariae : széksértés. *Cur. Puky. P-gyűjt. Szirm. Debr. Márt. HM.* Törvényszék-bántás. *Fog.* Székbántás. *Puky. P-gyűjt. Georch. Széktörés. Szirm. V-gyűjt. P-gyűjt. Fog.* Törvényes ülésnek sértése v. megbántása. *Szirm.* Itélőszék' megbántása. *Czöv.* Törvényszék-sértés. *Szlem.* Székrontás. *Kölcs.* Törvényszék - törés. *Helt.* Székszegés. *Veres.*

VIOLATIO sedriae, i. Violatio sedis judiciariae.

VIOLATIO sequestri: zársértés vagy szegés. *HM.*

VIOLATIO sequestri silvarum: erdő' rekeszének feltörése. *Czöv.* Erdőzár-sértés, erdeizár' megsértése. *Szlem.*

VIOLATIONIS poena: székbántás' terhe, v. bére. *Puky.*

VIOLATIONIS sedis judicariæ poena: széksértés' dija. *Cur.*

VIOLATOR contractus: alkuhitezőgő. *Cur.* Alkuszegő. *Bar.* várm. *HM.*

VIOLATOR ecclesiæ: templomrabló. *Lex.* Templomokon erőszaktevő. *Gánóczi.*

VIOLATOR fidei: hitszegő. *Cur.* *Bar.* vm.

VIOLATOR litterarum: levélfeltörő. *Cur.* Levéltörő. *Bar.* várm.

VIOLATOR virginum: erőszaktevő. *Cur.* Szepplősítő. *Sztrók.*

VIOLENTARE tractatum: erőltetni az egyezkedést. *Vajd.* Erőltetni. *HM.*

VIOLENTER: erőszakosan. *Cur.* *Fog.* Erőszakkal. *Fog.* Hatalmasan. *Puky.* Hatalmasúl. *RW.*

VIOLENTIA: erőszakoskodás. *Cur.* *Fog.* Szírm. Erőszak. *Fog.* Kölcs. *Kun.* *Márt.* *Moln.* *HM.* Kényszerítés. *Lex.* Hatalmaskodás. *Puky.* *Pauly.* *V-gyűjt.* *P-gyűjt.* *HM.* *RW.* Erőszakosság. *Márt.* *Fog.* Erőhatalom. *Lex.* Erőszak-tétel. *Debr.* Hatalmasság. *Párizp.* Kisebb hatalmaskodás. *Szlem.* I. Actus minoris potentiae.

VIOLENTIA cum gentibus: néppel erőszakoskodás. *Cur.*

VIOLENTIA ex officiolatu: erőszakoskodás tisztségből. *Cur.*

VIOLENTIA publica: megtámadás. *Cur.*

VIOLENTIA publica cum gentibus: számos néppel való megtámadás. *Szirm.*

VIOLENTIAE patrorum principalis: főerőszakoskodó. *Cur.*

VIOLENTIAE poena: hatalmasság' bére. *Georch.* Kisebb hatalmaskodás' büntetése. *Szlem.* *Czöv.* *HM.*

TÖRV. TUD. MŰSZÓTÁR.

VIOLENTIAE poena collectiva: az erőszakoskodásnak öszves büntetése. *Cur.*

VIOLENTIAE poena singulariva: az erőszakoskodásnak személyenként való —. *Cur.* — egyenkénti, egyedies v. személyenkénti büntetése. *Csapó.*

VIOLENTIALIS: erőszakoskodási, erőszakossági. *Fog.* Erőszakoskodásbeli. *Cur.* Hatalmaskodásbeli. *Puky.* *P-gyűjt.*

VIOLENTIALIS processus: erőszakotételei per. *Debr.* I. Processus violentialis.

VIOLENTUS: erőszakos, erőszakoskodó. *Cur.* *P-gyűjt.* *HM.* Hatalmas. *Puky.* *P-gyűjt.* *RW.* Erős. *RW.* Hatalmaskodó. *Szlem.* *V-gyűjt.* *P-gyűjt.* *HM.*

VIR: férjfi. *Lex.*

VIRAGO: menyecske, férjfiné, asszony, hölgy. *Pázm.*

VIRES civium renitentes: hazapolgárok' ellent álló ereje. *Szlem.*

VIRES cogentes publicae: kényszerítő közérő. *Szlem.*

VIRES producentes: tenyésztő, vagy új értéket létrehozó erő. *Szlem.*

VIRGATIO: vesszőzés. *Puky.* *Pauly.* *Szirm.* *P-gyűjt.* *Szlem.* Vesszőcsapás. *Pauly.* *P-gyűjt.* *Szirm.*

VIRGINITAS: szüzeség. *Pázm.*

VIRGO: szüz. *Lex.* Szüzleány. *Pázm.* *RW.* Leánzó. *RW.*

VIRGULA: vessző, vonás. *Puky.* *HM.*

VIRGULTUM: haraszt, csereshely. *HM.* *Helt.* Bozót. *Sztrók.* Vesszőshely. *HM.*

VIRILIS: férfias, férjfi. *Lex.*

VIRILIS aetas: férjfi. *Lex.* Emberkor. *Pázm.*

VIRILITAS: férjfiúság. *Pázm.*

VIRTUALE: fentartott. *V-gyűjt.* Várandó. *Georch.* *P-gyűjt.* Erényes. *Czöv.* Reménylendő. *Czöv.* *Szlem.* Reményletli, v. szülemendő. *Szlem.* Biratható. *Vajd.*

VIRTUALE jus: reménylhetési

ius. *Cur.* Várandó igaz. *Puky.*
Várandó, reménybeli jog. *Fog.*
HM. Várandósági jog. *Debr.* Reményelt jog. *HM.*

VIRTUALIA bona: reménylhető — *Cur.* Várandó javak. *Puky.*
I. Bona.

VIRTUALIA jura: várandó igazok, jusok. *Pauly.*

VIRTUALIS: reménylhető. *Cur.*
Várandó. *Perg.* I. Virtuale.

VIRTUALIS haeres: várandó, reménybeli örökös. *Fog.*

VIRTUALIS successio: várandó jog, v. örökség. *Fog.*

VIRTUALITAS: várandóság *Debr.*
Fog. Reménybeliség. *Fog.*

VIRTUOSUS: mester (valamiben).
Puky. Erős, erkölcsös. *P-gyűjt.*
Mérész. Horv. Erényes. *Sztrók.*

VIRTUS: rény. *Kun. Kazinczy.*
Erény. *Sztrók. Debr. Pauly. Puky.*
Kun. Erkölcs. *P-gyűjt. Bar. vm.*
Puky. Csellen. *Bar. vm.* Erkölcsi erő, v. tulajdonság, lelki erő. *Puky.*
Erő. Helt. Debr.

VIRTUS civica: polgár erény.
Széch. gr.

VIRTUTE: erejénél fogva, -nál, -nél fogva. *Fog.*

VIRTUTI deditus erényteljes. *Sztr.*

VIS: 1) erő, erőtetés; 2) erőszak. *Cur. P-gyűjt. Puky. Fog. HM.*
Kényszerítés. *P-gyűjt. Czöv.*
Erőltetés. *Fog.* Kénytelenítés. *Szlem.*
Erősség, erő, sokaság. *RIV.*

VIS compulsiva (J. Rom.): reá bíró — *Kölcs.*

VIS expulsiva (J. Rom.): kilökö erő. *Kölcs.*

VIS fluminis: vizszakasztás. *Cur.*
Folyóviz' ereje. *Czöv. Szlem.* Viz-erő. *Ujfal.* Viz' ereje. *HM.*

VIS major: felsőbb erő. *Fog.*

VIS publica: zenebona, lázadás. *Szlem.*

VIS pudicitiae illata: erőszak-tétel. *Cur. P-gyűjt Szlem. Szirm.*
Megszeplosítés. *Cur. P-gyűjt. Szirm.*
Erőszakos paráznalkodás. *Szlem.*

VISARE: látasítani (látasított útle-
velé). *Debr. Láttasítani. HM.*

VISITA: látogatás. *Szirm.*

VISITATIO: vizsgálat. *Cur. Puky. HM.*
Motozás. *Puky. HM.* Látogatás. *Fog. Debr. P-gyűjt.*
Meglátogatás. *RIV.* Fűrészlet. *Sztrók.*
Vizsgálás. *Debr.* Megyejárás. *P-gyűjt.*

VISITATIO canonica: egyházi látogatás. *Fog. Debr. Szlem.*
Egyházi vizsgálat. *V-gyűjt. Puky.*
Megyejárás. *Georch. Pauly.*
Egyházi megye — *Puky. HM.*
Püspöki megye-vizsgálat, v. egyházak' látogatása. *Bar. vm.*

VISITATIO cassac: pénztár' vizsgálatja. *Cur.* — vizsgálása. *Puky.*
— vizsgálás, v. vizsgálat. *Szlem.*
Pénztári vizsgálat. *HM.*

VISITATIO ecclesiastica: egyházi látogatás. *Czöv.*

VISIO: látás. *Lex.*

VISIO beatifica: boldogító látás. *Medgyesi.*

VISIO dei: az isten' színe' látása. *Pázm.*

VISIONARIUS: tüneménylátó, vakbuzgólkodó, rajzó. *Fejér.*

VISTA, I. Sicht.

VISUM repertum: orvosi látletel. *Cur. Puky. Kun. Fog. HM.*
Orvosi vizsgálat. *Fog. V-gyűjt. Bar. vm. Georch. Márt. Puky. Pauly.*
Szemtanálta, szemlélet. *Bar. vm.*
Megsértett test' megvizsgálása. *Péchy.*
Szemmel talált próba. *Ujfal.*
Vizsgálati tanulevél. *Szlem.*
Orvosi tapasztalás. *Pauly. P-gyűjt.*
Orvosi megvizsgálás. *Szirm. Czöv.*
Orvosi szemlélet. *Debr.*

VISUS punctum: szempont. *Cur. Fog. Puky. HM.*

VITA comite: éltében. *Cur. RIV.*
Életközbe. *Sztrók.* Életbeli. *Vajd.*

VITA durante: mindéig. *Horv.*
Mind éltig. *Pázm.*

VITAE insidiari: olálkodni valakinek élete után. *N. Fer.*
Életének lest hányni. *Sztrók.*

VITALISTICUS contractus: éle-
ményi szerződés. *Debr.* Élelményi szerződés. *HM.*

VITALITIUM: élelemadás. *Cur.*

Életbér. *Fog. Kun. Stett.* Élelmény, élelmény pénz. *Debr.* Élelempénz, holtig járó fizetés. *Szlem.* Élelmény, özvegyi tartás. *Bar. vm.* Tartás, élésmód, hajadoni tartás. *Puky.* Holtiglani ajánlat. *Fog.* Élelemdíj. *Kun. Stett.* Táp-pénz, tartás, bér. *Perg.* Élelmény. *HM.*

VITALITIUS: életbéri. *Fog.*

VITAM ducere: életet viselni. *Pázm.* Éldegélni, élni. *Csapó.*

VITIARE: meghamisítani. *Cur. HM.* Hibásítani. *Cur. Puky.* Meghibásítani, hibássá tenni. *Puky.*

VITIATUS: meghamisított. *Cur.*
VITIOSITAS: hiányosság, romlottság, romlás, gyarlóság. *Lex.* Rosszaság, gonoszság. *Márt.*

VITIOSUS: gonosz, feslett; gyarló, rossz, romlott, törvénytelenül választott; hiányos, hibás. *Lex. HM.*

VITIUM: gonoszság. *Lex. HM.* Vétek. *Pázm. RW.* Hiba, hiánosság, hamisság. *Debr. HM.* Hiány. *HM.*

VITRICUS: mostoha-anya. *Huszt. Georch. Szlem. HM. RW.*

VITUPERATIO: gúnyolás, feddés, szidalmazás. *Lex.* Gyaláztétel. *Leteny.*

VITUPERIA: szidalom. *Cur. HM.*

VIVARIUM: vadaskert. *P-gyűjt. Debr. Georch. Szlem. Puky.*

VIVIDUS: élénk. *Fog.*

VIVUS: élő. *Fog.*

VOCABULI derivatio: szószármaztatás. *Puky.*

VOCATIO: hivattatás. *Debr.*

VOCUM formatio: szóképzés. *Puky.*

VOCUM pronuntiatio: kimondás, hangmérséklés. *Puky.*

VOLMACHT: meghatalmazás, hatalmazottság. *Fog.*

VOLONALES rationes: önkénytesek' pénztárabeli számadás. *HM.*

VOLTI: fordits. *Fog.*

VOLUMEN: boríték. *Puky.* Tetrület, köteg. *Debr.* Ömeg, öm. *Fog.* Tekercs. *Csapó.* Terime.

VOLUNTARIUS: önkényes. *Cur.* Akarat szerint való. *Puky.* Szán-

dékos. *Ens.* Önkénti, önkénytes. *Fog. HM.* Készakarató, szántsándékos. *Debr.*

VOLUNTAS: akarat. *Cur. Puky. Pauly. HM. RW.* Igyekezet, szándék. *Szirm.*

VOLUPTARIA aedificia: fényüzési épületek. *Debr. HM.*

VOLUPTAS: kény, kény. *Puky.* Gyönyör. *Fog.*

VOLUPTATUM sectatio: kényűzés. *Puky. Pauly.* Kéjkedés, kéj vadászás. *Csapó.*

VORLADUNG: idézés. *Fog.*

VORMANN: előző. *Fog. Vált.*

VORMUND: gyám. *Fog.*

VORNAME: melléknév. *Fog.*

VORRATH: szerdek, szerzelek, gyűjtélék, készlet; áru-gyűjtélék. *Fog.*

VORRÄTHIG: meglevő. *Fog.*

VORRECHT: előjog. *Fog.*

VORSCHLAG: javaslat. *Fog.*

VORSCHRIFT: rendelet, szabály. *Fog.*

VORTHEIL: fortély, jutány. *Fog.*

VORTHEILHAFT: jutányos. *Fog.*

VOTA centuriata (J. Rom.): telekezeti v. összes vokok. *Szlem.* Százados szavazatok. *Kölc.*

VOTA communia et suffragia: közértelem és szavazat. *Törv. HM.*

VOTA diversa: különböző vég-szándékok. *Ujfal.*

VOTA majora: nevezetesebb vokok. *Czöv.* Vokok' v. szavak' többsége. *Szlem.* Nagyobb vég-szándékok. *Ujfal.*

VOTA paria: páros vég-szándékok. *Ujfal.*

VOTA saniora: józanabb, 's okosabb rész' vokjai. *Czöv.* Vokok' v. ítélő szavak' józanabb fele. *Szlem.* Józanabb rész' szava. *HM.*

VOTA unanimia: megegyező vokok. *Czöv.* Közegyetértés, egyetértő vokok, 's szavak. *Szlem.* Egyakaratu vég-szándékok. *Ujfal.* Egyértelmű szavazat. *HM.*

VOTA virilia: fejenként való vokok, és szavak. *Szlem.*

VOTIFRAGUS : fogadás - szegő. *Pázm.*

VOTISARE : voksolni. *Cur. P-gyűjt. Puky. Szavazni. Fog. Kun. HM. Szót adni. Puky. P-gyűjt. Szavatolni. Perg. Véleményezni. HM.*

VOTISATIO : voksolás. *Cur. Bar. vm. Pauly. Puky. P-gyűjt. Szlem. Szirm. Szavazás. Kölcs. Fog. Itélkedés. Bar. vm. Szóadás. Puky. Pauly. P-gyűjt. Szlem. Szavazat. Sztrok.*

VOTIS concordantibus : köz megegyezéssel. *Törv. czik.*

VOTORUM pluralitas : szótöbbség. *Törv. HM.*

VOTUM : 1) fogadás. *Cur. Pauly. V-gyűjt. Czöv. Puky. Debr. HM. Fogadástétel. Mest. RW. Fogadalom, fogadmány. Fog. Felfogadás. Vajd. 2) voks. Cur. Bar. várm. Pauly. Puky. Debr. Szavazat. Kölcs. Kun. Fog. Debr. HM. Szó. Fog. Puky. Cur. Szózat. Fog. Itélkedés. Bar. vm. 3) kívánság. Fog. Vélemény. HM.*

VOTUM expressum : kimondott végszándék. *Ujfal. Szóval kifejezett vélemény, 's voks. Szlem.*

VOTUM manifestum : nyilvánosság, 's nyilván kifejezett vélemény, 's voks. *Szlem.*

VOTUM occultum : titkos vélemény, 's voks. *Szlem.*

VOTUM tacitum : elvesztetlett végszándék. *Ujfal. Tettből érthető vélemény, 's voks. Szlem.*

VOTUM castitatis (J. Can.) : szüzességi fogadás. *Czöv. Szüzesség-fogadás. Szlem.*

VOTUM castitatis simplex (J. Can.) : együgyű —. *Georch. Egyszerű szüzesség-fogadás. Szlem.*

VOTUM castitatis solenne : szerzetes-fogadás. *Georch. Szüzességi diszes —. Czöv. Ünnepi, v. szerzeti szüzesség-fogadás. Szlem.*

VOTUM consultativum : tanácskozó voks. *Cur. P-gyűjt. Szlem. Pauly. — szó v. szózat. Fog. Puky.*

Véleményadás. *Szlem. Tanácsoló szó. HM.*

VOTUM decisivum v. decisorium : határozó —. *Cur. P-gyűjt. Puky. Pauly. HM. Elhatározó szózat. Fog. Szlem. Végező —. V-gyűjt. Meghatározó végszándék. Ujfal. Döntőszó. HM.*

VOTUM et sessio diaetalis : országyűlési ülés és szavazat. *Törv. HM.*

VOTUM informativum : értesítő. *Cur. Puky. V-gyűjt. Fog. Tudósító —. Pauly. P-gyűjt. Ujfal. Felvilágosító szavazat. Ens. Értesítő szó. HM.*

VOTUM monasteriale : szerzetes fogadás. *Egyh. ért.*

VOTUM separatum : külön szavazat. *Kölcs. HM.*

VOTUM, seu suffragium : itélő szó. *V-gyűjt. Válaszszó. Mest. Vélemény, véleményadás. Szlem. 1. Votum.*

VOTUM simplex : egyszerű fogadás. *Cur.*

VOTUM solenne : szerzetes fogadás. *Cur. Pauly. Puky.*

VOX : szavazat *Fog. Cur. Voks. Cur. Szó. Fog. Puky. Szirm. Szózat. Fog.*

VOX praeconica : poroszló üvöltés. *Helt.*

VULGARE pretium : közönséges ár. *Dien.*

VULGARES : köz, v. al rendbeli emberek. *Szlem.*

VULGARIS : közönséges, köznépi. *Debr.*

VULGO : közönségesen. *Cur. Puky. Debr. Szirm. HM.*

VULGUS : köznép, község, közember. *Lex. HM. RW. Pórnép. Debr. Fog.*

VULGUS imperitum : tudatlan község v. pórság v. parasztság. *Pázm. Oktalan köznép. Sztrok.*

VULNERARE : sebesíteni, sérteni, károsítani. *Pázm. HM. Sebhetni. Kász. Sebzenni. Csapó.*

VULNERATIO : megsebesítés. *Cur. Szirm. Márt. P-gyűjt. Szlem.*

Puky. HM. Sebütés. Kölcs. Sértés, sebesítés. Mokr. Párizp. Sebzés. Ens. Csapó. | **VULNUS**: seb. *Cur. Puky. HM. RIV.*

W.

W = Wechsel - Brief: váltólevél (folyamjegyzéken). *Fog.*

WW = Wiener-Währung: bécsi becs (= b. b.) *Fog.*

WAARE: áru, kelme, portéka. *Fog.*

WAARENLAGER: árutár. *Kun. HM. 1)* árügyjeltek, áruszerdek; *2)* árutanya. *Fog.*

WAARENERKLÄRUNG: árbevallás, árbevallási jegyzék. *Fog.*

WAARENSCONTRO: áruovancs. *Fog.*

WÄHRUNG: 1) becs: érték; 2) pénzbecs; 3) folyóbecs; 4) becsarány. *Fog.*

WAHLMANN: választó polgár. *Kun.*

WAHN: ábrány, téboly, tébolygás. *Kun.*

WALZMÜHLE: heugermalom. *Fog.*

WANKEN: ingani, ingadozni. *Fog.*

WASCHGOLDERZ: mosott aranyércz. *Sztrók.*

WASCHRECHT: mosási jog. *Sztr.*

WECHSEL, Wechselbrief: váltó, váltólevél; Cambium, Cambiales, Campsoriales, Collybus, literae cambiales, v. campsoriales. *Vált. Fog.*

WECHSELABSCHRIFT, l. Wechselcopie.

WECHSELBETRAG: váltóérték, váltó' értéke, váltóbeli pénzmenyiség. *Vált. Csász.*

WECHSELBRIEF, l. Wechsel.

WECHSELBÜRGE: váltó'i kezes; expromissor. *Vált.*

WECHSELCONTRACT: váltókötés, váltószerződés. *Fog.*

WECHSELCOPIE, Wechselabschrift: váltó' mása, v. másolata; copia cambialium. *Vált. HM. Váltómás. Csász.*

WECHSELCOURS: váltófolyam; cursus cambialis. *Vált. Császáz. Váltóbecs. Kun.*

WECHSEL - EIGENTHÜMER, l. Weschselinhaber.

WECHSELEXEMPLAR: váltó' példánya, váltópéldány; exemplar cambialium. *Vált. Csász.*

WECHSELFAEHIGKEIT: váltóképesség; capacitas cambiaria. *Vált. Csász. Fog.*

WECHSELGEBRAUCH: váltószokás; consuetudo cambiaria. *Vált. Csász.*

WECHSELGERICHT: váltóbiróság, váltótörvényszék. *Kun. HM.*

WECHSELGESCHAEFTE: váltói ügyek, váltókkali kereskedés; negotiatio, quaestus cambiarius, cum cambialibus exercitus, collybus. *Vált. Csász. Váltó üzlet. HM.*

WECHSELGESETZBUCH; váltótörvénykönyv; Codex cambialis. *Vált. Csász.*

WECHSELGLAEUBIGER: intézvényes, váltó'bitelező; remittens, creditor cambiarius. *Vált.*

WECHSELINHABER: váltótulajdonos, váltóbirtokos; cambialium proprietarius, Wechseliegenthümer. *Vált.*

WECHSELMÜNDIGKEIT: váltóképesség. *Fog.*

- WECHSELNOTAER** : váltójegyző; notarius cambialis. *Vált.*
- WECHSELORIGINAL** : eredeti váltó; cambiales originales. *Vált. Csász.*
- WECHSELPFAND** : váltózalog; váltói zálog; pignus cambiarium. *Csász.*
- WECHSELPFLICHT**, Wechselverbindlichkeit : váltói, váltójogi kötelezés, váltóbeli tartozás. *Császár.*
- WECHSELPLATZ** : váltópiacz; emporium cambiarium. *Vált.*
- WECHSELPROCESS** : váltóper, váltóügy; processus, causa camb. *Vált. Csász.*
- WECHSELPROVISION** : váltódíj; provisio cambiaria. *Vált.*
- WECHSELRECHT** : váltójog; jus cambiale, cambiarium. *Vált. Fog.*
- WECHSELRECHTLICH** : 1) váltói, váltóbeli, váltójogi, váltójog szerinti; 2) váltóilag, váltójogilag. *Csász.*
- WECHSELREITEREI** : váltó lo-vaglás. *Fog.*
- WECHSELSCHULDNER** : váltó-adós; debitor cambiarius. *Vált. Csász.*
- WECHSELSCONTR.** váltórovanes. *Fog.*
- WECHSELSTRENGE** : váltószigor, váltójogi szigorúság; rigor cambiarius. *Vált.*
- WECHSELVALUTA**, l. Wechselbetrag.
- WECHSELVERBINDLICHKEIT**, l. Wechselflicht.
- WECHSELVERTRAG** : váltószereződés, váltói, váltóbeli szerződés, váltókötés; contractus cambiarius. *Vált. Csász.*
- WECHSLER** : váltóüzér, váltós. *Fog.*
- WEICHEN** : alábszállni. *Fog.*
- WEISARTIKEL** : kérdő v. kérdés-pontok; deutri puncta. *Vált. Csász. Fog.*
- WERBUNG** : toborzás. *Fog.*
- WERFT**, Schiffwerft : hajógyár. *Fog.*
- WERTH** : érték; bees, érdem. *Fog.*
- WERKTAG** : köznap, dologtevő nap; dies feriatas. *Vált. Császár.* Munkanap. *Csapó.* Mivelő nap.
- WIDERWAERTIG** : ellenzetes, undoros, visszataszító. *Kun.*
- WILLKÜHR** : önkény. *Kun.*
- WINDHANDEL** : áltózs. *Fog.*
- WIEN**, Viudobona : Bécs. *Fog.*
- WIENERNEUESTADT** : Bécsujváros, Németujvár. *Fog.*
- WIRKUNG** : hatás, foganat, siker. *Kun. Fog.* Hatóság. *Fog.*
- WOLLUST** : kéjgyönyör. *Kun. Csapó.*
- WOLLÜSTLING** : kéjencz. *Kun. Csapó.*
- WRACK**, l. Brack.

X.

X = tíz.

XENIUM : ajándék, tisztelet, megtisztelés. *Bar. vm.*

XENODOCHIUM : kórház, agyvénház, elnyomorodtak' háza, vendégfogadó. *Bar. vm.* Szegények'

háza, gyámolító ház. *Szlem.* Gyámház, kórház. *HM.*

XR = krajczar.

XYLOGRAPHIA : fametszet, fa-nyomat. *Kun.*

XYSTUS : csarnok. *Sztrak.*

Z.

ZAHLTAG : fizetési nap, fizetés' napja. *Fog.*

ZAHLUNG : fizetés; solutio. *Vált. Csász. HM. Fog. Fizetmény. Fog. HM.*

ZAHLUNGSEINSTELLUNG : fizetésszünet; solutionis suspensio. *Vált. Csász.*

ZAHLUNGSFÄHIG : fizethető, fizetni képes. *Fog.*

ZAHLUNGSTERMIN : fizetési határidő; terminus solutionis. *Vált. Császár.*

ZAHLUNGSUNFÄHIG : nem fizethető. *Fog.*

ZAERTLICH : gyengéd. *Kun.*

ZAERTLICHKEIT : gyengédség. *Kun.*

ZECHINI : velencei arany. *Puky.*

ZEITKAUF : 1) hitelvásár; 2) 1. Lieferungs-Handel. *Fog.*

ZEITRENTE : időleges járadék. *Fog.*

ZEITSCHRIFT : folyóirat (1) időszak-irat. *Kun.*

ZELARE : buzgólkodni. *Puky. Pauly. HM.*

ZELOSUS : buzgó. *Bar. vm. HM. Lelkes igyekezetű. Debr.*

ZELOTES : buzgólkodó. *Bar. vm.*

ZELOTYPIA : szerelemfáltás. *Cur. Debr. Bar. vm. HM. Irigy bánat. Bar. vm. Puky. Pauly. Férj- v. nőfáltás. Debr. Félték, féltőség. Pauly. Féltékenység. Sztrók. Kun. Buzgó szerelem. Szirm.*

ZELOTYPŰS : szerelemfáltó. *Cur. Féltő, féltékeny, nőféltő. Puky. Pauly.*

ZELUS : buzgóság. *Bar. várm. Pauly. Debr. HM. Vallási buzgóság. Sztrók. Buzgalom. Ens. HM. Lelkesedés. Csapó. Lelkes igyekezet. Debr.*

ZELUS nationalis : nemzeti buzgóság. *Puky. Nemzeti buzgalom. HM.*

ZENITH : tetőpont. *Kun.*

ZERUS : cifra. *Puky. HM.*

ZETTEL : jegyzék; schedula. *Vált. Csász. Jegy, levelke, lapka. Fog.*

ZETTEBLANK, 1. Circulationsbank.

ZEUG : szövet. *Fog.*

ZIEHEN, 1. Trassiren.

ZINS : bér, tőkebér, kamat. *Fog. 1. Verzugszinsen.*

ZINSBOGEN : kamativ. *Fog.*

ZINSCOUPON : kamatszelet, kamatjegy. *Fog.*

ZINSFUSZ : kamatláb. *Fog.*

ZINSENSTAMM, Zinstalon: kamatezők. *Fog.*

ZODIACUS : jeltartó. *Puky. Nap' útja. Szilas. Állatöv. Kun.*

ZOILUS : rágalmazó. *Bar. várm.*

ZOLL : adó, vám; hüvelk. *Fog.*

ZOLLANSTALT : vámintézet. *Fog.*

ZOLLFREI : vámmentes. *Fog.*

ZOLLGEBITH : vámvidék, vámhatóság. *Fog.*

ZOLLSTÄTTE: 1) vámhely, vám; 2) sarampó. *Fog.*

ZOLLTARIEFF : vámjegyzék. *HM.*

ZOLLVEREIN : vámegyesület. Vámegylet. *Fog. Vámszövetség. HM.*

ZONA: 1), sinór, 2) éghajlat, égöv. *Debr. Sinór, kötelék, égöv. HM.*

ZONA cannabea cinctus : kender madzaggal övedzett. *Szirm.*

ZONA pellicea : szíjöv. *Puky.*

ZONA torrida : piritó hévöv. *Puky.*

ZOOGRAPHIA: állatok' leírása.
Puky.

ZOOLOGIA: állatok' esmérete.
Puky. Állattan, állattudomány.
Kun.

ZUNFT: czéh. *Fog.*

ZOOLOGUS: állatokat esmérő.
Puky. Állatász, állattudós. *Kun.*

ZUVORKOMMEND: előzetes, megelőző. *Kun.*

ZWILLING: iker, ikrek. *Kun.*

ZWISCHENHANDEL: közbentőzs.
Fog.

ZWISCHENORT: közbülső hely.

Fog.

ZWISCHENZOLL-linie: közbülső vámvonal. *Fog.*

39

39
—
3

3

BINDING SECT. MAY 8 1974

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

K

Magyar Tudomanyos Akademia,
Budapest

M2138T6
1847

Torvenytudomanyi muszotar

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 09 01 02 11 014 1